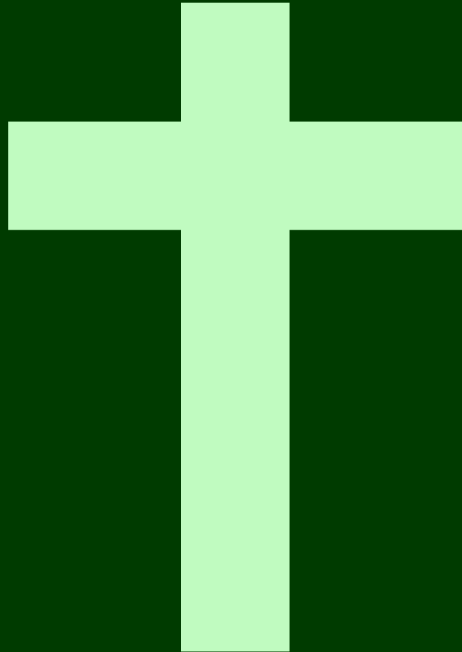

Bekwel

Bekwel: Bekwel (New Testament)

Bekwel
Bekwel: Bekwel (New Testament)

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bekwel

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word.

See Revelation 22:18-19.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 26 Apr 2025

93bbbee1-b255-555f-8c39-01878a3cad57

Contents

Mbɛɛ Bhaadal tɔ Mɛkana ε Matye	1
Mrk	53
Luk	86
Zaη	140
Mɛsa mɛ Bot ε Lwoma	181
Lɔm	231
Kolɛɛt Mɛkɛn	254
Koolɛt Bɔɔba	277
Mɛkana nakwyeeda bot ε Ghalati ε	292
Efɛɛz	300
Filip	308
Kolɔs	314
Tesalonik Mɛkɛn	320
Tesalonik bɔɔba	325
Timote Mɛkɛn	328
Timote yii Bɔɔba	335
Mɛkana ε Pɔl, pɛ dɔa Tit	340
Filemɔη	343
Ebele	345
Mɛkana ε Zak	362
Mɛkana ε Pyɛɛd, yii mɛkɛn	368
Mɛkana ε Pyɛɛd, yii bhɔɔba	375
Mɛkana ε Zaη, yii Mɛkɛn	379
Mɛkana ε Zaη, yii Bhɔɔba	385
Mɛkana ε Zaη yii Elɛl	386
Mɛkana ε Zuud	387
Mɛsɔ natelaa Zaη ε	389

Mbɛɛ Bhaadal tɔ Mɛkana ɛ Matye Matye Mɛkpa mɛ mɛkɛn

Mbɛɛ Bhaadal ɛ Matye dyeɛbagwyák ɛ ekeletye e kyee dik mbyak eYuda. Nyɛ nadi egu ɛnyɔɛpe Ekwyala ee nadi tɔ ɛbɛɛɛ ɛ na mwa ɛ. Matye lɛɛ bot ɛ náá, Yezu nazye é éteɛp ɛzɛsa náá, etɛp ee nakwyalaa tɔ bɛmɛkana menek ɛ neebela ɛsuk. Matye nakwyal é, é ghɛɛ ekeletye e bot ɛ mbyak eYuda nazesɔaa tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda ɛ. Bɛ nadi é tɔ ɛzɛɛga bot ɛ nadi emyaal náá, bot ɛ membyak mesis sulal pɛ daa lɔɔ ɛ.

Yɛ bɛ Matye ɔ, nyɛy ke é náá, Yezu é **Lyoel** di lɛɛ nɛ eghɛɛ djas sa Zɛɛb di ewaab nɛ bot ɛ di dum kɔɛ nɛ Zɛɛb ɔ. Lyoel tak ɛpɛlyaal ɛzel na bes yii ɛmet mɛtiɛ mɛ di tɔ ɛbɛɛɛ ɛ na mwa ɛ. Náá, Yezu é **Mɛsia** eYuda nadi ebwood ɔ. E sok nyɛ di elii dum nɛ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ, nyɛ dyeɛbake é náá: Zɛɛb é Mɛkoozi, eghɛɛ bɛ pɛ ɛezenyen kɔ bɔs.

Mbɛɛ Bhaadal ɛ Matye baazodu é ɛzel ɛ wat nɛ bak bɛsɔ bɛlɛl.

Pɛ tɔ ɛzel ɛ tak, Matye nasɛɛg mɛkpa ɛ Yezu é, tɔ mwoob mɛtɛn: etɛp ee nyɛ nalii kana tɔ mɛlanɛl mɛ etɛn kɛkum ɛlanɛl etɛn nɛ ebá ɛ, mɛkpa menek baadjóɔaa é mɛkpa mɛ kɔ ɛtsok. Ye kwyɛl ɛlyaal ɛ ko kyeed bɛdjekɛl ɛ Yezu nagoka nɛ ɛkɛ é tak ɛ. Ye nadyeebalyo é kɔ ɛsu ɛ ɛdum kɔɛ nɛ Zɛɛb, dáa bot di egoka nɛ ɛdi nɛ ɛgwakɛl pak'ɔɔ ɛ, nɛ dáa bɛ di egoka nɛ ɛgwakɛl bɛ nɛ Zɛɛb'ɔɔ ɛ. Ye kabɛ ekwyala ee nakan é ɛlanɛl kam ɔ, yenek lii é dum nɛ ɛdul ɛ mɛlɔ nɛ mɛlyo éteɛp bot aakegoola Mbɛɛ Bhaadal ɔ. Ye kabɛ mɛkpa mɛ di tɔ ɛlanɛl ɛ kam nɛ elɛl ɔ, yenek sɛɛg é etɛp ee di elyo bot esa ee di ɛsɛɛ esok di náá, Zɛɛb é mɛkoozi ɛ. Tɔ ɛlanɛl kam nɛ etɛn nɛ elɛl, yenek lyaal é dáa bot di nɛ ghwyil ɛdi é di wat bɛkɛl nɛ bɛdhem tɔ zɛɛga ekeletye ɛ. Ye kabɛ ekwyala ee di kan tɔ ɛlanɛl mɛkam-mɛmbá nɛ ená kɛkum mɛkam-mɛmbá nɛ etɛn ɔ, yenek lyaal é dáa bɛdjekɛl di egoka nɛ ebwood mɛgham mɛ ɛsik ɛ.

ɛsok nɛ bɛ nɛ bela mɛkpa menek, nɛ bhii bɛ mɛkpa menek, mɛkana mɛ Mbɛɛ Bhaadal ɛ Matye kaada é dáa Yezu nadi ɛtsik bot ɛ, nɛ dáa nyɛ nadi ɛdje mɛdhuu mɛ bot edee ɛ. Ye baakaadaa é éteɛp ɛpus bot náá, bɛ siiza ɛbuɛpe, nɛ ɛbe ɛ mɛsɔ bɛ nɛ belyoel yii eYuda.

Pɛ mɛkɛn mɛ Mbɛɛ Bhaadal ɛ Matye, nyɛ kaada é etɛp e ɛbyɛl ɛ Yezu, ɛdhɔma bɛ, mɛkoozi mɛ eYuda (tɔ ɛlanɛl ɛ wat nɛ ɛlanɛl ɛ ebá). Pɛ mɛsik mɛ Mbɛɛ Bhaadal, Yezu, mɛkoozi mɛ eYuda eedjɛaa ɛpɛɛ ɛ ɛsyee nɛ ɛbɛmaa é Mɛlaaba (ɛlanɛl mɛkam-mɛmbá nɛ etɛn nɛ ebá). Tin Zɛɛb naagomal nyɛ tɔ ɛsyee. Yezu ɛezɛtɛl bɛdjekɛl bɛ nyɛl. Nyɛ ɛezɛlwom bɛ, bɛ kɛgoola Mbɛɛ Bhaadal pɛ daa bot ɛ membyak djas kɔ bɔs (ɛlanɛl mɛkam-mɛmbá nɛ etɛn nɛ elɛl).

ɛsok nɛ Yezu nɛ byɛl, nyɛ nadjóɔaa é **Emanuel**: ye kwyɛl ɛlɛɛ é «Zɛɛb é nɛ nɛna» (ɛlanɛl ɛ mɛkɛn, ze mɛkam-mɛmbá nɛ elɛl). Mbɛɛ Bhaadal Matye sik ɛ nɛ ɛkɛk ɛ Yezu bak: «Mɛ é nɛ nɛn sam wat mɛlu djas kɛkum dwoo bɔs aakesi ɛ» (ɛlanɛl mɛkam-mɛmbá nɛ elɛl, ze mɛkam-mɛmbá). Yezu é Zɛɛb tɔ bot.

Dhaad ɛ Yezu

¹ Beeka dhaad ɛ Yezu Klisto, dha ɛ Abalaam, dha ɛ Dhavid e:

² Ye é Abalaam ɛ nabya Izak, Izak ɛ nabya Zakɔɔb, Zakɔɔb kabya yɛ ɛ Yuda nɛ bɔn nyɛɛg.

³ Tin, Yuda ɛ nabya Pɛlɛɛz bɛ nɛ Zeedas. Din ɛ nyɛɛg'ɔɔ nabɛ é Tamaad. Pɛlɛɛz kabya ɛ Eslɔm, Eslɔm kabya yɛ ɛ Alam.

⁴ Mɔn Alam kadi é Aminadaab, Aminadaab nakabya yɛ ɛ Naason. Naason kabya ɛ Salman.

⁵ Salman naazɛbya Bhoaaz bɛ nɛ myɛl Layaab. Bhoaaz bɛ nɛ ngbɛ myɛl Luth nakabya ɛ Obɛɛd. Obɛɛd nakabya ɛ Yese,

⁶ Yese ɛ nabya mɛkoozi Dhavid.

Mɛkoozi Dhavid naabya Salomɔŋ, nyɛ nabya Salomɔŋ ɛ bɛ nɛ mwaa Wyiili*.

⁷ Salomɔŋ nabe ɛ sɛɛg ɛ Loboam, Loboam nakabya yɛ ɛ Abiya, Abiya kazɛbya yɛ ɛ Asaf.

⁸ Asaf nazɛbya ɛ Yozafat, Yozafat kabya yɛ ɛ Yolam, mɔn Yolam nabe ɛ Ozias.

⁹ Ozias nadi ɛ sɛɛg ɛ Yotam, Yotam kabya ɛ Akaaz, Akaaz eezɛbya Ezekias.

¹⁰ Ezekias kabya ɛ Manase. Manase kabya yɛ ɛ Amɔn, Amɔn nakabya yɛ ɛ Yosias.

¹¹ Yosias kadi ɛ sɛɛg ɛ Yekonia nɛ bɔn nyɛɛg. Tin ɛ bɛ nazetɔ ɛ ekwom pɛ kyee dik Bhabhilɔn.

¹² Bhii bɔn Yisalaɛl natɔ ɛ ekwom pɛ kyee dik Bhabhilɔn ɛ, Yekonya nakabya ɛ Salatyɛl, bhii tak Salatyɛl eezɛbya Zolobabel,

¹³ Zolobabel kabya yɛ ɛ Abyuud, Abiyuud nabe ɛ sɛɛg ɛ Elyakim, Eliyakim kadi ɛ sɛɛg ɛ Azɔɔd;

¹⁴ Azɔɔd eezɛbya Sadɔk, Sadɔk kabya ɛ Akim, mɔn Akim kadi ɛ Eliyuud.

¹⁵ Eliyuud kadi ɛ sɛɛg ɛ Eleazaad, Eleazaad kabya ɛ Matan. Matan eezɛbya Zakɔɔb,

¹⁶ Zakɔɔb kadi ɛ sɛɛg ɛ Zozɛf ngom ɛ Maali. Ye ɛ Maali tak ɛ nabya Yezu bot di edjoo Mesia ɔ.

¹⁷ Tinaak, kana kɔkɔ mɛbyɛl ɛ Abalaam, kɛyaka nɛ yɛ Dhavid, ye nabe ɛ, ye naasa tyee ekɔkɔ e mɛbyɛl kam nɛ ená. Ye naabaasa tyee ekɔkɔ e mɛbyɛl kam nɛ ená kana ɛbyɛl ɛ Dhavid, kɛyaka nɛ membu mɛ bɔn Yisalaɛl natɔ ɛ ekwom pɛ Bhabhilɔn ɛ. Kana membu mɛ bɔn Yisalaɛl natɔ ɛ ekwom pɛ Bhabhilɔn ɛ kɛyaka nɛ ɛbyɛl ɛ Mesia, ye naasa tyee ekɔkɔ e mɛbyɛl kam nɛ ená.

ɛbyɛl ɛ Yezu Klisto

¹⁸ Gwakeka ɛsuk ɛ ɛbyɛl ɛ Yezu Klisto. Maali nyɛɛg nabe ɛ ghɔɔd ɛ Zozɛf. ɛsok nɛ bɛ nɛ di moma nɛ motom, ye nabe ɛ, Maali eezɛbela ɛbum nɛ ghwyil ɛ Sisim na Dɛɛ.

¹⁹ Zozɛf, mwaaaz'ɛ nabe ɛ mot epiki, nyɛ nabe ɛ ààkwyɛl ɛdhusal nyɛ ɛ mis mɛ bot. Nyɛ ɛ boozɛke náá, emwaaz bɛ nɛ Maali si tɔ syaab.

²⁰ Dáa nyɛ nadi esiiza deenek ɛ, dhiiti fofop ɛ Ghɛŋ ngɔt eezɛtuula nyɛ tɔ dhyam, nyɛ eezɛke nɛ nɛ náá: «Zozɛf, dha ɛ Dhavid, nàbem ba ɛtɛp ɛba Maali, etɛɛ náá, ye ɛ nɛ ghwyil Sisim na Dɛɛ ɛ, nyɛ bela ɛbum.

²¹ Nyɛ waabya mɔn mɔɔ motom, bi aaget nyɛ ɛ Yezu, etɛɛ náá, nyɛy ɛ kwaatsik bot ɛ mbyak'ɛ tɔ mesyem mɔɔ.»

²² Esɛɛɛ binek djas aasael ɛ, etɛɛ náá, etɛp djas Ghɛŋ nalɛɛ tɔ nuub ɛ ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb neebela ɛsuk. Ye nabe ɛ náá:

²³ «Mɔn ɛsyɛs ɛ moma di ààgu botom ɔ waabelɛ ɛbum. Bhii tak, nyɛ waabya mɔn mɔɔ motom,

nyɛ aaget nyɛ ɛ Emanuel.†»

Ye kwyɛl ɛlɛɛ ɛ: «Zɛɛb ɛ nɛ nena.»

²⁴ Dáa Zozɛf kadjem ɛ gɔ ɛ, nyɛ zokasa ɛ dáa fofop ɛ Ghɛŋ nalɛɛ nyɛ ɛ, nyɛ ɛ boozɛbeeb myɛl Maali.

²⁵ Tin, nyɛ nabe ɛ ààsɛɛga goŋ bɛ nɛ myɛl kɛkum dwoo myɛl nabya mɔn motom, Zozɛf naget Yezu ɛ.

2

Bɛtson ɛ bot eezɛtɔ kɛduwal Yezu

¹ Yezu nabyɛl ɛ pɛ dɛl ɛ Bheteleem pɛ kyee dik Yude ɛ ghɛŋ Ellood nadi mɛkoozi ɛ. E ghɛŋ tak, ye nabe ɛ, bɛtson ɛ bot naadus pɛ kyee ɛdjɛm ɛ dwoo, kum pɛ Yeluzalɛm.

² Tin, bɛ moo zɛdji náá: «Mɛkoozi mɛ eYuda, mɔn di náá, nyɛ ààloo nɛ ɛbyɛl ɔ, nyɛ ɛ wo? Bis eebee kwyikwyɛn yɛ edus pɛ ɛdjɛm ɛ dwoo, bis ɛ bookazyɛ zɛduwal nyɛ.»

* 1:6 Mwaa Wyiili Etɛɛ náá, nyɛ nadɛk nyɛ ɛ nɛ dhiiti mɔɔ sodja yɛ, din ɛ lɛ Huri. † 1:23 Eza 7.14

³ Dáa mɛkoozi Ellood nagwak deenek ɛ, ye nabe é, ye naakpaa nye lyem ɛbuɛpe dɔɔ nɛ bot ɛdi kɔ ghaada Yeluzalɛm ɔ.

⁴ Wɔ gwaa nye zɛdjoo bot ɛ nadi kɔ elo eboo bɛghaa-Zɛɛb ɔ djas, nɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi djas, nye needji bɛ di Mɛsia di esinɔ nɛ ɛbyel ɔ.

⁵ Bɛ eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Pɛ Bheteleɛm, pɛ kyee dik Yude etɛɛ náá, ngooelɛ-mɛkpa ɛ Zɛɛb nakwyal ɛ náá:

⁶ “Wɔy Bheteleɛm, kyee dik Yude
Nɛ tsɛɛtsɛ wɔ tok nɛ ghwyil ɛbyaselaa pɛ kɔ mɛl mɛ di kɔ kyee dik Yude ɛ,
etɛɛ náá, kɔ lɔ'ɛ aapaawɛyis boo kukuma
mot aadjɛɛd mbyak'am Yisalaɛl ɔ.*”»

⁷ Deenek, wɔ gwaa, mɛkoozi Ellood zɛdjoo bɛtson ɛ bot binɔk tɔ syaab. Tin, bɛ eezɛlɛɛ nye sum di nɛ ɛwala ɛ kwyikwyen tak nanyen tɔ gwoo ɛ.

⁸ Bhii tak, nye eezɛlwom bɛ pɛ Bheteleɛm. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Tɔka kɛsaa, da bi é gu etɛp djas dum nɛ mɔn tak, dɔɔ nɛ zeza nɛ di nye di ɔ. Bi é bela ɔɔ, da bi é lɛɛ mɛ, etɛɛ náá, mam pɛ neezyɛ, zɛduwal nye.»

⁹ Bhii bɛ nazegwak dáa mɛkoozi nalii nɛ nɔɔ ɛ, bɛ eezɛnɔɔ mɛnyel dhaa yɔɔ. Tin, kwyikwyen bɛ nadi ebee pɛ ɛdjɛm ɛ dwoo ɛ, moo kɛ pɛ sok bhwoob'ɔɔ pɛ ɛko, é sok bɛ nakum zeza nɛ di mɔn tak nadi é, Wɔ gwaa kwyikwyen zɛtyaa piki, é di wat, aakabaakɛ.

¹⁰ Dáa bɛ nabee kwyikwyen ɛ, bɛ nabe é, bɛ naamyaala ɛbuɛpe.

¹¹ Bhii tak, bɛ eezɛni tɔ ndjaa, zɛbela mɔn bɛ nɛ nyɛɛg Maali tin. Wɔ gwaa, bɛ zɛkwyt mɛbɔn si ɛtɛp ɛduwal mɔn. Bhii tak, bɛ eezɛkɛɛ mɛkɔm mɔɔ. Bɛ eezɛpɛk nye nɛ elɔɔd, nɛ bɛmɛnanas di edikaa tɔ du ɛ, zɛnɔɔ mul mɛ di djooaa miid ɛ.

¹² Bhii tak, wɔ gwaa Zɛɛb zɛlu bɛ tɔ dhyam náá, bɛ nàdhaa pɛ daa Ellood. Tin, é ɛsik ɛ lɔɔ pɛ dɛl ɛ lɔɔ, bɛ nakadhan é, pɛ ze sis.

Zozɛf nɛ Maali zɛnɔɔ mɔn'ɔɔ Yezu, kaab tɔ pɛ Eziptɛ

¹³ Bhis bɛtson ɛ bot binɔk natɔ ɛ, fɔfop ɛ Ghɛn ngɔt eezɛtuula Zozɛf tɔ dhyam. Nyɛy nɛ nɛ náá: «Wyɛla. Nɔɔnɔ mwalɔ nɛ mɔn, da bi é kaab, tɔ, kɛsɔwa pɛ Eziptɛ. Kɛdi penek, kɛkum dwoo mɛ aake náá, wɔ bula ɛ. Etɛɛ náá, Ellood é waasaa mɔn ɛtɛp nye neegó nye.»

¹⁴ Tin, Zozɛf é boozɛwyɛl, nɔɔ mɔn nɛ myɛl, zɛkaab pum-ɛ-pum, tɔ, kɛsɔwa pɛ Eziptɛ.

¹⁵ Zozɛf zokadi penek ɛ kɛkum ɛlu ɛ ɛsyɛɛ ɛ Ellood. Ye nasɛɛ deenek ɛ, etɛɛ náá, etɛp ee Ghɛn naloolɛ tɔ nuub ngooelɛ-mɛkpa mɛ ɛ, neebela ɛsuk. Ye nabe é náá: «Mɛ eedjoo mɔn'am ɛtɛp nye neewyis tɔ dɛl ɛ Eziptɛ.†»

Ellood eezɛgɔ bɔɔ dhyɛɛb

¹⁶ Bhis Ellood nazɛgu náá, bɛtson ɛ bot binɔk naakɔɔ nye ɛ, nye naazɛbiyo ɛlyɛlɛpɛ. Wɔ gwaa nye zɛdjɛ ɛlee nɛ bot bɛ náá, bɛ tɔ pɛ Bheteleɛm nɛ mɛl mɛ di é mengwoob ɛ djas, kɛgɔ bɔn botom djas di náá, bɛ dinaa aàpaakum membu membá ɔ. Etɛɛ náá, ndɛm bɛtson ɛ bot nalɛɛ nye ɛ, ye nabe é náá, mɔn tak nadi é, tɔ lɔɔg membu menek.

¹⁷ Tin, etɛp ee ngooelɛ-mɛkpa ɛ Zɛɛb Zelemi nalɛɛ é boo zɛbela ɛsuk. Nyɛ nabe é, nye naake náá:

¹⁸ «Etsim ɛpɛgɛk pɛ dɛl ɛ Lama;
etsim ɛ boo mɛgwyɛ nɛ mezuk.
Ye é Lasɛl ɛ di ɛdje bɔn bɛ.

Nyɛ aanákwaakat ɛgwyɛ, etɛɛ náá, bɔn tokapɛ‡.»

Zozɛf nɛ Maali zɛnɔɔ mɔn'ɔɔ Yezu eezɛdus Eziptɛ, sik pɛ Nazalet

¹⁹ Bhis ɛsyɛɛ ɛ Ellood, fɔfop ɛ Ghɛn ngɔt eezɛtuula Zozɛf tɔ dhyam pɛ Eziptɛ.

²⁰ Nyɛy nɛ nɛ náá: «Wyɛla. Nɔɔnɔ mwalɔ nɛ mɔn, da bi é sik pɛ kyee dik Yisalaɛl etɛɛ náá, bot djas nadi ekwyɛl ɛgɔ mɔn'ɔɔ ɔ, bɛ eezɛsi “bhɛɛɛ”.»

²¹ Tin, Zozɛf é boozɛwyɛl, nɔɔ mɔn nɛ myɛl sik pɛ kyee dik Yisalaɛl.

* 2:6 Mɛs 5.1 † 2:15 Oze 11.1 ‡ 2:18 Zɛl 31.15

²² Tinaak, dɔ́a nyɛ nagwak náá, Alselaɔs naadjila sɛɛg Ellood kɔ́ bóó mɛkoozi pɛ Yude ɛ, bwoo naasa nyɛ é ɛ́tɔ́ pɛ yiizaag. Zɛɛb é boobaazɛdɛ nyɛ mɛlyo mɛsis tɔ́ dhyam. Tin, nyɛ eezɛ́tɔ́ pɛ dhiiti dɛ́l ɛ́sis, pɛ kyee dik Ghalile.

²³ Nyɛ é boozɛ́tɔ́ kɛ́di pɛ dhiiti dɛ́l, din ɛ dɛ́l ɛ tak é Nazalɛt. Ye nasɛɛ deenek é, ɛtɛɛ náá, dhiiti ɛtɛp ee Zɛɛb nalɛɛ tɔ́ enuub e bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ, neebela ɛsuk. Ye nabe é náá: «Bɛ aadjóo nyɛ mot Nazalɛt.»

3

Mɛlyo ɛ Zan Nduuel-bot

¹ E ghɛɲ tak ye nabe é Zan Nduuel-bot eetuula tɔ́ kyee bɔ́s bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ e kyee dik Yude. Nyɛ nadi elyo é náá:

² «Liigka elyem bin, ɛtɛɛ náá, ɛyɔɲ ɛ di tɔ́ gwoo ɛ, yɛ eezekunaa!»

³ Ngoolɛl-mɛkpa Ezayi nalii ɛtɛp'ɛ é náá:

«Mot ngɔ́t ɛpetuud kɔ́ kyee bɔ́s bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ náá:

“Koobalka mɛze ɛ Ghɛɲ!

Tuuka nyɛ mɛze mɛ na looba-looba!”»

⁴ Kaad Zan nadi ebɔ́t ɛ nasael é nɛ mya mɛ boo yaaga kyee bɔ́s bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ. Nyɛ nabe é nɛ bhɛtɛ ket é kuu. Nyɛ nadedɛ é ɛtsemaaka nɛ egho.

⁵ Bot ɛ ghaada Yeluzalɛm nɛ bot ɛ kyee dik Yude djas, zɛnɔ́ bot ɛ nadidi mbaka-mbaka nɛ dii Yulɛn ɔ́ nadi ezyɛ pɛ daa lɛ.

⁶ Bɛ nadi evaa mesyem mɔ́ɔ é mis mɛ bot. Bhii tak ɔ́, Zan zɛduu bɛ Zɛɛb tɔ́ dii Yulɛn.

⁷ Dɔ́a Zan nabee náá, bɛtɛ nɛ ɛFalizyɛ nɛ ɛSadusɛɛ nadi ezyɛ pɛ daa lɛ ɛbuɛpɛ zɛduwa Zɛɛb ɛ, nyɛ é boozɛke nɛ nɔ́ náá: «Biyɔ́ mbyak mɛgɛl mak! ɛzɛ lyo bin náá, bi kaab ɛbuk ɛ Zɛɛb ze kunaa nɛ ezyɛ enek?»

⁸ Lyaalka nɛ esesɛɛ bin náá, yɛ é tsɛɛtsɛ náá, bi eezeliig elyem bin.

⁹ Betka ɛke biyɔ́ nɛ biyɔ́ náá: “Dhiiti sonok aanákwaasa mena, ɛtɛɛ náá: Abalaam é bhaab'enaka.” ɛtɛɛ náá, Zɛɛb é nɛ ghwyil ɛliig mɛkok mak yɛ liiza bɛdha ɛ Abalaam.

¹⁰ Ye nyɔ́ é bi gu náá, zɔɲ moo é nɛɛga é ɛbok ɛ lɛ ɛtɛp yɛ neetsaal ekanal e tak. Ele ee di ààdjɛ mbɛɛ bhum ɔ́ djas, goka é nɛ ɛkwyalaa. Bhii tak, da yɛ é kɛmwasaa tɔ́ du.

¹¹ «Yɛ é tsɛɛtsɛ náá, mam duu bin Zɛɛb é tɔ́ mɛdii, ɛtɛp yɛ neelyaal náá, bi eezeliig elyem. Yɛ kabɛ mot di zyɛ bhis'am ɔ́, nyɛ aaduu bin Zɛɛb é, tɔ́ ghwyil Sisim na Dɛɛ nɛ du. Nyɛ eedhaa mɛ nɛ mɛbwala. Mam aanákwaakobela-bela duu ɛmalal ɛtɛp ɛkotii-tiiak ekel ekoko bɛ.

¹² Tɔ́ mɛmbɔ́ mɛ, nyɛ eemɛt wal ɛtɛp nyɛ neewa mbɛk pak ezeɛza nɛ bhum. Ezeɛza pak wat, mbɛɛ bhum yak pak. Tin, nyɛ waakwom mbɛɛ bhum tɔ́ taa. Yɛ kabɛ ezeɛza ɔ́, nyɛ kakɛmwas yɛ ɛ tɔ́ du na kɔ́m-kɔ́m.»

ɛduwa Zɛɛb ɛ Yezu Klisto

¹³ Dhiiti dwoo Yezu naazɛdus pɛ kyee dik Ghalile zɛkum pɛ dii Yulɛn pɛ kyee Zan nadi é, ɛtɛp nyɛ needuwa Zɛɛb dɔ́a Zan.

¹⁴ Wɔ́ gwaa Zan zɛbyɛn yɛ. Nyɛy nɛ nɛ náá: «Yɛ é mam ɛ di egoka nɛ ezyɛ, zɛduwa Zɛɛb pɛ daa lɔ́. Ghuna yɛ é wɔ́y é kazyɛ pɛ daa lam e!»

¹⁵ Yezu eezɛbɔ́ɔza nɛ nɛ náá: «Wɔ́ goka é wɔ́ myaal náá, yɛ sɛɛ deenek é ɛwala ɛlak. ɛtɛɛ náá, deenek mena sa é ɛkwosak ɛ Zɛɛb.» Tin, Zan é boo zɛmyaal.

¹⁶ Dɔ́a Yezu naduwa Zɛɛb ɛ, wyisa nyɛ nazowyis tɔ́ mɛdii ɛ, é di tak wat, wɔ́ gwaa gwoo zɛbɛɲɛl kɔ́ ɛko ɛ lɛ. Bhii tak, Sisim na Dɛɛ ezyɛ, zɛsul kɔ́ lɛ tyɛɛ ɛghum.

¹⁷ Dhiiti gwood eezɛgɛk tɔ́ gwoo náá: «Nwyak é mɔ́n'am mɛ di kwylɛ ɔ́. Mɛ eedyeebamyaala nɛ nɛ ɛbuɛpɛ.»

4

Mɛbhowal ɛ Yezu Klisto

¹ Bhii tak, Sisim Zɛɛb eezɛwɛyɛl Yezu, tɔ nɛ nɛ pɛ kyee bɔs bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ, etɛɛ náá, Dim mot mɛkɔŋ neekɛwa nyɛ tɔ mɛbhowal.

² Dáa nyɛ nazɛtsi edee étɛp mendjaala tyee mɛlu mɛkam-mɛná nɛ epum mɛkam-mɛná ɛ, za naazɛsa nyɛ.

³ Tin, Satan, Mot mɛbhowal eezɛtiila pɛ daa lɛ. Nyɛy nɛ nɛ náá: «Yɛ bɛ náá, wɔ é Mɔn ɛ Zɛɛb ɔɔ, kea nɛ mɛkok mak náá, ye liiza emapa.»

⁴ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ekwɛyala ɛ Zɛɛb lɛɛ é náá:

“Ye tok emapa nɛ emapa di esa náá, mot di nɛ tsik.

Mot tsak é nɛ mɛkpa djas di edus tɔ nuub Zɛɛb ɛ.*”»

⁵ Bhii tak, Dim mot mɛkɔŋ eeaaazɛtɔ nɛ nɛ pɛ Yeluzalɛm ghaada na dɛɛ. Nyɛ eezɛgel nyɛ kɔ nges Ndjaa-ebuwa.

⁶ Nyɛy nɛ Yezu náá: «Yɛ bɛ náá, wɔ é Mɔn Zɛɛb ɔɔ, tsela, da wɔ é kɛduma pɛ si, etɛɛ náá, ekwɛyala ɛ Zɛɛb lɛɛ é náá:

“Kɔ ɛsu ɛ lɔ, Zɛɛb é waake nɛ efofop bɛ náá:

Bɛ bɛp wɔ nɛ mɛmbɔ mɔɔ,

é kaab náá, wɔ é zɛkɛbema ɛbɛk.†”»

⁷ Tin, Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ekwɛyala baalɛɛ é náá: “Sa wɔ ààwa Ghɛŋ Zɛɛb'ɔ tɔ mɛbhowal‡.”»

⁸ Dim mot mɛkɔŋ eeaaazɛnɔɔ nyɛ, tɔ nɛ nɛ pɛ kɔ dhiiti ɛtsok ɛ na vyɛɛgvyɛɛg. Nyɛ eezɛtɛl nyɛ mɛyɔŋ mɛ bɔs djas nɛ mɛkas nɛ enɛm tak djas.

⁹ Dim mot mɛkɔŋ eezɛke nɛ nɛ náá: «Mɛ waadjɛ wɔ esesɛɛ bak djas, wɔ kwyit mɛbɔŋ mɔ si mɛko mam, da wɔ é duwal mɛ ɔɔ.»

¹⁰ E di'enek, Yezu é boozɛke nɛ nɛ náá: «Dusa tin, Satan! Etɛɛ náá, ekwɛyala lɛɛ é náá:

“Ye é Ghɛŋ Zɛɛb'ɔ é wɔ di egoka nɛ ɛduwal.

Wɔ goka nɛ ɛsa é mɛsa mɛ met.§”»

¹¹ E sok'enek, Dim mot mɛkɔŋ eezɛbet nyɛ, nyɛ eezɛtɔ yɛ. E di'enek, wɔ gwak efofop zokazyɛ zɛkwɛyɛ nyɛ.

Yezu eekan ɛsa mɛsa mɛ tɔ kyee dik Ghalile

¹² Bhis Yezu nagwak náá, Zan naamɛtaa é mbok ɛ, nyɛ naazɛtɔ pɛ Ghalile.

¹³ Nyɛ nabɛ é ààkosulal kɔ ghaada Nazalet. Tin, nyɛ nakwos é ɛkɛdi pɛ ghaada Kapelnaum, ghaada tak nadi é mbaka-mbaka nɛ boo soob na djato-djato Ghalile, pɛ pak kyee dik ɛ Zabulon nɛ Neftali.

¹⁴ Nyɛ nasa deenek é, etɛɛ náá, etɛp ngoolel-mɛkpa Ezayi nalɛɛ é neebela ɛsuk:

¹⁵ «Kyyɛ mɛdhik mɛ Zabulon nɛ Neftali

pɛ kyee ze boo soob na djato-djato pɛ yii kyiid dii Yulɛn,

Ghalile, pɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak ɛYuda di ɔ!

¹⁶ Mbyak di tɔ ghooghom ɛ waabee

boo ngel gwyɛ é kas tɔ lɔɔ!

Dɔɔ nɛ bot ɛ di ɛkɔla tɔ ghooghom pɛ kyee dik ɛsyɛɛ ɔ, gwɛyɛ é waakas kɔ lɔɔ.*»

¹⁷ Kana ɛwala ɛlenek, Yezu naazɛkan ɛlyo bot náá: «Liigka ɛlyem, etɛɛ náá, ɛyɔŋ ɛ di tɔ gwɔɔ ɛ, yɛ eezekunaa!»

Yezu eezɛdjɔɔ bɛdjekɛl bɛ yii mɛkɛn

¹⁸ Dhiiti dwoɔ Yezu nadi ɛkɛ mbaka-mbaka nɛ boo soob na djato-djato ɛ Ghalile. Dáa nyɛ nabɛɛ bɛlael ɛ mɛwyet bɛbá, dhyeeb nɛ tel, bɔɔ ɛla mɛwyet ɛ. Bot ɛ tak nabɛ é Simɔŋ, mot nagɛtaa Pyɛɛd ɔ, zɛnɔɔ dhyeeb Andele ɛla ɛwyet tɔ dii.

¹⁹ Tin, Yezu eezɛke nɛ nɔɔ náá: «Duka mɛ, mɛ waasa náá, bi di bɛlael ɛ mɛwyet étɛp ɛmɛt ɛ bot.»

²⁰ E di'enek wat, bɛ eezɛdhuugal mɛwyet mɔɔ, étɛp ɛdu Yezu.

* 4:4 Det 8.3 † 4:6 Mɛd 91.11-12 ‡ 4:7 Det 6.16 § 4:10 Det 6.13 * 4:16 Eza 8.23–9.1

²¹ Bhii Yezu nake ba «zii» é, nyɛ eezɛboma nɛ bɛdhiiti bot ɛsis, dhyeeb nɛ tel, Zak bɛ nɛ mɔn ɛ nyɛɛg Zan, bɔn ɛ Zɛbɛɛ. Bɛ nadi é tɔ elɛɛd, ekoobal mɛwyet mɔɔ, bɛ nɛ sɛɛg'ɔɔ. Tin, Yezu eezɛdjoo bɛ.

²² E di'enek wat, bɛ eezɛdhuugal elɛɛd nɛ sɛɛg'ɔɔ, bɛ eezɛdu Yezu.

Yezu moo lyo nɛ ɛtsik ɛ bot

²³ Tin, Yezu naazɛtɔ pɛ kyee dik Ghalile djas, nyɛ nadi edjɛ mɛlyo tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda nadi pɛ kyee dik tak ɛ. Nyɛ nadi egoola Mbɛɛ Bhaadal dum nɛ Eyon ɛ Zɛɛb, nɛ ebaatsik bot ɛ nazyɛ nɛ mɛbɛ membi nɛ membi ɔ nɛ bot ɛ nadi nɛ edjam ɔ.

²⁴ Ye nabe é, menduk mɛ naake kɔ kyee dik Siili djas. Bɛ é boodi zezyɛ nyɛ nɛ bot ɛ nadi nɛ mɛbɛ membi nɛ membi ɔ, nɛ bot ɛ embee esisim nadi edhe-dhek ɔ, dɔɔ nɛ bot ɛ nadi ebil djem ɔ nɛ eboka e bot. Yezu zokatsik bɔɔ djas.

²⁵ Mɛdhuu mɛ bot ɛ nadi edu nyɛ ɔ, nadudus é pɛ Ghalile, pɛ pak eghaada kam, pɛ ghaada Yeluzalem, pɛ Yude nɛ bot ɛ kyee dik nadi pɛ yii kyiid dii Yuldɛn ɔ.

5

Yezu eezɛdjɛ bot mɛlyo kɔ ɛtsok

¹ Dáa Yezu nabee ɛdhuu ɛ bot binɔk ɛ, nyɛ naazɛbyet kɔ ɛtsok, nyɛ eezɛnɔɔ nyel'ɛ, disi. Bɛdjekel bɛ eezɛdisi e ngwoob'ɛ.

² Nyɛ eezɛni é djɛ bɛ mɛlyo:

Tɛtɛ mɛmyaala

³ «Mɛnyɔ nɛ bɛdjel ɛ bot tɔ sisim, etɛɛ náá, Eyon ɛ di tɔ gwoo ɛ, ye é yɔbɔ.

⁴ Mɛnyɔ nɛ bot ɛ di edjɛ nenak ɔ, etɛɛ náá, Zɛɛb é waadis ghon di tɔ elyem bɔɔ ɛ!

⁵ Mɛnyɔ nɛ bot ɛ di etela ɔ, etɛɛ náá, bɛ waabela kyee bɔs Zɛɛb nakek bɛ ɛ!

⁶ Mɛnyɔ nɛ bot ɛ di nɛ za nɛ gwyɛs esa ɛkwosak ɛ Zɛɛb ɔ, etɛɛ náá, bɛ waadɛ, djil!

⁷ Mɛnyɔ nɛ bot ɛ di gek bot ɛsis ghon ɔ, etɛɛ náá, Zɛɛb é waagek bɛ ghon!

⁸ Mɛnyɔ nɛ bot ɛ di nɛ mbɛɛ elyem ɔ, etɛɛ náá, bɛ waabee Zɛɛb.

⁹ Mɛnyɔ nɛ bot ɛ di esaa egwyem pak'ɔɔ ɛ, etɛɛ náá, Zɛɛb é waadiig bet náá, bɛ é bɔn bɛ!

¹⁰ Mɛnyɔ nɛ bot ɛ di tɔ tsik mezuk ɔ, etɛɛ náá, bɛ ɛpesa ɛkwosak ɛ Zɛɛb, etɛɛ náá, Eyon ɛ di tɔ gwoo ɛ, ye é yɔbɔ!

¹¹ Mɛnyɔ nɛ nen, ye bɛ náá, bot ɛpelee bin ɔ, nɛ ɛwa bin tɔ tsik mezuk ɔ, bɛ di esu bin etɛp mbɛs ɔ, nɛ ebaasaab dék'en, étɛp'am ɔ.

¹² Myaalaka, da bi é bɔl zɛɛ, etɛɛ náá, boo etuud bin é nɛɛga pɛ tɔ gwoo. Etɛɛ náá, ye é deenek ɛ bɛ nazuk bɛngoolɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb nazyɛ ɛsok nɛ nen ɔ.»

Bɛdjekel é mɛsɔn nɛ mɛkas kɔ bɔs

¹³ «Ye é biyɔ é di mɛsɔn kɔ bɔs. Ye bɛ náá, mɛsɔn moo é, àakagwom ɔ, ye goka é nɛ esaaa dáa étɛp mɛsɔn neebaagwom? Deenek mɛsɔn aakadi é, ààbɛ nɛ mɛsa mɛ ye aasaaa nɛ ye ɛ. Deenek, ye goka é nɛ ɛmwasaa pɛ kel, da bot é nyal ye.

¹⁴ «Ye é biyɔ é di mɛkas kɔ ɛko ɛ bɔs. Dɛl ɛ di suma kɔ ɛtsok ɔ, tok nɛ ghwyil ɛdi syela.

¹⁵ Wɔ aanákwaatuub lama, da wɔ é wa ye si bhe. Ye ààseaa deenek, ye goka nɛ ɛkelaa é, pɛ kɔ tɛɛg é di bot djas aadi tɔ gwyɛ tak ɔ.

¹⁶ Deenek ɛ di egoka nɔ́á, mɛkas men nyen tɔ bot, ɛtɛp bot neebɛɛ mɛnyɔ mɛ esesɛɛ bi di esa ɛ, ɛtɛp bɛ needuwal Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ.»

Mɛlyo dum nɛ etsi

¹⁷ «Nàkɛka nɔ́á, mɛ nazyɛ ɛ zɛgó etsi ɛ Moiiiz nɛ mɛlyo mɛ bɛngooelɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb nadjɛ ɛ. Mɛ nabɛ ɛ ààzyɛ zɛgó etsi, mɛ nazyɛ ɛ zɛlyaal mɛsuk mɛ tak.

¹⁸ Tsɛɛtsɛ nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́á: Dáa ye di nɔ́á, gwoo nɛ bɔs dinaa ààpaadum ɛ, ye tok nɛ sa wat aadisaa tɔ etsi. Ye nakoozodi ba moo ɛtɔn nɛghu ba moo kyeeb, sa wat aanɔ́dus tɔ etsi kɛkum dwoo mɛsik mɛ ɛtɛp djas.

¹⁹ ɛtɛp tak ɛ di nɔ́á, mot aazodis tsi wat, ye nakoozotɔɔl, da nyɛ ɛ lyo bɔn nyɛɛg nɔ́á, bɛ sa dáa nyɛ sa ɔ, yɛnɔk aadi ɛ, mɔɔ dhyeeb tɔ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ. Tin, mot di eduwal etsi da nyɛ ɛ lyo bɔn nyɛɛg nɔ́á, bɛ sa dáa nyɛy ɔ, yɛnɔk aadi ɛ boo-mot tɔ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ.

²⁰ Mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́á: Epiki bin ɛ mis mɛ Zɛɛb ɛ di ààdhaa yii bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ ɛFalizye ɔ, bi aanɔ́kwaani tɔ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ.»

Mɛlyo dum nɛ tɛp ɛbuk

²¹ «Ye nabɛ ɛ, bi naagwak nɔ́á, nyɛ nake nɛ bɛbhaab bina nɔ́á: “Sa wɔ ààgó mot. Mot ɛ gó sɔ mot ɔ, ye goka ɛ ye tɔ́aa nɛ nɛ ɛ mis mɛ bɛtɛtɛp, nyɛ neepɛɛaa.”

²² Yɛ kabɛ mam ɔ, mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́á: Mot djas aagwak ɛbuk nɛ mɔn nyɛɛg ɔ, ye goka ɛ nɔ́á, bɛtɛtɛp pɛɛ nyɛ. Mot aake nɛ sɔ mot nɔ́á, “wɔ ɛ wɔ ɔ”, nyɛ goka ɛ nyɛ tɔ kɛpɛɛaa pɛ boo zɛɛga bɛtɛtɛp ɛYuda. Mot aake nɛ sɔ mot nɔ́á, “wɔ ɛ ndjemet ɔ”, ye goka ɛ nɔ́á, nyɛ kɛmwasaa tɔ du na kɔm-kɔm.

²³ Yɛ bɛ nɔ́á, wɔ ɛpɛtɔ pɛ mesa ebuwa ɛtɛp ɛkɛduwal Zɛɛb nɛ esa bɔ ɔ, tin, wɔ siiza nɔ́á, mɔn nyoog ɛ nɛ tɛp nyɛ di ebwak wɔ kɔ ɛsu ɛ tak ɔ,

²⁴ pookobet esa ɛ duu tak kɔ mesa ebuwa. Da wɔ ɛ pookokɛgwakel nɛ mɔn nyoog. Bhii tak ɛ wɔ aakazyɛ, zɛkaa Zɛɛb.

²⁵ «Mot ɛ kɛpit wɔy ɔ, bi ɛ di ɛtɔ pɛ dáa bɛtɛtɛp ɔ, lela ɛgwakel nɛ nɛ ɛ di bi dinaa ɛ ze yɛnek, ɛ kaab nɔ́á, mot tak ɛ zɛkɛka wɔ ɛ mis mɛ bɛtɛtɛp. Bhii tak, da bɛtɛtɛp ɛ djɛ wɔ ɛ mɛmbɔ mɛ esodja, da bɛ ɛ wa wɔ ɛ mɛmbok.

²⁶ Tsɛɛtsɛ nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́á: Wɔ aanɔ́kwaawɔyis tin, wɔ di ààtuud dɔɔ nɛ falanga ɛsik ɔ.»

Mɛlyo dum nɛ tɛp mɛzɔ

²⁷ «Ye nabɛ ɛ, bi naagwak nɔ́á: “Sa wɔ ààsa ɛzɔ.”

²⁸ Tin, mam kalɛɛ nɛ nen ɛ nɔ́á, motom djas aagwyák mwaa sɔ, da ɛ wyeeb nyɛ tɔ lyem ɔ, yɛnɔk tak eezesa ɛzɔ nɛ moma tak tɔ lyem'ɛ.

²⁹ Yɛ bɛ nɔ́á, ye ɛ dis ɛ kyee mbɔ eghɛɲ bɔ ɛ di ebelal wɔ nɔ́á, wɔ sa mesyem ɔ, wɔ goka ɛ nɛ ɛpiid ɛ yɛ, da wɔ ɛ mwas yɛ ɛtsetaɛpɛ. Yɛ aadi ɛ, ɛnyɔɛpɛ nɛ nɔ nɔ́á, wɔ dis dhiiti kyee nyel'ɔ, ààkabɛ nɔ́á, wɔ kɛdyak tɔ du na kɔm-kɔm nɛ nyel'ɔ djas.

³⁰ Yɛ bɛ nɔ́á, ye ɛ, mbɔ eghɛɲ bɔ ɛ di esa nɔ́á, wɔ syem ɔ, tsaala yɛ, da wɔ ɛ mwas yɛ ɛtsetaɛpɛ nɛ nɔ. Yɛ aadi ɛ, ɛnyɔɛpɛ nɛ nɔ nɔ́á, wɔ tsaal dhiiti kyee nyel'ɔ, ààkabɛ nɔ́á, wɔ kɛdyak tɔ du na kɔm-kɔm nɛ nyel'ɔ djas.»

Mɛlyo dum nɛ ɛbel ɛ ɛba

³¹ «Ye nabɛ ɛ, bɛ naabaake nɔ́á: “Mot ɛpɛɛ myɛl ɔ, nyɛ goka ɛ nɛ ɛdjɛ nyɛ mɛkana mɛ ɛbel ɛ ɛba.”

³² Yɛ kabɛ mam ɔ, mɛ kɛ ɛ nɔ́á: motom djas di ɛpɛɛ myɛl, ààmɛt nyɛ nɛ sa etsi di elu ɔ, motom tak san ɛ nɔ́á, moma tak di moma mɛzɔ nyɛ baatɔ ɛba ɛ sis ɔ. Tin, motom aaba moma zebyɛnaa ɛ ɛba ɔ, nyɛy baasa ɛ ɛzɔ.»

Mɛlyo dum nɛ ɛtuwal myon nɛ mɛson

³³ «Ye nabɛ ɛ, bi naagwak dɔ́a bɛ nake nɛ bɛbhaab binaka náá: “Sa wɔ ààgwakel nɛ mot, da wɔ ɛ tuwal myon nɛ mɛson bhii tak wɔ kadi ɛ ààsa sa wɔ nakɛk ɛ. Ye goka ɛ náá, wɔ sa sa wɔ kɛk ɛ mis mɛ Ghɛn ɛ.”

³⁴ Yɛ kabɛ mam ɔ, mɛ lɛɛ bin ɛ náá, sa mot ààtuwal myon nɛ mɛson, da ɛ nɔɔ gwoo dɔ́a tyaasɛs, etɛɛ náá, penek ɛ pɛ bóó mɛkoozi mɛ Zɛɛb di ɛ.

³⁵ Sa mot ààtuwal myon nɛ mɛson nɛ bɔs, etɛɛ náá, bɔs ɛ di Zɛɛb di enyal nɛ mɛko mɛ ɔ. Sa mot ààtuwal myon nɛ mɛson nɛ din ɛ Yeluzalɛm, etɛɛ náá, ye ɛ ghaada ɛ boo Mɛkoozi.

³⁶ Sa wɔ ààtuwal myon nɛ mɛson, da ɛ wa lo'ɔ ɛ ban, etɛɛ náá, wɔ tok nɛ ghwyil ɛswoola bhoo lo'ɔ náá, ye bhilal nɛghu ye pum.

³⁷ Yɛ bɛ náá, wɔ eemyaal tɛp ɔɔ, kea “Iyoo”. Yɛ kabɛ náá, wɔ eebyen ɔɔ, kea “ooh”, etɛɛ náá, ekɛla-ekɛla ee bot dɛɛbakɛl kɔ ɛtɛp'enek dɛɛbadus ɛ pɛ daa Mbee mot.»

Mɛlyo dum nɛ tɛp ɛbulal ɛ embee esesɛɛ bɛ sa wɔ ɛ

³⁸ «Ye nabɛ ɛ, bi naagwak náá: “Mot ɛ tuu sɔ dis ɔɔ, ye goka ɛ náá, nyɛ baatuuaa yɛ. Mot ɛ bwak wɔ ɛdje ɔɔ, da wɔy ɛ baabwak nyɛ ɛdje.”

³⁹ Deenek, mam kalɛɛ bin ɛ náá: Sa mot ààbulal ɛbiyo nɛ ɛbiyo. Mot ɛ nyuu wɔ bɛɛz ɛ ɛmuk pɛ mbɔ eghɛn ɔ, baaka nyɛ yak kyee ɛmuk.

⁴⁰ Mot ɛ di esaa wɔ nɛ ɛtɛp ɛtɛp nyɛ neenɔɔ kuwa yɔ ɔɔ, beta nyɛ, nyɛ baanɔɔ dɔɔ nɛ ndjookuwa yɔ.

⁴¹ Mot ɛ besal wɔ náá, wɔ kɛ nɛn wat ɔɔ, kea enɛn ebá.

⁴² Gwyena nɛ mot di ewaab wɔ sonok ɔ. Yɛ bɛ náá, mot eenɔɔ sa yɔ ɔɔ, sa wɔ ààkabaakɛdu.»

Yezu Klisto eelyaal bɛdjekɛl bɛ náá, bɛ kwyl bot ɛ di bhina bɛ ɔ

⁴³ «Ye nabɛ ɛ, bi naagwak náá: “Ye goka ɛ, wɔ kwyl sɔ'ɔ mot, da wɔ ɛ byen mot mɛbhuka mɔ.”

⁴⁴ Yɛ bɛ mam ɔ, mɛ kalɛɛ bin ɛ náá: kwylka bot ɛ mɛbhuka men. Djaalaka Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ bot ɛ di ezuk bin ɔ.

⁴⁵ Deenek ɛ bi aadi bɔn Sɛɛg'en di pɛ tɔ gwoo ɔ, etɛɛ náá, Zɛɛb sa ɛ náá, gwyɛs kas kɔ bot djas: bɛmbɛɛ ɛ bot nɛ bɛtɛtɛ ɛ bot. Tyee wat, Zɛɛb sil bhi ɛ, ɛtɛp bot ɛ di sosoob ɔ, nɛ bot ɛ di ààbɛ sosoob ɔ.

⁴⁶ Yɛ bɛ náá, bi goka ɛ nɛ ɛzokwyl ɛ bot ɛ di ekwyl bin ɔ, ɛtɛp ye bi di bun náá, bi ɛ waabɛla efute aadus pɛ ɛko ɛ? Dɔɔ nɛ bɛnɔɛl ɛ epata e lapo zobaakwyl ɛ, bot ɛ di ekwyl bɛ ɔ.

⁴⁷ Yɛ bɛ náá, bi zoswos ɛ bɔn nyɛɛg bin ɔ, bi bee tin ɛ náá, bi ɛpesa enɛm esa? Etɛɛ náá, bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, bɔɔ pɛ zobaasa ɛ deenek!

⁴⁸ Dika nɛ mbɛɛ elyem dɔ́a Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ di nɛ mbɛɛ lyem ɛ.»

6

Mɛlyo dum nɛ ɛgwyena nɛ bɛdjɛl ɛ bot

¹ «Bi ɛ kotiibal dum nɛ dɔ́a bi di esa enɛm esa nɛ bot ɛtɛp ɛduwal ɛ Zɛɛb ɛ. Bi ɛ sa deenek ɛ mis mɛ bot, ɛtɛp bot djas neekɛ náá: “Biyo ɛ di bɛmbɛɛ bot” ɔ. Deenek, bi ɛ sa deenek ɔɔ, bi aanàkwaabɛla efute e Sɛɛg'en di tɔ gwoo aadjɛ ɛ.

² Wɔ kwyl ɛdje djɛl mot sonok ɔɔ, wɔ goka ɛ nɛ esa yɛ tɔ sɔ, sa mot ààgu. Nàsa dɔ́a bot ɛ luwalɛn di sa tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda nɛ ɛ egba ɛ. Bɛ sa deenek ɛ ɛtɛp bot needuwal bɛ. Tsɛtɛ nɛ tsɛtɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ náá: Mbi bot binɔk ezebɛla yɔbɔ efute.

³ Yɛ bɛ náá, mbɔ eghɛn bɔ ɛpedjɛ djɛl mot sonok ɔɔ, yɛ àànyɔ náá, mbɔ myɛl ɛ lɔ gu.

⁴ Etɛɛ náá, ye goka ɛ náá, sa wɔ djɛ mot ɛ, ye di sɔ. Tin, Sɛɛg'en, mot di egu dɔ́a wɔ di ekwyee bot tɔ sɔ ɛ, nyɛ waadjɛ wɔ yɔ efute.»

Mɛlyo dum nɛ mendjaala

⁵ Yezu eezɛke nɛ nɔɔ nɔɔ: «Bi ɛ di edjaala ɔɔ, nɔɔdika dɔɔ bot ɛ di nɛ lualɛɲ, bɛ dyeebakwɛɛl ɛdjaala ɛ metetel tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda nɛ ɛ bɛman, ɛtɛp bot neebɛɛ bɛ. Tsɛɛtsɛ nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ nɔɔ: bot binɔk eezebɛla yɔbɔ efute.

⁶ Yɛ kabɛ wɔy ɔ, wɔ kwɛɛl ɛdjaala Zɛɛb ɔɔ, nia tɔ dhɛɲ'ɔ, da wɔ ɛ diyɔl ɛbɛ. Bhii tak, da wɔ ɛ djaala nɛ Soog di tɔ di sɔ ɔ. Tin, Soog, mot di ebee esesɛɛ wɔ di esa tɔ sɔ ɔ, nyɛ waadjɛ wɔ efute.

⁷ «É sok bi di edjaala ɛ, sa mot àabasal ɛkpa wat esok nɛ esok gwyɛs dɔɔ bot ɛ di àabɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ. Bɔɔ gek ɛ nɔɔ, Zɛɛb ɛ waagwak bɛ, etɛɛ nɔɔ, bɛ nɛ bil mɛkpa ɛbuɛpɛ tɔ mendjaala mɔɔ.

⁸ Sa mot àabaɲa bɛ, etɛɛ nɔɔ, Sɛɛg'en nɛ gu sa elyem bin di ekwos ɛ, esok nɛ bi nɛ waab nɛ nɛ.

⁹ Deenek, Gwakeka dɔɔ bi di egoka nɛ ɛdjaala ɛ. Keka nɔɔ:

“Sɛɛg'es di tɔ gwoo ɔ,
ye goka ɛ nɔɔ, mot nɛ mot gu nɔɔ, wɔ ɛ Zɛɛb na Dɛɛ.

¹⁰ Mɛkoozi mɔ zyɛ.

Beta nɔɔ, ɛkwosak ɛ lɔ sael kɔ bɔs, dɔɔ ye di sael pɛ tɔ gwoo ɛ.

¹¹ Djɛa bis mɛlu nɛ mɛlu edee di egoka nɛ nes ɛ.

¹² Pela ɛbiyo ɛ bis zesa ɛ,
etɛɛ nɔɔ, bisɔ pɛ, bis ɛpepel bot ɛ nazesa bis ɛbiyo ɔ.

¹³ Sa wɔ àabet bis tɔ mɛbhowal.

Pɛka bis ɛ mɛmbɔ mɛ Mbee mot,

[etɛɛ nɔɔ, ye ɛ wɔy ɛ di nɛ Mɛkoozi, nɛ mɛbwala, nɛ duma na kɔm-kɔm.]”»

¹⁴ «Guka nɔɔ: Bi ɛ pel ɛbiyo ɛ bot ɛ di etɔ nɛ esa bin ɔ, Sɛɛg'en di pɛ tɔ gwoo ɔ waabaapel yebɔ pɛ.

¹⁵ Tin, yɛ kabɛla nɔɔ, bi àapel bɛsɔ bin ɔɔ, Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ aanàkwaabaapel ɛbiyo ɛ bi di esa ɛ.»

Mɛlyo dum nɛ tɛp ɛtsi ɛ edee ɛtɛp mendjaala

¹⁶ «Yɛ bɛ nɔɔ, bi ɛpɛtsi edee ɔɔ, sa mot àadi nɛ bhwoob ghon dɔɔ bot ɛ di nɛ lualɛɲ ɔ. Bɛ lyaal bhwoob ghon deenek ɛ, ɛtɛp bot djas neegu nɔɔ, bɛ ɛpɛtsi edee. Tsɛɛtsɛ nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ nɔɔ: bot binɔk eezebɛla yɔbɔ efute.

¹⁷ Yɛ kabɛ wɔy ɔ, wɔ tsi edee ɔɔ, gwyiia bhwoob, da wɔ ɛ lɔɔb mul ɛ lo,

¹⁸ etɛɛ nɔɔ, bot needi àagu nɔɔ, wɔ ɛpɛtsi edee. Tin, ye ɛ Soog mot di tɔ sɔ ɔ di egu, deenek Soog, mot di ebee esesɛɛ djas wɔ di sa tɔ sɔ ɔ, nyɛ waadjɛ wɔ efute.»

Ekum pɛ daa Zɛɛb

¹⁹ «Nàsaaka ɛdi ɛ nɛ bɛtɛ nɛ ekum ɛ bɔs'ak. Ekum ee di nɔɔ, bɛsɛs nɛ emaa ɛ waapul ɛ. Ekum ee di nɔɔ, bot ɛ djii ɛ waakwak ɛbɔ ɛ ndjaa, da ɛ djii, nɔɔ, tɔ nɛ yɛ ɛ.

²⁰ Kwomka ekum bin pɛ daa Zɛɛb. Penek, bot ɛ djii aanàkwaani kɛdjii yɛ, bɛsɛs nɛ emaa aanàkwaapul yɛ.

²¹ Etɛɛ nɔɔ, ɛ di mot di ekwom esa bɛ ɔ, lyem'ɛ di ɛ tin.»

Lama nyel

²² «Mis mɛ mot ɛ dɔɔ lama nyel. Yɛ bɛ nɔɔ, mis mɔ ɛpenyaasok ɛnyɔpɛ ɔɔ, gua nɔɔ, nyel'ɔ djas ɛ tɔ selele.

²³ Yɛ kabɛ nɔɔ, mis mɔ ɛpekpaɲ ɔɔ, nyel'ɔ djas ɛ tɔ ghooghom. Yɛ kabɛ nɔɔ, ngel di tɔ lɔ eezedim ɔɔ, tin, kwaa yenek mɛghomla aanɔɲɛl nɛ yɛ?»

Nɛghu epata, nɛghu Zɛɛb

²⁴ Mot ngɔt aanàkwaadi mot-mɛsa mɛ ekukuma ebá. Yɛ bɛ deenek ɔɔ, nyɛ waabhina ngɔt, da nyɛ ɛ kwɛɛl nwyak ngɔt, nɛghu nyɛ kaseya nɛ mot esok ɔɔ, nyɛ waapɛɛ nwyak ngɔt. Bi tok nɛ ghwyil esa mɛsa mɛ Zɛɛb nɛ mɛsa mɛ epata ɛ di wat.

Edum ɛ koɲ nɛ Zɛɛb

²⁵ «Étɛp tak é mɛ di elɛɛ nɛ nen náá: Nàbemka ba dum nɛ tɛp edee, nɛ gwyɛs mɛdii nɛ tɛp eduuba. Etɛɛ náá, tsik eedhaa edee nɛ mɛnyɔ. Nyel eedhaa ekaad nɛ mɛtanɔ. Etsal é?

²⁶ Beeka enen pɛ ɛko, bɛ ààbɛ epyeeb, ààbók edee di ewum tɔ epyeeb ɛ. Bɛ ààkwom edee tɔ mɛbhwaɛ nɛ kɔ etaa. Tin, dhi Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ, di djɛ bɛ edee! Bi ààpadhaa enen nɛ boo mɛtanɔ é mis mɛ Zɛɛb é?

²⁷ Yɛ bɛ náá, bi ɛpebem ba ɔɔ, ɛzɛ pak'en di nɛ ghwyil ɛbil ba ɛlu ɛ wat kɔ mɛlu mɛ tsik'ɛ?»

²⁸ «Étɛp ye bi di bem ba kɔ ɛsu ɛ ekaad? Beeka dáa mɛzɛm di ekwyil nɛ wyee tɔ pyeeb ɛ. Mɛzɛm mɛ tak ààsa mɛsa, ààlat ekaad.

²⁹ Tin, mɛ ɛpelɛɛ bin náá, dɔɔ nɛ Salomɔnɔ, nɛ boo duu yɛ, nyɛ nabɛ é ààbɛ nɛ mbɛɛ kaad na nyɔ dhaa wat tɔ kɔkɔ mɛzɛm menek.

³⁰ Yɛ bɛ náá, Zɛɛb ɛpebet eka ee di tɔ dik mos, da djɛmɛn ye é nɔŋaa, dikaa tɔ du ɔɔ, tin, nyɛ tok nɛ ghwyil ɛsa deenek nɛ lyem'ɛ met étɛp'en é? Ye nakoozodi náá, bi tok nɛ boo ɛmyaal nɛ nɛ!»

³¹ «Nàbemka ba é ɛkeke náá: “Mena aadeka yé? Mena aadeka yaa mɛdii? Mena aabɔtka yé?”

³² Yenek djas, ye é bot ɛ bɔs é di ebwos esesɛɛ binek mɛlu djas. Tin, Sɛɛg'en mot di tɔ gwoo ɔ nɛ gu náá, bi é nɛ gwyɛs tak.

³³ Pookosaaka sok ɛyɔŋ ɛ Zɛɛb nɛ tsik tɔ epiki nyɛ di ewaab ɛ. Tin, Zɛɛb é waadjɛ bin ɛsa djas bi di nɛ gwyɛs tak ɛ.

³⁴ Nàbemka ba nɛ etɛp aasaɛl djɛmɛn ɛ, etɛɛ náá, etɛp ee djɛmɛn aagwyɛ lo é nyɛ ɛmet. Dwoo nɛ dwoo é nɛ yɛ ɛkwosak.»

7

Yezu Klisto eelyaal bɛdjekɛl bɛ náá, sa bɛ ààpɛɛ bot

¹ «Sa bi ààdidi é pɛɛ bot, deenek Zɛɛb aanàkwaapɛɛ bin.

² Etɛɛ náá, Zɛɛb aapɛɛ bin ɛ dáa bi di epɛɛ bɛsɔ bin ɛ. Nyɛ aalwoodal bhwanɔ'en ɛ dáa bi di elwoodal bhwaɛ bɛsɔ bin ɛ.

³ E tɛp yé wɔ gwyák kwyɛɛzyonɔ di tɔ dis ɛ sɔ'ɔ mot, wɔ kadi é ààbee pek le di tɔ dis ɛ lo ɛ?

⁴ Wɔ nàkwaake nɛ sɔ'ɔ mot náá: “Mɔn nyaag'am, beta mɛ dis kwyɛɛzyonɔ tɔ dis ɛ lo,” wɔy ààbɛ é bee pek le di tɔ yɔ dis ɛ.

⁵ Wɔy mot mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si, pookodis sok pek le tɔ dis ɛ lo ɛ! Bhii tak é wɔ waanyaa sok, étɛp wɔ needis kwyɛɛzyonɔ di tɔ dis ɛ mɔn nyoog ɛ.»

⁶ «Nàdjɛka ɛsa ee di dɛɛ ɛ nɛ bɛbhɛ, é kaab náá, bhii tak bɛ é zɛkɛbula zɛduma wɔ é nyel nɛ mɛkwaala. Nàmwaska mɛvunga sok bhwoob bɛghwyee, é kaab náá, bɛ é zɛkɛnyal yɛ.»

Waabka, saaka, diigka é ɛbɛ ɛ ndjaa

⁷ «Waabka, bi é waadjɛaa. Saaka, bi é waabela. Diigka, bɛ waadii bin ɛbɛ ɛ ndjaa.

⁸ Etɛp tak é ye di náá, mot é waab ɔɔ, nyɛ ɛpedjɛaa. Mot é sanɔ ɔɔ, nyɛ ɛpebela. ɛbɛ ɛ ndjan aadiiaa é, étɛp mot diig ɔ.

⁹ Ye é nɛ mot ngɔt pak'en di nɛ ghwyil ɛdjɛ mɔn'ɛ ɛkok bela náá, mɔn waab é mapa?

¹⁰ Nɛghu ɛzɛ di nɛ ghwyil ɛdjɛ mɔn nyɔ*, yɛ bɛ náá, mɔn waab é su ɔɔ?

¹¹ Kwyii biyɔ, bɛmbɛɛ ɛ bot, di gu ɛdjɛ embɛɛ esonok nɛ bɔn bin, gwyata nɛ Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ aapaadi ààdjɛ embɛɛ esonok nɛ mot aawaab nyɛ sonok ɔ!

¹² «Kanka ɛsa sok nɛ bɛsɔ bin esesɛɛ bi di ekwyɛl náá, bot sa bin yɛ ɛ. Deenek é mɛkana mɛ etsi ɛ Moiiɛ nɛ yii bɛngoolɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb di elyo.»

ɛbɛ ɛ ndjaa na maad-maad

* **7:10** Bɛ ke deenek é, etɛɛ náá, ɛYuda ààdɛ bɛnyɔ.

¹³ «Nika tɔ ɛbɛ ɛ ndjaa na maad-maad, etɛɛ náá, ze di eniigal mot pɛ dɛl ɛ ɛsyee ɛ, ye nɛ bɔk. Bɛtɛ nɛ bot dyeebakwyl ɛdhan ɛ penek.

¹⁴ Tin, guka náá, ɛbɛ ɛ ndjaa tak nɛ maad, bela náá, pɛ ze di edul bot pɛ ze tsik ɛ, ye nɛ pata. Etɛp tak ɛ di náá, bot ɛbuɛpe àadyeebadu ye.»

Bengoolel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb yii mɛkɔŋ

¹⁵ «Bi ɛ di nɛ etson nɛ bengoolel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb yii mɛkɔŋ. Bɛ zye pɛ daa len ɛ, nɛ ɛzaaba dɔ́a mɔn ɛ taa, ghuna bɛ ɛ eben, bɛ zosyel ɛ mya mɔɔ.

¹⁶ Bi aagu bengoolel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb yii mɛkɔŋ tak ɛ nɛ mɛfulu mɔɔ. Etɛɛ náá, bum le vin àábókaa tɔ mɛkpak mɛ mɛgɔk nɛghu bum fiig kɔ le mɛgɔk.

¹⁷ Etɛɛ náá, mbɛɛ le zodje ɛ mbɛɛ bhum. Mbee le kadjɛ ɛ mbee bhum.

¹⁸ Mbɛɛ le tok nɛ ghwyil ɛdje mbee bhum. Tyee wat nɛ mbee le. Ye tok nɛ ghwyil dje mbɛɛ bhum.

¹⁹ Ele djas di ààdje bhum ɛ, ye goka ɛ nɛ ɛkwyalaa, bhii tak da ye ɛ mwasaa tɔ du.

²⁰ Etɛp tak ɛ di náá, bi aagu bengoolel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb yii mɛkɔŋ tak ɛ nɛ embee mɛfulu mɔɔ.»

Elɛɛ nɛ ɛsa

²¹ «Ye tok bot djas di djoo mɛ: “Ghɛŋ, Ghɛŋ!” ɔ, aani tɔ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɔ. Bot aani ɛ, ye ɛ bot ɛ di ɛsa ɛkwosak ɛ Saag'am di tɔ gwoo ɔ.

²² E dwoo Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, bot ɛbuɛpe ɛ waake nɛ nam náá: “Ghɛŋ, Ghɛŋ”, ye ɛ nɛ din ɛ lɔ ɛ bis nadi bengoolel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb! Etsal ɛ? Ye ɛ nɛ din ɛ lɔ ɛ bis nadi eseso mɛlyeeb! Etsal ɛ? Ye ɛ nɛ din ɛ lɔ ɛ bis nasa bɛtɛ nɛ endem e mɛbwala! Etsal ɛ?

²³ Tin, mɛ waalɛɛ nɛ nɔɔ ɛ mis mɛ bot náá: “Mɛ nabe ààgu bin. Duska ɛ mis mam, tóka ɛtsetaɛpe nɛ nam, biyɔ, bot ɛ di ɛsa embee esesɛɛ ɔ!”»

Mendjaa memba

²⁴ «Gwakeka, mɛ pookolyaal bin mbi mot zye pɛ daa lam ɔ. Nyɛ gwak mɛkpa mam, da nyɛ ɛ kɛ tyee tak ɔ, nyɛ ɛ mot etson di esum ndjan'ɛ kɔ ɛkok ɔ.

²⁵ Wɔ gwaa bhi zɛnee ɛbuɛpe, tyee bhyon natuula nɛ ghuu na lyel-lyel ɛ, ye naanyunja ɛ ndjan'enek. Aàbik, etɛɛ náá, ndjaa tak nasumel ɛ, ɛnyɔɛpe kɔ ɛkok.

²⁶ Tin, mot di egwak mɛkpa mam, da nyɛ ɛ kadi ààkɛ tyee mɛkpa mɛ tak di elɛɛ ɔ, nyɛ ɛ dɔ́a ndjemet mot di esum ndjaa kɔ bɔs bɛsyɛ, ààwyl epap kɔ ɛkok ɔ.

²⁷ Dɔ́a bhi nakanee ɛbuɛpe ɛ, tin, tyee bhyon nakatuula ɛ, ghuu na lyel-lyel eezɛnyunja ɛ epap e ndjan'enek, epap eezɛbik “syɛɛɛ” ɛ di tak wat.»

Eghɛŋ ɛ Yezu

²⁸ Dɔ́a Yezu nasilal ɛlyo bɛmɛlyo mɛ ɛ, mɛdhuu mɛ bot naadyeebadjoka dɔ́a nyɛ nadi elelyo ɛ.

²⁹ Etɛɛ náá, nyɛ nabe ɛ ààlyo dɔ́a bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nalelyo ɛ, nyɛ nalelyo ɛ, nɛ eghɛŋ ɛ Zɛɛb.

8

Yezu eezɛtsik dhiiti mot nadi nɛ ɛbɛ ɛ zezam ɔ

¹ Dɔ́a Yezu nasul kɔ etsok ɛ, zukamwaa nɛ mot naazɛdu nyɛ.

² Tin, wɔ gwaa dhiiti mot nadi nɛ ɛbɛ ɛ zezam ɔ, zetiila pɛ daa lɛ. Nyɛ eezɛkwyt mɛbon si, zɛdjaala nɛ nɛ náá: «Ghɛŋ! Mɛ nɛ gu náá: wɔ kwyl ɔɔ, wɔ ɛ nɛ ghwyil ɛtsik mɛ, nyel'am bula dɛɛ.»

³ Tin, Yezu eezɛsɛɛb mbɔ, mɛt nyɛ. Nyɛy nɛ nɛ náá: «Mɛ eekwyl. Tsaka!» E di tak wat, wɔ gwaa, ɛbɛ ɛ zezam mot'enɔk zɛsi.

⁴ Bhii tak, Yezu ɛ boozɛke nɛ nɛ náá: «Gwaka mɛ ɛnyɔɛpe: Sa wɔ ààlɛɛ mot sa dhaa wak ɛ. Tóa, kɛlyaal nyel pɛ daa bɛghaa-Zɛɛb, da wɔ ɛ kɛdje ɛsa e ɛgwyena dɔ́a Moiiiz nalyo ɛ, ɛtɛp wɔ neelyaal bot djas náá, wɔ eetsak.»

Yezu eezetsik mot-mɛsa ɛ komanda esodja e Lɔm

⁵ Dáa Yezu nadi eni tɔ ghaada Kapelnaum ɛ, wɔ gwaa dhiiti kukuma tɔ lɔɔg esodja zɛzyɛ pɛ daa lɛ. Bhii tak, nyɛ eezɛke nɛ Yezu náá, nyɛ zɛkwyee nyɛ.

⁶ Nyɛy nɛ nɛ náá: «Ghɛɲ, mot-mɛsa mam ngɔt é ndjaasi pɛ ndjan'am, nyɛ eezesɔɔb nyɛ ɛpɛbé ɛlyɛlɛpɛ.»

⁷ Tin, Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Mɛ ɛpetó, kɛtsik nyɛ.»

⁸ E di'enek, kukuma tɔ lɔɔg esodja binɔk eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ghɛɲ, mam ɛ yam zɛ, wɔ neezɛni tɔ ndjan'am. Ye goka é náá, wɔ zolɔo ɛkpa wat, ɛtɛp mot-mɛsa mam neetsak.

⁹ Di mɛ di'aak, ye é nɛ ekukuma bam ɛ, mɛ di egwak esesɛɛ mɛ di egoka nɛ esa nɛ nɔɔ ɛ. Dɔɔ nɛ mam pɛ, mɛ é nɛ esodja si mɛko mam. Mɛ ke nɛ nɔɔ: “Tóka” ɔɔ, bɛ ɛpetó; “Bulaka” ɔɔ, bɛ ɛpɛbula; “Saka dáak” ɔɔ, bɛ ɛpesa.»

¹⁰ Dáa Yezu nagwak eyala e kukuma yenɔk ɛ, ye nabɛ é, nyɛ naadyeebamyaala. Tin, nyɛ é booke nɛ bot ɛ nadi egyee bɛ nɛ nɔɔ náá: «Tsɛɛtɛ nɛ tsɛɛtɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ náá: mɛ dinaa ààpaabee mot di edum kon nɛ Zɛɛb, kɔ Yisalaɛl dáa mot'ak.

¹¹ Betka mɛ lɛɛ bin náá, bot ɛbuɛpɛ ɛ waadus pɛ ɛbil ɛ dwoo nɛ pɛ ɛdjɛm ɛ dwoo. Bɛ waazyɛ, zɛdi kɔ mesa wat, bɛ nɛ bɔn Abalaam, Izak nɛ Zakɔɔb tɔ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ.

¹² Tin, bot ɛ nagoka nɛ ɛdi ɛ bot ɛ ɛyon ɛ tak ɔ, bɛ aadi é, wusa pɛ kel, tɔ ghooghom pɛ baadi edje mɛgwyɛ nɛ ɛkwaal ɛ mɛtsok ɛ.»

¹³ Bhii tak, Yezu eezɛke nɛ kukuma esodja binɔk náá: «Sika pɛ ndjan'ɔ etɛɛ náá, kɔ ɛdum ɛ kon ɛ lɔ nɛ Zɛɛb, Zɛɛb eedjɛ wɔ sa lyem'ɔ di ekwos ɛ!» E di tak wat, ye nabɛ é, mot-mɛsa ɛ kukuma esodja binɔk naatsak.

Yezu eetsik bɛtɛ nɛ bot ɛ mɛbé

¹⁴ Yezu eezɛwyis, tɔ pɛ daa Pyɛɛd. Ghuna tsi yɛ yii moma nadi é ndjaasi nɛ mɛkosa ɛkpanɛpɛ.

¹⁵ Nyɛ eezɛmɛt nyɛ é mbɔ, mɛkosa eezɛsi. E di tak wat, moma yenɔk eezɛwyɛl, nyɛ moo zɛbe bɛ.

¹⁶ Dáa dwoo nadi esila ɛ, wɔ gwaa bɛ zɛzyɛ nyɛ nɛ bot ɛ mɛlyeeb nadi edhek ɔ. Dáa Yezu nadi elii kɔ membɛl mɛnɔk ɛ, embee esisim nadi ewyis tɔ lɔɔ, tin, nyɛ naatsik dɔɔ nɛ bot ɛ mɛbé djas.

¹⁷ Nyɛ nasa deenɛk é, etɛɛ náá, esesɛɛ ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb Ezayi nalɛɛ é neebela ɛsuk. Nyɛ nake é náá: «Nyɛ naanɔɔ edjam bina nɛ mɛbé mena*.»

Bot ɛ di ekwyɛl edu Yezu ɔ

¹⁸ Bhii tak dáa Yezu nabɛɛ ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi edu nyɛ ɔ, nyɛ é boozeke nɛ bɛdjekɛl bɛ náá, bɛ sɛɛ dhaa pɛ yii kyiid boo soob na djato-djato.

¹⁹ Wɔ gwaa dhiiti ghaa mɛkana mɛ etsi zɛzyɛ pɛ daa lɛ. Nyɛy nɛ nɛ náá: «Lyɔel, mɛ ɛpekwyɛl edu ɛ wɔ é mɛze djas wɔ aadi tɔ ɛ.»

²⁰ Deenɛk Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Bɛbhɛk é nɛ eku bɛ di djaasi tɔ tak ɛ, enen é nɛ mɛk mɔɔ. Ye kabɛ Sɛɲɛlɛ Mɔn Mot ɔ, nyɛ tok nɛ zeza nɛ di nyɛ aadi ndiindil nɛ ɛdja ɛ gɔ.»

²¹ Dhiiti mot ngɔt pak bɛdjekɛl bɛ eezɛke nɛ nɛ náá: «Ghɛɲ, ɛsok nɛ mɛ nɛ du wɔ, pookobet mɛ, mɛ pookokɛdel saag'am.»

²² Tin, Yezu eebɔɔza nɛ nɛ náá: «Dua mɛ. Beta bot ɛ di ààbɛ nɛ tsik ɔ, bɛ delel pak'ɔɔ.»

Yezu eezɛlyak ghuu

²³ Wɔ gwaa Yezu zɛni tɔ boo elɛɛd sama wat nɛ bɛdjekɛl bɛ.

²⁴ Aàbɔya deenɛk, kasɛka é boo ghuu na lyɛl-lyɛl eezɛkan ɛpupal kɔ boo soob na djato-djato. Mɛpupal mɛ tak eezɛghɛɛ ɛbhyyɛb ɛ mɛdii zɛkɛɛza é elɛɛd. Ye kabɛla tin é, Yezu edja gɔ.

²⁵ Tin, bɛdjekɛl bɛ zokazɛtiila pɛ pak nyɛ nadi tɔ elɛɛd ɛ. Bɛ eezɛdjɛm nyɛ nɛ etsim: «Ghɛɲ, tsika bis! ɛsyɛɛ é yak!»

* 8:17 Eza 53.4

²⁶ E di'enek, ye nabe é Yezu naazeboɔza ne nɔɔ náá: «Étɛp yé bi di ne kɛɲ? Ébwaalel ɛ len ne Zɛɛb ne tɔɔl!» Bhii tak, nye eezɛwyl, zɛbhɛm ghuu, ne dii, nye eezɛlyak ghuu. Nyey ne dii náá: «Sila ghulal'ɔ ye di gwyem.» Wɔ gwaa, ghuu zɛsila, bhwak moo tin «kup».

²⁷ Bɔɔ djas nabe é, bɛ naadyeebadjoka. Tin, bɔɔ náá: «Nwyak é nwyaa kwaambi mot di náá, dɔɔ ne ghuu ne boo soob na djato-djato ɛpegwak nye?»

Yezu eezetsik bot ɛbá yii embee esisim nadi edhek ɔ

²⁸ Dáa Yezu nasɛɛ pɛ yii kyiid boo soob na djato-djato pɛ kyee dik Ghadasa ɛ, wɔ gwaa bot ɛbá zɛtuula tɔ mɛvit, bɛ neezɛboma ne nɛ. Ye nabe é bot ɛ embee sisim nadi dhek ɔ, bɛ nadi é, ne mbee mɛnyan dhaa tyɛ, bot nabe é ààbɛ ne ghwyil ɛdhaa é ngwoob mɛvit mɛ tak.

²⁹ Bot binɔk moo tin etsim náá: «Bis sa wɔ yé, wɔy Mɔn Zɛɛb? Wɔ zye wak é zɛzɛm bis, sonok ɛwala ɛ tak dinaa ààdjala?»

³⁰ Ba ɛtsetaɛpe ne di tak, ye nabe é ne boo ɛsaɲ ɛ bɛghwyee nadi egɔɔ tin ɔ.

³¹ Embee esisim eezɛdjaala ne Yezu, bɔɔ náá: «Wɔ kwyl ɛsɔ bis ɔɔ, kyeeda bis tɔ ɛsaɲ ɛ bɛghwyee bak.»

³² Yezu eezɛmyaal, nye eezɛke ne nɔɔ náá, bɛ tɔ. Tin, wɔ gwaa embee esisim zɛwylis tɔ bot binɔk, zɛni tɔ ɛsaɲ ɛ bɛghwyee binɔk. Bhii tak, ɛsaa djas eezɛsul ɛtsok pɛ bɛ nadi é, kaab, kɛghaaga tɔ dii, bɔɔ djas si na «bheɛɛ.»

³³ Bot ɛ nadi ebaal ɛsaɲ ɛ bɛghwyee tak ɔ, zokazɛkaab, sik pɛ dɛl. Bɛ moo tin ebaɲa bot ɛ dɛl edjema bɛ bee penek dum ne bot ɛbá binɔk.

³⁴ Tin, wɔ gwaa bot ɛ dɛl djas zokazɛwylis, kɛboma ne Yezu. Dáa bɛ naboma ne nɛ ɛ, bɛ naazɛdjaala ne Yezu náá, nye dus kɔ kyee dik'ɔɔ.

9

Yezu eetsik dhiiti mot nazesɔɔb ne ɛbɛ ɔ

¹ Wɔ gwaa Yezu zɛni tɔ elɛɛd, sɛɛ boo soob na djato-djato, sik pɛ dɛl.

² Tin, bɛdhiiti bot zokazyɛ ne mot ngɔt nazesɔɔb ne ɛbɛ ɔ, byaala kɔ mwaala. Dáa Yezu nabee ɛdum ɛ koɲ ɛ bot ɛ nazye ne mbel tak ɛ, nye naazɛke ne mbel náá: «Sa mɛghaaz mɔn'am, mesyem mɔ eepelel!»

³ Dáa bɛ nabee deenek ɛ, bɛdhiiti bɛghan ɛ məkana mɛ etsi ɛ Moiiiz nabe é, bɛ moo nyiinla pak'ɔɔ náá: «Nwyak mot ɛpebyasal Zɛɛb!»

⁴ E di tak wat, ye nabe é Yezu naagu esiiza bɔɔ. Nye boozeke náá: «Étɛp yé bi di ne mbee esiiza tɔ elyem bin deenek?»

⁵ ɛyɛ di elyel ne nen, ɛke é ne mot ɛbɛ náá: «Mesyem mɔ eepelel» oooh, nɛghu ɛke náá: «Wyɛla, da wɔ é kɛ?»

⁶ Ye goka é bi é gu náá, Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot é ne ghwyil ɛpel mesyem mɛ bot kɔ bɔs.» Bhii tak, nye eezɛke ne mot zɛsɔɔb ne ɛbɛ ɔ náá: «Wyɛla, nɔɲa mwaala yɔ, da wɔ é sik pɛ ndjan'ɔ!»

⁷ E di'enek, mot'enɔk eezɛwyl, sik pɛ ndjan'ɛ.

⁸ E di'enek wat, dáa ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi tin ɔ nabee deenek ɛ, bɛ naadyeebadjoka ɛlyɛɛpe. Bhii tak, bɛ moo eduwal Zɛɛb dáa nye nadjɛ mbi yenek mɛbwala ne bot ɛ.

Yezu eezɛdjoo Matye

⁹ Yezu eezɛdus tin, dáa nye nadi edhan ɛ, nye naazɛbee dhiiti mot, din ɛ lɛ é Matye, nye nadi é ndiindil é di mɛsa mɛ. Nye nadi é nɔɲɛl epata e lapo. Yezu eezɛke ne nɛ: «Dua mɛ!» Matye eezɛwyl «ngbat», bhii tak, nye eezɛdu nye.

¹⁰ Yezu bɛ ne bɛdjekɛl bɛ nadi edɛ edee pɛ ndjan ɛ Matye. Wɔ gwaa, bɛtɛ ne bɛnɔɲɛl ɛ epata e lapo ne bot ɛ mesyem zokazɛlwood tin, zɛdɛ bɛ ne bɛ nɔɔ djas kɔ mɛsa wat.

¹¹ Dáa ɛFalizye nabee deenek ɛ, bɛ naazɛdji bɛdjekɛl bɛ náá: «Étɛp ye lyoel yen di edɛ edee é di wat bɛ ne bɛnɔɲɛl ɛ epata e lapo ne bot ɛ na mbee dék?»

¹² Yezu eegwak dɔ́a bɛ nadi elii ɛ, tin, nyɛ ɛ boozɛke nɛ nɔɔ náá: «Bot ɛ di nɛ mɛnyel ɛnyɔɛpe ɔ tok nɛ gwyɛs dhɔkɔtɔlɔ nyɛ neegwom bɛ. Ye ɛ membɛl ɛ di nɛ gwyɛs mɛgwoma.

¹³ Tóka, kɛdjekeka ɛsuk ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb di eke náá: “Mɛ kwyl ɛ ɛnɛm esa, dhaa ebuwa e bɛtit.” Etɛɛ náá, mɛ nabɛ ɛ ààzyɛ zɛsaa bot ɛ epiki. Mam nazyɛ ɛ zɛsaa bot ɛ di egu náá, bɛ ɛ bot ɛ mesyem ɔ.»

Mɛlyo ɛ Yezu dum nɛ tɛp ɛtsi edee ɛtɛp mendjaala

¹⁴ Dhiiti dwoo, bɛdjekɛl ɛ Zan Nduuel-bot naazyɛ zɛdji Yezu náá: «Étɛp yé bisɔ nɛ ɛFalizyɛ di ɛtsi edee ɛtɛp mendjaala, dhi bɛdjekɛl bɔ di ààtsi edee ɛtɛp mendjaala?»

¹⁵ Wɔ gwaa, Yezu zɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Bi nakobee sok paa náá, bɛsɔ ɛ mwaaz di tɔ ghon dwoo ɛba, dhi bɛ di lɔɔg wat nɛ mwaaz, mot paazyɛ, zɛba moma ɔ? Yenɛk ààsaɛl! Deenɛk ɛwala tak ɛpezyɛ, ɛwala ɛ di náá, mot zɛba moma ɔ waadisaa pak'ɔɔ. E di tak ɛ bɛ aatsi edee.

¹⁶ «Ye tok nɛ mot aanyaa pes bes kaad ɛtɛp ɛkoobal put kaad nɛ yɛ. Wɔ sa deenɛk ɔɔ, ɛ sok wɔ aagwyii kaad tak ɛ, bɛs kaad ɛ waanyaa put kaad, da ɛ bek elen ɛ tak.

¹⁷ Mɛnyok mɛ na bes ààwaaa tɔ bhɛɛb na mwa. Ye sɛɛ deenɛk ɔɔ, bhɛɛb ɛ nɛ ghwyil ɛbel, da mɛnyok ɛ see, deenɛk bhɛɛb eepulel. Etɛp tak ɛ di lɛɛaa náá, yɛ ààgoka deenɛk, etɛɛ náá, mɛnyok mɛ bes goka ɛ tɔ ebes e bhɛɛb.»

Yezu eetsik dhiiti moma, da gomɛl ɛsyɛs ɛ Zayilus

¹⁸ Dɔ́a Yezu nadi elii nɛ nɔɔ deenɛk ɛ, wɔ gwaa dhiiti kukuma ɛYuda zɛzyɛ pɛ daa lɛ. Nyɛ eezɛkwyt mɛbon si mɛko mɛ. Nyɛy nɛ nɛ náá: «ɛsyɛs ɛ lam ààlɔo nɛ pɛka. Mɛ kwyl ɛ, wɔ zɛkɛl mɛmbɔ kɔ lɛ ɛtɛp nyɛ neegom!»

¹⁹ Yezu eezɛwyl, «ngbat», bɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ, du nyɛ.

²⁰ Dhiiti moma nadi ebɛ ebɛ ɛ ghiya, ghiya nadi ekekek nyɛ ɛ nyɛl ààbɛ nɛ etsek. ɛbɛ ɛ tak naaboya nɛ nɛ ɛ di mɛmbu kam nɛ ebá. Moma tak zokazɛtiila pɛ bhii kon ɛ Yezu, nyɛ eezɛmɛt kyɛɛ ɛghɔ ɛ kaad ɛ Yezu.

²¹ Etɛp nyɛ nabɛ ɛ, nyɛ eeke tɔ lyem'ɛ náá: «Mɛ zomɛt kaad'ɛ ɔɔ, mɛ ɛpetsak!»

²² Tin, Yezu eezɛliig mis, gwyák nyɛ. Nyɛ eezɛke nɛ nɛ náá: «Sa mɛghaaz ɛsyɛs ɛ lam! ɛdum ɛ kon ɛ lɔ nɛ Zɛɛb eetsik wɔ.» E di tak wat, moma yenɔk naazetsak.

²³ Bhii tak, Yezu eezɛtɔ pɛ ndjaa kukuma ɛYuda ɛ tak. Dɔ́a bɛ nakum ɛ, bɛ kabela bot ɛ, ɛ ebwom ngɔmbi, zɛnɔɔ bak bot ɛ sa yɔbɔ ɛzɛm pɛ ndjaa tak ɛtɛp ɛkoobal esesɛɛ, bɛ neetɔ ndɛla.

²⁴ Tin, Yezu eezɛke nɛ nɔɔ náá: «Wyiska pɛ kel, etɛɛ náá, ɛsyɛs ɛlak ààpagwyɛ, nyɛ dja ɛ gɔ.» E di'ɛnek, bɛ moo tin eduk Yezu.

²⁵ Dɔ́a bɛ nawyisal ɛdhuu ɛ bot pɛ kel ɛ, Yezu eezɛni tɔ dhɛɲ, nyɛ eezɛmɛt nyɛ ɛ mbɔ, wɔ gwaa ɛsyɛs elenɔk zɛwyl.

²⁶ Menduk mɛ tɛp'ɛnek naakɛ kɔ kyɛ dik'ɛnek djas.

Yezu eetsik bot ɛ edhim bɛbá

²⁷ Dɔ́a Yezu nadus tin ɛ, wɔ gwaa bot ɛ mɛbɛ mɛ edhim bɛbá zokazɛni edu nyɛ bhii kon nɛ etsim: «Mɔn Dhavid, geka bis ghon!»

²⁸ Dɔ́a Yezu nakum pɛ ndjan ɛ, wɔ gwaa, bɛ na edhim binɔk zɛtiila pɛ daa lɛ. Yezu eezɛdji bɛ náá: «Bi eemyaal náá, mɛ ɛ nɛ ghwyil esa sa bi di ewaab'ɛnek ɛ?» Bot binɔk eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Iyoo, Ghɛɲ! Wɔ ɛ nɛ ghwyil esa.»

²⁹ Tin, Yezu eezɛmɛt bɛ ɛ mis. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Zɛɛb eedjɛ bin sa djala nɛ ɛdum ɛ kon ɛ len ɛ.»

³⁰ E di tak wat, wɔ gwaa bɛ nyaasok. Yezu eezɛlu bɛ elyɛlɛpɛ náá: «Gwakeka mɛ ɛnyɔɛpe: sa mot ngɔt ààgu sa sɛɛ wak ɛ.»

³¹ Tin, bot binɔk kɔtɔ ɛ, elɛɛ tɔ kyɛ dik'ɛnek djas esesɛɛ Yezu nasa ɛ.

Yezu eezɛtsik dhiiti bubu mot

³² E sok bɛ nadi ekwyɛl ɛtɔ ɛ, bɛdhiiti bot nabe ɛ bɛ eezyɛ Yezu nɛ mot ngɔt nadi bubu ɔ, etɛɛ nɔ́á, embee sisim nadi edhek nyɛ.

³³ Dáa Yezu nasɔ mbee sisim tak ɛ, ɛ di tak wat mot'enɔk nabe ɛ, nyɛ moo elii. Tin, ye nabe ɛ ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi edi tak ɔ, moo tin edjoka. Bɔɔ náá: «Bis dinaa ààpaakobee kɔkɔ mbi yak sonok tɔ Yisalaɛl.»

³⁴ Yɛ kabɛ eFalizyɛ ɔ, bɔɔ nake yɔbɔ ɛ náá: «Yɛ ɛ kukuma embee esisim ɛ di edjɛ Yezu mɛbwala mɛ nyɛ di esɔ embee sisim nɛ yɛ ɛ!»

Yezu ɛ nɛ ghon nɛ ɛdhuu ɛ bot

³⁵ Yezu nadi eke kɔ boo eghaada nɛ kɔ mɛl. Nyɛ nadi elelyo mɛdhuu mɛ bot tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda. Nyɛ nadi egoola bɛ Mbɛɛ Bhaadal dum nɛ ɛyon ɛ Zɛɛb. Nyɛ nadi etsik bot ɛ di nɛ epel ɔ, zɛnɔɔ bot ɛ nadi nɛ edjam ɔ.

³⁶ Ye nabe ɛ ghon naasa nyɛ elyɛlɛpe dum nɛ ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi tin ɔ. Etɛɛ náá, bot ɛ tak nadi ɛ bɛ eezewak dáa mɛsaa mɛ ebhata di ààbɛ nɛ mbaalel ɛ.

³⁷ Nyɛ ɛ boozɛke nɛ bɛdjekɛl bɛ náá: «Bhum nɛ bu tɔ bok, tin, bot ɛ ɛbɔk ààbu.

³⁸ Ye goka ɛ, bi djaala nɛ nakuma pyeeb náá, nyɛ baadhis bot ɛ mɛsa ɛtɛp bɛ neezɛsa mɛsa tɔ pyeeb'ɛ.»

10

Bɛdjekɛl ɛ Yezu kam nɛ bɛbá

¹ Yezu naazɛdjɔɔ bɛdjekɛl bɛ kam nɛ bɛbá. Bhii tak, nyɛ eezɛdjɛ bɛ eghɛɲ esɔ embee esisim nɛ etsik ɛ bot ɛ di nɛ epel, zɛnɔɔ bot ɛ nadi nɛ edjam ɔ.

² Beeka min mɛ bot ɛ lwoma kam nɛ bɛbá tak e: Mot mɛkɛn ɛ Simɔɲ nadjɛaa din ɛ Pyɛɛd ɔ, nɛ dhyeeb Andele, Zak bɛ nɛ dhyeeb Zan, bɔɔ bɛbá nabe ɛ bɔn Zɛbɛdɛ,

³ Filip nɛ Bhaatelemi, Toma zɛnɔɔ Matye nɔɲɛl epata e lapo, baazɛnɔɔ Zak mɔn Alfe, wɔ kabɛla ɛ Tade,

⁴ Simɔɲ, mot di tɔ ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi edjɔɔaa eZɛlɔt ɔ, zɛnɔɔ Yudas Iskaliɔt mot naka Yezu ɔ.

Mɛsa mɛ bɛdjekɛl nalwomaa ɔ

⁵ Yezu zokazɛlwom bɛdjekɛl bɛ kam nɛ bɛbá ɛtɛp esa mɛsa mɛ. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Bi ɛ kookyee mɛl mɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ. Sa bi ààni pɛ tɔ eghaada e bot ɛ Samali.

⁶ Bi goka nɛ ɛtɔ ɛ, pɛ daa ebhata e bot ɛ mbyak Yisalaɛl nazewo ze ɔ.

⁷ Ze ɛ ze, gheegoolaka nɛ bot náá: “ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ, moo ɛ ɛkunaasɛpɛ!”

⁸ Tsikeka bot ɛ mɛbɛ. Gomalka bot ɛ ze gwyɛ ɔ. Gelalka bot mɛbɛ mɛ zezam, ezezam bɔɔ. Sɔka embee esisim. Esa ee bi bela ààbɔm-bɔmak ɛ, djɛka bot yɛ yii toto.

⁹ Nànɔɔka elɔɔd, àànɔɔ epata, ààbaanɔɔ-nɔɲak dɔɔ nɛ meea ɛtɛp ɛwa tɔ mengwyɛ da ɛ tɔ nɛ yɛ.

¹⁰ Nànɔɔka mɛkoo mɛ di tɔaa nɛ yɛ mɛdjɔɲ ɛ. Nànɔɔka dhiiti kuwa. Nànɔɔka bɛdhiiti ekoko. Nànɔɔka sek, ɛtɛp ɛtɔ mɛdjɔɲ nɛ yɛ, etɛɛ náá, mot di esa mɛsa ɔ goka ɛ nyɛ bela sa dek.

¹¹ «Bi ɛ kum kɔ dhiiti mɔɔ dɛl nɛghu kɔ ghaada ɔɔ, saaka mot di nɛ ghwyil ɛmyaal bin náá, bi sulal pɛ daa lɛ ɔ. Dika pɛ daa mot'enɔk. Bi dus tin ɛ, yɛ bɛ bi moo twol kɔ dɛl ɛ tak ɔ.

¹² Bi ɛ ni tɔ ndjaa mot ɔ, keka náá: “Bis eeswos bin hoo.”

¹³ Yɛ bɛ náá, bot ɛ ndjaa tak eemyaal bin ɔɔ, tin, egwyem bin di nɛ nɔɔ. Tin, bɛ pɛɛ náá, bi nàsulal tɔ mendjaa mɔɔ ɔɔ, betka egwyem bin sik nɛ nen.

¹⁴ Yɛ bɛ náá, kɔ dhiiti dɛl nɛghu tɔ dhiiti ndjaa bɛ eepɛɛ náá, bi nàsulal ɔɔ, bɛ byen ɛgwak bin ɔɔ, wyiska yebɔ kɔ dɛl ɛ tak, nɛghu tɔ ndjaa tak, da bi ɛ kut piib mɛko men.

¹⁵ Mɛ lɛɛ bin ɛ ɛtɛp ɛtsɛtɛ náá, ɛ dwoo Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, dɛl elenek aapɛɛaa ɛ elyɛlɛpe dhaa-dhanjak epɛɛ bot ɛ kyee mɛl mɛ Sodɔm nɛ Ghomɔɔd.»

Mezuk mɛ di ezyɛ pɛ sok ɛ

¹⁶ «Gwakeka! Mɛ kyeed bin ɛ dɔ́a ebhata kuku eben. Dika nɛ etsonj dɔ́a bɛnyɔ, da bi ɛ di bot ɛ edɛɛ dɔ́a mɛgum.

¹⁷ Dika bɛtsonj ɛ bot, etɛɛ náá, bot ɛ waakɛpit bin sok bhwoob bɛtɛtɛp, bi ɛ waanyuunja nɛ eghwyɛs tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda.

¹⁸ Kɔ ɛsu ɛ lam, bi ɛ waakɛtanjal pɛ daa ekukuma nɛ bɛmɛkoozi, zɛnɔɔ pɛ daa bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, ɛtɛp bi needi bɛtyaasɛs ɛ etɛp ee bi nazebee ɛ.

¹⁹ E sok bɛ aatɔ́ nɛ nen sok bhwoob bɛtɛtɛp ɛ, sa mot ààbɛm ba ɛtɛp mɛkpa aawyis tɔ enuub bin nɛ dɔ́a bi aatanjal ɛ. Mɛkpa mɛ tanjal ɛ waadjɛaa bin ɛ di'enek wat.

²⁰ Etɛɛ náá, ye tok biyɔ aakalii tin. Ye ɛ Sisim Sɛɛg'en ɛ aapakalii ɛ di'enek.»

²¹ «Bɔn mɔ ngɔt waakɛkael pak'ɔɔ ɛ ɛsanj ɛ náá, mɔn nyɛɛg'ɔɔ neegóaa, dɔɔ nɛ bɛsɛɛg ɛ bɔn aazobaasa ɛ deenek nɛ bɔn bɔɔ. Bɔn ɛ waapit bɛbyael bɔɔ, bɔɔ kɛmɛtaa, kwyɛ ndjɛ sɔs, góaa.

²² Bot djas ɛ waabhina bin, etɛɛ din ɛ lam. Ye ɛ bot ɛ aamaad lyem kɛkum pɛ ɛsik ɔ aapaabela tsik.

²³ E sok bi aadi kɔ dhiiti ghaada ɛ, bot ɛ ghaada tak ɛ di esa bin esa e kokok nɛ etɛp ɛpes nɛ mezuk ɔ, kaabka, da bi ɛ tɔ́ pɛ dɛl ɛ sis. Mɛ lɛɛ bin ɛ etɛp e tɛɛtsɛ náá, bi aanàkwaasilal ɛkɛ kɔ mɛl mɛ di kɔ kyee dik Yisalaɛl ɔ djas, ɛsok nɛ náá, Sɛɛnjɛlɛ Mɔn Mot zye.»

²⁴ «Ye tok nɛ djekel aadhaa mot di elyo nyɛ ɔ. Ye tok nɛ mot-mɛsa di edhaa kukuma ye.

²⁵ Djekel goka ɛ, nyɛ di dɔ́a lyoel ye. Da mot-mɛsa ɛ di dɔ́a kukuma ye. Kwyii nakuma mɛbyel ɛ koodjóaaa Bɛlzebul, “Aah” gwyata nɛ bot ɛ mɛbyel mɛ! Bɛ aazoleleeeaa ɛ leea.»

Mot bi di egoka nɛ ɛkaab ɔ

²⁶ «Étɛp tak ɛ di náá, sa mot ààkaab bɛmbee bot binɔk. Dhiiti dwoo ɛ tak, dwoo di náá, esesɛɛ djas di syela ɛ waawiyis ɛ gwyɛ ɛ. Esesɛɛ djas di tɔ́ syaab ɛ waaguuaa.

²⁷ Tɛp mɛ di elɛɛ bin tɔ́ ghooghom ɛ, lɛɛka ye popoopwon ɛ mwos dwoo. Etɛp ee bi nadi nyiinlaa tɔ́ elɔ ɛ, tuudka ye elyelɛpe kɔ emii e mendjaa.

²⁸ Nàkaabka bot ɛ di egu ɛgɔ epuud ɔ, etɛɛ náá, bɛ aanàkwaagó sisim. Bi goka ɛ nɛ ɛkaab ɛ Zɛɛb mot di nɛ ghwyil ɛgɔ sisim nɛ epuud tɔ́ du na kɔm-kɔm ɔ.

²⁹ Tin, bɔɔ enen ebá tok wak ebɔmsaa nɛ ba mɔɔ pata wat ɛ? Bela náá, ngɔt pak'ɔɔ tok nɛ ghwyil ɛkwyit ɛ bɔs, Sɛɛg'en ɛ di ààmyaal ɔɔ.

³⁰ Ye kabɛ biyɔ bɛ ɛmet ɔ, mɛko mɛ bhoo di tɔ́ elo bin djas ɛ elanja.

³¹ Sa mot ààbɛm ba etɛɛ náá, ɛ mis mɛ Saag'am bi dhaa bɛtɛ nɛ bɔɔ enen nɛ boo mɛtanj!»

Emyaal, nɛghu ɛbyen ɛ Yezu Klisto

³² «Mot aamyaal popoopwon ɛ mis mɛ bot djas náá, nyɛ ɛ djekel'am ɔɔ, mam pe, mɛ waamyaal nyɛ ɛ mis mɛ Saag'am di tɔ́ gwoo ɔ náá, nyɛ ɛ ngbam.

³³ Bela náá, mot aakela popoopwon ɛ mis mɛ bot djas náá, nyɛ tok djekel'am ɔɔ, mam pe, mɛ waakela nyɛ ɛ mis mɛ Saag'am di tɔ́ gwoo ɔ náá, mɛ ààgu nyɛ!»

Yezu nabɛ ɛ ààzyɛ ɛtɛp ɛgwakel, nyɛ nazyɛ ɛ zɛwa zyaala pak bot

³⁴ «Nàgekeka náá, mɛ nazyɛ kɔ bɔs ɛ, ɛtɛp egwyem tɔ́ bot. Mɛ nabɛ ɛ ààzyɛ, zɛwa egwyem nɛ ɛgwakel tɔ́ bot. Mɛ nazyɛ ɛ zɛkus ɛghuub nɛ ɛzɛbɛk ɛ bot.

³⁵ Mɛ nazyɛ ɛ zɛwa membɛk pak sɛɛg nɛ mɔn motom, pak nyɛɛg nɛ mɔn moma, pak nakɔla nɛ bhɛɛbel.

³⁶ Bot ɛ mɛbhuka men aadi ɛ, bot ɛ mɛbyel men met.

³⁷ Mot di ekwyɛl mot ngɔt pak sɛɛg nɛ nyɛɛg, dhaa mɛ ɔɔ, mot tak ààkɔa nɛ nam. Mot di ekwyɛl mɔn'e mɔɔ moma, nɛghu mɔn'e mɔɔ motom dhaa mɛ ɔɔ, mot tak ààkɔa nɛ nam.

³⁸ Mot ɛ di ààbɛp mɛlaaba mɛ, da nyɛ ɛ du mɛ ɔɔ, mot tak ààkɔa nɛ nam.

³⁹ Mot aakwyɛl ɛkwyɛɛg tsik'ɛ dhaa mɛ ɔɔ, nyɛ waasu tsik'ɛ. Mot aakakwyɛl ɛsu tsik'ɛ ɛtɛp edu ɛ mɛ ɔɔ, nyɛ waabela tsik.»

Efute

⁴⁰ «Mot aamyaa náá, bi sulal tɔ ndjan'ɛ ɔɔ, nyɛ myaal é mam. Mot aamyaa mɛ tɔ ndjan'ɛ ɔɔ, nyɛ myaal é mot nadhis mɛ ɔ.

⁴¹ Mot aamyaa ngooel-mɛkpa ɛ Zɛɛb tɔ ndjan'ɛ da dil nyɛ náá, nyɛ é ngooel-mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔɔ, nyɛ waabela efute ee di egyee nɛ ngooel-mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ. Mot di emyaal mot epiki, etɛɛ náá, nyɛ é mot epiki ɔɔ, nyɛ waabela efute mot epiki di gyee nɛ yɛ ɛ.

⁴² Mɛ lɛɛ bin é etɛp e tɛɛtɛ náá, mot aadjɛ dhiiti ba mɔɔ djekel'am ngɔt ba mɔɔ bɛɛɛ mɛdii mɛtela, etɛɛ náá, nyɛ é djekel'am ɔɔ, nyɛ waabela efute bɛ.»

11*Bot ɛ Zan Nduuel-bot nalwom ɔ*

¹ Dáa Yezu nasilal ɛlyo bɛdjekel bɛ kam nɛ bɛbá ɛ, nyɛ eezɛdus tin, tɔ kɛlyo nɛ ɛkɛgoola Mbɛɛ Bhaadal pɛ eghaada kyee dik'enek.

² Zan Nduuel-bot pɛ nyɛ nadi tɔ ndjaa membok ɛ, nyɛ naagwak menduk ɛ Mɛsia. Tin, nyɛ é boolwom bɛdhiiti bɛdjekel bɛ

³ bɛ kɛdji Yezu náá: «Yɛ é wɔy é di Mɛsia nabɛ náá, nyɛ epezyɛ “ohoo”, nɛghu yɛ é náá, yɛ baabwoodaa dhiiti di baazyɛ ɔ?»

⁴ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Kɛɛɛka Zan sa bi bee é nɛ yii bi gwak nɛ mɛlɔ men ɛ.

⁵ Bot ɛ edhim moo nyaa sok. Eboka e bot moo kɛ. Bot ɛ mɛbɛ mɛ zezam eezetsak. Bɛ na endiila e mɛlɔ moo gwak, bot ɛ nazegwyɛ ɔ, bɛ é zegom. Mbɛɛ Bhaadal ɛpegooel kɛkum pɛ daa bɛdjel ɛ bot.

⁶ Mɛnyɔ nɛ mot aadi àadis ɛbwaalel ɛ lɛ kɔ lam ɔ!»

⁷ Bhii bɛdjekel ɛ Zan nasik ɛ, Yezu moo tin elii nɛ zukamwaa nɛ mot nadi tin ɛ kɔ ɛsu ɛ Zan. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Bi nakɛbee yɛ pɛ tɔ kyee dik bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ? Bi nakɛbee é mɔɔ le ghwaazok edheegel nɛ pup é?

⁸ “Ha” bi nakɛbee yɛ pɛ kyee dik bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ? Bi nakɛbee é mot ngɔt nɛ van mbi bhet é? Bi nɛ gu náá, bot ɛ dyeebabɔt evan ɛkaad ɔ dyeebadi é pɛ tɔ eboo mendjaa bɛmɛkoozi.

⁹ Bi nakɛbee yɛ? Bi nakɛbee é ngooel-mɛkpa ɛ Zɛɛb é? Nɛ tɛɛtɛ, mɛ lɛɛ bin é náá, nyɛ eedhaa-dhanjak ngooel-mɛkpa ɛ Zɛɛb.

¹⁰ Etɛɛ náá, yɛ é kɔ ɛsu ɛ Zan ɛ ekwyala nalɛɛ náá: “ɛsok nɛ wɔ nɛ tɔ, mɛ waalwom ngoola-ngoola yam, nyɛ neekɛdii wɔ ze.”

¹¹ «Mɛ lɛɛ bin é etɛp e tɛɛtɛ náá: pɛ tɔ bot djas Zɛɛb nasa ɔ, yɛ tok nɛ mot dhaa Zan Nduuel-bot. Tin, mot di mɔɔ dhyeeb tɔ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɔ, é boo boo-mot nɛ nɛ.

¹² Kɛkan membu mɛ Zan Nduuel-bot nadi ɛlyo bot tɔ mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ, kɛyaka nɛ ɛlu ɛ mos, ɛni ɛ tɔ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ nɛ lyel. Bot ɛ di nɛ mɛghaaz é di nɛ ghwyil ɛdɛk yɛ.

¹³ Kana nɛ bɛngooel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb djas, zɛnɔɔ etsi ɛ Moiiiz, mɛkpa mɛ Zɛɛb naagooel kɛkum membu mɛ ekwyil ɛ Zan.

¹⁴ Bi é kwyel etiibal ɛnyɔpɛ ɔɔ, yɛ é Zan é di Eli, ngooel-mɛkpa ɛ Zɛɛb nalookɛkaa náá, nyɛ waabula ɔ.

¹⁵ Yɛ bɛ náá, bi é nɛ mɛlɔ ɔɔ, gwakeka yɛ ɛnyɔpɛ!

¹⁶ «Mɛ gek bot ɛ membu mak nɛ bɛzɛ? Bɛ é dáa zɛɛga bɔɔ dhyeeb mendiindil kɔ ɛbɛɛɛ ɛ bot djas di di ɛ, da bɛdhiiti é gheetsim kɔ bɛsɔ bɔɔ náá:

¹⁷ “Bis eebwom bin ngɔmbi, bi àapabɔl. Bis eedjeeb bin mɛdjeeb mɛ ɛsyee, bi àapadje!”

¹⁸ Etɛɛ náá, Zan eezyɛ, nyɛ nabɛ é, nyɛ eetsi edee nɛ mɛnyok. Deenek, bot kake é náá: “Yɛ é embee esisim ɛ di sa nyɛ deenek!”

¹⁹ Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot eezyɛ. Nyɛ ɛpedɛ yɛ edee nɛ mɛnyok mɛ vin, bi kake ɛ nɔ́á: “Beeka nwyak ɛ? Mɛsa mɛ ɛ ɛdɛ edee nɛ dɛ mɛnyok mɛ vin, nyɛ bɛ mɛsɔ ɛ nɛ bɛnɔɲɛl ɛ epata e lapo dɔɔ nɛ bot ɛ di nɛ mbee tsik ɔ!” Tin, etson ɛ Zɛɛb nadi enyen tɔ mɛsa mɛ.»

Eghaada di ebyen ɛdum ɛ koɲ nɛ Zɛɛb ɔ

²⁰ Tin, Yezu eezɛni nɛ mɛlyo mɛ ɛdul ɛ mɛlɔ mɛ bot ɛ eghaada ee nyɛ nasa bɛtɛ nɛ endem e mɛbwala ɔ, etɛɛ nɔ́á, bot ɛ eghaada tak nabe ɛ àaliig elyem bɔɔ. Nyɛ ɛ boozɛɛɛ nɔ́á:

²¹ «Haa kpaa-ghon nɛ nɔ, dɛl ɛ Koodazin, kpaa-ghon nɛ nɔ, dɛl ɛ Bhɛtsaida! Etɛɛ nɔ́á, bɛtɛ nɛ endem e mɛbwala nasael pɛ yɛbɔ ɔ, yɛ ɛpedi ɛ di nɔ́á, yɛ nasael ɛ pɛ eghaada Tiid nɛ Sidɔn ɔɔ, pɛ bot ɛ eghaada binɔk naaloobɔt kaad ɛpum, pɛ bɛ naazelɔɔba mɛsii, pɛ bɛ naaloozeliig elyem bɔɔ.

²² Etɛp tak ɛ mɛ di elɛɛ nɛ nen nɔ́á, dwoɔ Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, yɛbɔ ɛpɛɛ ɛ waadhaa yii bot ɛ eghaada Tiid nɛ Sidɔn nɛ mɛlyɛl.

²³ Yɛ kabɛ wɔy ɔɔ, dɛl ɛ Kapɛlnaum, wɔ gek ɛ nɔ́á, wɔ ɛ nɛ ghwyil ɛ byet tɔ pɛ tɔ gwoo? Wɔ waasilaa kɛkum pɛ dɛl ɛ bot ɛ nazegwyɛ ɔ. Etɛɛ nɔ́á, endem e mɛbwala mɛ nasɛɛ penek ɛ, yɛ ɛpedi ɛ di nɔ́á, yɛ naasɛɛ ɛ pɛ dɛl ɛ Sodɔm ɔɔ, pɛ dɛl elɛnek dinaa tak dɔɔ nɛ mɔs.

²⁴ Etɛp tak ɛ mɛ di elɛɛ bin nɔ́á, dwoɔ Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, ɛpɛɛ nyɛ aapɛɛ bin ɛ, yɛ waadhaa yii bot ɛ ghaada Sodɔm nɛ mɛlyɛl.»

«Dhaka pɛ daa lam, mɛ needjɛ bin ɛwala!»

²⁵ E ghɛɲ tak, Yezu naazɛke nɔ́á: «Hyɛ Bhaaba, Ghɛɲ gwoo nɛ bɔs, mɛ ɛpeghaapɛɛ wɔ, etɛɛ nɔ́á, esesɛɛ wɔ nasyɛl bɛtson ɛ bot nɛ bot ɛ di etsɛlal ɔ, wɔ eelyaal yɛ nɛ bɔɔ dhyyɛb.

²⁶ Iyoo, Bhaaba, wɔ nakwyɛl ɛ, yɛ sɛɛ deenɛk.

²⁷ «Saag'am naadjɛ mɛ esonok djas. Ye tok nɛ mot di egu Mɔn Zɛɛb, yɛ di ààbɛ Sɛɛg nyɛ ɛmet ɔ. Deenɛk, ye tok nɛ mot di egu Sɛɛg, yɛ di ààbɛ Mɔn nɛghu mot Mɔn aakwyɛl elyaal ɔɔ.

²⁸ «Biɔɔ, bot ɛ zɛwak ɛtɛp ɛbɛp edil-dil mɛkɔm mɛn ɔ, dhaka pɛ daa lam, mɛ needjɛ bin ɛwala.

²⁹ Bɛpka kɔm etɛp bam. Tin, bɛtka nɔ́á, mɛ djɛ bin etson, etɛɛ nɔ́á, mam ɛ mot mɛsila nɛ ɛtɛla ɛ lyem. Tin, bi ɛ waabɛla di ɛwala biɔɔ bɛ ɛmet.

³⁰ Kɔm mɛ di ɛdjɛ bin ɛ, yɛ ààdil, ɛbɛp ɛ lam mɛ di djɔo bin nɔ́á, bi zɛbɛp ɛ, yɛ nɛ gwyaa.»

12

Mɛlyo dum nɛ tɛp dwoɔ saba

¹ Dhiiti dwoɔ saba, Yezu nadi edhaa tɔ pyɛɛb kɔkɔ mbi bhɛk bhisa di ɛdjɔoaa blɛ ɛ. Tin, wɔ gwaa, za zɛbɛ bɛdjɛkɛl bɛ, bɛ moo tin ɛbɔk mɛbhisa mɛ tak ɛtɛp ɛdɛ.

² Dɔ́a ɛFalizyɛ nabɛɛ deenɛk ɛ, bɛ eezɛke nɛ Yezu nɔ́á: «Bɛɛ, bɛdjɛkɛl bɔ ɛpɛsa esesɛɛ di nɔ́á, yɛ ààpɛdjɛɛ bɛ ze dwoɔ saba ɛ!»

³ Yezu zokazɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔ́á: «Bi nabɛ ɛ ààlaa sa Dhavid nasa ɛ sok bɛ nɛ bot ɛ nadi egwyɛ bɛ nɛ bɛ nɔɔ nagwak za ɛ?

⁴ Ye nabɛ ɛ, bɛ nɛ bot ɛ lɔɔg'ɛ naani tɔ ndjaa Zɛɛb, bɔɔ zokakɛdɛ ɛmapa ee nakanjaa Zɛɛb yɛ ɛ. Dhi yɛ di nɔ́á, bɛ nabɛ ɛ ààgoka nɛ ɛdɛ ɛmapa e tak. Etɛɛ nɔ́á, etsi bina lɛɛ ɛ nɔ́á, bot ɛ di egoka nɛ ɛdɛ ɛmapa e tak ɔ, yɛ ɛ bɛghaa-Zɛɛb bɔɔ bɛ ɛmet.

⁵ Nɛghu bi nabɛ ɛ ààlaa tɔ etsi ɛ Moiiɛ nɔ́á, bɛghaa-Zɛɛb nadi esa mɛsa tɔ Ndjaa-ebuwa dwoɔ saba ɔ, bɛ nabɛ ɛ ààdi eduwal etsi e saba, dhi bɔɔ, ààbɛla ndjɛ kɔ ɛsu ɛ tak ɛ?

⁶ Tin, bɛtka mɛ lɛɛ bin nɔ́á, wak, yɛ ɛ nɛ sonok wat di edhaa Ndjaa-ebuwa nɛ mɛbɔk ɔ!

⁷ Bi ɛ pɛ di egu ɛnyɔɛpɛ sa ɛsuk ɛ ekwyala bak: “Mɛ kwylɛ ɛ ɛnɛm esa, ààkabɛ ɛbuwa e bɛtit*” di ekwyɛl elɛɛ ɔ, pɛ bi ààpazyɛ zɛpit bot ɛ di ààgu tɛp ɔ gwyɛs.

* 12:7 Oze 6.6

⁸ Etɛɛ náá, Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot é di kukuma dwoɔ saba.»

Mot na sɔɔbela mbɔ

⁹ Bhii tak, Yezu eezɛdus tin, nyɛ eezɛtɔ pɛ ndjaa mendjaala mɛ eYuda.

¹⁰ Tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda e tak, ye nabɛ é nɛ dhiiti mot ngɔt nadi nɛ sɔɔbela mbɔ ɔ. Ɛkwosak ɛ eFalizye nabɛ é, Yezu bela ndje é mis mɔɔ. Etɛp tak é bɛ nadjɪ nyɛ náá: «Etsi bina ɛpemyaal náá, mot tsikaa dwoɔ saba?»

¹¹ Yezu é boozeɓɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Yɛ bɛ náá, mot ngɔt pak'en é nɛ sim bhata ngɔt ɔɔ, nyɛ gwak náá, dwoɔ saba, sim bhata tak eekwyit tɔ guk na dim-dim ɔɔ, nyɛ aanákwaatɔ kɛwyisal nyɛ tɔ guk tak é?»

¹² Dáa ye di náá, mot eedhaa bhata nɛ mɛtan ɛ, tin, etsi lɛɛ é náá, mena saka bot enɛm esa dwoɔ saba.»

¹³ Yezu é boozeke nɛ mot nadi nɛ sɔɔbela mbɔ ɔ náá: «Sɛɛba mbɔ'ɔ.» E di tak wat, mbɔ mot'enɔk eezɛbula ɛnyɔɛpe, dáa yak dhiiti mbɔ.

¹⁴ Bhii tak, eFalizye é boozeɓɔɔza tin, tɔ yɔɔɔ. Wɔ gwaa bɛ kɛsɛɛga é kwan, étɛp ɛdjek dáa bɛ aadjɛ nyɛ ɛpɛɛ e ɛsyee ɛ.

Mot-mɛsa mɛ Zɛɛb nasɛɛ ɔ

¹⁵ Dáa Yezu nagwak deenɛk ɛ, nyɛ eezɛdus tin, wɔ gwaa, zukamwaa nɛ mot zokadu nyɛ. Wɔ gwaa, nyɛ zokazetsik membɛl djas.

¹⁶ Tin, nyɛ eezɛɣak bɛ ɛlyɛɛpe náá, bɛ nàsa náá, bot gu mbi mot nyɛ nadi é.

¹⁷ Nyɛ nasa deenɛk é, etɛɛ náá, etɛp ee ngooelɛ-mɛkpa ɛ Zɛɛb Ezayi nalɛɛ é, ye neebela ɛsuk. Ngooelɛ-mɛkpa ɛ Zɛɛb Ezayi nalɛɛ é náá:

¹⁸ «Zɛɛb lɛɛ é náá: “Bɛɛa mot-mɛsa mam mɛ nasɛɛ ɔ, mot mɛ di ekwyɛl ɔ.

Lyem'am é tɔ mɛmyaala kɔ ɛsu ɛ lɛ.

Mɛ waawa Sisim'am tɔ lɛ.

Tin, nyɛy é aapagoola nɛ bot ɛ membyak djas, epiki bam mɛ aadhis ɛ.

¹⁹ Nyɛ aanákwaawaya nɛ bot.

Nyɛ aanákwaabiyo nɛ mot.

Bi aanákwaagwak gwood'ɛ é gba.

²⁰ Nyɛ aanákwaabwak-bwakak mɔɔ lɛ ghwaazok di náá yɛ eezenyaabel ɛ.

Nyɛ aanákwaadimal mɔɔ ngɛl lama di esaa náá, ye dim ɛ.

Nyɛ aasa deenɛk, kɛkum dwoɔ epiki bɛ aanyen é mis mɛ bot ɛ.

²¹ Tin, bot djas di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, bɛ waawa ɛbwaalel ɛ lɔɔ kɔ lɛ†.»

Yezu sɔ embee sisim nɛ ghwyil zɛ?

²² Wɔ gwaa bɛ zokazyɛ Yezu nɛ dhiiti mot, mot tak nadi é, bubu nɛ ɛbɛ ɛ edhim. Ye é embee sisim ɛ nasa mot tak deenɛk. Tin, Yezu eezɛtsik mot tak, nyɛ moo tin elii nɛ ɛnyaasok.

²³ Mɛdhuu mɛ bot ɛ nadi tin ɔ, naadyeebadjoka. Bɛ moo tin eke náá: «Wɔ ke é nwyak tok Mɔn Dhavid é?»

²⁴ Dáa eFalizye nagwak bot binɔk elii ɛ, bɛ boozeke náá: «Mot tak sɔ embee sisim é etɛɛ náá, Belzebul kukuma embee sisim ɛ, di edjɛ nyɛ kɔkɔ yak mbi mɛɓwala mɛ nyɛ di esɔ embee sisim nɛ yɛ ɛ.»

²⁵ E di'enek, Yezu nadi egu egeka e elyem ɓɔɔ, nyɛ boozeɛɛ nɛ nɔɔ náá: «Ɛyon ɛ di náá, mɛsa mɛ bot ɛ tak ɛ mɛwɔ nɛ edho pak'ɔɔ, ɛsik ɛyon ɛ tak é ɛbel nɛ ɛwaazel. Bot tɔ ghaada wat nɛghu bot ɛ mɛbyɛl mɛ wat, ɛ di nɛ mɛwɔ nɛ etuub pak'ɔɔ ɔ, yenek mɛbyɛl nɛ yenek ghaada aanákwaapyet ɛnyɔɛpe.

²⁶ Yɛ bɛ náá, Satan moo sɔ sa di náá, ye é yɛ Satan ɛ, bi ààbee náá, Satan kaduu tuub ɛ, bɛ nɛ nyɛl'ɛ met e? Tin, ɛyon ɛ lɛ aakapyet dáa?

† 12:21 Eza 42.1-4

²⁷ «Yɛ bɛ náá, mam sɔ embee sisim ɛ nɛ ghwyil ɛ Bɛlzebul ɔɔ, ɛzɛ di edjɛ bot bin ghwyil bɔɔ di esɔ embee sisim nɛ yɛ ɛ? Mɛ bee é náá, yɛ é bɔɔ bɛ nakuma tak ɛ aapalyaal bin náá, bi tok nɛ gham.

²⁸ Sa di tsɛɛtsɛ é náá: mɛ sɔ embee sisim é nɛ ghwyil ɛ Sisim ɛ Zɛɛb. Yenɛk djas kwylɛl ɛlɛɛ é náá, ɛyɔŋ ɛ Zɛɛb moo é wak nɛ nɛna é di wat.

²⁹ «Yɛ tok nɛ mot di nɛ ghwyil ɛni tɔ ndjaa mot mɛnyan, da é nɔɔ esa e ndjaa mot tak, nyɛ di ààkɔl nyɛ mɛmbɔ nɛ mɛko ɔɔ. Yɛ é bhis ɛkɔl nyɛ ɛ, nyɛ aakabela ghwyil ɛnɔɔ esa e ndjan'ɛ djas, da nyɛ é wylis tɔ nɛ yɛ.

³⁰ Mot di ààdi pɛ yam kyee ɔ, yɛ lɛɛ é náá, mot tak é mot di ebhina mɛ ɔ. Tin, mot di ààkwyye mɛ é ɛsɛɛɛ ɛ bot ɔ, nyɛ waaz é waazak.

³¹ ɛtɛp tak é mɛ di ɛlɛɛ bin náá, mɛ é nɛ ghwyil ɛpel mesyem mɛ bot djas, yɛ nakoozodi ebyas nɛ embee esesɛɛ bɛ nasa Zɛɛb ɛ. Yɛ kabɛ náá, mot eebyasal Sisim na Dɛɛ ɔɔ, nyɛ aanàkwaapelaa.

³² Mot é lii ɛbiyɔɛpɛ nɛ Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot ɔɔ, mesyem mɛ é nɛ ghwyil ɛpelaa. Tin, mot é lii ɛbiyɔɛpɛ nɛ Sisim na Dɛɛ ɔɔ, mesyem mɛ aanàkwaapelaa tɔ tsik mena dika mos'aak nɛghu tsik ɛbhis.»

Le nɛ bhum

³³ «Étɛp wɔ neebela mbɛɛ bhum, yɛ goka é le pookokan ɛdi sok mbɛɛ le. ɛtɛɛ náá, le é di nɛ ɛbɛ ɔɔ, bhum tak aabaazodi é mɛbɛ nɛ mɛbɛ, ɛtɛɛ náá, le gwyakaa é nɛ bhum di ekwyl é tak ɛ.

³⁴ Mbyak mɛɛgel! Bi aakwak ɛlii embɛɛ ɛtɛp dáa, bela náá bi é bɛmbɛɛ ɛ bot? ɛtɛɛ náá, nuub dyeebawylisal é ɛtɛp ee zelwood tɔ lyem ɛ.

³⁵ Mbɛɛ mot nɔɔ ɛtɛtɛ ɛtɛp ee nyɛ di lii é tɔ ɛkwom ɛ mbɛɛ esesɛɛ bɛ. Tyɛ wat nɛ mbee mot, nyɛ nɔɔ embee ɛtɛp ee nyɛ di elii é, tɔ ɛkwom ɛ mbee esesɛɛ bɛ.

³⁶ Betka mɛ lɛɛ bin, sa di tsɛɛtsɛ náá, dwoo Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, bot ɛ waatyaa sok bhwoob ɛtɛtɛp ɛtɛp mɛlee mɛ bɛ nadi elee bot ɛ.

³⁷ ɛtɛɛ náá, yɛ é kɔ mɛkpa mɔ met ɛ wɔ aabela gham nɛghu ɛkwylɛ ndjɛ sɔs é mis mɛ Zɛɛb.»

Ngwyyeebel ndem mɛbwala

³⁸ E di'enek, bɛdhiiti bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizyɛ zokazɛdji Yezu náá: «Lyɔel! Bis kwylɛl é náá, wɔ lyaal bis dhiiti ndem mɛbwala.»

³⁹ Yezu é boozeɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Étɛp yɛ di náá, bot ɛ di ewaab mos dhiiti ndem mɛbwala pɛ daa Zɛɛb ɔ, di di bɛmbɛɛ ɛ bot, bot ɛ di ààbɛ sosoob é mis mɛ Zɛɛb ɔ? Tin, Zɛɛb aazolyaal bɛ é ndem wat. Yɛ aadi é kɔkɔ mbi ndem ngooelɛl-mɛkpa ɛ Zɛɛb Yonas nabɛɛ ɛ.

⁴⁰ Yɛ é tyɛ wat nɛ dáa ngooelɛl-mɛkpa ɛ Zɛɛb Yonas nakpaa emwos elɛl nɛ epum elɛl tɔ mɔ boo su ɛ, Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot aabaasa é emwos elɛl nɛ epum elɛl tɔ bɔs.

⁴¹ Dwoo Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, bot ɛ ghaada ɛ Niniv ɛ waazyɛ, zɛtyaa sok bhwoob bot ɛ di mos'aak ɛtɛp ɛpit bɛ, deenɛk, bɛ neekwyesal ndjɛ sɔs. ɛtɛɛ náá, gwaka bɛ nagwak Yonas é elyɔ bɛ mɛkpa mɛ Zɛɛb é, yɛ nabɛ é bot ɛ Niniv naaliig elyem bɔɔ. Yɛ nyɔ é, bi gu náá, mot di nenak wak'aak, nyɛ eedhaa Yonas.

⁴² Dwoo Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, mɛkoozi mɛ moma dɛl ɛ di pɛ kyɛ bɔs é waazyɛ, zɛtyaa sok bhwoob bot ɛ di mos'aak ɛtɛp ɛpit bɛ, deenɛk, bɛ neekwyesal bɛ ndjɛ sɔs. ɛtɛɛ náá, nyɛ nadus é pɛ mɛdhik mɛ ɛtseta, nyɛ é boozeɛgwak mbɛɛ mɛlyɔ mɛ ɛtson ɛ mɛkoozi Salomɔŋ. Yɛ nyɔ é bi gu náá, mot di nenak wak'aak, nyɛ eedhaa Salomɔŋ!»

ɛbula ɛ embee esisim

⁴³ «É sok mbee sisim di ewylis tɔ nyɛl mot ɛ, nyɛ katɔ é pɛ kyɛ bɔs bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ, kɛsaa di nyɛ aakɛdi ɛ. E di nyɛ aakadi ààbɛla di nyɛ aadi ɔ,

⁴⁴ nyɛ kake é náá: “Mɛ pookosik pɛ ndjan'am, ndjaa mɛ nawylis tɔ tak sok ɛ.” Tin, sika nyɛ aakasik ɛ, nyɛ aabela ndjaa tak toto, bɛ eezewaabal nɛ ɛkoobal yɛ.

⁴⁵ Tin ɛ nyɛ aakatɔ, kɛnɔɔ bɛdhiiti embee esisim bɛ na nyan-nyan bɛtɛn nɛ bɛbá di edhaa nyɛ nɛ embee mɛsa ɔ. Tin, bɔɔ djas kabula ɛ tɔ ndjaa tak, da ɛ bɛ di tin. Deenek, tsik yɛnɔk mot eezɛpulel dhaa-dhanjak yii nabɛ sok ɛ. Yɛ aadi ɛ deenek ɛtɛp bɛmbee ɛ bot di pak'ena mos'aak.»

Bɔn nyɛɛg ɛ Yezu bɛ nɛ nyɛɛg

⁴⁶ Yezu dinaa kuku elii, wɔ gwaa bɔn nyɛɛg nɛ nyɛɛg zɛkum ɛ di nyɛ nadi ɔ. Bɛ eezɛtyaa pɛ kel. Tin, bɛ nadi ekwyɛl elii nɛ nɛ.

⁴⁷ Dhiiti mot ɛ boozɛlɛɛ Yezu náá: «Bɛɛa, nyoog nɛ bɛdhyeeb bɔ ɛ pɛ kel, bɛ ɛpekwyɛl elii nɛ nɔ.»

⁴⁸ Yezu ɛ boozɛbɔɔza nɛ mot'enɔk náá: «Nyaag'am ɛ zɛ, da mɔn nyaag'am ɛ kadi bɛ zɛ?»

⁴⁹ Bhii tak, nyɛ eezɛlyo bɛdjekel bɛ nɛ djin. Nyɛy náá: «Beeka nyaag'am, nɛ bɔn nyaag'am di wak e.

⁵⁰ Etɛɛ náá, yɛ ɛ mot di esa ɛkwosak ɛ Saag'am di tɔ gwoo ɔ, di mɔn nyaag'am, kɛl'am nɛ nyaag'am.»

13

Kana sɔsɛl mɛbhek

¹ Dwoo tak wat, Yezu nadus ɛ pɛ ndjaa nyɛ nadi ɛ, nyɛ ɛ boozɛtɔ, kɛdisi pɛ ɛbɔɔ ɛ boosoo na djato-djato. Tin, nyɛ moo zɛlyo bot.

² Wɔ gwaa, zukamwaa nɛ mot zokazɛmaala ɛ di tak. Dáa nyɛ nabɛɛ náá, zukamwaa nɛ mot naazɛsɛɛga tin ɛ, nyɛ ɛ boozɛni tɔ dhiiti elɛɛd, nɔɔ nyɛl, disɛ. Nyɛ eezɛpus elɛɛd tɔ dii, ɛdhuu ɛ bot eezɛlik pɛ kyiid ɛ ngwoob dii.

³ Mɛlyo mɛ nyɛ nalelyo bɛ ɛ nadyeebabu ɛ tɔ ekana. Tɔ ekana ee nyɛ nadi elyo bɛ nɛ yɛ ɛ, wat nabɛ ɛ kɔ esu ɛ sɔsɛl mɛbhek. Tin, nyɛ ɛ boozɛkɛ nɛ nɔɔ náá: «Dhiiti dwoo mot ngɔt natɔ pɛ pyeeb kɛsɔs bhek.

⁴ Dáa nyɛ nakadi emwam bhek tak ɛ, kyee wat nakwyit ɛ ɛ gba. Wɔ gwaa enen zokazɛdɛ yɛ.

⁵ Yak kyee kakwyit ɛ kɔ bat ɛkok. Tin, àakobɔya deenek, mɛbhek eezɛkwyil, etɛɛ náá, di tak nadi ɛ, nɛ ba bɔs.

⁶ E di gwyɛs na ghɛ-ghɛ nakakas ɛ, wɔ gwaa mɛbhek djas zɛsyee, etɛɛ náá, ekanjal e tak nabɛ ɛ ààni tɔ bɔs ɛdimɛpɛ.

⁷ Yak pak mɛbhek nakakwyit ɛ tɔ engwyinini. Wɔ gwaa, engwyinini binek zokawyyee, kala kɔ mɛbhek ààbɛ nɛ dáa mɛbhek wyee ɛnyɔɛpɛ.

⁸ Tin, mɛbhek mɛ nakakwyit kɔ mbɛɛ bɔs ɛ, naakwyil ɛnyɔɛpɛ, wɔ gwaa yɛ kwyil bhum. E kwos wat, bhum mɛkam-mɛlɛl, ɛ yak mɛkam-mɛtɛn nɛ wat, ɛ yak tak bhum dhet.»

⁹ Bhii tak, Yezu eezɛkɛ náá: «Yɛ bɛ náá, bi ɛ nɛ mɛlɔ mɛ ɛgwak ɔɔ, gwakeka ɛnyɔɛpɛ!»

Etɛp yɛ Yezu di elii nɛ bot tɔ ekana

¹⁰ Tin, bɛdjekel eezɛtiila pɛ pak Yezu nadi ɛ, bɛ ɛ boozɛdji nyɛ náá: «Étɛp yɛ wɔ di elii nɛ nɔɔ tɔ ekana?»

¹¹ Wɔ gwaa nyɛ zɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Biyo, bi eezɛdjɛaa etson ɛgu ɛsuk ɛ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ. Yɛ bɛ bɛsɔ bin ɔ, bɛ dinaa ààpaamɛt ɛsuk ɛ tak.

¹² Etɛɛ náá, mot aadi nɛ ba bim sonok ɔ, bɛ waabil nyɛ dhiiti, ɛtɛp yɛ neebu. Tin, mot aakadi toto ààbɛ nɛ sonok ɔ, bɛ waadɛk nyɛ dɔɔ nɛ eghutu-ghutu nyɛ lik nɛ yɛ ɛ.

¹³ Etɛp tak ɛ mɛ di elii nɛ nɔɔ tɔ ekana. Etɛɛ náá, bɛ ɛ nɛ ghwyil ɛgwyák nɛ mis, ààbɛɛ. Bɛ ɛ nɛ ghwyil ɛgwak nɛ mɛlɔ, dhi bɛ di ààsiiza sa yɛ di ekwyɛl elɛɛ ɛ.

¹⁴ Yɛ ɛ deenek ɛ, etɛp ee ngoolɛl-mɛkpa ɛ Zɛɛb Ezayi nalɛɛ ɛ aabelɛ ɛsuk. Nyɛ nabɛ ɛ, nyɛ eekɛ náá:

“Bi ɛ waagwak ɛnyɔɛpɛ, bi ɛ aanákwaagu ɛsuk ɛ tɛp tak.

Bi ɛ waabee nɛ mis, bi aanákwaasiiza ɛsuk ɛ tak.

15 Etɛɛ náá, bot ɛ mbyak'ak nɛ kalyel elyem dhaa nyel.

Bɛ nɛ kasa maa-ɛlɔ dhaa tyɛ.

Bɛ eezedipal mis mɔɔ ɛtɛp bɛ ɛ zɛkɛbee.

Bɛ eediyal mɛlɔ mɔɔ, yɛ nàgwak.

Bɛ eezelu ɛtselal ɛ lɔɔ náá, yɛ nàgwak sonok.

Tin, bɛ tok nɛ ghwyil ɛbula, dum kon nɛ Zɛɛb etɛɛ náá, Zɛɛb neetsik bɛ*.”»

16 «Yɛ kabɛ biyɔ bɛ ɛmet ɔ, mɛnyɔ nɛ nen, etɛɛ náá, mis men ɛpebee, mɛlɔ men ɛpegwak!

17 Mɛ lɛɛ bin ɛ etɛp ee tɛɛtɛ náá: Bɛtɛ nɛ bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb, bot ɛ epiki naadyeebakwos ɛbee nɛ ɛgwak sa bi di ebee nɛ gwak mos'aak. Bɛ ààpabɛla bhwoob ɛbee nɛ gwak sa bi di ebee mos'aak.»

Yezu moo lɛɛ ɛsuk ɛ kana sɔsɛl mɛbhɛk

18 «Biyɔ, bot bak! Gwakeka ɛsuk ɛ kana sɔsɛl mɛbhɛk:

19 Bɔs ɛ ngwoob gba di bhɛk nakwyit ɔ, yɛ kwyɛl ɛlyaal ɛ bot ɛ nadi ɛgwak etɛp ɛyon ɛ Zɛɛb, bɛ kadi ɛ, ààmɛt ɛsuk ɛ tak ɔ. Tin, Mbee Mot eetuuɛla, nyɛ eezɛdɛk mɛbhɛk bɛaa tɔ elyem bɔɔ ɛ.

20 Bɛdhiiti bot kadi ɛ dɔ́a mɛbhɛk nakwyit kɔ bat ɛkok ɛ, ɛ sok bɛ di ɛgwak-gwakak mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ, bɛ nɛ dyeebamyaala tɔ elyem bɔɔ.

21 Tin, bɛ ààpakabɛt náá, mɛkpa mɛ tak pookoni bɛ tɔ ebhum elyem ɛnyɔɛpɛ. Bɛ kadi ɛ, ààwa zii ɛbuɛpɛ tɔ ɛbaal ɛ mɛkpa mɛ tak. Tin, ɛ ghɛɲ mezuk nɛ mɛbhowal aatuɛla bɛ kɔ ɛsu ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔ, ɛliig ɛ lɔɔ kon nɛ Zɛɛb ààbɔya.

22 Bɛdhiiti tɔ len gwak mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ dɔ́a kyee mɛbhɛk nakwyit tɔ engwyinini ɛ. Bɛ nɛ gwak mɛkpa ɛ Zɛɛb, yɛ kabɛla ɛ náá, yɔbɔ elyem ɛ tɔ ɛwyeeb ɛ esa e bɔs, mɛvu mɛ di ɛkɔɔ bot kɔ bɔs'ak ɛ, nɛ mbee esiiza tɔ elyem bɔɔ di enyal mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ. Tin, mɛbhɛk mɛ tak kadi ɛ, ààwum.

23 Bɛdhiiti bot kadi ɛ dɔ́a mɛbhɛk nakwyit kɔ mbɛɛ bɔs ɛ. Bɛ ɛpegwak mɛkpa ɛ Zɛɛb, myaal yɛ nɛ lyem wat, bɛ kake ɛ dɔ́a Zɛɛb kwyɛl ɛ. Tin, yɛ waawum ɛbuɛpɛ. Yak mɛkam-mɛlɛl, yak mɛkam-mɛtɛn nɛ ngɔt, yak dhɛt.»

Kana mbee bhɛk

24 Yezu zokabaalɛɛ bɛdhiiti kana sis: «Beeka dhiiti sonok di tyee ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ: Dhiiti mot ngɔt naabɛ mbɛɛ mɛbhɛk tɔ pyeeb'ɛ.

25 Yak pum, ɛ sok bot ɛ dɛl djas nadi ɛ gɔ ɛ, wɔ gwaa dhiiti mot mɛbhuka mɛ zokazɛbɛ nyɛ mbee bhɛk tɔ pyeeb, nyɛ eezɛnɔɔ nyel sik.

26 Dɔ́a mɛbhɛk nakawyye ɛ, yɛ eezɛwum, mbee mɛbhɛk menɛk eebaazɛwyee yɛ.

27 Tin, bot ɛ mɛsa mɛ nakuma pyeeb tak ɛ boozɛlɛɛ nɛ kukuma yɔbɔ náá: “Ghɛɲ, wɔ nabɛ tɔ pyeeb'ɔ ɛ mbɛɛ mɛbhɛk, ɛtsal ɛ? Ha yak mbee bhɛk kadus paa?”

28 Nyɛ ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: “Yɛ ɛ mot mɛbhuka ɛ sa esɛsɛɛ binek.” Bhii tak, bot ɛ mɛsa ɛ boozɛdji nyɛ náá: “Bis sa dɔ́a, wɔ kwyɛl ɛ, bis kɛdis embee mɛbhɛk menɛk ɛ?”

29 Nyɛ eebaazɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: “Hoo! Aàbɛ! Etɛɛ náá, bi ɛ kɛgu yɛ ɔɔ, bi ɛ nɛ ghwyil ɛgu dɔɔ nɛ mbɛɛ mɛbhɛk lɔɔg wat nɛ yiizaag.

30 Deenɛk, bɛtka náá, mɛbhɛk menɛk djas wyee lɔɔg wat, kɛkum dwoo yɛ aakabɛ náá, bi moo kɛdis ɛ. Tin, mɛ waalɛɛ nɛ bot aakɛdis ɔ náá, bɛ pookokan sok ɛdis ɛ mbee bhɛk, da bɛ ɛ kɔl yɛ ɛ di wat ɛtɛp bɛ needik yɛ. Bhii tak ɛ bɛ aakasɛɛg mbɛɛ bhɛk, kwom kɔ tan'am.”»

Kana ba mɔɔ bhɛk na sikɛ-sikɛ bɛ di edjoo «mutaad ɛ»

31 Wɔ gwaa Yezu baazɛlɛɛ bɛ yak kana sis, nyɛy náá: «ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ, yɛ ɛ dɔ́a bhɛk le di edjɛ bhum di edjooaa mutaad ɛ† dhiiti mot nakɛbɛ pɛ tɔ pyeeb'ɛ ɛ.

* 13:15 Eza 6.9-10 † 13:31 bhɛk le di edjɛ bhum di edjooaa mutaad ɛ le mutaad ɛ boo le di kwyil tɔ bɔk ɛ.

³² Bhum mutaad ɛ bhek na sike-sike dhaa mɛbhek djas di ebɛaa kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ nɛ mɛtɔɔl. Tin, ɛ gheɲ ye di ekwyil ɛ, mɛbɔk mɛ di edhaa ele e bok djas nɛ mɛbɔk. Ye kadi ɛ, ye moo le di nɔ́á, enen ɛpebatazelóo mɛk mɔɔ kɔ elɛɛ e tak.»

Kana leviid

³³ Yezu zokabaazɛdje bɛdhiiti kana. Nyɛy nɛ nɔɔ nɔ́á: «Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ, ye ɛ dɔ́a moma di enɔɔ ba mɔɔ deez pu leviid, sɛɛg nɛ bɛtɛ nɛ pu falin, ɛtɛp nyɛ neesa tsim mapa nɛ ye ɛ. Mɔɔ ɛwala bhii tak, tsim'enek djas kadi ɛ, ye eezeghamta.»

Ɛtɛp ee Yezu nadi elelyo bot tɔ ekana ɛ

³⁴ Mɛlyo mɛ Yezu nadyeebadje mɛdhuu mɛ bot ɛ nabe-bɛ ɛ tɔ ekana. Nyɛ nabe ɛ ààdje dhiiti mɛlyo, ààlɛ ye tɔ kana.

³⁵ Nyɛ nasesa deenek ɛ, etɛɛ nɔ́á, sa bɛngooel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb nalɛɛ ɛ neebela ɛsuk. Ye nabe ɛ bɛngooel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb naake nɔ́á: «Mɛ waalii nɛ nen tɔ ekana. Tin, mɛ waalɛɛ bɛ esa ee nadi syela kana bɔs nakusɛl ɛ‡.»

Yezu eezɛlɛ ɛsuk ɛ kana mbee bhek

³⁶ Bhii tak, Yezu zokazɛdus tɔ ɛdhuu ɛ bot, nyɛ eezɛsik, tɔ pɛ ndjaa. Tin, bɛdjekɛl ɛ boozezyɛ pɛ nyɛ nadi ɛ. Bhii tak, bɛ ɛ boozeke nɛ nɛ nɔ́á: «Lɛɛa bis ɛsuk ɛ kana mbee bhek tɔ pyeeb.»

³⁷ E di'enek, Yezu ɛ boozɛni elɛɛ bɛdjekɛl bɛ nɔ́á: «Ye ɛ Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot ɛ di bɛ mbɛɛ mɛbhek.

³⁸ Pyeeb kwyɛl ɛlyaal ɛ mɛdhik djas di kɔ bɔs ɛ. Mbɛɛ mɛbhek kwyɛl ɛlyaal ɛ bot ɛ di ekɛ dɔ́a Ɛyon ɛ Zɛɛb di kwyɛl ɛ. Mbee bhek kalyaal ɛ bot ɛ Mbee Mot.

³⁹ Mot mɛbhuka nazeɛ bhek ɔ, kabɛ ɛ Dim mot mɛkɔɲ. Dwoo ɛkɛbɔk bhum kabɛ ɛ esi ɛ bɔs, bot ɛ mɛsa kwyɛl ɛlyaal ɛ efofop.

⁴⁰ Dɔ́a ye di nɔ́á, embee mɛbhek ɛ waatsaalaa ɛtɛp ɛkɛmwasaa tɔ du ɛ, ye aabaazodi ɛ deenek ɛ esi ɛ bɔs.

⁴¹ Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot ɛ waalwom efofop bɛ, nyɛ waadis tɔ Ɛyon ɛ lɛ bot djas di ezɛm ɛmyaal ɛ bɔn nyɛɛg bɔɔ ɔ, zɛnɔɔ bot ɛ mbee mɛsa.

⁴² Nyɛ waamwas bɛ tɔ boo du di egoo na kɔm-kɔm ɛ. Penek, bot ɛbuɛpe aadi ɛ tɔ mɛgwyɛ nɛ ɛkwaal ɛ metsok.

⁴³ Tin, bot ɛ epiki ɛ waakas tɔ Ɛyon ɛ Sɛɛg'ɔɔ dɔ́a gwyɛs. Ye bɛ nɔ́á, bi ɛ nɛ mɛlɔ mɛ ɛgwak ɔɔ, gwakeka ɛnyɔɛpe.»

Ɛkwom ɛ epata di syela ɛ nɛ esa e ghon

⁴⁴ «Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ dɔ́a di ɛkwom ɛ epata di syela tɔ pyeeb ɛ. Dɔ́a dhiiti mot nakabela ye ɛ, nyɛ ɛ boobaazɛsyel ye ɛ di sis tɔ pyeeb'enek. E di'enek, nyɛ moo ɛ tɔ mɛmyaalaa, etɛɛ nɔ́á, nyɛ nadi ekwyɛl ɛkɛbɔmsa esa bɛ djas ɛtɛp nyɛ neezɛbɔm pyeeb tak.

⁴⁵ «Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ baanɔɲɛl ɛ, nɛ mot di esaa esa e ghon ɛtɛp nyɛ neebɔmsa ɔ. Nyɛ dyeebasan ɛ tɛtɛ esa e ghon na nyenyɔ-nyɔ.

⁴⁶ Ye kabɛ nɔ́á, nyɛ eebela yii na nyenyɔnyɔ dhaa bɛsɔ djas nɛ boo mɛtan ɔɔ, nyɛ kakɛbɔmsa ɛ esa bɛ djas ɛtɛp nyɛ neezɛbɔm yii zaag na boo mɛtan.»

Kana ɛwyet

⁴⁷ «Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ, baanɔɲɛl ɛ, nɛ ɛwyet bɛ di ela tɔ dii ɛ. Ɛwyet ɛ tak dyeebamɛt ɛ ɛkɔkɔ bɛsu djas.

⁴⁸ Tin, ye bɛ nɔ́á, ɛwyet eezelwood ɔɔ, belael ɛ mɛwyet kadul ye ɛ, zye nɛ ye pɛ kyiid, da bɛ ɛ nɔɔ mɛnyɛl disi ɛtɛp ɛdis ɛ bɛsu ɛ bel ɛ ɛwyet ɛ tak ɔ. Tin, bɛ kabɛk bɛ edi ɛ bɛkak. Bɛ nɔɔ bɛtɛtɛ, wa tɔ mɛbɔɔl, ye kabɛ bɛ na sike-sike nɛ embee e tak ɔ, bɛ kamwas bɛ ɛ mwasak.

⁴⁹ Ɛsi ɛ bɔs aadi ɛ deenek: Zɛɛb ɛ waadhis efofop bɛ zɛwa mbek pak mbee bot nɛ bot ɛ epiki.

⁵⁰ Etɛɛ náá, mbee bot é waakelóóaa tɔ boo du na kɔm-kɔm. Tin, bot ɛbuɛpe waadje mɛgwɛ nɛ ɛkwaal ɛ metsok.»

Mɛvu mɛ na bes nɛ yii na mwa

⁵¹ Yezu zokazɛdji bɛ náá: «Bi eemɛt ɛsuk ɛ ɛtɛp binek é?» Bɔɔ náá: «Iyoo»

⁵² Yezu é boozeke nɛ nɔɔ náá: «Étɛp tak é di náá: ghaa mɛkana mɛ etsi djas di ekwos ɛdi djekel étɛp ɛyɔŋ ɛ di tɔ gwoo ɔ, nyɛ é dáa kuma mot di enɔɔ ɛkwom ɛ lɛ pɛ tɔ mɛvu mɛ na mwa zɛnɔɔ yii na bes ɛ.»

Bot ɛ Nazalɛt ààmyaal Yezu

⁵³ Bhii Yezu nasilal ɛlyo bot tɔ ekana binek ɛ, nyɛ é boozenɔɔ nyel, tɔ yɛ.

⁵⁴ Nyɛ nató é pɛ dɛl ɛ nyɛ nawyee kɔ tak ɛ. Nyɛ moo tin ɛlyo bot tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda. Tin, bot ɛ nadi egwak nyɛ ɔ, naadyeebadjoka ɛbuɛpe, bɛ moo tin eke náá: «Nyɛ kɛbela yak kwaambi etson nɛ mbi yak endem e mɛbwala paa?»

⁵⁵ Mɔn'ak tok wak mɔn salpande? Ye tok Maali di wak nyɛɛg é? Zak bɛ nɛ Zozɛf, nɛ Simɔŋ, zɛnɔɔ Yudas tok bɛdhyeeb é?

⁵⁶ Haa ye tok bɛkel mena nɛ bɛ nɔɔ di mɛlu djas é di wat'aak é? Ha nyɛ kɛbela yenek mɛbwala paa?»

⁵⁷ Egeka binek djas é nasa náá, ɛmyaal nɛ ɛbwaalel ɛ bot binɔk djas dus kɔ Yezu. E di'enek, Yezu é boozeke nɛ nɔɔ náá: «Ngoolɛl-mɛkpa ɛ Zɛɛb dyeebaduwalaa é, pɛ kyee sis, ààbɛ pɛ kɔ dɛl ɛ nyɛ nabyel kɔ tak ɛ, nɛghu tɔ ndjan'ɛ nɛ tɔ bil'ɛ.»

⁵⁸ Yezu nabe é ààsa bɛtɛ nɛ endem e mɛbwala tin, étɛp mɛlyel mɛ elyem bɔɔ.

14

ɛsyɛɛ ɛ Zan Nduuel-bot

¹ E ghɛŋ tak Elood mot nadi mɛkoozi kɔ Yeluzalɛm ɔ, zokagwak menduk ɛ Yezu.

² Nyɛ é boozeke nɛ bot ɛ mɛsa mɛ náá: «Ye é Zan Nduuel-bot ɛ baagom é gomak é! Etɛp tak é nyɛ di nɛ ghwyil ɛsa bɛtɛ nɛ yenek endem e mɛbwala.»

³ Nɛ tsɛɛtɛ, ye nabe é mɛkoozi Elood naalwom náá, bɛ mɛt Zan, da bɛ é kɔl nyɛ nɛ eghwooz. Bhii tak, bɛ naakɛwa nyɛ é membok. Ye nabe é étɛp Elodiaad, mwaa tel Filip,

⁴ etɛɛ náá, Zan naake nɛ Elood náá: «Dum nɛ etsi ɛ Moiiz, ye ààgoka náá, wɔy dɛk Elodiaad* mwaa tel'ɔ!»

⁵ Etɛp tak ɛ Elood nakadi esaa dáa nyɛ aasa étɛp nyɛ neegó Zan. Nyɛ nadi ekaab ɛdhuu ɛ bot ɛ mbyak eYuda, etɛɛ náá, bɔɔ djas nakeke é náá, Zan Nduuel-bot nabe é ngoolɛl-mɛkpa ɛ Zɛɛb.

⁶ Tinaak, é dwoo ɛbyɔŋ ɛ Elood di eduwal ɛbyel ɛlɛɛ ɛ, ɛsyɛɛ ɛ Elodiaad naabɔl é mis mɛ bɛdjon ɛ nadjóóaa é ɛbyɔŋ ɔ. Elood naadyeebamyaala nɛ kɔ zɛŋ ɛsyɛɛ ɛ tak.

⁷ Tin, mɛkoozi Elood é booke nɛ ɛsyɛɛ ɛ mɔɔ moma yenɔk náá: «Myɔŋ nɛ mɛson mam! Waaba esa ee lyem'ɔ kwyl ɛ djas, mɛ waadje wɔ!»

⁸ ɛsyɛɛ ɛlenɔk zokazɛwaab sa nyɛɛg nalɛɛ nyɛ ɛ. Nyɛy náá: «Mɛ kwyl é, wɔ djɛ mɛ nenak yak lo ɛ Zan Nduuel-bot kɛla kɔ pɛt kongo na pyaaz!»

⁹ Wɔ gwaa, ye sa Mɛkoozi Elood nyel «wɔyɔŋ» nɛ ghɔŋ. Tin, nyɛ nabe é ààkabɛ nɛ tyee nyɛ pɛɛ, etɛɛ náá, nyɛ naazetuwal myɔŋ nɛ mɛson mɛ é mis mɛ bɛdjon. Nyɛ é boozeɛɛ nɛ bot bɛ náá, bɛ djɛ nyɛ sa nyɛ nawaab ɛ.

¹⁰ Tin, nyɛ eezɛlwom dhiiti mot étɛp nyɛ neekɛtsaal lo ɛ Zan Nduuel-bot pɛ nyɛ nadi tɔ membok ɛ.

¹¹ Wɔ gwaa, bɛ zokazyɛ nɛ lo ɛ Zan kɔ pɛt kongo na pyaaz, bɛ eezɛdjɛ ɛsyɛɛ ɛ mɔɔ moma yenɔk. Tin, ɛsyɛɛ ɛ tak é boonɔɔ yɛ, kɛdjɛ nɛ nyɛɛg.

* **14:4** Elodiaad Tɔ etsi eYuda, mot nabe ààgoka nɛ ɛba mwaa mɔn nyɛɛg sonok mɔn nyɛɛg dinaa nɛ tsik.

¹² Tin, bɛdjekɛl ɛ Zan ɛ boozɛnɔɔ muu'ɛ, kɛdɛl. Bhii tak, bɛ ɛ boozɛtɔ kɛbanja Yezu ɛtɛp djas nadhanj ɛ.

Yezu naazɛdje bot bɛmil ɛtɛn edee

¹³ Dɔa Yezu nagwak ɛtɛp binek djas ɛ, nyɛ ɛ boodus tin, nyɛ eezɛni tɔ elɛɛd, tɔ, kɛsaa di ɛwala pɛ bot aadi ɔɔbɛɛ nyɛ ɛ. Ghuna ɛdhuu ɛ bot naagu ze nyɛ natɔ ɛ, wɔ gwaa, zukamwaa nɛ mot nadus pɛ mɛl mɛ nadi ɛ engwoob tin ɔ, zɛdu nyɛ nɛ mɛko mbaka-mbaka nɛ dii.

¹⁴ Dɔa Yezu nasul tɔ elɛɛd ɛ, nyɛ kabɛɛ ɛ ɛdhuu ɛ bot binɔk, ye nabɛ ghon naasa nyɛ ɛlyɛlɛpɛ. Nyɛ moo tin ɛtsik bot mɛbɛ mɔɔ.

¹⁵ Dɔa bɛ nabɛɛ nɔɔ, dwoo moo ɛ bikoko ɛ, bɛdjekɛl ɛ boozɛtiila pɛ daa lɛ. Bɔɔ nɛ nɛ nɔɔ: «Dwoo eezeleega. Tɔ kakon'ak, ye tok nɛ bɔɔ mɛl. Swaala bot bak ɛtɛp bɛ neekɛsaa edee pɛ bɔɔ mɛl mɛ di ɛ engwoob'aak.»

¹⁶ Yezu ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔɔ: «Yɛ ɔɔgoka nɔɔ, bɛ swaalaa, djɛka bɛ edee biyɔ bɛ ɛmet!»

¹⁷ Tin, bɛ ɛ boozɛkɛ nɛ Yezu nɔɔ: «Zuka nɛ sa bis di nɛ yɛ wak ɛ, ye ɛ ɛtsim e emapa ɛtɛn nɛ bɛsu ɛbɔɔ.»

¹⁸ Yezu ɛ boozɛkɛ nɛ nɔɔ nɔɔ: «Dhaka nɛ yɛ wak.»

¹⁹ E di'enek, nyɛ ɛ boozɛkɛ nɛ mɛdhuu mɛ bot ɛ nadi tin ɔ nɔɔ, bɛ disɛ mendiindil kɔ bɔɔ eka e na bes. Bhii tak, Yezu ɛ boozɛnɔɔ emapa ɛtɛn nɛ bɛsu ɛbɔɔ binek, nyɛ eezɛben mis pɛ ɛko, zɛghaapɛɛ Zɛɛb. Nyɛ eezɛpyak emapa, nɔɔ, djɛ bɛdjekɛl bɛ. Bɛdjekɛl ɛ boozɛnɔɔ yɛ, kaa, djɛ ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi tin ɔ.

²⁰ Mot nɛ mot naadɛ, djil. Wɔ gwaa, bɛdjekɛl baabula nɛ mɛbhubhwak mɛ emapa nɛ bɛsu ɛ nalik ɛ, ye naalwoodal mɛbhwaɔ kam nɛ ɛbɔɔ.

²¹ Bot ɛ nadɛ emapa nɛ bɛsu binek ɔ, nabɛ ɛ tyɛɛ botom bɛmil ɛtɛn, ɔɔkalaa mɛtanj mɛ boɔ nɛ bɔɔ dhyɛɛb.

Yezu eezɛkɛ kɔ mɛdii

²² Batsa bhii tak, Yezu eezɛlwom bɛdjekɛl bɛ nɔɔ, bɛ ni tɔ elɛɛd, tsaal, tɔ pɛ yii kyiid boɔ soob na djato-djato. Tin, nyɛ eezɛlik ɛ ɛswaal ɛ zukamwaa nɛ bot binɔk pɛ mendjaa mɔɔ.

²³ Bhii nyɛ nazeswaal bɛ ɛ, nyɛ ɛ boɔ zɛbyɛt kɔ ɛtsok ɛtɛp ɛkɛdjaala Zɛɛb. Dɔa ye nabɛ nɔɔ, dwoo nabɛ ɛ yɛ eezɛsila ɛ, nyɛ nakalik tin ɛ nyɛ ɛmet.

²⁴ Elɛɛd nabɛ ɛ yɛ moo ɛtsetɛpɛ nɛ ɛbonj. Wɔ gwaa, boɔ ghuu zɛpupal kɔ dii, tin, bhuuge moo tin enyɔɔ e elɛɛd, ɛtɛɛ nɔɔ, pup nadi ebulal bɛ elɛɛd pɛ bhis.

²⁵ Kuku pum, tɔ ghooɔhom, wɔ gwaa Yezu zɛsul kɔ dii, nyɛ moo tin edu bɛdjekɛl bɛ. Nyɛ nadi ɛkɛ ɛ nɛ mɛko mɛ kɔ dii.

²⁶ Dɔa bɛdjekɛl bɛ nabɛɛ nyɛ ɛkɛ kɔ dii ɛ, bwoo naasa bɛ ɛlyɛlɛpɛ. Bɔɔ nɔɔ: «Nwyak ɛ dim!» Bɛ moo tin ɛtsim nɛ bɛbɛbwol.

²⁷ Batsa deenɛk, Yezu eezɛdjɔɔ bɛ. Nyɛy nɔɔ: «Nɔɔbɛmka ba. Saka mɛghaaz. Ye ɛ mam.»

²⁸ Dɔa nyɛ nabɛɛ deenɛk ɛ, Pyɛɛd ɛ boozɛkɛ nɛ Yezu nɔɔ: «Ghɛɛ, yɛ bɛ nɔɔ, ye ɛ tsetɛtɛ nɔɔ, ye ɛ wɔy ɔɔ, kea nɔɔ, mɛ kɛ kɔ mɛdii, zye pɛ wɔ di'enek.»

²⁹ Yezu ɛ boozɛkɛ nɛ nɛ nɔɔ: «Dha!» Tin, Pyɛɛd ɛ boozɛwyis tɔ elɛɛd, sul kɔ dii. E di'enek, Pyɛɛd moo kɛ kɔ dii nɛ mɛko mɛ, ɛtɔ pɛ kyɛɛ Yezu nadi ɛ.

³⁰ Tinaak, dɔa nyɛ nabɛɛ nɔɔ, ghuu naalyɛl pyɛp ɛ. Wɔ gwaa bwoo zɛsa nyɛ. E di tak wat, nyɛ moo ɛdiida tɔ dii, nyɛ ɛ boozɛtsim ɛlyɛlɛpɛ nɔɔ: «Ghɛɛ, tsika mɛ!»

³¹ E di tak wat, Yezu ɛ boozɛsɛɛb mbɔ, wɔ gwaa, nyɛ zokamɛt Pyɛɛd, nyɛ ɛ booke nɛ nɛ nɔɔ: «ɛtɛp yɛ wɔ bɛ mɛsɔ? ɛmyaal ɛ lɔ ɔɔdyɛɛbabɔk.»

³² Bhii tak, bɔɔ djas bɛbɔ eezɛgo tɔ elɛɛd. Tin, ghuu yenɛk eezɛsila.

³³ Tin, bɛdjekɛl ɛ nadi tɔ elɛɛd ɔ, zokazyɛ, zɛkwyt mɛbonj si mɛko ɛ Yezu. Bɔɔ nɛ nɛ nɔɔ: «Yɛ ɛ tsetɛtɛ nɔɔ, wɔ ɛ Mɔn Zɛɛb!»

Tsik mɛmbɛl pɛ kyɛɛ dik Ghɛnezalɛt

³⁴ Bhii bɛ nasɛɛ dii ɛ, bɛ ɛ boozetɔ pɛ kyee dik Ghenezalɛt.

³⁵ Dáa bɛ nakum ɛ di'enek ɛ, wɔ gwaa, bot ɛ dɛl ɛ tak zokazɛgwyak Yezu. Tin, lɛɲ ɛ ekum ɛ Yezu zokadjala mɛl djas, wɔ gwaa, bɛ zokazyɛ nɛ membɛl djas bɛ nadi nɛ nɔɔ ɛ.

³⁶ Bot ɛ tak ɛ boozɛdjaala nɛ Yezu náá, nyɛ bet membɛl djas, bɔɔ bɛ ɛmet zokee-keeak ɛlɔ ɛ ndjookuwa yɛ. Tin, bot djas namɛt nyɛ ɔ nabɛ ɛ bɛ naatsak.

15

Etsi ee bebhaab bina nalik ɛ

¹ Dhiiti dwoɔ eFalizyɛ nɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi naadus pɛ Yeluzalɛm zɛboma nɛ Yezu, bɛ ɛ boozɛdji nyɛ náá:

² «Étɛp yɛ bɛdjekɛl bɔ di àaduwal etsi e bebhaab bina nalik ɛ? Etɛɛ náá, bɔɔ bɛ ààgwyii mɛmbɔ, bɛ di náá, bɛ moo dɛ edee ɔ.»

³ Yezu ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Étɛp yɛ bi di ààkɛ dáa etsi e Zɛɛb di lɛɛ ɛ? Bi kwyɛl ɛkɛ ɛ dáa etsi e mbyak'en di elɛɛ ɛ!

⁴ Etɛɛ náá, Zɛɛb kɛ ɛ náá: “Dila soog nɛ nyoog. Mot ɛ di ekal sɛɛg nɛ nyɛɛg ɔɔ, nyɛ goka ɛ nɛ esyee.”

⁵ Yɛ kabɛ biyɔ ɔ, bi lyo bot ɛ náá, mot ɛ nɛ ghwyil elɛɛ nɛ sɛɛg nɛ nyɛɛg náá: “Esa ee mɛ waakwyee bin nɛ ye ɛ, mɛ eenɔɔ kɛdʒɛ étɛp ɛtuud ɛ Zɛɛb nɛ yɛ.”

⁶ Mot ɛ kɛ deenɛk ɔɔ, nyɛ tok nɛ gwyɛs ɛkwyee sɛɛg nɛ nyɛɛg. E di'enek, bot ɛbuɛpɛ ɛpesa náá, mɛkpa ɛ Zɛɛb zɛhoola, étɛp esa nɛ ɛduwal etsi bin biyɔ bɛ ɛmet.

⁷ Bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si! Ngoolɛl-mɛkpa ɛ Zɛɛb Ezayi nabɛ ɛ nɛ gham nɛ nyɛ nɛ kɛ náá:

⁸ “Bot ɛ mbyak'ak duwal mɛ ɛ duwela mɛkɔɲ, elyem bɔɔ ɛ pɛ kyee sis.

⁹ Zɛɛga mɛndjaala mɔɔ, ye ɛ yii toto ɛ mis mam, etɛɛ náá, mɛlyo mɛ bɛ di elyɔ ɛ mɛlyo mɛ epuud*.”»

Mɛlyo dum nɛ esa ee di epul mot ɛ

¹⁰ Wɔ gwaa Yezu zokazɛdjoo ɛdhuu ɛ bot, nyɛ ɛ boozɛkɛ nɛ bɔɔ djas náá: «Biyɔ djas, gwakeka mɛ, da bi ɛ mɛt sa mɛ di elii'aak:

¹¹ Ye tok sa mot di ewa tɔ nuub'ɛ ɛ, di epul mot ɛ mis ɛ Zɛɛb ɛ. Ye ɛ sa wyis tɔ nuub ɛ di epul mot tak ɛ mis ɛ Zɛɛb.»

¹² Tin, bɛdjekɛl ɛ boozyɛ, zɛlɛɛ Yezu náá: «Wɔ nɛ gu náá, etɛp ee wɔ lii'enek eedyebakpaa eFalizyɛ tɔ elyem ɛ?»

¹³ Nyɛ ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Mɛbhek djas di náá, ye tok Saag'am di tɔ gwoo ɛ nabɛ ɛ, yɛ aadi ɛ guaa.»

¹⁴ Yezu ɛ boozɛkɛ náá: «Betka bɛ. Yɛ ɛ bɛ na edhim ɛ di ɛdjɛɛd bɛsɔ bɔɔ bɛ na edhim. Tin, ye nyɔ bi ɛ gu náá: Yɛ bɛ náá, ye ɛ mot edhim ɛ di ɛdul sɔ mot edhim ze ɔɔ, ɛsik ɛ tak ɛ náá, bɔɔ djas ɛ waadjoola tɔ guk.»

¹⁵ Tin, Pyɛɛd ɛ boozɛkɛ náá: «Lɛɛa bis sa ekana binek di ɛkwyɛl elɛɛ ɛ.»

¹⁶ Yezu ɛ boozɛbɔɔza náá: «Dɔɔ nɛ biyɔ pɛ, bi tok nɛ etson ɛtiibal ɛ?

¹⁷ Bi ààgu náá, esa djas mot di ewa tɔ nuub ɛ, dhan ɛ tɔ mɔ yɛ. Bhii tak, ye kakɛwyis ɛ tɔ ɛbyeed ɛ?»

¹⁸ Bhii tak, nyɛ eebaazɛkɛ náá: «Sa di ewyis tɔ nuub mot ɛ ààpul ɛdɛɛ e mot. Ye ɛ sa di ɛdus tɔ lyem ɛ di epul ɛdɛɛ e mot.

¹⁹ Etɛɛ náá, embɛɛ egekɛ dus ɛ tɔ lyem mot. Yɛ ɛ esiiza ɛ di elwom bot náá, bɛ gó bot, bɛ sa mɛzɔ, bɛ sa mɛpam, bɛ djii, nɛ ɛsu bɔn nyɛɛg bɔɔ etɛp nɛ mɛbhekɛl.

²⁰ Yenɛk ɛ esesɛɛ ee di epul ɛgwakɛl pak bot nɛ Zɛɛb ɛ. Yɛ kabɛ tɛp ɛdɛ edee ààgwyii mɛmbɔ ɔ, yɛ ààpul mot ɛ mis mɛ Zɛɛb.»

* 15:9 Eza 29.13

Ndjon moma eedum kon nɛ Yezu

²¹ Yezu zokadus tin, tɔ pɛ kyee dik eghaada Tiid nɛ Sidon.

²² Dhiiti moma dɛl ɛ Kanan nadidi kɔ kyee dik ɛ tak ɔ, zokazyɛ pɛ daa lɛ, nyɛ moo tin etsim nɔ́á: «Ghɛɲ, Mɔn Dhavid, geka mɛ ghon, dhiiti kwaambi mbee sisim ɛpedhek mɔn ɛsyɛs ɛ lam, nyɛ tok ɛnyɔɔpɛ!»

²³ Tin, Yezu gwyem'enek, ààbis moma tak. Wɔ gwaa bɛdjekel bɛ zokazɛke nɛ Yezu nɔ́á: «Sɔa nyɛ, ɛtɛp nyɛ ɛpedu mena nɛ etsim lookɛbok mos.»

²⁴ E di'enek, Yezu ɛ boozɛbɔɔza nɔ́á: «Mɛ nadhisaa ɛ, kɔ ɛsu ɛ bot ɛ mbyak Yisalaɛl di bɛ eezediib dɔ́a bɔɔ ebhata ee di ààbɛ nɛ mbaalel ɔ.»

²⁵ Tin, wɔ gwaa moma yenɔk zɛkwɔyit mɛbon si mɛko ɛ Yezu. Nyɛ ɛ boozɛke nɛ nɛ nɔ́á: «Ghɛɲ, kwɔyɛa mɛ!»

²⁶ Yezu ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɛ nɔ́á: «Yɛ àànyɔ nɔ́á, bɔn bɛbhyɛ djɛaa emapa di nɔ́á, yɛ ɛ yii bɔn bot ɛ.»

²⁷ Wɔ gwaa moma yenɔk baazɛpesal nɔ́á: «Wɔ ɛ nɛ gham, Ghɛɲ! Tin, bɛbhyɛ aazodedɛ ɛ bɔɔ eghutu-ghutu emapa dyeebakwɔyit ɛ mesa kukuma yɔɔ ɛ.»

²⁸ Tin, Yezu eezɛke nɛ moma yenɔk nɔ́á: «Hee moma! Edum ɛ kon ɛ lɔ nɛ Zɛɛb nɛ bɔk. Etɛp tak ɛ Zɛɛb ɛ waadjɛ wɔ sa lyem'ɔ di ekwos ɛ.» E di tak wat, wɔ gwaa mɔn zokatsak.

Yezu eezɛtsik membɛl ɛbuɛpɛ

²⁹ Bhii tak, Yezu eezɛdus tin, nyɛ eezɛtɔ pɛ ɛbon ɛ boo soob na djato-djato Ghalile. Nyɛ eezɛbyet kɔ mɔɔ ɛtsok, nɔɔ nyɛl, disi.

³⁰ Bot mɛdhuu-mɛdhuu zokazyɛ nɛ bot ɛ edjam, bot ɛ edhim, eboka e bot, ebubu e bot, nɛ bɛtɛ nɛ membɛl. Bɛ eezɛsil bɛ sok bhwoob'ɛ. Tin, Yezu zokazɛtsik bɛ.

³¹ Edhuu ɛ bot naadyeebadjoka dɔ́a bɛ nadi ebee ebubu moo lii ɛ, bot ɛ edjam nɛ eboka moo kɛ ɛ, bot ɛ edhim moo nyaa sok ɛ. Bɛ moo tin eduwal Zɛɛb Yisalaɛl.

Yezu eezɛdjɛ bot bɛmil ɛna edɛɛ

³² Yezu eezɛdjɔɔ bɛdjekel bɛ. Nyɛ ɛ booke nɛ nɔɔ nɔ́á: «“Ha” kpaa-ghon nɛ edhuu ɛ bot bak e! Mena nɛ bɛ nɔɔ moo mos ɛ mɛlu mɛlɛl e di wat. Bɛ tokapɛ nɛ edɛɛ e dek. Mɛ tok nɛ ghwyil ɛswaal bɛ pɛ mendjaa mɔɔ tɔ emɔ toto, bɛ waazuk, ze ɛ ze.»

³³ Tin, bɛdjekel bɛ ɛ boozɛke nɛ nɛ nɔ́á: «Mena aabelɛ edɛɛ ee edhuu ɛ bot bak djas aadɛ, djil nɛ yɛ ɛ paa? Menabel ɛ dika kuku kakon'aak?»

³⁴ Yezu eezɛdji bɛ nɔ́á: «Bi ɛ nɛ emapa edhen?» Bɛ ɛ boozɛbɔɔza nɔ́á: «Etɛn nɛ ebá nɛ ba bɔɔ bɛsu.»

³⁵ Nyɛ ɛ boozɛlɛɛ nɛ edhuu ɛ bot nɔ́á, bɛ disi ɛ bɔs.

³⁶ Bhii tak, nyɛ eezɛnɔɔ emapa etɛn nɛ ebá nɛ bɛsu binek zɛghaapɛɛ Zɛɛb. Bhii tak nyɛ eezɛpyak yɛ ebil-ebil. Nyɛ eezɛnɔɔ yɛ nɔ́á, djɛ bɛdjekel bɛ, bɛ neekaa bot djas.

³⁷ Mot nɛ mot naadɛ, djil. Bɛdjekel bula nɛ yii nabwak ɛ. Mɛbhubhwak naalwoodal bɛbhwan ɛtɛn nɛ ebá.

³⁸ Bot ɛ nadɛ ɔ, naakum botom bɛmil ɛná (4 000), ààlaa-lanjak boa nɛ bɔɔ dhyyeb.

³⁹ Bhii tak Yezu ɛ boozɛswaal bot ɛ tak bɛ sik pɛ mendjaa mɔɔ. E di'enek wat, nyɛ eezɛni tɔ elɛɛd, bɛ nɛ bɛdjekel bɛ zokazɛtɔ pɛ kyee dik Maghadan.

16*EFalizyɛ nɛ eSaduseɛ ɛpesaa dhiiti ndem mɛbwala aadus pɛ tɔ gwoo ɛ*

¹ EFalizyɛ nɛ eSaduseɛ naazyɛ pɛ dɔ́a Yezu ɛtɛp ɛsan ɛ elɔo ɛ nyɛ pɛ ɛko, da ɛ bwood nyɛ pɛ kiye. Bɛ eezɛke nɛ nɛ nɔ́á, nyɛ lyaal bɛdhiiti ndem mɛbwala di edus pɛ tɔ gwoo ɛ.

² Yezu ɛ boo kabulal bɛ dɔ́ak: «Dwoo ɛ sila ɔɔ, bi kɛ ɛ: “Yɛ aadi ɛ, mbɛɛ dwoo, etɛɛ nɔ́á, gwoo moo ɛ tɔɔbelaa.”

³ Kɛɛɲ tɔ mɛlem, bi dyeebakɛ ɛ: “Bhi ɛ waanee mos, etɛɛ nɔ́á, gwoo ɛ tɔɔbelaa.” Bi nɛ gu ɛbɛk embi e gwoo; ghuna bi ààgu ɛbɛk embi e endem di edhaa mɛlu mak ɛ.

⁴ Biyɔ, bot ɛ melu mak, bi ɛ bɛmbɛɛ ɛ bot, bot ɛ di ààbɛ sosoob ɛ mis mɛ Zɛɛb ɔ. Bi kasan ɛ endem e mɛbwala. Yɛ aanàkwaadjɛaa bin bhis yɛ Yonas nasael ɛ.» Bhii tak, nyɛ eezɛbet bɛ, zɛtɔ.

Leviid e eFalizyɛ nɛ eSaduseɛ

⁵ E di bɛdjekɛl nadhaa pɛ yii kyiid soob ɔ, bɛ eezɛdjisa ɛnɔŋ ɛ emapa.

⁶ Yezu ɛ booleɛ bɛ náá: «Dika nɛ etson, da bi ɛ kyee leviid e eFalizyɛ nɛ eSaduseɛ di nɛ yɛ ɛ.»

⁷ Bɛdjekɛl moo tin ɛ nyiinjɛla pak'ɔ náá: «Nyɛ lii deenɛk ɛ, etɛɛ náá, mena ààpanɔɔka emapa.»

⁸ Yezu eezɛgu sa bɛ nadi enyiinjɛla ɛ. Nyɛ ɛ boozɛdji bɛ náá: «Étɛp yé bi di elii pak'en: Yɛ ɛ etɛɛ náá, mena tok nɛ mapá ɛ? Dáa ɛbwaalel ɛ len nɛ Zɛɛb di batsa ɛ!

⁹ Bi dinaa ààpaamɛt ɛsuk, bi tok nɛ ghwyil ɛtaala emapa etɛn mɛ nakaa botom bɛmil etɛn yɛ ɛ, dɔɔ nɛ bɛtɛ nɛ mɛbhwaɛ bi nabula nɛ yɛ ɛ?

¹⁰ Bi tok nɛ ghwyil ɛtaala emapa etɛn nɛ ebá mɛ nakaa bot bɛmil ɛna yɛ ɛ, nɛ bɛtɛ nɛ bɛbhwan ɛ bi nabula nɛ yɛ ɛ?

¹¹ Etɛp yé bi di ààgu náá, mɛ bɛ ɛ ààlii nɛ nen étɛp emapa ɛ sok mɛ lii nɛ nen ɛ? Mɛ ke ɛ náá: «Kyeeka emapa eFalizyɛ nɛ eSaduseɛ.»

¹² E di tak, bɛdjekɛl eezɛgu náá, nyɛ nabɛ ɛ ààkɛ náá, bɛ kyee leviid di waaa tɔ emapa ɛ. Ghuna yɛ nabɛ ɛ mɛlyo mɛ eFalizyɛ nɛ eSaduseɛ.

Pyɛɛd eezɛlɛ náá, Yezu ɛ Mɛsia

¹³ Yezu zɛkum kɔ bɔs ɛ Sezaad ɛ Filip. Nyɛ ɛ boozɛdji bɛdjekɛl bɛ náá: «Bot ke dáa dum nɛ Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot?»

¹⁴ Bɛ eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Bɛdhiiti ke ɛ náá, wɔ ɛ Zan Nduuel-bot, bak náá, wɔ ɛ Eli. Bɛdhiiti kabaake ɛ náá, wɔ ɛ Zelemi nɛghu dhiiti ngooelɛ-mɛkpa ɛ Zɛɛb.»

¹⁵ Yezu ɛ boozɛdji bɛ náá: «Haa! Biyɔ, bi ke náá, mam ɛ zɛ?»

¹⁶ Tin, Simɔŋ Pyɛɛd zɛbɔɔza náá: «Wɔ ɛ Mɛsia, Mɔn Zɛɛb di nɛ tsik na kɔm-kɔm ɔ.»

¹⁷ Yezu ɛ boozɛkɛ nɛ nɛ náá: «Mɛnyɔ nɛ nɔ, Simɔŋ mɔn Zan, etɛɛ náá, yɛ tok mot epuud zetɛl wɔ yenɛk ɛtsɛtsɛ, gua náá yɛ ɛ Saag'am di tɔ gwoo ɔ.

¹⁸ Yɛ bɛ mam ɔ, mɛ epɛlɛ wɔ, wɔy Pyɛɛd wɔ ɛkok, kɔ ɛkok ɛ tak ɛ mɛ aakus di zɛɛga ndjaa mendjaala mam. ɛsyɛɛ aanàkwaakwak yɛ.

¹⁹ Mɛ waaboodjɛ wɔ bɛsap ɛ ndjaa ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ. Sa wɔ aalu kɔ bɔs ɛ, yɛ waaluel tɔ gwoo. Sa wɔ aadjɛ zɛ kɔ bɔs ɛ, zɛ ɛ waadjɛɛl tɔ gwoo.»

²⁰ Bhii tak, Yezu eezɛlu bɛdjekɛl bɛ náá, sa bɛ ààlɛɛ mot náá, nyɛ ɛ Mɛsia.

Yezu eezɛlɛ ɛsyɛɛ ɛ lɛ nɛ ɛgom ɛ lɛ

²¹ E di'enɛk, Yezu moo zɛlɛɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ náá: «Yɛ goka ɛ náá, mɛ tɔ pɛ Yeluzalɛm, étɛp mɛ neekɛzuk ɛbuɛpɛ ɛ mɛmbɔ mɛ bɛpaa ɛYuda, bɛ nɛ eboo bɛghaa-Zɛɛb, zɛnɔɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi. Bɛ waagó mɛ, bhii melu mɛlɛl, mɛ waagom.»

²² E di'enɛk, Pyɛɛd eezɛdul nyɛ ɛ ngwoob bɛ nɛ nɛ bɛbá, nyɛ moo djɛ nyɛ mɛbɛ: «Zɛɛb baal wɔ, Ghɛŋ! Yenɛk aanàkwaakosael.»

²³ E di'enɛk, Yezu eezɛbhɛm nyɛ. Nyɛ nɛ Pyɛɛd náá: «Dusa! Tɔa ɛtsetaɛpɛ nɛ nam, Satan! Wɔ ɛ ɛbɛk ɛ zɛ yam, etɛɛ náá, esiiza bɔ tok dáa yii Zɛɛb, gua náá, yɔ esiiza ɛ yii bot.»

²⁴ Bhii tak, Yezu ɛ boozɛkɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ náá: «Mot ɛ ke náá, nyɛ aazyɛ bis nɛ nɛ ɔɔ, nyɛ bɛt ɛsiiza etɛp nyɛl'ɛ, nyɛ bɛp mɛlaaba mɛ, da nyɛ ɛ du mɛ.

²⁵ Etɛɛ náá, mot di ɛkwyl ɛtsik ɛ nyɛl'ɔ ɔ, nyɛ ɛ waasu nyɛl'ɛ. Ghuna mot aasu nyɛl'ɛ étɛp'am ɔ, nyɛ waabelɛ yɛ!

²⁶ Duma yé mot aadi nɛ yɛ, nyɛ belɛ dik djas, da nyɛ ɛ kasu ɛ tsik'ɛ ɔ? Yɛ ɛ nɛ dhiiti sa mot aadjɛ étɛp ɛbɔm ɛ tsik'ɛ? Mam ààbɛɛ!

²⁷ Yɛ ɛ deenɛk ɛ Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot aazyɛ tɔ duma Sɛɛg, bɛ nɛ efofop bɛ. E di'enɛk ɛ nyɛ aadjɛ mot nɛ mot efute mɛsa mɛ tyɛɛ nyɛ nadi eke ɛ.

²⁸ Mɛ lɛɛ bin ɛ ɛtɛp e tsɛɛtsɛ nɔ́á, bɛdhiiti bot ɛ di wak ɔ, bɛ aanàkwaagwyɛ ɛsok nɛ bɛ nɛ bee Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot ezyɛ tɔ Mɛkoozi mɛ.»

17

Yezu eeswoola bhwoob

¹ Mɛlu mɛtɛn nɛ wat bhii tak, Yezu naanɔ́ Pyɛɛd, Zak nɛ Zan mɔn nyɛɛg ɛ Zak. Nyɛ naazɛtɔ́ nɛ nɔ́ kɔ vyɛɛg-vyɛɛg ɛtsok ɛ di tak bɛ nadi ɛ bɔ́ bɛmet.

² E di'enek, wɔ gwaa Yezu zɛswoola bhwoob ɛ mis mɔ́. Bhwoob'ɛ moo tin ɛkasɛpe dɔ́a gwyɛs, ekaad bɛ moo ɛkasɛpe dɔ́a dwoo.

³ E di tak wat, bɛdjekel bɛ eezɛbee Moiiiz nɛ Eli elɛɛ elɛɲ bɛ nɛ Yezu.

⁴ Wɔ gwaa Pyɛɛd zokazɛke nɛ Yezu nɔ́á: «Ghɛɲ, ye goka ɛ nɔ́á, mena di wak. Wɔ kwyɛl ɔ, mɛ ɛ sum ɛpɛt elɛl: wat yɔ, yak yɛ Moiiiz, yak wat kadi ɛ, yɛ Eli.»

⁵ Dɔ́a nyɛ nadi nyɛ dinaa elii ɛ, wɔ gwaa eguud na kas-kas zɛdipal bɛ. Bhii tak, gwood zokazɛgɛ́k nɔ́á: «Yɛnɔ́k ɛ mɔn'am mɛ dyeebakwyɛl ɔ, ye ɛ nyɛy ɛ mɛ natɔ. Gwakeka nyɛ!»

⁶ E di bɛdjekel nagwak gwood'enek ɛ, bwoo naazɛsa bɛ elyɛlɛpe, wɔ gwaa bɛ zɛkwyit mɛbɔɲ mɔ́, bhwoob si.

⁷ Yezu naazɛtiila pɛ daa lɔ́, nyɛ eezɛmɛt bɛ. Nyɛy nɛ nɔ́ nɔ́á: «Wyɛlka. Nɔ́dika nɛ bwoo.»

⁸ Tin, bɛ nakaben mis ɛ, bɛ nabɛ ɛ ààkabee dhiiti mot bhii Yezu nyɛ ɛmet.

⁹ Dɔ́a bɛ nadi ewyɛɛd ɛtsok ɛ, Yezu naazɛke nɛ nɔ́ nɔ́á: «Sa mot ààlɛɛ mot esɛsɛɛ mɛbwala mɛ bi bee ɛ. Baalka yɛ kekum dwoo Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot aagom bhis ɛsyɛɛ ɛ.»

¹⁰ Bhii tak, bɛdjekel naazɛdji Yezu nɔ́á: «Étɛp yɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi dyeebake nɔ́á, Eli ɛ kwaaleezyɛ ɛsok?»

¹¹ Nyɛ naazɛbɔ́za nɛ nɔ́ nɔ́á: «Ye ɛ deenek. Eli ɛ di egoka nɛ ezyɛ sok étɛp ɛzɛkoobal ɛtɛp djas.

¹² Gwakeka, mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́á, Eli eezɛzyɛ, bot ààpagwyak nyɛ. Bɛ kasa nyɛ ɛ, dɔ́a elyem bɔ́ di ɛkwyɛl ɛ. Ye ɛ deenek ɛ, bɛ aatiig Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot.»

¹³ E di'enek, bɛdjekel naazɛgu nɔ́á, nyɛ nalii nɛ nɔ́ ɛ dum nɛ Zan Nduuel-bot.

Yezu eezɛtsik mɔn nadi nɛ ɛbɛ ɛ djem ɔ

¹⁴ Dɔ́a bɛ nakum ɛ di ɛdhuu ɛ bot nadi ɔ, wɔ gwaa mot ngɔt zokazyɛ ɛ bhaaz ɛ Yezu, zɛkwyit mɛbɔɲ si mɛko mɛ.

¹⁵ Nyɛy nɔ́á: «Ghɛɲ, geka mɔn'am ghɔɲ, nyɛ ɛ nɛ ɛbɛ ɛ djem. E sok ye dyeebamɛt nyɛ ɛ, ye nɛ lwak nyɛ, kɛghɛɛg nyɛ tɔ du, ɛ dhiiti ɛwala, ye ghɛɛg nyɛ ɛ tɔ dii.

¹⁶ Mɛ naazyɛ nɛ nɛ pɛ daa bɛdjekel bɔ́, bɛ nabɛ ɛ ààkwak ɛtsik nyɛ.»

¹⁷ E di'enek, Yezu naazɛkim elyɛlɛpe, nyɛy nɛ nɔ́ nɔ́á: «Biɔ́ bɛmbɛɛ ɛ bot di ààdum kɔɲ nɛ Zɛɛb ɔ! Membu medhen mɛ aabaadi di wat nɛ nen sama? Mɛ baamaad bin, kekum yaa ɛlu? Dhaka mɛ nɛ mɔn'enɔ́k wak.»

¹⁸ Tin, wɔ gwaa Yezu zɛbhem mbee sisim. Mbee sisim tak naazɛwyis tɔ mɔn'enɔ́k. E di'enek wat, mɔn'enɔ́k naazɛtsak.

¹⁹ E di'enek, bɛdjekel eezɛtiila ɛ bhaaz ɛ Yezu nyɛy nyɛ ɛmet, bɛ eezɛdji nyɛ nɔ́á: «Étɛp yɛ bisɔ́ nadi ààkwak ɛsɔ́ mbee sisim'enek?»

²⁰ Yezu eezɛbɔ́za nɛ nɔ́ nɔ́á: «Étɛp nɔ́á, ɛdum ɛ kɔɲ ɛ len nɛ Zɛɛb nɛ tɔ́l. Mɛ lɛɛ bin ɛ ɛtɛp e tsɛɛtsɛ nɔ́á: Bi ɛ pɛ di nɛ ɛdum ɛ kɔɲ nɛ Zɛɛb ɛbɔ́kɛpe dɔ́a bhɛk le mutaad ɔ, pɛ bi ɛ nɛ ghwyil ɛke nɛ ɛtsok ɛlak nɔ́á: “Dusa wak. Tɔ́ penek,” pɛ yɛ waadus. Tin, pɛ ye tok nɛ sa wat aadi nɛ ghwyil dhaa bin. [

²¹ Guka nɔ́á, ye ɛ nɛ ghwyil mendjaala nɛ etsi ɛ edee ɛ wɔ aadis mbi yenek embee esisim.]»

Yezu eebaalɛɛ nɔ́á, nyɛ waagwyɛ, da nyɛ ɛ baagom

²² Dwoo wat, bɛdjekel eezɛdi ɛ di wat pɛ Ghalile. Tin, Yezu eezɛɛ bɛ nɔ́á: «Sɛɛɛlɛ Mɔn Mot ɛ waakaaa ɛ mɛmbɔ mɛ bot.

²³ Bɛ waagó nyɛ, mɛlu mɛlɛl bhii tak, nyɛ waagom.» Tin, ghon naazɛmɛt bɛdjekel dhaa nyel.

Lapo Ndjaa-ebuwa ɛ Zɛɛb

²⁴ E ghɛɛ Yezu nɛ bɛdjekel bɛ nakum pɛ ghaada Kapɛlnaum ɛ, bɛnɔɲɛl ɛ epata e lapo Ndjaa-ebuwa zokazyɛ pɛ kyee Pyɛɛd nadi ɛ. Bɛ ɛ boozɛdji nyɛ nɔ́á: «Lyoel yɛn ààtuud lapo Ndjaa-ebuwa?»

²⁵ Pyɛɛd ɛ naazɛbɔɔza nɔ́á: «Hee, nyɛ nɛ tuud.» E ghɛɛ Pyɛɛd nani tɔ ndjan ɛ, Yezu nadi ɛ mot mɛkɛn ɛlii. Nyɛy nɔ́á: «Wɔ gek dɔ́á, Simɔn? Ɛzɛ di egoka nɛ ɛtuud lapo nɛghu bɛdhiiti ɛtuud pɛ dɔ́á bɛmɛkoozi mɛ bɔs'ak? Ye ɛ bot ɛ dɛl “ohoo” nɛghu ye ɛ bɛdjon?»

²⁶ Pyɛɛd ɛ boozɛbɔɔza nɛ Yezu nɔ́á: «Ye ɛ bɛdjon.» E di'enek, Yezu eezɛpesal nɔ́á: «Wɔ bee ɔɔ, bot ɛ dɛl ààgoka nɛ ɛtuud lapo.

²⁷ Ye ɛ, ɛtɛɛ nɔ́á, mena ɛ zɛkɛdhusal bot binɔk. E di tak, Tɔ́a pɛ boo soob na djato-djato. Lóoa ngwyep tɔ dii, nɔ́ɲa su mɛkɛn wɔ aabela ɛ, da wɔ ɛ dii nuub'ɛ, wɔ waabela pata aagoka nɛ ɛtuud ɛ lapo yam nɛ yɔ ɛ. Nɔ́ɲa yɛ, da wɔ ɛ tuud mena yɛnabel lapo.»

18

Ye ɛ Ɛzɛ di boo-mot tɔ Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ?

¹ E ɛwala ɛlenek, bɛdjekel naazɛtiila ɛ bhaaz ɛ Yezu, bɛ naazɛdji nyɛ nɔ́á: «Ye ɛ Ɛzɛ di boo-mot tɔ Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ?»

² E di'enek, wɔ gwaa Yezu zɛdjoo mɔɔ dhyeeb, zɛtɛl nyɛ ɛ mis mɔɔ.

³ Nyɛy nɛ nɔɔ nɔ́á: «Mɛ lɛɛ bin ɛ ɛtɛp e tɛɛtɛ nɔ́á: Bi ɛ di ààswoola mɛfulu mɛn, da bi ɛ di dɔ́á bɔɔ dhyeeb ɔɔ, bi aanɔ́kwaani tɔ Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ.

⁴ Boo-mot tɔ Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɔ, ye ɛ mot di ɛsil nyel'ɛ, da nyɛ ɛ di dɔ́á mɔn'ak ɔ.

⁵ Mot ɛ be ɛnyɛpɛ mɔɔ dhyeeb dɔ́á mɔn'ak kɔ ɛsu ɛ din ɛ lam ɔɔ, nyɛ be ɛ mam.»

Ɛdulaa mɛlɔ kɔ ɛsu ɛ ɛkwyɛsal ɛ bot tɔ mesyem

⁶ «Mot aakwyɛsal mɔn ngɔt tɔ sama bɔn zedum kon nɛ nam tɔ mesyem ɔɔ, ye goka ɛ nɔ́á, bɛ tiɲal nyɛ boo ɛkok ɛ tsunɲ. Bhii tak, da bɛ ɛ lóo nyɛ tɔ boo dii mɛsɔn, da nyɛ ɛ diida kɛkum pɛ si.

⁷ “Haa” kpaa-ghon nɛ bot ɛ di kɔ bɔs ɔ, ɛtɛɛ nɔ́á, mɛbɛk mɛ di ɛkwyɛsal bot tɔ mesyem ɔ nɛ bu! Ye tok nɛ ghwyil ɛdi ààbɛ. Tin, “haa” kpaa-ghon nɛ mot aadi mɛbɛk menɛk ɔ.

⁸ Yɛ bɛ nɔ́á, ye ɛ, mbɔ'ɔ, nɛghu kɔ'ɔ ɛ di esa nɔ́á, wɔ gheekwyɛ-kwyɛ tɔ mesyem ɔɔ, tsaala yɛ, da wɔ ɛ mwas yɛ ɛtɛtɛpɛ nɛ nɔ. Ye goka ɛ nɔ́á, wɔ ni tɔ mbɛɛ tsik nɛ tsaala mbɔ, nɛghu tsaala kɔ, ààbɛ nɔ́á, wɔ baal mɛmbɔ mɛmbá nɛ mɛko mɛmbá, bhii tak, wɔ kakɛmwasaa ɛ tɔ du na kɔm-kɔm.

⁹ Yɛ bɛ nɔ́á, dis ɛ lɔ, di esa nɔ́á, wɔ kwyɛ, tɔ mesyem ɔɔ, piida yɛ, da wɔ ɛ mwas yɛ ɛtɛtɛpɛ nɛ nɔ. Ye goka ɛ nɔ́á, wɔ ni tɔ mbɛɛ tsik nɛ tiila dis, ààbɛ nɔ́á, wɔ baal mis mɛmbá mɔ, bhii tak, wɔ kakɛmwasaa ɛ, tɔ du na kɔm-kɔm.»

Kana bhata nabelaaa bhii nyɛ nazediib ɛ

¹⁰ «Bi ɛ koobaka! Sa mot ààbyasal mot ngɔt tɔ bɔn bak ɛtɛɛ nɔ́á, ɛfofop bɔɔ dyeebadi ɛ, ɛ di wat ɛ mɛwala djas bɛ nɛ Saag'am di pɛ tɔ gwoo ɔ. [

¹¹ Ɛtɛɛ nɔ́á, Sɛɛɛlɛ Mɔn Mot nazyɛ ɛ zɛtsik bot ɛ nabe nɔ́á, bɛ eezediib ɔ.]

¹² «Bi ke dɔ́á? Pookogekeka nɔ́á, dhiiti mot ngɔt nabe ɛ nɛ ebhata dhɛt (100). Tin, ngɔt zokazediib, nyɛ aanɔ́kwaalik ebhata mɛkam-mɛtɛn nɛ mɛkam-mɛnɔ́a nɛ ɛtɛn nɛ ɛnɔ́a (99) kɔ ɛtsok, ɛtɛp nyɛ neekɛsaa ngɔt diib ɔ?

¹³ Mɛ lɛɛ bin ɛ tɛɛtɛ nɔ́á, nyɛ bela nyɛ ɔɔ, nyɛ waadi tɔ mɛmyaala ɛbuɛpɛ ɛtɛp bhata wat'ɛnɔk, dhaa ebhata nadi ààdiib ɔ.

¹⁴ Ye ɛ tyɛ wat nɛ Sɛɛg'en di tɔ gwoo ɔ. Nyɛ ààkwyɛl nɔ́á, mot ngɔt tɔ bɔn bɛ djas wo ze.»

E sok mɔn nyoog di ekwyɛ ndjɛ sɔs ɛ

¹⁵ «Yɛ bɛ nɔ́á, mɔn nyoog eesa wɔ ɛbiyo ɔɔ, tɔ kɛbee nyɛ wɔy wɔ ɛmet. Da wɔ ɛ kɛlyaal nyɛ ɛbiyo ɛ lɛ. Nyɛ gwak wɔ ɔɔ, tin, wɔ eekwak ɛbulal ɛ nyɛ ɛ ze.

¹⁶ Yɛ kabɛ nɔ́á, nyɛ ààpagwak wɔ ɔɔ, djóoa dhiiti mot ngɔt nɛghu bot ɛbá. Dáa ekwyala di elyaal ɛ nɔ́á: “Eteɔp djas koobelaa ɛ ɛ mis mɛ bɛtetɛɔp ɛbá nɛghu bɛlɛl*.”

¹⁷ Tin, nyɛ byen ɛgwak bɛ ɔɔ, tɔ nɛ nɛ sok bhwoob bot ɛ zɛɛga mendjaala. Nyɛ byen ɛgwak bot ɛ zɛɛga mendjaala ɔɔ, tin, bi kaabee nyɛ ɛ dáa mot di ààdum koŋ nɛ Zɛɛb ɔ, dáa bɛnɔŋɛl ɛ epata e lapo.

¹⁸ «Mɛ ɛpeleɛ bin, ye ɛ tɛɛtɛ nɔ́á, eteɔp djas ee bi ààpɛɛ wak kɔ bɔs ɛ, Zɛɛb ɛ waapeɛ ye tɔ gwoo. Eteɔp djas bi aamyaa wak kɔ bɔs ɛ, Zɛɛb ɛ waamyaa ye tɔ gwoo.

¹⁹ «Mɛ kabaaleɛ bin ɛ nɔ́á, wak kɔ ɛko ɛ bɔs, bot ɛbá ɛ gwakel, da bɛ ɛ waab sonok bɛ aakwyɛl ɛwaab tɔ mendjaala mɔɔ ɔɔ, Saag'am di pɛ tɔ gwoo ɔ waadjɛ bɛ sa bɛ waab ɛ.

²⁰ Eteɛ nɔ́á, bot ɛbá nɛghu bot ɛlɛl ɛ sɛɛga kɔ ɛsu ɛ din ɛ lam ɔɔ, mɛ aadi ɛ tin, pak'ɔɔ.»

Kana mot-mɛsa di ɛpɛɛ ɛpel ɛ mɔn nyɛɛg ɛ

²¹ Wɔ gwaa Pyɛɛd zokazyɛ pɛ pak Yezu nadi ɛ. Tin, nyɛ boozɛdji nyɛ nɔ́á: «Ghɛŋ, mɛ goka ɛ nɛ ɛpel mɔn nyaag'am esok edhen nyɛ sa mɛ ɛbiyo ɔɔ? Tyee esok etɛn nɛ ɛbá?»

²² Yezu naazɛbɔɔza nɛ nɛ nɔ́á: «Ààbɛ, mɛ ààpalɛɛ nɛ nɔ́ nɔ́á, ye di esok etɛn nɛ ɛbá. Mɛ lɛɛ wɔ ɛ, ye di esok mɛkam-mɛtɛn nɛ mɛkam-mɛmbá (70), esok etɛn nɛ ɛbá.

²³ «Éteɔp tak ɛ di nɔ́á, ɛyɔŋ ɛ di tɔ gwoo ɔ nɔŋɛl ɛ, nɛ dhiiti mɛkoozi nadi ekwyɛl ɛkoobal eteɔp bɛ nɛ bot ɛ mɛsa mɛ nakola epata bɛ ɔ.

²⁴ Tin, ɛ ghɛŋ nyɛ nakan ɛdjóo ngɔt-ngɔt ɛ, wɔ gwaa bɛ zokazyɛ nyɛ nɛ mot-mɛsa mɛ ngɔt nakola epata ɛbuɛpɛ ɔ.

²⁵ Mot'enɔk nabɛ ɛ, ààbɛ nɛ sa nyɛ aabulal epata e kukuma tak nɛ ye. Kukuma ye ɛ boodjɛ ɛlee nɔ́á, nyɛy nɛ myɛl nɛ bɔn zɛnɔɔ esa bɛ djas bɔmsaa, eteɔp epata e tak neebulal kola nyɛ nadi nɛ ye ɛ.

²⁶ Tin, mot-mɛsa menɔk eezɛkwyit mɛbɔŋ si sok bhwoob kukuma ye tak. Nyɛy nɛ nɛ nɔ́á: “Sila lyem, da wɔ ɛ gek mɛ ghon. Mɛ waazɛbulal wɔ epata binek djas!”

²⁷ Kukuma ye zokazɛgek nyɛ ghon, nyɛ eezɛpel nyɛ nɛ epata ee nyɛ nakola ɛ djas. Bhii tak, nyɛ eezɛbet nyɛ, nyɛ tɔ.

²⁸ «Dáa mot-mɛsa menɔk nawyis tin ɛ, nyɛ eezɛboma nɛ dhiiti mɔn nyɛɛg nyɛy nakola nyɛ ba bɔɔ epata ɔ. Nyɛ eezɛvyɛk, mɛt nyɛ ɛ tsun “gbak”, nyɛ moo tin enyam nyɛ ɛ tsun ɛkɛɛ, nyɛ aagó nyɛ góak. Nyɛy nɛ nɛ nɔ́á: “Tuuda mɛ kola yam nenak!”

²⁹ Mɔɔ sɔ zokazɛkwyit mɛbɔŋ si sok bhwoob'ɛ, nyɛ eedjaala nɛ nɛ nɔ́á: “Sila lyem, da wɔ ɛ gek mɛ ghon. Bwooda batsa mɛ waatuud kola yɔ!”

³⁰ Wɔ gwaa nakuma epata zokapɛɛ. Tin, nyɛ ɛ zokakɛkɔɔl mɔn nyɛɛg ɛ mbok ɛ bwood dwoo nyɛ aabulal epata bɛ ɛ.

³¹ «Dáa bɛdhiiti bot ɛ mɛsa nabɛɛ deenɛk ɛ, ye naakpaa bɛ tɔ elyem. Bɛ ɛ boozɛtɔ, kɛlɛɛ kukuma yɔɔ eteɔp djas dhan ɛ.

³² Tin, kukuma yɔɔ ɛ boozɛbaadjóo mot-mɛsa menɔk, nyɛ ɛ booke nɛ nɛ nɔ́á: “Wɔ ɛ mot-mɛsa mɛ di nɔ́á, wɔ ɛ nɛ mbee lyem! Mɛ bɛ mbembɛ ɛ, mɛ eepel wɔ nɛ epata bam wɔ nakola ɛ, etɛɛ nɔ́á, wɔ bɛ ɛ, wɔ eedjaala nɛ nam nɔ́á, mɛ bet wɔ.

³³ Ye goka ɛ nɔ́á, wɔ gek mɔɔ sɔ'ɔ ghon dáa mɛ gek wɔ ghon ɛ.”

³⁴ Tin, ye nabɛ ɛ, kukuma eezɛbiyo ɛlyɛlɛpɛ, nyɛ ɛ boolwom nɔ́á, bɛ mɛt mot-mɛsa menɔk. Nyɛ kɛsa mɛsa mɛ bhɛl kɛkum dwoo nyɛ aaboobulal kola yenɛk djas ɛ.»

³⁵ Yezu eebaazɛkɛ nɔ́á: «Ye ɛ deenɛk ɛ Saag'am di tɔ gwoo ɔ aasa nɛ nen, ye bɛ nɔ́á, mot nɛ mot ààpapel sɔ nɛ lyem wat ɔɔ.»

* 18:16 Dɛt 9.15

19

Mɛlyo ɛ Yezu dum nɛ tɛp ɛbel ɛ eba

¹ Bhii Yezu nasilal ɛlyo bot pɛ kyee dik Ghalile ɛ, nyɛ naazetɔ pɛ kyee dik Yude, pɛ yii kyiid dii Yulɔn.

² Tin, zukamwaa nɛ mot baazɛdu nyɛ, Wɔ gwaa, nyɛ zokatsik bot ɛ mɛbɛ mɛ bɛ nazye nɛ nɔɔ ɛ.

³ Tin, wɔ gwaa bɛdhiiti eFalizye zokazyɛ, zelaab nyɛ nɛ dhiiti mɛdjɪn. Bɔɔ nɛ Yezu nɔɔ: «Etsi bina ɛpemyaal nɔɔ, mot pɛɛ myɛl kɔ ɛsu ɛ etɛp mɛɛs ɛ?»

⁴ Yezu ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔɔ: «Bi ààlaa sa di kwyala tɔ mɛkana mɛ Zɛɛb ɛ? “E ghen Zɛɛb nakus bɔs ɛ, nyɛ nakus ɛ moma nɛ motom*.”

⁵ Nyɛ eebaazɛbil nɔɔ: “Etɛp tak ɛ ye di nɔɔ, motom ɛ waalik sɛɛg nɛ nyɛɛg, etɛp nyɛ neekɛsɛɛga bɛ nɛ myɛl. Tin, bɔɔ bɛbá aakadi ɛ, bɛ moo mot ngɔt.

⁶ E di'enek, bɛ tokapɛ bot ɛbá, bɛ aakadi ɛ, bɛ moo mot ngɔt. Sa mot ààbɛk sa di nɔɔ, Zɛɛb eesɛɛg ɛ.”»

⁷ EFalizye ɛ boo baadji nyɛ nɔɔ: «Etɛp yɛ Moiiiz nalɛɛ nɔɔ, ye bɛ nɔɔ, motom ɛpekwyɛl ɛsɔ myɛl ɔɔ, nyɛ kwyal nyɛ mɛkana mɛ di lɛɛ mɛsɔ mɛ nyɛ pɛɛ nyɛ kɔ ɛsu ɛ tak ɛ?»

⁸ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔɔ: «Moiiiz namyaal nɔɔ, bi pɛɛ bel bin ɛ, etɛp mɛlyɛl mɛ elyem bin. Etɛɛ nɔɔ, ɛ ɛkɛn ɛ bɔs, ye nabɛ ɛ ààbɛ deenek.

⁹ Mɛ lɛɛ bin ɛ nɔɔ, motom ɛ pɛɛ myɛl, da nyɛ ɛ baakɛba dhiiti moma sis, ààbɛ nɔɔ, myɛl tak eesa ɛzɔ ɔɔ, tin, motom'enɔk eesa ɛzɔ.»

¹⁰ Tin, bɛdjekɛl eezɛkɛ nɛ Yezu nɔɔ: «Yɛ bɛ nɔɔ, etɛp eba goka ɛ nɛ ɛdi ɛ deenek pak moma nɛ motom ɔɔ, ye nyɔ ɛ nɔɔ, mot di ye kɔ, ààba moma.»

¹¹ E di'enek, Yezu eezɛkɛ nɛ nɔɔ nɔɔ: «Bot djas ààdyeebakwyɛl mbi mɛlyo mak. Tin, ye ɛ bot ɛ Zɛɛb yii nyɛy nyɛ ɛmet aadjɛ ghwyɛl ɔ aapaakwak yɛ.

¹² Ye ɛ nɛ betɛ nɛ etɛp di elu nɔɔ, bot nàba ɛ. Ye ɛ nɛ bot ɛ nabyɛl nɔɔ, bɛ tok nɛ ghwyɛl eba yɔbɔ ɛ. Yɛ kabɛ bɛdhiiti bot ɔ, ye ɛ bɛsɔ bɔɔ bot ɛ aapaasa nɔɔ, bɛ nàkwyɛl eba. Bɛdhiiti aadi ààba ɛ, etɛp ɛyon ɛ Zɛɛb. Deenek yɛ bɛ nɔɔ, mot ɛpekwyɛl ɛmyaal mɛlyo mak ɔɔ, nyɛ myaal.»

Yezu eezɛsɛɛ bɔɔ dhyeeb mɛtɛl

¹³ Dhiiti dwoo, bot naazɛzyɛ Yezu nɛ bɔɔ dhyeeb etɛp nyɛ needjaala bɛ Zɛɛb nɛ ɛkɛl ɛ bɛ mɛmbɔ. Wɔ gwaa bɛdjekɛl bɛ zokazɛlu bot ɛ tak.

¹⁴ Dáa Yezu nabɛɛ deenek ɛ, nyɛ ɛ boozɛkɛ nɛ bɛdjekɛl nɔɔ: «Betka bɔɔ dhyeeb, bɛ zye pɛ daa lam! Nàluka bɛ etɛɛ nɔɔ, ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ goka nɛ bot ɛ di tyɛɛ bɔɔ ɔ.»

¹⁵ Tin, nyɛ ɛ boozɛkɛl bɛ mɛmbɔ. Bhii nyɛ nakasilal ɛ, nyɛ boozɛnɔɔ nyɛl tɔ.

Mɔɔ ngbaaz na ekum

¹⁶ Dáa bɛ nadi gba-gba ɛ gon ɛ, dhiiti mot zokazyɛ pɛ daa Yezu, mot tak nɛ Yezu nɔɔ: «Lyoe! Mɛ goka ɛ nɛ ɛsa yaa tɛtɛ sonok etɛp mɛ neebela tsik na kɔm-kɔm?»

¹⁷ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ nɔɔ: «Etɛp yɛ wɔ di edji mɛ mɛdjɪn dum nɛ tɛtɛ etɛp? Ye ɛ Zɛɛb nyɛ ɛmet ɛ di tɛtɛ mot. Wɔ kwyɛl ɛnɪ tɔ tsik na kɔm-kɔm ɔ, wɔ goka ɛ wɔ looba nɛ sa mɛtɪn di elɛɛ ɛ.»

¹⁸ Mot'enɔk eezɛdji Yezu nɔɔ: «Yaa mɛtɪn?» Yezu ɛ boozɛlɛɛ nyɛ nɔɔ: «Sa wɔ ààgɔ mot. Sa wɔ ààsa mɛzɔ. Sa wɔ ààdjɪ sa mot. Sa wɔ ààlɛɛ elɛn ɛ etsal dum nɛ mot.

¹⁹ Duwala soog nɛ nyoog. Kwyɛla sɔ'ɔ mot dáa wɔ di ekwyɛl nyɛl'ɔ wɔ ɛmet ɛ.»

²⁰ Ngbaaz'enɔk eezɛbɔɔza nɛ nɛ nɔɔ: «Mɛtɪn menɛk djas mɛ nɛ duwal yɛ. Mɛ kabaasa yɛ?»

²¹ E di'enek, Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ nɔɔ: «Wɔ kwyɛl ɛdi tɔ epiki ɔɔ, tɔ kɛbɔmsa ɛsa bɔ djas, da wɔ ɛ nɔɔ epata tak, djɛ bɛdjɛl ɛ bot. Tin, wɔ waabelá mɛvu tɔ gwoo. Bhii tak, da wɔ ɛ zye, zɛdu mɛ.»

* 19:4 Mɛk 1.27; 5.2

²² Dáa ngbaaz'enɔk nagwak deenɛk ɛ, «kiyooo» nyɛ eeliigel, sik yɛ, etɛɛ náá, yɛ naatek nyɛ nyɛl, étɛp ekum ee nyɛ nadi nɛ yɛ ɛbuɛpɛ ɛ.

²³ Bhii tak, Yezu eezɛke nɛ bɛdjekɛl bɛ náá: «Mɛ lɛɛ bin é etɛp ee tsɛɛtsɛ náá: Ɛkɔɔla náá, bot ɛ di nɛ mɛvu ɔ ni tɔ Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ!

²⁴ Mɛ baalɛɛ bin ɛ náá, ɛkɔɔla náá, boo yaaga kyee bɔs bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ dhaa tɔ ba mɔɔ elen ɛ dhɔɔ. Yɛ kabɛ bɛkum ɛ bot ɔ, ɛni ɛ lɔɔ tɔ Ɛyon ɛ Zɛɛb eebaadhaa-dhanjak ɛni ɛ yaaga tɔ elen ɛ dhɔɔ nɛ mɛlyɛl.»

²⁵ Dáa bɛdjekɛl nagwak mɛkpa menɛk ɛ, bɛ naadyeebadjoka. Bhii tak, bɛ é boozɛdji Yezu náá: «Yɛ bɛ deenɛk ɔɔ, ɛzɛ aabelɛ tsik?»

²⁶ Yezu zokabɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Yɛ é ɛpipɛpɛ é mis mɛ bot. Tin, mot ɛ dum kon nɛ Zɛɛb ɔɔ, yɛ waasaɛl.»

²⁷ Wɔ gwaa, Pyɛɛd zɛke nɛ nɛ náá: «Gwaka! Bis eezekat mɛze mes nɛ etɛp bis djas étɛp ɛdu ɛ wɔ. Yisɔ efute aakadi tin yé?»

²⁸ Tin, Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ: «Mɛ lɛɛ bin é etɛp e tsɛɛtsɛ náá, é ghɛɲ Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot aadi kɔ bóó mɛkoozi mɛ nɛ duma tɔ Ɛyon ɛ na bɛs ɛ, biyɔ, bot kam nɛ bɛbá namyaal ɛdu ɛ mɛ ɔ, bi aadi é, kɔ mɛbhóó mɛ mɛkoozi kam nɛ ebá, étɛp ɛpɛɛ ɛ membyak kam nɛ ebá ɛ Yisalaɛl.

²⁹ Bot ɛ di ebet mɛndjaa mɔɔ, bɔn nyɛɛg bɔɔ, nɛ bɛkɛl bɔɔ, zɛnɔɔ bɛsɛɛg bɔɔ nɛ bɛnyɛɛg bɔɔ, bɔn bɔɔ, zɛnɔɔ ɛpyɛɛb bɔɔ étɛp'am ɔ, bɛ waabelɛ bɛdhet nɛ bɛdhet kala kɔ yii. Bɛ waabelɛ tsik na kɔm-kɔm.

³⁰ Tin, yɛ kabelɛ é náá, bɛtɛ nɛ bot ɛ di mos é lɔɔg ɛsok ɔ, bɛ aakaswaala é bot ɛ ɛbhis. Bot ɛ di mos pɛ lɔɔg ɛbhis ɔ, bɛ aaswaala é bot ɛ lɔɔg ɛsok.»

20

Kana bot ɛ mɛsa mɛ nalwomaa kɛsa mɛsa tɔ pyɛɛb vin ɔ

¹ «Beeka dhiiti sa di ɛnɔɲɛl nɛ Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ: Dhiiti kukuma naazɛwɛyis tɔ ghooɲhom mɛlɛm kɛsaa bot étɛp bɛ neekɛsa mɛsa tɔ pyɛɛb vin'ɛ.

² Bɛ nɛ bɛ nɔɔ zokagwakɛl náá, efute bɔɔ aadi é, dáa bot di ezyɛ nɛ ɛfutaa sok ɛ, nɛghu falanga wat tɔ ɛlu ɛ wat. Tin, nyɛ eezɛlwom bɛ, bɛ kɛsa mɛsa tɔ pyɛɛb'ɛ.»

³ «Nyɛ eeaaazɛwɛyis é ɛwala etɛn nɛ ená yii mɛlɛm, wɔ gwaa nyɛ baazɛboma nɛ bɛdhiiti bot metetɛl kɔ ɛbɛsɛɛ dɛl, bɔɔ tin, ààbɛ nɛ mɛsa.

⁴ Nyɛ é boozɛke nɛ nɔɔ náá: “Biyɔ pɛ, tɔka, kɛsaka mɛsa tɔ pyɛɛb vin'am, mɛ aadjɛ bin efute dáa yɛ di egoka ɛ.”

⁵ Tin, bot binɔk é boozɛnɔɔ mɛnyɛl, tɔ.»

«Bhii tak, kukuma yɛnɔk naabaazyɛ kuku mwos dwoo dɔɔ nɛ é ɛwala elɛl yii bikoko. Nyɛ nabaazolii é dáa nyɛ nazolii nɛ bot ɛsok ɛ.

⁶ Nyɛ eeaaazɛwɛyis bikoko, dwoo eezɛsila. Tin, nyɛ é boo baazɛboma nɛ yak ɛdhuu ɛ bot. Nyɛ eezɛdji bɛ náá: “Étɛp yé bi di wak, kana mɛlɛm, kɛyaka nɛ yak ɛwala, àasa sonok?”

⁷ Bot binɔk zokazɛbɔɔza nɛ nɛ: “Yɛ é, etɛɛ náá, bis tok nɛ mɛsa mɛ ɛsa.” Bhii tak, nyɛ é booke nɛ nɔɔ náá: “Dɔɔ nɛ biyɔ pɛ, tɔka, kɛsaka mɛsa tɔ pyɛɛb vin'am.”»

⁸ «Dáa dwoo nakabɛ, yɛ moo bikoko ɛ, kukuma é booke nɛ mot nadi kɔ elo e bot ɛ mɛsa mɛ djas ɔ náá: “Djóoa bot ɛ mɛsa, da wɔ é djɛ mot nɛ mot efute bɛ. Wɔ kan é nɛ bot ɛ nadjóoaa ɛbhis ɔ, da wɔ é kɛsilal nɛ bot é nakanaa ɛdjóoaa sok ɔ.”»

⁹ «Tin, bot ɛ nakan mɛsa bikoko ɔ, zokazyɛ, zɛbɛla yɔbɔ efute e pata wat.

¹⁰ Dáa bot ɛsok nakazyɛ yɔbɔ é, bɛ nagek tɔ elyem bɔɔ ɛ náá, bɛ waabelɛ efute dhaa bot ɛ nakan bikoko ɔ. Tin, bɛ nazokabaadjɛ bɛ é efute e pata wat.

¹¹ Beea bɛ nabɛɛ deenɛk ɛ, bɛ é boozɛni é byak kukuma pyɛɛb.

¹² Bɔɔ náá: “Bot ɛ kan mɛsa nenak bikoko ɔ, bɛ zosa é mɛsa é di ɛwala wat. Tin, wɔ kadjɛ bɛ efute é tyɛɛ wat nɛ dáa wɔ djɛ bisɔ ɛ? Bot ɛ kan mɛsa tɔ mɛlɛm ɔ, si kas-kas gwyɛs nɛ etun, zɛnɔɔ mɛnyɛl na ‘wɔyɔɲ’ ghwyil djas eezɛsi.”»

¹³ «Tin, kukuma ɛ boobɔɔza nɛ ngɔt pak'ɔɔ nɔ́á: “Mɔn nyaag'am, ye tok nɛ ɛbiyo mɛ sa ɛ. Tin, mena bɛ ààgwakel nɔ́á, wɔ sa mɛsa ɛ ɛtɛp wɔ neebela etuud e pata wat, di egoka nɔ́á, ye djɛaa nɛ mot sa mɛsa mɛ dwoo wat ɔ, etsal ɛ?”

¹⁴ Nɔ́ɔa pata yɔ, da wɔ ɛ tɔ yɔ, etɛɛ nɔ́á, mɛ neebaadjɛ nwyak mot kalik'aak dɔ́a mɛ djɛ wɔy ɛ.

¹⁵ Mɛ tok nɛ ghwyil ɛbe esa bam dɔ́a lyem'am di ekwyɛl ɛ? Etɛp yɛ wɔ di ebyen nɔ́á, mɛ sa enɛm esa?”»

¹⁶ E di'enek, Yezu ɛ bookabaazɛpesal nɔ́á: «Yɛ aadi ɛ deenek, bɛtɛ nɛ bot ɛ di bot ɛ mɛsik'aak, bɛ kaaswaalaaa ɛ, bot ɛ ɛsok. Bot ɛ ɛsok'aak aaswaalaa ɛ bot ɛ mɛsik.»

Ye moo ɛ tyee esok elɛ ee Yezu di elɛ tɛp ɛsyee nɛ ɛgom ɛ lɛ ɛ

¹⁷ Dɔ́a Yezu nadi etɔ pɛ Yeluzalɛm ɛ, nyɛ naazɛnɔɔ bɛdjekel kam nɛ bɛbá bɔɔ bɛ ɛmet. Tin, dɔ́a bɛ nadi ekɛ ze ɛ ze ɛ, nyɛ ɛ boozɛlɛɛ bɛdjekel nɔ́á:

¹⁸ «Gwakeka, mena tɔ́ka wak ɛ, pɛ Yeluzalɛm pɛ Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot aakɛkaaa ɛ mɛmbɔ mɛ eboo bɛghaa-Zɛɛb nɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi ɛ, ɛtɛp bɛ needjɛ nyɛ epɛɛ e ɛsyee.

¹⁹ Bhii tak, bɛ waaka nyɛ ɛ mɛmbɔ mɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, ɛtɛp bɛ needim nyɛ nɛ ɛduk nyɛ. Bɛ waanyuu nyɛ nɛ eghwyɛs bhii tak, da nyɛ ɛ kɛbɛmaa kɔ mɛlaaba. Tin, ɛ mɛlu mɛlɛl bhii ɛsyee ɛ lɛ, nyɛ waagom.»

Ngwyeebel ɛ nyɛɛg ɛ Zak bɛ nɛ Zan

²⁰ Wɔ gwaa, mwaa Zɛbɛdɛ zokazyɛ nɛ bɔn bɛ bɛbá zɛbee Yezu. Dɔ́a bɛ nakum ɛ di Yezu nadi ɛ, nyɛ eezɛkwyit mɛbɔn sok bhwoob'e ɛtɛp nyɛ neewaab sonok pɛ daa lɛ.

²¹ Yezu ɛ booke nɛ nɛ nɔ́á: «Wɔ saa yɛ?» Moma tak ɛ boozɛbɔɔza nɛ Yezu nɔ́á: «Bɛɛa bɔn bam bɛbá bak. Mɛ kwyɛl ɛ, wɔ kɛk mɛ nɔ́á, bɛ bela duma di nɔ́á, ngɔt di pɛ mbɔ eghɛɲ bɔ, nwyak ngɔt pɛ mbɔ ɛmyɛl ɛ lɔ, ɛ sok waadi tɔ mɛkoozi mɔ ɛ.»

²² Tin, Yezu ɛ boozɛbɔɔza nɔ́á: «Bi ààgu sa bi di ewaab ɛ. Bi ɛ nɛ ghwyil ɛbɛp kɔm mezuk mɛ mam aabɛp ɛ?» Bɛ eezɛbɔɔza nɔ́á: «Hɛɛɛ! Bis ɛ nɛ ghwyil ɛbɛp.»

²³ Yezu eezɛkɛ nɛ bɔn bɛ bɛbá nɔ́á: «Yɛ ɛ tsɛɛtɛ! Bi ɛ waabɛp kɔm mezuk mam. Yɛ kabɛ dum nɛ tɛp ɛdi pɛ mbɔ eghɛɲ bam nɛghu pɛ mbɔ ɛmyɛl ɛ lam ɔ, mam tok nɛ ghwyil ɛdjɛ bin ɛdi ɛ tak. Etɛɛ nɔ́á, Saag'am ɛ di egu bot ɛ nyɛ aadjɛ ɛdi binek ɔ.»

²⁴ Dɔ́a bak bɛdjekel kam nalik ɛ nagwak deenek ɛ, ye nabe ɛ, ye naakpaa bɛ elyem nɛ sa Zak bɛ nɛ Zan nasa ɛ.

²⁵ Bhii tak, Yezu ɛ bookazɛdjɔɔ bɔɔ djas, nyɛ ɛ boozɛkɛ nɛ nɔɔ nɔ́á: «Bi kabɛ edjak nɔ́á, mɛsa mɛ ekukuma e bot ɛ bɔs ɛ ɛnyal bot ɛ di ezuk ɔ. Mɛsa mɛ bot ɛ di djɔɔaa eboo bot ɛ bɔs ɛ, ye ɛ ɛnyal bot ɛ di eduwal bɛ ɔ.

²⁶ Ghuna, yɛ ààgoka nɛ ɛsɛɛ deenek pak'en. Ye goka ɛ nɔ́á, ngɔt pak'en ɛ kwyɛl ɛdi kɔ elo bɛsɔ ɔɔ, nyɛ di mot-mɛsa mɛ bɛsɔ.

²⁷ E di'enek, mot aakwyɛl ɛdi pɛ sok bɛsɔ ɔ, di kwom bɛsɔ djas.

²⁸ Etɛp tak ɛ di nɔ́á, ɛzyɛ ɛ Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot nabe ɛ ààbɛ, etɛɛ nɔ́á, nyɛ eezɛliig bot, bot ɛ mɛsa mɛ. Nyɛ nazye ɛ, ɛtɛp ɛzɛdi mot-mɛsa mɛ bot, nɛ ɛzɛdjɛ bot tsik'e nyɛ ɛmet tyee etuud ɛtɛp epɛk bɛtɛ nɛ bot.»

Yezu eetsik bot ɛ edhim bɛbá pɛ Yeliko

²⁹ Bhii bɛ nawyis kɔ dɛl ɛ Yeliko ɛ, zukamwaa nɛ mot naazɛdu Yezu.

³⁰ Tin, wɔ gwaa bot ɛ edhim bɛbá nadidi ɛ ngwoob gba ɔ, zokagwak menduk nɔ́á, Yezu ɛpedhaa tin. Wɔ gwaa bɛ zɛbo etsim nɔ́á: «Ghɛɲ, Mɔn Dhavid! Geka bis ghon!»

³¹ ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi edu Yezu ɔ, moo tin ebhɛm bɛ ɛtɛp bɛ needi gwyem. Wɔ gwaa bɛ zokabaaben ebhyeed bɔɔ ɛlyɛlɛpɛ nɔ́á: «Ghɛɲ, Mɔn Dhavid! Geka bis ghon!»

³² E sok'enek, Yezu eezɛtyaa. Wɔ gwaa nyɛ zokadjɔɔ bɛ. Nyɛ eezɛdji bɔɔ bɛbá nɔ́á: «Bi kwyɛl nɔ́á, mɛ sa bin yɛ?»

³³ Bot binɔk ɛ boopesal nɔ́á: «Ghɛɲ, bis kwyɛl ɛ nɔ́á, bis nyaasok.»

³⁴ Tin, Yezu zokazɛgek bɛ ghoŋ. Bhii tak, nyɛ eezɛkel bɛ mɛmbɔ kɔ mis. E di tak wat, mis mɔɔ eezɛbɛŋɛl, tin, bɛ eezɛdu nyɛ.

21

Yezu eezɛni tɔ Yeluzalɛm

¹ Dáa bɛ nadi, bɛ moo ekunaa nɛ Yeluzalɛm ɛ, bɛ moo é ngwoob dɛl ɛ bɛ di djóo Bhetfaze, pɛ ɛtsok ɛ pyeeb oliv ɛ, Yezu eezɛlwom bɛdjekel bɛ bɛbá:

² Nyey nɛ nɔɔ náá: «Tóka kɔ dɛl ɛ di pɛ sok'enek. Tuula bi aatuula kɔ dɛl ɛ tak ɛ, bi é waabela dhiiti mbi myɛl tit di edjóaaa an ɛ nɛ mɔɔ swooz tak kɔla é di wat. Tiika bɛ, da bi é zye mɛ nɛ nɔɔ wak.

³ Mot é dji bin náá: «Bi tó nɛ nɔɔ wo ɔɔ?» Lɛɛka nyɛ náá: «Ye é Gheŋ é di nɛ gwyɛs nɛ nɔɔ ɔ.» Tin, bɛ waaleedjɛ bin bak.»

⁴ Esɛsɛɛ binek goka nɛ esael, etɛɛ náá, etɛp ee di kwyala tɔ mɛkana mɛ ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ neebela ɛsuk:

⁵ «Lɛɛka nɛ esyɛs ɛ ghaada Siŋ náá:

«Bee, mɛkoozi mɔ ɛpezyɛ pɛ daa lɔ.

Nyɛ zye é nɛ enɛm esa, nyɛ é ndiindil kɔ mɔɔ swooz an.

Nyɛ zye é ààbɛ nɛ ɛbet, nyɛ é ndiindil kɔ mɔɔ swooz an*.»

⁶ Bhii tak, bɛdjekel eezɛtɔ. Dáa bɛ nakakum é di tak ɛ, bɛ é boozɛsa tyee Yezu nalɛɛ bɛ ɛ.

⁷ Wɔ gwaa bɛ zɛsik nɛ myɛl an, nɛ swooz an tak Yezu nawaab ɛ. Bɛ moo tin ezeɛkel bɛ endjookuwa bɔɔ kɔ ekoŋ. Bhii tak, Yezu eezɛkalal kɔ tak, disi.

⁸ E di tak wat, bot ɛbuɛpe naabaazɛdja yɔbɔ endjookuwa gba-gba, bɛdhiiti nadi etsaal yɔbɔ é ebhuuz e le, ɛtɛp ɛdja é gba.

⁹ Ngoŋ bot é nadi eke pɛ sok ɔ, nɛ bot ɛ nakabɛ pɛ bhis ɔ, moo tin ekyeeb: «Hozanna nɛ Mɔn Dhavid! Duu nɛ Zɛɛb! Zɛɛb goka é nɛ esɛɛ mot di ezyɛ nɛ din ɛ Gheŋ ɔ mbɛɛ mɛtel! Hozanna nɛ Zɛɛb pɛ tɔ gwoo!»

¹⁰ Dáa Yezu nakani tɔ Yeluzalɛm ɛ, bot djas kɔ dɛl nabɛ é, bɛ moo «nyaa-nyaa», bɛ é boozɛdji: «Yenɔk é nwyaa mot?»

¹¹ Mɛdhuu mɛ bot nadi ebɔɔza náá: «Ye é ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb, Yezu mɔn dɛl ɛ Nazalet pɛ kyee dik Ghalile.»

Yezu tɔ kok Ndjaa-ebuwa

¹² Bhii tak, Yezu naazɛni tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Deenek, nyɛ moo tin esɔ bot ɛ nadi ebɔmsa esɛsɛɛ bɔɔ ɔ. Nyɛ baadi esɔ dɔɔ nɛ bot é nadi ebɔm-bɔmak nadi tin ɔ, nyɛ naawaaz emesa ee bɛ nadi eswoola epata kɔ tak ɛ, nɛ mɛbhóó mɛ bot é nadi ebɔmsa mɛghum ɔ.

¹³ Bhii tak, Yezu eezɛbaakaada bɛ náá: Ye tok kwyala tɔ mɛkpa ɛ Zɛɛb náá: «Ndjan'am aadjóaaa é, «ndjaa mendjaala» Mɛ bee é ɛkɛɛ, biyɔ, bi eezeliig yɛ, ye moo é zɛɛga bot ɛ ɛzɛm†.»

¹⁴ E di tak wat, bot ɛ nadi nɛ edhim ɔ, nɛ bot ɛ nadi nɛ edjam ɔ, naazyɛ pɛ daa Yezu tɔ kok Ndjaa-ebuwa, nyey zokatsik bɛ.

¹⁵ Tin, bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eboo bɛghaa-Zɛɛb nabɛ é ebee esɛsɛɛ binek djas Yezu nasa ɛ. Bɛ naabee pɛ dáa bɔɔ dhyeeb nadi eduwal nyɛ nɛ etsim tɔ Ndjaa-ebuwa ɛ. Bɛ nadi kyeɛb é náá: «Duu nɛ Mɔn Dhavid!» Bɛ é boozɛkpaa elyem.

¹⁶ Bot binɔk é boozɛdji Yezu náá: «Wɔ ɛpegwak dáa bɔɔ dhyeeb di eke'enek é?» Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ: «Iyoo! Mɛ ɛpegwak. Bi nabɛ é ààlaa tɔ mɛkana mɛ Zɛɛb é di nakwyalaa náá: «Tɔ enuub e bɔɔ dhyeeb nɛ bɔɔ etɔlɔɔ, wɔ eelyaal dáa bis di egoka nɛ eduwal wɔ ɛ‡?»»

¹⁷ Bhii tak, nyɛ zɛwyis, tɔ pɛ dɛl ɛ Bhetani pɛ bɛ nakɛdjaasi ɛ.

Yezu eezɛkal le fiigh di ààdjɛ bhum ɛ

* 21:5 Zal 9.9 † 21:13 Eza 56.7; Zel 7.11 ‡ 21:16 Mɛd 8.3

¹⁸ Yak mɛlem, ɛ gheɲ bɛ nadi esik pɛ boo dɛl ɛ, wɔ gwaa za zɛmɛt Yezu.

¹⁹ Nyɛ eezɛbee le fiigh ɛ ngwoob gba. Tin, Yezu eezɛtiila si le tak ɛtɛp nyɛ neebɔk. Dɔa nyɛ nakakum si le ɛ, nyɛ kabela eka nɛ eka, ɔɔbɛ nɛ bhum. E di'enek, Yezu ɛ booke nɛ le tak nɔa: «Kana dwoo pan mos'ak, wɔ aanɔkwaakabaawum!» E di tak wat, wɔ gwaa le syee.

²⁰ Dɔa bɛdjekel nabee deenek ɛ, ye nabɛ ɛ, bɛ naadyeebadjoka, bɛ ɛ boozɛdji Yezu nɔa: «ɛtɛp yɛ le fiigh zosyee ɛ di wat deenek?»

²¹ Yezu eezɛbɔɔza nɛ bɛdjekel bɛ nɔa: «Mɛ lɛɛ bin ɛ ɛtɛp e tsɛɛtsɛ nɔa: bi ɛ di edum kon nɛ Zɛɛb ɔɔ, bi ɛ di ɔɔsa mɛso ɔɔ, bi ɛ nɛ ghwyil ɛsa ɛsa mɛbwala dhaa yii mɛ sa nɛ le fiigh'ak ɛ. Bi ɛ nɛ ghwyil ɛke nɛ ɛtsok ɛlak nɔa: “Ghɛɛa nyel tin, dusa, kɛghaaga tɔ boo dii,” yɛ ɛpesɛɛ.

²² Bi ɛ dum kon nɛ Zɛɛb ɔɔ, esesɛɛ djas bi aawaab tɔ mendjaala ɛ, Zɛɛb ɛ waadjɛ bin ye ɛ.»

Ɛzɛ nadjɛ Yezu eghɛɲ?

²³ Bhii tak, Yezu eezɛni tɔ kok Ndjaa-ebuwa, nyɛ moo tin elyo bot mɛkpa ɛ Zɛɛb. Eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛpaa ɛ eYuda zokazyɛ pɛ daa lɛ zɛdji nyɛ nɔa: «Kɔ eghɛɲ e zɛ wɔ di esa esesɛɛ binek? Ɛzɛ nadjɛ wɔ eghɛɲ e tak?»

²⁴ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔa: «Bwoodka, mɛ pookodji bin kiya wat. Bi ɛ bɔɔza mɛ ɔɔ, ye ɛ mɛ aakalɛɛ bin kɔ eghɛɲ e zɛ mɛ di esa esesɛɛ binek.

²⁵ Ye ɛ ɛzɛ nadhis Zan, nyɛ zɛduu bot Zɛɛb? Ye nabɛ ɛ Zɛɛb “ohoo”, ye nabɛ ɛ mot?» E di'enek, bɛ moo tin esɔs pak'ɔɔ. Bɔɔ nɔa: «Mena aake nenak nɔa: “Ye ɛ Zɛɛb ɛ nadhis nyɛ” ɔɔ, nyɛ waadjɛ mena nɔa: “ɛtɛp yɛ bi nadi ɔɔmyaal Zan?”

²⁶ Mena aakake nenak nɔa: “Ye ɛ bot ɛ nadhis nyɛ” ɔɔ, ye goka ɛ nɔa, bis kaab ɛdhuu ɛ bot, ɛtɛɛ nɔa, bɛ dyeebake ɛ nɔa, Zan nabɛ ɛ ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb.»

²⁷ Bɛ ɛ boozɛbɔɔza nɛ Yezu nɔa: «Bis ɔɔgu.» Tin, Yezu ɛ boozɛbulal nɛ nɔɔ nɔa: «Dɔɔ nɛ mam pe, mɛ aanɔkwaalɛɛ bin kɔ eghɛɲ e zɛ mɛ di esa esesɛɛ binek.»

Kana bɔn bɔ

²⁸ Yezu eeaaazɛke nɛ nɔɔ nɔa: «Yak kwyɛl ɛlɛɛ bin yɛ? Motom ngɔt nabɛ ɛ nɛ bɔn bɛbɔ. Nyɛ eezɛke nɛ yii mɛgwyak nɔa: “Mɔn'am, dwoo ɛlak mos, tɔ kɛsa mɛsa tɔ pyeeb'am e vin.”

²⁹ Nyɛ eezɛbɔɔza nɛ sɛɛg: “Hoo, mɛ aanɔkwaatɔ.” Ba ɛwala eezɛdhaa bhii tak, mɔn'enɔk eezɛdjɛ lyem mɛbɛ, tin, nyɛ eezɛnɔɔ nyel, tɔ pɛ pyeeb vin sɛɛg nalwom nyɛ ɛ.

³⁰ Wɔ gwaa sɛɛg'ɔɔ baazelwom mɔɔ dhyeeb. Mɔn tak eezɛmyaal: “Iyoo, mɛ waatɔ.” Bhii tak, nyɛ kadi ɛ, ɔɔtɔ.

³¹ Tin, tɔ bɔn binɔk bɛbɔ, ɛzɛ looba dum nɛ lwomel sɛɛg'ɔɔ?» Bɛ eezɛbɔɔza nɛ Yezu nɔa: «Ye ɛ mɔn mɛgwyak.» Tin, Yezu ɛ boozɛke nɛ nɔɔ nɔa: «Mɛ lɛɛ bin ɛ ɛtɛp e tsɛɛtsɛ nɔa, bɛnɔɲɛl ɛ epata e lapo nɛ boa ɛ mɛzɔ ɛ waaleeni tɔ ɛyon ɛ Zɛɛb ɛsok nɛ nen.

³² ɛtɛɛ nɔa, Zan Nduuel-bot nazye ɛ zɛlyaal bin ze epiki, bi nabɛ ɛ ɔɔmyaal nyɛ. Tin, bɛnɔɲɛl ɛ epata e lapo nɛ boa ɛ mɛzɔ naamyaal nyɛ. Bela nɔa, dɔa bi naabee ye ɛ, bi nabɛ ɛ ɔɔliig elyem bin, bi ɔɔpakomyaal-myaaalak nyɛ.»

Kana bot ɛ mɛsa mɛ bɛ na embee elyem

³³ «Gwakeka dhiiti kana. Mot ngɔt naabɛ pyeeb ele di edjɛ bhum bɛ di esa mɛnyok mɛ vin nɛ ye ɛ. Nyɛ eezɛpeeb pyeeb tak, pu guk tɔ ɛkok ɛ di bɛ aadi esyaal mɛdii mɛ bhum tak ɔ, baasum ndjaa, ɛtɛp bot aadi ebaal pyeeb ɔ. E di tak, nyɛ eezɛdjɛ bot ɛ di egu mɛsa mɛ vin ɔ ɛtɛp bɛ neesa mɛsa tɔ tak. Nyɛ eezɛnɔɔ nyel, tɔ mɛdjon.

³⁴ Tin, mbu epyeeb e tak di ewum ɛ, ye eezɛkum. Wɔ gwaa, nakuma pyeeb zokazelwom bot ɛ mɛsa mɛ pɛ daa bot ɛ nyɛ nalik bɛ nɛ pyeeb ɔ, ɛtɛp bɛ needjɛ nyɛ ye pak vin bɛ bela ɛ.

³⁵ Wɔ gwaa, bot ɛ nalik nɛ pyeeb ɔ, zokazɛmɛt bɛ. Bɛ eezɛduma ngɔt ɛ nyel nɛ mɛbin, bɛ eenɔɔ nwyak gɔ nyɛ, zɛnɔɔ nwyak tak, bɛ eezɛwus nyɛ nɛ mɛkok, gɔ nyɛ.

³⁶ Bhii tak, nakuma pyeeb ɛ boozɛkyeed bot ɛbuɛpe dhaa bot ɛ nyɛ nalwom sok ɔ, pɛ pyeeb tak, bɛ nabaazosa nɛ nɔɔ ɛ deenek.

³⁷ Bhii tak, nyɛ ɛ boozɛlwom mɔn'ɛ met. Nyɛ nabɛ ɛ nɛ geka nɔ́á: “Bot binɔk ɛ waamyaal nyɛ nɛ ɛdje nyɛ duu, etɛɛ nɔ́á, yɛ ɛ mɔn'ɛ met.”

³⁸ Dáa bot ɛ nadi esa mɛsa tɔ pyeeb ɛ nabee mɔn'enɔk ɛ, bɔɔ nɔ́á: “Yawee! Beeka mot aalik nɛ mɛvu mak djas ɔ! Dhaka, mena góka nyɛ. Tin, mɛvu mak aakadi ɛ, yenabelka.”

³⁹ Wɔ gwaa, bɛ zɛmɛt nyɛ, mwas nyɛ bhii pyeeb vin, bɛ eezɛgɔ nyɛ.»

⁴⁰ Yezu ɛ boozɛdji bɛ nɔ́á: «É di'enek, ɛ sok nakuma pyeeb aakazyɛ ɛ, nyɛ goka nɛ esa bot binɔk dáa?»

⁴¹ Yala yɔbɔ kabɛ ɛ nɔ́á: «Ye goka ɛ nakuma pyeeb gó bot ɛ nadi esa mɛsa tɔ pyeeb'ɛ ɔ ààgek bɛ ghon. Bhii tak, da nyɛ ɛ nɔɔ pyeeb, dje nɛ bot ɛ sis aazɛdje nyɛ yɛ pak ɛkɛɛ ɔ.»

⁴² E di'enek, Yezu ɛ booke nɛ nɔɔ nɔ́á: «Bi dinaa ààpaalaa mɛkpa mak tɔ ekwyla e Zɛɛb ɛ?

“Ékok ɛ bɛsumel mwas ɛ,
ye moo ɛ ɛkok ɛ di epyet ndjan ɛ.

Ye ɛ nɛ ghwyil ɛ Ghɛɲ.

Ye ɛ tin ɛ boo mbyok ɛtɛp'enaſ!”»

⁴³ Yezu eeaaazɛkɛl nɔ́á: «Mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́á, bi ɛ waadɛkaa ɛyon ɛ Zɛɛb, ɛtɛp ye needjɛaa nɛ bot ɛ mbyak aadi ɛdje bhum ɔ. [

⁴⁴ Mot aaduma kɔ ɛkok ɛ tak ɔ, nyɛ waabik. Ye kabɛ nɔ́á, ɛkok ɛ kakwyit kɔ mot ɔɔ, mot tak ɛpetwaalel. Nyɛ moo eghutu-ghutu.]»

⁴⁵ Gwaka bɛ nagwak kana tak ɛ, eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ eFalizyɛ nabɛ ɛ, bɛ eegu nɔ́á, Yezu nalii ɛ nɛ nɔɔ.

⁴⁶ Bɛ ɛ boozɛkan ɛsaa mɛpek ɛtɛp bɛ neemɛt nyɛ. Bɛ nadi ɛ nɛ bwɔɔ ekaab mɛdhuu mɛ bot ɛ nadi tin ɔ. Bot ɛ tak nake ɛ nɔ́á, Yezu ɛ ngooel-mɛkpa ɛ Zɛɛb.

22

Kana ɛbyon ɛ eba

¹ Yezu eeaaazɛkan ɛlii nɛ bot tɔ kana. Nyɛy nɔ́á:

² «Beeka sa di enɔɲel nɛ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ: Dhiiti mɛkoozi naazɛdjɔɔ ɛbyon ɛtɛp eba ɛ mɔn.

³ Ye ɛ nyɛ kazɛlwom bot ɛ mɛsa mɛ, bɛ kɛdjɔɔ bot ɛtɛp ɛdɛ edee ɛbyon ɛ eba. Tin, bot ɛ tak ààpakakwyɛl ɛzyɛ.

⁴ Bhii yenek, nyɛ eeaaazɛlwom bɛdhiiti bot ɛ mɛsa mɛ ɛ yak kɔkɔ nɛ bhaadal nɔ́á, bɛ kɛlɛɛ bot nɔ́á: “Edee moo ɛ ndjaaba. Mɛ eezɛgɔ engɔmbɛ nɛ etaa bam na mɛdɛl. Esa djas moo ɛ koobela. Dha dɛka ɛbyon.”

⁵ Tin, bot ɛ nadjɔɔaa ɔ, ààkobis-bisak, mot nɛ mot naaghɛɛ yɛ nyɛl, tɔ mɛze mɛ. Nwyak tɔ pɛ pyeeb'ɛ, nwyak tɔ pɛ nyɛ di ebɔmsa esa bɛ ɛ.

⁶ Bak bot zokazɛmɛt bot ɛ mɛsa mɛ kukuma yenɔk nalwom ɔ, duma bɛ ɛ mɛnyɛl nɛ mɛbin, bɛ ɛ boozɛgɔ bɛ.

⁷ Mɛkoozi zokazɛkpaa lyem: nyɛ ɛ bookazɛlwom esodja bɛ, bɛ gó bot ɛ nagó bot bɛ ɔ. Bhii tak, da bɛ ɛ dik eghaada bɔɔ.

⁸ Bhii tak, nyɛ eezɛlɛɛ bot ɛ mɛsa mɛ nɔ́á: “Edee e ɛbyon ɛ eba moo ɛ koobela. Bot ɛ djɔɔaa bɛ zɛdɛ ɔ, ààkɔa nɛ ɛdɛ edee e tak.

⁹ Wyiska, da bi ɛ tɔ kɔ eboo egba. Djɔɔka mot djas bi aaboma nɛ nɔɔ ɛ, bɛ zɛdɛ edee e ɛbyon ɛ eba.”

¹⁰ Bot ɛ mɛsa zokazɛtɔ egba nɛ egba, kɛdjɔɔ bot djas bɛ aaboma nɛ nɔɔ ɔ, bɛmbɛɛ ɛ bot nɛ bɛmbɛɛ bot. Tin, koo bɛ nakoobal ɛtɛp ɛbyon ɛ naalwood “kpep”.

¹¹ «Tin, mɛkoozi eezɛni tɔ koo tak, ɛtɛp nyɛ neekabee bot ɛ zyɛ zɛdɛ edee ɛbyon ɔ. E di'enek, nyɛ kabee kuku bot ɛ dhiiti mot ààbɛ nɛ kaad di egoka nɛ ebɔtaa ɛ mɛbyon ɛ.

¹² Nye ɛ boodji nye nɔ́á: “Mɔɔ sɔ'am, wɔ ni wak dɔ́a, wɔy ààbɛ nɛ kaad bot di egoka nɛ ɛbɔt ɛtɛp ɛ ɛbyon ɛ?” Tin, mot'enɔk kadi ɛ, ààbɔɔza kiya mɛkoozi menɔk.

¹³ Tinaak mɛkoozi eezɛlwom bot ɛ mɛsa mɛ nɔ́á: “Mɛtka mot'enɔk, da bi ɛ kɔl nye mɛko nɛ mɛmbɔ. Bhii tak, da bi ɛ mwas nye pɛ kel, tɔ ghooghom. Penek aadi ɛ mɛgwyɛ nɛ ɛkwaal ɛ mɛtsok.”»

¹⁴ Yezu eebaazɛbil nɔ́á: «Ye ɛ, etɛɛ nɔ́á, bot ɛbuɛpɛ ɛ waadjɔ́oaa. Tin, bot aasɛɛaa ɔ ààdyeebabu.»

Efute e lapo nɛ mɛkoozi Sezaad

¹⁵ EFalizyɛ zokakɛboma ɛtɛp ɛdjek dɔ́a bɛ di egoka nɛ ɛsa, bɛ neekwyɛsal Yezu nɛ mɛdjɛn ɛtɛp nye neebela ndjɛ kɔ mɛkpa mɛ ɛmet ɛ.

¹⁶ Bɛ ɛ boozɛkyeed bɛdhiiti bɛdjekel bɔɔ, nɛ bot ɛ zɛɛga ɛ mɛkoozi Elood, bɛ zɛlɛɛ nɛ Yezu nɔ́á: «Lyɔel, bis nɛ gu nɔ́á, ɛtɛp ee wɔ di elɛɛ ɛ, ye ɛ etsɛɛtsɛ. Wɔ lyo bot ɛ epiki dɔ́a mot di egoka nɛ ɛkɛ dɔ́a Zɛɛb di ɛkwyɛl ɛ. Wɔ ààbɛm ba nɛ sa mot di egek tɔ lyem'ɛ ɛ, etɛɛ nɔ́á, wɔy ààdyeebagwyák sa bot di ɛsa ɛtɛp bɛ neetela mɛnyɛl ɛ.

¹⁷ Lɛɛa bis, tɔ yɔ egeka dɔ́a wɔ di ebee ɛ: etsi bina lɛɛ ɛ nɔ́á, bot tuud lapo nɛ mɛkoozi Sezaad, mena tuudka ohoo mena nàtuudka?»

¹⁸ Dɔ́a Yezu nadi egu mbee mɛpɛk mɔɔ ɛ, nye ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔ́á: «Bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si! ɛtɛp yɛ bi di ɛkwyɛl ɛwa mɛ tɔ mɛbhowal?

¹⁹ Pookolyaalka mɛ falanga wat bot di etuud lapo nɛ ye ɛ, ɛtɛp mɛ neebɛɛ.» Wɔ gwaa, bɛ zɛzyɛ nye nɛ mɔɔ falanga wat.

²⁰ Bhii tak, Yezu ɛ boozɛdji bɛ nɔ́á: «Kɔ ghwooz'ak, ye lulaa ɛbhwoob ɛ zɛ? Ye ɛ din ɛ zɛ di kwyala kɔ tak?»

²¹ Bot binɔk eezɛbɔɔza nɛ Yezu nɔ́á: «Ye ɛ ye Sezaad.» Tin, Yezu ɛ boozɛke nɛ nɔɔ nɔ́á: «Djɛka mɛkoozi Sezaad sa di nɔ́á ye ɛ ye Sezaad ɛ, da bi ɛ djɛ Zɛɛb sa di nɔ́á, ye ɛ ye Zɛɛb ɛ.»

²² Gwaka bɛ nagwak eyala ɛ Yezu deenɛk ɛ, ye nabɛ ɛ, bɛ naadyeebadjoka ɛlyɛlɛpɛ. Bhii tak, bɛ boozɛnɔɔ mɛnyɛl, tɔ yɔbɔ.

Mɛdjɛn dum nɛ tɛp ɛgom bhis ɛsyɛɛ

²³ Dwoo tak wat, bɛdhiiti ɛSadusɛɛ zokazyɛ pɛ daa Yezu. ɛSadusɛɛ ɛ bot ɛ di ke nɔ́á, bot aanàgom bhis ɛsyɛɛ ɔ. Bɛ eezɛdji kiya,

²⁴ bɔɔ nɛ Yezu nɔ́á: «Lyɔel, mɛkana ɛ Moiiiz lɛɛ ɛ nɔ́á: “Mot ɛ gwyɛ ààlik mɔn ɔɔ, ye goka ɛ nɔ́á, dhyyɛb mot lik ɔ, ba kus myɛl ɛtɛp nye neekwyiida tel gwyɛ ɔ*.”

²⁵ Bela tin, tɔ lɔɔg'es, ye nabɛ ɛ nɛ bɔn botom ɛtɛn nɛ bɛbá. Mot mɛgwyak eezɛba, dɔ́a nye kagwyɛ ɛ, nye kalik kus myɛl nadi ààbɛ nɛ mɔn ɔ nɛ dhyyɛb.

²⁶ Mot nabɔɔba nye ɛ kanɔɔ moma bhii kon'ɛ. Nyɛy eebaazɛkpaa nɛ mɛsyɛɛ, gwyɛ, ààlik mɔn. Tyɛɛ wat nɛ mot nabaazyɛ bhis yɛnɔk ɔ. Tin, bɔɔ djas bɛtɛn nɛ bɛbá kadi ɛ, ààbya nɛ moma yɛnɔk.

²⁷ Bhis ɛsyɛɛ ɛ bɔɔ djas, moma eebaazɛkpaa nɛ mɛsyɛɛ, gwyɛ.

²⁸ Dwoo bot aagom bhis ɛsyɛɛ ɛ, moma yɛnɔk aakadi mwaa zɛ pak bɔɔ bɛtɛn nɛ bɛbá? Etɛɛ nɔ́á, bɔɔ djas nabɛ ɛ botom bɛ!»

²⁹ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔ́á: «Bi ɛ tɔ ɛdjak, etɛɛ nɔ́á, bi ààmɛt ɛnyɔɛpɛ sa di kwyala tɔ mɛkana mɛ Zɛɛb ɛ. Bi ààgu ghwyil ɛ Zɛɛb!

³⁰ Etɛɛ nɔ́á, ɛ ghen bot aagom bhis ɛsyɛɛ ɛ, botom nɛ boa aanàkwaabaabael. Boa pɛ aanàni mɛba, etɛɛ nɔ́á, bot djas aadi ɛ, dɔ́a efofop tɔ gwoo.

³¹ Dum nɛ tɛp ɛgom bhis ɛsyɛɛ, bi dinaa ààpaalaa sa Zɛɛb lɛɛ kɔ ɛsu ɛ tak ɛ? Nye naake ɛ:

³² “Ye ɛ mam, Zɛɛb ɛ Abalaam, ye Izak, nɛ Zɛɛb ɛ Zakɔɔb†.”» Yezu eebaazɛke nɔ́á: «Zɛɛb tok Zɛɛb bot ɛ zegwyɛ ɔ. Nye ɛ Zɛɛb bot ɛ di nɛ tsik ɔ.»

* 22:24 Dɛt 25.5-6. † 22:32 ɛwy 3.6

³³ Ye nabɛ é, mɛlyo mɛ tak naadyeebakwɛsa tɔ elyem e mɛdhuu mɛ bot ɛ nadi egwak nyɛ ɔ.

Tsi di edhaa etsi djas ɛ

³⁴ Dáa eFalizye nagwak náá, Yezu naadiyal eSaduseɛ enuub ɛ, bɛ é boozeɛɛga.

³⁵ Dhiiti lyoel etsi e Zɛɛb naazɛkwyɛl ɛbhoal Yezu. Nyɛy nɛ nɛ náá:

³⁶ «Lyoel, yaa tsi di edhaa etsi djas?»

³⁷ Yezu kabɔɔza nɛ nɛ náá: «“Wɔ goka é, wɔ kwyl Ghɛɣ Zɛɛb'ɔ, nɛ lyem'ɔ djas, nɛ sisim'ɔ djas, nɛ ɛtselal ɛ lɔ djas‡.”

³⁸ Yenɛk é di boo tsi. Ye é tsi di dhaa etsi djas ɛ.

³⁹ Gwaka tsi di ebɔɔba yii mɛkɛn ɛ: “Wɔ goka é, wɔ kwyl sɔ'ɔ mot dáa wɔ di ekwyl nyel'ɔ ɛmet ɛŠ.”

⁴⁰ Etsi ɛ Moiiiz djas nɛ mɛlyo mɛ bɛngooel ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb pyet é kɔ etsi binek ebá.»

Yezu Klisto é mɔn zɛ?

⁴¹ Efalizye nadi é, tɔ yɔbɔ zɛɛga. Yezu é boozeɛɛdi bɛ náá:

⁴² «Tɔ yebɔ egeka, Mesia é zɛ?» Bɛ é boozeɛɛɔza nɛ nɛ náá: «Nyɛ é dha ɛ Dhavid.»

⁴³ E di'enek, Yezu é boozeɛke nɛ nɔɔ náá: «Ye nakosa dáa náá, Dhavid nɛ ghwyil Sisim na Dɛɛ djoo nyɛ “Ghɛɣ”? Etɛɛ náá, Dhavid naake náá:

⁴⁴ “Ghɛɣ Zɛɛb nake nɛ Ghɛɣ'am ɛ náá:

Dha disi pɛ mbɔ eghɛɣ bam.

Mɛ waalwom bot ɛ mɛbhuka mɔ lwoma bhel náá,

bɛ zɛdhaa si mɛkɔ mɔ*.”»

⁴⁵ «Yɛ bɛ náá, Dhavid nyɛ ɛmet naadjoo nyɛ “Ghɛɣ” ɔɔ, é yaa tyɛ Mesia aakabaadi dha yɛ?»

⁴⁶ Bɔɔ djas moo tin «kup», ààbɛ nɛ ɛkpa ɛlɔo bhis ɛtɛp djas Yezu nalii ɛ. Kana dwoo ɛlenek, bot nabɛ é ààkadjheebal ɛɛɛdi nyɛ mɛdjɛn.

23

Yezu eezɛdul bot mɛlɔ dum nɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizye

¹ Wɔ gwaa, Yezu zelii nɛ mɛdhuu mɛ bot ɛ nadi tin ɔ, dɔɔ nɛ bɛdjekel bɛ.

² Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Mesa mɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizye zelɔo bot dum nɛ dáa etsi ɛ Moiiiz di egoka nɛ ɛke ɛ.

³ Bi goka é nɛ ɛlɔoba nɛ nɔɔ, da bi é sa esesɛɛ bɛ aalwom bin ɛ, djas. Yɛ kabɛ mɛfulu mɔɔ ɔ, sa mot ààsa dáa bɔɔ. Etɛɛ náá, bɛ ààsa esesɛɛ ee bɛ di elɔo bot ɛ.

⁴ Bɛ ɛpekanal mɛkɔm mɛ na dil-dil di elyɛlɛpɛ é ɛbɛp ɛ, bɛ kakɛl é kɔ mɛbyak mɛ bot. E di'enek, bɛ kadi é, ààkwyl ɛkokee-keeak nɛ djɛn bɛ neekogek mɛdil mɛ mɛkɔm mɛ tak.

⁵ Bɛ sa esesɛɛ bɔɔ djas é, ɛtɛp bɛ neetela mɛnyel. Deenɛk, yɛ kabɛ ekwyla ee mɛkpa mɛ Zɛɛb bɛ di ebɛk é ebhata-bhwoob bɔɔ nɛ é mɛmbɔ mɔɔ ɔ, bɛ sa ɛpɛk e tak é ɛbɔkɛpɛ. Yɔbɔ ekel ee di lataa kɔ ekaad ɛ, nɛ ɛlɔbɔ bɔɔ nɛ dyeebadjaa dhaa tyɛ.

⁶ Tɔ mɛbyon, bɛ dyeebakwyl ɛdisi é kɔ mɛbhóó mɛ koobelaa ɛtɛp bot ɛ duu ɛ. Yɛ kabɛ tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda ɔ, bɛ dyeebakwyl ɛnɔɣ é mɛbhóó mɛ pɛ sok é di bɛ aatela mɛnyel ɛ.

⁷ Bɛ dyeebakwyl é bot swos bɛ nɛ duu kɔ mɛbɛsɛɛ é di bot di ɛbuɛpɛ ɔ. Bɛ kwyl é, bot djoo bɛ “Lyoel”.

⁸ «Yɛ kabɛ biyɔ ɔ, nákeka náá, bi djooaa “Lyoel”, etɛɛ náá, biyɔ djas é bɔn sɛɛg ngɔt. Bi é nɛ lyoel ngɔt.

⁹ Sa mot ààdjoo mot kɔ bɔs'ak “Sɛɛg'es” etɛɛ náá, biyɔ djas é bɔn sɛɛg ngɔt, Sɛɛg'en ngɔt di pɛ tɔ gwɔo ɔ.

¹⁰ Nákwylɛka náá, bot djoo bin “Kukuma” etɛɛ náá, kukuma yen é ngɔt, Mesia.

11 Mot ɛ kwyɛl ɛdi mot ɛsok ɛ lɔɔg ɔɔ, ye goka ɛ nyɛ di tyee mot-mɛsa mɛ bɔn nyɛɛg.

12 Mot di eben nyel tɔ bɛsɔ ɔ, nyɛ waasilaa. Mot di esil nyel tɔ bɛsɔ ɔ, nyɛ waabenaa.»

Yezu ɛpɛlyaal mɛkɔŋ mɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizyɛ

13 «Haa kpaa-ghon nɛ nen, biyɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizyɛ, bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si! Bi ɛpediyal bot ɛbɛ ɛ ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ. Biyɔ bɛmet, bi aanɔkwaani, tin, bi ɔɔkwyɛl nɔɔ, bot ɛ di ekwos ɛni ɔ, bɛ ni tɔ ɛyon ɛ tak.

[
14 «Haa kpaa-ghon nɛ nen, biyɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizyɛ, bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si! Bi ɛpedɛk bɛkus ɛ boa esa bɔɔ djas. E di tak wat, bi nɛ kwyɛl ɛdul ɛ mɛndjaala na “kpɔkɔlɔm” ɛtɛp ɛtela mɛnyel tɔ bot. E tɛp tak ɛ di nɔɔ, bi ɛ waapɛɛaa ɛ ɛpɛɛ wat di na lyel-lyel, ɔɔbɛ nɛ ghon ɛ!]

15 «Haa kpaa-ghon nɛ nen, biyɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizyɛ, bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si! Bi ɛpetɔ mɛdjɔn ɛ ɛdi djas kɔ bɔs nɛ kɔ eboo mɛdhii mɛ mɛsɔn, ɛtɛp ɛsaa mot ngɔt di emyaal ɛdjaala Zɛɛb ɛYuda ɔ. Tin mot ɛ kadu bin ɔɔ, bi kaliig yii zaag mot ɛ mbi mot di egoka nɛ du na kɔm-kɔm ɛ, dhaa-dhanɔk biyɔ bɛmet.

16 «Haa kpaa-ghon nɛ biyɔ bot ɛ edhim, biyɔ bot ɛ di ɛdjɛɛd bot ɔ. Bi dyeebaleɛ ɛ nɔɔ: “Mot ɛ tuwal myon nɛ mɛsɔn kɔ Ndjaa-ebuwa ɔɔ, ye aanɔsa sonok. Nyɛ katuwal myon nɛ mɛsɔn kɔ lɔɔd di tɔ Ndjaa-ebuwa ɔɔ, nyɛ goka ɛ nɛ esa sa nyɛ tuwal myon nɛ mɛsɔn kɔ ɛsu ɛ tak ɛ.”

17 Bi ɛ endjemet e bot, bot ɛ edhim! ɛyɛ di dhaa mɛtan tin, ye lɔɔd “ohoo” nɛghu Ndjaa-ebuwa di ɛdjɛ lɔɔd ɛdɛɛ ɛ?

18 «Bi baaleɛ ɛ nɔɔ: “Mot ɛ tuwal myon nɛ mɛsɔn kɔ mesa ebuwa ɔɔ, ye aanɔsa sonok. Nyɛ katuwal myon nɛ mɛsɔn kɔ buwa di kɔ mesa ebuwa tak ɔɔ, nyɛ goka ɛ nɛ esa sa nyɛ tuwal myon nɛ mɛsɔn kɔ ɛsu ɛ tak ɛ.”

19 Biyɔ bot ɛ edhim! ɛyɛ di dhaa mɛtan tin, esa e buwa “ohoo” nɛghu mesa ebuwa bɛ di eka gha kɔ tak ɛ?

20 Ye bɛ nɔɔ, mot eetuwal myon nɛ mɛsɔn kɔ mesa ebuwa ɔɔ, nyɛ tuwal ye ɛ kɔ mesa ebuwa dɔɔ nɛ kɔ esa e buwa ee di kaaa kɔ mesa ɛ.

21 Mot ɛ di etuwal myon nɛ mɛsɔn mɛ kɔ Ndjaa-ebuwa ɔɔ, nyɛ tuwal myon nɛ mɛsɔn mɛ tak ɛ dɔɔ nɛ kɔ din ɛ Zɛɛb mot di tɔ ndjaa tak ɔ.

22 Mot di etuwal myon nɛ mɛsɔn, da nyɛ ɛ nɔɔ gwoo dɔɔ tyaases ɔɔ, nyɛ tuwal ye ɛ kɔ bɔɔ mɛkoozi ɛ Zɛɛb nɛ din ɛ Zɛɛb, mot di kɔ tak ɔ.

23 «Haa kpaa-ghon nɛ nen, biyɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizyɛ, bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si! Bi dyeebakwyɛl ɛ etuud Zɛɛb nɛ endiyal kam e nadjeebe nɛ eka e na mbɛɛ mɛnuub zɛnɔɔ aghomkɔtɔ. Tin, bi kadjisa ɛ etetɛ mɛlyo mɛ di nɛ boo mɛsuk tɔ etsi ɛ. Mɛlyo mɛ tak ɛ: epiki, ɛnɛm esa, nɛ ɛkɛ dɔɔ Zɛɛb di ekwyɛl ɛ. Yenɛk djas ɛ sa di egoka nɔɔ, bot du mɛlu djas nɛ zii, ɔɔbet dhiiti sonok ɛ.

24 Biyɔ, bɛdjɛɛdel, bot ɛ edhim! Bi ɛpesyal mɛnyok mɛn ekaab nɔɔ, ba mɔɔ kun ɛ zɛkɛdhaa tɔ tak, ghuna bi ɛpemin boo tu yaaga kyee dik bɛsyɛ di ɔɔbɛ nɛ mɛdii ɛ!

25 «Haa kpaa-ghon nɛ nen, biyɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizyɛ, bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si! Bi gwyii ɛ kon bɛɛɛ nɛ kon saan, tin pɛ tɔ mɔ tak kadi ɛ “tɔɔɔ” nɛ mendi mɛ embee mɛfulu mɛn: esa e djii nɛ embee mɛkwosak mɛn.

26 Biyɔ eFalizyɛ, bot ɛ edhim! Pookogwyiika sok tɔ mɔ bɛɛɛ. Tin, pɛ kon tak ɛ waadjhaazal.

27 «Haa kpaa-ghon nɛ nen, biyɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizyɛ, bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si! Bi ɛ dɔɔ mɛvit nasumaa ɛnyɔɛpe da ɛ lɔɔbaa ɛpyaab ɛ. ɛnɛm e tak nyen ɛ pɛ kel ɛ mis mɛ bot, ghuna tɔ tak, ye ɛ ɛbyok ɛ egwyɛs ɔɔbɛ nɛ tsik nɛ ebet esonok.

28 Ye ɛ dɔɔ biyɔ, bot ɛ di ebee bin ɔ, bɛ ke ɛ nɔɔ, bi ɛ bot ɛ epiki. Ghuna pɛ tɔ len, ye ɛ “tɔɔɔ” nɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si nɛ embee esesɛɛ.

²⁹ «Haa kpaa-ghon nɛ nen, biyɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizye, bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si! Bi ɛpesum embɛɛ mɛvit ɛtɛp bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb. Bi ɛpekoobal nɛ ɛson ɛ mɛvit mɛ bot ɛ epiki.

³⁰ Bi dyeebake ɛ nɔ́á: “Mena ɛpedi ɛ́, dika ɛ́ ghɛɲ bɛbhaab binaka ɔɔ, pe mena nabe ɛ́ ààgwakel nɛ nɔɔ ɛtɛp ɛgɔ ɛ bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb.”

³¹ Deenek, bi ɛpemyaal biyɔ bɛmet nɔ́á, bot ɛ nadi ɛgɔ bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔ nabe ɛ́ bɛbhaab bin.

³² Ɛbɛɛɛ'enek tsabidibila, belaka, duka ko bɛbhaab bin nalik bin yɛ ɛ. Silalka mɛsa mɛ bɛ nakan ɛ.

³³ Bɛnyɔ, mbyak mɛgel! Bi aasa dɔ́á ɛtɛp bi needi ààkɛdyak tɔ du na kɔm-kɔm?

³⁴ «Gwakeka mɛ ɛnyɔɛpe: mɛ waadhis bin bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb, bɛtson ɛ bot, nɛ embɛɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi. Bi ɛ́ waagɔ bɛdhiiti, bi ɛ́ waabem bɛdhiiti tak ɛ mɛlaaba. Bi ɛ́ waabi bɛdhiiti nɛ eghwyɛs tɔ mɛndjaa mɛ mɛndjaala mɛ eYuda men. Bi ɛ́ waadu bɛ nɛ swaka eghaada nɛ eghaada ɛtɛp bi neegɔ bɛ.

³⁵ Tinaak, guka nɔ́á, ɛbiyo djas bot di esa kɔ bot ɛ epiki kana ɛsyee ɛ Abhɛl mot epiki, kɛyaka nɛ yɛ Zakali mɔn Balakyi bi nagɔ pak Di na Dɛɛ ɛ Ghɛɲ nɛ mesa-ebuwa ɔ, yɛ waabulelaa kɔ len.

³⁶ Mɛ lɛɛ bin ɛ́ ɛtɛp e tsɛɛtsɛ nɔ́á, ɛfute e embɛɛ esɛɛɛ binek ɛ́ waabulelaa kɔ bot ɛ di ɛ́ dwoo mena dika mos'aak.»

Yezu eedje kɔ ɛsu ɛ ghaada Yeluzalɛm

³⁷ «Yeluzalɛm! Yeluzalɛm wɔy mot di ɛgɔ bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔ, wɔy mot di ɛgɔ bot ɛ Zɛɛb di edhis ɔ, nɛ mɛkok. E sok edhen mɛ di ɛkwyɛl ɛsɛɛg bot ɛ di kɔ dɛl ɛ lɔ́ dɔ́á nabwa-kuu di ɛsɛɛg bɔn bɛ si mɛbhap mɛ ɛ, biyɔ ààkwyɛl!

³⁸ Deenek guka nɔ́á, ndjaɲ'en ɛ́ waalik wum!

³⁹ Nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ́ nɔ́á, bi aanákabaabee mɛ, kana dwoo pan mos'ak, kɛyaka nɛ dwoo bi aake nɔ́á: “Mɛnyɔ nɛ mot aazyɛ nɛ din ɛ Ghɛɲ ɔ!”»

24

Yezu eelii dum nɛ tɛp ɛwaaz ɛ Ndjaa-ebuwa

¹ Dɔ́á Yezu nadi ewyis tɔ Ndjaa-ebuwa ɛ́, bɛdjekɛl eezɛtiila pɛ daa lɛ ɛtɛp bɛ neelyaal nyɛ zumal Ndjaa-ebuwa.

² Tin, Yezu moo zelii nɛ nɔɔ, nyɛy nɛ nɔɔ nɔ́á: «Bi ɛpebee esa djas di tin ɛ? Mɛ lɛɛ bin ɛ́ ɛtɛp e tsɛɛtsɛ nɔ́á, ɛkok wat aanákwaalik yak kɔ yii. Djas ɛ́ waawaazel.»

Mezuk nɛ metiiga

³ Yezu eezɛdisi kɔ ɛtsok ɛ pyeeb oliv, bɛdjekɛl eezɛdu nyɛ ɛ́ ngwoob. Bɔɔ nɛ nɛ nɔ́á: «Lɛɛa bis esɛɛɛ binek sael den? Lyaala bis endem e bis aagu nɔ́á, wɔ́ moo ɛ́ kɔ ɛbula nɛ nɔ́á, bɔs moo ɛ́ kɔ ɛsi ɛ.»

⁴ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔ́á: «Dika nɛ etson, sa mot ààkɔɔ bin.

⁵ Etɛɛ nɔ́á, bɛtɛ nɛ bot ɛ́ waazyɛ nɛ din ɛ lam. Bɛ waalɛɛ bin nɔ́á: “Ye ɛ́ mam ɛ́ di Mesia!” Bɛ waasa nɔ́á, bot ɛbuɛpe kat ɛdum kon nɛ Zɛɛb.

⁶ Bi ɛ́ waagwak bot elii ɛtɛp e mɛɛb ɛ́ ngwoob'en nɛ mɛnduk mɛ mɛɛb mɛ di pɛ ɛtseta ɛ. Sa mot ààbɛm ba etɛɛ nɔ́á, yɛ goka ɛ́, esɛɛɛ binek sɛɛ. Tin, guka nɔ́á, yenek tok mɛsi mɛ bɔs.

⁷ Dhiiti mbyak ɛ́ waaghɛɛ, kɛlumɛla dɛɛb nɛ yak mbyak. Dhiiti ɛyon ɛ́ waakɛghɛɛ, kɛlumɛla dɛɛb nɛ yak ɛyon. E bɛdhiiti edi, bɔs ɛ́ waakuu, pwom edɛɛ ɛ́ waani kɔ mɛl.

⁸ Mɛzel menɛk djas aadi ɛ́ dɔ́á endem e mɛkɛn ɛsuula ɛbyɛl ɛ mɔn.

⁹ Bot ɛ́ waakɛpit bin, ɛtɛp bi neezukaa. Tin bot ɛ́ waagɔ bin. Membyak djas ɛ́ waabhina bin kɔ ɛsu ɛ lam.

¹⁰ E sok'enek, bot ɛbuɛpe ɛ́ waakat ɛdum kon nɛ Zɛɛb. Bot ɛ́ waapitel pak'ɔɔ. Bɛdhiiti ɛ́ waabhina bɛsɔ bɔɔ.

¹¹ Bɛtɛ nɛ bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb yii mɛkɔŋ ɛ waatuula, bɛ waakɔɔ bot ɛbuɛpɛ.

¹² Dáa yɛ di náá, embee esa ɛ waazɛdhaa tɔ elyem e bot ɛ, kwyɛl tɔ elyem e bot ɛbuɛpɛ waatyaa.

¹³ Tin, mot aakɛ nɛ ɛwa zii, kɛkum pɛ ɛsik ɔ, nyɛ waabɛla tsik.

¹⁴ Mbɛɛ Bhaadal dum nɛ ɛyɔŋ ɛ Zɛɛb aadi ɛ egoolɛl kɔ ɛko ɛ bɔs'ak djas, ɛtɛp, bot djas di ààgu Zɛɛb ɔ neegwak yɛ. Bhii tak ɛ ɛsik ɛ bɔs aakakum.»

Boo mezuk

¹⁵ «Bi aabee mot na mbee mesyem mɛ na lyɛl-lyɛl dáa ngoolɛl-mɛkpa ɛ Zɛɛb Daniel nalɛɛ ɛ, nyɛy ebe di tɔ Di na Dɛɛ. Yɛ goka ɛ bot ɛ di egu ɛlaa mɛkana ɔ tiibal ɛnyɔɛpɛ!

¹⁶ ɛtɛp tak ɛ di náá, bot aadi pɛ kyɛɛ dik Yude ɔ, kan ekaab, tɔ pɛ tɔ mɛtsok.

¹⁷ Mot aadi kɔ mii ndjaŋ'ɛ ɔ nábaasul pɛ si zɛni tɔ ndjaa ɛtɛp ɛkɛnɔɔ sonok.

¹⁸ Mot aadi tɔ pyeeb ɔ, nábaasik pɛ dɛl, kɛnɔɔ ndjookuwa yɛ.

¹⁹ Haa kpaa-ghon dwoo ɛlenɛk nɛ boa aadi nɛ mɛbum ɔ, zɛnɔɔ boa aadi nɛ bɔn edɛ mɛbɛl ɔ!

²⁰ Djaalaka nɛ Zɛɛb ɛtɛp, bi ɛ zɛkɛwyis ekaab ɛ mbu bɛbhi, nɛghu ɛ dwoo saba!

²¹ Etɛɛ náá, ɛ ɛwala tak, mezuk ɛ waadhaa mezuk mɛ mena zɛbee, kana bɔs nakusɛl ɛ, kɛyaka nɛ dwoo pan mos'ak. Yɛ aanákwaakabaabɛ nɛ mbi mezuk deenɛk.

²² Zɛɛb nyɛ ɛmet ɛpedi ààbɛk bim mɛlu mɛ tak ɔ, pɛ yɛ tok nɛ mot aatsak. Yɛ nyɔ ɛ, bi gu náá, Zɛɛb bɛk bim mɛlu mɛ mezuk menɛk ɛ, kɔ ɛsu ɛ bot ɛ nyɛ nazesɛɛ ɔ.

²³ Dhiiti mot ɛ lɛɛ bin náá: “Beeka Mɛsia di wak e!” nɛghu bɛ lɛɛ náá: “Mɛsia ɛ poon!” ɔ, sa mot ààmyaal.

²⁴ Etɛɛ náá, bɛmɛsia mɛ ɛtsal nɛ bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb yii mɛkɔŋ ɛ waatuula ɛbuɛpɛ. Bɛ waasa ɛtɛp e mɛbwala nɛ bɛmɛvyɛkɛlɛ ɛbuɛpɛ ɛtɛp bɛ neekɔɔ bot, dɔɔ nɛ bot ɛ Zɛɛb nazesɛɛ ɔ.

²⁵ Gwakeka, mɛ dul bin mɛlɔ ɛsok nɛ esesɛɛ binek kum tɔ len.

²⁶ «Yɛ bɛ náá, bɛ lɛɛ bin ɛ náá: “Beeka, nyɛ ɛ pɛ tɔ kyɛɛ dik bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii!” ɛ, nàtóká. Nɛghu bɛ kalɛɛ bin ɛ náá: “Beeka, yɛ sɔwa ɛ wak!” Sa mot ààmyaal, nyɛ tok tin.

²⁷ Dáa ngwyɛs di ekas tɔ gwoo, dus pɛ ɛdjɛm ɛ dwoo, kɛtɔ pɛ ɛbil ɛ dwoo ɛ, Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot aazyɛ ɛ deenɛk.

²⁸ Enɛn ɛɛ di edɛ epuud ɔ dyeebasɛɛga ɛ ɛ di muu tit di ɔ.»

ɛbula ɛ Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot

²⁹ «Ààbɔya batsa bhii ɛwala ɛ mezuk menɛk aadhaŋ ɛ, bi ɛ waabee náá, gwyɛs ɛ waagwyiid dhɔɔ, ngɔn aanákabaakas, ekwyikwyɛn ɛ waadus tɔ gwoo, kwyit ɛ bɔs, esa e mɛbwala djas di tɔ gwoo ɛ waadheegel.

³⁰ Tin, ndɛm ɛ Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot ɛ waanyɛn tɔ gwoo. Membyak djas di kɔ bɔs ɛ, yɛ aadi ɛ, tɔ ɛtsim nɛ mɛgwyɛ. Tin, bɛ waabee Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot ɛsul tɔ eguud tɔ gwoo nɛ bɛtɛ nɛ mɛbwala nɛ duma.

³¹ Boo tɔŋ ɛ waalɔɔɛl. Tin, nyɛ waalwom efofop pɛ ɛ edum e bɔs djas, bɛ neekɛsɛɛg bot djas Zɛɛb nazesɛɛ ɔ, kan yak edum e bɔs, kɛyaka nɛ yak edum.»

Mɛlyo dum nɛ le fiigh

³² «Nɔɔka ɛtsɔŋ nɛ kana le fiigh: dáa mɛdii mɛ le fiigh aadi, yɛ moo byɛt tɔ elɛɛ e tak ɛ, eka moo baakwyil ɛ tak ɛ, bi nɛ gu náá, mbɛɛ mbu eezekunaa.

³³ Yɛ ɛ tyɛ wat nɛ biyɔ, ɛ sok bi aabee endem binek moo nyɛn ɛ, guka náá, ɛbula ɛ Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot moo ɛ, yɛ eezekɔ. Yɛ aasaɛl ɛ deenɛk.

³⁴ Mɛ lɛɛ bin ɛ ɛtɛp e tsɛɛtsɛ náá, bot ɛ membu mak aanákwaagwyɛ djas esonok bak ààsaɛl.

³⁵ Gwoo nɛ bɔs ɛ waadhaa, yɛ ɛ kabɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔ, yɛ aanákwaadhaa.»

Zɛɛb nyɛy nyɛ ɛmet ɛ di egu ɛwala ɛ mɛsik mɛ bɔs

³⁶ «Yɛ kabɛ dum nɛ dwoo nɛ ɛwala ɛ esesɛɛ binek aasaɛl ɛ, yɛ tok nɛ mot ngɔt di egu, ààkɔbɛ-bɛak efofop tɔ gwoo, dɔɔ nɛ Mɔn Zɛɛb pɛ ààgu dwoo tak. Yɛ ɛ Sɛɛg nyɛ ɛmet ɛ di gu.

³⁷ Ɛbula ɛ Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot aadi ɛ, dɔ́a sa nasɛɛ ɛ ghɛɲ Noe ɛ.

³⁸ Etɛɛ náá, ɛ ghɛɲ tak, ɛsok nɛ boo bhyon nɛ zye, bot nadi ɛ, tɔ mɛmyaala, edɛ edee, edɛ bɛmɛnyok, eba boa, ekyeed mɛsyɛs mɔɔ ɛ mɛba, kɛkum dwoo Noe nani tɔ mɛsuwa ɛ.

³⁹ Bot nabɛ ɛ ààbis, kɛkum dwoo boo bhyon nazɛsilal bɔɔ djas na “bhɛɛɛ” ɛ. Yɛ aabaadi ɛ, deenɛk dwoo Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot aabula ɛ.

⁴⁰ E ghɛɲ tak ɛ di náá, bot ɛbá ɛ waadi tɔ pyeeb. Ngɔt ɛ waanɔɲaa, nwyak ngɔt ɛ waalik.

⁴¹ Boa ɛbá ɛ waadi edum bhum tɔ bwak wat. Ngɔt ɛ waanɔɲaa, nwyak ngɔt ɛ waalik.

⁴² «Dika nɛ etson! Bɛɛka mis etɛɛ náá, bi ààgu dwoo Ghɛɲ'en aaboozyɛ ɛ.

⁴³ Gwakeka sa mɛ di elɛɛ ɛ, yɛ bɛ náá, nakuma ndjan ɛpedi egu ɛwala ɛ pum mot djii aazyɛ zɛdjii tɔ ndjan'ɛ ɔɔ, pɛ nyɛ aanàkwaadja gó, ɛtɛp nyɛ neelu mot djii yenɔk, nyɛ nàni tɔ ndjan'ɛ.

⁴⁴ Yɛ ɛ mɛ di elɛɛ bin náá, bi bɛ ɛ mis, nàpeebaka, etɛɛ náá, Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot aatuula ɛ ɛwala bi aadi ààbwood nyɛ ɛ.»

Mot-mɛsa mɛ na sosoob nɛ etson

⁴⁵ «Ɛzɛ di mot-mɛsa mɛ na sosoob nɛ etson? Yɛ ɛ mot-mɛsa kukuma yɛ djɛ nyɛ mɛsa mɛ ɛbaal ɛ bɛsɔ nɛ ɛdjɛ bɛ edee bɔɔ ɛ ɛwala bɛ di egoka nɛ ɛdɛ ɛ.

⁴⁶ Mɛnyɔ nɛ mot-mɛsa menɔk, yɛ bɛ náá, kukuma yɛ aabula, nyɛ ɛ zɛbela nyɛ, nyɛy esa mɛsa mɛ menɛk ɔ.

⁴⁷ Mɛ lɛɛ bin ɛ etɛp e tsɛɛtsɛ náá: kukuma yenɔk ɛ waadjɛ mot-mɛsa menɔk esa bɛ djas nyɛ baal.

⁴⁸ Yɛ kabɛ náá, nyɛ ɛ mbee mot-mɛsa di ààbɛ sosoob nɛ etson ɔɔ, nyɛ aake ɛ náá: “Kukuma aanàkwaaleebula.”

⁴⁹ Deenɛk, nyɛ aadi ɛ, ɛzuk bɛsɔ di esa mɛsa bɛ nɛ bɛ nɔɔ ɔ, nɛ ɛkɛdedɛ bɛ mɛnyok bɛ nɛ bot ɛ zegel mɛnyel mɔɔ tɔ mɛnyok ɔ.

⁵⁰ Tin, kukuma yɛ aabula ɛ ɛ dwoo nyɛ aadi ebwaal náá, nyɛ aanàkwaazyɛ ɛ.

⁵¹ Kukuma yenɔk ɛ waasɔ mot-mɛsa menɔk. Da nyɛ ɛ wa nyɛ ɛ di mezuk, ɛ di wat nɛ bot ɛ lwalɛɲ. Bhii tak nyɛ ɛ wus nyɛ pɛ kel pɛ bot ɛ di edje mɛgwyɛ nɛ ɛkwaal ɛ mɛtsok di ɛ.»

25

Kana mɛsyɛs kam

¹ «Ɛni tɔ Ɛyon ɛ di tɔ gwoo ɛ aadi ɛ, dɔ́a kana mɛsyɛs kam nanɔɔ elama bɔɔ, wyis, ɛtɛp bɛ neekɛboma nɛ motom di ekwyɛl eba ɔ.

² Bɛtɛn pak'ɔɔ nadi ɛ, endjemet e mɛsyɛs. Bak bɛtɛn kadi ɛ bɛtson ɛ bɔɔ boa.

³ Endjemet e mɛsyɛs menɔk nanɔɔ yɔbɔ elama ɛ, àànɔɔ ba mul, nɛ gu yii di tɔ elama ɛ waasi.

⁴ Yɛ kabɛ bot ɛ nadi bɛtson ɔ, bhii bɛ nanɔɔ elama ɛ, yɛ nabɛ ɛ bɛ naatɔ nɛ yak bim bɛmul bɛ nakwom ɛ.

⁵ Tin, motom kadi ɛ, ààleetuula. Gó naazɛsa bɔɔ mɛsyɛs menɔk, wɔ gwaa, bɔɔ djas zɛkpaa nɛ gó ndjaasi.

⁶ «É di'enek, wɔ gwaa, boo tuud zokazɛgék kuku ɛgha ɛ pum náá: “Beeka motom eba! Kɛbomaka nɛ nɛ.”

⁷ Tin mɛsyɛs kam menɔk ɛ boozɛdjɛm, bɛ moo tin ekoobal elama bɔɔ.

⁸ Tin, mɛsyɛs mɛ nadi endjemet ɔ naazɛke nɛ bɛtson náá: “Bi ɛ nɛ ghwyil ɛbɛk bis ba mul mɛ lama batsa, etɛɛ náá, elama bis ɛpedim.”

⁹ Mɛsyɛs mɛ nadi bɛtson ɔ ɛ boobɔɔza nɛ nɔɔ náá: “Hooo, ààbɛ! Etɛɛ náá, bim bis di nɛ yɛ ɛ, yɛ aanàkwaadjala menabɛlka djas. Yɛ nyɔ ɛ, bi kɛbɔm yɛbɔ tɔ edjando.”

¹⁰ Tin, endjemet e baa mesyes menok eezetó, kebom yabó bemul. Bhii kon'oo, motom eba eezekum, nye zokanoh é beten e nadi betson o. Nye é boozeni ne noo to ndjaa nakoobelaa étep eba e. Bhii tak, be eezekool ebe e ndjaa ne engon.

¹¹ Bhii ba ewala kadhan e, bedhiiti baa mesyes menok eezebula, be moo tin etsim náá: “Ghen, Ghen diia bis ebe e ndjaa!”

¹² Motom eba eezebaa za ne noo náá: “Me lee bin ne tseetse é náá, me àagu bin.”»

¹³ Bhii tak, Yezu eebaazeke ne noo náá: «Bee ka mis, nadjaka egó. Dika ne etson etee náá, bi àagu dwoo ne ewala e tak.»

Kana bot e mesa belel

¹⁴ «Ye aadi é, daa dhiiti motom nadi ekwyel etó medjon, nye é boozedjoo bot e mesa me, da é lik be ne esa.

¹⁵ Nye é boozenoo medheeb me lood eten, dje mot meken. Mot naboba o, nye kadjé nye é medheeb me lood eba. Mot nazyé bhii mot bhoba o, nye kadjé nyey é edheeb lood wat. Nye zokadjé mot ne mot e sa di edjala ne ghwyil'e e, bhii tak nye eezetó ye.

¹⁶ Mot-mesa nabela medheeb me lood eten eezetó, ye keliig membó ne lood'enek. Wo gwaa nye baazebela medheeb me lood eten ko yii nye nadjéaa sok e.

¹⁷ Ye é tyé wat ne mot nabela medheeb membá o, nye nabaasa ye é daa mot esok nasa e. Wo gwaa, nye baabela medheeb me lood membá ko yii nye nalikaa ne ye e.

¹⁸ Mot nabela edheeb e lood wat o, nye naató kepu bós, da é noo ye, syel ye pe si bós.

¹⁹ «Bete ne melu bhii tak, kukuma bot e mesa menok eezebula. Bhii tak nye moo zedji be daa be nadi ebe lood nye nalik be ne ye e bhii kon'e.

²⁰ Mot-mesa na medheeb meten é boozelyaal ye medheeb meten me nye nabaabela e. Nyey ne kukuma ye náá: “Ghen, wo nadjé me é medheeb me lood meten. Beea dhiiti medheeb me lood meten me me baabela é.”

²¹ Kukuma ye é booke ne ne náá: “Enyope! Wo é mbee mot-mesa ne esosoob. Wo eesa mbee mesa ne sa dem. Me waadje wo yii di bu e. Dha myaala é di wat ne nam.”

²² Mot-mesa nabela medheeb me lood eba o, baazyé ye. Nyey náá: “Ghen, wo nadjé me é medheeb me lood eba. Mam eebaabela yak medheeb membá ko tak. Beea ye.”

²³ Tin, kukuma ye eezéke ne ne náá: “Enyope! Wo é mbee mot-mesa ne esosoob. Wo eesa mbee mesa ne sa dem. Me waadje wo yii di bu e. Dha myaala é di wat ne nam.”

²⁴ «Bhii tak, mot nabela edheeb e wat o, nye eezézye é ye kóko. Nye ne kukuma náá: “Ghen, me ne gu náá, wo ye goo lo dhaa nyel. Wo dyeebakennoo edee é to epyeeb ee wo di ààbe e. Wo dyeebakébók bhum é, to pyeeb wo nadi ààbe e.

²⁵ E tep tak é me gwak bwoo. Me é bookesyel lood'o to bós. Beea lood'o, nona.”

²⁶ E di'enek, kukuma ye é boobaa za ne ne náá: “Mbee mot-mesa, tyaabel. Wo ke é náá, wo ne gu náá, mam dyeebakennoo esa e dek é to pyeeb me di àamwam bhek e. Me kebók bhum é to pyeeb me nadi ààbe e.

²⁷ Gwaka me, wo di àannoo lood'am, kewa to eboo mendjaa me be di ebaal epata e bot e, étep yé? Wo ye epedi é, di tson mot oo, pe bula me bula e, me kazebela é dhiiti lood eezekala ko yii me nalik e.

²⁸ Dekeka nye edheeb e lood'enek, da bi é dje mot di ne medheeb kam o.

²⁹ Etee náá, mot aadi ne ba bim sonok o, be waabil nye dhiiti, étep ye neebu. Tin, mot aakadi toto ààbe ne sonok o, be waadek nye doo ne eghutu-ghutu nye lik ne ye e.

³⁰ Ye kabé mbee mot-mesa mak o, zyeegalka nye pe kel, to ghooghom, to di megwye ne di ekwaal e metsok.”»

Daa bot aapéaa é esik e bós e

³¹ «É sok seenjele Mon Mot aazyé to duma ye be ne efofop be djas e, nye waazedisi ko bóo mekoozi me.

³² Membyak djas di ko bós é waazeesega sok bhwoob'e, bhii tak nye waawa membek pak bot daa mbaalel mesaa di ewa mbek pak ebhata ne etan e.

³³ Nye waanɛɛg ebhata pɛ mbɔ eghɛɲ, etaa pɛ mbɔ ɛmyɛl.

³⁴ Tin, mɛkoozi waalɛɛ nɛ bot aadi pɛ mbɔ eghɛɲ ɔ nɔ́á: “Biyɔ, bot ɛ Saag'am zesɛɛ mɛtɛl ɔ, dhaka pɛ kak. Dhanika tɔ ɛyon ɛ Zɛɛb naloozekoobal bin yɛ é sok nye nadi ekus bɔs ɛ.

³⁵ Etɛɛ nɔ́á, za naasa mɛ, bi naadjɛ mɛ edee. Mɛ naagwak gwyɛs mɛdii, bi naadjɛ mɛ mɛdii. Mɛ nadi é ndjon, bi naamyaa mɛ tɔ mendjaa men dɔ́a mɔn nyɛɛg'en.

³⁶ Mɛ nadi é ben toto, bi naabet mɛ. Mɛ naabɛ́, bi naagwom mɛ. Mɛ naani membok, bi naazyɛ zɛbee mɛ.”

³⁷ «Deenek bot ɛ nakɛ tɔ epiki ɔ aabɔɔza nɛ nɛ nɔ́á: “Ghɛɲ! Yaa dwoo bis nabee wɔ nɛ za, da bis é djɛ wɔ edee? Yaa dwoo wɔ nadi nɛ gwyɛs mɛdii, da bis é djɛ wɔ mɛdii?

³⁸ Yaa dwoo wɔ nadi ndjon, da bis é djɛ wɔ di tɔ mendjaa mes? Yaa dwoo wɔ nadi ben toto, da bis é bet wɔ?

³⁹ Yaa dwoo wɔ nadi ebɛ́, da bis é zye, zɛgwyák wɔ? Yaa dwoo wɔ nadi é membok, da bis é zye zɛbee wɔ?”

⁴⁰ Mɛkoozi kabɔɔza é nɔ́á: “Mɛ lɛɛ bin é etɛp e tsɛɛtɛ nɔ́á, esonok djas bi di esa nɛ mot mɛsik tɔ bɔɔ nyaag'am ɛ, bi sa mbɛɛ esa binek é nɛ nam.”

⁴¹ «Bhii tak, kukuma é waake nɛ bot aadi pɛ mbɔ ɛmyɛl ɔ nɔ́á: “Duska mɛ é mis. Tɔ́ka ɛtsetaɛpe nɛ nam, biyɔ, bot ɛ Zɛɛb zelek ɛbiyɔɛpe ɔ. Tɔ́ka tɔ du di ààdim ɛ. Ye nakoobelaa é, ɛtɛp Dim mot mɛkɔɲ bɛ nɛ efofop bɛ!

⁴² Etɛɛ nɔ́á, mɛ nabɛ é nɛ za, bi nabɛ é ààdjɛ mɛ edee. Mɛ naagwak gwyɛs mɛdii, bi nabɛ é ààdjɛ mɛ mɛdii.

⁴³ Mɛ nadi é ndjon, bi nabɛ é ààdjɛ mɛ di tɔ mendjaa men. Mɛ nadi é ben toto, bi nabɛ é ààbet mɛ kaad. Mɛ nadi ebɛ́, bi nabɛ é ààgwom mɛ. Mɛ naani mbok, bi nabɛ é ààzɛgwyak mɛ.”

⁴⁴ «Wɔ gwaa, bɛ zɛbɔɔza nɔ́á: “Ghɛɲ, yaa dwoo bis nabee wɔ nɛ za, nɛ gwyɛs mɛdii, nɛ nɛghu ndjon? Yaa dwoo bis nabee wɔ ben toto, wɔy ebɛ́, nɛghu wɔy é membok, da bis é kadi ààkyee wɔ?”

⁴⁵ Kukuma é boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔ́á: “Mɛ lɛɛ bin é etɛp e tsɛɛtɛ nɔ́á, esok djas bi nadi ààsa esonok binek nɛ mot mɛsik tɔ bɔn nyaag'am ɛ, bi nadi ààsa yɛ ɛ nɛ nam.”

⁴⁶ Bɛ waatɔ́, kɛbee mɛsuk na kɔm-kɔm. Yɛ kabɛ bot ɛ epiki ɔ, bɛ waabela tsik na kɔm-kɔm.»

26

Zɛɛga ekukuma egwakel ɛtɛp ɛgɔ ɛ Yezu

¹ Bhii Yezu nasilal mɛlyo mɛ djas ɛ, nye naazɛkɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ nɔ́á:

² «Bi nɛ gu nɔ́á, ye kalik é mɛlu mɛmbá, etɛɛ nɔ́á, ɛbyon ɛ Pak neesael. Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot é waaseebaa, ɛtɛp nye neekɛbɛmaa kɔ mɛlaaba.»

³ Tin, eboo bɛghaa-Zɛɛb nɛ bɛpaa ɛ eYuda naazɛsɛɛga tɔ ndjaa mɛkoozi Kayif, mot nadi boo ghaa-Zɛɛb ɔ.

⁴ Wɔ gwaa, bɔɔ djas zokazɛgwakel nɔ́á, bɛ mɛt Yezu tɔ syaab, bhii tak, da bɛ é gɔ nye.

⁵ Bɛ nadi eke é nɔ́á: «Sa mena ààmɛtka nye dwoo ɛbyon ɛ Pak, é kaab nɔ́á, bot é zɛkɛkpaa elyem, da bɛ é sa ɛzɛm.»

Dhiiti moma eezɛso Yezu mɛnanas kɔ lo

⁶ Dɔ́a Yezu nadi pɛ Bhetani tɔ ndjan ɛ Simɔɲ mot na ebɛ ɛ zezam ɛ,

⁷ wɔ gwaa, dhiiti moma zɛni tɔ ndjaa tak zeza nɛ di Yezu nadi é. Nye nadi é, nɛ bɛɛb nasael nɛ ɛkok ɛ albat ɛ «tɔɔɔ» nɛ mɛnanas di nɛ boo mɛtan ɛ. Moma tak zokazɛso mɛnanas menɛk kɔ lo ɛ Yezu é sok bɛ nadi kɔ mesa ɛ.

⁸ Dɔ́a bɛdjekɛl bɛ nabee deenek é, ye nabɛ é, ye nakpaa bɛ elyem. Bɔɔ nɔ́á: «Yak é yaa kwaambi puluk?

⁹ ɛnyɔ́ é nɔ́á, bɛ bɔmsa mɛnanas mɛ tak nɛ boo mɛtan, da é nɔɔ epata e tak, djɛ nɛ bɛdjɛl ɛ bot!»

¹⁰ Ye nabɛ ɛ Yezu naagu sa bɛ nadi enyɪnɛla pak'ɔɔ ɛ. Nyɛ ɛ boozeke nɛ nɔɔ nɔ́á: «Betka moma yak gwyem. Etɛp yé bi di ezɛm nyɛ? Sa nyɛ sa kɔ ɛsu ɛ lam ɛ, ye ɛ ɛnyɔɛpe.

¹¹ Yɛ bɛ ɛtɛp bɛdjɛl ɛ bot ɔ, bi nɛ bɛ nɔɔ ɛ aapaazodi mɛlu djas ɛ ɛ di wat. Yɛ kabɛ mam ɔ, bi aanàdi sama nɛ nam mɛlu djas.

¹² Moma yak so mɛ mɛnanas ɛ nyel'am ɛ, ɛtɛp nyɛ neekan ɛkoobal nyel'am e dwoo mɛdɛla mam.

¹³ Mɛ lɛɛ bin ɛ ɛtɛp e tɛɛtɛ nɔ́á, ɛ edi djas Mbɛɛ Bhaadal aadi egoolaa kɔ bɔs ɛ, tɛnɛ moma yak sa ɛ waakaadaa mɛdhik nɛ mɛdhik. Tin, bot ɛ waataala ɛnɛm esa nyɛ sa kɔ ɛsu ɛ lam ɛ.»

Yudas eezɛka Yezu

¹⁴ Tinaak, djɛkel ngɔt tɔ bɛdjɛkel kam nɛ bɛbá ɛ Yezu, nadi edjɔ́aa Yudas Iskaliɔt ɛ, zokazɛtɔ pɛ daa eboo bɛghaa-Zɛɛb.

¹⁵ Nyɛ eezɛdji bɛ nɔ́á: «Mam ɛ ka bin Yezu ɔɔ, bi kadjɛ mɛ yé ɛ di tak?» Tin, wɔ gwaa, bot ɛ tak zɛwɪsal ɛfalanga mɛkam-mɛlɛl e epata, nɔɔ, laa, bhii tak bɛ eezɛdjɛ nyɛ.

¹⁶ Kana tin, Yudas nabɛ ɛ, nyɛ moo saa mɛpɛk ɛtɛp nyɛ neeka bɛ Yezu.

Yezu eezɛdɛ ɛbyon ɛ Pak bɛ nɛ bɛdjɛkel bɛ

¹⁷ E dwoo mɛkɛn mɛ ɛbyon ɛ ɛmapa ɛɛ di ààwaaa leviid ɛ, bɛdjɛkel ɛ Yezu zɛdji nyɛ nɔ́á: «Wɔ kwɪyɛl nɔ́á, bis kɛkoobal wɔ di mena aadɛka edɛɛ ɛ ɛbyon ɛ Pak wo ɛ?»

¹⁸ Tin, Yezu ɛ boozeke nɛ nɔɔ nɔ́á: «Tɔ́ka pɛ dɛl, pɛ daa dhiiti mot, da bi ɛ lɛɛ nyɛ nɔ́á: “Lyɔel kɛ ɛ nɔ́á: ɛwala ɛ lam eezekum. Mam nɛ bɛdjɛkel bam aadɛ ɛbyon ɛ Pak'ak ɛ pɛ tɔ ndjan'ɔ.”»

¹⁹ Tin, bɛdjɛkel ɛ bookɛsa dɔ́a Yezu nalɛɛ bɛ ɛ. Bɔɔ zokazɛkoobal nɛ ɛdjaab edɛɛ ɛbyon ɛ Pak.

²⁰ Dɔ́a dwoo nakabɛ, ye moo bikoko ɛ, Yezu eezɛdisi kɔ mesa bɛ nɛ bɛdjɛkel bɛ kam nɛ bɛbá.

²¹ Dɔ́a bɛ nadi kɔ mesa edɛ ɛ, Yezu ɛ boozeke nɔ́á: «Mɛ lɛɛ bin ɛ ɛtɛp e tɛɛtɛ nɔ́á, ngɔt pak'en ɛ waaka mɛ.»

²² Bɛdjɛkel djas moo tin nɛ ghon tɔ elyem, bhii tak, ngɔt-ngɔt moo tin ezɛdji nyɛ: «Ghɛn, ye ɛ mam ɛ?»

²³ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔ́á: «Ye ɛ mot duu mbɔ tɔ saan wat bis nɛ nɛ ɔ aapaaka mɛ.

²⁴ Ye ɛ tɛɛtɛ, Sɛɛnɛlɛ Mɔn Mot ɛ waagwɪyɛ dɔ́a ekwɪyala di elɛɛ kɔ ɛsu ɛ lɛ ɛ. Tinaak, boo ghon nɛ mot aakɛka nyɛ ɛ mɛmbɔ mɛ mbee bot ɔ. Ye nabɛ ààgoka nɔ́á, mot'enɔk byel!»

²⁵ Yudas, mot nadi ɛkɛka nyɛ gha ɔ ɛ boodji nɔ́á: «Lyɔel, ye kabɛ ɛ mam ɛ?» Yezu ɛ boozebɔɔza nɛ nɛ nɔ́á: «Ye ɛ wɔ ɛmet ɛ ke deenɛk.»

²⁶ Dɔ́a bɛ nadi edɛ kɔ mesa ɛ, wɔ gwaa Yezu zɛnɔɔ mapɛ. Nyɛ eezɛghaapɛɛ Zɛɛb, bhii tak, nyɛ eezɛpyak mapɛ tak, nɔɔ, djɛ bɛdjɛkel bɛ. Nyɛy nɔ́á: «Nɔ́ka yɛ, da bi ɛ dɛ, etɛɛ nɔ́á, yak ɛ nyel'am.»

²⁷ Bhii tak, nyɛ eezɛnɔɔ bɛɛɛ nadi nɛ mɛnyok mɛ vin tɔ tak ɛ, nyɛ eezɛbaazɛghaapɛɛ Zɛɛb, nyɛ eezɛke nɛ nɔɔ nɔ́á: «Nɔ́ka yɛ, da bi ɛ dɛ biyɔ djas,

²⁸ etɛɛ nɔ́á, yak ɛ ghiya yam. Yɛ ɛ ghiya di edjɛ bot ze ɛni tɔ ɛbhɛn ɛ Zɛɛb ɛ, ghiya naseɛ kɔ ɛsu ɛ bot ɛbuɛpɛ ɛtɛp mɛsyem mɛ bot neepelel ɛ.

²⁹ Mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́á: kana dwoo pan mos'ak, mɛ aanàkabaadɛ mɛnyok mɛ vin, kɛkum dwoo mɛ aakabaakɛdɛ mɛnyok mɛ na bes menabelka tɔ ɛyon ɛ Saag'am ɛ.»

³⁰ Tin, wɔ gwaa bɛ zɛduwal Zɛɛb tɔ mɛdjɛb. Bhii tak, bɛ eezɛnɔɔ mɛnyɛl, tɔ pɛ ɛtsok ɛ pyɛb oliv.

Yezu eezɛlɛ nɛ Pyɛɛd nɔ́á, nyɛ waaswonal nyɛ

³¹ Tin, Yezu zokake nɛ bɛdjɛkel bɛ nɔ́á: «É pum'ak mos, biyɔ djas ɛ waadhuugal mɛ, etɛɛ nɔ́á, ekwɪyala lɛɛ nɔ́á: “Mɛ waagó mbaalel ebhata. Tin, ɛsaa djas ɛ waawɪyɛza na gwyiin*.”»

* 26:31 Zal 13.7

³² Yezu eeɓaazɛbil ɛkpa nǎá: «Bhii ɛgom ɛ lam, mɛ waatɔ, kɛbwood bin pɛ Ghalile.»

³³ Pyɛɛd zokake nɛ nɛ nǎá: «Yɛ bɛ nǎá, bot djas ɛ waakaab wɔ ɔɔ, mam aanàkwaakaab wɔ.»

³⁴ Tinaak, Yezu kabɔɔza nɛ nɛ ɛ nǎá: «Gwaka, mɛ lɛɛ bin ɛ etɛp e tɛɛtɛ nǎá, ɛ pum'ak mos, ɛsok nɛ kuu nɛ kɔk, yɛ aabela ɛ, wɔ eezelɛɛ nɛ bot esok elɛl nǎá, wɔ ààgu mɛ.»

³⁵ Pyɛɛd eezɛɓɔza nɛ Yezu nǎá: «Mɛ tok nɛ ghwyil ɛke nɛ bot nǎá, mɛ ààgu wɔ, yɛ nakoozobɛ ɛsyee, mɛ ɛpemyaal nǎá, menabel bɛbá gwyɛ.» E di'enek, yɛ nabe tin ɛ, bɛdjekel djas moo ɛkpa wat.

Yezu eekɛdjaala Zɛɓ pɛ Ghɛɛsemani

³⁶ Bhis yenek, Yezu bɛ nɛ bɛdjekel bɛ naazɛkum pɛ di di edjɔɔaa Ghɛɛsemani ɛ. E di tak, nyɛ ɛ boozɛke nɛ nɔɔ nǎá: «Likeka wak. Mɛ pookotiila poon, kɛdjaala Zɛɓ.»

³⁷ Tin, nyɛ kanɔŋ ɛ Pyɛɛd, nɛ bɔn Zɛɓɛɛ bɛbá, tɔ nɛ nɔɔ. E di'enek, yɛ nabe ɛ, keŋ nɛ ghoŋ moo sa nyɛ ɛbuɛpɛ tɔ lyem.

³⁸ Nyɛ eezɛke nɛ nɔɔ nǎá: «Sisim'am ɛ tɔ ghoŋ saa-saŋak nǎá mɛ gwyɛ. Likeka wak dika ndjem sama nɛ nam. Nàdjaka egɔ, djaalaka Zɛɓ.»

³⁹ Bhii tak, nyɛ eezɛtiila batsa pɛ sok, zɛkwyt mɛboŋ bhwoob si na «ghɔkɔ», nyɛ moo tin edjaala nɛ Zɛɓ nǎá: «Saag'am, wɔ kwyl ɔɔ, wɔ ɛ nɛ ghwyil ɛdis bɛɛɛ mezuk mak sok bhwoob'am. Ye goka ɛ djas sael tɔ ɛkwosak ɛ lo, ààkabe yam ɛkwosak.»

⁴⁰ Bhii tak, nyɛ eezɛsik, tɔ pɛ nyɛ lik bɛdjekel bɛ belɛl binɔk ɛ, nyɛ kazɛbela bɛ ɛ gɔ. Nyɛ ɛ boozɛke nɛ Pyɛɛd nǎá: «Deenek, bi eedja gɔ! Bi ààpakodi-diak mis membek sama nɛ nam ɛ ɛwala wat ɛ?

⁴¹ Dika ndjem, djaalaka Zɛɓ, etɛɛ nǎá, bi ɛ zɛkɛkwyl tɔ mɛbhowal. Sisim ɛ ghin, tin, epuud nɛ bu elɛɛ.»

⁴² Yak kɔkɔ, nyɛ eeɓaazɛsik pɛ pak nyɛ nadi sok ɛ, nyɛ kadjala ɛ sok tak ɛ dáak: «Saag'am, yɛ kosaɛl nǎá, bɛɛɛ mezuk mak dhaa mam ààɛ yɛ ɔɔ, ye goka ɛ nǎá, ɛkwosak ɛ lo sael.»

⁴³ Yezu eeɓaazɛbula pɛ nyɛ nalik bɛdjekel bɛ ɛ, nyɛ kabaazobela bɛ ɛ egɔ, etɛɛ nǎá, mis mɔɔ nadi ɛ ɛdilepɛ.

⁴⁴ Yak sok, Yezu eeɓaazɛlik bɛ, zɛbaasik, nyɛ eezɛtseta nɛ nɔɔ. Ye nabe ɛ, ɛtɔ ɛ lɛ tyee esok elɛl nyɛ nadi etetɔ kɛdjaala dáa nyɛ nadjedjaala sok ɛ.

⁴⁵ Tin, Yezu eezɛbula pɛ bɛdjekel bɛ nadi ɛ, nyɛy nɛ nɔɔ nǎá: «Bi dinaa ɛ gɔ? Bi ɛpewala? Guka nǎá, ɛwala Sɛɛŋɛ Mɔn Mot aaseebaa ɛ mɛmbɔ mɛ bot ɛ mesyem ɛ eezɛdjala.

⁴⁶ Wyɛlka, ghɛka mɛnyel, mena tɔka, etɛɛ nǎá, mot ka mɛ ɛ mɛmbɔ mɛ bot binɔk ɔ, moo ɛ ɛkunaapɛ nɛ nena.»

Yezu eezɛmetaa

⁴⁷ Yezu dinaa ààpaakosilal ɛlii deenek, Yudas, ngɔt tɔ bɛdjekel bɛ eezɛtuula nɛ boo ɛdhuu ɛ bot nɛ epɛl nɛ ebhil e ele ɛ mɛmbɔ. Eboo bɛghaa-Zɛɓ, nɛ bɛpaa ɛ eYuda ɛ nalwom bɛ.

⁴⁸ Kabelat tin ɛ, Yudas, mot naka bɛ Yezu gha ɔ naazelyaal bɛ geka, bɛ aagwyak Yezu nɛ yɛ ɛ: «Mot mɛ aakɛbeedal ɔ, ye ɛ nyɛy, mɛtka nyɛ.»

⁴⁹ Batsa deenek, Yudas eezɛtuula, nyɛ eezɛtiila pɛ daa Yezu, nyɛ eezɛke nɛ nɛ nǎá: «Mɛ eeswos wɔ, Lyoel!» Bhii tak, nyɛ eezɛbeedal nyɛ.

⁵⁰ E di tak, Yezu ɛ boozɛke nɛ nɛ nǎá: «Wɛn sɔ'am! Lela ɛsa sa wɔ zyɛ zɛsa ɛ.» Bhii tak, bot ɛ nazyɛ bɛ nɛ Yudas ɔ ɛ boozɛmɛt Yezu.

⁵¹ Tin, wɔ gwaa, ngɔt pak bot ɛ nadi bɛ nɛ Yezu ɔ, zokawaal pɛl, tsaal dhiiti mot-mesa mɛ boo ghaa-Zɛɓ ɛlo.

⁵² Yezu eezɛke nɛ mot'enɔk nǎá: «Nɔŋa pɛl'ɔ, da wɔ ɛ bulal tɔ pɛp, etɛɛ nǎá, bot ɛ di egɔ bɛsɔ bɔɔ bot nɛ epɛl ɔ, bɛ aabaazogwyɛ ɛ nɛ pɛl.

⁵³ Wɔ ààgu náá, mɛ é nɛ ghwyil ɛdjoo Saag'am, nyɛ zɛkwyee mɛ? E di tak wat, nyɛ é nɛ ghwyil ɛdhis mɛ ɛdhuu ɛ esodja efofop ɛbuɛpe kum-kumak mɛdhuu kam nɛ bɛbá.

⁵⁴ Mɛ sa deenek ɔɔ, ɛtɛp ee di tɔ ekwyala aakasael dǎa? Etɛɛ náá, ekwyala lɛɛ náá, ye goka é ɛtɛp binek sael deenek.»

⁵⁵ Bhii tak, Yezu eezɛke nɛ ɛdhuu ɛ bot náá: «Ye goka nɛ nen é náá, bi zyɛ nɛ epɛl nɛ ebhil e ele ɛtɛp bi neezɛmɛt mɛ tyee náá, mɛ é mot ɛzɛm é? Dhi mɛlu djas mɛ di ndiindil tɔ kok Ndjaa-ebuwa é lelyo, biyɔ ààmɛt mɛ.

⁵⁶ Esɛɛɛ binek sael é, ɛtɛɛ náá, ɛtɛp ee nakwyalaa tɔ mɛkana mɛ Zɛɛb dum nɛ nam é neebela ɛsuk.» Tinaak, bɛdjekel djas é boo zɛghuma nɛ ekaab tɔ yɔɔ.

Yezu sok bhwoob bot ɛ boo kwan eYuda

⁵⁷ Bot ɛ namɛt Yezu ɔ eezɛtɔ nɛ nɛ pɛ daa Kayif, mot nadi kɔ elo e bɛghaa-Zɛɛb ɔ, é di bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi, nɛ bɛpaa ɛ eYuda nakɛɛɛga ɛ.

⁵⁸ Pyɛɛd nadi edu bɛ, nyɛy ɛtɛtaɛpe nɛ nɔɔ, batakeni tɔ ɛbɛɛɛ ɛ ndjan ɛ boo ghaa-Zɛɛb. Nyɛy zokani tɔ ɛbɛɛɛ, nɔɔ nyel, disi bɛ nɛ bot ɛ di ebaal ndjaa tak ɔ, ɛtɛp nyɛ neebɛɛ dǎa tɛp tak aakɛ sik ɛ.

⁵⁹ Eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛdhiiti bot ɛ boo kwan eYuda nadi esaa dhiiti esua-esua ɛtɛp bɛ needjɛ Yezu epɛɛ ɛ ɛsyɛɛ.

⁶⁰ Ye nakoozodi náá, bot ɛbuɛpe naazɛzyɛ zɛpit nyɛ nɛ ɛtɛp esua-esua, tin, bɛ nakadi é, ààbela sonok. E di tak, wɔ gwaa, bot ɛbá zokazyɛ zɛpit nyɛ.

⁶¹ Bɔɔ náá: «Mot tak naake náá: “Mɛ waabwak kok Ndjaa-ebuwa e Zɛɛb, da mɛ é sum yɛ tɔ mɛlu mɛlɛl.”»

⁶² Tin, boo ghaa-Zɛɛb eezɛwyl, zɛdji Yezu náá: «Tɔ mɛpita mɛ bot bak zɛpit wɔ'aak, wɔ ààkatanjal yɔ é?»

⁶³ Yezu nabɛ é ààbɔɔza nyɛ. Boo ghaa-Zɛɛb baazɛdji nyɛ náá: «Tuwala myon nɛ mɛson mɔ nɛ din ɛ Zɛɛb. Lɛɛa bis tɛɛtɛ tyee mwaado: Lɛɛa bis nɛghu wɔy é di Mɛsia Mɔn Zɛɛb!»

⁶⁴ Tin, Yezu eezɛbɔɔza náá: «Ye é wɔy, wɔ ɛmɛt é ke deenek! Mɛ lɛɛ bin é náá, kana ɛwala mena dika'aak, bi é waabee Sɛɛɛlɛ Mɔn Mot ndiindil pɛ kyee mbɔ eghɛɛ ɛ Zɛɛb mɛbwala. Bi é waabee nyɛ ezyɛ kɔ eguud tɔ gwoo.»

⁶⁵ E di'enek, wɔ gwaa, boo ghaa-Zɛɛb zɛnyaa ekaad bɛ, nyɛ é boozeke náá: «Nyɛ eelee Zɛɛb! Mena tokapɛ nɛ gwyɛs náá, mot zɛlɛɛ mena sa nyɛ di esa ɛ! Bi eegwak ebyas ee nyɛ byasal Zɛɛb ɛ.

⁶⁶ Biyɔ kake dǎa?» Bɔɔ djas eezɛbɔɔza náá: «Nyɛ é nɛ ndjɛ, nyɛ goka é nɛ ɛsyɛɛ.»

⁶⁷ Bhii tak, bɛ eezɛɛɛ nyɛ mɛtɛl é bhwoob, bɛ moo tu nyɛ nɛ ekutupo. Bɛdhiiti bot moo tin epak nyɛ mɛbhɛɛZ.

⁶⁸ Bɔɔ nɛ nɛ náá: «Nan! Wɔy Mɛsia, yɛ é zɛmyak wɔ?»

Pyɛɛd eezɛkɛla Yezu

⁶⁹ Pyɛɛd nadi é ndiindil pɛ kel tɔ ɛbɛɛɛɛ. Dhiiti moma nadi esa mɛsa tɔ ndjaa boo ghaa-Zɛɛb ɔ, zɛtiila pɛ daa lɛ. Nyɛ é boozeke nɛ nɛ náá: «Wɔy pɛ, wɔ nadi é, bi nɛ Yezu, mot Ghalile yenɔk.»

⁷⁰ Wɔ gwaa, Pyɛɛd zɛswonal. Nyɛy náá: «Mɛ ààgu sa wɔ di kwyɛl ɛlii'enek.»

⁷¹ Bhii tak, Pyɛɛd eezɛswola di tɔ peeb ɛbɛɛɛɛ, tɔ kɛtyaa pɛ ɛniel. Tin, wɔ gwaa, dhiiti moma mɛsa baazɛgwyak nyɛ. Moma tak eezɛlɛɛ nɛ bot ɛ nadi tin ɔ náá: «Mot'ak nadi é, bɛ nɛ Yezu, mot Nazalet.»

⁷² Tin, wɔ gwaa, Pyɛɛd baazɛkɛla Yezu kɛla sis, nyɛ eetuwal myon nɛ mɛson nɛ din ɛ Zɛɛb náá: «Mɛ lɛɛ bin é tɛɛtɛ náá, mɛ ààgu mot'enɔk.»

⁷³ Bhii tak, bot ɛ nadi é di'enek bɛ nɛ bɛ nɔɔ eezɛtiila pɛ Pyɛɛd nadi é, bɛ eezɛke nɛ nɛ náá: «Ye é tɛɛtɛ! Wɔ é mot'ɔɔ, ɛtɛɛ náá, ɛlii ɛ lɔ ɛpɛlyaal pɛ kyee dɛl wɔ dus ɛ.»

⁷⁴ E di'enek, Pyɛɛd eezɛben gwood, kɛla. Nyɛ é bookalal: «Zɛɛb Mɛkaake! Mam ààgu mot bi di eke'enɔk!» Batsa deenek, kuu ɛsok eezɛkɔk.

⁷⁵ Tin, Pyɛɛd eezɛtaala sa Yezu nalɛɛ nyɛ ɛ: «Esok nɛ kuu nɛ kɔk, yɛ aabela ɛ, wɔ eezɛswonal mɛ esok elɛl». E di'enek, Pyɛɛd eezɛwyis, tɔ, nyɛ moo tin edje ɛbuɛpe.

27

Bɛ eezɛtɔ nɛ Yezu sok bhwoob ɛ Pilat

¹ Tɔ ghooghom mɛlem, eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛpaa ɛ eYuda zokazɛɛɛga. Tɔ zɛɛga tak, bɛ nagwakɛl ɛ nɔ́á, bɛ neegó Yezu.

² Bɛ eezɛmɛt nyɛ, kɔl nyɛ mɛmbɔ, zɛnɔɔ nyɛ, tɔ nɛ nɛ pɛ daa Pilat mot nadi kukuma dɛl ɔ.

ɛsyɛɛ ɛ Yudas

³ Dáa Yudas, mot naka nyɛ gha nagwak nɔ́á, Yezu eemɛtaa ɛtɛp nyɛ neekɛgɔ́aa ɛ, yɛ nabe ɛ, nyɛ naadyeebadjɛ lyem mɛbɛ. Tin, nyɛ ɛ bookanɔɔ efalanga mɛkam-mɛlɛl e epata ee eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛpaa ɛ eYuda nadjɛ nyɛ ɛ, nyɛ eekɛbulal yɛ.

⁴ Nyɛ ɛ boozɛlɛɛ nɔɔ nɔ́á: «Mɛ eekwyɛ ndjɛ! Mɛ eemyaal nɔ́á, mɛ eeka mot baa gwyɛs nyɛ gɔ́aa!» Bot binɔk ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɛ nɔ́á: «Yenɛk ààkagwyák bisɔ, yɛ gwyák ɛ wɔy.»

⁵ Wɔ gwaa Yudas zokanɔɔ epata binek, mwas tɔ Ndjaa-ebuwa. Bhii tak, nyɛ eezɛtɔ, kɛtiɲal kel ɛ tsun yeeda.

⁶ Bot ɛ nadi kɔ eboo bɛghaa-Zɛɛb ɔ ɛ boozɛtek epata binek. Bɔɔ nɔ́á: «Etsi bina lɛɛ ɛ nɔ́á, mbi epata dáak ààgoka nɛ ɛbaakɛkwomaa tɔ di epata di ekwomaa tɔ Ndjaa-ebuwa ɛ. Etɛɛ nɔ́á, yenɛk moo ɛ epata e ghiya.»

⁷ Bhii bɛ nazɛgwakɛl ɛ, bɛ ɛ boozɛnɔɔ epata binek, kɛbɔm pyeeb mɛɛl mɛbhe mɛ dyak. Bɛ nabɔm yɛ ɛ ɛtɛp yɛ needi, di mɛvit mɛ bɛdjɔɲ.

⁸ ɛtɛp tak ɛ, bɛ nagɛt pyeeb tak «pyeeb ghiya», kɛkum dɔɔ nɛ dwoo pan mos'ak.

⁹ Djas yenɛk nasael ɛ dáa ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb Zelemi nalɛɛ ɛ: «Bɛ eenɔɔ bɔɔ efalanga mɛkam-mɛlɛl epata binek, mɛtan mɛ bot ɛ Yisael nazetiɲal kɔ ɛsu ɛ lɛ ɛ.

¹⁰ Tin, bɛ ɛ boozɛnɔɔ epata e tak, bɔm yɛ nɛ pyeeb ɛ mɛɛl mɛbhe mɛ dyak, dáa Ghɛɲ nalɛɛ mɛ ɛ*.»

Yezu sok bhwoob ɛ Pilat

¹¹ Yezu eezɛpɛ́ɛaa pɛ daa kukuma. Pilat eezɛdji nyɛ nɔ́á: «Wɔ ɛ mɛkoozi mɛ eYuda?»

Tin, Yezu eezɛbɔɔza nɔ́á: «Wɔy, wɔ ɛmɛt eelɛɛ!»

¹² Bhii tak, dáa eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛpaa eYuda nakadi ɛsu nyɛ zukamwaa nɛ ɛtɛp ɛ, nyɛ nabe ɛ ààbɔɔza nɛ nɔɔ.

¹³ Pilat eezɛkɛ nɛ nɛ nɔ́á: «Wɔ ààgwak mɛpita mɛ bɛ di epit wɔ yenɛk ɛ?»

¹⁴ Tinaak, Yezu kadi ɛ ààbɔɔza bɛ ɛkpa wat. Kukuma naadyeebadjoka nɛ dáa Yezu nadi gwyem, ààbɛɛ nuub ɛ.

Bɛ eezɛpɛ́ɛ Yezu epɛ́ɛ ɛ ɛsyɛɛ

¹⁵ Esok djas yii eYuda nadi ebebɔl ɛbyɔɲ ɛ Pak ɛ, ekukuma bɔɔ nabebe ɛ nɛ mɛfulu mɛ ɛpel ɛ mot membok ngɔt yii ɛdhuu ɛ bot aasɛɛ ɛ, da nyɛ ɛ wyiselaa ɛ membok.

¹⁶ E di tak, tɔ membok, yɛ nabe ɛ nɛ dhiiti ngék mot membok. Din ɛ lɛ nabe ɛ Yezu Bhaalabas.

¹⁷ Pilat ɛ boozɛdji ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi tin ɔ nɔ́á: «Bi kwyɛl nɔ́á, mɛ bet bin zɛ? Yezu Bhaalabas “ooho” Yezu, mot di djóoaa Klisto ɔ?»

¹⁸ Tin, Pilat nadi egu nɔ́á, Yezu namɛtaa ɛ, ɛtɛɛ nɔ́á, bɛ nabe ɛ nɛ mbee lyem nɛ nɛ.

¹⁹ Dáa Pilat nadi kɔ bóó epɛ́ɛ bɛ ɛ, myɛl zokadhɛs nyɛ bhaadal nɔ́á: «Sa wɔ ààsa mot epiki yenɔk ɛbiyo, ɛtɛɛ nɔ́á, mɛ eedyeebazuk ɛ pum'ak mos tɔ dhyam kɔ ɛsu ɛ lɛ.»

²⁰ E di'enek, eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛpaa ɛ eYuda moo tin ebesal ɛdhuu ɛ bot, bɛ lɛɛ nɛ Pilat nɔ́á, nyɛ wyisal bɛ Bhaalabas, da bɛ ɛ gó Yezu.

²¹ Wɔ gwaa, kukuma Pilat baazɛdji bɛ nɔ́á: «Tɔ bot ɛbá bak, bi kwyɛl nɔ́á, mɛ bet bin nwyaa?» ɛdhuu ɛ bot binɔk kabulal ɛ nɔ́á: «Bhaalabas.»

* **27:10** Zal 11.12-13; Zel 18.2-3; 19.1-2; 32.6-15.

²² Pilat ɛ boozɛbaadji bɛ nɔ́á: «Mɛ sa dɔ́a nɛ Yezu di djóóaa Klisto ɛ?» Bɛ kabɔ́ɔza nɛ nɛ nɔ́á: «Bema nyɛ kɔ mɛlaaba!»

²³ Pilat eebaadji bɛ nɔ́á: «Yaa ɛtɛp e ɛbiyo nyɛ sa?» Wɔ gwaa, bɛ baazetsim ɛlyelɛpɛ: «Bema nyɛ kɔ mɛlaaba!»

²⁴ Dɔ́a Pilat nabee nɔ́á, bot nadi enenal ɛ, nyɛ ɛ boozɛnɔ́ mɛdii, gwyii mɛmbɔ mɛ ɛ mis ɛdhuu ɛ bot binɔ́k, nyɛ ɛ boozɛke nɛ nɔ́a nɔ́á: «Tɛp ɛsyee ɛ mot'ak ààkagwyák mɛ. Ye kagwyák ɛ biyɔ bɛ ɛmet!»

²⁵ ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi tin ɔ zokazɛbɔ́ɔza nɔ́á: «Beta nɔ́á, esesɛɛ binek djas kwyɛ kɔ elo bis nɛ kɔ elo e bɔ́n bis!»

²⁶ Tin, Pilat ɛ boozɛwyisal bɛ Bhaalabas, ɛ di'enek nyɛ eezɛlwom bɛ, bɛ bi Yezu nɛ eghwyɛs, bhii tak, nyɛ eezɛdjɛ bɛ Yezu, ɛtɛp bɛ neekɛbem nyɛ kɔ mɛlaaba.

Esodja ɛpeduk Yezu

²⁷ Esodja ɛ Pilat zokatɔ́ nɛ Yezu tɔ ɛbɛsɛɛ pɛ daa kukuma, ɛ di'enek, bɛ eezɛwa nyɛ kuku ɛbwak.

²⁸ Bɛ eezɛsɔ nyɛ kaad nyɛ nabɔt ɛ, bhii tak bɛ eezɛbet nyɛ ndjookuwa na tɔ́belaa.

²⁹ Tin, bɛ eezɛnɔ́ lɛɛ le mɛgɔ́k, pyeed nyɛ kɔ́tɔ mɛkoozi nɛ yɛ. Wɔ gwaa, bɛ sɔ́m nyɛ yɛ ɛ ɛ lo, bɛ eezɛsek nyɛ mɔ́ le ghwaazok ɛ mbɔ eghɛɲ bɛ. Bhii tak, bɛ eezɛkwyit mɛbɔɲ sok bhwoob'ɛ, bɛ moo tin eduk nyɛ. Bɔ́ nɛ nɛ nɔ́á: «Bis eeswos wɔ, mɛkoozi mɛ ɛYuda!»

³⁰ Bɛ moo tin esɛɛ nyɛ mɛtel ɛ nyel. Bɛ eezɛɛk mɔ́ le ghwaazok nyɛ nadi nɛ yɛ ɛ mbɔ ɛ, bɛ eezɛmyak nyɛ nɛ yɛ ɛ lo.

³¹ Bhii bɛ nasilal ɛduk nyɛ ɛlyelɛpɛ ɛ, bɛ ɛ boozɛdis nyɛ ndjookuwa bɛ nazeɛbet nyɛ ɛ, bɛ eebaazɛbet nyɛ ekaad ee nyɛ nadi nɛ yɛ sok ɛ. Bhii tak bɛ eezɛtɔ́ nɛ nɛ ɛtɛp nyɛ neekɛbema kɔ mɛlaaba.

Yezu eebemaa kɔ mɛlaaba

³² E ghɛɲ bɛ nadi ewyis kɔ dɛl ɛ, wɔ gwaa, bɛ zɛboma nɛ dhiiti mot dɛl Silɛn. Din ɛ mot tak nabɛ ɛ Simɔ́ɲ. Tin, esodja ɛ boolwom nyɛ nɛ bhel nɔ́á: Nyɛ kwyee Yezu ɛ ɛbɛp mɛlaaba.

³³ Tin, bɛ eezɛkum ɛ di bɛ nadi ɛdjóo: Ghologhota ɛ. Din ɛ tak kwyɛl ɛlɛɛ: «Di Bhobho Lo».

³⁴ E di'enek, bɛ ɛ boozɛdjɛ Yezu mɛnyok puuza nɛ dhiiti sonok mɛnyan na gwyee-gwyee. Bhii nyɛ nabowal ɛ, nyɛ ɛ boozɛpɛɛ ɛdɛ yɛ.

³⁵ Bhii tak, bɛ eezɛbem nyɛ kɔ mɛlaaba. Bot ɛ nadi tin ɔ ɛ boozɛkaa ekaad bɛ, bhii bɛ nasa ɛgwyeeɲ ɛtɛp bɛ neesɛɛ mot aanɔ́ ekaad e tak ɔ.

³⁶ Bhii tak, bɛ eezɛdisi tin ebaal Yezu.

³⁷ Bɛ nabɛ ɛ, bɛ eekwyal kɔ lo'ɛ, kɔ ɛko ɛ mɛlaaba mɛsɔ mɛ nyɛ nagóaa ɛtɛp tak ɛ. Ye nakwyalaa ɛ nɔ́á: «NWyAk ɛ YezU, MɛKoozi mɛ ɛYUDA.»

³⁸ Bɛdhiiti bot ɛ ɛzɛm nɛ etuub bɛbá naabemaa ɛ yɔ́bɔ mɛlaaba dwoo tak wat, ngɔt pɛ mbɔ eghɛɲ ɛ Yezu, nwyak tak pɛ mbɔ ɛmyɛl ɛ lɛ.

³⁹ Bot ɛ nadi edhaa tin ɔ, bɛ nadi elee nyɛ, nɛ ɛsyaal elo.

⁴⁰ Bɔ́ nɛ nɛ nɔ́á: «Wɔ́y mot di ekwyɛl ɛwaaz kok Ndjaa-ebuwa, da bhii tak, wɔ ɛ baawyl yɛ bhii melu mɛlɛl ɔ, tsika nyel'ɔ wɔ ɛmet. Ye bɛ nɔ́á, wɔ ɛ Mɔ́n Zɛɛb ɔ, sula kɔ mɛlaaba!»

⁴¹ Dɔ́ nɛ eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi, zɛnɔ́ bɛpaa ɛ ɛYuda moo tin eduk nyɛ. Bɔ́ nɛ nɛ nɔ́á:

⁴² «Nyɛ ɛpetsik bot ɛ sis, nyɛ tok nɛ ghwyil ɛtsik nyel'ɛ nyɛ ɛmet! Nɛ tsɛɛtsɛ nɔ́á, yɛ ɛ nyɛy ɛ di mɛkoozi mɛ Yisalaɛl ɛ? Nyɛ pookokasul kɔ mɛlaaba ɛtɛp mena needumka kɔɲ nɛ nɛ.

⁴³ Nyɛ naadyeebadum kɔɲ'ɛ nɛ Zɛɛb, nyɛy batake nɔ́á: «Mɛ ɛ Mɔ́n Zɛɛb». Tin, yɛ bɛ nɔ́á, Zɛɛb nɛ kwyɛl nyɛ ɔ, nyɛ katsik nyɛ ɛ di'enek nenak!»

⁴⁴ Bot ɛ ɛzɛm ɛ nadi mbema ɛ mengwoob ɛ Yezu ɔ, moo tin ebaalee nyɛ pɛ mɛkpa mɛ wat tyee bot ɛ ɛsok nadi elee nyɛ ɛ.

Esyeɛ ɛ Yezu

⁴⁵ Dáa ye nakum kuku mwos ɛ, wɔ gwaa, ɛgwyitok zɛgwyiidela kɔ ɛko ɛ bɔs djas, mɛghomla menek naabɔya mɛwala mɛlɛl.

⁴⁶ Tin, ɛ gheɲ ye nadhaa mɛwala mɛlɛl bhii kuku mwos ɛ, wɔ gwaa, Yezu zɛbo boo tsim: *Eli, Eli, lema sabatani?* Ye kwyɛl ɛlɛɛ ɛ náá: «Zɛɛb Saag'am, Zɛɛb Saag'am! Etɛp yɛ wɔ bet mɛ mɛ ɛmet deenek?»

⁴⁷ Bɛdhiiti bot pak bot ɛ nadi tin ɔ, zokagwak dáa Yezu natsim ɛ. Bɛ ɛ boozeke nɛ bɛsɔ bɔɔ náá: «Gwakeka! Nyɛ ɛpedjóo Eli!»

⁴⁸ Tin, mot ngɔt pak'ɔɔ eezɛwɛyis kaab, kɛnɔɔ pes kaad, zɛkɔl ɛ bil le ghwaazok, duu tɔ mɛnyok mɛ na bwaaz-bwaaz, nyɛ eesɛɛb Yezu yɛ ɛ, nyɛ needɛ.

⁴⁹ Tin, wɔ gwaa, bɛdhiiti bot zokake náá: «Bwooda, mena pookobeeka nɛghu Eli ɛ waazyɛ, zɛdis nyɛ ɛ mɛlaaba.»

⁵⁰ Bhis yenek, wɔ gwaa, Yezu baazebo boo tsim, bhii tak nyɛ zɛsil eswos.

⁵¹ E di'enek wat, wɔ gwaa, boo lɛmbɛ nadi tɔ Di na Dɛɛ ɛ Zɛɛb ɛ zokazɛnyɛɛ kuku tak kan pɛ ɛko kɛkum pɛ si. Bɔs dheegel, mɛkok bel,

⁵² mɛvit diiel. Wɔ gwaa, bot ɛbuɛpe nagwyɛ bɔɔ edum kon nɛ Zɛɛb ɔ zokagom.

⁵³ Bɔɔ zokawɛyis tɔ mɛvit, bhis ɛgom ɛ Yezu, bɔɔ zokani tɔ Yeluzalɛm dɛl ɛ na dɛɛ, ye nabɛ ɛ bot ɛbuɛpe nabɛɛ bɛ.

⁵⁴ Kukuma tɔ lɔɔg esodja nɛ esodja ee nadi tin ebaal Yezu ɔ naabee dáa bɔs nadheegel ɛ, dɔɔ nɛ edjema djas nasaɛl tin ɛ. Boo bwoo naazɛsa bɛ ɛlyɛlɛpe, bɛ ɛ boozeke náá: «Tɛɛtɛɛ, nyɛ nabɛ ɛ Mɔn Zɛɛb.»

⁵⁵ Bɛtɛ nɛ boa nadi ɛ tin, bɔɔ ebee ɛtɛtɛpɛ sa nasɛɛ ɛ. Boa tak nadidi ɛ, bɛ nɛ Yezu, kana pɛ Ghalile. Mɛsa mɔɔ nabɛ ɛ ɛkwyɛɛ ɛ Yezu.

⁵⁶ Pak boa ɛ tak, ye nabɛ ɛ: Maali, moma dɛl Makdala, Maali nyɛɛg ɛ Zak bɛ nɛ Zozɛf, zɛnɔɔ nyɛɛg bɔɔ Zɛbɛdɛ.

Muu ɛ Yezu eekɛwaaa tɔ ɛvit

⁵⁷ Dáa ye nabɛ dwoo moo bikoko ɛ, dhiiti kuma mot dɛl Alimate zokazyɛ, din ɛ lɛ nabɛ ɛ Zozɛf. Nyɛ nabaabɛ ɛ ngɔt tɔ bɛdjekɛl ɛ Yezu.

⁵⁸ Wɔ gwaa, nyɛ zokatɔ pɛ daa kukuma Pilat, kɛwaab muu ɛ Yezu. Tin, Pilat ɛ booke náá, bɛ djɛ nyɛ muu ɛ Yezu.

⁵⁹ Tin, Zozɛf ɛ boozɛnɔɔ bes bheeza na puu, pil muu ɛ Yezu tɔ tak.

⁶⁰ Wɔ gwaa, nyɛ zokanɔɔ muu tak, kɛwa yɛ tɔ ɛvit ɛ nyɛ nakpak tɔ bat ɛkok ɛ. Nyɛ ɛ zokabinjal boo ɛkok ɛ bɛ nasa ɛtɛp bɛ neediyal ɛvit ɛ tak nɛ yɛ ɛ. Bhii tak, nyɛ eezɛnɔɔ nyɛl, sik, tɔ pɛ ndjan'ɛ.

⁶¹ Tin, kabɛla ɛ, Maali, moma dɛl Makdala nɛ nwyak Maali nadi ebee di bɛ nawa muu ɛ Yezu ɔ.

Esodja ee nadi ebaal ɛvit ɔ

⁶² ɛlu ɛwat bhii tak, ye nabɛ ɛ dwoo saba. Eboo bɛghaa-Zɛɛb nɛ ɛFalizyɛ zokazɛtɔ kɛsɛɛga pɛ daa Pilat.

⁶³ Bɔɔ nɛ nɛ náá: «Gheɲ, ye bɛ ɛ bis eetaala náá, na ghaa mɛkɔɲ menɔk, ɛ gheɲ nyɛ nadi, nyɛ dinaa nɛ tsik ɛ, ye nabɛ ɛ, nyɛ naalɛɛ náá: “E gheɲ mɛ aagwyɛ ɛ, melu mɛlɛl bhii tak, mɛ waagom.”

⁶⁴ Ye goka ɛ, wɔ lwom bot náá, bɛ kɛbaal ɛvit melu mɛlɛl, ɛtɛɛ náá, bɛdjekɛl bɛ ɛ nɛ ghwyil ɛzɛdjii muu, tɔ nɛ yɛ, da bɛ ɛ kake náá: “Nyɛ eegom!” Tin, mɛkɔɲ menek ɛ waabaagɛk dhaa-dhanjak yii nabɛ sok ɛ.»

⁶⁵ Pilat ɛ booke nɛ nɔɔ náá: «Beeka esodja ɛtɛp ɛkɛbaal ɛ. Tɔka, kɛbaal ɛvit dáa bi di ɛkwyɛl ɛ.»

⁶⁶ Bhii tak, bɛ eezɛtɔ, kɛkoobal dáa bɛ aakɛbaal ɛvit ɛ. Bɛ ɛ boopyɛt ɛkok ɛ ɛbɛ ɛ ɛvit ɛ tak ɛlyɛlɛpe. Esodja ɛ tak eezɛnɔɔ mɛnyɛl, disi tin ɛ ngwoob ɛvit.

28

Egom ɛ Yezu Klisto

¹ Dáa dwoo saba nadhan ɛ, kɛɲ tɔ mɛlem mɛ dwoo mɛkɛn mɛ yenga, wɔ gwaa, Maali moma dɛl Makdala, nɛ nwyak dhiiti Maali zɛtɔ, kɛbee ɛvit.

² Dáa bɛ katɔ́ ɛ, bɛ kasɛka ɛ, bɔs moo dheegel ɛlyɛɛpɛ. Fofop ɛ Ghɛɲ ngɔt eedus pɛ tɔ gwoo, sul ɛ bɔs, nyɛ eezɛbiɲal boo ɛkok ɛ bɛ nadiyal ɛbɛ ɛ ɛvit nɛ yɛ ɛ. Bhii tak, nyɛ eezɛnɔɔ nyɛl, disi kɔ ɛkok ɛ tak.

³ Nyɛ nadi ɛ, ɛkasɛpɛ dáa ngwyes bhi, ekaad bɛ mɛpum dhaa nyɛl.

⁴ Tin, esodja ee nazɛbaal ɛvit ɔ, moo tin syeela nɛ bebebwol, bɛ moo tin «gbegbagba» epwak nɛ bwoo, saa dáa bɛ sa.

⁵ E di'enek, wɔ gwaa fofop zokake nɛ nɔɔ náá: «Nàdika nɛ bwoo, mɛ nɛ gu náá, bi san ɛ Yezu, mot nabemaa ɛ mɛlaaba ɔ.

⁶ Nyɛ tokapɛ wak. Nyɛ eezegom dáa nyɛ nalɛɛ bin ɛ ghɛɲ nyɛ nadi, nyɛ dinaa nɛ nen ɛ di wat ɛ. Dha beeka di bɛ nakɛl muu'ɛ ɔ.

⁷ Lelka, tóka, kɛɛɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ náá: “Nyɛ eezegom! Nyɛ eetɔ́, kɛbwood bin pɛ Ghalile. Ye ɛ penek ɛ bi aakɛboma nɛ nɛ.” Bhaadal mɛ kwyɛl mɛ neelɛɛ bin ɛ, ye ɛ yenek.»

⁸ E di tak wat, boa binɔk eezɛwɛyis tɔ ɛvit, bɔɔ zɛsum kaab. Tɔ ɛlyem bɔɔ, ye nabɛ ɛ nɛ bwoo nɛ mɛmyaala ɛlyɛɛpɛ. Bɔɔ zokasik kɛgoola lɛɲ pɛ daa bɛdjekɛl ɛ Yezu.

⁹ E di tak wat, Yezu zokazɛboma nɛ boa binɔk. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Mɛ eeswos bin!» Tin, boa binɔk eezɛtiila pɛ dáa Yezu, bɛ eezɛmɛt nyɛ ɛ mɛko, bɛ moo tin nɛ ɛduwal nyɛ.

¹⁰ Yezu ɛ booke nɛ nɔɔ náá: «Sa bi ààdi nɛ bwoo. Kɛɛɛka nɛ bɔn nyaag'am náá, bɛ tɔ pɛ Ghalile. Ye ɛ penek ɛ bɛ aakɛbee mɛ.»

Lɛɲ esodja ee nadi ebaal ɛvit ɔ

¹¹ Boa binɔk dinaa ɛ ze, bɛdhiiti bot tɔ esodja ee nanɛɛgaa ɛtɛp ebaal ɛvit ɔ eezɛkum pɛ dɛl. Bɛ moo tin elɛɛ eboo bɛghaa-Zɛɛb esɛsɛɛ ee nadhaa penek ɛ djas.

¹² Bot ɛ nadi kɔ elo e bɛghaa-Zɛɛb ɔ, nɛ bɛpaa eYuda zokasɛɛga ɛ kwan. Bhii bɛ nazegwakɛl ɛ, wɔ gwaa, bɛ djɛ esodja binɔk bɛtɛ nɛ epata.

¹³ Bɛ eezɛkɛ nɛ nɔɔ náá: «Bi lɛɛ bot ɛ náá: “Bɛdjekɛl bɛ eezɛyɛ ɛ pum, zɛdjii muu mot'ɔɔ, bisɔ ɛ egɔ́.”

¹⁴ Tin, kukuma yɛn ɛ gwak ɔɔ, yɛ aanàkwaasa sonok, etɛɛ náá, bis ɛ waagu dáa bis aasil nyɛ lyem ɛ. Bis ɛ waasa náá, bi nàbɛla etɛp pɛ di mɛsa men.»

¹⁵ Esodja ɛ tak ɛ boonɔɔ epata ɛ tak. Sika bɛ nakasik ɛ, bɛ ɛ bookɛsa dáa bɛ nalɛɛ bɛ náá, bɛ sa ɛ. Deenek, ye nabɛ ɛ menduk mɛ etɛp binek naagɛk tɔ mɛlɔ mɛ eYuda djas, kɛkum dwoo pan mos'ak.

Yezu eezɛtɛl nyɛl nɛ bɛdjekɛl bɛ

¹⁶ Bɛdjekɛl bɛ kam nɛ ngɔt nalik ɔ, nadi etɔ́ pɛ ze Ghalile, pɛ kɔ ɛtsok ɛ Yezu nalyo bɛ ɛ.

¹⁷ Dáa bɛ nakum ɛ, bɛ eezɛbee nyɛ. Bhii tak bɛ moo tin ɛduwal nyɛ. Ye kɛbɛla tin ɛ, bɛdhiiti nadi ɛ, nɛ mɛsɔ tɔ ɛlyem bɔɔ.

¹⁸ Yezu ɛ bootiila pɛ bɛ nadi ɛ, nyɛ ɛ booke nɛ nɔɔ náá: «Ye nabɛ ɛ, Zɛɛb eedjɛ mɛ eghɛɲ nɛ mɛbwala mɛ djas pɛ tɔ gwoo nɛ kɔ bɔs.

¹⁹ Deenek, tóka pɛ daa bot ɛ membyak djas di kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ, da bi ɛ kɛsa náá, bɔɔ djas liigel, da bɛ ɛ di bɛdjekɛl bam. Duuka bɛ Zɛɛb nɛ din ɛ Sɛɛg, nɛ Mɔn, nɛ Sisim na Dɛɛ.

²⁰ Lyoka bɛ, bɛ kɛlooba nɛ esɛsɛɛ djas mɛ nalyaal bin ɛ. Tin, bi ɛ waabee náá, mena waadika lɔɔg wat mɛlu djas, kɛkum dwoo bɔs'ak aabookɛsi ɛ.»

Mbɛɛ Bhaadal ɛ Malak Malak Mɛkpa mɛ mɛkɛn

Beeka Mbɛɛ Bhaadal ɛ Yezu Klisto Malak nakaada tɔ mɛkana mɛ. Malak nabe ɛ ngɔt tɔ eYuda nakan ɛdum koŋ nɛ Zɛɛb bhii bɛ nagwak Mbɛɛ Bhaadal nɛ bɛdjekɛl ɛ Yezu ɛ. Nyɛ nakwyal mɛkana mɛ mbɛɛ ɛtɛp bak ɛ, ɛ sok bot nadi, bɛ dinaa ɔɔpaamyaal mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ.

Beeka Mbɛɛ Bhaadal Malak nakwyal ɛtɛp bot ɛ namyaal Zɛɛb nadi ɔɔdi bot ɛ mbyak eYuda ɔ. Ye ɛ Mbɛɛ Bhaadal na dhen. Nyɛy ɔɔkaada ɛtɛp ee edhɔma ɛ Yezu. Ye tok pe nɛ ɛtɛp ee na djaa-djaa Yezu nadi elii nɛ bot ɛ tɔ tak. Tin, tɔ tak wɔ waabela bɛtɛ nɛ edi nyɛ nakaada bhoma Yezu bɛ nɛ bɛdhiiti bot, dɔa nyɛ nadi ɛtsik bot ɛ, nɛ elɛŋ bɛ nɛ bɛdhiiti bot. E bɛdhiiti edi e sis nyɛ ɛpekaada bɛdhiiti ɛtɛp ee di ɔɔdi tɔ bɛdhiiti bɛmɛkana mɛ Mbɛɛ Bhaadal ɛ.

Mbɛɛ Bhaadal Malak nakwyal ɛ zobaadu ɛ ɛzel ɛ wat nɛ bɛmɛkana mɛ Mbɛɛ Bhaadal elɛl yii mɛkɛn. Tin, nyɛ nakaada yɛ ɛ dɔa puugɛ. Kana mɛkpa mɛ mɛkɛn, nyɛ lyaal bot Yezu ɛ dɔa Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot, (1.1). Pɛ kyee mɛsik mɛ Mbɛɛ Bhaadal nyɛ kake ɛ nɔa, Mɔn Zɛɛb eegwye bema ɛ Mɛlaaba (15.39).

Pɛ tɔ pak mɛkɛn mɛ mɛkana mɛ Malak (1.1–8.26), Yezu aakwyɛl nɔa, bot leegu zɛ nyɛ nadi. Nyɛ nadi ɛtsik membɛl, ɛsɔ mɛlyeeb tɔ bot, nyɛ nadi elii ɛ nɛ eghɛŋ. Bot nadi ɛdji-dji nɔa: «Nwyak ɛ nwyaa mot?» Tin, Yezu nadi eke nɛ bot ɛ di egek nɔa, bɛ nɛ gu nyɛ ɔ nɔa: «Nɔlɛɛka bot, sa mɛ di ɛ.»

Pɛ tɔ yak pes mɛkana kalik ɛ (8.27–16.20) lyaal ɛ dɔa Yezu di Mɔn Zɛɛb ɛ.

Bot ɛ mɛl mɛ Eyoŋ ɛ Lɔm nadu-duwal ekukuma bɔɔ ɛ dɔa bɛzɛɛb. Bot ɛ tak nadi ɛsa bɛtɛ nɛ mɛvyekele, bɛ nadi ɛ bɛngɛk ɛ bot, ɛtɛp djas bot nadi ezyɛ bɛ nɛ yɛ ɛ, bɛ nadi ekwak.

Ghuna Yezu nabe ɛ Mɔn Zɛɛb, myaala nyɛ namyaal mot nɛ esesɛɛ bɛ djas, nɛ dɔa nyɛ nalooba nɛ Zɛɛb ɛ. Ye naasa nɔa, nyɛ zuk da nyɛ ɛ gwyɛ. Dɔɔ nɛ nɔa, bɛdjekɛl bɛ nabe ɛ ɔɔleenyo ɛgu yɛ. Ye nabe ɛ, bɛ naadhuugal nyɛ, ɛ sok ye nakeaa nɔa, nyɛ waagɔaa ɛ. Tin, dhiiti kukuma ɛsodja e Lɔm ɛ nake nɔa: «Nɛ tɛɛtɛ, mot'ak nabe ɛ Mɔn Zɛɛb», ɛ sok nyɛ nabee dɔa Yezu nasil ɛswos ɛ.

E sok Yezu di elii kɔ ɛsu ɛ lɛ met ɛ, nyɛ dyeebake ɛ nɔa, nyɛ ɛ Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot. Ye kwylɛl ɛlyaal ɛ mot Zɛɛb nadjɛ ghwyil djas ɔ, dɔɔ nɛ ghwyil ɛpɛɛ ɛ bot, nɛ ɛpel ɛ mesyem. Mɛkpa mɛ tak baakwyɛl ɛlɛɛ ɛ nɔa, tɛɛtɛ nyɛ nabe ɛ mot. Ye lyaal ɛ mot mɛbwala mɛ nyɛ nadi ɛ, nɛ lwomɛl nyɛ nazye kɔ ɛsu ɛ tak ɛ.

Mbɛɛ Bhaadal Malak nakwyal ɛ, dji ɛ kiya nɔa: «Yezu ɛ zɛ?» Mot tok nɛ ghwyil ɛbɔɔza ɛ di'enek. Mɛkana ɛ Malak lyaal ɛ mɛze mɛ Yezu nadhaa e tak ɛ. Ye ɛpekwyee bot ɛtɛp bɛ neegu batsa-batsa mot Yezu nadi ɛ.

Zaŋ Nduuel-bot

¹ ɛkɛn ɛ Mbɛɛ Bhaadal dum nɛ Yezu Klisto, Mɔn Zɛɛb*.

² Dɔa ekwyla di elɛɛ tɔ mɛkana mɛ ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb Ezayi nɔa:
«Mam Zɛɛb ɛ waadhis ngoola-ngoola yam pɛ sok bhwoob'ɔ
ɛtɛp nyɛ neekoobal wɔ mɛze.†

³ Ye ɛ gwood mot di etuud kɔ kyee bɔs bɛsyɛ di ɔɔbɛ nɛ mɛdii ɛ.
Nyɛ nakeke nɛ bot ɛ mbyak'ɛ ɛ nɔa:

“Koobalka mɛze ɛ Ghɛŋ!

Tuuka nyɛ mɛze mɛ na looba-looba!‡”»

* 1:1 Mɔn Zɛɛb: tɔ bɛtɛ nɛ ekwyla nakwyaalɛl sok ɛ, ekwyla bak tok tɔ bɛdhiiti tak. † 1:2 Mal 3.1 ‡ 1:3 Eza 40.3

⁴ Tin, Zan Nduuel-bot eezɛzyɛ pɛ kyee bɔs bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ, nyɛy etuud náá: «Liigka elyem, da bi é kɛduwa Zɛɛb. Tin, Zɛɛb é waapel mesyem men.»

⁵ Tin, bot ɛ kyee dik Yude djas nɛ bot ɛ ghaada Yeluzalem lɔɔg wat, bɛ eezɛtɔ pɛ daa lɛ, kɛvaa mesyem mɔɔ é mis mɛ bot, nɛ ɛduwa Zɛɛb tɔ dii Yulɔn.

⁶ Kaad Zan nadi ebɔt ɛ nasael é, nɛ mya mɛ boo yaaga kyee bɔs bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ. Nyɛ nabɛ é nɛ bhetɛ ket é kuu. Nyɛ nadedɛ é etsemaaka nɛ ego.

⁷ Nyɛ nadi elyo mɛdhuu mɛ bot binɔk é náá: «Mot di ezyɛ bhii mam ɔ, nyɛ eedhaa mɛ nɛ mɛbwala. Mam aanàkwaakobela-belak duu ɛmalal étep ɛkotii-tiiak ekel e ekoko bɛ.

⁸ Mam duu bin Zɛɛb é pɛ tɔ dii. Yɛ kabɛ nyɛy ɔ, nyɛ aaduu bin Zɛɛb é tɔ Sisim na Dɛɛ.»

Eduwa Zɛɛb, nɛ mɛbhowal ɛ Yezu

⁹ Tin, tɔ mɛlu menek, Yezu naazɛdus pɛ Nazalet, pɛ kyee dik Ghalile, nyɛ eezɛtɔ pɛ dii Yulɔn, étep nyɛ neekɛduwa Zɛɛb pɛ daa Zan.

¹⁰ E ghen nyɛ nadi ewyis tɔ dii é, wɔ gwaa, gwoo zɛbɛnɛl. Sisim na Dɛɛ eezɛsul kɔ lɛ tyee ɛghum.

¹¹ Gwood wat zɛgɛk tɔ gwoo eke náá: «Wɔ é mɔn'am mɛ dyeebakwyɛl ɔ. Bum lyem'am é nɛ mɛmyaala ɛbuɛpɛ kɔ ɛsu ɛ lɔ.»

¹² E di tak wat, Sisim Zɛɛb eezɛtɔ nɛ nɛ pɛ kyee bɔs bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ.

¹³ Yezu naazɛsa tin pɛ kyee bɔs bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ, mɛlu mɛkam-mɛná. Satan naawa nyɛ tɔ mɛbhowal. Nyɛ nadi é tɔ betit ɛ dik. Efofop nadi ezɛkwyee nyɛ.

Yezu moo kan ɛsa mɛsa mɛ Zɛɛb

¹⁴ Ba mɛlu bhii tak, Zan naazɛmɛtaa é mbok. Tin, ye nabɛ é, Yezu naazɛtɔ pɛ Ghalile egoola Mbɛɛ Bhaadal Zɛɛb. Nyɛy náá:

¹⁵ «Ɛwala Zɛɛb nakɛk ɛ, yɛ eezɛkum! Ɛyon ɛ Zɛɛb moo é ɛkunaape. Liigka elyem, myaalka Mbɛɛ Bhaadal Zɛɛb.»

Yezu eezɛdjɔo bɛdjekɛl ɛnd

¹⁶ Yezu nadi eke mbaka-mbaka nɛ boo soob na djato-djato e Ghalile. Wɔ gwaa, nyɛ zɛbee belael ɛ mɛwyet bebá, Simɔn bɛ nɛ dhyyeb Andele ela mɛwyet tɔ dii.

¹⁷ Yezu eezɛke nɛ nɔɔ náá: «Duka mɛ, mɛ waasa náá, bi di belael ɛ mɛwyet étep ɛmɛt ɛ bot.»

¹⁸ E di'enek wat, bɛ eezɛdhuugal mɛwyet mɔɔ, étep ɛdu Yezu.

¹⁹ Bhii Yezu nakɛ ba «zii» é, nyɛ eezɛboma nɛ Zak bɛ nɛ dhyyeb Zan, bɔn Zɛbɛdɛ. Bɛ nadi é, mendiindil tɔ elɛɛd bɔɔ sela é ɛbɔn, bɔɔ ekoobal mɛwyet mɔɔ.

²⁰ Batsa deenek, Yezu eezɛdjɔo bɛ, wɔ gwaa, bɛ zɛdhuugal sɛɛg'ɔɔ Zɛbɛdɛ nɛ bot ɛ mɛsa mɛ tɔ elɛɛd, du nyɛ.

Yezu eelyo bot tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda

²¹ Yezu bɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ eezɛni kɔ dɛl Kapelnaum dwoo sabaɓ. Wɔ gwaa bɛ zɛni tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda. Nyɛ eezɛben gwood elyo mɛkpa ɛ Zɛɛb.

²² Bot ɛ nadi egwak nyɛ ɔ nadi edjoka kɔkɔ mbi yenek lyoa mɛkpa ɛ Zɛɛb. Etɛɛ náá, nyɛ nalelyo é, nɛ eghɛn, àakabɛ dáa bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi ɛ Moiiz di ezezyɛ nɛ elelyaal bɛ sok ɛ.

²³ E di tak wat, tɔ bot ɛ nadi tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda ɔ, ye nabɛ é nɛ dhiiti mot mbee sisim nadi dhedhek nyɛ ɔ. Wɔ gwaa, nyɛ zɛkyeeb náá:

²⁴ «Haa! Mena é nɛ yaa tɛp, Yezu, mot Nazalet? “Iyeee!” Wɔ zyɛ é zɛtwak bis é? Mɛ nɛ gu náá, wɔy é Mot na Dɛɛ Zɛɛb nadhis ɔ.»

²⁵ Wɔ gwaa, Yezu zɛbhɛm nyɛ elyelɛpɛ. Nyɛy náá: «Dia gwyem, wyisa tɔ nyel mot'ak!»

²⁶ Mbee sisim zokazɛdheeg mot'enɔk elyelɛpɛ. Bhii tak, nyɛ eezɛwyis tɔ lɛ nɛ boo tsim.

²⁷ Bot djas naadjoka elyelepe, bhii tak be moo djinel pak'oo: «Nwyak é nwyaa kwaambi kəkə lyoel di elyo ne eghen djas'aak? Nye é ne eghen ne ghwyil ebatake ne embee esisim náá, be wyis, boo batagwak nye, da é wyis!»

²⁸ E di tak wat, dék din e le zokake kə kyee dik Ghalile djas.

Yezu eetsik tsi e Siməŋ yii moma

²⁹ Wyisa Yezu nawyis tə ndjaa mendjaala me eYuda e, be eezetó pe ndjan e Siməŋ ne Andele, be nabe é, be ne Zak zenoo Zan.

³⁰ Be kabela tin é, tsi e Siməŋ yii moma «kpop» ne mekosa ndjaasi. Kuma nye nakum e, be eezee nye.

³¹ Yezu zetiila pe daa le, bhii tak, nye eezemalal kə le. Nye eezemet nye é mbə, wyeŋ nye. E di tak wat, mekosa eezesi tə le. Tin, tsi e Siməŋ eezewyeŋ, nye moo zebe be.

Yezu eetsik zukamwaa ne mot

³² Bikoko, dwo eezesila, wə gwaa, bot e del zokazye ne bot e mebé membi ne membi, dwo ne bot e embee esisim nadi edhedhek ə.

³³ Bot e mel djas zokazemaala é ebe e ndjaa nye nadi é.

³⁴ Tin, Yezu naazetsik bete ne membel membi ne membi nazye ə, nye naabaaso embee esisim tə bedhiiti. Tin, nye nabe é ààbet náá, embee esisim gheelii, etee náá, be nadi egwyák nye.

Yezu eezetó kegoola mekpa e Zeeb kə kyee dik Ghalile

³⁵ Tə ghoomom melem me yak elu, Yezu eezekuud tó pe kyee bəs besye di ààbe ne medii e, étep ekedjaala Zeeb.

³⁶ Siməŋ ne bot e nadi be ne be nɔɔ ə eezetó kesaa nye.

³⁷ Bhii be nakabela nye e, be eezeke ne ne náá: «Bot djas epesaa wə.»

³⁸ Nye eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Djhokaka pe yii mel etee náá, ye goka é me kegoola mekpa e Zeeb penek etee náá, me nazyé é étep tak.»

³⁹ Bhii tak, Yezu zokake kə kyee dik Ghalile djas, egoola mekpa e Zeeb tə mendjaa me mendjaala me eYuda ne esə embee esisim tə bot.

Yezu eetsik dhiiti mot nadi ne ebe e zezam ə

⁴⁰ Dhiiti mot nadi ne ebe e zezam ə, zokazetiila pe daa le, kwyit mebon si, zedjaala ne ne náá: «Me ne gu náá, wə é ne ghwyil etsik me, lyem'ə é kwyel ə, étep me neebula nyel de.»

⁴¹ Wə gwaa, ghon zemet Yezu elyelepe. Nye eezeseeb mbə, met nye, nye eezeke ne ne náá: «Me eekwyel! Tsaka.»

⁴² E di tak wat, ebe e zezam zokasi é nyel mot'enək, nye moo de.

⁴³ Bhii tak, Yezu é boozeswaal mot'enək é di tak wat. Tin, nye é boozedul nye melə elyelepe.

⁴⁴ Nye eezeke ne ne náá: «Gwaka me enyɔɔpe! Sa wə ààlee mot sa dhaa wak e. Tó kelyaal nyel'ə pe daa beghaa-Zeeb, da wə é kedje ebuwa e betit dáa Moiiz nake e, étep elyaal ne bot náá, wə eetsak.»

⁴⁵ Mot'enək eezetó, nye ààpakadi gwyem. Nye moo lee ne bot egba ne egba sa dhan e. Kə esu e tak, ye nabe é, ye naalyel ne Yezu nye tuula kə del. Nye nazokadi é pe tə kyee bəs besye di ààbe ne medii e. Bot nadi edus pe ekyee sis, zye pe daa le.

2

Yezu eetsik dhiiti mot ebe nyel nazesəb ə

¹ Ba melu bhii tak, Yezu eezebula pe Kapelnaum. Dáa bot nagwak náá, nye é pe ndjan e,

² wə gwaa zukamwaa ne mot zeseeega kə ebesee. Mebu me bot saa-sanjak di esee metel. Bot kum-kumak pe ebe e ndjaa. Tin, Yezu nabe é, elyo bot mekpa e Zeeb.

³ Bédhiiti bot zokazyε nε mot ngɔt, nyε nabε é, nyε eezesɔɔb nε εbέ. Bot ená é nabyaal nyε kɔ mwaala.

⁴ Dáa εdhuu ε bot nadi εbuεpe, ààβε nε ze εkpaa étεp bε neekεnεεg nyε si mεko ε Yezu ε. Wɔ gwaa, bot binɔk zokazεtuu εlen kɔ mii ndjaa, bε eezεsil mwaala mot εbέ ε tak.

⁵ Dáa Yezu nabee εdum ε kɔɲ ε bot ε nazyε nε mbel tak ɔ, nyε é boozεke nε mot nazesɔɔb ɔ náá: «Mɔn'am, mesyem mɔ eepelel.»

⁶ Bédhiiti bεghan ε mεkana mε etsi ε Moiiiz nadi mendiindil tin ɔ, nabε é, bε moo nε bεtε nε esiiza tɔ elyem bɔɔ. Bɔɔ náá:

⁷ «Mot'ak lii deenek étεp yé? Nyε εpebyasal Zεεb, etεε náá, mot tok nε ghwyil εpel mesyem mε sɔ mot, bhii Zεεb nyε εmet.»

⁸ E di tak wat, Yezu naagu esiiza bɔɔ. Nyε é booke náá: «Étεp yé bi di nε mbi yenek egeka?

⁹ Eye di elyel nε nen, εke é nε mbel náá: “Mesyem mɔ eepelel”, “ooho” nεghu εke é náá: “Wyεla, ghεεa mwaala yɔ, da wɔ é kε”?

¹⁰ Ye goka é bi gu náá, Sεεɲεle Mɔn Mot é nε ghwyil εpel mesyem mε bot ε bɔs.» Bhii tak, nyε eezεke nε mot nadi sɔɔba ɔ náá:

¹¹ «Mε ke é náá: Wyεla, nɔɲa mwaala yɔ, da wɔ é sik pε ndjan'ɔ!»

¹² E di'enek wat, bot djas «dhuuu» nε mis é nyel'ε, mbel eezεwyεl, ghεε mwaala yε, zεnɔɔ nyel tɔ. Bot djas naadyeebadjoka. Bhii tak, bε moo duwal Zεεb é εkeke náá: «Mena dinaa ààpaabee kɔkɔ yak sok!»

Yezu eetɔ Levi

¹³ Yezu eebaazεsik mbaka-mbaka nε boo soob na djato-djato Ghalile. Bot mεdhuu-mεdhuu nadi ezyε pε daa lε. Tin, nyεy elelyo bε mεkpa ε Zεεb.

¹⁴ Dáa nyε nadi edhan ε, nyε é boozεbee Levi, mɔn Alfe, ndiindil é di mεsa mε. Nyε nadi é, nɔɲel epata e lapo. Yezu eezεke nε nε náá: «Dua mε!» Tin, «ngbat», Levi eezεwyεl, nyε eezεdu nyε.

¹⁵ Bhii tak, Yezu eezεtɔ, kεdε edee pε ndjan ε Levi. E di tak, ye nabε é nε bεtε nε bεnɔɲel ε epata e lapo, nε bot ε mesyem, etεε náá, kwaambi bot binɔk nadi edudu nyε εbuεpe. Dɔɔ nε bεdjekel ε Yezu pε nadi é tin.

¹⁶ Bεghan ε mεkana mε etsi yii eFalizyε, nadi ebee dáa nyε nadi dε edee é di wat, bε nε bot ε mesyem nε bεnɔɲel ε epata e lapo ε. Bε é boozεdji bεdjekel bε náá: «É tεp yé nyε di dε edee é di wat bε nε bεnɔɲel ε epata e lapo nε bot ε di nε mbee mεfulu ɔ?»

¹⁷ Yezu naagwak dáa bε nadi elii ε, nyε é boozεke nε nɔɔ náá: «Bot ε di mεnyel εnyɔεpe ɔ, tok nε gwyεs ngwomel bot étεp nyε neegwom bε. Ye é membεl ε di nε gwyεs mε gwoma mε. Mε nabε é àazyε zεsaa bot ε epiki. Mε nazyε é zεsaa bot ε di egu náá, bε é bot ε mesyem ɔ.»

Mεlyo ε Yezu dum nε tεp etsi edee

¹⁸ Dhiiti dwoo, bεdjekel ε Zan, bε nε eFalizyε nadi etsi edee étεp mendjaala. Tin, bot naazεdji Yezu náá: «Étεp yé bεdjekel ε Zan nε yii eFalizyε di etsi edee, bɔ kadi é, ààtsi?»

¹⁹ Wɔ gwaa, Yezu zokabɔɔza nε nɔɔ náá: «Bi nakobee sok paa náá, bεsɔ ε mwaaz tsi edee é dwoo εbá, dhi bε di lɔɔg wat nε mwaaz, mot paazyε, zεba moma ɔ? Mam ààbee.

²⁰ Ewala ε tak é waakum, é sok yε aadi náá, mwaaz mot zyε zεsa εbá ɔ aadisaa tɔ lɔɔ ɔ. E di tak é bε aatsi edee.

²¹ «Ye tok nε mot aanyaa pes bes kaad étεp εkoobal bet kaad nε yε. Wɔ sa deenek ɔɔ, é sok wɔ aagwyii kaad tak ε, bes kaad ε waanyaa bet kaad, da é bek εlen ε tak.

²² Ye tok nε mot aawa bes mεnyok tɔ bhεεb na mwa, etεε náá, yε wyil ɔɔ, mεnyok é nε ghwyil é εbo bhεεb, da mot é su mεnyok, su dɔɔ nε bhεεb. Aàβε! Ye ààgoka deenek etεε náá, mεnyok mε na bes goka é tɔ ebes e bhεεb.»

Sεεɲεle Mɔn Mot é kukuma dwoo saba

²³ Dhiiti dwoo saba, Yezu be ne bedjekel be nadi edhaa to pyeeb kəkō mbi bhek bhusa di edjóóaa ble ε. Bōō kuku kyeed, bedjekel be nadi ebók mezem me tak enyunal.

²⁴ EFalizye zεke ne ne náá: «Bee a etεp ee be di esa dwoo saba ε, ye ààpadjεaa be ze náá, be sa deenek.»

²⁵ Yezu eezεbōōza ne nōō náá: «Bi dinaa ààpaalaa dāa Dhavid nasa é sok be ne bot be nadi to mezuk, ààbe ne sa dek ε?»

²⁶ Be naani to ndjaa Zεeb, tó, kεde emapa ee nakanāa Zεeb ye ε. E ghen tak, ye é Abiyataad é nadi boō ghaa-Zεeb. Ye nakoozodi náá, etsi lεε é náá, mot di egoka ne εde emapa binek o, ye é ghaa-Zεeb. Tin, mekoozi Dhavid naade ye, bhii tak, nye naanōō yak kyee, djε bot ε nadi egyee ne ne o.»

²⁷ Yezu zokabaazeke ne nōō náá: «Zεeb nasa dwoo saba é, étep bot, ààkabe náá, nye nasa mot é étep saba.

²⁸ Etεp tak é Sεenjεle Mōn Mot é di kukuma dwoo saba.»

3

Yezu eetsik mot na sōōbela mbō dwoo saba

¹ Bhii tak, Yezu eebaazesik to ndjaa mendjaala me eYuda. To tak, ye nadi é, ne dhiiti mot ngot ne mbō sōōbela.

² Bot moo tinaak «dhuuu» ne mis é nyel ε Yezu egwyak neghu nye waatsik nye é dwoo saba, étep be neepit nye.

³ Yezu eezεke ne mot na mbō sōōbela yenōk náá: «Wyεla, dha! Tyanā tetel kuku εbwak.»

⁴ Nye eezεdji εdhuu ε bot ε nadi tin o: «To etsi, eyé di egoka ne esael dwoo saba, enem esa “ooho” embee esesεε?» Tin, bot djas moo tinaak «mōōō», ààbōōza nye.

⁵ Yezu eezεbulal mis, gwyák be ne εbuk to lyem, nyel tyak nye «wōyōη» ne mbi yenek melyel me elyem me bot ε tak. Nye eezεke ne mot tak náá: «Sεεba mbō'ō.» Nye eezεsεeb mbō'ε, wō gwaa, mbō'ε tak zεsekel bula enyōεpe.

⁶ EFalizye eezεwyis to ndjaa mendjaala me eYuda. Tin, be eezεsεega ne bot ε zεega mekoozi Ellood. Be ne be nōō é boōzeni é boob, étep εdjek dāa be aasa étep be neegó nye ε.

Edhuu ε bot eezεdu Yezu

⁷ Yezu ne bedjekel be eezεtō mbaka-mbaka ne boō soob na djato-djato Ghalile. Wō gwaa, zukamwaa ne mot zεdu nye. Bot ε tak nadudus é pε kyee dik Yude ne pε Ghalile,

⁸ dεl ε Yeluzalem, pε kyee dik Idhume, pε kyee dik yii kyiid dii Yulden, zenōō pε kyee dik Tiid ne Sidōn. Be nadi ezye mεdhuu-mεdhuu etεε náá, be nabe é egwak menduk me sa nye nasa ε.

⁹⁻¹⁰ Dāa nye naadi etsik membel εbuεpe ε, bedhiiti nasuu é, be ghaaga nye é nyel, étep bōō be met neemεt nye ne mεmbō mōō, be neetsak. Tin, Yezu é booleε ne bedjekel be náá, be nōō nye dhiiti elεed étep nye neeni to tak, é kaab náá, bot εzεkebila nye é nyel.

¹¹ E sok bot ε embee esisim nadi edhedhek o, nadi ebee nye ε, be nadi ekwyit mεbon si, si meko me, é etsim náá: «Wō é Mōn Zεeb!»

¹² Yezu é bozelyak be elyεεpe náá, be nāsa náá, bot gu mbi mot nye nadi é.

Yezu eezεsεε bot ε lwoma ye kam ne bebā

¹³ Bhii tak, Yezu eezεbyet kō etsok. Nye eedjóō bot ε nye nasεε o, wō gwaa bot ε tak zokazyε pε nye nadi é.

¹⁴ Bhii tak, nye eezεto to sama yōō bot ε lwoma kam ne bebā yii nye aadi egyee ne nōō ε, étep nye neekyeed be, be kelyo bot mekpa ε Zεeb,

¹⁵ dōō ne εdje be eghen εsō embee esisim.

¹⁶ Beeka min me bedjekel kam ne bebā tak e: Simōη, mot Yezu naget Pyεed o,

¹⁷ Zak ne mōn nyeεg Zan, bōō djas bōn Zεbedε. Yezu naget be din ε «Bhoanεlghes» ye kwyel elεε é: bot ε di dāa ndum bhii o.

¹⁸ Andele, Filip, Bhaatelemi, Matye, Toma, Zak mən Alfe, Tade, Simən mot di tɔ ɛdhuu ɛ eZɛlɔt ɔ,

¹⁹ zɛnɔɔ Yudas Iskaliɔt, mot naka Yezu gha ɔ.

Bot ɛ mɛbyel ɛ Yezu eetɔ kɛsaa Yezu

²⁰ Bhii tak, Yezu eezɛsik pɛ ndjaa. Wɔ gwaa zukamwaa nɛ mot zɛlwood kɔ ɛbɛsɛɛ, ààbɛ nɛ dɔ́a bɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ dɛ edee.

²¹ Dɔ́a bot ɛ mɛbyel mɛ nagwak deenɛk ɛ, wɔ gwaa, bɛ ghɛɛ, tɔ́, kɛsaa nyɛ, bɛ neebula nɛ nɛ etɛɛ nɔ́a, tɔ́ elo bɔɔ, bɛ nadi egek ɛ nɔ́a: «Yezu ɛpebɛ myan.»

Mɛbhekɛl mɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi

²² Bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nadus pɛ Yeluzalɛm ɔ, moo tin eke pak'ɔɔ nɔ́a: «Nwyak ɛ leega nɛ Bɛlzebul, kukuma embee esisim djas.» Bɔɔ nɔ́a: «Yɛ ɛ kukuma embee esisim ɛ di ɛdjɛ kɔkɔ yak mbi mɛbwala mɛ nyɛ di esɔ embee esisim nɛ yɛ ɛ.»

²³ E di'enek, Yezu eezɛdjɔɔ bɛ. Nyɛ eezɛlii nɛ nɔɔ tɔ kana. Nyɛy nɔ́a: «Satan ɛ nɛ ghwyil ɛsɔ nyel'ɛ nyɛ ɛmet ɛ?»

²⁴ Yɛ bɛ nɔ́a, mɛsa mɛ bot ɛ ɛyon ɛ wat ɛ ɛwaya pak'ɔɔ ɔɔ, ɛyon ɛ tak aanɔ́kwaadi.

²⁵ Baabela nɔ́a, bɔn bil wat ɛ di egena pak'ɔɔ ɔɔ, bil tak aanɔ́kwaadi.

²⁶ Yɛ kwyɛl ɛlɛɛ nɔ́a, Satan ɛ twak nyel'ɛ nyɛ ɛmet ɔɔ, mɛbɛka'enek tɔ ɛyon ɛ lɛ, tin, nyɛ aanɔ́kwaabaabɛ nɛ ghwyil, ɛsi ɛ lɛ'enek.

²⁷ «Yɛ tok nɛ mot di nɛ ghwyil ɛni tɔ ndjaa mot mɛnyan, da ɛ nɔɔ esa bɛ, yɛ bɛ nɔ́a, nyɛ dinaa ààpaamɛt nyɛ sok, da ɛ kɔl nyɛ mɛmbɔ nɛ mɛko ɔɔ. Tin ɛ, nyɛ aadjala nɛ ɛnɔɔ esa ɛ ndjan'ɛ djas, da nyɛ ɛ wyis, tɔ́.

²⁸ Tsɛɛtsɛ nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́a: Mesyem mɛ bot djas ɛ nɛ ghwyil ɛpelaa, yɛ nakoozodi ebyas djas bɛ byasal Zɛɛb ɛ nɛ mesyem mɔɔ djas.

²⁹ Yɛ kabɛ nɔ́a, mot eebyasal Sisim na Dɛɛ ɔɔ, nyɛ aanɔ́kwaapelaa, etɛɛ nɔ́a, yɛnɛk ɛ syem na kɔm-kɔm.»

³⁰ Yezu nalii nɛ nɔɔ deenɛk ɛ, etɛɛ nɔ́a, bɛ nadi eke nɔ́a: «Yɛ ɛ mbee sisim ɛ di tɔ lɛ.»

Tɛtɛ bot ɛ mɛbyel ɛ Yezu

³¹ Nyɛɛg ɛ Yezu nɛ bɔn nyɛɛg eezɛkum, bɛ eezɛtyaa pɛ kel, ààni tɔ ndjaa. Bhii tak, bɛ eezɛlwom mot, nyɛ kɛdjɔɔ Yezu.

³² Etɛɛ nɔ́a, zukamwaa nɛ mot nadi ɛ mendiindil nyɛy kuku ɛbwak. Wɔ gwaa, bɛ zɛlɛɛ nɛ nɛ nɔ́a: «Nyoog nɛ bɛdhyeeb bɔ, zɛnɔɔ bɛkɛl bɔ ɛ pɛ kel. Bɛ ɛpesaa wɔ.»

³³ Tin, Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔ́a: «Nyaag'am ɛ zɛ? Da bɔn nyaag'am ɛ kabɛ bɛzɛ?»

³⁴ Wɔ gwaa nyɛ bulal mis, gwyák ɛdhuu ɛ bot binɔ́k djas. Nyɛ ɛ booke nɔ́a: «Beeka nyaag'am nɛ bɔn nyɛɛg bam di wak ɛ.

³⁵ Etɛɛ nɔ́a, mot di esa ɛkwosak ɛ Zɛɛb ɔ, nyɛ ɛ di mɔn nyaag'am, kɛl'am nɛ nyaag'am.»

4

Kana sɔsɛl mɛbhek

¹ Bhii tak, wɔ gwaa Yezu baazɛni elyo bot mbaka-mbaka nɛ boo soob na djato-djato Ghalile. Wɔ gwaa zukamwaa nɛ mot zɛsɛɛga tin, nyɛ ɛ boozɛni tɔ dhiiti ɛlɛɛd. Nyɛ eezɛnɔɔ nyel, disi. Elɛɛd nadi ɛ tɔ dii, bot kadi ɛ pɛ kyiid ɛ ngwoob dii.

² Nyɛ naalyo bɛ bɛtɛ nɛ mɛlyo tɔ ekana. Tɔ dhiiti kana, nyɛ naake nɛ nɔɔ nɔ́a:

³ «Gwakeka! Dhiiti dwoo mot ngɔt naatɔ pɛ pyeeb'ɛ, kɛsɔs bhek.

⁴ Dɔ́a nyɛ nadi esɔs bhek ɛ, kyee bhek wat nakwyit ɛ, ɛ gba, wɔ gwaa, enen zokazyɛ, zɛdɛ yɛ.

⁵ Yak kyee bhek kakwyit ɛ, kɔ bat ɛkok. Aàkobɔya deenɛk, mɛbhek eezɛkwyil etɛɛ nɔ́a, di tak nadi ɛ, nɛ ba bim ebɔs.

⁶ Bhii tak, gwyɛs na “ghɛ-ghɛ” zɛkɛɛza kɔ mɛbhek menɛk, wɔ gwaa djas zɛsyee etɛɛ nɔ́a, ekanɔl ɛ tak nabɛ ɛ ààni tɔ bɔs ɛdimɛpɛ.

⁷ Dhiiti kyee bhek nakwyit é tɔ engwyinini. Engwyinini binek wyee, kala kɔ mbɛɛ mɛbhek, ààbɛ nɛ dɔ́a mɛbhek wyee ɛnyɔɛpɛ. Mɛbhek kadi é, ààwum.

⁸ Tin, dhiiti kyee bhek nakwyit kɔ mbɛɛ bɔs ɔ, naakwyil ɛnyɔɛpɛ, wɔ gwaa, ye kwyil mɛzɛm. E kwos wat, bhum mɛkam-mɛlɛl, é yak kwos bhum mɛkam-mɛtɛn nɛ wat, é dhiiti kwos bhum dhet.»

⁹ Bhii tak, Yezu zɛke nɛ nɔɔ náá: «Yɛ bɛ náá, bi é nɛ mɛlɔ mɛ ɛgwak ɔ, gwakeka ɛnyɔɛpɛ!»

Etɛp yɛ Yezu di elyo tɔ ekana?

¹⁰ E sok bɛ nadi bɛ nɛ Yezu bɔɔ bɛ ɛmet ɛ, bot ɛ nadi egyee nɛ Yezu ɔ, zɛnɔɔ bɛdjekɛl bɛ kam nɛ bɛbá, naazɛdji nyɛ ɛsuk ɛ ekana binek.

¹¹ Wɔ gwaa, nyɛ zɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Biɔ, bi eezɛdjɛaa ɛtson ɛgu ɛ ɛsuk ɛ ɛyon ɛ Zɛɛb. Yɛ kabɛ bɛsɔ bin ɔ, bɛ gwak yɛ ɛ tɔ ekana.

¹² Deenek,
 “Bɛ é nɛ ghwyil ɛgwyák nɛ mis, ààbɛɛ.
 Bɛ é nɛ ghwyil ɛgwak nɛ mɛlɔ, ààmɛt sa yɛ di ekwyɛl ɛlɛɛ ɛ,
 é kaab náá, bɛ é zɛkɛbula dum kon nɛ Zɛɛb,
 da bɛ é bela ɛpelak ɛ Zɛɛb!”»

Yezu moo lɛɛ ɛsuk ɛ kana tak

¹³ Bhii tak, nyɛ eebaazɛke nɛ nɔɔ náá: «Bi ààtiibal ɛsuk ɛ kana yak ɛnyɔɛpɛ? “Aah” bi aagwak ɛsuk ɛ bak bɛdhiiti ekana dɔ́a? Gwakeka ɛsuk ɛ tak:

¹⁴ Sɔsɛl mɛbhek kɛsɔs é mɛkpa ɛ Zɛɛb.

¹⁵ Bɛdhiiti bot é dɔ́a mɛbhek mɛ di é ngwoob egba é di mɛkpa ɛ Zɛɛb kwyit ɔ. Nɛ ɛgwak ɛ bɛ zogwak ɛ, Satan eelezyɛ, zɛnɔɔ bɛ mɛkpa mɛ tak tɔ ebhum elyem bɔɔ.

¹⁶ Tin, yɛ é nɛ kyee bot ɛ di dɔ́a mɛbhek kwyit kɔ bat ɛkok ɔ. Dɔ́a bɛ gwak mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ, wɔ gwaa, bɛ myaal nɛ mɛmyaala djas.

¹⁷ Tin, bɛ ààbɛt náá, mɛkpa mɛ tak gheeni bɛ ɛnyɔɛpɛ tɔ ebhum elyem, bɛ ààwa zii ɛbuɛpɛ. Tin, mezuk nɛ mɛtiiga é tuula bɛ kɔ ɛsu ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔ, ɛliig ɛ lɔɔ Zɛɛb kon ààbɔya.

¹⁸ Bɛdhiiti tɔ lɔɔ gwak mɛkpa ɛ Zɛɛb é dɔ́a kyee bhek nakwyit tɔ engwyinini ɛ. Yɛ é bot ɛ di ɛgwak mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔ,

¹⁹ tin, esiiza esa e bɔs'ak, ɛwyeeb ɛ mɛvu, nɛ egwyɛs e esonok mbɛs é di enyal mɛkpa ɛ Zɛɛb tɔ elyem bɔɔ. Tin, yɛ kadi é, ààdjɛ bhum.

²⁰ Bɛdhiiti bot kadi é dɔ́a mɛbhek mɛ kwyit kɔ mbɛɛ bɔs ɔ. Yɛ é bot ɛ di ɛgwak mɛkpa ɛ Zɛɛb, myaal yɛ nɛ lyem wat, da bɛ é kɛ dɔ́a Zɛɛb di ekwyɛl ɛ. Tin, bɛ waadjɛ bhum ɛbuɛpɛ, yak mɛkam-mɛlɛl, yak tak mɛkam-mɛtɛn nɛ wat, yak dhet.»

Kana lama

²¹ Wɔ gwaa, Yezu baazɛke nɛ nɔɔ náá: «Mot é nɛ ghwyil zyɛ nɛ lama, da nyɛ é butal si bhwa, nɛghu ɛnɔɔ yɛ, da é wa pɛ si gon e? Yɛ nɛɛgaa é pɛ kɔ tɛɛg, ɛtsal é?

²² Yɛ tok nɛ sa ɛsɔ aadi àànyɛn é mwos dwoo. Esa e mɛsɔ djas aadi é, nyɛn é gwyɛ.

²³ Bɛɛka mɛlɔ min, yɛ bɛ náá, bi é nɛ mɛlɔ mɛ ɛgwak ɔ, gwakeka ɛnyɔɛpɛ!»

²⁴ Bhis yenek, Yezu baazɛke nɛ nɔɔ náá: «Dika nɛ ɛtson dum nɛ ɛtɛp djas mɛ di ɛlɛɛ bin ɛ! Dɔ́a bi di edum kon nɛ Zɛɛb ɛ, é di tak wat, nyɛ waabil bin ɛgu. Nyɛ aalwoodal bhwan'en ɛ dɔ́a bi di elwoodal bhwa bɛsɔ bin ɛ. Tin, nyɛ waalwoodal bin yɛ ɛbuɛpɛ.

²⁵ Eɛɛ náá, yɛ é mot aadi nɛ ba bim sonok ɔ, bɛ aabil nyɛ dhiiti. Yɛ kabɛ mot di ààbɛ nɛ sonok ɔ, nyɛ aanàkwaabel a sonok. Ba bim nyɛ aadi nɛ yɛ ɛ, yɛ waadɛkaa djas.»

Kana bhek di ekwyil nyɛ ɛmet ɛ

²⁶ Wɔ gwaa, Yezu baazɛke náá: «Beeka sa di ɛnɔɛl nɛ ɛyon ɛ Zɛɛb ɛ: dhiiti mot zokakɛmwam mɛbhek é bɔs.

²⁷ Bhii tak, nyε eezεsik. Nyε nakoozodja gɔ́ é pum, nεghu nyε kadi é dwooz, mεbhek εpekwyil nε εwyee tɔ pyeeb. Nyεy ààgu dǎa di esεε penek ε.

²⁸ Kabela tin ε, mbεε bɔs ε di esa náá, mεbhek menek kwyil nε εwyee εnyɔεpe. Kan εtuu ε bɔs, zyε, kum le, bhii tak zεdje mεzem mε na bes, batadje bhum mεbhisa.

²⁹ Tin, é di yε aakabe náá, bhisa eezεsɔk ε, nyε kazyε é nε εlando, zεkan mεsa mε edis bhisa tak.»

Kana mɔɔ bhek na sike-sike di edjɔoaa mutaad ε

³⁰ Wɔ gwaa, Yezu baazεke náá: «Eyon ε Zεeb aakɔa nε yaa mbi sa? Tɔ yaa kana mena aadjala nε etel Eyon ε Zεeb?»

³¹ Eyon ε Zεeb é dǎa bhek le di edje bhum di edjɔoaa mutaad ε. E sok bε di ebe yε tɔ bɔs ε, nyε eedhaa mεbhek djas kɔ bɔs nε metɔɔl.

³² Tin, yε bε náá, nyε eebεaa ɔɔ, nyε waakwyil, mεwyee mε é dhaa ele ee di tɔ mɔɔ bok ε djas. Nyε waakwyil boo elεε djala náá, enen lóo mεk mɔɔ kɔ ebhuuz e tak.»

³³ Deenek, ye é tɔ kɔkɔ mbi ekana binek ε Yezu nadi lelyo bot. Nyε naleleε bε, yii baadjala nε εmet esuk ε tak ε.

³⁴ Nyε nabe é àalii nε bot, ààbe nε kana tɔ sa nyε di ekwyel elεε ε. Ye kabε é sok nyε nadi bε nε bedjekel bε, bɔɔ bε εmet ε, nyε nadi elεε bε mεsuk mε ekana binek djas.

Yezu eezεlyak ghuu

³⁵ Bikoko dwoɔ tak wat, Yezu eezεke nε bedjekel bε náá: «Djhooseεka pε yii kyiid boo soob na djato-djato.»

³⁶ Bε eezεlik εdhuu ε bot binɔk, bedjekel eezεtɔ sama wat nε Yezu tɔ boo elεεd. Tin, bεdhiiti mεleεd nadi é, é ngwoob'ɔɔ.

³⁷ Ààbɔya deenek, kasεka é boo ghuu εlyelepe eezεkan, ghulal tak eeghεε εbhyyeb ε mεdii kεεza é elεεd, elεεd moo tin eni mεdii, kesa yε aalwood-lwooda.

³⁸ Yezu, pε esik ε elεεd, nyε nadi é, é gɔ, lo kɔ boola. Bedjekel bε zokazεdjem nyε nε etsim. Bɔɔ náá: «Lyoel, mena é di esikaa. Ye ààgwyák wɔy é?»

³⁹ Tin, Yezu eezεdjem. Bhii tak, nyε eezεlyak ghuu. Nyεy nε dii náá: «Sila ghulal'ɔ. Dia gwyem!» E di'enek, ghuu eezεsila, bhwak moo tin «kup».

⁴⁰ Bhii tak, Yezu eezεke nε bedjekel bε náá: «Étεp yé bi di nε kεη? Bi ààdum kɔη nε Zεeb é?»

⁴¹ Ye nabe é, bwoɔ naasa bε εlyelepe, bε moo djinel pak'ɔɔ náá: «Nwyak é nwyaa kwaambi mot di náá, dɔɔ nε ghuu nε boo soob na djato-djato εpegwak nyε'aak?»

5

Yezu eetsik dhiiti mot nadi nε mbee sisim ɔ

¹ Yezu bε nε bedjekel bε eezεsεε pε yii kyiid boo soob na djato-djato Ghalile tɔ pε kyee dik Ghadasa.

² Dǎa nyε nadi esul tɔ elεεd ε, kasεka é dhiiti mot edus tɔ mεvit, ezyε esaa tyee nyε aaboma nε nε. Embee esisim nadi edhek mot tak.

³ Mot tak nadidi é tɔ mεvit. Nyε nabe é ààbe nε mot aakwak εmet nyε, étεp bε neekɔl nyε nε ekel e ghwooz.

⁴ Etεε náá, sok, ye nabe é, nyε eewaaa mεko é mbwak nε ekɔlaa nyε mεmbɔ nε eghwooz, nyεy zokabwak mbwak, dɔɔ nε bwak eghwooz. Ye tok nε mot aakwak εmet nyε.

⁵ Mεlu djas, mwos nε pum nyε nadidi é tɔ mεvit nε kɔ mεtsok, é tsitsim nε ebaal ε nyel'ε nyε εmet nε mεkok.

⁶ Etsetaεpe nyε nadi é, nyε eezεbee Yezu, wɔ gwaa, nyε sum kaab, zεghaaga si, si mεko mε mεbɔη si.

⁷ Nyε eezεtsim εlyelepe náá: «Mε sa wɔ yé, Yezu, Mɔn Zεeb Mεkaake? Mε εpedjaala nε nɔ nε din ε Zεeb, nàtwaka mε!»

⁸ Nyε nadi eke deenek é, etεε náá, ye nabe é, Yezu naake náá: «Mbee sisim, wyisa tɔ mot'ak!»

⁹ Wɔ gwaa, Yezu zokazɛdji nyε: «Din ε lɔ ε yé?» Nyε eezεbɔɔza nε nε náá: «Din ε lam é «Mekɔm-mekɔm» etεε náá, bis nε bu.»

¹⁰ Tin, nyε eezɛdjaala nε Yezu εlyelεpe náá: «Nàsɔ bis etsetape nε kyee dik'ak!»

¹¹ E di tak, ye nabe é nε boo εsan ε bεghwyee nadi egɔɔ kɔ metsok menek ε.

¹² Embee esisim eezɛdjaala nε Yezu, bɔɔ nε nε náá: «Kyeeda bis tɔ bεghwyee bak. Lεεa náá, bis ni tɔ mɛnyel mɔɔ!»

¹³ Yezu zokazemyaal bε ye ε. Tin, wɔ gwaa, bε zεwyis tɔ mot'enɔk, ni tɔ εsan ε bεghwyee binɔk. Bε nadi é, εbuεpe tyee bεghwyee bεmil εbá. Bɔɔ djas zεsul εtsok pε bε nadi é, nε ekaab. Wɔ gwaa, bε zεges, kεghaaga tɔ dii. Bɔɔ djas si na «bheεε».

¹⁴ Bot ε nadi ebee edjema binek djas ɔ, zokasik nε ekaab, kελεε bot kɔ dɛl nε tɔ epyeeb. Tin, wɔ gwaa, bεtε nε bot zokazyε, zεbee sa nasael ε.

¹⁵ Bε eezεkum pε kyee Yezu nadi ε. Tin, bɔɔ zokazεbee mot embee esisim mεkɔm-mεkɔm nadi edhedhek ɔ, ndiindil nε ekaad é nyel. Nyε nabe é nyel εnyɔεpe. Wɔ gwaa, bwoo zεmet bɔɔ djas.

¹⁶ Bot ε nabee edjema binek djas ɔ, moo tin ebanja bot dáa mot na embee esisim mεkɔm-mεkɔm natsak ε, nε dáa bεghwyee nakεghaaga tɔ dii ε.

¹⁷ Etεp tak, bε é boozɛdjaala nε Yezu, bɔɔ nε nε náá: «Dusa kɔ kyee dik'es. Tɔa pε kyee sis.»

¹⁸ E ghεη Yezu nadi eni tɔ boo elεεd ε, wɔ gwaa mot embee esisim nadi edhedhek ɔ zεke nε nε náá: «Mε kwyel ε, mε di sama wat nε nɔ.»

¹⁹ Tin, ye kabε Yezu ɔɔ, nyε nabe áakwyel. Nyε é booke nε nε náá: «Sika pε ndjan'ɔ, pε daa bot bɔ, da wɔ é lεε bε enεm nε embεε Ghεη sa dum nε tsik'ɔ ε, nε dáa nyε gek wɔ ghon ε.»

²⁰ Mot'enɔk eezεtɔ, nyε moo tin ekελεε kɔ eghaada kam nadi pε kyee dik'enek ε, dáa Yezu natsik nyε ε. Bot djas nadi egwak nyε ɔ naadyeebadjoka.

Et sak ε mɔn Zayilus nε moma nadi nε εbέ ε ghiya ɔ

²¹ Yezu eezεbula pε yii kyiid dii tɔ elεεd, wɔ gwaa, zukamwaa nε mot baazεsεga é ngwoob'ε. Tin, nyε nadi é, é ngwoob boo soob na djato-djato.

²² E di'enek, ye nabe é nε dhiiti kukuma ndjaa mendjaala mε eYuda, din ε lε nabe é Yayilus. Dáa nyε nabee Yezu ε, nyε eezεkwyit mεbon si, si mεko mε

²³ é djaala nε nε, é basal náá: «Mɔn εsyεs ε lam εpebέ εlyelεpe. Mendjaala mam é náá, wɔ zyε zεkel mεmbɔ kɔ lε étεp nyε neetsak, da nyε é baadi nε tsik kɔ bɔs!»

²⁴ Yezu eezεtɔ bε nε nε, zukamwaa nε mot é du nyε, bak é tuma nyε é nyel nε etiidal nyε.

²⁵ Tɔ εdhuu ε bot binɔk, ye nabe é nε dhiiti moma ghiya nadi ekekek nyε é nyel boa, áàbε nε etsek ɔ, εbέ ε tak naasa nε nε tyee membu kam nε ebá.

²⁶ Ye nabela é, nyε naazεke nε εbέ ε tak tɔ mendjaa mε mεgwoma εbuεpe, epata si nyε «pum», nyεy áatsak. Yenek djas nakεgheghεε nyε εbέ ε ghεεa.

²⁷ Dáa moma yenɔk zεgwak menduk ε Yezu ε, nyε eezεni tɔ εdhuu ε bot binɔk, nyε moo du Yezu bhii kon, nyε eezεmet kyee εghɔ ε kaad ε Yezu wat

²⁸ etεε náá, nyε nabe é, nyε naake tɔ lyem'ε náá: «Mε zomet kaad'ε ɔɔ, mε εpetsak!»

²⁹ Tin, mεta nyε zomet ε, é di tak wat, nyε eezεbee náá, nyε eetsak. Ghiya eezεkat εkwyil nyε. Nyε moo é nε nyel εnyɔεpe.

³⁰ E di'enek wat, Yezu zεgu náá, dhiiti mεbwala eewyis tɔ lε. Nyε eezεliigel tɔ εdhuu ε bot binɔk, wɔ gwaa, nyε dji bε náá: «Ezε met mε é kaad?»

³¹ Bεdjekel bε zokabɔɔza nε nε náá: «Wɔ eebee yak kwaambi zukamwaa nε mot di etiidal wɔ'aak, bεdhiiti é tuma wɔ é nyel'aak, da wɔ é baadji náá: «Ezε met mε é kaad?»»

³² Tin, Yezu eezεliig mis, nyε moo gwyák é ngwoob'ε, étεp nyε neebεe mot sa deenek ɔ.

³³ Moma tak «gbegbagba» ne bwoo, éteṗ nye nadi egu sa nye nasa ε. Nye eezekwyit mebon si, si meko ε Yezu, nye eezemyaal. Bhii tak, nye eeleε dāa ye nasael ε, djas.

³⁴ Wɔ gwaa, Yezu zεbɔɔza ne ne náá: «Esyses ε lam, edum ε koṇ ε lo ne Zεeb eetsik wɔ. Tɔa enyɔpe, wɔ eezetsak.»

³⁵ Tinaak, Yezu dinaa elii, bot eezεdus pe ndjan ε kukuma ndjaa mendjaala me eYuda, zεleε Yayilus náá: «Esyses ε lo eezepεka, nākabaadhek lyoel.»

³⁶ Yezu nabe ààbis sa be nadi elii ε. Nye é boozeke ne kukuma ndjaa mendjaala náá: «Nàbem ba. Duma koṇ ne Zεeb!»

³⁷ Tin, nye eezelu bot djas náá, be nàdu nye. Nye nató é, be ne Pyeεd, ne Zak be ne mɔn nyeεg Zan.

³⁸ Be eezekum pe daa kukuma ndjaa mendjaala me eYuda, bela tin bhwak metetel ne megwye, ne etanjal ne etsim.

³⁹ Nye eezeni tɔ ndjaa. Bhii tak, nye eezeke ne nɔɔ náá: «Yak é yaa kwaambi etap ne megwye? Mɔn ààpagwye. Nye é, é gɔ.»

⁴⁰ Wɔ gwaa, bot gɔ nye. Nye eezewyisal bot djas pe kel. Nye nakalik tɔ ndjan é, be ne seεg, ne nyeεg mɔn, zenɔɔ bedjekel be. Be eezeni tɔ dhen mɔn tak nadi ε.

⁴¹ Nye eezemet nye é mbɔ, nye é booke ne ne náá: «*Talita kumi!*» Ye kwyel eleε é náá: «Mɔn moma! Me leε wɔ é, wyela!»

⁴² E di tak wat, mɔn moma yenɔk eezewyel, nye moo ke. Nye nabe é ne membu tyee kam ne ebá. Tin, ye nabe é, bot naadyeebadjoka elyεpe.

⁴³ Yezu eezelyak be náá, be nàleε bot. Bhii tak nye é boolwom be náá, be dje mɔn tak edee e dek.

6

Bot ε Nazalɛt ààmyaal Yezu

¹ Yezu eezεdus pe nye nadi ε, nye eezetó sama wat be ne bedjekel be pe Nazalɛt ghaada nye nawyee kɔ tak ε.

² Dwoo saba, nye nadi elyo bot tɔ ndjaa mendjaala me eYuda. Zukamwaa ne mot nadi tin ɔ naadyeebadjoka εbuεpe. Bɔɔ ekeke náá: «Yak é yaa kwaambi elyo ε bot? Eze dje nye mbi yak etson ne endem e mebwala me nye di ne ye'aak?»

³ Ye tok nyeṗ di salpande, mɔn Maali, mɔn nyeεg ε Zak be ne Yozes, ne Yude, zenɔɔ Simɔṇ é? Bekel tok wak mena ne be nɔɔ?» Yenek djas naasa náá, nye di tyee boo ebek dum ne nɔɔ.

⁴ Wɔ gwaa, Yezu zεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Ngoolɛl-mεkpa ε Zεeb dyeebaduwalaa é, pe kyee sis, ààbe pe kɔ dɛl ε nye nabyel kɔ tak ε, neghu tɔ ndjan'ε ne tɔ bil'ε.»

⁵ Tin, nye nabe é ààsa dhiiti ndem mebwala, bhii nye nazokel bedhiiti membel membo da be é tsak ε.

⁶ Nye nadi edjoka dāa bot ε dɛl ε le nadi ààdum koṇ ne ne ε.

Lwomel bedjekel be kam ne bebá

Bhii tak, Yezu naazeke elyo bot mekpa ε Zεeb kɔ mel me nadi é ngwoob dɛl ε le ε.

⁷ Nye eezεdjoo bedjekel be kam ne bebá, nye eezekyeed be bebá-bebá. Wɔ gwaa, nye zεdje be eghen kɔ embee esisim.

⁸ Nye eezεdje be tsi náá: «Sa mot àànɔɔ sonok wat, nye neetó ne ye mɛdjoṇ. Bi zotó é, ne sek. Sa mot àànɔɔ mapa, àànɔɔ ekoo, àànɔɔ-nɔṇak meea tɔ mengwye men.

⁹ Botka be mεpapa. Sa mot àànɔɔ dhiiti kuwa éteṗ ekeswoola penek.»

¹⁰ Nye eebaazeke ne nɔɔ náá: «Bi é kum dhiiti di ɔɔ, dika tɔ ndjaa bi aasulal ε. Dika é di'enek kekum dwoo bi aadus tin ε.

¹¹ Bot ε dɛl epεε náá, bi nàsulal pe daa lɔɔ ɔ, neghu be kapεε egwak bin ɔ, kpaaka yebɔ, da bi é kut be piib di é meko min ε. Ye aadi é, tyee mwana éteṗ embee esesεε bɔɔ.»

¹² Bedjekel eezetó, kegoola ne bot djas náá, be liig elyem.

¹³ Bɔɔ zokasɔ bɛtɛ nɛ embɛe esisim. Bɛtɛ nɛ membɛl naatsak, bhii bɛ nadi elɔɔb bɛ mul ɛ.

Esyee ɛ Zan Nduuel-bot

¹⁴ Ghuna ye nabe ɛ, Mɛkoozi Ellood naagwak menduk ɛ Yezu etɛɛ nɔ́á, dék'ɛ nabe ɛ, ye eezɛdjala mɛl djas. Bɛdhiiti bot nadi ekeke ɛ nɔ́á: «Zan Nduuel-bot naagwyɛ, gom. Ɛtɛp tak ɛ nyɛ di esa bɛtɛ nɛ yenek endem e mɛbwala.»

¹⁵ Bak nɔ́á: «Ye ɛ ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb, Eli!» Yak kyee bot nɔ́á: «Ye ɛ ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb, dɔ́a dhiiti ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb na mwa!»

¹⁶ Dɔ́a Ellood nagwak sa bot nadi elii-ii kɔ ɛsu ɛ Yezu ɛ, nyɛ ɛ boozɛke nɔ́á: «Ye bɛ Zan ɔɔ, ye nabe ɛ, mɛ naazelwom nɔ́á, nyɛ tsakaa, nyɛy ɛ baagom!»

¹⁷ Nɛ tsɛɛtɛ ye nabe ɛ, Ellood naalwom nɔ́á, bɛ mɛt Zan kɔl nyɛ ɛ membok kɔ ɛsu ɛ Helodhiaad, mwaa tel, Filip, nyɛ nadɛk ɔ.

¹⁸ Etɛɛ nɔ́á, Zan naake nɛ Ellood nɔ́á: «Ye ààgoka nɔ́á, wɔ dɛk mwaa mɔn nyoog!»

¹⁹ Helodhiaad nadi ebhina Zan ɛlyɛɛpɛ. Nyɛ nadi esaa dɔ́a nyɛ aasa ɛtɛp nyɛ neego nyɛ. Tin, nyɛ nabe ɛ, ààbɛla ghwyil esa.

²⁰ Ellood nadi ekaab Zan, etɛɛ nɔ́á, nyɛ nadi egu nɔ́á, Zan nadi ɛ mot edɛɛ nɛ epiki. Nyɛ nabe ààkwyɛl nɔ́á, nyɛ góaa. Nyɛ nadi ekwe-kwyɛl ɛgwak mɛlyo mɛ ɛbuɛpɛ, ye nakoozodi nɔ́á, mɛlyo mɛ tak naadyeebadhedheeg nyɛ mɛsɛl ɛbuɛpɛ.

²¹ Tinaak, dwoo ɛbyon ɛ Ellood di eduwal dwoo ɛbyɛl ɛ lɛ ɛ, ye nabe nɛ Helodhiaad ɛ mbɛɛ ɛwala ɛtɛp nyɛ neesa sa lyem'ɛ nadi ekwos esa ɛ. Ye nabe ɛ, Ellood naadjóo bɛtɛ nɛ ekukuma di esa mɛsa bɛ nɛ nɔɔ ɔ, nɛ ekukuma e esodja bɛ, nɛ boo bɛtson ɛ bot ɛ kyee dik Ghalile, bɛ zɛdɛ pɛ daa lɛ.

²² Tin, ɛsyɛs ɛ Helodhiaad eezɛtuula kuku ɛbwak, tɔ koo ndjaa ɛ di bot nadi edɛ ɔ. Bhii tak, nyɛ moo bɔl ɛ mis ɛ Ellood. Ye nabe ɛ, Ellood nɛ bɛdjon bɛ naadyeebamyaala nɛ ko zɛn tak ɛbuɛpɛ. Tinaak, Mɛkoozi Ellood ɛ boozɛke nɛ ɛsyɛs ɛ moma tak nɔ́á: «Waaba sa lyem'ɔ kwyɛl ɛ, mɛ waadjɛ wɔ.»

²³ Nyɛ nake nɛ nɛ deenɛk ɛ, nɛ tsɛɛtɛ nɛ lyem wat: «Mɛ eetuwal myon nɛ mɛson mam! Sa wɔ waawaab ɛ, mɛ waadjɛ wɔ, ye nakoozodi pes ɛyon ɛ lam.»

²⁴ Ɛsyɛs ɛlenɔk eezɛwyis, kɛdji nyɛɛg: «Mɛ waab yé?» Wɔ gwaa, nyɛɛg zɛbɔɔza nɔ́á: «Waaba lo ɛ Zan Nduuel-bot.»

²⁵ Ɛsyɛs eezɛsik kaab pɛ daa Mɛkoozi Ellood. Nyɛ eezɛke nɛ nɛ nɔ́á: «Mɛ kwyɛl ɛ, wɔ djɛ mɛ nenak yak lo ɛ Zan Nduuel-bot kɛla kɔ pɛt kongo na pyaaz!»

²⁶ Wɔ gwaa, ye sa Mɛkoozi Ellood nyɛl «wɔyon» nɛ ghon. Tin nyɛ nabe ɛ ààbɛ nɛ dɔ́a nyɛ pɛɛ, etɛɛ nɔ́á, nyɛ naazetuwal myon nɛ mɛson mɛ ɛ mis mɛ bɛdjon.

²⁷ Tin, nyɛ eezɛlwom sodja di ebaal nyɛ ɔ, nyɛ tsaal lo ɛ Zan Nduuel-bot, da nyɛ ɛ zye nɛ ye. E di'enek, sodja ɛ boozɛtɔ pɛ ndjaa membok, kɛtsaal lo ɛ Zan Nduuel-bot.

²⁸ Wɔ gwaa, nyɛ zye nɛ lo tak kɔ pɛt kongo, nyɛ eezɛdjɛ ɛsyɛs ɛ moma yenɔk, ɛsyɛs ɛ tak ɛ boonɔɔ ye, kɛdjɛ nɛ nyɛɛg.

²⁹ Dɔ́a bɛdjɛkel ɛ Zan nagwak deenɛk ɛ, bɛ ɛ boozɛnɔɔ muu'ɛ, kɛdel.

Yezu eezɛdjɛ botom bɛmil ɛtɛn edee

³⁰ Bhis ɛbula ɛ lɔɔ, bot ɛ lwoma eezɛboma pɛ daa Yezu, bɛ moo banja nyɛ esɛsɛɛ ee bɛ nasa ɛ, nɛ mɛlyo mɛ bɛ nadi elyo ɛ djas.

³¹ Tinaak, bot ɛ nadi ezyɛ, nɛ bot ɛ nadi esik ɔ naadyeebabu, ààbɛ nɛ ɛwala di nɔ́á, bɛ nɛ bɛdjɛkel bɛ dɛ edee. Yezu ɛ boozɛke nɛ bɛdjɛkel bɛ nɔ́á: «Djhooka, mena tɔka pɛ kasak di ɛtseta nɛ bot ɛ, ɛtɛp mena neekɛwalaka batsa.»

³² Bɛ eezɛtɔ tɔ elɛɛd, bɔɔ bɛ ɛmɛt, pɛ bot di ààbɛ ɛ.

³³ Ghuna bot ɛbuɛpɛ naabee ze bɛ nadi ɛtɔ ɛ. Tin, pɛ bɛ nadi ɛtɔ ɛ nadi eguaa, bhwak djas zɛsum kaab ɛ ɛtɔ pɛ kyee Yezu nɛ bɛdjɛkel bɛ nadi ɛtɔ ɛ, bɔɔ bataɛkum ɛ di tak ɛsok nɛ Yezu bɛ nɛ bɛdjɛkel bɛ.

³⁴ Dáa Yezu nasul tɔ elɛɛd ɛ, nyɛ naabee ɛdhuu ɛ bot binɔk, wɔ gwaa, ghoŋ zɛmɛt nyɛ ɛlyelɛpɛ, etɛɛ náá, bɛ nadi é, dáa mɛsaa mɛ ebhata di ààbɛ nɛ mbaalel ɛ. Tin, nyɛ moo zɛlyo bɛ kɔ ɛsu ɛ bɛtɛ nɛ esonok.

³⁵ Dáa bɛ nabee náá, dwoo moo é bikoko ɛ, bɛdjekɛl bɛ é boozɛtiila pɛ daa lɛ. Bɔɔ nɛ nɛ náá: «Dwoo eezeleega, tɔ kakon'ak, ye tok nɛ dɛl.

³⁶ Swaala bot bak pɛ bɔɔ mɛl nɛ pɛ tɔ epɛt ee di é engwoob'aak, bɛ neekɛbɔm edee e dek!»

³⁷ Tin, wɔ gwaa Yezu zɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Djɛka bɛ edee biyɔ bɛ ɛmet!» Bhii tak bɛ eezɛdji nyɛ náá: «Bis tok nɛ bɛtɛ nɛ epata ee bis aabɔm emapa aadjala nɛ dek bot bak djas ɛ*»

³⁸ Nyɛ é boobaazɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Bi é nɛ emapa edhen? Pookokɛgwyákeka.» Bhii bɛ kakɛgwyák ɛ, bɛ é boozɛlɛɛ nyɛ náá: «Emapa etɛn nɛ bɛsu ɛbá.»

³⁹ Tin, Yezu é boozɛlɛɛ bɛdjekɛl bɛ náá, bɛ dil bot djas mendiindil, mɛbwak nɛ mɛbwak kɔ ebes eka.

⁴⁰ Wɔ gwaa, bot zɛdisi zɛɛga lɔɔg bot dhet, bak mɛkam-mɛtɛn.

⁴¹ Bhii tak, Yezu eezɛnɔɔ emapa nɛ bɛsu binek, nyɛ eezɛben mis pɛ ɛko, zɛghaapɛɛ Zɛɛb. Nyɛ eezɛpyak mapa, nɔɔ, djɛ bɛdjekɛl bɛ etɛɛ náá, bɛ needjɛ bot ɛ bɛ nanɛɛg mendiindil ɔ, dɔɔ nɛ bɛsu ɛbá bɛ nadi nɛ yɛ ɛ.

⁴² Mot nɛ mot naadɛ, djil.

⁴³ Bɛdjekɛl bula nɛ mɛbhebhwaɛ mɛ emapa nɛ bɛsu é nalik ɛ, sa yɛ aalwoodal mɛbhwaɛ kam nɛ ɛbá.

⁴⁴ Tɔ bot ɛ nadɛ emapa ee nabilel'enek ɔ, botom nadi é, bɛmil ɛtɛn (5 000).

Yezu eezɛkɛ kɔ dii

⁴⁵ Ààkobɔya bhii tak'enek, Yezu eezɛbesal bɛdjekɛl bɛ, bɛ ni tɔ elɛɛd, da bɛ é tsaal, tɔ pɛ yii kyiid boɔ soob, pɛ kyee ghaada Bhetsaida. E di tak wat, nyɛy nyɛ ɛmet eezɛswaal zukamwaa nɛ bot binɔk, bɛ sik pɛ yɔbɔ.

⁴⁶ Bhii nyɛ nasilal ɛswaal bɛ ɛ, nyɛ eezɛbyet kɔ ɛtsok, kɛdjaala Zɛɛb.

⁴⁷ Dáa ɛgwyitok nabɛ, ye moo gwyiidɛla ɛ, elɛɛd nabɛ é ye moo kuku dii. Tin, Yezu nalik ɛ nyɛ ɛmet pɛ kyiid.

⁴⁸ Dáa nyɛ nabee náá, bɛdjekɛl bɛ nadi ezuk é ɛduk, etɛɛ náá, pup nadi bulal bɛ pɛ bhis ɛlyelɛpɛ ɛ. Tin, é pum dum nɛ mɛlem, nyɛ é boozɛdu bɛ é kɛ kɔ dii nɛ mɛko, ye nabɛ é, nyɛ naawaadhaa bɛ.

⁴⁹ Dáa bɛ nabee nyɛ é kɛ kɔ dii ɛ, bɛdjekɛl nagu é náá, ye é dim. Bɛ moo tin é tsim.

⁵⁰ Etɛɛ náá, dáa bɔɔ djas nabee nyɛ é, bɛbebwol naamɛt bɛ. Batsa deenek, nyɛ moo lii nɛ nɔɔ. Nyɛy náá: «Dika nɛ mɛghaaz. Ye é mam! Nàdika nɛ bwoo.»

⁵¹ Bhii tak, nyɛ eezɛni tɔ elɛɛd. Tin, pup eezɛtyaala. Bɔ djas naadyeebadjoka ɛlyelɛpɛ.

⁵² Ye nabɛ é, bɔɔ àànyɔ ɛmɛt ɛsuk ɛ mɛvɛkɛlɛ mɛ nasael dum nɛ ɛbil ɛ emapa ɛ. Etɛɛ náá, bɛ nadi é, nɛ elyem e mɛso.

Etsak ɛ bot ɛ mɛbé pɛ Ghenezalɛt

⁵³ Bhii bɛ nasɛɛ dii ɛ, bɛ eezɛsɛl é ɛboŋ ɛ Ghenezalɛt.

⁵⁴ Dáa bɛ nawyis tɔ elɛɛd ɛ, ààkobɔya deenek, bot eezɛgwyak Yezu.

⁵⁵ Tin, bot eezɛtɔ kɔ mɛl djas, nɛ é di djas kɛnɔɔ membɛl. Bɛ nadidi ebe-bɛp bɛ é, kɔ emwaala, tɔ é di djas bot nagwak lɛŋ ɛkwyil ɛ lɛ ɔ.

⁵⁶ E di djas bɛ nadi etɔ é, kɔ mɛl, kɔ eghaada nɛ epɛt, bɛ nadi ezyɛ nɛ membɛl é di bot djas di ɛsɛɛga ɔ. Bɛ nadi edjedjaala nɛ nɛ náá, nyɛ bɛt bɛ, bɔɔ bɛ ɛmet zokee-keeak ɛlɔ ɛ ndjookuwa yɛ pɛ si. Tin, bot djas namɛt nyɛ ɔ, naatsak.

* **6:37** Pɛ tɔ mɛkana mɛ Biblia nakwyalaa tɔ tak sok ɛ, bɛ kɛ é 200 deniye. Ye kwylɛ ɛlyaal é efute mɛsa mɛ bɛngɔn ɛtɛn nɛ ɛbá.

7

Melyo me bebhaab nalik ε

¹ Dhiiti dwoo eFalizye ne beghan ε mekana me etsi naadus pe Yeluzalem, bɔɔ zokazeɛɛga be ne Yezu,

² ye nabe ε, be naabee bedhiiti bedjekel ε Yezu nadi ede edee, aagwyii membo daa etsi di elyaal ε.

³ Etee naa, eFalizye ne bot ε mbyak eYuda djas nadi ebaal etsi e bebhaab bɔɔ nalik ε ebuɛpe: be aade edee, aagwyii membo enyɔɛpe.

⁴ Zenɔɔ naa, be dus pe ndjando ɔɔ, be aanakwaade edee, aagwyia. Be nadi eduwal bete ne bedhiiti etsi e mbyak'ɔɔ, daa van mbi egwyii ebeɛɛ, ne ba bɔɔ mebbe me dyak, zenɔɔ esaan.

⁵ Wɔ gwaa, eFalizye ne beghan ε mekana me etsi zedji Yezu naa: «Étɛp yé bedjekel bɔ di aasa daa etsi e bebhaab binaka nalik ε, di elee ε? Be de aagwyii membo mɔɔ!»

⁶ Yezu eezɛbɔɔza ne nɔɔ naa: «Bi é bot ε medjhaaz pe εko, bhimis pe si! Sa ngooel-mekpa ε Zεb Ezayi naleε dum ne nen ε, nabe é tseɛtse. Gwakeka sa di kwyala ε: “Zεb ke é naa, bot ε mbyak'ak duwal me é duwela mekɔɔ, elyem bɔɔ é pe kyee sis.

⁷ Zεga mendjaala mɔɔ, ye é yii toto é mis mam, etee naa, melyo me be di elyo é melyo me epuud.”*

⁸ Bhii tak, Yezu baazeke naa: «Bi byen é etsi e Zεb, da bi é kaduwal é, yii bot nalik bin ye ε.

⁹ «Bi eezedhuugal etsi e Zεb elyɛɛpe, étɛp eduwal etsi e mbyak'en!

¹⁰ Bela naa, ye nabe é Moiiiz eeke naa: “Dila soog ne nyoog” nye nabaake pe é naa: “Mot di ekal seeg ne nyεεg ɔ, goka é ne góaa†”.

¹¹ Ye kabe biyɔ ɔ, bi lεε bot ε naa, mot é ne ghwyil eke ne seeg ne nyεεg naa: “Bee esa ee me aadje wɔ ε. Me eekwom ye, me needje Zεb ebuwa. Yenek lεε é Kɔbɔɔn.”

¹² Deenek, bi aabet naa, nye kwyee seeg ne nyεεg.

¹³ Ye é deenek ε bi di ehoola mekpa ε Zεb étɛp egoola etsi e mbyak'en. Zenɔɔ bete ne mbi kɔkɔ esonok ee di esael ε.»

Melyo dum ne esa ee di edis mot edee ε

¹⁴ Wɔ gwaa Yezu baazɛdjɔɔ edhuu ε bot binɔk djas. Nyey ne nɔɔ naa: «Biyɔ djas, gwakeka me. Metka sa me di elii'aak:

¹⁵ Ye tok ne sa di ni tɔ nuub mot di ne ghwyil ε pul edee e mot. Ye é sa di ewyis tɔ lε ε di esa naa, mot nadi deε.

¹⁶ [Gwakeka enyɔɛpe, bi é di ne melɔ me egwak etɛp ɔɔ!]

¹⁷ Daa Yezu nadus tin ε, be eezɛni tɔ ndjaa etsetape ne edhuu ε bot, bedjekel be zokazɛdji nye sa esuk ε kana yenek nadi ekwyɛl elee ε.

¹⁸ Nye eezɛbɔɔza ne nɔɔ naa: «Dɔɔ ne biyɔ, bi tok ne etson etiibal é? Bi aagu naa, sa mot di ewa tɔ nuube é, ye aanakwaapul edee e mot e?

¹⁹ Eseseε binek aani tɔ lyem; ye ni é tɔ mɔ'ε. Bhii tak, nye kakesaaz ye ε tɔ ebyeed.» Tɔ melyo menek Yezu nadi ekwyɛl elee é naa, edee djas goka é ne edeel.

²⁰ Bhii tak, nye eebaazeke naa: «Ye é sa di wyis tɔ mot ε di pul edee e mot tak.

²¹ Etee naa, mbee egeka dus é tɔ lyem mot. Ye é esiiza ε di lwom bot naa, be sa epam, djii ne ego ε bot,

²² esa ε ezɔ, dɔɔb epata, mbee lyem, mekɔɔ, meba mbeε, ewyeeb ε esa e baa, ebyas, εbet, melyet.

²³ Eseseε binek djas, egeka tak dus é tɔ elyem e bot. Ye é di esa naa, edee e mot pulɛl é mis ε Zεb.»

* 7:7 Eza 29.13 † 7:10 Ewy 20.12; Det 5.16; Ewy 21.17; Msa 20.9

Ndjon moma edum kon ne Yezu

²⁴ Yezu zedus tin, to pe kyee dik eghaada Tiid. Nye eezeni to dhiiti ndjaa, nye nabe é àakwyel náá, bot gu náá, nye é tin. Ye nabe é àadjala náá, mot dáa nyey di so.

²⁵ Tin, ye nabe é ne dhiiti moma, mbee sisim nadi edhek mon esyes e le o. Dáa nye nagwak menduk e Yezu e, nye eezeye kaab pe daa le, nye zokazekwyit mebon si, sok bhwoob'e.

²⁶ Moma tak nabe àabe moma mbyak eYuda. Nye nabyel é pe del e Fenisi pe kyee dik Siili. Nye eezedjaala ne Yezu náá, nye so mbee sisim nadi to nyel mon'e o.

²⁷ Tin, Yezu eezebóza ne ne náá: «Beta, bon pookode, djil. Etee náá, mapa bon goka é ne ede e, ye àanyo, ye mwasaa, djéaa bon bebhye.»

²⁸ Wo gwaa moma yenok baazepesal náá: «Ghen, wo é ne gham. Ye goka é wo gu náá, bon bebhye di si mesa o, be de é bon eghutu-ghutu emapa ee bon di kwyital é ghen be di ede ko mesa e.»

²⁹ Tin, Yezu eezeke ne moma yenok náá: «Wo, moma, dum ne yala yo, sika pe ndjan'o. Mbee sisim tak eezewyis to nyel esyes e lo.»

³⁰ Wo gwaa, nye zesik pe ndjan'e. Tin, nye eekabela mon'e ndjaasi ko gon, mbee sisim eezewyis to le.

Etsak e bubu mot

³¹ Bhii tak, Yezu eezedus pe kyee dik Tiid, zedhaa to pe boo ghaada Sidon, zetsaal yii kyee bos medhik me eghaada kam, etap nye neeto pe kyee boo soob na djato-djato Ghalile.

³² Wo gwaa, be zeyye nye ne mot na endiila e melo, àanyo egu elii enyope. Be eezedjaala ne ne náá, nye kel nye membo, nye neetsak.

³³ Tin, wo gwaa, Yezu zenoo mot tak, tiila ne ne ba etsetape ne edhuu e bot. Bhii tak, nye eezewa mot tak bhin to melo. Nye eezese metel, zetmet nye djem ne ye.

³⁴ Bhii tak, nye ezeben mis pe eko, nye eezeso bhiyo. Nyey ne mot'enok náá: «*Effata!*» Ye kwyel elee náá: «Benela!»

³⁵ E di'enek wat, melo me mot tak ezebenel; djem pe eezetinel. Nye moo elii enyope.

³⁶ Yezu zele ne bot binok djas náá, sa mot àalee mot ngot sa sael wak e, yenek nadhedheeg bot e dheega. Lyaka nye nadi é lelyak bot e, nabebesal bot é beselak.

³⁷ Bot naadyeebadjoka dhaa nyel. Bóo náá: «Esa ee nye di sa djas é enyope! Nyey batabe melo me be na endiila e melo, ebubu batalii!»

8

Yezu eedje bot bemil end edee

¹ To melu menek, boo edhuu e bot naabaazeseega é ngwoob e Yezu. Dáa be nadi àade e, nye é boozedjoo bedjikel be, nyey ne noo náá:

² «“Ha” kpaa-ghon ne bot bak! Be moo mena ne be noo mos é melu melol, be tokape ne edee e dek.

³ Me swaal be pe mendjaa moo to emo toto o, be waazuk é ze. Etee náá, mel me bedhiiti ne tseta.»

⁴ Bedjikel be ezeboza ne ne náá: «Mena belaka edee ee bot bak djas aade djil e paa, menabel é dika kuku kakon'aak?»

⁵ Yezu ezedji be náá: «Bi é ne emapa edhen?» Tin, be eebaazebóza ne Yezu náá: «Eten ne eba.»

⁶ Tin, nye é boozele ne edhuu e bot djas, be disi é bos. Bhii tak, nye eezenoo emapa eten ne eba binek, zeghaapee Zeeb. Bhii tak, nye ezeepyak ye ebil-ebil, zekanoo, dje bedjikel be, be neekaa bot djas. Bóo sa deenek.

⁷ Ye nabaadi é, ne ba boo besu. Yezu eezenoo ye, ghaapee Zeeb, bhii tak nye eedje bedjikel be, be kaa.

⁸ Mot ne mot nabe é nye naade, djil, bedjikel bula ne mebhuhhwak bebhwan eten ne eba.

⁹ E di tak, bot nadi é, tyee bot bemil ená (4 000). Bhii tak, Yezu zeswaal be, be sik pe mel maa.

¹⁰ E di'enek wat, nye eezeni to elaed be ne bedjikel be, zetó pe kyee dik Dalmanuta.

eFalizye eezewaab Yezu dhiiti ndem mebwala

¹¹ Tin, eFalizye eezekum pe Yezu nadi é, be moo be meso, be ne be nao. Be nadikwyel eloo e nye pe eko, da é bwood nye pe kiyé. Baa ne ne naá, nye sa bedhiiti ndem mebwala me di edus to gwoo e.

¹² Tin, Yezu eezesye nyel «wəyən». Nye é boozeke naá: «É tep yé bot e melu mak di esaa endem e mebwala? Tsəetse ne tsəetse, me lee bin e naá: bi aanakwaabee!»

¹³ Yezu zedus é di'enek, ni to elaed, see dii, to pe yii kyiid.

Leviid eFalizye ne Ellood

¹⁴ Ye nabe é, bedjikel eedjisa enaa emapa. Tin, to elaed be nazodi é, ne mapa wat e djin.

¹⁵ Yezu eezedul be melo. Nyey ne nao naá: «Biyə bak! Bi é kobaka ne leviid eFalizye ne leviid Ellood*.»

¹⁶ Bedjikel moo tin elii pak'aa naá: «Nye ke deenek é, etee naá, mena aapazyeka ne emapa!»

¹⁷ Daa Yezu gwak deenek e, nye eezedji be naá: «Bi gwyé yé? Etee naá, bi tok ne emapa? Bi dinaa aapaasiiza enyape? Bi tok ne etson é?»

¹⁸ Bi é ne mis, bi aabee? Bi é ne melo, bi aagwak é? Bi aataala?

¹⁹ E sok me napyak emapa eten dwoo tak, da é dje bot bemil eten, baa de, djil e, bebhwan edhen nabwak ne betee ne ebil emapa to tak?» Wo gwaa be baa na ne naá: «Kam ne eba.»

²⁰ Yezu eebaadji naá: «É dwoo me nabaapyak emapa eten ne eba, dje bot bemil ená e, bebhwan edhen nabwak ne betee ne ebil emapa to tak?» Baa naá: «Ye nabwak é bebhwan eten ne eba.»

²¹ Bhii tak, Yezu eezeke ne nao naá: «Bhis yenek bi aagu sa ye di kwyel elee e?»

Etsak e mot edhim pe Bhetsaida

²² Be eezekum pe Bhetsaida. Tin, be eezzye Yezu ne mot edhim, baa naá, nye met nye etep nye neetsik nye.

²³ Yezu eezemet mot edhim binak é mba, to ne ne ba etsetape ne del. Nye eezesee metel, lobb nye ye é mis. Bhii tak, nye eekel nye memba, nye eezedji nye naá: «Wo epebee sonok é?»

²⁴ Mot edhim binak ezeben mis pe eko. Nyey naá: «Me epebee bot! Me bee be é, daa ele, be epeke!»

²⁵ Yezu eebaazekel memba ko mis me mot tak. Bhii tak, nye moo zebbe enyape, nye eezetsak. Tin, nye moo bee «popoopwon».

²⁶ Bhii tak, Yezu eezeke ne ne, nye sik pe ndjaa, nye eezeke ne ne naá: «Sa wo aatuula ko del.»

Pyed eezee naá: Yezu é Mesia

²⁷ Bhis'enek, Yezu be ne bedjikel be eezetó pe kyee mel me di é ngwoob kyee del Sezaade e Filip e. Ze e ze daa be nadi ke é, nye eezedji be naá: «Bot ke naá, mam é ze?»

²⁸ Baa naá: «Bedhiiti ke é naá, wo é Zan Nduuel-bot. Bak naá: Wo é Eli. Ye kabe yak pak bot a, baa ke é naá, wo é ngot to bengoollel e mekpa e Zeeb.»

²⁹ Yezu eezeke ne nao naá: «Ye kabe biyo a, bi ke naá, mam é ze?» Pyed ezebaa: «Wo é Mesia† e Zeeb nadhis a.»

³⁰ Deenek Yezu eezedul be melo elyelepe naá, sa be aale bot.

* **8:15** Leviid kwyel elyaal é embee melyo me mekon me eFalizye ne Ellood nadi elyo bot e. † **8:29** Ye é Klisto Zeeb nadhis a, mot nazyé zetsik bot e mbyak eYuda a.

Ekən elɛɛ ɛ Yezu di elɛɛ bɛdjekel bɛ nɔ́á, nyɛ waagwɛ, bhii tak da nyɛ ɛ gom ɛ.

³¹ Bhis'enek nyɛ moo lyo bɛdjekel bɛ nɔ́á: «Ye goka ɛ Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot zukaɛ ɛbuɛpe. Bɛpaa ɛ eYuda, nɛ eboo bɛghaa-Zɛɛb, zɛnɔɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi ɛ waabhina nyɛ. Nyɛ waagóaa. Melu mɛlɛl bhis ɛsyɛɛ ɛ lɛ, nyɛ waagom.»

³² Nyɛ nalelɛɛ bɛ ɛtɛp binek djas ɛ «mɛpyɛmɛ», ààsyɛl sonok wat. Dáa Pyɛɛd nagwak deenek ɛ, nyɛ eezɛdul nyɛ ɛ ngwoob. Nyɛy nɛ nɛ nɔ́á: «Nàke deenek.»

³³ Bhii tak, Yezu zokazɛbulal mis, gwyák bɛdjekel bɛ. Tin, nyɛ eezɛbiyo, zɛke nɛ Pyɛɛd nɔ́á: «Satan, dusa ɛ mis mam ɛtɛɛ nɔ́á, egeka bɔ tok egeka ɛ Zɛɛb. Ye ɛ yii bot ɛ epuud!»

Dáa mot di egoka nɛ esa ɛtɛp nyɛ needu Yezu ɛ

³⁴ Bhii tak, wɔ gwaa, Yezu zɛdjóo ɛdhuu ɛ bot, dɔɔ nɛ bɛdjekel bɛ. Nyɛy nɛ nɔɔ nɔ́á: «Ye bɛ nɔ́á, mot ɛpekwyɛl ɛdu mɛ ɔɔ, nyɛ kat ɛkwyɛɛg ɛ nyɛl'ɛ, nyɛ bɛp mɛlaaba mɛ, da nyɛ ɛ du mɛ.

³⁵ ɛtɛɛ nɔ́á, mot ɛ di esaa ɛtsik ɛ nyɛl'ɛ ɔɔ, nyɛ waasu yɛ. Ye kabɛ mot aamyaaɛ ɛsu ɛ tsik'ɛ kɔ ɛsu ɛ lam, nɛ kɔ ɛsu ɛ Mbɛɛ Bhaadal ɔɔ, nyɛ waabɛla tsik.

³⁶ Ye ɛ tɛtɛ ye, wɔ belɛ mɛvu mɛ bɔs'ak djas, da wɔ ɛ su tsik na kɔm-kɔm?

³⁷ Tɛtɛ yaa mbi sa mɛtan ɛtuud mot aadjɛ ɛtɛp wɔ neebɔm tsik?

³⁸ Mot ɛ gwak sen nɛ nam, nɛghu nɛ mɛkpa mam, ɛ mis mɛ bot ɛ mesyem nɛ bot ɛ di ààkaab Zɛɛb ɛ melu mɛ mena dika mos'aak ɔɔ, tin, Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot ɛ waadi nɛ sen nɛ nɛ ɛ gheɲ nyɛ aazyɛ Zɛɛga nɛ efofop bɛ tɔ duma Sɛɛg ɛ.»

9

¹ Wɔ gwaa Yezu baazɛke nɔ́á: «Tɛɛtɛɛ nɛ tɛɛtɛɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́á: Bɛdhiiti bot tɔ sama bi di'aak aanàkwaagwɛ, bɔɔ ààbɛɛ dáa ɛyon ɛ Zɛɛb aazyɛ nɛ eghɛɲ ɛ.»

ɛswoola bhwoob ɛ Yezu

² Bhii ye nadhaa tyɛɛ melu mɛtan nɛ wat ɛ, Yezu eezɛnɔɔ Pyɛɛd, nɛ Zak zɛnɔɔ Zan, nyɛ zokazɛbyet nɛ nɔɔ kɔ boo ɛtsok pɛ bɛ nadi bɔɔ bɛ ɛmet ɛ. Nyɛ zokazɛswoola bhwoob ɛ mis mɔɔ.

³ Ekaad bɛ moo puu ɛkasɛpe, mbi mɛkas mɛ wat di ààbɛ nɛ mbi sonok gekaa nɛ yɛ pɛ kɔ bɔs ɛ.

⁴ Batsa deenek, bɛdjekel kasɛka ɛ Eli bɛ nɛ Moiiiz moo lɛɛ elɛɲ nɛ Yezu.

⁵ Wɔ gwaa, Pyɛɛd zɛke nɛ Yezu nɔ́á: «Lyoel, ɛnyɔ nɔ́á, mena dika wak. Djhoosumka ɛpɛt elɛl: wat yɔ, yak yɛ Moiiiz, dhiiti wat yɛ Eli.»

⁶ Nyɛ nadi ɛ, ààgu sa nyɛ nadi elii ɛ, ɛtɛɛ nɔ́á, bɛbɛbwol naadyeebamɛt bɛ nɛ bɔn nyɛɛg ɛlyɛlɛpe.

⁷ Eguud zokazɛsul, wɔ gwaa, ye zɛkala kɔ lɔɔ, butal bɛ. Tɔ eguud binek, wɔ gwaa dhiiti gwood zɛgɛk, ɛ ke nɔ́á: «Nwyak ɛ mɔn'am mɛ dyeebakwyɛl ɔ. Bi ɛ gwak nyɛ!»

⁸ E di'enek wat, bɛdjekel moo tin ɛ gwyák ɛ mengwoob mɔɔ, bɛ kadi ɛ, ààkabaabee mot. Ye nazokalik ɛ Yezu nyɛ ɛmet.

Kiya dum nɛ ɛbula ɛ Eli

⁹ Dáa bɛ nadi ewyɛɛd ɛtsok ɛ, Yezu eezɛke nɛ bɛdjekel bɛ nɔ́á: «Sa mot ààlɛɛ mot sa bi bee ɛ, kana dwoo ɛlak mos, keyaka nɛ dwoo Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot aagom ɛ.»

¹⁰ Bɛ naamɛt mɛkpa menɛk djas, bɛ moo tin ɛsɔs pak'ɔɔ nɔ́á: «Nyɛ kwyɛl elɛɛ yɛ dum nɛ «ɛgom bhis ɛsyɛɛ?»»

¹¹ Bhii tak, bɛ eezɛdji Yezu nɔ́á: «ɛtɛp yɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi di elɛɛ nɔ́á: ye goka ɛ Eli pookonyɛl ɛzyɛ ɛsok?»

¹² Nyɛ eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔ́á: «Tɛɛtɛɛ, ye goka ɛ nɔ́á, Eli pookozyɛ ɛsok ɛtɛp nyɛ neezɛkoobal esɛɛɛ djas. “Haa”, ɛtɛp yɛ ɛkwyala ɛ Zɛɛb di baalɛɛ nɔ́á, ye goka, Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot zukaɛ ɛlyɛlɛpe, nɔ́á nyɛ waabhinaa?»

¹³ Ye bɛ mam ɔɔ, betka mɛ lɛɛ bin nɔ́á: Eli eezɛzyɛ, kabɛla ɛ, bot eesa nyɛ dáa bɛ nakwos ɛ, dáa mɛkpa ɛ Zɛɛb di ɛkwyala, dum nɛ nɛ ɛ.»

Etsak ε dhiiti mən, embee esisim nadi edhedhek ɔ

¹⁴ Dáa bε nakakum é di bεdhiiti bεdjekel nalik ɔ bε kabela é, zukamwaa nε mot, nε bεghan ε mεkana mε etsi kuku εbwak é suu mεso.

¹⁵ Beea bot nabee Yezu ε, ye nabε é, bε naadyeebadjoka, bε eezεsum ekaab, bε neeke swos nyε.

¹⁶ Yezu eezεdji bεdjekel bε náá: «Ye é mεso mε yé bi di esuu, bi nε bε nɔɔ?»

¹⁷ Wɔ gwaa mot ngɔt tɔ εdhuu ε bot binɔk zεke nε nε náá: «Lyɔel, mε eezyε nε mən'am etεε náá, mbee sisim εpedhek nyε, nyε ààlii.

¹⁸ Mbee sisim tak zoghεε nyε é edi djas, ghεεg nyε é bɔs, mεwyil é nuub, mən kwaal mεtsok, mən nyel kaada dáa muu. Mε é booke nε bεdjekel bɔ náá, bε sɔ mbee sisim tak. Bε ààpakwak yε.»

¹⁹ Tin, wɔ gwaa Yezu zεke nε nɔɔ náá: «Bi é bot ε di ààdum kon nε Zεεb ɔ! Mena kalikeka é di wat mεlu mεdhen? Ye kabaalik mεlu mεdhen mε di egoka nε εmaad ε bin? Dhaaka mε nε mən'enɔk wak.»

²⁰ Bhii tak, bε eezεzyε nyε nε mən tak. Beea mbee sisim nabee Yezu ε, wɔ gwaa, nyε zεdheeg mən'enɔk εlyelεpe «buku-buku». Nyε eezεghaaga si, nyε moo boola si, mεdheed ewyis é nuub.

²¹ Tin, Yezu eezεdji sεεg mən'enɔk náá: «Mən'ak moo nε εbil εbé εlak mos mεlu mεdhen?» Sεεg mən nε nε náá: «Kana edhɔma bε, keyaka nε dwoo pan mos'ak.

²² E dhiiti tyε, mbee sisim εpezyeegal nyε tɔ du, yak tyε tɔ dii étεp nyε neegwyε. “Yaayee!” Geka bis ghon, tsika bis, wɔ di nε ghwyil εsa ɔ!»

²³ Wɔ gwaa Yezu zεbɔɔza nε nε náá: «Étεp yé wɔ ke náá: “Wɔ di nε ghwyil εsa ɔɔ.” Ghuna ye é náá, mot ε dum kon nε Zεεb ɔɔ, εsa djas nyε aawaab ε, nyε waabela.»

²⁴ E di'enek wat, sεεg mən'enɔk eezεtsim εlyelεpe. Nyεy náá: «Mε eedum kon. Kwyee mε etεε náá, mε neewa lyem tɔ εmyaal εnyɔεpe!»

²⁵ Dáa Yezu nabee εdhuu ε bot ezyε ekaab pε kyee bε nadi é, nyε eezεbhεm mbee sisim. Nyεy nε nε náá: «Wɔy sisim di ediyal bot mεlɔ nε enuub ɔ, ye é mam ε di eke nε nɔ náá: Wyisa tɔ nyel mən'ak. Sa wɔ ààbaabula tɔ lε!»

²⁶ Wɔ gwaa, mbee sisim zεbo boo tsim, zεdheeg mən'enɔk εlyelεpe. E di tak, mbee sisim tak eezεwyis, mən tak moo tin dáa muu, sa náá, bot ε nadi tin ɔ, ke náá: «Nyε eegwyε!»

²⁷ Tin, Yezu eezεmεt nyε é mbɔ, zεwyel nyε, mən tak eezεtyaa tetel.

²⁸ E sok Yezu nazeni tɔ ndjaa bε nε bεdjekel bε bɔɔ bε εmet ε, bεdjekel eezεdji nyε náá: «Étεp yé bis di ààkwak εsɔ mbee sisim tak?»

²⁹ Yezu eezεbɔɔza nε nɔɔ náá: «Mbi esisim binek wyis é, ye é bε náá, wɔ nε djaala Zεεb εbuεpe ɔ.»

Yezu eebaazεlεε esyee nε εgom ε lε tyee lεεa esok ebá

³⁰ Bε eezεdus tin, wɔ gwaa, bε zεtsaal kyee dik Ghalile djas. Yezu nabε ààkwyel náá, bot gu pε nyε nadi ε.

³¹ Etεε náá, nyε nadi elyo bεdjekel bε. Nyεy nε nɔɔ náá: «Sεεηεlε Mən Mot é waakaaa é mεmbɔ mε bot ε mesyem. Bhii tak, bε waagó nyε. Melu mεlεl bhii tak, nyε waagom.»

³² Tin, bεdjekel nabε é, ààmεt lo etεp ee nyε nadi elεε bε ε. Bε nadi é, nε bwɔɔ εdji nyε etεp binek djas.

Εzε di boo-mot?

³³ Bε eezεkum pε Kapelnaum. Dáa bε nadi tɔ ndjan ε, Yezu eezεdji bεdjekel bε náá: «Mεso mε yé bi di esuu ze ε ze?»

³⁴ Bɔɔ djas «kup», ààlii, bela tin náá, ze ε ze bε nadi esuu mεso dum nε etooba.

³⁵ Tin, Yezu eezεdisi, bhii tak, nyε eezεdjɔɔ bεdjekel bε kam nε bebá. Nyεy nε nɔɔ náá: «Mot ε kwyel etooba ɔɔ, ye goka é nyε di mot εbhis tɔ bεsɔ djas. Nyε di mot-mεsa mε bεsɔ djas.»

³⁶ Bhii tak nye eezɛnɔɔ dhiiti mɔɔ dhyeeb, nɛɛg nye kuku ɛbwak ɛ lɔɔ. Nye eezɛbeedal nye. Bhii tak, nye eezɛke nɛ nɔɔ náá:

³⁷ «Mot aamyaaɔ mɔɔ dhyeeb dáak kɔ ɛsu ɛ kwyɛɛl nye di nɛ ye nɛ nam ɔɔ, ye é mam mɛ ɛmet ɛ nye myaal. Mot aamyaaɔ mɛ ɔɔ, nye ààpamyaaɔ mam mɛ ɛmet. Nye myaal é dɔɔ nɛ mot nadhis mɛ ɔ.»

Mot di ààbhina mena ɔ, nye é mot'ena

³⁸ Zan ɛezɛke nɛ Yezu náá: «Lyɔel, bis eebee dhiiti mot ɛsɔ embee esisim nɛ din ɛ lɔ. Bis eekoolyak nye, etɛɛ náá, nye ààkɛ lɔɔg wat mena nɛ bɛ nɔɔ.»

³⁹ Tin, Yezu zɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Sa mot ààlyak nye, etɛɛ náá, ye tok nɛ mot aasa endem e mɛbwala nɛ din ɛ lam é di'enek wat, da nye é byak mɛ.

⁴⁰ Etɛɛ náá, mot é di ààbhina mena ɔɔ, nye é mot'ena.

⁴¹ Tsɛɛtɛ nɛ tsɛɛtɛ, mɛ lɛɛ bin é náá: Nɛ mot aazodje bin djeak nɛghu bɛɛɛ mɛdii mɛ wat etɛɛ náá, bi é bot ɛ Mɛsia ɔ, nye waabela boo etuud.»

Bɛ na mbee mɛfulu eedula mɛlɔ

⁴² «Mot é di tyee boo ɛbɛk étɛp ɛkɔa tɔ mesyem ngɔt tɔ bɔn di dum kon nɛ nam ɔ, ye goka é náá, bɛ tsel nye boo ɛkok é tsun, da bɛ é lóo nye tɔ dii mɛsɔn.

⁴³ Yɛ bɛ náá, mbɔ'ɔ di esa náá, wɔ kwyit mɛlu djas tɔ mesyem ɔɔ, tsaala yɛ. ɛnyɔ náá, mot ni tɔ tsik na kɔm-kɔm nɛ mbɔ tsaala. ɛbiyo kabɛ é náá, wɔ di nɛ mɛmbɔ mɛmbá, da wɔ é su tsik, da wɔ é tɔ, kɛdyak tɔ du na kɔm-kɔm. [

⁴⁴ Pɛ tɔ di di náá, elum ààgwyɛ ɛ, é di di náá, ngel du ààdim ɛ.]

⁴⁵ Yɛ bɛ náá, ko'ɔ di esa náá, wɔ gheekwyɛ-kwyɛ mɛlu djas tɔ mesyem ɔɔ, ye goka é, wɔ tsaal yɛ. ɛnyɔ náá, mot ni tɔ tsik na kɔm-kɔm nɛ ko tsaala. ɛbiyo kabɛ é náá, wɔ di nɛ mɛko mɛmbá, da wɔ é su tsik, da wɔ é tɔ, kɛdyak tɔ du na kɔm-kɔm. [

⁴⁶ *]

⁴⁷ Yɛ bɛ náá, dis ɛ lɔ é di esa náá, wɔ gheekwyɛ-kwyɛ mɛlu djas tɔ mesyem ɔɔ, ye goka é, wɔ dis yɛ. ɛnyɔ náá, mot ni tɔ ɛyon ɛ Zɛɛb nɛ dis wat. ɛbiyo kabɛ é náá, wɔ di nɛ mis mɛmbá, da wɔ é su ɛyon ɛ Zɛɛb, da wɔ é tɔ, kɛdyak tɔ du na kɔm-kɔm.

⁴⁸ Pɛ tɔ di di náá, “elum ààgwyɛ é, é di di náá, ngel du ààdim ɛ.”

⁴⁹ Tin, yɛ aadi é, bot djas moo egwom zam du.

⁵⁰ «Mɛsɔn é mbɛɛ sonok. Yɛ bɛ náá, mɛsɔn moo é, ààkagwom ɔɔ, “haa” ye saaa dáa, étɛp ye neebaagwom? Dika nɛ mɛsɔn tɔ len, da bi é gwakel nɛ bot djas.»

10

Mɛlyo ɛ Yezu dum nɛ ɛbel ɛ ɛbá

¹ Yezu eezɛtɔ pɛ kyee dik Yude, pɛ yii kyiid dii Yuldɛn. Wɔ gwaa, zukamwaa nɛ mot baazɛsɛga tin, nye moo baazɛlyo bɛ dáa nye nazezyɛ nɛ ɛsesa sok ɛ.

² Bɛdhiiti eFalizyɛ eezɛtiila pɛ daa lɛ, étɛp bɛ neeloo nye pɛ ɛko, bwood nye pɛ kyɛ. Bɛ eezɛdji nye náá: «Etsi bina ɛpemyaal náá, mot pɛɛ myɛl é?»

³ Yezu kabɔɔza nɛ nɔɔ tɔ kiya náá: «Moiiz nakodje bin yaa tsi?»

⁴ Bɛ eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Moiiz nake é náá, motom kwyal mɛkana mɛ di lyaal náá, nye eepɛɛ myɛl ɛ. Bhii tak, nye é nɛ ghwyil ɛpɛɛ myɛl.»

⁵ Deenek Yezu eezɛke nɛ nɔɔ náá: «Moiiz nakwyal deenek é, étɛp'en etɛɛ náá, bi nɛ dyeebalyɛl elyem.

⁶ Mena bee é ghɛɲ Zɛɛb nakus bɔs ɔ, “Nye nasaa é motom nɛ moma”, ekwyala lɛɛ é deenek.*

⁷ “Étɛp tak é di náá, motom é waalik sɛɛg nɛ nyɛɛg, kɛsɛɛga nɛ myɛl.

⁸ Bhii tak, bɔɔ bɛbá kadi é, bɛ moo mot ngɔt.” Tin, bɛ tokapɛ bot ɛbá; bɛ moo é mot ngɔt.

⁹ Tin, sa mot ngɔt ààbo sa Zɛɛb sɛɛg ɛ.»

* **9:46** Pɛ tɔ di di náá, elum ààgwyɛ é, é di di náá, ngel du ààdim ɛ. * **10:6** Mɛk 1.27

¹⁰ E sok be nazeni to ndjan e, wo gwaa bedjikel baazedji Yezu medjin dum ne tep tak.

¹¹ Nye e boozeboza ne noo naa: «Mot e pee myel, da nye e keba moma sis oo, nye e mot mezo etee naa, be ne moma megwyak dinaa mot ngot.

¹² Tyee wat ne moma. Nye byen ngom, da nye e myaal eto, keba motom sis oo, nye sa e ezoo.»

Yezu eesee baa dhyyeb metel

¹³ Bot zokazye Yezu ne baa dhyyeb etep nye neekel be membo. Tin, bedjikel eezebhem be.

¹⁴ Daa Yezu nabee deenek e, lyem naakpaa nye. Bhii tak nye eezeke ne bedjikel be naa: «Betka baa dhyyeb zye pe daa lam! Naluka be etee naa, Eyon e Zeeb e, etep bot e di tyee baa o.

¹⁵ Tseetse ne tseetse, me lee bin e naa: Mot e di aamyaa Eyon e Zeeb daa maa dhyyeb oo, nye aanakwaani to tak.»

¹⁶ Bhii tak, nye eezeghee mon ngot, nye moo tin ekel membo ko bon binok, esee be metel.

Mot ekum

¹⁷ Yezu gba e gba, nyey kuku kyeed, dhiiti mot zokazye ne kaab, zekwyit mebon si, si meko me. Nyey ne ne naa: «Mbee lyoel, me goka ne esa daa etep me neebela tsik na kom-kom?»

¹⁸ Yezu eezebboza ne ne naa: «Etep ye wo di edjoo me mbee lyoel? Ye tok ne mbee mot ko bos'ak bhii Zeeb nyey nye emet.

¹⁹ Wo ne gu etsi djas: “Sa wo aagoo mot, sa wo aasa mezo, sa wo aadjii sa mot, sa wo aalee elen e etsal dum ne mot, sa wo aasa sa ebiyo ne mot, duwala soog ne nyoo†.”»

²⁰ Mot'enok eezebboza ne ne naa: «Lyoel, etsi binek djas me ne duwal ye, kana edhoma bam, kekum dwoo pan mos'ak.»

²¹ Yezu eezegwyak nye ne lyem mekwyla. Nye eezeke ne ne naa: «Ye zokalik wo e, wo sa sa wat: Taa, kebamsa esa bo djas, da wo e noo epata e tak, dje bedjel e bot, tin, wo waabela mevuu to gwoo, bhii tak da wo e zedu me.»

²² Daa mot ekum'enok nagwak deenek e, ye nabe e, mekpa menek naatek nye nyel «woyoh». Nye eezesik ne ebuk etee naa, nye nadi e, ne ekum ebupe.

²³ Bhii tak, Yezu eezeliig mis to ebwak, gwyak bedjikel be. Nyey ne noo naa: «Ekoola ne bekum e bot, be ni to Eyon e Zeeb!»

²⁴ Ye nabe e mekpa menek naadyeebadhek bedjikel be ebhum elyem, bhii tak Yezu eebaazeke naa: «Bon bam, eni e to Eyon e Zeeb, tok ebee!

²⁵ Elyel naa, boo yaaga bal, nye ni to ba maa elen e dhoo, baalyel dhaa-dhanjak ne mot ekum, nye ni to Eyon e Zeeb.»

²⁶ Bedjikel nadjodjoka yenek djas e djoka. Tin, be moo djinel pak'oo naa: «Ye be deenek oo, eze aabela tsik na kom-kom?»

²⁷ Yezu zebulal mis, gwyak be. Nyey ne noo naa: «Ye be bot o, be aanakwaakwak. Ye e Zeeb nyey nye emet e aapaakwak, etee naa, ye tok ne sa Zeeb aadi aakwak.»

²⁸ Wo gwaa, Pyeed ke naa: «Gwyaka! Bis ezebet esa bis djas etep edu e wo.»

²⁹ Yezu baazeboza naa: «Tseetse ne tseetse, me lee bin e naa: Mot e bet seeg ne nyeeeg, ne mon nyeeeg, zenoo bon be, ne bekel, zenoo mendjaa me, ne epyeeb be etep'am, ne etep Mbee Bhaadal e Zeeb oo,

³⁰ kana mos, nye waabela mendjaa, bedhyeeb, bekel, benyeeeg, bon ne epyeeb bedhet ne bedhet ko bos. E di tak wat, nye waade goo ko esu e lam. To tsik aazyee bhis yak e, nye waabela tsik na kom-kom.

³¹ Bela naa, bete ne bot e di mos e loog esok o, be aakaswaala bot e ebhis, bot e di mos pe loog ebhis o, be aakaswaala e bot e loog esok.»

Ye moo e tyee esok elal Yezu di ellee syee ne gom e le e

† 10:19 Ewy 20.12-16; Det 5.16-20

³² Bε nadi é é ze, bɔɔ etɔ pε Yeluzalem. Yezu pε sok, bεdjekel bε pε bhis nε bεdhiiti bot ε nadi edu nyε ɔ. Kεη nabε é ye moo sa bε. Wɔ gwaa Yezu baazεsεeg bεdjekel bε kam nε bεbá, nyε moo tin elεε bε sa aasaεl dum nε nε ε.

³³ Nyε eezεlεε bε náá: «Gwakeka! Mena εpetóka pε Yeluzalem pε Sεεηεlε Mɔn Mot aakaaa é mεmbɔ mε eboo bεghaa-Zεεb nε bεghan ε mekana mε etsi ε. Bε waapit nyε, bhii tak, bε waadjε nyε epée e εsyee. Nyε waadjεaa é mεmbɔ mε bot ε di ààbε bot ε mbyak eYuda ɔ.

³⁴ Bot binɔk é waaduk nyε, sεε nyε metel é mis, nyuu nyε nε eghwyεs, gó nyε. Melu melεl bhis εsyee ε lε, nyε waagom.»

Ngwyeebel ε Zak nε Zan

³⁵ Wɔ gwaa Zak bε nε mɔn nyεεg Zan, bɔn ε Zεbεdε, zokazetiila pε daa Yezu, bɔɔ nε nε náá: «Lyoel, bis kwyεl é náá, wɔ sa sa bis aadji wɔ nenak'aak.»

³⁶ Nyε eezεdji bε: «Bi kwyεl náá, mε sa bin yé?»

³⁷ Bε eezεbɔɔza nε nε náá: «Bis kwyεl é náá, é sok wɔ aadi tɔ duma yɔ ε, wɔ djε bis duma ε djε bis ghwyil edisi, ngɔt pε mbɔ eghεη bɔ, nwyak ngɔt pε mbɔ εmyel ε lɔ ε.»

³⁸ Tin, Yezu zokazεbɔɔza nε nɔɔ náá: «Bi ààgu sa bi di ewaab ε. Bi é nε ghwyil ekwak εdε medii mε mbi bεεlε mam aadε ε nεghu bi é nε ghwyil εduwa Zεεb kɔkɔ mbi mam aaduwa ε?»

³⁹ Bɔɔ nε Yezu náá: «Bis é waakwak εsa yε.» Bhii tak, Yezu zεbaabɔɔza nε nɔɔ náá: «Ye é tseεtse náá, bi é nε ghwyil εdε tɔ bεεlε mezuk mε mε aadε ε. Bi é nε ghwyil εduwa mezuk dáa mam aaduwa ε.

⁴⁰ Yε kabε dum nε tεp edisi pε mbɔ eghεη bam nεghu pε mbɔ εmyel ε lam ɔ, ye tok mam di nε ghwyil εdjε bin edi e tak, etεε náá, edi binek aadjεaa é, nε bot ε ye nazekoobela étεp'ɔ ɔ.»

⁴¹ Dáa bεdjekel kam nalik ε, nagwak deenek ε, ye nabε é, ye naakpaa bε elyem dum nε tεp Zak bε nε Zan nalii ε.

⁴² Tin, Yezu zokazεdjɔɔ bε. Bhii tak, nyε eezεlεε bε náá: «Bi nε gu dáa bɔs'ak di ε: Ye é bot ε di ebeεaa dáa ekukuma e membyak é di ezuk bot bɔɔ. Eboo bot ε bɔs εpenyal bε nε mεko mɔɔ.

⁴³ Yε ààgoka nε εsael deenek pak'en. Ye goka é náá, mot di ekwyel εdi kɔ elo bεsɔ pak'en ɔ, mot tak paakodi mot-mεsa mε bεsɔ.

⁴⁴ Mot aakwyel εdi pε sok bεsɔ ɔ, di kwom bεsɔ djas.

⁴⁵ Etep tak é di náá, Sεεηεlε Mɔn Mot nyεy nyε εmet nabε ààzyε, etεε náá, bot neezεdi bot ε mεsa mε. Nyε nazyε é, zεsa bot mεsa, nε ezεdjε tsik'ε tyee etuud étεp bot εbuεpe.»

Etsak ε mot edhim pε Yeliko

⁴⁶ Bε eezεkum pε dεl ε Yeliko. Dáa Yezu nadi, nyε moo wyis bε nε bεdjekel bε tin é, zukamwaa nε mot nadi edu bε. Ye nabε é nε dhiiti mot na edhim nε engwyeebel, din ε lε nabε Balatime. Nyε nabε é mɔn ε Time. Nyε nadidi é ndiindil é ngwoob gba.

⁴⁷ Dáa nyε nagwak náá, ye nabε é Yezu, mot Nazalet ε, wɔ gwaa, nyε zetsim náá: «Yezu, Mɔn ε Dhavid, geka mε ghon!»

⁴⁸ Bεtε nε bot ε nadi tin ɔ moo tin ebiyo nε nε, ebhem nyε, étεp nyε needi gwyem. Tin, nyε eeεbaazεloogal gwood εlyεlεpe: «Mɔn ε Dhavid, geka mε ghon!»

⁴⁹ E sok'enek, Yezu eezεtyaa. Nyεy nε bεdjekel bε náá: «Djóoka mε nwyak.» Tin, bε eezεdjɔɔ mot edhim binɔk. Bɔɔ nε nε náá: «Wyela, sa mεghaaz. Nyε é εpedjɔɔ wɔ!»

⁵⁰ Tin, «ngbat», Balatime eezεwyel, mwas boo ndjookuwa yε, tɔ pε Yezu nadi é.

⁵¹ Deenek Yezu eezεdji nyε náá: «Wɔ kwyel náá, mε sa wɔ yé?» Mot edhim binɔk eezεbɔɔza nε nε náá: «Lyoel, mε kwyel é náá, mis mam bεηel!»

⁵² Yezu eezεke nε nε náá: «Tóa, εmyaal ε lɔ eetsik wɔ.» E di'enek wat, mis mε eezεbεηel. Bhii tak, nyε moo du Yezu é gba.

11

Eniel ε Yezu tɔ Yeluzalem

¹ Dáa bε nadi, bε moo kunaa nε Yeluzalem ε, ye nabe é, bε moo é ngwoob Bhetfaze nε Bhetani, mbaka-mbaka nε etsok ε pyeeb oliv. Tin, Yezu eezelwom bedjikel bε bebá.

² Nyey nε nɔɔ náá: «Tóka kɔ dɛl di pε sok'enek. Tuula bi aatuula kɔ dɛl ε, bi é waabee mɔɔ swooz an tinela di náá, mot dinaa àapaago kɔ lε ɔ. Tiika nyε, da bi é zye mε nε nε wak.

³ Mot é dji bin náá: “Bi tó nε nε wo ɔɔ?” Lεeka nyε náá: “Ye é Ghenj é di nε gwyes nε nε. Nyε waabulal bin nwyak nenak.”»

⁴ Bhii tak, bε eezetó, bε kabela é, mɔɔ swooz an tinela é ebe ε ndjaa dhiiti mot. Wɔ gwaa, bε zetii nyε, zesik nε nε pε Yezu nadi é.

⁵ Bedhiiti bot ε nadi tin ɔ eezɛdji bε étep yé bε di etii mɔɔ swooz an.

⁶ Wɔ gwaa, bε zεbɔɔza nε nɔɔ dáa Yezu nalex nε nɔɔ ε. Tin, bε eezεbet bε, bε eetii mɔɔ swooz an tak.

⁷ Bhii tak, bε eezetó nε mɔɔ swooz an tak pε Yezu nadi é, wɔ gwaa bε zekel nyε endjookuwa bɔɔ kɔ kon'ε, bhii tak Yezu eezekalal kɔ lε, disi.

⁸ Wɔ gwaa bot εbuεpe zetó nε εdja endjookuwa bɔɔ gba ε gba, bedhiiti kadja yɔbɔ é, ebhuuz e ele ee bε nadi etsaal tɔ epyeε ε.

⁹ Ngon bot ε nadi pε sok ɔ, nε bot ε nadi pε bhis ɔ, moo tin edjeeb: «Hozana! Zεeb sεε mot zye nε din ε Ghenj ɔ metel!

¹⁰ Zεeb goka é nε sεεε metel mε kɔ Eyonj ε di ezye yenek, eyonj ε Dhauid sεεg'enaka! Hozanna nε Zεeb tɔ gwoo.»

¹¹ Yezu eezeni tɔ Yeluzalem, nyε eezetó pε kok Ndjaa-ebuwa. Bhii nyε nakazεgwyák é ngwoob'ε ε, nyε eezεbee esesεε ee nadi esεε tɔ tak ε djas, nyε eezεnɔɔ nyel, bε nε bedjikel bε kam nε bebá dhaa yɔbɔ, tó pε Bhetani, etεε náá, ye nabe é dwoo eezesila.

Yezu eezεlek le fiigh di àadjε bhum ε

¹² Yak mεlem, é ghenj bε nadi edus pε Bhetani ε, wɔ gwaa za zεmet Yezu.

¹³ Bε dinaa εtsetape, wɔ gwaa, nyε zεbee le fiigh nε bεte nε eka. Tin, Yezu eezεtiila si le tak nεghu nyε waabela bhum, étep nyε neebók, dε. Dáa nyε nakakum si le ε, nyε àapakabela sonok. Nyε kabela é, eka nε eka, etεε náá, ye mbu nyε di edje bhum ε, nabe é, àadjala.

¹⁴ Tin, Yezu eezεke nε le tak náá: «Kan dwoo pan mos'ak, ye tok nε mot aabaade bhum'ɔ!» Bedjikel bε nabe é egwak etεp binek djas.

Yezu eezεsɔ bot ε di bɔmsa esa pε tɔ Ndjaa-ebuwa ɔ

¹⁵ Bε eezεkum pε Yeluzalem. Wɔ gwaa bε zeni tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nyε eezeni é sɔ bot ε nadi ebɔmsa esa bɔɔ ɔ, nε bot ε nadi ebɔm-bɔmak ɔ nadi tin ɔ. Nyε eezεwaaz emesa bε nadi eswoola epata kɔ tak ε, nε mεbhóó mε bot ε nadi ebɔmsa mεghum ɔ.

¹⁶ Yezu nabe é àabet náá, mot ngɔt dhaa nε sa wat tɔ kok Ndjaa-ebuwa.

¹⁷ Bhii tak, nyε moo lyo bε náá: «Tɔ mεkpa mε Zεeb, ye tok kwyala náá: “Ndjan'am aadjóoaa é, ndjaa mendjaala mε eYuda, étep bot ε membyak djas é”? Ye kabe biyɔ ɔ, bi eezesa náá, ye di zεega bot ε djii*.»

¹⁸ Tin, wɔ gwaa etεp binek djas kum tɔ mεlɔ mε eboo bεghaa-Zεeb nε bεghanj ε mεkana mε etsi. Bε moo tin esaa dáa bε aasa étep bε neegó nyε. Etεε náá, bε nadi é, nε bwoo dáa bε nadi ebee dáa εdhuu ε bot nadi eduwal mεlyo mε ε.

¹⁹ Dáa dwoo nakabe yε eesila ε, wɔ gwaa bε nε bedjikel bε zokazεwyis, tó.

Syeela le fiigh

²⁰ Tɔ mεlem kεenj dáa bε nakadhaa é ze'enek ε, bε kabela é, le fiigh eezesyee dɔɔ nε ekanjal.

* 11:17 Eza 56.7; Zel 7.11

²¹ Tin, Pyeed eezetaala sa nasael koko é di'enek ε. Nyey ne Yezu náá: «Lyoel! Gwryáka le fiigh wɔ nalek koko ε. Ye eezesyee!»

²² Yezu eezεbɔɔza ne bedjekel be náá: «Me lee bin é náá: Dumka kon ne Zεeb.

²³ Tsεetse ne tsεetse, me lee bin é náá: Mot é ke ne etsok elak: “Gheεa nyel tin, dusa, keghaaga tɔ dii mεsɔn” ɔɔ, ye é be náá, mot tak tok ne mεso tɔ lyem ɔɔ, nye dum kon ne Zεeb ɔɔ, djas nye aake ε, ye waasaεl étεp'ε.

²⁴ Etεp tak é me di eke ne nen náá: E sok bi di edjaala étεp εwaab sonok ε, dumka kon náá, bi eezεbela, tinaak é bi aabela sa bi waab ε.

²⁵ Tin, bi é di tetel étεp mendjaala ɔɔ, wɔ siiza náá, wɔ é ne tεp ne mɔn nyoog ɔɔ, ye goka é wɔ pel nye etεε náá, Sεεg'en di tɔ gwoo ɔ neepel bin yεbɔ εbiyo bi sa ε. [

²⁶ Ye be náá, bi ààpapel bɔn nyεεg bin ɔɔ, Sεεg'en di tɔ gwoo ɔ, aanákwaapel yεbɔ mesyem me bi sa ε.]»

Eghεn ε Yezu dus paa?

²⁷ Bhii tak, be eezεbula pe Yeluzalem, dáa Yezu nadi edjaad tɔ kok Ndjaa-ebuwa ε, wɔ gwaa, beghan ε mεkana me etsi, ne bepaa ε eYuda, zenɔɔ eboo beghaa-Zεeb, zokazyε pe daa Yezu beghu.

²⁸ Be nazyε zedji Yezu é náá: «Kɔ eghεn e ze wɔ di esa esesεε binek? Eze djε wɔ eghεn esa deenek?»

²⁹ Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Me pookodji bin kiya wat. Bi é bɔɔza me ɔɔ, ye é me kalεε bin kɔ eghεn e ze me di esa esesεε bak.

³⁰ Ye é eze nadhis Zan, nye zeduu bot Zεeb? Ye nabe é Zεeb “ohoo” ye nabe é mot? Bulalka me kiya yenek.»

³¹ Pak'ɔɔ be moo tin esɔs. Bɔɔ náá: «Mena é keka nenak náá: “Ye é Zεeb” ɔɔ, nye waadji mena náá: “Etεp yé bi nadi ààmyaal Zan?»

³² “Haa” mena keka nenak náá: “Ye é mot é nalwom nye ɔɔ”? Be nake deenek é, etεε náá, be nadi ekaab εdhuu ε bot, bela náá, bɔɔ djas nadi eke é náá, Zan nabe é tεtε ngoolel-mεkpa ε Zεeb.

³³ Be é boozεbɔɔza ne Yezu náá: «Bis ààgu.» Tin, Yezu é boozεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Dɔɔ ne mam pe, me aanákwaalεε bin kɔ eghεn e ze me di esa esesεε bak.»

12

Kana bot ε mesa be na embee elyem di ebaal pyeeb vin ɔ

¹ Bhii tak, Yezu zεlii ne nɔɔ tɔ kana náá: «Mot ngɔt naabe pyeeb vin*. Nye zokapeeb pyeeb tak, tin, wɔ gwaa nye kpak tyee mɔɔ bwak tɔ εkok, edi be aadi esesyaal mɛdii me bhum vin tak ɔ. Bhii tak, nye eebaazεsum ndjaa pe εko, étεp bot aadi ebaal pyeeb ɔ. Bhii tak nye eezεdjɔɔ bot ε di egu mesa me vin ɔ, da é djε be mesa me tak. Nye eezεnɔɔ nyel, tɔ mɛdjon.

² Mbu epyeeb e tak di ewum ε, ye eezεdjala. Wɔ gwaa, nakuma pyeeb zokazelwom mot ngɔt di esa mesa pe daa le ɔ, pe dáa bot ε nye nalik ne pyeeb ɔ, étεp be needjε nye ye pak bhum vin be nabela ε.

³ Wɔ gwaa, bot ε nalik ne pyeeb ɔ, zemεt mot tak, duma nye é nyel ne mεbin. Bhii tak swaal nye mεmbɔ toto.

⁴ Bhii mot sok, nakuma pyeeb eebaazelwom dhiiti mot di esa mesa pe daa le ɔ náá, nye tɔ pe daa lɔɔ tɔ pyeeb, be eezεnyuu nye é lo, nyek nye εbuεpe.

⁵ Yak kɔkɔ tyee esok elεl. Nye eebaazelwom nwyak mot, bɔɔ duma nye é nyel ne mεbin, gó nye. Be nabaazosa ne bot ε nazyε εbhis ɔ deenek, be dhiiti biao, bak góaa.

⁶ Nye nabe é ne etsak ε mɔn'ε nye nadi ekwyel dhaa tyε ɔ nalik ɔ. Nye eezεlwom nye pe daa lɔɔ ne egeka náá: “Be waadil nye, etεε náá, ye é mɔn'ε met.”

* **12:1** Pyeeb ele di djε bhum di saa ne ye mεnyok me vin ε.

⁷ Dáa bot é di esa mesa tɔ pyeeb'ε nabee mən'enək ε, bɔɔ náá: “Yawee! Beeka mot aalik nε mɛvu mak djas ɔ! Djhookεgóká nyε. Tin, mɛvu mak aadi é, yenabelka.”

⁸ Wɔ gwaa bε zεmɛt nyε, gó nyε, mwas muu'ε bhii pyeeb vin.»

⁹ Yezu eezɛdji bε kiya náá: «É di'enek, nakuma pyeeb goka nε esa ye? Nyε waazyε, da nyε é gó bot ε nadi esa mesa tɔ pyeeb ɔ. Bhii tak, da nyε é nɔɔ pyeeb, djε nε bot εsis.

¹⁰ Bi nabe ààlaa mɛkpa mak tɔ ekwyla?

“Ekok ε bεsumel mwas ε, moo é ekok di epyet ndjan ε.

¹¹ Ye é nε ghwyil ε Ghɛɲ ε nyε moo deenek.

Ye tok tin mbyok é mis menaka†?»

¹² Tinaak, bεghaɲ ε mɛkana mε etsi, nε bεpaa ε eYuda, zεnɔɔ eboo bεghaa-Zεeb, nadi esaa mεpek étɛp bε neemɛt nyε. Tin, bε nadi ekaab é εdhuu ε bot, etεε náá, bε nabe é, egu náá, Yezu nalεε kana tak é, kɔ εsu ε lɔɔ. E di tak wat, bε eezεbet Yezu, tɔ yɔbɔ.

Etuud e lapo nε mɛkoozi Sezaad

¹³ Bεghaa-Zεeb zεkyeed bεdhiiti eFalizyε nε bεdhiiti bot ε zεεga mɛkoozi Eloud pε daa Yezu tyee mεbhowal, étɛp nyε neebela ndjε kɔ mɛkpa mε emet.

¹⁴ Bε é boozεke nε nε náá: «Lyoel, bis nε gu náá, etɛp ee wɔ di elεε ε, ye é tsεεtsε. Wɔ ààbem ba nε mot, etεε náá, wɔy àadyeebagwyák sa bot di esa ε. Wɔ lyo é sa Zεeb kwyel ε, nε lyem epiki. Tɔ yɔ beea, ye goka é náá, bot tuud epata e lapo nε mɛkoozi Sezaad é? Bis tuud “ohoo”, bis nàtuud?»

¹⁵ Dáa Yezu nadi egu mbee mεfulu mε mɛdjhaaz pε εko, bhimis pε si ε, nyε é boozεbɔɔza nε nɔɔ náá: «Étɛp yé bi di ekwyel εwa mε tɔ mεbhowal? Dhaka mε nε pata wat, étɛp mε neebεe.»

¹⁶ Bε eezεzye nyε nε pata wat. Yezu eezɛdji bε náá: «Kɔ syaa yak, ye é wak εbhwoob ε zε? Ye é ekwyla e din ε zε ε di kɔ tak?» Bot binək eezεbɔɔza nε nε náá: «Ye é yε mɛkoozi Sezaad.»

¹⁷ Bhii tak, nyε eeaaazεbɔɔza nε nɔɔ náá: «Djeka Sezaad sa di yε Sezaad ε, da bi é djε Zεeb sa di yε Zεeb ε.» Gwaka bε nagwak deenek ε, bε eezɛdjoka nyε εlyelεpe.

Kiya dum nε tɛp εgom bhis εsyee

¹⁸ ESaduseε, bot ε nadi eke náá, bhis εsyee, bot aanàkwaabaagom ɔ, bε eezεzye yɔbɔ pe, pε daa Yezu, zɛdji nyε náá:

¹⁹ «Lyoel, mɛkana mε Moiiiz lεε é náá: “Ye bε náá, mən nyεεg dhiiti mot eegwyε, àalik mən ɔɔ, ye goka é náá, mən nyεεg lik ɔ, ba kus myel, étɛp nyε neekwyiida mən nyεεg gwyε àalik bɔn ɔ”.

²⁰ Beea: Tin, yε bε náá, bε nadi é bɔn mɔ ngɔt bɛtɛn nε bεbá ɔɔ. Mən mεgwyak eezεba, da gwyε, àalik mən.

²¹ Mot nabɔɔba mən mεgwyak ɔ, kanɔɔ moma bhii kon'ε. Tin, nyε eebaakpaa nε mεsyee, gwyε, àalik bɔn. Ye zokabaasaεl é tyε wat nε mot nabaazyε bhis yenək ɔ.

²² Tin, bɔɔ djas bɛtɛn nε bεbá kadi é àabya nε moma yenək. Bhii bɔɔ djas, moma eeaaazεgwyε yε pe.

²³ E sok bot aagom bhis εsyee ε, moma yenək aakadi mwaa zε, tɔ bɔɔ bɛtɛn nε bεbá? Etεε náá, bɔɔ djas nabe é botom bε.»

²⁴ Yezu eezεbɔɔza nε nɔɔ náá: «Bi ààbee tin náá, bi eewo? Etεε náá, bi ààsiiza enyɔɔpe sa di kwyala ε, baanɔɔ náá, bi àagu ghwyil ε Zεeb.

²⁵ Etεε náá, é ghɛɲ bot aagom bhis εsyee ε, botom aanàkwaakabaaba boa, boa pe ààkwaani mεba, etεε náá, bot djas aadi é, dáa efofop tɔ gwoo.

²⁶ Dum nε tɛp εgom bhis εsyee, bi naalaa tɔ mɛkana mε Moiiiz sa Zεeb nalεε nyε dum nε tɛp tak tɔ le nagel, àadyak ε: “Ye é mam, Zεeb ε Abalaam, Zεeb ε Izak, nε Zεeb ε Zakɔɔb.”

† 12:11 Mɛd 118.22-23

²⁷ Zεεb tok Zεεb bemyon. Nye é Zεεb bot ε di ne tsik ɔ. Bi εpedjak εbuepe.»

Boo tsi na dil-dil

²⁸ Wɔ gwaa dhiiti ghaa məkana me etsi ε Zεεb nadi egwak dāa Yezu nadi elii ne bot binɔk ε, zokazetiila pe daa Yezu, etee náá, nye naabee náá, Yezu nabe é ne gham. Nye é boozedji Yezu náá: «Tɔ etsi e Zεεb djas, yaa di dil dhaa besɔ?»

²⁹ Yezu é boozeboɔza ne ne náá: «Yii di dil tɔ besɔ é: “Gwaka, Yisalael, Gheɲ Zεεb'enaka, ye tok ne dhiiti Zεεb bhis Gheɲ.

³⁰ Da wɔ é kwyel Gheɲ Zεεb'ɔ, ne lyem'ɔ djas, ne sisim'ɔ djas, ne esiiza bɔ djas, ne ghwyil'ɔ djas.”

³¹ Beeka yii di du ye ε: “Kwyela sɔ'ɔ mot dāa wɔ di ekwyel nyel'ɔ met ε.” Ye tok ne dhiiti etsi di edhaa binɔk bebá ne medil.»

³² Ghaa-məkana me etsi ε Zεεb'enɔk eezεke ne ne náá: «Tseetse, lyoel! Wɔ é lee tseetse náá, Zεεb é ngot. Dhiiti Zεεb tok bhii kon'ε.

³³ Etee náá, ekwyel ε nye ne lyem'ɔ djas, ne sisim'ɔ djas, ne etselal ε lɔ djas, ne ghwyil'ɔ djas, ne ebaakwyel ε sɔ'ɔ mot, dāa wɔ kwyel nyel'ɔ met ε, ye eedhaa ebuwa e betit, ne esa ee di kanjaa Zεεb ε.»

³⁴ Dāa Yezu nabee dāa mot'enɔk nabɔɔza ne etson djas ε, nye é boozelee ne ne náá: «Eyon ε Zεεb aatseta ne nɔ.»

Bhii tak bot nadi é, be moo kyee edji ε nye ekiya.

Klisto é mɔn ze?

³⁵ Tin, Yezu epelyo bot tɔ kok Ndjaa-ebuwa, nye eezedji bot náá: «É tep ye beghan ε məkana me etsi di eke náá, Mesia é dha ε Dhavid?

³⁶ Ye nabe é, Dhavid nye emet ne ghwyil ε Sisim na Dee naake náá:

“Gheɲ Zεεb nake ne Gheɲ'am ε náá:

Dha disi pe mbɔ eghen bam,

kεkum dwoɔ me aalwom bot ε mebhuka mɔ,

Be zedhaa si meko mɔ ε‡.”

³⁷ Dhavid nye emet naadjoo nye “Gheɲ”. E yaa tye nye aakabaadi dha'ε?»

Yezu eezedul bot melɔ dum ne beghan ε məkana me etsi

Zukamwaa ne mot nadi tin ɔ, nadi egwak Yezu ne memyaala tɔ elyem.

³⁸ Tɔ melyo me, nye nakeke é náá: «Kyeeka beghan ε məkana me etsi, bot ε di ekwyel eke tɔ bot ne eboo elɔbɔ na djaa-djaa é elyaalaa menyel, étep be needuwalaa ne eswosaa é edi ee bot di esεga εbuepe ɔ.

³⁹ Be é bot ε di saa mebhóɔ pe sok tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda ne mebhoo me bedhil ε bot tɔ edi e mebyon ɔ.

⁴⁰ Bot ε di edek bekus ε boa esa tɔ mendjaa ne mekon, ekwyel ε be edul ε mendjaala “kpɔkɔlom”. Epée bɔɔ aadi é elyεlepe.»

Djel kus moma eezεkaa Zεεb

⁴¹ Wɔ gwaa Yezu zedisi, ebɔɔl sok bhwoob'ε étep nye neebée dāa edhuu ε bot ε di zeduwal Zεεb ne esa bɔɔ ε. Betε ne bot ε ekum nadi ewa epata εbuepe.

⁴² Wɔ gwaa dhiiti djel kus moma zokazyε ye sok, zeloo ye tɔ ebɔɔl, nye eezεwa ye ba bɔɔ efalanga ebá.

⁴³ Dāa Yezu nabee deenek ε, nye é boozedjoo bedjekel be. Nyey ne nɔɔ náá: «Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá: Djel kus moma yak eeloo tɔ ebɔɔl, dhaa yii bot djas lóo tɔ ebɔɔl elak ε.

⁴⁴ Etee náá, bot ε lóo wak djas'aak, lóo é eghutu-ghutu. Ye kabε djel kus moma yak ɔ, nye dje ekwom ε le djas.»

‡ 12:36 Med 110.1

13

Melyo dum ne esi e bos

¹ Dáa Yezu nadi ewyis tɔ kok Ndjaa-ebuwa ε, dhiiti djekel'ε ngɔt eezεke ne ne náá: «Lyoel, gwyáka kɔkɔ yak mbi zumal ne mbi yak mekok e!»

² Yezu zεbɔɔza ne ne náá: «Wɔ eebee mbi eboo zumal mendjaa mak é? Tin, ye aanákwaaboolik εkok ε wat kɛla kɔ sɔ, etεε náá, djas aadi é, bik, waazel, see é bos.»

Ɛken ε mezuk

³ Yezu eezεdisi kɔ etsok ε pyeeb oliv, pyeeb tak nadi egwyakel é, ne kok Ndjaa-ebuwa. Pyεed ne Zak, be ne Zan, zenɔ Andele zokazεdji nyε é ngwoob náá:

⁴ «Lεεa bis, esesεε binek aasaal den? Lyaala bis endem e mebwala me bis aagwyak náá, esesεε binek moo kɔ ne εsεε ε.»

⁵ Yezu eezεke ne nɔ náá: «Dika ne etson, sa mot ààkɔ bin.

⁶ Betε ne bot é waazyε ne din ε lam. Be aake é náá: “Ye é mam é di Mεsia!” Bot ε tak é waakwyital εdum ε kon ne Zεeb yii bot εbuεpe.

⁷ E sok bi aadi, bi moo gwak meεb ne menduk me meεb ε, sa mot ààbem ba, etεε náá, ye nyɔ é náá, esesεε binek sael. Yenek djas ààlεε náá, ye é esi ε bos.

⁸ Yak mbyak é waakeghεε, zelumela dεeb ne sɔ, yak eyon ne yak sɔ eyon. Ye bedhiiti edi kɔ bos é waadheegel, za waani kɔ mel. Yenek djas é Ɛken ε esuula εbya.

⁹ Ye kabε biyɔ be εmet ɔ, dika ne etson ne menyel min. Bi é waakepitaa pe daa betetεp. Bi é waabiaa ne eghwyεs tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda. Bi é waakepitaa pe daa ekukuma ne pe daa bemεkoozi kɔ εsu ε din ε lam, étεp be neebela gham kɔ len.

¹⁰ Tin, ye goka é náá, Mbεε Bhaadal pookogoolε sok kɔ bos djas ne tɔ membyak djas.

¹¹ E sok be aadi etɔ ne nen, be neekεka bin ε, sa mot ààbem ba ne dáa bi aaketanjal ε. Liika dáa Sisim aadjεed bin é di'enek wat ε. Etεε náá, ye tok biyɔ aakabaalii tin. Ye é Sisim na Dεε paalii é di'en.

¹² Bɔn mɔ ngɔt é waagónel, besεεg gó bɔn bɔɔ. Bɔn ε waapit bebyael bɔɔ é esaa náá, be djε be mendjε étεp be neegóaa.

¹³ Bot djas é waabhina bin étεp din ε lam. Ye é mot aamaad lyem kekum mεsik ɔ, nyεy é aapaabela tsik.»

Boo mezuk

¹⁴ «Bi é waabee mot di edjooaa “etεp e εpes ne bwoo” ɔ. Bi é waabee nyε, nyε eezetyaa é di nabε náá, nyε aanákwaadi sok ɔ. Bot ε di egu εlaa mekana ɔ, goka é ne εgwak náá, bot aadi pe kyee dik Yude ɔ, kaab, tɔ pe kɔ metsok.

¹⁵ Mot é di kɔ mii ndjan'ε é εwala εlenek ɔ, sa nyε ààsul, étεp Ɛkenɔ dhiiti sonok tɔ ndjaa.

¹⁶ Mot aadi pe pyeeb é εwala εlenek ɔ, sa nyε ààsik, kenɔ ndjookuwa pe ndjan'ε.

¹⁷ Ha kpaa-ghon ne boa aadi ne mebum ɔ, ha kpaa-ghon ne boa aadi ne bɔn é mbel dwoo tak ɔ!

¹⁸ Djaalaka Zεeb, etεε náá, esonok binek nàkum é mbu kwol.

¹⁹ Etεε náá, melu menek aadi é, melu me mezuk, mezuk me wat di náá, ye dinaa ààpaakoseε sok, kana dáa Zεeb nalookus bos'ak ε, keyaka ne dwoo pan mos'ak. Ye aanákwaadi pe ne dhiiti tak deenek.

²⁰ Ghεy epedi ààsa náá, melu me tak nàdyeebabɔya ɔ, pe ye tok ne mot aatsak. Ye é kɔ εsu ε bot ε nyε nazesεε ɔ, melu me tak di ba bim deenek.

²¹ Tin, mot é lεε bin náá: “Mεsia é wak” neghu nyε ke é náá: “Beeka nyε di poon'enek” ɔ, sa mot ààmyaal nyε,

²² etεε náá, bemεsia me etsal ne bengoolεl ε mekpa ε Zεeb yii mekon é waatuula εbuεpe. Be waasa bemεvyεkεlε ne dhiiti endem mebwala, étεp ekɔ bot ε Zεeb nazesεε ɔ.

²³ Dika ne etson etεε náá, me eezedul bin melɔ.»

Ezye ε Σεηελε Μον Mot

²⁴ «Tin tō melu menek, bhii melu me mezuk menek, gwyes é waagwyiid, dōo ne ngon pe moo àakakas,

²⁵ ekwyikwyen é waadus tō gwoo, bil, esa e menyan djas di tō gwoo ε, ye waapulel.

²⁶ «É di'enek, bot é waabee Σεηελε Μον Mot etuula tō eguud ne ghwyil ne duma djas.

²⁷ Tin é, nye aakalwom efofop, be neekeseg bot ε Ζεεβ nazesée ο, pe tō etuma ená yii bōs, kana pe yak edum e bōs, keyaka ne pe yak edum.»

²⁸ «Nōōka etson ne kana yak, dum ne le fiigh. Ye be náá, elée be moo zebula ebes ο, eka moo baakwyil e tak ο, guka náá, mbu gwyes moo kunaa.

²⁹ Ye é tyε wat ne biyō pe, é sok bi aabee endem binek moo nyen ε, guka náá, ebula ε Σεηελε Μον Mot moo zekunaa. Nye moo é é ngwoob εbe ε ndjaa.

³⁰ Tsεεtse ne tsεεtse, me lee bin é náá: Bot ε kōkō membu mak aanākwaasi, esonok ee di elēēaa djas'aak, àāsaēl.

³¹ Gwoo ne bōs é waadhaa, ye kabε mekpa ε Ζεεβ ο, ye aanākwaadhaa.»

Ζεεβ nye emet é di egu dwoo esi ε bōs

³² «Dum ne dwoo, ne ewala ε esesεε binek aasaēl ε, ye tok ne mot ngot di gu, efofop tō gwoo àāgu, dōo ne Μον àāgu dwoo tak. Ye é Σεεγ nye emet ε di egu.

³³ Dika ne etson, nyanka mis. Djaalaka Ζεεβ etεε náá, bi àāgu elu ne ewala esonok binek aasaēl ε.

³⁴ Ye aadi é, dáa mot di etó medjon, lik ndjan'ε. Da nye é lik bot ε mesa me ebaal ndjaa. Tin, nye eezεkaa mot ne mot ye mesa me nye aasa bhii kon'ε ε. Bhii tak, nye kalεε sangili di é εbe ε ndjan'ε ο náá, nye lik ebaal.

³⁵ Nyanka mis, etεε náá, bi àāgu dwoo nakuma ndjan aabula é, neghu nye aabula é, bikoko, neghu ye aadi é, kuku pum, neghu ye aadi é é bekuu ε sok, neghu ye aadi é tō melem.

³⁶ Kyeeka, nye é zεkebela bin zaka, biyō egó.

³⁷ Etεp ee me di elée bin'aak, me lee ye ε, ne bot djas: “Beεka mis.”»

14*Dáa be namet Yezu ne egó nye ε*

¹ Melu membá esok ne ebyon ε Pak ne yii be nadi edede emapa àābe ne leviid ε kan, eboo beghaa-Zεεb ne beghan ε mekana me etsi nadi esaa mepek étεp be neemet Yezu tyee syaab, étεp be neegó nye.

² Be nadi eke é náá: «Ye àāgoka ne esée é dwoo ε ebyon, ekaab náá, ye é zεεkus εghuub tō zukamwaa ne mot dwoo ebyon.»

Dhiiti moma eezεso menanas kō lo ε Yezu

³ Dáa nye nadi pe Bhetani tō ndjan ε Simon na εbé ε zezam ε, tin bōo kō mesa edε edee, wō gwaa, dhiiti moma zenī tō ndjaa tak ne beeb nasaēl ne ekok ε albat ε, «tōōō» ne menanas na boo metan. Menanas me tak nasaēl é, ne medii me dhiiti le na mbεε menuub di djōōaa naad ε. Ye nabe é, àāpuuzaaa ne dhiiti sonok. Wō gwaa, moma tak zεkō elas ε tak, so kō lo ε Yezu.

⁴ Bedhiiti bot ε nadi be ne be nōo ο, naadyeebabyen sa tak. Bhii tak, be moo nyiinela pak'ōo: «Yak é yaa puluk menanas?

⁵ Ye waagoka é náá, be bōmsa menanas me tak ne epata mekam-meten ne wat*, da é nōo epata e tak, dje bedjel ε bot!» Tin, be moo byak moma yenōk εbiyoepe.

⁶ Wō gwaa, Yezu zεke náá: «Betka moma yak gwyem. Etεp yé bi di ezem nye? Sa nye sa kō esu ε lam ε, ye é enyōepe.

* **14:5** Epata mekam-meten ne wat lyaal ε, metan me etuud ee mot di egoka ne εdjεaa bhii mesa me tu mbu ε

⁷ Etée náá, bi ne bedjel e bot é waadi melu djas é di wat. E sok djas bi aakwyel elyaal be ghwyikwyee e, bi é ne ghwyil esa. Ye kabé mam o, bi aanákwaakabaadi ne nam melu djas é di wat.

⁸ Moma yak eesa tseja nye sa e: nye eelob me mul é nyel, mam dinaa aágwyé, ekoobal ndela yam.

⁹ Tséetse ne tséetse, me lee bin é náá: Kó edi djas Mbée Bhaadal aadi egoolaa kó bós e, tep moma yak é waakaadaaa medhik ne medhik. Tin, bot é waataala menyó me mesa me.»

Yudas Iskariot epkwyl ezeka Yezu gha

¹⁰ Yudas Iskariot, ngót tó bedjikel kam ne bebá e Yezu, naazetó pe daa eboo beghaa-Zeeb étep nye neekéka Yezu.

¹¹ Tin, ye nabe é eboo beghaa-Zeeb naadyeebamyaala é ghen be nagwak len tak e. Wó gwaa, be zekék Yudas epata. E di'enek, Yudas kadi tin é, nye moo saa mepek étep nye neeka be Yezu.

Yezu eezede ebyon e Pak be ne bedjikel be

¹² E dwoo meken me ebyon e emapa aabe ne leviid, dwoo tak é bón e ebhata e Pak di etsakaa, bedjikel e Yezu zéke ne ne náá: «Wó kwyl náá, bis kekoobal wó di mena aadéka edee e ebyon e Pak wo é?»

¹³ Tin, Yezu é boozekyeed dhiiti bedjikel be bebá pe sok. Nye ne náo náá: «Tóka pe del. Bi é waaboma ne dhiiti mot eép bhe medii. Duka nye.

¹⁴ E di nye aadjel o, leeka nakuma ndjaa náá: “Lyoel ke é, bis dji náá, di bi ekoobal nye ye e étep nye neezede ebyon e Pak, be ne bedjikel be tó tak é wo é?”

¹⁵ Tin, nye waalyaal bin pe eko e ndjaa, boo koo koobela ne esa djas tó tak. Tin e, bi aasa esesee e ebyon e Pak.»

¹⁶ Bedjikel eezetó pe del e tak. Be kabelá djas e dáa Yezu nalee be e. Bhii tak, be eezekan ekoobal e ebyon e Pak.

Yezu eele náá, Yudas é aapaaka nye

¹⁷ Bikoko Yezu eezézye, nye katuula loog wat ne bedjikel be kam ne bebá.

¹⁸ Dáa be nadi kó mesa ede e, Yezu é boozéke náá: «Tséetse ne tséetse, me lee bin é náá, ngót pak'en é waaka me. Ye é mot bis ne ne di duu mbó tó saan wat o.»

¹⁹ Bedjikel djas moo tin ne ghon tó elyem, bhii tak, be é boozedji nye ngót-ngót náá: «Ye é mam é?»

²⁰ Yezu eezéboza ne náo náá: «Ye é mot ngót pak'en, tó biyo kam ne bebá. Ye é mot di eduu mbó tó saan wat ne nam o.

²¹ Ye é tséetse náá, Seenjele Mòn Mot e waagwyé, dáa ekwyla di elee kó esu e le e. Tinaak, ha kpaa-ghon ne mot aakeka nye é membó me bembée e bot o. Ye nabe aágoka náá, mbi mot deenek byel-byelak!»

Nyel ne ghiya e Yezu: kominyon

²² E ghen be nadi ede e, wó gwaa Yezu zenáo mapa, zeghaapee Zeeb tó mendjaala. Bhii tak, nye eezépyak mapa, dje bedjikel be. Nyey ne náo náá: «Nóka ye. Bi é de etée náá, ye é nyel'am.»

²³ Bhii tak, nye eezenáo beele nadi ne vin tó tak e, baaghaapee Zeeb. Nye eezedje bedjikel be, be de. Tin, bóo djas eezede.

²⁴ Nyey ne náo náá: «Yak é ghiya yam, ghiya ebhen aasee étep bot ebupe e.

²⁵ Tséetse ne tséetse, me lee bin é náá: Me aanákwaabaade medii me bhum vin, kana mos, keyaka ne dwoo me aabaade dea sis tó Eyon e Zeeb e.»

²⁶ Bhii tak, bóo zokazeduwal Zeeb ne medjeeb. Wó gwaa, be zetó pe Etsok e pyeeb oliv.

Yezu eezelé ne Pyeed náá, nye waaswonal nye

²⁷ Yezu eezεke ne bedjekel be náá: «Biyɔ djas é waakaab me mos, etεε náá, tɔ mekana me Zεeb, ye kwyalaa ε náá: “Me waamyak mbaalel etaa, esaa djas é waawyεεza na gwyiin†.”»

²⁸ Tin, Yezu baabil náá: «Bhii me aagom ε, me waatɔ kebwood bin pe sok, pe Ghalile.»

²⁹ Pyεed zokake ne ne náá: «Ye be náá, bot djas é waakaab wɔ ɔ, mam aanákwaakaab wɔ.»

³⁰ Wɔ gwaa Yezu zεbɔɔza ne ne náá: «Tseetse ne tseetse, me lee bin é náá: E pum'ak mos, esok ne bekuu ne kɔk esok ebá, ye aabela é, wɔ eezeswonal me esok elɛl.»

³¹ Pyεed eezeben gwood, lee ne Yezu náá: «Me tok ne ghwyil eke ne bot náá, me àagu wɔ. Ye be esyee ɔɔ, me epemyaal náá, menabel bebá gwyε.» Tin, bedjekel djas nabe é ekpa ε wat.

Yezu epedjaala pe Ghetesemani

³² Bhii tak, be eezεkum pe dhiiti mɔɔ sum di, din ε di tak nabe é Ghetesemani. Dáa be nakum ε, Yezu é booke ne bedjekel be náá: «Dika si wak. Me pookotiila poon, kedjaala Zεeb.»

³³ Tin, nye kanɔŋ é Pyεed, ne Zak, zenɔɔ Zan, tɔ ne nɔɔ. Ye nabe é, keŋ ne bwoo moo sa nye.

³⁴ Nye eezεke ne nɔɔ náá: «Sisim'am é tɔ ghon, kana nenak, keyaka ne ewala esyee. Likeka wak, nadjaka gɔ, djaalaka Zεeb.»

³⁵ Bhii tak, nye eezetiila ba etsetape pe sok, zeduma mebon si, nye moo djaala ne Zεeb náá, Zεeb dis mezuk menek sok bhwoob'ε, nye kwyɛl ɔɔ.

³⁶ Nye nadi eke é náá: «Bhaaba saag'am, me ne gu náá, wɔ é ne ghwyil esa esonok djas. Disa pe sok bhwoob'am baka mezuk mak. Tin, ye goka é náá, ekwosak ε lɔ sael, àakabe ekwosak ε lam.»

³⁷ Bhii tak, nye eezεnɔɔ nyel, sik pe nye nalik bedjekel be ε. Nye kazebela é, bɔɔ é ego. Nye é boozeke ne Pyεed náá: «Simɔŋ, wɔ eedja gɔ! Wɔ àapakodi mis membek ewala ε wat é?

³⁸ Djemka, dika dwooz, djaalaka Zεeb, etεε náá, bi é zεkεkwyε tɔ mebhawal. Sisim é ne ghwyil elooba, kabela é náá, epuud ne sa etεε.»

³⁹ Nye eebaasik pe kyee nye nadi sok ε. Nye eebaazedjaala dáa nye nadjala Zεeb sok ε.

⁴⁰ Yezu eebaazεbula pe nye nalik bedjekel be ε. Nye kabaazobela be é é ego, etεε náá, mis mɔɔ nadi é, εdilepe. E di'enek, be moo «yooo», àakabaabɔɔza ne Yezu.

⁴¹ Yezu baazεbula yak kɔkɔ tyee esok elɛl, bɔɔ é gɔ. Nye eezεke ne nɔɔ náá: «Bi dinaa edja gɔ? Bi dinaa ewala? Ye eedjala! Ewala ε Sεεŋεle Mɔn Mot moo zεseebaa é membo me bot ε mesyem ε, ye eezedjala.

⁴² Wyɛlka, ghεεka menyel. Mena tɔka, etεε náá, mot aaka me ɔ moo zεkunaa ne nena.»

Yezu eezεmetaa

⁴³ Ye nabela é, Yezu dinaa elii, é di tak wat, Yudas, ngɔt tɔ bedjekel be kam ne bebá eezεtuula ne εdhuu ε bot ne epɛl ne ebhil e ele é membo. Ye nabe é, eboo beghaa-Zεeb, ne beghan ε mekana me etsi, zenɔɔ bepaa ε eYuda nalwom be ɔ.

⁴⁴ Kabela tin é náá, Yudas, mot naka be Yezu ɔ, nabe é, nye naalyaal be geka be nawaagwyak Yezu ne ye ε. Nye nabe é, nye eezεεε ne nɔɔ náá: «Bi zobee é, mot me aakebeedal ɔ, ye é nyey. Metka nye “gbak”, da bi é tɔ ne ne.»

⁴⁵ Dáa Yudas ne bot be natuula é, nye eezetiila pe daa Yezu. Nye eezεke ne ne náá: «Lyoel!» Bhii tak, nye eezεbeedal nye.

⁴⁶ Bhii tak, bot ε nazyε be ne Yudas ɔ, be eezεmet nye.

⁴⁷ Tin, mot ngɔt tɔ bot ε nadi é di tak ɔ, naazεwaal pel tɔ pep, tsaal elɔ ε mot nadi esesa mesa pe daa boo ghaa-Zεeb ɔ.

⁴⁸ Wɔ gwaa, Yezu zεlii ne nɔɔ náá: «Me kabe é mot ezεm étεp bi neezye, zεmet me ne epɛl ne ebhil e ele é?

† 14:27 Zal 13.7

⁴⁹ Mε tok wak melu djas tɔ len elyo tɔ kok Ndjaa-ebuwa, bi nadi ààmɛt mε éteɓ yé? Sa bi sa'aak, ye é etεε náá, etεɓ ee nakwyalaa tɔ mɛkana mε Zεεb, dum nε nam ε neebela εsuk.»

⁵⁰ Tin, bɛdjekɛl djas eezeɣhuma nε ekaab «ɣbes», lik Yezu é mɛmbɔ mε bot binɔk.

⁵¹ Dhiiti ngbaaz ngɔt nadi edu bε pε bhis, zuka nε kaad nyε nabe nε ye é nyel ε, ye nabe é kaad εsoa kɔ gon. Wɔ gwaa bot ε tak zεsuu εmɛt mɔɔ ngbaaz tak,

⁵² nyε eezeɛkaab, lik bε kaad tak é mɛmbɔ, nɔɔ nyel'ε, tɔ ben toto «syεεε».

Yezu sok bhwoob boo kwan eYuda

⁵³ Bε eezeɛtɔ nε Yezu pε kɔ εbεsεε ndjaa boo ghaa-Zεεb, pε di bhoma bot ε nadi kɔ elo e bεghaa-Zεεb ɔ, nε bεpaa ε eYuda, zεnɔɔ bεghan ε mɛkana mε etsi.

⁵⁴ Pyεed nadi edu-du nyε εtsetaεpe, batakeni tɔ εbεsεε ε boo ghaa-Zεεb. Nyε eezeɛdisi egɔɔl du, bε nε bot ε nadi ebaal ndjaa tak ɔ.

⁵⁵ Eboo bεghaa-Zεεb nε bɛdhiiti bot ε boo kwan eYuda nadi esaa embee etεɓ di náá, ye é nε ghwyil εdje Yezu ndje ε, éteɓ bε neegó nyε, bε kadi é, ààbela sonok.

⁵⁶ Etεε náá, bot εbuεpe nadi ezezye, zεsu etεɓ e mɛkɔɣ kɔ esu ε lε. Saabεɣɔs kabe é náá, bɔɔ djas kadi é, ààbε lεɣ wat.

⁵⁷ Bɛdhiiti wyel, zokazyε, zεsu nyε tεɓ. Bɔɔ náá:

⁵⁸ «Bis naagwak nyεy eke náá: “Mε waabo kok Ndjaa-ebuwa bot nasum'aak. Bhii tak, mε kasum é, dhiiti ndjaa sis. Zumal tak aabɔya melu mɛlɛl. Yiizaag aanákabaadi zumal mɛmbɔ mε bot.”»

⁵⁹ Ye kabela tin é, bεtε nε bot é napookozye sok, zεpit nyε ɔ, nabe é ààbε nε tanjal wat.

⁶⁰ Tin, boo ghaa-Zεεb eezeɣwyel kuku εdhuu ε bot binɔk, zεdji Yezu náá: «Tɔ mεpita mε bot bak zεpit wɔ ε, wɔ ààkatanjal yɔ é!»

⁶¹ Yezu zokadi é gwyem, ààlii.

Boo ghaa-Zεεb baazεdji nyε náá: «Yε wɔy é di Mɛsia, Mɔn Zεεb sεε mɛtɛl é?»

⁶² Tin, Yezu eezeɛbɔɔza náá: «Hεεε, ye é mam. Bi é waabee Sεεɣɛlε Mɔn Mot ndiindil pε mbɔ eghεɣ mɛbwala ε Zεεb, ezye tɔ eguud tɔ gwoo.»

⁶³ Tin, wɔ gwaa, boo ghaa-Zεεb zεnyaa ekaad bε‡. Nyε eezeɛke náá: «Dum nε yak, menaka é nε gwyes náá, bot zεlεε mena sa nyε di esa ε?»

⁶⁴ Bi eegwak dǎa nyε di ebyasal Zεεb ε! Bi bee dǎa?» Bɔɔ djas eezeɛbɔɔza náá, nyε é nε ndje, nyε goka é nε εsyee.

⁶⁵ Bɛdhiiti bot moo tin esεε Yezu mɛtɛl é nyel. Bε moo tin é zεbutal nyε bhwoob, nε tu nyε nε ekuta. Bɔɔ nε nε náá: «Naɳa! Eze sa wɔ deenek!» Tin, bεbaalel ε Ndjaa-ebuwa, moo tin epak nyε mɛbhεεZ.

Pyεed eezeɛkɛla Yezu

⁶⁶ E εwala ε Pyεed nadi pε si kɔ εbεsεε ε, dhiiti moma nadi esa mɛsa tɔ ndjan ε boo ghaa-Zεεb ɔ zεzye tin.

⁶⁷ Dǎa nyε nabee Pyεed egɔɔl du é di tak ε, nyε eezeɣgwyak Pyεed. Bhii tak, nyε eezeɛke nε nε náá: «Dɔɔ nε wɔy pε, wɔ nagyegyee é, bi nε Yezu, mot Nazalet é?»

⁶⁸ Wɔ gwaa Pyεed zεkɛla. Nyεy náá: «Mε ààgu sa wɔ di elii'enek. Mε àànyɔ εgwak yε.» Bhii tak, Pyεed eezeɛswoola di, tɔ pε peeb εbεsεε, tɔ, ketyaa pε eniel. [Tin, wɔ gwaa kuu zεkɔk.]

⁶⁹ E di'enek, moma tak eebaazebee nyε, nyε moo tin elεε bot ε nadi tin ɔ, náá: «Mot tak é ngɔt tɔ bɛdjekɛl bε.»

⁷⁰ Pyεed eebaazeɛkɛla nyε, kɛla sis. Bhii tak, dɔɔ nε bot ε nadi bε nε bε nɔɔ tin ɔ, baazeɛke nε Pyεed náá: «Yε é tseɛtse! Wɔ é mot'ɔɔ etεε náá, wɔ é mot kyee dik Ghalile.»

⁷¹ E di'enek, Pyεed tɔ ɛkɛla tεɓ. Wɔ gwaa, nyε moo tin etsaal tsun é mis ε Zεεb: «Zεεb pε ɛko! Mε ààgu mot bi di eke nε nam'enɔk.»

‡ 14:63 Tɔ etsi e Moiiiz, ye nabe é ààgoka náá boo ghaa-Zεεb nyaa ekaad é mis mε bot deenek.

⁷² Batsa deenek, kuu eebaakək tyee kəka esok ebá. Tin, wə gwaa Pyeed zetaala sa Yezu nalée nye ε. «Esok ne bekuu ne kək esok ebá, ye aakabela é, wə eezekela me esok elél.» Bhii tak, Pyeed eezekək ne egwyε yenek.

15

Yezu sok bhwoob ε Pilat

¹ Tə melem keen, eboo beghaa-Zeeb, ne bepaa eYuda, zenə beghan ε mekana me etsi, naazeboma étep edjek tep tak. Ye nabe é boo kwan eYuda. Bhii be namet Yezu ε, be é boo zekəl nye membo. Bhii tak, be eezetó ne ne pe daa Kukuma Pilat.

² Kuma be nakum ne Yezu ε, wə gwaa, Kukuma Pilat zedji nye náá: «Ye é wəy é di mekoozi me eYuda?» Yezu zebəza ne ne náá: «Heε ye é dáa wəy wə emet ke'enek.»

³ Wə gwaa, eboo beghaa-Zeeb zesu nye zukamwaa ne etep.

⁴ Tin, kukuma Pilat eeaaazeke ne ne náá: «Wə àakatənal é? Gwaka etep djas ee di ekeaa náá, ye é wəy é di ekus ε.»

⁵ Yezu àakobəza nye yenek. Wə gwaa, Pilat djoka nye.

Be eezepée Yezu epée e esyee

⁶ E ghen mebyon me ePak djas, Pilat nabebe é ne mefulu me epel mot membok ngət, da nye é wyiselaa é membok. Edhuu ε bot é naadi esée, mot Pilat aawyisal é membok ə.

⁷ E ghen tak, é membok, ye nabe é ne dhiiti mot ndiila. Din ε le nabe é Bhaalabas. Nye nametaa é ləg wat, be ne bot ε nabe boo dho nagó mot ε.

⁸ Tin, edhuu ε bot ε nadi tin ə, zokazebyet, tó pe daa mekoozi étep ekedji nye náá, nye sa, dáa nye bela ne esesa sok ε, nye bet mot membok ngət.

⁹ Dáa Kukuma Pilat nabee deenek ε, nye ezebəza ne nə náá: «Bi kwyel é náá, me wyisal mekoozi me eYuda é?»

¹⁰ Eteε náá, Pilat nadi egu náá, Yezu nawaaa é membok ε étep mbee lyem eboo beghaa-Zeeb.

¹¹ E di'enek, eboo beghaa-Zeeb nabe é, be moo besal edhuu ε bot be lee ne Pilat náá, ye goka é, nye wyisal be Bhaalabas.

¹² Pilat eeaaazeke ne nə náá: «Bi kwyel náá, me sa mot bi di edjóo mekoozi me eYuda ə, dáa?»

¹³ Edhuu ε bot eeaaazetsim: «Bemka nye é melaaba!»

¹⁴ Pilat eezedji be náá: «Yaa esesε ebiyo nye sa?» Wə gwaa, be baazetsim elyεpe: «Bemka nye é melaaba!»

¹⁵ Dáa ye nabe náá, Pilat nadi ekwyel edje be sa elyem bə nadi ekwyel ε, nye é boowyisal be Bhaalabas. Tin, bhii nye nalwom náá, Yezu nyunaa ne eghwyεs ε, nye é boodje be nya, étep be neekεbem nye é melaaba.

Yezu eezebetaa kətə megək

¹⁶ Esodja zokazetó ne Yezu kə ebesεε ε bil ε kukuma Pilat. Bhii tak, be eezedjóo edhuu ε esodja djas, zesεεg be.

¹⁷ Be ezebet Yezu ndjookuwa na təbelaa. Be eezepyee nye kel megək, səm nye ye ε é lo dáa kətə mekoozi.

¹⁸ Be moo tin eswos nye meswosel me meduka: «Me eswos wə, mekoozi me eYuda!»

¹⁹ Bhii tak, be moo nyuu nye é lo ne le ghwaazok, esεε nye metel é mis, ekwyit mebon ne emalal sok bhwoob'ε.

²⁰ Bhii be nazeduk nye deenek ε, bə zokazedis nye ndjookuwa na təbelaa be nabet nye ε, be ezebulal nye ndjookuwa nye nadi ne ye sok ε. Bhii tak, be eze wyis ne ne, étep be neekεbem nye é melaaba.

Yezu eebemaa é melaaba

²¹ Wɔ gwaa, bɛ zɛdjɛ dhiiti mot nadi edus yɛ pɛ pyeeb ɔ, nyɛ kwyee Yezu ɛ ebɛp ɛ mɛlaaba nyɛ aakɛbɛmaa ɛ tak ɛ, nɛ bhɛl. Din ɛ mot tak nabɛ ɛ Simɔŋ, mot dɛl ɛ di djɔɔaa Silɛn ɛ. Nyɛ nabɛ ɛ sɛɛg ɛ Alɛkzandɛlɛ nɛ Lufus.

²² Tin, bɛ eezɛtɔ nɛ Yezu pɛ dhiiti di bɛ nadi edjɔɔ Ghologhota ɛ. Din ɛ tak kwyɛl ɛlɛɛ «Di Bhoobo Lo».

²³ Tin, bɛ eezɛkwyɛl ɛdjɛ Yezu mɛnyok puuza nɛ dhiiti ngwyɛl bɛ di djɔɔ miid ɛ, Yezu eezɛpɛɛ ɛdɛ.

²⁴ Bhii tak, bɛ eezɛbɛm nyɛ ɛ mɛlaaba*. Bot ɛ nadi tin ɔ, zokazɛkaa ekaad bɛ, bhii bɛ nazesa ɛgwyɛeg ɛtɛp bɛ neesɛɛ mot aanɔɔ kaad tak ɔ.

²⁵ Bɛ nabɛm nyɛ ɛ mɛlaaba ɛ, ɛ ɛwala ɛtɛn nɛ ená yii mɛlɛm.

²⁶ Ekwyala ɛɛ nadi ɛlɛɛ ɛsuk ɛ bɛ nabɛm nyɛ ɛ mɛlaaba ɛ, nakwyɛl ɛlɛɛ náá: «NYɛ ɛ MɛKOOZI Mɛ EYUDA.»

²⁷ Bɛ nabɛm nyɛ ɛ mɛlaaba ɛ, nɛ bot ɛ djii bɛbá: ngɔt pɛ mbɔ ɛ ghɛŋ; nwyak ngɔt pɛ mbɔ ɛmyɛl. [

²⁸ Deenɛk ɛ esesɛɛ djas nadi kwyala ɛ, nabelɛ ɛsuk: «Bɛ nabɛɛ nyɛ ɛ tyɛ ngɔt nɛ bɛmbɛɛ ɛ bot†».]

²⁹ Bot ɛ nadi edhaa tin ɔ, nadi ɛgɔ nyɛ, bɔɔ esesyaal ɛlo, ɛdji náá: «Hee! Wɔy mot di náá, wɔ ɛ nɛ ghwyil ɛwaaz kok Ndjaa-ebuwa, da wɔ ɛ baasum tɔ mɛlu mɛlɛl ɔ,

³⁰ tsika nyɛl'ɔ wɔy wɔ ɛmɛt. Sula kɔ mɛlaaba mɛ wɔ di bɛma kɔ tak'ɛnɛk!»

³¹ Tyɛ wat nɛ eboo bɛghaa-Zɛɛb nɛ bɛghaŋ ɛ mɛkana mɛ ɛtsi moo tin ekwyii nyɛ náá: «Nyɛ ɛpɛtsik bot, nyɛ tok nɛ ghwyil ɛtsik nyɛl'ɛ nyɛ ɛmɛt!

³² Mɛsia, mɛkoozi mɛ bot ɛ mbyak Yisalaɛl, kasul kɔ mɛlaaba bɛ bɛm wɔ ɛ tak ɛ, ɛtɛp bis neɛbɛɛ, bhii tak, da bis ɛ dum kon nɛ nɔ!» Dɔɔ nɛ bot ɛ nabɛmaa bɛ nɛ bɛ nɔɔ ɔ, nabaadi ɛ, ɛlɛɛ nyɛ.

ɛsyɛɛ ɛ Yezu

³³ Dáa yɛ nadhaa mɛwala mɛlɛl bhii kuku mwos ɛ, wɔ gwaa, ɛgwyitok zɛgwyiidɛla kɔ ɛko ɛ bɔs djas, ɛgwyitok ɛlɛnɛk naabɔya, kɛkum ɛwala ɛlɛl yii bikoko.

³⁴ Tin, ɛ ɛwala ɛ tak wat, wɔ gwaa Yezu zɛbo tsim: *Eloyi, Eloyi, lama sabatani?* Yɛ kwyɛl ɛlɛɛ ɛ náá: «Zɛɛb saag'am, Zɛɛb Saag'am! ɛtɛp yɛ wɔ bɛt mɛ mam mɛ ɛmɛt deenɛk?»

³⁵ Dhiiti mot tɔ bot ɛ nadi tin ɔ, zokagwak dáa Yezu nalii ɛ. Nyɛy nɛ bɛsɔ náá: «Gwakeka! Nyɛ ɛpedjɔɔ Eli!»

³⁶ Mot ngɔt pak'ɔɔ eezɛwyis kaab, kɛnɔɔ pɛs kaad, kɔl ɛ lɛ ghwaazok, duu yɛ tɔ mɛnyok mɛ na bwaaz-bwaaz. Bhii tak, nyɛ eezɛsɛɛb Yezu yɛ ɛ, nyɛ needɛ. Wɔ gwaa nyɛ baakɛ nɛ nɔɔ náá: «Betka, djhooka bɛɛka nɛghu Eli ɛ waazyɛ, zɛdis nyɛ ɛ mɛlaaba!»

³⁷ Tin, bhii Yezu bo boo tsim ɛ, nyɛ naazɛsil eswos.

³⁸ ɛ di'ɛnɛk wat, wɔ gwaa boo lɛmbɛ na pip-pip nadi tɔ Di na Dɛɛ, di ɛbɛk dhɛŋ nɛ koo tɔ Ndjaa-ebuwa ɔ, zokanyɛɛ kuku tak, kan pɛ ɛko, kɛkum pɛ si.

³⁹ Dáa mot di kɔ lo esodja nadi pɛ sok bhwoob ɛ Yezu, nabɛɛ dáa Yezu nasil eswos deenɛk ɛ, nyɛ eezɛkɛ náá: «Nɛ tsɛɛtɛsɛ, mot'ak nabɛ ɛ Mɔn ɛ Zɛɛb.»

⁴⁰ Yɛ nabaabɛ pɛ ɛ, nɛ boa nadi ɛbɛɛ ɛtɛp bɛnɛk ɛtɛsɛtɛpɛ ɔ. Boa ɛ tak nabɛ ɛ: Maali, moma dɛl ɛ Makdala, nɛ Maali, nyɛɛg ɛ Zak yii mɔɔ dhyyɛɛb bɛ nɛ Yosɛs, zɛnɔɔ Salome.

⁴¹ Yɛ nabɛ ɛ, boa nadi ɛgyɛɛ ɛ lɔɔg ɛ Yezu ɔ, yɛ ɛ bɔɔ ɛ nadi ɛdjɛdjaabal Yezu ɛ ghɛŋ bɛ nadi pɛ kyɛɛ dik Ghalilɛ ɔ, zɛnɔɔ bɛdhiiti bɛtɛ nɛ boa natɔ pɛ Yeluzalɛm bɛ nɛ bɛ nɔɔ lɔɔg wat ɛtɛp bɛ neekwyi-kwyɛɛ nyɛ nɛ mɛsa ɔ.

Muu ɛ Yezu eekɛwaaa tɔ ɛvit

⁴² Dáa yɛ nabɛ náá, dwoɔ moo ɛ bikoko ɛ, yɛ nagoka ɛ náá, mot nɛ mot kɛ ɛkoobal yɛ esesɛɛ ɛtɛɛ náá, mɛlɛm mɛ nadi du dwoɔ tak ɛ, nabɛ ɛ mɛlɛm mɛ dwoɔ saba.

* **15:24** Mɛlaaba ɛ ebhil ɛ ɛlɛ ebá syaza Yezu nabɛmaa kɔ tak ɛ, ɛɛ esodja ɛ Lɔm nadi gó bot nɛ yɛ ɛ. † **15:28** Eza 53.12

⁴³ Tin, wɔ gwaa dhiiti mot, din ε le nabe ε Zozef, nyε nadi ε mot dɛl Alimate. Nyε nadi ε, ngɔt tɔ bɛdhil ε bot ε boo kwan eYuda. Ye mɛfulu nabe ε ʔɔɔɔɔɔɔ nɛ yii bɛsɔ. Nyε nabe ε nɛ ɛbwaalel ε ɛbee ε ɛyɔɔɔ ɛ Zɛɛb. Wɔ gwaa nyε zɛtɔ, kɛwaab muu ε Yezu pɛ daa Kukuma Pilat.

⁴⁴Tin, Pilat eezɛdjoka dāa Yezu naleegwyɛ kaab deenek ε. Bhii tak, nyɛ eezɛdjoo mot nadi kɔ elo e esodja be ɔ, nyɛ é boozɛdji nyɛ náá: «Yezu eeloogwyɛ mos é?»

⁴⁵ Bhii nyε nagwak bɔɔza mot nadi kɔ ɛlo e esodja náá, bε náɛε nyε tɛɛtsɛ náá, ye nabε é Yezu naazegwye é, nyε é boozɛdjε Zozɛf mot Alimate muu ε Yezu.

⁴⁶ Bhis Zozef nakabom bheeza na puu ε, nyε é boozεsil muu ε Yezu é melaaba. Bhii tak, nyε eezεpil muu'ε tɔ bheeza tak. Tin, nyε eezεnɔ yε, kεwa tɔ εvit ε bε nabwak tɔ εkok ε. Bhii tak, bε é boozεdiyal εbε ε εvit ε tak nε boo εkok ε bε nakpak étep tak ε.

⁴⁷ Ghuna Maali, móma del ε Makdala, nε Maali, nyεεg ε Yóses, nadi ebee di bε nawa muu ε Yezu ε.

16

Yezu eegom bhis εsyee

¹ Dáa dwoo saba nadhan ε, wə gwaa Maali, moma dɛl ε Makdala, nɛ Maali, nyɛɛg ε Zak, zɛnɔɔ Salome zɛtɔ́, kɛbɔm bɛmul ε na mbɛɛ mɛnuub ɛtɛp bɛ neekɛlɔɔb yɛ é muu ε Yezu.

²Τὸ ghooghom melem dwoo meken me yenga, be eezegheε menyel, zetό pe mevīt.

³ Bε moo tin elii pak'oo: «Bε zε aakobiŋal mena εkok ε bε diyal εvit nε yε ε nenak é?»

⁴Dáa bε kaben mis, gwyák pε sok ε, bε kabee é, boo εkok ε bε nadiyal εvit nε ye ε, ye eezebinelaa, ye moo é ngwoob εvit.

⁵ Wɔ gwaa bɛ zɛni tɔ ɛvit, bɛ kabee ɛ, dhiiti mɔɔ ngbaaz ndiindil pɛ mbɔ eghɛɲ nɛ kaad na puu ɛ nyel. E di tak wat, bwɔɔ eezɛmɛt bɛ.

⁶ Mɔɔ ngbaaz tak é boozεke ne nɔɔ náá: «Sa mot ààbem ba! Bi sanj é Yezu, mot Nazalet, nabemaa é mɛlaaba ɔ. Nyε eezegom! Nyε tokapε wak. Beeka di bε nakεl nyε ɔ.

⁷ Tóka, kéεε nε bedjekel be nε Pyεed náá: “Nyε eetó, kebwood bin pε Ghalile. Ye é penek ε bi aakeboma nε nε dáa nyε nalεε bin ε.”»

⁸ Bhii tak, be eezewyis to ɛvit, zesum kaab é gbakeba etee náá, bebebwol naasa be. Wyisa be nawyis tin ε, kaab wat, áálee bot étep bwoo be nadi ne ye ε.*

Yezu eezetel nyel nε Maali, moma dεl ε Makdala

⁹ [Yezu eezegom tō melem mε elu εken e yenga, nyε nakan elyaal nyel'ε ε nε Maali, moma dεl ε Makdala, moma nyε nasō embee esisim eten nε ebá tō lε ∅.]

¹⁰ Wə gwaa Maali tak kɛɛɛ etep e tak nɛ bot ɛ nadi bɛ nɛ Yezu ɔ. Bɛ nadi é, tɔ ghon nɛ mɛgwyɛ.

¹¹ Tin, d́́a bε nadi egwak d́́a Maali nadi eke náá: «Yezu é nε tsik! Mε eebee nyε!» B́́o d́́as nabε é ààmyaal nyε.

Yezu eezetel bεdjekel bε nyel mbi tela sis

¹² Bhis yenek, bot ebá nadi esik, tó pε dεl ε lɔɔ. Wɔ gwaa, Yezu zεboma nε nɔɔ é ze, nyε zokazεtel nyel mbi tela sis.

¹³ Bɛɖjɛkɛl bɪnɔk bɛbá zokabula, zɛlɛɛ bɛsɔ bɔɔ. Bɔɔ ààmyaal bɛ yɛnɛk.

Yezu eezetel nyel nε bedjekel bε kam nε ngɔt nalik ɔ

¹⁴ Bhii tak, wə gwaa nyɛ zɛtɛl nyɛl nɛ bɛɗjɛkɛl kam nɛ ngɔt nalik ε, ɛ sok bɛ nadi kɔ mesa edɛ edee ε. Tin, nyɛ eezɛdul bɛ mɛlɔ nɔ́á: Bɛ ààdum kɔŋ nɛ Zɛɛb. Dɔɔ nɛ ɛlyɛl ε lo bɛ di nɛ yɛ ε, ààmɣaal sa bot ε nabee nyɛ, nyɛ eezegom ɔ nalɛɛ ε.

¹⁵ Bhii tak nyε eezεεε ne nə nάά: «Tόka kə bəs djas, kεgoolaka bot ε membyak djas Mbεε Bhaadal.

* **16:8** Malak nasik ne Mbene Bhaadal ye e wak. Ekwyala ee kalik'aak tok to bemekana be na mwa dias.

¹⁶ Mot é dum konɲ nɛ Zɛɛb, da nyɛ é duwa Zɛɛb ɔɔ, mot tak é waabela tsik. Mot é pɛɛ ɛmyaal ɔɔ, nyɛ waabela ndjɛ tɔ epée.

¹⁷ Beeka endem e mɛbwala aalyaal náá, bak é bot ɛ di edum konɲ nɛ nam ɔ: Nɛ din ɛ lam, bɛ waasɔ embee esisim. Bɛ waalii elii na bes.

¹⁸ Bɛ waamɛt bɛnyɔ nɛ mɛmbɔ. Nɛghu bɛ dɛ mɛdii mɛ dho ɔɔ, yɛ aanàkwaasa bɛ sonok. Bɛ waakɛl mɛmbɔ mɔɔ kɔ bot ɛ mɛbé, bot ɛ mɛbé tsak.»

Yezu eezɛsik pɛ daa Zɛɛb

¹⁹ Bhii Ghɛɲ Yezu nazelii nɛ nɔɔ deenek ɛ, wɔ gwaa nyɛ zɛbyet tɔ gwoo. Penek, nyɛ é ndiindil pɛ mbɔ eghɛɲ ɛ Zɛɛb.

²⁰ Bhii tak, bɛdjekɛl naazɛtɔ mɛdhik djas, kɛgoola Mbɛɛ Bhaadal. Ghɛɲ nadi é nɛ nɔɔ sama wat, ekwyi-kwyee bɛ tɔ mɛsa. Endem e mɛbwala menek é nadi elyaal bot nɛ tsɛɛtsɛ náá, Zɛɛb é nadhis bɛ.]

Mbεε Bhaadal ε Luk Luk Mεkpa mε mεken

Tyε wat nε Matye, Luk baazodu tō ekwyala bε ε, εzel ε wat nε Malak.

Zan Nduuel-bot nazyε ε zεkoobal Yezu ze. Zan eeduu Yezu Zεεb. Bhii tak, Satan naawa Yezu ε mεbhowal. Yezu nadi ε mot kyee dik Ghalile, pε nyε nakan εlyo nε etsik ε membεl ε.

Yε εpekaada dāa Yezu nazεdus Ghalile tō pε ghaada Yeluzalem ε. Yε εpekaada dōo nε etεp djas Yezu nasa dwoo nyε nagom ε, nε dāa nyε nabyet tō tō gwoo ε. Zεbela nāá, Luk naabaabil bεdhiiti etεp ee Malak nadi āākwyal ε.

Luk nakan εkaada ε dāa nyε nasa zii ε εsεεga, εtεp εgu εnyōεpe etεp djas Yezu nasa ε nε etεp ee nyε nalii ε. Tin, nyε naakaada bεtε nε etεp dum nε εbyel ε Zan Nduuel-bot, zenōo yε Yezu. Nyε nakaada ε dāa fofop ε Ghεη nalyaal Zakali nε Maali nyel ε, dāa ye nadhaa ε sok Elisabet nε Maali nabya ε, dāa Maali, Zakali zenōo Simeyōη naduwal Zεεb nε djeeb ε, dāa Yezu nalik tō Ndjaa-ebuwa nyε dinaa dhōma ε (1–3).

Ye baakaada ε, εtō ε Yezu pε Yeluzalem. Tō εlanεl εlak, Luk nakaada kana dhiiti mot na mbεε lyem dεl ε Samali, kana mot ekum, kana mōn nawo o. Zenōo bεdhiiti etεp, tyee yε Maat nε Maali, bot ε namyaal nāá, Yezu sulal pε daa lōo o (10.35–15.32).

Tō etεp bak djas, Luk nadi ekwyel εlyaal ε ghwyil nε mεbwala ε Yezu. Nyε baalyaal ε nāá, Yezu nadus ε pε daa Zεεb, nε tsetse nāá, nyε ε mot mbyak Yisalaεl, nyε nazyε ε εtεp bot ε membyak djas. Nyε baakwyel εlyaal ε, dāa Zεεb di ekwyel bot ε di ebeεaa ε mis toto o. Ye ε mot dāa Elisabet, mot nadi kwyiid moma o, bebaalel ε etaa, nε bεdhiiti bot ε lōg tak.

Luk nakwyel ε εgoola Mbεε Bhaadal pε daa bot ε di āābε bot ε mbyak eYuda o. Kō εsu ε tak ε di nāá, tō bεmekana mēnā mε Mbεε Bhaadal di ekwyala ε, yε Luk nε kōa nε belanεl ε membyak djas. Nyε nakwyal deenεk ε, εtεp bε neegu εsuk ε duma ε Yezu, bε neemyaal nāá, nyε ε Mεtsik-bot εtεp bot ε bōs djas.

Mεkana mε tak kaada ε etεp bak:

εlanεl 1.1-4: Esuk ε ekwyala bak

Mεlanεl 1.5–2.52: Ebyel ε Zan Nduuel-bot nε yε Yezu, zenōo edhōma bōo

εlanεl 3.1-20: Mεsa ε Zan Nduuel-bot

Mεlanεl 3.21–4.13: Eduwa Yezu naduwa Zεεb ε, nε mεbhowal mε

Mεlanεl 4.14–9.50: Mεsa ε Yezu pε Ghalile

Mεlanεl 9.51–19.27: Yezu eedus pε Ghalile tō pε Yeluzalem

Mεlanεl 19.28–23.56: Yenga mεsik ε Yezu pε Yeluzalem, mezuk mε nε εsyee ε lε

εlanεl 24.1-53: Yezu eegom, nyε eelyaal nyel nε bot, nyε eebyet tō gwoo.

Luk εpelyaal εsuk ε ekwyala bε

¹ Boo-mot Teofil, dāa ye nabe nāá, bot εbuεpe naakwyel εkaada tō mεkana etεp ee nadhaa pak'ena ε,

² nε dāa bot ε nabee nε mis mōo met tyee etεp bak djas nadi esael nakaadaa bis ε mεken ε. Bot ε tak nabe ε, bε moo bot ε mεsa ε Zεεb.

³ Bhii mε nazεdu etεp tak kekum pε mεsuk mε tak ε, mε ε booke nāá, ye goka ε nāá, mam pe, mε kaada wō etεp bak djas tō ekwyala, wōy kukuma Teofil.

⁴ Mε sa deenεk ε, εtεp wō neegu etsεtse e mεlyo mε wō nabela ε.

Fofop ngōt εpeleε bhaadal dum nε εbyel ε Zan Nduuel-bot

⁵ E gheñ Elood nadi mekoozi ko Yude e, ye nabe e ne dhiiti ghaa-Zeeb, din e le nabe e Zakali. Nye nadi e ngot to sama edhuu e beghaa-Zeeb nadi to loog e Abiya o. Myel nabe e dha e boo ghaa-Zeeb Alon. Din e le nabe e Elizabet.

⁶ Boo djas bebá nadi e bot e epiki e mis e Zeeb. Be nadi eduwal ne eke tyee etsi ne metin e Gheñ di elae e enyope.

⁷ Saabegos kabe e náá, be nabe e àabe ne mon. Elizabet nabe e kwyiid moma, nye nabe e àabe ne ghwyil ebya etee náá, boo djas nabe e, be moo betoa-bot.

⁸ Dhiiti dwoo, Zakali nadi esa mesa me yii ghaa-Zeeb to Ndjaa-ebuwa, etee náá, ye nabe e yobo loog e nadi to mesa e dwoo tak.

⁹ Be eezesa dhiiti egwyeeeg to ezel e loo, daa eboo beghaa-Zeeb nadi ezezye ne esa sok e etep be neesee mot aani, to kedik bemul na mbee menuub to Di na Dee e Gheñ e. Zakali e naséaa dwoo tak etep ekedik menanas.

¹⁰ Edhuu e bot djas naleelik e pe kel edjaala e ewala e menanas na mbee menuub nadi edikaa to Di na Dee e.

¹¹ Tin, dhiiti fofop ngot e Gheñ zokazetuula Zakali «zaka». Fofop tak eezetyaa tetel pe mbo eghen mesa ebuwa di edikaa bemenanas e.

¹² Daa Zakali nabee nye e, ye nabe e bwoo ne beebwol naamet nye elyeepe.

¹³ E di'enek, fofop eezeke ne ne náá: «Nadi ne bwoo Zakali, etee náá, Zeeb eegwak mendjaala mo! Elizabet mwalo e waabela ebum. Nye waabya wo mon mo motom. Wo aaget mon tak e Zan.

¹⁴ Wo aadi e to boo memyaala. Tin, bot ebupe e waamyaala dum ne ebyel e le.

¹⁵ Etee náá, nye aadi e boo-mot e mis e Gheñ. Nye aanade menyok me vin, aade doo ne kwaambi bedhiiti menyok me di edje elangi e. Sisim na Dee e waalwood to le nye dinaa to mo nyeeg.

¹⁶ Nye waasa náá, bon Yisalael ebupe bula zedum kon ne Gheñ Zeeb'oo.

¹⁷ Tin, nye waake sok bhwoob e Gheñ ne sisim ne eghen e ngoolel-mekpa e Zeeb Eli, etep nye neebulal egwakel pak beseeeg ne bon boo. Ne ebaasa náá, bot e di elyel elo o swoola mefulu etep be needi bot e etson ne epiki.»

¹⁸ Tin, Zakali eezeke ne fofop náá: «Mam aagu náá, etep ee wo di elae e, ye e tseetse daa? Etee náá, me moo e toa-mot. Mwalam pe moo e ye sil-moma.»

¹⁹ E di'enek, fofop e boozebooza ne ne náá: «Din e lam e Ghabhiliel. Ye e mam e dyeebadi sok bhwoob e Zeeb etep elwomel be. Nye lwom me e, me zeli ne no, me zee wo mbee bhaadal'enek.

²⁰ Deenek, wo apamyaal etep ee me le wo e, sonok be náá, etep tak e waasee e ewala e Zeeb zekoobal e. Etap tak e di náá, wo aadi e bubu. Wo aanakwaabaalii, kana dwoo mos kekum dwoo esesee binek djas aasaal e.»

²¹ E di'enek, bot e nazye mendjaala o nadi ebwood Zakali, boo edjoka daa nye nadi eboya to sum Di na Dee e Zeeb.

²² Tin, daa nye nakawyis e, nye nabe e, nye moo akabe ne tyee nye kalii ne noo. Tin, bot eezeged náá, nye eebie dhiiti djema mebwala penek to sum Di na Dee e Zeeb. E di'enek, nye nakalii-lui ne noo e ne egeka daa bubu, etep nye nabe e, nye moo bubu.

²³ Tin, daa Zakali nasilal bim melu me nye nagoka ne esa mesa me to Ndjaa-ebuwa e Zeeb e, nye eezesik pe del e le.

²⁴ Ba melu bhii tak, Elizabet myel ezebela ebum. Wo gwaa, nye zokazesowa ne ebum e tak tyee bengon eten. Nye nadi ekeke e náá:

²⁵ «Bee sa Gheñ sa dum ne nam e, nye eemyaal edis e me to esa ee nadi edje me sen e mis me bot e.»

Fofop ngot epele bhaadal náá, Yezu e waabyel

²⁶ Bhii bengon eten ne wat yii ebum e Elisabet, Zeeb eebaazedhis fofop Ghabhiliel pe del e Nazalet, pe kyee dik Ghalile.

²⁷ Nye nadhis fofop tak é pɛ daa mɔɔ moma ngɔt di ààgu botom ɔ, din ɛ lɛ nabɛ é Maali. Nye nadi é, ghɔɔd motom ngɔt nɛ din ɛ Zozɛf. Zozɛf nabɛ é dha ɛ Mɛkoozi Dhavid.

²⁸ Fofop eezetuula nye, swos nye, nyey náá: «Dia tɔ mɛmyaala, wɔ eeboma nɛ mbɛɛ bhwoob ɛ Zɛɛb. Ghɛɲ é nɛ nɔ lɔɔg.»

²⁹ Maali moo tinaak «yooo», edjoka nɛ mbi yenek mɛkpa. Nye é boozɛdji ɛsuk ɛ yenek mɛswosel.

³⁰ Fofop é bookake nɛ nɛ náá: «Maali, nàbem ba, etɛɛ náá, wɔ eeboma nɛ mbɛɛ bhwoob ɛ Zɛɛb.

³¹ Wɔ waabela ɛbum. Wɔ waabya mɔn mɔɔ motom. Din ɛ wɔ aaget nye ɛ, ye aadi é Yezu.

³² Nye aaboodi é boo-mot, bɛ aadjoo nye Mɔn Zɛɛb-Mɛkaake. Ghɛɲ Zɛɛb é waanɛɛg nye mɛkoozi dɔa Dhavid bhaab'ɛ nadi é.

³³ Deenek, nye aadi é mɛkoozi kɔ mbyak Yisalaɛl kɔm-kɔm. Eyɔɲ ɛ lɛ aadi é ààbɛ nɛ ɛsik.»

³⁴ Maali eezɛke nɛ fofop náá: «Yiizaag aasaɛl dɔa? Mam é di ààgu botom'aak?»

³⁵ Fofop eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Sisim na Dɛɛ é waazyɛ kɔ lɔ. Ghwyil ɛ Zɛɛb-Mɛkaake é waabutaɔ wɔ. Etɛp tak ɛ mɔn na dɛɛ wɔ waabya ɔ, nye aadjooa é Mɔn Zɛɛb.

³⁶ Dɔɔ nɛ Elizabet mɔn nyoog é waabya ngbɛ mɔn motom, ye nakoozobɛ náá, nye é sil-moma. Nyey mot bɛ nadi ekeke náá, nye é kwyiid ɔ, ɛbum ɛ lɛ moo mos é nɛ bɛngɔn ɛtɛn nɛ wat.

³⁷ Etɛɛ náá, ye tok nɛ sa Zɛɛb aadi ààkwak.»

³⁸ Tin, Maali zɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Mam é mot-mɛsa ɛ Ghɛɲ. Ye sael nɛ nam dɔa mɛkpa mɔ di eke náá, ye sael ɛ.» Bhii tak, fofop eezɛtɔ ye.

Maali eetɔ kɛbee Elizabet

³⁹ Ààbɔya tɔ mɛlu menek deenek, Maali eezɛghɛɛ, tɔ kaab pɛ dɛl ɛ mɛtsok nadi pɛ kyee dik Yude ɛ.

⁴⁰ Nye eezɛni tɔ ndjan ɛ Zakali, bhii tak nye eezɛswos Elizabet.

⁴¹ Dɔa Elizabet nazogwak-gwakak mɛswosel ɛ Maali ɛ, é di tak wat wɔ gwaa, mɔn zɛkuu nye tɔ mɔ. Tin, wɔ gwaa Sisim na Dɛɛ zɛlwood tɔ lɛ.

⁴² Nye eezɛtsim ɛlyɛlɛpɛ náá: «Zɛɛb eesɛɛ wɔ mɛtɛl dhaa boa djas kɔ bɔs'ak! Deenek, esɛɛa mɛtɛl menek é dɔɔ nɛ kɔ mɔn wɔ aabya ɔ.

⁴³ Mam é yam nwyaa dhiiti van moma, etɛɛ náá, nyɛɛg ɛ Ghɛɲ'am zye pɛ daa lam?

⁴⁴ Etɛɛ náá, ye bɛ é, wɔ eebee náá, é sok mɛ gwak mɛswosel mɔ ɛ, ye bɛ é, mɔn eekuu mɛ tɔ mɔ nɛ mɛmyaala.

⁴⁵ Mɛnyɔ nɛ nɔ, etɛɛ náá, wɔ eemyaal náá, Ghɛɲ é waasa sa nye lɛɛ wɔ ɛ!»

Djeeb ɛ Maali

⁴⁶ E di'enek, Maali eezɛke náá:

«Mɛ ɛpeduwal Ghɛɲ nɛ lyem'am djas.

⁴⁷ Sisim'am é pɛ tɔ boo mɛmyaala kɔ ɛsu ɛ Zɛɛb mɛtsik-bot mam.

⁴⁸ Etɛɛ náá, nye eeliig mis mɛ, gwyák mot-mɛsa mɛ, mam ààkobɛ yam mot ɛtɛla ɛ nyel. Nɛ tsɛɛtɛ, kana dwoo ɛlak mos, membu nɛ mesɛɛ, bot aakadjoo mɛ é “moma Zɛɛb nazesɛɛ mɛtɛl ɔ”.

⁴⁹ Etɛɛ náá, Zɛɛb Mɛkaake eesa eboo esonok tɔ lam. Nye é Zɛɛb na Dɛɛ.

⁵⁰ Nye nɛ bu enɛm esa, mɛlu nɛ mɛwala djas dum nɛ bot ɛ di eduwal mɛtiɲ mɛ ɔ.

⁵¹ Nye eesa mɛsa mɛ mɛbwala nɛ eghɛɲ bɛ. Nye eetwak bot ɛ di nɛ mɛbet tɔ elyem ɔ.

⁵² Nye eedis bɛmɛkoozi kɔ mɛbhóó mɛ mɛkoozi mɔɔ.

Bhii tak, nye eedje bot ɛ di ààbɛ nɛ ɛbet ɔ, mɛbhóó mɛ mɛkoozi.

⁵³ Nye eedje mbɛɛ edee nɛ bot ɛ nadi nɛ za ɔ.

Nye eeswaal bɛkum ɛ bot mɛmbɔ mɛ toto.

⁵⁴ Nye nazyɛ é zɛkwyee Yisalaɛl, mot-mɛsa mɛ.

Nye ààdjisa ɛlyaal enɛm nɛ embɛɛ bɛ

⁵⁵ nɛ Abalaam bɛ nɛ bɛdha bɛ, kɔm-kɔm sii nɛ kɔm, dɔ́a nyɛ nakɛk bɛbhaab binaka ɛ.»

⁵⁶ Tin, Maali eezɛdi pɛ daa Elizabet tyee bɛngɔn ɛlɛl, bhii tak, nyɛ eezɛsik pɛ dɛl ɛ lɛ.

ɛbyel ɛ Zan Nduuel-bot

⁵⁷ Ɛwala nabe náá, Elizabet ɛ waabya ɛ, yɛ eezɛkum. Wɔ gwaa, nyɛ zɛbya mɔn motom.

⁵⁸ Bɛsɔ bot ɛ nadi nɛ mendjaa ɛkunaape nɛ nɛ ɔ, nɛ bot ɛ mɛbyel mɛ zokazɛgwak náá, Ghɛɲ nabe ɛ, nyɛ naagek nyɛ ghon. Bɛ nɛ bɛ nɔɔ moo tin tɔ mɛmyaala bɔɔ djas.

⁵⁹ Dɔ́a mɔn nabe, nyɛ moo nɛ mɛlu mɛtɛn nɛ ɛlɛl bhis ɛbyel ɛ lɛ ɛ, wɔ gwaa, bɛ zɛtɔ́ ɛtɛp ɛkɛniigal nyɛ beka. Bɛ nakwyɛl ɛget nyɛ ɛ nɛ din ɛ sɛɛg Zakali.

⁶⁰ Tin, nyɛɛg ɛ boopɛɛ, nyɛ ɛ boozɛke náá: «Ààbɛ! Din ɛ lɛ aadi ɛ Zan.»

⁶¹ E di'enek, wɔ gwaa bɛ zɛke nɛ nɛ náá: «Deenek, yɛ tok nɛ mot ngɔt tɔ bot bɔ nadi nɛ din ɛ Zan!»

⁶² Tin, tɔ ɛgek ɛ dɔ́a ebubu di elii ɛ, bɛ eezɛdji sɛɛg mɔn, din ɛ nyɛ nakwyɛl ɛget mɔn'ɛ ɛ.

⁶³ Wɔ gwaa Zakali zokazɛwaab náá, bɛ zyɛ nyɛ nɛ mɔɔ pɛt ɛbaya bɛ di ezezyɛ nɛ ɛkwyal kɔ tak ɛ. E di tak, wɔ gwaa, nyɛ zokakwyal náá: «Nɛ tsɛɛtɛ, din ɛ lɛ ɛ Zan.» Tin, bɔɔ djas naazɛdjoka ɛbuɛpɛ.

⁶⁴ E di tak wat, wɔ gwaa, Zakali zɛbaakan elii ɛnyɔɛpɛ. Nyɛ moo tin etsim ɛlyɛlɛpɛ eduwal Zɛɛb.

⁶⁵ E di'enek, bot djas nadi bɛ nɛ bɛ nɔɔ ɛ, bɛ nadi ɛ bɛ moo nɛ bwoo, pɛ kɔ mɛl mɛ nadi tɔ mɛtsok mɛ kyee dik Yude ɛ. Tin, bot nazokakekaada ɛ tɛp'enek.

⁶⁶ Bot djas nadi egwak dɔ́a tɛp tak nasael ɛ, bɛ moo tin esiiza tɔ bhum elyem bɔɔ, edji náá: «Mɔn tak aadi zɛ?» Yɛ nabe ɛ tsɛɛtɛ náá, ghwyil ɛ Ghɛɲ nadi ɛ tɔ lɛ.

Djeeb ɛ Zakali

⁶⁷ Zakali, sɛɛg mɔn nabe ɛ, nyɛ eelwood nɛ Sisim na Dɛɛ. Wɔ gwaa, nyɛ zokani egoola mɛkpa mɛ Zɛɛb tɔ Sisim. Nyɛ nadi ekeke ɛ náá:

⁶⁸ «Mena goka ɛ nɛ ɛsɛɛ Ghɛɲ Zɛɛb bot ɛ Yisalaɛl mɛtɛl.

Etɛɛ náá, nyɛ eezɛkwyee bot ɛ mbyak'ɛ, nyɛ eepɛk bɛ.

⁶⁹ Nyɛ eewyisal mena ghɛɲ mot, mɛtsik-bot, pɛ tɔ bɛdha ɛ mɛkoozi Dhavid mot-mɛsa mɛ.

⁷⁰ Yɛ ɛ ɛtɛp ee nyɛ naloozɛlɛɛ tɔ enuub e bɛngoolɛl ɛ mɛkpa mɛ na edɛɛ ɛ.

⁷¹ Nyɛ naakek mena tsik di epɛk mena ɛ mɛmbɔ mɛ bot ɛ mɛbhuka mena ɛ, dɔɔ nɛ si mɛko mɛ bot ɛ di esa mena ɛbiyo ɔ.

⁷² Nyɛ naagɛk ghon nɛ bɛbhaab benaka.

Nyɛ nabe ɛ ààdjisa ɛbhɛɲ ɛ lɛ na dɛɛ nyɛ nalik ɛ.

⁷³ Nɛ tsɛɛtɛ yɛ nabe ɛ, Zɛɛb eetuwal myon nɛ mɛson mɛ ɛ mis mɛ bhaab'ena Abalaam náá,

⁷⁴ nyɛ waazɛpɛk mena ɛ mɛmbɔ mɛ bot ɛ mɛbhuka mena.

Etɛp mena neesaka mɛsa mɛ, ààbɛ nɛ bwoo tɔ ebhum elyem bena.

⁷⁵ Etɛɛ náá, mena needika dɛɛ nɛ piki

ɛ mis mɛ, ɛ mɛlu mɛ tsik'ena djas.

⁷⁶ Deenek, wɔy mɔn'am, wɔ aadi ɛ, ngoolɛl-mɛkpa ɛ Zɛɛb-Mɛkaake.

Etɛɛ náá, wɔy ɛ kwaake sok bhwoob ɛ Ghɛɲ ɛtɛp wɔ neekoobal mɛze mɛ.

⁷⁷ Etɛp wɔ neelɛɛ bot bɛ náá, nyɛ epezyɛ zɛtsik bɛ, da pel mesyem mɔɔ.

⁷⁸ Tsɛɛtɛ, Zɛɛb'enabelka nɛ bu ɛnɛm esa, nɛ kwyɛl.

Dusa tɔ gwoo, nyɛ eewyisal kɔ lena gwyɛ tyee wat nɛ mɛkas mɛ gwyɛs di edjem tɔ mɛlem ɛ.

⁷⁹ Etɛɛ náá, nyɛ neewyisal bot ɛ di tɔ ghooɲom, nɛ tɔ piyo ɛsyee ɔ, tɔ gwyɛ.

Nyɛ needjɛɛd mɛko mɛ kyeeɛd mena pɛ ze egwyem.»

⁸⁰ Dáa mən nadi ewyee ε, sisim ye nabaadi ewyee εbuεpe. Nyε nadidi é, tɔ kyee dik besye di ààbe ne medii ε, kekum dwoo nyε nazelyaal bot ε Yisalaεl nyel ε.

2

Εbyel ε Yezu

¹ E ghen tak, wɔ gwaa, Sezaad Oghust zokazelwom bot, be kwyal min me metan me bot ε bɔs djas.

² Eken ε eleεga ne ekwyal ε min me bot nasael é é ghen Kilinus nadi kukuma dik Siili ε.

³ Bot djas nadi etɔ kekwyekwyalaa min ε mot ne mot pe del ε le.

⁴ Zozef zokadus pe kyee dik Ghalile, pe ghaada Nazalet, nyε neezetɔ pe kyee dik Yude, pe del ε Bheteleem, etεε náá, nyε nabe é dha ε Dhavid.

⁵ Nyε é bootɔ pe eleεga ne ekwyala e min be ne ghɔɔd'ε Maali. Maali nadi é ne εbum.

⁶ Dáa be nakadi tin ε, wɔ gwaa, ewala ε nabe náá, Maali é waasyas ε zokazekum.

⁷ Nyε é boozebya mən megwyak me. Tin, nyε é boozebet nyε eghɔɔd, pil nyε tɔ bhelangiti, bhii tak nyε ezekele nyε kɔ mɔɔ tεeg be nadi ekekel edee e ebhata ε, etεε náá, be nabe é ààbela di tɔ ndjaa bedjon.

Fofop ngɔt eelyaal bebaalel ε ebhata nyel

⁸ E kyee dik tak wat, ye nabe é ne bebaalel ε ebhata, be nadi é tɔ bal ebaal εsan ε ebhata bɔɔ é pum.

⁹ Wɔ gwaa, fofop ε Ghen zetuula be. Mekas ε Ghen naazekaal be «bwyeεε». Wɔ gwaa, bwoo zεsa be εbuεpe.

¹⁰ Tinaak, fofop eezεleε be náá: «Nàbemka ba, etεε náá, me zye é, zegoola bin mbεε bhaadal, yii bot djas aamyala ne ye ε.

¹¹ E pum'ak mos, kɔ del ε Dhavid, metsik-bot eezebyel étep'en. Ye é Mesia, Ghen.

¹² Beeka geka bi aagwyak nyε ne ye ε: bi é waabelala mən tɔlɔɔ wola tɔ bhelangiti, ndjaasi kɔ mɔɔ tεeg be di ekel edee e ebhata ε.»

¹³ E di'enek wat, wɔ gwaa, beε ne efofop zokadus tɔ gwoo, zεseεga ne fofop nadi tinaak sok ɔ, be moo tin eduwal Zεεb, bɔɔ náá:

¹⁴ «Duu ne Zεεb pe εko tɔ gwoo, tin, egwyem kɔ bɔs dum ne bot ε nyε di ekwyel ɔ!»

Bebaalel ε ebhata eetɔ pe del ε Bheteleem

¹⁵ Dáa efofop nalik be, sik pe tɔ gwoo ε, bebaalel ε mesaa me ebhata zokazeke pak'ɔɔ náá: «Djhootɔka pe Bheteleem. Ye goka é náá, mena beeka sa tuula penek ε, sa Ghen lyaal menaka ε.»

¹⁶ Be eezεghεε menyel tɔ, tin, be ezeεbela Maali be ne Zozef, dɔɔ ne mən tɔlɔɔ ndjaasi kɔ mɔɔ tεeg be nadi ekekel edee e ebhata ε.

¹⁷ Dáa be nakabee nyε é, wɔ gwaa, be zεleε etep ee fofop'enɔk naleε be dum ne mən tak ε.

¹⁸ E ghen bot djas nadi egwak mbi etep ee bebaalel ε mesaa me ebhata binek nadi eleε ε, bot djas naadyeebadjoka.

¹⁹ Ye kabε Maali ɔ, nyε nazobaal etep binek djas é tɔ bum lyem'ε. Tin, nyε moo esiiza εbuεpe.

²⁰ Bhii tak, bebaalel ε mesaa me ebhata é boozesik. Be nadi eduwal Zεεb, étep endem ee be nazebee ε, ne yii be nazegwak ε, ne etep ee efofop naleε, nabatasael ε.

Mən eegetaa din ε: Yezu

²¹ Bhii melu meten ne elɛl mən nabyel ε, wɔ gwaa, be zetɔ, keniigal nyε beka, tin, be eezεget nyε din ε Yezu, din ε fofop naleε be, εsok ne nyεεg ne bela εbum ε.

Zozef be ne Maali eεzyε ne Yezu pe Ndjaa-ebuwa

²² Tin, ewala e nabe náá, Zozef be ne Maali kesa mezel me etsi e Moiiiz nadi elée étep ebyel e mən e, ye eezedjala. Wə gwaa, be zetó ne mən pe kok Ndjaa-ebuwa Yeluzalem étep ekelyaal Gheñ mən.

²³ Etee náá, tó etsi e Gheñ, ye nabe é, ye eekwyalaa náá: «Mən motom, yii megwyak aabyel ɔ, nye aadi é ngbe Gheñ.»

²⁴ Be nabaadi é, edje dɔɔ ne dhiiti buwa yii etsi e tak wat di edji e. Ye nabe é: «Mepepak membá, neghu bɔɔ megum membá.»

²⁵ Pe Yeluzalem, ye nadi é, ne dhiiti mot, din e le nabe é Simeyɔñ. Nye nadi é, mot epiki, eduwal Zeeb. Nye nadi ebwood mot aazetsik Yisalael ɔ. Sisim na Dee nadi é ne ne lɔɔg.

²⁶ Sisim na Dee naaloolée nye náá, esok ne nye ne gwyé, nye waabee Mesia Gheñ aadhis ɔ.

²⁷ Wə gwaa, Sisim na Dee zedul Simeyɔñ, nye tó pe kok Ndjaa-ebuwa. Bebyael e Yezu naazyé ne mən'ɔ étep ezesa nye dáa mekpa me etsi di elée e.

²⁸ Simeyɔñ é boobep mən tó membɔ me. Bhii tak, nye eezeghaapee Zeeb. Nyey náá:

²⁹ «Nenak, Gheñ, beta kwom'ɔ nye gwyé tó egwyem, tyee wə nalée nye e.

³⁰ Etee náá, mis mam ezebee tsik wə nadhis bis ye e,

³¹ tsik wə nazekoobal étep membyak djas e.

³² Ye é ngel aasa náá, membyak mesis gu wə e.

Ye é duu bot e mbyak'ɔ, Yisalael.»

Mekpa e Zeeb yii Simeyɔñ nalée e

³³ Seeɔ ne nyeeɔ e Yezu nabe é, edjoka dáa Simeyɔñ nadi elii dum ne mən'ɔ e.

³⁴ Simeyɔñ é boozesee be metel, nye ne Maali nyeeɔ náá: «Zeeb dhis mən'ak e, étep ekwyesal bot ebupe ne ewyel bot ebupe pe kɔ Yisalael. Nye aadi é, ndem ngot e Zeeb. Bot ebupe é waasyaala bhyeed kɔ lo'e.

³⁵ Tin, nye waalyaal popoopwon egeka ee di esyela tó ebhum elyem e bot ebupe e. Ye kabé wəy Maali ɔ, mezuk e waatuu wə lyem dáa pel, ketuula pe yii kyee.»

An ngoolel-mekpa e Zeeb

³⁶ Ye nabaabe é ne dhiiti ngoolel-mekpa e Zeeb. Din e le nabe é An. Nye nabe é esyes e Fanuel, mot mbyak e Aseed. Nye nabe é, nye eezedyeebageeb. Nye nabe é, nye naadi membu meten ne ebá, be ne ngom naba nye, nye dinaa àagu botom ɔ.

³⁷ Bhis esyee e ngom, nye nabe é àakabaatɔ eba, kekum membu mekam-meten ne elél ne membu mená (84). Nye nabe é àadus tó kok Ndjaa-ebuwa. Nye nadidi é, esa mesa me Zeeb mwos ne pum, ne etsi e edee tó mendjaala.

³⁸ Wə gwaa, nye zetuula dwoɔ tak wat, nye moo tin eduwal Zeeb, bhii tak nye moo elii ne bot e nadi ebwood náá, Yeluzalem zepkel é ban ɔ, dum ne mən tɔlɔɔ.

Esik e Yezu pe del e Nazalet

³⁹ Dáa seeɔ ne nyeeɔ e Yezu nasilal esa esesee djas etsi e Gheñ nadi elée e, be eezesik ne ne pe kyee dik Ghalile pe del e lɔɔ Nazalet.

⁴⁰ Tin, ye nabe é mən eewyee ne ebee e mis, Zeeb naawa tó le etson ne enem ne embée be.

Yezu tó kok Ndjaa-ebuwa, nyey ne membu kam ne ebá

⁴¹ Membu djas bebyael e Yezu nabe é, etetɔ pe Yeluzalem étep ekebɔl ebyon e Pak.

⁴² Dáa Yezu nabe nye moo ne membu kam ne ebá e, be é boozetɔ ne ne, dáa ye nadi ezezye ne esesee tó mefulu mɔɔ e.

⁴³ Dáa ebyon nasi e, be eezesik. Ghuna mən'ɔ Yezu naalik pe Yeluzalem, tinaak, bebyael e Yezu àagu.

⁴⁴ Bɔɔ nadi egek e náá, nye é be ne bedhiiti bot tó zukamwaa ne bot e nadi eke lɔɔg wat be ne be nɔɔ ɔ. Tin, bɔɔ zokake muu dwoɔ. Wə gwaa, be zekan esan e nye pak bɔn nyeeɔ bɔɔ, ne besɔ bɔɔ bot e nadi é ebyon be ne be nɔɔ ɔ.

⁴⁵ Bɔɔ ààbela nye e yenek. Be é boozesik pe Yeluzalem esaa nye.

⁴⁶ Tin, kuma ye nakum melu melɛl bɔɔ esaa nyɛ ɛ, wɔ gwaa, bɛ zɛbela nyɛ tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nyɛ nadi ɛ, ndiindil, bɛlyoel eewa nyɛ kuku ɛbwak, nyɛy egwak bɛ, nɛ ɛbaadji bɛ ekiya.

⁴⁷ Bot djas nadi egwak nyɛ ɔ, bɛ nadi edjoka ɛbuɛpɛ nɛ kwaambi etson nyɛ nadi nɛ yɛ ɛ, nɛ dɔɔ nyɛ nadi ebɔɔza ekiya bɔɔ ɛ.

⁴⁸ Dɔɔ sɛɛg nɛ nyɛɛg nabee nyɛ ɛ, wɔ gwaa bɛ zɛdjoka ɛbuɛpɛ. Nyɛɛg ɛ boozɛke nɛ nɛ nɔɔ: «Mɔn'am, ɛtɛp yɛ wɔ sa bis deenɛk? Bhum elyem e bis nɛ soog di ɛ pɛ ɛko. Bis eesaa wɔ, saa saa.»

⁴⁹ Nyɛ ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔɔ: «Bi saa mɛ ɛtɛp yɛ? Bi ààgu nɔɔ, mɛ ɛ tɔ ndjaa saag'am, ɛtɛp ɛsa mɛsa mɛ?»

⁵⁰ Kabela nɔɔ, bɛ nabe ɛ ààmɛt ɛsuk ɛ sa nyɛ nadi elii ɛ.

⁵¹ Bhii tak, bɛ eezɛsik nɛ nɛ pɛ Nazaret. Nyɛ nadi elooba nɛ nyɛɛg nɛ sɛɛg. Tin, nyɛɛg zokabaal ɛtɛp binek djas tɔ lyem'ɛ.

⁵² Yezu moo tin ewyee nɛ tyɛ, nɛ etson, nɛ enɛm nɛ embɛɛ ɛ mis mɛ Zɛɛb nɛ ɛ mis mɛ bot.

3

Mɛlyo ɛ Zan Nduuel-bot

¹ Ye nabe ɛ, ɛ sok Sezaad Tibɛɛd nadi, nyɛ moo nɛ membu kam nɛ etɛn kɔ bóó ekukuma dik'ɛ ɛ, Pɔɔs Pilat nadi ɛ kukuma Yude, Ellood kadi ɛ ekɔk kɔ Ghalile. Yɛ kabe mɔn nyɛɛg Filip ɔ, nyɛ nadi ɛ kukuma kyee dik Ituud, nɛ Talakonitid. Lizanyas nakabe yɛ ɛ kukuma kyee dik Abilɛn.

² E ghɛɲ Anas nɛ Kayif nadi eboo bɛghaa-Zɛɛb ɛ, ye nabe ɛ Zɛɛb naalii nɛ Zan mɔn Zakali pɛ tɔ bal.

³ Zan zokazyɛ kɔ mɛl mɛ nadi pɛ kyee dik wat nɛ dii Yuldɛn ɛ. Nyɛ natutuud ɛ nɔɔ: «Liigka elyem, da bi ɛ kɛduwa Zɛɛb. Tin, Zɛɛb ɛ waapel mesyem men.»

⁴ E di'enek, ɛtɛp ee nadi kwyala tɔ Mɛkana mɛ ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb Ezayi ɛ, ye naabela ɛsuk. Ye nabe ɛ nɔɔ:

«Mot ngɔt ɛpetuud tɔ bal:

“Koobalka ze ɛ Ghɛɲ,

da bi ɛ tuu nyɛ mɛze mɛ na looba-looba!

⁵ Edi e na sɛbɛtɛɛ di pak metsok

djas ɛ, yɛ waabimelaa.

Metsok nɛ eghooda djas ɛ waasilaa.

Membon djas di ɛ ze ɛ, yɛ waasekaa.

Mɛze mɛ di, yɛ eezepulel ɛ, yɛ waakoobelaa.

⁶ Tin, bot djas ɛ waabee tsik Zɛɛb aadjɛ ɛ.” *

⁷ Mɛdhuu mɛ bot nadi ezyɛ pɛ daa Zan etɛɛ nɔɔ, Zan neezɛduu bɛ Zɛɛb. Zan zokake nɛ nɔɔ nɔɔ: «Biyɔ mɛgel mak, ɛzɛ lyo bin nɔɔ, bi kaab ɛbuk ɛ Zɛɛb di ekunaa yenek?

⁸ Lyaalka nɛ esesɛɛ bin nɔɔ, ye ɛ tsɛɛtsɛ nɔɔ, bi eezeswoola etsik bin, da bi ɛ bet ɛke biyɔ nɛ biyɔ nɔɔ: “Dhiiti sonok aanàkwaasa mena, etɛɛ nɔɔ, Abalaam ɛ bhaab'enaka.” Betka mɛ lɛɛ bin nɔɔ, Zɛɛb ɛ nɛ ghwyil ɛsa nɔɔ, mɛkok mak liiza, ye di bɛdha ɛ Abalaam.

⁹ Ye goka ɛ bi ɛ gu nɔɔ, zon moo ɛ nɛɛga ɛ ɛbok ɛ le, ɛtɛp ye neetsaal ekanal e tak. Ele djas aadi ààdjɛ bhum ɛ, goka ɛ nɛ etsaalaa. Bhii tak, yɛ waakɛdikaa tɔ du.»

¹⁰ Wɔ gwaa bot moo tin edji nyɛ nɔɔ: «Bis goka nɛ ɛsa dɔɔ?»

¹¹ Nyɛ ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ nɔɔ: «Mot di nɛ ekuwa ebá ɔ, goka ɛ nɛ egwyena wat, djɛ mot di ààbɛ nɛ yɛ ɔ. Bela nɔɔ, mot di nɛ edee e dek ɔ, nyɛ kaa nɛ bot ɛ di ààbɛ nɛ yɛ ɔ.»

¹² Bɛnɔɲɛl ɛ epata e lapo zokabaazyɛ yɔbɔ zɛduwa Zɛɛb. Wɔ gwaa bɛ dji Zan Nduuel-bot nɔɔ: «Lyɔel, bis goka nɛ ɛsa dɔɔ?»

* 3:6 Eza 40.3-5

¹³ Nye eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Nàwaabka bot epata e lapo dhaa yii kukuma di elεε náá, bi goka ne εwaab ε.»

¹⁴ Esodja zokabaadjɔ yɔɔ náá: «Yε kabε bis ɔ, bis goka ne εsa dáá?» Nye eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Sa mot ààbaanɔ sa mot ne bhel, sa mot ààsu mot tεp. Bi goka é ne εde ε efute e mεsa min.»

¹⁵ Bot djas nadi ebwood ne εbwaalel djas. Bot djas nagek é náá, Zan nabε é Mesia.

¹⁶ Nye eezεke ne bɔɔ djas náá: «Mam duu bin Zεεb é tɔ mɛdii. Yε kabε mot di ezyε bhis'am ɔ, nye eedhaa mε ne mεbwala ne ghwyil. Mam aanàkwaakobela-belak duu† εmalal étep εkotii-tiiak ekel e ekoko bε. Nye y aaduu bin Zεεb é tɔ ghwyil Sisim na Dεε ne tɔ du.

¹⁷ Tɔ mεmbɔ mε, nye eemεt zyaagal étep nye neewa mbek pak mbee bhum ne mbee bhum. Tin, da nye é wa mbee bhum kɔ taa. Yε kabε embee bhum ɔ, nye kakεmwas yε ε tɔ du na kɔm-kɔm.»

¹⁸ Zan naaleεε bot Mbεε Bhaadal ne betε ne dhiiti bemelyo. Nye nadi elyo bε ne εdje bε ghwyil.

¹⁹ Wɔ gwaa, Zan zokazεdul mεkoozi Ellood mεlɔ kɔ εsu ε Helodhiaad mwaa mɔn nyeεg nye nadεk ɔ, dɔɔ ne étep embee esesεε nye nadi εsa ε djas.

²⁰ Tin, Ellood naabaazεsa dhiiti mbee tεp: nye naawa Zan é mbok.

Eduwa Zεεb ε Yezu

²¹ Bhii bot djas nazeduwa Zεεb ε, Yezu pe naazεduwa Zεεb. Nye nadi edjaala, wɔ gwaa gwoo zεbεjel.

²² Bhii tak, Sisim na Dεε eezεsul kɔ lε tyee εghum. Wɔ gwaa, dhiiti gwood zokazεgék tɔ gwoo náá: «Wɔ é mɔn'am mε dyeebakwyel ɔ. Mε eedyeebamyaala ne nɔ εbuεpe.»

Dhaad mεbyel ε Yezu

²³ Yezu nabε é, nye moo ne membu tyee mεkam-mεlεl é sok nye nakan mεsa mε ε, ne dáá bot nadi eke náá, nye é mɔn Zozεf ε. Zozεf nadi é mɔn Eli.

²⁴ Eli é mɔn Mattat, Mattat nakadi é mɔn Levi. Levi nabε é mɔn Melki, Melki nakadi é mɔn Zanayi, Zanayi nabε é mɔn Zozεf.

²⁵ Zozεf nakadi é mɔn Mattatya, Mattatya nabε é mɔn Amɔs. Amɔs é mɔn Nawum. Sεεg ε Nahum nabε é Esli, Esli é mɔn Naghayi.

²⁶ Naghayi nabε é mɔn Maat. Mot nabya Maat ɔ nabε é Matatyas. Matatyas nabε é mɔn Semeyi. Mot nabya Semeyi ɔ, nabε é Yosek. Yosek nabε é mɔn Yoda.

²⁷ Yoda nakadi é mɔn Yoanan. Sεεg ε Yoanan nabε é Lesa. Lesa nadi é mɔn Zolobabel, Zolobabel nakadi é mɔn Salatyel, Salatyel nabε é mɔn Neeli.

²⁸ Neeli nakadi é mɔn Melki, Melki nadi é mɔn Adhi, Adhi nakadi é mɔn Kosam, Kosam nadi é mɔn Elmadham. Elmadham nakadi é mɔn Eed.

²⁹ Mot nabya Eed ɔ, nabε é Zosue, Zosue nabε é mɔn Eliezεed, Eliezεed kadi é mɔn Yolim, Yolim nabε é mɔn Matat. Matat kadi é mɔn Levi.

³⁰ Levi nabε é mɔn Simeyɔɔ, Simeyɔɔ kadi é mɔn Yuda. Yuda nabε é mɔn Zozεf, Zozεf kadi é mɔn Yonam, Yonam nabε é mɔn Eliakim.

³¹ Eliakim nakadi é mɔn Melea, Melea nabε é mɔn Mena, Mena nakadi é mɔn Matata. Sεεg ε Matata nabε é Natan, Natan kadi é mɔn Dhavid.

³² Dhavid nabε é mɔn Yese, Yese kadi é mɔn Obεed. Obεed nabε é mɔn Bhooz, Bhooz kadi é mɔn Sala. Sala nabε é mɔn Naason.

³³ Naason kadi é mɔn Aminadaab, Aminadaab nabε é mɔn Almin, Almin kadi é mɔn Aalni. Aalni nabε é mɔn Eslɔn, Eslɔn kadi é mɔn Pelεεz, Pelεεz nabε é mɔn Yuda.

³⁴ Yuda nabε é mɔn Zakɔɔb, Zakɔɔb nakadi é mɔn Izak. Izak nabε é mɔn Abalaam. Sεεg ε Abalaam nabε é Teela, Teela nabε é mɔn Nakɔɔd.

† 3:16 Bhis εtii ε ekel mεpapa, tin mot-mεsa mε nadi ààduwala ɔ nye moo tin egwyii nye mεko.

³⁵ Nakood nabe é mɔn Seluug, Seluug nabe é mɔn Lewu, Lewu kadi é mɔn Pelɛɛg. Pelɛɛg nabe é mɔn Ebɛɛd, Ebɛɛb nabe é mɔn Sala.

³⁶ Sala nabe é mɔn Kenan, Kenan nabe é mɔn Alpaksaad, Alpaksaad é mɔn Sem, Sem é mɔn Noe, Noe é mɔn Lemɛk.

³⁷ Lemɛk nabe é mɔn Matusalem, Matusalem nabe é mɔn Enɔk. Enɔk é mɔn Yelɛɛd, Yelɛɛd nabe é mɔn Malaleɛl. Malaleɛl nabe é mɔn Kenan.

³⁸ Tin, Kenan nabe é mɔn Enɔs, Enɔs nakadi é mɔn Set. Set kadi é mɔn Adam, Adam é mɔn Zɛɛb.

4

Satan eewa Yezu tɔ mɛbhowal

¹ Dáa Yezu nabula pɛ dii Yulɔn ɛ, ye nabe é Sisim na Dɛɛ moo tɔ lɛ na «tɔɔɔ», Sisim zɛɔdul nyɛ tɔ bal,

² é di Dim mot mɛkɔŋ nakɛwa nyɛ tɔ mɛbhowal ɔ. Ye nabe é, nyɛ naasa mɛlu mɛkam-mɛná ààɛ edee. Bhii tak za zokazɛsa nyɛ.

³ Dim mot mɛkɔŋ eezɛke nɛ nɛ náá: «Nɛghu wɔ é Mɔn Zɛɛb ɔɔ, kea nɛ ɛkok ɛlak náá, ye liigel, da yɛ é di mapa.»

⁴ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ekwyala ɛ Zɛɛb lɛɛ náá: “Tsik mot tok nɛ mapa toto*.”»

⁵ Bhii tak, dim mot mɛkɔŋ eezɛbyet nɛ nɛ kɔ dwɔl, wɔ gwaa nyɛ lyaal nyɛ tɔ ɛwala ɛwat meyon mɛ di kɔ bɔs ɛ, djas.

⁶ Satan nɛ nɛ náá: «Gwýáka, mɛ waadjɛ wɔ eghɛŋ nɛ mɛkas mɛ di tɔ meyon mak ɛ djas. Etɛɛ náá, ye naazedjɛaa mɛ. Mɛ é nɛ ghwyil ɛɔɔ nɛ mot mɛ aakwos ɛɔɔ ɔ.

⁷ Yɛ bɛ náá, wɔ eemyaal ɛkwyit mɛbɔŋ mɔ si mɛko mam ɔ, mɛ waadjɛ wɔ djas.»

⁸ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ekwyala lɛɛ é náá: “Yɛ é Ghɛŋ, Zɛɛb'ɔ é wɔ di egoka nɛ ɛduwal. Wɔ zosa ɛ mɛsa mɛ nyɛy nyɛ ɛmet†.”»

⁹ Bhii tak, Dim mot mɛkɔŋ eebaazɛtɔ nɛ nɛ pɛ Yeluzalɛm, zɛgel nyɛ kɔ ɛko ɛ kok Ndja-aebuwa. Nyɛy nɛ Yezu náá: «Yɛ bɛ náá, wɔ é Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Zɛɛb ɔɔ, tsɛla, da wɔ é kɛduma pɛ si.

¹⁰ Deenek, etɛɛ náá, ekwyala lɛɛ ɛ náá: “Zɛɛb é waalɛɛ nɛ efofop bɛ náá, bɛ baal wɔ‡.”

¹¹ Tin, baabela náá: “Bɛ waabɛp wɔ kɔ mɛmbɔ mɔɔ, é kaab náá, kɔ'ɔ ɛzɛkɛbɛma ɛbɛk.”»

¹² Tin, Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ekwyala baalɛɛ é náá: “Sa wɔ ààwa Ghɛŋ, Zɛɛb'ɔ tɔ mɛbhowal§.”»

¹³ Bhii nyɛ nazɛwa Yezu tɔ mɛbhowal dáa nyɛ nakwyɛl ɛ, Dim mot mɛkɔŋ eezɛbet nyɛ, nyɛ tɔ ɛtsetɛpɛ, kɛkum é dhiiti ɛwala aanyɔ nɛ nɛ ɛ.

Yezu eekan mɛsa mɛ pɛ Ghalile

¹⁴ Yezu eezɛsik pɛ Ghalile, ghwyil Sisim na Dɛɛ tɔ lɛ «tɔɔɔ». Duma yɛ zokakɛ kɔ mɛl mɛ nadi mbaka-mbaka nɛ tin ɛ djas.

¹⁵ Tin, Yezu moo tin elyo bot mɛkpa ɛ Zɛɛb tɔ mendja-a mɛ mendjaala mɛ eYuda. Bot ɛ nadi egwak nyɛ ɔ, naadyeebaduduwal nyɛ.

Bot ɛ Nazalet eeswonal Yezu

¹⁶ Dhiiti dwoo Yezu zɛtɔ pɛ Nazalet, é di nyɛ nawyelaa ɔ. E dwoo saba, nyɛ eezɛni tɔ ndja-a mendjaala mɛ eYuda dáa nyɛ natawa nɛ esɛsa ɛ. Nyɛ é boowyɛl é mis mɛ bot ɛtɛp ɛlan ɛ ekwyala ɛ Zɛɛb.

¹⁷ Bhii tak náá, bɛ eezɛɔɔ nyɛ mbwoob mɛkana mɛ ngoolɛl-mɛkpa Ezayi, nyɛ eezɛwyiiz mɛkana mɛ tak. Nyɛ kabela é di nakwyalaa náá:

¹⁸ «Sisim ɛ Ghɛŋ é nɛ nam

etɛɛ náá, nyɛ naadjɛ mɛ ebɔtan, ɛtɛp mɛ neezɛtuud bɛɔɔɔl ɛ bot mbɛɛ bhaadal.

Nyɛ naadhɛs mɛ, mɛ zɛlɛɛ bot ɛ mɛmbok náá, bɛ moo é tiia.

* 4:4 Det 8.3 † 4:8 Det 6.13 ‡ 4:10 Med 91.11-12 § 4:12 Det 6.16

Mε ζελεε βε na edhim náá, βε moo zenýaa sok.

Mε ζελεε bot é di nyalaa ɔ, βε neepeka.

¹⁹ Με ζεtuud náá, mena moo é, é mɛwala mε Ghεη di zetsik bot βε ε*.»

²⁰ Bhii tak, Yezu eezewol mεkana, zedje ne mot nakwokwom mbwoob mεkana mε tak ɔ, nyε eezεnɔ nyel, disi. Bot djas nadi tɔ ndjaa mendjaala mε eYuda ɔ, moo tin «dhuuu», ne mis é nyel'ε.

²¹ E di'enek, nyε boozeleε βε náá: «Mos ekwyala ee bi zegwak ε, eedjala.»

²² Bɔɔ djas nadi etanjal éteɸ'ε, βε nadi edjoka mβεε etεɸ ee nyε nadi eleε βε ε. Bε zokazedji náá: «Ye tok mɔn Zozef'aak é?»

²³ Tin, Yezu eezεke ne nɔɔ náá: «Tseεtse náá, bi é waadje kana yak: “Ngwomel bot, tsika nyel'ɔ wɔy wɔ é emet.” Bi é waabaake ne nam náá: “Bis eegwak menduk mε mesa mε wɔ nasa pε del ε Kapelnaum ε. Baasa esa e tak wak kɔ ghaada yɔ met!”»

²⁴ Bhii tak nyε eezεbaabil náá: «Ne tseεtse, mε lee bin é náá, ye tok ne dhiiti ngooel-mεkpa ε Zeεb ààmyaalaa kɔ del ε le met.

²⁵ Tseεtse, mε lee bin ε náá: E ghεη ε ngooel-mεkpa ε Zeεb Eli, ye nabe é ne βete ne bekus ε boa tɔ Yisalaεl, é sok ye nasa membu melεl ne pes, bhi àànee ε, é sok boo pwom nasa kɔ del djas ε.

²⁶ Zεbela náá, Zeεb nabe é ààkyeed Eli pε daa kus moma dik'ena. Nyε nazokyeed nyε é pε daa dhiiti kus moma, nadidi pε del ε Salepta ɔ, pε kyee dik Sidɔn.

²⁷ Ye nabaabe pε é, ne bot ε nadi ne εbέ ε zεzam ɔ, εbuεpe tɔ Yisalaεl é ghεη ε ngooel-mεkpa ε Zeεb Eliize. Zεbela náá, ye nabe ààβε ne mot ngɔt tɔ sama yɔɔ natsak, bhis Naaman, mot kyee dik Siili nyε emet.»

²⁸ Tin, wɔ gwaa εbuk zεmet bɔɔ djas tɔ ndjaa mendjaala mε eYuda, bhii βε nazegwak deenek ε.

²⁹ Wɔ gwaa βε zεwyεl, bhii tak βε eezεwyis tɔ ne Yezu edi sis ààβε kɔ del, pε kɔ nges boo εtsok ε Nazalet nasumaa kɔ tak ε, éteɸ βε neekε zyeegal nyε, nyε neeges tɔ toη.

³⁰ Tin, Yezu zokazεsyela tɔ lɔɔ, nɔɔ nyel'ε, tɔ ye.

Mot mbee sisim nadi edhek ɔ

³¹ Dhiiti dwoo, Yezu naatɔ pε Kapelnaum, del ε Ghalile. Nyεy é lelyo bot mεkpa ε Zeεb, dwoo saba.

³² Bot naadyeebadjodjoka dáa nyε nadi elelyo ε, etεε náá, nyε nalelyo é ne eghεη.

³³ Tɔ ndjaa mendjaala mε eYuda nadi é ne dhiiti mot nadi ne mbee sisim nadi edhedhek ɔ. Mot'enɔk moo zεtsim εlyεpe.

³⁴ Nyεy náá: «Haa! Mena é ne yaa tεɸ, Yezu, mot Nazalet? Wɔ zye, zetwak bis é? Mε ne gu náá: Wɔy é mot na dεε Zeεb nadhis ɔ.»

³⁵ Yezu eezεbhεm nyε εlyεpe. Nyεy náá: «Dia gwyem, wyisa tɔ nyel mot'ak!» Mbee sisim zεghεεg mot'enɔk si é mis mε bot. Bhii tak, nyε eezεwyis tɔ le, ààzuk nyε é dhiiti di.

³⁶ Bot djas naadjoka εlyεpe, βε moo tin elelii pak'ɔɔ náá: «Yak é yaa kɔkɔ lii ne nwyak mot? Nyε é ne eghεη ne ghwyil εbatake ne embee esisim náá, βε wyis, bɔɔ é batawyis.»

³⁷ Wɔ gwaa, dék din ε le zεdjala kɔ kyee dik'enek djas.

Yezu εpetsik βete ne membel

³⁸ Yezu eezεwyis tɔ ndjaa mendjaala mε eYuda, tɔ pε daa Simɔη. Ghuna tsi ε Simɔη yii moma nadi é ne mεkosa εkpanεpe. Bε eezεke ne Yezu náá, nyε sa sonok éteɸ'ε.

³⁹ Nyε eezεmalal é ngwoob'ε, tinaak nyε zεbhεm mεkosa, nyε wyis. Wɔ gwaa, mεkosa zεwyis tɔ le. E di tak wat, moma yenɔk eezεwyεl, nyε moo ebe βε.

⁴⁰ Kaseka é, é εbil ε dwoo ε, bot ε nadi ne membel membi-membi ɔ, naazyε ne nɔɔ pε daa Yezu, nyε é bookεl membɔ kɔ lɔɔ. Bhii tak náá, βε eezεtsak.

⁴¹ Embee esisim nadi ewyis tɔ βete ne membel, bɔɔ é tsitsim náá: «Wɔ é Mɔn ε Zeεb!» Yezu é boozyak βε náá, βε diyal enuub etεε náá, βε nadi egu náá, nyεy é di Mεsia.

* 4:19 Eza 61.1-2

Yezu epelee mekpa e Zeeb to mendjaa me mendjaala me eYuda

⁴² Dáa melem nalem ε, Yezu eezedus to ghaada to pe kyee di ààbe ne bot ε. Tin, zukamwaa ne mot moo zesaa nye, wɔ gwaa, be zokazebela nye. Ekwasak ε loo nabe é, be ne be noo di é di wat, nye nakabaalik be.

⁴³ Nye eezeke ne noo náá: «Ye goka é náá, me tó, kegoola mbee bhaadal dum ne Eyon ε Zeeb pe bedhiiti eghaada esis, etee náá, me nadhisaa é, étep tak.»

⁴⁴ Tin, nye nadi egoola mekpa e Zeeb to mendjaa me mendjaala me eYuda kyee dik Yude.

5

Yezu eedjoo bedjekel yii meken

¹ Dhiiti dwoo Yezu nadi é, é ngwoob boo soob na djato-djato Ghenezalet. Tin, bot ebupe eezesaala nye é nyel pe kyee nye nadi é, étep be neezegwak mekpa e Zeeb.

² Nye eezabee é ebon ε dii, melaed membá ye zeseε, belael ε mewyet naaseε étep egwyii mewyet moo.

³ Nye eezeni to elaed wat. Yiizaag nabe é ye é Simon. Nye é booke ne noo náá, be waatiila batsa ne ebon. Bhii tak nye eezenoo nyel, disi. Tin, nye moo zelyo bot mekpa e Zeeb.

⁴ Dáa Yezu nasilal elii ε, nye é booke ne Simon náá: «Tiila kuku dii, bhii tak, da bi é la mewyet men.»

⁵ Simon é boozebooza ne ne náá: «Ghen, bis eegool tu pum'ak djas mos, ààbela sonok. Tin, dum ne mekpa mo, me epela mewyet.»

⁶ Dáa be kala mewyet ε, wɔ gwaa be zemet besu ebupe, mewyet moo moo saa ye neekεk.

⁷ Be é boozedjoo besoo bɔo nadi to dhiiti elaed o, be zekwyee be. Be é boozye. Bɔo bela besu, bhii tak, wɔ gwaa be zokazelwoodal melaed membá moo, melaed ekee saa diida.

⁸ Dáa Simon Pyeed nabee deenek ε, wɔ gwaa nye zekwyit mebon si meko ε Yezu. Nyey ne ne náá: «Ghen, toa yo etsetape ne nam, etee náá, me é mot mesyem.»

⁹ Etee náá, ekeed naadyeebasa nye ne bot ε nadi tin be ne be noo o sama, dum ne yenek mbi bete ne besu ε be nagó ε.

¹⁰ Ekeed ε tak baazemet dɔo ne Zak ne Zan bɔo Zebede bot ε be ne be noo nadi o. E di'enek Yezu é booke ne Simon náá: «Nàbem ba, etee náá, kana dwoo pan mos'ak, wɔy aakadi é lael mewyet étep emet bot.»

¹¹ Bhii be nasel melaed é ebon ε, be eezedhuugal eseseε bɔo djas, be eezedu Yezu.

Yezu eetsik dhiiti mot nadi ne ebé ε zezam o

¹² Yezu nadi é, kɔ dhiiti dɛl, wɔ gwaa dhiiti mot nadi ne ebé ε zezam o, zetiila pe daa le, kwyit mebon, bhwoob si, zedjaala ne ne náá: «Ghen, lyem'o é kwyel o, wɔ é ne ghwyil etsik me, da nyel'am é bula dεε.»

¹³ Yezu eezeseεb mbɔ, met nye. Nye eezeke ne ne náá: «Me eekwyel! Tsaka.» E di tak wat, zezam zokasi é nyel mot'enok.

¹⁴ Tin, nye é boozedul nye melo elyelepe náá: «Sa wɔ ààlee mot sa dhaa wak ε. Tóa kelyaal nyel pe daa ghaa-Zeeb, da wɔ é kedje ebuwa e betit dáa Moiiiz nake é. Etep náá, be neetanal é di yen dum ne tsik wɔ zetsak ε.»

¹⁵ Tin, dék'e, nabaazekala dhaa tyε kɔ mel djas, bot ebupe nadi ezye, zegwak melyo me Zeeb ne zesaa tsik pe daa le.

¹⁶ Yezu nabe é é teté to bal é edi di ààbe ne bot o, étep nye neekedjaala.

Yezu eetsik dhiiti boka mot

¹⁷ Dhiiti dwoo Yezu nadi elyo bot mekpa e Zeeb, eFalizye ne beghan ε mekana me etsi nadus mel ne mel pe kyee dik Ghalile, ne Yude, zenoo ghaada Yeluzalem o nadi é tin mendiindil é gwoob Yezu. Tin, ghwyil ε Ghen Zeeb nadi é to Yezu étep nye neetsik bot ε mebé.

¹⁸ Wɔ gwaa, bedhiiti bot zokazyɛ nɛ mot zesɔɔb nɛ ɛbé ɔ, byaala kɔ mwaala. Bɛ nadi esaa dɔ́a bɛ aaniigal nyɛ tɔ ndjaa éteɔp ɛkɛnɛɛg nyɛ si meko ɛ Yezu.

¹⁹ Dɔ́a bɛ nadi ààbɛ nɛ dɔ́a bɛ sa ɛ, wɔ gwaa, bot binɔk zokazɛbyet kɔ mii ndjaa, tuu ɛlen tɔ ɛbo, bɛ eezɛsil mbel'enɔk kɔ mwaala yɛ, kuku ɛbwak, zeza nɛ di Yezu nadi ɔ.

²⁰ Dɔ́a Yezu nabee ɛdum ɛ kɔɲ ɛ bot ɛ nazyɛ nɛ mbel tak ɔ, nyɛ é boozɛke nɛ mbel náá: «Mɔɔ sɔ'am, mesyem mɔ eepelel.»

²¹ Bɛghan ɛ mekana mɛ etsi nɛ eFalizyɛ moo tin nɛ betɛ nɛ esiiza tɔ elyem. Bɔɔ náá: «Yenɔk ɛzɛ di ebyasal Zɛɛb deenek? Nwyak mot di nɛ ghwyil ɛpel mesyem mɛ sɔ mot, bhis Zɛɛb nyɛ ɛmet?»

²² Dɔ́a Yezu naagu esiiza bɔɔ ɛ, nyɛ é booke náá: «Éteɔp ye bi di nɛ mbi yenek egeka?

²³ Ɔyɛ di àadyeebalyel nɛ nen, ɛke é náá: “Mesyem mɔ eepelel” oooh, nɛghu ɛke é náá: “Wyɛla, da wɔ é kɛ?”

²⁴ Ye goka é, bi gu náá: Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot é nɛ ghwyil ɛpel mesyem mɛ bot kɔ bɔs.» Bhii tak, nyɛ eezɛke nɛ sɔɔbela mot'enɔk náá: «Mɛ ke é náá, wyɛla, nɔɲa mwaala yɔ, da wɔ é sik pɛ ndjan'ɔ!»

²⁵ E di'enek wat, bot djas «dhuuu», nɛ mis é nyel mbel, wɔ gwaa, nyɛ zɛwyɛl, ghɛɛ mwaala nyɛ nagheghɛɛaa nɛ yɛ ɛ, zɛnɔɔ nyel, tɔ pɛ ndjan'ɛ, nyɛy é duwal Zɛɛb.

²⁶ Bot djas naadyeebadjoka, bhii tak bɛ moo duwal Zɛɛb é ekeke náá: «Bis dinaa àapaabee kɔkɔ yak sok!»

Yezu eedjóo Levi

²⁷ Bhii tak Yezu zokazɛwyis, wɔ gwaa, nyɛ bee dhiiti nɔɲel epata e lapo, din ɛ lɛ nabɛ é Levi, ndiindil é di mɛsa mɛ. Yezu eezɛke nɛ nɛ ɛ náá: «Dua mɛ!»

²⁸ Ngbat, Levi eezɛwyɛl, nyɛ eezɛlik esesɛɛ bɛ djas, du nyɛ.

²⁹ Bhii tak, Levi eezɛsa ɛbyon tɔ ndjan'ɛ. Betɛ nɛ bɛnɔɲel ɛ epata e lapo, nɛ bedhiiti bot ɛbuepe nadi é, lɔɔg wat bɛ nɛ bɛ nɔɔ kɔ mesa.

³⁰ EFalizyɛ nɛ bɛghan ɛ mekana mɛ etsi nadi bɛ nɛ bɛ nɔɔ ɛ nadi elii ɛbiyɔɛpe nɛ sa tak ɛlyelɛpe. Bɛ é boozɛke nɛ bedjekel bɛ náá: «Éteɔp ye bi di edɛ é di wat bi nɛ bɛnɔɲel ɛ epata e lapo nɛ bot ɛ di nɛ mbee dék ɔ?»

³¹ Yezu é boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Bot ɛ di mɛnyel ɛnyɔɛpe ɔ, tok nɛ gwyɛs ngwomel mot éteɔp nyɛ neegwom bɛ. Ye é membɛl ɛ di nɛ gwyɛs mɛgwoma mɛ.

³² Mɛ nabɛ é àazyɛ, zɛsaa bot ɛ epiki. Mɛ nazyɛ é, zɛsaa bot ɛ di gu náá, bɛ é bot ɛ mesyem ɔ, éteɔp bɛ neeswoola mɛfulu mɔɔ.»

Mɛlyo ɛ Yezu dum nɛ tɛp etsi ɛ edee

³³ EFalizyɛ zokazɛdji Yezu náá: «Bedjekel ɛ Zan Nduuel-bot nɛ bedjekel bis nɛ tsi edee éteɔp mendjaala esok nɛ esok. Etɛp yé bɔ bedjekel di àatsi edee éteɔp mendjaala?»

³⁴ Wɔ gwaa, Yezu zokabɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Bi nakobee sok paa náá, bɛsɔ ɛ mwaaz tsi edee dwoo ɛba, dhi bɛ di lɔɔg wat nɛ mwaaz, mot paazyɛ zɛba moma ɔ? Mɛ ààbee deenek.

³⁵ Tin, ɛwala ɛ tak é waakum, sɔ'ɔɔ mot zɛsaa ɛba ɔ, nyɛ waadisaa tɔ lɔɔ. E di tak é bɛ aatsi edee.»

³⁶ Yezu eeaaazɛbɔɔza bɛ tɔ kana náá: «Ye tok nɛ mot aanyaa kaad na bes éteɔp ɛkoobal bet kaad nɛ yɛ. Ye sael deenek ɔɔ, pes bes kaad é waanyaa bet kaad, tin, pes bes kaad tok nɛ ghwyil ɛlataa é bet kaad.

³⁷ Ye tok nɛ mot aawa bes mɛnyok tɔ ebhɛɛb na mwa etɛɛ náá, yɛ wyil ɔ, mɛnyok é nɛ ghwyil ɛbo ebhɛɛb. Mɛnyok waasee é bɔs tin, bhɛɛb waapulel.

³⁸ Ɔnyɔ náá, mɛnyok mɛ bes waaa tɔ ebhɛɛb na bes!

³⁹ Ye tok nɛ mot aakwyɛl ɛdɛ mɛnyok mɛ bes, bhis nyɛ eezɛdɛ mɛnyok mɛ na mwa ɔ. Ye dyeebakeaa ɛ náá: “Mɛnyok mɛ na mwa nɛ nyɔ.”

6

Yezu é kukuma dwoo saba

¹ Dhiiti dwoo saba Yezu nadi edhaa tɔ pyeeb mɛbhek mɛ di edjɔɔaa ble ɛ. Bɛdjekel bɛ nadi ebók mɛbhek nɛ ɛdjas yɛ tɔ mɛmbɔ mɔɔ, bhii tak, bɛ eezɛdɛ bhum tak.

² Bɛdhiiti eFalizye é boozɛke nɛ Yezu náá: «Étɛp yé bi di esa sa etsi di elyak dwoo saba ɛ?»

³ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Bi dinaa ààpaalaa d́́a Dhavid nasa é sok za nasa bɛ nɛ bot bɛ ɛ?»

⁴ Bɛ naani tɔ Ndjaa Zɛɛb, nyɛy zokanɔɔ emapa ee nakanɔɔ Zɛɛb ɛ, dɛ, nɔɔ yak pak, djɛ bot ɛ nadi egyee bɛ nɛ nɛ ɔ. Dhi bɔɔ eezogu ɛnyɔɛpe náá, etsi lɛɛ náá, bot di egoka nɛ ɛdɛ emapa binek é, yɛ é bɔɔ bɛmet bɛghaa-Zɛɛb.»

⁵ Yezu zokabaazɛke nɛ nɔɔ náá: «Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot é di kukuma dwoo saba.»

Yezu eetsik mot na sɔɔbela mbɔ dwoo saba

⁶ Dhiiti dwoo saba, Yezu eezɛni tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda, nyɛ moo tin elyo bot mɛkpa ɛ Zɛɛb. Tɔ tak nadi é nɛ dhiiti mot ngɔt nɛ mbɔ eghɛɲ sɔɔbela.

⁷ EFalizye nɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi moo tinaak «dhuuu» nɛ mis é nyel ɛ Yezu é gwyák nɛghu nyɛ waatsik nyɛ dwoo saba, étɛp ɛbela lo mɛsɔ mɛ bɛ aapit nyɛ.

⁸ Tin, Yezu nadi egu egeka e ebhum e elyem bɔɔ. Nyɛ eezɛke nɛ mot na sɔɔbela mbɔ náá: «Wyɛla! Tyanɔ tetel tin kuku ɛbwak.» Wɔ gwaa, mot'enɔk eezɛwyɛl, nyɛ eezɛtyaa tetel.

⁹ Nyɛ eezɛdji ɛdhuu ɛ bot é nadi tin ɔ náá: «Tɔ etsi, ɛyɛ di egoka nɛ ɛsael dwoo saba, ɛnɛm esa “ohoo” embee esesɛɛ? Etsik ɛ mot “ohoo”, nɛghu ɛbet náá, nyɛ gwyɛ?»

¹⁰ Yezu eebulal mis gwyák bɛ, bhii tak nyɛ eezɛke nɛ mot tak náá: «Sɛɛba mbɔ'ɔ.» Nyɛ eezɛsɛb mbɔ'ɛ, yɛ eezɛsekel, bula ɛnyɔɛpe.

¹¹ Wɔ gwaa bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nɛ eFalizye zokazɛkpaa lyem ɛlyɛlɛpe, bɛ moo tinaak ɛsɔs pak'ɔɔ, ɛdjek tyee bɛ aasa kɔ ɛsu ɛ Yezu ɛ.

Yezu ɛpesɛɛ bot ɛ lwoma yɛ kam nɛ bɛbá

¹² E ghɛɲ tak, Yezu naazɛbyet kɔ etsok étɛp ɛkɛdjaala Zɛɛb. Nyɛ naadjaala Zɛɛb tu pum tak djas.

¹³ D́́a mɛlem nakalem ɛ, nyɛ eezɛdjɔɔ bɛdjekel bɛ. Bhii tak, nyɛ eezɛsɛɛ tɔ sama yɔɔ bot kam nɛ bɛbá, nyɛ nadjɔɔ bɛ «bot ɛ lwoma».

¹⁴ Min mɔɔ nabe é: Simɔɲ Yezu naget Pyɛɛd ɔ, zɛnɔɔ mɔn nyɛɛg Andele, Zak nɛ Zan, Filip, Bhaatelemi,

¹⁵ Matye, Toma, Zak mɔɔ Alfe, zɛnɔɔ Simɔɲ, mot di tɔ ɛdhuu ɛ bot ɛ nadi djɔɔaa eZɛlɔt ɔ*,

¹⁶ zɛnɔɔ, Yuda mɔɔ Zak, bɛ nɛ Yudas Iskaliɔt, mot aaka nyɛ ɔ.

Yezu ɛpɛlyo nɛ etsik bot

¹⁷ Yezu eezɛwyɛed etsok bɛ nɛ bɛ nɔɔ. Nyɛ eezɛtyaa é di na sɛbɛtɛɛ, é di bɛdhiiti bɛdjekel ɛbuɛpe nadi ɔ. E di tak, yɛ nabaabɛ é nɛ zukamwaa nɛ mot. Bot ɛ tak naadudus é pɛ kyee dik Yude nɛ Yeluzalɛm, kɔ eghaada di é ngwoob boo dii mɛsɔn ɛ, pɛ Tiid nɛ Sidɔn.

¹⁸ Bɛ nazyɛzɛgwak embɛɛ mɛlyo mɛ Zɛɛb, dɔɔ nɛ zɛsaa tsik. Bot ɛ embee esisim nadi ɛdhedhek ɔ, nabe é, bɛ naabɛla yɔbɔ tsik.

¹⁹ Bot nadi ɛsuu é, bɛ mɛt nyɛ bɔɔ bɛ ɛmet, ɛtɛɛ náá, dhiiti kwaambi mɛbwala nadi ɛwyis tɔ lɛ, é tse-tsik bɔɔ djas.

Mɛmyaala nɛ ghon

²⁰ Yezu eezɛgwyák bɛdjekel bɛ, nyɛy nɛ nɔɔ náá:

* **6:15** Simɔɲ nabe é mot di tɔ ɛdhuu ɛ bot é nadi djɔɔaa eZɛlɔt ɔ. Bɛ nasesa mɛsa mɔɔ tɔ syaab étɛp ɛbyen náá, ɛkwyil ɛ bot ɛzɛkɛwa bɛ é bhɛl.

«Mɛnyɔ nɛ biyɔ, bɛɗjel ɛ bot
etɛɛ nɔ́á, ɛyon ɛ Zɛɛb é yibɔ.

²¹ Mɛnyɔ nɛ biyɔ, bot ɛ di nɛ za nenak ɔ,
etɛɛ nɔ́á, bi é waadɛ, djil.

Mɛnyɔ nɛ biyɔ, bot ɛ di edje nenak ɔ,
etɛɛ nɔ́á, bi ɛ waagɔ.»

²² «Mɛnyɔ nɛ biyɔ, bot ɛ di ebhina bin ɔ,
bɛ sɔ bin ɔ,
bɛ lee bin,

nɛ esaab ɛ dék ɛ len, kɔ ɛsu ɛ Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot ɔ.

²³ E dwoo tak, myaalka, da bi é bɔl zɛɲ, etɛɛ nɔ́á, boo etuud bin é nɛɛga pɛ tɔ gwoo.
Bɛbhaab bɔɔ nasesa é deenɛk nɛ bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb.»

²⁴ «Haa kpaa-ghon nɛ biyɔ, bɛkuma ɛ bot
etɛɛ nɔ́á, bi nazeɓɛla yɛbɔ enɛm nɛ embɛɛ.

²⁵ Kpaa-ghon nɛ biyɔ, bot ɛ zedɛ, djil nenak ɔ,
etɛɛ nɔ́á, bi aadi é nɛ za.

Haa kpaa-ghon nɛ biyɔ, bot ɛ di egɔ nenak ɔ,
etɛɛ nɔ́á, bi aadi é dje.»

²⁶ «Haa kpaa-ghon nɛ biyɔ, yɛ bɛ nɔ́á, bot djas ɛpeduwal bin ɔ. Ye é deenɛk ɛ, bɛbhaab bɔɔ
nadi eduwal bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb yii mɛkɔɲ.»

Ekwyɛl ɛ bot ɛ di bhina bin ɔ

²⁷ Yɛ bɛ biyɔ, bot ɛ di egwak mɛ ɔ, mɛ lɛɛ bin ɛ nɔ́á: Kwyɛlka bot ɛ mɛbhuka men. Saka
enɛm esa nɛ bot é di ebhina bin ɔ.

²⁸ Sɛɛka bot ɛ di ekal bin ɔ, mɛtɛl. Da bi é baadjaala Zɛɛb éɛp bot é di esa bin ɛbiyo ɔ.

²⁹ Yɛ bɛ, mot é nyuu wɔ bɛɛz é ɛmuk ɔɔ, baadjɛ yak kyee ɛmuk. Mot é nɔɔ wɔ
ndjookuwa ɔɔ, beta nyɛ baanɔɔ kuwa yɔ.

³⁰ Gwyena nɛ mot nɛ mot di ewaab wɔ sonok ɔ. Yɛ bɛ mot eenɔɔ seeyɔ ɔɔ, sa wɔ
ààkabaadu.

³¹ Saka nɛ bot tyee bi di ekwyɛl nɔ́á, bɛ sa nɛ nen ɛ.

³² Yɛ bɛ nɔ́á, biyɔ zokwyɛl é bot ɛ di ekwyɛl bin ɔɔ, éɛp yé bi di ebun nɔ́á, bi djɛaa
bhɔɔ? Dɔɔ nɛ bot ɛ mesyem zobaakwyɛl é, bot ɛ di ekwyɛl bɛ ɔ.

³³ Yɛ bɛ nɔ́á, biyɔ zosa enɛm esa ɛ, nɛ bot ɛ di esa bin enɛm esa ɔɔ, éɛp yé bi di ebun
nɔ́á, bi djɛaa bhɔɔ? Dɔɔ nɛ bot ɛ mesyem baasaa deenɛk.

³⁴ Yɛ bɛ nɔ́á, bi ekola bot esonok ɛ é bwaal nɔ́á, bɛ neebaadjɛ bin yɔbɔ ɔɔ, éɛp yé bi di
ebun nɔ́á, bi djɛaa bhɔɔ? Dɔɔ nɛ bot ɛ mesyem baadjɛɛl pak'ɔɔ ɛ fulu ekola, etɛɛ nɔ́á, bɛ
neebulela yɛ.

³⁵ Yɛ bɛ biyɔ ɔ, yɛ goka é, bi kwyɛl bot ɛ mɛbhuka men. Saka bɛ enɛm esa. Gwyenaka
nɛ bot esa bin, ààbwaal nɔ́á, bɛ waabaabulal bin yɛ. Deenɛk Zɛɛb é waadjɛ bin boo
etuud. Bhii tak, bi é waadjóoaa bɔn Zɛɛb-Mɛkaake, etɛɛ nɔ́á, nyɛ é Zɛɛb mɛnyɔ nɛ bot ɛ
lwalɛɲ, zɛɛg nɛ bɛmbɛɛ ɛ bot.

³⁶ Gekeka bot ghon, dɔ́a Sɛɛg'en di egek bin ghon ɛ.

Nàpɛ́ɛka bot

³⁷ «Sa bi ààdidi é pɛɛ bot, deenɛk Zɛɛb aanàkwaapɛɛ bin. Sa bi ààdidi é kwyɛsal bot
ndjɛ sɔs, deenɛk Zɛɛb aanàkwaakwyɛsal bin ndjɛ sɔs. Pelka bot ɛbiyo ɛ bɛ di esa bin ɛ,
deenɛk Zɛɛb é waapel bin.

³⁸ Gwyenaka nɛ bot. Deenɛk Zɛɛb é waadjɛ bin ɛbuɛpɛ, lwoodal. Zɛɛb é waaso tɔ boo
bhwan'en bɛɛ nɛ bhum, nyɔmɛlaa, dital-dital, “tɔɔɔ” see. Hɛɛɛ! Zɛɛb bɛɛ é dɔ́a bi di
elwoodal bhwaab ɛsɔ bin ɛ. Ye é deenɛk ɛ nyɛ aalwoodal yɛbɔ bhwaab.»

³⁹ Tin, Yezu eebaazelii nε nɔɔ pε tɔ kana náá: «Mot edhim tok nε ghwyil edul sɔ mot edhim étεp elyaal é nyε ze, deenek tε? Bε é sa deenek ɔɔ, bɔɔ djas bebá é waakedjoola tɔ guk.

⁴⁰ Ye tok nε djekel di nε ghwyil edhaa sεεg mot di elyaal nyε mεsa ɔ. Tin, yε bε náá, djekel di edjek mεsa ɔɔ, nyε eezedjek enyɔεpe ɔ, nyε aakaswaala é, nyε moo dáa sεεg mεsa mε.

⁴¹ Étεp yé wɔ gwyák kwyεεzyon di tɔ dis ε sɔ mot, wɔ kadi é, ààbee pεk le di tɔ dis ε lɔ ε?

⁴² Wɔ naakwaake nε sɔ mot náá: “Mɔɔ sɔ'am, beta, mε dis mɔɔ kwyεεzyon tɔ dis ε lɔ,” dhi wɔy di ààbee pεk le di tɔ yɔ dis ε! Wɔy mot mɛdjhaaz pε εko, bhimis pε si, pookodis sok pεk le tɔ dis ε lɔ! Bhii tak é wɔ aanyaa sok, étεp wɔ needis kwyεεzyon di tɔ dis ε mɔɔ sɔ ε.

Le nε ebhum bε

⁴³ «Mbεε le ààbya mbee bhum. Tyee wat nε mbee le, yε aanákwaabya mbεε bhum.

⁴⁴ Le djas gwyakaa é, nε ebhum nyε di edje ε. Bhum efiigh ààbókaa kɔ le mεgɔk. Baadi náá, bhum di saaa mɛnyok mε vin nε ye é, yε ààbókaa tɔ engwyinini.

⁴⁵ Mbεε mot dyeebawyisal é embεε etεp di edus tɔ di εkwom ε di tɔ lyemε ε, kadi é náá, mbee mot dyeebawyisal é embεε etεp mɛbiyo mε di tɔ mbee lyemε ε. Etεε náá, mεkpa mε mot dyeebawyisal tɔ nuubε ε, ye é mεkpa mε zelwood tɔ lyemε ε.»

Kana mendjaa membá

⁴⁶ «Étεp yé bi di edjoo mε “Ghεη, Ghεη”, da bi kadi é, ààsa dáa mε ke ε?

⁴⁷ Mε paalyaal bin mbi mot zyε pε daa lam é gwak mεkpa mam, da nyε é kε tyee tak ɔ, di egoka nε edi ε:

⁴⁸ Nyε é dáa mot nadi eesum ndjaa, nyε é zεben epap e tak, zεpu bɔs εdimεpe, tuula kɔ bat εkok ɔ. Nyε nakawyel epap é kɔ tak, tyee bhyon nakatuula ε, εbhyeeb ε mɛdii mε tak naanyunja é ndjan'enek, ààbik, etεε náá, ndjaa naasumel ε enyɔεpe.

⁴⁹ Deenek, mot maa-elɔ di gwak mεkpa mam, nyε kadi é, ààkε tyee tak ɔ, nyε é dáa mot nasum ndjan'ε kɔ bɔs, ààpu εdimεpe, ààbε ghus epap. Tyee bhyon nakatuula ε, ndjan'enek eezεbik é di tak wat é “syεεε”.»

7

Yezu eetsik mot-mεsa mε boo kukuma esodja eLɔm

¹ Bhii Yezu nasilal elii nε mɛdhuu mε bot ε nazemaala tin ɔ, nyε eezetɔ pε Kapelnaum.

² Tin, dhiiti boo kukuma tɔ lɔɔg esodja eLɔm nadi é, nε dhiiti mot-mεsa mε ngɔt nyε nadi ekwyel εbuεpe ɔ. Mot-mεsa mε tak nadi ebé εkpanεpe, é siila nε esyee.

³ Dáa boo kukuma esodja tak nagwak menduk ε Yezu ε, nyε é boolwom bεdhiiti bεpaa ε eYuda, bε zεdjoo Yezu étεp nyε neezetsik nyε.

⁴ Bε eezεkum pε dáa Yezu. Bε moo tin edjaala nε nε elyεlεpe. Bɔɔ náá: «Mot tak goka é náá, wɔ kwyee nyε.

⁵ Nyε nε kwyl bot ε mbyak'enaka. Yε nyεy é nasum ndjaa mendjaala mε eYuda yenaka.»

⁶ Tin, Yezu eezεghεε nyel, tɔ bε nε bε nɔɔ. Bε dinaa ààpaakotseta nε ndjaa deenek e, kukuma esodja eezεlwom bεsɔ bε, bε lεε nyε náá: «Ghεη, nàdhek nyel'ɔ gwyεs. Mam tok mbεε mot étεp wɔ neeni tɔ ndjan'am.

⁷ Étεp tak é mam nakuma nyel, di ààzyε zelii nε nɔ. Deenek, “iyeee!” Lóoa εkpa wat etεε náá, mot-mεsa mam neetsak.

⁸ Di mε di'aak, mε é nε ekukuma bam mε di gwak esesεε mε aasa é nε nɔ ɔ. Pε si mεko mam, mε é nε esodja. Mε ke nε ngɔt náá: “Tóak” ɔɔ, nyε εpetɔ. Mε ke nε nwyak náá: “Bulak” ɔɔ, nyε εpebula. Tin, mε ke nε mot-mεsa mam: “Sa dáak” ɔɔ, nyε εpesa.»

⁹ Dáa Yezu nagwak ebɔɔza kukuma yenɔk ε, ye nabe é, nye naadyeebakwyel nye. Nye é boo liig mis, nyey ne edhuu ε bot ε nadi egyee ne ne nɔɔ náá: «Mε lee náá, mε dinaa àapaabee kwaambi yak ebwaalel ne Zεeb sok, ye nakoozobe kɔ del ε Yisalaεl.»

¹⁰ Bot ε nalwomaa ɔ, eezesik yɔbɔ pε dáa kukuma esodja, bε kakebela mot-mesa nadi bε ɔ, nye eezetsak.

Yezu eezegomal muu mɔn kus moma

¹¹ Bhii tak, Yezu eezetɔ pε del ε di djóoa Nayin ε, bedjekel bε ne medhuu mε bot ε nadi egyee ne ne ɔ.

¹² Dáa nye nadi, nye moo é ngwoob eniel ε del ε tak ε, bot ε del nadi ezye ne muu mot pε mεvit étεp ekedel nye. Ye nabe é etsak ε mɔn dhiiti kus moma. Bot ε del ε tak εbuεpe nadi é, é ngwoob'ε.

¹³ Dáa Gheɲ nabee kus moma yenɔk ε, ghoɲ naasa nye εbuεpe étεp'ε. Nye é booke náá: «Nàdje!»

¹⁴ Nye eezetiila, wɔ gwaa nye met kes*, bot ε nadi ebεp kes ɔ, eezetyaa. Yezu zεke náá: «Mɔɔ ngbaaz, mε lee náá: Wyεla!»

¹⁵ Mot nagwyε ɔ eezegom, di ndiindil, nye moo tinaak elii. Yezu eezεbulal nye é membo mε nyeεg.

¹⁶ Bot ε nadi tin ɔ, naadjoka εbuεpe. Bε é boozeɔduwal Zεeb é ke náá: «Boo ngooel-mεkpa ε Zεeb eetuula pak'enaka. Deenek, Zεeb eezεkwyee bot ε mbyak'ε!»

¹⁷ Bot ε kyee dik Yude ne mεl mε mengwoob ne mengwoob nabe é, bε naagwak menduk mε sa Yezu nasa ε.

Engoola-ngoola ee Zan Nduuel-bot nalwom ɔ

¹⁸ Bedjekel ε Zan eezεkaada Zan etεp binek djas. Zan eezεdjoo bedjekel εbá pak'ɔɔ.

¹⁹ Nye eezelwom bε pε dáa Yezu, étεp εdji Gheɲ náá: «Ye é wɔy ε di Mesia nabe náá, nye epezye ɔ,† “ohoo” nεghu ye baabwoodaa dhiiti baadi ezye ɔ?»

²⁰ Dáa bε nakum pε Yezu nadi ε, bε eezεke ne ne náá: «Zan Nduuel-bot lwom bis é, bis zεdji wɔ náá: “Ye é wɔy ε di Mesia nabe náá, nye epezye é, ‘ohoo’ nεghu ye baabwoodaa dhiiti baadi ezye ɔ?»»

²¹ E εwala ε tak wat, Yezu zokazetsik bεte ne membεl, bot ε nadi ne edjam ɔ, ne bot ε embee esisim nadi edhedhek ɔ, dɔɔ ne εbε ε mis mε bot ε edhim.

²² Bhii tak Yezu eezεbɔɔza ne engoola-ngoola ε Zan náá: «Kεbaanaka ne Zan esesεε bi bee ε, ne yii bi gwak ε. Bot ε edhim moo nyaasok, bot ε di ne edjam ɔ moo kε enyɔεpe, bot ε nadi ne εbε ε zεzam ɔ, bε eezetsak. Bε na endiila e mεlɔ, moo gwak. Bot ε zegwyε ɔ, bε eezegom. Mbεε Bhaadal εpegooel, kεkum pε daa bedjel ε bot.

²³ Mεnyɔ ne mot aadi àadis εbwaalel ε lε kɔ lam ɔ!»

²⁴ Bhis engoola-ngoola ε Zan nasik ε, Yezu moo tin elii ne zukamwaa ne mot nadi tin ɔ kɔ esu ε Zan. Nye nalεε ne nɔɔ náá: «Bi nakebee yé pε tɔ bal? Mɔɔ le ghwaazok é dheegel ne pup é? Aàbε!

²⁵ Haa εyé bi naakebee tɔ bal? Mot ngɔt ne van mbi bhet é? Bi ne gu náá, bot ε dyeebabɔt evan e ekaad ɔ, ne bot ε di edi tɔ ekum ɔ, dyeebadi é tɔ eboo mendjaa mε bemεkoozi.

²⁶ Ha bi nakebee yé? Bi nakebee é ngooel-mεkpa ε Zεeb é? Ne tsεetse mε lee bin náá, yii bi nakebee ε, nyey eedhaa-dhaɲaak ngooel-mεkpa ε Zεeb.

²⁷ Etεε náá, Zan é mot ekwyala nalεε náá: “Esok ne wɔ ne tɔ, mε waalwom ngoola-ngoola yam, étεp nye neekεkoobal wɔ mεze‡.”»

* 7:14 Ye nabe é, é lyaal náá, Yezu nadi é kɔ etsi, etεε náá, tɔ etsi eYuda, ghaa-Zεeb nabe àatitila ne muu mot, àakomet nye mε tak. † 7:19 Det 18.19 ‡ 7:27 Mal 3.1

²⁸ Yezu eebaabil náá: «Mε lee bin ε etsεεtse náá: Pε tɔ bot ε di kɔ bɔs'ak ɔ djas, ye tok ne mot dhaa Zan Nduuel-bot. Tin, ye guaa náá, tɔ bot djas di tɔ ɛyon ε Zεeb ɔ, mot di mɔɔ dhyeeb ɔ di boo-mot ne ne.

²⁹ «Bot ε mbyak Yisalaεl djas ne benɔnel ε epata e lapo naagwak nye, bɔɔ myaal náá, Zεeb ε mot epiki. Bhii tak, bɔɔ batazeduwa Zεeb pε daa Zan.

³⁰ Tin, eFalizye ne belyoel ε etsi ε Zεeb naabyen ekwosak ε Zεeb éter'ɔɔ, be naapeε náá, Zan duu be Zεeb.»

³¹ Yezu eebaazεke náá: «Mε gek bot ε melu mak ne beze? Be baakɔa ne ze é?

³² Be é dáa zεεga bɔɔ dhyeeb mendiindil kɔ εbesεε ε bot djas di edi ε. Tin, ngɔt katsim é, lee ne bɔɔ besɔ be náá: “Bis eebwom bin ngɔmbi, bi ààpabɔl. Bis eedjeeb bin mɛdjeeb mε esyee, bi ààpadjel!”

³³ Etεε náá, Zan Nduuel-bot eezye. Nye nabe ààde mapa, ààde mɛnyok, bi kake ε náá: “Ye é elyeeb ε di esa nye deenek!”

³⁴ Sεεηεε Mɔn Mot eezye. Nye epede ye edee ne mɛnyok, bi kake ε náá: “Beeka nwyak é, mesa mε é, ye é ede edee ne mɛnyok. Nye é mɔɔ sɔ benɔnel ε epata e lapo, ne bot ε di ne mbee tsik ɔ!”

³⁵ Tin, bot djas di myaal etson e Zεeb ɔ, be epegu náá, ye é epiki.»

Yezu tɔ ndjan ε Simɔη, mot Falizye

³⁶ Dhiiti mot Falizye zokazεdjɔo Yezu, nye zεde edee be ne. Wɔ gwaa, Yezu zetɔ pε daa le, nye eezεnɔɔ di kɔ mesa.

³⁷ Pε kɔ dεl ε tak ye nabe é ne dhiiti moma nadi ne mbee dék ɔ. Dáa nye nagwak náá, Yezu nadi é, kɔ mesa pε daa mot Falizye ε, nye eezεzye ne beeb nasaεl ne εkok ε albat ε «tɔɔɔ» ne mɛnanas.

³⁸ Nye eezεtyaa bhii kon ε Yezu, é dje si mεko mε. Nye moo tin ebel mεko ε Yezu ne minjal mε. Tin, nye moo sunjal ye ne bhoo lo'ε, dɔɔ ne εboma nuub'ε é mεko ε Yezu. Bhii tak nye eezεso mɛnanas kɔ mεko mε tak.

³⁹ E ghen mot Falizye nadjɔo Yezu náá, nye zεde pε daa le ε, nabee deenek ε, nye moo tin elii tɔ lyem'ε náá: «Mot tak epedi é ngooel-mεkpa ε Zεeb ɔɔ, pe nye eegu mbi moma mεt nye'aak. Pe nye eegu náá, nye é moma na mbee dék!»

⁴⁰ Yezu eezεke ne mot Falizye yenɔk náá: «Simɔη, mε é ne sa wat mε di kwyεl εlee wɔ.» Simɔη eezεke ne ne náá: «Bela, liia lyoel.»

⁴¹ Yezu eezεke ne ne náá: «Mot ngɔt naakola bot εbá epata. Ngɔt nakola é, epata bεmil εten, dhiiti tak epata bεmil mεkam-mεten.

⁴² Dáa bɔɔ djas nadi ààbe ne ghwyil εbulal epata tak ε, nakuma epata é boopel kola bɔɔ djas bebá. Pε tɔ bot εbá binɔk εze aakwyεl mot'enɔk dhaa tyε?»

⁴³ Simɔη eezεbɔɔza náá: «Ye be mam ɔ, mε gek é náá, ye aadi é, mot nakola epata εbuεpe ɔ.» Yezu eezεbɔɔza ne ne náá: «Simɔη, wɔ é ne gham.»

⁴⁴ Bhii tak nye eezεliig mis, gwyák moma tak. Nye ne Simɔη náá: «Wɔ eebee moma yak é? Mε eeni tɔ ndjan'ɔ, wɔ ààpadje mε mɛdii mε egwyii ε mεko. Gwyáka! Nye eegwyii mε mεko ne minjal mε, bhii tak nye eesunjal ye ne bhoo'ε.

⁴⁵ Wɔ ààpaboma nuub'ɔ é mεmuk mam. Ye kabe nye ɔ, dáa mε looni wak mos ε, nye ààpakat εboma nuub'ε é mεko mam.

⁴⁶ Wɔ ààpalɔɔb mε mul kɔ lo. Ye kabe nye ɔ, nye eelɔɔb mε mɛnanas é mεko!

⁴⁷ Etεp tak é mε di lee wɔ náá: Betε ne mesyem mε eεpelel! Etεp tak é nye lyaal boo kwyεl deenek. Mot pelaa ba bim ɔ, zobaalyaal é ba bim kwyεl.»

⁴⁸ Yezu é boozeke ne moma tak náá: «Mesyem mɔ, eεpelel.»

⁴⁹ Bot ε be ne be nɔɔ nadi kɔ mesa ɔ moo tin elii pak'ɔɔ náá: «Nwyak é nwyaa kwaambi mot di ne ghwyil epel mesyem mε bot'aak?»

⁵⁰ Tin, Yezu eezεke ne moma yenɔk náá: «Emyaal ε lo eetsik wɔ. Tɔa tɔ egwyem.»

8

Boa nadi egyee be ne Yezu o

¹ Bhii tak, Yezu eezetó kɛgoola bot Mbɛɛ Bhaadal Eyon ɛ Zɛɛb pɛ tɔ eghaada nɛ kɔ bɔɔ mɛl, bɛ nɛ bɛdjekel bɛ kam nɛ bɛbá,

² zɛnɔɔ bɛdhiiti boa nyɛ nawyisal embee esisim tɔ lɔɔ o, nɛ bot nyɛ natsik bɛ o. Ye nabe é Maali di djóoaa Maali mot dɛl ɛ Makdala o, mot esisim etɛn nɛ ebá nasɔaa tɔ lɛ o,

³ Zan, mwaa Kuuza, ngɔt tɔ lɔɔg ekukuma di sa mɛsa tɔ ndjaa mɛkoozi Ellood o, Suuzan, nɛ bɛtɛ nɛ bɛdhiiti boa nadi ekwyee Yezu nɛ bɛdjekel bɛ nɛ esa e bɔɔ met.

Kana sɔsel mɛbhek

⁴ Zukamwaa nɛ mot nadus mɛl nɛ mɛl o, naazɛsaala é bhaaz ɛ Yezu. Wɔ gwaa Yezu zɛkan kana yak:

⁵ «Dhiiti mot ngɔt zokazetó, kɛmwam mɛbhek tɔ pyeeb'ɛ. Tyee nyɛ nadi emwam ɛ, dhiiti kyee bhek eezɛkwyit é ze. Haa kpaa-ghon nɛ bhek'enek, bhii tak, enen ɛ zɛdɛ yɛ.

⁶ Dhiiti kyee bhek kakwyit é, kɔ bɔs di nɛ bat mɛkok ɛ. Tyee bhek'enek nakwyit ɛ, yɛ é boozɛsyee, etɛɛ náá, é di tak, bɔs nadi é ghas.

⁷ Dhiiti yak kyee bhek kazɛkwyit é tɔ engwyinini. Bhek tak eezɛkwyil lɔɔg wat nɛ engwyinini. Dikel engwyinini e tak eeboozɛgó yɛ.

⁸ Ghuna dhiiti kyee bhek naazɛkwyit é mbɛɛ bɔs. Tyee yɛ nawyee ɛ, bhek nɛ bhek naadjɛ bhum bɛdhet ɛbuɛpɛ.» Bhii Yezu nasilal kana yenek ɛ, nyɛ eezɛke náá: «Gwakeka ɛnyɔɛpɛ, bi é di nɛ mɛlɔ éteɛp ɛgwak ɔɔ.»

Etɛp yɛ Yezu dyeebalii tɔ ekana

⁹ Bɛdjekel ɛ Yezu zokazɛdji nyɛ ɛsuk ɛ kana tak.

¹⁰ Wɔ gwaa nyɛ zɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Biyɔ, bi eezɛdjɛaa etson e ɛgu ɛsuk ɛ Eyon ɛ Zɛɛb. Yɛ bɛ bɛsɔ bin o, bɛ gwak yɛ ɛ tɔ ekana. Deenek,

“Bɛ é nɛ ghwyil ɛgwyák nɛ mis, ààbee.

Bɛ é nɛ ghwyil ɛgwak nɛ mɛlɔ, ààpiibal sa di kwyɛl ɛlɛɛ ɛ.”»

Yezu ɛpelyaal ɛsuk ɛ kana mot see

¹¹ «Gwakeka ɛsuk ɛ kana tak: Bhek é mɛkpa ɛ Zɛɛb.

¹² Mɛbhek mɛ nakwyit é ngwoob gba ɛ, yɛ é dáa bot ɛ di egwak mɛkpa ɛ Zɛɛb, da Dim Mot Mɛkɔŋ é zɛdis bɛ yɛ tɔ ebhum e elyem o, éteɛp ɛkaab náá, bɛ é zɛkɛdum kɔŋ nɛ Zɛɛb, da bɛ é tsak.

¹³ Mɛbhek nakwyit kɔ bɔs di nɛ bat ɛkok é dáa bot ɛ di egwak mɛkpa ɛ Zɛɛb o, bɛ dja yɛ ɛ nɛ mɛmyaala. Ghuna bɛ ààbet náá, yɛ tyaa “zik”. Bɛ dyeebamyaal yɛ ɛ, é ba mɔɔ ɛwala batsa, kasɛka é, é di mɛbhowal aakatuula o, bɛ eekat ɛdum kɔŋ nɛ Zɛɛb.

¹⁴ Bhek nakwyit tɔ engwyinini ɛ, yɛ é dáa mbi bot ɛ di egwak mɛkpa ɛ Zɛɛb o, bhii tak, bɛ kawak é tete ze kɔ ɛsu ɛ embee esiiza, nɛ ekum e bɔs'ak, nɛ mɛnyɔ mɛ tsik bɔs'ak. Bɛ tok nɛ ghwyil ɛdje tete ebhum.

¹⁵ Bhek kwyit kɔ mbɛɛ bɔs kwyɛl ɛlyaal ɛ, bot ɛ di egwak mɛkpa ɛ Zɛɛb, da bɛ é wa lyem é ebaal ɛ yɛ, da bɛ é kɛ mbɛɛ kyeed, bɛ aadjɛ mbɛɛ ebhum ɛ.»

Kana lama

¹⁶ «Mot é nɛ ghwyil ɛtuub lama, da nyɛ é butal yɛ nɛ mɔɔ bhe, nɛghu ɛnɔɔ yɛ, da wa pɛ si gon é? Ye nɛɛgaa é, pɛ kɔ tɛɛg etɛɛ náá, bot ɛ di ni tɔ ndjan o, needi tɔ gwyɛ.

¹⁷ Esa ee di tɔ sɔ ɛ djas aadi é, wyis é gwyɛ mwos dwoo. Esa e mɛsɔ djas aadi é, nyen é gwyɛ.

¹⁸ Dika nɛ etson dum nɛ etɛp djas bi di egwak ɛ! Etɛɛ náá, mot aadi nɛ ba bim sonok o, bɛ waabil nyɛ dhiiti. Tin, mot kwaadi ààbɛ nɛ sonok o, bɛ aadis nyɛ ba bim djas nyɛ di nɛ yɛ ɛ.»

Nyεεg ε Yezu ne bɔn nyεεg

¹⁹ Nyεεg ε Yezu ne bɔn nyεεg zokazyε, zεbela Yezu. Bε eezεtyaa pε kel etεε nάά, ze εdhaa εtεp bε neekεboma ne Yezu nadi ε, εkɔɔlaεpe εtεp mεbu mε bot.

²⁰ Deenek, bε eezεlεε Yezu nάά: «Nyoog ne bɔn nyoog ε metetel pε kel, bε εpekwyεl εboma ne nɔ.»

²¹ Wɔ gwaa Yezu zεbɔɔza ne bot djas nάά: «Nyaag'am ne mɔn nyaag'am ε bot ε di egwak mεkpa ε Zεεb, da looba ne ye ɔ.»

Yezu eelyak boo ghuu

²² Dhiiti dwoo, Yezu eezεni tɔ boo elεεd bε ne bεdjekel bε. Bhii tak nyε eezεke ne nɔɔ nάά: «Djhoosεεka, tɔ pε yii kyiid boo soob na djato-djato.» Bhii tak bε eezεtɔ.

²³ Dάa bε nadi eke tɔ elεεd ε, gɔ eezεbe Yezu. Kasεka ε, boo ghuu εlyelεpe eezεkan εpupal kɔ dii. Mεpupal mε ghuu tak eeghεε εbhyyeb ε mεdii kεεza ε elεεd, elεεd moo tin eni mεdii. Mεdii mε tak εkεε sa ye aalwoodal-lwoodelak elεεd, bε moo tin pak tsik ne εsyee.

²⁴ Bεdjekel ε Yezu eezεtiila pε daa lε, bε eezεdjem nyε ne etsim: «Ghεη, Ghεη, mena ε di esik'aak!» Tin, Yezu eezεdjem. Bhii tak, nyε eezεbhεm ghuu ne εbhyyeb. E di'enek, ghuu eezεsila, bhwak moo tin «kup».

²⁵ Bhii tak, Yezu eezεke ne bεdjekel bε nάά: «Emyaal ε len ε wo?»

Ye nabe ε boo bwoo naamεt bε, bε naadyeebadjoka dhaa nyel. Bε moo tin edjinel pak'ɔɔ nάά: «Nwyak ε nwyaa kwaa mbi mot di nάά, dɔɔ ne ghuu ne mεdii εpegwak nyε?»

Yezu eetsik dhiiti mot nadi ne embee esisim ɔ

²⁶ Yezu ne bεdjekel bε eezεkum pε kyee dik Ghadasa di di egwyάkel ne kyee dik Ghalile ε.

²⁷ Dάa Yezu nadi esul tɔ elεεd ε, dhiiti mot dεl tak zokazyε, zεboma ne ne. Mot tak nabe ε ne embee esisim nadi dhedhek nyε ε. Nyε nabe ε āabe ne ekaad ε nyel, āakadidi tɔ ndjaa. Nyε nakadidi ε tɔ mεvit.

²⁸ Dάa nyε nabee Yezu ε, wɔ gwaa nyε zεbo tsim. Nyε eezεkwyit mεbɔη si mεko mε. Nyε eezεbo tsim, nyεy ne ne, nάά: «Mena ε ne yaa tεp, Yezu, Mɔn Zεεb-Mεkaake? Mε εpedjaala ne nɔ, nāt看 mε!»

²⁹ Yezu eezεke ne mbee sisim nάά, nyε wyis tɔ lε, etεε nάά, ye nabe ε, mbee sisim tak eezeloobe di tɔ lε. Nyε nadi ε kɔɔla mεmbɔ ne mεko ne eghwooz εtεp nyε neemεtaa ε di wat. Mot tak nabεbwak ye ε bwakak. Da mbee sisim tak ε kazyeegal nyε, kyee nyε tɔ bal.

³⁰ Yezu zokazεdji nyε nάά: «Din ε lɔ ε εyε?» Nyε eezεbɔɔza ne ne nάά: «Yam din ε «Mεkɔm-mεkɔm», etεε nάά, bεtε ne embee sisim naani tɔ lε.

³¹ Tin, embee esisim nadi edjaala ne Yezu nάά, nyε nākyeed bε tɔ guk di āabe ne εsik ε*.

³² E di tak, ye nabe ε ne boo εsaη ε bεghwyee nadi ε εgɔɔ kɔ mεtsok menεk ɔ. Embee esisim eezεdjaala ne Yezu, nάά, nyε kyee bε tɔ mεnyel mε bεghwyee binɔk. Yezu zokamyaa bε.

³³ Tin, wɔ gwaa embee esisim zεwyis tɔ mot'enɔk, ni tɔ εsaη ε bεghwyee binɔk. Bɔɔ djas eezεsul ne ekaab pε bε nadi kɔ εkalel εtsok ε. Wɔ gwaa bε zεges, kεghaaga tɔ dii, diida. Bɔɔ djas si na «bheεε».

³⁴ Dάa bot ε nadi ebaal mεsaa mε bεghwyee binɔk nabee edjema binek djas ε, bε ε boozεtsema ne ekaab, sik, kεlεε bot kɔ eghaada ne kɔ bɔɔ mεl.

³⁵ Bot zokawyis tɔ kεbee sa nasεε ε. Bε eezεkum pε kyee Yezu nadi ε. Tin, bε eezεbee mot na embee esisim mεkɔm-mεkɔm nawyis tɔ lε ɔ, ndiindil ε ngwoob ε Yezu, nyεy ne ekaad ε nyel. Nyεy nyel εnyɔεpe. Wɔ gwaa, bwoo zεmεt bɔɔ djas.

³⁶ Bot ε nabee edjema binek djas ɔ, moo tin ebaηa dάa mot na embee esisim mεkɔm-mεkɔm natsak ε.

* **8:31** guk di āabe ne εsik ε Ye ε boo guk edi bot ε nazεgwyε ε di ε

³⁷ Tin, bot ε kyee dik'enek djas zokazɛdjaala nɛ Yezu náá, nyɛ dus kɔ kyee dik'ɔɔ, etɛɛ náá, ye naadyeebakpaa bɛ boo ɛkɛɛd.

Bhii tak, Yezu eezɛni tɔ elɛɛd, nɔɔ nyel'ɛ, sik.

³⁸ Mot na embee esisim nawyis tɔ lɛ ɔ booke nɛ nɛ náá: «Mɛ kwyɛl é, mena gyeeka loɔg wat.» Yezu é boozɛswaal nyɛ. Nyɛ é booke nɛ nɛ náá:

³⁹ «Sika pɛ ndjan'ɔ, da wɔ é kɛlɛɛ enɛm nɛ embɛɛ Zɛɛb sa wɔ ɛ.» Mot'enɔk eezɛtɔ, nyɛ moo tin ɛkɛtuud kɔ ghaada djas dáa Yezu natsik nyɛ é.

Tsik ε mɔn Zayilus nɛ moma nadi nɛ ɛbɛ ε ghiya ɔ

⁴⁰ Dáa Yezu nabula pɛ yak kyiid dii ε, wɔ gwaa zukamwaa nɛ mot baazɛboma nɛ nɛ, etɛɛ náá, bɛ nadi ebwood nyɛ.

⁴¹ Dhiiti mot, din ε lɛ nabe é Zayilus. Nyɛ nadi é, kukuma ndjaa mendjaala mɛ eYuda. Nyɛ eezɛkwyit mɛboŋ si mɛko ε Yezu, é djaala nɛ nɛ, nyɛ zyɛ pɛ ndjan'ɛ,

⁴² etɛɛ náá, nyɛ nabe é nɛ sim ɛsyɛs ε lɛ ngɔt, mɔn membu kam nɛ ebá nadi ebɛ ɛkpanɛpe pak tsik nɛ ɛsyɛe.

Dáa Yezu nadi etɔ ε, zukamwaa nɛ mot nadi edu nyɛ, bak eghuŋa nyɛ é nyel, bak tak etiidal nyɛ.

⁴³ Ghuna tɔ ɛdhuu ε bot binɔk, ye nabe é nɛ dhiiti moma, ghiya nadi ekekek nyɛ é nyel boa, ààbɛ nɛ etsek ɔ. Ebɛ ε tak naasa nɛ nɛ tyee membu kam nɛ ebá. Nyɛ naasilal epata bɛ djas tɔ mendjaa mɛ mɛgwoma ɛbuɛpe, ebɛ ààsi. Ye nabe ààbɛ nɛ mot nakwak ɛgwom ɛbɛ ε tak.

⁴⁴ Nyɛ eezɛdu Yezu bhii koŋ, zyɛ, zemɛt kyee ɛghɔ ε kaad'ɛ wat. Mɛta nyɛ nazomɛt ε, é di tak wat, ghiya eezɛtsek.

⁴⁵ Yezu eezɛdji náá: «Ezɛ mɛt mɛ?» Wɔ gwaa bot djas kɛla, Pyɛɛd eezɛke náá: «Ghɛŋ, beea kwaambi zukamwaa nɛ mot di etiidal wɔ ekyee djas'aak.»

⁴⁶ Deenek, Yezu eezɛke náá: «Tsɛɛtɛ mot eekwyɛt mɛ, etɛɛ náá, mɛ eegwyak náá, dhiiti pes mɛbwala eewyis tɔ lam.»

⁴⁷ Dáa moma tak nagu náá, nyɛ eepanaa ε, moma tak eezɛtiila, nyɛ moo pwak nɛ bwɔo. Bhii tak, nyɛ eezɛkwyit mɛboŋ si, si mɛko ε Yezu. Nyɛ eezɛmyam é mis mɛ bot djas, tin, nyɛ moo elɛɛ nɛ bot djas ɛtɛp yé nyɛ namɛt kaad ε Yezu ε, nɛ dáa nyɛ nakatsak é di tak wat ε.

⁴⁸ Wɔ gwaa Yezu eezɛke nɛ nɛ náá: «ɛsyɛs ε lam, ɛdum ε koŋ ε lɔ nɛ Zɛɛb eetsik wɔ. Tɔa tɔ egwyem.»

⁴⁹ Tinaak, Yezu dinaa elii, ngoola-ngoola ngɔt eezɛdus pɛ ndjan ε kukuma ndjaa mendjaala mɛ eYuda, zɛlɛɛ nyɛ náá: «ɛsyɛs ε lɔ eezɛpɛka. Nàkabaadhek lyoel.»

⁵⁰ Yezu nabe ààbis sa bɛ nadi elii ε. Nyɛ é boozɛke nɛ Zayilus náá: «Nàbem ba. Duma koŋ nɛ Zɛɛb, nyɛ waatsak!»

⁵¹ Dáa nyɛ nakum pɛ ndjan ε, nyɛ eezɛlu bot djas náá, bɛ nàni tɔ ndjaa. Nyɛ nazomyaal é, bɛdjekel bɛ, Pyɛɛd, Zan nɛ Zak, zɛnɔɔ sɛɛg nɛ nyɛɛg mɔn.

⁵² Bot djas, metetel nɛ mɛgwɛyɛ, nɛ etanjal nɛ etsim. E di'enek Yezu é booke nɛ nɔɔ náá: «Nàdjeka. Mɔn ààpagwyɛ. Nyɛ é é gó.»

⁵³ Wɔ gwaa bot gɔ nyɛ etɛɛ náá, bɛ nadi egu náá, mɔn naazegwyɛ.

⁵⁴ Nyɛ eezɛmɛt mɔn é mbɔ, nyɛ eezɛben gwood. Nyɛy nɛ nɛ náá: «Mɔn'am, wyɛla!»

⁵⁵ E di tak wat, mɔn'enɔk eezɛgom, nyɛ eezɛwyɛl. Bhii tak, nyɛ é boolwom bɛ náá, bɛ djɛ mɔn tak edee e dek.

⁵⁶ Tin, ye nabe é, sɛɛg nɛ nyɛɛg naadyeebadjoka ɛlyɛlɛpe. Yezu eezɛlyak bɛ náá, bɛ nàlɛɛ bot sa nasael ε.

9

Lwomel bɛdjekel kam nɛ bebá

¹ Yezu eezεεεg bedjekel be kam ne bebá, nye eezεdje be ghwyil ne eghen εsɔ embee esisim ne etsik ε bot ε mebé.

² Bhii tak nye eezelwom be, be kegoola Mbεε Bhaadal Eyon ε Zεeb, ne etsik ε membél.

³ Nye eezεdje be etsi náá: «Sa mot àànɔ sonok wat, nye neetɔ ne ye mɛdjon. Sa mot àànɔ sek, àànɔ ekoo, àànɔ mapa, keyaka ne epata tɔ mengwye men. Sa mot ààdi ne ekuwa ebá.

⁴ Tɔ edi djas bot aamyaa náá, bi sulal ε, dika tɔ ndjaa tak, kekum dwoo bi aadus tin ε.

⁵ Mɛl djas bot aapεε náá, bi nàsulal pε daa lɔɔ ɔ, kpaaka yibɔ, da bi é kut be piib mεko men. Ye aadi é, tyee mwana étεp embee esesεε bɔɔ.»

⁶ Bedjekel eezetɔ pε mɛl djas, keεε bot Mbεε Bhaadal, ne etsik ε betε ne membél é edi djas.

Kεη ε Elood

⁷ Tin, Elood mot nadi mεkoozi kɔ kyee dik Ghalile ɔ, naagwak menduk mε etεp binek djas. Nye nabε é ààkagu sa nye gek ε, etεε náá, bedhiiti bot nadyeebake náá: «Zaη Nduuel-bot nagwye ɔ, naazegom.»

⁸ Bak náá: «Ye é ngooel-mεkpa ε Zεeb, Eli, eebaatuula!» Yak kyee bot náá: «Ye é ngooel-mεkpa ε Zεeb na mwa, eezegom!»

⁹ Elood é boozeke náá: «Ye nabε é mam εmet naazelwom náá, be tsak Zaη Nduuel-bot. Ha yenɔk é nwyaa mot? Mot mε di egwak bot é lii etεp bak ko εsu ε lε'aak é zε?» Nye nadi esaa nye neebεe Yezu.

Yezu eedje edee ne botom bemil eten

¹⁰ Bot ε lwoma zokazεbula pε daa Yezu, be moo tin é baηa nye esesεε ee be nasa ε. Yezu é boozεdul bedjekel be, tɔ ne nɔɔ é ngwoob dhiiti ghaada di edjɔɔaa Bhetsaida ε.

¹¹ Ghuna bot εbuεpe naagu ze be nadi tɔ ε, be ε boozεdu be. Yezu zokazεboma ne nɔɔ. Bhii tak, nye moo tin é lyo be dum ne Eyon ε Zεeb, ne etsik ε bot ε nadi kwos metsika ɔ.

¹² Dáa dwoo nabε ye moo sila ε, bedjekel be kam ne bebá é boozetiila pε daa lε. Bɔɔ ne ne náá: «Swaala bot bak, be tɔ pε kɔ mɛl ne pε tɔ epεt eedi pak ne wak ε, etεε náá, penek be waake bela di ndjɔk ne edee e dek, etεε náá, menaka wak é tɔ bal.»

¹³ E di'enek, Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Djeka be edee biyɔ be εmet!» Be eezεbaake ne Yezu náá: «Bis zokalik é, ne emapa eten, zenɔɔ besu ebá. Wɔ kwyel bilak é náá, bis keεbɔm edee ee bot bak djas ee?»

¹⁴ E di'enek, metan mε bot naakum tyee botom bemil eten. Tin, Yezu é boozεlεε bedjekel be náá: «Dhilka bot djas mendiindil, zεεga bot mεkam-mεtεε-tεn e di wat.»

¹⁵ Bedjekel é boozesa dáa Yezu nake ε. Be eezεdil be si.

¹⁶ Bhii tak, Yezu zenɔɔ emapa eten ne besu ebá binek, nye eezεben mis pε εko, zεghaapεε Zεeb étεp edee binek. Nye eezεpyak mapa, nɔɔ, djε bedjekel be, be kaa bot djas.

¹⁷ Mot ne mot naadε, djil. Bedjekel zokabula ne mεbhwa kam ne ebá yii mεbhubhwak.

Pyεed eeεε náá, Yezu é Mεsia

¹⁸ Dhiiti dwoo, dáa Yezu nadi é djaala ne Zεeb e dhiiti sum di ε, bedjekel nadi é, be ne ne. Nye eezεdji be náá: «Mεdhuu mε bot ke náá, mam é zε?»

¹⁹ Be eezεbɔɔza ne ne náá: «Bak ke é náá, wɔ é Zaη Nduuel-bot. Bedhiiti náá, wɔ é ngooel-mεkpa ε Zεeb Eli. Bedhiiti pε ka baake ε náá: Wɔ é ngɔt tɔ bεngooel-mεkpa ε Zεeb ee na mwa zegom ɔ.»

²⁰ Yezu eezεdji be náá: «Ye kabε biyɔ ɔ, bi ke náá, mam é zε?» Pyεed eezεbɔɔza ne ne náá: «Wɔ é Mεsia Zεeb nadhis ɔ.»

²¹ Yezu eezεdul be mɛlɔ elyεlεpe, nye eezεke ne nɔɔ náá, sa be ààlεε bot.

Ekεnelεη ε Yezu nalεε étεp esyee ne εgom ε lε ε

²² Bhii tak nyε eebaazεbil náá: «Ye goka é Sεεηελε Mɔn Mot zukaa εbuεpe. Bεpaa, nε eboo bεghaa-Zεεb, zεnɔɔ bεghan ε mεkana mε etsi é waabhina nyε. Nyε waagóaa. Mεlu mεlεl bhis εsyee ε lε, nyε waagom.»

²³ Bhii tak, Yezu eezεlii nε bɔɔ djas náá: «Ye bε náá, mot ngɔt εpekwyεl εdu ε mε ɔ, nyε bet εkwyεεg ε nyel'ε, da nyε é bεp mεlaaba mε mεlu djas, da nyε é du mε.

²⁴ Etεε náá, mot di ekwyεl εtsik nyel'ε ɔɔ, nyε aanákwaabela tsik, mot é myaal εsu ε tsik nyel'ε étep'am ɔɔ, nyε waabela tsik.

²⁵ Mot εbela mεvu mε bɔs djas, da nyε é gel nyel'ε εmet ɔɔ, nεghu εpul ε nyel ɔɔ, ye é tεtε yé nyε sa?

²⁶ Mot aagwak sen étep'am nε étep mεkpa mam ɔ, tin, mam Sεεηελε Mɔn Mot é waagwak sen étep'ε dwoo mε aazyε tɔ duma yam ε, nε tɔ duma Saag'am nε efofop na dεε ε.

²⁷ Mε lεε bin nε tεεtεε náá: Tɔ sama bot ε di wak'aak, bεdhiiti aanákwaagwyε, bɔɔ ààbee Eyon ε Zεεb.»

Bhwoob ε Yezu eeswoola

²⁸ Ye naasa tyee yenga wat bhii nyε naalii deenek ε, Yezu zεnɔɔ Pyεed, nε Zan, zεnɔɔ Zak, nyε eezεbyet kɔ dhiiti εtsok étep εdjaala nε Zεεb.

²⁹ Esok Yezu nadi εdjaala ε, bhwoob'ε zokaaaswoola; ekaad bε moo puu, εkasεpe dáa ngwyes bhi.

³⁰ Kaseka tin é, bot εbá é bhaaz'ε, bɔɔ elεε elεn nε Yezu. Ye nabe é Moiiiz bε nε Eli.

³¹ Bε eezεtuula kuku mεkas ε Zεεb. Bε nε Yezu nadi elii dum nε tyee nyε aasilal lwomel'ε ε, nε dáa nyε aakegwye pε Yeluzalem ε.

³² Tinaak, Pyεed nε bot ε lɔɔg'ε eezεduma tɔ gó, «syaaz». Dáa bε nakadjem ε, bε eezεbee mεkas ε Yezu nε bot εbá bε nε bε nɔɔ nadi ɔ.

³³ E di nabe náá, bot binɔk moo é lik Yezu ɔ, Pyεed eezεke nε nε náá: «Ghεn, ye goka é náá, mena di wak. Djhoosumka epεt elεl: Wat yɔ, dhiiti yii Moiiiz, dhiiti kadi é yii Eli.» Tinaak, nyε nadi é, ààgu sa nyε nadi eke ε.

³⁴ E di nyε nadi elii deenek ɔ, eguud eezεsul, zεbutal bε. Bεdjekel é boozεgwak bwoo é εbee dáa eguud di ebutal bε ε.

³⁵ Tɔ eguud binek, gwood zokagék náá: «Nwyak é Mɔn'am mε nazetɔ ɔ. Gwakeka nyε.»

³⁶ Bhii gwood nazegék ε, ye nakalik é, Yezu nyε εmet. Bεdjekel é boozεsyel tεp tak, é ghεn tak, bε nabe é ààbaɲa bot εtep ee bε nabee ε.

Yezu eetsik dhiiti mɔɔ dhyeeb embee esisim nadi dhek ɔ

³⁷ E yak εlu Yezu bε nε bεdjekel elεl binɔk moo é sul εtsok elenek, wɔ gwaa zukamwaa nε mot zεboma nε nε.

³⁸ Tɔ εdhuu ε bot binɔk, mot ngɔt moo tin etsim: «Lyoel, mε εpedjaala nε nɔ, kεla mis kɔ mɔn'am. Ye é sim mɔn'am!

³⁹ Etεε náá, mbee sisim é met nyε ɔ, é di tak wat nyε εpekyeeb, bhii tak, ye é kadheeg nyε εlyelεpe, é di'enek mεwyil moo tin ewyis é nuub mɔn. Mbee sisim tak εpezuk nyε εlyelεpe, εdus ε lε tin nε lyel.

⁴⁰ Ye bε é, mε eedjala nε bεdjekel bɔ náá, bε sɔ mbee sisim tak. Bε ààpakwak yε.»

⁴¹ Yezu eezεke nε nɔɔ náá: «Embee bot, bot di ààdum kon nε Zεεb ɔ! Mεlu mεdhen kalik nε nam é εdi tɔ len? Baabela náá, mεlu mεdhen mε di egoka nε εmaad bin? Dha mε nε mɔn'ɔ wak.»

⁴² Dáa mɔɔ tak nazokunaa nε Yezu ε, wɔ gwaa mbee sisim zεghεεg nyε si. Bhii tak ye moo zεdheeg mɔn'enɔk εlyelεpe na «buku-kuku». Tin, Yezu eezεbhem mbee sisim tak, mɔn eezεtsak. Bhii tak Yezu eezεbulal nyε é mεmbɔ mε sεεg.

⁴³ Ye nabe é bot naadyeebadjoka mεbwala mε Zεεb tin.

Yezu eebaalεε εsyee nε εgom ε lε

Dáa ye be náá, mot ne mot nabe é, nye dinaa edjoka ne esos etep djas Yezu nadi esa ε, Yezu é booleε ne bedjekel be náá:

⁴⁴ «Beεka melo men enyope etep bi neebaal sa me aaleε bin ε: Ye kalik é batsa Seηηε Mɔn Mot neekaaa é memba me bot.»

⁴⁵ E di'enek, bedjekel nabe é, àamet lo tep nye naleε be ε, etεε náá, esuk ε tak nadi be é syela etep be needi àamet ye. Be nadi é ne bwoo edji ε Yezu tep'enek.

Ye é eze di boo-mot?

⁴⁶ Bedjekel moo tin ebe meso pak'oo etep be neegu to sama yoo, eze di boo-mot.

⁴⁷ Yezu eezegu sa nadi edhaa pak'oo ε, wo gwaa nye zenoo maa dhyeeb, neεg nye é ngwoob'ε.

⁴⁸ Nyey ne noo náá: «Mot é myaal mɔn'ak ko esu ε kwyel nye di ne ye ne nam o, nye myaal é mam. Tin bela náá, mot é myaal me o, nye myaal é, mot nadhis me o. Etεε náá, mot di maa dhyeeb pak biyo djas o, ye é nyey ε di boo mot.»

Mot di àabhina mena o, nye é mot'ena

⁴⁹ Zan eezεke ne Yezu náá: «Gheη, bis eebee dhiiti mot eso embee esisim ne din ε lo. Bis eelyak nye, etεε náá, nye àake loog wat mena ne be noo.»

⁵⁰ Tin, Yezu eezεbɔɔza ne noo náá: «Sa mot àalyak nye, etεε náá, mot di àabhina bin o, yenok é mot'en.»

Bot ε del Samali eepεε náá, Yezu sulal ko del ε lo

⁵¹ Dáa elu ε nabe náá, nye neebyet to gwoo ε, nadi ye eezekunaa ε, Yezu é boozeke ne lyeme wat náá: Nye epetó pe Yeluzalem.

⁵² Nye é bookyeed engoola-ngoola mebhhaadal pe sok. Engoola-ngoola eezetó, be eezeni to dhiiti del pe kyee dik Samali etep be neekoobal nye di, ne esesεε djas.

⁵³ Tin, bot ε del zokabyen náá, nye nəsulal ko del ε tak, etεε náá, nye nadi etó pe kyee dik Yeluzalem.

⁵⁴ Dáa Zak ne Zan bedjekel be nagwak deenek ε, be é boozeke náá: «Gheη, wo epekwyel náá, bis djoo du, dus to gwoo etep ye neezedik be?»

⁵⁵ Yezu eezeliig mis, bhem be. Bhii tak, nye moo edul be melo.

⁵⁶ Be eezetó pe dhiiti del.

Bot ε di ekwyel edu ε Yezu o

⁵⁷ Yezu be ne bot ε nadi egyee ne ne o gba-gba kuku kyeed, wo gwaa dhiiti mot zokake ne ne náá: «Me epekwyel edu ε wo é di djas wo aató ε.»

⁵⁸ Yezu zokazεbɔɔza ne ne náá: «Bebhek é ne eku, enen é ne mek. Kabela náá, Seηηε Mɔn Mot tok ne di nye di edjaasi ne ewala ε.»

⁵⁹ Nye eezεke ne nwyak dhiiti mot náá: «Dua me.» Mot'enok eezεbɔɔza ne ne náá: «Gheη, pookobet me, me pookokedel sok saag'am.»

⁶⁰ Yezu eezεbɔɔza ne ne náá: «Beta bot ε zegwyε o be del myon maa. Ye be woy o, tóa, kelyaal bot Eyon ε Zεεb.»

⁶¹ Nwyak dhiiti mot eebaake ye náá: «Gheη, me waadu wo. Pookobet náá, me ke emwana ne bot ε mebyel mam.»

⁶² Yezu eezεbɔɔza ne ne náá: «Mot zemet awata, da nye baake náá, nye bulal mis, gwyák pe bhis o, yenok tak àapakoa ne Eyon ε Zεεb.»

10

Lwomel bedjekel mekam-meten ne mekam-membá ne eba

¹ Bhii tak Gheη eeaazesεε bedjekel mekam-meten ne mekam-membá ne eba. Nye eezelwom be bebá-bebá pe to eghaada ne ko mel me Yezu nabe náá, nye aadhan ε.

² Nye eezεke ne noo náá: «Pyeeb ne bok. Bot ε mesa àabu. Ye goka é bi djaala náá, nakuma pyeeb nye dhis bedhiiti bot ε mesa etep be needis edee to pyeeb.

³ Tóka! Mɛ kyeed bin tin é, dáa bɔɔ ebhata tɔ eben.

⁴ Sa mot àànɔɔ ngwye epata, àànɔɔ ekoo, àànɔɔ-nɔɔjak dɔɔ nɛ mɛpapa. Sa mot ààbe tyɛ éteɔ mɛswosel e ze.

⁵ Pɛ tɔ mendjaa mɛ bi aani ɛ, keka sok náá: “Betka náá, egwyem di tɔ ndjan'ak!”

⁶ E di'enek, mot di nɛ egwyem ɔ di tin ɔ, egwyem bin é waakala kɔ lɛ. Yɛ kabɛ náá, mot egwyem tok tin ɔ, egwyem bin é waabula pɛ daa len.

⁷ Sulalka tɔ ndjaa mot egwyem é tak. Bi é djɛaa mɛdii nɛ edee ɔɔ, da bi é dɛ yɛ, etɛɛ náá, mot-mɛsa goka é nɛ ebela etuud e mɛsa mɛ. Sa mot ààkɛ mendjaa nɛ mendjaa.

⁸ Bi é ni kɔ dɛl, da bɛ é myaal bin ɔ, dɛka edee bɛ aadjɛ bin ɛ.

⁹ Tsikeka bot ɛ mɛbé di kɔ dɛl ɛ tak ɔ, da bi é lɛɛ bot ɛ dɛl náá: “Eyon ɛ Zɛɛb eezekunaa nɛ nen.”

¹⁰ Pɛ kɔ bɛdhiiti mɛl mɛ bi aani, da bot é mɛl mɛ tak epɛɛ náá, bi nàsulal pɛ daa lɔɔ ɛ, tóka kɔ ebɛɛɛ ɛ dɛl, da bi é lɛɛ nɛ nɔɔ náá:

¹¹ “Bis epɛkut piib mɛko mes. Ye é piib dɛl ɛ len zenaata bis é mɛko ɛ. Ye goka é náá, bi gu náá, Eyon ɛ Zɛɛb moo é ekunaaɛpe nɛ nen.”

¹² Mɛ lɛɛ bin ɛ tɛɛtɛ náá: Dwoo Zɛɛb aazɛpɛɛ bot ɛ, bot ɛ dɛl elak é waapɛɛaa é elyɛlɛpe dhaa bot ɛ dɛl ɛ Sodom.»

Eghaada eedi byen ɛdum kon nɛ Zɛɛb ɛ

¹³ «Haa kpaa-ghon nɛ nɔ, ghaada Koodazin! Haa kpaa-ghon nɛ nɔ, ghaada Bhetsaida! Etɛɛ náá, endem e mɛbwala mɛ nasael pɛ yebɔ epɛdi náá, ye nasael é pɛ ghaada Tiid nɛ pɛ Sidon ɔ, pɛ bot ɛ mɛl menɔk eeloobɔt kaad epum, pɛ bɛ naazelɔɔba mɛsii, pɛ bɛ naaloozeliig elyem bɔɔ.

¹⁴ Etɛɛ tak é mɛ di elɛɛ bin náá, dwoo bot aadi pɛɛaa é, yebɔ mɛpɛɛa waadhaa yii Tiid nɛ Sidon nɛ mɛlyɛl.

¹⁵ Kapelnaum! Yɛ kabɛ wɔy ɔ, egeka bɔ é náá, wɔ é nɛ ghwyil ɛbyet, tɔ pɛ ɛko? Wɔ waasila pɛ si, batakekum dɛl ɛ myon mɛ bot.»

¹⁶ Nyɛ eebaazɛkɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ náá: «Mot aagwak bin ɔ, nyɛ eegwak mɛ. Mot ɛ byen bin ɔ, nyɛ byen é mam. Tin, mot ɛ byen mɛ ɔ, nyɛ eebyen mot nadhis mɛ ɔ.»

ɛbula ɛ bɛdjekɛl mɛkam-mɛtɛn nɛ mɛkam-mɛmbá nɛ ebá

¹⁷ Bɛdjekɛl mɛkam-mɛtɛn nɛ mɛkam-mɛmbá nɛ ebá nalwomaa ɔ, bɛ eezebula nɛ mɛmyaala djas. Bɔɔ nɛ Yezu náá: «Ghɛɛ, dɔɔ nɛ embee esisim epɛgwak bis esok bis di elii nɛ nɔɔ é ghwyil din ɛ lɔ ɛ!»

¹⁸ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Mɛ di é, ebee Satan eedus pɛ ɛko sila pɛ kɔ bɔs tyɛ ngwyes bhi.

¹⁹ Gwakeka: Mɛ eedjɛ bin eghɛɛ ɛkɛ kɔ bɛnyɔ, ebaalwɔl, dɔɔ nɛ ɛkɛ kɔ ghwyil mot mɛbhuka men. Ye tok nɛ sa yɛ aasa bin.

²⁰ Tin, nàmyaalaka, etɛɛ náá: Embee esisim epɛgwak bin. Bi goka nɛ ɛmyaala é, yɛ bɛ náá, min men é kwyalaa tɔ gwoo ɔ.»

Yezu eemyaala

²¹ E ghɛɛ tak, Yezu naazɛbela boo mɛmyaala Sisim na Dɛɛ nadjɛ nyɛ é. Nyɛ eezɛtsim: «Hee Saag'am, Ghɛɛ gwoo nɛ bɔs. Mɛ eeghaapɛɛ wɔ, éteɔ náá, wɔ eelyaal bɔɔ dhyeeb esɛɛɛ ee di esyela é mis mɛ betson ɛ bot nɛ bot ɛ mɛtselal ɛ. Nɛ tɛɛtɛ, Saag'am, wɔ nɛ kwyɛl náá, eesael deenek.

²² «Saag'am naadjɛ mɛ esonok djas. Ye tok nɛ mot di egu Mɔn, yɛ di ààbɛ Sɛɛg ɔ. Tin, mot aanàkwaagu náá, Sɛɛg ɛzɛ, yɛ di ààbɛ Mɔn ɔ, nɛ bot ɛ Mɔn aakwyɛl elyaal bɛ nwyak ɔ.»

²³ Bhii tak Yezu eezɛliig mis, gwyák bɛdjekɛl, nyɛy nɛ nɔɔ, bɔɔ bɛmet náá: «Mɛnyɔ nɛ biyɔ, etɛɛ náá, bi epɛbee sa bi di ebee'enek!

²⁴ Etɛɛ náá, mɛ lɛɛ bin é tɛɛtɛ náá, bɛtɛ nɛ bengoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb nɛ bɛmɛkoozi ɛbuɛpe nadi é, nɛ gwyɛs ebee esa ee bi di ebee'aak. Saabɛgɔs nɛ nɔɔ é náá, bɛ nabe é

ààbee. Bε nadi é nε gwyεs εgwak sa bi di egwak mos'ak, saabεgɔs nε nɔɔ é náá, bε nabe ààgwak.»

Kana mot Samali na mbεε lyem

²⁵ Dhiiti lyoel etsi e Zεεb naazεwyel, lii, étep εbhowal ε Yezu. Nyε eezεdji nyε náá: «Lyoel, mε sa dáa étep mε neebela tsik na kɔm-kɔm?»

²⁶ Yezu kabɔɔza nε nε náá: «Haa, yé nakwyalel tɔ mεkana mε etsi bina? Wɔ gwak dáa tɔ tak?»

²⁷ Mot'enɔk zεbɔɔza náá: «“Wɔ goka é wɔ kwyel Ghεη, Zεεb'ɔ nε lyem'ɔ djas, nε sisim'ɔ djas, nε ghwyil'ɔ djas, nε etselal ε lɔ djas.” Zεnɔɔ náá: “Wɔ goka é wɔ kwyel sɔɔ mot dáa wɔ di ekwyel nyel'ɔ met ε*.”»

²⁸ Yezu é bookake nε nε náá: «Wɔ é bɔɔza εnyɔεpe. Sa deenek, wɔ neebela tsik na kɔm-kɔm.»

²⁹ Ghuna ghaa mεkana mε etsi ε Zεεb nakwyel é, nyε neebela gham. Nyε é boodji Yezu náá: «Sɔ'am mot εzε?»

³⁰ Yezu kadjε nyε kana é náá: «Dhiiti motom nadi edus pε Yeluzalem, eesul pε Yeliko. Wɔ gwaa bot ε djii zεmet nyε, duma nyε é nyel nε mεbin, bɔɔ zεdek nyε esa bε djas. Bε eezεkaab, lik nyε ekɔɔ nε εsyee.

³¹ Dhiiti ghaa-Zεεb nadi edhaa é ze'enek tyee zεm-dhyee. E ghεη nyε nabee mot'enɔk ε, nyε eezεgwoob, tɔ yε.

³² Tyee wat nε dhiiti Levit† eezεkwyil é di'enek, bee mot mεpyon, gwoob nyε, tɔ yε.

³³ Tin, dhiiti mot dεl ε Samali nadi etɔ yε mεdjon ɔ nazεkum é ngwoob mot mεpyon menɔk. Dáa nyε nakabee nyε é, wɔ gwaa ghon zεmet nyε εlyelεpe.

³⁴ Nyε eebaazetiila é bhaaz'ε, zεso nyε mεnyok nε mul tɔ mεpyon, zεdjel nyε yε é. Bhii tak, nyε eezεkel nyε kɔ yaaga yε, tɔ nε nε pε ndjaa bedjon. Tin, nyε eezεgwom nyε εnyɔεpe.

³⁵ Yii myen, mot dεl ε Samali yenɔk eezεwyisal ghwooz epata mεdil ebá, zokadjε nakuma ndjaa bedjon. Nyεy nε nε náá: “Gwoma motom'ak. Epata djas ee wɔ aadi ebaawyisal étep'ε ε, mε waaboobulal wɔ yε é, dwoo mε aabula ε.”»

³⁶ Yezu eebaazεdji náá: «Tɔ bɔɔ bεlεl, εzε kɔa nε εdi é mɔɔ sɔ mot bot ε djii namet ɔ?»

³⁷ Ghaa etsi zokabɔɔza náá: «Yε é mot nagek nyε ghon ɔ.» Yezu é booke nε nε náá: «Tɔa, da wɔ é sa deenek.»

Yezu pε daa Maat nε Maali

³⁸ Dáa Yezu nadi é ze, bε nε bedjekel bε ε, wɔ gwaa bε zokazeni tɔ dhiiti dεl. Tɔ dεl ε tak ye nabe é nε dhiiti moma din ε lε nabe é Maat. Nyε eezεsulal pε daa lε.

³⁹ Nyε nabe é nε dhyeeb, din ε lε nabe é Maali. Maali tak nadi é si mεko ε Ghεη Yezu é gwak mεlyo mε.

⁴⁰ Ye kabela é náá, Maat nadi eghuula étep εdjaab ε edee e bedjon. Maat é boozyε zεke nε Yezu náá: «Ghεη, wɔ ààbee dáa dhyeeb'am dhuugal mε nε bεtε nε yak mεsa mam mε εmet'aak é? Lεεa nyε náá, nyε kwyee mε.»

⁴¹ Ghεη eezεbɔɔza nε nε náá: «Maat, Maat, wɔ εpebem ba é etεp e gwyεs, lyem'ɔ εpesɔs etεp εbuepe yii toto.

⁴² Ye é nε sonok wat di nε boo mεtan. Maali sée sa di nε boo mεtan ε. Yiizaag é di náá, mot tok nε ghwyil ε dek nyε yε é.»

11

Yezu εpelyaal bedjekel bε, dáa bε di egoka nε εdjaala Zεεb ε

¹ Dhiiti dwoo, Yezu nadi edjaala é dhiiti di. Dáa nyε nasilal ε, djekelε ngɔt eezεke nyε náá: «Ghεη, lyaala bis εdjaala Zεεb, dáa Zan nalyaal bedjekel bε ε.»

* 10:27 Det 6.5; Msa 19.18 † 10:32 Levit ELεvit ε bot ε di sa mεsa tɔ kok ndjaa-ebuwa ɔ.

² Yezu eezεke ne nɔɔ náá: «Bi é di edjaala ɔ, keka náá:

“Zεεb Sεεg'es,

din ε lo di Dεε ye guaa.

Ɛyon ε lo zyε.

³ Djε bis εlu ne εlu edee di egoka ne nes ε.

⁴ Pela bis mesyem mes

etεε náá, bisɔ epapel bot ε nasa bis mεbiyo ɔ.

Sa wɔ ààbet bis tɔ mεbhowal.”»

⁵ Yezu eezεbaake ne nɔɔ náá: «Djhoopookogek tyee náá: mot ngɔt pak'en é ne sɔ, nye eezεtɔ pε daa lε kuku pum. Nye eezεke ne ne náá: “Sɔ'am, djema! Kola mε emapa elɛl,

⁶ etεε náá, dhiiti sɔ'am ngɔt nadi é mɛndjon ɔ, aloo ne tuula nenak pε daa lam. Mε tok ne edee mε djε nye.”

⁷ Djhoopookogekeka náá: Sɔ'e eezεbɔɔza ne ne tɔ ndjan'ε náá: “Beta mε gwyem! Ɛbε ε ndjaa moo é kɔɔla ne engon. Bis ne bɔn moo é 'kpop' mɛndjaa me si. Mε aanàkwaawyl, zɛdjε wɔ emapa é tak!”

⁸ Mε lεε bin ε tseetse náá, ye bε náá, nye di ààwyl zɛdjε nye é, kɔ esu ε esɔ ε bε ne ne ɔ, nye waabatawyl, zɛdjε nye sa nye san é, etεε náá, sɔ epenaada εwaab, ààbε ne sen.

⁹ Ye bε mam ɔ, mε kalεε bin ε náá: Waabka, bi ε waadjεaa. Saaka, bi ε waabela. Diigka é ɛbε ε ndjaa, bε waadii bin ye é.

¹⁰ Ye é deenek, mot aawaab ɔ, nye waadjεaa. Mot aasan ɔ, nye waabela. Bε dii ndjan é, ne mot diig ɔ.

¹¹ «Ye bε náá, dhiiti mot pak'en é sεεg mɔn ɔ, mɔn é waab su ɔɔ, nye ne ghwyil ɛdjε mɔn nyɔ é di tak é?

¹² Ye kabε náá, mɔn waab é εke ɔɔ, nye é ne ghwyil ɛdjε nye baalɔɔl é di tak é? Ye aanàkwaasaεl.

¹³ Kwyii biyɔ, bεmbee ε bot bi di ε, bi ne gu ɛdjε embεε esonok ne bɔn bin, gwyasa ne Sεεg'en di tɔ gwoo ɔ, nye waadjε Sisim na Dεε ne mot aawaab ɔ.»

Yezu eezεbɔɔza dum ne tεp nye natilaa gwyes ε

¹⁴ Dhiiti dwoo, Yezu nadi esɔ mbee sisim nanεεg dhiiti mot bubu ε. Wɔ gwaa mbee sisim zokawylis tɔ mot'enɔk, bubu mot'enɔk moo tin é lii. Tin, ɛdhuu ε bot ε nadi tin ɔ moo tin é djoka.

¹⁵ E di'enek, bot ε nadi tin ɔ moo tin é ke pak'ɔɔ náá: «Ye é Belzebul, kukuma embee esisim, ε di ɛdjε kɔkɔ yak mbi mεbwala mε nye di esɔ embee esisim ne ye é!»

¹⁶ Bεdhiiti nadi ekwyl elɔo ε nye pε εko, da é bwood nye pε kyε. Bε é boolεε ne ne náá: «Sa bis dhiiti ɛtsenja mεbwala di elyaal náá, Zεεb é nadhis wɔ ε!»

¹⁷ Tin, Yezu nabε é, eegu egeka e elyem bɔɔ. Nye é booke ne nɔɔ náá: «Ɛyon ε di náá, mεsa mε bot ε tak εwaya pak'ɔɔ ε, Ɛyon ε tak aanàkwaadi. Bɔn bil wat tak ε waagonel pak'ɔɔ.

¹⁸ Ye bε náá, Satan é di etwak nyel'ε nye met ɔɔ, Ɛyon ε lε aapyet dǎa? Etεε náá, bi ke é náá, mε twak embee esisim ε ne ghwyil ε Belzebul djε mε ε.

¹⁹ Ye bε náá, mε sɔ embee esisim é ne ghwyil ε Belzebul ɔɔ, haa yebɔ bot aasɔ embee esisim ne yaa ghwyil? Etεp tak é di náá, bot bin bɔɔ bεmet aadi é ɛtetεp bin.

²⁰ Ne tseetse mε lεε bin ε náá: Ye é ne ghwyil ε Zεεb ε mε di esɔ embee esisim. Ye kwyl elyaal é náá: Ɛyon ε Zεεb eezekum tɔ len.

²¹ «Ye bε náá, mot ghwyil di ne mεkoo mε dεεb ε di ebaal ndjan'ε ɔɔ, esa bε é waabaalaa ɛnyɔεpe.

²² Ye kabε náá, dhiiti mot di dhaa nye ne ghwyil eezyε ɔɔ, nye kwak ɛbhaad nye si ɔ, bhii tak, nye kadεk nye mεkoo mε dεεb mε nye nadi ebe-bwaal ε. Tin, nye kanɔɔ esa bε djas é kaa.

²³ «Mot ε di ààdi bis ne ne ɔ, nye é mot mebhuka mam. Zenɔɔ náá, mot di ààkwyee me ne eseg ɔ, waaz ε waaz'aak.»

Ebula ε mbee sisim

²⁴ «É sok mbee sisim di ewyis tɔ nyel mot ε, ye dyeebawyis é tɔ, tɔ di di ààbe ne medii ɔ, é kesaa di ye aakewala ɔ. Ye di ààbela di ɔɔ, ye kake é náá: “Me pookosik pe ndjan'am, ndjaa me nawyis tɔ tak ε.”

²⁵ Tin, sika ye aakasik ε, ye kabela ndjaa tak é, toto, waabela, koobela.

²⁶ E di'enek, ye katɔ, kenɔɔ bedhiiti embee esisim eten ne eba di edhaa ye ne embee mesa ɔ. Tin, bɔɔ djas kazeni é tɔ ndjaa be bela di edisi ɔ. E di'enek, tsik mot'enɔk kazepulel dhaa-dhanak tyee nabe sok ε.»

Tete ekum

²⁷ Dáa Yezu nadi elii deenek ε, dhiiti moma zokazeben gwood tɔ edhuu ε bot, nyey ne ne náá: «Menyɔ ne moma nabep ebum ε lɔ ɔ! Menyɔ ne mabel me wɔ nade!»

²⁸ Tin, Yezu eezɛbɔɔza ne ne náá: «Menyɔ ne nen, bot ε di egwak mekpa ε Zeeb, da bi é ke dáa Zeeb di ekwyel ε.»

Ngwyeebel dhiiti tseɲa mebwala

²⁹ Dáa medhuu me bot nadi esaala é ngwoob ε Yezu ε, nye moo tin é ke náá: «Bot ε di kɔ bɔs'ak mos'aak àanyɔ bot. Be epewaab dhiiti tseɲa mebwala me Zeeb. Be aanakwaakobee dhiiti wat, ye di ààbe yii nabe ye é ngoolel-mekpa ε Zeeb Yonas ɔ.

³⁰ Deenek, tyee wat Yonas nadi tseɲa é mis me bot ε ghaada Niniv ε, deenek é Seseɲele Mɔn Mot aadi tseɲa étep bot ε di kɔ bɔs'ak mos'ak.

³¹ E dwoo Zeeb aazɛpɛɛ bot ε, moma di mekoozi kɔ mel me di pe kye bɔs ε, waatyaa sok bhwoob bot ε melu mak. Tin, nye waakwyesal be ndje sɔs, etɛɛ náá, nye naadus pe mesik me bɔs, étep ezegwak mekpa me etson ε Salomɔɲ. Ghuna yii di wak ε eedhaa-dhanak ye Salomɔɲ.

³² E dwoo Zeeb aazɛpɛɛ bot ε, bot ε del ε Niniv waatyaa sok bhwoob bot ε melu mak. Tin, be waazekwyesal be ndje sɔs, etɛɛ náá, bot ε ghaada Niniv naazeliig elyem bɔɔ, bhii be nazegwak melyo ε Yonas ε. Ghuna yii di wak ε dhaa-dhanak ye Yonas!»

Mis mɔ é lambi nyel'ɔ

³³ «Mot aanakwaatuub lama, da nye é butal ye si bhwaa. Ye àasaaa deenek. Ye goka ne ekelaa é, pe kɔ tɛeg, etɛɛ náá, bot djas aadi eni tɔ ndjan ɔ needi tɔ gwyε tak.

³⁴ Mis mɔ é lambi nyel'ɔ. Mis mɔ é di enyaasok enyɔɛpe ɔɔ, gua náá, nyel'ɔ djas é tɔ selele. Ye kabε náá, mis mɔ àànyaasok ɔɔ, nyel'ɔ djas é tɔ ghooghom.

³⁵ Deenek é, me di elɛɛ wɔ náá, wɔ di tson mot étep ebaal eselele di tɔ lɔ ε, é kaab náá, eselele bin ezekeliiza ghooghom.

³⁶ Ye be náá, nyel'ɔ djas é tɔ selele, ààbe ne kyee nyel wat di tɔ ghooghom ɔɔ, nyel'ɔ djas aadi é, tɔ gwyε, dáa lambi di edje wɔ gwyε ne mekas me ε.»

Yezu eedul eFalizye be ne begħan ε mekana me etsi melɔ

³⁷ Dáa Yezu nasilal elii ε, dhiiti Falizye zokadjɔɔ nye, nye zede pe ndjan'ε. Yezu zokani tɔ ndjaa mot tak, nɔɔ nyel, disi kɔ mesa.

³⁸ Falizye yenɔk zokadjoka dáa nye nabee náá, Yezu nabe ààgwyii membo esok ne nye ne de edee ε.

³⁹ Tin, Ghɛɲ é booke ne Falizye yenɔk náá: «Beeka dáa biyɔ eFalizye di ε: Bi dyeebagwyii é ekon e beɛɛɛ ne ekon e esaan. Ye kabε tɔ tak ɔ, bi ne bu ekwosak ε djii ne embee elyem dhaa nyel.

⁴⁰ Bi àatselal, ye tok Zeeb mot nasa pe kel ɔ naba àasa tɔ tak é?

⁴¹ Djeka bedjel ε bot esa eedi tɔ beɛɛɛ ε, ne yii di tɔ esaan bin ε. Deenek é esonok djas aadi, deɛ étep'en.

⁴² «Haa kpaa-ghon ne biyo, eFalizye etee náá, bi epetuud Zeeb ne endiyal kam e nadjeebe ne aghomkoto, zenoo mewyee me di ebéaa to bok e. Da bi é kapeeba é epiki ne kwyel e Zeeb. Ghuna, sa be di egoka ne ewa lyem é tak é, ye é yenek, àapeeba bedhiiti kalik e.

⁴³ «Haa kpaa-ghon ne biyo, eFalizye etee náá, bi kwyel é, mebhóó me pe sok étep etela menyel to mendjaa me mendjaala me eYuda, bi ne kwyel bi swosaa ne duu ko mebesee.

⁴⁴ Haa kpaa-ghon ne biyo, etee náá, bi é dáa mevit me di ye moo àakanyen e. Mevit me bot di ke ko tak àagu e!»

⁴⁵ Mot ngot to belyoel e etsi e Zeeb zokazedji nye náá: «Lyoe, dáa wo di elii deenek'enek, wo lee tin é doo ne biso!»

⁴⁶ Yezu eezebóza ne noo náá: «Kpaa-ghon doo ne biyo, belyoel e etsi e Zeeb! Bi epekél ko ekon e bot mekom me na dil-dil, da bi kadi é, àakoseeb-seebak djin wat étep ekwyee be é ebep dil-dil mekom me tak.

⁴⁷ Haa kpaa-ghon ne nen, etee náá, bi epesum mevit me bengooel e mekpa e Zeeb, bengooel e mekpa e Zeeb bebhaab bin nagó e!

⁴⁸ Deenek, bi kwyel elyaal e náá, bi eemyaal embee esesee bebhaab bin, etee náá, be naagó bengooel e mekpa e Zeeb, ye é biyo e kadi esum mevit moo!

⁴⁹ Ko esu e tak e Zeeb to etson be, nake náá: «Me waakyeed be bengooel e mekpa e Zeeb ne bot e lwoma, be waagó bedhiiti, da be é wa bedhiiti to tsik mezuk.»

⁵⁰ Kana ekus e bos, bete ne bengooel e mekpa e Zeeb naadyeebagóaa, étep tak é di náá, esesee binek djas kwyee ko elo e kóko bot e di ko bos dwoo mos'ak.

⁵¹ Kana dwoo esyee e Abhel, keyaka ne ye Zakali, mot nagóaa pak mesa ebuwa, be di eka ebuwa o, ne Di na Dee e Ghen, ne tsetse me lee bin é náá, esesee binek djas kwyee ko elo e kóko bot e di ko bos dwoo mos'ak.

⁵² «Haa kpaa-ghon ne nen, biyo, belyoel e etsi e Zeeb, etee náá, bi eezediyal ze di etó ne bot pe daa Zeeb e. Biyo bemet bi àapake é ze tak. Tin, bi epela bot e di ekwyel edhaa é ze tak o, ze.»

⁵³ Dáa Yezu nawyis to ndjan'enek e, eFalizye ne beghan e mekana me etsi moo tin ne mebhuk to elyem. Bhii tak be moo tin edji nye bete ne ekiya dum ne bete ne etep.

⁵⁴ E di'enek, be nadi elóo nye pe eko, da bwood nye pe kye étep be neebela mekpa me be aapit nye ne ye e.

12

Yezu epedul bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si melo

¹ E ghen tak, bot eezesega é di tak. Mebu me bot sa náá, bedhiiti nyalel pak'oo. Tin, Yezu ezeke ne bedjekel be náá: «Esok ne esonok djas, ye goka é náá, bi kyee leviid eFalizye. Ye kwyel elyaal é, mefulu moo yii medjhaaz pe eko bhimis pe si.

² Esesee djas di esyela e, ye waawyis é gwyee, etep ee nadi to so e, ye waaguaa ne bot djas.

³ Etep tak é di náá, etep djas bi aadi elii to ghooghom e, ye aadi egék é gwyee mwos dwoo. Sa bi nanyiinjela to elo pe to dhen e, ye aadi é moo tuuda ko emii e mendjaa.»

Sa mot di egoka ne ekyee e

⁴ «Biyo besó bam, me lee bin é náá, nákaabka bot e di egó tsik epuud o, bhii tak, be kadi é àasa dhiiti sonok.

⁵ Me paakolyaal bin sa bot di egoka ne ekaab dhaa nyel e. Bi goka ne kaab é Zeeb, mot di náá, bhis esyee, nye é ne ghwyil ekemwas bin to du na kom-kom o. Ne tsetse, me lee bin e náá, ye é nyey e bi di egoka ne ekaab!

⁶ Bot djas ne gu náá, boo enen eten dyeebabomsaa é ne epata ebá. Kabela náá, ye tok ne sa Zeeb aadjisa é mis me.

⁷ Deenek, bhoo elo bin é elanja, sa mot àadi ne bwoo, etee náá, é mis e Zeeb, bi é ne boo metan, dhaa enen!»

Elyaal ε bot εζε di Yezu, neghu εbyen ε nye

⁸ «Με lee bin ε náá, mot aamyam popoopwon ε mis me bot djas náá, nye ε djekel'am ο, Σεηελε Μον Mot pe ε waamyam nye ε mis me efofop ε Ζεεβ.

⁹ Tin, Mot ε kela popoopwon ε mis me bot djas náá, nye tok djekel'am οο, mam pe, me waakela nye ε mis me efofop ε Ζεεβ.

¹⁰ Υε be náá, dhiiti mot eeloo mbee ekpa ne Σεηελε Μον Mot οο, mot tak ε ne ghwyil ebela epelak. Υε kabe náá, mot eebyasal Sisim na Dee οο, yenok aanakwaabela epelak.

¹¹ «É sok be aatό ne nen sok bhwoob betetep, to mendjaa me mendjaala me eYuda ne pe daa ekukuma ne bemekoozi ε, sa mot ààbem ba dum ne dáa bi aatanjal ne mekpa me bi aaloo ε.

¹² Etee náá, ε di'enek wat Sisim na Dee waalyo bin dáa bi di egoka ne etanjal ε.»

Kana kum mot di ààbe ne lyem ε

¹³ Mot ngot to edhuu ε bot ε nadi tin ο zokazεke ne Yezu náá: «Lyoel! Leea ne mon nyaag'am náá, bis kaa esa ee seeg'es nalik ε.»

¹⁴ Yezu eezεboza ne ne náá: «Μωο so'am, εζε neeg me tetep dum ne etep bin, dωο ne etep ekaa esa ee seeg'en nalik bin ne ye ε?»

¹⁵ Bhii tak nye eezεke ne noo náá: «Bi ε kobaka ne dωο mevυ, etee náá, tsik mot tok etep mevυ. Ye nakoozobe náá, nye ε kum mot.»

¹⁶ Tin, nye ε boozεε be kana yak: «Dhiiti kum mot nadi ε ne medhik me nadi sa náá, nye gό bhεk εbuεpe ε.

¹⁷ Nye moo tin ε siiza. Nyey náá: “Με sa dáa etee náá, me tok ne betε ne e di etep me neekwom edee me gό to pyeeb'am ε?”

¹⁸ Bhii tak nye eezεke náá: “Beea dáa me aasa ε: me waawaaz etaa bam, da me ε lóo be na bok-bok. Tin, da me ε wa edee bam ne mevυ mam djas.”

¹⁹ Bhii tak me ka ke ne nyel'am ε náá: “Μωο so'am, e di deenek, wό moo ε ne mevυ εbuεpe, yii aadjala etep membu εbuεpe ε. Wό ε ne ghwyil eka wala. Dea edee ne medii. Dia to me myaala.”

²⁰ Tin, Ζεεβ zokazεke ne ne: “Woy mot di ààbe ne lyem'aak! E pum'ak mos me epenoo tsikω. Deenek, esesεε ee wό kwom ε, εζε aabe ye?”

²¹ Yezu eebaazεke náá: «Υε aadi ε, deenek dum ne bot ε di saa mevυ me menyel mωο emet. Da ε mis me Ζεεβ be ε kadi ε, ààbe bekuma ε bot.»

Edum ε korj ne Ζεεβ

²² Yezu zεke bhii tak ne bedjekel náá: «Étep tak ε me di ke náá: Nàbemka ba etep edee bi di ne gwyes tak etep tsiken ε, ne etep eduuba ekaad ee bi di egoka ne εbot ε.

²³ Etee náá, tsik eedhaa edee ne menyok. Nyel eedhaa ekaad ne boo metanj.

²⁴ Beeka enen ee di djóaaa kolbo enek: Be ààbe epyeeb, ààbók edee ee di wum to epyeeb ε. Be tok ne edi ekwom edee to bhwaα ne kω etaa. Dhi tin, Ζεεβ ε dee be! Biyo, bi dhaα enen ne boo metanj.

²⁵ Εζε pak'en di ne ghwyil ebil ba melu kω melu me tsik'ε ne esiiza be?

²⁶ «Υε be náá, bi tok ne ghwyil ekwak esa ba sa dem ο, etep yé bi di bem ba kω esu ε yii ka likenek?

²⁷ Pookogwyákeka dáa mezem di wyee to medhik ε: Be àasa mesa. Be àalat ekaad. Tin, ye goka ε, me lee bin náá, ye nakoobe Salomōn ne betε ne duu, nye nabe ε ààbe ne mbee kaad nanyo dhaα wat to kωkω mezem menek.

²⁸ Kwyii Ζεεβ di e bet eka e medhik, da djemen ye ε nonaa, dikaa to du, gwyαasa ne biyo! Ζεεβ tok ne ghwyil esa deenek dum ne nen e? Dáa bi di náá, bi tok ne boo emyaal ne ne ε!

²⁹ Nà dhekeka menyel min etep esesaa edee ne medii me bi aade ε.

³⁰ Ye ε bot ε bos'ak ε di pee Ζεεβ ο, di ne egwyes e esaala binek. Guka náá, Σεεg'en ne gu egwyes bin.

³¹ Pookosaaka esok Eyon ε Zεeb. Bhii tak, nye waadjε bin yii ka lik ε.»

Ekwom ε ekum tɔ gwoo

³² «Mɔɔ esaa ε Zεeb, nàbem ba, etεε náá, Sεeg'en kwyel é, nye needjε bin Eyon ε lε.

³³ Bɔmsaka ekum bin. Sa bi aabela ε, bi kaa-kan ε nε bedjel ε bot. Saka mengwye mε epata ee di ye ààgwye é. Kwomka ekum bin pε dáa Zεeb. Penek, bot ε djii aanàkwaani, kɛdjii ye. Bεsεs aanàkwaagɔɔ ye.

³⁴ Bi sa deenek etεε náá, e di mot di kwom esa bε ε, lyemε di é tak.»

Kana étεp mɛnyan mε mis

³⁵ «Dika nε ekaad e mεsa min, nε elambi etuuba.

³⁶ Dika dáa bot ε mεsa di bwood kukuma yɔbɔ ɔ, etεε náá, esok nye aabula kεbeeb moma ε, nye diig εbε ε ndjan ɔ, bε neeleedii.

³⁷ Mɛnyɔ nε bot ε mεsa aadi é nyan ε mis ɔ, é ghεn kukuma yɔbɔ aatuula ε. Tsεetse nε tsεetse, mε lεε bin ε náá: kukuma nye εmet é waabɔt ekaad e mεsa mε, da bhii tak nye é dil bε kɔ mesa, da nye é djε bε edee.

³⁸ Nye é bula kuku εgha ε pum ɔ, nεghu kabε pum eezeliig ɔ, da nye é bela bε e mis membek ɔ, mɛnyɔ nε nɔɔ εbuεpe!

³⁹ «Gwakeka sa mε di lεε ε: Ye bε náá, nakuma ndjan εpedi é di é gu εwala ε pum mot djii aazyε, zɛdjii tɔ ndjan'ε ɔ, pε nye aanàkwaabet nye, nye zeni tɔ ndjan'ε.

⁴⁰ Biyɔ pε nyanka mis, etεε náá, Sεεnɛle Mɔn Mot aatuula e εwala bi aadi àabwood nye é.»

Mot-mεsa di sosoob ɔ

⁴¹ Tin, Pyεed eezɛdji nye náá: «Ghεn, wɔ lεε kana yak é, étεp bisɔ bε εmet “ohoo” étεp bot djas?»

⁴² Wɔ gwaa Ghεn zεbɔɔza nε nε náá: «Nwyak mot-mεsa di sosoob nε etson ee? Beea kukuma ngɔt zokazεlεε mot-mεsa mε náá, nye baal ndjan'ε. Bhii tak, da nye é djε bedhiiti bot ε mεsa yɔbɔ edee e tεtε εwala.

⁴³ Mɛnyɔ nε mot-mεsa menɔk, kukuma ye é bula zεbela nye, nyey é sa mεsa mε tak ɔ.

⁴⁴ Tsεetse nε tsεetse, mε lεε bin ε, náá: Kukuma ε waadjε mot-mεsa menɔk esa bε djas, nye baal.

⁴⁵ Mot-mεsa menɔk ε ka ke náá: “Kukuma aanàkwaaleebula.” Bhii tak nye moo duma botom nε boa ε di sa mεsa tin ɔ nε mεbin e mɛnyel. Di nye di dε edee nε kuka ye mɛnyok.

⁴⁶ Tin, kukuma ye aabula é, e dwoo nε εwala mot-mεsa menɔk aadi pel náá, nye aanàkwaazyε dwoo tak ε. Nye waasɔ mot-mεsa menɔk, da nye é lyaal nye kyet dáa bot ε di àadum kon nε Zεeb ɔ.

⁴⁷ «Mot-mεsa mε di gu sa lyem kukuma ye di kwyel ɔ, da nye é kadi é, àasa ɔ, nye waabiaa nε ghwyεs εbuεpe.

⁴⁸ Ye kabε náá, mot di ààgu εkwosak ε kukuma ye di sa esonok binek ɔ, ye mεbin aadi é, ba bim eghwyεs. Mot ε djεaa betε nε esa ɔ, pε dáa mot tak ye aabaawaabaa é εbuεpe; pε dáa mot bε aakwom daa lε εbuεpe ɔ, pε daa lε, bε aabaazowaab ε εbuεpe kɛdhaa dhanaa bim bε nakwom ε.»

Yezu, mεbeka mε bot

⁴⁹ «Mε nazyε, zεtuub du kɔ bɔs. Mε kwyel é náá, pe du tak kaa di moo tuuba!

⁵⁰ Ye goka é náá, mε duwa kɔkɔ mbi εduwa Zεeb sis. Mε εpebwood εduwa Zεeb tak nε lyem pε εko, lyem'am é pε εko kεkum dwoo εduwa Zεeb εlenek aazyε é.

⁵¹ «Bi gek é náá, mε nazyε kɔ bɔs é, étεp egwyem nε egwakel tɔ bot e? Aàbε! Mε lεε bin ε náá: mε nazyε, zεbek nε wa εghuub pak bot.

⁵² Kana dwoo pan mos'ak, bot εten di tɔ mεbyel mε wat ɔ, waabeka. Bot εlεl waapek bot εbá. Bot εbá waawaya nε bak bεlεl.

⁵³ Sɛɛg ɛ waabhina mən'ɛ; mən bhina sɛɛg. Nyɛɛg bhina mən'ɛ mɔɔ moma; mən mɔɔ moma bhina nyɛɛg. Bhɛɛbel moma bhina nakɔla; nakɔla bhina bhɛɛbel moma.»

Egu ɛlan ɛ endem tɔ gwoo

⁵⁴ Yezu nadi baake nɛ mɛdhuu mɛ bot náá: «Esok bi di baabee eguud é kɛghɛɛ pɛ ɛbil ɛ dwoo ɛ, e di tak wat, bi dyeebake ɛ náá: “Bhi ɛ waanee.” Ye é waabataswaala ɛ nee.

⁵⁵ Yɛ ka bɛ, esok bi bee pup ɛpɛkɛ ghɛɛ pɛ kyɛ bɔs ɛ, bi dyeebake ɛ náá: “Gwyes ɛ waakas mos ɛbuɛpe.” Ye aabataswaala deenek.

⁵⁶ Bot ɛ mɛdjhaaz pɛ ɛko, bhimis pɛ si, bi é nɛ ghwyil ɛsiiza ɛnyɔɛpe endem di kɔ bɔs ɛ, nɛ ekyee e bɔs nɛ gwoo. Ha, ɛtɛp yé bi di ààgu sa ɛwala mena dik'ak, di ekwyɛl ɛlɛɛ ɛ?»

Egwakel bi nɛ mɔɔ nyooɔ

⁵⁷ «Étɛp yé biyɔ bɛ ɛmet di ààgu ɛpɛɛ náá: “Yak é mbɛɛ sonok”?

⁵⁸ Yɛ bɛ náá, wɔ ɛpɛkɛ tanjal bi nɛ mot ɔ, bi nɛ mot tak é di ɛdjaad ze wat ɔ, ɛtɛp ɛtɔ pɛ baake pɛɛ bin ɔ, sa mɛghaaz bi gwakel e di bi dinaa e ze'enek ɛsok. Deenek wɔ waalu náá, mot bi nɛ nɛ di nɛ tɛp ɔ nàdul wɔ sok bhwoob bɛtɛtɛp. Bhii tak bɛtɛtɛp eezɛdjɛ wɔ e mɛmbɔ mɛ esodja, da wɔ é mɛtaa e mbok.

⁵⁹ Mɛ lɛɛ wɔ náá, wɔ aanàkwaawysis tin, ààtuud sa mot wɔ nabe ɛ, dɔɔ nɛ bɛna-tseetsa.»

13

Pak ɛliig ɛ elyem nɛ ɛsyee: Sɛɛka

¹ Eghɛɲ tak, bɛdhiiti bot zokazyɛ, zɛlɛɛ Yezu dɔ́a mɛkoozi Pilat nagó bot ɛ Ghalile esok bɛ nadi djɛ Zɛɛb ebuwa e bɛtit ɛ.

² Yezu é boobɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Bi gek bilak é náá, bot ɛ Ghalile binɔk góaa deenek é, etɛɛ náá, bɛ nadi é bot ɛ mesyem, dhaa bot ɛ Ghalile djas e? Aàbɛ!

³ Betka, mɛ lɛɛ bin náá: Bi ɛ di ààliig elyem ɔ, biyɔ djas pɛ ɛ waagwyɛ dɔ́a bot binɔk.

⁴ Tin, bot kam nɛ etɛn nɛ bɛlɛl vyɛɛgvɛɛɛ ndjaa Silowe nagó, esok ye nabik ɛ, bi ke bilak ɛ náá: Bɛ nadi egu ɛsuk ɛ tɛp dhaa bot ɛ Yeluzalɛm e? Aàbɛ!

⁵ Betka, mɛ lɛɛ bin náá: Bi ɛ di ààliig elyem ɔ, biyɔ djas pɛ ɛ waagwyɛ dɔ́a bot binɔk.»

Kana le fiigh di ààwum ɛ

⁶ Bhii tak Yezu eezɛlii nɛ nɔɔ tɔ kana náá: «Mot ngɔt nadi é, nɛ le fiigh tɔ pyeeb vin yɛ, nyɛ zokazɛsaa ɛbók ɛ bhum, nyɛ kadi é, ààbela sonok.

⁷ Nyɛ eezɛke nɛ mot di baal pyeeb vin tak ɔ: “Beeɛ, e moo mos é, membu melɛl mɛ di zyɛ, zɛsaa ɛbók ɛ bhum le fiigh'ak. Mɛ ààbela. Tsaala yɛ, etɛɛ náá, yɛ ààgoka nɛ ɛnɔɔ yenek boo di tin gwyɛs.”

⁸ Tin, mot di baal pyeeb vin tak e zɛbɔɔza nɛ nɛ náá: “Ghɛɲ, pookobaabet nyɛ mbu yak. Mɛ waapu guk e mengwoob. Bhii tak da mɛ é wa eka nɛ ezeeza, ye needjɛ nyɛ ghwyil ɛsam.

⁹ Deenek ye é nɛ ghwyil ɛwum e mbu di zyɛ yenek. Nyɛ di, ààka wum ɔ, da wɔ é ka tsaal yɛ.”»

Yezu eetsik dhiiti moma na djam é dwoo saba

¹⁰ Dhiiti dwoo saba, Yezu nadi lyo bot mɛkpa ɛ Zɛɛb tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda.

¹¹ Dhiiti mbel moma nadi é, tɔ ndjaa tak. Kana membu kam nɛ etɛn nɛ elɛl ye nabe é dhiiti mbee sisim naazenyak nyɛ konj. Nyɛ nabe é ààbɛ nɛ ghwyil ɛsek ɛ konjɛ.

¹² Dɔ́a Yezu nabee moma tak ɛ, nyɛ eezɛdjoo nyɛ. Bhii tak nyɛ eezɛke nɛ nɛ náá: «Wɔ é pɛkel tɔ ɛbɛ ɛ lɔ.»

¹³ Nyɛ eezɛkel mɛmbɔ kɔ lɛ, e di tak wat konj eezɛsekel nyɛ. Moma tak moo tin é duwal Zɛɛb.

¹⁴ Tin, ye nabe é kukuma ndjaa mendjaala mɛ eYuda naadyeebakpaa lyem dum nɛ dɔ́a Yezu natsik mot dwoo saba ɛ. Kukuma tak é booke nɛ ɛdhuu ɛ bot náá: «Bot é nɛ

melu meten ne wat bot di sa mesa e. Dhaaka zetsikaa é, e melu menek, ààkabε dwoosaba.»

¹⁵ Gheη zokazeboza ne ne náá: «Bi é bot ε medjhaaz pe eko, bhimis pe si. Dwoosaba mot ne mot aadi etii ngombε neghu an ye éteε ekedje be edee ne medii, etsal é?

¹⁶ Moma yak é ngot to bedha ε Abalaam. Tin, kabela náá, Satan naazelookol nye. Nye moo mos é ne membu kam ne eten ne elél (18). Ye ààgoka náá, nye tsikaa e dwoosaba?»

¹⁷ Boza Yezu nabooza deenek ε, ye nasa mot ε nadi bhina nye o, boo sen. Ye kabε medhuu me bot djas nadi tinaak o, boo be naadyeebamyaala ne eseseε e duu djas nasεε tin ε.

Kana maa bhek di eedjooaa «mutaad» ε

¹⁸ Yezu eebaazeke náá: «Eyon ε Zεεb ko kaa ne yak mbi sa? Me goka ne egek ye ne yaa sonok?

¹⁹ Eyon ε Zεεb é dāa bhek na sike-sike di ee djooaa mutaad ε. E sok mot di noo ye kebe ye to bok ε, tin, bhek epekwyil, wyee zye boo le, enen lōo mek maa ko elεε e tak.»

Kana met di waaa to etsim e mapa ε

²⁰ Yezu zokabaazeke ne noo náá: «Me koogek bin Eyon ε Zεεb ne yak sonok?

²¹ Eyon ε Zεεb nonel é ne met moma di wa to boo edham ε tsim nye di pul éteε nye neesa mapa ne ye. Ba ewala bhii tak, tsim'enek djas aadi é, eezeghamta.»

Ebe ε ndjaa na maad-maad

²² Yezu nadi é dhaa eghaada ne ko mel é lyo bot mekpa ε Zεεb, nye eetó pe Yeluzalem.

²³ Dhiiti mot eezedji nye náá: «Gheη, Zεεb aazo tsik é ba bim bot ee?» Yezu zεboza náá:

²⁴ «Lyelka ghwyil éteε bi neeni to ebe ε ndjaa na maad-maad, etεε náá, me lee bin é tseetse náá, bot ebuεpe ε waagek eni penek, be aanakwaakwak eni.

²⁵ Esok kukuma ndjaa aawye ε, nye waakol ebe ε ndjaa ne engon. Tin, biyo, bi ε waalik pe kel. Bhii tak, bi ε waazuk e diig ebe ε ndjaa, é ke náá: “Gheη! Diia bis ndjaa!” Nye ka boza ne nen ε náá: “Me ààgu, pe bi dus ε!”

²⁶ Deenek bi aaka boza ne ne náá: “Mena naadeka edee ne medii e di wat. Wo nadi lyo mekpa ε Zεεb e egba e ghaada yis.”

²⁷ Nye aabaazoke ne noo náá: “Me ààgu pe bi dus ε. Duska e mis mam, biyo djas, bot ε di sa embee esa o.”

²⁸ Ye é deenek ε bi aadje megwye, ne ekwaal ε metsok, etεε náá, bi ε waabee Abalaam, Izak, Zakab, zenoo bengooel ε mekpa ε Zεεb penek to Eyon ε Zεεb. Ye kabε biyo o, bi aadi é mwasaa pe kel.

²⁹ Bot ε waadus pe edjem ε dwoo ne pe ebil ε dwoo, bedhiiti dus pe kye bos ne eko ε bos. Be waazedisi ko mesa wat to Eyon ε Zεεb.

³⁰ Tin, guka náá, beε ne bot ε di mos pe loog ebhis o, be aaswaala bot ε loog esok, bot ε di mos e loog esok o be aakaswaala bot ebhis.»

Yezu ne Yeluzalem

³¹ Edi tak wat, bedhiiti eFalizye eezεzye, zεεε nye náá: «Dusa ko del ε les. Tōa pe kyee sis, etεε náá, mekoozi Ellood epesaa nye neezuk wo.»

³² Yezu eezεboza ne noo náá: «Tōka, keεε bebhεk binak náá: “Me epeso melyeeb, me epetsik membél dwoo mos ne djemen. Beεgel é me aasilal mesa mam.”

³³ Ye goka é náá, me kamos, djemen ne beεgel, etεε náá, ye àànyo náá, ngooel-mekpa ε Zεεb gwyε etsetaεpe ne ghaada Yeluzalem.

³⁴ «Yeluzalem! Yeluzalem! Woy mot di gó bengooel ε mekpa ε Zεεb o, woy mot di gó bot ε Zεεb di dhis wo bak, ne mekok o. E sok edhen me di kwyε esεεg bot ε di ko del ε lo dāa nabwa-kuu di sεεg boo be si mebhap me ε, biyo ààkwyε!

³⁵ Deenek, gua náá, ndjan'en ε waalik wum! Ne tseetse, me lee bin ε náá: Bi aanákabaabee me, kana dwoo pan mos'ak, keyaka ne dwoo bi aake ε náá: “Zeeb see metel me kɔ mot aazyε ne din ε Gheɲ ɔ!”»

14

Yezu eetsik mot ebé é dwoo saba

¹ Dhiiti dwoo saba Yezu zokazetɔ pe dāa dhiiti kukuma eFalizye ngɔt étɛp ekede. Bot ε nadi é di tak moo tin «dhuuu» ne mis é nyel ε Yezu.

² Dhiiti mot eezetyaa tetel sok bhwoob'ε, mot tak nabe é, nye eezebeyal nyel ne ebé.

³ E di'enek, Yezu zeke ne belyoel ε etsi e Zeeb ne eFalizye náá: «Etsi bina nedje mena ze étɛp etsik ε bot dwoo saba?»

⁴ Be moo tin «gwyem», ààbɔɔza. Bhii tak, Yezu eezemɛt mot ebé elenɔk, nye eezetsik nye, bhii tak, nye eezeswaal nye.

⁵ Nye ezeke ne nɔ náá: «Ye be náá, ngɔt pak'en é ne mɔn'ε, neghu ngɔmbe ye ges ε tɔ guk ɔ, nye aanákwaaleeke wyisal nye kaab, ye nàkwyii zo di dwoo saba?»

⁶ Be nabe é, ààbe ne ekpa ebɔɔza ne ne kiya tak.

Yezu epelyo bot e di ee be di egoka ne edi ε

⁷ Yezu eezεbee dāa bot ε nadjóaa ɔ, nadi esaa é, edisi kɔ mɛbhóó me di pe sok ε. Deenek nye é boozεεε kana yak étɛp bot djas:

⁸ «Mot ε djóo wɔ e byon ε ebá ɔ, sa wɔ àasu εdi kɔ mɛbhóó me di pe sok ε, e kaab náá: neghu ye nabe é, be eedjóo dhiiti dhil mot, dhaa wɔy ɔ.

⁹ E kaab náá, mot djóo biyɔ bebá ɔ, ezεke ne nɔ náá: “Djea nye di'ak.” Tin, sen-ε-sen, wɔ moo tin é sik, kesaa ekedisi kɔ boo ebhis.

¹⁰ E nyɔ é náá, wɔ é djóaa e byon ɔ, wɔ goka é ne edi é, kɔ boo di pe bhis ε, etεε náá, esok nakuma byon aatuula ε, nye waake ne nɔ náá: “Sɔam, wyεla, dha zedis kɔ boo di pe sok ε.” Deenek ε waabela duu e mis me bot ε bi ne be nɔ aadi kɔ mesa ɔ.

¹¹ Mot ε di ekwyel εgheε nyel ne ebet ɔ, nye waasilaa, mot ε di esil nyel, nye é di ààbe ne ebet ɔ, nye waabena.

¹² Tin, Yezu ezeke ne mot nadjóo nye ɔ náá: «Wɔ é di edje bot edee é mwos, neghu yii bikoko ɔ, sa wɔ àadjóo bɔɔ besɔ bɔ, bɔn nyoog, bot ε mɛbyel mɔ, bekuma ε bot bi ne be nɔ di di e di wat ɔ, e kaab náá, be ezεkedjóo wɔ dhiiti dwoo. Tin, e kaab be ezεkbhulal yii wɔy nanyel edjóo be sok ε.

¹³ E nyɔ é, wɔ djóo byon ɔ, wɔ goka ne edjóo é, bedjel ε bot, bɛna-etiyon, eboka, ne be na edhim.

¹⁴ Mɛnyɔ ne nɔ e di'enek, etεε náá, be tok ne ghwyil εbulal wɔ ye ε. Zeeb é waabulal wɔ ye é gheɲ bot ε epiki aagom tɔ esyee ε.»

Kana boo byon

¹⁵ Bhis be nazegwak etɛp binek djas ε, mot ngɔt pak bot ε nadi é de be ne Yezu kɔ mesa ɔ zokake náá: «Mɛnyɔ ne mot aade edee tɔ byon ε Zeeb ɔ!»

¹⁶ Yezu eezεεε nye kana yak: «Dhiiti mot naazεdjóo byon. Nye eezεdjóo bot εbuεpe.

¹⁷ Esok ewala ede edee nadjala ε, nye eezεlwom mot-mesa me, nye ke edjóo bot, mot-mesa ezeke ne nɔ náá: “Dha deka, etεε náá, edee ezebee.”

¹⁸ «Tin, é ewala nakoobela étɛp dek ε, bot ε nadjóaa ɔ, moo tin, mot ne mot é dje ye gham εpeebe. Mot esok ezeke ne mot-mesa náá: “Me eebɔm pyeeb na bes. E goka, me tɔ, ke ebee ye. Pela me, mɔn nyεεg.”

¹⁹ Nwyak mot náá: “Ye nabe é, me eebɔm engɔmbe kam: Edjas e tɛn, ne eswooz e tɛn. Me pookokεgwyaala mεghwyil mɔɔ. Pela me, mɔn nyεεg.”

²⁰ Nwyak tak zεzye ye. Nyey náá: “Me aloo ne beeb ghɔɔdam. Etɛp tak é di náá, me tok ne ghwyil étɔ.”

²¹ Mot mēsa menək eezēsik pē dāa kukuma yē, kēlē n̄yē dāa bot binək djas lēē ē. Nakuma ndjan̄ eezēkpaa lyem elyēlēpē. N̄yē é booke nē mot-mēsa mē náá: “Lela, Tóa kò mēbēsēē mē dēl nē kò egba. Tóa, kēdjóo bēdjel ē bot, eboka e bot, bē na edjam, nē bē na edhim. Dha mē nē n̄wō wak.”

²² Bhii tak, mot-mēsa eezēlēē nē kukuma yē náá: “Ghēn, sa wō lwom náá, mē sa ē, eezesael. Ka bela ē náá, e di dinaa tak tō ndjaa.”

²³ Tin, kukuma eezēke nē mot-mēsa mē náá: “Tóa egba nē egba, nē kò b̄wō mēl pē ze ep̄yēeb. Mot nē mot wō aaboma nē nē ɔ, besela n̄yē, n̄yē zyē. Etēē náá, mē kwyēl é, ndjan̄'am lwood.”

²⁴ Nē tsētse mē lēē bin ē náá: “Tō bot djas mē nadjóo sok ɔ, e tok nē mot aadē edee e ebyon̄ ē lam!”»

Sa mot di egoka nē esa, étēp n̄yē needi djekel ē Yezu ē

²⁵ Zukamwaa nē mot nadi eke l̄wōg wat bē nē Yezu. Yezu zokazeliig mis. Bhii tak, n̄yē eezēke nē n̄wō náá:

²⁶ «Mot ē kwyēl edu mē ɔ, ye goka é n̄yē byen sēeg nē n̄yēeg, myēl nē b̄on, b̄on n̄yēeg nē bēkēl. N̄yē goka é nē ebyen-byenaa tsik'ē emet. Yē di àadi deenek ɔ, n̄yē aanākwaakwak ēdi djekelam.

²⁷ Mot ē di àabēp mēlaaba mē, da bhii tak n̄yē é du mē ɔ, yenək tok nē ghwyil ēdi djekelam.

²⁸ Mot nḡot pak'en ē kwyēl esum boo ndjaa na vyēegvyēeg ɔ, ye goka é n̄yē pookodisi, étēp eval nēghu mētan̄ mē n̄yē goka nē ewyisal étēp esum ndjaa tak ē, waadjala.

²⁹ E kaab náá, n̄yē é zekēkan mēsa, da n̄yē é sik e ze. Tin, ekpaa-gon̄ ē bee deenek ɔ, bē ezēkēgō n̄yē.

³⁰ Bot neekeke náá: “Mot tak eekan esum ndjaa enȳɔpē. N̄yē àapakakwak esilal zumal.”

³¹ «Yē é tyee wat nē dhiiti mēkoozi di kwyēl eke lumela dēeb, bē nē nwyak dhiiti mēkoozi ɔ. Ye goka é n̄yē pookodisi sok étēp edjek nēghu, nē esodja bēmīl kam, n̄yē é nē ghwyil ekwak elumela dēeb nē s̄o mot zekē ghēē nē esodja bēmīl mēkam-mēmbá ɔ.

³² Yē bē náá, n̄yē aanākwaakwak ɔ, n̄yē waakyeed engoola-ngoola nē mēbhaadal pē daa s̄o mēkoozi, n̄yē dinaa etsetaēpe étēp edji n̄yē sa n̄yē di kwyēl ē, etēē náá, egwyem needi pak'wō ē.»

³³ Deenek bhii tak Yezu eebaazēbil ekpa náá: «E tok nē mot nḡot pak'en aakwak ēdi djekelam, n̄yē di àābet esa bē djas ɔ.»

Mēs̄on mē di àd̄val sonok ē

³⁴ «Mēs̄on é m̄bēē sonok. Yē bē náá, mēs̄on moo é, àākagwom ɔ, ye saa dāa étēp ye neebaabula egwomēpe?

³⁵ Yē aanāka baako val sonok, ye nākwyii bē étēp ekoobal ē b̄os nēghu étēp emwas kò ekwyiid. Yenēk kagoka é nē emwasaa-mwasak pē kel. Gwakeka nēghu bi é nē mēlō mē egwak ɔ.»

15

Kana bhata nawo ɔ, da n̄yē é baazēbela ɔ

¹ Bēn̄jēl ē epata e lapo, bē nē bot ē m̄bee dék naazēsēsēega e bhaaz ē Yezu étēp eze gwak n̄yē.

² EFalizyē bē nē beḡhan̄ ē mēkana mē etsi ē Zēeb nadi é so-s̄os pak'wō. B̄wō náá: «Ezaaba ē mot'ak é d̄wō nē embee bot. N̄yē epedē bē nē bē n̄wō e di wat.»

³ Deenek, Yezu é boolēē bē kana yak náá:

⁴ «Dhiiti motom pak'en ē di nē ebhata dhet ɔ, nḡot ē wo ɔ, n̄yēy kum ebhata ka bet dhiiti ebhata mēkam-mēten nē ená nē ebhata etēn nē ená lik ɔ, tō bal, kēsaa yii wo ɔ san̄ja, kēbatabela n̄yē.

⁵ Yε bε, nyε eebela nyε ɔ, nyε waamyaala, da nyε é ka kɛl nyε é, kɔ mɛbyak mɛ,

⁶ bula pɛ dɛl, djoo bɛsɔ nɛ bɔn nyɛɛg, zɛɛɛ bɛ náá: “Mɛ eebatabela bhata yam nawo ɔ. Dhaaka mena myaalaka.”

⁷ Ye é tyɛ wat nɛ biyɔ pɛ. Mɛ lɛɛ bin náá: Yε waadi nɛ boo mɛmyaala tɔ gwoo éɛp mot mesyem ngɔt naliig elyem ɔ, dhaa bot mɛkam-mɛtɛn nɛ ená nɛ bot ɛtɛn nɛ ená epiki, di ààbɛ nɛ gwyɛs eliig elyem bɔɔ.»

Kana pata nadiib ε, da é bε é baazɛbela ye é

⁸ «Nɛghu, yε bɛ náá, dhiiti moma naadi nɛ epata kam yii ghwooz na boo mɛtan, yε bɛ náá, wat eediib ɔ, nyε waatɔ, kɛtuub lambi, da nyε é kɛwaabal ndjan'ɛ, bhii tak da nyε é saa tityok-tityok nɛ lyem wat, batakeɛ bela yε.

⁹ Yε bɛ nyε eebela yε ɔ, nyε waadjoo bɛsɔ boa nɛ bot ε bɛ nɛ bɛ nɔɔ di di ɛɛt mɛndjaa wat ɔ náá: “Mɛ eebatabela pata yam nadiib ε, dhaaka zɛmyaala nɛ nam sama.”

¹⁰ Ye é tyɛ wat nɛ biyɔ pɛ. Mɛ lɛɛ bin náá: Efofop ε Zɛɛb ε waadi tɔ mɛmyaala éɛp mot mesyem ngɔt aaliig lyem ɔ.»

Kana mɔɔ motom nawo ɔ, da nyε é baazɛbela ɔ

¹¹ Yε Yezu ka baazɛke náá: «Dhiiti motom nadi é nɛ bɔɔ botom ɛbá.

¹² Ye é dhyeeb tak kazyɛ, ke nɛ sɛɛg náá: “Saag'am, dje mɛ yam ɛkɛɛ lyak di náá, mɛ waaboobela é, nɛ djheed.” E di tak é, sɛɛg'ɔɔ nazɛkaa ekum bɛ, pak bɔɔ bɛbá.

¹³ Ye zɛkpaa ba mɛlu bhii tak, ye é dhyeeb ka zɛnɔɔ yε kyee náá, bɔmsa yε, nɔɔ epata e tak, tɔ nɛ yε pɛ dhiiti dik ɛtsetaɛpɛ. Penek, wɔ gwaa nyε kɛbɔya tɔ mɛdjɛmɛl, zɛsaab elyak bɛ.

¹⁴ Bhis nyε nakazesaab esa bɛ djas ε, boo pwom naazɛtuula pɛ dik tak. Nyε nakadi é, nyε moo tɔ ɛdjɛl.

¹⁵ Nyε é boozeɛtɔ, kɛni mɛsa pɛ dáa dhiiti mot dik tak. Mot'enɔk é bookyɛɛd nyε kɛbaal engulu tɔ pyeeb ε.

¹⁶ Nyε nadi é, nɛ gwyɛs ɛdɛ bhum le kalubye* engulu nadi é dedɛ ε, ye naka saa é, nɛ nyε ààbɛ nɛ mot dje nyε yε ε.

¹⁷ E di'enek, nyε moo tin “ziibili” é siiza éɛp nyɛl'ɛ. Nyɛy náá: “Bot ε di sa mɛsa pɛ daa saag'am ɔ, djas ε lɔɔ ɛpedɛ edee kat, dhi mam eegwyɛ nɛ za wak.

¹⁸ Mɛ paakosik pɛ daa saag'am, kɛɛɛ nyε náá: Saag'am ee! Mɛ naasa mesyem sok bhwoob ε Zɛɛb, baasa nɛ nɔ.

¹⁹ Mɛ ààpakabaagoka náá, mɛ djooaa mɔn'ɔ. Nɔɔɔa mɛ tyee wat dáa bot ε mɛsa mɔ.”

²⁰ Nyε eezɛsik pɛ daa sɛɛg.

«Dáa nyε nadi, nyε dinaa ba ɛtsetaɛpɛ nɛ ndjan ε, sɛɛg eezɛbee mɔn, nyε é boo gek nyε ghon. Sɛɛg eezɛtɔ kaab, kɛbhoma nɛ nɛ, nyε eezɛbeedal nyε.

²¹ Mɔn eezɛke nɛ sɛɛg náá: “Saag'am, mɛ nasa mesyem sok bhwoob ε Zɛɛb, baasa nɛ nɔ. Mɛ ààbaagoka náá, mɛ djooaa mɔn'ɔ.”

²² Wɔ gwaa sɛɛg zɛke nɛ bot ε mɛsa mɛ náá: “Lelka ɛzyɛ mɛ nɛ kaad na nyenyɔ-nyɔ. Betka nyε yε ε. Sɔmka nyε ghwooz e djin. Betka nyε mɛpapa.

²³ Kɛ mɛtka mɔɔ ngɔmbɛ mena nawyel ɔ, da bi é gó nyε, mena neesaka ɛbyon,

²⁴ ɛtɛɛ náá, mɔn'am nadi é, nyε eezɛgwyɛ; nyε eegom. Nyε nadi é, nyε eewo; nyε eebatabelaa.” Mbɛɛ ɛbyon é boozeɛkan.

²⁵ «Esok tak, mɔn mɛgwyak mɛ nadi é, pɛ epyeɛb. Dáa nyε ka bula ε, nyε moo kunaa nɛ ndjan ε, nyε ka gwak é dhok ε tap, kul nɛ ghom, nɛ mɛbɔl.

²⁶ Nyε eezɛdjoo dhiiti kwom, zɛdji nyε náá: “Yenek é yaa?”

²⁷ Ye é kwomenɔk ka bɔɔza nɛ nɛ náá: “Boo-mot, dhyeebɔ eebula. E di tak ε, soog é boogó mɔɔ ngɔmbɛ mena nawyelka ɔ, ɛtɛɛ náá, mɔn eebula nyɛl ɛnyɔɛpɛ.”

* 15:16 kalubye: le dhaa tyee ebha.

²⁸ Mɔn mɛgwyak ɛ boobela ɛbuk, nyɛ eezɛbyen ɛni-niaa tɔ ndjaa. Ye ɛ sɛɛg kawyis kɛdjaala nɛ nɛ ɛtɛp nyɛ neeni tɔ ndjaa.

²⁹ Wɔ gwaa mɔn zɛbɔɔza nɛ sɛɛg nɔ́á: “Gwaka, mɛ moo ɛ nɛ zukamwaa nɛ membu mɛ di sa wɔ mɛsa tyee kwom ɛ. Mɛ ààbyen dhiiti lwomelɔ wat. Wɔ bee ɔ, wɔ dinaa ààpaakodje mɛ djeak ba mɔɔ ngɔmbɛ ɛtɛp mɛ neesa ɛbyon, bis nɛ bɛsɔ bam.

³⁰ Beea, e di mɔn'ɔ nwyak ka bula ɔ, nyɛy mot naasaab elyak bɔ djas nɛ boa mɛzɔ ɔ, ɛtɛp'ɛ, wɔ eebatalwom nɔ́á, bɛ gó nyɛ mɔɔ ngɔmbɛ mena nawyel ɔ.”

³¹ Ye ɛ sɛɛg ka lɛɛ nyɛ nɔ́á: “Mɔn'am ee! Menabel ɛ di mɛlu djas. Mɛ bee ɛ nɔ́á, esa ee mɛ di nɛ yɛ djas ɛ, ye ɛ yɔ.

³² Mena goka ɛ nɛ esa tɛtɛ ɛbyon, da mena ɛ myaala, etɛɛ nɔ́á, dhyeebɔ nwyak nadi ɛ, nyɛ eezegwyɛ; nyɛ eegom. Nyɛ nadi ɛ, nyɛ eewo ze; mos nyɛ eebelaa.”»

16

Kana ndɔmbɛ na mɛtselal

¹ Yezu eezɛke nɛ bɛdjekel bɛ nɔ́á: «Dhiiti kum mot nadi ɛ, nɛ ndɔmbɛ. Bot eezɛlɛɛ kum mot'enɔk nɔ́á, ndɔmbɛ yɛ ɛpesaab nyɛ esa.

² Kukuma yɛ eezɛdjɔo nyɛ, bhii tak nyɛ eezɛke nɛ nɛ nɔ́á: “Mɛ ɛpedyeebagwak embee menduk dum nɛ din ɛ lɔ. Pokobaɲa mɛ dɔ́a wɔ di baal esa bam ɛ, etɛɛ nɔ́á, wɔ aanàkabaadi ndɔmbɛ yam.”

³ Ndɔmbɛ eezɛke tɔ lyemɛ met nɔ́á: “Mɛ sa dɔ́a, dɔ́a di nɔ́á, kukuma yam moo zɛɛɛk ɛbaalel ɛ esa bɛ e membɔ mam'aak. Mam ɛ di ààbɛ nɛ ghwyil mɛsa mɛ epyeeb bak. Ebeeak nɛ sa mam sen.

⁴ Mɛ nɛ gu dɔ́a mɛ aasa ɛtɛp bot neemyaal mɛ tɔ mendjaa mɔɔ bhis kukuma yam aadis mɛ e mɛsa ɛ.”

⁵ Tin, nyɛy zokazɛdjɔo mot nɛ mot nadi kola kukuma yɛ sonok ɔ. Nyɛ eezɛke nɛ mot ɛsok nɔ́á: “Wɔ ɔ nɛ kola kukuma yam edhen?”

⁶ Nyɛ eezɛbɔɔza nɔ́á: “Etondo bɛmul mɛ bhum oliv dhet.” Ndɔmbɛ zɛke nɛ mot'enɔk nɔ́á: “Lela ɛdisi, ba mɛkana mɔ, kwyala tɔ tak mɛkam-mɛtɛn.”

⁷ Bhis yenɔk nyɛ eebaake nɛ nyaa tak nɔ́á: “Ha wɔy, wɔ ɛ nɛ kola kukuma yam edhen?” Mot tak eezɛbɔɔza nɔ́á: “Eghuudɛ mɛbhisa dhet”. Ndɔmbɛ zɛke nɛ mot'enɔk nɔ́á: “Lela ɛdisi, ba mɛkana mɔ. Kwyala mɛkam-mɛtɛn nɛ mɛkam-mɛlɛl.”

⁸ Tin, kukuma zokazɛduwal mbee ndɔmbɛ yenɔk dum nɛ mɛsa mɛ etson nyɛ sa nɛ bot ɛtɛp nyɛ needi ààbyenaa bhis nyɛ aasɔaa ɛ mɛsa ɛ. Etɛɛ nɔ́á, bot ɛ bɔs'ak nɛ gu ɛkwyeeel pak'ɔɔ dhaa dhanɲaa bot ɛ di kɛ tɔ gwyɛ ɔ.»

⁹ Yezu eebaazɛbil nɔ́á: «Deenek mam lɛɛ bin ɛ nɔ́á: Beyaka ɛsɔ nɛ mɛvu mɛ di kɔɔ bot kɔ bɔs'ak ɛ. Etɛɛ nɔ́á, e di mɛvu menek aadi nɔ́á, ye tokapɛ ɔ, Zɛb ɛ waamyaal nɔ́á, bi di tɔ ndjan'ɛ di na kɔm-kɔm.

¹⁰ Mot di sosoob tɔ esa ee dem ɔ, mot tak ɛ waadi pe sosoob tɔ eboo esa. Mot aadi ààdi sosoob tɔ esa ee dem ɔ, nyɛ aanàkwaadi sosoob tɔ eboo esonok.

¹¹ Yɛ bɛ nɔ́á, bi nabɛ ààgu ɛdi sosoob ɔ nɛ dɔ́a bi nadi ɛ be mɛvu mɛ mɛkɔɲ di kɔ bɔs'ak ɔ, ɛzɛ aadi nɛ ɛbwaalel nɛ nen, da bɛ ɛ dje bin tɛtɛ mɛvu?

¹² Yɛ bɛ nɔ́á, bi nabɛ ààgu ɛdi sosoob dum nɛ esa e bɔɔ bɛsɔ bin ɔ, ɛzɛ aadjɛ bin embɛɛ esa ee nazekoobela bin ye ɛ?

¹³ «E tok nɛ mot-mɛsa ngɔt aasa mɛsa mɛ ekukuma ebá. Deenek nyɛ waabhina ngɔt da nyɛ ɛ kwyl nwyak; nɛghu nyɛ waake kwyl esa mɛsa mɛ ngɔt, da nyɛ ɛ byen yii nwyak mot. Bi tok nɛ ghwyil esa e di wat mɛsa mɛ Zɛb nɛ mɛsa mɛ epata.»

Bɛdhiiti ɛtɛp ee Yezu nadi lii ɛ

¹⁴ EFalizyɛ naagwak ɛtɛp ee Yezu nadi lii ɛ djas. Bɛ ɛ boozɛni egɔ nyɛ etɛɛ nɔ́á, elyem bɔɔ naadyeebakwyl epata dhaa nyel.

¹⁵ Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi é bot ε di tela mɛnyel e mis mε bot náá, bi é bot ε epiki. Guka náá, Zεeb ne gu ebhum elyem bin. Etεε náá, esa ee bot di bee náá, ye é eboo esonok ε, Zεeb bee ε náá, ye é etεp e gwyes e mis mε.

¹⁶ «Ewala ε etsi ε Moiiiz ne ekwyala e bengooel ε mεkpa ε Zεeb nabɔya, kεsik é gheη ε Zan nduuel-bot. Kana membu mε tak, Mbεε Bhaadal Eyon ε Zεeb epelεεel, mot ne mot goka é nye sa ye mεghaaz étεp ebela di tɔ tak.

¹⁷ Ye nakoozobe náá, gwoo ne bɔs é ne ghwyil esi yɔbɔ, ààbε ne tεp. Ye kabε mεkpa mε etsi ɔ, ye aanákwaakodisaa-disak ba mɔɔ εkyε wat tɔ tak.

¹⁸ «Motom djas aabyen myel, da nye é kεba dhiiti moma sis ɔ, motom tak sa é εzɔ. Tin, motom aaba moma nazεpεεaa e εbá ɔ, sa pe é, εzɔ.»

Kana djel mot Lazaad, bε ne mot ekum

¹⁹ «Ye nabe é ne dhiiti mot ekum. Mot ekum tak nabe-bot é mbεε ekaad bεna-eboo-metan. Nye nadidi ε tɔ mbεε wolo ndjaa ne tɔ mεvu. Nye de-dε é mbεε edee bekuma ε bot ne boo metan dǎa bot ε di tɔ mεbyon ε melu djas.

²⁰ Sok eniel ε ndjan'ε, ye nabe é ne dhiiti djel mot nadi é dje-dja si tin ɔ. Din ε mot tak nabe é Lazaad. Nye nabe é ne mεpyon “kpeen” e nyel djas.

²¹ Djel mot'enok nabe é ne gwyes ε dedε bɔɔ eghutu-ghutu edee nadi é kwyt e mesa mot ekum enok. Tin, bela náá, bebhye nadi ezye, zεwyiiz mεpyon mε.

²² Tin, djel mot eezεkpaa ne mεsyee, gwyε. Efofop zokazεnɔ nye, kεnεεg nye é bhaaz ε Abalaam. Mot ekum zokabaazεgwyε ye, nye zokadela.

²³ Nye nadi ezuk εbuεpe kɔ dεl ε bot ε nazεgwyε ɔ. Nye é boo zεben mis, nye kabee ne εtseta é, Abalaam zεnɔ Lazaad e bhaaz'ε.

²⁴ Bhii tak nye eezεbootsim: “Tata Abalaam! Geka mε ghon. Lwoma Lazaad nye duu djin tɔ mεdii, bhii tak da nye é zεtɔlal mε étɔ ε tak kɔ djem. Etεε náá, mε εpezuk εbuεpe ne mεgoo mε du'ak.”

²⁵ Tin, Abalaam eezεbɔɔza ne ne náá: “Mɔn'am, taala náá, wɔ naabela bεtε ne ekum esok wɔ nabe, wɔ dinaa ne tsik ε. Ye kabε Lazaad ɔ, nye nabe é mot mezuk. E di nye di wak'ak, nye εpebela ye mεnyɔ. Ye kabε wɔy ɔ, wɔ moo é tɔ mezuk.

²⁶ Baabela náá, ye é ne boo guk na diidim pak'enaka. Deenek bot aakwyel εtsel, étεp εzye penek ɔ, nye aanákwaak εtsaal dwoob. Baabela náá, bot aadi ee kwyl εdhaa, tɔ pε yii kyee ɔ, aanákwaakwak pe.”

²⁷ Mot ekum zokazεke náá: “Tata, mε waab ne nɔ náá, wɔ kyeed Lazaad tɔ ndjaa saag'am,

²⁸ penek, mε é ne bεdhyyeb εten. Nye kε edul bε mεlɔ e kaab náá, bε εzεkεzye pε yak di mezuk.”

²⁹ Abalaam eezεbɔɔza ne ne náá: “Bɔɔ penek, bε é ne etsi ε Moiiiz ne bengooel ε mεkpa ε Zεeb étεp edul ε bε mεlɔ. Bε gwak mεlyo mɔɔ.”

³⁰ Mot ekum zεke náá: “Tata Abalaam, yenek djas aanákwaadjala! E nyɔ é náá, mot dus tɔ bot ε nazεgwyε ɔ, da nye é kεlii ne nɔ ɔɔ, tin é bε aaswoola mεfulu mɔɔ ne tseetsε.”

³¹ Deenek Abalaam eeεaazεke ne ne náá: “Bε é di aakwyel εgwak Moiiiz ne bengooel ε mεkpa ε Zεeb ɔ, bε aanákwaakomyaal mot ye nákoɔ zo di mot dus tɔ bot ε nazεgwyε ɔ.”»

17

Mesyem ne epelak

¹ Yezu eezεke ne bεdjekel bε náá: «Ye é tseetsε náá, ye waadi ne mεbεk mε di náá, mot aanákwaagwoob ε, mεbεk mε tak ε waasa náá, bot sa mesyem. Tin, saabεgɔs é náá, ha kpaa-ghon ne mot aaka mεbεk menek ɔ.

² Ne mbi mot deenek ye goka é náá, bε tsel nye boo εkok e tsun, da bε é lóo nye tɔ boo dii mεsɔn. Ye àànyɔ náá, nye kwyesaal ngɔt tɔ bɔɔ di dum kon ne nam ɔ tɔ mesyem.

³ Nyanka mis.

«Mɔn nyoog ε syem ne nɔ ɔɔ, djɔoa nye, da wɔ é dul nye mɛlɔ ne lyem wat. Tin, nye liig lyem ɔɔ, pela nye.

⁴ Nye sa wɔ é embee esa dwoo wat esok etɛn ne ebá, nye bubula esok djas, éteɸ ezeke ne nɔ náá: “Pela mɛ! Mɛ eegu ebiyo ε lam” ɔɔ, da wɔ é pel nye.»

Edum ε koŋ ne Zεεb

⁵ Bot ε lwoma ezeke ne Gheŋ náá: «Bila bis edum ε koŋ ne Zεεb.»

⁶ Deenek, Gheŋ eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi é pe di é di, é dum ε koŋ ne nam ebuɸe daa mɔɔ ndu le mutaad ɔ, pe bi ε waake ne etsok elak náá: “Disa ekanjal bɔ wak. Tɔa, kebe nyel'ɔ tɔ dii mɛsɔn”, nye waasa sa ekwosak ε lɔ kwyl ε.»

Sa mot-mesa di egoka ne esa ε

⁷ «Djhooka, pookogek daa: Wɔ di ne mot-mesa mɛ di be wɔ epyeeb neghu ebaal ε wɔ esaa ε etan ɔ, esok wɔ di é bee mot tak é bula pe ndjaa bhis mesa ε, wɔ ne ke ne ne náá: “Lela ezye zedi kɔ mesa wɔ neede ee”? Aàbe!

⁸ Mɛ bee é náá, nye waake ne ne náá: “Djaaba mɛ edee, bhii tak da wɔ é kegwyia, da wɔ é swoola ekaad. Bhii tak da wɔ é zelaa mɛ edee, mɛ neede. Bhis mam aasilal ede edee ne mɛdii ε, wɔy é ne ghwyil eka de yɔ.”

⁹ Nye tok ne teɸ eghaapeɸ mot-mesa mɛ etee náá, nye eesa mesa mɛ kukuma ye lwom nye é. Ye tok deenek ee?

¹⁰ Ye é tyee wat ne biyɔ pe. Esok bi aadi náá, bi eezesa mesa mɛ bi lwomaa náá, bi sa ε, keka náá: “Bis tok vanj bot ε mesa. Bis zo sa é, yii lwoma náá, bis sa ε.”»

Yezu eetsik bot ε ebé ε zezam kam

¹¹ Daa Yezu nadi etɔ pe Yeluzalem ε, nye nadhan ε mbaka-mbaka é kpal pak kyee del ε Samali ne Ghalile.

¹² Daa nye natuula kɔ ebeseɸ ε del ε, wɔ gwaa bot ε ebé ε zezam kam zokazeboma ne ne. Be eezetyaa tetel ba etsetape ne ne.

¹³ Be moo tin é tsim náá: «Hyee Yezu, Gheŋ! Geka bis ghon!»

¹⁴ Daa Yezu nabee be ε, nye é booke ne nɔɔ náá: «Tɔka kelyaal mɛnyel men pe daa beghaa-Zεεb.» Daa be nadi be dinaa etɔ-tɔak ε, be naazetsak.

¹⁵ Mot ngɔt pak'ɔɔ zokabula pe bhis, é eduwal ε Zεεb ne etsim.

¹⁶ Nye eezeduma sok bhwoob ε Yezu mebonj si, nye eezeghaapeɸ Yezu. Ye kabelá é náá, mot tak nabe é mot del Samali.

¹⁷ Yezu ezeke náá: «Bɔɔ bot kam djas eetsak, etsal é? Haa bak bot betɛn ne bená moo wo?

¹⁸ Ye tok ne mot ngɔt pak'ɔɔ taala ebula éteɸ ezeghaapeɸ Zεεb, ye di ààbe ndjon'ak nye emet ɔɔ?»

¹⁹ Bhii tak Yezu ezeke ne ne náá: «Wyela, da wɔ é nɔɔ nyel'ɔ tɔ. Emyaal ε lɔ eetsik wɔ!»

Etuula ε Eyonj ε Zεεb

²⁰ EFalizye zokazedji Yezu náá: «Eyonj ε Zεεb aazyɸ den?» Yezu eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Eyonj ε Zεεb aanàkwaazyɸ, mis mɛ bot djas é bee.

²¹ Bot ε waake ne nen náá: “Beeka, ye é wak,” neghu “Beeka ye di poon'enek!” E nyo é, bi gu náá, Eyonj ε Zεεb é e di bi di'enek.»

²² Bhii tak nye ezeke ne bedjekel náá: «Ewala epezyɸ, ewala bi aadi ne gwyɸ ebee Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot, ye nàkoo zo be beaaa ba dwoo wat ε. E ewala tak bi aanàkwaabee nye.

²³ Be waaleɸ bin náá: “Nye é wak,” neghu náá, “Nye é poon.” Deenek, sa mot ààtɔ. Sa mot ààdu ne kaab.

²⁴ Daa ngwyɸ bhi di kas tɔ gwoo ε, dje gwyɸ tɔ gwoo djas ε, ye aadi é deenek e dwoo Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot.

²⁵ Esok ne eteɸ binek ne sɛɛ, ye goka é náá, Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot pookozuk ebuɸe, da bot é di kɔ bɔs'ak mos'aak ε pookoswonan nye.

²⁶ Dáa ye nasael é gheñ ε Noe ε, ye aabaazosael deenек e dwoο Sεεñε Mɔn Mot.

²⁷ Eghen tak bot nadi ede edee ne de menyok. Be nadi eba meba ne ekedje bɔɔ bɔɔ é meba, keyaka ne dwoο Noe nani tɔ boο eleed ε. Bhii tak, boο bhyon nazyε, wɔ gwaa ye zedesal bɔɔ djas, bɔɔ djas gwyε.

²⁸ Ye aadi é, tyee é gheñ ε Lot. Eghen tak, bot nadi ede edee ne de menyok. Be nadi ebɔmsa esa bɔɔ ne bɔm yii besɔ bɔɔ. Be nadi ebe epyeeb ne esum ε mendjaa.

²⁹ Tin, dwoο Lot nadus kɔ dɛl ε Sodɔm ε, ye nabe é Zεeb naakwyital bhi ma du, ne pup na góo-góo kɔ dɛl, bot djas zokagwyε.

³⁰ Ye aabaazosael ε deenек é dwoο Sεεñε Mɔn Mot aalyaal nyel e mis me bot ε.

³¹ «E dwoο tak, mot aadi e di di pe ko tɔ ndjan'ε, da nyε é ka lik esa be pe si tɔ ndjan ɔ, nyε tok ne ghwyil ebaasul étεp εzenɔɔ esa ee nyε lik pe si ε. Tyee wat ne mot aadi tɔ pyeeb ɔ: Nyε aanákwaabaabela ghwyil esik pe ndjan'ε.

³² Taalaka sa naseε ne mwaa Lot ε!

³³ Mot aasuu ekwyεεg ε tsik'ε ɔ, nyε waasu tsik'ε. Mot aakwyel esu tsik'ε ɔ, waabaal tsik'ε.

³⁴ Me lee bin é tseetse náá, e pum tak, bot ebá waadjaasi gon wat. Ngɔt ε waanɔjaa; nwyak ngɔt likaa.

³⁵ Boa ebá aadi é, é dum tɔ bwak wat. Ngɔt ε waanɔjaa; nwyak ngɔt likaa. [

³⁶ Bot ebá ε waadi tɔ pyeeb. Ngɔt ε waanɔjaa; nwyak ngɔt likaa.]»

³⁷ Bedjekel be zokazɛdji nyε náá: «Gheñ, etεp binek djas aasael pe yaa sum di?» Wɔ gwaa nyε zεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Esok bi aadi é bee mebek é kii tɔ gwoο ε, keka náá, muu tit é tin.»

18

Kana kus moma ne tetεp

¹ Bhii tak Yezu eebaazelii ne nɔɔ tɔ kana yak étεp nyε neelyo be náá, be goka é náá, be gheedjaala melu djas, ààbula bhis.

² Nyε eezεke náá: «Pe kɔ dhiiti ghaada wat, ye nabe é ne dhiiti tetεp ngɔt nadi náá, etεp e Zεeb, ààgwyak nyεy ɔ. Nyε nabe é ààkobem ba ne mot.

³ Kɔ dɛl ε tak, ye nabe é ne dhiiti kus moma nadi é pyap εzyε pe dáa tetεp tak é zεkeke ne ne náá: “Péεa me tεp bis di ne ye bis ne bot bak'aak,” etεε náá, nyε nadi é gu náá, nyε é ne gham.

⁴ E meken, tetεp nadi byen. Deenек nyε eezεke tɔ lyeme náá: “Ye ko be náá, me ààkaab Zεeb ɔ, baadi náá, mam ààbis bot ɔ,

⁵ dáa ye di náá, kus moma yak epemyel me ε, ye goka é me péε tεp'ε étεp nyε neekat εpyap wak.”»

⁶ Bhii tak Gheñ eezεbaabil náá: «Gwakeka dáa mbee tetεp tak nalii é.

⁷ Tin, Zεeb tok ne ghwyil ekwyee bot ε nyε nazesée ɔ, bot ε tak ε di ewaab esonok pe daa le mwos ne pum ɔ. Nyε aanákwaakwyee be?

⁸ Me lee bin ε tseetse náá: Nyε waalel ekwyee bin kaab dum ne ghamen. Tin, esok Sεεñε Mɔn Mot aazyε é, nyε waazebela bot ε di dum kon ne Zεeb ɔ kɔ bɔs'ak ee?»

Kana Falizye be ne nɔñel epata e lapo

⁹ Yezu eebaazelee kana kɔ esu ε bot ε di bun náá, be é bot ε epiki, da be é kadyamal é bɔn nyεεg bɔɔ ɔ. Nyε eezεke ne nɔɔ náá:

¹⁰ «Bot ebá naazebyet pe kok Ndjaa-ebuwa kedjaala; ngɔt nadi é Falizye, dhiiti kadi é nɔñel epata e lapo.

¹¹ Falizye eezεtyaa e ye di, nyε moo djaala náá: “Hee, Zεeb! Me eeduwal wɔ, etεε náá, me tok dáa bedhiiti bot: be é bot ε djii, embee bot, bot ε mezɔ. Me epeduwal wɔ, etεε náá, me tok dáa nɔñel epata e lapo di'ak.

¹² Mam tsi edee é, esok ebá tɔ yenga wat. Me ne dje wɔ endiyal kam bam.”

¹³ Nɔ̃ɲel epata e lapo natyaa ye é ba etsetape. Nyey ààben mis pɛ ɛko. Nyɛ eekɛl mɛmbɔ kɔ lo. Nyey náá: “Iyeee, Zɛɛb, wɔy ààkokek mɛ ghoŋ e? Mam mot mesyem.”»

¹⁴ Yezu é boozeke náá: «Nɔ̃ɲel epata e lapo naka sik é, Zɛɛb eezɛpel mesyem mɛ, ààbɛ Falizyɛ. Ètɛp tak é di náá, mot ɛ ghɛɛ nyel ɔ, Zɛɛb ɛ waasiil nyɛ. Mot ɛ siila ɔ, Zɛɛb é bin nyɛ.»

Yezu ɛpesɛɛ bɔɔ dhyeeb mɛtel

¹⁵ Bot naazyɛ nɛ bɔɔ tɔlɔɔ bɔɔ pɛ dɔ́a Yezu ètɛp nyɛ neekɛl mɛmbɔ kɔ lɔɔ. Tyee bɛdjekɛl nakabee deenɛk ɛ, bɛ naazɛbhem bɛ.

¹⁶ Tin, Yezu eezeke náá, bɔɔ tɔlɔɔ tiila pɛ nyɛ nadi é: «Betka bɔɔ dhyeeb bɛ zyɛ pɛ daa lam. Sa bi ààlu bɛ, etɛɛ náá, Eyoŋ ɛ Zɛɛb é yii bot ɛ di dɔ́a bɔɔ dhyeeb ɔ.

¹⁷ Tsɛɛtsɛ nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ náá: Mot ɛ di ààmyaal Eyoŋ ɛ Zɛɛb dɔ́a mɔɔ dhyeeb ɔ, nyɛ aanàkwaani tɔ tak.»

Mot ekum

¹⁸ Dhiiti kukuma eYuda ngɔt zokazɛdji Yezu náá: «Mbɛɛ lyoel, mɛ goka nɛ esa dɔ́a ètɛp mɛ neebela tsik na kɔm-kɔm?»

¹⁹ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ètɛp yé wɔ di djóo mɛ mbɛɛ lyoel? Ye tok nɛ mbɛɛ mot kɔ bɔs'ak bhis Zɛɛb nyey nyɛ ɛmet.

²⁰ Wɔ nɛ gu etsi djas: “Sa wɔ ààsa mɛzɔ. Sa wɔ ààgó mot. Sa wɔ ààdjii sa mot. Sa wɔ ààlɛɛ elɛŋ e etsal dum nɛ sɔ mot. Duwala soog nɛ nyoog*.”»

²¹ Mot'enɔk eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Etsi binek djas mɛ nɛ duwal yɛ, kana edhɔma bam, kɛkum dwoo pan mos'ak.»

²² Bhis Yezu nagwak nyɛ é, nyɛ eezeke nɛ nɛ náá: «E zokalik é wɔ sa sa wat: kɛbɔmsa esa bɔ djas, da wɔ é nɔɔ epata e tak, djɛ bɛdjɛl ɛ bot. Tin, wɔ waabela mɛvu tɔ gwoo, bhii tak da wɔ é zɛdu mɛ.»

²³ Dɔ́a mot mɛvu menɔk nagwak deenɛk ɛ, ye nabe é mɛkpa menɛk naatek nyɛ nyel na wɔyɔŋ, etɛɛ náá, nyɛ nadi é, nɛ mɛvu ɛbuepe.

²⁴ Dɔ́a Yezu nabee náá, lyem mot mɛvu menɔk nabe é, ye naakpan ɛ, nyɛ é boozeke náá: «E kɔɔla nɛ bot ɛ di nɛ ekum ɔ, bɛ ni tɔ Eyoŋ ɛ Zɛɛb!

²⁵ Elyel náá, boo yaaga kyee bɔs bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ dhaa tɔ ba mɔɔ elen ɛ dhɔɔ, baadhaa-dhaŋa mɛlyel nɛ mot mɛvu ètɛp nyɛ neeni tɔ Eyoŋ ɛ Zɛɛb.»

²⁶ Bot ɛ nadi gwak nyɛ moo tin é ke pak'ɔɔ náá: «Yɛ bɛ deenɛk ɔ, ɛzɛ aabela tsik?»

²⁷ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Sa di náá, bot aanàkwak ɛ, Zɛɛb aanàkwaakat yɛ.»

²⁸ Wɔ gwaa Pyɛɛd ke náá: «Gwyáka, bis ezebet djas ètɛp ɛdu ɛ wɔ.»

²⁹ Yezu é booleɛ bɛ náá: «Tsɛɛtsɛ nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ náá: Mot ɛ bet ndjan'ɛ, nɛghu myɛl, nɛghu bɔn nyɛɛg, nɛghu sɛɛg, nɛ nyɛɛg, nyɛ baabet bɔɔ bɛ ètɛp ɛ Eyoŋ ɛ Zɛɛb ɔ,

³⁰ nyɛ waabela bɛtɛ nɛ bot binɔk é mɛwala mak. Dɔɔ nɛ tɔ tsik aazyɛ bhis'aak, nyɛ waabela tsik na kɔm-kɔm.»

Moo é tyee esok elɛl, Yezu di lɛɛ esyee nɛ gom ɛ lɛ ɛ

³¹ Dhiiti dwoo, Yezu zokanɔɔ bɛdjekɛl kam nɛ bɛbá, e bhaaz'ɛ. Nyey nɛ nɔɔ náá: «Gwakeka! Mena moo tɔ pɛ Yeluzalɛm. Penɛk ɛ yɛ aadjala djas bɛngooelɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb nazekwyal dum nɛ Sɛɛŋɛlɛ Mɔn Mot ɛ.

³² Nyɛ waaseebaa é mɛmbɔ mɛ bot ɛ di ààbɛ bot é mbyak eYuda ɔ. Bot binɔk aadek nyɛ, lee nyɛ, nɛ ɛsɛɛ é nyɛ mɛtel.

³³ Bɛ waanyuu nyɛ nɛ eghwyɛs. Bhii tak, bɛ waagó nyɛ. Mɛlu mɛlɛl bhii tak, nyɛ waagom.»

³⁴ Ghuna bɛdjekɛl kadi é, ààgu sa wat tɔ ètɛp ee nyɛ nadi é ke ɛ. Ye nadi nɛ nɔɔ syela. Bɛ nadi é, ààgu sa Yezu nalii ɛ.

Yezu eetsik mot edhim pɛ Yeliko

* 18:20 ɛwy 20.12-16; Det 5.16-20

³⁵ Dáa Yezu nabe náá, be moo kunaa ne Yeliko ε, ghuna dhiiti mot na edhim nadi é, ndiindil e ngwoob gba. Nye nadi é, mot engwyeebel.

³⁶ Nye eezεgwak etap ε zukamwaa ne mot eezye pe kyee nye nadi é, wɔ gwaa nye zedji sa nadi dhan ε.

³⁷ Be zεεε nye náá: «Ye é Yezu, mot Nazalet, ε di dhaa tin.»

³⁸ Wɔ gwaa nye zetsim náá: «Yezu, Mɔɔ Dhavid, geka me ghon!»

³⁹ Betεε ne bot ε nadi kepe sok ɔ moo tin é bhem nye, ne é lyak nye, étep nye needi gwyem. Tin, nye eebaazεloogal gwood εlyelepe: «Mɔɔ Dhavid, geka me ghon!»

⁴⁰ Yezu eezetyaa. Bhii tak, nye eezεlwom náá, be zye ne ne daa le. Dáa mot edhim binɔk natiila pe Yezu nadi é, Yezu eezedji nye náá:

⁴¹ «Wɔ kwyel náá, me sa wɔ yé?» Mot edhim binɔk eezεbɔɔza ne ne náá: «Ghen, me kwyel ε náá, mis mam baabenjel!»

⁴² Yezu zεke ne ne náá: «Bee, emyaal ε lɔ eetsik wɔ.»

⁴³ E di'enek wat, mis me eezεbenjel. Bhii tak, nye moo du Yezu é duwal Zεeb. Dáa edhuu ε bot ε nadi tinaak ɔ djas nabee deenek ε, bɔɔ djas naduwal Zεeb.

19

Yezu be ne Zasye

¹ Bhis nye natuula kɔ del ε Yeliko, Yezu eezεkpaa tɔ pe yii kyee del.

² Kɔ del ε tak, ye nabe é ne dhiiti mot, din ε le nabe é Zasye. Nye nadi é, kukuma benɔnel ε epata ee elapo, nye nadi é, mot ekum.

³ Nye nadi esuu ebee Yezu, saabεɔs kabe é náá, nye nadi é εwulalepe. Nye nabe é ààbe ne tyee nye bee Yezu, etεε náá, bot nadi é εbuεpe.

⁴ Tin, nye é boozeɔwɔyis kaab tɔ pe sok kego kɔ mɔɔ le sikomood, etεε náá, Yezu ε dhaa tin ɔɔ, nye neebεe nye.

⁵ Dáa Yezu nakum é di'enek ε, nye zεben mis pe εko, nye é boolεε ne Zasye náá: «Lela εsul Zasye, etεε náá, ye goka é náá, mos, me sulal tɔ ndjan'ɔ.»

⁶ Tin, wɔ gwaa Zasye zεsul kɔ le kaab ε kaab. Bhii tak, nye eekedisɔ be ne Yezu tɔ ndjan'ε ne mεmyaala εbuεpe tɔ lyem.

⁷ Dáa bot nabee deenek ε, bot naadyeebalii εbiyoεpe kɔ εsu ε Yezu étep tak. Be nadi ekeke ε náá: «Mot tak eetɔ, kedɔ tɔ ndjaa mot na mbee dék!»

⁸ Zasye eezεwɔyεl sok bhwoob ε Yezu, nye eezεke, ne ne náá: «Ghen, gwaka. Me waakaa mεvu mam ekyee ebá. Kyee wat me waadjε bedjel ε bot, ye be náá, me naanɔ epata e mot, dhaa yii me nawaagoka ne enɔn ε, me waabulal nye metan me mεnɔn é esok ená.»

⁹ Tin, Yezu eezεke ne ne náá: «Dwoo pan mos'ak, tsik eeni tɔ ndjan'ak, etεε náá, wɔy pe é dha ε Abalaam.

¹⁰ Etεε náá, Sεenjelε Mɔn Mot nazye é, zεsaa ne tsik bot djas nazewo ze ɔ.»

Kana mεdhεεb me laaad

¹¹ Yezu eebaazεεε dhiiti kana dum ne bot ε nadi é gwak nye ɔ. Nye nadi é, nye eezεkunaa ne Yeluzalem. Bot nadi é gek é náá, Eyon ε Zεeb eezεkɔ ne etuula.

¹² Tin, Yezu eezεke ne nɔɔ náá: «Mot ngɔt nabyel du wat ne bekuma ε bot ɔ zokazetɔ mεdjon pe dhiiti del etsetape ne del ε le étep nye neeke djεaa boo mεkoozi. Bhii tak nye zεbula pe del ε le.

¹³ Esok ne nye ne tɔ, nye eezεdjɔɔ bot ε mesa me kam, lik be mot ne mot εdhεεb ε lɔɔd wat nadi ne boo metan ε. Bhii tak nye eezεke ne nɔɔ náá: «Likeka é liig mεmbɔ ne epata bak, kekum dwoo me aaboo bul ε.»

¹⁴ Tin, kaa bela náá, bot ε del ε le nadi bhina nye. Wɔ gwaa be zεlwom bot nyey àagu, étep bot ε tak neeke leε náá: «Bis ààpakwɔyεl náá, mot'enɔk di mεkoozi mis.»

¹⁵ Saabεɔs ne nɔɔ, ye naka swaala náá, be naabatadjε nye boo mεkoozi. Bhii tak nye eezεsik pe del ε le. Dáa nye nakakum ε, wɔ gwaa nye zεdjɔɔ bot ε mesa me nye nadje be

epata ɔ, éteɸ nyɛ needji bɛ bim epata ee nakala kɔ yii nyɛ nalik bɛ nɛ yɛ éteɸ eliig ɛ mɛmbɔ ɛ.

¹⁶ Mot ɛsok eezɛzyɛ, nyɛy nɛ nɛ náá: “Kukuma, mɛ eebela mɛdhɛɛb mɛ lɔɔd kam kɔ yii wɔ nalik mɛ nɛ yɛ é.”

¹⁷ Mɛkoozi eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: “ɛnyɔɛpe! Wɔ é mbɛɛ mot-mɛsa. Dáa yɛ di náá, wɔ kɛ tɔ etsonj dum nɛ bɔɔ esonok ɛ, mɛ eedil wɔ kɔ bɔɔ mɛkoozi mɛ lɛt eghaada kam.”

¹⁸ Mot nadi du bhis konj mot ɛsok ɔ eezɛzyɛ yɛ. Nyɛ eezɛke nɛ kukuma yɛ náá: “Kukuma, mɛ eebela mɛdhɛɛb mɛ lɔɔd mɛtɛn kɔ yii wɔ nalik mɛ nɛ yɛ ɛ.”

¹⁹ Mɛkoozi eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: “ɛnyɔɛpe wɔy, mɛ eedil wɔ kɔ bɔɔ mɛkoozi mɛ lɛt eghaada etɛn.”

²⁰ Nwyak dhiiti mot-mɛsa eezɛzyɛ. Nyɛ eezɛke nɛ kukuma yɛ náá: “Kukuma, beea ɛdhɛɛb ɛ lɔɔd wɔ nalik mɛ nɛ yɛ ɛ. Mɛ ààpabe. Mɛ kwom yɛ é syela tɔ pes kaad.

²¹ Etɛɛ náá, mɛ di é, nɛ bwɔɔ nɛ nɔ. Wɔy é mot ngɔt di náá, wɔ é nɛ biyo dhaa tyɛ. Wɔ nɛ dyeebanɔɔ dɔɔ nɛ sa di náá, wɔ ààpakwom ɛ. Wɔ nɛ tɔ tɔ epyeeb e baa, kɛnɔɔ edee bɔɔ, ààbɛ náá, wɔy é nabe yɛ.”

²² E di'enek, kukuma yɛ boobɔɔza nɛ nɛ náá: “Mbee mot-mɛsa, beta náá, mɛ pɛɛ wɔ nɛ mɛkpa mɔ ɛmet. Wɔ nadi egu náá, mam dyeebabók esa ee dɛk é tɔ epyeeb mɛ di ààbɛ ɛ.

²³ Ha wɔ di àànɔɔ epata bam, kɛwa tɔ eboo mendjaa mɛ di ebaal epata ee bot ɛ, éteɸ yé? Pe bula mɛ bula ɛ, mɛ eezɛbelaa, mɛ zɛbela bɛdhiiti epata eezekala kɔ yii mɛ nalik ɛ.”

²⁴ Bhii tak nyɛ eezɛke nɛ bot ɛ nadi tin ɔ náá: “Dɛkeka nyɛ ɛdhɛɛb ɛ lɔɔd ee nyɛ di nɛ yɛ enek, da bi é djɛ mot bela kam kɔ yii mɛ nadjɛ nyɛ é.”

²⁵ Bot ɛ tak eezɛbɔɔza nɛ kukuma tak náá: “Kukuma, nyɛy moo é nɛ mɛdhɛɛb mɛ lɔɔd kam!”

²⁶ Kukuma eeaaazɛbɔɔza náá: “Mɛ lɛɛ bin ɛ náá, yɛ é pɛ dáa bot djas aadi nɛ batsa ɔ bɛ aabil éteɸ yɛ neebu. Tin, mot aakadi toto ààbɛ nɛ sonok ɔ, bɛ waadɛk nyɛ dɔɔ nɛ eghutu-ghutu nyɛ lik nɛ yɛ ɛ.

²⁷ Yɛ kabɛ bot ɛ di bhina mɛ ɔ, bot ɛ nadi ààkwyɛl náá, mɛ di mɛkoozi ɔ, dhaaka nɛ nɔɔ wak, da bi é tsak bɛ e mis mam.”»

Yezu eetɔ pɛ Yeluzalɛm

²⁸ Bhis bɛ nalii deenek ɛ, Yezu eezɛbyet tɔ pɛ Yeluzalɛm. Nyɛy pɛ sok lɔɔg mɛdhuu mɛ bot.

²⁹ Dáa bɛ nadi, bɛ moo é kunaa nɛ mɛl mɛ Bhɛtfaze nɛ Bhetani ɛ, e ngwoob ɛtsok ɛ pyeeb oliv. Tin, Yezu eezɛlwom bɛdjekɛl bɛ bɛbá.

³⁰ Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Tɔka kɔ dɛl ɛ di pɛ sok enek. Tuula bi aatuula kɔ dɛl ɛ, bi é waabee mɔɔ swooz an tiɲɛla, nyɛ nabe é, nyɛ di náá, mot dinaa ààpaago kɔ lɛ ɔ. Tiika nyɛ, da bi é zyɛ mɛ nɛ nɛ wak.

³¹ Mot é dji bin náá: “Bi tii nyɛ éteɸ yé ɔ?” Lɛɛka nyɛ náá: “Yɛ é Ghɛɲ é di nɛ gwyɛs tak.”»

³² Bhii tak, bot ɛ nalwomaa ɔ eezɛtɔ, bɛ kakɛbela esonok djas é dáa Yezu nazolɛɛ bɛ ɛ.

³³ Dáa bɛ nakadi etii mɔɔ swooz an tak ɛ, bɛ nakuma tak eezɛdji bɛ náá: «Bi tii mɔɔ swooz an éteɸ yé?»

³⁴ Wɔ gwaa bɛ zɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Yɛ é ghɛɲ é di nɛ gwyɛs tak.»

³⁵ Bɛ eezɛtɔ mɔɔ swooz an tak. Tin, bɛ eezɛtɔ nɛ nɛ pɛ daa Yezu. Bhii tak bɛ eezɛdja endjookuwa bɔɔ kɔ konj mɔɔ swooz an tak. Tin, bɛ eezɛgel Yezu kɔ lɛ.

³⁶ Dáa bɛ nadi bɔɔ ekɛ, bɛ moo tin edja endjookuwa bɔɔ gba ɛ gba.

³⁷ Dáa bɛ nadi, bɛ moo kunaa nɛ Yeluzalɛm ɛ, bɛ nadhanj é pɛ ze di esul ɛtsok ɛ pyeeb oliv ɛ, mɛdhuu mɛ bɛdjekɛl moo tin eduwal Zɛɛb ɛlyɛlɛpe dum nɛ endem e mɛbwala mɛ bɛ nadi ebee ɛ.

³⁸ Bɛ nakeke é náá: «Zɛɛb sɛɛ Mɛkoozi mɛ di ezyɛ nɛ din ɛ Ghɛɲ ɔ mɛtɛl. Egwyɛm tɔ gwɔɔ dɔɔ nɛ duma nɛ Zɛɛb!»

³⁹ Bɛdhiiti eFalizye nadi tɔ mɛdhuu mɛ bot binɔk ɔ zokake nɛ Yezu nɔ́á: «Lyael, lyaka bɛdjekel bɔ nɔ́á, bɛ di gwyem.»

⁴⁰ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔ́o nɔ́á: «Beeka, mɛ lɛɛ bin nɔ́á, bɔɔ bɛ diyael enuub bɔɔ di gwyem ɔ, mɛkok ɛ waatsim e diɔɔ.»

Yezu ɛpedje kɔ ɛsu ɛ dɛl ɛ Yeluzalɛm

⁴¹ Dɔ́a Yezu nakum e bhaaz ghaada ɛ, beea nyɛ nabee Yeluzalɛm ɛ, Yezu zokadje kɔ ɛsu ɛ dɛl ɛ tak.

⁴² Nyɛy nɔ́á: «Yɛ pɛ bɛ ɛ di nɔ́á, dɔɔ nɛ wɔy pɛ ɛpegu dwoɔ ɛlak mos dɔ́a yɛ di egoka nɛ ɛsaa ɛtɛp ɛbela egwyem ɔ. Saabɛɔs nɛ yɛ kasa ɛtɛp nɔ́á, nenak e moo ɛ syela e mis mɔɔ.

⁴³ Etɛɛ nɔ́á, mɛlu mɛ bot ɛ di bhina wɔ ɔ, aasum boo peeb ɛtɛp ɛzelumela nɛ nɔ ɛpezyɛ. Bɛ waakaal wɔ kuku ɛbwak. Bhii tak, bɛ ɛ kɛmaadɔ tɔ dhiiti tuma.

⁴⁴ Bɛ waasii wɔ, bi nɛ bot bɔ. Bɛ aanɔ́kwaalik wɔ ɛkok ɛwat kɛla kɔ sɔ, etɛɛ nɔ́á, wɔ nabe ɛ ɔ́asiiza ɛwala Zɛɛb nazɛkwyee wɔ ɛ.»

Yezu eesɔ bot ɛ di bɔmsa esa pɛ tɔ kok Ndjaɛ-ebuwa ɔ

⁴⁵ Wɔ gwaa Yezu zɛni tɔ kok Ndjaɛ-ebuwa, nyɛ eezɛni ɛ sɔ bot ɛ nadi bɔmsa esa bɔɔ tɔ tak ɔ.

⁴⁶ Nyɛy nɛ bot ɛ tak nɔ́á: «Pɛ tɔ ekwyala Zɛɛb lɛɛ ɛ nɔ́á: “Ndjan'am aadjɔ́oaa ɛ ndjaɛ mendjaala mɛ eYuda.” Yɛ kabɛ biyɔ ɔ, bi zeliig yɛ, yɛ di zɛɛga bot ɛ djii*.”

⁴⁷ Mɛlu djas Yezu nadi lelyo bot tɔ kok Ndjaɛ-ebuwa. Tin, eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi, zɛnɔɔ bɛdhil ɛ bot ɛ dɛl nadi esaa dɔ́a bɛ sa ɛtɛp bɛ neegó Yezu.

⁴⁸ Deenek bɛ nabe ɛ ɔ́agu dɔ́a bɛ nawaa di yɛ goka nɛ esa ɛ. Etɛɛ nɔ́á, bot djas nadi kwyɛl ɛgwak mɛlyo mɛ ɛbuɛpɛ.

20

Ghwyil mɛbwala ɛ Yezu dus wo?

¹ Dhiiti dwoɔ, Yezu nadi djɛ bot mɛlyo tɔ kok Ndjaɛ-ebuwa. Nyɛ nadi lɛɛ bɛ Mbɛɛ Bhaadal ɛ Zɛɛb. Eboo bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi, zɛnɔɔ bɛpaa ɛ eYuda, zokazɛtuula ɛ di'enek.

² Bɛ eezɛdji Yezu nɔ́á: «Kɔ eghɛɲ zɛ wɔ di esa ɛtɛp binek? Ɛzɛ djɛ wɔ ghwyil esa deenek?»

³ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔ́o nɔ́á: «Mɛ pookodji bin kiya wat. Bi ɛ bɔɔza mɛ ɔ, yɛ ɛ mɛ ka lɛɛ bin ɛtɛp yɛ mɛ di nɛ ghwyil esa esɛɛɛ bak.

⁴ Ɛzɛ nadhis Zan, nyɛ zɛduu bot Zɛɛb? Yɛ nabe ɛ Zɛɛb ohoo yɛ nabe ɛ mot?»

⁵ E di'enek, bɛ moo tin ɛ, ɛ sɔs pak'ɔɔ. Bɔɔ nɔ́á: «Mena ɛ ke nenak nɔ́á: “Yɛ ɛ Zɛɛb” ɔ, nyɛ ɛ waadji mena nɔ́á: “Ɛtɛp yɛ bi nadi ɔ́amyaal Zan?”

⁶ Mena ɛ ka keka nɔ́á: “Yɛ ɛ bot ɛ nadhis nyɔ” ɔ, mɛdhuu mɛ bot bak djas ɛ waasaa egó mena nɛ mɛkok. Etɛɛ nɔ́á, bɔɔ djas nɛ myaal nɔ́á, Zan nabe ɛ ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb.»

⁷ Bɛ ɛ boozɛbɔɔza nɛ Yezu nɔ́á: «Bisɔ ɔ́agu mot nalwom nyɛ nɔ́á, nyɛ zɛduu bot Zɛɛb ɔ.»

⁸ Tin, Yezu ɛ boozɛbɔɔza nɛ nɔ́o nɔ́á: «Dɔɔ nɛ mam pɛ mam aanɔ́kwaalɛɛ bin kɔ eghɛɲ e zɛ mɛ di esa esɛɛɛ bak ɔ.»

Kana bot ɛ mɛsa bɛ na mbee elyem di ebaal pyeeb vin ɔ

⁹ Bhii tak, Yezu zɛlii nɛ ɛdhuu ɛ bot binɔk tɔ kana nɔ́á: «Dhiiti mot ngɔt naabɛ pyeeb ekel e di djɛ bhum vin ɛ. Bhii tak, nyɛ eezɛkola yɛ nɛ bot ɛ di gu mɛsa mɛ vin ɔ ɛtɛp bɛ neesa mɛsa tɔ tak. Nyɛ eezɛnɔɔ nyɛl, tɔ mɛdjon, kɛbɔya pɛ dhiiti dɛl.

¹⁰ Tin, yɛ wum ɔ, da nyɛ ɛ lwom dhiiti mot-mɛsa mɛ ɛtɛp bɛ djɛ nyɛ yɛ bim tɔ yii bɛ aabelɛ ɛ. Mbu epyeeb e tak di wum ɛ, eezɛkum. Wɔ gwaa nakuma pyeeb zokazɛlwom mot ngɔt di sa mɛsa daa lɛ ɔ pɛ dɔ́a bot ɛ nyɛ nalik nɛ pyeebɛ ɔ, ɛtɛp bɛ needjɛ nyɛ yɛ pak vin bɛ belɛ ɛ. E di'enek, wɔ gwaa bot ɛ nalik nɛ pyeeb ɔ mɛt mot tak, duma nyɛ e nyɛl nɛ mɛbin, bhii tak swaal nyɛ mɛmbɔ toto.

* 19:46 Eza 56.7; Zel 7.11

¹¹ Bhis mot sok, nakuma pyeeb baazelwom dhiiti mot di esa mesa pe daa le o, nye eezetó pe daa loo to pyeeb, be eezenyuu nye, zenyek nye ebiyoere.

¹² Yak kóko tyee esok elél, nakuma pyeeb eebaazelwom nwyak mot, boo duma nye e nyel ne mebin, wus nye pe kel.

¹³ Nakuma pyeeb eezedji náá: “Me sa dáa? Me aaka kyeed é, sim mən'am ngot me dyeebakwyl o. Tin, me bee e náá, be waakaab nye.”

¹⁴ Dáa bot e di sa mesa to pyeebe nabee mən'enok e, boo náá: “Yawee! Beeka mot aalik ne mevú mak djas o! Dhaaka, mena góka nye. Tin, mevú mak aadi é, yenabelka.”

¹⁵ Wó gwaa be zemet nye, mwas nye bhis pyeeb vin, gó nye.»

Tin, Yezu eezedji be náá: «É di'enek, nakuma pyeeb goka ne esa yé? Nye eebil náá:

¹⁶ Nye waazyé, da nye é gó bot e nadi sa mesa to pyeebe o. Bhii tak da nye é noo pyeeb, dje ne bot esis.» Bhis bot nagwak deenek e, be é boozéke náá: «Ààbe! Yenek aanákwaasaél.»

¹⁷ Bhii tak Yezu eezeliig mis, gwyák be. Nyey ne noo náá: «Mekpa me di kwýala to mekana'aak kwýel elée yé

“Ékok ee bezumel mwas e, moo é ékok di epyet ndjan e*”?

¹⁸ Mot aaduma kó ékok e tak o, nye waabik ekyes ekyes. Ye kabé náá, ékok e ka kwýit kó mot o, yenók mot aatwaalel é twaalela.»

Etud e lapo ne Sezaad

¹⁹ Tin, beghan e mekana me etsi, ne eboo beghaa-Zeeb nadi esaa mepek étep be neemét Yezu e di tak wat. Etee náá, be nabe é, é gu náá, Yezu nalée kana tak é, kó esu e loo. Tin, be nadi kaab é edhuu e bot e nadi tin o.

²⁰ Be moo tin ebəjal Yezu. E di'enek, wó gwaa, be zedhis bedhiiti bot e nadi sa mepek náá, be é bedhil e bot o. Bot e tak nazye é étep eze lóo Yezu pe eko, da é bwood nye pe kye ne dhiiti van kiya, étep be neebela lo mesó me di kwyesal nye ndje səs e mis me kukuma del o.

²¹ Be é boozéke ne ne náá: «Lyoel, bis ne gu náá, etep ee wó di lee e, ye é tseetse. Wóy ààpée tep mot djhak. Wóy lyo e, sa Zeeb kwýel e, ne lyem epiki.

²² Tinaak, leea bis, etsi lee é náá, epata e lapo tuudaa é ne Sezaad ee?»

²³ Tin, Yezu eezegu mepek mao. Bhii tak nye é booke ne noo náá:

²⁴ «Dhaaka me ne falanga wat, étep me neebée. Be eezzye nye ne falanga wat. Yezu eezedji be náá: bhwoob di sɔna kó falanga yak e wak bhwoob ze? Ye é ekwýala din e eze di kó tak?» Bot binók ezeboza ne ne náá: «Ye é bhwoob ne din e Sezaad.»

²⁵ Bhii tak, Yezu eebaazeboza ne noo náá: «Djeka Sezaad sa di ye Sezaad e; da bi é dje Zeeb sa di ye Zeeb e.»

²⁶ Kóko eyala e Yezu nayala e, nabe é, ye naalyel ne noo náá, be bela mesó me nye aabela ndje e tak e. Etee náá, gwaka be nagwak deenek e, ye nabe é be nadiaa djoka nye elyelope, tin, be eezedi gwyem.

Kiya dum ne tep egom bhis esyee

²⁷ Bedhiiti bot to loog eSadusee zokazyé pe dáa Yezu zedji nye dhiiti kiya. ESadusee, bot e nadi eke náá, bhis esyee, mot aanákwaabaagom o,

²⁸ boo ne Yezu náá: «Lyoel, mekana me Moiiiz lee náá: “Ye be náá, mən nyeeeg dhiiti mot e gwyé, àalik mən o, ye goka é náá, mən nyeeeg lik o, ba kus myel étep nye neekwýiida mən nyeeeg gwyé àalik bən o.”

²⁹ Ghuna to mɔ bot binók, be nabe é beten ne bebá. Mən megwyak zeba, nye eezekpaa ne mesyee, gwyé, nye àapakalik mən.

³⁰ Mot naboba mən megwyak o, nye eeba kus.

* **20:17** Məd 118.22

³¹ Tin, nyε eebaakpaa nε mεsyee, gwyε, àalik bòn. Bhii tak, nwyak tak eebaazenò moma tak, ye zokabaasael é tyee wat nε bot ε naba moma tak sok ɔ, zenò zwaabel lòg. E di'enek, bò djas beten nε bebá kadi é, àabya nε moma yenòk.

³² Bhis bò djas, moma eezεbaagwyε yε pe.

³³ Esok bot aagom bhis εsyee ε, moma yenòk aakadi mwaa ze tò bò beten nε bebá? Eteε náá, bò djas nabe é botom be.»

³⁴ Yezu eezεbòza nε nò náá: «Mεba é, étep botom nε boa di kò bòs'ak mos'aak.

³⁵ Tin, guka náá: Botom nε boa aabela mbyok εgom bhis εsyee, da be é kedi pε kyee dik na bes ɔ, be aakadi é, botom nε boa di àabael ɔ.

³⁶ Be aanákwaakabaagwyε, be aakadi é dáa efofop. Be é bò Zεeb, etεε náá, be eezedhaa εsyee, kebela tsik.

³⁷ Moiiiz naaleε popoopwon náá: Bot ε nazegwyε ɔ waagom. Nyε naleε deenek é tò ekwyala ee di kaada tep ekpak nadi é gel àadyak ε. Nyε nadjóo Ghεη é: “Zεeb ε Abalaam, yε Izak, nε yε Zakòb.»

³⁸ Yezu naabil náá: «Zεeb tok Zεeb bot ε zegwyε ɔ. Nyε é Zεeb bot ε di nε tsik ɔ, etεε náá, ye é, étep'ε ε, bot djas di nε tsik.»

³⁹ Wò gwaa bedhiiti beghaa mεkana mε etsi nadi tin ɔ zokake nε Yezu náá: «Lyoel, wò eedyebalii enyòpe.»

⁴⁰ Deenek, be nabe é ààbe nε ghwyil εdji nyε bedhiiti mεkiya.

Mεsia nε Dhavid

⁴¹ Tin, Yezu eezεke nε nò náá: «Dum nε yé bot di ke náá, Mεsia é dha ε Dhavid?

⁴² Eteε náá, ye é Dhavid nyε emet ε naleε tò Mεkana mε Mεdjeeb náá: “Ghεη Zεeb nake nε Ghεη'am ε náá:

Dha disi pε mbò eghεη bam.

⁴³ Mε waanεεg bot ε mεbhuka mò be di esa ee mεbò mò aanyal ε†.”

⁴⁴ Yε be náá, Dhavid nyε emet naadjóo nyε “Ghεη” ɔ, ha e yaa tyε Mεsia aakabaadi dha ε Dhavid?»

Yezu eedul bot mεlò dum nε beghan ε mεkana mε etsi

⁴⁵ Dáa zukamwaa nε mot nadi tin ε nadi é gwak nyε é, Yezu eezεke nε bedjekl be náá:

⁴⁶ «Kyeeka beghan ε mεkana mε etsi, bot ε di kwyel ε ke tò bot nε ewolo ekaad naboo metan é elyaala menyel étep be needuwalaa nε swosaa é edi ee bot di sεεga εbuεpe ɔ. Be dyeebakwyel edi é kò mεbhóó mε di pε esok ε tò mendjaa mε mendjaala mε eYuda nε tò e mεbyon.

⁴⁷ Bò dyeebadi é dεk bekus ε boa esa tò mendjaa mò. Tò mεkòη mò, be nε kwyel edul ε mendjaala na kpòkolòm. Epée bò aadi é, elyεlεpe.»

21

Falanga djel kus moma nadjε ε

¹ Yezu zokazeben lo, nyε moo tin é bee dáa bekum ε bot nadi ezεduwal Zεeb nε epata tò ebòl ε, nanεεga kò εbesεε ε kok Ndjaa-ebuwa étep tak ε.

² Nyε eezεbee dhiiti djel kus moma eεzyε, zelóo yε tò ebòl. Tin, nyε eezεwa yε bò efalanga ebá, ààkokoka-koka nε pata mot bòm sonok wat ε.

³ Dáa Yezu nabee deenek ε, nyε é booke náá: «Tseεtse nε tseεtse, mε lee bin ε náá: Djel kus moma yak eelóo tò ebòl dhaa yii bot djas lóo tò ebòl elak ε.

⁴ Eteε náá, bot ε dje wak djas'aak, dje é eghutu-ghutu. Yε kabε djel kus moma ɔ, nyε dje ekwom ε le djas.»

Yezu eelε náá, Ndjaa-ebuwa é waawaazel

† 20:43 Mεd 110.1

⁵ Bedhiiti bot nadi esos dum ne zumal kok Ndjaa-ebuwa, daa ye nasumel ne mbee mekok e, zenoo esa e bot nakadje Zeeb e. Tin, Yezu eezake naa:

⁶ «Dwoo epezye, dwoo ye aabe naa, ye aaka baalik e di'ak ekok ewat kela ko so ekok to ndjaa bi di bee'enek; etee naa, djas aadi e, bik, waazel, see e bos.»

Ghon ne tsik mezuk

⁷ Bedjekel be eezedji Yezu naa: «Lyoell! Llea bis, esee binek e aasael den. Lyaala bis endem e bis aagwyak naa, esee binek moo ko ne esee e.»

⁸ Nye eezebosza naa: «Tselalka, nabetka naa, be koo bin etee naa, bot ebupe waazezye ne din e lam. Mot ne mot e waalee naa: “Ye e mam e di Mesia.” Be aake naa: “Elu e tak eezedjala.” Sa bi aadu be.

⁹ Esok bi aadi bi moo gwak len meeb, ne ebyen ne lek ekukuma e napwakeka, ye goka e yenek ko see esok, guka naa, yenek aanakwaaleedi esi e bos.»

¹⁰ Yezu baazake naa: «Mbyak ngot e waalumela deeb ne dhiiti dhaad mbyak. Eyon ewat e waalumela deeb ne dhiiti eyon.

¹¹ Bos e waaboo dheegel elyelope. Edi-ne-edi, pwom ne gum, bot djas e waagwak bwoo e di baabee edjema ne epela to gwoo o.

¹² «Esok ne esee binek ne sael, bi e waake metaa, bi e waake waaa to tsik mezuk, bi e waake metaa etep be neeke pee bin to mendjaa me mendjaala me eYuda, bi e waake metaa e membok, bi e waake peaa daa bemekoozi ne ekukuma ko esu e lam.

¹³ Yenek djas aasael etep bi neebela ze ekelee bot sa bi di gu dum ne nam e.

¹⁴ Tin, guka naa, bi di ne lyem wat, sa mot aabem ba ne daa bi aaketanjel e.

¹⁵ Mam me emet, me waadje bin mekpa ne etson. Tin, bot e bi aadi ne tep ne noo aanakwaakwak ekwyesal e bin, ne dupal mekpa min.

¹⁶ Bot aaka bin o ye aadi e, besee bin, ne benyee bin, zenoo bon nyee bin, ne besa bin doo ne bot e mebyel min. Betee ne bot pak'en e waadiyalaa e membok me na kom-kom.

¹⁷ «Bot djas e waabhina bin ko esu e lam.

¹⁸ Tin, ye aanakwaadi ne ko bhoo wat e elo bin aako diib.

¹⁹ Go pyetka pe yeb kyee elyelope, etee naa, deenek e bi aatsik menyel min.»

Yezu eele naa, Yeluzalem e waawaazel

²⁰ «Esok bi aabee naa, medhuu me esodja eezekaal Yeluzalem. Tin, bi e ne ghwyil eka gu naa: Ye ka lik e batsa Yeluzalem neewaazel!

²¹ E di'enek, bot aadi pe kyee dik Yude o, goka e, ne kaab to to metsok. Bot aadi ko ghaada Yeluzalem o, goka e ne edus tin, to etsetape. Bot aadi pe to epet e ewala elenek o, aagoka ne sik, to pe to ghaada.

²² Etee naa, ye aadi e, dwoo Zeeb aazep ee bot e, ye e dwoo ekwyla djasabela mesuk me tak.

²³ Ha kpaa-ghon dwoo tak ne boa aadi ne mebum o, ne bot aadi ne bon e mebel o. Etee naa, boo mezuk e waadi dwoo tak ko bos. Bot ebupe waagu ebuk e Zeeb ko ghaada tak.

²⁴ Bot e tak e waagaaa ne epel. Bedhiiti e naametaa, taaa ne noo tyee ekwom ko mel djas. Tin, Yeluzalem e waazenyala ne bot e di aabe bot e mbyak eYuda o. Be waasa deenek, kekum dwoo Zeeb nadje be e aaboo si e.»

Ezye e Seejele Mon Mot

²⁵ «Bot e waabee edjema ne epela to gwyes, to ngon, to ekwyikwyen. Pe si, membyak djas e waadi ne boo ba ne ken, di be aagwak ghuu ne ebee boo mebhyyeb to boo dii meson o.

²⁶ Dwoo ne ngon ne ekwyikwyen e waadheegel ne ghwyil e Zeeb. Bhii tak, bete ne bot e waagwyne ne bwoo esiiza e etep aaboo tuula ko bos djas e.

²⁷ E di'enek, be waabee Seejele Mon Mot e zye to eguud. Nye waazyne ne ghwyil ne mekas me djas.

²⁸ Dwoo etɛp binek ɛ aakan ɛ, tyaaka, pyetka pɛ yebɔ kyee, etɛɛ náá, Zɛɛb moo zɛpɛk bin e ekwom.»

Kana le fiigh

²⁹ Bhii tak Yezu eezɛɛɛ bɛ kana yak: «Pokobeeka mbek le fiigh nɛ bɛdhiiti ele djas.

³⁰ E sok bi di bee náá, eka e bes moo kan ɛkwyil e tak ɛ, guka náá, mbu ele di wum ɛ moo eezekunaa.

³¹ Tyɛ wat nɛ biyɔ pɛ, esok bi aabee endem binek moo nyen ɛ, guka náá, Eyon ɛ Zɛɛb moo ɛ ye zekunaa.

³² Tsɛɛtsɛ nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ náá: Bot ɛ kɔkɔ membu mak aanákwaasi, esonok ee mɛ di elɛɛ djas ɛ, ààsaɛl.»

³³ Yezu naake náá: «Gwoo nɛ bɔs ɛ waasi, ghuna yam mɛkpa aanákwaasi.»

Etɛp yé bot di egoka nɛ enyan ɛ mis

³⁴ «Bi ɛ gheedi nɛ etson, sa bi àapul ebhum e elyem bin gwyɛs, nɛ dek mɛnyok e mɛbyon, dɔɔ nɛ étɛp ɛwyiib esa e bɔs'ak. Deenek, dwoo Zɛɛb aazyɛ zɛpɛɛ bot ɛ, yɛ aatuula bin ɛ zaka.

³⁵ Yɛ aazyɛ dáa ɛwyet. Yɛ deenek ɛ yɛ aatuula bot ɛ bɔs djas zaka.

³⁶ Nyanka mis. Gheedjaalaka Zɛɛb mɛlu djas. Deenek ɛ bi aabela ghwyil ɛmaad ɛ lyem dum nɛ etɛp ee di zyɛ yenek. Da bi ɛ tyaa tetel sok bhwoob Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot.»

³⁷ E mwos Yezu nadi elelyo bot pɛ tɔ kok Ndjaa-ebuwa, ɛ pum nyɛ katetɔ, kɛdja si ɛ kɔ ɛtsok ɛ pyeeb oliv.

³⁸ Tin, tɔ bɛmɛlem djas bot ɛ dɛl ka zyɛ tɔ kok Ndjaa-ebuwa, zɛgwak nyɛ ɛ lelyo mɛlyo mɛ Zɛɛb.

22

Ekukuma ɛ boob étɛp ɛ Yezu

¹ Ebyon ɛ emapa di ààbɛ nɛ leviid, di djóoaa Pak ɛ, nabɛ ɛ eezekunaa.

² Eboo bɛghaa-Zɛɛb nɛ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi nadi esaa mɛpɛk étɛp bɛ neemɛt Yezu etɛɛ náá, bɛ neegó nyɛ. Tin, bɛ nadi ekaab zukamwaa nɛ mot nadi tin ɔ.

Yudas moo ɛ tsat nyɛ aaka Yezu ɛ mɛmbɔ mɛ ekukuma

³ Tin, Satan eezɛni tɔ bum lyem ɛ Yudas Iskaliɔt nadi ngɔt tɔ bɛdjekɛl ɛ Yezu ɔ.

⁴ Yudas nazetɔ pɛ dáa eboo bɛghaa-Zɛɛb nɛ bot ɛ di kɔ elo e bɛbaalel ɛ kok Ndjaa-ebuwa ɔ, étɛp nyɛ neekɛka bɛ Yezu.

⁵ Tin, bot ɛ di kɔ elo e bɛghaa-Zɛɛb ɔ naadyeebamyaala. Wɔ gwaa bɛ zɛkɛk Yudas epata.

⁶ Yudas eezɛmyaal, nyɛ moo tin ɛ saa mɛpɛk mɛ nyɛ kabɛ Yezu gha tɔ syaab e kaab náá, mɛdhuu mɛ bot ɛzɛgu.

Yezu eelwom bɛ koobal ɛbyon ɛ Pak

⁷ E dwoo ɛbyon ɛ emapa di ààbɛ nɛ leviid ɛ, dwoo bɔɔ ebhata e Pak di tsakaa ɛ, eezɛkum.

⁸ Yezu eezɛkyeed Pyɛɛd bɛ nɛ Zan pɛ sok. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Tɔka, kɛkoobalka mena edee e ɛbyon ɛ Pak.»

⁹ Tin, bɛ eezɛdji Yezu náá: «Wɔ kwyɛl náá, bis kɛkoobal wɔ di mena aadɛka edee e ɛbyon ɛ Pak wo?»

¹⁰ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Gwakeka, esok bi aakum kɔ dɛl ɛ, bi ɛ waaboma nɛ dhiiti mot nɛ bhe mɛdii kɔ lo. Duka nyɛ.

¹¹ E di nyɛ aadjɛl ɔ, lɛɛka nakuma ndjaa náá: “Lyɔel ke ɛ, bis dji wɔ náá, ndjaa nyɛ aadɛ ɛbyon ɛ Pak tɔ tak bɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ ɛ, wo ee?”

¹² Tin, nyɛ waalyaal bin pɛ ɛkɔ ɛ ndjaa boo dhen koobela nɛ esa djas tɔ tak. Tin ɛ bi aasa esesɛɛ e ɛbyon ɛ Pak.»

¹³ Bɛdjekɛl eezetɔ pɛ dɛl ɛ tak. Bɛ ka bela djas ɛ dɔ́a Yezu nalɛɛ bɛ ɛ. Bhii tak, bɛ eezɛni ɛ ɛkoobal ɛbyon ɛ Pak.

Nyel nɛ ghiya ɛ Yezu: kɔminyɔŋ

¹⁴ Dɔ́a ɛwala tak nakadjala ɛ, Yezu eezɛdi kɔ mesa bɛ nɛ bot ɛ lwoma.

¹⁵ Nyɛ eezɛke nɛ nɔɔ náá: «Mɛ bɛ ɛ mɛ eedyeebakwyɛl náá, mena dɛka ɛbyon ɛ Pak'ak ɛ di wat, ɛsok nɛ náá, mɛ zuk!

¹⁶ Etɛɛ náá, yɛ goka ɛ mɛ lɛɛ bin náá, mɛ aanákabaadɛ ɛbyon ɛlak, kana mos, kɛyaka nɛ dwoɔ ɛsok ɛ tak aabela lo tɔ ɛyon ɛ Zɛɛb ɛ. Tin, mɛ waabaadɛ.»

¹⁷ Nyɛ eezɛnɔɔ bɛɛɛ nadi nɛ vin tɔ tak ɛ. Bhii tak, nyɛ eezɛghaapɛɛ Zɛɛb, nyɛ eezɛke nɛ nɔɔ náá: «Nɔ́oka bɛɛɛ vin'ak. Kaaka yɛ pak'en, da bi ɛ dɛ,

¹⁸ etɛɛ náá, egoka ɛ, mɛ lɛɛ bin, náá, kana mos, kɛyaka nɛ dwoɔ ɛyon ɛ Zɛɛb aazyɛ ɛ, mɛ aanákabaadɛ mɛnyok mɛ vin.»

¹⁹ Bhii tak nyɛ eezɛnɔɔ mapa, baazɛghaapɛɛ Zɛɛb tɔ mendjaala, bhii tak, nyɛ eezɛpyak yɛ, nɔɔ yɛ, djɛ bɛdjekɛl bɛ. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Yak ɛ nyel'am zekaaa kɔ ɛsu ɛ len ɛ, gheesesaka deenek ɛtɛp bi neetetaala mɛ.»

²⁰ Nyɛ eebaazɛdjɛ bɛ bɛɛɛ tak wat bhis dek. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Bɛɛɛ yak ɛ bɛɛɛ ɛbhen ɛ na bes nɛ Zɛɛb, ɛbhen ɛ kwyalel nɛ ghiya yam see kɔ ɛsu ɛ len ɛ.

²¹ Tin, guka náá, mot aaka mɛ ɛ wak, bis nɛ nɛ ɛ kɔ mesa yak!

²² Yɛ ɛ tsɛɛtsɛ náá, Sɛɛŋɛɛ Mɔn Mot ɛ waagwyɛ, dɔ́a Zɛɛb nazekoobalɛ ɛ. Tinaak, ha kpaa-ghon nɛ mot aakeka nyɛ ɔ!»

²³ Tin, bɛdjekɛl moo tin ɛ djinel pak'ɔɔ náá, nwyak mot pak'ɔɔ aakeka Yezu.

Yɛ ɛ zɛ di boo-mot?

²⁴ Bɛdjekɛl ɛ Yezu moo tin ɛ be mɛso pak'ɔɔ, etɛɛ náá, bɛ nadi kwyɛl ɛgu náá, zɛɛ di dhil mot pak'ɔɔ.

²⁵ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Bɛmɛkoozi mɛ bɔs'ak di ààkwyɛl Zɛɛb ɔ djas ɛpeke tyee wakoko kɔ lɔɔ. Bot ɛ di nyal bɛ ɔ djɔ́oaa ɛ, bot ɛ enɛm esa.

²⁶ Tin, yɛbɔ yɛ ààgoka nɛ ɛdi ɛ deenek. Etɛɛ náá, pɛ yibɔ, mot di boo-mot ɔ, goka nɛ di tɔ bɛsɔ ɛ, dɔ́a mɔɔ dhyeeb. Deenek, mot ɛ kwyɛl ɛdi dhil mot ɔ, goka ɛ nɛ di mot-mɛsa mɛ bɔɔ bɛsɔ.

²⁷ Etɛɛ náá, zɛɛ di boo-mot? Yɛ ɛ mot di kɔ mesa ɔ, ohoo mot di be bɛsɔ ɔ? Yɛ ɛ mot di kɔ mesa ɔ, etsal e? Beeka mam ɛ tɔ len tyee mot di sa bin mɛsa ɔ!

²⁸ Bi ɛ bot ɛ nadi mɛlu djas ɛ ngwoobam tɔ mbee mɛbhowal ɔ.

²⁹ Tyɛ wat nɛ dɔ́a Saag'am nadjɛ mɛ ɛyon ɛ lɛ ɛ, tyɛ tak wat mɛ ɛpedjɛ bin ɛyon ɛ tak.

³⁰ Bi ɛ waadɛ edee nɛ mɛdii kɔ mesa yam, tɔ ɛyon ɛ lam. Bi ɛ waadi kɔ mɛbhóó mɛ mɛkoozi mam ɛtɛp bi neepɛɛ membyak kam nɛ ebá Yisalaɛl.»

Yezu eelɛ Pyɛɛd náá, nyɛ waaswonal nyɛ

³¹ Yezu eezɛke náá: «Simɔŋ, Simɔŋ, gwaka! Satan bɛ ɛ, nyɛ eebela ze ɛtɛp ɛsyaal ɛ wɔ dɔ́a bhum di syaalaa tɔ zyaagal ɛtɛp ɛdis ezeɛza ɛ.

³² Tin, yɛ bɛ ɛ, mɛ eedjaala ɛtɛp'ɔ, e kaab náá, ɛdum ɛ wɔ di dum kon nɛ Zɛɛb ɛzɛkɛwyii. Tin, bula wɔ aabula daa lam ɛ, djɛaa bɔn nyoog ghwyil.»

³³ Pyɛɛd eezɛke nɛ Yezu náá: «Ghen, e di mɛ di'ak, mɛ eezemyaal ɛtɔ membok, nɛghu ɛsyee menabel.»

³⁴ Wɔ gwaa Yezu zɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Beta mɛ lɛɛ wɔ, Pyɛɛd, sa di tsɛɛtsɛ ɛ: E pum'ak mos, ɛsok nɛ bɛkuu nɛ kɔk ɛsok ebá, yɛ aabela wóó zeswonal mɛ ɛsok elɛl.»

Ngwyɛ epata, kpa, nɛ pɛl

³⁵ Bhii tak Yezu eezɛke nɛ nɔɔ náá: «Esok mɛ nalwom bin bi kɛ ɛsa mɛsa, toto ààbɛ nɛ ekpa, àànɔɔ ngwyɛ epata, àànɔɔ ekoko, yɛ nabɛ ɛ sa wat nasu bin e?» Bɔɔ náá: «Ààbɛ. Bis nabɛ ɛ ààsɔ sa wat.»

³⁶ Deenek nyε eezεke ne nɔɔ náá: «Nenak e tokapε deenek, ye moo é náá, ye goka é náá, mot di ne ngwyε epata be ɔ, nɔɔ ye. Tyε wat ne mot di ne kpa ɔ, nɔɔ kpaε, dɔɔ ne mot di ààbe ne pel ɔ, goka é ne ebɔmsa ndjookuwa ye étep εkebɔm pel.

³⁷ Etεε náá, ne tseetse betka me lee bin náá, ye goka é náá, etεp ee ekwyala nalεε kɔ esu ε lam náá: «Nyε nalanɔaa tɔ lɔɔg bot ε na mbee mesa.» Ne tseetse etεp ee naliel kɔ esu ε lam ε, goka é ye sεε.»

³⁸ Bhii tak bedjekel eezεke ne ne náá: «Gheɲ, beea! Bis é ne epel ebá.» Yezu eezεke ne nɔɔ náá: «Yenek, eedjala.»

Yezu εpedjaala pe kɔ εtsok ε pyeeb ele e Oliv

³⁹ Yezu eezεwyis. Nyε eezεtɔ pe kɔ εtsok ε pyeeb oliv, dáa nyε nabela ne esesa sok ε. Bedjekel be zokadu nyε.

⁴⁰ Bhis be nakum e di tak ε, Yezu ε boo ke ne bedjekel be náá: «Djaalaka Zεεb étep bi εzekεkwyε e mebhawal.»

⁴¹ Bhii tak nyε eezεtiila ba zii tyee wusa pwak, nyε eezεkwyit mebon si, nyε moo djaala.

⁴² Nyε nadi é keke tɔ mendjaala me náá: «Saag'am, wɔ kwyel ɔ, wɔ é ne ghwyil edis beεle mezuk mak sok bhwoob'am. Ye nàkoo zo di, ye goka é náá, ekwosak ε lɔ sael, àakabe yam.» [

⁴³ Tin, wɔ gwaa fofop ngɔt zokadus tɔ gwoo, zεdje nyε meghaaz me εmaad.

⁴⁴ Yezu tɔ bebehwol ne bwoo, nyε eebaazenenal nyel tɔ mendjaala. Ediidyok moo tin é pak nyε e nyel, é see e bɔs dáa metɔ me ghiya.]

⁴⁵ Bhis nyε nazedjaala ε, nyε eezεwyel, sik pe kyee bedjekel be nadi é. Nyε ka kebela be bɔɔ djas mendjaa me si é egɔ ne kwyεsa ghoɲ nazekwyεsa be tɔ elyem ε.

⁴⁶ Nyε eezεke ne nɔɔ náá: «Étep yé bi di edja gɔ? Wyelka, da bi é djaala étep εkaab náá, bi εzekεkwyee e mebhawal.»

Yezu eemεtaa

⁴⁷ Ye nabelaa é Yezu dinaa elii, tin, Yudas, ngɔt tɔ bedjekel be, eezεtuula ne εdhuu ε bot. Bhii tak, Yudas eezεtiila pe dáa Yezu étep nyε neebeedal nyε.

⁴⁸ Tinaak Yezu zokaaake ne ne náá: «Yudas, ye é ne mebeedela menek ε wɔ dika Sεεɲele Mɔn Mot e?»

⁴⁹ Dáa bot ε nadi gyee ne Yezu ɔ nabee sa nadi kwyel εsael é di'enek ε, be é boozεdji nyε náá: «Gheɲ, wɔ epεkwyel náá, bis lum be ne epel e?»

⁵⁰ Ngɔt pak'ɔɔ zokakwyal mot-mesa me boo ghaa-Zεεb, zεtsaal nyε εlɔ pe kyee mbɔ e gheɲ.

⁵¹ Tin, Yezu é booke ne nɔɔ náá: «Betka, eedjala.» Bhii tak Yezu eezεmet εlɔ mot tak, pyoɲ tak eezεgel.

⁵² Bhii tak, Yezu eezεke ne eboo beghaa-Zεεb, ne bebaalel ε kok Ndjaa-ebuwa zεnɔɔ bepaa ε eYuda zye, zεmet nyε ɔ. Nyε náá: «Bi zye ne epel ne eghwyεs é, e ke é náá, bi zεmet é mot djii?

⁵³ Bi ε bee ɔ, melu djas, me nadi é, ne nen tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Bi nabe é ààsaa náá, bi met me. Ghuna yak ewala é yibɔ, yii ghwyil ε egwyitok.»

Pyεed eeswonal Yezu

⁵⁴ Dáa be namεt Yezu ε, be eezεtɔ ne ne pe ndjan ε boo ghaa-Zεεb. Kaa bela tin, Pyεed é du be pe bhis koɲ, ba εtsetape ne nɔɔ.

⁵⁵ Ye nabe é be naapaada du kuku εbesεε peeb. Tin, Pyεed zokazεdisi é gɔɔl du be ne bot ε nadi tin ɔ.

⁵⁶ Dhiiti moma nadi é sa mesa tɔ ndjaa boo ghaa-Zεεb ɔ zokazεbee nyε ndiindil egɔɔl du. Moma tak zεgwyák nyε «kpεεε», nyεy ne ne náá: «Mot tak pe nadi é, be ne Yezu!»

⁵⁷ Wɔ gwaa; Pyεed zεswonal, nyε náá: «Mam ààgu nyε.»

- ⁵⁸ Ba mɔɔ ɛwala bhii tak, dhiiti mot-mesa eebaazegwyak nye. Mot tak ne Pyeed náá: «Dɔɔ ne wɔy pe, wɔ é mot'ɔɔ.» Tin, Pyeed eezɛbɔɔza ne mot tak náá: «Ààbɛ. Ye tok mam.»
- ⁵⁹ Tyee ba ɛwala wat bhii tak, dhiiti baazeke ne ghwyil djas náá: «Ye é tsɛtsɛ náá, mot tak nadi é, bɛ ne ne, etɛɛ náá, nye é mot kyee dik Ghalile.»
- ⁶⁰ Tin, Pyeed eezɛbaabɔɔza náá: «Mɛ ààgu sa wɔ di kwyɛl ɛlii enek.» E di'enek, Pyeed dinaa é lii deenek, kuu eezɛkɔk.
- ⁶¹ Gheɲ zokaliig mis, gwyák Pyeed bhii tak mis mɔɔ eezɛboma. E di'enek, Pyeed eezɛtaala sa Gheɲ nalɛɛ nye é: «Esok ne kuu ne kɔk mos, ye aabela ɛ wɔ eezɛswonal mɛ esok elɛl.»
- ⁶² Tin, Pyeed eezɛwyis, tó, nye moo tin é djii ɛbuɛpe.

Yezu eeleeaa ne ɛbiaa

- ⁶³ Bot ɛ nadi baal Yezu ɔ moo tin é duk nye. Bhii tak bɛ eezɛnyuu nye ne eghwyɛs.
- ⁶⁴ Bɛ eezɛbutalɛ kaad kɔ mis. Bhii tak, bɛ moo dji nye náá: «Naɲa! Ɛzɛ nyuu wɔ?»
- ⁶⁵ Tin, bɛ naaleɛ nye ɛbuɛpe.

Yezu sok bhwoob boo zɛɛga ekukuma eYuda

- ⁶⁶ Tɔ mɛlem kɛɛɲ, bɛpaa ɛ eYuda, bɛ ne eboo bɛghaa-Zɛɛb, zɛnɔɔ bɛghan ɛ mɛkana mɛ etsi eezɛsɛɛga. Bɛ eezɛtel Yezu kuku boo kwan ekukuma eYuda, e di etɛp dii pɛɛaa wɔ.
- ⁶⁷ Tin, bɛ eezɛdji nye náá: «Ye bɛ náá, wɔ é Mɛsia ɔ, lɛɛa bis!» Yezu eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Mɛ lɛɛ bin náá, mɛ é Mɛsia ɔ, bi aanàkwaamyaal mɛ.
- ⁶⁸ Mɛ ko dji bin kiya ɔ, bi aanàkwaabɔɔza mɛ. Bi nakoodi ààmɔyaal, mɛ epelɛɛ bin náá,
- ⁶⁹ kan e dwoɔ ɛlak mos, Sɛɛɲɛlɛ Mɔn Mot aadi é ndiindil, tɔ di dɛk ɛ Zɛɛb na ghaa Ghwyil.»
- ⁷⁰ E tyɛ enek, bɔɔ djas zɛdji Yezu náá: «Wɔ é Mɔn Zɛɛb e?» Yezu zɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye é dɔɔ bi zo ke enek. Ye é mam.»
- ⁷¹ Bɛ kaa tsim ɛ náá: «Mena tokapɛ ne gwyɛs ne mot aapit nye ɔ. Ne tsɛtsɛ menabel bɛ ɛmet eegwak mɛkpa mɛ nuubɛ.»

23

Yezu sok bhwoob ɛ Pilat

- ¹ Bot ɛ sɛɛga djas eezɛwyɛl, bhii tak beezɛtɔ ne ne pɛ dɔɔ kukuma Pilat.
- ² Tin, bɛ moo tinaak é su nye etɛp. Bɔɔ náá: «Bis bela mot tak é, é besal bot ɛ mbyak es bɛ kus ɛghuub. Nye epelu bot náá, bɛ nàdɛ epata e lapo ne Sezaad. Nye ke é náá, ye é nyɛy ɛ di Mɛsia, e kwyɛl ɛlɛɛ é: “mɛkoozi”.»
- ³ Kukuma Pilat eezɛdji nye náá: «Wɔy é di mɛkoozi mɛ eYuda?» Yezu eezɛbɔɔza ne ne náá: «Ye é dɔɔ wɔy wɔ ɛmet ke enek.»
- ⁴ Bhii tak Mɛkoozi Pilat eeke ne eboo bɛghaa-Zɛɛb, ne ɛdhuu ɛ bot nadi tin ɔ náá: «Mam ààpabee tɛp mɛ di egoka ne ɛkwyɛsal mot tak ndɛ sɔs ne ye é.»
- ⁵ Tin, bɛ eebaazɛben gwood, tsim ɛlyɛlɛpɛ náá: «Nye epɛbesal bot, bɛ kus ɛghuub ne kɔkɔ mbi mɛlyo mɛ. Nye nakan ne ye é, pɛ kyee dik Ghalile. Nye eezɛtuula ne ye kɔ Yude. Ye é nye moo ne ye mos wak'ak.»

Yezu sok bhwoob ɛ mɛkoozi Elood

- ⁶ Dɔɔ mɛkoozi Pilat nagwak mɛkpa menek ɛ, nye é boodji náá: «Mot tak é mot Ghalile?»
- ⁷ Tin, bɛ eezɛlɛɛ nye náá, Yezu nadus é pɛ kyee dik Elood, nadi kɔk kɔ tak ɛ. Deenek nye eezɛkyeed nye pɛ dɔɔ Elood. Zɛ bela náá, ye nabɛ é mɛkoozi Elood naazyɛ, zɛkwyɛɛg ba mɛlu tin tɔ Yeluzalɛm.
- ⁸ Mɛkoozi Elood naadyeebamyaala ɛbuɛpɛ dɔɔ nye nabɛ Yezu ɛ. Etɛɛ náá, ye nabɛ é, nye naadyeebagwak menduk ɛ Yezu. Nye nadi esaa ɛboma ne ne. Nye nadi suu é náá, Yezu sa dhiiti ndem mɛbwala e mis mɛ, nye neebɛɛ.
- ⁹ Tin, nye eezɛdji Yezu bɛtɛ ne mɛdjin, Yezu kadi é, «gwyem» ààbɔɔza.

¹⁰ Eboo beghaa-Zeeb ne beghan e mekana me etsi nadi é, tin, be nadi é su etep e mepita ebupe ko lo e Yezu.

¹¹ Mekoozi Elood be ne esodja be zokaduk nye, go nye. Be nabee nye é tyee ba van put mot deenek. Bhii tak be eezebet nye mbee wolo kaad, bhii tak be eezeswaal nye pe daa kukuma Pilat.

¹² Mekoozi Elood be ne kukuma Pilat nabe sok é, aagwakel. Dwoo e tak é be nakan egwakel pak'oo.

Be eezepée Yezu epée e esyee

¹³ Kukuma Pilat eezeboma e boob be ne eboo beghaa-Zeeb, ne ekukuma eYuda, zenoo bedhiiti bot e del,

¹⁴ nye ezeke ne noo naa: «Bi zye me ne mot tak é, etee naa, nye epebesal bot be kus eghuub. Deenek ye be é me eedji ye tanal e mis min wak, ka bela naa, mam aapabee embee etep ee bi zepit nye etep tak e.

¹⁵ Mekoozi Elood nabe é aabela nye ne ndje sos etep tak é nye naswaal nye wak. Deenek mot tak aapasa dhiiti tep mena di egoka ne egó e nye ko esu e tak e.

¹⁶ Etep tak é di naa, me waalwom naa, be nyuu nye ne meka. Bhii tak da me é bet nye.» [

¹⁷ Eghen mebyon me ePak djas, mekoozi Pilat nabe é ne ezel e wyisal mot membok ngat.]

¹⁸ Wo gwaa boo djas zokazetsim naa: «Góa nye, da wo é bet bis Bhaalabas.»

¹⁹ Ze bela naa, Bhaalabas naametaa é, etep nye nagó mot esok bot e mbyak'e nabe boo dho ne eLom e.

²⁰ Daa Pilat nakwyel ebet e Yezu e, nye eebaazedji edhuu e bot.

²¹ Deenek bot djas zetsim elyelope naa: «Bema nye e melaaba! Bema nye e melaaba!»

²² Pilat zokazebaadji be tyee djia esok elal, nye naa: «Mot tak sa yaa ebiyo ee? Me aapabee ghamen bi di é ke naa, nye goaa e. Etep tak é me ke naa, be nyuu nye ne eghwyes, da be é bet nye.»

²³ Ghuna bot nadi ebesal ne etsim elyelope naa, nye bema e melaaba. Etsim boo naadhaa Pilat.

²⁴ Deenek Pilat zokazetsaal tep dhen naa, ye kaa sael daa edhuu e bot kwyel e.

²⁵ Tin, kukuma Pilat eezewyisal mot boo nadi kwyel naa, nye wyisal o. Mot tak nametaa é, etee naa, nye naabe boo dho, mot zokagwye e dho tak.

Yezu eebemaa e melaaba

²⁶ Daa be nadi to ne Yezu e, wo gwaa be zeboma ne Simon mot del e Silen. Nye nadi é dus ye e pe pyeeb. Esodja zokamet nye, zedje nye melaaba nye kwyee Yezu e ebep e ye pe bhis kon e Yezu.

²⁷ Zukamwaa ne mot medhuu-medhuu nadi edu be, zenoo boa é dje megwye ne etanal ko esu e le.

²⁸ Tin, Yezu zokazeliig mis, gwyak be. Nyey ne noo naa: «Boa e Yeluzalem, nadjeka ko esu e lam! Bi goka ne edje e etep'en ne etep boo bin!

²⁹ Daa di naa, ewala mot aake naa: «Menyo ne boa di naa, be aanakwaabya o, ne bekwyiid e boa, zenoo boa di aagu daa mon di djaaa ebel e!» moo é, ye eezekunaa, ne tsetse.

³⁰ E di'enek, bot e waake ne metsok naa: «Dha dumaka ko les!» Ne eghooda naa: «Dha syelka bis!»

³¹ Etee naa, kwyii le bes saaa deenek, gwyaaza ne syeela le? Be aakasa daa ne ye?»

³² Esodja baazeto ne botom eba, bembee e bot, be neegó be, be ne Yezu loog wat.

³³ Eghen be nakum e di be di djoo «Bhobho Lo» e, esodja zokazebem Yezu e melaaba, ne bembee e bot eba, nwyak pe mbo e ghen, dhiiti pe mbo emyel.

³⁴ Yezu é boozeke naa: «Pela be, Saag'am, etee naa, be aagu sa be di sa e.» Be eezekaa ekaad be, bhis be nazesa egwyee e.

³⁵ Mɛdhuu mɛ bot nadi é, tin é bee. Ekukuma e eYuda moo é gɔ nɛ duk é nyɛ. Bɔɔ náá: «Nyɛ naatsik bot esis. Nyɛ kaa tsik nyel'ɛ emet, yɛ bɛ náá, nyɛ é Mɛsia Zɛɛb nato ɔ!»

³⁶ Dɔɔ nɛ esodja pe nadi egɔ nɛ ɛduk ɛ nyɛ. Bɛ zokazetiila, wɔ gwaa bɛ djɛ nyɛ mɛnyok mɛ na bwaaz-bwaaz.

³⁷ Bɔɔ nɛ nɛ náá: «Yɛ bɛ náá, wɔ é mɛkoozi mɛ eYuda ɔ, tsika nyel'ɔ wɔy wɔ emet!»

³⁸ Pɛ ɛko ɛ mɛlaaba ɛ Yezu, yɛ nabɛ é, bɛ naabɛk mɔɔ pes le kwyala kɔ tak náá: «MɛKOOZI Mɛ EYUDA é NWYAK.»

³⁹ Tɔ bɛmbee ɛ bot ɛbá nabemaa e mɛlaaba ɔ, ngɔt naabyasal Yezu. Nyɛy nɛ nɛ náá: «Wɔ paalɛ náá, wɔ é Mɛsia. Deenek, tsika nyel'ɔ tɔ esyee, da wɔ é baatsik bisɔ.»

⁴⁰ Tinaak dhiiti mbee mot naadjɛ sɔ mɛbɛ. Nyɛy náá: «Wɔ ààkaab Zɛɛb e, é di wɔ di ezuk dáa nyɛy'aak?»

⁴¹ Yenabel mezuk e goka, etɛɛ náá, mena gwyɛ é, étɛp embee esesɛɛ bena. Ghuna mot tak nabɛ é ààsa ɛbiyo.»

⁴² Bhii tak, nyɛ eebaazeke náá: «Yezu, sa wɔ ààdjisa mɛ, dwoo wɔ aaboozyɛ dáa mɛkoozi tɔ ɛyon ɛ lɔ ɛ.»

⁴³ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Tɛɛtɛ nɛ tɛɛtɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ náá: Mos wɔ aadi é nɛ nam tɔ dɛl ɛ mɛmyaala.»

ɛsyee ɛ Yezu

⁴⁴ Dáa dwoo nadi e moo kuku mwos ɛ, wɔ gwaa ɛgwyitok zɛgwyiidela kɔ dik djas, kɛkum dwoo e leega.

⁴⁵ Ka sɛka é, boo kaad na pip-pip di é bɛk Dhɛɲ na Dɛɛ nɛ boo koo, tɔ kok Ndjaa-ebuwa ɔ eezɛnyɛɛ kuku tak.

⁴⁶ Yezu zokazetsim ɛlyelɛpe, nyɛ náá: «Saag'am, mɛ eenɔɔ sisimam, wa tɔ mɛmbɔ mɔ.» Bhis nyɛ nalii mɛkpa menek ɛ, nyɛ eezɛsil eswos.

⁴⁷ Dáa kukuma lɔɔg esodja nabee etɛp binek ɛ, nyɛ naaduwal Zɛɛb. Nyɛy náá: «Mɛ bee é náá, mot tak nabɛ é ààgu tɛp.»

⁴⁸ Mɛdhuu mɛ bot ɛ nazyɛ, zɛbee etɛp ee nadi sɛɛ e di tak ɔ, naabee esesɛɛ binek djas. Bhii tak bɛ eezɛsik, mɛmbɔ kɔ elo, nɛ ghon tɔ ɛlyem bɔɔ.

⁴⁹ Bɛsɔ ɛ Yezu djas nɛ boa nadus bɛ nɛ bɛ nɔɔ pɛ kyee dik Ghalile ɔ, nadi é, ba ɛtsetaɛpe é bee esa ee nadi sɛɛ ɛ djas.

Muu ɛ Yezu eedelaa

⁵⁰⁻⁵¹ Ye nabɛ é nɛ dhiiti mot, din ɛ lɛ Zozɛf. Nyɛ nadi é, mot dɛl ɛ Alimate dhiiti ghaada eYuda. Nyɛ nabɛ é tɛtɛ mot, epiki. Nyɛ nadi ebwood náá, ɛyon ɛ Zɛɛb zye, yɛ nàkwyii ɔ di náá, nyɛ nabɛ é mot ngɔt tɔ bot boob ekukuma e eYuda. Nyɛ nabɛ é ààmyaal egeka bɔɔ, nɛ esesɛl bɔɔ.

⁵² Nyɛ é boozetɔ pɛ dáa Pilat kɛwaab muu ɛ Yezu.

⁵³ Bhii tak, Zozɛf zokasil muu ɛ Yezu e mɛlaaba, zɛwol nyɛ tɔ bheeza na puu, zɛnɛɛg nyɛ tɔ ɛvit ɛ bes, yii nakpakaa tɔ gho ɛkok ɛ.

⁵⁴ Ye nabɛ é dwoo ɛkoobal esonok étɛp dwoo saba. Tin, nabɛ é saba moo aakan.

⁵⁵ Boa nadus bɛ nɛ Yezu pɛ kyee dik Ghalile ɔ eezetɔ lɔɔg wat bɛ nɛ Zozɛf. Bɔɔ zokabee ɛvit ɛ Yezu nɛ dáa bɛ nanɛɛg muu tɔ tak ɛ.

⁵⁶ Bhii tak bɛ eezɛsik pɛ ghaada kɛkoobal bɛmul, nɛ bɛmɛnanas étɛp ɛkɛ lɔɔb muu ɛ Yezu. Dwoo saba bɛ eezɛwala dáa etsi di é lɛɛ.

24

ɛgomɛl ɛ Yezu

¹ Kɛɲ tɔ mɛlem mɛ yenga boa zetɔ pɛ ɛvit. Bɛ natɔ ɛ nɛ bɛmul nɛ bɛmɛnanas bɛ nasa ɛ.

² Bɛ ka bee tin é, ɛkok ɛ nadiila ɛvit nɛ yɛ ɛ moo é mbinɛla ɛtsetaɛpe nɛ ɛvit.

³ Dáa bɛ ka ni tɔ ɛvit ɛ, bɛ nabɛ é ààkabela muu ɛ Ghɛɲ Yezu.

⁴ Esiiza bɔɔ nadi é ye moo mbes. E di'enek, botom bebá eezetuula be, ne ekaad e na kas-kas.

⁵ Boa é boosil mis pe si ne bwoo. Botom binok eezeke ne nɔɔ náá: «Étɛp yé bi di saa tɔ myonj mot di náá, nye é ne tsik ɔ?»

⁶ Nye tokape wak; nye eezegom. Siizaka sa nye nalee bin esok bi ne nɔɔ nadi pe Ghalile e:

⁷ “Ye goka é náá, bot e mesyem met Sɛɛɲɛle Mɔn Mot, bem nye e melaaba. Bhis melu melɛl, ye goka é náá, nye gom.”»

⁸ Tin, be eetaala sa Yezu nalii ne nɔɔ e.

⁹ Bhii tak be eezedus pe mɛvit, sik pe dɛl, kɛbaɲa bedjekel kam ne ngɔt nalik ɔ zenɔɔ bak bedhiiti bedjekel.

¹⁰ Bot e tak nabe é Maali moma dɛl e Makdala, Zan zenɔɔ Maali, nyɛɛg e Zak. Bedhiiti boa nadi be ne be nɔɔ ɔ, nabaazo zɛɛɛ bot e lwoma etɛp binek e tye wat ne bot e nazeɛɛ sok ɔ.

¹¹ Deenek, be nabe é àadyeebamyaal tɛp tak, bɔɔ nadi gek é náá, etɛp ee boa binok nadi lɛɛ be e, nabe é etsal.

¹² Tin, Pyɛɛd zokazɛwyɛl «piya», sum kaab, tɔ pe ɛvit. Kuma nye nakum e di tak e, nye eezemalal, gwyák tɔ ɛvit, ààbee muu. Nye nazobee e ekaad e na puu be napil nye tɔ tak e. Bhii tak nye eezɛnɔɔ nyel, sik pe ndjaa é djoka kɔkɔ mbi sa nye bee e.

Yezu eetel nyel ne bedhiiti bedjekel ebá pe ze dɛl e Emayus

¹³ E dwoo tak wat, bedjekel nadi etɔ pe dɛl e Emayus, dɛl e tak na tseta ne Yeluzalem tyee ba mɛwala mɛmbá gonj mɛko.

¹⁴ Bot e tak nadi sɔs etɛp djas ee nadhanj e.

¹⁵ Dáa be nadi kuku kyeed é etanjal ne ɛsɔs e, wɔ gwaa, Yezu nye ɛmet zokazetiila pe yɔɔ, nye eezɛni e lɔɔg'ɔɔ. Be moo tin é kɛsama wat.

¹⁶ Be nadi bee nye. Tin, ye nabe é ne sa wat nadipal be mis étɛp be needi ààgwyak nye é.

¹⁷ E di'enek, Yezu eezɛdji be náá: «Éyɛ bi di sɔs biyɔ, é kɛgba-a-gba?» E di'enek, be eezɛtyaa, mɛnyel e teka ne eghonj tɔ elyem.

¹⁸ Ngɔt pak'ɔɔ, mot nadi djóoaa Keleopat ɔ zokazɛke ne ne náá: «Pe kɔ dɛl e Yeluzalem djas, mot di ààgu etɛp ee sɛɛ penek tɔ tsil melu mak é wɔy wɔ ɛmet!»

¹⁹ Yezu eezɛdji be náá: «Ha yé sɛɛ penek?» Be eezɛbɔɔza ne ne náá: «Sa nasɛɛ dum ne Yezu mot dɛl e Nazalet e! Nye nabe é ngooolel-mɛkpa e Zɛɛb ngɔt ne mɛbwala ɛbuepe. Nye naalyaal ye tɔ kɔkɔ mɛsa mɛ, ne etɛp ee nye nadi lelii é mis e Zɛɛb ne e mis mɛ bot djas e.

²⁰ Bot e di kɔ elo eboo beghaa-Zɛɛb bina ɔ, ne ekukuma bina naaka nye étɛp be neepɛɛ Yezu epɛɛ e ɛsyee, da bhii tak, nye é kɛ ɛbɛmaa e, é melaaba.

²¹ Bis nadi é, ne ɛbwaalel náá, nye nabe é mot nawaazɛpek Yisalaɛl e bhel ɔ. Saabɛgɔs é náá, ye moo mos é melu mɛɛl etɛp binek djas nazesɛɛ.

²² Bedhiiti boa tɔ ɛdhuu ɛlis eediaadjoka bis. Ye é tɛɛtsɛ náá, ye be é be eetɔ pe ɛvit tɔ ghooghom mɛlem.

²³ Deenek, be be ààbee muuɛ. Bhii tak be eezɛɛɛ bis náá, ye be é, Zɛɛb eebɛɛ be mis mɛ bee efofop. Efofop e tak lɛɛ be náá, Yezu é ne tsik!

²⁴ Bedhiiti pak'es zokatɔ pe ɛvit, be ka bela esonok é dáa boa binok nazolɛɛ. Tin, Yezu ne Yezu nye ɛmet é di náá, be nabe é ààbela nye.»

²⁵ Bhis yenek Yezu eebɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi tok ne etsonj, etɛɛ náá, elyel e bin ne ɛmyaal etɛp djas ee bengooolel e mɛkpa e Zɛɛb nakwyal e!

²⁶ Ye nabe é ààgoka náá, Mɛsia zuk. Bhii tak é nye aaka ni tɔ duma ye?»

²⁷ Bhii tak nye moo tin é lɛɛ be etɛp ee nalezɛɛl dum ne ne tɔ ekwyala e djas. Nye nakan é, tɔ etsi e Moiiiz, zenɔɔ yii ekwyala mɛ bedhiiti bengooolel e mɛkpa e Zɛɛb.

²⁸ Dáa be nabe, be moo kunaa ne dɛl e be nadi é tɔ e, Yezu eezɛsa tyee náá, nye nadi dhaa ye.

²⁹ Tin, bε eezεbee nyε. Bɔɔ nε nε nάά: «Pokosulal menabelka wak, etεε nάά, dwoo eezesila. Egwyitok moo aagwyiidela.» Tin, nyε eezεmyaal εsulal e di wat bε nε bε nɔɔ.

³⁰ Deenek, bε eezεdisi e mesa bε nε bε nɔɔ, bhii tak nyε eezεnɔɔ tsim mapa, nyε eezεghaapeε Zεeb, nyε eezεpyak, nɔɔ yε djε bε.

³¹ E di'enek, mis mɔɔ eezεbenel, bhii tak bε eezεgwyak nyε. Tin, wɔ gwaa nyε zediib bε e mis.

³² Bε moo tin ε sɔs pak'ɔɔ nάά: «Elyem bε mena àadi dak esok nyε di ε lii nε nena gba-gba ε, esok nyε di kaada mena sa ekwyala nadi ε lεε ε?»

³³ E di'enek wat, wɔ gwaa bε zεwyel «ngbat». Bε eezεsik pε Yeluzalem, bε eezεbela bedjekel kam nε ngɔt e di wat bε nε bedhiiti bot ε lɔɔg'ɔɔ.

³⁴ Bɔɔ ε keke nάά: «Ye ε tsεεtse nάά: Gheη eegom tɔ εsyee! Simɔη bε ε, nyε eebee nyε!»

³⁵ Tin, bɔɔ bε εmet eezεni ε banja bε dάa ye nadhaa nε nɔɔ pε bε nadus ε, nε dάa bε nakagwyák Yezu esok nyε napyak mapa ε.

Yezu eelyaal bedjekel bε geka, bε neegu nάά, nyε ε nε tsik

³⁶ Dwoo tak wat, bikoko, dάa bedjekel nadi bε dinaa ε sɔs pak'ɔɔ ε, Yezu nyε εmet eezεtuula tɔ lɔɔ. Nyey nε nɔɔ nάά: «Zεeb djε bin egwyem!»

³⁷ Bedjekel djas moo pwak, bε moo ε nε bwoɔ. Nε tsεεtse, bε nagu ε nάά, bε eebee dim, ghuna ye ε Yezu.

³⁸ Yezu ka ke nε nɔɔ ε nάά: «Étεp yé bi di pwak? Étεp yé bi di nε mεso?

³⁹ Gwyákεka meez mam, nε mεko mam. Nε tsεεtse ye ε mam. Bwooka mε, da bi ε gwyák mε. Dim tok nε epuud nε egwyes dάa mam, dάa bi di bee'aak.»

⁴⁰ Nyε eezεke nε nɔɔ deenek. Bhii tak, nyε eezεlyaal bε mεmbɔ nε mεko mε.

⁴¹ Dάa bε nadi bε dinaa àanyɔ εmyaal nάά, Yezu eegom ε, tin, Yezu eezεdji bε nάά: «Bi ε nε edee e dek wak ee?»

⁴² Tin, bε eezεdjε nyε pes su ndika.

⁴³ Wɔ gwaa Yezu zεnɔɔ yε nάά, dε e mis mɔɔ.

⁴⁴ Bhii tak nyε eezεke nε nɔɔ nάά: «É sok mε nadi menabelka dinaa ε di wat ε, mε nabe ε, mε naalεε bin nάά: “Étεp ee di kwyala kɔ εsu ε lam tɔ etsi ε Moiiiz, nε tɔ Mεkana mε bengoollel ε mεkpa ε Zεeb nε tɔ bεmekana mε Mεdjeeb ε waasael djas.”»

⁴⁵ Yezu ε boozεdjε bε etsonj étεp bε neegwak sa nakwyalaa ε.

⁴⁶ Nyey nε nɔɔ nάά: «Beeka sa ze kwyalel ε: Ye goka ε Mesia zuk, da nyε ε gom bhis mεlu mεlεl.

⁴⁷ Ye goka ε nάά, bi tuud bot nε din ε lε pε dάa bot ε di àabε bot ε mbyak eYuda ɔ djas, kan pε Yeluzalem nάά, bot liig elyem. Tin, Zεeb ε waapel mesyem mɔɔ.

⁴⁸ Biyɔ ε kwaa di betyaases esee ee bi zebee ε djas.

⁴⁹ Bhii tak, mam εmet ε waadhis sa Saag'am nakεk ε. Ye kabε biyɔ bε εmet ɔ, dika tɔ ghaada, étεp εbwood nάά, Zεeb djε bin ghwyil aadus tɔ gwoɔ ε.»

Yezu eebyet tɔ gwoɔ

⁵⁰ Bhii tak, Yezu ε zεwyis, bε nε bedjekel bε, kɔ ghaada, nyε eezεtɔ e ngwoob dεl ε Bhetani. E di'enek, nyε ε boo bin mεmbɔ pε εko, zεsεε bε mεtel.

⁵¹ Esok nyε nadi ε sεε bε mεtel ε, nyε eezεbεka nε nɔɔ, byet tɔ gwoɔ.

⁵² E di'enek, bedjekel ε booduwal nyε, bula, zyε pε Yeluzalem tɔ boo mεmyaala.

⁵³ Bε naaka didi ε tɔ kok Ndjaa-ebuwa mεlu djas, étεp εduwal ε Zεeb.

Mbɛɛ Bhaadal ɛ Zaṅ Zaṅ Mɛkɛn

Mbɛɛ Bhaadal ɛ Zaṅ nakwyalaa ɛ ɛtɛp ezɛɛga ekeletyɛ nadidi pɛ kyee bɔs Siili nɛ ghuu pɛ kyee dik Azi Minɛl, dɔɔ nɛ kyee bɔs di djɔɔaa mos Tudky ɛ.

Mekana mak ɛ koobela mɛtsek-mɛtsek. Etɛp nɛ mɛpka mɛ di kwɔyala tɔ tak ɛ tok tyee wat nɛ bɛdhiiti mekana mɛ embɛɛ mɛbhaadal. Nyɛ ɛpedjɛ bɛtɛ nɛ duu tɔ ɛtiibal etɛp di sela tɔ mɛpka nɛ mɛsa mɛ Yezu nadi sa ɛ.

Etsek ɛ mɛkɛn mɛ mekana mɛ tak ɛ, ɛlanɛl ɛ wat keyaka nɛ ɛlanɛl kam nɛ ebá (1-12) ye kaada ɛ eboo endem mɛtɛn nɛ ebá yii Yezu nasa ɛ. Bɛ djɔɔ yɛ «endem» ɛ, etɛɛ náá, ye ɛpɛlyaal náá, Yezu ɛ mɔɔ Zɛɛb. Ekwɔyala e etsek ɛ tak kaada ɛ bhoma ɛ Yezu bɛ nɛ bɛdhiiti bot, tyee: dhiiti kukuma ghaa-Zɛɛb eYuda, ɛlanɛl ɛ elɛl (3); nɛ yii moma dɛl ɛ Samali, ɛlanɛl ɛ ená (4); dɔɔ nɛ bot ɛ mɛbɛ, ɛlanɛl ɛ etɛn zɛnɔɔ ɛlanɛl ɛ etɛn nɛ ená (5-9). Tɔ mɛlyo mɛ, Yezu lyaal nyel ɛ dɔ́a mapa di djɛ tsik ɛ (6.35). Yezu lyaal nyel ɛ dɔ́a mbaalel ɛsaa ebhata di tɔ nɛ bot bɛ pɛ kyee di di kunaa nɛ Zɛɛb Sɛɛg ɛ (10.11). Yezu baalyaal nyel ɛ dɔ́a gwyɛ ngel di kas kɔ bot ɛ bɔs djas ɛ (8.12). Yezu ɛ ɛpetel nɛ bot djas náá, nyɛ ɛ tak.

Etsek ɛ ebá e mekana, ɛlanɛl kam nɛ elɛl keyaka nɛ ɛlanɛl mekam-mɛmbá nɛ wat (13-21). Ye kwɔyala ɛ etɛp ɛwala ɛ Yezu aadus kɔ bɔs, byet pɛ ɛko pɛ daa Sɛɛg ɛ. Yezu eelii nɛ bɛdjekɛl bɛ. Nyɛ nadi djɛ bɛ mɛlyo etɛp ɛwala ɛ nyɛ aadi ààbɛ e di wat bɛ nɛ bɛ nɔɔ ɛ. ɛlanɛl ɛ kam nɛ elɛl keyaka nɛ ɛlanɛl kam nɛ etɛn nɛ wat (13-16). Bhii tak Yezu eezɛdjaala nɛ Sɛɛg kɔ ɛsu ɛ bɛdjekɛl bɛ. ɛlanɛl ɛ kam nɛ etɛn nɛ ebá (17).

E mɛsik mɛ mekana, ekwɔyala lyaal ɛ etɛp ee nasɛɛ ɛ gheɲ ɛsyee ɛ Yezu ɛ. Nɛ bɛtɛ nɛ etɛp ee di nɔɲɛl nɛ yii bɔɔ Matie, Malak nɛ Luk nakwɔyal ɛ. ɛlanɛl ɛ kam nɛ etɛn nɛ elɛl nɛ ɛlanɛl ɛ kam nɛ etɛn nɛ ená (18-19).

Yezu naatel bɛdjekɛl bɛ nyel nyɛy nɛ tsik, dwoɔ ɛbyonɲ ɛ eYuda di djɔɔaa Pak ɛ. ɛlanɛl mekam-mɛmbá nɛ mekam-mɛmbá nɛ wat (20-21). Mot nakwɔyal Mbɛɛ Bhaadal yak ɔ ke ɛ náá: nyɛ nakwɔyal mekana mɛ ɛ, etɛp bot ɛ nadi ààbɛe Yezu ɔ needum konɲ nɛ nɛ pɛ. ɛlanɛl mekam-mɛmbá, kana ze mekam-mɛmbá nɛ etɛn nɛ ená kekum ze mekam-mɛlɛl nɛ wat (20.29-31).

Mbɛɛ bhaadal ɛ Zaṅ dyeebalyaal «eYuda» ɛ dɔ́a dhiiti mbi zɛɛga. Zɛɛga tak lyaal ɛ bot ɛ mɛbhuka ɛ Yezu. Deenek, dan-dan ɛ, ekukuma eYuda nabe ààdi ɛ kwɔyɛl nyɛ. Bela náá, Yezu nyɛ emet nadi ɛ mot dhaad mbyak eYuda, dɔɔ nɛ bɛdjekɛl bɛ yii mɛkɛn pɛ. E sok Zaṅ di lii kɔ ɛsu ɛ eYuda ɛ, nyɛ ààlii dum nɛ bot ɛ dɛl djas, din ɛ tak gwyák ɛ, bot ɛ mɛbhuka ɛ Yezu Klisto.

Mbɛɛ bhaadal ɛ Zaṅ ààkaada ɛbyel ɛ Yezu nɛ ɛkɛn ɛ mɛsa mɛ tɔ bot. Tin, e mɛkɛn mɛ mekana, nyɛ lɛɛ bot ɛ náá, Yezu Klisto ɛ «Mɛkpa mɛ Zɛɛb» nalookan ɛdi e di wat bɛ nɛ Zɛɛb ɛ. ɛlanɛl wat, ze mɛkɛn kɛsik nɛ yii kam nɛ etɛn nɛ elɛl (1.1-18). Yezu, «Mɛkpa ɛ Zɛɛb» nazyɛɛ zɛdi e di wat bɛ nɛ bot. Deenek bɛ ɛ nɛ ghwyil ɛ di bɔɔ Zɛɛb. Tɔ mɛlu mɛ nyɛ nadi bɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ ɛ, nyɛ nadi ɛ nɛ boo ɛgwakɛl bɛ nɛ Sɛɛg. Nyɛ ɛ «mot Sɛɛg nadhis kɔ ɛko ɛ bɔs» ɔ. Bot djas aadi ɛ saa Zɛɛb nɛ lyem kwɔyɛl ɔ, bɛ nɛ ghwyil ɛ gu nyɛ kɔ lo ɛ Yezu.

Tsik, Gwyɛ, ɛtsak Sɛɛɲɛlɛ mɔn

¹ «Tɔɔɔ» e mɛkɛn mɛ esonok djas, Mɛkpa nabe ɛ e moo tak. Ye nabe ɛ bɛ nɛ Zɛɛb, Ye nabe ɛ Zɛɛb.

² Ye ɛ tɛɛtɛ náá, e mɛkɛn «tɔɔɔ», Mɛkpa nadi ɛ, ɛ di wat bɛ nɛ Zɛɛb.

³ Esonok djas di kɔ bɔs ɛ, nakusɛl ɛ nɛ Mɛkpa. Ye tok nɛ sa wat kɔ bɔs'ak Mɛkpa nadi ààkus.

⁴ Tsik nadus e pe to le. Deenek, tsik tak naasa náá, bot djas nyen popoopwon to gwyε.

⁵ Gwyε epekas, dje boo gwyε e di meghomla nadi é. Tin, meghomla kadi é àakwak esaab ye.

⁶ Ye nabe e ne dhiiti mot Zεεb nadhis o. Din e mot tak nabe e Zan.

⁷ Nye nazyε é tyee tyaases etep ezelyo bot dum ne gwyε. Eteε náá, bot djas needum kon ne Zεεb ko esu e le.

⁸ Zan nyey nye emet nabe àabe gwyε tak. Deenek, nye nazyε é tyee tyaases etep ezelyo bot dum ne gwyε tak.

⁹ Mekpa me tak nabe e sim gwyε na tseetse. Ye nabe e tete gwyε di dje bot djas eselele e. Ye nazyε ko bos e, ye neezedje bot gwyε.

¹⁰ Deenek, Mekpa naazyε pe ko bos, ye é nyey e nakus bos. Tin, bot e bos'ak àapakamyaal nye.

¹¹ Mekpa naazyε to bot e mbyak'e. Ye ka bela náá, bot e mbyak'e naabyen emyaal e nye.

¹² E di'enek, bot djas aamyaal nye o, bot aadum kon ne ne o, Mekpa aadje be ghwyil edi e bo Zεεb.

¹³ Deenek, bot e tak waabyel. Be aanàkwaabyel byela ghiya. Aabe byela di dus to gwyε epuud e. Aakobaabe bea byela ne ekwosak e mot. Ye é ebyel e byelaa ne ekwosak e Zεεb e.

¹⁴ Mekpa nadi e moo mot. Mot tak naazebe di to lena. Mena naabeeka mekas me, ye é mekas me seenjele sim Mon di bela ne Seeg e. Lwoodela ne enem ne embεε e Zεεb ne etseetse.

¹⁵ Zan naakan edi é tyee tyaases etep elyo bot dum ne ne. Nye nadi e tuud náá: «Ye é ko esu e le e me nadi keke náá: “Mot di zye bhis mam o, nye eedhaa me. Eteε náá, esok ne mam ne byel, nye nadi é tak.”»

¹⁶ Ne tseetse náá, mena naabelaka bete ne ekum be. Nye naakel ko lena enem ne embεε be yak ko yii.

¹⁷ Ye é tseetse náá, Zεεb naadje mena etsi ne Moiiiz. Deenek, Zεεb ka baadhis mena enem ne embεε ne etseetse ne Yezu Klisto.

¹⁸ Ye tok ne mot ngot nabe Zεεb sok. Seenjele sim mon'e emet, nyey mot di Zεεb o, nye die e di wat be ne Seeg. Ye é Mon e di lyaal bot Seeg.

Leη dum ne étep e Zan Nduuel-bot

¹⁹ EYuda e ghaada Yeluzalem naalwom bedhiiti beghaa-Zεεb ne bedhiiti bot e di sa mesa to kok Ndjaa-ebuwa. Bot e tak e nake e dji Zan Nduuel-bot náá: «Woy e yo ze ee?»

²⁰ Nye naazeleε be ne etseetse náá: «Àabe, mam tok Mesia.»

²¹ Bhii tak, be eezedji nye náá: «Bha woy é ze? Wo é ngooel-mekpa e Zεεb Eli?» Nye eezεboza ne no náá: «Àabe! Me e tok Eli.» Be eebaazedji nye náá: «Ye é woy e di ngooel-mekpa e Zεεb di bwoodaa e?» Nye eebaazeboza ne no náá: «Àabe.»

²² E di'enek, be eezedji nye náá: «Ah woy é ze? Eteε náá, bis e siko o, bis neekeleε bot e dhis bis o. Woy nakuma nyel ke náá, wo é ze?»

²³ Nye eezεboza náá: «Me é gwood mot di tuud pe kyee bos besye di àabe ne medii e náá:

“Koobalka meze e Gheη, ye di looba-looba*!”»

Dáa ye di kwyala to mekana me ngooel-mekpa e Zεεb Ezayi e.

²⁴ Tin, bot e nalwomaa pe daa Zan o, nabe e bot e edhuu e eFalizye.

²⁵ Deenek, be eebaazedji nye náá: «Etep ye wo di duu bot Zεεb, ye be náá, woy tok Mesia, àabe Eli, àabaabe dhiiti ngooel-mekpa e Zεεb o?»

²⁶ Zan eezεboza ne no náá: «Mam duu bin Zεεb e, pe to medii. Tin, to edhuu e len, ye é ne mot ngot bi di àagu o.

²⁷ Mot di zye bhis'am o, nye eedhaa me ne mebwala. Mam aanàkwaakobela-belak duu emalal étep ekotii-tiiak ekel e ekoko be.»

* 1:23 Eza 40.3

²⁸ Eteṗ bak djas sɛɛ tin ɛ, pɛ ghaada Bhetani, pɛ yii kiid dii Yuldɛn. Ye ɛ pɛ kyee Zaṅ Nduuel-bot nadi duu bot Zɛɛb ɛ.

²⁹ Tɔ yak mɛlem, Zaṅ ka bee ɛ Yezu ɛ zye pɛ daa lɛ. Tin, Zaṅ eezɛke náá: «Beeka mɔɔ bhata Zɛɛb e. Ye ɛ nyey ɛ di dis mesyem mɛ bot ɛ bɔs djas.

³⁰ Ye ɛ dum nɛ nɛ mɛ nalɛɛ náá: “Mot di zye bhis konjamɔ ɔ, nyɛ eedhaa mɛ. Eteɛ náá, ɛsok nɛ mam nɛ zye, nyɛ nadi ɛ tak.”

³¹ Mam nabɛ ààdi ɛ gu náá, nyɛ Mɛsia. Tin, mam nazyɛ, zɛduu bot Zɛɛb tɔ mɛdii ɛ. Eteṗ mɛ neelyaal bot ɛ Yisalaɛl nya.»

³² Zaṅ boo zɛkaada sa nyɛ nabee ɛ. Nyey náá: «Mɛ eebee Sisim Zɛɛb ɛ dus tɔ gwoo sul pɛ si dáa ɛghum, bhii tak Sisim tak eezɛtyaa kɔ lɛ.

³³ Kɛkum dwoo ɛlak mos, mam nabɛ ààdi gu náá, nyɛ ɛ Mɛsia. E di'enek, ye ɛ mot ɛ nadhis mɛ náá, mɛ zɛduu bot Zɛɛb tɔ mɛdii ɔ nalii nɛ nam. Nyɛ nake nɛ nam ɛ náá: “Wɔ waabee Sisim ɛ dus tɔ gwoo sul zɛdi kɔ mot. Bhii tak Sisim tak ɛ zɛtyaa kɔ lɛ. Ye ɛ nyey ɛ aapaduu bot Zɛɛb nɛ Sisim na Dɛɛ.”

³⁴ Mam eebee yɛ nɛ mis mam met. Eteṗ tak ɛ mɛ di banja bin ye ɛ. Ye ɛ mot tak, nyɛ ɛ Mɔn Zɛɛb.»

Bɛdjekɛ ɛ Yezu naleekan ɛsɛ sok ɔ

³⁵ Yak ɛlu bhii tak, Zaṅ dinaa ɛ di'enek wat, bɛ nɛ bɛdjekɛl bɛ bɛbá.

³⁶ Dáa nyɛ nabee Yezu ɛ dhanj ɛ, nyɛ eezɛke nɛ bɛdjekɛl bɛ náá: «Beeka mot di mɔɔ bhata ɛ Zɛɛb ɔ!»

³⁷ Bɛdjekɛl bɛ bɛbá eezɛgwak deenek, wɔ gwaa bɛ zɛdu Yezu.

³⁸ Wɔ gwaa Yezu zɛliig mis, gwyák pɛ bhis, dáa nyɛ nabee náá bɛdjekɛl binɔk nadi du nyɛ ɛ, nyɛ ɛ booke nɛ nɛ náá: «Bi saa yé?» Bɛ eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Labhi! Wɔ dyeebadi paa?» Labhi kwyl ɛlɛɛ ɛ: Lyoel.

³⁹ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Dhaaka etɛp bi neezɛbee.» Bhii tak bɛ eezɛdu nyɛ, bɛ eezɛtɔ, kɛbee sum di Yezu nadidi ɔ. Tin, bot binɔk zokaadi bɛ nɛ Yezu e di wat dwoo tak. Ye nabɛ ɛ dwoo eezeleega moo tyee ɛwala ená.

⁴⁰ Andele, dhyeeb ɛ Simɔṅ Pyɛɛd, nabɛ ɛ mot ngɔt pak bɛdjekɛl ɛbá binɔk nagwak lii ɛ Zaṅ, da bhii tak bɛ ɛ du Yezu ɛ.

⁴¹ Andele nakeleeboma ɛ nɛ tel Simɔṅ. Nyɛ ɛ booleɛ nyɛ náá: «Bis eebela Mɛsia!» Nyɛ nadi eke deenek ɛ etɛɛ náá, din ɛ Mɛsia kwyl ɛlɛɛ: Klisto.

⁴² Bhii tak nyɛ eezɛdul nyɛ pɛ dáa Yezu. Dáa Yezu nabee nyɛ, nyɛ ɛ booke nɛ nɛ náá: «Wɔ ɛ Simɔṅ, mɔɔ Zaṅ. Wɔ aakadjóaa ɛ Kefas.» E kwyl ɛlɛɛ ɛ: Pyɛɛd.

⁴³ E yak dhiiti dwoo, Yezu nadi kwyl ɛtɔ pɛ kyee dik Ghalile. Tin, nyɛ eezɛboma nɛ dhiiti mot di djóaa Filip ɛ. Nyey nɛ nɛ náá: «Dua mɛ!»

⁴⁴ Filip nadi ɛ, mot Bhetsaida, ghaada ɛ Andele bɛ nɛ Pyɛɛd.

⁴⁵ Filip eezɛkaada etɛp binek nɛ mɔɔ sɔ Natanaɛl. Nyey nɛ nɛ náá: «Bis eebela mot Moiiiz nakwyal dum nɛ nɛ tɔ mɛkana mɛ etsi ɔ. Ye ɛ mot bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb nabaalii kɔ ɛsu ɛ lɛ ɔ. Yezu mot dɛl ɛ Nazalet, mɔɔ Zozɛf.»

⁴⁶ Natanaɛl eezɛke nɛ nɛ náá: «Tɛtɛ sonok ɛ nɛ ghwyil ɛ tuula pɛ Nazalet e?» Filip ɛ boobɔɔza nɛ nɛ náá: «Dha, wɔ neezɛbee.»

⁴⁷ Dáa Yezu nakabee Natanaɛl ɛ zye pɛ daa lɛ ɛ, nyɛ ɛ booke nɛ nɛ náá: «Nɛ tsɛɛtse beeka mot dɛl Yisalaɛl di ààgu mɛkɔṅ ɔ.»

⁴⁸ Natanaɛl eezɛdji náá: «Wɔ gu mɛ dáa?» Tin, Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «ɛsok nɛ náá, Filip djóo wɔ, e bɛ ɛ, mɛ zebee wɔ. Wɔ di ɛ, pɛ si le di dje bhum fiigh ɛ.»

⁴⁹ Natanaɛl eezɛbɔɔza, nyey nɛ nɛ náá: «Labhi! Wɔ ɛ Mɔn Zɛɛb! Wɔ ɛ mɛkoozi mɛ Yisalaɛl!»

⁵⁰ Yezu eebaazɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Wɔ dum konj nɛ nam ɛ, etɛɛ náá, mɛ eelɛɛ wɔ náá: “Mɛ bɛ ɛ, mɛ eebee wɔ ɛ ghɛṅ wɔ di si le fiigh ɛ.” Wɔ waabee esonok dhaa yii wɔ di ebee'aak.»

⁵¹ Yezu eebaazelee nye náá: «Tseetse ne tseetse me lee bin etep e tseetse náá: bi e waabee gwoo diia, efofop e Zeeb é byet ne sul kɔ Senele Mon Mot.»

2

Meɣyeele me Yezu nasa e meken «tɔɔ» e

¹ Melu melɛl bhii tak, ye nabe e ne ebá pe del e Kanan, pe kyee dik Ghalile. Nyeeɣ e Yezu nadi é tin.

² Ye nabe e Yezu be ne bedjekel be naadjóoaa pe ebá e tak.

³ Dáa menyok nabe náá, ye naawyii e, nyeeɣ e Yezu é booke ne Yezu náá: «Be tokape ne menyok.»

⁴ Tin, Yezu é boozeboɔza ne nyeeɣ náá: «Wee moma, yenabel mesɔ e ye e tep'ak? Ewala e lam dinaa àapaakum.»

⁵ Deenek nyeeɣ eezɛke ne bot e mesa náá: «Saka sa djas nye aalee bin náá, bi sa e.»

⁶ Ghuna e di'enek, ye nabe e ne mebhe me mekok eten ne wat. Mɛbhe me tak nadi tin e etee náá, eYuda neesa mezel me edis edhuuda ne ye dáa etsi e Moiiiz natee be e. Mɛbhe me tak e ne ghwyil enɔɔ bheeb medii mekam-meten ne elɛl neghu dhet ne mekam-membá etee náá, ye neelwood.

⁷ Tin, Yezu eezɛke ne nɔɔ náá: «Lwoodalka mebhe menek ne medii.» Wɔ gwaa be zelwoodal, kum pe ka.

⁸ Bhii tak Yezu eezɛke ne nɔɔ náá: «Daaka ye batsa, da bi ekedje mot di lii etep e ebyon ɔ, etep nye neebowal.» Be eezetɔ ne ye daa mot tak.

⁹ Dáa mot tak nabowal medii me zeliigel moo menyok e, nye nadi é àagu pe menyok me tak nadus e. Etee náá, ye nazobe e bot e mesa me nalwoodal mebhe ɔ bɔɔ be emet e nadi gu pe kyee ye nadus e. Mot'enak é boodjoo motom nadi é ba ɔ.

¹⁰ Nye é booke ne ne náá: «E mebyon, bot djas dyeebadje sok e, tete menyok na nyeenyonyɔ. Da bhii tak, yii di àadyeebanyɔ e, ka djɛaa e bhis bot e di, be moo tɔ elangi ɔ. Ghuna wɔ be e wɔ eekwom mbee menyok etep ye needɛaa nenak ebhis.»

¹¹ Yenek nabe e ndem mebwala yii esok Yezu nasa pe del e Kanan pe kyee dik Ghalile. Deenek e Yezu nalyaal duma nye nadi ne ye é. E di'enek, ye nabe e, bedjekel be nadum konɔ ɔ ne ne.

¹² Bhis yenek, nye eezetɔ pe ghaada Kapelnaum be ne nyeeɣ, ne mon nyeeɣ zenɔɔ bedjekel be. Be naadhaa ba bim melu penek.

Yezu eezɛɔ bot e di bɔmsa esa pe tɔ kok Ndjaa-ebuwa ɔ

¹³ Ebyon e Pak eYuda nabe é ye moo kunaa, Yezu eezetɔ pe Yeluzalem.

¹⁴ Nye kazɛbela tɔ kok Ndjaa-ebuwa e, bot e nadi bɔmsa engɔmbɛ, etaa, ne meghum, dɔɔ ne bot e nadi swoola epata ɔ mendiindil kɔ emesa bɔɔ.

¹⁵ Tin, Yezu eezɛlɔo ghwyɛs ne ekel, nye é boo zɛɔ bɔɔ djas tɔ kok Ndjaa-ebuwa, dɔɔ ne etaa ne engɔmbɛ bɔɔ. Nye eezɛmwas epata ne ewaaz emesa e bot e nadi swoola epata ɔ.

¹⁶ Nye eezɛke ne bot e nadi bɔmsa meghum ɔ náá: «Diska esa bak wak! Nà liigka ndjaa Saag'am náá, ye didi zɛɛga bot e di bɔmsa esa ɔ.»

¹⁷ Tin, bedjekel be eetaala náá, ekwyala lee náá: «Mekwyela me me di ne ye dum ne ndjan'ɔ e, epegoo me tɔ lyem dáa du*.»

¹⁸ E kukuma eYuda eezɛke ne ne náá: «Yaa kɔkɔ ndem mebwala wɔ aatel bis, etep bis neemyaal náá, wɔ e ne ghwyil esa dáa wɔ di esa'aak?»

¹⁹ Tin, Yezu eezɛboɔza náá: «Bwakeka Ndjaa-ebuwa yak, bhii tak, tɔ melu melɛl, me waabaawyel ye.»

* 2:17 Mekwyela me me di ne ye dum ne ndjan'ɔ e, epegoo me tɔ lyem dáa du. Mɛd 69.10

²⁰ Tin, eYuda eezeswonal, bɔɔ nɛ nɛ náá: «Daawee? Sonok étep esum ɛ Ndjaa-ebuwa yak, ye nabe é, ye naabɔya membu mekam-mená nɛ eten nɛ wat. Wɔy lee náá, wɔ ɛ nɛ ghwyil esum ye tɔ melu melé!»

²¹ Ghuna Ndjaa-ebuwa Yezu nadi lii ɛ, nabe é nyel'e met.

²² Bhis egom Yezu, bɛdjekel bɛ naazetaala sa nyɛ nake ɛ. E di'enek, bɛ naazemyaal e etep ee nadi kwyala tɔ mekana mɛ Zeeb ɛ, nɛ etep ee Yezu nadi lee bɛ ɛ.

Yezu nɛ gu ebhum elyem e bot

²³ E sok Yezu nadi, nyɛ dinaa pɛ Yeluzalem ɛ, e ebyon ɛ Pak, bot ebuɛpe naadyeebadum kon nɛ din ɛ lɛ. Etɛɛ náá, bɛ nadi bebee endem e mebwala mɛ nyɛ nadi sesa ɛ.

²⁴ Tin, Yezu nabe ààbɛ nɛ ebwaalel nɛ nɔɔ. Etɛɛ náá, nyɛ nadi gu bɔɔ djas.

²⁵ Bela náá, nyɛ nabe ààbɛ nɛ gwyes náá, mot zɛlɛɛ nyɛ sa bot binɔk di ɛ, etɛɛ náá, nyɛ nadi gu sa nadi tɔ lyem mot nɛ mot ɛ.

3

Emɔ ɛ Yezu bɛ nɛ Nikodem

¹ Tɔ sama eFalizye, ye nabe é nɛ dhiiti mot, din ɛ lɛ nabe é Nikodhem. Nyɛ nadi é, ngɔt pɛ tɔ ekukuma eYuda.

² Wɔ gwaa nyɛ zokazɛzyɛ pɛ daa Yezu e pum. Nyɛ eezɛke nɛ nɛ náá: «Labhi, bis nɛ gu náá, Zeeb ɛ nadhis wɔ pɛ daa les etep wɔ neezɛlyo bis. Etɛɛ náá, mot tok nɛ ghwyil esa endem e mebwala mɛ wɔ di sa yenek, ye di ààbɛ náá, Zeeb ɛ nɛ nɛ sama ɔ.»

³ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Tɛɛtɛ nɛ tɛɛtɛ, mɛ lee wɔ ɛ náá: Mot ɛ di ààbyel byela na bes ɔ aanàkwaabee ɛyon ɛ Zeeb.»

⁴ Nikodhem eezɛke nɛ nɛ náá: «Mot waabaabyel-byelak na bes dáa, mot moo ye paa-mot? Nyɛ é nɛ ghwyil é baani tɔ mɔ nyɛɛg, da nyɛ é baabyel byela sis e?»

⁵ Yezu eezɛbɔɔza náá: «Tɛɛtɛ nɛ tɛɛtɛ, mɛ lee wɔ ɛ náá: mot ɛ di ààbyel nɛ mɛdii nɛ Sisim na Dɛɛ byela sis ɔ, nyɛ aanàkwaabee ɛyon ɛ Zeeb.

⁶ Mot ɛ byel, byela tɔ epuud ɔ, nyɛ é mot epuud. Mot ɛ byel, byela tɔ Sisim na Dɛɛ ɔ, nyɛ é mot sisim.

⁷ Nà djoka, etɛɛ náá, mɛ eeke nɛ nɔ náá, “Bi goka nɛ ebyel ɛ, byela na bes.”

⁸ Pup kɛɛ ze nyɛ di kwyel ɛ. Tin, wɔy epegwak ghuula tak. Deenek, kabela ɛ náá, wɔ ààgu pɛ ye dus ɛ, nɛ pɛ ye di tɔ ɛ. Ye dyeebadi ɛ, tyee wat nɛ bot ɛ zebyel tɔ Sisim ɛ Zeeb.»

⁹ Nikodhem eezɛke nɛ nɛ náá: «Yenek aasaal dáa?»

¹⁰ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Wɔy é boo lyoel kɔ Yisalaɛl. Wɔ ààgu etep binek e?

¹¹ Tɛɛtɛ nɛ tɛɛtɛ, mɛ lee wɔ ɛ náá, bis dyeebalɛɛ ɛ etep ee bis di gu ɛ. Bis banja bot ɛ etep ee bis nabee nɛ mis mis ɛ. Tin, biyɔ, bi ààmyaal etep ee bis di lee bin ɛ.

¹² Bi ɛ di ààmyaal mɛ, esok mɛ di lyo bin etep e bɔs ɛ. Ha bi aamyaal dáa, ye bɛ náá, mɛ moo lee bin etep ee di tɔ gwoo ɛ?

¹³ Ye tok nɛ mot aabyet ni tɔ gwoo ye di ààbɛ mot nadus tɔ gwoo ɔ. Mot tak ɛ, Sɛɛɛlɛ Mɔn Mot.

¹⁴ Deenek ɛ di náá, dáa Moiiiz nadi nyɛ dinaa tɔ kyee bɔs besye di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ, nyɛ naatsel nyɔ e le*. Tin, nyɛ eezɛben ye pɛ eko. Tyɛ wat, ye goka é náá, Sɛɛɛlɛ Mɔn Mot tselaa e le.

¹⁵ Etɛɛ náá, deenek ɛ, mot kwaadum kon nɛ nɛ ɔ, nyɛ aabela tsik na kɔm-kɔm.

¹⁶ «Zeeb naadyeebakwyel bot kɔ bɔs. Ye é nyɛ nadhis sɛɛlɛ mɔn'e met. Etɛɛ náá, mot kwaadum kon nɛ nɛ ɔ needi ààgwyɛ. Nyɛ goka nyɛ bela tsik na kɔm-kɔm.

¹⁷ Etɛɛ náá, Zeeb nabe ààdhis Mɔn'e kɔ bɔs étep epɛɛ ɛ bot. Nyɛ nadhis Mɔn'e étep bot ɛ bɔs neebela tsik kɔ esu ɛ lɛ.

* 3:14 nyɔ e le Ela 21.9Nyɔ tak nalulaa ɛ nɛ ghwooz.

¹⁸ Mot aadum koṇ ne ne ɔ, yenək mot aanəkwaakwyeselaa ndje sɔs. Tin, mot aadi àadum koṇ ne ne ɔ, yenək eezelookwyeselaa ndje sɔs. Nye aapeɛaa, etɛe náá, nye nabe é, nye eepɛɛ edum ε koṇ ne Mɔn Zɛɛb.

¹⁹ «Beeka dáa Zɛɛb aapɛɛ bot ε. Mɛkas naazyɛ kɔ bɔs. Tin, bot ε bɔs kakwyɛl yɔbɔ ɛbuɛpe ε ghooghom dhaa mɛkas. Etɛe náá, be nadi é bot ε embee mɛsa.

²⁰ Bot djas di sa embee mɛsa ɔ, be àakwyɛl mɛkas. Deenek, mot tak àakwyɛl ɛtɔ pɛ gwyɛ di ε. Etɛe náá nye ɛpekaab náá, embee etɛp be ɛzekɛnyen na “ngbɛlɛlɛ” emis mɛ bot.

²¹ Tin, mot di eke dáa etɛɛtɛ di lɛɛ ε, nye ɛpetiila tɔ ngel gwyɛ. Etɛe náá, mɛsa mɛ nye di sa sama ne Zɛɛb ε neenyen popoopwon emis mɛ bot djas.»

Zaṇ nduuel-bot tyaaɛɛ kɔ esu ε Yezu

²² Bhii tak, Yezu eezɛtɔ pɛ kyee dik Yude be ne bɛdjekel be. Be eezɛbe di penek. Tin, nye nadi eduu bot Zɛɛb.

²³ E gheṇ tak, pɛ dɛl ε Enɔn e ngwoob dɛl Salim, Zaṇ nabaadi pɛ ε, eduu bot Zɛɛb penek etɛe náá, pɛ kyee dik tak nabe é ne mɛdhii ɛbuɛpe. Tin, bot ɛbuɛpe nadi ezyɛ, zɛduwa Zɛɛb.

²⁴ Etɛp binek djas nasɛɛ, Zaṇ dinaa àakɔɔla e mbok.

²⁵ Tin, bɛdhiiti bɛdjekel ε Zaṇ nadi é be mɛso be ne dhiiti mot dhaad mbyak eYuda. Mot tak nadi lii ε dum ne dáa mot di egoka ne ɛsa ɛtɛp nye needis edhuud da bula dɛɛ e mis ε Zɛɛb.

²⁶ Wɔ gwaa be zokazyɛ pɛ daa Zaṇ, be eezɛke ne ne náá: «Labhi, é sok mena nadika pɛ yii kyiid dii yulɛn ε, ye nabe é, wɔ naalii ne ne nes kɔ esu ε mot ngɔt. Beea! Mot tak ɛpeduu bot Zɛɛb, deenek bot djas ka tɔ ε penek pɛ daa lɛ.»

²⁷ Zaṇ eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Dhiiti mot tok ne ghwyil ɛbela duu sis, bhis yii Zɛɛb zedje nye é.

²⁸ Biyɔ be ɛmet nadi é tak, esok mɛ nalɛɛ náá: “Mɛ tok Mɛsia ε. Mam ε mot Zɛɛb nanyɛl ɛdhis ɛsok ne ne ɔ.”

²⁹ Mot di nakuma moma ba ɔ, ye ngom. Tin, mɔɔ sɔ motom ba moma ɔ di é di'enek é gwak gwoodɛ ɔ. Nye é tɔ mɛmyaala ɛbuɛpe dáa nye gwak gwood motom ba ɔ. Tyɛ wat mɛmyaala menek ε mɛ mɛmyaala mam. Mɛmyaala mɛ tak eebela ɛsuk.

³⁰ Ye goka é náá, duma ε Yezu byet ɛbyet ne ɛbyet, da yam ε sila.

³¹ «Mot dus pɛ ɛko ɔ, nye eedhaa bot djas. Mot di kɔ bɔs ε mot bɔs, nye lii ε, etɛp e bɔs. Deenek ε, di náá, mot dus pɛ ɛko ɔ, nye eedha bot djas.

³² Nye ne dyeebalɛɛ bot esesɛɛ ee nye di bee ε, yii nye di gwak ε. Tin, bot àakwyɛl ɛmyaal etɛp ee nye di lii ne nɔɔ ε.

³³ Mot di myaal etɛp ee nye di lɛɛ ε, baamyaal ε náá, ye ne tɛɛtɛ náá, Zɛɛb lɛɛ ε etɛɛtɛɛ.

³⁴ Etɛe náá, mot Zɛɛb lwom ɔ, dyeebalii ε etɛp e Zɛɛb. Etɛe náá, Zɛɛb naadjɛ nye ghwyil Sisim na Dɛɛ djas.

³⁵ «Sɛɛg ne kwyɛl Mɔn. Etɛp tak ε nye nadjɛ nye eghɛṇ ne ghwyil kɔ esonok djas.

³⁶ Mot ε dum koṇ ne Mɔn ɔ, yenək ε waabela tsik na kɔm-kɔm. Tin, mot di àadum koṇ Mɔn ɔ, yenək aanəkwaabela tsik na kɔm-kɔm. Deenek, ɛbuk ε Zɛɛb ε pɛ kɔ lɛ.»

4

Bhoma ε Yezu be ne moma Samali

¹⁻² Bot ɛbuɛpe nadi esaa náá, Yezu duu be Zɛɛb. Tin, Yezu nye ɛmet nabe àadi duu bot ε tak Zɛɛb. Ye nabe é bɛdjekel be é nadi duu bot Zɛɛb. Eghɛṇ sama bot ε eFalizyɛ nagwak náá, Yezu nadi duu bot ɛbuɛpe dhaa Zaṇ ε, wɔ gwaa be zɛsa mbee lyem.

³ Eghɛṇ Yezu nagwak bot é lii deenek ε, nye naazɛdus pɛ kyee dik Yude, nye é zokazɛsik pɛ kyee dik Ghalile.

⁴ E di'enek, ye nazogoka ε nye dhaa pɛ ze kyee dik Samali.

⁵ Nyε eezεkum e ngwoob dhiiti ghaada nadi djóoaa Siikaad pε kyee dik tak ε. Ghaada tak nabe é e ngwoob pyeeb ε Zakóob nadjε mən Zozεf ε.

⁶ E di tak, ye nabe é nε guk mɛdii ε Zakóob. Dáa nabela náá, Yezu nabe é nyε eezewak nε kyee ε. E di'enek, nyε eezεnɔ nyel disi e ngwoob guk mɛdii. Ye nabe é dwoo moo tyee kuku gwoo.

⁷⁻⁸ Bɛdjekel eezεtɔ pε dɛl kɛsaa edee. Bhii tak, dhiiti moma Samali eezεzyε zɛdaa mɛdii. Wɔ gwaa Yezu zokazεwaab mɛdii nε nε. Nyey náá: «Djε mε mɛdii mε dek.»

⁹ Moma tak eezεbɔɔza nε nε náá, «Wɔy ε mot dhaad mbyak eYuda. Ekan dáa, étep wɔ neewaab mɛdii nε mam moma dhaad mbyak Samali?» Tinaak, nyε nake deenek ε etεε náá, bot ε mbyak eYuda àagwakel nε bot ε mbyak Samali.

¹⁰ E di'enek, Yezu é boozεbɔɔza nε nε náá: «Wɔ epedi é di gu sa Zεeb aadjε wɔ ε. Wɔ ε pe baadi gu mot di ke nε nɔ náá: “Djε mε mɛdii, mε dek” ɔ. Pe wɔy ε waab mɛdii nε nε. E di'enek, nyε waadjε wɔ mɛdii mε di djε tsik ε.»

¹¹ Moma yenɔk eezεke: «Ghɛɲ! Wɔ tok nε sanɔɲ ee wɔ aadaa mɛdii nε yε. Guk nε dim. Ha wɔ aabela mɛdii mε di djε tsik wɔ?

¹² «Wɔ kwyɛl εlεε náá, wɔ é boo-mot, dhaa bhaabes Zakóob mot nadjε bis guk mɛdii mε tak ɔ? Tin, ye nabe é, nyε eede mɛdii mε tak nyey nyε emet, zεnɔ bɔɔ bε, nε mɛsaa mε bɛtit ε nyε nadi wyɛl ε?»

¹³ Tin, Yezu eezεbɔɔza nε nε náá: «Bot djas aade mɛdii mak ɔ, bε waabaabela gwyεs εdε mɛdii.

¹⁴ Tin, mot aade mɛdii mε mε aadjε nyε ɔ, mot tak aanákwaabaagwak gwyεs mɛdii. Etεε náá, mɛdii mε mam aadjε nyε é waaliigel tɔ lε sɔɔgɔ mɛdii na kɔm-kɔm ee di àagel ε.»

¹⁵ Moma yenɔk eezεke nε nε náá: «Ghɛɲ, djε mε mɛdii mε tak. Djε mε étep mε needi àabaagwak gwyεs mɛdii, mε needi àabaazezyε zɛdaa mɛdii wak.»

¹⁶ Yezu eeke nε moma tak náá: «Tɔa, kɛdjoo ngom'ɔ, da bi ε bula wak.»

¹⁷ Tin, moma yenɔk eezεbɔɔza náá: «Mε tok nε ngom.» E di'enek, Yezu é bookazeke nε nε náá: «Wɔ ε nε gham nε eke ε náá, wɔ tok nε ngom.

¹⁸ Etεε náá, wɔ naaba botom etεn. Motom wɔ di nε nε yenɔk tok ngomɔ. E di'enek, wɔ bεε wɔ eelεε sa di náá, ye é tɛɛtɛε ε.»

¹⁹ Moma yenɔk eezεke nε Yezu náá: «Ghɛɲ, mε bee eke ε náá, wɔ ε ngoolel-mεkpa ε Zεeb.

²⁰ Bεbhaab bis, bot ε Samali naduwal Zεeb ε kɔ etsok ε elak. Yε kabε biyɔ eYuda ɔ, bi ke ε náá: “Di di egoka nε εdjaalaa Zεeb ε pε Yeluzalɛm.”»

²¹ Yezu eezεbɔɔza nε nε náá: «Wεε moma, myaala sa mε di elεε'aak. Ewala εpezyε, εwala di náá, bot aanábaakεduwal Zεeb Sεεg pε kɔ etsok ε elak nεghu pε Yeluzalɛm.

²² Biyɔ bot ε Samali, bi dyeebaduwal ε Zεeb bi di àagu ε. Yε kabε bisɔ eYuda ɔ, bis duwal ε Zεeb bis di gu ε. Etεε náá, tsik ε étep bisɔ eYuda.

²³ Tin, guka náá, εwala εpezyε, εwala ε tak eezεkum, εwala bɛtɛtε bɛduwalel aaduwal Sεεg pε tɔ sisim nε tɔ etsɛtɛε ε. Etεε náá, binɔk ε bɛtɛtε bɛduwalel ε Zεeb di kwyɛl ɔ.

²⁴ Etεε náá, Zεeb ε sisim. Etep tak ε di enyɔ náá, bot ε di duwal nyε ɔ, duwal nyε pε tɔ sisim nε tɔ etsɛtɛε.»

²⁵ Moma eeazeke nε Yezu náá: «Mε nε gu náá, Mɛsia di djóoaa “Klisto” ɔ waazyε. E sok nyε aazyε é, nyε waazεlεε bis esa binek djas.»

²⁶ Tin, Yezu eezεke nε nε náá: «Mam, mot di elii nε nɔ'aak, ye é mam ε di Mɛsia.»

²⁷ E di'enek, bɛdjekel bε eezεtuula. Bε moo tin é djoka etεε náá, bε naazεbela Yezu é lii nε moma tak. Tin, mot ngɔt pak'ɔɔ nabe àadjɛ náá: «Wɔ saa ye?» Nεghu: «Kɔ εsu ε ye wɔ di é lii bi nε moma yak?»

²⁸ Bhii tak, moma tak zelik bhe εdaa mɛdii mε, nyε eezεnɔ nyel'ε sik pε ghaada. Nyε moo tin é ke nε bot náá:

²⁹ «Dha beeka dhiiti mot eelεε mε etεp ee mε nadi esa djas ε. Mε bee ε náá, mot tak ε di Mɛsia!»

³⁰ Bot ε ghaada tak eezεghεε, tó kεbee Yezu pε nyε nadi ε.

³¹ E di'enek, bεdjekel bε eezεbesal nyε náá, nyε dε edee. Bɔɔ náá: «Labhi, dεa edee!»

³² Tin, nyε eezεke nε nɔɔ náá: «Mε εpedε mbi edee ee di náá, bi ààgu ε.»

³³ Tin, bεdjekel moo tin ε djinel pak'ɔɔ náá: «Dhiiti mot bε ε nyε eezye nyε nε edee bhis koṇ'ena?»

³⁴ E di'enek, Yezu eezεbɔɔza nε nɔɔ náá: «Edee bam ε esa ε mεsa mε Zεεb. Nyε ε nadhis mε náá, mε sa mεsa mε kekum εsik ε tak.

³⁵ Biyɔ bε εmet bi nε dyeebakan kana yak: “Ye ka lik ε bεngɔn εná, éteṇ εke dis edee ee ze kwak tɔ epyeεb ε.” Mam ka lεε bin ε náá: benka mis min, da bi ε gwyák mεbhek min, ye eezεsɔk, etεε náá, ye neekedisaa tɔ epyeεb.

³⁶ Mot di sa mεsa mε εdis edee tɔ pyeeεb ɔ, nε bela ye etuud djala nε mεsa mε nyε sa ε. Nyε εpesεεg mεbhek. Mεbhek mε tak ε, bot djas aabela tsik na kɔm-kɔm ɔ. Deenek etεε náá, mot di bε bhek ɔ nε mot di dis edee tɔ pyeeεb ɔ neemyaala bɔɔ djas.

³⁷ E di'enek, kana di ke náá: “Dhiiti mot εpebe bhek; nwyak tak εze bók bhum tak ε.” Ye ε tseεtse.

³⁸ Etεε náá, mε eelwom bin, bi tó kε εdis mεbhek, tɔ e di di náá, bi nabe ààbe mεbhek mε tak ε. Bεdhiiti bot ε nazesa mεsa. Biyɔ ka bε ε bot ε zye zεde edee mεsa mε mezuk mɔɔ ε.»

³⁹ Bεtεε nε bot ε Samali yii dεl εlenek naadyeebadum koṇ nε Yezu εbuεpe. Bε namyaal nyε ε kɔ εsu etεṇ moma yenɔk naleε bε ε. Eghεṇ nyε nadi eke náá: «Dha beeka dhiiti motom eelεε mε etεṇ ee mε di sa djas ε.»

⁴⁰ Bhii tak, dáa bot ε Samali nazεbela Yezu tin ε, bε eezεke nε nε náá: «Nàkabaadhaa. Zoka di wak.» Tin, Nyε eezεdja melu mεmbá bε nε bε nɔɔ.

⁴¹ Tin, bεtε nε bot naazεdum koṇ nε Zεεb εbuεpe, kɔ εsu ε mεkpa mε.

⁴² Tin, bε ε boozeke nε moma yenɔk náá: «E di mena kadi wak nenak'aak, bis ààpadum koṇ nε nε etεε náá, wɔ naleε bis. Bis ka myaal ε, etεε náá, bis eegwak bisɔ bε εmet. Bis eegu náá, ye ε tseεtse náá, nyε ε metsik-bot, kɔ bɔs.»

Yezu eezεtsik mɔɔ dhiiti boo kukuma esodja pε Kana.

⁴³ Bhis melu mεmbá menek, Yezu eezεdus kɔ dεl ε tak, nyε eezεsik pε kyee dik Ghalile.

⁴⁴ Nyε nadi esa deenek ε, etεε náá, nyεy nyε εmet naaleε náá: «Ngooel-mεkpa ε Zεεb ààduwalaa kɔ dεl ε nyε nabyel ε.»

⁴⁵ Dáa nyε nakum pε Ghalile, bot ε kyee dik tak naabe nyε εnyɔεpe. Bε naabee sa nyε nasa tɔ εbyoṇ pε Yeluzalem ε. Etεṇ tak ε, bε nadi myaala nε Yezu εbuεpe.

⁴⁶ Bhii tak Nyε eezεsik pε ghaada Kana pε kyee dik Ghalile. Kana ε ghaada nyε naliig mεdii moo mεnyok ε. Pε ghaada Kapelnaum, ye nabe ε nε dhiiti boo kukuma esodja ε mεkoozi. Mɔn'ε nadi bε.

⁴⁷ Nyε nagwak náá, ye nabe ε Yezu eezεdus pε kyee dik Yude tɔ pε Ghalile. Nyε eezεtɔ pε daa lε. Nyε eezεdjaala nε nε náá: «Geka mε ghon! Dha! Mɔn'am εpebé ekpaṇεpe. Nyε moo ε pak εsyee nε tsik. Dha tsik nyε.»

⁴⁸ Yezu eezεbɔɔza nε nε náá: «Bi ε di ààbee endem e mεbwala nε mεvyεkεε ɔ, bi aanàkwaadum koṇ nε nam.»

⁴⁹ Kukuma tak eezεke nε Yezu náá: «Ghεṇ, lela εzye pε daa lam éteṇ mɔn'am εzεkεgwyε.»

⁵⁰ Yezu eezεke nε nε náá: «Sika pε ndjan'ɔ. Mɔn'ɔ eetsak.» Tin, mot'enɔk eezεmyaal sa Yezu naleε nyε ε. Nyε eezεtɔ.

⁵¹ Dáa nyε nadi, nyε dinaa e ze ε, wɔ gwaa bot ε mεsa mε zεboma nε nε, bε eezεlεε nyε náá: «Mɔn'ɔ ε nyel εnyɔεpe nε tsik.»

⁵² Tin, nyε eezεdji bot ε mεsa mε náá: «Nyε tsak e yaa εwala?» Bε eezεbɔɔza náá: «Koko e εwala εsok bhis εwala ε dwoɔ di tyaa tɔ gwoo ε, mεkosa nasi nyε.»

⁵³ Tin, kukuma tak eezegwyak náá, ye nabe é e ewala Yezu nake ne ne náá: «Mòn'ɔ e ne tsik» ε. Tin, nye eezedum kon ne Zeeb, be ne bot ε mebyel me djas.

⁵⁴ Yenek nabe é ndem mebwaala yii esok ebá Yezu nasa bhis nye nadus pe Yude tó pe kyee dik Ghalile ε.

5

Yezu eetsik dhiiti mot ebé ε nyel nazesab ɔ tɔ tok egwyia Betesdha

¹ Bhii tak, ye nabe é ne dhiiti ebyon ε eYuda. Tin, Yezu é boobyet tó pe Yeluzalem.

² Pe Yeluzalem, e ngwoob ebee nadi djóaa «eniel bhata» ε, ye nabe é ne dhiiti boo tok egwyia nadi djóaa tɔ lii ebhele, Betesdha ε. E di tak, ye nabe é ne bɔɔ mebhaaz meten.

³⁻⁴ Tɔ mebhaaz me tak, ye nabe é ne betε ne membél mendjaamesi. Bot ε mebé me tak nabe é, bot ε edhim, be na edjam, bot ε menyel nazesab be ɔ*.

⁵ E di'enek, ye nabe é ne dhiiti mot nazeɔya ne ebé ε nyel nazesab ɔ membu mekam-melel ne membu meten ne elɛl.

⁶ Dáa Yezu nabee nye ndjaasi ε, ne dáa nye nagu náá, nye eeloozeɔya ne ebé ε tak ε. Nye é boozedji nye náá: «Wɔ epékwyel etsak e?»

⁷ Tin, mot ebé elenɔk eezɛɔza ne ne náá: «Ghen, me tok ne mot gheeg me tɔ boo tok egwyia bhis medii aadheegel ε. E sok djas me di saa náá, me tɔ keghaaga ε, ye dyeebabela ε mot sis eezeghaaga esok ne nam.»

⁸ E di'enek, Yezu ezeke ne ne náá: «Wyela, nɔɔ mwaala yɔ, da wɔ ε ke.»

⁹ E di'enek, mot yenɔk eezetsak. Nye eezeghe mwaala ye, nye moo ke.

Tin, etep binek nasε ε dwoo saba.

¹⁰ Bhii tak, ekukuma eYuda ezeke ne mot natsikaa ɔ náá: «Wɔ aagoka ne eghεε mwaala yɔ mos. Eteε náá, mos ε dwoo saba.»

¹¹ Nye eezɛɔza ne nɔɔ náá: «Mot tsik me ɔ lεε ne nam ε náá: “Gheεa mwaala yɔ, da wɔ ε ke!”»

¹² Be eezedji nye náá: «Yenɔk ε nyɔaa mot lεε wɔ náá: “Gheεa mwaala yɔ, da wɔ ε ke?”»

¹³ Tin, mot natsikaa ɔ nabe àagwyak mot natsik nye é. Eteε náá, ye nabe é, Yezu naazesyla tɔ edhuu nadi é di'enek ɔ.

¹⁴ Ba mɛwala bhii tak, Yezu ezeɛboma ne ne tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nye ezeke ne ne náá: «Bee! Wɔ eezetsak. Sa wɔ ààbaasa mesyem e kaab náá, dhiiti mbee sonok ezεkebaabela wɔ.»

¹⁵ Tin, mot yenɔk eezetɔ, wɔ gwaa nye kelεε ne eYuda náá, ye é Yezu ε natsik nye.

¹⁶ Etep tak ε, eYuda nadi esaa dáa be sa etep be neetiig Yezu. Be nakwyel esa deenek ε etεε náá, Yezu natsik mot yenɔk ε dwoo saba.

¹⁷ Deenek, Yezu eezɛɔza ne nɔɔ náá: «Melu djas, Saag'am epesa mesa, dɔɔ ne mam pe, me epesa mesa.»

¹⁸ Kɔ esu ε etep binek, ekukuma eYuda nadi esaa dáa sa étεp be neegó nye. Be nadi sa deenek ε etεε náá, Yezu nabe é ààdi ne duu ne dwoo saba. Nye baadi ke ε náá, Zeeb ε Sεεg met. Nye nabaakeke ε náá, nye tye wat ne Zeeb.

Zeeb eedje Mòn eghεy be

¹⁹ Yezu eezeli ne nɔɔ náá: «Tsεetse ne tsεetse me lεε bin ε etep e tsεetse náá: Mòn tok ne ghwyil esa dhiiti sonok ne ekwosak ε lε. Nye dyeebabee ε mesa me Sεεg di zye ne sa sok ε. Tin, nye zokasaa deenek. Sa Sεεg di sa ε, Mòn pe ne sa ye.

²⁰ Bela náá, Sεεg ne kwyel Mòn. Tin, nye é boo di eelyaal nye esesεε djas nye di sa ε. Tin, nye waalyaal nye eboo esonok dhaa yii bi di bee'aak, etεε náá, bi needjoka εbuεpe.

* **5:3-4** Tɔ dhiiti ekwyala, ye é ne mekpa mak: Be nadi bwood ε, medii dheegel. Eteε náá, ye nabeεε ne fofop ε Ghen ngɔt nadidi sul tin «gbɔɔ» étεp ezεdhedheeg medii. Tin, mot ebé aaleeghaaga tɔ tok esok ne besɔ medii dinaa é dheegel ɔ. Mot tak epetsak, ye nakoozodi yak kwaambi ebé.

²¹ Etée náá, Sɛɛg nɛ gomal bot tɔ ɛsyee, da dje bɛ tsik na kɔm-kɔm. Deenek ɛ di náá, Mɔn'ɛ pɛ nɛ dje tsik nɛ mot nyɛ aakwyɛl ɔ.

²² Sɛɛg ààpée bot, etɛp nyɛ naadjɛ Mɔn eghɛɲ e epée ɛ bot.

²³ Ye nagoka ɛ deenek, bot djas needuwal Mɔn, dɔ́a Mɔn di duwal Sɛɛg ɛ. Etée náá, Saag'am ɛ nadhis mam mɔn'ɛ. Mot di ààduwal mɔn'ɛ ɔ, nyɛ ààduwal Sɛɛg.

²⁴ «Tɛɛtɛ nɛ tɛɛtɛ mɛ lɛɛ bin etɛp e tɛɛtɛ náá: Mot di gwak mɛlyo mam, da nyɛ é dum kɔɲ nɛ mot nadhis mɛ ɔ, nyɛ waabela tsik na kɔm-kɔm. Tin, yɛnɔk aanákwaapéeaa, deenek, nyɛ eezedus tɔ ɛsyee, ni pɛ tɔ tsik.

²⁵ Tɛɛtɛ nɛ tɛɛtɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ náá, ɛwala ɛpezyɛ, ɛwala ɛ tak eezekum: ɛwala bot ɛ nazegwyɛ ɔ aagwak gwood ɛ Mɔn Zɛɛb. Tin, bot djas aagwak gwood tak ɔ bɛ waabela tsik.

²⁶ Yɛ waasɛɛ etée náá, tyee wat nɛ dɔ́a Sɛɛg di nɛ tsik ɛ, deenek, Zɛɛb eedje mam mɔn pɛ ghwyil ɛ dje tsik.

²⁷ Deenek, Zɛɛb naadjɛ nyɛ eghɛɲ epée ɛ bot, etée náá, nyɛ é Sɛɛɲɛɛ Mɔn Mot.

²⁸ Sa mot ààdjoka. Etée náá, ɛwala bot ɛ nazegwyɛ ɔ ɛpezyɛ, ɛwala di náá, bɛ aagwak gwood ɛ.

²⁹ Bhii tak bɛ waawysis tɔ mɛvit mɔɔ. Bot ɛ nasa enɛm esa ɔ, bɛ waagom tɔ ɛsyee etɛp ɛ di tɔ tsik. Tin, bot nɛ sa embee mɛsa ɔ waagom etɛp bɛ neezɛkwyeselaa ndje sɔs.

³⁰ «Mam tok nɛ ghwyil esa esonok dɔ́a lyem'am di kwos ɛ. Mɛ pée ɛ, dɔ́a Saag'am di lɛɛ náá, mɛ pée ɛ. E di'enek, epée ɛ mɛ aapée bot ɛ, yɛ waadie, tɔ epiki, etée náá, mam ààsaa ɛkwosak ɛ lam. Mɛ saa ɛ ɛkwosak ɛ mot nalwom mɛ ɔ.

³¹ «Mɛ lɛɛ bin sa mɛ di gu kɔ ɛsu ɛ lam ɔ, bot aanákwaamyaal sa mɛ aalɛɛ ɛ.

³² Ye é dhiiti mot ɛ di lɛɛ bot etɛp ee mɛ di sa ɛ. Tin, mɛ nɛ gu náá, etɛp ee nyɛ di lɛɛ bot kɔ ɛsu ɛ lam ɛ tɛɛtɛ.

³³ Ye nabe é, bi naalwom bɛngooɛɛ ɛ mɛkpa mɛn pɛ daa Zan. Tin nyɛ naalɛɛ bin etɛp ee etɛɛtɛ dum nɛ nam.

³⁴ Yɛ bɛ mam ɔ, mɛ tok nɛ gwyɛs náá, mot lɛɛ bot sa mɛ di é, nɛ esa ee mɛ di sa ɛ. Tin, mɛ lii etɛp bak ɛ, étɛp bi neetsak.

³⁵ Zan nabe é dɔ́a lambi di tuubɛɛ, da yɛ é wa bot djas tɔ eselele gwyɛ ɛ. Deenek bi nabe é bi eemyaala ba ɛwala wat tɔ eselele gwyɛ yɛ.

³⁶ «Guka náá, mam ɛ nɛ boo lɛɲ e ɛkaada dhaa Zan. Etée náá, mɛsa mɛ Saag'am dje mɛ náá mɛ sa ɛ, yɛ é mɛsa mɛ tak ɛ di lyaal bot, mot mɛ di ɛ. Ye é di lyaal bot náá, Saag'am ɛ nadhis mɛ.

³⁷ Deenek, Saag'am, mot nalwom mɛ ɔ, nyɛy nyɛ ɛmet di kɛm nɛ ɛlyaal ɛ bot kɔkɔ mbi mot mɛ di ɛ. Bi dinaa ààpaakogwak-gwakak gwood'ɛ. Bi dinaa ààpaakobee-beeak bhwoob'ɛ.

³⁸ Bi ààgwak mɛkpa mɛ, étɛp tak ɛ bi di ààdum kɔɲ nɛ mot nyɛ nadhis ɔ.

³⁹ «Bi ɛpewa lyem tɔ ɛdjek ɛ mɛkana mɛ Zɛɛb. Bi bwaal ɛ náá, tɔ ɛwa ɛ zii e mɛdjek mɛ bi di djek ɛ, bi ɛ waabela tsik na kɔm-kɔm. Tin, guka náá, ɛkwyala binek ɛ di lii nɛ ɛlɛɛ nɛ bot, mot mɛ di ɛ, nɛ mɛsa mam.

⁴⁰ Sonok náá, etɛp binek djas nabe é tɛɛtɛ. Bi kadi ɛ, ààkwyɛɛ ɛzyɛ pɛ daa lam, etɛp bi neebela tsik!

⁴¹ «Mam aanàsaa náá, bot dje mɛ duu.

⁴² Tin, mɛ nɛ gu náá, kwyɛɛ Zɛɛb tok tɔ ɛlyem bin.

⁴³ Saag'am ɛ nalwom mɛ, etɛp mɛ zɛsa mɛsa mɛ nɛ eghɛɲ bɛ. Bi kadi ɛ, ààmyaal mɛ. Tin, dhiiti mot ɛ zyɛ nɛ ghwyil ɛ met ɔ, bi ɛ waamyaal nyɛ.

⁴⁴ Biyɔ di náá, mot nɛ mot saɲ é yɛ duu nyɛ ɛmet yɛnek. Bi ààsaa duu di dus pɛ daa Zɛɛb nyɛy nyɛ ɛmet ɛ. Bi aakwak ɛdum kɔɲ nɛ nam dɔ́a?

⁴⁵ «Sa mot ààgɛk náá, mam ɛ waakɛpit bin pɛ dɔ́a Saag'am. Mot aakɛpit bin ɔ, yɛ aadi é Moiiiz, mot bi nawa ɛbwaaleɛɛ elen kɔ lɛ ɔ.

⁴⁶ E di'enek, guka náá, bi epedi é, di myaal Moiiiz o, pe bi myaal me etee náá, Moiiiz nakwyal e ko esu e lam.

⁴⁷ Tin, bi e di àamyaal sa Moiiiz nakwyal o, ha bi aamyaal melyo mam dáa?»

6

Yezu eezedje botom bemil eten edee

¹ Bhii tak, Yezu eezetó pe yii kyeed boo soob na djato-djato kyee dik Ghalile. Boo soob tak baadjóaaa e Tibeliaad.

² Wo gwaa zukamwaa ne mot zedu nye, etee náá, be nadi ebee endem e mebwalala me nye nadi é sa ne etsik e membela e.

³ Tin, Yezu eezeyet ko etsok. Bhii tak nye eezennoo nyel disi be ne bedjekel be.

⁴ Eghen tak, ye nabe é dwoo Pak, ebyon e eYuda.

⁵ Dáa Yezu naben mis bee náá, bot medhuu medhuu nadi zye pe pak nye nadi é. Nye é boozeke ne Filip náá: «Mena kebom emapa etep bot bak neede e paa?»

⁶ Nye nake ne Filip deenek é, etep nye neebée dáa nye aasa e. Etee náá, nyey nye emet nadi gu dáa nye aasa etep be neede e.

⁷ Filip eezebóza náá: «Ne edeniye bedhet eba bis tok ne ghwyil ebom emapa aadjala ne dek bot bak djas e*.»

⁸ Mot ngot to bedjekel be, ye din e nabee Andele. Nye nadi é dhyeeb e Simon Pyeed, nyey zokazeke ne Yezu náá:

⁹ «To sama bot e di wak'ak, ye é ne mao ngbaaz ngot di ne emapa eten†, zennoo boo besu e eba. Yenek aakosa ye ne zukamwaa ne mot e di wak'ak?»

¹⁰ Tin, Yezu eezeke náá: «Dhilka be si mendiindil.» E di tak, ye nabee, ne meso-megwyii, ebupe ee bot aadi ko tak e. Tin, be eezennoo menyel, disi. Bot e nadi tin o nabee tyee botom bemil eten.

¹¹ Bhii tak, wo gwaa Yezu zennoo mapa, ghaapee Zeeb. Nye eezennoo dje be, be kaa bot binok ye é. Bhii tak nye eebaazennoo besu, nye eebaadje be, be kaa bot binok ye é. Bot djas naade dáa elyem boo kwyel e.

¹² Dáa bot nade djil e, nye é booke ne bedjekel be náá: «Bulaka ne epes ee lik e, e kaab náá, ye é zekepulel.»

¹³ Tin, bedjekel eezeni é tek ebhil e tak. Wo gwaa be zokazelwoodal mebhwa kam ne eba ne mehubhwak me emapa eten ne besu eba bot nakat ede e.

¹⁴ Dáa bot nabee endem e mebwalala me Yezu nasa e. Wo gwaa be zeke náá: «Ne tsetse, nwyak e ngoollel-mekpa e Zeeb nakekaa náá, nye waazyé ko bos'ak o.»

¹⁵ Tin, Yezu naazegu náá, be nadi suu ezemet nye ne ghwyil, etep edil e nye ko boo mekoozi ne bhel e. Nye é boo zekaab byet ko etsok, nyey nye emet.

Yezu eezeke ko boo soob

¹⁶ Dáa dwoo nabe é moo sila e, bedjekel be eezewyeed to pe ebon e boo soob na djato-djato.

¹⁷ Bhii tak be eezeni to boo eleed. Tin, be moo tsaal dii to pe yii kyiid pe kyee Kapelnaum. Ye nabee, egwyitok eezegwyiidela. Yezu nadi é, nye dinaa aazebeba be.

¹⁸ Tin, boo ghuu moo tin é pupal, bhuungee moo tin é ghee medii elyelpa.

¹⁹ Bhis be naduk tyee enen eten e, be ka bee e Yezu é kekoo dii. Nyey é zye pe kyee be nadi to eleed e. Ye nabee bwoo ne bebebwal naamet boo djas.

²⁰ Tin, Yezu é boozeke ne nno náá: «Ye é mam, nabemka ba!»

²¹ Be nadi kwyel eniigal nye to boo eleed tak. Edi tak wat, eleed eezekum e ebon e be nadi kwyel esee e.

* **6:7** deniye nabee epata ee bot e kyee dik Ghalile nadi bela e mesa me mwos wat e. † **6:9** Tsim tak saaa é, ne dhiiti kwaambi bhak aabe yii be di sa tete emapa boo metan ne ye é.

²² Edhuu ε bot ε nalik pe yii kyiid boo soob na djato-djato ο. Yak dwoo bhii tak, be eezεbee náá, ye nazokalik e εboη ε elεed wat. Be nadi gu náá, Yezu nabεε àátó tó elεed wat be ne bedjekel be. Be nató ε bōō be emet.

²³ Bedhiiti elεed nadi dus pe ghaada Tibeliaad. Ye eezεkum pe pak be nadi de emapa bhis mendjaala me Gheη naghaapeε Zεeb ε.

²⁴ Eghεη medhuu me bot binok nabee náá, Yezu ne bedjekel be nabεε ààbe tin ε. Be é boozeni tó meεed kesaa Yezu bōō be emet pe kyee dik Kapelnaum.

Yezu ε mapa tsik

²⁵ Be naazεboma ne Yezu pe nye nadi pe yii kyiid boo soob na djato-djato ε. Be eezεdji nye náá: «Labhi, wō ka leezyε kak é yaa ewala?»

²⁶ Tin, Yezu eezεbōōza náá: «Tseetse ne tseetse me lee bin etep e tseetse náá: Bi ààsaa me etεε náá, bi naabee endem e mebwalā mam. Bi saa me ε, etεε náá, ye nabεε bi naade emapa, bi naadjil enyōpe.

²⁷ Nā saka mesa étεp εsan ε edee ee di náá, ye waapulel ε. Saka mesa étεp ebela edee di bōya ε. Edee di dje tsik na kōm-kōm ε, edee ee Sεεηεl Mōn Mot aadje bin ε. Etεε náá, Zεeb Sεεg nye nye emet naadje nye ze esa mesa me nye di sa yenek.»

²⁸ Be eezεke ne Yezu náá: «Bis goka ne esa dāa étεp bis neesa etεp Zεeb di kwyel ε?»

²⁹ Tin, Yezu eezεbōōza náá: «Sa Zεeb di kwyel ε, ye é náá, bi dum koη ne mot nye nadhis ο.»

³⁰ Bot binok eezεke ne Yezu náá: «Lyaala bis dhiiti ndem mebwalā. Tin, bis ε waadum koη ne nō. Yaa embεε mesa me yé wō di sa?

³¹ Bebhāab binaka naade emapa ee nadus tō gwoo ε. Bōō tō kyee bōs besye di ààbe ne medii ε dāa nakwyalēl náá: “Zεeb naadje be emapa ee nadus tō gwoo ε‡.”

³² Yezu eezεbōōza náá: «Tseetse ne tseetse me lee bin etep e tseetse náá: Ye tok Moiiz nadje bin mapa nadus pe tō gwoo ε. Ye é Saag'am ε di dje bin tete mapa di dus pe tō gwoo ε.

³³ Etεε náá, mapa Zεeb di dje bot ε, ye é mapa di dus pe εko ε. Ye é di dje tsik ne bot ε bōs djas.»

³⁴ Tin, be é boozεke ne ne náá: «Gheη, gheedjedje bis mapa tak melu djas!»

³⁵ Yezu eezεbaake ne nōō náá: «Ye é mam ε di mapa di dje tsik ε. Mot aazyε pe daa lam ο, nye aanākwaabaagwak za. Deenek, mot aadum koη ne nam ο, nye aanākwaabaagwak gwyε medii.

³⁶ Tin, me lee bin ε náá, bi eebee me, saabεgōs kabε é náá, bi àādum koη ne nam.

³⁷ Bot djas ee Saag'am di dje me ο, be waazyε pe daa lam. Deenek, mam, me àānakwaasō mot aazyε pe daa lam ο.

³⁸ Ne tseetse, me nabεε àādus pe tō gwoo, sul kō bōs étεp esa ekwosak ε lam. Tseetse, me nadus pe εko sul kō bōs ε, étεp esa ekwosak ε Saag'am mot nadhis me ο.

³⁹ Tinaak, ekwosak ε mot nadhis me ο náá: sa me àādiibal mot ngōt, pak bot ε nye nadje me ο. Ekwosak ε le ε náá, me gomāl bot bhis esyee e dwoo mesik.

⁴⁰ Etεε náá, ekwosak ε Saag'am ε náá, mot ne mot aabee Mōn ο, da bhii tak nye é dum koη ne ne ο. Mot tak ε waabēla tsik na kōm-kōm. Tin, me waagomal nye bhis esyee ε le e dwoo mesik.»

⁴¹ Tin, eYuda moo enyiinla pak'ōō dum ne ne. Etεε náá, nye naake náá: «Mapa nadus pe εko, sul kō bōs ε, ye é mam.»

⁴² Tin, be eebaazεbil náá: «Mot'ak tok Yezu mōn Zozεf mot mena di eguka sεεg ne nyeεg ο? Kō εsu ε ye nye di ke nenak náá: me nadus ε pe εko, sul kō bōs?»

⁴³ Yezu eezεbōōza ne nōō náá: «Nā nyiinlaka pak'en!

⁴⁴ Etεε náá, mot tok ne ghwyil ezyε pe daa lam. Mot zyε pe daa lam ε, ye be náá, mot nalwom me ο, eedhis nye pe daa lam ο. Me waagomal nye bis esyee ε le e dwoo mesik.

‡ 6:31 Ewy 16.4,15; Mεd 78.24Zεeb naadje bot ε Yisalael emapa ee nadus tō gwoo ε étεp be needε.

⁴⁵ Tò məkana mε bεngoolεl ε məkpa ε Zεεb, ekwyala lεε náá: “Zεεb ε waalyo bot ε bəs djasŦ.” Tinaak bot aagwak Sεεg, da bε é myaal mεlyo mε ɔ, bε é waazyε pε daa lam.

⁴⁶ Ye kwyel εlεε náá, ye tok nε dhiiti mot zεbee Sεεg. Mot zεbee Sεεg ɔ, ye é mot nadus pε daa Zεεb ɔ. Ye é, nyε é zεbee Sεεg.

⁴⁷ «Mε lεε bin etεp e tεεtse náá: mot ε dum kon nε nam ɔ, nyε waabela tsik na kòm-kòm.

⁴⁸ Ye é mam ε di mapa tsik.

⁴⁹ Bε sεεg bin naadε mapa nadus tɔ gwoo ε bɔɔ tɔ bal. Saabεgɔs é náá, bε naagwyε.

⁵⁰ Tin, mot aadε mapa dus pε tɔ gwoo sul kɔ bəs ɔ, mot tak aanàkwaagwyε.

⁵¹ Ye é mam ε di mapa di djε tsik nε bot ε. Mapa tak nadus pε tɔ gwoo, sul kɔ bəs. Mot ε dε mapa tak ɔ, nyε εpebela tsik na kòm-kòm. Tinaak, mapa mε aadjε ε, ye é epuud e nyel'am. Mε waadjε epuud e nyel'am étεp εtsik ε bot ε bəs.»

⁵² Dáa bε nagwak deenεk ε, eYuda eezεbe mεso pak'ɔɔ εlyelεpe. Bε nadi keke ε náá: «Mot tak aasa dáa, étεp nyε needjε mena nyel'ε, mena needεka?»

⁵³ Yezu eezεbɔɔza náá: «Gwakeka εnyɔεpe sa mε di lεε bin'aak. Bi ε di àadε epuud e nyel nε ghiya ε Sεεnεlε Mɔn Mot ɔ, bi tok nε tsik tɔ len.

⁵⁴ Mot aadε epuud e nyel nε ghiya yam ɔ, mot tak ε waabela tsik na kòm-kòm. Tin, mε waagomal nyε bhis εsyee ε lε e dwoo mεsik.

⁵⁵ Etεε náá, mε lεε bin ε náá, ye é tεεtse náá, epuud e nyel ε mbεε edee, da ghiya yam kadi ε, mbεε menyok.

⁵⁶ Mot ε dε epuud e nyel'am, nε ghiya yam ɔ, bis nε yenɔk aakadi é, mot ngɔt. Nyεy tɔ lam, mam tɔ lε.

⁵⁷ Mε ε nε tsik ε kɔ εsu ε Saag'am mot nadhis mε ɔ. Nyε é di nε tsik. Tyε wat, mot aadε mε ɔ, aadi nε tsik kɔ εsu ε lam.

⁵⁸ Beeka mapa dus pε εko, sul kɔ bəs ε. Nyε tok dáa mapa nakwyit tɔ gwoo bεsεεg bin nadε ε. Etεε náá, bhis bε nadε ye é, bε naagwyε. Ye kabε yak mapa yam ɔ, mot ε dε yε ɔ, nyε εpebela tsik na kòm-kòm.»

⁵⁹ Etεp binek djas naliel ε, tɔ mεlyo mε Yezu nalyo bot tɔ ndjaa mendjaala mε eYuda pε Kapelnaum ε.

Bεtεε nε bεdjekel nazεkaab Yezu

⁶⁰ Bhis bεtε nε bεdjekel nazεgwak etεp ee Yezu nadi lii ε, wɔ gwaa bε zεke náá: «Mεlyo mε nε lyel. Nyɔaa mot aakwaagwak yε?»

⁶¹ Dáa Yezu nyε εmet nugu náá, bεdjekel bε nadi lii εbiyɔεpe dum nε mεlyo mε nyε nalyo ε. Nyε é boodji bε náá: «Ha etεp ye, mεlyo mam di kpaa bin tɔ lyem?

⁶² Bha bi ε bee Sεεnεlε Mɔn Mot é byet tɔ gwoo pε kyee nyε nadi sok ε, bi aasa dáa?

⁶³ Ye é Sisim Zεεb ε di djε tsik. Epuud e mot àaval dhiiti sonok. Etεp ee mε di lεε bin ε, ye é etεp e Sisim. Ye é etεp di djε bot tsik ε.

⁶⁴ Tin, pak'en, ye é nε bεdhiiti bot ε di àadum kon nε nam ɔ.»

Yezu nake deenεk ε etεε náá, nyε nadi gu bot aaboodi àadum kon nε nε ɔ. Nyε nabaadigu mot aakεka nyε gha ɔ.

⁶⁵ Nyε eebaazεbil εkpa náá: «Etεp tak ε mε di lεε bin náá: “Mot tok nε ghwyil εzye pε daa lam, Saag'am àamyaal náá, nyε zyε.”»

⁶⁶ Kana dwoo tak, bεtε nε bεdjekel zokazεdus yɔ bɔ. Bε eezεkat εgyee nε Yezu lɔɔg.

⁶⁷ Tin, Yezu é booke nε bεdjekel bε kam nε bεbá náá: «Biɔ, bi àakwyel εkaab ε mε?»

⁶⁸ E di'enek, Simɔn Pyεed eezεbɔɔza náá: «Ghεn, bis aatɔ paa? Wɔy ε di nε məkpa mε di djε tsik na kòm-kòm ε.

⁶⁹ Bisɔ, bis eedum kon nε nɔ. Tin, bis nε gu náá, wɔy ε di Mot na Dεε Zεεb nadhis ɔ.»

⁷⁰ E di'enek, wɔ gwaa Yezu zebɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye é mam ε nasée bin, biyɔ bot ε lɔɔg kam ne bebá. Deenek, mot ngɔt tɔ sama yen ε ne elyeeb.»

⁷¹ Nye nalii deenek ε ne Yudas, mɔɔ Simɔn Iskaliɔt. Etee náá, nyey ε kwaakeka nye gha. Ye nakozodi náá, nye nadi é ngɔt tɔ sama bedjekel kam ne bebá.

7

Bɔn nyeeɛg ε Yezu eebyen ε dum ebkon ne Zeeb

¹ Bhii tak, Yezu eezedjaad tɔ kyee dik Ghalile. Nye nabee àákwyel egyee pε kyee dik Yude. Etee náá, bot ε eYuda nadi kwyel egó ε nye.

² Ghuna melu mε ebyon ε eYuda nadi djóoaa ebyon ε epet* ε, nabee ye eezekunaa.

³ Tin, bɔn nyeeɛg ε Yezu ezeke ne ne náá: «Dusa wak, da wɔ ε tɔ pε kyee dik Yude etee náá, bedjekel bɔ neebɛ mɛsa mε wɔ di sa ε.

⁴ Mot ε kwyel egunel ɔ, nye aanákwaasa mɛsa mε sɔ. Dáa di náá, wɔ epesa eboo étep ε, wɔ goka é wɔ lyaal nyel e mis mε bot ε bɔs.»

⁵ Bε nadi lii deenek ε etee náá, dɔɔ ne bɔn nyeeɛg nabee ààdi dum kon ne ne.

⁶ Yezu eebɔɔza ne nɔɔ náá: «Yam ewala dinaa ààpaadjala, yebɔ ε dinaa, melu djas ε, mbee mɛwala etep'en.

⁷ Biyɔ, bot ε bɔs'ak tok ne ghwyil ebhina bin. Ye kabε mam ɔ, bot epebhinaa mε. Etee náá, mε epelee bot náá, mɛsa mε bε di sa ε, ye àànyɔ.

⁸ Biyɔ, bi ε ne ghwyil etó kebɔl ebyon. Ye kabε mam ɔ, e ewala elak, mam aanákwaatɔ. Etee náá, tete ewala mε di egoka ne etó ε dinaa ààpaakum.»

⁹ Bhis nye nazelii ne nɔɔ deenek ε, nye eezelik ye pε Ghalile.

¹⁰ Tin, dáa nabela náá, bɔn nyeeɛg nabee, bε eezetɔ pε ebyon ε. Wɔ gwaa Yezu zetɔ ye pe pε ebyon ε tak tyee syaab, bot àagu.

Yezu pε Yeluzalem

¹¹ Tin, tɔ ebyon, eYuda moo tin é saa nye. Bɔɔ náá: «Nye é wo?»

¹² Tɔ mɛdhuu mε bot ε nadi tin ɔ, ye nabee ne bot ε nadi lii kɔ esu ε lε ɔ. Bak bot náá: «Nye é mbee mot.» Bedhiiti náá: «Nye é epeful bot elo ne mɛlyo mε.»

¹³ Ye tok ne mot nadi lii kɔ esu ε lε emis mε bot. Etee náá, bε nadi kaab ekukuma eYuda.

¹⁴ Dáa ebyon nabe e moo kuku tak ε, Yezu eezetɔ tɔ kok Ndjaa-ebuwa. E di'enek, nye moo tin é lyo bot.

¹⁵ Tin, eYuda moo é djoka. Bɔɔ náá: «Nye gu ekwyala e Zeeb dáa, nyey ààbε náá, nye nake djek mɛdjek?»

¹⁶ Tin, Yezu ezebɔɔza ne nɔɔ náá: «E tok mam nakus mɛlyo mε mε di elyo'aak. Ye é mot nadhis mε ɔ di nakuma tak.

¹⁷ Mot di ne lyem esa mɛsa mε Zeeb ε waagu neghu náá, mɛlyo mam ε yii Zeeb ɔ. Nye waabaagu neghu mɛlyo mε tak dus ε pε daa lam.

¹⁸ Mot di elii dum ne nyel'ε emet ɔɔ, nye san é duu étep nyel'ε emet. Tin, mot di esaa duu mot nadhis nye ɔ, yenɔk lee etep e tseetse. Yenɔk mot tok ne etsal tɔ lε.

¹⁹ Miiiz nabee ààdjε bin etsi? Tin, e tok ne mot ngɔt pak'en di kedaa etsi e tak di lee ε. Etep ye bi di kwyel egó ε mε?»

²⁰ Mɛdhuu mε bot ε nadi tin ɔ zokazebɔɔza náá: «Wɔ ε ne elyeeb tɔ lɔ! Eze di san egó ε wɔ?»

²¹ E di'enek, Yezu ezeke ne nɔɔ náá: «Mε eesa ndem mɛbwala mε ngɔt wak, bi nabee biyɔ djas naadjoka.

²² Miiiz naadjε bin ze eniigal bɔɔ bin beka. Ne tseetse, ye tok náá, Miiiz ε nakus beka tak. Ye nadus ε pε daa bebhaab bin. Dɔɔ ne dwoɔ saba bi epemyaal eniigal bɔɔ bin beka.

* 7:2 ebyon ε epet Ye é ebyon ε eYuda nadi dede si epet ee bε nadi su-sum ne elεε ele ε.

²³ Bi sa deenek ε, etεε náá, etsi e Moiiz εζεκεkataa εduwalaa. Dwoo saba bi εpeniigal bɔɔ bin beka. Ha etεp ye bi di biyo ne nam etεε náá, me eetsik mot e dwoo saba?

²⁴ Nà mwaa péeka etεp dáa biyo di bee ne mis ε. Péeka dáa di egoka tɔ epiki ε.»

Ye é tsεεtse náá, Yezu ε Mesia?

²⁵ Bεdhiiti bot pak bot ε ghaada ε Yeluzalem moo tin é ke náá: «Mot tak tok mot ekukuma bis di san εgɔ ε nye ɔ?

²⁶ Beeka nye epelii e mis me bot djas, ààbe ne mot lyak nye. E kwyel ελεε ε náá, ekukuma bina eemyaal náá, ye é tsεεtse náá, nye é Mesia?

²⁷ Zo bela náá, nwyak mot tak bis ne gu pe nye dus ε. Ye kabe Mesia ɔ, mot aanàkwaagu pe pak nye waadus ε.»

²⁸ E di'enek, dáa Yezu nadi é lyo bot tɔ kok Ndjaa-ebuwa ε, nye naazεben gwood, ke náá: «Ne tsεεtse bi ne gu me, bi ne baagu pe kyee me nadus ε. Deenek guka náá, me nabe ààzye ne εkwosak ε lam met. Tin, mot nadhis me ɔ, ye goka é náá bi myaal nye. Etεε náá, nye é mot etsεεtse. Saabegɔs kabe é, bi ààgu nye.

²⁹ Me ne gu nye, etεε náá, me nadus ε pe daa le. Nye é nadhis me.»

³⁰ Tin, bot moo saa mεpek me εmet ε Yezu. E sok yenek, e tok ne mot nàwaamεt nye. Etεε náá, εwala ε nakoobelaa étεp εmet ε nye nabεε, e dinaa ààkum.

³¹ Bot εbuεpe tɔ mεdhuu me bot ε nadi tin ɔ, naadyeebadum kon ne ne. Bɔɔ náá: «E gheη Mesia aazyε é, nye waasa eboo endem mεbwala dhaa mot tak e?»

³² Wɔ gwaa eFalizye zokagwak dáa bot nadi é lii deenek pak'ɔɔ, dum ne Yezu ε. Tin, eboo beghaa-Zεεb ne eFalizye eεzεkyeed esodja di baal kok Ndjaa-ebuwa ε, be zεmet nye.

³³ Tin, Yezu eεzεke ne nɔɔ náá: «Me dinaa wak menabelka ba bim bɔɔ melu, bhii tak, da me ε sik pe daa mot nadhis me ɔ.

³⁴ Bi ε waasaa me, ka bela náá, bi aanàkwaabela me. Etεε náá, bi tok ne ghwyil εzye pe pak me aadi é.»

³⁵ E di'enek, eYuda moo tin é djinel pak'ɔɔ náá: «Nye aatɔ paa? Pe di di náá, mena aanàkwaabela nye é? Nye aatɔ ε pe daa eYuda ee di, e di wat ne bot ε mbyak eGhεlek e? Etεp ε baakelyo bot ε yiizaag dhaad mbyak e?

³⁶ Esuk ε mεkpa nye di ke náá: “Bi ε waasaa me, ka bela náá, bi aanàkwaabela me.” Nye naabaake náá: “Bi tok ne ghwyil εtɔ pe kyee me di tɔ ε.” Ye kwyel ελεε ye?»

³⁷ Dwoo mεsik me εbyon, dwoo nabe ne boo metan ε, Yezu tetel, wɔ gwaa nye zokabaazεben gwood, e ke náá: «Mot ε di ne gwyes mεdii ɔ, nye zyε pe daa lam, nye neezεde mεdii.

³⁸ Mot ε dum kon ne nam ɔ, “etok mεdii me di dje tsik ε waawo tɔ le”, dáa ekwyala di leε ε†.»

³⁹ Yezu nadi eke deenek ε, étεp Sisim ε Zεεb. Bot ε di dum kon ne Yezu ɔ waabela Sisim tak. Tin, ye nabεε Sisim na Dεε dinaa ààzye. Etεε náá, Yezu nabεε, nye dinaa ààpaasik tɔ gwoo étεp ebela duu ε Zεεb Sεεg.

Edhuu ε bot zyaala kɔ εsu ε Yezu

⁴⁰ Dáa mεdhuu me bot nadi gwak etεp binek ε, be é boozεke náá: «Ye é tsεεtse náá, mot tak ε ngooel-mεkpa ε Zεεb!»

⁴¹ Bak bot náá: «Ye é Mesia.» Bεdhiiti kake ε tyee sis náá: «Mesia tok ne ghwyil εdus pe kyee dik Ghalile!

⁴² Tinaak, mena dyeebalaaka tɔ ekwyala e mεkana me Zεεb náá: “Mesia dus ε tɔ bɔɔ bεdha ε mεkoozi Dhavid. Mesia aadus ε pe Bheteleem, del ε Dhavid.‡”»

⁴³ Tin, kɔ εsu ε le, ye nabεε zyaala naani tɔ bot εbuεpe.

⁴⁴ Bεdhiiti bot, pak bot ε nadhisaa ε, nadi kwyel ε náá, be met nye. Tin, ye tok ne mot namεt nye.

† 7:38 etok mεdii me di dje tsik ε waawo tɔ le Eze 47.1; Zal 14.8 ‡ 7:42 Mesia dus ε tɔ bɔɔ bεdha ε mεkoozi Dhavid. Mesia aadus ε pe Bheteleem, del ε Dhavid. Sm2 7.12; Mis 5.1; Mat 2.5

⁴⁵ E di'enek, bot ε di baal kok Ndjaa-ebuwa ɔ eezɛnɔɔ mɛnyel sik pɛ daa eboo bɛghaa-Zɛɛb nɛ eFalizyɛ nadi é. Dáa bɛ nakakum ε, ekukuma eezɛdji bɛbaalel náá: «Bi di ààzyɛ nɛ nɛ éteɓ ye?»

⁴⁶ Bɛbaalel binɔk eezɛbɔɔza náá: «Bis dinaa ààpaabee mot di elii dáa mot yenɔk!»

⁴⁷ EFalizyɛ eezɛbɔɔza nɛ bot binɔk náá: «Bis bee ε náá, biyɔ pe, bi eezemyaal mɛkɔŋ mɛ!»

⁴⁸ Ye é nɛ dhiiti kukuma, nɛghu dhiiti Falizyɛ, di dum kon nɛ nɛ?

⁴⁹ Etɛɛ náá, mɛdhuu mɛ bot ε di ààduwal etsi ε Moiiz ɔ, ye é bot ε zelekaa ɛbiyɔɛpe ɔ!»

⁵⁰ Tin, din ε ngɔt tɔ lɔɔg'ɔ nabɛɛ Nikodhɛm. Ye é Nikodhɛm tak ε nazyɛ sok wat tɔ ghooghom zɛmɔ nɛ Yezu. Nyɛ nadi é ngɔt tɔ sama eFalizyɛ. Nyɛ eezɛke nɛ bɛsɔ náá:

⁵¹ «Etsi bina lɛɛ náá, mot ε nɛ ghwyil ɛmɛtaa, bot dinaa ààgwak tanalɛ, bi dinaa ààgu mbee mɛsa mɛ mot tak sa ε?»

⁵² Tin, bot ε sama yɛ eezɛke nɛ nɛ náá: «Wɔy pe, wɔ ε mot Ghalile? Lanɔ ekwyala ɛnyɔɛpe. Wɔ aabee náá, ekwyala lɛɛ náá: Ngoolɛl-mɛkpa ε Zɛɛb tok nɛ ghwyil ɛtuula dus pɛ Ghalile.»

[
⁵³ Bhii tak, mot nɛ mot eezɛsik pɛ ndjan'ɛ.

8

Moma mɛzɔ

¹ Yezu eezɛtɔ pɛ ɛtsok pyeeb oliv*.

² Kɛɛŋ tɔ mɛlem, nyɛ eeaaazɛsik pɛ kok Ndjaa-ebuwa. Tin, bot ɛbuɛpe eezɛzyɛ pɛ daa lɛ. Nyɛ eezɛnɔɔ nyel disi, nyɛ moo tin é lyo bot.

³ E di'enek, bɛghan ε mɛkana mɛ etsi, nɛ eFalizyɛ eezɛzyɛ nyɛ nɛ dhiiti moma ngɔt nabelaa é sa ɛzɔ ɔ. Bɛ eezɛnɛɛg nyɛ kuku ɛbwak,

⁴ bɛ eezɛke nɛ Yezu náá: «Lyoel, bis mɛt moma yak ε, nyɛy é sa ɛzɔ.

⁵ Tɔ etsi ε Moiiz ye lɛɛ náá, ye goka é náá, moma yak góaa nɛ mɛkok†. Yɛ kabɛ wɔy ɔ, wɔ ke náá, bɛ sa moma yak dáa?»

⁶ Bɛ nadi eke deenek ε, éteɓ ɛlɔɔ ε nyɛ pɛ ɛko, da bwood nyɛ pɛ kyɛ. Etɛɛ náá, bhii tak bɛ neekɛpit nyɛ. E di'enek, Yezu eezɛsil mis si, nyɛ moo é kwyal e bɔs nɛ djiɛ.

⁷ Dáa bɛghan ε mɛkana mɛ etsi, nɛ eFalizyɛ nadi belal nyɛ nɛ mɛdjin ε, nyɛ é boo bin lo, gwyák bɛ. Bhii tak, nyɛ eezɛke nɛ nɔɔ náá: «Pak biyɔ djas di tin yenek, mot di náá, nyɛ dinaa ààpaasa mesyem ɔ, kan ε wus moma yak ɛkok ɛsok!»

⁸ Bhii tak nyɛ eeaaazɛmalal, tin nyɛ eebaakan ɛkwyal e bɔs.

⁹ Dáa bɛ nagwak deenek ε, tin, «kili», mot nɛ mot naazɛliig mis sik: kan nɛ bɛpaa, zɛnɔɔ mengbaaz nɛ bɔɔ dhyeeb. Bhii tak, Yezu nazokalik ε bɔɔ bɛbá, bɛ nɛ moma nadi tetel sok bhwoob'ɛ ɔ.

¹⁰ Dáa Yezu nakaben lo bhii tak, nyɛ eezɛke nɛ moma tak náá: «Wɛɛ moma, bot ε zɛpit wɔ moo wɔ e? Ye tok nɛ mot baadi e dje wɔ ndje?»

¹¹ Moma tak eezɛbɔɔza náá: «Ààbɛ, Ghɛŋ! Mot ààpakwyɛsal mɛ ndje sɔs.» Deenek Yezu é boozeke nɛ nɛ náá: «Dɔɔ nɛ mam pe, mɛ ààpatil wɔ ebhete. Tóa yɔ, sa wɔ ààbaasa mesyem.»]

Yezu ε gwyɛ ngel bot ε bɔs djas

¹² Bhii tak, Yezu eeaaazɛlii nɛ mɛdhuu mɛ bot ε nadi tin ɔ náá: «Ye é mam ε di gwyɛ ngel di kas kɔ bot ε bɔs djas. Mot aadu mɛ ɔ, nyɛ aanákwaabaakɛ tɔ ghooghom. Nyɛ waabela gwyɛ ngel di dje tsik ε.»

¹³ EFalizyɛ eezɛdji nyɛ náá: «Wɔ lɛɛ etɛɓ e nyel'ɔ wɔy wɔ ɛmet ɔ, ye kwylɛl ɛlɛɛ ε náá, etɛɓ wɔ di lɛɛ ε, tok nɛ ghwyil ɛmyaalaa.»

* **8:1** pyeeb oliv Ye é pyeeb ele di dje bhum di djóaa «oliv» ε. † **8:5** Tɔ etsi ε Moiiz ye lɛɛ náá, ye goka é náá, moma yak góaa nɛ mɛkok Msa 20.10; Dɛt 22.22-24

¹⁴ Tin, Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye kobe náá, me epelεε etεp e nyel'am mam εmet ɔ, etεp me di lεε ε, ye ε tseεtse. Etεε náá, me ne gu pe pak me dus ε, ne pe pak me di tó ε. Deenek, biyɔ, bi ààgu pe pak me nadus ε, ne pe pak me di tó ε.

¹⁵ Bi pée me ε ne etson ee bi di pée bot ε bɔs ε. Mam ààpée bot.

¹⁶ Guka náá, mam ε pée bot ɔ, epée bam aadi é, tεte mεpéea. Etεε náá, tɔ epée bam, me tok mam me εmet. Me pée bot ε, bis ne Saag'am, mot nadhis me ɔ.

¹⁷ Tɔ etsi bin, ye é kwyala náá, bot εbá ε di kaada tεp tyee wat ɔ, tεp tak ε tseεtse‡.

¹⁸ Ye é mam nakuma nyel ε di lεε bin etεp bam. Dɔɔ ne Saag'am, mot nadhis me ɔ, εpebaalyaal etεp bam.»

¹⁹ Tin, wɔ gwaa eFalizye zεdji nye náá: «Soog ε wo?» Yezu eezεbɔɔza náá: «Bi ààgu me. Bi ààbaagu pe Saag'am. Bi epedi é di, é gu me ɔ, pe bi ne gu pe Saag'am.»

²⁰ Yezu nadi é djε bot melyo deenek ε, nyey tɔ kok Ndjaa-ebuwa. Nye nadi é e ngwoob εbɔɔl ε bot nawewa epata ee be nadii zye, zεpek Zεeb ne ye é. Tin, Yezu nabe ààmεtaa etεε náá, ewala nabe náá, nye naamεtaa ε, nabeε ye dinaa ààkum.

Yezu eelεε bot náá, nye waasik pe daa Sεεg

²¹ Yezu eeaaazεke ne nɔɔ náá: «Mε waatɔ, bi ε waasaa me. Tin, bi ε waagwyε tɔ esyem bin. Bi aanàkum pe pak me aatɔ ε.»

²² Tin, eYuda eezεdjinel pak'ɔɔ náá: «Nye aatɔ bilak ε, kεyeeda, etεε náá, nye ke ε náá: “Bi tok ne ghwyil εtɔ pe pak mam aatɔ ε”.»

²³ E di'enek, Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Biyɔ, bi ε bot ε si; mam ε mot pe εko. Bi ε bot ε bɔs'ak, mam tok mot bɔs'ak.

²⁴ Etεp tak ε me ke ne nen náá, bi aagwyε tɔ mesyem min. Tseεtse bi aagwyε tɔ mesyem min, bi ε di ààmɔyaal náá: “Ye é mam ε di mot me di lεε náá, ye é mam ɔ.”»

²⁵ eFalizye zokabaazεdji Yezu náá: «Wɔy é yɔ zε?» Yezu eezεbɔɔza náá: «Mε ε mot me nanyel εlεε bin e mεken me melyo mam ε.

²⁶ Mε be é me eekoolii bεte ne etεp kɔ εsu ε lin, ne yii epée bin. Deenek, mot nalwom me ɔ lεε etεp ee tseεtse, etεp ee me nadjek dáa lε ε, me εpegoola ye ne bot kɔ bɔs.»

²⁷ Eghεɲ nye nadi lii deenek ε, bot nabeε ààsiiza náá, nye nadi lii ε, dum ne Sεεg.

²⁸ E di'enek, Yezu eezεke ne nɔɔ náá: «Esok bi aakan eben Sεεɲεle Mɔn Mot ε, é di'enek bi ε waagwyak náá, etεp me naleε é ye é tseεtse. Bi ε waagu náá, mam ε di mot me di lεε náá, “ye é mam” ɔ. Bi ε waagu náá, mam ààsa esonok ne ekwosak ε lyem'am. Mε lεε ε etεp ee Saag'am nalyo me ε.

²⁹ Mot nalwom me ɔ, nye é lɔɔg wat bis ne ne. Nye ààpabet me mam εmet, etεε náá, me dyeebasa é, esa ee lyem'ε di ekwyel ε.»

³⁰ Dáa Yezu nadi lii deenek ε, bot εbuεpe naadum koɲ ne ne.

Tεte bɔɔ Abalaam

³¹ Tin, Yezu eezεke ne eYuda nadum koɲ ne ne ɔ náá: «Bi ε ke tɔ esosoob dáa mεkpa mam di kwyel ɔ, bi ε bεdjekel bam ne tseεtse.

³² Etεp tak ε di náá, bi ε waagu etseεtse, bhii tak, etseεtse waapek bin tɔ ekwom.»

³³ Be eezεbɔɔza náá: «Bis ε bɔɔ bεdha ε Abalaam, bis dinaa ààpaakodi ekwom e mot dhiiti dwoo. Etεp ye wɔ di ke náá: “Bi ε waapekaa tɔ ekwom”?»

³⁴ Tin, Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá, «Ne tseεtse me lεε bin ε náá: bot djas di sa mesyem ɔ, be é ekwom e mesyem.

³⁵ Deenek, ye é tseεtse náá, mɔn ε di mot mebyel na kɔm-kɔm, ààkabε kwom. Mot di kwom ɔ, tok ne ghwyil ε liiza mot mebyel na tseεtse.

³⁶ E di'enek, ye be náá, mɔn eepek wɔ tɔ ekwom ɔ, wɔ moo é peka ne tseεtse.

³⁷ Mε ne gu náá, bi ε bɔɔ bεdha ε Abalaam. Ha etεp ye bi di san εgɔ ε me? Ye é etεε náá, bi ààmɔyaal etεp ee me di lεε bin ε.

‡ 8:17 Tɔ etsi bin, ye é kwyala náá, bot εbá ε di kaada tεp tyee wat ɔ, tεp tak ε tseεtse Det 17.6; 19.15; Ela 35.30

³⁸ Mam lee bin e etep ee me nabee pe daa Saag'am e. Ye kabe biyo o, bi sa e etep seeg'en nalyaal bin e.»

³⁹ Wo gwaa be baazebooza ne Yezu: «Yiso seeg e Abalaam.» Deenek, Yezu eezake ne noo naa: «Bi epedi e boo e Abalaam e tseetse o, pe bi sa etep e daa nyey.

⁴⁰ Me eele bin etsaetse ee Zeeb nalyaal me e. Tin, bi kakwye e ego e me. Abalaam nabe aasa deenek.

⁴¹ Biyo, bi sa e mesa me wat bi ne seeg'en.» Be eezabaayala ne Yezu naa: «Bis tok boo mbel, bis e boo du etee naa, Seeg'es e Zeeb nye emet.»

⁴² Yezu eebaazebooza ne noo naa: «Zeeb epedi Seeg'en o, pe bi epekwyel me. Etee naa, Zeeb e nadhis me. Me di wak e e di e Zeeb. Me nabe aazy ko ekwosak e lam. Ye e Zeeb e nadhis me.

⁴³ Etap ye bi di aagwak etap ee me di lee bin e? Ye e, etee naa, bi tok ne ghwyil egwak etap bam.

⁴⁴ Deenek seeg'en e Dim mot mekon. Tin, bi dyeebasa e, mesa me seeg'en di kwye e. Nye nadi e, mot ego e bot, kana bos nanyelaa e. Nye dinaa aapaakoke to tseetse etee naa, tseetse tok to le. E sok nye di, nye moo lee elen etsal e, nye lee ye e ne lyem wat. Etee naa, nye e mot etsal, nye e seeg mekon.

⁴⁵ Tin, ye kabe mam o, me dyeebale etap ee di tseetse e. Etap tak e bi di aamyaa me.

⁴⁶ To loog'en, eze aaben djin naa, me eesa mesyem? Ha ye kabe naa, me eele etap ee di naa, ye e tseetse o, etap ye bi di aamyaa me?

⁴⁷ Mot di mot Zeeb o ne gwak mekpa e Zeeb. Tin, daa bi di aagwak mekpa mam e, ye lyaal e naa, bi tok bot e nadus pe daa Zeeb o.»

Esok ne Abalaam di, Yezu nadi e tak

⁴⁸ Tinaak eYuda zokake ne Yezu naa: «Bis e ne gham ne eke e naa, wo e mot Samali, wo e ne elyeeb to lo.»

⁴⁹ Yezu eezebooza ne noo naa: «Aabe! Me tok ne elyeeb. Me kwye e edje duu ne edil e Saag'am. Ka bela naa, biyo, bi aakwyel edil me ne edje me duu.

⁵⁰ Mam aasaa duu ko esu e lam met. Etee naa, ye e ne mot ngot di saa duu'am. Nye e di pee bot to epiki.

⁵¹ Tseetse me lee bin etap e tseetse e naa: mot di eke daa mekpa mam di elee o, nye aanakwaagwe.»

⁵² EYuda eebaazake ne ne naa: «Tin, bis eemyaal tseetse naa, ye e mbee sisim e di dhek wo! Etee naa, Abalaam naazegwe. Bengoolel e mekpa e Zeeb naabaazegwe yobo pe. Boo djas naazegwe, wo kabaake e naa: “Mot di eke daa mekpa mam di elee o, nye aanakwaagwe.”

⁵³ Abalaam, seeg'es, naazegwe. Wo kwye elee naa, wo e boo-mot ne ne? Bengoolel e mekpa e Zeeb naabaazegwe yobo. Wo gek naa, wo e ze?»

⁵⁴ Tin, Yezu eezebooza ne noo naa: «Ye be naa, me duwal nyel'am mam emet o, yenek duu tak aaval sonok wat. Mot di dje me duu o, ye e Saag'am. Bi dyeebake ko esu e le naa: “Nye e Zeebes”.

⁵⁵ Ghuna bi aagu nye. Tin, bela naa, mam ne gu nye. Me e pe ke naa: “Me aagu nye” oo, pe me e mot etsal daa biyo. Tin, ye tok deenek, etee naa, mam ne gu nye, etap tak e me di eke daa mekpa me di lyo e.

⁵⁶ Abalaam seeg'en naamyala, etee naa, nye nadi bwood dwoo ezye e lam. Nye naabee, bhii tak, lyeme naadyeebamyaala ebupe.»

⁵⁷ Tin, eYuda eebaazake ne Yezu naa: «Wo dinaa aapaakokum-kumak membu mekam-meten. Wo lee e naa, wo naabee Abalaam e?»

⁵⁸ Yezu eezebooza ne noo naa: «“Iyoo” me lee bin etap e tseetse naa, esok ne Abalaam ne byel, me e tak.»

⁵⁹ E di'enek, be é boozetek mekok etep ewus e Yezu. Nye eezesowa, bhii tak nye eezewyis to kok Ndjaa-ebuwa tyee syaab.

9

Yezu eezetsik dhiiti mot edhim

¹ Daa nye nadi to gba-gba e, Yezu eezabee mot ngot nadi ne ebé e edhim kana dwoo mebyel me o.

² Wo gwaa bedjekel be zokazedji nye náá: «Labhi, ha etep ye mot tak nabyel ne ebé e edhim? Ye é etep mesyem me met ohoo etee náá, seeg ne nyeg naasyem?»

³ Yezu eezebowa náá: «E tok tep mesyem me seeg ne nyeg, neghu yii bot be. Nye be edhim e, etee náá, mesa me mebwalala me Zeeb neewyis kel ko esu e le.

⁴ E sok di náá, ye dinaa e mwos dwoo e, ye goka é mena saka mesa me mot nadhis me o. Pum moo é ekunape, esok ye aadi náá, mot aanakwaabaakwak esa mesa e.

⁵ E sok me di, me dinaa ko bos'ak e, me e mot di dje gwe ko bos o.»

⁶ Bhis nye nazelii deenek e, Yezu eezese metel e bos. Bhii tak nye eezepul bos ne ye, noo bhoto tak, zelob emis me mot edhim yenok.

⁷ Bhii tak, Yezu ezeke ne ne náá: «Tóa kegwyii mis pe tok medii Silowe.» Ekpa e Silowe kwele e «Mot lwoma». Tin, mot edhim yenok eezenoo nyel, to, kegwyii mis. Daa nye nasilal e, nye eezesik. Daa nye nabula e, ye nabee, nye moo tin é bee enyape.

⁸ Bot e be ne be noo nadidi é let mendjaa wat sok o, ne bot e nadi ebee daa nye nadi sok é boo esa ne bot e. Bot e tak zeni é zedjinel pak'oo náá: «Ye tok mot nadidi ndiindil é ngwoob gba eboo esa ne bot'aak e?»

⁹ Tin, bak bot náá: «Hee ye é nyey.» Yak kyee bot náá: «Ààbe! Ye tok nyey. Be nojel é nojela.» Tin, mot'enok ezeke ne noo náá: «Ye é mam.»

¹⁰ Tin, be ezedji nye náá: «Ha mis mo ka benel daa?»

¹¹ Mot'enok ezebowa ne noo náá: «Mot di djoaa Yezu nok é see metel é bos. Bhii tak nye eezenoo bhoto tak, lob me ye é mis. Bhii tak, nye ezeke ne nam náá: «Tóa, kegwyii mis pe to tok medii Silowe.» E di'enek, me eezetó kegwyii mis. Tin, me moo bee enyape!»

¹² Be eebaazedji nye náá: «Mot tak moo wo?» Tin, nye ezebowa náá: «Mam ààgu.»

eFalizye eedji mot edhim natsak o medjin

¹³ Tin, be eezeye ne mot nadi sok ne ebé e edhim o, pe daa eFalizye.

¹⁴ Yezu nasa bhoto, tsik nye ne ye é dwoo saba.

¹⁵ Etep tak é eFalizye pe yobo kyee nabaadi nye dum ne sa nasee etep mis me neebenel e. Deenek, nye é boozebowa ne noo náá: «Nye eelob me ebhoto é mis. Bhii tak, me eetó, kegwyii mis. Tin, me moo nenak é, é bee enyape.»

¹⁶ Bedhiiti bot pak eFalizye moo tin é ke pak'oo náá: «Mot sa kwaambi etep daak o tok lwomaa e Zeeb. Etee náá, nye àaduwal etsi Zeeb dum ne dwoo saba.» Yak kyee bot pak'oo náá: «Mot mesyem tok ne ghwyil esa endem e mebwalala mak.» Tin, eFalizye moo tin é, be eezesyaala pak'oo dum ne tep tak.

¹⁷ Wo gwaa eFalizye tak baazedji mot edhim natsak o náá: «Mba wo y wo emet, wo ke daa dum ne mot be é mis mo o?» E di'enek, nye ezebowa náá: «Nye é ngoollel-mekpa e Zeeb.»

¹⁸ Bela tin náá, ekukuma eYuda nabee àakwele emyaal náá, nye nadi sok é, ne edhim, mos nye moo nyaa-sok. Etep tak é be nabaadal seeg ne nyeg mot tak náá, be zye.

¹⁹ Etee náá, be neezedji be. Tin, be ezedji be náá: «Ye é tsetse náá, nwyak é mon'en e? Ye é tsetse náá, nye nadi sok é, nye byel e ne ebee edhim e? Ye sa daa, etee náá, nenak, mis me nyaa-sok?»

²⁰ Seeg ne nyeg ezebowa náá: «Bis eegwyak náá, ye é mon'es. Nye nabyel é ne ebé e edhim.

²¹ Nenak nye moo bee enyɔɔpe. Tin, dǎa nye tsak ε, mot tsik nye ɔ di náá, bis ààgu yisɔ. Djika nyeɣ nye emet. Etɛ náá, nye moo é ne membu di náá, nye é ne ghwyil elɛ bin nye emet dǎa e sael ε!»

²² Sɛɛg ne nyɛɛg nalii deenek é, etɛ náá, be nadi kaab ekukuma eYuda. Etɛ náá, be nadi egu náá, mot aake náá, Yezu é Mesia ɔ, mot tak ε waasɔaa tɔ ndjaa mendjaala me eYuda.

²³ Ye é, éteɔ tak ε sɛɛg ne nyɛɛg nake náá: «Nye moo é ne membu di náá, nye é ne ghwyil elɛ bin nye emet dǎa e sael. Djika nye, nyeɣ nye emet!»

²⁴ Wɔ gwaa eFalizye zokabaadjɔo mot edhim natsak ɔ, djɔoa sis. Be eeaaazɛke ne ne náá: «Lɛɛa bis ne tsɛetɛ emis ε Zɛɛb, etɛ náá, bis ne gu náá, mot yenɔk ε mot mesyem.»

²⁵ Nye eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Mam ààgu yam, neghu nye é mot mesyem ɔ. Mam gu ε sa wat náá: Me nadi é ne edhim. Nenak, me moo bee enyɔɔpe.»

²⁶ EFalizye eezɛdji nye náá: «Nye sa wɔ ye? Nye tsik mis mɔ dǎa?»

²⁷ Mot yenɔk eeaaazɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Me eezɛɛ bin, bi ààkwyɛl εgwak. Eteɔ ye bi di kwyɛl náá, me baabasal bin ye esok ebá? Me bee ε náá, bi epekwyɛl náá, bi di bɛdjekel be!»

²⁸ Tin, be eezɛlee nye, be eezɛke ne ne náá: «Ye é wɔy ε di djekel mot tak, etɛ náá, bisɔ ε bɛdjekel ε Moiiiz.

²⁹ Bisɔ ne gu náá, Zɛɛb naalii ne Moiiiz. Ye kabe nyeɣ ɔ, bis ààgu nye, ààbaagu pe pe kyee nye nadus ε!»

³⁰ Mot edhim natsikaa ɔ, zokabaake ne nɔɔ náá: «Beeka, sa me di djoka ye é yenek: Bi ààbaagu pe kyee nye nadus ε, dhi biyɔ é bee náá, nye é tsik me. Ye é me di bee enyɔɔpe'aak.

³¹ Bela náá, mena ne guka náá, Zɛɛb ààgwak bot ε mesyem. Nye dyeebagwak ε bot ε di duwal nye ne esa ekwosak ε le ɔ.

³² Kana bɔs nalookusel, mena dinaa ààpaagwak sok náá, dhiiti mot epetsik mis me mot nabyel ne ebé ε edhim ɔ.

³³ Mot'ak epedi é ààdus pe daa Zɛɛb ɔɔ, pe nye aanàkwaasa etɛ e mebwala me nye di esa'aak.»

³⁴ EFalizye eezɛke ne mot yenɔk náá: «Kana dwoo mebyel mɔ, keyaka ne dwoo pan mos'ak, wɔ ε “tɔp” tɔ mesyem. Da mbi mot dǎa wɔy ε zelyo bis e?» Bhis nye nake deenek ε, wɔ gwaa be zɛsɔ nye tɔ ndjaa mendjaala me eYuda.

Edhim e sisim

³⁵ Dǎa Yezu nagwak náá, eFalizye naasɔ mot yenɔk tɔ ndjaa mendjaala me eYuda ε, nye é boo zɛboma ne ne. Nye eezɛdji nye náá: «Wɔ ne edum kon ne Sɛɛɛle Mɔn Mot e?»

³⁶ Tin, mot yenɔk eezɛbɔɔza ne Yezu náá: «Lɛɛa me, Gheɲ, ye é eze, éteɔ me needum kon ne ne.»

³⁷ Yezu eezɛbɔɔza ne ne náá, «Wɔ epebee nye, etɛ náá, nyeɣ ε di sok bhwoob'ɔ, nye é di lii ne nɔ nenak'aak.»

³⁸ Tin, mot yenɔk eezɛbɔɔza náá: «Gheɲ, me eedum kon ne nɔ!» Bhii tak, nye eezɛkwyt mebon si sok bhwoob ε Yezu, éteɔ eduwal nye.

³⁹ Yezu eezɛbil ekpa náá: «Me nazyε kɔ bɔs'ak ε, etɛ náá, bot neezɛpɛɛaa. Etɛ náá, mis me bot ε edhim neebɛɲel. Etɛ náá, bot ε nadi nyaa sok ɔ, neebela edhim.»

⁴⁰ Bɛdhiiti eFalizye nadi e bhaaz'ε ɔ, naagwak dǎa nye nalii deenek ε. Wɔ gwaa be zɛdji nye náá: «Bot ε edhim tak ε dɔɔ ne bisɔ e?»

⁴¹ Yezu eezɛbɔɔza ne nɔɔ náá: «Bi epedi é bot ε edhim ɔ, pe bi ààpasa mesyem. Dǎa bi di ke náá: “Bis epebee” ε, éteɔ tak ε bi di tɔ ndjε sɔs dǎa bot ε mesyem.»

¹ Yezu eezεke náá: «Mε lεε bin ε etεp e tσεεtσε náá: Mot ε di ààni tɔ beebe ebhata pε eniel ɔ, nyε tsel peeb tselak e dhiiti di ɔ, yenɔk mot ε mot djii. Nyε é mot ebhooba.

² Deenek, mot di ni pε εbe ε beebe ebhata ɔ, nyεy ε di mbaalel ebhata.

³ E di'enek, mot di baal beebe ebhata ε waadi nyε εbe ε beebe. Tin, ebhata ε waagwak gwoode, bhii tak nyε ka djoo be, ngɔngɔt nε min mɔɔ. Bhii tak nyε é wyisal be pε kel.

⁴ Bhis nyε aazewyisal bɔɔ djas pε kel ε, nyε kake é pε sok. Ebhata é du nyε pε bhis, etεε náá, be nε gu gwoode.

⁵ Tin, ebhata tok nε ghwyil εdu ndjon mot. Deenek, ye be náá, be ààgu mot tak ɔ, be waakaab nyε, tɔ etsetape, etεε náá, be ààgu gwoode.»

⁶ E sok Yezu zelee be kana ε, bot ε nadi gwak nyε ɔ, nabεε àànyɔ εmet εsuk ε kana tak.

Yezu mbεε mbaalel εsaa ε ebhata

⁷ Yezu eebaazeke náá: «Mε lεε bin ε etεp e tσεεtσε náá: Ye é mam ε di εbe ε eniel beebe ebhata.

⁸ Bot djas nazyε εsok nε nam ɔ, nabεε bot ε djii, bot ε εzem. Deenek, ebhata nabεε ààgwak be.

⁹ Ye é mam ε di εbe ε ndjaa. Mot aadhaa pε daa lam etεp nyε neeni ɔ, nyε waabela tsik. Nyε é nε ghwyil eni nε ewyis dáa nyε kwyel ε. Nyε waabela edee e dek.

¹⁰ Etεε náá, mot djii zyε é étep εze djii, nε zegó, nε saab. Mam nazyε etεε náá, bot neebela tsik, be neebela esa djas di egoka nε nɔɔ étep be needi tɔ mbεε tsik ε.

¹¹ «Ye é mam ε di mbεε mbaalel ebhata. Mbεε mbaalel ka nyel'ε gha kɔ esu ε ebhata be.

¹² Mot nɔɔjaa e mesa mε ebaal ε ebhata, étep nyε neetuudaa nε epata ɔ. Ye tok nyεy di mbaalel ebhata. Etεε náá, ebhata tok ye. Nyε bee ben é zyε ɔ, nyε é nε ghwyil εdhuugal εsaa ε ebhata da nyε kpaá nε ekaab. E di'enek, ben ε waaghaaga εsaa ebhata binɔk e nyel, nɔɔ be, de be nε etwak ε be.

¹³ Beeka, ye sεε deenek ε, etεε náá, mot tak sa mesa ε, etεp nyε neetuudaa. Nyε ààbem ba nε tεp ebhata.

¹⁴ «Ye é mam ε di mbεε mbaalel ebhata. Etεε náá, mε nε gu ebhata bam; ebhata bam pe nε gu ε mε.

¹⁵ Tyee wat nε dáa Saag'am di gu mε ε; mam pe nε gu Saag'am. Deenek ε mε di gwyena tsik'am kɔ esu ε ebhata bam.

¹⁶ Mε ε nε bedhiiti ebhata di náá, be dinaa ààpaani tɔ beebe ε. Ye goka é náá, mε ke εnɔɔ be, etεp εdjeeɔ ε be. Be é waagwak gwoodam. Bhii tak be waazyε bɔɔ be εmet zεsεega nε bɔɔ be sɔ bɔɔ, si mεko mε mbaalel ngɔt.

¹⁷ «Saag'am dyeebakwyel mε ε etεε náá, mε waagel nyel'am, bhii tak da mε ε baabulal ye.

¹⁸ Mot tok nε ghwyil εnɔɔ tsik'am. Ye é mam mε εmet ε di gwyena ye nε ekwosak ε lyem'am. Mε ε nε ghwyil εdje ye. Mε ε nε ghwyil ε ebaanɔɔ. Ye é nε eghεɲ ε saag'am ε mε nasa deenek.»

¹⁹ Mεkpa menek naabaazεwa mεbεka εlyelεpe pak eYuda.

²⁰ Kyee wat eYuda náá: «Mot tak ε nε εlyeeb tɔ lε! Nyε é mot mεlyet! Etεp ye bi di gwak etεp be?»

²¹ Yak kyee náá: «Mot di nε εlyeeb tɔ lε ɔ, tok nε ghwyil εlii dáa nyε di lii'aak. Elyeeb ε nε ghwyil εtsik mot edhim nyε nyaa sok e?»

EYuda eeswonal Yezu

²² Ye nabεε, e mbu kwol, pε Yeluzalem be nadi ebɔl εbyon ε be nadi taala dwoo Ndjaa-ebuwa nadiiaa ε.

²³ Yezu nadi duula si bhaaz mε kok Ndjaa-ebuwa nagetaa din ε «bhaaz ε Salomɔɲ» ε.

²⁴ Tin, wɔ gwaa eYuda zεsεega e ngwoobe, be é boozεdji nyε náá: «Wɔ kwyel ε náá, bis di ebhwood kekum yaa εwala? Nεghu wɔ ε Mesia ɔ, lεεa bis εnyɔεpe, etεp bis neegwak.»

²⁵ Yezu eezεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Mε nabεε, mε eezεεε bin, bi ààkwyεl εdum ε koŋ ne nam. Sonok esa e mebwala mε mε di sa ne din ε Saag'am ε ye εpetanjal mε.

²⁶ Tin, bi di ààdum koŋ ne nam ε etεε náá, bi tok tɔ εsaa ε ebhata bam.

²⁷ Esaa ε ebhta bam ne gwak gwoodam; mε ne gu bε. Etep tak ε bε di du mε.

²⁸ Mε εpedjε bε tsik na kɔm-kɔm, bε aanàkwaadiib dhiiti dwoo. Mot tok ne ghwyil dek mε ba.

²⁹ Sa Saag'am nadjε mε ε, eedhaa esonok djas. Etep tak ε di náá, dhiiti mot tok ne ghwyil εdek sa tak tɔ mbɔ Saag'am.

³⁰ Mam ne Saag'am, bis ε mot ngɔt.»

³¹ Tin, wɔ gwaa eYuda baazetek mekok étep bε neegó nye ne ye.

³² E di'enek, Yezu eezεke ne nɔɔ náá: «Mε eedyeebazelyaal bin embεε mesa mε Saag'am. Tɔ mesa menek djas, kɔ esu ε yaa mesa mε mε sa etεp mε goka ne εgóaa ne mekok?»

³³ Tin, eYuda eezεbɔɔza ne ne náá: «Bis ààsanj εgó ε wɔ ne mekok etεp mbεε mesa. Bis aasanj ego ε wɔ etεε náá, wɔ εpebyasal Zεεb! Dhi wɔy di mot, wɔ kwyεl εlyaal bot ε náá, wɔ ε Zεεb!»

³⁴ E di'enek, Yezu é boozεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Tɔ etsi bin, ekwyala ke ε náá: “Mε ke ε náá, bi ε beZεεb*.”

³⁵ Mena ne guka náá, mena tokeka ne ghwyil εdis sa zeekwyalaa ε. Deenek, Zεεb djóo bot ε di gwak mekpa mε ne bot ε di myaal ye ɔ, “beZεεb”.

³⁶ Ye kabε mam ɔ, Saag'am naazetó mε, bhii tak Nyε eezelwom mε kɔ bɔs. Etep ye bi di ke náá, mε eelee Zεεb, etεε náá, mε eelee náá: “Mε ε Mɔn Zεεb” e?

³⁷ Ye bε náá, mesa mε mε di sa ε, tok mesa mε Saag'am ɔ. Ye é deenek ε bi aadi ààdum koŋ ne nam.

³⁸ Ye kozobe náá, bi ààdum koŋ ne nam ɔ. Dumka koŋ dum ne endem e mebwala mε mε di sa ε. Etep bi neegu gua wat náá: Saag'am ε tɔ lam; deenek mam ε tɔ le.»

³⁹ Tin, bε nabaadie, é saa dáa bε met nye. Nyε naadus bε e membo.

⁴⁰ Bhii tak Yezu eeaaazetó pε yii kyiid dii Yulden, e di Zan Nduuel-bot nadi é duu bot Zεεb sok ɔ. Nyε eekedi ba melu penek.

⁴¹ Tin, wɔ gwaa medhuu mε bot zokazyε pε nye nadi é. Bot ε tak eezεke ne ne náá: «Zan nabεε ààsa dhiiti ndem mebwala mε wat. Beeka náá, etεp djas nye di leε dum ne mot tak ε djas ε tsεetse.»

⁴² E di'enek, bot εbuεpe naazεdum koŋ ne Yezu.

11

Esyee ε Lazaad

¹ Dhiiti mot ngɔt din ε le nabεε Lazaad, zokazεbε. Nyε nadidi ε kɔ ghaada di djóoaa Bhetani ε, del ε Maali bε ne mɔn nyεεg Maat.

² Maali ε moma naso elas menanas kɔ meko ε Gheŋ Yezu ɔ, da bhii tak nye é zesunjal ne bhooε ɔ. Ye é dhem, Lazaad ε nadi bε.

³ Boa binɔk bebá ε, zokazelwom mot, nye leε ne Yezu náá: «Gheŋ, sɔɔ wɔ di kwyεl ɔ εpebε.»

⁴ Dáa Yezu nagwak bhaadal tak ε, nye é booke náá: «Lazaad εpebε. Ebé ε tak tok etεp nye neegwyε. Deenek ε, etεε náá, dék ε Zεεb neenyen emis mε bot. Deenek ε etεε náá, Mɔn Zεεb neebaabela dék é mis mε bot, dum ne tεp tak.»

⁵ Bela tin náá, Yezu naadyeebakwyεl Maali, ne Maat zenɔɔ dhemɔɔ Lazaad.

⁶ Ghuna dáa nye nagwak bhaadal náá Lazaad εpebé ε, nye naabaadjaasi melu memba bhii tak kɔ del ε nye nadi é, nyεy àátó.

⁷ Bhii tak nye eezεke ne bedjekel bε náá: «Djhooka sikeka pε kyee dik Yude.»

* 10:34 Mεd 81.6

⁸ Tin, bedjikel eezake ne ne náá: «Labhi, be aalóo ne sanj egó e wó ne mekok penek koko-e-koko. Mos wó baakwyel e, étó penek e?»

⁹ E di'enek, Yezu eezebóza ne náo náá: «Mwos wat e mewala kam ne ebá. Mot e ke tó gwyé mwos ó, nye aanákwaabema ebek. Etee náá, nye epebee gwyé enyópe.»

¹⁰ Tin, mot e keepum ó, nye waabema ebek. Etee náá, nye tok ne sa aasa náá, nye bee ze enyópe.»

¹¹ Bhis Yezu nake deenek e, nye é boo baakel náá: «Máo sò yena Lazaad eedhaa gó. Me epetó, kedjem nye.»

¹² Bedjikel eezebóza náá: «Ghen, ye be náá, nye eedja gó ó, nye waatsak.»

¹³ Yezu nadi lii deenek e, étép esyee e Lazaad. Bedjikel be nagu e náá, nye nadi lii e, dum ne tete gó.

¹⁴ Tin, Yezu é boozelée be mepyeme àasyeeba náá: «Lazaad eegwyé.

¹⁵ Me epemyaala etee náá, me bee àadi penek. Ye waasa náá, bi dum konj ne nam. Tin, djhokaka pe kyee nye di e.»

¹⁶ Tin, Toma nagetaa din e «Ewas» ó, eezake ne bak bedhiiti bedjikel náá: «Djhootóka, ye be esyee ó, be gó menabelka djas.»

Maat eemyaal náá Yezu e Mesia

¹⁷ Dáa Yezu nakum e, Nye eegwak náá, Lazaad moo ne ediyo mos e melu mená.

¹⁸ Tinaak, neη pak dël Bhetani ne Yeluzalem nabee tyee ekilometele elél.

¹⁹ E di'enek, bete ne eYuda nabee, be ezye pe daa Maali ne Maat étép ezedje be ghwyil kó esyee e dhém'ó.

²⁰ Dáa Maat nagwak náá, Yezu eetuula e, wó gwaa nye zetó, keboma ne ne. Tin, Maali eezelik ye ndiidil pe ndjaa.

²¹ Maat eezake ne Yezu náá: «Ghen, wó epedi wak ó, pe dhém'am àapagwyé.

²² Deenek, me ne gu náá, dáo ne nenak, esonok djas waawaab ne Zeeb e, nye waadjé wó.»

²³ Tin, Yezu zebóza náá: «Dhém e waagom tó esyee.»

²⁴ Maat eezebóza náá: «Me ne gu náá, nye waagom tó esyee e dwoo mesik, esok bot djas aazegom tó esyee e.»

²⁵ Yezu zokabaazebóza náá: «Ye é mam e di egomel e bot e nagwyé ó. Mam e di tsik. Mot e dum konj ne nam ó, nye waabela tsik, ye nákozodi náá, nye naazegwyé.

²⁶ Tin, mot di ne tsik, e dum konj ne nam ó, nye aanákwaagwyé. Wó eemyaal e?»

²⁷ Maat eezemyaal náá: «Iyoo Ghen. Me ne gu náá, wó e Mesia, Mòn Zeeb. Wó e di mot Zeeb nakék náá, nye epezye kó bós ó.»

Egom e Lazaad

²⁸ Bhis mekpa menek, Maat eezesik pe ndjaa kedjóo mòn nyeeγ Maali. Tin, nye eezenyenjal nye tó elo náá: «Lyoe eetuula, nye ke e náá, wó keboma ne ne.»

²⁹ Dáa Maali nagwak deenek e, nye eezewyel «ngbat», náo nyel, tó pe pak Yezu nadi é.

³⁰ Ghuna Yezu nabee, nye dinaa àakotuula-tuula kó dël e tak. Nye nabee nye dinaa e di be ne Maat naboma ó.

³¹ eYuda naazemo ne Maali tó ndjaa étép edje nye ghwyil kó esyee. Dáa be nabee nye nawyel deenek «ngbat», wyis pe kel e, be eezedu nye. Etee náá, be nagek e náá, nye nató e pe evit kedje.

³² Bhii tak, Maali zekum pe Yezu nadi é. Dáa nye nabee nye é, nye eezeghaaga si meko me. Nyey ne Yezu náá: «Ghen, wó epedi wak ó, pe dhémam àapagwyé.»

³³ Yezu nabee nye, be ne bot e nadu nye edje. Tin, ye naazesa nye ghon dhaa nyel.

³⁴ E di'enek, nye eezedji be náá: «Bi keneg muu e paa?» Be eezebóza ne ne náá: «Ghen, dha, wó neezabee.»

³⁵ Tin, Yezu eezedje.

³⁶ Deenek, eYuda eezake náá: «Beeka dáa nye nadi kwyel nye e!»

³⁷ Tin, bedhiiti bot pak eYuda binak moo tin é ke náá: «Nyey mot di ebee bot é edhim mis o, nye be é àakwak elu náá, Lazaad nàgwyé?»

³⁸ Ye eezebaasa Yezu boo ghon tɔ lyem, bhii tak nye eezetɔ pɛ evit. Ye nabee tɔ gho ekok kpaka. Evit é tak nadidi aalaa é nɛ boo ekok na bɔk-bɔk.

³⁹ Tin, Yezu eezekɛ nɛ nɔɔ náá: «Diska ekok!» Wɔ gwaa Maat, kɛl mot nagwyé o, zɛpesal náá: «Gheɲ, nye moo mos é nɛ mɛlu mɛná bhis nye nazedelaa é. Nye é nɛ ghwyil eka nuub elyɛlɛpe.»

⁴⁰ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Mɛ be é ààlɛ wɔ náá, wɔ dum kon nɛ nam o, wɔ waabee duma é Zɛɛb é?»

⁴¹ Bhii tak, be eezedis ekok nadi é ebe é evit é. E di'enek, Yezu eezɛben mis pɛ eko, wɔ gwaa nye ke náá: «Saag'am, ghaapeɛ etɛɛ náá, wɔ eegwak mɛ.

⁴² Mɛ nɛ gu náá, wɔ eeloozyɛ nɛ egwak é mɛ, Tinaak, mɛ lii deenek é, etɛɛ náá, mɛdhuu mɛ bot é di wak'ak neemyaal náá, wɔy é nadhis mɛ.»

⁴³ Dáa nye nazekɛ deenek é, wɔ gwaa Yezu zɛbam elyɛlɛpe náá: «Lazaad, wyisa!»

⁴⁴ Tin, mot nagwyé o eezewyis tɔ evit. Nye eezewyis nɛ mɛmbɔ nɛ mɛko ewola nɛ epes ekaad nye napilaa tɔ tak é. Dɔɔ nɛ bhoob dipela nɛ epes ekaad e tak. Bhii tak, Yezu eezekɛ nɛ nɔɔ náá: «Tiika nye epes ekaad binek e nyel nye neekɛ enyɔɛpe. Da bi é bet nye, nye tɔ.»

Boob kɔ esu é Yezu

⁴⁵ eYuda ebuɛpe tɔ sama bot é nazyɛ, zɛmɔ nɛ Maali tɔ esyee o nabee edjema mɛbwala mɛ Yezu nasa é. Wɔ gwaa be zokazɛdum kon nɛ nɛ.

⁴⁶ Tinaak, bedhiiti bot tɔ sama eYuda tak eezetɔ, pɛ daa eFalizyɛ. Be eekɛlɛ be etɛp djas ee nasael é.

⁴⁷ Tin, wɔ gwaa eboo beghaa-Zɛɛb nɛ eFalizyɛ zokazɛsɛɛga tɔ boo kwan eYuda. Bɔɔ náá: «Mena saka dáa? Mot tak dinaa, esa bɛtɛ nɛ eboo endem e mɛbwala yenek!

⁴⁸ Mena betka nye, nye gheesa endem e mɛbwala menek o, bot djas é waadum kon nɛ nɛ. Tin, ekukuma eLɔm waazɛwaaz Ndjaa-ebuwa lena nɛ dhaad mbyak yena.»

⁴⁹ Mot ngɔt pak'ɔɔ, din é lɛ nabee Kayif. Nye nabee boo ghaa-Zɛɛb e mbu tak. Nye eezekɛ nɛ nɔɔ náá: «Bi ààtiibal enyɔɛpe!

⁵⁰ Bi ààgu sa di nyɔ nɛ nena é? Ye goka é mot ngɔt gwyɛ étɛp bot é mbyak yena. Deenek é di náá, bot é mbyak yena djas aanakwaawyɛɛza.»

⁵¹ Ghuna nye nabee ààdi é ke deenek nɛ etselal é lɛ emet. Ye nabela é náá, nyey é nadi boo ghaa-Zɛɛb e mbu tak. Nye nadi lɛɛ etɛp binek nɛ ghwyil é Zɛɛb náá, Yezu é waagwyɛ kɔ esu é bot é mbyak eYuda.

⁵² Tin suk esyee é Yezu tak nabee ààbɛ étɛp eYuda bɔɔ be met. Ye nabee dɔɔ nɛ étɛp esɛɛg e nyel wat bɔɔ Zɛɛb djas zewyɛɛza «lapa-lapa» kɔ bɔs o.

⁵³ Kana dwoo tak, ekukuma eYuda naamyam egó é Yezu.

⁵⁴ Etɛp tak é Yezu nakat ɛduula emis eYuda. Tin, nye eezetɔ pɛ dhiiti dɛl e ngwoob bal. Din é dɛl é tak nabee Efalayim. Penek é nye nakɛkwɛɛg ba mɛlu be nɛ bedjekel be.

⁵⁵ Ye nabee, ebyon é eYuda di djóoaa «Pak» eezekunaa. Bot ebuɛpe nadi dus pɛ mɛl mɔɔ, tɔ pɛ ghaada Yeluzalɛm. Be natɔ é étɛp be neekedis edhuud esok nɛ dwoo ebyon kum. Be neezɛsa edjema etsi nadi lɛɛ étɛp mot needi dɛɛ é.

⁵⁶ E di'enek, be moo tin é saa Yezu, ààbee nye. Be moo tin tɔ kok Ndjaa-ebuwa é djinela pak'ɔɔ náá: «Bi ke é náá, nye é nɛ ghwyil ezyɛ e ebyon elak mos é?»

⁵⁷ Ka bela náá, eboo beghaa-Zɛɛb nɛ eFalizyɛ naazedjɛ elee náá, mot é bee Yezu o, da nye é zɛlɛɛ be. Etɛɛ náá, be nadi sanɲ emet é nye.

12

Maali eezɛso Yezu mɛnanas e mɛko

¹ Mɛlu mɛtɛn nɛ wat ɛsok nɛ dwoɔ ɛbyon ɛ Pak kum, Yezu eezetɔ pɛ Bhetani, dɛl ɛ Lazaad mot nagwye da nye ɛ gomɛl nye ɔ.

² Tin, bɛ eezɛdjaab edee etɛɛ Yezu. Maat ɛ nadi sa mɛsa mɛ ɛkɛka edee. Tɔ bot ɛ nadi kɔ mesa nɛ Yezu ɔ, ye nabɛɛ nɛ Lazaad.

³ Wɔ gwaa Maali zokanɔɔ pes litɛɛ mɛnɛnas na boo mɛtan nadi djɔɔaa naad* ɛ. Nye eezɛkɔ ɛlas ɛ tak, so kɔ mɛko ɛ Yezu. Bhii tak nye moo sunjal ye nɛ bhoo lo'ɛ. Tin, mɛnuub mɛ mɛnɛnas mɛnek zokadjala ndjaa djas.

⁴ Mot ngɔt tɔ bɛdjekɛl ɛ Yezu, Yudas Iskariot, mot aakɛka Yezu ɔ, eezɛke nɛɛ:

⁵ «ɛtɛp ye mena di ɔɔbɔmsa mɛnɛnas mɛ tak ɛ nɛ boo mɛtan? Da nɔɔ epata mɛkam-mɛtɛn nɛ wat tak, dje nɛ bɛdjɛl ɛ bot.»

⁶ Nye nabɛɛ ɔɔkɛ deenɛk, etɛɛ nɛɛ, nye nadi gek bɛdjɛl ɛ bot ghon. Nye nadi eke deenɛk ɛ, etɛɛ nɛɛ, nye nadi ɛ mot djii. Nyeɛ ɛ nadi mɛt kola epata. Nye nadi djii epata ee bot nadi wa tɔ tak ɛ.

⁷ Tin, Yezu ɛ boobɔɔza nɛ nɔɔ nɛɛ: «Betka moma yak gwyem, etɛɛ nɛɛ, nye nakwom mɛnɛnas mɛnek ɛ ɛtɛp dwoɔ mɛdela mam.

⁸ Etɛɛ nɛɛ, bi nɛ bɛdjɛl ɛ bot ɛ waadi e di wat mɛlu djas. Ye kabɛ mam ɔ, bi aanɔkwaabaadi nɛ nam mɛlu djas.»

⁹ Bɛtɛɛ nɛ mɛdhuu mɛ eYuda zokazɛgwak nɛɛ, Yezu nadi ɛ pɛ Bhetani. Bɛ naazetɔ, bɛ nabɛɛ ɔɔtɔ ɛtɛp ɛkɛboma nɛ Yezu nyeɛ nye ɛmet. Bɛ nabaatɔ ɛ, ɛtɛp ɛkɛbee Lazaad, mot Yezu nagomɛl ɔ.

¹⁰ Tin, eboo bɛghaa-Zɛɛb zokabaagwakɛl nɛɛ, ye goka ɛ bɛ gɔ dɔɔ nɛ Lazaad.

¹¹ Etɛɛ nɛɛ, ye ɛ kɔ ɛsu ɛ lɛ ɛ eYuda ɛbuɛpɛ nadi dus tɔ ɛdhuu ɛ lɔɔ ɛtɛp ɛdum ɛ kon nɛ Yezu.

Yezu eeni tɔ ghaada Yeluzalɛm dɔɔ mɛkoozi

¹² Tɔ yii mɛlɛm, zukamwaa nɛ mot nazye ɛtɛp ɛbyon ɛ Pak ɔ zokagwak nɛɛ, Yezu nadi zye pɛ Yeluzalɛm.

¹³ Wɔ gwaa bɔɔ djas zokawyis nɛ mɛmbɔ mɛ mɛbhi e mɛmbɔ. Bɛ eezɛdus kɔ ghaada‡, ɛtɛp ɛkɛboma nɛ Yezu. Bɛ nadi tsim nɛɛ: «Duu nɛ Zɛɛb! Zɛɛb goka ɛ nɛ ɛsɛɛ mot di zye nɛ din ɛ Ghɛɲ ɔ mɛtɛl. Zɛɛb sɛɛ mbɛɛ mɛtɛl pɛ kɔ Mɛkoozi mɛ Yisalaɛl!»

¹⁴ Tin, Yezu eezɛbela mɔɔ swooz an. Nye eezɛdisi kɔ lɛ dɔɔ ekwyala e mɛkana mɛ Zɛɛb di elɛɛ ɛ:

¹⁵ «Nɔbɛm ba, wɔy, ɛsyees ɛ ghaada Siɔɲ!

Bɛɛ, mɛkoozi mɔ ɛpezyɛ,
ndiindil kɔ mɔɔ swooz an§.»

¹⁶ E di'enɛk, bɛdjekɛl bɛ nabɛ ɛ ɔɔnyɔ ɛtiibal ɛtɛp binek. E sok Zɛɛb aaniigal Yezu tɔ dɛk ɛ, tin bɛ waazetaala nɛɛ, ekwyala naazelɛɛ ɛtɛp binek kɔ ɛsu ɛ lɛ. Tin, bɛ naasa esa ee nagoka nɛ ɛsael dum nɛ nɛ ɛ.

¹⁷ Bot ɛ nadi lɔɔg wat bɛ nɛ Yezu esok nye nadjɔɔ Lazaad wyis tɔ ɛvit, da nye ɛ gomɛl nye ɔ. Bot ɛ tak moo tin ɛ lɛɛ bot esesɛɛ djas nadhan ɛ.

¹⁸ Etɛp tak ɛ mɛdhuu mɛ bot nazye, zɛboma nɛ nɛ. Bot naagwak nɛɛ, nye naasa ndem e mɛbwala mɛnek.

¹⁹ Tin, eFalizye moo sɔs pak'ɔɔ nɛɛ: «Bot eebee nɛɛ, bot tokapɛ nɛ ghwyil ɛbaasa dhiiti sonok e. Etɛɛ nɛɛ, bot djas moo ɛ bhis konɛ!»

Bot ɛ dhaad mbyak eGhɛlɛk ɛpesaa ɛgu ɛ Yezu

²⁰ Bɛdhiiti bot ɛ mbyak eGhɛlɛk, nadi ɛ tɔ sama bot ɛ nazye pɛ Yeluzalɛm zɛduwal Zɛɛb tɔ ɛbyon ɔ.

* **12:3** naad Mɛnɛnas mɛ tak nasael ɛ, nɛ mɛdii mɛ dhiiti le na mbɛɛ mɛnuub di djɔɔaa «naad» ɛ, ɔɔpuuzaa nɛ dhiiti sonok. † **12:5** Etɛp ye mena di ɔɔbɔmsa mɛnɛnas mɛ tak ɛ nɛ boo mɛtan? Mɛtan mɛ bɛ di tuud mot sa mesa di djala nɛ mesa mɛ mbu wat ɛ. ‡ **12:13** mɛmbɔ mɛ mɛbhi e mɛmbɔ. Bɛ eezɛdus kɔ ghaada Tɔ mɛfulu mɛ eYuda, ɛkɛ ghaala nɛ mɛmbɔ mɛ mɛbhi e mɛmbɔ kwylɛl ɛlyaal ɛ mɛmyaala. § **12:15** Zal 9.9

²¹ Tin, be eezetiila pe daa Filip mot del Bhetsaida pe kyee dik Ghalile. Boo ne ne naá: «Ghen, bis epekwyel ebee Yezu.»

²² Tin, Filip eekelée Andele, bhii tak boo djas bebá eezetó, kelée Yezu.

²³ E di'enek, Yezu zebóza ne noo náá: «Ewala e Zeeb aadje Seenjele Mòn Mot duu e, eezedjala.

²⁴ Me lee bin e etep e tsetse, ndu bhisa dyeebadi wat e, ye dinaa ààbeaa. Ye be náá ye eewaaa to bós tyee mot di delaa e, ye waawyis, da dje bhum ebupe.

²⁵ Mot di kwyel tsik'e o, nye waasu ye. Tin, mot e kwyel Zeeb dhaa daa nye di kwyel tsik'e ko bós'ak o, mot yenok e waabaal tsik'e. Nye waadi e di wat be ne Zeeb kom-kom.

²⁶ Mot e di kwyel esa mesa mam o, ye goka é náá, mot tak du me. Deenek e di náá, mot-mesa mam aadi é, e di me di o. Deenek e Saag'am aadje duu ne mot di sa mesa mam o.»

Yezu eelii dum ne esyee ele

²⁷ «É di mena kadi wak nenak'aak, lo'am moo é zem-zem ne bete ne esiiza ebupe. Ye goka é me ke daa? Me ke náá: “Saag'am, peka me e sa di kwyel ezye me e nyel e ewala elak nenak”? Tin, ye é, etep sa di kwyel e sael me e nyel e ewala e elak e me nazyé.

²⁸ Saag'am, djea din e lo duu!» E di'enek, wo gwaa gwood wat zebam to gwoo náá: «Me naaloozedje ye duu. Me epebaadje ye duu djea sis.»

²⁹ Edhuu e bot e nadi tin, nakwak gwood tak o, moo tin é ke náá: «Ye é ndum bhi!» Bak bot náá: «Ye é dhiiti fofop ngot elii ne Yezu!»

³⁰ E di'enek, Yezu eezeke ne noo náá: «Gwood yenek ààpagék etep'am. Gwood tak gék e etep'en.

³¹ Mena mooka é é ewala bot e bós'ak aapééaa e. Deenek, mekoozi me bot e bós'ak moo zesóaa.

³² Tin, esok mam aadus ko bós, benaa e, me waadul bot e bós djas pe daa lam.»

³³ To mekpa menek, Yezu nadi lee e koko esyee nabe náá, nye waagwyé é.

³⁴ Tin, medhuu me bot binok eezeke ne ne náá: «Bis djek to mekana me etsi bis e náá, Mesia aadi é ne tsik na kom-kom. Ha etep ye wo ke náá, “Seenjele Mòn Mot aadus ko bós, da nye é benaa pe eko”? Yenok “Seenjele Mòn Mot” é ze?»

³⁵ Yezu ezebóza ne noo náá: «Gwe ngel dinaa pak'en, etep ba moo ewala batsa. Keka e di bi dinaa to gwe ngel yenek, e kaab náá, egwyitok ezekabela bin zaka. Etee náá, mot di ke to egwyitok o, ààgu ze nye di to e.

³⁶ Dumka kon ne gwe ngel esok bi dinaa bi ne be noo e di wat yenek. Etee náá, bi needi boo gwe ngel.»

EYuda nabe ààdum kon ne Yezu

Bhis nye nalii ne noo deenek e, Yezu eezenoo nyel, to, kesowa etsetape ne noo.

³⁷ Bela náá, ye é tsetse náá, nye naasa bete ne endem e mebwala emis moo, be nabe ààdum kon ne ne.

³⁸ Deenek e, etep e ngoolel-mekpa e Zeeb Ezayi nalee e, neebela esuk. Nye nake e náá: «Ghen, eze myaal bhaadal yena?

Ghen lyaal ze ghwyile*?»

³⁹ Ngoolel-mekpa e Zeeb Ezayi naalee e etep ee bot bak aadi ààdum kon ne Zeeb e:

⁴⁰ «Zeeb naadje be mis me edhim.

Nye naadiyal etson boo, etee náá, mis moo needi àànyaa sok.

Náá, etson boo aanákwaadje ghwyil emet etep djas me nasa ne noo e.

Be é ne ghwyil eliig mis gwyák Zeeb

bula pe daa lam etep me neetsik be†.»

* 12:38 Eza 53.1 † 12:40 Eza 6.9-10

⁴¹ Ngooel-mekpa ε Zεεb Ezayi nake deenek ε, etεε náá, nye nabεε, nye eebee dék ε Yezu. Etep tak ε nye nadi é lii kɔ εsu ε Mesia.

⁴² Ghuna tɔ sama ekukuma eYuda, bεte ne bedhiiti nadi edum kon ne Yezu. Tin, dáa bε nadi é kaab náá, eFalizye é zεkesɔ bε tɔ mendjaa mε mendjaala mε eYuda ε. Bε nabεε ààdi lyaal εmyaal ε lɔɔ popoopwon.

⁴³ Deenek etεε náá, bε naadyeebadje náá, bot duwal bε εbuεpe, dhaa dhanja duu Zεεb di dje bot ε.

Epée ε bot kɔ mekpa ε Yezu

⁴⁴ Yezu eezεben gwood, é ke náá: «Mot ε dum kon ne nam ɔ, nye ààpadum kon ne nam, mam mε emet. Nye baadum kon ε ne mot lwom mε ɔ.

⁴⁵ Mot ε bee mε ɔ, nye eebee mot lwom mε ɔ.

⁴⁶ Mam zye kɔ bɔs ε dáa gwyε ngel. Deenek etεε náá, mot aadum kon ne nam ɔ needi ààdi tɔ ghooghom.

⁴⁷ «Mot di gwak mɛlyo mam. Da nye é di, ààke dáa mekpa mε tak di kwos ε, ye tok mam di kwyesal nye ndje sɔs. Etεε náá, mε nazyε, zεtsik bot ε bɔs. Mε nabεε ààzyε, zεpée bot ε bɔs'ak.

⁴⁸ Mot ε byen εmyaal ε mε ɔ, nye é pεε εmyaal mekpa mam ɔ, nye eebela lo mεsɔ mε nye aapéeaa dum ne tak ε. Ye é mɛlyo mε mε di lyo ε, paakwyesal nye ndje sɔs e dwoɔ Zεεb aapée bot ε bɔs ε.

⁴⁹ E di'enek, mε aanàkwaalii kɔ εkwosak ε lam. Etεε náá, Saag'am mot nadhis mε ɔ, nabεε, nye eedje mε elee dum ne mekpa mε mε di egoka ne lεε ε, ne etεp mε goka ne elyo ε.

⁵⁰ Deenek ε mε di ne gu náá, metiη mε nye di dje bot ε, dje ε tsik na kɔm-kɔm. Etep tak ε di náá, etεp ee mε di lεε bin ε, mε dyeebalεε dáa Saag'am nalwom mε lεε ε.»

13

Yezu eegwyii meko mε Bedjekel bε

¹ Ye nabεε e ges εbyon ε Pak. Yezu nadi gu náá, εwala ε le nabεε, eezekum. εwala nye aadus kɔ bɔs, tɔ pε daa Sεεg tɔ gwoo ε. Nye naadyeebakwyel bɔɔ bεsɔ bε di kɔ bɔs ε. Nye naakwyel bε kεkum mεsik.

² Yezu bε ne bedjekel bε nadi dε edee bikoko. Ye nabεε, Dim mot mekon eezewa tɔ lyem ε Yudas Iskaliot, mɔɔ Simon, gwyes εke seeb ε Yezu.

³ Tin, Yezu nadi gu náá, Zεεb ε nadhis nye. Nye nawaabaazosik ε pε daa le. Yezu ne gu deenek enyɔεpe. Nye ne baagu náá, Sεεg naadje nye eghen kɔ esa e bɔs djas.

⁴ Bɔɔ é dε kɔ mesa, wɔ gwaa Yezu zεwyel «ngbat». Nye eezedis kuwa é nyel. Bhii tak nye eezεnɔɔ pes kaad pil e kuu dáa dhut.

⁵ Bhii tak nye eezεsɔ mɛdii tɔ kongo (silba). Tin, nye eezeni, e egwyii ε bedjekel bε meko. Nye eezεnɔɔ pes kaad nye napil e kuu dáa dhut ε, nye moo tin é sunal bε meko ne ye.

⁶ Dáa nye nakum pε dáa Simon di baadjóoaa Pyεed ε, wɔ gwaa nye zeke ne ne náá: «Ghen, wɔ kwyel ε, wɔ neegwyii mε meko?»

⁷ Yezu eezεbɔɔza ne ne náá: «Sa mε di sa nenak'aak, wɔ aanàkwaalee nyɔ emet εsuk ε tak. Wɔ aaboomet εsuk ε tak ε εbhis.»

⁸ Tin, Pyεed eezεbɔɔza náá: «Ààbε, wɔy tok ne ghwyil egwyii mε meko!» E di'enek, Yezu eezεbɔɔza ne ne náá: «Mε di ààgwyii wɔ meko ɔ, wɔ tok mot'am.»

⁹ Tin, Simon Pyεed eezεke ne ne náá: «Ye bε deenek ɔ, Ghen, nàgwyii mε meko ne meko. Zo ka gwyii mε dɔɔ ne mεmbɔ ne lo!»

¹⁰ Yezu eebaazεbɔɔza náá: «Mot di náá, nye eezεgwyia ɔ, nye tokape ne gwyes egwyia, bhis nye gwyiaa meko ε. Biyɔ, mɛnyel min djas moo é dεε. Tin, ye é ne mot ngɔt tɔ len di ààbε dεε.»

¹¹ Yezu nadi gu, mot waakeka nye ɔ. Etep tak ε nye nake náá: «Etok biyɔ djas di dεε.»

12 Bhis nye nazesilal ε gwyii ε be meko ε, Yezu eezennoo kuwa ye som e nyel. Nye eebula zedisi e ngwoob mesa. Tin, nye eezεbaake ne nnoo naa: «Bi eemet esuk ε sa me sa bin ε?

13 Bi dyeebadjoo me “Lyoel” ne “Gheη”. Bi ε ne gham etεε naa, me ε ye.

14 Ye be naa, mam Gheη, Lyoel'en, me eegwyii bin meko o, ye goka ε naa, bi gwyii meko me besoo bin pak'en.

15 Me lyaal bin tin ε, daa bi di egoka ne ebe bon nyεeg bin pak'en ε.

16 Me eelεε bin etεp e tseεtse naa, etok ne mot-mesa ngot di dhaa kukuma ye. Zεbaanoo naa, etok ne ngoola-ngoola di dhaa mot nalwom nye o.

17 Tin nenak yak, bi eezegu deenek, bi aadi to memyaala ε bi ε di sa daa me lyaal bin ε.

18 «Me aalii deenek ne biyo djas. Me lii ε ne bot ε me zesεε o. Tin, ye goka ε naa, mekpa me Zεεb di lεε naa: “Mot bis ne ne nadi pyaala epes e tsim o, nye eeliig me εkon ε wak” neebela esuk.

19 Esok ne etεp bak ne sael, me eezepoonyel elεε bin. Etεε naa, esok esesεε tak aazεsael ε, bi neemyaal naa: “Me ε mesia.”

20 Me lεε bin etεp e tseεtse naa, mot aamyaaal mot mam dhis o, myaal ε doo ne nam. Tin, mot aamyaaal me o, myaal ε mot dhis me o.»

Yezu eelεε naa, Yudas ε waakeka nye gha

21 Bhis Yezu nazelii deenek ε, ye nabεε, ghoη naazemet nye εbuεpe. Nye ε booke naa: «Me lεε bin etεp e tseεtse naa, mot ngot pak'en ε waakeka me gha.»

22 Bedjikel moo tin «ziibilii» ε gwyakel pak'oo, aagu mot nye nadi eke deenek ko εsu ε lε o.

23 Ngot to bedjikel, mot Yezu nadi ε kwyel εbuεpe o, nadisi ε, e ngwoob ε Yezu.

24 Simoη Pyεed eezεtut nye dis, etεp nye needji Yezu mot nye nadi ε lii deenek ko εsu ε lε o.

25 Tin, djikel yenok ε zesil lo, kel ko bet ε Yezu. Bhii tak nye eezεdji nye naa: «Gheη, mot tak ε ze?»

26 E di'enek, Yezu eezεboozε ne ne naa: «Me εpeduu pes mapa to saan. Mot me aadje nye pes mapa tak o, mot tak ε nok.» Bhii tak Yezu eezennoo pes mapa, duu to saan, nye eezennoo ye, dje Yudas Iskaliot, moo Simoη.

27 Daa Yudas nanoo pes mapa tak, de ε, e di tak wat, Satan eezeni to lε. Yezu eezεke ne ne naa: «Sa wo di kwyel esa ε, lela esa ye!»

28 To sama bot nadi ko mesa ε, mot ngot pak'oo nabεε aamet esuk ε etεp ε nye nadi lii deenek ε.

29 Daa nabela naa, Yudas ε nadi ε met kola epata ε. Beso nagu ε naa, Yezu naalwom nye, nye keebom dhiiti esa ee be nadi ne gwyes tak etεp ebyon ε. Nεghu be keedje dhiiti esonoη ne bedjel ε bot.

30 Tin, Yudas eezennoo pes mapa yenek zεwyel «ngbat», nye eezεwyis to. Ye nabεε εgwyitok eezεgwyiidela.

Yezu eedje bedjikel be etin ε na bes

31 Bhis Yudas nakawyis ε, Yezu eezεke naa: «E di mena kadi wak nenak'aak, dek ε Sεεηεε Mon Mot eezenyen. Tin, doo ne dek ε Zεεb eenyen to lε.

32 [Ye be naa, Sεεηεε Mon Mot eedual Zεεb o,] ye ka lik ε batsa, Zεεb nye emet ε waalyaal e mis me bot duu Sεεηεε Mon Mot di ne ye ε.

33 Boo bam, me ka lik ne nen mos ε ba boo melu batsa. Bi ε waasaa me. Daa me nalεε ne eYuda ε, ye ε me baadi elεε ne nen'aak. Bi tok ne ghwyil εzye pe pak me di to ε.

34 «Ye ε me di dje bin etin ε na bes naa: Kwyelaka pak'en. Ye goka bi kwyela pak'en daa me nakwyel bin ε.

35 Bi ε kwyela pak'en o. Deenek ε, bot aagu naa, bi ε bedjikel bam.»

Yezu eelεε naa, Pyεed ε waaswonal nye

³⁶ Simon Pyeɛd zokazɛdji Yezu náá: «Gheɲ, wɔ́ tó paa?» Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Nenak yak, wɔ́ tok nɛ ghwyil ɛdu mɛ pɛ pak mɛ di tó ɛ. Deenek, wɔ́ waaboodu mɛ.»

³⁷ Tin, Pyeɛd eezɛke nɛ nɛ náá: «Gheɲ, éteɓ yé mɛ di ààgoka nɛ ɛdu ɛ wɔ́ nenak? E di mɛ di'ak, mɛ eezemyam ɛdje tsik'am é di yɔ́!»

³⁸ Yezu eezɛdji nɛ náá: «Wɔ́ eezemyam ɛdje tsikɔ́ kɔ́ ɛsu ɛ lam e? Tin, beta mɛ lɛɛ wɔ́ tseɛtse náá, ɛsok nɛ bekuu nɛ kɔ́k, yɛ aaka bela, wɔ́ eezeswonal mɛ tyee ɛsok elɛl.»

14

Yezu ɛ ze di dul bot pɛ daa Sɛɛg ɛ

¹ Yezu eezɛke nɛ nɔ́ náá: «Sa mot ààbem ba. Dumka konɲ nɛ Zɛɛb, da bi ɛ baadum konɲ nɛ nam.

² Mɛdheɲ nɛ bu tɔ́ ndjaa Saag'am. Ye é pɛ diɛ, ààbɛ tak ɔ́, pɛ mɛ eelɛɛ bin. Eteɓ tak ɛ mɛ di tó éteɓ ɛkekoobal bin di ee bi aakɛdi ɛ.

³ Bhis étó ɛ lam kɛkoobal bin e di ɛ, mɛ aakazyɛ zɛsaa bin éteɓ bi needi e ngwoobam. Bi needi e di mam aadi ɔ́.

⁴ Bi nɛ gu ze di dul bot pɛ pak mɛ di ɛ.»

⁵ Tin, Toma eezɛke nɛ nɛ náá: «Gheɲ, bis ààgu pɛ pak wɔ́ di tó ɛ. Bis aagu ze dáa?»

⁶ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Ye é mam ɛ di ze. Mɛ ɛ etseɛtse, nɛ tsik. Mot tok nɛ ghwyil étó pɛ dáa Saag'am, nyɛ di ààdhaa pɛ daa lam ɔ́.

⁷ Dáa ye di náá, bi nɛ gu mɛ ɛ, bi nɛ baagu pɛ Saag'am. Deenek, di mena kadi nenak'aak, bi nɛ gu nyɛ etɛɛ náá, bi eebee nyɛ.»

⁸ Tin, Filip eezɛke nɛ nɛ náá: «Gheɲ! Lyaala bis Soog. Tin, elyem ɛ waasila bis.»

⁹ E di'enek, Yezu eezɛbɔɔza náá: «Mena eezɛbɔɔya mɛlu ɛbuɛpe e di wat, wɔ́ dinaa ààpaagu mɛ, Filip? Mot zebee mɛ ɔ́, nyɛ eezɛbee Saag'am. Eteɓ ye wɔ́ di baake náá: “Lyaala bis Soog”?

¹⁰ Wɔ́ ààmyaal náá, mɛ é pɛ tɔ́ Saag'am, dáa Saag'am baadi tɔ́ lam ɛ? Eteɓ ee mɛ di elɛɛ nɛ biyɔ́ djas'aak, yɛ ààdus pɛ daa lam. Ye é Saag'am, mot di tɔ́ lam ɔ́, di sa náá, esesɛɛ binek djas sael.

¹¹ Myaalka mɛ ɛsok mɛ di ke náá, mɛ é tɔ́ Saag'am, Saag'am é pɛ tɔ́ lam pɛ. Ye bɛ náá, bi ààmyaal ɔ́, zomyaalka, etɛɛ náá, bi ɛpebee endem e mɛbwala mam.

¹² «Mɛ lɛɛ bin ɛ, ye é tseɛtse náá, mot ɛ dum konɲ nɛ nam ɔ́, nyɛ waasa endem e mɛbwala. Nyɛ waasa eboo endem e mɛbwala etɛɛ náá, mɛ ɛpetó pɛ daa Saag'am.

¹³ Tin, mɛ waasa esa ee djas bi aawaab nɛ din ɛ lam ɛ. Eteɓ náá, Mɔ́n neelyaal bot duu ɛ Sɛɛg.

¹⁴ Bi ɛ waab sonok nɛ din ɛ lam ɔ́, mɛ waasa sa tak.»

Yezu eekɛk bot Sisim na Dɛɛ

¹⁵ «Ye bɛ náá, bi nɛ kwyɛl mɛ ɔ́, kɛka dáa metiɲ mam di lyaal ɛ.

¹⁶ Mɛ waawaab nɛ Saag'am nyɛ dhis bin dhiiti mot éteɓ nyɛ neezɛkɛm bin. Etɛɛ náá, nyɛ needi sama wat nɛ nen kɔ́m-kɔ́m.

¹⁷ Mot tak ɛ Sisim etseɛtse. Tinaak, bot ɛ bɔ́s'ak aanàkwaabela Sisim tak. Etɛɛ náá, bɛ tok nɛ ghwyil ɛbee nyɛ, bɛ tok nɛ ghwyil ɛgwyak nyɛ. Ye kabɛ biyɔ́ ɔ́, bi é waagwyak nyɛ etɛɛ náá, nyɛ é nɛ nen sama. Nyɛ é tɔ́ len.

¹⁸ «Mam aanàkwaalik bin biyɔ́ bɛ ɛmet tyee bɔɔ nyɛl. Mɛ waabula pɛ daa len.

¹⁹ Ye ka lik ɛ batsa etɛɛ náá, bot ɛ bɔ́s'ak needi ààbaabee mɛ. Ye kabɛ biyɔ́ ɔ́, bi ɛ waabebee mɛ. Etɛɛ náá, mɛ ɛ nɛ tsik, dɔɔ nɛ biyɔ́ pɛ, bi ɛ waadi nɛ tsik.

²⁰ Dwoo tak bi ɛ waasiiza ɛnyɔɛpe náá, bis nɛ Saag'am ɛ mot ngɔ́t. Dáa biyɔ́ baadi mot ngɔ́t nɛ nam ɛ, mam ɛ mot ngɔ́t nɛ nen.

²¹ «Mot di ɛmet metiɲ mam, da nyɛ é kɛ dáa ɛkwosak ɛ tak di elɛɛ ɛ, mot di ekwyɛl mam ɛ nɔ́k. Saag'am aakwyɛl nyɛ. Mam pɛ, mɛ waakwyɛl nyɛ. Mɛ waalyaal nyɛ nyɛl'am.»

²² Yudas, ààkabe Yudas Iskaliot, zokazeke ne ne náá: «Ghen, étep ye wɔ aalyaal biso nyel'ɔ, da wɔ e kaadi, ààlyaal bot e bɔs di ààmyaal wɔ e?»

²³ Tin, Yezu eezɛbɔɔza ne ne náá: «Mot di kwyel me ɔ, nye waake dɔ́a me di lee e. Tin, Saag'am e waakwyel nye. Bis ne Saag'am e waazyɛ pɛ daa le, bis aadi ne ne e sama.

²⁴ Mot di àakwyel me ɔ, nye àake dɔ́a mekpa mam di lee e. Bela náá, etep ee me di lii ne nen e àadus pɛ daa lam. Ye dus e pɛ dɔ́a Saag'am, mot nadhis me ɔ.

²⁵ Me be é, me eeleɛ bin etep binek, esok mena dika e di wat e.

²⁶ Mot-Meghem aazyɛ. Ye é nye é di Sisim na Dee ee Saag'am aadhis ne din e lam e, étep nye neelyaal bin esonok djas. Nye waasa náá, bi siiza etep djas me nadi lelee bin e.

²⁷ «Me lik bin e, egwyem. Ye é egwyem bam e me di edje bin. Mam àapadje bin ye dɔ́a bot e bɔs'ak di dje e. Sa mot àabem ba. Sa mot àadi ne bwoo.

²⁸ Bi eegwak dɔ́a me ke náá: “Me epetɔ́, me waabula pak'en”. Bi e kwyel me ɔ, bi e waadi tɔ memyaala étep me ke náá, me epetɔ́ pɛ daa Saag'am e. Etee náá, Saag'am eedhaa me boo dhaɲa.

²⁹ Me ezelee bin ye é nenak, esok ne eseseɛ bak djas ne sael. E sok esonok binek djas aazyɛ, bi e waadum konj ne nam.

³⁰ Me aanàkwaabaalii ebuɛpe ne nen etee náá, mbee mekoozi me bɔs'ak moo aazyɛ. Nye tok ne ghwyil esa me dhiiti sonok.

³¹ Tin, ye goka é náá, bot e bɔs'ak gu náá, me ne kwyel Saag'am. Deenek, me sa mesa mam e, dɔ́a Saag'am nalwom me náá, me sa e. Wyelka. Djhooduska wak.»

15

Yezu e tete le vin

¹ «Ye é mam e di tete le vin. Saag'am e nakuma pyeeb tak.

² Nye waatsaal elee djas di dus e kuuam di àadjɛ bhum e. Tinaak, elee di dje bhum e, nye ka koobal ye é koobela, etee náá, ye needje betɛ ne bhum.

³ Bi moo mos e bot e na dee dɔ́a le zekoobela e dum ne mɛlyo me me dje bin e.

⁴ Dika mot ngɔt ne nam, dɔ́a me di mot ngɔt bis ne Saag'am e. Lee le tok ne ghwyil eɲa bhum, ye é di àanaata e kuu le ɔ. Tyee wat ne nen, bi tok ne ghwyil eɲa bhum, bi e di, àadi ne nam sama wat ɔ.

⁵ «Ye é mam e di le vin, biyɔ e elee. Mot e di tɔ lam ɔ, mot edi ne nam sama wat ɔ. Nye waabya betɛ ne bhum, etee náá, ye tok ne sa bi aasa, mam àabe tak.

⁶ Mot e di àadi tɔ lam ɔ, nye waamwasaa pɛ kel dɔ́a esɔsela elee e le. Dɔ́a ye aade náá, be eezesɔs e, nye waatekaa da seega ne bedhiiti esɔsela elee e le da be kedikaa tɔ du.

⁷ Bi e be di tɔ lam ɔ, da mekpa mam e di tɔ len ɔ. Waabka eseseɛ djas bi aadi ne gwyes tak e, deenek bi e waabela ye.

⁸ Eghen bi aadje betɛ ne bhum e, ye waalyaal ne bot náá, bi e bedjekel bam. Deenek e, bi e waadje Saag'am boo duu.

⁹ Me ne kwyel bin dɔ́a Saag'am di kwyel me e. Dika tɔ kwyelam.

¹⁰ Bi e duwal metin mam ɔ. Bi e waadi tɔ kwyelam, dɔ́a mam naduwal metin me Saag'am e, me é boodi tɔ kwyele e.

¹¹ «Me lee bin etep binek e, etee náá, memyaala mam needi memyaala men. Da memyaala men e di yii tsetse ne lyem wat.

¹² Beeka yam etin e: Gheekwyi-kwyelaka pak'en. Kwyelaka pak'en dɔ́a me é boozyɛ ne ekwyel bin e.

¹³ Mekwyla me na bɔk-bɔk mot di egoka ne elyaal e, ye é edje nyel'e met étep besɔ.

¹⁴ Bi e di sa etep ee me di kwyel náá bi sa e, deenek e bi e waadi besɔ bam.

¹⁵ Tin, me aanàkwaabaadjoo bin bot e mesa, etee náá, mot-mesa àagu sa kukuma ye di sa e. Me djoo bin e besɔ bam, etee náá, me eezelyo bin esa ee Saag'am nalyo me e djas.

¹⁶ Ye tok biyɔ nató mɛ. Ye é mam ɛ nató bin. Mɛ eedjɛ bin lwomel bi tó, bi kɛɛdjɛ bhum. Bi kɛɛdjɛ bhum aadi bɛtɛ nɛ mɛlu ɛ. Deenek ɛ Saag'am ɛ waadjɛ bin esonok djas bi aawaab pɛ daa lɛ nɛ din ɛ lam ɛ.

¹⁷ Mɛ djɛ bin mɛtiŋ menek ɛ, etɛɛ náá, bi gheekwyi-kwyɛla pak'en.»

Bot ɛ bɔs'ak ɛpebhina Yezu nɛ bɛdjekel bɛ

¹⁸ «Yɛ bɛ náá, bot ɛ bɔs'ak ɛpebhina bin ɔɔ, guka náá, bɛ naaloozebhina mɛ esok nɛ biyɔ.

¹⁹ Bi ɛpedi bot ɛ bɔs'ak ɔ, pe bot ɛ bɔs'ak ɛpekwyɛl bin, dáa bot bɔɔ. Tin, ye nabɛɛ, mam eesɛɛ bin, mɛ eebɛk bin nɛ bot ɛ bɔs'ak. Deenek bi tokapɛ bot ɛ bɔs'ak. Etɛp tak ɛ, bot ɛ bɔs'ak di bhina bin.

²⁰ Gheetaalaka sa mɛ nalɛɛ bin ɛ: “Mot-mɛsa tok nɛ ghwyil ɛdhaa kukuma yɛ.” Etɛɛ náá, yɛ bɛ náá, bot naatiigal mɛ ɔɔ, guka náá, bɛ waatiigal bin pe. Yɛ bɛ náá, bɛ naawa elyem tɔ mɛlyo mam ɔ, bɛ waabaawa elyem tɔ mɛlyo min pe.

²¹ Tinaak, bɛ aasa bin etɛp binek djas ɛ ɛtɛp'am, etɛɛ náá, bɛ aagu mot nadhis mɛ ɔ.

²² Mɛ ɛpedi àazyɛ, ɛtɛp ɛzelii nɛ nɔɔ etɛp bak ɔ, pe bɛ tok kwyɛ ndjɛ sɔs. Tin, dáa bɛ di náá, bɛ naazegwak mɛ ɛ, e tokapɛ nɛ mot aapel mesyem mɔɔ.

²³ «Mot di bhina mɛ ɔ, nyɛ eebaabhina dɔɔ nɛ Saag'am.

²⁴ Ye é pe diɛ náá, mɛ nabɛɛ ààsa endem e mɛbwala di náá, dhiiti mot dinaa ààpaakosa sok é mis mɔɔ ɛ, e di'enek, pe bɛ tok nɛ mesyem. Tin, e dwoɔ pan mos'ak, bɛ eezebee endem e mɛbwala mɛ mɛ nasa ɛ, bhii tak bɛ é kadi ebhina bis nɛ Saag'am.

²⁵ Tin, etɛp binek sael ɛ etɛɛ náá, esa ee di kwyala tɔ mɛkana mɛ etsi ɛ, neebela ɛsuk ɛ tak. Ye é kwyala náá: “Bɛ eebhina mɛ, ààbɛ nɛ lo tɛp*.”

²⁶ «Mot-mɛghɛm ɛ epezyɛ. Ye é Sisim etɛɛtɛ Saag'am aadhis ɛ. Sisim tak aadus ɛ pɛ daa Saag'am, mɛ waadis bin ye é. Nyɛ waalyaal bin etɛɛtɛ dum nɛ mbi mot mɛ di ɛ.

²⁷ Tin, dɔɔ nɛ biyɔ pe, bi ɛ waalɛɛ bot esa ee bi di gu kɔ ɛsu ɛ lam ɛ. Etɛɛ náá, mena é boolɔɔd nɛ ɛgyee sama wat, kana mɛkɛn mɛ mɛsa mam.»

16

¹ «Mɛ lɛɛ bin etɛp bak djas ɛ, etɛɛ náá, bi needi ààkat ɛdum ɛ konɛn nɛ nam.

² Bi ɛ waasɔaa tɔ mendjaa mɛ mendjaala mɛ eYuda. Deenek, ɛwala waazyɛ. ɛwala di náá bot aadi gó bin ɛ, bɛ waake náá, yɛ deenek ɛ bɛ di sa mɛsa mɛ Zɛɛb.

³ Bɛ aasa deenek ɛ, etɛɛ náá, bɛ nabɛɛ ààgu Saag'am, ààgu dɔɔ nɛ nam.

⁴ Tin, mɛ lɛɛ bin etɛp binek ɛ, etɛɛ náá, esok ɛwala ɛ tak aakum ɛ, bi neegheesisiiza náá, ye nabɛɛ mɛ eezeloolɛɛ bin.»

Mɛsa mɛ Sisim na Dɛɛ

«Mɛ nadi ààlee lɛɛ bin ye ɛsok ɛ, etɛɛ náá, mena nadika ɛ mena dinaa e di wat.

⁵ Nenak, mɛ moo tó pɛ daa mot nadhis mɛ ɔ. Tin, ye tok nɛ mot pak'en aabaadji mɛ náá: “Wɔ tó paa”?

⁶ Deenek, elyem bin eelwood nɛ ghon, kɔ ɛsu ɛ etɛp mɛ di lɛɛ bin'aak.

⁷ Ghuna mɛ lɛɛ bin ɛ tɛɛtɛ náá, kɔ ɛsu ɛ len, ɛnyɔ ɛ náá, mɛ tó. Etɛɛ náá, mɛ ɛ di ààtɔ ɔ, Mot-Mɛghɛmen di egoka nɛ ɛzyɛ ɔ, nyɛ aanàkwaabaazyɛ pɛ daa len. Tin, mɛ tó ɔ, mɛ ɛpedhis bin nwyak.

⁸ Tin, esok nyɛ aazyɛ é, nyɛ waalyaal bot ɛ di kɔ bɔs'ak ɔ, ɛdjak ɛ lɔɔ kɔ ɛsu ɛ mesyem mɔɔ. Nyɛ waalyaal bot ɛ di kɔ bɔs'ak ɔ, ɛdjak ɛ lɔɔ kɔ ɛsu ɛ epiki e Zɛɛb, zɛnɔɔ dáa Zɛɛb aapɛɛ bɛ ɛ.

⁹ Mesyem mɛ bot ɛ bɔs ɛ náá, bot ɛpebyen ɛdum konɛn nɛ nam.

¹⁰ Yɛ bɛ dum nɛ epiki e Zɛɛb ɔ, bot ɛ tɔ ɛdjak, etɛɛ náá, mɛ ɛpetó pɛ daa Saag'am. Tin, bi aanàkabaabee mɛ.

* 15:25 Mɛd 35.19; 69.5

¹¹ Ye kabε dum nε daa Zεεb aapεε ɔ, bot ε tɔ εdjak, etεε nάά, Zεεb eezepεε mεkoozi mε bot ε bɔs'ak.

¹² «Mε dinaa nε betε nε etεp ee mε aalεε bin, saabεgɔs ε nάά, bi tok nε ghwyil etiibal ye nenak.

¹³ E sok Sisim etseetse aazyε ε, nyε waadjεed bin tɔ etseetse djas. Nyε aanάkwaalii nε nen kɔ εsu ε lε emet. Nyε aalεε bin ε etεp ee nyε nagwak ε. Nyε waalεε bin etεp ee di zye pε sok ε.

¹⁴ Nyε waaduwal mε etεε nάά, nyε waabela etεp ee mε di nε ye ε djas. Bhii tak, nyε ka zye, zεbaŋa bin ye ε.

¹⁵ Etεp e Saag'am djas ε etεp bam. Kɔ εsu ε tak ε, mε di ke nάά, Sisim na tseetse waanɔɔ mεkpa mam da nyε ε eezεgoola bin ye ε.»

Ghon bedjekl waaliiza mεmyaala

¹⁶ «Ye ka lik ε ba εwala, bi aanάbaabee mε. Tin, ba εwala batsa bhii tak, bi ε waabaabee mε.»

¹⁷ Bedhiiti bot tɔ sama bedjekl, bε zokazεdjinel pak'ɔɔ nάά: «Nyε dyeebakwyel εlεε yé, esok nyε di ke nάά: “Ye ka lik ε ba εwala, bi aanάbaabee mε. Bhis ba εwala, bi ε waabaabee mε”. Dɔɔ nε esok nyε di ke nάά: “Mε εpetɔ pε daa Saag'am”?

¹⁸ “Ba εwala batsa” nyε di lεε wak ε, ye kwyel εlyaal yé? Mena ààmεtka εsuk ε sa nyε di lεε mena ε.»

¹⁹ Tinaak, Yezu eezεgu nάά, bε naadi kwyel εdji nyε bedhiiti etεp. Wɔ gwak nyε zεke nε nɔɔ nάά: «Mε eelεε bin nάά: “Ye ka lik ε ba bim εwala, bi aanάbaabee mε.” Ye ε dum nε tak ε bi di djinel pak'en e?

²⁰ Mε lεε bin ε etεp e tseetse nάά, bi ε waadje mεgwyε, bi waadi tɔ mezuk. E di'enek, bot ε bɔs'ak aadi ε, tɔ mεmyaala εbuεpe. Bi aadi ε, tɔ ghon. Tin, ghonεn ε waaliiza mεmyaala.

²¹ «Esok moma di kεbya ε, nyε bya tɔ mezuk nε mεkpa. Etεε nάά, εwala ε mezuk mε dyeebadi ε, eezεdjala. Tin, ye ε kabε nάά, mɔn eebyel ɔ, nyε eedjisa mezuk menεk. Nyε moo tɔ mεmyaala etεε nάά, dhiiti mot na bes eezyε kɔ bɔs'ak.

²² Tyee wat nε nen, ε di mena mooka nenak'aak, bi ε tɔ ghon nε mezuk. Tin, mε waabaaboma nε nen. Tin, elyem bin aadi ε, tɔ mεmyaala. E di'enek, e tokapε nε mot aadis mεmyaala menεk tɔ elyem bin.

²³ «Esok yε aade nάά, elu ε tak eekum ε, bi aanάkwaabaadji mam kiya dum nε dhiiti tεp. Mε lεε bin etεp e tseetse nάά: Saag'am ε waadje bin esesεε djas bi aawaab nε din ε lam ε.

²⁴ Kε yaka nε dwoo pan mos'ak, bi dinaa àapaawaab sonok nε din ε lam. Tin, waabka, bi ε waadjεaa. Deenek mεmyaala min ε waadi tεtε mεmyaala nε lyem wat.»

Yezu ε Ghεŋ kɔ esa e bɔs'ak

²⁵ «Mε lεε bin etεp bak djas ε, tɔ ekana. εwala mε aadi àaka baalii nε nen tɔ ekana εpezyε. Tin e di mε aazεlεε bin etεp mεpyεmε dum nε Saag'am.

²⁶ Dwoo tak, bi ε waab esonok nε Saag'am nε din ε lam. Tin, mε àapalεε bin nάά, mε waadjaala nε Saag'am kɔ εsu ε len.

²⁷ Mε aanάdjaala nε Saag'am étεp'en, etεε nάά, nyε emet nε kwyel bin. Nyε kwyel bin ε, etεε nάά, bi nε kwyel mε. Ye ε, etεε nάά, bi nε myaal nάά, mε nadus ε pε daa Zεεb.

²⁸ Mε nadus ε pε daa Saag'am, bhii tak mε eezεzyε kɔ bɔs'ak. Nenak, mε moo zεdus kɔ bɔs'ak, étεp εsik pε daa Saag'am.»

²⁹ Tin, wɔ gwaa bedjekl bε zεke nε nε nάά: «Bee! Nenak wɔ moo lii mεpyεmε, ààbε tɔ ekana.

³⁰ Deenek, ye di mena kadi wak nenak'aak, bis nε gu nάά, wɔ nε gu djas. Tin, wɔ tok nε gwyes εbwood nάά, bis dji wɔ dhiiti tεp. Etεp tak ε bis di myaal nάά, wɔ nadus ε pε daa Zεεb.»

³¹ Tin, Yezu eezεbɔɔza nε nɔɔ nάά: «É di'enek, bi moo myaal e?

³² Deenek, beeka ewala epezye, ewala e tak ezezye. Ewala e biyo djas aawyεεza na “gwyeeñ” e, mot ne mot e waasik pe daa le. Bi e waalik me mam me emet e. “Aàbe”, e tok tseetse náá, me àalik e mam me emet etee náá, bis ne Saag'am é aapaadi.

³³ Me lee bin etep bak djas e, etep bi needi to egwyem. Tin, bi e di to egwakel ne nam pak'en o, bi e waazukaa ne etiigaa ko bós'ak. Tin, saka meghaaz, etee náá, me naazekwak etep e bós'ak djas.»

17

Yezu eedjaala Zeeb etep bedjekel be

¹ Bhis nye zeli deenek e, Yezu ezeben mis pe eko, nye ezeke náá: «Saag'am, ewala e tak ezedjala. Djea Mòn'o duu etee náá, Mòn'o needje wo duu.

² Woy naadje nye eghen ko bot e bós djas etep nye needje bot e wo nadjé nye o, tsik na kòm-kòm.

³ Tsik na kòm-kòm e náá, bot gu wo, woy Zeeb etseetse, Zeeb ngot, dɔɔ ne egu e Yezu Klisto, mot wo nadhis o.

⁴ Me eelyaal duma yo ko bós. Me eesa mesa me wo nalwom me náá, me zesa e.

⁵ Nenak, Saag'am, dje me sok bhwoob'o duma me nadi ne ye esok me nadi e ngwoobo e, esok ne bós ne kusel.

⁶ «Me eelyaal wo ne bot e wo nasεε to sama bot bós, da wo é dje me bak o. Be nabεε bot bo, wo naadje me bak. Tin, ye nabεε bot e tak eegwak mekpa mo.

⁷ Nenak be eezegu náá, esonok djas wo nadjé me e nadus e pe daa lo.

⁸ Etee náá, me ezelee mekpa me wo nadjé me e. Tin, be naamyaal ye, be eegu náá, tseetse me nadus e pe daa lo. Tin, be eemyaal náá, woy e nadhis me.

⁹ «Me djaala ne no e, ko esu e loo. Me àadjaala ne no ko esu e bot e bós'ak. Ye é, etep bot e wo nadjé me e, etee náá, be é bo.

¹⁰ Tin, bot djas me di ne no o, be é bo. Deenek bot bo djas e bot bam. Tin, be naadje me duu.

¹¹ «Me tokape ko bós. Tin, ye kabe bo o, be é ko bós. Ye be mam o, me epetó pe daa lo. Saag'am na Dee, baala be to ghwyil din e lo, ghwyil mebwala me wo nadjé me e, etee náá, be needi mot ngot dāa woy ne mam di mot ngot e.

¹² E sok bis ne be noo nadi, bis dinaa e di wat e, me nadi baal be ne ghwyil mebwala me din e lo. Ghwyil mebwala me wo nadjé me e. Me nabebaal be é ne ye. Ye tok ne mot ngot diib to loo, bhis mot nabe náá, nye waadiib, etee náá, ekwyala e mekana me Zeeb, neebela esuk e.

¹³ «Deenek, nenak me moo zye pe daa lo. Me lii etep bak e esok me di, me dinaa ko bós e. Etee náá, boo be emet needi ne memyaala mam, da be é di ne memyaala yii tseetse ne lyem wat.

¹⁴ Me naadje be mekpa mo. Tin, bot e bós epebhina be. Etee náá, bedjekel bam tok bot e bós'ak, dāa mam di àadi mot bós'ak e.

¹⁵ Me àapawaab náá, wo dis be ko bós'ak. Tin, me kwyel e, wo baal be ne Mbee mot.

¹⁶ Be tok bot e bós'ak, dāa mam pe di àadi mot bós'ak e.

¹⁷ Lyaala be etseetse, be needi bot bo ne lyem wat. Mekpa mo e di etseetse.

¹⁸ Me eelwom be pe ko bós, dāa woy nalwom me ko bós e.

¹⁹ Me eedje wo tsik'am djas ko esu e loo. Etee náá, boo pe be needi bot bo na dee ne tseetse.

²⁰ «Mendjaala mam tok etep boo be emet. Me djaala e dɔɔ ne etep bot e aadi gwak melyo mo o, da be é dum kon ne nam o.

²¹ Mendjaala mam e náá, boo djas di mot ngot. Saag'am, be di mot ngot ne nena dāa wo di pe to lam, mam to lo e. Be di mot ngot etee náá, bot e bós neemyaal náá, ye é woy e nadhis me.

²² «Me eedje be duu wo nadjé me e, etee náá, be needi mot ngot dāa mena di mot ngot e.

²³ Mε eebe di tɔ lɔɔ, wɔy tɔ lam. Deenek ε be aakwak εdi εnyɔpe mot ngɔt. Ye ε deenek ε, bot ε bɔs'ak aagu nάά, wɔy ε nadhis mε. Wɔ ne kwyel be dάa wɔ di kwyel mε ε.

²⁴ «Saag'am, wɔ naadjε mε bak. Ekwosak ε lam ε nάά, be di bis ne nɔɔ e di mε aadi ε, etεp be neebεe duu'am. Ye ε duu wɔ nadjε mε ε. Etεε nάά, wɔ nakwyel mε ε εsok ne bɔs ne kusel.

²⁵ Saag'am, wɔ mot epiki. Bot ε bɔs'ak nabεε àagu wɔ, ye ε kabε mam ɔ, mam naagu wɔ. Deenek, bedjekel bam bak eegu nάά, ye ε wɔy ε nadhis mε.

²⁶ Mε naazelyaal be din ε lɔ. Tin, mε waabaalyaal be ye, etεε nάά, be neekwyela pak'ɔɔ dάa wɔ di kwyel mε ε. Deenek, da mam ε di tɔ elyem bɔɔ.»

18

Esodja eezεmεt Yezu

¹ Bhis nye nazelii deenek ε, Yezu be ne bedjekel be eezεtɔ pe yii kyiid dii Sedelon. E di tak ye naabεε ne dhiiti bok. Wɔ gwaa nye zenɔ tɔ tak, be ne bedjekel be.

² Tin, Yudas, mot naka nye ɔ, nadi egu di tak etεε nάά, Yezu be ne bedjekel be nadi ezezye sok zεsεεga ε di tak.

³ Deenek, Yudas zokazεtɔ pe bok tak, be ne εdhuu ε esodja. Tɔ sama esodja tak, ye nabε ε ne bebaalel ε kok Ndjaa-ebuwa, ee eboo beghaa-Zεεb nalwom ɔ, zenɔɔ bot εdhuu ε eFalizye. Bot binɔk djas nadi ε ne mεkɔɔ, ne etwol ne elambi e mεmbɔ.

⁴ Tin, dάa Yezu nadi gu sa nadi kwyel εsεε dum ne ne ε, wɔ gwaa nye zεtiila pe kyee be nadi ε. Tin, nye eezεdji be nάά: «Bi saa zε?»

⁵ E di'enek, wɔ gwaa be zεbɔɔza ne ne nάά: «Yezu mot Nazalet.» Tin, Yezu eezεke ne nɔɔ nάά: «Ye ε mam.»

Yudas mot naka be nwyak ɔ nadi ε tin, be ne be nɔɔ.

⁶ Dάa Yezu nake ne nɔɔ nάά: «Ye ε mam» ε, wɔ gwaa be bula pe bhis, zεghaaga si.

⁷ Wɔ gwaa Yezu baadji be yak sok nάά: «Bi saa zε e?» Be eeaaazεbɔɔza nάά: «Yezu mot Nazalet.»

⁸ Tin, Yezu eezεke ne nɔɔ nάά: «Ye be ε mε ezeleεε bin nάά, ye ε mam. Ye be nάά, bi san ε mam ɔ, betka bot εsis be tɔ yɔbɔ.»

⁹ Nye nake deenek ε, etεε nάά, etεp ee nye nalεε nάά: «Saag'am, mε àapadiibal mot ngɔt tɔ bot ε wɔ nadjε mε ɔ» neebela mεsuk.

¹⁰ Simɔŋ Pyεed nabεε ne pel. Tin, nye eezεwaal ye tɔ pep, nye eezεkwyal mot-mεsa mε boo ghaa-Zεεb. Wɔ gwaa nye zεtsaal nye εlɔ pe kyee mbɔ e gheŋ. Din ε mot-mεsa mε tak nabεε Malkus.

¹¹ E di'enek, Yezu eezεke ne Pyεed nάά: «Bulela pelɔ tɔ pep! Wɔ ke ε nάά, mε aanākwaade beεle mezuk mε Saag'am zedje mε ε?»

¹² Deenek, εdhuu ε esodja ne mot nadi kɔ elo bɔɔ ɔ, zenɔɔ bebaalel ε e kukuma eYuda, zokazεmεt Yezu. Be eezεkɔl nye mεmbɔ ne ekel.

Esodja eezεtɔ ne Yezu pe daa Han

¹³ Bhii tak be eezεtɔ ne ne sok pe daa Han. Anas nabεε sεεg ε mwaa Kayif, mot nadi boo ghaa-Zεεb e mbu tak ɔ.

¹⁴ Ghuna, Kayif nadjε mεlyo menek ne ekukuma eYuda, nάά: «E nyɔ nάά, mot ngɔt gwyε kɔ εsu ε bot djas.»

Pyεed eezεswonal Yezu

¹⁵ Simɔŋ Pyεed be ne dhiiti djekel nadi du Yezu pe bhis. Tin, dhiiti djekel'enɔk nadi gunel ne boo ghaa-Zεεb. Deenek, ye naasa nάά, nye ni tɔ kok ndjan ε boo ghaa-Zεεb lɔɔg wat be ne Yezu.

¹⁶ Tin, Pyεed zokazεlik pe kel, e ngwoob εniel. Tin, wɔ gwaa dhiiti djekel nadi gunel ne boo ghaa-Zεεb ɔ zεwyis, tɔ, kelii ne moma mεsa nadi baal εniel ɔ. Bhii tak, be eezεniigal nye.

¹⁷ Moma nadi baal eniel tak eezεke ne Pyeed náá: «Doo ne woy pe, wɔ nadi é ngɔt tɔ sama bedjekel ε mot yenɔk e?» Wɔ gwaa Pyeed zeswonal. Nyey náá: «Ààbε! Mε ààgunel ne ne.»

¹⁸ Dáa egwyiyo nadi pupal εbuεpe ε. Wɔ gwaa bot ε mesa ne bebaalel ε kok Ndjaa-ebuwa zokazεpaada du. Be moo tin é gɔɔl bɔɔ djas. Doo ne Pyeed pe nadi é tin, be ne be nɔɔ é gɔɔl du.

Boo ghaa-Zεεb eezεdji Yezu mεdjin

¹⁹ Tin, boo ghaa-Zεεb eezεdji Yezu mεdjin dum ne bedjekel be ne dum ne mεlyo mε nyε di lyo ε.

²⁰ E di'enek, Yezu eezεbɔɔza ne ne náá: «Mam nalelyo ε, popoopwon emis mε bot djas, ààbε tɔ syaab. Mε nalelyo ε, tɔ mendjaa mε mendjaala mε eYuda ne tɔ kok Ndjaa-ebuwa, e di e eYuda djas nadidi é sesεεga ɔ. Ye tok ne tεp mε nalii tɔ syaab.

²¹ E tεp yé wɔ di dji mε yenek mεdjin? Djia bot ε nadi gwak mε ɔ e tεp ee mε nadi leleε be ε. Bɔɔ, be ne gu εnyɔεpe sa mε nadi é leε be ε.»

²² Dáa Yezu nabɔɔza deenek ε, wɔ gwaa mot ngɔt tɔ bebaalel ε kok Ndjaa-ebuwa nadi tin ɔ zokazenyuu nyε beεz. Nyey ne Yezu náá: «Be lii ne boo ghaa-Zεεb ε deenek e?»

²³ Yezu eezεbɔɔza ne ne náá: «Ye be náá, mε eelii εbiyɔεpe ɔ, lyaala mε tεp εbiyo ε tak. Ye kabε náá, mε eelii etsεεtε ɔ, ha wɔ ka myak mε e tεp yé?»

²⁴ Tin, Anas eezεkyeed Yezu pε dáa Kayif boo ghaa-Zεεb, mεmbɔ ekɔla.

Pyeed eebaazeswonal Yezu swonela sis

²⁵ E εwala elenek djas Simɔn Pyeed nadi é tin tɔ εbesεε ε kok ndjan ε boo ghaa-Zεεb é gɔɔl du. Wɔ gwaa be zεdji nyε náá: «Doo ne woy pe, wɔ tok ngɔt tɔ bedjekel ε mot tak e?» E di'enek, Pyeed zeswonal, nyey náá: «Ààbε! Mam ààgyee bis ne ne.»

²⁶ Tin, mot ngɔt tɔ sama bot ε mesa ε boo ghaa-Zεεb, mot nadi byel ne mot Pyeed natsaal εlɔ ε. Nyε eezεke ne Pyeed náá: «Wɔ ke é náá, mε be é ààbee wɔ mbembe tɔ bok é?»

²⁷ Tin, Pyeed eebaazeswonal nyε swonela sis. Deenek, e di tak wat kuu eezεkɔk.

Pilat kukuma dik εpedji Yezu mεdjin

²⁸ Tin, be eezεdus ne Yezu pε daa Kayif, tɔ ne ne pε ndjan ε dhiiti kukuma eLɔm. Ye nabεε tɔ mεlem keεn. Tin, ekukuma eYuda nabεε ààni yɔbɔ pε daa kukuma eLɔm. Be nasa deenek ε e tεp be nadi kaab náá, be e zεkεpul etsi bɔɔ. E tεp be needε edee ε εbyon ε Pak.

²⁹ E tεp tak ε, Pilat naze boma ne nɔɔ pε kel. Tin, nyε é boozεdji be náá: «Lo mεsɔ mε bi zεpit mot tak ε yé?»

³⁰ Tin, be eezεbɔɔza ne ne náá: «Nyε é pe di ε, ààdi mbee mot ɔ, pe bis ààpazyε ne ne pε daa lɔ.»

³¹ Tin, wɔ gwaa Pilat zεbɔɔza ne nɔɔ náá: «Ye be deenek ɔ, nɔɔka nyε, da bi ε kεpée nyε dáa etsi bin di leε ε.» E di'enek, eYuda eezεbɔɔza náá: «Bisɔ eYuda, bis tok ne eghεn εdje mot epée e εsyee.»

³² Ye nasεε deenek ε e tεε náá, mεkpa mε Yezu naleε dum ne kɔkɔ mbi εsyee ε nyε aagwyε é, neebela εsuk.

³³ Tin, Pilat eezεni tɔ ndjan ε, bhii tak, nyε eezεdjoo Yezu. Nyε eezεdji nyε náá: «Wɔ ε mεkoozi mε eYuda?»

³⁴ Deenek, Yezu eezεbɔɔza ne ne náá: «Ye é esiiza bɔ met ε di ke náá, wɔ dji mε deenek ohoo? Wɔ dji deenek ε, e tεε náá, bot ε sis εleε wɔ deenek kɔ εsu ε lam?»

³⁵ Tin, Pilat eezεbɔɔza náá: «Wɔ bee mε mot dhaad mbyak eYuda? Bot ε dhaad mbyak ɔ ne eboo beghaa-Zεεb ε zεpit wɔ pε daa lam. Wɔ sa yé?»

³⁶ E di'enek, Yezu eezεbɔɔza ne ne náá: «Eyon ε lam tok yii bɔs'ak. Eyon ε lam εpedi é di yii bɔs'ak ɔ, pe bot ε di baal mε ɔ eelumla dεεb ne nen. E kaab náá, eYuda e zεkεmet mε, kεka mε e mεmbɔ mε ekukuma bɔɔ. Ààbε! Ye tok deenek, eyon ε lam tok eyon ε bɔs'ak.»

³⁷ Tin, Pilat eebaazɛdji nyɛ náá: «Deenek, ye kwyɛl ɛɛɛ náá, wɔ́ é mɛkoozi?» E di'enek, Yezu eebaazɛbɔɔza náá: «Wɔ́y wɔ́ ɛmet eeke náá, mɛ ɛ mɛkoozi. Mɛ eezɛbyɛl, tin, mɛ nazɛ kɔ́ bɔs ɛ ɛtɛp mɛ neezɛbaɲa bot sa ɛtsɛɛtɛ di ɛ. Mot di myaal ɛtsɛɛtɛ ɔ́, nɛ gwak ɛtɛp ee mɛ di lii ɛ.»

³⁸ E di'enek Pilat eezɛdji náá: «Etɛɛtɛ kwyɛl ɛɛɛ yé?»

Yezu eepɛɛaa epɛɛ esyee

Bhis nyɛ nadjɪ nyɛ deenek ɛ, Pilat eebaazɛsik, kɛboma nɛ eYuda pɛ kel. Nyɛ eezɛke nɛ nɔ́ náá: «Mam ààbee lo mɛsɔ́ mɛ mɛ di egoka nɛ epɛɛ mot tak epɛɛ e esyee dum nɛ tak ɛ.»

³⁹ Tin, dáa bi di náá: «Bi nɛ gu dáa mena di zyɛka nɛ esesa sok. E mɛbyon mɛ ePak djas ɛ, mɛ nɛ dyeɛbapel bin mot membok ngɔ́t. Bi kwyɛl ɛ náá, mɛ pel mɛkoozi mɛ eYuda?»

⁴⁰ Bɛ eezɛbɔɔza nɛ Pilat nɛ ɛtsim náá: «Oo! Aàbɛ nyɛy! Bis kwyɛl ɛ náá, wɔ́ wyisal Bhaalabas!» Ghuna Bhaalabas nabɛɛ mot ɛzɛm nɛ ebhooba.

19

¹ Deenek, Pilat eezɛlwom náá, bɛ nɔ́ Yezu. Da bɛ é nyuu nyɛ nɛ eghwyɛs.

² Tin, wɔ́ gwaa esodja zokazɛsa kɔ́tɔ́ nɛ kel mɛgɔ́k, sɔ́m Yezu ye é e lo. Bɛ eezɛbet nyɛ ndjookuwa na tɔ́belaa.

³ Bɛ moo tin é tiila sok bhwoob'ɛ. Bɛ ka tin ɛ, é swos nyɛ mɛswosel mɛ mɛduka náá: «Mɛ eeswos wɔ́, mɛkoozi mɛ eYuda!» Nɛ epak nyɛ mɛbhɛɛz.

⁴ Tin, Pilat eebaazɛwyis pɛ kel wyisa sis. Nyɛ eezɛke nɛ edhuu ɛ bot náá: «Gwakeka, mɛ ɛpezyɛ nɛ nɛ wak ɛtɛp bi neegu náá, mɛ ààpabela lo mɛsɔ́ mɛ di egoka nɛ ɛdje mot tak epɛɛ e esyee dum nɛ tak ɛ.»

⁵ Tin, Yezu eezɛwyis, nyɛ eebɔ́t kɔ́tɔ́ mɛgɔ́k nɛ ndjookuwa na tɔ́belaa e nyɛl. Tin, Pilat eezɛke náá: «Beeka mot tak e!»

⁶ Tin, eboo bɛghaa-Zɛɛb nɛ bɛbaalel ɛ kok Ndjaa-ebuwa nabɛɛ nyɛ é. Wɔ́ gwaa bɛ zɛtsim náá: «Bemka nyɛ e mɛlaaba! Bemka nyɛ e mɛlaaba!» E di'enek, Pilat eezɛke nɛ nɔ́ náá: «Kɛ bemka nyɛ e mɛlaaba, biyɔ́ bɛ ɛmet. Etɛɛ náá, tɔ́ yam beea, mam ààbee lo mɛsɔ́ mɛ di egoka nɛ ɛdje mot tak epɛɛ e esyee dum nɛ tak ɛ.»

⁷ E di'enek, eYuda eezɛke nɛ nɛ náá: «Bis ɛ nɛ etsi, dum nɛ etsi tak, nyɛ goka é nɛ esyee. Etɛɛ náá, nyɛ ke ɛ náá, nyɛ ɛ Mɔ́n Zɛɛb.»

⁸ Dáa Pilat nagwak elii bot binɔ́k ɛ, bwoo nabaazɛsa nyɛ ɛbuɛpe.

⁹ Nyɛ eezɛsik tɔ́ ndjaa, bhii tak, nyɛ eezɛdji Yezu náá: «Wɔ́ dus paa?» Tin, Yezu nabɛɛ, ààbɔɔza nɛ nɛ.

¹⁰ Pilat eezɛke nɛ nɛ náá: «Wɔ́ ààkwyɛl ɛbɔɔza e mɛdjɪn mam e? Wɔ́ ààgu náá, mɛ ɛ nɛ ghwyɛl ɛbet wɔ́, dɔ́ɔ nɛ ghwyɛl ɛlwom náá, bɛ bem wɔ́ e mɛlaaba?»

¹¹ Yezu eezɛbɔɔza nɛ nɛ náá: «Wɔ́ tok nɛ dhiiti ghwyɛl wat kɔ́ lam, bhis yii Zɛɛb nadjɛ wɔ́ ɛ. Etɛp tak ɛ di náá, mot zɛseeb mɛ e mɛmbɔ́ mɔ́ ɛ, nyɛ é nɛ boo ndjɛ dhaa dhaɲa yɔ́.»

¹² E di'enek, Pilat nabɛɛ, nyɛ moo saa mɛpek etɛɛ nyɛ bet Yezu. Tin, eYuda eebaazɛni é tsim náá: «Wɔ́ ɛbet mot yenɔ́k ɔ́, wɔ́ tok sɔ́ ɛ Sezaad boo mɛkoozi. Etɛɛ náá, mot ɛ ke wak náá, nyɛ mɛkoozi ɔ́, yenɔ́k ɛ mot mɛbhuka mɛ Sezaad!»

¹³ Dáa Pilat nagwak mɛkpa menɛk ɛ, nyɛ é booɛwyisal Yezu pɛ kel. Bhii tak nyɛ eezɛdisi kɔ́ boo bɛtɛtɛp e di bɛ nadi é djóo tɔ́ lii ebhele: «Ghabata» ɛ. Yɛ ɛ di ɛbɛsɛɛ di náá, mɛkok ɛ djaa si é bɔs ɔ́.

¹⁴ Ye nabɛɛ e ges dwoo saba ɛbyon ɛ Pak, ye moo tɔ́ tyee ɛwala kuku mwos. Tin, Pilat eezɛke nɛ eYuda náá: «Beeka mɛkoozi min e!»

¹⁵ E di'enek bɔ́ djas eezɛtsim ɛlyɛɛpɛ náá: «Góa nyɛ! Góa nyɛ! Bema nyɛ e mɛlaaba!» Pilat eezɛdji bɛ náá: «Bi kwyɛl ɛ náá, mɛ bem mɛkoozi min e mɛlaaba?» Eboo bɛghaa-Zɛɛb eezɛbɔɔza náá: «Bis tok nɛ dhiiti mɛkoozi bhis mɛkoozi Sezaad!»

¹⁶ Tin, Pilat eezɛka bɛ Yezu ɛtɛp bɛ neekɛbem nyɛ e mɛlaaba.

Yezu eebemaa e mɛlaaba

Be eezetó ne Yezu.

¹⁷ Tin, Yezu nye emet eezebep melaaba me étep ewyis kɔ dɛl. Da nye e tɔ pe dhiiti di be nadi djoo tɔ lii ebhele «Ghologhota» e. Ye kwyel elɛɛ e: «Di Bhobho Lo».

¹⁸ E di tak e esodja nabem Yezu e melaaba. E ewala e tak wat, be zokabaabem bedhiiti bot ebá e melaaba, nwyak pe yak kyee, nwyaa ngɔt pe yii kyee. Yezu nadi é, kuku tak.

¹⁹ Tin, Pilat zokalwom náá, be nɔɔ mɔɔ pet ebaya, da be é tsel kɔ melaaba me tak. Kɔ mɔɔ pet ebaya e tak be nakwyal e náá: «YEZU, MOT NAZALɛT, MEKOOZI ME EYUDA.»

²⁰ Beteɛ ne eYuda naalaa ekwyla e tak etɛɛ náá, di be nabem Yezu e melaaba ɔ, nabɛɛ, e ngwoob dɛl. Deenek, ekwyla e tak nabɛɛ tɔ lii ebhele, ne tɔ lii eLɔm, dɔɔ ne tɔ lii eGhelɛk.

²¹ Tin, wɔ gwaa eboo beghaa-Zeeb zokazɛke ne Pilat náá: «Ye be ààgoka náá, wɔ kwyal náá: “Mekoozi me eYuda.” Tin, wɔ goka ne ekwyal e náá: “Mot tak ke é náá: Me e mekoozi me eYuda.”»

²² Pilat eezebɔɔza ne nɔɔ náá: «Sa me zeekwyal e, ye lik e kwyla.»

²³ Dáa esodja nasilal ebem Yezu e melaaba e, be eezenɔɔ ekaad be, wɔ gwaa be zekaa ye ekyee ená, mot ne mot ne ye kyee. Be zokabaazɛnɔɔ lɔbɔ ye nadi lata ne kel wat kana pe si kekum pe eko e.

²⁴ Tin, esodja moo tin é ke pak'ɔɔ náá: «Sa mena àànyaaka lɔbɔ yak. Deenek djhooka sa ka egwyeeɛg étep mena neeguka mot aanɔɔ ye ɔ.» Ye é deenek e, mekpa me Zeeb di lɛɛ náá:

«Be naakaa ekaad bam.

Be naasa egwyeeɛg étep enɔɔ kaadam*»

naabela esuk. Beeka dáa esodja nasa enek.

²⁵ Nyeeɛɛ e Yezu nabɛɛ tin titel, e ngwoob melaaba, be é mɔn nyeeɛɛ, zenɔɔ Maali mwaa Keleopas, dɔɔ ne Maali, moma dɛl e Makdala.

²⁶ Yezu eezebɛɛ nyeeɛɛ, tin, djekel nye nadyeebakwyl ɔ e ngwoobe. Nye é boozɛke ne nyeeɛɛ náá: «Nyaag'am, beea mɔn'ɔ.»

²⁷ Bhii tak nye eezɛke ne djekel tak náá: «Beea nyoog e». Tin, kana ewala elenek, djekel yenɔk eezenɔɔ nye, tɔ, kedɛ di wat be ne ne.

Esyee e Yezu

²⁸ Bhis etep binek, dáa Yezu nadi é gu náá, etep djas nabɛɛ, ye naazesael e. Nye eezɛke, etɛɛ náá, esesɛɛ ee nadi ekwyla e djas neebela mesuk. Ye na be é ye eekwyalaa náá: «Me e ne gwyɛs medii†.»

²⁹ E di tak, ye nabɛɛ ne bhe ne menyok me na bwaaz-bwaaz tɔ tak «tɔɔɔ». Tin, wɔ gwaa esodja zokaduu pes menyuku tɔ menyok me tak, be eezɛkɔl e lɛɛ mɔɔ le. Bhii tak be eezɛsɛb ye pe pak nuub e Yezu.

³⁰ Yezu eezɛdɛ menyok me na bwaaz-bwaaz menek, bhii tak nye zɛke náá: «Djas eedjala!» E di'enek, nye eezɛsil lo si. Bhii tak, nye eezɛsil eswos.

Esodja eelum Yezu e ebhaaz ne ekɔɔ

³¹ Ye nabɛɛ, e ges dwoo saba. Ekukuma eYuda nabɛ ààkwyl náá, emuu di kɔ melaaba e dwoo saba. Bela náá, ye nabɛɛ boo saba. Tin, be é boozɛke ne Pilat náá, nye lwom bot, be kekɛbwak meko me bot e nadi e melaaba ɔ, da be é dis emuu bɔɔ.

³² Tin, esodja naazɛzye zɛbwak be meko me bot ebá nabemaa e melaaba lɔɔg wat ne Yezu ɔ.

³³ Dáa be nakazyɛ etep ezɛbwak ye Yezu e, be ka bee e, nye eezɛgwyɛ. Etɛp tak e be nadi ààbwak nye meko.

³⁴ Tin, wɔ gwaa sodja ngɔt zokazelum nye ne ekɔɔ e bhaaz. Wɔ gwaa, ghiya ne medii zokazɛwyis e sum di tak.

* 19:24 Mɛd 22.19 † 19:28 Mɛd 69.21

³⁵ Mot nabee ne mis me daa etep bak djas nadi see e di kaada etep bak. Etep ee nye di lee wak e, ye e etep etsaetsa. Nye ne gu naa, nye lee e etep etsaetsa. Nye lee bin e, etee naa, biyo pe, bi neemyaal.

³⁶ Etep bak djas nasaal e, etee naa, sa nakwyalaa to mekana me Zeeb naa: «Nye aanakwaabwakaa gwyes wat e†» neebela esuk.

³⁷ E dhiiti di, mekana me Zeeb baalee e naa: «Be waabee mot be lum nye e bhaaz oS.»

Muu e Yezu eekenegaa to evit

³⁸ Bhii tak, Zozef mot del Alimate eezewaab ne Pilat naa, nye dje nye ze etep eno muu e Yezu nye neekedel. Zozef nabee djekel e Yezu to syaab, etee naa, nye nadi kaab ekukuma eYuda. Pilat zokamyaal, bhii tak, nye eezet, keno muu e Yezu.

³⁹ Nikodhem, mot nató keboma ne Yezu dhiiti dwoo e pum o, zokazy. Nye nazy e ne epuuzabemenanas ekilo mekam-melel yii nasaal ne miid ne aloe* e.

⁴⁰ Tin, boo bebá eezeno muu e Yezu. Wo gwaa be zepil ye to epes bheez, ne esoso menanas menek e tak. EYuda dyeebazezye ne esesa deenek, esok be di ekedel mot e.

⁴¹ E ngwoob di be nawa Yezu e melaaba e, ye nabee ne bok wat tin. To bok tak, ye nabee ne evit e na bes† nadi naa, be dinaa aapaawa mot to tak sok e.

⁴² Daa nadi naa, ye nabee e ges dwoo saba eYuda e, ne daa ye nabela naa, evit nadi e ekunaaepe e. Etee tak e, be zokaneg muu e Yezu to tak.

20

Evit toto

¹ Keej to ghooghom melem me dwoo yenga, Maali moma del Makdala eezetó pe evit. Nye kabee e, evit moo mbek, boo ekok e nadi eyalaa evit ne ye o, moo mbinela e ngwoob e evit.

² Nye eezesum kaab, to, kelee Simo Pyeed ne dhiiti djekel e Yezu nadi kwyel ebupe o. Tin, nye ezelee be naa: «Be eedis muu e Ghej to evit e le. Bis aagu pe kyee be keneg nye e.»

³ Tin, Pyeed be ne dhiiti djekel eezeno menyel to pe evit e tak.

⁴ Boo djas bebá eezesum kaab. Daa be nadi kaab e, dhiiti djekel yenok naadhaa Pyeed ne kaab, nye eezekum pe evit esok.

⁵ Tin, nye eezemalal gwyak to evit, nye kabee e boo epes e kaad be nadjel Yezu nyel ne ye e, neega si. Nye kadi e, aani to evit.

⁶ Simo Pyeed mot nadi du nye pe bhis'o eebaazekum ye. Wo gwaa nye zeni to evit, nye kabee e boo epes e kaad be nadjel nye nyel ne ye e, neega si.

⁷ Doo ne bhee be nabutal lo e Yezu ne ye e. Bhee tak nabee aadi e di wat ne boo epes e kaad be nadjel nye nyel ne ye e. Bhee nadi e, pila e dhiiti di.

⁸ Tin, djekel naleedum esok o, zokazeni to evit. Daa nye nabee deenek e, nye eezedum kon ne Yezu.

⁹ Tin, kekum ewala elenek, bedjekel e tak nabee be dinaa aamet esuk e ekwyla e Zeeb di ke naa, Yezu nawaadie gom to esyee e.

¹⁰ Bhii tak, bedjekel binok bebá eezesik, to pe ndjan o.

Yezu eezelyaal Maali moma Makdala nyel

¹¹ Maali nadi e tetel pe kel e ngwoob evit, nye e dje. Daa nye nadi e dje e, wo gwaa nye malal gwyak to evit.

¹² Nye kabee e, efofop ebá ne ekaad e na puu e menyel, boo mendiindil e di be naneg muu e Yezu o. Ngot pe kyee be naneg lo e Yezu e, nwyak ngot pe kyee meko.

‡ 19:36 Ewy 12.46; Ela 9.12; Med 34.21 § 19:37 Zal 12.10 * 19:39 nasaal ne miid ne aloe Ye e bemul na mbee menuub nasaal ne epek ne eka e le e. EYuda nadi so ye to epes e kaad, da be e del bemuu ne ye. † 19:41 evit e na bes eYuda nabobwak mevit moo e to mekok daa boo mendjaa.

¹³ E di'enek, efofop eezɛdji nyɛ náá: «Wɔ dje yé?» Nyɛ eezɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Bɛ eedis Gheɲ'am. Mɛ ààgu pɛ bɛ kɛnɛɛg nyɛ é.»

¹⁴ Dáa nyɛ nalii deenek ɛ, nyɛ eezɛliig mis, nyɛ eebee Yezu tinaak tetel. Tin, Maali nabɛɛ ààgu náá, ye nabɛɛ Yezu.

¹⁵ Wɔ gwaa Yezu zɛdji náá: «Wɛɛ moma, wɔ dje yé? Wɔ saa zɛ?» Nyɛ nagu ɛ náá, ye nabɛɛ mot-mɛsa mɛ bok. Etɛp tak ɛ nyɛ nabɔɔza nɛ nɛ náá: «Yɛ bɛ náá, wɔy ɛ dis nyɛ ɔ, lɛɛa mɛ pɛ wɔ kɛnɛɛg nyɛ é, mɛ neetɔ́, kɛnɔɔ nyɛ.»

¹⁶ Tin, Yezu eezɛke nɛ nɛ: «Maali!» Nyɛ eezɛliigel, gwyák pɛ Yezu nadi é. Bhii tak, nyɛ eezɛlii nɛ nɛ tɔ dhaad lii ebhele náá: «Rabhuni!» Ye kwyɛl ɛlɛɛ ɛ: «Lyɔel».

¹⁷ Yezu eezɛke nɛ nɛ náá: «Nà mɛt mɛ etɛɛ náá, mɛ dinaa paa byet pɛ daa Saag'am. Deenek, Tɔ́a, kɛlɛɛ nɛ bɔn nyɛɛg bam náá, mɛ epebyet pɛ daa Saag'am, baadi pɛ Sɛɛg'en ɔ; pɛ daa Zɛɛbam, baadi pɛ Zɛɛben ɔ.»

¹⁸ E di'enek, Maali moma dɛl Makdala eezɛsik, tɔ pɛ bɛdjekel nadi é. Nyɛ eekɛlɛɛ bɛ náá: «Mɛ eebee Gheɲ!» Bhii tak, nyɛ moo ɛlɛɛ bɛ etɛp ee nyɛ nalɛɛ nyɛ é.

Yezu eezɛtel bɛdjekel bɛ nyɛl

¹⁹ Ye nazobɛ ɛ dwoɔ yenga tak wat bikoko, bɛdjekel nadi é bɔɔ djas e di wat tɔ dhiiti ndjaa. Ye nabɛɛ, bɛ eekɔɔl ɛbɛ ɛ ndjaa ghin, etɛɛ náá, bɛ di kaab ekukuma eYuda. Yezu zɛzyɛ, nyɛ eezɛtyaa tetel kuku ɛbwak ɛ lɔɔ. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Egwyem di nɛ nen!»

²⁰ Tin, dáa nyɛ nasilal ɛke nɛ nɔɔ deenek ɛ, nyɛ moo tin é lyaal bɛ eɛbam e mɛmbɔ mɛ nɛ yii bhaaz'ɛ. E di'enek, elyem bɛdjekel nalwood nɛ mɛmyaala dáa bɛ nabɛɛ Gheɲ ɛ.

²¹ Yezu eeɛaazɛke nɛ nɔɔ náá: «Egwyem di nɛ nen! Dáa Saag'am nalwom mɛ ɛ, mam pɛ mɛ eelwom bin.»

²² Bhis mɛkpa menek, Yezu eezɛwuubal kɔ lɔɔ, nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Nɔɔka Sisim na Dɛɛ!»

²³ Bot ɛ bi aapel mesyem mɔɔ ɛ, mesyem mɔɔ waapelel. Bot ɛ bi aapɛɛ epel ɛ mesyem mɔɔ ɛ, mesyem mɔɔ aanákwaapelel.»

Yezu eezɛtel Toma nyɛl

²⁴ Ghuna ngɔt tɔ bɛdjekel kam nɛ bebá, Toma mot nagetaa din ɛ «ɛwas» ɔ, nabɛ ààdi tak é gheɲ Yezu nazyɛ é.

²⁵ Tin, bɛdhiiti bɛdjekel zokazɛlɛɛ nyɛ náá: «Bis eebee Gheɲ!» Wɔ gwaa Toma zɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá: «Mɛ ɛ di ààbee eɛbam mɛpyon mɛ epɔndi tɔ mɛmbɔ mɛ ɔ. Mɛ di ààwa djin tɔ eɛbam mɛpyon mɛ tak ɔ. Mɛ di ààwa mbɔ tɔ bam bɛ natuu nyɛ ɛkɔɔ é ebhaaz ɔ. Yɛ di ààbɛ deenek ɔɔ, mɛ tok nɛ ghwyil ɛmyaal.»

²⁶ Yenga wat bhii tak, bɛdjekel nabaadiɛ zɛɛga e di wat tɔ ndjaa. Toma nadi é tin, bɛ nɛ bɛ nɔɔ. Mɛbɛ mɛ ndjaa nadi ekɔɔla ghin. Tin, Yezu eezɛzyɛ, nyɛ eezɛtyaa tetel kuku ɛbwak ɛ lɔɔ. Nyɛy nɛ nɔɔ náá: «Egwyem di nɛ nen!»

²⁷ Bhii tak, nyɛ eezɛke nɛ Toma náá: «Wa djinɔ wak, da wɔ ɛ bee mɛmbɔ mam. Sɛɛba mbɔ ɔ, da wɔ ɛ zɛwa tɔ ebhaaz bam. Kata ɛswonal, da wɔ ɛ dum kon nɛ Zɛɛb!»

²⁸ Tin, Toma eezɛbɔɔza náá: «Gheɲ'am, Zɛɛbam.»

²⁹ E di'enek, Yezu eezɛke nɛ nɛ náá: «Wɔ dum konɔ nɛ nam ɛ, etɛɛ náá, wɔ eebee mɛ? ɛnyɔ nɛ bot ɛ di dum konɔɔ nɛ nam, bɔɔ ààbee mɛ!»

Mɛsɔ mɛ mɛkana mak nakwyalaa ɛ

³⁰ Yezu naasa dhiiti betɛ nɛ endem e mɛbwala e mis mɛ bɛdjekel bɛ. Endem e mɛbwala ngɔt di náá, etok kwyala, tɔ mɛkana mak ɛ.

³¹ Yak tak nakwyalaa ɛ, étɛp bi neemyaal náá, Yezu ɛ Mesia Mɔn Zɛɛb. Tin, bi ɛ dum kon nɛ nɛ deenek ɔ, bi ɛ waabela tsik na kɔm-kɔm nɛ din ɛ lɛ.

21

Yezu eezɛlyaal nyɛl nɛ bɛdjekel bɛ dii Tibeliad

¹ Bhis ba melu, Yezu baazetel nyel tela sis ne bedjekel be e ebon ε dii Tibeliaad. Beeka dāa ye nadhan ε.

² Simon Pyeed, ne Toma nadi djooaa «Ewas» ε, zenoo Natanael mot ghaada Kana, pe kyee dik Ghalile. Baazenoo bon ε Zebede bebā, ne bedhiiti bedjekel bebā, be nadi ε sama wat.

³ Simon Pyeed eezεke ne noo nāā: «Me epetó keloo ngwyep.» Be eezεboozza ne ne nāā, «Djhookaka.»

Tin, be eezεwyis, zeni to boo elεed. Deenek, e pum yenek djas be nabεε āākobela sonok.

⁴ E melem kεεη, Yezu eezetyaa e ngwoob dii tak. Tin, bedjekel naabee nyε, āāgu nāā, ye ε Yezu.

⁵ Nyε eezεke ne noo nāā: «Ehe biyε mengbaaz, bi tok ne ba besu?» Be eezεboozza ne ne nāā: «Ohoo, bis tok ne ye hoo.»

⁶ Nyε eezεke ne noo nāā: «Laka εwyet pe kyee mbε eghεη e boo elεed bin, bi ε waabela.» Tin, be eezεlaa ε yenek, wε gwaa be zεbela bεte ne besu. Mεbu me tak āādjala ne dāa be aakwak εghεε ye.

⁷ Djekel Yezu nadi ε kwyel εbuεpe ε, zokake ne Pyeed nāā: «Ye ε Ghεη!»

Dāa Simon Pyeed nagwak mekpa me nāā: «Ye ε Ghεη!» Nyε eezεkεl ndjookuwa ye e kuu, etεε nāā, ye nabε ε, nyε naadis ndjookuwa εtεp εla εwyet. Bhii tak nyε eezεghaaga to dii.

⁸ Bedhiiti bedjekel eezεbula to boo elεed boε ε dul εwyet «tōō» ne besu to tak. Be nabεε āādyeebatseta ne ebon be nadi ε tyee emεtele bedhet ebā ne ebon.

⁹ Dāa be nazesεε ne elεed e bεs ε, be ka sεka ε du ne su kε tak, zenoo mapa.

¹⁰ Yezu eezεke ne noo nāā: «Dhaaka ne bedhiiti besu ε bi gó ε.»

¹¹ Tin, Simon Pyeed eezεgo to elεed. Nyε eezεdul εwyet ε nazelwood ne besu ε, pe kyiid. Deenek, to εwyet, ye nabεε ne eboo besu dhet ne mekam-mεten ne elεl. Tin, ne eboo besu binek, εwyet nabεε āānyεε.

¹² Bhii tak, Yezu eezεke ne bedjekel nāā: «Dha dεka!» Tin, to bedjekel, ye nabε āābe ne mot ngot nabεε nuube, dji nāā: «Wε ε zε?» Etεε nāā, boε djas nadi gu nāā, ye nabεε Ghεη.

¹³ Yezu eezεtiila. Wε gwaa nyε zenoo mapa, kaa be ye ε. Bhii tak nyε eebaazenoo su, kaa be ye ε.

¹⁴ Yenek tak nabεε tyee esok elεl ee nyε nalyaal bedjekel be nyel, bhis Zεeb nagomal to esyee nyε ε.

Yezu eezεbulal εgwakel ε be ne Pyeed

¹⁵ Bhis be nasilal εde edee ε, Yezu eezεke ne Simon Pyeed nāā: «Simon mōo Zan, wε ne kwyel me dhaa bak bot e?» Simon eezεboozza nāā: «Hεεε, Ghεη, wōy wε emet ne gu nāā, me ne kwyel wō.» Tin, Yezu eezεlεε ne ne nāā: «Wyeela boε ebhata bam.»

¹⁶ Nyε eebaazedji djia sis tyee esok ebā: «Simon, mōo Zan, wε ne kwyel me?» Tin, Pyeed eezεboozza ne ne nāā: «Hεεε, Ghεη, wε ne gu djas. Wō ne gu nāā, me ne kwyel wō!» Yezu eebaazεboozza ne ne nāā: «Baala etaabam.»

¹⁷ Nyε eebaazedji djia sis tyee esok elεl nāā: «Simon, mōo Zan, wε ne kwyel me?» Tin, lyem nabεε, ye kpaa Simon ne dāa nyε nabaadji mεdjın me tak djia sis nāā: «Simon, mōo Zan, wε ne kwyel me?» Tin, Pyeed eezεboozza ne ne nāā: «Ghεη, wε ne gu djas, wε ne gu nāā, me ne kwyel wō!» Yezu eebaazεboozza ne ne nāā: «Wyeela etaabam.

¹⁸ Mε lεε wō ye tεεtεε: Eghεη wō nadi, wō dinaa ngbaaz ε, wō nakokεl bhεte yō e kuu ε wōy wō emet. Wō natetó ε pe lyemε nadi kwos εtó ε. Tin, eghεη ye āākabe nāā, wō eezεgeeb ε, wō aazokasesεeb ε mεmbō, da mot sis ε kεl wō bhεte. Da nyε ε tó ne nō pe lyemε aadi āākws εtó ε.»

¹⁹ Ne mekpa menek, Yezu nadi ε lyaal ε dāa esyee ε Pyeed aadi ε, dāa esyee ε lε aadje Zεeb duu ε. Bhii tak, Yezu eezεke ne ne nāā: «Dua me!»

Yezu be ne djekel nye nadii kwyel εbuεpe ɔ

²⁰ Pyεed eezeliig mis, nye eezεbee djekel ε Yezu nadi é kwyel εbuεpe ɔ. Djekel tak ε mot namalal pε daa Yezu esok bε nadi é εdε edee ε. Da nye zεdji Yezu náá: «Gheη, εzε aakeka wɔ gha?»

²¹ Tin, beea Pyεed nabee nye é, nye eezεdji Yezu náá: «Ha nyεy, Gheη, εyέ aasa nyεy?»

²² Yezu eezεbɔɔza náá: «Mε kwyel náá, nye di ne tsik keyaka ne dwoo mε waabula ɔ, ye gwyák wɔ wo? Wɔy, dua mε!»

²³ Tin, leη tak eezεke pak bot ε nadi dum koη ne Zεεb ɔ náá, djekel yenɔk aanàkwaagwyε. Ghuna Yezu nabεε ààke ne Pyεed náá: «Nye aanàkwaagwyε.» Nyεy nake ε náá: «Mε kwyel náá, nye di ne tsik, keyaka ne dwoo mε waabula ε, ye gwyák wɔ wo?»

²⁴ Ye é djekel tak nye εmet ε di kaada etεp ee nye bee ε. Nye é boo wa ye tɔ ekwyala. Deenek, mena ne guka náá, etεp ee nye di lεε ε, ye é tsetsε.

Lii mεsik

²⁵ Yezu naabaasa bedhiiti bεte ne esonok. Ye é pe bε ε, bε kwyal djas tɔ bεmekana ɔ. Mε bee é náá, pe bɔs djas aanàkwaakodjala-djalak étεp εnεεg ε bεmekana mε tak.

Mesa me Bot e Lwoma Mesa Meken me ekwyala

Mekana me mesa me bot e lwoma e bhooaba Mbée Bhaadal e Luk nakwyal e. Nye kaada e daa bot e lwoma, bot e Yezu nalwom o nagoola bhaadal. Be nakan egoola ye e pe Yeluzalem, bhii tak pe ko epes e medhik me nadi mbaka-mbaka ne tin e, bhii tak pe ko medhik me di e ngwoob e ngwoob boo dii mesan Meditelane e. Deenek, be naasa **lwomel** Yezu nalwom naa, be sa e (Luk 24.47-48, bot e lwoma 1.8).

E meken me mekana me bot e lwoma, Yezu eebyet to gwoo pe daa Zeeb (1.9). Nenak nye tokape e di wat be ne be noo daa nye nadidi sok e, e di'enek, nye eedhis bedjikel be Sisim na Dee, nadus pe daa Zeeb e (elanel e eba). Sisim tak e di dje be ghwyil e kegoola embée esa e Zeeb sa e. Meken ne mesik me mekana me bot e lwoma, Sisim na Dee epedul bedhiiti bot e di dum kon ne Zeeb o pe daa Yezu.

Kekum pe elanel e kam ne eba, **mot-lwoma Pyeed** di mot ghor to etep ee di kaadaa to mekana me bot e lwoma e.

Bedjikel e Yezu e eYuda, be e kuku eto pe kok Ndjaa-ebuwa Yeluzalem, tin, be nadi lii ko esu e lyoel'o (ghen'o). Deenek, tyee wat ne Yezu, be nabe aadi e gwakel ne beghaa-Zeeb (elanel e elel kekum yii eten).

Bot e zedum kon ne Zeeb o eezet ko mel me kyee dik Yude djas, pe Samali ne pe medhik me sis. Be nadi goola Mbée Bhaadal pe daa bot e membyak me sis elanel e eten ne elel kekum elanel e kam ne eba (8–12). Yenek e dhiiti sa na bes. Eghen tak, eYuda boo emet e nazodi e gu Zeeb ngot tak. Be nadi gek naa, bot e bedhiiti bezeeb e sis tok ne ghwyil e gu nye. Tinaak, Yezu Klisto epesa naa, bot djas di ne egwakel ne Zeeb. Bezeega ekeletye, neghu bezeega mendjaala e pe byel. Ye epibilel ebilel ne ebilel. Bot e di to tak o bot e mbyak eYuda ne bot e membyak me sis.

Kana pe pak elanel e kam ne elel, **mot-lwoma Pol** e ka zedu bhis e Pyeed to ekwyala e mekana me bot e lwoma. Yezu Klisto e nadjoo Pol (elanel e eten ne ena). Bot e zeega mendjaala Antyos pe kyee dik Siili zo ka zese nye ne bedhiiti bot nakwaa di gyee ne ne o, etep be nekegoola Mbée Bhaadal e Yezu Klisto etsetape pe medhik me sis. E eken e elanel e kam ne elel, kekum elanel e mekam-membá ne eten ne elel, liial e medjon me lwomele. Ye kaada e dhaa Mbée Bhaadal eezedjala mbaka-mbaka ne Meditelane kekum pe ghaada Lom nadi boo ghaada ekukuma kyee dik tak e.

Mbée Bhaadal e Yezu Klisto Luk nakwyal e epeliial ghen Yezu nadi ko bos e. Dum ne mekana me mesa me bot e lwoma, ye e eken e etep ee **ewala e bot e zeega ndjaa mendjaala**. Ye e ewala e bot e di dum kon ne Zeeb o di ekeletye o epegoola melu djas ne e di djas Mbée Bhaadal e Yezu. Be goola ye e pe daa bot e membyak djas ne pe daa bot e bezeeb djas, pe daa eboo bot, ne pe daa boo dhyeeb, pe daa bekum e bot ne pe daa bedjel.

Yezu eekék bot e lwoma Sisim na Dee

¹ Wen so'am Teofil, to mekana mam yii esok, me naakaada etep ee Yezu nasa e, ne melyo me nye nalyo djas e meken «tooo» e,

² zekum dwoo Zeeb naben nye to to gwoo e. Esok ne nye nabyet to to gwoo, ye nabee nye eelik bot e lwoma melyo ne ghwyil Sisim na Dee.

³ Etee naa, bhis esyee e le, nye nadidi e e lelyaal be nyel, etep be neemyaal naa, ne tseetse nye e ne tsik. Melu mekam-mená, nye nadi e lelyaal be nyel, nye nadi e lii ne noo ko esu e Eyon e Zeeb.

⁴ Dhiiti dwoo nye nadi e de edee loog wat be ne be noo, nye ezeke ne noo naa: «Sa mot aatseta ne ghaada Yeluzalem. Bwoodka sa Saag'am nakék e, sa me nalee bin e.

⁵ Etée náá, Zan Nduuel-bot naduu bot Zeeb é to medii, gos e náá, to kil melu me di zye yenek, biyo aaduwa Zeeb e to Sisim na Dee.»

Zeeb eezeben Yezu to gwoo

⁶ Deenek, bot e nasεga e di wat be ne Yezu o e boozedji nye náá: «Ghen, ye é é ewala elak é wo aagomal eyon e Yisalael ee?»

⁷ Yezu eezεboza náá: «Dum ne tep ewala ne dwoo elenek aagwyák biyo, etée náá, Saag'am e nazekoobal yenek ne ghwyil e.

⁸ Ye kabe biyo, bi é waabela boo ghwyil esok Sisim na Dee aasul ko lin e bi aadi é betyaases bam pe Yeluzalem, pe kyee dik Yude ne Samali kekum pe mesik me bos.»

⁹ Bhis Yezu nake deenek e, nye eezεbyet to gwoo, bo djas é bee, wo gwaa eguud zokazedipal nye é mis mo.

¹⁰ Daa be nadi gwyák to gwoo esok Yezu nadi é byet e, e di tak bot eba ne ekaad ee na puu eezetuula be,

¹¹ be eezεke ne no náá: «Bot e Ghalile, etep ye bi di gwe é gwyák to gwoo? Yezu yenok mot Zeeb zedis nye pak'en bin nye to gwoo o, nye aabaazobula e dhatyee bi bee nye é byet enek.»

Mot nagila Yudas o

¹² Bot e lwoma eezεsik pe Yeluzalem, dusa pe etsok e pyeeb Oliv. Etsok e tak natseta ne ghaada é tyee pes ewala ewat é kyee mako.

¹³ Daa be nakum pe Yeluzalem e, be eezeni to dhiiti dhen nadi pe eko é, ye nabee e di be nadi zyezye ne esεga sok e. Ye nabee Pyeed, Zan, Zak, Andele, Filip ne Toma, zenoo Bhaatelemi, ne Matye, Zak mo Alfe, Simon mot di to edhuu e bot e nadi djooa eZelot o, zenoo Yudas, mo Zak.

¹⁴ Bo djas, be nabe e ne mefulu me esesεga é zεga mendjaala be ne boa, ne Maali nyεeg e Yezu, zenoo bon nyεeg e Yezu esok ne esok.

¹⁵ Dwoo wat wo gwaa bot e nadi dum kon ne Zeeb o zokazεεga e di wat, metan me bot e tak nabe tyee bot dhet ne mekam-membá. Wo gwaa Pyeed zetiaa tetel kuku ebwak e lo, nye eezεke náá:

¹⁶ «Bon e nyεeg bam, ye be é ye eegoka náá, sa Sisim na Dee naloolε to ekwyala e Zeeb e sεe. Pe to nuub e Dhauid, nye naaloolii dum ne Yudas náá. Ye é Yudas e nadul bot e nazεmet Yezu o.

¹⁷ Nye nadi é ngot to loog'es bot e lwoma, nye nabe e nye eebela ye kyee ekee to lwomel bis nalwomaa e.

¹⁸ Deenek, ne epata ee be nadjε nye etep nye nazεke seeb Yezu e, nye naabom pyeeb. Nye nabee nye eeduma si ne eghet é bos, mo tii nye, mendja djas pe kel.

¹⁹ Bot e Yeluzalem djas naagwak tep tak, e di tak e be naget pyeeb tak to lii'oo e «Akeldama». Ye kwyel elee é «pyeeb ghiya».»

²⁰ «Tinaak, beeka sa di kwyala to mekana me medjeeb e:

“Ndjan'e goka ne elik é wum;

sa dhiiti mot aalik to tak.”

Ye nabaakwyalel é náá:

“Da dhiiti mot e zedjila nye to mesa me.*”

²¹ «É goka ne enonaa e, mot ngot to sama bot e nadi é gyee mena ne be no esok mena nadi é keka melu djas mena ne Ghen Yezu e:

²² kekan dwoo Zan naduu nye Zeeb e, keyaka ne dwoo Zeeb nadis nye pak'enaka é. Mot tak aakadi é tiaa-ses mena be no, etep keba ne bot náá, Yezu naazegom bhis esyee e le.»

²³ Tin, be eezelyaal be bot eba: Ye nabee Zozef. Dhiiti din e le nabee Bhaalsabhas, nye nabaadi é djooa é Justus. Ze no Mathias.

* 1:20 Med 69.26; 109.8

²⁴ Bhii tak bot e nadi dum konj ne Zeeb o zokazeseega, be moo tin e djaala naa: «Ghen, woy mot di e gu ebhum elyem e bot o. Lyaala bis mot wo to sama bot eba bak o,

²⁵ etep nye needi ngot to sama bot e lwoma, e di mesa e Yudas mot lik bhis to e di di egoka ne ne o.»

²⁶ Tin, wo gwaa be zesa dhiiti egwyeeeg, egwyeeeg e tak ka see e Mathias. Mathias e boozeni to sama bot e lwoma kam ne ngot.

2

Ezye Sisim na Dee

¹ Daa dwoo Patekot nakakum e, bot e nadi e dum konj ne Zeeb o nadi e e zeeega sum wat.

² Ka seeka to gwoo e, dhiiti mewunjal daa ghuu na lyelyel eezelwoodal ndjaa djas be nadi to tak e.

³ Tin, be ezebee esonok eezetyaa ko elo boo tyee mengel me du. Bhii tak wo gwaa ngel tak zokazebeka boo epes-epes, kyee waa-wat eeketyaa ko lo mot ngongot.

⁴ Boo djas naalwood ne Sisim na Dee. Bhii tak be moo tin e lii membyak mesis. Daa Sisim e nadi e dje be ghwyil elii e.

⁵ Tin, e ghen tak, bot e mbyak eYuda nambee elyem di ko mel djas di ko bos o nadi e tin ko ghaada Yeluzalem.

⁶ Daa be nagwak etap elenek e, boo djas zokasum ekaab zeseega e di wat. Be moo tin e djoka ebupe etee naa, mot ne mot nadi gwak bot e nadi dum konj ne Zeeb o e lii to membyak moo met.

⁷ Be naadyeebadjoka ebupe, boo naa: «Bot e di lii'aak tok bot e del e Ghalile?

⁸ Ye sa daa naa, mot ne mot pak'ena gwak sa be di e lii e to dhaad mbyak'e?

⁹ Pak'ena wak ye e ne bot e dus pe del e Paltas, del e Medas, zenoo del e Elam. Bedhiiti bot dus e pe Meezopotami pe kyee dik Yude, pe del e Kapados, ne Pon pe kyee dik Azia,

¹⁰ pe Filji, ne pe Panfili zenoo pe Ezipte ne e ngwoob ghaada Sylen pe Libi. Ye nabe e ne bot e nadus pe del e Lam o.

¹¹ Bedhiiti nabe bot e mbyak eYuda, bak bedhiiti nabe bot e nazemyaal edjaala Zeeb eYuda o, bedhiiti tak nabe e bot e ghola Klet, ne bot e dik Alaabi. Bis djas e pe gwak pe to membyak mis daa be di lee embee ne eboo esee Zeeb di sa e!»

¹² Boo djas naadiaadjoka dhaa tyee, be moo tin «yoo» aabe ne daa be sa, be moo tin e djinel pak'oo naa: «Yak tak kwyel elee ye?»

¹³ Tin, bedhiiti bot nadi e go be, boo naa: «Elangi e menyok e di sa be!»

Pyeed eezelii ne medhuu me bot

¹⁴ Tin Pyeed eezetyaa tetel be ne bak bedjekel kam ne ngot, nye moo tin e tuud ne medhuu me bot elyeepe naa: «Bon e nyeeeg bam eYuda, zenoo biyo bot e di dwoo'lak mos ko Yeluzalem o, egoka bi met esuk e sa di e see e. Gwakeka enyope sa me di kwyel elee bin e.

¹⁵ Bot bak tok to elangi e menyok daa bi di gek to elyem bin e, etee naa, mena dinaaka e e ewala eten ne ena yii melem.

¹⁶ E di'enek guka naa sa ngooel-mekpa e Zeeb Joel nalee e moo zesaal. Nye nabe nye eeke naa:

¹⁷ «Zeeb naake naa: To melu me esik, me waadje bot djas Sisim yam.

Bon bin, bon botom ne bon boa be aadi e e ngooel-mekpa e Zeeb, mengbaaz e waakan ebee etep tyee to medhyam tin beto-bot e waadjem medhyam.

¹⁸ Tssetse ne tssetse to melu menek, me waadje Sisim yam ne bot e mesa mam yii botom ne yii boa,

bε waalii dāa bengooel ε mεkpa ε Zεeb.

¹⁹ Mε waasa esa e mεbwala pε εko tō gwoo,
nε endem pε si kō bōs: ghiya, du, eguud nε eguluk.

²⁰ Gwyes ε waaghomela,
ngōn ε waate zoon dāa ghiya,
εsok nε, dwoo ε Ghεn zyε, boo dwoo duma.

²¹ Tin mot nε mot aadjaala nε din ε Ghεn o waatsak*.”

²² «Bot ε dhaad mbyak Yisalael, gwakeka sa mε di elii'aak: Zεeb naalyaal bin eghεn
dum nε mbi mot Yezu mot Nazaret, etεε nāá, nyε naalyaal ghwyil nε eghεn bε tō eboo
endem nε esesεε é mεbwala membi nε membi, nyε nasa ε, biyō bε emet ne gu yε.

²³ Bi nabεε bii seeb mot tak é mεmbō mε bot ε di āāgu Zεeb o. Bε naagó nyε mbema é
melaaba, etεp binek djas nasεε dāa Zεeb naloozekek nε elεε ε.

²⁴ Tin Zεeb nagomal nyε bhis εsyee, nyε naapek nyε tō mezuk mε εsyee, etεε nāá, ye
nabε āādjala nāá, εsyee di nε eghεn kō lε.

²⁵ Beeka dāa mεkoozi Dhavid naake kō εsu ε lε:
“Mε nadi é bebee Ghεn sok bhwoob'am,
nyε é ngwoobam é kaab nāá, mε zεkepwak nε bwoo.

²⁶ E tεp tak di nāá, lyem'am é tō boo duu,
mεkpa mεnuubam eelwood nε boo mεmyaala,
nyel'am ε tō boo εbwaalel.

²⁷ Etεε nāá, Ghεn, wō tok nε ghwyil εlik mε kō dεl ε bot ε zegwyε o,
wō tok nε ghwyil εbet nāá, mam mot edεε ε Zεeb mε syep tō εvit.

²⁸ Wō eelyaal mε ze di dul bot pε tsik ε,
wō é pe djε mε mεmyaala é mis mō†.”»

²⁹ «Bōn ε nyεεg bam, betka mε lεε bin popoopwon dum nε bhaab'ena Dhavid, nyε
naagwyε, bhii tak nyε naadelaa. Evit ε lε ε tak dōo nε dwoo pan mos'ak, wak ekunaaεpe.

³⁰ Dāa nyε nadi nāá nyε ngooel-mεkpa ε Zεeb ε, nε dāa Zεeb nakεk nε tuwal myon nε
meson mε nāá, ngot tō bεdha bε é waadjila kō boo mεkoozi mε ε.

³¹ Dhavid nabεε, nyε eegu sa nawaasael ε. Tin, ye nabεε nyε eelεε bot dum nε εgom ε
Mesia bis εsyee, étεp tak é nyε nake nāá:

“Nyε nabε āādhuugela tō dεl ε bot ε nazegwyε o,
tin, muuε nabεε, āāsyp tō εvit.”

³² Zεeb eegomal Yezu mε di lii kō εsu ε lε'aak bis εsyee. Bisō djas ε betyaases étεp tak.

³³ Nyε naadjεa boo duu pε mbō eghεn ε Ghεn, nyε naabela Sisim na Dεε Zεeb nakεk ε.
Bhii tak nyε eelwoodal bis nε yε: yenek ε etεp ee bi di bee nε εgwak, mos enek.

³⁴ Bela nāá, Dhavid nyε emet nabε aabyet tō gwoo, tin, ye nabεε nyε eeke nāá:

“Ghεn Zεeb naake nε Ghεn'am nāá:
Dha disī pε mbō eghεn bam.

³⁵ Mε waalwom bot ε mεbhuka mō lwoma bhel nāá,
bε zεε dhaa si mεko mō‡.”»

³⁶ «É goka é nāá, bot ε mbyak Yisalael djas gu εnyōεpe nāá: Yezu bi nabem nyε é melaaba
o, ye é nyεy ε, Zεeb sa nε nε mos Ghεn nε Mesia!»

Bot bεmil elεl ee εdum ε kon nε Zεeb

³⁷ Bot ε nadi e di tak o naadyeebadjoka mbi yenek kōkō mεkpa. Bε boozεdji Pyεed bε
nε bεdhiiti bot ε lwoma nāá: «Mōn nyεεg, bis goka nε esa dāa?»

³⁸ Pyεed zεbōza nε nōo nāá: «Mot nε mot tō len, liigka elyem, da bi ε duwa Zεeb nε din ε
Yezu Klisto etεε nāá, mesyem min neepelaa. Bhii tak bi ε waabela ekεk ε Zεeb, Sisim na
Dεε.

* 2:21 Zol 3.1-5 † 2:28 Mεd 16.8-11 ‡ 2:35 Mεd 110.1

³⁹ Tin, Zeeb nakék etép bak é kó esu é len, né bɔɔ bin, zenɔɔ bot é dii kó mɛl mɛ dii etsetaɛpe é, bot djas Ghɛɲ Zeeb'ena aadjóo ɔ.»

⁴⁰ Pyɛɛd naalii né nɔɔ bɛtɛ né etép, étép bɛ neemyaal né étép ɛdjɛ bɛ ghwyil. Nyɛ nadi é kɛ né nɔɔ é náá: «Myaalka tsik étép bi ɛmet needi ààkyee é laab bot é di mos'aak, bɛ eezewo zel!»

⁴¹ Ye nabɛɛ, bot ɛbuɛpe tɔ sama yɔɔ naamyaa mɛlyo é Pyɛɛd, wɔ gwaa bɛ zokaduwa Zeeb. Dwoo tak, bot ɛkɛsa yɛ aasa bɛmil ɛlɛl naabaazɛbilel kɔ sama bot é nazedum kɔɲ né Zeeb sok ɔ.

Tsik bot zɛɛga mendjaala

⁴² Bɔɔ djas naadiaawazii tɔ ɛgwak é mɛlyo mɛ bot é lwoma nadi lyo bɛ é. Bɛ nadi é tɔ boo mɛgwakel pak'ɔɔ, bɛ nadi é dɛ edee é e di wat, né ɛdjaala Zeeb.

⁴³ Mot né mot nabɛ é kaab Zeeb ɛlyɛɛpe. Tin dum né bot é lwoma, Zeeb nadi sa bɛtɛ né endem e mɛbwala.

⁴⁴ Bot é nadi é dum kɔɲ né Zeeb ɔ nadi é lyem wat tɔ mɛgwakel. Bɛ nadi é kekaa pak'ɔɔ esa djas bɛ nadi né ye é.

⁴⁵ Bɛ nadi bebɔmsa esa né ekum bɔɔ. Bhii tak, epata ee bɛ aabela é, bɛ ka kaa ye é pak'ɔɔ, é ɛbee ɛkwosak é mot né mot.

⁴⁶ Mɛlu djas, né bɛ nadi ɛsɛɛga tɔ kok Ndjaa-ebuwa e Zeeb é. Bɛ nadi é dedɛ edee bɔɔ é e di wat tɔ mendjaa mɔɔ, tin bɛ nadi é dɛ é né boo mɛmyaala tɔ ɛlyem, ààbɛ né lyem ɛbet.

⁴⁷ Bɛ nadi é duwal Zeeb tɔ mɛdjeeb, tin, bot nadi kwyl bɛ ɛbuɛpe. Tin mɛlu djas, Ghɛɲ nadi bil tɔ ɛdhuu é lɔɔ, bot é nyɛ nadi é tsikɔ ɔ.

3

Pyɛɛd bɛ né Zan eetsik boka mot

¹ Dhiiti dwoo, Pyɛɛd bɛ né Zan zokazɛbyet pɛ kok Ndjaa-ebuwa étép ɛkɛdjaala, ye nabɛɛ é ɛwala ɛlɛl yii bikoko.

² E ngwoob ɛniel é di djóoaa «ɛbɛ é ndjaa na nyɔɔnyɔ é», e di tak ye nabɛɛ né dhiiti mot boka kana ɛdhɔma bɛ. Mɛlu djas bot nadi ɛghɛɛ nyɛ, zɛmak nyɛ tin, étép nyɛ neezɛwaab epata pɛ dáa bot é nadi é zyɛ pɛ kok Ndjaa-ebuwa.

³ Dáa nyɛ nabɛɛ Pyɛɛd bɛ né Zan é kwyl ɛni tɔ kok Ndjaa-ebuwa é, nyɛ eezɛwaab bɛ epata.

⁴ E di'enek, Pyɛɛd bɛ né Zan zɛgwyák nyɛ «kpɛɛɛ», bhii tak Pyɛɛd eezɛke né né náá: «Gwyáka bis.»

⁵ Tin mot'enɔk eezɛgwyák bɛ «kpɛɛɛ», ɛtɛɛ náá, tɔ lyemɛ, nyɛ nadi é gek é náá, bɛ waadjɛ nyɛ sonok.

⁶ E di'enek, Pyɛɛd é booke né né náá: «Mɛ tok né epata, ààkobɛ né lɔaad, sa mɛ di né ye é, mɛ pɛ djɛ wɔ: né din é Yezu Klisto mot Nazalɛt, wylɛ da wɔ é kɛ!»

⁷ Bhii tak nyɛ eezɛmet nyɛ pɛ mbɔ e ghɛɲ, nyɛ eezɛkyee nyɛ é ɛwyl. E di tak wat, mɛko né mɛtii mɛ mɛko mɛ mot'enɔk eezɛlyɛl.

⁸ Vasaka, e di tak wat, nyɛ eezɛtyaa tetel, nyɛ moo tin é kɛɛnek, bhii tak nyɛ eezɛni lɔɔg wat bɛ né bot é lwoma pɛ tɔ kok Ndjaa-ebuwa, nyɛy é kɛɛ mɛko mɛ, é tsel né ɛduwal é Zeeb.

⁹ Bot djas nadi tin ɔ naabee nyɛ é kɛɛ ɛduwal é Zeeb tɔ mɛdjeeb.

¹⁰ Dáa bɛ nagwyák náá, ye nabɛɛ mot nadyeebadidi ndiindel é «ɛbɛ é ndjaa na nyɔɔnyɔ» yii kok Ndjaa-ebuwa étép ɛwaab epata ɔ, tin bɔɔ djas naabela bɛbebwol né ɛdjoka ɛbuɛpe dum né sa nasɛɛ né boka mot'enɔk é.

Pyɛɛd eezɛlii né mɛdhuu mɛ bot tɔ kok Ndjaa-ebuwa

¹¹ Dáa mot'enɔk nanaata Pyɛɛd né Zan é, bot djas tɔ ɛdjoka bɛ nadi é djoka é. Wɔ gwaa bɛ zokazyɛ kaab pɛ pak bɛ nadi é, ye nabɛɛ di mɛbhaaz mɛ nadi é djóoaa «mɛbhaaz é Salomɔɲ» é.

¹² Dáa Pyeed nabee deenek e, nye é booke ne edu é bot binak náá: «Bón e nyegg bam bot e Yisalaél, étep yé bi di djoka tsik mot tak tsak e deenek? E tep yé bi di gwyák tyee náá, bis tsik mot tak é ne ghwyiles met neghu etee náá, bis epesa zii étep edu e Zeeb? Ye tok deenek!

¹³ Ye é Zeeb e Abalaam, Zeeb e Izak ne Zakóob, Zeeb bebhaab binaka eelyaal duu mot-mesa me, Yezu. Biyo be emet bi naseeb nye é membo me ekukuma, ne swonal nye é mis me Pilat, ka bela náá, Pilat naakwyel ebet nye.

¹⁴ Biyo bi naabyen mot na dee, na epiki, biyo nakwyel e náá, Pilat bet mot di é gó bot o.

¹⁵ Deenek, bi naagó mot di nakuma tsik o. Tin, bhis etep binek djas, Zeeb naagomal nye to esyee, bis é betyaases etep tak.

¹⁶ Ye é kó esu e mebwaala me din e Yezu, dum ne edum e kon ne ne e bulal ghwyil mot bi di bee ne egu'aak. Ye é edum e kon ne Yezu e sa náá, nye bela tsik nyel djas bi di é bee'enek.

¹⁷ «Bela náá, bón nyegg bam, me ne gu enyope náá, biyo ne ekukuma bin nasa deenek é, etee náá, bi e to boo edjak dum ne Yezu.

¹⁸ Ye é deenek e Zeeb kwyel elyaal esuk e etep ee nye naloolé to enuub e bengooel e mekpa e Zeeb djas e. Nye nabee nye eeleé náá, Mesia me é waazuk.

¹⁹ Swoolaka mefulu min, da bi e dum kon ne Zeeb etee náá, nye needis mesyem min.

²⁰ Deenek bhii tak, Ghej e waazedje bin ewala e bi aawala e. Tin, bi e waabee Mesia nye naloozetó kó esu e len e: Yezu.

²¹ Nenak yak, é gokaa náá, Yezu pookodi pe eko kekum melu me ye aadi náá, esonok djas e waabula bes dáa Zeeb naloozele to enuub e bengooel e mekpa me e.

²² Ye nabee Moiiiz naake náá: “Ghej Zeeben waadhis bin ngooel-mekpa e Zeeb dáa mam. Nye aadi é mot dhaad mbyak en, da bi é gwak etep ee nye aaleé bin e djas.

²³ Mot djas aadi aágwak etep ee ngooel-mekpa e Zeeb tak o, nye waasaa to sama bot e mbyak, bhii tak nye waagóaa*.”

²⁴ «To bengooel e mekpa e Zeeb djas, kana Samyel, keyaka ne bot e nakazyé bhis koné o, ye nabee be naalii ne nen dum ne melu mak.

²⁵ Etep ee Zeeb nakék bin to nuub bengooel e mekpa e Zeeb e nabee yibo. Bi é ne yebó di to ebhej e Zeeb nakwyala be ne bebhaab bin. Nye naake ne Abalaam náá: “Me waasee mebyel djas kó bós djas metel kó lo e bedha bó.”

²⁶ E tep tak e di náá, Zeeb napoo lee edhis mot-mesa me sok e kó esu e len, nye napoo lee dhis nye etep nye neezesee bin metel, ne esa náá, mot neeliig kon ne embee mefulu me.»

4

Pyeed ne Zan sok bhwoob bot e boo kwan eYuda

¹ Bela tin náá, Pyeed ne Zan nadi é lii ne zukamwaa ne mot nadi tin o. Wó gwaa beghaa-Zeeb, ekukuma bebaalel e kok Ndjaa-ebuwa, zenoo bot e edhuu e eSadusee zokazyé pe kyee be nadi é.

² Elyem naadyeebakpaa be etee náá, be nabe aakwyel náá, Pyeed ne Zan Bot e Lwoma bebá gheelelyo bot to melyo mao náá, Yezu Klisto mot nagwyé o eezegom. Be nadi sa deenek e etee náá, be nadi eke e náá, bot e zegwyé o ne ghwyil egom bhis esyee.

³ Tin be boo zemet Pyeed ne Zan zewa be embok. Wó gwaa be zokazedjek be tin kekum melem etee náá, be namet be é bikoko.

⁴ Bela náá, bete ne bot e nagwak mekpa me bot e lwoma o, ye nabee be eedum kon ne ne. Metan me bot e tak nabilel, kum tyee bot bemil eten.

⁵ Yii myen tak, ekukuma eYuda, bepaa, zenoo beghan e mekana me etsi, zokazesega pe del e Yeluzalem.

* 3:23 Det 18.15,18,19

⁶ Bot e nadi to zεega tak o nabe e Andele, Anas boo ghaa-Zεeb, Kayif, Zan, Alekzandele zenoo bot e mεbyel e boo ghaa-Zεeb djas.

⁷ Be eezetel be metetel sok bhwoob'o, tin, be eezedji be naa: «Bi sa esesee bak ne yaa mebwalala, ne din e ze?»

⁸ Tin, Pyeed eezelwood ne Sisim na Dee, nye booke ne noo naa: «Ekukuma e dhaad mbyak ne bepaa eYuda:

⁹ Be dji bis medjin mak mos e, etep enem esa ee bis sa ne boka mot e. Be dji bis e naa, mot'ak tsak daa?

¹⁰ Enyoepe, ye goka e bi gu naa, biyo djas, doo ne bot e Yisalael, ye be naa, mot'ak eetyaa tetel ne nyel enyoepe e mis men o, ye e ne ghwyil din e Yezu Klisto mot Nazaret, mot bi nabem e melaaba, da Zεeb e gomal nye bhis esyee o.

¹¹ Yezu mot Ekwyala e Zεeb di lee tseetse naa: «Ekok ee bezumel mwas e, moo e ekok di epyet ndjan e*.»

¹² «Tsik belaa e, to din e Yezu Klisto nye emet. Dhiiti mot Zεeb nadhis ko bos'ak naa, nye neetsik mena o, tok.»

¹³ Daa be nabee eghen e Pyeed ne Zan e, bot e zεega boo kwan eYuda naadjoka. Be naadjoka etee naa, ye be e be eesiiza naa, be nabee mbi van bot e nadi aato medjek o. Be nadi gu naa, be nadi gyee sama wat ne Yezu.

¹⁴ Tin, be nadi e bee mot natsak e tetel e ngwoob o, be nabe aakabe ne ekpa e eyala.

¹⁵ Be ezeke ne noo naa, be wyis to ndjaa epee. Be moo tin e sos pak'oo.

¹⁶ Be nadi keke e naa: «Mena aasaka ne bot bak daa? Etee naa, bot del e Yeluzalem djas ne gu pupwoopwon naa, ndem mebwalala mak sael e ne noo, mena tok ne ghwyil eswonol.

¹⁷ Tin, ye aagoka naa, menduk me tep'ak gek to melo me bot bak djas. Mena e waalyak be ne mebhema naa, be nabaalii ne bot ko esu e din e Yezu.»

¹⁸ Be eezedjoo be, bhii tak be eezelyak be elyelope naa, be nabaalii neghu elyo e bot ne din e Yezu.

¹⁹ Tin, Pyeed ne Zan eezebooza ne noo naa: «Peeka biyo be emet neghu ye e enyoepe e mis me Zεeb naa, be looba ne nen neghu be looba ne Zεeb.

²⁰ Yeka be biso o, bis tok ne ghwyil e byen elii dum ne sa bis nabee ne mis ne egwak ne melo e.»

²¹ Bot e boo kwan eebaazebhem be, bhii tak be eezebet be. Be nabaabe ne tyee be aazuk be, etee naa, edhuu e bot djas nadi duwal Zεeb ko esu e etep ee nasael e.

²² Mot natsak ne mebwalala e Zεeb o nabe e ne membu mekam-mená kedhaa.

Mendjaala me bot e di dum kon ne Zεeb o

²³ Daa be nabet be e, Pyeed be ne Zan eezetó pe pak edhuu e beso boo nadi e. Be moo tin e banja be etep djas eboo beghaa-Zεeb ne bepaa eYuda nalee e.

²⁴ Bhis be nazegwak etep binek djas e, boo djas eezegwakel, tin, be eezedjaala Zεeb naa: «Zεeb Mekaake, ye e woy e nakus gwoo ne bos, ne boo dii meson zenoo esonok djas di to tak e.

²⁵ Ye e woy e di naa, ne ghwyil Sisim na Dee wo naasa naa, Dhavid bhaabes mot-mesa mo naake naa:

«Bhwak e pe kuu, ye e etep ye?

Bot e membyak epedi bhoob yii toto.

²⁶ Bemekoozi me bos eezekomsa etep eke lumla deeb, eboo ekukuma eezesεega.

Be sεega e be neeke lumla deeb ne Ghen ne mekoozi me nye nadjε ebotan o†.»

²⁷ Ye e tseetse naa, Ellood ne Pōos Pilat eezesεega ko del e elak be ne ekukuma e membyak mesis, zenoo bot e Yisalael be neegena ne mot-mesa mo na Dee Yezu, mot wo nazedje ebotan o.

* 4:11 Med 118.22 † 4:26 Med 2.1-2

²⁸ Tin, bee sa esonok djas wɔ naloogek ne ekwosak e lo e.

²⁹ E di'enek, Ghen, beea mis ko mebhema mɔɔ, tin da wɔ e dje bot e mesa mo ze egoola mekpa mo, ne boo ebwaalel.

³⁰ Seeba mbɔ ɔ, etee naá, bot neetsak, endem e mebwala neesee ne din e mot-mesa mo na Dee Yezu.»

³¹ Daa be nasilal edjaala e, di be nasiega ɔ zokazekuu, wɔ gwaa Sisim na Dee zokalwood to loo. Bhii tak be eezeni e goola mekpa me Zeeb ne ebwaalel djas.

Bot e zedum kon ne Zeeb e pe kaa esa bɔɔ pak ɔ

³² Edhuu e bot djas nadi dum kon ne Zeeb ɔ, nadi e to egwakel enyɔɔpe, to elyem ne esisim. E tok ne mot ngɔt pak'ɔɔ nadi e ke naá, esa be e yii nyey nye emet. Esa ee be nadi ne ye e nabe e yii bɔɔ djas.

³³ Ye e ne boo mebwala e bot e lwoma nadi e lee bot daa Ghen Yezu nagom, tin, Zeeb nadjɛ bɔɔ djas betɛ ne enem ne embɛɛ be.

³⁴ Ye tok ne mot ngɔt pak'ɔɔ, nasu sa mot di egoka ne edi ne ye etɛp tsik'e e. Deenek, bot e nadi ne epyeeb neghu mendjan ɔ nadi bɔmsa ye,

³⁵ bhii tak da be e zye ne epata ee be bela e, zedje bot e lwoma. Bhii tak, be ka kaa epata e tak e ne mot ne mot e ebee ekwosak e mot di ne ye e.

³⁶ Djhoogek nye ne Zozef mot di Levit ɔ† mot ghola Siipele, mot bot e lwoma naget din e Bhaalnabhas ɔ. Din e tak kwyel etee e: «Mot di dje ghwyil ne meghaaz ɔ».

³⁷ Nye naabɔmsa pyeebe, bhii tak nye eezɛnɔɔ epata, zedje bot e lwoma.

5

Ananias be ne Safida

¹ Tin, dhiiti motom din e le nabe e Ananias, din e myel nabe Safida, naazegwakel etɛp ebɔmsa beedok nadi yo bo e.

² Nye eezɛnɔɔ kyee pata wat syel, yak kyee nye boo kedje bot e lwoma. Myel nadi e gu.

³ Tin, Pyeed eezɛke ne ne naá: «Ananias etɛp ye Satan zeni wɔ to lyem deenek? Wóo kɔɔ Sisim na Dee, wóo syel kyee pata wat ee wɔ bɔmsa beedok etɛp'ɔ met.

⁴ Esok ne wɔ ne bɔmsa ye, ye nadi e yo. Bhii wɔ kzebɔmsa ye e, epata be e yo, etsal e? Ha etɛp ye wɔ sa mbi yenek esesee? Wɔ aapakɔɔ bot, wɔ kɔɔ e Zeeb.»

⁵ Gwaka nye nagwak mekpa menek e, Ananias eezɛduma si e bɔs, nye eezɛgwye. Tin bwoo naazemet bot djas nagwak menduk me tɛp tak ɔ ebuepe.

⁶ Mengbaaz e boo zɛpil muue to bheza, bhii tak be eezɛtɔ ne muue kedel.

⁷ Ba mewala melel nadhaa bhii tak, mwaa Ananias zekum, ààgu sa see sok e.

⁸ Pyeed eezɛdji nye naá: «Leea me, ye be e bii bɔmsa beedoken ne metan mak ɔ?» Nye eezɛbɔɔza: «Hee ye ne metan menek e bis bɔmsa ye.»

⁹ E di'enek, Pyeed e boo ke naá: «Bi sa daa etɛp bi neegwakel etɛp ebawal Sisim e Ghen? Gwyáka, bot e kedel ngomɔ ɔ moo e e be e ndjaa, be waabaabɛp muuɔ tɔ ne ye.»

¹⁰ E di tak wat, nye zeghaaga si, si meko me bot e lwoma, nye eezɛgwye. Mengbaaz me nadus ndela ɔ eezɛkum, be ka bela nye e muu. Tin, be eezɛghɛɛ nye, be eezɛtɔ kedel nye e ngwoob di be nadel ngom ɔ.

¹¹ Bot e zeeega mendjaala djas ne bot e nagwak menduk me tak ɔ, naabela boo bwoo.

Betee ne endem e mebwala

¹² Betee ne endem e mebwala nadi see to medhuu me bot dum ne bot e lwoma. Bot djas nadi dum kon ne Ghen ɔ zokaseega pe to bhaaz e Salomon di to ebese Ndjaa-ebuwa e.

¹³ Bot ebuepe nabe àakadjheebal eke e loog'ɔ, ye nakoozodi naá, bot nadi kwyel be ebuepe.

¹⁴ Botoom ne boa aluu naaluu nadi dum kon ne Ghen ɔ naazeni to loog'ɔ ebuepe.

† 4:36 Bot e di sa mesa to kok Ndjaa-ebuwa ɔ.

¹⁵ Tin bot zokakeghεε membel zeneneεg be ε ngwoob egba, kɔ emwaala ne kɔ bhum. Be nasa deenek ε etεε nάά, esok Pyεed aadhan ε, sisim ye neegheebutal be.

¹⁶ Bedhiiti medhuu me bot naazεdus pe mel me nadi ε mengwoob me Yeluzalem ε. Bɔɔ zokazyε ne membel ne bot ε embee esisim nadi dhedhek ɔ. Bɔɔ djas zokatsak.

Bot e lwoma eetiigaa

¹⁷ Dάa be nabee edjema binek ε, boo ghaa-Zεεb ne bot ε lɔɔg'ε, bot ε tak nabe ε bot ε zεεga eSaduseε, wɔ gwaa be zokazεkpaa elyem εbuεpe dum ne bot ε lwoma binɔk. Be boozeke nάά: «Egoka ε, mena lyak ka tεp'ak.»

¹⁸ Be eezεmet bot ε lwoma, bhii tak be eezεkɔɔl be ε membok.

¹⁹ Tin, ε pum, wɔ gwaa fofop ε Gheη zokazεdii εbe ε ndjaa membok, bhii tak nye eezεwyisal bot ε lwoma, nye eezεke ne nɔɔ nάά:

²⁰ «Tɔka pe tɔ kok Ndjaa-ebuwa, lεεka bot etεp djas di dum ne tsik na bes ε.»

²¹ Bot ε lwoma eezεgwak fofop tak. Tɔ ghooghom melem be eezεtɔ pe kok Ndjaa-ebuwa, tin, be zeni ε lyo bot melyo mɔɔ.

Boo ghaa-Zεεb, ne bot ε lɔɔg'ε ε boo zεεεg bepaa ε dhaad mbyak eYuda εtεp be neeboma ε boo kwan. E di'enek, be zelwom bebaalel be ke εnɔɔ bot ε lwoma pe ndjaa membok.

²² Tin dάa bebaalel tak nakakum ε, be aapakabela be tɔ dheη tak. E di'enek, be eezεsik pe boo kwan, bee keεε be nάά:

²³ «Bis bela ε ndjaa membok ndiila εnyɔεpe, bebaalel tin, ε e di bɔɔ, ε mebe ε ndjaa. Tin, kadi ε, bis aapabee mot tin tɔ tak.»

²⁴ Dάa be nagwak deenek ε, kukuma bebaalel ε kok ndjaa-ebuwa ne eboo beghaa-Zεεb ɔ naadhaa be ghwyil, be moo tin ε sɔs dum ne sa sεε ne bot ε lwoma ε.

²⁵ E di'enek, dhiiti mot eezεtuula, nye eezεεε be nάά: «Gwakeka! Bot ε bi nakɔɔl ε membok ε pe tɔ kok Ndjaa-ebuwa ε lyo bot melyo mɔɔ.»

²⁶ Bhii tak, kukuma bebaalel eezεtɔ be ne bot, εtεp be neekεnɔɔ bot ε lwoma bula ne nɔɔ. Tin be nalii ne nɔɔ medjemεdje aabe ne bel ε kaab naabot del εzekewus be ne mekok.

²⁷ Bhis be naka bula ne nɔɔ ε, be eezεpeε be sok bhwoob boo kwan eYuda. Tin, boo ghaa-Zεεb moo tin ε til be ne εdje be tεp.

²⁸ Nye eezεke ne nɔɔ nάά: «Bis di ε bis eezelu bin elyεεpe nάά, bi nabaalyo bot dum ne din ε mot'enɔk. Ghuna bhis batasa nάά melyo men kedjala kɔ ghaada Yeluzalem djas. Bi kwyεl ε esaa nάά, embee ebaka εsyee ε mot tak kwyε kɔ elo bis?»

²⁹ Pyεed be ne bedhiiti bot ε lwoma ε zεbɔɔza nάά: «Egokaa ne εgwakaa ze, bot ohoo Zεεb?»

³⁰ Zεεb bebhaab binaka eegomal Yezu bi nagɔ nye bema kɔ melaaba ɔ.

³¹ Zεεb eétel nye tetel pe mbɔ eghεη be, nye eedje nye dεk εtεp mekoozi ne Tsika-bot. Nye nasa deenek ε, εtεp εdje bot ε mbyak Yisalaεl εpεed εtεp be neeswoola mefulu mɔɔ, be neebela εpelak ε mesyem mɔɔ.

³² Bis ε betyaases etεp binek djas. Bisɔ ne Sisim na Dεε Zεεb nadjε bot ε di gwak nye ɔ.»

³³ Wɔ gwaa εbuk baazesa bot ε boo kwan eYuda εbuεpe bhis be nazegwak mekpa menek ε. Tin, gwyes εgɔ ε bot ε lwoma nasa be.

³⁴ Bela nάά, tɔ εdhuu ε lɔɔ ye nabεε ne dhiiti Falizye din ε le nabεε Ghamalyεl, nye nadi ε ghaa mekana me etsi ε Moiiiz, bot nadi duwal nye εbuεpe. Wɔ gwaa nye zεwyεl tyaa tetel kuku εbwak ε zεεga bot ε boo kwan, nye eezεke nάά be wyisal bot ε lwoma pe kel ba mɔɔ pes εwala.

³⁵ Bhii tak nye eezεke ne bot ε kwan nάά: «Bot ε Yisalaεl, bi ε kobaka ne sa bi aasa ne bot bak ε.

³⁶ Ye dinaa aapaakobɔya, wak koko ε koko ye nabε ε Tedas natuula nάά, nyeε ε ye kuma mot. Ye nabεε botom tyee metan bedhet ε nanaadu nye. Bela naanye naagɔaa, bhii tak, bot ε nadu nye ɔ naawyεεza bɔɔ djas, tin zεεga tak naazεgwyε.

³⁷ Bhis nyey, esok elega e metan me bot, Yudas mot Ghalile naazeseeg zukaa mwaa ne mot naadu nye. Tin, nye naabaagóaa ye pe, é di'enek bot djas nadu nye o naazewyēza gwyiinj.

³⁸ Nenak me ka lee bin e náá, sa mot ààka baabis be. Betka be, be tó, etee náá, ye be náá, esuk e egwyes bōo neghu mesa mōo dus e ne bōo be emet o, ye waasi.

³⁹ Neghu Zeeb e di esuk e tak ne tseetse o, bi tok ne ghwyil e lyak ye. Nà gheeg ka menyel étep ebawal e Zeeb.» Tin, bot boo kwan eezemyaal étep ee Ghamalyel nalee e.

⁴⁰ Tin, be boo zēbaazédjōo bot e lwoma, be eezenyuu be ne eghwyes. Bhii tak be eezelyak be náá be nābaalyo bot dum ne din e Yezu, tin be eezebet be.

⁴¹ Bot e lwoma eezedus e di kwan é yenek, ne memyaala etee náá, Zeeb eebee náá, be é bot di egoka ne zukaa kō esu e din e Yezu e.

⁴² Tin melu djas tō kok Ndjaa-ebuwa ne mendjaa ne mendjaa, bot e lwoma nadi tó ne e goola Mbēe bhaadal e Yezu Mesia.

6

Bot eten ne bebá eesēa étep ekwyee e bot e lwoma

¹ Eghen tak, bela náá, metan me bedjikel nabee ye eebaazebilel ebuepe. Eyuda ee di lii, lii eGhelek o nabee be tanal dum ne bot e nadi elii ebhele o. Be nadi eke e náá, yō bō bekus e boa nābe àadi kwyēegaa melu djas é ghen be nadi kekaa edee e.

² Bot e lwoma kam ne bebá boo zēseeg bedjikel djas, be é boozeke ne nōo náá: «Ye àagoka náá, bis bet egoola mekpa me Zeeb, étep eke kaa edee.

³ Deenek, bōn nyēeg, seeka pak'en bot eten ne bebá di sosoob ne epiki e, bot e di, “tōo” ne Sisim na Dee ne etson o. Da mena e dje be mesa me tak.

⁴ Tinaak, bis o aakadi é é sa mesa me mendjaala ne egoola Mbēe Bhaadal.»

⁵ Bot e zēega djas naamyaal egeka e tak. E di'enek, be é boo zēsee Etien mot nadi ne boo edum kon ebuepe ne Zeeb zenōo Sisim na Dee o. Ye nabe ne Filip, Polokōod ne Nikanōod, Timōn, Palmenas, ne Nikolas mot del e Antios, mot namyaal edjaala Zeeb eYuda o.

⁶ Bhii tak be eezelyaal be ne bot e lwoma, tin be eezedjaala Zeeb ne ekel e be mebo.

⁷ Tin, mekpa me Zeeb nadi goolel ebuepe. Metan me bedjikel nadi bilel, ebilel ne ebilel pe Yeluzalem. Deenek, bete ne beghaa-Zeeb nadi dum ekoj ne Yezu.

Etien eemetaa

⁸ Etien tōo ne ghwyil enem ne embēe é Zeeb, ne mebwala, nye naadi esa bete ne endem e mebwala ebuepe tō bot e mbyak.

⁹ Tin bedhiiti bot e ndjaa mendjaala me eYuda zokazebyen lek'e. Bot e tak nabe é kyee wat bot mōo ndjaa mendjaala nadi djōoaa «ekwom peka» ye nabee eYuda e kyee dik Silen ne Alekzandili, yak kyee eYuda kyee dik Silisi ne pe pes dik kyee Azia. Be moo tin é suu meso ne Etien.

¹⁰ Tin be nābaakwak nye, etee náá, nye naleliie ne etson ee Sisim na Dee nadi é dje nye é.

¹¹ Tin, wō gwaa be zedje bot epata étep be neeke náá: «Bis eegwak nye é lōo mekpa me melee dum ne Moiiiz ne Zeeb!»

¹² Tin be eezeni é besal medhuu me bot, bepaa ne beghan e mekana me etsi. E di'enek be eezemet Etien, bhii tak be eezetó ne ne pe zēega boo kwan eYuda.

¹³ Wō gwaa be zokabaazyē ne etiaa-sēs e etsal binok. Be eezeke náá: «Mot'ak àakat enyek e kok Ndjaa-ebuwa na dee yena, dōo ne etsi e Moiiiz!

¹⁴ Bis eegwak nye é ke náá, Yezu mot Nazalet tak e waabwak kok Ndjaa-ebuwa, da nye é swoola etsi e Moiiiz nalik mena ye é.»

¹⁵ Bot djas nadi mendiindil tō ndjaa e di kwan o moo tin dhuu ne mis é nyel e Etien, tin be eezēbee náá, bhwoob'e nabe e moo tye wat ne yii fofop.

7

Eli e Etien

¹ Boo ghaa-Zeeb eezedji nye náá: «Etep ee be di lii kò esu e lo'aak é tseetsé?»

² Etien eezebóza náá: «Bòn e nyeeeg bam ne beseeeg bam, gwakeka me! Zeeb duu naatel bhaab'enaka Abalaam nyel esok nye nadi pe kyee dik Meezopotami e, esok ne nye ke é di pe del e Alan.

³ E di'enek, nye naake ne ne náá: “Dusa kyee dik'ò, beta bot e mebyel mò, da wò é tò pe kyee dik me aalyaal wò e.”

⁴ Tin Abalaam e boozedus kò kyee dik eKaldee, nye eezetó keddi pe kyee del e Alan. Tinaak, bhis esyee e seeeg, Zeeb eezedis nye kò kyee del e Alan tó ne ne pe bi kadi mos'aak.

⁵ Bela náá, Zeeb nàbe àadjé nye pes bós, àakobe mào pes ebò e beedok wat. Tin bela náá, Zeeb naazekék náá, nye waadjé nye kyee dik, bedha be é waalik ne ye bhis konje. Bela náá, é gheñ tak nabee Abalaam di náá, àakobe bea ne mòn.

⁶ Beeka etep ee Zeeb nallee e: “Bedha bò aadi é kò medhik me medjon, e di be aadi ekwom ò, e di be aatiiga membu bedhet-ená e.

⁷ Tin, me waapée medhik me be aadi é ekwom é tak e. Bhii tak, be waadus e di'enek, be waake seeega é mendjaala é di'ak.”

⁸ Deenek, Zeeb naagwakel ne Abalaam etep ekwyal ebheñ, ndem tak e beka. Ye é kò lo mesò me tak e Abalaam naniigal Izak mòn'e beka é elu e eten ne elél bhis mebyel me, tye wat ne dáa Izak naniigal Zakòb mòn'e beka e, Zakòb zokaniigal bò be bot e di beseeeg e bebhaab membyak kam ne ebá Yisalaél ò beka.

⁹ «Bebhaab e tak nadi é ne mebhuka ne Zozef. Tin, be é boo zebòmsa nye etep nye needi kwom pe Ezipte. Tin pe, Zeeb nabee ne ne lóg.

¹⁰ Nye nadi pek nye tò mezuk me djas, nye naadjé Jozef etson, nye naasa náá, nye djé djon é mis me Falaon, mekoozi me Ezipte. Nye naazedje Zozef boo ekukuma kò kyee dik Ezipte, ne tò ndjaa mekoozi me djas.

¹¹ Wò gwaa pwom zenì kò kyee dik Ezipte djas ne Kanan: ye nabee boo mezuk. Tin bebhaab binaka nabaabe ne edee e dek.

¹² Dáa Zakòb nagwak náá, edee nabe e pe Ezipte e, nye boolwom bebhaab bina é kòkò esok.

¹³ Dáa be nabaatò Tóa tyee Tóa esok ebá e, Zozef e boo tel bòn nyeeeg nyel. E di'enek e mekoozi me dik Ezipte nazegu bot e mebyel Zozef.

¹⁴ Tin, Zozef eezelwom bot be ke enò Zakòb seeeg, zenò bot e mebyel me djas. Ye na be bot mekam-meten ne ebá ne bot eten.

¹⁵ Tin, Zakòb e boozetó pe Ezipte pe paa nye nake gwyé é, zenò bedhiiti bebhaab bena.

¹⁶ Be naanò myon me bot bò, tò ne ye pe del e Sisem. Be boo kedel be tò evit e Abalaam nabom ne epata é membo me bò Amòd pe Sisem e.

¹⁷ «Dáa ye nabe náá, ewala e Zeeb nadi kwyel esa sa nye nakék Abalaam e, ye nabe é Zeeb eebil metan me bot, bot bina moo ebupe kò Ezipte.

¹⁸ Tin, dhiiti mekoozi mesis nàdi ààgu Zozef ò eezenò boo mekoozi kò Ezipte.

¹⁹ Mekoozi me tak naakò bot e mbyak ená. Nye naazuk bebhaab bina é elwom be ne bhel náá, be bet bò etòlò etep be neegwyé.

²⁰ Eghen tak e Moiiiz nabyel, nye nadi é nem mào motom Zeeb nakwyel ò. Nye naabaalaa bengon elél tò ndjaa seeeg.

²¹ E sok nye naalikaa e, ye nabe e esyes e mekoozi me dik Ezipte naatek nye, nye é boo zewyel nye dáa mòn'e met.

²² Tin, Moiiiz nadjek egu ne etson e bós bot e Ezipte, ye naasa náá, nye di mot mbyok dum ne elii be ne esesee be.

²³ Dáa nye nadi nye moo ne membu mekam-mená e, Moiiiz e boozeké náá, é gokaa e náá, pookotó kebee bòn nyeeeg bot dhaad mbyak Yisalaél.

²⁴ Tin wə gwaa nyε zεbee dhiiti mot kyee dik Ezipte é zuk ngət tə ləə. Nyε é zεkem mot nadi zukaa wə, é ghεm tak, nyε eezεgə mot dεl ε Ezipte tak.

²⁵ Nyε nadi é gek náá, bən nyεεg bot ε Yisalaεl nadi gu náá, ye nabε ε dum nε nε ε, Zεεb naawaaa pεk bε ekwom. Tin, kaa bela ε náá, bε nabaagu.

²⁶ Yii myen tak, nyε eezεbaatə pε dāa ləə, nyε ka bela ε bot ε Yisalaεl bεbá é duu pak'əə, nyε é boo zεsuu εbee bε, nyε neebulal εgwakel pak ə. Nyεy náá: “Bεwεn, bi ε bən nyεεg, étep ye bi di genel pak'en?”

²⁷ Tin, mot nadi zuk məə sə eezεləə Moiiiz mbee mεkpa, nyεy náá: “Ezε djε wə boo ekukuma wə ne di tetεp kə les?”

²⁸ Wə kwyεl ε wə neegə mε dāa wə nagə mot Ezipte koko ε?”

²⁹ Dāa Moiiiz nagwak mεkpa menek ε, nyε boo zεkaab kedi pε kyee dik Madian. Penek ε nyε naabya bəə ba.

³⁰ «Membu mεkam-mεná bhii tak, pε tə kyee bəs besyε di ààbε nε mēdii ε é ngwoob εtsok ε Sinayi, fofop ngət zokatuula Moiiiz pε tə ngel du tə εkpak.

³¹ Nyε naadjoka é εbee mbi yenek mεvyεkεlε mε nyε natelaa ε. Tin, esok nyε nadi sa étep nyε neebεe εnyəεpe é ngwoob ε, wə gwaa nyε zokazεgwak gwood ε ghεɲ é ke náá:

³² “Ye é mam Zεεb bεbhaab bə, Zεεb ε Abalaam, Zεεb ε Izak nε Zakəəb.” Gbegbaagba nε bwoo, nyε nabε ààkadjheebal εgwyák pε yiizaag.

³³ Tin, Ghεɲ eezεke nε nε náá: “Disa mεpapa mə, etεε náá, di wə di'aak é di na Dεε.

³⁴ Mee bee dāa bε di zuk bot ε mbyak'am pε kyee dik Ezipte ε, mε eεgwak etsim bəə, é di'enek ε mε zyε zεpεk bε. Deenek, Tóa, mε kwyεl ε mε lwom wə pε dik Ezipte*.”

³⁵ «Ye é Moiiiz tak ε bot ε Yisalaεl nabyen, é lóo mεkpa náá: “Ezε djε wə boo ekukuma, nε wə di tetεp kə les?” Zεεb eedhis nyε tyee kukuma nε pεkel-bot, Zεεb dum nε fofop nalyaal nyε nyel tə gel εkpak.

³⁶ Ye é Moiiiz ε nawyisal bəə Yisalaεl kə dik Ezipte, nε endem e mεbwala mε nyε nadi sa kə dik tak ε, pε boo Dii Mεsən na Təəbelaa, nε tə kyee bəs besyε di ààbε nε mēdii ε tə membu mεkam-mεná.

³⁷ Ye é Moiiiz tak ε nabaake nε bəə Yisalaεl náá, “Zεεb ε waadhis bin ngooel-mεkpa mε dāa mam, nyε aadi é mot dhaad mbyak en.”

³⁸ Baabela náá, é sok bən Yisalaεl nadi esεga tə kyee bəs besyε di ààbε nε mēdii ε, ye é nyεy é nadi tyaa pak bεbhaab binaka nε fofop nadi elii nε nε pε kə εtsok ε Sinayi ε. Nyε naabela mεkpa mε tsik ε Zεεb, étep nyε neezεgoola mena ye ε.

³⁹ Tin, ye ka bela náá bεbhaab bina nabaagwak nyε. Bε naabyen nyε, dāa bε ka kwyεl ε εsik pε Ezipte ε.

⁴⁰ Bε naalεε nε Alən náá: “Sa bis bεzεεb di kεsok bhwoob'es ε, etεε náá, bis ààgu sa sεε nε Moiiiz mot wyisal bis tə Ezipte ə.”

⁴¹ Tin, wə gwaa bε zεlul məə ngom ngəmbε e di zεεb, bhii tak bε eezεgə zεεb tak buwa. Tin, bε eezεbəl εbyon nε mεmyaala εbuεpe dum nε sa bε nalul bəə bε εmet é.

⁴² E di'enek, Zεεb eezεliig bε kon, nyε eezεbet bε bε duwal ekwyikwyen tə gwoo. Etep tak sael ε dāa di kwyala tə mεkana mε bεngooel ε mεkpa ε Zεεb náá:

“Bot ε dhaad mbyak eYuda,

ye é mam ε bi nadjε ebuwa é βetit nε bεdhiiti mbi ebuwa,

é membu mεkam-mεná mena nadika tə kyee bəs besyε di ààbε nε mēdii ε.

⁴³ Aàbε! Gunaa, bi naabεp pεt ε zεεb Molok,

nε εkpaka-kpaka kwyikwyen zεεben Lefan!

Bεzεεb binək, bi nakpak bε étep bi needuwal bε.

E tεp tak ε di náá, Mε waakyeed bin dhaa ghaada Bhabhilən‡.”

* 7:34 Ewy 3.1-10 † 7:37 Med 18.15-18 ‡ 7:43 Amə 5.25-27

⁴⁴ «Pe tɔ bal, bebhaab binaka nadi é ne pet na Dee e Zeeb be nawa ebup e mekana di lii etep ee ebhenj e. Ye nasael e dáa Zeeb ne lee Moiiiz e, etee náá, nye naake ne Moiiiz náá, nye zoo sum e ezel wat ne yii nye nabee e.

⁴⁵ Deenek e pet na Dee e Zeeb tak nalik ne bebhaab bina ne bot naka du yɔɔ bhis ɔ. Ye nabe e Zozuwe dulel loɔg'ɔ be ne bot be naadek medhik me bot e membyak me Zeeb nadi é sɔ bekum e tak kɔ esu e lo. Pet na Dee e Zeeb tak nadi kekum esok Dhavid nadi mekoozi e.

⁴⁶ Tin, Dhavid naabela mbee bhwoob emis e Zeeb. Nye é boo zewaab náá, Zeeb gek nye gonj etep nye neesum ndjaa Zeeb bedha e Zakɔɔb.

⁴⁷ Tin, Salomɔn naka sum nye ndjaa.

⁴⁸ Bela náá, Zeeb Mekaake àadi tɔ mendjaa me Zumal bot. Dáa ngooel-mekpa e Zeeb nalae náá:

⁴⁹ «Eko e, boo mekoozi me, Ghenj lee e deenek,

bɔs e, di meɔ me di nyal ɔ.

Ye é yaa kwaambi ndjaa biyɔ aakosum me ye é?

E yaa di me aakwak e di?

⁵⁰ Ye tok mam nasa ye ne meɔ mam met eS?»

⁵¹ «Biyɔ bot e maa-elɔ, bot e di náá, elyem ne meɔ men eezediyaal dum ne ndjóol e Zeeb di djóo bin e. Bi e ne maa-elɔ dum ne Sisim na Dee! Bi e dáa bebhaab bin!

⁵² Baa bengooel e mekpa me Zeeb bebhaab bin nadi àatiigal? Be naagó bot e nazy e ne bhaadal náá, Mot Epiki ngɔt epezye e. Ye é nyey e bi naka nye, ne egó e nye.

⁵³ Biyɔ bot e efofop nadj e etsi e Zeeb ɔ, bi nabaaduwal ye!»

Esyee e Etien

⁵⁴ Dáa bot e boo kwan eYuda nagwak deenek e, be naazekpaa lyem, ne ekwaal e metsok kɔ lo e Etien.

⁵⁵ Tin, nyey «tɔɔ» ne Sisim na Dee tɔ le, nye eezeben mis pe eko, gwyák tɔ gwoo. E di'enek nye eezabee mekas e Zeeb, zenɔ Yezu Klisto tetel pe mɔ eghenj e Zeeb.

⁵⁶ Tin, Etien eeke náá: «Me epebee gwoo mbek, Seenjele Mɔn Mot tetel pe mɔ eghenj e Zeeb.»

⁵⁷ Be eezetsim elyelepe, bhii tak be eezediyal meɔ, bɔ djas eewyis kaab, zeduma nye é nyel.

⁵⁸ Be eezetɔ ne ne pe bhis del, tin, be moo zebyaal nye ne mekok etep be neegó nye. Wɔ gwaa betyaases zokadj e ekaad bɔɔ ne dhiiti mɔɔ ngbaaz din e le nabe é Sɔl, nye baal be ye.

⁵⁹ E sok be nadi é wus nye ne mekok e, Etien nadi ye é é djaala náá: «Ghenj Yezu, nɔɔa sisim yam!»

⁶⁰ Bhii tak, nye eezekwy e mebonj si, nye eezetsim elyelepe náá: «Ghenj, nàkela syem'ak kɔ lo!» Bhis nye nake deenek e, nye eezesil eswos.

8

¹ Sɔl naamyaal esyee e Etien.

Sɔl eezuk bot e zeeɔga mendjaala

E dwoo tak wat e mezuk me bot e zeeɔga mendjaala Yeluzalem nakan. Bot djas nadi dum konj ne Zeeb ɔ naazewyeeza tɔ pe kyee dik Yude, ne pe Samali. Tin bot e lwoma e nazokalik.

² Besosoob é boonɔ muu e Etien kedel, wɔ gwaa be zedje nye ebupe.

³ Sɔl nadi sa meghaaz etep eke waaz ezeɔga mendjaala. Bhii tak, nye nadi tɔ mendjaa ne mendja kemet botom ne boa nadi dum konj ne Zeeb ɔ, é kokɔɔl be é mbok.

Filip epegoola Mbee Bhaadal pe mel me Samali

⁴ Bot e nawyeeza ɔ djas, nadi kemel e mel kegoola Mbee Bhaadal.

⁵ Filip eezetɔ pe boo del e Samali, tin, nye eezeni é lyo bot e del dum ne Mesia.

⁶ Bot e del djas nadi gwak etep ee Filip nalεε be ε ne lyem wat, tɔ medjek ne ε bee ε endem e mebwalα nyε di sa ε.

⁷ Deenek, embee esisim nadi wyis tɔ membεl ε εbo ε boo etsim. Tin, dɔɔ ne bεte ne bot ε nazesɔɔb ɔ ne bot edjam nadi tsak.

⁸ Deenek, bot naadyeebamyaala εbuεpe kɔ del ε tak.

⁹ Dhiiti mot din ε lε nabε Simɔŋ, nyε naaloobe di sok kɔ del ε tak. Nyε nasa mεvyεkelε bot ε del Samali nadi djodjoka ε. Nyε nadi kwyel εlyaal ε naanye ε yε ngek mot.

¹⁰ Tin, mengbaaz djas ne eboo bot, nadi duwal nyε εbuεpe. Bε nadi eke ε nάά: «Mot'ak ε ne mebwalα ε Zεεb, yii di djɔɔaa “boo mebwalα ε”.»

¹¹ Bε nadi gwak nyε εbuεpe, etεε nάά, nyε eeloozyε ne sa nάά, bot gheedjoka mesa me mεvyεkelε mε.

¹² Tin, dάa bε namyaal Mbεε Bhaadal Filip nadi lεε bε dum ne εyon ε Zεεb ne dum ne Yezu Klisto ε. Tin, bε naazεduwa Zεεb botom ne boa.

¹³ Dɔɔ ne Simɔŋ nyεy εmet naadum kon ne Zεεb. Nyεy pe zokaduwa Zεεb, nyε nadi ε ngwoob ε Filip, nyε nabεε ε djodjoka εbuεpe esok nyε nadi ε bee endem e mebwalα mε nadi ε sael ε.

¹⁴ Dάa bot ε lwoma nakum pε Yeluzalem ε, bε eezεgwak nάά, bot ε Samali naazemyaal mεkpa mε Zεεb, ε di'enek bε ε boozεkyeed bε Pyεed bε ne Zan.

¹⁵ Dάa bε nakakum pε Samali ε, wɔ gwaa bε zεdjaala bot ε nazedum kon Zεεb ɔ Zεεb, εtεp bε neebela Sisim na Dεε.

¹⁶ Bε nadjaala deenek ε etεε nάά, Sisim na Dεε nabε ε, nyε dinaa ko sul-sulak kɔ mot ngɔt. Bε zo duwa Zεεb ε tɔ medii ne din ε Ghεŋ Yezu.

¹⁷ Tin, Pyεed bε Zan eezεkel bε membɔ, bε eezεbela Sisim na Dεε.

¹⁸ Dάa Simɔŋ nabεε nάά, bot ε di dum kon ne Zεεb ɔ naadjεaa Sisim na Dεε esok bot ε lwoma nakel bε membɔ ε, nyε eezεdje Pyεed ne Zan epata.

¹⁹ Nyεy nάά: «Djeka dɔɔ ne mam pe mebwalα mε tak, etεε nάά, bot ε mε aagheekel membɔ kɔ lɔɔ ɔ neebela Sisim na Dεε.»

²⁰ Tin, Pyεed eezεbɔɔza ne ne nάά: «Beta nάά, wɔy ne epata bɔ bi pulel, etεε nάά, wɔ gek ε nάά, ekεε ε Zεεb bɔmaa ε ne epata!

²¹ Wɔ tok ne ekεε waako bela belaa di tɔ tεp'ak, etεε nάά lyemɔ tok piki ε mis mε Zεεb.

²² Deenek swoola embee esiiza bɔ, da wɔ ε djaala Ghεŋ, nεghu nyε ε ne ghwyil epel wɔ εtεp mbi esiiza bɔ binek.

²³ Etεε nάά, mε eebee nάά, lyemɔ ε “tɔɔɔ” ne embee esesεε, e di'enek, wɔ moo ε kwom mesyem.»

²⁴ Tin, Simɔŋ eezεke ne Pyεed bε Zan nάά: «Biɔ bε εmet djaalaka Ghεŋ εtεp'am, etεε nάά, sa bi ke ε needi āasaεl ne nam.»

²⁵ Bhis bε nazebaŋa bot etεp binek dum ne Yezu, ε εlyo ε bot ne mεkpa ε Ghεŋ ε, tin bot ε lwoma binɔk bεbá eezεsik pε Yeluzalem. Ze ε ze bε nadi goola Mbεε Bhaadal pε kɔ bεte ne mεl mε Samali.

Filip eeboma ne dhiiti boo kukuma dik Etsopi

²⁶ Dhiiti fofop ε Ghεŋ eezεke ne Filip nάά: «Wyεla da wɔ ε tɔ pε kyε bɔs, pε ze di dus pε Yeluzalem ε tɔ pε del ε Ghaaza ε, ze di dhaa tɔ bal.»

²⁷ E di tak wat, Filip eezεghεε nyel tɔ. Tin, ε ze, dhiiti mot eezεtuula, mot tak nabε mot di āabe ne ghwyil εbá ɔ, yii dik Etsopi. Nyε nabε ε boo kukuma, mesa me nabεε, εbaal epata ne esa djas ε Kandase, moma di mεkoozi mε Etsopi ɔ. Nyε nazyε pε Yeluzalem ε zεduwal Zεεb.

²⁸ Tin, nyε nadi sik pε del ε lε. Nyε nadi ε ndiindel kɔ mbem mε yaaga di dul ε, nyε nadi laa mεkana mε ngoolel-mεkpa ε Zεεb Ezayi.

²⁹ Tin, Sisim na Dεε eezεke ne Filip nάά: «Tɔa pε paa mbem diak.»

³⁰ Tin, Filip eezetó kaab pe mot tak nadi e, nye ka gwak e mot'enok é laa mekana me ngooel-mekpa e Zeeb Ezayi. Filip eezedji nye náá: «Wó ne gu sa mekpa me wó di lan'enek di kwyel elee?»

³¹ Mot'enok eezebóza náá: «Me aagu ye dáa, mot e di ààlyaal me o?» Tin, neezedjoo Filip nye zedisi é ngwoobe kó mbem.

³² Pes di Ekwyala e Zeeb nye nadi elan e na be é yak:
«Nye nadi é dáa maa taa di tóaa ne ne ketsakaa e,
dáa maa bhata di ààtsim sok bhwoob bot e di tsik nye mya o.
Nyey nuub mediba.

³³ Nye naadhuselaa, ààbe ne mot kem nye.
Eze aakwak elii ne bedha be?

Etee náá, be naatsaal melu me tsik'e kó bós*.»

³⁴ Tin, kukuma yenok e boozeke ne Filip náá: «Me pe djaala ne nò, leea me, kó esu eze ngooel-mekpa e Zeeb di lii deenek? Nye lii e kó esu e le met hooo kó esu e mot sis?»

³⁵ E di'enek, Filip eekan elii ne ne dum ne pes mekpa me Ekwyala e Zeeb nye lan e, nye moo tin é lee nye Mbée Bhaadal e Yezu.

³⁶ Be eezegoola tó, ze be nadi é tó yóbo e, wó gwaa bekum é dhiiti di nadi ne dii e. Kukuma yenok ezeke náá: «Bee medii, eyé di lu náá, me duwa Zeeb?» [

³⁷ Filip ezeke ne ne náá: «Wó myaal ne lyemo djas o, wó é ne ghwyil e duwa Zeeb.» Tin, mot'enok eezebóza náá: «Mee myaal náá, Yezu e Mòn Zeeb.»]

³⁸ Tin, nye ezeke náá, yaaga tyaa, bhii tak, be ne Filip eezesul tó dii, wó gwaa nye zeduu nye Zeeb.

³⁹ Dáa be naka see tó dii é, Sisim e Ghen eezedis Filip é mis me kukuma tak, nye moo tin, àakabee Filip. E di'enek nye ezeekpaa tó ye pe paa nye nadi é tó e, ne boo memyaala.

⁴⁰ Filip ka ketuula ye é pe del e di djóoaa Azot o, nye moo tin é tó kegoola Mbée Bhaadal, mel ne mel djas. Nye nadi dhan e kekum pe ghaada Seezale.

9

Eliig e lyem e Sol

¹ Eghen tak, mesa e Sol nabe e etiig ne ewun e egó e bedjekel e Ghen. Wó gwaa nye zetó kebee boo ghaa-Zeeb,

² bhii tak nye ezeewaab mekana me di edje nye ze, nye neekebee mendjaa me mendjaala me eYuda di pe ghaada Dhamas e. Nye nasa deenek e neghu nye waabela boa ne botom e di du Ze e Ghen étep nye neemet be, da nye é sik ne nò pe Yeluzalem.

³ Dáa nye nadi nye dinaa é ze é etó e, nye nadi é nye moo kunaa ne ghaada e, kaseka e, dhiiti ngel eezedus tó gwoo, yee zekaal nye.

⁴ Wó gwaa nye zeduma si, bhii tak nye ezeegwak gwood wat é ke ne ne náá: «Sol, Sol, étep ye wó di tiig me?»

⁵ Nye eezedji náá: «Wóy é ze, Ghen?» Tin gwood yenek ezeebóza náá: «Ye é mam Yezu wó di tiig o.

⁶ Deenek, wyela, da wó é ni tó ghaada, tin be waalee wó sa wó di egoka ne esa e.»

⁷ Bot e nadi kesama wat ne Sol o zokazetyaa, àalóo ekpa e wat. Be nadi gwak gwood, tin àabee mot.

⁸ Tin Sol eewyel, nye ezeabee mis, ka bela e náá, nye àakabee. Be eezemet nye é mbó tó ne ne pe Dhamas.

⁹ Melu melel naadhaa nye, nye àakabee, tin nye nadi é ààde edee ne medii.

¹⁰ Pe kó ghaada Dhamas, ye nabe e ne dhiiti djekel ngot din e le nabe Ananias. Ghen zokazetuula nye tó sisim, nyey ne ne náá: «Ananias!» Nye ezeebóza náá: «Bee me Ghen.»

* 8:33 Eza 53.7-8

¹¹ Ghen eezake ne ne náá: «Tóa nenak yak pe gba di djóoaa “piki e”. Pe to ndjan e Yudas, djia dhiiti mot del e Talase, din e le e Sol. E di mena di nenak'aak nye é pe djaala Zeeb.

¹² Tin, to dyam'e nye eebee dhiiti mot ngot din e le e Ananias é ni to ndjaa étep ekel nye membo, mis me neebenjel-benela sis.»

¹³ Ananias eezebóza náá: «Ghen, bot ebupe eedyeebalii ne nam ko esu e mot'ak, dum ne bete ne embee etep é nye di sa, ne Bot bo na Dee pe Yeluzalem e.

¹⁴ Deenek, nye zye wak é ne eghen boo ghaa-Zeeb nadjé nye é étep emet bot djas di edjaala ne din e lo e.»

¹⁵ Tin, Ghen e booke ne ne náá: «Tóa, etee náá, me eetó mot tak étep nye neetó kegoola din e lam pe daa bot e membyak mesis ne bemekoozi mao, zenoo bot e mbyak Yisalael.

¹⁶ Mam me emet me waalyaal nye mezuk djas nye aazuk ko esu e din e lam e.»

¹⁷ Tin, Ananias eezetó. Nye eezeni to ndjaa tak, bhii tak nye eezekel Sol membo, nye eezake ne ne náá: «Sol, mao nyaag'am, Ghen Yezu mot tel wo nyel é gba pe ze wo di zye é, lwom me, étep wo neebaazebee beea sis da wo lwoodel ne Sisim na Dee.»

¹⁸ E di tak wat, dhiiti mbi esonok tyee epapa eezekwyit é mis me Sol, tin, nye moo tin e é baazenyaasok. Nye eezewyel é yenek, nye eezeduwa Zeeb.

¹⁹ Bhii tak nye eezede edee, nye eezebela ghwyil.

Sol epegoola mekpa e Zeeb pe Dhamas

Sol zokazekpaa ba melu e di wat be ne bedjekel e nadi pe Dhamas o.

²⁰ Aakoboya deenek, nye moo tin é goola mekpa e Zeeb pe to mendjaa me mendjaala me eYuda náá, Yezu e Mon Zeeb.

²¹ Bot e nadi gwak nye o djas nadi djoka, tin, be é boo di é dji náá: «Ye tok mot'ak nadi tiig elyelope bot e nadi tuwal din e Yezu o pe Yeluzalem e? Wo ke e náá, nye aazyé wak e étep ezemet be nye neesik ne noo pe daa boo beghaa-Zeeb.»

²² Tin, melu djas, egu e Sol nadi é ghee ne ghee to mbi melyo me nye nadi lyo e. Eyuda ee nadidi pe Dhamas o, nabe aakabaabe ne ekpa e bulal nye esok ne nadi é pes mesuk me di lyaal náá, Yezu e Mesia e.

²³ Ba melu bhii tak, wo gwaa eYuda djas zokagwakel étep be neegó Sol.

²⁴ Tin, Sol eezegu boob'ó. Be nadi ebaal ebe e eniel e ghaada mwos ne pum, étep be neegó nye.

²⁵ Tin, é pum, wo gwaa bedjekel be zokanoo nye, to ne ne, étep ekwyeeeg nye pe yii kyee peeb ghaada to dghan.

Sol pe Yeluzalem

²⁶ Daa nye na kum pe Yeluzalem e, wo gwaa Sol zokazegék eseege be ne bedjekel. Boo djas nadi é ne bwoo, etee náá, be nábaadi myaal enyope náá, nye nadi é djekel ne tseetse.

²⁷ Tin, Bhaalnabhas e boozenoo nye, to ne ne pe daa bot e lwoma. Nye eezebaña be daa Sol naboma ne Ghen é ze e, ne daa Ghen nalii ne ne e. Nye eebaazelee be mbi meghaaz me Sol nadi lyo bot ne din e Yezu pe Dhamas e.

²⁸ Kana ewala elenek, Sol e boo zedi be ne be noo. Nye nadi ekepe to Yeluzalem djas, é goola Mbée Bhaadal ne ebwaalel djas ne din e Ghen.

²⁹ Nye nadi é lii ne eYuda e di lii, lii Ghelek o, nye nadi suu meso be ne be noo, ghuna boo nadi esaa egó e nye.

³⁰ Daa bon nyeeeg nagwak náá, be nadi kwyel egó nye é, be eezetó ne Sol pe ghaada Seezale, étep be neekkyeed nye pe ghaada Talase.

³¹ Zeege bot e mendjaala nadi é to egwyem ko kyee dik Yude, Ghalile ne Samali djas. Be nadi é be eezelyel to edum e konj ne Zeeb, be nadi é to tsik egwak e Ghen. Zeege bot e mendjaala nadi é bok ebok ne ebok, etee náá, Sisim na Dee nadi kwyee be.

Tsik e Enee

³² Pyeed mot nadi kɔ kyee dik tak djas ɔ zokazetɔ dhiiti dwoo pɛ dɔ́a bot ɛ di dum kon nɛ Zɛɛb ɔ, nadidi pɛ dɛl ɛ Lidha ɛ.

³³ Wɔ gwaa nyɛ zɛbela dhiiti motom din ɛ ɛ lɛ nabɛɛ Enee. Nyɛ nabɛ ɛ nyɛ eesa membu metɛn nɛ elɛl ndjaasi, etɛɛ nɔ́a, ye nabɛ ɛ nyɛ eezesɔɔb.

³⁴ Pyeed eezɛke nɛ nɛ nɔ́a: «Enee, Yezu Klisto eetsik wɔ! Wyɛla da wɔ ɛ koobal gonɔ.» Ka sɛka ɛ, Enee eezɛwyɛl.

³⁵ Bot ɛ ghaada Lidha djas nɛ bot ɛ kyee bɔs bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ Saalɔn naabee nyɛ, wɔ gwaa bɛ zokaliig elyem du Ghɛɲ.

Dɔ́lkaɛ eegomelaa

³⁶ Pɛ kɔ dɛl ɛ Jafa ye na bɛ ɛ nɛ dhiiti moma nadi dum kon nɛ Zɛɛb ɔ, din ɛ lɛ nabɛɛ «Tabita» din ɛ tak kwyɛl elɛɛ ɛ «Dɔ́lkaɛ», esuk ɛ tak lɛɛ «kwyye». Melu djas mɛsa mɛ nabɛɛ, ɛsa enɛm ɛ sa, nɛ ɛkwyye ɛ bɛdjɛl ɛ bot.

³⁷ Eghɛɲ tak wɔ gwaa nyɛ zɛbɛ, bhii tak, nyɛ eezɛgwyɛ. Bhis bɛ nagwyii muu ɛ, wɔ gwaa bɛ kɛnɛg ye tɔ dɛɲ, pɛ ɛko tɔ ndjaa.

³⁸ Bɛdjɛkel ɛ nadi pɛ Jafa ɔ naagwak nɔ́a, Pyeed nadi ɛ pɛ Lidha, ye nadi ɛ ɛkunaape nɛ Jafa. Bɛ eezɛkyeed bot ɛbá nɛ bhaadal yak: «Bis eedjaala nɛ nɔ, lela ɛzyɛ kaab pɛ yesɔ.»

³⁹ E di tak wat Pyeed eezɛghɛɛ nyɛl tɔ bɛ nɛ bɛ nɔɔ. Dɔ́a bɛ nakum ɛ, bɛ eezɛdul nyɛ tɔ dɛɲ, pɛ ɛko tɔ ndjaa. Bɛ kus ɛ boa djas eezɛtiila pɛ dɔ́a lɛ nɛ mɛgwyɛ, bɛ moo tin ɛ liial nyɛ ekuwa nɛ endjookuwa ee Tabita nalat esok nyɛ nadi nyɛ dinaa nɛ tsik ɛ.

⁴⁰ Pyeed eezɛwyisal bot djas pɛ kel, e di'enek, nyɛ eezɛkwyt mɛboɲ si ɛ djaala. Bhii tak, nyɛ eezɛliigel pɛ muu nadi ɛ, nyɛ eezɛke nɔ́a: «Tabita wyɛla!» Nyɛ eezɛbɛɛ mis, tin, dɔ́a nyɛ na bee Pyeed ɛ nyɛ eezɛnɔɔ nyɛl disi.

⁴¹ Pyeed eezɛmɛt nyɛ ɛ mbɔ ɛtɛp ɛkyee nyɛ, nyɛ neewyɛl. Bhii tak, nyɛ eezɛdjɔo bot ɛ di dum kon nɛ Zɛɛb ɔ nɛ bɛkus ɛ boa, nyɛ eezɛtɛl bɛ nyaa nyɛy nɛ tsik.

⁴² Wɔ gwaa bot ɛ ghaada Jafa djas zokagwak menduk mɛ tak, tin, bot ɛbuɛpe naazɛdum kon nɛ Ghɛɲ.

⁴³ Pyeed zokadi kɔ Jafa bɛtɛ nɛ mɛlu pɛ dɔ́a dhiiti mot nadi sa mɛsa mɛ ekwood ɛ bɛtit ɔ. Din ɛ mot tak nabɛ ɛ Simɔɲ.

10

Pyeed eedjɔ́oaa pɛ dɔ́a Kɔ́ɔdnɛy

¹ Pɛ ghaada Seezale, ye nabɛ ɛ nɛ dhiiti mot din ɛ lɛ nabɛ ɛ Kɔ́ɔdnɛy, nyɛ nadi ɛ kukuma tɔ lɔɔg esodja bot ɛ Lɔm di djɔ́oaa: «Mwaka esodja Itali».

² Mot tak nabɛ ɛ sosoob dɔɔ nɛ bot ɛ mɛbyɛl mɛ djas. Nyɛ nadi zezyɛ zɛɛga mendjaala bot nadi duwal Zɛɛb ɛ tak ɛ. Nyɛ nadi kwyi-kwyee bɛdjɛl ɛ bot yii bot ɛ mbyak eYuda nɛ lyem wat, nyɛ naadjedjaala Zɛɛb ɛ mɛwala djas.

³ Bhis kuku dwoo ɛ ɛwala ɛ elɛl, wɔ gwaa nyɛ zokazɛbee tɔ sisim. Nyɛ naabee popoopwon fofop ɛ Zɛɛb ngɔt ɛ zɛni pɛ dɔ́a lɛ, nyɛy nɛ nɛ nɔ́a: «Kɔ́ɔdnɛy!»

⁴ Nyɛ eezɛgwyák fofop nɛ lyem bwɔɔ, bhii tak nyɛ eeke nɛ nɛ nɔ́a: «ɛyɛ Ghɛɲ?» Fofop eezɛbɔɔza nɛ ɛ nɔ́a: «Zɛɛb eegwak mendjaala mɔ, nɛ ghwyiikwyee wɔ di kwyye bɛdjɛl ɛ bot ɛ, nyɛ ààpadjisa wɔ.

⁵ Tinaak, kyɛeda bot pɛ Jafa bɛ neekɛ djɔo dhiiti mot nɛ din ɛ Simɔɲ, mot nagetaa Pyeed ɔ.

⁶ Nyɛ di ɛ pɛ dɔ́a dhiiti mot di sa mɛsa mɛ ekwood bɛtit ɛ, din ɛ lɛ Simɔɲ, ndjan'ɛ ɛ ɛboɲ ɛ boo dii mɛsɔn.»

⁷ Dɔ́a fofop nadi ɛ lii nɛ nɛ ɛ natɔ ɛ, Kɔ́ɔdnɛy eezɛdjɔo bot ɛ mɛsa mɛ bɛbá, nɛ ngɔt pak esodja eedii sa mɛsa pɛ daa lɛ ɔ, mot nadi sosoob ɔ.

⁸ Nyɛ eezɛbanja bɛ etɛp ee nadhan ɛ djas, bhii tak nyɛ eezɛlwom bɛ pɛ Jafa.

⁹ Djɛmɛn tak, bɔɔ ɛ ze, bɛ moo kunaa nɛ Jafa. Pyeed eezɛbyet kɔ ɛko ɛ ndjaa, kuku mwos kɛdjaala Zɛɛb.

¹⁰ Tin, za eezesa nye. Dáa be nadi é djaab nye edee ε, nye eezedjem dyam.

¹¹ Nye eezεbee gwoo é beηel, dhiiti sonok é sul: siaa tak dáa boo poba meta é megho me tak ená, esul é bos.

¹² Tó tak ye nabεε ne betit é di kekó meko mená o, betit ε di ne epapa o, ne membi me enen djas.

¹³ Dhiiti gwood é zεke ne ne náá: «Wyela, Pyεed, góa da wó é de!»

¹⁴ Tin, Pyεed eezεboza náá: «Ohoo ààbe! Gheη, etεε náá, me dinaa ààpaakode sok esa e tsi ne esee mendi.»

¹⁵ Gwood'enek eebaazεgek, é ke náá: «Nàbeea sa mendi sa Zεeb ke náá ye é dεε ε.»

¹⁶ Ye seε deenek tyee esok elél, bhii tak, siaa tak eezεbyet tó gwoo.

¹⁷ Tin, Pyεed moo zedji sa dyam tak nadi kwyel elεε ε. Ghuna, é ewala ε tak ε, bot ε Kóodney nalwom o nadi dji bot étεp ε gu ndjaa Simon nadi tó tak ε. Ye ka bela ε be moo é eniel ε peeb.

¹⁸ Be eezεdjóo, bhii tak be eezεdji náá: «Simon, mot nagetaa Pyεed o die wak ee?»

¹⁹ Ye na bela Pyεed dinaa kuku esiiza dum ne dyam nye nadjem ε. E di'enek Sisim na Dεε eezεke ne ne náá: «Gwaka, bot elél epesaa wó.

²⁰ Wyela, sula da wó é tó bi ne be náo sama ààbis sonok, etεε náá, mam ε lwom be.»

²¹ Pyεed eezεsul pe bot ε tak nadi ε, nye eezεke ne náo náá: «Mot bi di san o ye é mam. Bi zye étεp ye?»

²² Be eezεboza náá: «Ye é Kóodney, kukuma tó loog esodja eLom ε lwom bis. Nye é mot epiki, nye ne duwal Zεeb zεbela náá, eYuda djas ne kwyel nye. Fofop ε Zεeb ngot lwom nye é, nye lee wó náá, “wó tó pe dáa le étεp wó neeke lee nye len wó di ne ye é.”»

²³ Tin, Pyεed eezeniigal be tó ndjaa, bhii tak nye eezεdje be e di é mendjek.

Tó melem, be eezεtó be be náo, bedhiiti bot ε Jafa zokakεkyeed be.

²⁴ Bhis elu ε tak, be eezεkum pe Seezale. Kóodney nadi bwood nye be ne bot ε mebyel me djas, ne besó be nye nadjóo o.

²⁵ Dáa Pyεed nadi nye moo kwyel ε ni ε, Kóodney eezεboma ne ne. Tin, nye eezεmalal si, étεp nye neeswos nye ne duu.

²⁶ Tin, Pyεed eezεwyel nye, bhii tak, nye eezεke ne ne náá: «Wyela, etεε náá, mam pe me ε mot dáa wóy.»

²⁷ Tin, bóo kuku elen be ne Kóodney, nye eezeni pe tó ndjaa, e di zukamwaa ne mot nazesεga o.

²⁸ E di'enek, nye eezεke ne náo náá: «Bi ne gu náá, mot dhaad mbyak eYuda ààgoka ne ebeya esó, neghu, etó tó mendjaa me bot ε membyak mesis. Deenek, Zεeb eelyo me náá, ye ààgoka náá, me bee mot dáa mot mendi, neghu dáa mot di ààgoka ne Tóa pe dáa le o.

²⁹ E tep tak ε di náá, dáa bi djóo me ε, me é boozye ààbyen. Me kwyel ε me gu tep bi djóo me kó esu ε tak ε.»

³⁰ Kóodney eezεboza náá: «E moo mos ε ne melu melél, é ewala ε elak wat, é mewala melél bii kuku dwoo, me nadi é djaala Zεeb pe ndjan'am. Ka seka e di tak wat ε, dhiiti mot ne ekaad é na kas-kas eezεtuula sok bhwoob'am.

³¹ Tin, nye eezεke ne nam náá: “Kóodney, Zεeb eegwak mendjaala mó, nye eesiiza ghwyiikwyee yó dum ne bedjel ε bot.

³² Kyeeda bot pe Jafa, étεp be neekεdjóo Simon Pyεed. Nye di ε pe dáa dhiiti mot din ε le Simon, nye sa ε mesa me ekwood betit, ndjan'ε é εbon ε boo dii meson.”

³³ E di tak wat ε me lwom bot be ke esaa wó, tin, wóó myaal εzye. Nenak, bisó djas bis ε wak é mis me Zεeb, étεp bis neegwak etεp ee Gheη lwom wó, wó zye zεlee bis ε.»

Len ε Pyεed pe dáa Kóodney

³⁴ Pyεed eezεkan elii nyey náá: «Nenak me eezegu ne tsεetse náá, Zεeb kwyεεg bot djas é tyε wat.

³⁵ Deenek, nyε kwyel ε bot djas, ye nako zo be bot ε membyak me sis, zuka ne tak ε naá, mot di é duwal nyε, ne eke to epiki.

³⁶ Tin, Zεeb naakeed bhaadal le pe daa bot ε mbyak Yisalael. Mbεε Bhaadal tak ε egwyem ne Yezu Klisto mot di Gheη bot djas o.

³⁷ Bi ne gu sa napoo dhaa sok pe Ghalile ε, bhii tak pe ko Yude djas, Zan natuud naá, “duwaka Zεeb”.

³⁸ Bi ne gu daa nyε naasεε Yezu mot Nazaret ne ghwyil Sisim na Dεε ε. Bi ne baagu daa Yezu nadi kekε bεs ε esa enem esa, ne etsik ε bot djas ε nadi si bhel ε dim mot mekoη o. Eteε naá, Zεeb nadi gyee ne ne loog wat.

³⁹ Tin, bis ε betyaases etep ee nyε nasa pe kyee dik eYuda ne pe Yeluzalem ε. Be nagó bema ko melaaba.

⁴⁰ Deenek, Zεeb eebulal nyε tsik é elu ε elεl bhis εsyee. Nyee dje nyε ghwyil elyaal nyel,

⁴¹ áakabe ne bot djas, nyε nazo lyaal é ne bisε bot ε Zεeb naloozesεε bis, bis di betyaases o. Bis naade edee ne medii e di wat, bhis Zεeb nagomal nyε bhis εsyee ε.

⁴² Nyε lwom bis ε, bis goola Mbεε Bhaadal pe daa bot ε membyak, ne elyaal naá, ye é nyey ε di mot Zεeb nasεε etep nyε neepεε, bot ε di ne tsik ne bot ε nazegwyε o.

⁴³ Bengoolel ε mekpa ε Zεeb djas naalii ko esu ε le, bε naá, mot aadum koη ne ne o waabela epelak ε mesyem me, ne ghwyil din ε le.»

Bot ε di áabe bot ε mbyak eYuda o, eebela Sisim na Dεε

⁴⁴ Bela tin Pyεed dinaa é lii, Sisim na Dεε eezεsul ko bot ε nadi gwak etep ee nyε nadi lii ε djas.

⁴⁵ Bot ε di dum koη ne Zεeb o yii dhaad mbyak eYuda nazyε be ne Pyεed o, naadiaadjoka εbuεpe. Eteε naá, be nabee naá, Sisim na Dεε Zεeb nadjε ε naasul dεε ne ko bot ε di áabe bot ε mbyak eYuda o.

⁴⁶ Eteε naá, be nadi gwak be é lii membyak mesis, ne eduwal ε menyε ε Zεeb. Tin, Pyεed ε boozεke naá:

⁴⁷ «Mena ε ne ghwyil lu bot bak nenak naá, be naduwa Zεeb to medii, daa be di naá, bee bela Sisim na Dεε daa menabelka ε?»

⁴⁸ Tin, wε gwaa nyε zelwom naá, be duu be Zεeb ne din ε Yezu Klisto. Bhii tak be eezεke ne ne naá, nyε kwyεeg ba melu be ne be nεε.

11

Tanjal ε Pyεed sok bhwoob bot zεεga mendjaala pe Yeluzalem

¹ Bot ε lwoma ne bεn nyεεg bεε nadi pe Yude o naazεgwak naá, bot ε di áabe bot ε mbyak eYuda o naamyaa pe mekpa me Zεeb.

² Daa Pyεed nasik pe Yeluzalem ε, eYuda ee nadi dum koη ne Zεeb o moo tin é byak nyε.

³ Bεε naá: «Wε eeni to ndjaa ezibo, wε eekεde edee bi ne be nεε!»

⁴ Tin, Pyεed ε boo zεbanja be medjemεdje etep ee nadhan ε djas. Nyε nalεε é naá:

⁵ «Me di ε pe to ghaada Jafa, me nadi é djaala, e di tak me eezεdjem dhyam. Me bee ε dhiiti sonok é sul pe kyee me nadi ε. Ye nabe sonok é nεηel ne boo poba, meta é megho me tak ená, é dus to gwoo sul é bεs é bhaasam.

⁶ Me eezεgwyák to tak “piii”, me kabee ε, betit di ke ne meko mená o, betit ε dik, ne betit ε di ne epapa o, zenε enen.

⁷ Wε gwaa me zεgwak gwood wat é ke ne nam naá: “Wyεla, Pyεed, góa da wε é de!”

⁸ Tin, me eezεbεza naá: “Ohoo áabe! Gheη, etεε naá, me dinaa áapaakode sok sa etsi eYuda di lu ε, dεε ne esee mendi dinaa áapaake to nuub'am.”

⁹ Tinaak, gwood'enek eebaazεgek, é ke to gwoo naá: “Nábeea sa mendi sa Zεeb ke naá, ye tok ne mendi ε.”

¹⁰ Ye sεε deenek tyee esok elεl, bhii tak siaa tak eezεbyet to gwoo.

¹¹ Tin, é ewala tak wat, wə gwaa bot elɛl zokazɛkum pɛ ndjaa mɛ nadi ɛ. Bɛ nadus ɛ pɛ ghaada Seezale, bɛ nadi esaa pɛ mɛ nadi e di ɛ.

¹² Sisim na Dɛɛ eezɛke nɛ nam náá, mɛ tó bis nɛ nɔɔ ààbem ba. Deenek, bɔn nyɛɛg bam bɛtɛn nɛ wat mɛ zye nɛ nɔɔ wak'ak ɛ kɛkyeed mɛ pɛ Seezale. Bisɔ djas bis bɛ é bis eeni tɔ ndjan ɛ Kɔɔdney.

¹³ Kɔɔdney eezɛkaada bis dáa nyɛ nabee fofop eetyaa tetel tɔ ndjan'ɛ, é lɛɛ nɛ nɛ náá: “Kyeeda bot pɛ Jafa, étɛp bɛ kɛ ɛdjóo Simɔn Pyɛɛd.

¹⁴ Mot tak ɛ waalɛɛ wə mɛpka mɛ di náá, wɔy nɛ bot ɛ mɛbyel mɔ djas ɛ waabela tsik nɛ ye é.”

¹⁵ Tin, dáa mɛ nadi mɛ moo kan elii ɛ, wə gwaa Sisim na Dɛɛ zɛsul kɔ lɔɔ, dáa ye nasul kɔɔ les é mɛkɛn ɛ.

¹⁶ Tin, mɛ eezɛtaala sa Ghɛn nalɛɛ é: “Zaɲ naduu bot Zɛɛb ɛ tɔ mɛdii, ye kabe biyɔ ɔ, bi aaduwa Zɛɛb ɛ tɔ Sisim na Dɛɛ.”

¹⁷ Deenek ɛ Zɛɛb nadje bɛ mbi ɛkɛɛ ɛ tak wat nyɛ nadjeka mena, é ghɛn mena nanyaalka Ghɛn Yezu Klisto ɛ. Mam nadi zɛ, étɛp mɛ neebe mɛso nɛ Zɛɛb?»

¹⁸ Bhis bɛ nagwak etɛp binek djas ɛ, elyem bɔɔ djas eezɛsila, bɛ moo tin é duwal Zɛɛb é eke náá: «Ye é tɛɛtɛ náá, Zɛɛb eebaadje pe bot ɛ dii ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, ghwyil ɛ swoola mɛfulu mɔɔ, nɛ yii ebela tɛtɛ tsik.»

Zɛɛga mendjaala bot ɛ ghaada ɛ Antios

¹⁹ Tsik mezuk nasɛɛ é ghɛn Etien nagóaa ɛ naasa náá, bot ɛ nadi dum konj nɛ Zɛɛb ɔ wyɛɛza. Bɛ naatɔ bataɛkum pɛ kyee dik Fenisi, pɛ ghola Siipɛɛ, nɛ pɛ boo ghaada Antios. Bela náá, bɛ nazo gegoola mɛkpa mɛ Zɛɛb ɛ pɛ dáa bot ɛ mbyak eYuda.

²⁰ Bela tin náá, bɛdhiiti bot ɛ nadi é dum konj nɛ Zɛɛb ɔ yii Siipɛɛ nɛ Silɛn ɔ naatɔ pɛ Antios. Bɛ naalii nɛ bot ɛ di ààbe bot ɛ mbyak eYuda ɔ, é goola bɛ Mbɛɛ Bhaadal ɛ Ghɛn Yezu.

²¹ Ghwyil ɛ Ghɛn nadi é nɛ nɔɔ lɔɔg wat, é sa náá, zukamwaa nɛ mot naaswoola mɛfulu mɔɔ nɛ ɛdum nɛ Ghɛn.

²² Ye nabe ɛ bot ɛ zɛɛga mendjaala Yeluzalɛm naagwak menduk me tak. Bɛ é boozɛlwom Bhaalnabhas pɛ Antios.

²³ Dáa nyɛ nakum ɛ, tin, nyɛ eezɛbee dáa Zɛɛb nazesɛɛ bot ɛ di é dum konj nɛ Zɛɛb ɔ mɛtɛl ɛ, nyɛ eezɛmyaala. Bhii tak, nyɛ eezɛdje bɛ mɛghaaz mɛ ewa lyem étɛp bɛ neewa zii ɛdu ɛ Ghɛn tɔ esosoob.

²⁴ Bhalnabas nadi é mbɛɛ mot. Sisim na Dɛɛ nɛ ɛdum ɛ konj nɛ Zɛɛb «tɔɔɔ» tɔ lɛ. Tin, wə gwaa zukamwaa nɛ mot zokamyaal ɛdu ɛ Ghɛn.

²⁵ Bhii tak Bhalnabas eezɛtɔ pɛ dɛl ɛ Talase kɛsaa Sɔl.

²⁶ Bhis nyɛ nakabela nyɛ é, nyɛ é bootɔ nɛ nɛ pɛ Antios. Tin, bɔɔ bebá naazɛdhaa tu mbu tɔ zɛɛga mendjaala mɛ tak, e di'enek, bɛ naalyo bot ɛbuepe dum nɛ ɛdum ɛ konj nɛ Zɛɛb. Ye é kɔ ghaada Antios ɛ bot ɛ lwoma nakan ɛdjóoaa sok «eKeletye».

²⁷ Eghɛn tak, ye nabe ɛ, bɛngooelɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb naazɛdus pɛ Yeluzalɛm tɔ pɛ Antios.

²⁸ Dhiiti pak'ɔɔ, din ɛ lɛ nabe ɛ Aghabis, Sisim na Dɛɛ é pem nyɛ, nyɛ eezɛni é lɛɛ náá, boo za moo aatuula kɔ bɔs djas. Bela náá, mbi za tak naasɛɛ esok Kolood nadi mɛkoozi mɛ Lɔm ɛ.

²⁹ Tin, bɛdjekɛl eezɛgwakɛl náá, mot nɛ mot ɛ waadje ye ba bim nyɛ aabela ɛ, étɛp ɛkyee bɔn nyɛɛg bɔɔ nadi pɛ Yude ɔ.

³⁰ Bɛ nasaa ɛ deenek, wə gwaa bɛ zokakyeed esa binek pɛ dáa bɛpaa ɛ eYuda, é mɛmbɔ ɛ Bhaalnabhas bɛ nɛ Sɔl.

12

Zak eegóaa, Pyɛɛd eekɔɔlaa é mbok

¹ Eghɛn tak, mɛkoozi Ellood Aghilipa moo tin é tiigal bɛdhiiti bot ɛ zɛɛga mendjaala.

² Nyey zokalwom be gó Zak mən nyεeg ε Zan ne pel.

³ Deenek, dāa nyε nabee náá, eYuda naakwyel ye é, nyε eezelwom be met Pyeed é ghen ebyon ε emapa ee di āāwaaa leviid ε.

⁴ Elood eezelwom náá, be met nyε, da be kool nyε é membok. Tin, nyε é boodje mesa me ebaal ε nyε ne medhuu mená esodja, é edhuu ε wat, ye nabε ε ne esodja ená. Nyε nadi é gek ε náá, nyε neepée nyε emis me bot bhis ebyon ε Pak.

⁵ Tin, Pyeed nadi é koola tō ndjaa membok, deenek bot ε zεega mendjaala nadi wa zii tō edjaala ε Zεeb kō esu ε le elyelepe.

Pyeed eewyiselaa é membok

⁶ Bela náá, dāa Elood nadi kwyel epεε nyε é mis me bot ε, é pum Pyeed nadi ego pak esodja ebá. Nyε nabεε kōla ne ekel e ghwooz ebá. Bebaalel ε ndjaa membok nadi é tin é sum e di bōō, é ebεε ndjaa membok.

⁷ Kaseka ε dhiiti fofop ε Ghen ngot eezetuula tin, tō dən moo tin «buweee» ne mekas. Tin, fofop eezekwyet nyε é bhaaz, nyε eezedjem nyε, nyey ne ne náá: «Lela ε djem, wyela!» Tin, wō gwaa ekel eghwooz nyε nakōlaa ne ye é membō ε zokakwyit.

⁸ Tin, fofop eezeke ne ne náá: «Bōta bhetε yō, da wō é kōl ekel e mēpapa mō.» Pyeed eezεgwak nyε, bhii tak fofop eebaaze bil náá: «Bōta ndjookuwa yō da wō é du mε.»

⁹ Wō gwaa Pyeed zεwyis tō membok, nyε moo tin é du fofop. Nyε nābe āāgek náá, etεp ee fofop nadi sa ε nabεε etεp é tsetse. Nyε nagu ε náá, nyε tō dyam.

¹⁰ Be eezedhaa sum di bebaalel yii meken, bhii tak yii bhōōba, be eezekum pε ebεε membok nasaal ne ghwooz ε. Ebé ε tak tuula ε kō ebεεε ε dεl. Ebε ε tak zokazediil nyε emet é mis mōō. Be eezεwyis, tin, be eezetiila é gba, e di tak wat kaseka ε fofop eezediib nyε é mis.

¹¹ Tin, Pyeed eezesiiza sa nasεε ε enyōpe, nyε é boozeke náá: «Wak nenak me moo bee náá, ye é tsetse. Ghen eedhis fofopε, nyε eepεk me é ghwyil ε Elood, ne mezuk me bot ε mbyak eYuda di kwyel náá, me bee ε.»

¹² Dāa nyε nazegwyak di nyε nadi ε, nyε é boozetō pε ndjan ε Maali, nyεeg ε Zan mot tak nagetaa ε «Malak» ō. Tin, betε ne bot naasega étεp edjaala Zεeb.

¹³ Pyeed eezediig é ebε ε ndjaa, tin, moma mesa ngot eezεzyε, étεp nyε neezedii ndjaa. Din ε moma tak nabε ε Lood.

¹⁴ Nyε eezεgwyak gwood ε Pyeed, nyε moo tin tō mēmyaala. Ye waagoka náá, nyε kaa dii ndjaa, nyey ka sik ε kaab kelεε bot tō ndjaa náá, Pyeed ε pε kel.

¹⁵ Be eezebōōza ne ne náá: «Wōō pe lyet!» Tin, nyε eezεbasal náá, ye é tsetse. E di'enek be eezeke náá: «Ye ε fofop'ε.»

¹⁶ Tinaak, Pyeed kuku ediig ε yenek, dāa be nakazedi ndjan ε, be eezεbee nyε, be naadiaadjoka εbuεpe.

¹⁷ Nyε eezelyak be ne mbō náá, be di gwyem. Bhii tak, nyε eezeni é lεε be dāa Ghen nawyisal nyε é membok ε. Nyee baazeke náá: «Lεεka Zak ne bedhiiti bōn nyεeg bina sa dhan ε.» Bhii tak nyε eezεwyis tō pε kyee sis.

¹⁸ Dāa mεlem nakalem ε, esodja moo tin zεezem pak'ōō. Be nadi é djinel pε pak Pyeed natō ε.

¹⁹ Elood eezelwom bot náá, be kenōō nyε, tin, be āāpakabela nyε. Be eezedji bebaalel ε ndjaa membok, tin, nyε boodje be elee náá, be gó be. Bhii tak, Elood eezetō pε kyee dik Yude, pε Seezale penek nyε naasa ba bim melu.

Esyee ε Elood

²⁰ Elood naadyeebakpaa lyem ne bot Tiid ne Sidōn. Tin, bot ε tak ε boo zegwakel náá, be tō pε dāa lε. Ye nabε ε bee gwakel ne Balastus. Nyε nadi é kukuma di é sa mesa tō ndjan mekoozi ō. Tin, be eezetō kelεε ne Elood náá, εgwakel bula be ne bot ε eghaada e tak etεε náá, edee ee bot binōk nadi dedε ε nadudus ε pε mel ε Elood.

²¹ Dáa ye nakum dwoo tak ε, Ellood eezebot kaad mekoozi me, nye eezedisiki koo boo mekoozi me. Tin, nye eezeni é lii ne náo é mis me medhuu me bot.

²² Medhuu me bot binok eezetsim náá, «Ye zeeb ε di lii, àakabe mot!»

²³ Tin, e di tak wat, wó gwaa fofop ngot ε Ghenj zokazedje Ellood baka, etee náá, nye naakwyel enáo duu di ye é Zeeb ε. Elum zokazede nye nyel, nye batagwyε.

²⁴ Ghuna, mekpa ε Zeeb nadi é goola, egoolel ne egoolel.

²⁵ Ye kabε Bhaalnabhas be ne Sol ó, bhis be nasilal lwomelo pe Yeluzalem ε, be eezesik, tin, be ka tó ε ne Zanj mot nagetaa din ε Malak ó.

13

Bhalnabas be ne Sol eezesaa étep be neetó lwomel

¹ Pe to zeegea mendjaala Antios ye nabe é ne bengoollel ε mekpa ε Zeeb, ne belyoel, ye nabe é: Bhaalnabhas, Simeyón mot nagetaa ne din ε na «dháo mot» ó, Lusius mot del ε Silen, Manaen so ε Ellood kana edhoma, zenáo Sol. Eghenj tak, Ellood ε nadi kók kó Ghalile.

² Dhiiti dwoo, é ghenj be nadi to mendjaala ne to etsi edee étep mendjaala ε, Sisim na Dee ezeke ne náo náá: «Séeka me Bhaalnabhas be ne Sol, étep be neekesa mesa me me nadjóo be étep tak ε.»

³ E di'enek, bhis be nazedjaala ne etsi edee étep mendjaala ε, be ezekele be membó, bhii tak be ezebet be, be tó.

Bhalnabas be ne Sol pe ghola Siipele

⁴ Dáa Sisim na Dee nalwom be ε, be eezetó pe ebonj Seleesi, pe be nazeni to boo eléed étep be neetó pe ghola Siipele.

⁵ Dáa be na kum pe del ε Salamin ε, be eezeni é goola mekpa ε Zeeb to mendjaa me mendjaala me eYuda. Be nadi é be ne Zanj Malak étep nye neegheekwyi-kwyee be.

⁶ Be naazεke kó pes ghola tak djas kekum pe del ε Pafós. Penek be ezeboma ne dhiiti mot mesimba me elyeeb, din ε le ε Baad-Yezu, mot dhaad mbyak eYuda nadi eke náá, nye é ngoolel-mekpa ε Zeeb ó.

⁷ Nye nadidi é pe dáa kukuma del, din ε le ε Seedgyus Polus, nye nadi é mot etselal. Wó gwaa mot tak zedjoo Bhaalnabhas be ne Sol, etee náá, nye nadi kwyel egwak mekpa ε Zeeb.

⁸ Tin, to dhaad mbyak eghelek, Elimas kwyel ε le ε: «Mot mesimba me elyeeb». Nye eezeni é suu meso ne náo, nye moo tin é saa náá, kukuma nádum konj ne Zeeb.

⁹ Tin, Sol mot nabaadi é djóaaa Pól ó, moo tin «táoó» ne Sisim na Dee, nye eezegwyák nye «kpεεε».

¹⁰ Bhii tak, nye ezeke náá: «Mot mekonj ne embee esa, mao dim mot mekonj, mot byen embεε esεεε! Wó aanákwaaboo kat elet ε mεze ε Ghenj e!»

¹¹ Nenak, gwaka: Ghenj ε waadjε wó baka, wó waabe edhim, wó aanákabaabee mekas me gwyes é ba bim melu.»

E di tak wat, mis ε Elimas eezedipel, nye moo tin to ghooghom: Nyee moo tin bako-bako é liigel é gwyák é mengwoob djas, nye nadi esaa mot, étep nye neemεt nye é mbó, étep ε lyaal ε nye ze.

¹² Dáa kukuma nabee sa nadhanj ε, nye eezedum konj ne Zeeb, etee náá, ye nabεε mεlyo naadyeebakwyesa nye to lyem εbuεpe.

Pól be ne Bhalnabas pe Pisidi kó ghaada Antios

¹³ Pól be ne bot ε sama ye eezeni to boo eléed pe Pafós, bhii tak be eezetó pe Panfili kó ghaada Pεedje. E di'enek, Zanj Malak ε boo zelik be, sik pe Yeluzalem.

¹⁴ Be eezedus Pεedje, goola tó pe Pisidi kó ghaada Antios. Dwoo saba, be naazeni to ndjaa mendjaala me eYuda, be eezenáo mεnyel disi.

¹⁵ Bhis be laa to mekana me etsi ne yii bengooel e mekpa e Zeeb e, ekukuma e ndjaa mendjaala me eYuda e boolwom bot be, be lee ne naa naa: «Bon e nyeeeg, bi e di ne etep elii ne bot e zeeega etep ye needje be meghaaz ne zii o, bi e ne ghwyil e lii nenak.»

¹⁶ Tin, wo gwaa Pol zewyel, nye eezesa dhiiti tseja ne mbo be di gwyem, nye eezeke naa: «Biy bot e Yisalael, ne biy bot e zye e mendjaala mena zedjaalaka Zeeb'ak gwakeka me!

¹⁷ Zeeb bot e mbyak Yisalael naato bebhaab bena. Nye naasa naa, metan me bot byet esok be nadi e medjon pe Ezipte e. Bhii tak, nye naazewyisal be ko kyee dik tak ne ghwyil mebwala.

¹⁸ Nye naadiaamaad ebus boo membu mekam-mena boo to bal.

¹⁹ Bhii tak, nye eezesilal bot e membyak meten ne eba pe kyee dik Kana “beee”. Nye eezenoo medhik me tak dje ne bot e mbyak'e be di bekum e tak.

²⁰ Deenek ye naasa tyee membu bedhet-ena ne membu mekam-meten (450).

«Bhii tak nye eezedje bebhaab bina betetep kekum e ghej membu e ngooel-mekpa e Zeeb Samyel.

²¹ Bhii tak, be eezewaab naa, Zeeb dje be mekoozi. Tin, nye e boozedje be Sol moo Kis mot dhaad mbyak'e Beezame. Sol tak naadi kukuma yoo membu mekam-mena.

²² Bhis nye naka zebyen Sol e, Zeeb e boozedje be Dhavid, nye di mekoozi moo. Nye nabee nye eeke ko esu e le naa: “Mee bela Dhavid moo Yese, mot tak e mot lyem'am kwyel o. Nye waasa esa ee lyem'am di kwyel e djas*.”

²³ Ngot to bedha e Dhavid nabee Yezu, mot Zeeb naneeeg nye daa metsik-bot etep dhaad mbyak Yisalael, daa nye nakék e.

²⁴ Esok ne Yezu ne zye, ye nabee Zan naagoola mekpa e Zeeb ne membyak djas yii Yisalael, etee naa, be neeliig elyem bo da be duwa Zeeb.

²⁵ Egehej Zan nadi nye moo pe esik e mesa me e, ye nabee nye naake naa: “Bi gek naa, mam e ze? Mam tok mot bi di bwood o. Tin, gwakeka: Nye epezye bhis konam, bela tin naa, me tok ne ghwyil e bela duu etii-tiiak ekel e ekoko e meko me.†”

²⁶ «Mon nyeeeg, biy bedha e Abalaam, ne biy bot e zye wak etep e zedjaala Zeeb o: Ye e ko esu elenaka e bhaadal etep tsik enek nadi esaa.

²⁷ Ne tseetse, bot e del e Yeluzalem ne ekukuma boo nabaa gu mbi mot Yezu nadi e. Bela naa, be aanyo egwak mekpa e Zeeb di lanja dwoo esaba djas e. Tin, be naadje Yezu epee e esyee, etee naa, mekpa menek neebela mesuk.

²⁸ Baabela naa, be nabe aabel meso me nye peaaa epee e esyee tep tak e, be naake ne Pilat naa, nye go nye.

²⁹ Bhis be nazesa etep djas ekwyala e Zeeb nalee ko esu e le e, be eezesil nye ko melaaba, bhii tak, bee keneeeg nye to evit.

³⁰ Wo gwaa Zeeb zegomal nye.»

³¹ Melu ebupe Yezu nadi elyaal bot e nadi egyee ne ne o nyel, dusa pe Ghalile eto pe Yeluzalem. Bot e tak moo mos e betyaases e mis me bot e mbyak Yisalael.

³² Bis be emet, bis epezegoola bin Mbee Bhaadal. Mbee Bhaadal tak e sa Zeeb nakék bebhaab binaka e.

³³ Nye nasa deenek e ko esu e lena bedha bo, nye naagomal Yezu bhis esyee. Ekwyala lee e to mekana me Medjeeb elanjel eba e naa:

«Ye e wo e di mon'am, kana dwoo pan mos'ak me Soog.»

³⁴ Zeeb nabee e nye eelee naa, nye waagomal nye bhis esyee, etep nye needi aasik kebo. Nye nake e naa:

«Me waasee bin tete metel me edee, yii etseetse me nakék Dhavid e.»

* 13:22 Sm1 8.5,19; 10.21; 13.14; 16.12 † 13:25 Mat 3.11; Mak 1.7; Luk 3.16

³⁵ «É tɛp tak e nyɛ di baalɛɛ tɔ dhiiti ekwyala náá:

“Wɔ aanákwaabet náá mot'ɔ na Dɛɛ kesyep tɔ ɛvit‡.”

³⁶ Eghɛɲ e Dhavid, ye nabɛɛ nyɛ naasa ɛtɛp ee Zɛɛb nadi kwyɛl ɛ. Bhis nyɛ naka gwyɛ, nyɛ nakɛ delaa ɛ é ngwoob bɛbhaab bɛ, ye nabe ɛ nyɛ naabo.

³⁷ Ghuna, mot Zɛɛb nagomal ɔ nàbɛ ààbɔ.

³⁸⁻³⁹ Bɔn nyɛɛg, egoka ɛ bi gu náá: ye é kɔ ɛsu ɛ Yezu ɛ nalɛɛaa ɛpelak ɛ mesyem min. Ye é kɔ ɛsu ɛ lɛ di náá, bot djas aadum kon ɲɛ ɲɛ ɔ waapekel tɔ bhel mesyem djas. Mɛpɛkel mɛ tak tok ɲɛ ghwyil ɛ beɛl tɔ ɛduwal etsi ɛ Moiiɛ.

⁴⁰ Bɛɛka mis, ɛtɛɛ náá, ɛtɛp ee bɛngooɛl e mɛpka ɛ Zɛɛb nakwyal ɛ needi ààsaɛl ɲɛ biyɔ bɛ ɛmet.

⁴¹ “Beeka biyɔ bot ɛ ɛbet!

Djokaka, da bi ɛ dus mɛ emis,

ɛtɛɛ náá, e melu mɛ tsiken, mɛ waasa dhiiti dem di náá, mot ɛ kaada bin ye ɔ, bi

aanákwaamyaal ɛ§!”»

⁴² Dáa Pyɛɛd bɛ ɲɛ Bhalnabas nawyis tɔ ndjaa mendjaala ɛ, bɛ eezɛke ɲɛ nɔɔ náá, bɛ baabula yii saba poon ɛtɛp bɛ neebaazelyo bɛ mɛkpa mɛ tak wat.

⁴³ Bhis zɛɛga tak, bɛtɛ ɲɛ eYuda ɲɛ bot ɛ nazemyaal ɛdjaala Zɛɛb eYuda ɔ zokazɛdu Pɔl bɛ ɲɛ Bhaalnabhas. Bɛ nadi lii ɲɛ nɔɔ, ɲɛ ɛdje bɛ mɛghaaz mɛ ɛdi bɛsosoob si ɛsɛɛa mɛtɛl ɛ Zɛɛb.

⁴⁴ Dáa ye nakum yak dwoo saba ɛ, wɔ gwaa bot tyee, ye aasa-saa bot ɛ dɛl djas zɛsɛɛga, ɛtɛp bɛ neezɛgwak mɛkpa ɛ Ghɛɲ.

⁴⁵ Dáa eYuda nabɛɛ mɛdhuu mɛ bot binɔk ɛ, ye nakpaa bɛ elyem. Bɛ moo tin é let ɛtɛp ee Pɔl nadi lii ɛ, tin, bɛ eezɛlee nyɛ.

⁴⁶ Pɔl bɛ ɲɛ Bhaalnabhas eezɛlɛɛ bɛ ɲɛ lyem wat náá: «Ye bɛ é ye eegoka náá, mɛkpa ɛ Zɛɛb pookoko goolaa sok pɛ dáa len. Dáa di náá, bi ɛpebyen ye é, ɲɛ dáa bi di bee náá, tsik na kɔm-kɔm tok dhiiti van sonok é mis min ɛ, hakiba, bis ka tɔ pɛ dáa bot ɛ di ààdi bot ɛ mbyak eYuda ɔ.

⁴⁷ Beeka dáa Ghɛɲ nake ɲɛ nes ɛ,

“Mee ɲɛɛg wɔ dáa ngel ɛtɛp membyak djas,

ɛtɛp wɔ neetɔ bɛ ɲɛ tsik kɛkum pɛ edum e bɔs*!” »

⁴⁸ Dáa bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ nagwak deenɛk ɛ, bɛ naamyaala. Bhii tak bɛ moo tin é duwal mɛkpa ɛ Ghɛɲ. Tin, bot djas nazɛsɛɛaa ɛtɛp bɛ neebela tsik na kɔm-kɔm ɔ eezɛliig elyem bɛ moo du Zɛɛb.

⁴⁹ Mɛkpa ɛ Ghɛɲ nadi goola ɛgoolɛl ɲɛ ɛgoolɛl kɔ kyee dik'enɛk djas.

⁵⁰ Tin, eYuda eezɛbesal bɛdhiɛl ɛ boa di bɛkum ɔ nadi duwal Zɛɛb ɔ, ɲɛ bɛdhiɛl ɛ botom ɛ ghaada, ɛtɛp bɛ neewa Pɔl bɛ ɲɛ Bhaalnabhas tɔ tsik meɛzuk. Bhii tak, bɛ eezɛsɔ bɛ kɔ kyee dik'ɔɔ ɔ.

⁵¹ Bot ɛbá binɔk ɛ boo zɛkut epiib é mɛko mɔɔ ɛtɛp ɛdul ɛ bɛ mɛlɔ, bhii tak bɛ eezɛtɔ pɛ dɛl ɛ Ikonioɲ.

⁵² Yɛ kabɛ bɛdjekɛl pɛ bɛ nadi pɛ Antioɲ ɔ, bɛ nadi é tɔ boo mɛmyaala ɲɛ Sisim na Dɛɛ tɔ lɔɔ na «tɔɔɔ».

14

Pɔl bɛ ɲɛ Bhalnabas pɛ dɛl ɛ Ikonioɲ

¹ Pɔl bɛ ɲɛ Bhalnabas naabaazɛni tɔ ndjaa mendjaala mɛ eYuda, tin, mɛlyo mɛ bɛ nadi lyo bot ɛ naasa náá, bɛtɛ ɲɛ bot ɛ mbyak eYuda ɲɛ bot ɛ nadi ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, dum kon ɲɛ Zɛɛb.

² Tin, bot ɛ mbyak eYuda nabyen ɛdu ɛ Zɛɛb ɔ zokaful bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ elo, ɛtɛp bɛ neebhina bɔn nyɛɛg bɔɔ.

‡ 13:35 Mɛd 2.7; Eza 55.3; Mɛd 16.10 § 13:41 Hab 1.5 * 13:47 Eza 49.6

³ Deenek, Pól be ne Bhalnabas naadi melu ebupe pe del e Ikoniom. Be nadi elii-lii e ne eghen djas, zenoo ebwaalel ne Ghen. Ghen nadi dje be ghwyil esa endem e mebwala, deenek, etep elyaal etsets etep ee be nadi lyo be dum ne mbee lyem enem esa e Zeeb e.

⁴ Tin, bot e del zokazeka: edhuu e wat kyee bot nadi du eYuda o, yak edhuu kabe e bot e nadi du bot e lwoma o.

⁵ Bot e mbyak eYuda, ne bot e di aabe bot e mbyak eYuda o, ne be mekoozi mao nadi gwakel etep be neezuk Pól be ne Bhalnabas da be e go be ne mekok.

⁶ Daa bot eba tak nagwak e, wo gwaa, be zekaab to pe mel me List e ne Deeeb, eghaada e kyee dik Likaoni, ne mel me di e mengwoob e.

⁷ Ko mel me tak, be eezeni e baagoola Mbee Bhaadal.

Pól be ne Bhalnabas pe ko ghaada List e

⁸ Pe ko ghaada List e, ye nabe ne dhiiti mot nadi aabe ne ghwyil e tyaa tetel o, etee naa, meko me nadi esobela. Nye nadi e boka kana edhoma be, nye nabe aabe ne ghwyil eke.

⁹ Nye nadi gwak etep ee Pól nadi lii e. Tin Pól eezegwyak nye «pii», nye ezebee naa, edum e kon e le ne Zeeb e waasa naa, mot tak bela tsik.

¹⁰ Nye eezeben gwood, zeke ne ne naa: «Wyela, tyanja tetel ne meko mo met!» Vasaka mot'enok eezetyaa tetel, ne meko me, nye moo tin e ke.

¹¹ Daa medhuu me bot nabe sa Pól nasa e, be eezetsim to dhaad mbyak o, din e lii tak e Likonie, boo naa: «Beeb eenoo menyel me bot, tin, bee sul pe pak mena dika e!»

¹² Wo gwaa be zaget Bhaalnabhas din e «Zees», be ka get Pól e «Heedmes», etee naa, Pól nadi e ngoola-ngoola.

¹³ Ndjaa zeeb e Zees nadi e eniel e del. Wo gwaa ghaa-zeeb e Zees zokazy ne engombe ee be nazekomsa ne epyeeda e mezem me ele be napyeed e, e ebee ndjaa zeeb tak. Be nasa deenek e etep be needje Pól be ne Bhalnabas ebuwa.

¹⁴ Tin, daa bot e lwoma binok bebá nagwak menduk me tak e, be eezenyaa ekaad boo. Bhii tak, be ezelel eni to edhuu e bot e tuud naa:

¹⁵ «Bewen, bi sa deenek etep ye? Bis e bot, daa biyo. Bis zegoola bin e Mbee Bhaadal, bis ke ne nen e naabi bet eduwal ekpaka-kpaka ne elula-lula ye tok dhiiti van sonok. Duka Zeeb di ne tsik o, mot nakus gwoo ne bos, boo dii meson ne esa ee di to tak e djas.

¹⁶ E membu me nadhan'enek, ye nabe nye nabet naa, membyak ne membyak sa esa ee elyem boo di kwyel e.

¹⁷ Bela naa, nye nadi e nye-nyen to bot ne enem esa nye di sa e. Nyey to gwoo, nye epedis bin bebhi, etep ye neesa naa, bhek ne bhek kwyil e ye mbu, nye pe dje bin edee, ne elwoodal elyem bin ne memyaala.»

¹⁸ Be nagu zo lii deenek, ye nabe e elyelepe ne bot e lwoma be lyak edhuu bot binok be nadj e be buwa.

¹⁹ Bhii tak, eYuda eezzye pe Antios e Pisidi ne pe Ikoniom, tin, elii be nalii ne medhuu me bot e naasa naa, be kwyel be. Wo gwaa Pól zewusaa ne mekok etep nye neegóaa, bhii tak be eezewyisal nye ko del, be nadi gek e naa, nye eezegwy e.

²⁰ Tin, daa bot e di edum kon ne Zeeb o nazeseega e ngwoob'e, nye eezewyel, bhii tak nye eezesik to ghaada. Djemen tak, nye eezetó pe del di djóaa Deeeb be ne Bhaalnabhas.

Esik e Pól be ne Bhalnabas pe Antios yii Siili

²¹ Pól be ne Bhaalnabhas nadi goola Mbee Bhaadal pe ko del e Deeeb. Tin, be naabela bedjekel ebupe. Bhii tak, be eezesik pe List e, pe Ikoniom pe Antios kyee Pisidi.

²² Be nadi dje ghwyil ne bot e namyaal e du Zeeb o, be nadi dje be meghaaz me ewa zii to edum e kon ne Zeeb, be nadi eke e naa: «Mena goka ka e ne kpaa to boo tsik mezuk etep mena neenika to Eyon e Zeeb.»

²³ Pe to mendjaa me mendjaala djas, be nadi see bepaa. Deenek bhis mendjaala ne etsi edee etep mendjaala, be nadi dje be ebotaan e Ghen be nadum kon ne ne o.

²⁴ Be eezedhaa Pisidi kekum pe kyee dik Panfili.

²⁵ Be naagoola Mekpa me Zeeb pe ghaada Peedje, bhii tak, be eezetó pe ghaada Atali.

²⁶ Dusa tin, be eezenoo mesuwa tó pe Antios pe kyee Siili, ghaada be nadjé be ebotan e Zeeb étep lwomel be nagoka ne sa e.

²⁷ Dáa be nakakum pe Antios e, be é boo zeseeg bot e zeeega mendjaala me tak djas. E di'enek, be boo zebanja be esesee djas Zeeb nasa ne noo e, ne dáa Zeeb nadjé pe bot e di àadi bot e mbyak eYuda o ghwyil edum kon ne Zeeb e.

²⁸ Deenek, Pól be ne Bhalnabas naadi ba melu ebupe be ne bedjekel e del e Antios.

15

Bepaa e zeeega bot e mendjaala eezeboma pe ghaada Yeluzalem

¹ Bedhiiti bot naazedus pe kyee dik Yude, tó pe Antios, tin, be moo tin é lyo bon nyeeeg náá: «Bi e di àasa beka, dáa etsi e Moiiiz di lee, bi aanakwaabela tsik*.»

² Pól be ne Bhalnabas zokazebela boo zyaala dum ne tep tak, be é boo zegwakel náá, Pól be ne Bhaalnabhas, ne bedhiiti bot e del e Antios, waató pe Yeluzalem étep ekekoobal etep é tak be ne bot e lwoma ne bepaa.

³ Wó gwaa bot e zeeega mendjaala moo zedje be esa djas nadi egoka étep étó medjon ne ye e, be eezegheé tó, be eezedhaa kyee dik Fenisi ne Samali, boo é banja bot dáa bot e di àadi bot e mbyak eYuda o nazeliig elyem, du Ghen e. Bhaadal tak nadyeebadje boo memyaala ne bon nyeeeg djas.

⁴ Dáa be nakakum pe Yeluzalem e, be eezesulal pe dáa bot e zeeega mendjaala, bot e lwoma ne bepaa naazeswos be ne me myaala. Be é boo zebanja be etep ee Zeeb nadi sesa ne bot dum ne noo e.

⁵ Tin, bedhiiti bot to sama edhuu eFalizye nazedum kon ne Zeeb o e boozewyel, be eezeke náá: «Egoka náá, bot e di àadi bot e mbyak eYuda nadum kon ne Zeeb o, niigela beka. Bhii tak, da bi é lee be náá, be duwal etsi e Moiiiz.»

⁶ Tin, bot e lwoma ne bepaa zokazeseega étep edjek tep tak.

⁷ Bhis be nazesos tep tak ebupe e, Pyeed é zenoo lii nyey náá: «Bon e nyeeeg, bi ne gu náá, Zeeb naalootó me pak'en étep me neegoola Mbée Bhaadal pe dáa bot e di àadi bot e mbyak eYuda o be neegwak, bhii tak da be é dum kon ne Zeeb.

⁸ Deenek, Zeeb mot di gu elyem ee bot o eelyaal náá, nye eemyaal be, nye eedje be Sisim na Dee dáa menabelka.

⁹ Nye nabe áawa mbek pak mena ne noo: dáa di náá, be eezedum kon ne Zeeb e, nye eezegwyii elyem boo.

¹⁰ Ha étep ye nenak bi di é be meso ne Zeeb? Tin, bi epeewaab waaba bhel ne bot e di dum kon ne Zeeb o náá, be bep kom na dil-dil di náá, ye nakoozobe biso, neghu bebhaab bin nabe áabe ne ghwyil ebep-bepak!

¹¹ Ye goka é mena myaalka náá, mena belaka tsik e ko esu e mbee lyem e Ghen Yezu, tyee wat ne noo.»

¹² Tin, bot e zeeega djas moo tin kup, bhii tak be moo tin é gwak Bhaalnabhas be ne Pól nadi banja be endem ne etep ee mebwala e Zeeb nasa ne noo esok be nadi pe dáa bot e di àadi bot e mbyak eYuda o.

¹³ Dáa be nasilal e lii e, Zak eezewyel, bhii tak nye eezeke náá: «Bon e nyeeeg, gwakeka me!

¹⁴ Simeyon eebanja mena dáa Zeeb nalookan ekwyee bot e di àadi bot e mbyak eYuda e meken e, étep nye neesee to loo dhaad mbyak aadi ye é.

¹⁵ Deenek, etep ee bengooel e mekpa me Zeeb djas epenonjel ne yak, etee náá, Ekwyala lee e náá:

¹⁶ «Ghen lee náá, bhis yenek, me waabula, étep e baazesum ndjan e Dhavid nazezik e,

* 15:1 Msa 12.3

me waawyel embikela epap é tak, me waabulal ye piki.

¹⁷ Tin, bot e membyak djas e waasaa Ghen,
ne tseetse, bot e membyak djas me nadjoo náá, be di bam o,
sa Ghen natee é yenek,

¹⁸ nyey mot naloozelee bot egeka be o†.” »

¹⁹ Wo gwaa Zak baazebil náá, me bee e náá: «Mena tok ka ne ghwyil e saa etep ne bot e di
àadi bot e mbyak eYuda o, di liig elyem du Zeeb o.

²⁰ Deenek, djhookwyalka bemekana etep elee be náá, be nade betit tsakaa etep edje bezeeb
e bot di kpak ne eluel é ebuwa. Be kyee mezo, be nade betit goaa ne bhiyo, be nade ghiya.

²¹ Etee náá, kana é ghen bebhaab bot epelyo bot etsi e Moiz pe ko eghaada ne eghaada,
ye epelanaa to mendjaa me mendjaala é melu me saba djas.»

Mekana me nakyeedaa pe daa bot e di dum kon ne Zeeb, di àadi bot e mbyak eYuda o

²² Tin, bot e lwoma, ne bepaa, zenoo bot e zeeega mendjaala zokagwakel náá, be see
bedhiiti bot pak o, be neelwom be pe Antios loog wat ne Pol ne Bhaalnabhas. Tin, wo
gwaa be zokazeese, Yude dhiiti din e le nabaadi pe é Balsabas, zenoo Silas. Bot eba tak
nabee to sama bot e nadi é ko elo ee bot e zeeega o.

²³ Bee booke ne noo náá, be to ne mekana di lee náá:

«Bot e lwoma, ne bepaa, bon nyeeeg bin eeswos bon nyeeeg boo di àadi bot e mbyak
eYuda o di ko ghaada Antios, pe kyee dik Siili, doo ne pe Silisi e.

²⁴ Bis eegwak náá, bedhiiti bot e dus pe del e les eezem bin ne epul e bin esiiza ne etep
ee be di lee e. Bisoo aapalwom be, be zee lii ne nen dum ne etep binek.

²⁵ E tep tak bisoo djas gwakel náá, bis see bot e bis aadhis o. Bot e tak neezekyeed Pol be
ne Bhaalnabhas besoo bena.

²⁶ Bot e nawaagel menyel ko esu e din e Ghen'ena Yezu Klisto o.

²⁷ Bis eedhis bin Yude be ne Silas be neezelee bin ne enuub boo emet, etep é bis kwyal
wak e.

²⁸ Ye é náá, bisoo ne Sisim na Dee nabe e bis eegwakel náá, bis aanabaabil bin dhiiti
kom na dil-dil bhis mesa mak di ne eboo megham e:

²⁹ nadeka betit e tsakaa etep edje bezeeb e bot zekpak ne elul e ebuwa, nadeka ghiya,
àade epuud é tit goaa ne bhiyo o, sa bi àasa mezo. Bi e sa deenek o, ye aadi é enyoepe.
Dika enyoepe!»

³⁰ Deenek, be ezebet bot e be nalwom o, bot e tak eezetó pe Antios. Tin, be ezeeseeg bot
e zeeega mendjaala. Bhii tak, be eezedje bemekana.

³¹ Wo gwaa be zelaa ye, mekana me tak naadje be ghwyil be moo tin ne memyaala.

³² Daa Yude be ne Silas nadi bengooel e mekpa e Zeeb boo be emet e, be naazelii ne bon
nyeeeg bo ebupe etep edje be ghwyil ne meghaaz to edum e kon ne Zeeb.

³³ Bhis be nadhaa ba bim mewala e di tak e, bon nyeeeg boo eezemwana ne noo be sik to
egwyem pe daa bot e nalwom be o. [

³⁴ Tin, Silas e booke ye náá, nyee lik tinaak.]

³⁵ Bela tin náá, Pol be ne Bhaalnabhas eezelik pe Antios. Be ne bedhiiti bot, be nadi é
lyo bot ne egoola mekpa e Ghen.

Pol be ne Bhaalnabhas eebeka

³⁶ Ba mewala bhii tak, Pol ezeke ne Bhaalnabhas náá: «Djhoosik kegwyák bon nyeeeg
bina pe ko eghaada djas mena nagoola mekpa e Ghen e, mena neekebee daa be di penek
e.»

³⁷ Bhaalnabhas nakwyel e, be to loog wat be ne Zan mot nagetaa din e Malak o.

³⁸ Tin, Pol nabe aakwyel geke tak, etee náá, ye nabee nyee naabet be esok be nadi pe
kyee dik Panfili e, nyee naka be àató be ne noo pe ze lwomel.

³⁹ E di'enek, ye nabe e be naabela boo zyaala, batasa náá, be beka. Tin, Bhaalnabhas eezennoo Malak, be eezeni to mesuwa, to be ne ne pe gholo Siipele,

⁴⁰ Pol eezennoo ye Silas to ne ne, bhis bon nyeeeg boo nazewa be e membo e Ghen to mendjaala e.

⁴¹ Pol eezekpaa ko mel me Siili ne Silisi e edje megghaaz ne ghwyil e edum e kon ne Zeeb to ezeega mendjaala.

16

Timote eedjaad be ne Pol ne Silas

¹ Pol eezekum pe del e Deleeb, ne pe ghaada Liste. Tin ye nabe e ne dhiiti mot nadi e dum kon ne Zeeb o, din e le nabe e Timote, ny nabe e moo dhiiti moma eYuda nadi dum kon ne Zeeb o, seeg nabe e mot dhaad mbyak eGhelek.

² Bon nyeeeg nadi e di pe Liste ne pe Ikoniom o nadi e ne mbee tanal dum ne Timote.

³ Pol eezese ny e tep ny neegye ne ne. Tin, ny e ezeniigal ny beka, tep bot e mbyak eYuda ee nadi ko kyee medhik menek e. Ny nasa deenek e ete náá, bot djas nadi gu náá, seeg nadi e mot dhaad mbyak eGhelek.

⁴ Pe ko eghaada ee be nadi e dhan e, be nadi banja bot e di du Zeeb o tep e be ne bot e lwoma ne bepaa nake lii pe Yeluzalem e, da be e baalee be náá, be kedeenek.

⁵ Bot e zeeega mendjaala nadi bela ghwyil to edum e kon ne Zeeb, metan me bot nadi bilel ebilel ne ebilel.

Dyam e Pol pe ghaada Toloas

⁶ Sisim na Dee eezelu be náá, be nakegoola mekpa e Zeeb pe kyee dik Azia, be eezedhaa kyee dik Fliji ne Ghalati.

⁷ Daa be nakum e ngwoob pes dik Misi e, be eezebela ekwosak e to pe pes dik Bhitini. Tin, Sisim e Yezu naazelyak be.

⁸ Be eezekpaa pe Misi, zetó pe ebon e Toloas.

⁹ E pum, wo gwaa Pol zedjem dyam. Ny e ezebee dhiiti mot kyee dik Masedwan, tetel e djaala ne ne náá: «Dhan pe kyee dik Masedwan, da zekyee bis!»

¹⁰ Aaboya bhis dyam enek, bis eezesan to pe kyee dik Masedwan, ete náá, bis nabe e bis eebee tsetse náá, Zeeb nabe ny eedjoo bis náá, bis ke egoola Mbée Bhaadal pe daa bot e kyee dik tak.

Lydi eedum kon ne Zeeb ko ghaada Filip

¹¹ Bis eezedus pe boo ghaada Toloas to eled to pe gholo e Somatalas bhii tak, e yak elu pe ghaada e Neapolis.

¹² Bhis tin, bis eezetó pe Filip, ghaada meken pes dik Masedwan, ghaada eLom nasum e, bis naadhaa melu ebupe ko ghaada tak.

¹³ E dwoo saba, bis eezewyis ko ghaada to pe ebon, pe bis nadi gek náá, bis e ne ghwyil e bela sum di mendjaala eYuda. Bis eezennoo menyel disi, bhii tak bis moo lii ne boa e naseega tin o.

¹⁴ To boa e tak, din e ngot nadi e Lydi, ny nadus e pe ghaada Tyatiid ny nadi ebomsa etina ekaad e be na nyonyo, na medii me na tobelaa, ny nadi kwyel Zeeb ebupe. Ny nadi gwak, Ghen naabee ny melo tep ny neegwak ne met mekpa me Pol nadi lii e enyope.

¹⁵ Wo gwaa ny zeduwa Zeeb be ne bot e mbyel me, bhii tak ny eezedjoo bis pe daa le nyey náá: «Bi e myaal ne tsetse náá, me eemyaal Ghen o, da dika pe daa lam.» Ny e ezeesa náá, bis myaal.

Pol be ne Silas to ndjaa membok pe Filip

¹⁶ Dhiiti dwoo, daa bis nadi to pe sum di mendjaala me tak e, wo gwaa dhiiti kwom moma mesa zokazy zeboma ne nes. Pe to le, ye nabe e ne sisim bhom nadi sa náá, ny

gheenaa bot eghaa etep e di zye pe sok e. Nyε nadi bela bekum be betε ne epata tɔ enan ε eghaa be.

¹⁷ Tin, nyε eezeni é du bisaa bɔɔ Pɔl, nyey é tsim náá: «Bot bak ε bot ε mesa ε Zεeb Mekaake! Be tɔ kelεε bot ze di dje tsik ε!»

¹⁸ Nyε naasesa deenek melu εbuεpe. Bhii tak, ye nabe ε Pɔl naazεbiyo. Wɔ gwaa nyε zeliig mis, nyey ne mbee sisim náá: «Ne din ε Yezu Klisto me lee wɔ, wyisa tɔ le!» Tin, e di tak wat sisim eezεwyis.

¹⁹ Dáa bekum be nabee náá, εbwaalel ε εbela epata bɔɔ kɔ εsu ε le eedus ε, be boozεmet Pɔl be ne Silas tɔ ne nɔɔ kɔ εbesεε ε bot djas kɔ boo ghaada, sok bhwoob ekukuma e ghaada tak.

²⁰ Be eezεtɔ ne nɔɔ pe dáa betetεp eLɔm, bɔɔ ne nɔɔ náá: «Bot bak ε pe kus εzem kɔ ghaada yena. Be é bot ε mbyak eYuda,

²¹ be epelyo bot mεzel me di náá menabel eLɔm tok ka ne ghwyil edu ne esa ε ye é.»

²² Tin, dɔɔ ne mεdhuu me bot zokazεbyen be. Betetεp ε boozεke náá, be sɔ Pɔl ne Silas ekaad é nyel, be eezεlwom náá, be nyuu be ne eghwyεs.

²³ Bhis be nasilal εnyuu be ne eghwyεs esok ne esok ε, be boo zεkɔɔl be tɔ membok, be eezεlee ne baalel ndjaa membok me tak náá, be baal be εnyɔεpe

²⁴ Dáa mbaalel tak nagwak dáa betetεp nalii ε, bebaalel ε ndjaa membok ε boo kεwa be tɔ dhiiti dεn pe εsik tɔ membok bhii tak be eezεwa be mεko tɔ embwak.

²⁵ Ye moo tiila ne kuku pum, Pɔl be ne Silas nadi é djaala ne εduwal Zεeb dum ne mbee esesεε be, tin, bedhiiti bot ε membok nadi gwak be.

²⁶ E di'enek wat, wɔ gwaa bɔs zεkuu εlyelepe, epap é ndjaa membok kuu. Mεbe me ndjaa membok djas zokabεnel, e di tak wat, eghwooz e bot ε membok nakɔl be ne ye é zokatiiel.

²⁷ Mbaalel ndjaa membok eezεdjem é yenek, dáa nyε nabee náá, εbe ε ndjaa membok nadi é mbek ε, nyε boo waal pele étεp nyε neegó nyel. Nyε nasa deenek ε etεε náá, tɔ egeka be, nyε nadi eke ε náá, bot ε membok eezεkaab.

²⁸ Tin, Pɔl eezεtsim ne ghwyile djas náá: «Nà zuka nyel'ɔ, bisɔ djas ε wak!»

²⁹ Tin, mbaalel ndjaa membok eezεwaab náá, be tuub twol. Bhii tak, nyε eezεwyis kaab ni tɔ dhen tak nyey é gbakeba ne bwoo, nyε zεduma mebon si mεko ε Pɔl ne Silas.

³⁰ Tin, nyε eezεwyisal be. Bhii tak, nyε eezεdji be náá: «Bot, me goka ne sa dáa étεp me neebela tsik?»

³¹ Be eezεbɔɔza náá: «Duma konε ne Ghεn Yezu, tin, wɔ waabela tsik wɔy ne bot ε mεbyel mɔ.»

³² E di'enek, be é boo zεgoola nyey ne bot ε ndjan'ε Mεkpa ε Ghεn.

³³ E εwala ε tak wat, mbaalel ndjaa membok eezεtɔ ne nɔɔ é pum kεgwyii ne gwom be mεpyon. E di tak wat nyε eezεduwa Zεeb be ne bot ε ndjan'ε djas.

³⁴ Nyε eezεbyet ne Pɔl be ne Silas pe ndjan'ε. Bhii tak, nyε eezεdje be edee e dek. Mot tak ne bot ε mεbyel me djas nadi é tɔ mεmyaala etεε náá, be naadum konε ne Zεeb.

³⁵ Dáa mεlem nakalem ε, betetεp eLɔm eezεlwom bot, étεp εkelεε ne mbaalel ndjaa membok náá: «Betka bot binɔk.»

³⁶ Mbaalel ndjaa membok eezεlee Pɔl náá: «Betetεp eedhis bhaadal náá, bi wyiselaa. Deenek bi ε ne ghwyil ε ka wyis da bi ε tɔ tɔ egwyem.»

³⁷ Pɔl eezεbɔɔza ne bot ε nalwomaa ε náá: «Bee lwom náá, bis nyunaa ne eghwyεs é mis me bot djas, di bis di bot ε dεl eLɔm. Bhii tak, bee kɔɔl bis é membok, bisɔ áápéεaa dáa ye di egoka ne εsael ε. Deenek, sa be di kwyl esa nenak ε εwyisal ε bis tyee syaab e! Ha be deenek e! Ye goka é be zεε wyisal bis bɔɔ be εmet.»

³⁸ Bot binɔk eezεsik kelεε etεp binek dáa betetεp e dhaad mbyak eLɔm. Dáa be nagwak náá, be é bot ε dεl eLɔm ε, ye nabeε bwoo naasa be.

³⁹ Tin, be boo zεwaab epelak pe dāa lɔɔ, bhii tak be eezεwyisal be é mbok, be eezεdjaala ne nɔɔ náá, be dus kɔ ghaada.

⁴⁰ Dāa be nawyis é membok ε, be eezεtɔ pe dāa Lydi. Bhis be nazeboma ne bɔn nyεεg bɔɔ, ne εdje be meghaaz ne ghwyil tɔ εdu ε Zεeb ε, be eezεnɔɔ mɛnyel tɔ.

17

Pɔl be ne Silas pe ghaada Tesalonik

¹ Be eezεdhaa pe eghaada Anfipolis ne Apoloni, tin, be eezεkum pe ghaada Tesalonik pe eYuda nadi ne ndjaa mendjaala ε.

² Dāa nyε nabela ne sesa sok tɔ mɛfulu mε ε, Pɔl zεtɔ é esaba é lel tɔ mendjaa mε mendjaala mε eYuda, be nadi lii dum ne Ekwyala e Zεeb, be ne bot ε nadi tin ɔ.

³ Nyε nadi lyo ne elyaal be ze di lεε náá, ye nabe ε náá, Mεsia ε waazukaa, ne náá, nyε waagom bis εsyee. Nyε nadi eke ne nɔɔ ε náá: «Ye é Yezu mε di lii ne nen kɔ εsu ε lε'aak ε di Mεsia.»

⁴ Bedhiiti bot tɔ sama bot ε nadi tin ε naamyaaletεp é tak, be ε boozεdu Pɔl ne Silas. Dɔɔ ne betε ne bot ε mbyak eGhelek é nadi duwal Zεeb ɔ naazεsεega ne nɔɔ, zεnɔɔ betε ne bedhiiti bedhil ε boa.

⁵ Tin, eYuda naazεkpaa lyem, wɔ gwaa be zεsεeg bedhiiti ewo é mengbaaz be nabela é gba ε, be boo zεkus εghuub tɔ εdhuu ε bot ε nadi tin ɔ. Wɔ gwaa be zεkus εzεm kɔ ghaada be eezεtɔ pe ndjan ε Zasɔn kesaa be étepe be neemεt Pɔl ne Silas be neezyε ne nɔɔ é mis mε mεdhuu mε bot.

⁶ Dāa be nadi ààbela be ε, be ε boozεmεt Zasɔn be ne bedhiiti bɔn nyεεg, tɔ ne nɔɔ pe dāa ekukuma é ghaada. Be moo tin é tsim náá: «Bot bak ε pe zεm dik djas, deenek, nenak bee kεzyε ne ye wak!

⁷ Zasɔn eemyaal náá, bot ε tak sulal pe dāa lε! Bot ε tak djas ààsa dāa etsi ε kukuma di lεε ε, etεε náá, be ke ε náá, ye é ne dhiiti mεkoozi mεsis, din ε lε Yezu.»

⁸ Etepe binek naadje ekukuma ne mεdhuu mε bot ε ghaada bwɔɔ.

⁹ Bot ε tak naasa náá, Zasɔn be ne bɔn nyεεg zεdje boo etuud dāa ekukuma étepe be neebetaa.

Pɔl be ne Silas pe dεl ε Bheede

¹⁰ Dāa εgwyitok nagwyiidela ekeletye é bookyeed Pɔl be ne Silas be tɔ pe dεl ε Bheede. Dāa be nakum ε, be eezεtɔ pe ndjaa mendjaala mε eYuda.

¹¹ Beezaag nabe ààbe ne embee elyem dāa bot ε Tesalonik. Be naagwak mεkpa ε Zεeb ne mbεε lyem. Mεlu djas be nadi sεega étepe εdjek mεkpa ε Zεeb ne εfial ε etsεetse é etεpe ee Pɔl nadi lii ε.

¹² Ye é kɔ εsu ε tak ε betε ne bot pak ɔ nabεε be moo dum kɔn ne Zεeb, dɔɔ ne tɔ sama bot ε mbyak eGhelek, bedhil ε boa ne botom εbuεpe namyaal ε du ε Zεeb.

¹³ Dāa bedhiiti eYuda é dεl Tesalonik nagwak náá, Pɔl nabaadi goola mεkpa ε Zεeb pe Bheede ε, be eezεzyε zεkus εghuub, ne εzεm tɔ mεdhuu mε bot.

¹⁴ Bɔn nyεεg eezεkyeed Pɔl kaab ε kaab pe ze boo dii mεsɔn. Tin, Silas be ne Timote eezεlik pe Bheede.

¹⁵ Bot ε nake kyeed Pɔl ɔ zokatɔ ne ne kεkum pe ghaada Aten. Bhii tak, be eezεlee sik yɔbɔ pe Bheede ne bebhaadal ε Pɔl nakyeed Silas be ne Timote ε, nyε nake ne nɔɔ ε náá, be lel εke baake boma ne nɔɔ.

¹⁶ Dāa Pɔl nadi bwood be pe Aten ε, wɔ gwaa gon zεmεt nyε elyεlεpe dāa nyε naabee dεl «tɔɔɔ» ne beZεeb ε elula-lula ε.

¹⁷ Nyε moo tin é lii tɔ ndjaa mendjaala be ne eYuda ne bot ε nadi duwal Zεeb ɔ, dɔɔ ne kɔ ebεsεε, e di bot djas di di. Mεlu djas nyε nadi é lii ne bot ε nyε nadi boma ne ne ɔ.

¹⁸ Bedhiiti belyoel e nadi djóoaa «bot e Epikyiid ɔ» ne bot nadi é djóoaa «bot e Zenɔŋ* ɔ» zokazelii ne ne. Bedhiiti eezedji nye náá: «Mot etap elak kwyelɛɛ ye?» Bedhiiti náá, «Ye di ekɛɛ náá, nye epelyo bot bezeɛb sis.» Be nake deenek e etɛɛ náá, be nadi gwak Pɔl é goola mekpa me Zeɛb kɔ esu e Yezu ne etap egom e le e bis esyee.

¹⁹ Be eezɛnɔɔ nye, tɔ ne ne pe sum di zɛɛga be di edjóo «Elopaaj» e. Tin, be eezeke ne ne náá: «Bis e ne ghwyil egu mɛlyo me na bes wɔ di ke e.

²⁰ Wɔ ɔ pe lyaal bis etap ee na bes, bis kwyel e náá, bis gu mesuk me tak.»

²¹ Ye goka é wɔ é gu náá, bot e ghaada Aten djas ne bedjon e nadidi be ne be nɔɔ ɔ naadhaa mɛwala mɔɔ e é sɔs ne egwak etap é na bes é tak.

²² E di'enek, Pɔl tetel kuku ebwak e zɛɛga pe «Elopaaj», nye eezeke náá: «Bot e ghaada Aten, me eebee náá, bi ne dyeebaduwal bezeɛb ebuepe embii djas.

²³ Deenek, esok me di kekɔ ghaada yen e, me di e é bee mesa e bezeɛb e elula-lula bi di duwal e, me eebee dɔɔ ne mɔɔ di na deɛ wat é tak kwyala náá: “Ye é yii mɔɔ zeɛb ngɔt bot di àagu e.” E di'enek, ye é yii bi di duwal àagu e, me zye zelyaal bin nwyak.

²⁴ Zeɛb mot nakus bɔs ne esesɛɛ e djas e, Gheŋ gwoo ne bɔs. Nyey àadi tɔ mendjaa me bot dii sum ne membɔ mɔɔ e.

²⁵ Nye tok pe ne gwyɛs náá, be kyee nye neghu be dje nye yak sonok, etɛɛ náá, nyey e di dje bot djas tsik, eswos ne esonok djas ka lik e.

²⁶ Ke kan ne mot ngɔt, nye naasa membyak djas, bhii tak nye eezedje mot ne mot ye di kɔ bɔs. Nye naakoobal kɔ esu e lɔɔ membu ne mesik ne metsek me medhik me be nagoka ne eɗi kɔ tak e.

²⁷ Nye nasa deenek e, etap be neesaa nye ye nakozo zo lyel, neghu be ne ghwyil e batabela nye. Ne tseɛtse, Zeɛb àatseta ne mot ngɔngɔt pak'ena,

²⁸ etɛɛ náá:

“Ye é kɔ esu e le e mena dika ne tsik, mena di kuuka, mena dika.”

Ye é etap ee bedhiiti besanel e esesa bin nazolɛɛ e:

“Menaka é bɔn be pe†.”

²⁹ Dáa ye di náá, menaka é bɔn be e, mena tokeka ne ghwyil egek náá, Zeɛb é dáa sonok lulaa ne lɔaad, ne ghwooz di saaa epata ne ye é, neghu ne ekok e mot di sa ne egeka ne etson be e.

³⁰ Ghuna, Zeɛb àaka bis etap ee nasɛɛ sok ne bot nadi tɔ edjak ɔ, deenek nenak nye epedjóo bot djas pe e di é be di e, be swoola mefulu mɔɔ.

³¹ Etɛɛ náá, nye naazekoobal elu e nye aazɛpɛɛ bot e bɔs djas, epɛɛ é epiki e, ne mot nye nazesɛɛ e. Nyee dje bot djas ndem, esok nye nagomal nye pak myon e!»

³² Dáa be nagwak Pɔl é lii dum ne egom bhis esyee e, bedhiiti eezeduk nye, bak tak eezeke náá: «Bis e waaka boo gwak wɔ kɔ esu e tak dhiiti dwoo.»

³³ E di'enek e Pɔl nazelik be.

³⁴ Ye ka belaa tin e náá, bedhiiti bot naazeni zɛɛga yɔɔ, bɔɔ dum kon ne Zeɛb. Tɔ sama bot e tak, ye nabe e, Denis mot zɛɛga boo kwan nadi pe Elopaaj ɔ, dhiiti moma din e le é Damalis, ne bak bedhiiti bot.

18

Pɔl pe ghaada Koolet

¹ Bhis yenek, Pɔl eezetɔ pe ghaada Aten bhii tak nye eezetɔ pe ghaada Koolet.

² Wɔ gwaa, nye zɛboma ne dhiiti mot dhaad mbyak eYuda, din e mot tak nabeɛ Akilas, nye nabyel e pe kyee dik Pɔŋ. Nye nabe e nye dinaa ààbɔya ne dus e pe kyee dik Itali be ne

* **17:18** Zenɔŋ Bot e tak nabaadi é djóoaa pe e beestoyik etɛɛ náá, be nadi du e esiiza ne egeka e dhiiti mot din e le e Zenɔŋ. † **17:28** Pɔl banja wak e etap ee besanel e esesa eɓá é dhaad mbyak eGhelek nadi djóoaa «Epimeniid ne Alatos» ɔ.

myel, Pilisil, etee náá, Kolod mekoozi me Lom naalee ne bot e mbyak eYuda djas náá, be dus ko ghaada Lom. Tin, Pol zokató keboma ne nɔɔ.

³ Dáa nye nadi mot-mesa me wat be ne be nɔɔ e, mesa mɔɔ nadi é esa epet ne eket e betit. Nye eezesulal pe dáa lɔɔ, étep nye neesa mesa.

⁴ E emwoos me esaba djas, Pol nadi elii to ndjaa mendjaala me eYuda, nye nadi elyo bot, é sa náá, bot e mbyak eYuda ne eGhelek myaal.

⁵ Dáa Silas be ne Timote nadus pe dik Masedwan e, tin, Pol eezedje lyeme djas é lyo bot mekpa me Zeeb. Nye naalyaal eYuda náá, Yezu e Mesia.

⁶ Tin, wo gwaa eYuda zebe meso ne elee e nye. E di'enek, nye eezekut be piib ekaad be bhii tak, nye ezeke ne nɔɔ náá: «Bi e diib o, mebe me tak e ko elo bin met. Yenek aakagwyák mam. E ewala e elak, me aakató e pe dáa bot e membyak mesis.»

⁷ Nye eezedus tin, to pe daa dhiiti mot din e le nabe é Titus Yustus, mot tak nadi eduwal Zeeb, ndjan'e nadi é ngwoob ndjaa mendjaala me eYuda.

⁸ Kilipus kukuma ndjaa mendjaala me eYuda zokamyaal Ghen, be ne bot e mebyel me djas. Wo gwaa bete ne bot e ghaada Kolet nadi é gwak Pol o zokazedum konj ne Zeeb, bhii tak, bɔɔ keduwa Zeeb.

⁹ E dhiiti pum, Pol zokazedjem dhyam, to dhyam tak, Ghen naalee nye náá: «Nabem ba, gheeli, sa wo aadiyal nuub,

¹⁰ etee náá, me e ne nɔ sama, mot tok ne ghwyil ezuk wo, etee náá, bot ebupe to ghaada yak e bot bam.»

¹¹ Pol zokazedi ko Kolet tyee mbu wat ne pes, nye nadii lyo bot djas mekpa me Zeeb.

¹² E membu me Ghalion nadi kukuma dik Akayi e, eYuda zokazegwakel ko esu e Pol étep elu mesa e me. Wo gwaa be zetó ne ne sok bhwoob kukuma tak,

¹³ bɔɔ náá: «Mot tak epeful bot lo náá, be duwal Zeeb dhiiti mbi duuela sis aabe dáa etsi bi nadi lyo o!»

¹⁴ Dáa Pol nawaadi é kwyel elii e, Ghalion ezebeɔɔza ne eYuda náá: «Ye be náá, nye gó e mot o, neghu nye sa eboo embee étep o, ye é me ka nɔɔ nyel disi étep me neegwak bin, biyo eYuda.

¹⁵ Dáa di náá, ye é esuu e meso dum ne mekpa ne min, zenɔɔ etsi bin met e, yenek gwyák e biyo be emet. Mee pee edi tetep mbi etep deenek!»

¹⁶ Tin, nye é boozeswaal be sok bhwoob zeege betetep.

¹⁷ Tin, wo gwaa bɔɔ djas zemet Sosten mot nadi kukuma ndjaa mendjaala me eYuda o zeduma nye é nyel é mis me bot e zeege betetep. E di'enek, Ghalion na be aakobis ye.

Pol eezesik pe Antios pe dik Siili

¹⁸ Pol eebaazedhaa ba bim melu ebupe pe del e Kolet. Tin, nye zelik bon nyeeeg, nye eeni to boo eled to pe dik Siili be ne Pilisil ne Akilas. Ye nabe e, nye eezewaadal lo ebon esok nye ne nadi pe del e saakele e, etee náá, ye nabe e nye eesa ekek ne Zeeb.

¹⁹ Wo gwaa, be zekum pe ghaada Efiez. Tin, nye ezeelik Pilisil be ne Akilas. Bhii tak nye eezetó pe ndjaa mendjaala me eYuda, tin nye eezemo be ne eYuda.

²⁰ Be ezeke ne ne náá, nye di be ne be nɔɔ ba melu, tin, nye na be aakwyel.

²¹ Nye ezeelik, be nyey ne nɔɔ náá: «Zeeb e kwyel o, me waaboo baazy pe daa len.» Tin, nye eezedus pe Efiez to mesuwa.

²² Bhis nye nadus pe ghaada Seezale e, nye eezetó sok pe Yeluzalem étep nye neeke swos bot e zeege mendjaala. Bhii tak, nye eezetó pe ghaada Antios.

²³ Nye ezeekwyeeeg ba melu penek, bhii tak nye eezesik. Nye eezedhaa, pe medhik me Ghalati, bhii tak pe Filiji é edje-dje bedjekel djas meghaaz to edum e konj ne Zeeb.

Apolos pe eghaada Efiez ne pe Kolet

²⁴ Eghen tak, dhiiti mot dhaad mbyak eYuda din e le nabee Apolos, nye nabyel e pe ghaada Alekzandili, naazekum pe ghaada Efeez. Nye nadi e tsonj mot to lii, nye nadi e gu Ekwyala e Zeeb enyope.

²⁵ Nye naadiaadjek eke to mekpa me Ghen, tin, nyey e wa zii ebupe. Nye nadi goola, ne elyo e bot ne lyem wat etep e di dum ne Yezu e. Ye ka bela e naa, nye nazodi e gu e eduwa e Zeeb e Zan.

²⁶ Nye eezeni e lii ne bot ne ebwaalel djas to ndjaa mendjaala me eYuda. Bhis be nasilal egwak etep ee nye nadi e lii e, Pilisil be ne Akilas eezenoo nye, to ne ne loog wat, etep be neeke pes egu e le dum ne meze e Zeeb enyope.

²⁷ Bhii tak, Apolos eezegwak gwyes e to pe dik Akayi. Bon nyeg zokadje nye ghwyil ne meghaaz, tin, be eezekwyal bedjikel e nadi pe kyee dik tak o mekana, etep be neemyaal naa, nye sulal daa lo ne mbee lyem. Daa nye nakakum e, nye nadyeebakwyee bot e nadum konj ne Zeeb o, ne enem ne embee e Zeeb.

²⁸ Etee naa, e mis me bot djas, nye nadi e lyaal popoopwon naa, eYuda eezewo ze. Nye nadi lyaal be to Ekwyala e Zeeb naa, Yezu e Mesia.

19

Pol pe ghaada Efeez

¹ Daa Apolos nadi pe Kolet e, Pol nadi dhaa pe mel e metsok pe kyee dik Azia, bhii tak, nye eezekum pe ghaada Efeez. Nye eezebela ba bim bedjikel tin,

² nye eezedji be naa: «Ye nabee bi naabela Sisim na Dee esok bi nadum konj ne Zeeb e?» Be eezebooza ne ne naa: «Bis dinaa aapakogwak-gwakak bot e lii-liak dum ne Sisim na Dee.»

³ Tin, Pol eezedji be naa: «Bi duwa Zeeb yaa kwaambi eduwa?» Be eezebooza naa: «Eduwa Zeeb e Zan.»

⁴ Pol ezeke ne noo naa: «Zan naduu e bot e namyaal eswoola mefulu o. Nye nadi eke ne bot e mbyak Yisalael naa, be dum konj ne mot di zye bhis nyey o, mot tak nabe e Yezu.»

⁵ Bhis be nazegwak etep binek djas e, be eezeduwa Zeeb ne din e Ghen Yezu.

⁶ Bhii tak, Pol ezeke be memb o tin, be ezebela Sisim na Dee. Be moo tin elii to elii membyak mesis ne egoola bebhaadal e Zeeb dje be e.

⁷ Bot e tak nadi e bot kam ne beb a.

⁸ E bengon el el, Pol nadi to pe ndjaa mendjaala me eYuda, tin, nye naalelii ne ebwaalel djas. Nye nalelii ne noo e dum e Eyonj e Zeeb, nye nadi sa naa, bot e nadi gwak nye o myaal nye.

⁹ Deenek, bedhiiti bete ne bot nadiaa sa maa-el o, boo byen emyaal, be moo tin e sa abhusu dum ne meze e Ghen e mis me medhuu me bot. Deenek, Pol eezedus tin lik be. Nye eezet o be ne bedjikel be, tin, nye nadi lyo be melu djas to ndjaa melyo e dhiiti mot din e le e Tilanus.

¹⁰ Deenek, ye naaboya membu memb a, ye nasa naa, bot e mbyak eYuda ne bot e membyak mesis nadi pe kyee dik Azia o djas, gwak mekpa e Ghen.

Boo Seeva

¹¹ Zeeb nadi sa eboo endem e mebwala ne Pol.

¹² Etap tak e bot nadi to pe daa bot e mebe ne epes e kaad, ne ekaad ee Pol namet e, neghu yii nakee-kea e nyel' e e. Deenek, be nadi bela tsik, embee esisim nadi wyis to lo o.

¹³ Bedhiiti eYuda ee nadi e kemel e mel kes o embee esisim to bot e mebe o, nagek esa ye ne din e Ghen Yezu. Deenek, be nakeke ne embee esisim naa: «Me lee bin e naa, bi wyis ne din e Yezu Pol di goola mekpa me o.»

¹⁴ Ye e deenek e boo ten ne beb a boo ghaa-Zeeb nadi djooaa Seeva nadi e sa.

¹⁵ Tin, dhiiti dwoo, wo gwaa mbee sisim zebooza ne noo naa: «Me ne gu Yezu, me ne baagu pe Pol. Ye kabe biyo, biyo e beze?»

¹⁶ E di'enek, wə gwaa mot nadi ne mbee sisim ɔ zəghɛɛ bɛ, dāa nyɛ nadi ne ghwyil dhaa bɛ é, wə gwaa nyɛ zɛduma bɛ é mɛnyel ne mɛbin ne ebhooba djas. Bɛ nadus tɔ ndjan'ɛ tin ɛ ne ekaab bin toto, ne mɛpyon é mɛnyel kpen.

¹⁷ Bot ɛ dɛl ɛ Efɛɛz, bot ɛ mbyak eYuda ne bot ɛ di àadi bot ɛ mbyak eYuda ɔ, zokagwak tɛp tak, wə gwaa boo bwoo zɛmɛt bɛ. Tin, bɛ naazɛbela boo duu dum ne din ɛ Ghɛɲ Yezu.

¹⁸ Bɛtɛ ne bot tɔ sama bot ɛ namyaal Zɛɛb ɔ nadi ezyɛ zɛvaa é mis mɛ bot djas embee esesɛɛ bɛ nadi sa ɛ.

¹⁹ Bɛtɛɛ ne bot tɔ sama bot ɛ nadi sa etɛp ee mɛvɛkɛɛ mɛ mɛsimba ɔ, zokazyɛ ne bɛmɛkana mɛ tak, zɛdik yɛ emis mɛ bot djas. Dāa bɛ nalaa mɛtan mɛ bɛmɛkana mɛ tak ɛ, ye naasa tyee bɛmil mɛkam-mɛtɛn mɛtan mɛ eghwooz ee di saaa epata* ne ye é.

²⁰ Ye é deenek ɛ ye nadi náá, dum ne ghwyil ɛ Ghɛɲ, Mbɛɛ Bhaadal nadi goolel, kaab ne mɛbwala.

Eghuub pɛ ghaada Efɛɛz

²¹ Bhis etɛp binek, Pɔl eezɛmyaal ɛtsaal kyee dik Masedwan ne Gheles é ɛtɔ pɛ Yeluzalɛm, dāa Sisim nalɛɛ nyɛ é. Nyɛy náá: «Bhii mɛ aakum ɛ, egoka ɛ mɛ dhaa kɛbee dɛl ɛ eLɔm.»

²² Tin, nyɛ eezɛkyeed bot ɛ nadi kwyi-kwyee nyɛ ɔ bɛbá pɛ Masedwan, ye nabɛɛ Timote bɛ ne Edast. Tin, nyɛy zokazɛlik ba mɛlu pɛ kyee dik Azia.

²³ Eghɛɲ tak, ye nabɛ ɛ boo eghuub naazɛni kɔ ghaada Efɛɛz dum ne ɛdu ɛ mɛze ɛ Ghɛɲ.

²⁴ Wə gwaa dhiiti mot ɛswom din ɛ lɛ nabɛ ɛ Demetyus, nyɛ nadi é lulɛl mɛvunga. Nyɛ nadi é lul esonok ne mbi eghwooz djas ee di saaa epata ne ye é, yii mɔɔ ndjaa zɛɛb Aletemis, etɛɛ náá, ye nadi djɛ bɛswom ɛ bot bɛtɛ ne epata.

²⁵ Nyɛ é boo zɛsɛɛg bot ɛ tak, ne bot ɛ mɛsa mɔɔ nadi nɔɲɛl ne mɛsa mɛ tak ɛ, nyɛ eezɛke ne nɔɔ náá: «Bɛwɛn, bi ne gu náá, ye é mɛsa mak ɛ di djɛka mena ekum.

²⁶ Deenek, bi ɛpegwak nɛghu ɛbee sa di sɛɛ: Pɔl tak lɛɛ bot ɛ náá, bɛzɛɛb ɛ bot di kpak ne mɛmbɔ ɛ, tok bɛtɛtɛ bɛzɛɛb. Nyee batasa náá, ye nasik ne bot ɛbuɛpɛ e di wak kɔ Efɛɛz ɔ ye dɔɔ ne bot ɛ mɛl mɛ di pɛ kyee dik Azia djas ɔ myaal etɛp bɛ.

²⁷ Etɛp binek ɛ sa náá, mɛsa mena gwyɛ, deenek, mɛsa mena waabyenaa e di tak, bot ɛ waabhina ndjaa zɛɛb moma Aletemis. Tin, bot waadis duu boo zɛɛb Aletemis nyɛy nyɛ ɛmɛt. Bela náá, zɛɛb moma yak ɛpeduwala kɔ kyee dik Azia djas ne kɔ ɛko ɛ bɔs djas.»

²⁸ Dāa bot ɛ nazye tin ɔ nagwak deenek ɛ, bɛ boozɛkpaa elyem ɛbuɛpɛ, bɛ moo tin é tsim náá: «Aletemis yii bot ɛ Efɛɛz ne bɔk!»

²⁹ Tin, ɛzɛm eeni kɔ ghaada djas. Wə gwaa bɛ zɛmɛt Ghayus bɛ ne Aalistaalak bot ba dɛl ɛ Masedwan ɛ nadi djɛɛ bɛ ne Pɔl é mɛdjon ɔ. Tin, zukamwaa ne mot'enɔk eezɛtɔ ne nɔɔ kaab pɛ ɛbwak ɛ boo zɛɛga.

³⁰ E di'enek, Pɔl nadi kwyɛl ɛni nyɛ neekɛ lyaal nyɛl pɛ zukamwaa ne mot nasɛɛga ɛ. Tin, bɛdjɛkel eezɛlu nyɛ.

³¹ Bɛdhiiti ekukuma e kyee dik Azia nadi bɛsɔ bɛ ɔ zokadhis nyɛ menduk mɛ tak wat náá, nyɛ nàtɔ pɛ ɛbwak ɛ boo zɛɛga tak.

³² E di'enek tɔ mɛdhuu mɛ bot binɔk, ye nabɛ é ne boo zyaala. Bɛdhiiti nadi tsim sa sis, bak tak yɔbɔ sa sis, bak bɛdhiiti bot pak ɔ nabaa di é gu mɛsɔ mɛ tɛp bɛ nasɛɛga kɔ ɛsu ɛ tak ɛ.

³³ Wə gwaa bɛdhiiti eYuda tɔ mɛdhuu mɛ bot binɔk zokazɛbesal dhiiti mot din ɛ lɛ nabɛ ɛ Alɛkzandɛɛ pɛ sok. Tin, bɛ eezɛbanja nyɛ lo tɛp, é di'enek Alɛkzandɛɛ eezɛben mbɔ ɛtɛp nyɛ neeli, nyɛ neelɛɛ lo mɛsɔ.

³⁴ Tin, dāa bot nagwyák náá, nyɛ nadi é mot dhaad mbyak eYuda ɛ, bɔɔ djas ɛ boo zɛbo boo tsim wat, ye naabɔya tyee mɛwala mɛmbá bɔɔ é tsim náá: «Bɔk-bɔk ɛ di Aletemis bot ɛ dɛl ɛ Efɛɛz!»

* **19:19** bɛmil mɛkam-mɛtɛn mɛtan mɛ eghwooz ee di saaa epata Ye nabɛɛ mɛtan mɛ efute ee mot di egoka ne ɛbela bhis mɛsa membu kam ne etɛn ɛ.

³⁵ Tin, dhiiti kukuma ngot e ghaada eezesil be elyem nyey náá: «Bot e del e Efesz, bot djas negu náá, ghaada di ebaal ndjaa boo zeeb moma Aletemis, dɔɔ ne sa nakpakaa ne ekok yii di nɔɲel ne ebhwoob e le nadus to gwoo e.

³⁶ Ye tok ne mot aaswonat ye. Deenek bi goka e ne esil elyem, nasaka etep daa bot e di aadi ne esiiza.

³⁷ Bi zye wak e ne bot e wat di náá, be aapadjii esa ee di to mendjaa me zeeb, baabela náá, be aapalee Zeeb'ena yii moma.

³⁸ Ye be náá, Demetyus be ne sama beswom e bot e ne tep be di egoka ne epit mot'ak ko esu e tak o, ye e ne mendjaa me etep di peaa e ne betetep e tak. Ye e penek e be di egoka ne ekpit.

³⁹ Tin, ye be náá, bi dinaa ne dhiiti tep bi di baakwyel e lii o mena waaka liika pe zeege di egoka ne eliaa etep ee di dum ne etsi bina e.

⁴⁰ Ete náá, mena ne ghwyil edjooa bot e di kus eghuub o dum ne sa see mos e. Bela náá, mena tok ka ne megham me mena aadjeka e mbi yak zeege, be ko dji esuk e tak o, ye tok ne mot aabana bot enyope lo tep aani bot to elyem enyope e.»

⁴¹ Bhis nye nalii deenek e, wo gwaa, nye zeswaal zukamwaa ne mot nadi tin o.

20

Gon medjon e Pol pe medhik me Masedwan ne Ghes

¹ Daa eghuub nasi e, Pol eezeseg bedjekel, nye eezeni e edje be meghaaz me ewa zii to edum kon ne Zeeb. Bhii tak nye eezemwana ne nɔɔ, deenek, nye eezenɔɔ nyel to pe dik Masedwan.

² Nye eezekpaa ko pes dik tak, tin, nye eebaazedje bon nyeg di penek o ghwyil e wa zii to edu e Zeeb. Bhii tak, nye eezetɔ pe kyee dik Ghes

³ pe nye nasa bengon el el e. Nye nawaakwyel etɔ pe dik Siili to mesuwa, daa nye naka gwak náá, eYuda e e boob ko esu e le e. Nye e boozeke náá, egoka nye sik pe ze Masedwan.

⁴ Tin, Sopateed, mɔɔ Pyiidus mot del e Bheede, zokatɔ sama wat ne ne, zenɔɔ Aalistaalak ne Sekundus mot ghaada Tesalonik, Ghayus mot del e Delzeb, ne Timote, ne Tsisik zenɔɔ Tolofim mot kyee dik Azia.

⁵ Bɔɔ djas nalee to esok, wo gwaa be kebwood bis pe ghaada Toloas.

⁶ Yeka be bis o, bis nadus pe ghaada Filip to mesuwa e bhis ebyon e emapa ee di aawaaa leviid. Tin, melu meten bhii tak, bis e boo keboma ne nɔɔ pe Toloas, e di'enek bis naadi yenga wat.

Medjon me mesik e Pol pe ghaada Toloas

⁷ E elu e eten ne wat e yenga, bis naazeboma etep bis neede edee e Ghen. Tin, Pol eezeni elii ne bot e zeege daa ye nadi náá, nye nadi kwyel nye aadhaa djemen tak e, nye e boozedul elii kekum kuku egha e pum.

⁸ Pe to dhen bis nasaga to tak pe kyes pe eko, ye nabe e ne elambi ebupe.

⁹ Dhiiti mɔɔ ngbaaz ne din e Etik nadi e ndiindel ko ka fenetele. Wo gwaa nye zeni e go syaaz esok Pol nadi e lii e, go nye naja e naasa náá, nye batadus pe vyegvyeg di ne nadi ko ges e duma si. Wo gwaa be zokazeghe nye, nye nadi e nye eezegwy.

¹⁰ Tin, Pol eezesul, nye eezemalal ko le, bhii tak nye ezeberp nye ko membɔ me, nye y náá: «Na bemka ken: nye ne tsik!»

¹¹ Bhii tak nye ezebaabyet, nye eezenɔɔ mapa, pyak ye, tin nye eezenɔɔ de. Bhis nye naka baalii ebupe, kekum elyamela e melem e, nye boozekpaa ne ze to.

¹² Tin be eezetɔ ne mɔɔ ngbaazenok nyey nyel enyope nye ne tsik. Ye nabe ye nadjɛ bot djas boo meghaaz me edu e Zeeb.

Medjon dusa pe Toloas to pe Mile

¹³ Bis eetó esok étep ekeni tó mesuwa me nató pe Asos pe kyee bis nawaakenoo Pól e, etee náá, nyey nakwyel étó o ne me meko.

¹⁴ Dáa nye naka boma ne nes pe Asos e, bis eezeno nyé tó mesuwa étep bis neetó pe del e Mitilen.

¹⁵ Dusa bis nadus tin e, bis eezesik, tin, djemen tak bis eezekum pe Siyo. Bhis djemen tak bis eekum pe Samos, tin, emyen tak bis eezekum pe Mile.

¹⁶ Pól nabe àakwyel etyaa pe Efesz é kaab nye zekéboya kó kyee dik Azia, nye nadi tó kaab ekaab é suu náá, dwoo Pótekot neekabela nye, nyey pe Yeluzalem.

Pól eezemwana ne bepaa e Efesz

¹⁷ Pe Pól nadi pe Mile e, nye eezekyeed mot ne bhaadal pe Efesz, be ke edjóo bepaa e zεεga mendjaala.

¹⁸ Dáa be nakakum pe dáa le e, nye ezeke ne náo náá: «Bi ne gu mefulu me me nadi é gyee ne ye pak'en kana dwoo me nakum pe kyee dik Azia e.

¹⁹ Me naasa mesa e Ghen ààbe ne ebet, tó ghoj ne mezuk dum ne bhoob mbee lyem bot e mbyak eYuda nadi ne ye ne nam e.

²⁰ Bi ne gu náá, etok ne dhiiti mbee tep me nasyel elée bin. Me naazegoola ne elyo e bin dum ne etep djas é mebesee ne tó mendjaa men.

²¹ Me naadul bot e mbyak eYuda ne bot e mbyak eGhelek melo náá, be liig elyem du Zεeb da be é dum koj ne Ghen'ena Yezu.

²² E di mena kadika wak nenak'aak, me moo tó pe Yeluzalem, dáa Sisim na Dee lwom me ne bhel náá, me sa e, tin, me àaku sa di bwood me pe sok e.

²³ Sa me di gu e náá, kó eghaada djas, Sisim na Dee nadi lee me náá, membok ne mezuk epebwood me.

²⁴ Bela náá, tsik'am met tok ne boo metan é mis mam. Yii di ne boo metan e, étó kekum pe esik e lwomel, ne esilal e bim mesa me Ghen Yezu nadjé me e: Egoola e Mbée Bhaadal yii enem ne embée e Zεeb.

²⁵ «Mee dhaa tó sama yen é egoola Mbée Bhaadal Eyon e Zεeb, tin, me ne gu naaetok ne mot aakabaabee me tó sama yin.

²⁶ E tep tak e me di lee ne nen mos náá, me esosoob: mot ngot pak'en e ka wo ze o, yenek àakagwyák me.

²⁷ Etee náá, me eezelyaal bin egeka e Zεeb djas àasyel sa wat.

²⁸ Bi é konyan mis kó biyo be emet, ne kó esaa e Sisim na Dee djé bin bi baal e. Bi e ko baal zεεga mendjaala Zεeb nabom ne ghiya mon'e met e.

²⁹ Me ne gu náá, bhis me aató e bot e di nōjel ne eben o waazeni pak'en, tin, be aanakwaagek esaa ghoj.

³⁰ Tin, dō ne tó sama yin, bot e waani é lee elen é etsal étep bedhiiti bot e di dum koj ne Zεeb o ne du be.

³¹ Bεeka mis, da bi e taala náá, tó membu melél mwos ne pum, me nabe àakat edul e bin melo, ye nakoozodi ne minal é mis.

³² «Nenak me epedje bin é membo me Zεeb, ne bhaadal mbee bhwoob'e. Nye é ne ghwyil e sa náá, bi wyee tó edum e koj ne Zεeb ne edje bin esesee djas nye nakwom étep bot be e.

³³ Me nabe àasaa epata, ààbe elbaad, ààbe ekaad e bot.

³⁴ Biyo be emet ne gu náá, me nadi sa mesa ne me mbo mam met étep me neebela esee bis ne bot e di gyee ne nam aadi ne gwyes tak e.

³⁵ Me nabe e me eelyaal bin naagoka bi sa mesa étep bi neekwyee bedjel e bot. Bi baataala etep ee Ghen Yezu nyey emet nake náá: “Egwyena ne mot eedhaa edjeaa sonok ne menyó!” »

³⁶ Bhis yenek, Pól eezekwyit mebon si be ne be náo, be eezeni é djaala.

³⁷ Bō djas moo tin é dji, bhii tak, be eezεbeedal nye tó membo mō be neemwana ne ne.

³⁸ Be nadi é ne boo gonj to elyem etee náá, Pól naake náá, be aanàka baaboma. Bhii tak be eezetó kemwana ne ne pe mesuwa.

21

Pól eetó pe Yeluzalem

¹ Bhis bis ne be nòo nabeka ε, bis eezeni to mesuwa tó pe gholá Kòos. Djemen tak, bis eezekum pe gholá Lood, dusa bis nadus tin ε bis eezetó pe ebonj Patala.

² Dáa bis nabela mesuwa é tsaal to pe Fenisi ε, bis eezeni to mesuwa me tak, bis eezetó.

³ Dáa bis nadi, bis moo pe kyee kyε bós é ngwoob gholá Siipele ε, bis eezedhaa pe paa kyε gholá tak étap bis neetó pe dik Siili, bis eezetó pe ghaada Tiid pe kyee be nadi kekεε esa ee nadi to mesuwa ε.

⁴ Bis eezeboma ne bot ε di dum konj ne Zεeb o, bis eezedhaa yenga wat tin bis ne be nòo. Dáa ye nabe náá, Sisim na Dee naazedul be melo ε, be é boo zelu Pól náá, nye na tó pe Yeluzalem.

⁵ Tin, dáa yenga tak nadhanj ε, bis eezenòo menyel dhaa. Wò gwaa be zεmwana ne nes pe esik ε dεl, bòo ne bel bòo, zenòo bòo bòo. Tin, bis eezekwyit mebonj si é ebonj ε boo dii meson, bis moo tin é djaala Zεeb.

⁶ Deenek, dáa bis ne be nòo nasilal emwana ε, bis eezeni to mesuwa, e di'enek, be eezesik pe mendjaa mòo.

⁷ Bis nasilal gonj medjon mes ε, kò boo dii meson bhis bis nadusa pe Tiid tó pe ebonj Potolemays ε. Bhis bis nasilal eswos bon nyeeg bis di kò ghaada tak ε, bis eezekwyεeg elu ε wat bis ne nòo.

⁸ Djemen tak bis eezesik, bis eezetó pe ghaada Seezale. E di'enek, bis eezesulal pe ndjanj ε Filip, lyoel mekpa me Zεeb e di bis nadjaa si o. Nye nabe ε ngot to bot ε ten ne bebá be naseε pe Yeluzalem o.

⁹ Nye nabeε ne esyes e bòo boa ená, be nadi gegoola mebhhaal me Zεeb nadi dje be ε.

¹⁰ Bis nabe bis moo ne betε ne melu tin, é ghej dhiiti ngoolel-mekpa ε Zεeb ne din ε Aghabis nazedus pe Yude, zye.

¹¹ Nye eezεzyε pe dáa les, nye eezenòo bhetε ε Pól, kól meko me ne membo me, bhii tak, nye náá: «Beeka sa Sisim na Dee lee ε: Nakuma bhetε yak ε waakolaa ne ekel dáak ne eYuda, pe Yeluzalem, bhii tak, nye waakaa é membo me bot ε membyak mesis.»

¹² Bhis bis nagwak etap binek ε, wò gwaa biso djas ne bon nyeeg bis é dεl ε Seezale zokazedjaala ne Pól náá, nye na tó pe Yeluzalem.

¹³ Tin, nye eezebòza náá: «É tap ye bi di edji ne esa náá, bi dje me lyem bwoo? Mam eezemyaal ne lyem'am, ye nakoozobe ekolaa ne ekel, neghu ye kabε esyee pe Yeluzalem kò esu ε din ε Ghej Yezu.»

¹⁴ Dáa bis nadi áákwak elu ε nye ε, bis nabe áàbaanenal nyel, bis é booke náá: «Ekwosak ε Ghej sael!»

¹⁵ Dáa bis naka dhaa ba melu é di'enek ε, bis eezekanjal esa, bhii tak, bis eezetó pe Yeluzalem.

¹⁶ Bedjekel ε nadi pe Seezale ε zokakεkyeed bis, bòo kekyyeed bis pe ndjaa dhiiti mot bis nawaasulal pe dáa le o. Din ε mot tak nabeε Menason, mot Siipele, nye nadi é to sama bedjekel ε meken.

Pól eetó kekwyak Zak

¹⁷ Dáa bis nakum pe Yeluzalem ε, bon nyeeg bis zokazeboma ne nes ne memyaala djas.

¹⁸ E djemen tak, bis ne Pól eezetó pe dáa Zak, pe paa bepaa ε zεega mendjaala naseega ε.

¹⁹ Tin, Pól eezeswos be, bhii tak, nye eezeni é banja be etap é Zεeb nasa pe dáa bot ε membyak mesis ε waa-wat.

²⁰ Bhis be nazegwak nye é, be eezeduwal Zeeb. E di'enek, be eezeke ne Pol náá: «Món e nyeg wó eebée dáa eYuda bemil ne bemil moo mos é dum kon ne Zeeb, elyem bóo djas ne dyeebakwyesa tó etsi.

²¹ Ghuna, beeka sa bis nalee be kó esu e ló e: wó pe lyo bot e mbyak eYuda djas ee di di e di wat be ne bot e membyak mesis ó náá, é nyó e be byen etsi e Moiiiz. Wó ne lee be náá, be kat eniigal bón bóo beka, dóo ne ekat e du e mezel me eYuda.

²² Bis sa dáa? Be waagu ne tsetse náá, wó eezekum.

²³ Deenek, sa sa bis lee wó e. Menaka wak é ne botom bená zesilal e sa ekek ne Zeeb ó.

²⁴ Nóna be, da bi e kegwyia edhuud be ne be nóo, bhii tak da wó é kedje be efute ee di egoka e, etep be neetsik be lo. Deenek, bot djas neegu náá, etep ee bot nadi lee dum ne ne e nabee etep ee mekon, deenek dóo ne wóy pe wó ne duwal etsi e Moiiiz.

²⁵ Ye kabé bot e membyak mesis di dum kon ne Zeeb ó, tó mekana me bis nakwyala e, ye nabé e bis naalee be egeka bis djas. Ye nabee náá: be áagoka ne ede betit e kaa bezeeb e elula-lula ne ekpaka-kpaka buwa e, ne ghiya ne epuud e betit e góaa ne bhiyo e, zenóo náá, sa bi áása mezo.»

²⁶ Tin, Pol eezetó be ne bot ena binók, tó yak dwoo tak, bee tó kesa mezel esela etsi. Bhii tak be eezetó pe kok Ndjaa-ebuwa etep ekelee dwoo mezel esela etsi aasi e, ye dwoo tak e be di egoka ne gó ebuwa kó esu e ngót-ngót pak'óo e.

Pol eezemetaa pe tó kok Ndjaa-ebuwa

²⁷ Ye nabé e melu meten ne ebá moo kó ne kum, wó gwaa eYuda e kyee dik Azia zokazyé zébee Pol pe tó kok Ndjaa-ebuwa. Wó gwaa be zeful edhuu e bot e nadi tin ó elo. Bhii tak, be eezemet Pol,

²⁸ bóo é tsim náá: «Bot e Yisalaél, dhaaka zekwyee bis! Beeka mot di lyo bot djas é e di djas mbee malyo dum ne Yisalaél, ne etsi e Moiiiz, zenóo dum ne kok Ndjaa-ebuwa ó. Deenek, nye eezebataniigal bot e di áádi bot e mbyak eYuda ó tó Di na Dee. Tin, nye eezesaab Di na Dee tak!»

²⁹ Be nalii deenek e etee náá, ye nabee be naabee Tolofim mot del Efeez be Pol pe tó ghaada. Be nagu e náá, Pol naaniigal nye tó kok Ndjaa-ebuwa.

³⁰ Eghuub e tak eezedjala kó ghaada djas, bhwak moo tin metetel ne ekaab, e di djas é tó pe Pol nadi e. Be eezemet Pol, be eezewyisal nye tó kok Ndjaa-ebuwa, bhii tak be eezediyal mébe me kok Ndjaa-ebuwa.

³¹ Dáa be nadi é kwyel egó Pol e, ye nabé menduk me ezem e nadi see pe Yeluzalem e naagek pe dáa komanda mwaka esodja eLóm.

³² E di tak wat, nye eezenóo bedhiiti ekukuma lóog esodja, ne bedhiiti esodja é pe si, be eezewyis kaab tó pe kyee edhuu e bot nadi e. Dáa be nabee komanda esodja ne bedhiiti esodja e, be é boo zekat e bi e Pol.

³³ Tin, komanda esodja eezetiila pe dáa le, nye zelwom náá, be met nye, nye ezelwom náá, be kól nye ne ekel é ghwooz ebá. Bhii tak, nye eezedji nye náá: «Wóy eze, wó sa ye?»

³⁴ Tin, pe tó edu e bot, bedhiiti bot nadi tsim e sa sis, bak tak dhiiti tep sis. Tin, ye nabé yee lyel náá, komanda met sa wat tó ezem e tak. Nye é booke náá, be tó ne Pol pe mbwak.

³⁵ Dáa Pol nakum kó egoel e ndjan e, esodja ee naghwyil eezeghe nye é ekaab elyel e kuukuu medhuu me bot,

³⁶ etee náá, bot djas nadi du nye bóo é tsitsim náá: «Góa nye!»

Pol eezetanjalye tanjal

³⁷ Eghen be nadi kwyel eniigal Pol tó mbwak e, nye zeke ne komanda náá: «Me e ne ghwyil e lii e?» Tin, komanda esodja eezedji nye náá: «Wó ne gu elii dhaad mbyak eGhelek e?»

³⁸ Deenek wó tok mot dik Ezipte nazekus eghuub wak kpaambel da nye zetó ne bot e di gu elumela deeb ó bemil ena tó kyee bós besye di áábe ne medii e ó?»

³⁹ Tin, Pól eezεbɔɔza náá: «Mam ε mot dhaad mbyak eYuda, me nabyel ε pe ghaada Talase pe kyee dik Silisi ndiel kɔ dhiiti boo ghaada di ne boo ngek ε. Me met wɔ εbon, beta náá, me lii ne bot bak.»

⁴⁰ E di'enek, komanda eezεdje nye ze elii. Tin, Pól eezεtyaa tetel kɔ εbyetel, nye eezεpyap εdhuu ε bot binɔk mbɔ be di gwyem étep be neegwak nye. Bɔɔ djas eezεdi gwyem, tin nye moo lii ne nɔɔ tɔ lii ebhele.

22

¹ «Bɔn ε nyεεg bam ne besεεg bam, gwak ka sa me di lee bin nenak dum ne yam tanal ε.»

² Dáa be nadi gwak nye nadi é lii tɔ lii ebhele ε, be eebaazεdi gwyem εnyɔεpe, tin, Pól eezεke náá:

³ «Mε ε mot dhaad mbyak eYuda, me nabyel ε pe Talase pe kyee dik Silisi, deenek me nawyilaa ε wak kɔ Yeluzalem. Deenek, lyoel yam nabe Ghamalyel, nyey ε nalyaal me náá, me tiibal εnyɔεpe etsi bebhaab benaka. Me nabe é me naakwyel mesa me Zεeb dhaa nyel dáa biyɔ djas di ekwyel mos'aak.

⁴ Mε naawa bot ε nadi é du meze ε Ghεη ɔ tɔ tsik mezuk batake gó be góa. Mee met boa ne botom wa be é membok.

⁵ Boo ghaa-zεeb ne bot ε kwan bepaa ε ne ghwyil ε di betyaases náá, etep ee me di lee ε tseetse. Ye nabe ε be naadje me mekana me étɔ pe dáa bɔn nyεεg bam yii del ε Dhamas, deenek me naatɔ pe ghaada tak. Me nadi kwyel keemet bot ε tak, etep me neetɔ ne nɔɔ pe Yeluzalem, be neeke waaa é mezuk.»

Pól ε pe banɔ dáa nye naliig lyem ε

⁶ «Mε nadi é gba-gba me moo kunaa ne del ε Dhamas, ye nabe ε ye moo kunaa ne kuku mwos. Me ka sɛka tin ε, boo ngel é dus tɔ gwoo, mekas me tak eezεkaal me.

⁷ Tin, me eezεduma si, e di tak me ka gwak ε dhiiti gwood é ke ne nam náá: “Sɔl, Sɔl, etep ye wɔ di tiig me?”

⁸ Tin, me eezεdji náá: “Wɔy é ze, Ghεη?” Gwood'enek eezεbɔɔza náá: “Ye é mam Yezu mot Nazalet, wɔ di tiig ε.”

⁹ Bot ε nadi gyee ne nam ɔ naabee ngel, saabεgɔs kabe é náá, be na be àɔgwak gwood mot nadi lii ne nam ɔ.

¹⁰ Tin, me eezεdji náá: “Mε goka ne sa dáa, Ghεη?” E di'enek, Ghεη eezεke ne nam náá: “Wyela, Tɔa pe ghaada Dhamas. Ye é penek ε be aaleε wɔ esa ee Zεeb ke náá, wɔ sa ε.”

¹¹ Dáa ye nabe náá, mekas me ngel tak naadipal me mis ε, bot ε nadi gyee ne nam ɔ ε boo zemet me é mbɔ, be é boozetɔ ne nam pe ghaada Dhamas.

¹² «Kɔ del ε tak ye nabe ε ne dhiiti mot din ε le nabeε Ananias, mot epiki ne esosoob tɔ etsi bena. Bot ε dhaad mbyak eYuda é Dhamas djas nadi duwal nye εbuεpe.

¹³ Nye eezεboma ne nam, nye eezεtyaa é ngwoobam, nye eezεke ne nam náá: “Sɔl, mɔɔ nyaag'am, mis mɔ beηel!” E di tak wat, mis mam eezεbula é bee εnyɔεpe, bhii tak me eezεbee nye.

¹⁴ Deenek nye eezεbaakel náá: “Zεeb bebhaab binaka naazesεε wɔ etep wɔ neegu εkwosak ε le, wɔ neebεε sim Mot Epiki da wɔ é gwak gwoodeε met,

¹⁵ etεε náá, wɔ needi tyasεε, etep wɔ neegoola ne bot djas sa wɔ bee ε ne yii wɔ gwak ε.

¹⁶ Tin, nenak wɔ ka baabwood ye? Wyela, keduwa Zεeb ne egwyii ε mesyem mɔ, é εdjoo ε din ε le.”»

Pól ε pe banɔ dáa nye nalwomaa pe dáa bot ε membyak me sis ε

¹⁷ «Mee zεsik pe Yeluzalem. Dáa me nadi é djaala Zεeb pe tɔ kok Ndjaa-ebuwa ε, wɔ gwaa me zεbee tyee tɔ dhyam.

¹⁸ Tin, me eezεbee Ghεη, nyey ne nam náá: “Lela εdus kɔ Yeluzalem, etεε náá, bot ε del ε tak aanákwaamyaa etep ee waaleε be kɔ εsu ε lam ε.”

¹⁹ Me eezebɔɔza náá: “Ghen, be negu náá, me nadi tetó tɔ mendjaa me mendjaala me eYuda éteɸ ekemet bot, wa be embok ne ebi e bot e nadi dum kon ne nɔɔ.

²⁰ Tin, é ghen be nagó Etien tyaasesɔ e, mam pe me nadi é e di tak. Me naakem bot e nagó nyɔ ɔ, me naabaal ekaad bɔɔ.”

²¹ Tin, Ghen eezeke ne nam náá: “Tóá, etee náá, me waakyeed wɔ etsetape, pe daa bot e membyak mesis!”»

Pɔl be ne komanda eLɔm

²² Edhuu e bot binɔk zokagwak Pɔl kekum e di'enek. Bhii tak, bɔɔ djas eezeni é tsim náá: «Nye góa, mbi mot dáak ààgoka ne di ne tsik kɔ bɔs'ak!»

²³ Be nadi tsim, ne enyan e ekaad bɔɔ, é ghee piib wus pe eko.

²⁴ Tin, komanda eLɔm eezelwom náá, be niigal Pɔl tɔ ebese ndjaa esodja, da be é nyuu nye ne eghwyes éteɸ nye neetanɔl ne bhel. Nye nasa deenek e éteɸ be neegu lo mesɔ me medhuu me bot nadi tsim deenek kɔ esu e le e.

²⁵ Tin, dáa be nakɔl nye éteɸ be neenyuu nye é, Pɔl eeke ne dhiiti kukuma tɔ lɔɔg esodja ee nadi tin ɔ náá: «Bi e ne gham ebi e mot dik eLɔm di náá, nye dinaa ààpaapeeaa e, dáa metin me eLɔm di lee e?»

²⁶ Dáa kukuma esodja tak nagwak mekpa menek e, nye é bootó kedul komanda melɔ: «Nyee zeke ne ne náá, wɔ kwyel esa ye? Mot'ak e mɔɔ dik eLɔm!»

²⁷ Tin, komanda eezeye pe paa Pɔl nadi e, nye eezedji nye náá: «Leea me, ye é tsetse náá, wɔ é mɔɔ del e eLɔm?» Pɔl eezemyaal náá: «Iyoo».

²⁸ Tin, komanda esodja ezeke náá: «Mam naadjɛ boo metan me epata éteɸ me needi mɔɔ del e eLɔm.» Pɔl eezebɔɔza ne ne náá: «Yam e yii mbyela mɔ.»

²⁹ E di tak wat bot e nadi ekwyel ebi nye éteɸ be neebesal nye, nye lii ne bhel ezebula pe bhis etsetape ne ne. Tin, komanda esodja naazegwak bwoo dáa nye nagu náá, Pɔl nabe é mɔn e del e eLɔm, bela náá, nye naazelwom náá, nye kolaa ne eghwooz e.

Pɔl sok bhwoob boo zɛga ekukuma eYuda

³⁰ Komanda esodja nadi kwyel egu enyɔpe lo mesɔ me eYuda nadi pit Pɔl e. E tep tak e di náá, é djemen yii elu e tak, nye ezelwom náá, be tii nye ekel eghwooz nye nakolaa ne ye é. Nye ezedjóo eboo beghaa-Zeb, zenɔɔ bot e boo kwan betetɸ eYuda. Bhii tak, nye eezeye ne Pɔl, tin, nye ezepeeaa é mis mɔɔ.

23

¹ Pɔl eezegwyák bot e zɛga boo kwan eYuda «kpɛɛɛ», nye ezeke náá: «Bɔn e nyeeɸ ye ne lyem'am selele e me sa mesa me Zeb kekum dwoo pan mos'ak.»

² Dhiiti boo ghaa-Zeb Ananias ezelwom bot e nadi e ngwoob e Pɔl ɔ náá, be nyuu nye e nuub.

³ Tin, Pɔl ezeke ne ne náá: «Ye é Zeb é aapaamyak wɔ, biyɔ epap ee zelɔbaa epyaab ɔ, bot e medjhaaz pe eko, bhimis pe si! Wɔ di tin e éteɸ wɔ neepe me dum ne etsi e Moiiz, bela náá, wɔy àaduwal etsi tak, etee náá, wɔ eelwom náá be myak me!»

⁴ Bot e nadi e ngwoob e Pɔl ɔ é zeke ne ne náá: «Wɔ lee e boo ghaa-Zeb e!»

⁵ Pɔl ezebɔɔza náá: «Bɔn e nyeeɸ, me be àagu náá, ye be é boo ghaa-zeb. Etee náá, Ekwyala lee e náá: “Sa wɔ aalii ebyɔepe ne dhiiti kukuma bot e mbyak en*!”»

⁶ Pɔl nadi é gu náá, tɔ zɛga boo kwan eYuda tak, ye nabe, kyee wat eSaduse yak kyee eFalizye. Eteɸ tak e nye natsim elyelepe kuku ebwak e lo náá: «Bɔn e nyeeɸ, me e Falizye, mot nabya me ɔ nye Falizye. Me e ne ebwaalel náá, Zeb e waagomal bot bhis esyee, etɸ tak bi di pee me.»

⁷ Dáa nye nazosilal e lii deenek e, eFalizye be ne eSaduse «tombooo» ne ewɔ pak'ɔɔ, tin, zɛga eebeka.

* 23:5 Med 22.27

⁸ Deenek, be nadi suu meso e etee náá, eSadusee ke e náá, egom bis esyee tok, efofop tok, sisim tok. Ye kab eFalizye o, boo ne myaal yobo náá, esonok binek djas tssetse.

⁹ Bot djas moo tin e tsim elyelope, tin, bedhiiti beghan e mekana me etsi, bot e nadi bot e sama eFalizye o e zewyel, be eezebyen lek tak elyelope, boo náá: «Bis aapabee dhiiti tep ebiyo to mot'ak. Dhiiti sisim neghu dhiiti fofop eelii bilaa ne ne!»

¹⁰ Daa ye nadi náá, ewo nadi bok, ebok ne ebok daa tye e, wo gwaa komanda zebela bwoo e kaab náá, be zeege duma Pol e nyel da go nye. Tin, nye e boolwom esodja be náá, be sul pe zeege kwan, be neekpek Pol e membobo, bhii tak da be e sik ne ne pe ebese esodja.

¹¹ E yak pum bhii tak, Ghen eezelyaal Pol nyel, nyey ne ne náá: «Dia ne meghaaz! Wo eedi tyases'am wak, ko ghaada Yeluzalem, deenek, egoka wo to kesa ye pe ghaada Lom.»

Boob ko esu e Pol

¹² Daa mem nakalem e, dhiiti ba bim eYuda eezegwakel e boob, be eezetuwal myon ne meson moo náá, be aanakwaade edee ne medii esok ne be ne pookogo Pol.

¹³ Bot e nagwakel e boob tak o naadhaa bot mekam-mená.

¹⁴ Be eezetó kebee eboo beghaa-Zeb ne bepaa, tin, be ezeke ne noo náá: «Biso, bis eegwakel ne etuwal myon ne meson mis ne tssetse náá, bis aanakwaade edee bis dinaa aagó Pol.

¹⁵ Deenek, biyo, sama wat ne bot e zeege boo kwan eYuda, kewaab ka nenak ne komanda náá, nye zye bin ne Pol, ko ka nye náá, bi epekwyel edjek tere enyope. Yeka be biso o, bis aadi e, e bwood nye etep bis neego nye, esok ne nye ne kum wak.»

¹⁶ Tin, dhiiti moo kel e Pol, zokagwak daa be nadi e lii e boob e. Nye eezetó pe ebese esodja, be eezeniigal nye, etep ekele Pol etep ee bot binok nadi lii dum ne ne e.

¹⁷ Tin, Pol eezedjoo dhiiti kukuma to loog esodja, nye ezeke ne ne náá: «Toa ne moo ngbaaz'ak pe daa komanda, etee náá, nye e ne tep nye aalee nye.»

¹⁸ Kukuma esodja eezenoo nye, nye eetó ne ne daa komanda, nyey ne ne náá: «Mot membok Pol be e nye eedjoo me, nye ezeke ne nam náá, me zye wo ne moo ngbaaz'ak. Nye e ne tep ele wo.»

¹⁹ Kukuma esodja eezemet moo ngbaaz tak e mbo, nye eezedul nye e ngwoob boo bebá. Tin, nye eezedji nye náá: «Wo kwyel ele me ye?»

²⁰ Nye eezebooza náá: «eYuda eegwakel náá, be epezewaab náá, djemen, Pol to sok bhwoob boo kwan eYuda. Be aakoo e náá, bot e tak epekwyel edjek tere enyope.

²¹ E di'enek, sa wo aamyaaal be, etee náá, bot dhaa bot mekam-mená pak'oo waalaab nye. Be sa deenek e etee náá, be eezegwakel ne etuwal myon ne meson moo náá, be aanakwaade edee ne medii esok ne be ne go nye. Be ezeekoobal etye be zokabwood e wo myaal.»

²² Bhis komanda nalee ne moo ngbaaz tak náá, sa nye aalee bot etep ee nye bana nye e, nye eezeswaal nye.

Pol eetseedaa pe daa mekoozi dik Felikse

²³ Bhii tak komanda eezedjoo bedhiiti ekukuma esodja be bebá, nye ezeke ne noo náá: «Seegka esodja bedhet eba doo ne esodja ee di keko eyaaga e mekam-meten ne mekam-membá, zenoo bot bedhet eba ne mekoo moo, koobalka etep etó pe ghaada Seezale e ewala e elal bhis egwyiidela egwyitok.

²⁴ Daa bi e baakoobal doo ne eyaaga, etep bi neebep Pol to ne ne, nyel enyope pe daa mekoozi dik Felikse.»

²⁵ Bhii tak nye eezekwyal mekana náá:

²⁶ «Mam Kolood Lyzias epeswos, wo y dhaandinaa Felikse mekoozi me dik.

²⁷ Ye be e eYuda eemet mot me dhis bin nwyak'enok, tin, be di kwyel ego e nye. Daa me nagwak náá, nye nadi e mot eLom e, bis ne esodja bam e boo kelyak, bis ezepek nye e mebo moo.

²⁸ Dáa me nadi kwyel egu lo meso me eYuda nadi pit nye dum ne tak e, me naazetó ne ne sok bhwoob zεega boo kwan eYuda.

²⁹ Me eezegu náá, be nadi pit nye kó esu e etep e di dum ne etsi bɔɔ e, bela náá, be na be ààbe ne tete tep nye nadi goka ne egóaa neghu e metaa e mbok kó esu e tak e.

³⁰ Bhii tak be naazεee me náá, eYuda nadi gwakel etep egó e nye, deenek me booke e di tak wat náá, me dhis bin nwyak. Tin, me é boolεe ne bot e zεpit nye ɔ náá, be zεpit nye pe dáa e lo.»

³¹ Esodja eezesa dáa komanda yɔɔ naleε be e. Be eezεnɔɔ Pól tó ne ne pum e pum kekum pe ghaada Antipatilis.

³² E yak melem, esodja ee nató ne meko ɔ eezεbula yɔɔ pe ebεεε esodja, tin, be eezεbet bot e nadi kó eyaaga ɔ be goola medjon mɔɔ ne Pól.

³³ Dáa be nakum pe Seezale e, esodja ee nazyε kó eyaaga ɔ boodje kukuma dik mekana me komanda nadhis e, bhii tak be eezεlyaal e Pól.

³⁴ Kukuma dik eezεlaa mekana, bhii tak nye eezεdji Pól, mot kyee dik nye nadi e. Bhis nye nagwak náá, nye é mot kyee dik Silisi e,

³⁵ nye eezεke ne ne náá: «Me aadji wɔ medjin e, esok bot e zεpit wɔ aakum e.» Nye eezεlwom náá, be baal Pól pe tɔ ndjaa mekoozi e Eloud.

24

Mεpita me be zεpit Pól e

¹ Melu meten bhii tak, boo ghaa-Zεeb Ananias eezεkum pe ghaada Sezaade be ne bedhiiti bepaa, zenɔɔ mot ghem tanjal ne din e Tεeltulus. Be naazεzye pe daa kukuma dik etep be neezεlee nye meso me mεpita me be napit Pól e.

² Be naazεdjoo Pól, tin, Tεeltulus naazεpit nye, nye náá: «Dhaandinjaa Feliksε, kó esu e lo e bis di wak mos tɔ egwyem e etep djas. Ye é dum ne esosoobɔ ne dáa wɔ di pée etep e bis di bee εswoola tɔ dhaad mbyak is.

³ Bis eeghaapεε wɔ dum ne embεε esεεε djas bis di bela e mεwala djas ne e di djas e.

⁴ Deenek me ààpakwyel εdulal wɔ tep εdjanεpe, etep tak e me kwyel náá, wɔ di ne mbee lyem e εgwak bis ba mɔɔ pes εwala.

⁵ Bis eebee náá, mot'ak e mbee mot dhaa nyel: dáa di náá, nye é kukuma zεega eNazaleye é, nye εpekus εghuub tɔ bot e mbyak eYuda djas kó bɔs.

⁶⁻⁷ Nye nabεε nye eekwyel εtukusa edεε e Ndjaa-ebuwa. Tin, bis e boo met nye.

⁸ Wɔ dji nye ɔ, wɔ e ne ghwyil egu wɔy εmet etsεtse e etep ee bis zεpit nye kó esu e tak e.»

⁹ Tin, ekukuma eYuda naazεkem tanjal tak, bɔɔ náá, etep ee nye lii e ye é tsεtse.

Pól eezεdje ye tanjal sok bhwoob e Feliksε kukuma dik

¹⁰ Kukuma Feliksε naazesa dhiiti tsenja εlee ne Pól náá, nye lii, é di'enek Pól e booke náá: «Me ne gu náá, wɔ moo mos e ne membu εbuεpe ee wɔ di sa mesa me epiki kó kyee bɔs'es e. Etep tak e me di ne εbwaalel e etanjale mis mɔ.

¹¹ Wɔ e ne ghwyil e saa egu wɔy wɔ εmet, me moo mos e ne melu kam ne ebá ee me nató pe ghaada Yeluzalem etep εkeduwal Zεeb.

¹² Ye tok ne mot zεbela me pe tɔ kok Ndjaa-ebuwa é waya bis ne dhiiti mot, neghu é ful εdhuu e bot elo, ààbaabe-beak tɔ ndjaa mendjaala me eYuda neghu é dhiiti di sis kó ghaada.

¹³ Bot bak tok ne ghwyil e lyaal wɔ enyɔεpe etep ee be zεpit me kó esu e tak e nenak.

¹⁴ Bela náá, sa me di myam e mis mɔ e náá, me eemyaal εdu e mεze e Ghεn, bɔɔ di ke náá, ye é zεega bot e di djaala mbee beZεeb ɔ. Deenek, mam duwal e Zεeb bebhhaab benaka. Tin, me ne emyaal ne etep ee di kwyala tɔ bemεkana me etsi ne bengoolε e mekpa e Zεeb e.

¹⁵ Me ne εbwaalel e tak ne Zεeb, εbwaalel e tak wat e be baazo di ne ye, ye é náá, ye nakozo zo di bot e mbee mεfulu, neghu bot e epiki, be waagom bis εsyee.

¹⁶ E tep tak me di sa meghaaz me eneg lyem'am sen melu djas e mis me Zeeb ne e mis me bot.

¹⁷ Bhis me nadi aabe ko del membu ebupe e, me eebula pe Yeluzalem etep e zekwyee bot e mbyak'am, ne zedje Zeeb ebuwa.

¹⁸ Me nabee me eezesa ebyon e edis edhuud bam, bhii tak e be nazebela me to kok Ndjaa-ebuwa e. Edhuu e bot nabe aadi tin, aakobe-beak ne zem.

¹⁹ Tin, bedhiiti eYuda e kyee dik Azia nadi e tin. Deenek, tep e pe dye e di o, pe ye e boo waazyee zepit me pe daa lo.

²⁰ Ye di aabe deenek o, bot bak kaa zye zelle me embee esesee me sa e. Neghu naa, esok me ketanjol sok bhwoob zega boo kwan eYuda e ye be me eekwyee ndje sos e mis mo.

²¹ Neghu ye ko esu e me ke sok bhwoob zega boo kwan eYuda naa, "me eemyaal naa, bot e waagom bis esyee, be zepesa mos e mis mo!"

²² Felikse mot nadi gu enyope etep djas e zega bot e di du meze e Ghen o eezeswaal tep tak, etee ye neeliiaa dhiiti dwoo, nyey ne bot e napit Pol o naa: «Me aapee tepen e esok komanda esodja Lyzias aazyee e.»

²³ Nyee naazelwom dhiiti kukuma to loog esodja naa, nyee baal Pol e di nyee nanegaa e, nyee ezeke naa, be dje nyee ba epeed etep beso be neeghezyee zekwe-kwee nyee.

Tanjol e Pol sok bhwoob e Felikse be ne Dulusil

²⁴ Ba melu bhii tak, Felikse naazeezye be ne myel Dulusil nadi moma dhaad mbyak eYuda o. Nyee naazelwom naa, be ke enoo Pol, bhii tak nyee eezegwak sa Pol nadi lii dum ne edum e kon ne Yezu Klisto e.

²⁵ E sok Pol nakan elii dum ne tete lek epiki e tsik e, ne egu edil e lyem, zenoo epee e Zeeb di zye pe sok yenek. Tin, Felikse moo tin e «nya-nyaa», nyee e boozeeke naa: «Ye eedjala, wo e ne ghwyil ekato, esok me aabela ba mo epeed e ewala e, me waadjoo wo.»

²⁶ Nyee nadi ebwaal e naa, Pol e waadje nyee epata, etep tak e nyee nadi edjoo nyee ngwyis, be zem be ne ne.

²⁷ Membu membá naazedhaa deenek, tin, Polsius Festus naazegila Felikse ko boo ekukuma dik. Daa yenok tak nadi esaa naa, eYuda kwyel nyee e, nyee naazebet Pol koola e mbok.

25

Tanjol e Pol sok bhwoob kukuma Festus

¹ Melu melel bhis nyee nakum pe kyee dik tak e, Festus naazedus pe ghaada Seezale to pe ghaada Yeluzalem.

² Penek e, eboo beghaa e Zeeb ne bedhil e bot eYuda nakepit Pol pe daa le e. Be naazedjaala ne ne naa,

³ nyee myaal eswaal be Pol pe Yeluzalem. Be nake deenek e etee naa, ye nabee be naazedi boob ko esu e le, tin, be nadi kwyel egó nyee e ze.

⁴ Tin, Festus naazebooza naa, Pol e e membok pe Seezale, ye ka lik e batsa nyey emet neesik pe ghaada tak.

⁵ Bhii tak nyee naabaazeeke naa: «Egoka e naa, ekukuma bin zye bis ne be noo pe Seezale, be zepit mot tak, ye be naa, nyee eesa etep ebiyo o.»

⁶ Festus zokazedjaasi, tin be ne be noo tyee melu meten ne elel neghu kam, bhii tak nyee naazesik pe Seezale. E dwoo nabooa e, nyee naazedisi pe sum di be di pee bot e, nyee naazelwom naa, be kenoo Pol.

⁷ Daa nyee nakakum e, eYuda nadus pe Yeluzalem o naazewa nyee kuku ebwak. Wo gwaa be zokazesu nyee bete ne embee etep mepita me boo bemet di aabe ne ghwyil elyaal meso me tak e.

⁸ Tin, Pol naazetanjol ye, nyey naa: «Me aapasa pota dum ne etsi eYuda, aakobe dum ne Ndjaa-ebuwa, aakobe bea dum ne Sezaad mekoozi me Lam.»

⁹ Festus mot nadi kwyel esa náá, eYuda neekwyel nye ɔ, e boozɛdji Pɔl náá: «Wɔ epɛkwyel etɔ pɛ Yeluzalem etɛp wɔ neekɛpɛɛaa e mis mam dum nɛ tɛp'ak e?»

¹⁰ Pɔl naazɛbɔɔza náá: «Mɛ e tetel sok bhwoob di epɛɛ e Sezaad, deenek, ye é wak e mɛ di egoka nɛ epɛɛaa. Ye tok nɛ mbee sa mɛ sa eYuda dáa wɔy wɔ emet di gu yenek.

¹¹ Nɛghu mɛ e nɛ ndjɛ ɔ, ye bɛ mɛ eesa sa mɛ di egoka nɛ egóaa kɔ esu e tak ɔ, mɛ ààpabyen esyee. Deenek, ye kabɛ náá, étɛp e mɛpita mɛ bot bak pit mɛ ye tok tsɛɛtsɛ ɔ, mot tok nɛ ghwyil e seeb mɛ e mɛmbɔ mɔɔ. Ye é mɛ di lii nɛ Sezaad mɛkoozi mɛ Lɔm mot di egoka nɛ epɛɛ mɛ dum nɛ sa mɛ sa e.»

¹² Deenek, dáa Festus nasilal elii bɛ nɛ betson e bot bɛ e, nye naazɛbɔɔza náá: «Dáa wɔ tuwal din e boo mɛkoozi e, wɔ aakakɛtanjal e sok bhwoob e.»

Tanjal e Pɔl sok bhwoob mɛkoozi Aghilipa nɛ Beedenis

¹³ Ba mɛlu bhii tak, mɛkoozi Aghilipa bɛ nɛ Bheelenis kel naazɛkum pɛ Seezale etɛp ɛkɛswos Festus.

¹⁴ Dáa nye nadi nɛ betɛ nɛ mɛlu tin e, Festus naazɛlii nɛ mɛkoozi étɛp e Pɔl náá: «Wak, ye é nɛ dhiiti mot Felikɛ nalik e mbok ɔ.

¹⁵ Eghɛn mɛ natɔ pɛ Yeluzalem e, ekukuma e bɛghaa-Zɛɛb, nɛ bɛpaa eYuda naazɛpit nye. Bɛ naazɛke nɛ nam náá, mɛ djɛ nye ndjɛ sɔs.

¹⁶ Mɛ e boozɛbɔɔza nɛ nɔɔ náá, eLɔm tok nɛ mɛfulu mɛ ɛka mot e mɛmbɔ mɛ bot e zɛpit nye ɔ, betɛtɛp dinaa ààgwak ye tanjal.

¹⁷ Bɛ zye wak pɛ Sezaale e bis nɛ bɛ nɔɔ. Mɛ bɛ é ààka baakwyel bɔya-bɔya, mɛ eenɔɔ di é sum di bot di pɛɛaa ɔ. Tin, djɛmɛn tak, mɛ eezɛlwom náá, bɛ zye nɛ mot tak.

¹⁸ Bot e nadi é pit nye ɔ eezɛzyɛ, e dieneek, bɛ ààpatuwal dhiiti mbee tɛp nye sa e. Tin, mɛ naasaa sa mɛ sa.

¹⁹ Bɛ nɛ bɛ nɔɔ nazosuu e mɛsɔ dum nɛ Zɛɛbɔ met, dɔɔ nɛ kɔ esu e dhiiti mot din e lɛ e Yezu. Mot nazegwyɛ, da Pɔl e di é ke náá, nye é nɛ tsik e.

²⁰ Yɛka bɛ mam ɔ, mɛ bɛ ààbee tyee mɛ lii mbi yenek tɛp e. Etɛp tak e mɛ dji Pɔl náá, nye kwyel ɔ, nye tɔ pɛ Yeluzalem, etɛp nye neekɛpɛɛaa dum nɛ tɛp tak.

²¹ Tin, Pɔl eebyen, nye booke náá, nye di e mbok kɛkum dwoɔ boo mɛkoozi mɛ dik eLɔm nye emet pɛɛ tɛp tak e. Mɛ é boozɛlwom náá, nye nɛɛga e mbok, kɛkum dwoɔ mɛ aakyeed nye pɛ dáa Sezaad mɛkoozi mɛ dik e.»

²² Aghilipa eezɛke nɛ Festus náá: «Mɛ kwyel e mɛ gwak mot'ak mam emet nɛ mɛlɔ mam.» Festus eezɛbɔɔza náá: «Wɔ waagwak nye djɛmɛn.»

²³ E yak mɛlem mɛ tak e, Aghilipa bɛ nɛ Bheelenis naazɛtuula nɛ zukamwaa mot nɛ boo duu djas bɛ nɛ ekomanda esodja nɛ bɛdhil e bot e ghaada. Wɔ gwaa bɛ zɛni tɔ boo wal bɛ nadi zye nɛ pepɛɛ e bot. Festus naazɛke náá, bɛ zye nɛ Pɔl, tin, bɛ naazyɛ nɛ nɛ.

²⁴ E di'enek, Festus naazɛke náá: «Mɛkoozi Aghilipa nɛ biyɔ bot e di wak'ak, bi epɛbee mot'ak e. Bot e dhaad mbyak eYuda djas ezyɛ zɛpit nye pɛ daa lam, kana pɛ Yeluzalem zɛkum wak, etsim bɔɔ e náá, nye ààkagoka nɛ tsik.

²⁵ Yɛka bɛ mam ɔ, mɛ bee e náá, nye ààpasa dhiiti tɛp di egoka náá, nye góaa etɛp tak e. Bela náá, nyey nakuma nyel bɛ é nye eelɛɛ náá, bɛ tɔ nɛ nɛ sok bhwoob e boo mɛkoozi mɛ dik eLɔm, mɛ eemyaal ɛkyeed e nye nwyak.

²⁶ Tinaak, mɛ tok nɛ tɛtɛ mɛsɔ mɛ mɛ aakwyal mɛkana kyeed daa boo mɛkoozi dum nɛ tɛpɛ. Etɛp tak e mɛ sa náá, nye tanjal e mis men, deenek, e mis mɔ, wɔy mɛkoozi Aghilipa. Etɛɛ náá, bhis mɛdjɛn mɛ bi aadji nye é, mɛ neebela sa mɛ waakwyal tɔ mɛkana e.

²⁷ Etɛɛ náá, ɛkyeed e mot membok pɛ dɛl e Lɔm ààbɛ nɛ lo mɛsɔ mɛ nye mɛtaa etɛp tak epɛpip mam e mis.»

26

Pɔl eetanjaye tanjal sok bhwoob e Mɛkoozi Aghilipa

¹ Mekoozi Aghilipa eezake ne Pol náá: «Be eedje wɔ ze wɔ tanjal.» Tin, Pol naazeghe mbɔ etep nye neeli. Wɔ gwaa nye zekan ezetanjal náá:

² «Mekoozi Aghilipa, me e ne memyaala tɔ lyem'am mos etee náá, wɔ eedje me ze etanjɔl e mis mɔ kɔ esu e etep ee eYuda zepit me e.

³ Ebaanyɔ etee náá, wɔ ne gu enyɔɔpe etsi eYuda djas, ne etep ee be dyeebadi ne zyaala dum ne tak e. Me eemet wɔ ebon, gwaka me enyɔɔpe.

⁴ «eYuda djas ne gu mbi mot me nadi sok e, kana ewyel e engbaaz bam. Be ne gu dáa me nadi sok ne bot e mbyak'am e ne pe Yeluzalem.

⁵ Be eelookan egu e me, tin, be e ne ghwyil e di etyaases bam be kwyel ɔ! Etee náá, me nadi e tɔ sama eFalizye, bot e nadi baal etsi e Zeeb'ena ne ghwyil elyeepe dhaa bot djas ɔ.

⁶ Nenak yak e, me kadi wak e pééaa, etee náá, me e ne ebwaalel dum ne ekek e Zeeb nakek bebhaab binaka e.

⁷ Ye e dum ne ebwaalel e ekek elenek e, membyak kam ne bebá bi nadi tɔ eduwal e Zeeb ne ghwyil ne lyem wat mwos ne pum. Deenek, mekoozi mam! Ye e dum ne ebwaalel elenek e eYuda zepit me!

⁸ Etɛp ye biyɔ eYuda di bee náá, ye tok ne ghwyil esee náá, Zeeb bulal bot e zeegwye ɔ tɔ tsik?

⁹ «Mam me emet nadi gek e náá, egoka me sa meghaaz etep e lu e bot náá, be byen edu e din e Yezu mot Nazalet.

¹⁰ Me naasa ye pe Yeluzalem. Ye nabee eboo beghaa-Zeeb naadjɛ me boo ekukuma. Me naawa betɛ ne bot e di dum kon ne Zeeb ɔ e membok. E sok be nadi djɛ be epée e esyee, me nadi myaal ye.

¹¹ Esok ne esok, bis nadi tɔ mendjaa ne mendjaa me mendjaala me eYuda, me nadi ewa bot e fen, me nadi elwom bot ne bhel náá, be lee Zeeb etɛp ebela mesɔ me epit e be. Ebuk e lam e tɛpɔ naasa náá, me gheewa be tɔ tsik mezuk tɔ eghaada bot e membyak me sis.

Pol eezɛbanja bot dáa nye naswoola mefulu me, dum kon ne Zeeb e

¹² «Ye e deenek e me natɔ pe ghaada Dhamas ne ekukuma ne lwomel eboo beghaa-Zeeb. Etɛp ekesa sa be nalwom me e.

¹³ Me nadi e ze e ze, e kuku mwos, mekoozi Aghilipa, wɔ gwaa me zebɛe mekas ee dus tɔ gwoo, mekas me tak dhaa mekas me gwyɛs, ye nadi kas e ngwoobam ne bot e nadi tɔ mɛdjon bisaa be nɔ ɔɔ.

¹⁴ E di'enek, bisɔ djas zokaduma si, tin, me eezɛgwak gwood wat e lii ne nam tɔ dhiiti lii bot e ebhele náá: “Sɔl, Sɔl, etɛp ye wɔ di tiig me? Wɔ sa elyel e lo e gwyɛs, dáa tit di boola ne ghwyɛs kukuma ye.”

¹⁵ Me eezɛdji náá: “Wɔy eze Gheɲ?” Tin, Gheɲ eezɛbɔɔza ne nam náá: “Ye e mam Yezu mot wɔ di tiig ɔ.

¹⁶ Deenek, wyɛla, tyanja tetel, me lyaal wɔ nyel e, etee náá, me eetɔ wɔ, wɔ di mot-mesa mam. Wɔ aakadi e tyaasesam etɛp wɔ neekɛɛ bot dáa wɔ bee me mos e, ne ekegoola sa me aabaalyaal wɔ e.

¹⁷ Me waatsik wɔ e membɔ me bot e mbyak eYuda ne bedhiiti membyak mesis pe paa me aalwom wɔ e.

¹⁸ Me aakyeed wɔ e etee náá, wɔ neekɛbɛe be mis, etɛp wɔ neekɛdis be tɔ ghooghom zye ne nɔɔ tɔ gwyɛ. Me waapek be si eghɛɲ e Satan mot mekɔɲ, zye ne nɔɔ pe daa Zeeb. Be dum kon ne nam ɔɔ, be waabela epelak e mesyem mɔɔ ne di tɔ sama bot e di be moo e bot e Zeeb ɔ.”»

Pol epelii dum ne mesa me

¹⁹ «Deenek mekoozi Aghilipa, me nabe àabyen elooba ne sa me nabee ne egwak tɔ djema mebwala me nadus tɔ gwoo e.

²⁰ Tin, me naakan egoola ye ne bot e Dhamas ne bot Yeluzalem, zenoo bot e kyee dik Yude djas ne bot e bedhiiti membyak. Me eelée ne noo náá, be liig elyem boo, da be é dum kon ne Zeeb, ne elyaal to mesa moo náá, ye é tseetse náá, be eezeswoola mefulu.

²¹ Ye é ko esu e tep'enek e eYuda met me esok me di to kok Ndjaa-ebuwa e, ye be é be eewaagó me.

²² Tin, ye be é Zeeb eebaal me kekum dwoo mos, etep tak e me be aadi mos etep me neetanjal yam e mis me bot djas, ne boo dhyyeb ne eboo bot. Ye tok ne dhiiti sonok me be aadi lee bhis yii Moiiiz ne bengooel e mekpa e Zeeb nalee náá, ye waasee e.

²³ Ye é náá, Mesia e waazuk, nye aadi é mot meken e egom bhis esyee. Deenek nye waagoola bhaadal gwe tsik ne bot e mbyak ená, doo ne bot e membyak mesis.»

Pól eelii é saa náá, Aghilipa dum kon ne Zeeb

²⁴ Tin, Pól kuku tanale, Festus eezetsim náá: «Wó epelyet, Pól! Dáa di náá, wó naadyeebató medjek e, wó moo lyet!»

²⁵ Pól eezebóza náá: «Me áalyet, dhaandijaa. Etép ee me di lii e, ye é tseetse, me áabe myam.

²⁶ Mekoozi Aghilipa ne gu etép ee me di lii e, deenek me e ne ghwyil lii ne ebwaalel e mis me. Me ne gu náá, ye tok ne sa nye di áagu, etee náá, ye nasee e to so, to dhiiti tuma.

²⁷ Mekoozi Aghilipa, wó ne myaal sa bengooel e mekpa e Zeeb nalee e? Me ne gu náá, wó ne myaal ye!»

²⁸ Aghilipa eezeke ne Pól náá: «Wó gek e náá, wó e ne ghwyil e sa náá, me di Keletye e moo ewala batsa dáa ke?»

²⁹ Pól eezebóza náá: «Ye nakozo zo di moo ewala batsa neghu bete ne mewala, me epedjaala ne Zeeb náá, wóy ne bot e djas di gwak me mos'aak, bi di dáa me di'aak, tin, áabe kola ne eghwooz bak!»

³⁰ Mekoozi, kukuma dik ne kel Bheelenis, zenoo bot e be ne be noo nadi é zokazewyel.

³¹ Be eezedus tin, be moo tin é sos pak'oo náá: «Mot'ak áapasa dhiiti tep nye di egoka ne egóaa, neghu ekóla e mbok ko esu e tak.»

³² Tin, Aghilipa eezeke ne Festus náá: «Mot'ak epedi é di áadjóo Sezaad boo mekoozi náá, nye zepée tep e, pe nye eebetaa.»

27

Pól eekyeedaa pe Lóm

¹ Dáa be nake náá, bis moo to pe dik Itali pe to mesuwa e, wó gwaa be zenoo Pól ne bedhiiti bot e membok dje be e membó me dhiiti kukuma esodja. Din e kukuma tak nabe e Zilius. Nye nadi é boo kukuma mwaka esodja e bot e ghaada eLóm nadi djóaa: «Mwaka e boo mekoozi».

² Bis eezeni to mesuwa nadus pe ebon e Adalamit é to pe kyee mebon me kyee dik Azia. Tin, bis eezeni to mesuwa to. Aalistaalak, mot kyee dik Masedwan pe ghaada Tesalonik nadi é bis ne be noo.

³ E yak melem, bis eezekum pe Sidon. Zilius nadi é ne lyem ghwyiikwee ne Pól. Nye é boozedje Pól ze nye kebee besó neghu be waakwyee nye ne esa ee nye aadi ne gwyee tak e.

⁴ Dáa bis nadus tin e, bis eezetó mbaka-mbaka pe kyee ghola Siipele. Ye nabe, etee náá, pup nadi bulal bis pe bhis.

⁵ Bis eezetsaal boo dii meson e ngwoob Silisi ne Panfli, tin, bis eezekum pe ghaada Miila pe to dik Lisi.

⁶ Tin, kukuma tak eezabee dhiiti mesuwa me bot e ghaada Alekzandili é to pe kyee dik Itali. Nye eezeniigal bis to tak.

⁷ To bete ne melu, bis nadi ke é tetyok-tetyok. Ye é to boo mezuk e bis nadhaa e ngwoob ghaada Siniid. Dáa pup nadi sa náá, bis nató enyope pe ze tak e, bis e boo zedhaa sok

mbaka-mbaka ne dhiiti di di djóoaa ze Salmone. Di tak nadi é pe to gholá Kelet, pe kyee nadi ààbe ne pup ebupe e.

⁸ Mbaka-mbaka penek, éke e mezuwa mis naadyeebalyel. Tin, wə gwaa bis zekum e dhiiti di be nadi djóo, «Mbée Ebonj» e, e ngwoob ghaada Lase.

⁹ E medjonj me tak, ye nabe e bis eezedyeebakwyeg bete ne melu. Tin, éke e mesuwa nabe e ye moo ebiyoepe, etee náá, dwoo eYuda dyeebatsi edee* e nabee eezedhaa. Etep tak e Pól nadul bot e di é be mesuwa o melo náá:

¹⁰ «Bewen bam, me bee e náá, medjonj mak e waakoola. Mesuwa ne esa ee di to tak e waapulel, dōo ne menabelka, mena e ne ghwyil e gwyeka.»

¹¹ Tin, kukuma esodja nakadi é egwak mekpa me mbeel ne nakuma mesuwa e, dhaa yii Pól nadi lee e.

¹² Ebonj e tak nabee àànyo ne esel etep eneg mesuwa tin e mbu kwol. Etep tak e bete ne bot nadi to mesuwa o nazeke náá, be dus tin. Be nadi kwyel esa meghaaz etep be neekum pe del e Fenikse. Ye nabee dhiiti ebonj e gholá Kelet. Yiizaag ebonj tuula e kə boo dii meson pe esila e dwoo pe kye bōs dōo ne pe esila e dwoo pe eko bōs. Etee náá, ye nabee mbee di éke kwyeg mbu kwol.

Boo ghuu kə boo dii meson

¹³ Bhii tak, ba mōo pup di dus pe kye bōs eezekan e pupal. Be eezeghee ghwooz na dil-dil di pyet náá, mesuwa nāwo e, be eezetó mbaka-mbaka ne gholá Kelet.

¹⁴ Tin, àākoboya deenek, boo ghuu di djóoaa «pup di pupal é dus pe edjem e dwoo pe eko e bōs» nadi sul é dus pe kə metsok me gholá Kelet.

¹⁵ Mesuwa nadi wo, ye nabe ààbe ne tyee bis pyet ye, etee náá, ghuu nadi é elyelepe. Tin, bis eezebet náá bis wo dāa pup nadi dul bis e.

¹⁶ Deenek, bis naazedhaa pe bhis dhiiti mōo gholá di djóoaa Koda e. Gholá tak naala bis pup ghuu. Tin, to mezuk djas e, bis nakwak edul e mōo elēed di lwol bot e.

¹⁷ Tin, bot e di sa mesa to mesuwa o eezeben mōo elēed e tak. Bhii tak be eezekal ekel pe esik e boo mesuwa, etep epyet e ye. Bela náá, be nadi kaab éke ghaaga kə ebyok e besye di e mengwoob pe kyee dik Libi e. Tin, be eezelóo dhiiti sonok di sa náá, boo mesuwa nāwo elyelepe to dii e. Bhii tak be eezebet náá, pup wo ne nōo.

¹⁸ Ghuu nadi to ne edheeg bis elyelepe. Ye naasa náá, e elu e nazyé bhii tak e, be zekan emwas dhiiti esa bōo to boo dii meson. Be nasa deenek e etep náá, boo mesuwa neegwyaa.

¹⁹ E elu e elēl, be naazemwas ne membo mōo met dhiiti eghwooz di sa náá, mesuwa ke é pe to dii.

²⁰ Tin, melu naadhaa ebupe bis àākobee-beeak gwyes ne ekwyikwyen. Boo ghuu tak nazodi e elyelepe. Ye nabee biso djas naazedis lyem to ebwaal e náá, bis e waatsak.

²¹ Bot e nadi to mesuwa o naasa bete ne melu ààde edee. Tin, Pól eezetyaa tetel sok bhwoob'ōo, nye ezeke ne nōo náá: «Bewen, pe ye be é bi naagwak me, pe bi àāpadus pe gholá Kelet. Pe mena eesa náá, yak puluk ne seebok esa nāsee mena.

²² Nenak me lee bin e náá, nābemka ba, etee náá, mot ngot pak'en aanākwaagwyé. Ye é boo mesuwa e aapazopulel.

²³ Me ke deenek e etee náá, e pum'ak mos, Zeebam ne yii me di sa mesa me o be é nye eedhis fofope ngot pe daa lam.

²⁴ Nye lee me náá: “Nābem ba, Pól! Ye goka é náá, wə ke etanjā sok bhwoob e Seezaad mekoozi me dik eLom. Tin, Zeeb to mekwyela me nye di ne ye ne nō epetsik wə, dōo ne bot e wə di to dii bi ne be nōo e djas.”

²⁵ Waka zii be wen, etee náá, me dum konj e ne Zeeb. Ye aasaal dāa nye lee me e.

²⁶ Ye ka lik e batsa, mesuwa neebel mena e ngwoob dhiiti gholá.»

* 27:9 dwoo eYuda dyeebatsi edee Kana e melu menek, ye nabee melu me ghuu nadidi elyelepe pe kyee dik yenek.

Boo ghuu naazyeeegal boo mesuwa pe dhiiti ghol

²⁷ Ye nabe e e pum, elu e kam ne ena ee pup nadi wo ne nes ko boo dii meso me Meditelene e. Ye moo tyee kuku pum, mot di be mesuwa o zeebe tyee naa, bis nadi tiila ne bos.

²⁸ Be eezeloo ghwooz be di gek medim me dii ne ye e. Be eezeebe naa, dii dinaa edimepe. Medim me tak nabe tyee emetele mekam-mel el ne eten ne eba. Tin, be eezebaatiila, bhii tak be eebaazeloo ghwooz tak to dii, be eezeebe naa, medim me tak nabe ye moo tyee emetele mekam-memb a ne eten ne el el (37).

²⁹ Bot e di sa mesa to mesuwa o nadi kaab naa, mesuwa mis e zeege tuma e mekok. Etep tak be eezesil eghwooz ena na dil-dil pe bhis mesuwa. Eghwooz tak e nasa naa, mesuwa nawo. Bhis be nasa deenek e, be eezewood naa, melem lem.

³⁰ E di'enek, bot e di be mesuwa o nadi esaa daa be dus to mesuwa kaab. Be eezesil moo el ed to boo dii meson. Be nadi esaa eseege ekek ol bedhiiti eghwooz pe lo boo mesuwa.

³¹ Tin, Pol eezeeke ne kukuma ne esodja be naa: «Bot e di be mesuwa o di aadi to tak o, bi aanakwaatsak.»

³² E di'enek, esodja eezetsaal ekel e moo el ed. Bhii tak be eezebet e wo.

³³ Esok ne melem lem, Pol eezedjoo boo djas etep be neezede edee, nyey naa: «Beeka, ye moo mos e melu kam ne ena, bi di bwood ne ebwoo to elyem e. Deenek, bi aapaboma mb ne nuub.

³⁴ Me ke ne nen e bi de edee, etep bi neebela ghwyil etep bi neetsak. Ye tok ne mot ngot pak'en aadiibal diibela eku e bhoo lo'e wat.»

³⁵ Daa nye nasilal e lii e, Pol eezenoo mapa, ghaapee Zeeb. Bhii tak nye eepyak ye, wo gwaa nye zenoo ye de.

³⁶ Tin, ye zedje boo djas meghaaz. E di'enek, boo djas eezede pe.

³⁷ Pe to mesuwa, bis nadi e bot bedhet eba ne bot mekam-meten ne eba ne bot eten ne wat.

³⁸ Daa mot ne mot nade djil e, be eezemwas bhobhwak me mebhisa ne edee to dii etep mesuwa neegwyaa.

E diida e mesuwa

³⁹ Daa melem nakalem e, bot e di sa mesa to mesuwa o naazeebe bos, be kadi e aagwyak sum di tak. E di tak, be eezeebe dhiiti mbee di nadi ne besye etep mesuwa neebel e tak. Tin, be eezepem mesuwa mbaka-mbaka ne di tak.

⁴⁰ Tin, be eezetii eghwooz, bet ye to dii. Deenek, be eebaazetii ekel e wul di pem mesuwa to dii e. Tin, be ezeben boo lemb pe lo mesuwa, etee naa, pup neepem ye kyeed ko besye.

⁴¹ E di'enek, mesuwa naazetuma ko ebyok e besye. Daa lo mesuwa nabel tin to besye e, ye nabe aakabe ne ghwyil etiila. Tin, boo ghulal bhunge naazebwak bin mesuwa.

⁴² Esodja naawaakwyel ego bot e membok, etee naa, be needi aakaab to ne me gok.

⁴³ Tin, kukuma esodja nadi kwyel etsik e Pol e, naazelu esodja naa, be nasa sa be nagek e. Nye eezeeke ne bot e nadi gu megok o, be di bot e esok e eghaaga to dii etep be neekese pe kyid.

⁴⁴ Bhii tak, bedhiiti bot e nalik o, naazedu be, boo etselela ko ebhil e mebaya ne e mesuwa. Deenek, ye naasa naa, boo djas keese mot aagwyee.

28

Pol pe ko ghol Malt

¹ Daa bis natsak e, bis eezegwak naa, din e ghola tak nabe e Malte.

² Bot e dhaad mbyak di ko ghola tak o naabe bis enyope. Daa bhi nadi e moo nee, egwyiyoo nadi sa. Bot e del e tak naazetuub boo du biso djas neesulal e ngwoob tak etee egwyiyoo neetyaala.

³ Pól eetó ketek boo mbwoob egeta étép ε zewa tó du. Tin, wó gwaa egel zewyis tó tak ekaab megoó me du, nye eezekwaal Pól, naata nye e mbó.

⁴ Dáa bot ε ghola nabee egel tsela e mbó Pól ε, be moo tin é ke pak'óó náá: «Ye é tseetse, mot'ak ne gó bot. Ye ko be náá, esyee eekat nye tó boo dii mesón ó, enem ne embee e Zeeb ààpakwyel náá, mot'ak di ne tsik.»

⁵ Tin, Pól eezekut mbó, nyó tak eekwyit tó du, nyeý ààgwak sonok.

⁶ Bot ε tak nadi bwood náá, be bee nyel ε Pól é beal, neghu náá, esyee bela nye zaka. Tin, bhis be nabwood ebuepe ε, be eezeebe náá, sonok nabe ààsa nye. Be eezeswoola esiiza bóó, be moo ke pak'óó náá, nye é kókó mbi dhiiti zeeb.

⁷ E ngwoob di tak, ye nabeε ne beedok ε kukuma ghola tak. Din ε le nabeε Pibilius. Kukuma tak naamyaa ne lyem wat náá, bis sulal pe daa le. Tin, nye naadjek bis tó ndjan'ε é di melu melé.

⁸ Seeg ε Pibilius nadi é ndjaasi, nye nadi é ne mekosa ne melaa. Pól eezetó kebee nye, nye boo djaala Zeeb kó esu ε le, bhii tak nye eezekel nye membo, wó gwaa nye zetsik nye.

⁹ Bhii tak, bedhiiti bot ε mebe nadi kó ghola ó zokabaazyε yóbó, Zeeb zokazetsik be.

¹⁰ Be naazedje bis boo duu. Tin, é ghen bis nadi bis moo ni tó mesuwa etep bis neetó ε, wó gwaa be zedje bis esesee djas nagoka náá bis di ne ye etep medjon me bis nadi tó ε.

Pól eedus pe ghola Malt etep étó pe ghaada Lóm

¹¹ Bhis bengón elél, bis eezetó, tó dhiiti mesuwa me nadus pe ghaada Alekzandili ε. Pe lo mesuwa me tak, ye nabeε ne kpaka dhiiti ndem bezeeb di djóóaa «Mewas» ε. Ye nadi é mesuwa me nadhaa mbu kwol e ebon ε ghola Malt ε.

¹² Bis eezesel e ebon ε ghaada Silakuz, bis eezedhaa melu melé tin.

¹³ Dusa bis nadus tin ε, bis eezedhaa mbaka-mbaka ne ghola tak étép eketyaal dii, ketuula pe ghaada Liidjiyo. E yak melem, pup di dus pe kyε bóε e eezekan epupal. Melu memba bhii tak, bis eezetuula pe ghaada Puzóles.

¹⁴ Pe kó ghaada tak, bis naazebela bón nyeeg bis. Be nadi kwyel náá, bis ne be nóó dhaa yenga wat tin. Ye é deenek ε bis nakékum pe Lóm.

¹⁵ Bón nyeeg bis e ghaada Lóm naagwak menduk mis. Wó gwaa be zokazyε zeboma ne nes. Kekum pe ndjando Apiyus ne pe di di djóóaa «Mendjaa me Medjon». Dáa Pól nabee be ε, nye eezeghaapeε Zeeb, tin, nye eezebela meghaaz.

¹⁶ Bis naazékum pe ghaada Lóm. Tin be naazedje Pól ze ekedjaasi pe ndjan'ε, be ne sodja ngót nadi baal nye ó.

Pól epegoola Mbεε Bhaadal pe daa eYuda nadidi pe Lóm ε

¹⁷ Melu melé bhii tak, Pól eezedjoo ekukuma eYuda nadi kó ghaada Lóm ε pe dáa le. Dáa be nakaseega ε, nye boozeke ne nóó náá: «Bón ε nyeeg, ye nakwyiizobe náá, me ààpasa étép ebiyo ne bot ε mbyak ená, àakobe pe dum ne etsi bebhaab benaka. Ye nabe ε me eemetaa pe Yeluzalem, djéaa e membo me eLóm.

¹⁸ Bhis ekukuma eLóm naleε náá, me tanal ε, be naagwak me enyópe. Tin, be naakwyel ebet ε me, etee náá, be nabe ààbee lo mesó me be nawaadjε me epée esyee kó esu ε tak ε.

¹⁹ Tin, eYuda naabyen, me ε boo zewaab ne bhel náá me zetanal sok bhwoob ε Sezaad boo mekoozi me dik eLóm. Deenek, me nabe ààbe ne ghwyil ε zye wak zεepit dhaad mbyak'am.

²⁰ Etép tak ε, me kwyel ε bee bin etép me neelii ne nen. Ye tseetse náá, me kóólaa ne eghwooz bak ε kó esu ε mot ee bot ε Yisalaél di ne ebwaalel ne ne ó.»

²¹ Be eezebóóza ne ne náá: «Bis ààpabela mekana me dus pe Yude dum ne tepó ε. Ye tok ne dhiiti món nyeeg'es dus penek etép nye neezebanja bis dhiiti tep. Neghu elee bis embee etép dum ne nó.

²² Tin, bis epékwyel náá, wó pookoleε bis wóy wó emet yó esiiza. Etee náá, bis ne gu náá, pe kó e di djas, bot àakwyel bot ε di du sama bot ε wó di du yenek.»

²³ Be eezegwakel ne Pol, etep be neebaaboma e dhiiti dwoo. Daa dwoo tak nakakum e, be eezzye baa ebuepe, be ezebela nye pe nye nasulal e. Pol eezeni e lii, kana mem kekum bikoko. Nye nadi lyo be e dum ne Eyon e Zeb. Nye nadi sa zii to elee be naa, Yezu e Mesia etep be needum kon ne Zeb. Nye nanenoo etep e tak e, to mekana me etsi e Moiiiz ne to bemekana me bengooel e mekpa me Zeb.

²⁴ Bedhiiti bot naamyaalet ep ee nye nadi lee be e. Tin, bedhiiti naabyen emyaal yoo.

²⁵ Daa, be nabeka baa aagwakel pak'oo e, Pol e booke ne naa: «Sisim na Dee nadi e ne gham, e ghen nye nadi lii ne bebhaab bin to nuub e ngooel-mekpa e Zeb Ezayi e!

²⁶ Nye nadi eke e naa:

“Taa kelee ne bot e mbyak'ak naa:

Bi epegwak enyope, tin, bi aamet mesuk me tak;

Bi epegwyak enyope, tin, bi aabee.

²⁷ Etee naa, bot bak ne ka dyeebalyel elyem dhaa ty.

Be eezediyal melo moo.

Be eezediyal mis moo.

Be sa deenek e, e kaab naa, mis moo e zeege bee,

melo moo nagwak,

etselal e loo natiibal.

Tin, e di'enek, Zeb ke e naa,

be aanakwaabula pe daa lam etep me neetsik be*.”»

²⁸ Pol eebaazebil naa: «Guka naa, Zeb eedhis bhaadal tsik pe daa bot e di aadi bot e mbyak eYuda o. Baa, be waagwak ye.»

[

²⁹ †]

³⁰ Pol eezedi membu membá tin to ndjaa be naneg nye to tak e. Nyey e mo ne bot djas nadi zye zebbe nye o.

³¹ Nye nadi lee bot naa, Zeb e waakok ko Eyon e le ne elyo e bot dum ne Yezu Klisto ne boo ebwaalel, nyey aaluua.

* 28:27 Eza 6.9-10 † 28:29 Daa Pol nake deenek e, eYuda binok eezetó, be moo tin e suu meso pak'oo.

Mekana e Pɔl Bot e ghaada Lom Eniel

Esuk étep mekana mak nakwyalaa e

Mekana mak é mekana e Pɔl nakwyal ne bot e di edum kon ne Zeeb pe kɔ ghaada Lom. Ye nabe é, nye dinaa àakum penek, ye é dhiiti mot e nagoola be Mbée Bhaadal ne eduwa be Zeeb. Pɔl nakwyal bemekana mak e, étep be neegu nye. Dum ne tep tak e nye di eke ne nɔɔ náá, é gheɲ nye aadi tɔ pe kyee dik Espanye e, nye dhaa pe yɔbɔ étep nye needje be meghaaz tɔ mesa e Klisto. Nye naabaawaab ne nɔɔ náá, be djaala étep nye neebela ghwyil etɔ medjon.

Tɔ mekana mak, Pɔl naalyaal be náá, edum e kon ne Klisto é mbée sonok. Nye nake é náá, ye é bot e bɔs djas e nasa mesyem, étep tak e be di ààbela duma e Zeeb. Tin, nenak, be é ne ghwyil ebula tɔ egwakel ne ne tɔ egwakel ne Yezu Klisto. Zeeb naasée Pɔl étep nye needi mot-lwoma étep egoola Mbée Bhaadal. Pɔl naake náá, mbée mekpa menek é mebwala e Zeeb étep bot djas di edum kon ne Zeeb ɔ, é di'enek, mot tok ne ghwyil eke náá, nwyak mot e mot mbyak eYuda neghu nwyak mot tok mot mbyak eYuda. Etee náá, pe daa Zeeb, bot djas di edum kon ne Zeeb ɔ é djala, ye tok ne mot di edhaa mɔn sɔ. Nye naazedje be di epiki dáa ekwyla di elee e. Deenek, ekwyla lee é náá: «Mot di piki ɔ, tsik'e aadi é tsik edum kon ne Zeeb.» (1.17) Pɔl naabaake náá, bɔɔ djas, bot e di edum kon ne Zeeb ɔ, goka é ne edi tɔ egwakel, sa mot ààbhina sɔ mot, sa nye àakwyesal sɔ mot dje sɔs, sa nye ààpée sɔ mot, ye nakoobe náá, mefulu mɔɔ tok djala.

Mekana mak, mekana me Pɔl nakwyal ne bot e ghaada Lom é naadyeebabu enem esa, kana dwoo elenek, ekeletye naamyaaɲ ye enyɔɔpe.

Metsek me mekana tak e:

1 Pɔl naagoola Mbée Bhaadal. (1.1-17)

2 Ye é bot e bɔs djas é nasyem. (1.18—3.20)

3 Dáa Zeeb nadje bot e bɔs di epiki e. (3.21—4.25)

4 Bot e Zeeb é waabela tsik na bes. (5.1—8.39)

5 Zeeb eebet bot e mbyak Yisalaɲ, tin, ye é étep ba mɔn ewala, (9.1—11.36)

6 Tsik na bes tɔ mekwyla, (12.1—15.13)

7 Sa Pɔl namyam esa e, ne meswosel. (15.14—16.27)

Meswosel

¹ Ye é mam Pɔl, mot-mesa e Yezu Klisto. Zeeb é nadjoo me, nye é nasée me étep me needi mot-lwoma, me neegoola bin Mbée Bhaadal ye.

² Zeeb naalookek Mbée Bhaadal tak ne bengoollel e mekpa me tɔ ekwyla be na dee.

³ Mbée Bhaadal tak lii é kɔ esu e mɔn'e Yezu Klisto Gheɲ'enaka. Zya nye nazyee kɔ eko e bɔs e, nye nabyel é tɔ lɔɔg mebyel e bedha e mekoozi Dhavid.

⁴ Ne mebwala me Sisim na Dee, Zeeb naasée Yezu Klisto Gheɲ'enaka étep nye needi mɔn e Zeeb, é sok nye nagomal nye pak myon e.

⁵ Nye é nasa náá, me bela enem ne embée e Zeeb ee me di mos mot-lwoma. Etee náá, bot djas e membyak mesis needum kon ne Zeeb, ne elooba ne ne étep duu e Klisto.

⁶ Biyɔ pe é tɔ lɔɔg bot e tak. Biyɔ, bot e Zeeb nasée étep bi needi bot e Yezu Klisto ɔ.

⁷ Me kwyal mekana mak é étep biyɔ djas, bot e di pe ghaada Lom ɔ, biyɔ bot e Zeeb di ekwyel ɔ, biyɔ bot e Zeeb nazesée étep bi needi bot e na dee ɔ. Beta náá, Zeeb Seeg'ena ne Gheɲ Yezu Klisto dje bin enem ne embée ne egwyem.

Pól epékwyel étó kébee bot ε ezεga mendjaala ghaada Lòm

⁸ Mε pookokan sok ε εbulal bhóó nε Zεεb'am nε din ε Yezu Klisto kó esu ε len. Etεε náá, bhwak djas epelii enyópe kó esu ε edum ε kon ε len nε Zεεb.

⁹ Zεεb nε gu náá, sa mε di elεε é, ye é etεp etsεetse, nyey mot mε di esa mεsa mε yii εgoola Mbεε Bhaadal kó esu ε mǎn'ε nε lyem wat ó. Nyε nε gu náá mε nε edjaala étεp'en ngwyis.

¹⁰ E mεwala djas mε di edjaala é, mε nε εwaab nε Zεεb náá, nyε djε mε ze εzyε pε yεbo yε bε náá, ye é εkwosak ε lε óó.

¹¹ Deenek, mε é nε gwyes dhaa tyε náá, mena bomaka, étεp bi neebela εkεε e enem nε embεε, εkεε ε Sisim na Dεε, étεp bi neebela mεghaaz.

¹² Tin, baabela náá, mε kwyl é mε di é di wat nε nen étεp bot needjεelka mεghaaz tó edum ε kon elenaka nε Zεεb ee mena dika nε ye sama ε.

¹³ Bǎn nyεεg bam, mε kwyl é bi gu náá, mε nε εdyeebagek εzyε pε yibo. Tin, mε dinaa àapaabela ze εzyε penek dóo nε dwoo pan mos'ak. Mε kwyl é náá, mεsa mam baaloo pε yεbo pε, dáa ye naloo pε kyee bot ε membyak mεsis ε.

¹⁴ Ye goka é mε tó pε daa bot djas, bot ε mbyak eGhεlek nε bot ε di ààbε tó bot ε mbyak eGhεlek ó, pε daa bot ε di egu mεkana ó, nε bot ε di ààgu mεkana ó.

¹⁵ Etεp tak ε, mε di nε gwyes dhaa tyε étεp εzεgoola bin Mbεε Bhaadal, biyó bot ε di kó ghaada Lòm ó.

Mεbwala mε Mbεε Bhaadal

¹⁶ Mε tok nε syen nε Mbεε Bhaadal, etεε náá, ye é mεbwala mε Zεεb dyeebasa étεp etsik ε bot ε di edum kon nε Zεεb ó. Bot ε nyε aalel etsik sok ó aadi é bot ε mbyak eYuda, zenóo bot ε di ààbε bot ε mbyak eYuda ó.

¹⁷ Tin, Mbεε Bhaadal lyaal é dhatyee Zεεb di enεεg mot piki é mis mε ε. Ye é kó esu edum ε kon nε Zεεb, kana mεken kεkum pε esik dhatyee ekwyala di elεε: «Mot epiki aadi nε tsik é tó edum ε kon ε lε nε Zεεb.»

Bot ε bós djas é nε ndjε sok bhwoob ε Zεεb

¹⁸ Tin, pε tó gwoo, Zεεb epelyaal εbuk ε lε kó bot djas di ààduwal nyε ó, bot ε di ààkε tó epiki ó. Etεε náá, embee mεsa mǎo epelu bot náá, bε nǎgu etsεetse dum nε Zεεb.

¹⁹ Bela náá, sa di egoka náá, bot gu dum nε Zεεb ε, ye é popoopwon é mis mǎo. Zεεb nyε é met naatel bε ye popoopwon.

²⁰ Mεbwala ε Zεεb nε konyel Zεεb nyey nyε emet, ye é esa ee di náá, bot tok nε ghwyil εbee ε. Tin, kana dwoo Zεεb nakus bhwak ε, kεyaka nε dwoo pan mos'ak, tson mot é nε ghwyil egu ye é ghεn nyε di ebee esa ee Zεεb di sa ε. E di'enek, bot ε bós tok nε dhiiti mεgham aasa náá, bε nǎgu Zεεb,

²¹ etεε náá, bε naagu Zεεb. Tin, bε ààpaduwal nyε, bε ààpabee nyε dáa Zεεb, bε ààpabulal nε Zεεb. Bela náá, egeka bǎo moo é yii ewo, epila elyem bǎo eezedipal bε mis.

²² Deenek, bε dyeebaghεε mεnyel náá, bε é betson ε bot, ghuna bε é epelyet,

²³ Tin, é di di egoka náá, bε duwal duma Zεεb mot di náá, nyε aanàboogwyε ó, bǎo duwal é benaghise di ekpaka tyee bot, tyee enen, tyee betit ε di nε mεko mεná ε, nε bεdhiiti nakpakaa tyee edjaadla-djaadla ε.

²⁴ Dum nε tεp tak é, Zεεb zebet bε tó embee esesεε e mεkwosak mε elyem bǎo. Deenek, bε kadi é é sa esa e syen di eghwyalal mεnyel mǎo met ε.

²⁵ E di'enek, bε epεbet etεp etsεetse e Zεεb étεp edu étεp etsal. Tin bε kaduwal é esa e Zεεb nakus ε, ààduwal kusel tak nyε emet, mot di egoka nε eduwalaa kǎm-kǎm sii nε kǎm ó! Amεn.

²⁶ Dum nε tεp tak ε, Zεεb zebet bε tó mbee mεzó di eghwyalal mεnyel mǎo ε. Tin, bowa àakadi εbá nε botom, bε kadi εbá é pak'óo boa nε boa.

²⁷ Tyee wat ne bowa, bodom pe ààkadi ebá ne bowa. Be kadi mēba é pak'ɔ bodom ne bodom. Ye é deenek e be di ebela efute embee esesee di esa náá, be wo ze e.

²⁸ Dáa ye dinaa be eebyen edum e kon ne Zeeb e, Zeeb eezelum be kon to esiiza bɔɔ yii ewo, tin, be epesa esa di ààgoka ne esael e.

²⁹ Deenek, be moo é ne bete ne membi me mesa me di ààbe to epiki e, mesyem, mbee dɔɔb, egó e bot, mēwɔ, mbee mēpek, be é ne zok, ne esu e etep ne min me besɔ bɔɔ,

³⁰ be é bot e mēbhekel, be é bot e mēbhuka e Zeeb, be ààkaab bot, be é bot e ebet, bot e eghēa nyel. Be é ne mēghaaz etep esaa embee esesee, be ààkaab beseeɔ bɔɔ ne benyeeɔ bɔɔ

³¹ be ààtselal, be ààsa sa be di elē e, be ne lyel elyem, ààbe ne ghoɲ ne besɔ bɔɔ.

³² Tin, be ne gu epée e Zeeb enyɔpe. Bot e di eke deenek ɔ, be goka é ne esyee. E di'enek, be ààzosik é esa esesee binek ne esesee binek, be epēbaabesal bēdhiiti bot náá, be sa embee mesa menek.

2

Epée e Zeeb

¹ Wɔy, ye nakoozodi náá wɔ é eze, wɔy mot di epée besɔ bɔ ɔ, gua náá, wɔ aanàbela epelak. Etee náá, wɔ di epée besɔ bɔ, da wɔ é baadi eke dáa bɔɔ ɔ, tin wɔy emet epewa nyel'ɔ é feɲ.

² Mena ne guka náá, epée e Zeeb é tsēetse dum ne mbi bot e di esa esesee binek ɔ.

³ Wɔy mot di epée bot e di esa mbee esesee binek, da wɔ é baadi esa esesee tak, wɔ gek é náá, wɔ aadi é kiid to epée e Zeeb e?

⁴ Wɔ epēkwyel ebyasal boo enem esa e Zeeb, ne edil e lyem'e ne mbee lyem'e? Wɔ ààgu náá, boo enem esa e Zeeb é kwaasa náá, wɔ swoola tsik e?

⁵ Tin, wɔ epesa maa-elɔ, wɔ ààkwyel eswoola lyem. Ye é etep tak e wɔ di eseeɔ boo ebuk e Zeeb kɔ nyel'ɔ endita-endita dwoo Zeeb aatel boo ebuk e le to epée be e piki e.

⁶ Nyē waadjē mot ne mot efute mesa me nyē nadi esa e.

⁷ E di'enek, nyē aadjē tsik na kɔm-kɔm é ne bot e di wa zii to esa enem esa, ne esan e duma, duu ne tsik na kɔm-kɔm.

⁸ Tin, nyē aatel ebuk ne ebiyo e le é ne bot e di ààlooba ne ne ɔ, bot e di ààkwyel elooba ne etsēetse da looba ne etep di ààbe to epiki e.

⁹ Bot djas di esa ebiyo ɔ, be waabee mezuk ne ghoɲ, ye aakan é ne bot e mbyak eYuda, zenɔɔ bot e mbyak eGhelek.

¹⁰ E di'enek, Zeeb é waadjē duma, duu, egwyem ne bot djas di esa sa menyɔ e, ye aakan e ne bot e mbyak eYuda, zenɔɔ bot e mbyak eGhelek,

¹¹ etee náá, Zeeb ààwa mbek pak bot.

¹² Bot e di esyem ààgu etsi e Moiiɔ ɔ, be waagwyē pe e ààbe ne etsi. Tin, bot e di esyem, bɔɔ é gu etsi e Moiiɔ ɔ, be waapēēaa e dum ne etsi tak.

¹³ Etee náá, bot e di bot e epiki é mis me Zeeb ɔ, ye tok bot e di náá, bɔɔ zosik e é egwak etsi e Moiiɔ. Tin, bot e di bot e epiki é mis me Zeeb ɔ, ye é bot e di ewa etsi tak to mesa ɔ.

¹⁴ Eghēɲ bot e di ààbe bot e mbyak eYuda, bot e di ààgu etsi e Moiiɔ di elooba ne etsi bɔɔ be emet e, ye é ekee, etsi tak é ne nɔɔ é baala to elyem, ye nakoozodi náá, be tok ne ye.

¹⁵ Tin, be lyaal deenek é sa etsi di elyo náá, mot sa e, ye é kwyala to elyem e bɔɔ. Egeka e lyem bɔɔ epelyaal ye, deenek, esiiza bɔɔ ne pit be é dhiiti mēwala, da baakem be to yak mēwala.

¹⁶ Etēp binek djas aanyen é dwoo Zeeb aapēē esa ee djas di syela to tsik mot ne mot é ze e Yezu Klisto e, ye é sa Mbēe Bhaadal me di egoola e di elē e.

Eyuda ne etsi

¹⁷ Wɔ mot di ne din emot mbyak eYuda ɔ, ebwaalel e lɔ é pe to etsi, kɔ esu e Zeeb'ɔ e wɔ di eben nyel,

¹⁸ Wò nɛ gu ɛkwosak ɛ lɛ, etsi naalyo dǎa wò di egoka nɛ ɛwa mbɛk pak mɛnyɔ nɛ ɛbiyo ɛ.

¹⁹ Wò bee ɛ náá, wɔy ɛ djɛɛdel bot ɛ edhim, wɔy ɛ gwyɛ bot ɛ di tɔ ghooghom ɔ,

²⁰ wɔy ɛ lyoel bot ɛ di ààgu mɛdjek ɔ, lyoel bɔn dhyeeb, etɛɛ náá wɔy eezemyaal nɛ lyem wat náá, etsi ɛpesa náá, wò di mot ɛgu ɛ etɛp, mot ɛgu ɛ etsɛɛtsɛ.

²¹ Tin, wɔy, mot di elyo bɛsɔ bɔ ɔ, étɛp yé wò di ààlyo nyel'ɔ met? Wɔy, mot di egoola bɛsɔ bɔ Mbɛɛ Bhaadal náá, bɛ nàdjii ɔ, étɛp yé wò di edjii?

²² Wɔy, mot di elu bot náá, bɛ nàsa ɛzɔ ɔ, étɛp yé wɔy di esa yɛ? Wɔy, mot di ebyen bɛnaghise ɔ, étɛp yé wò di ekɛdjii esa ee di tɔ mendjaa mɛ bɛzɛɛb bɔɔ ɛ?

²³ Wò nɛ sa ɛghɛɛa nyel kɔ ɛsu ɛ etsi, tin, wò kadi ɛ ààdjɛ Zɛɛb duu ɛ sok wò di esa sa etsi di ebyen ɛ!

²⁴ Tin, ekwyala lɛɛ ɛ náá: «Dum nɛ etɛp bi di esa ɛ, bɛdhiiti membyak ɛpenyek Zɛɛb.»

²⁵ ɛni ɛ beka val ɛ, yɛ bɛ náá, wò ɛpelooba nɛ etsi ɔɔ. Tin, wò kadi ààlooba nɛ etsi ɔɔ, yɛ ɛ ɛkɛɛ wò ààpani beka.

²⁶ Tin, mot di ààni beka ɔ, nyɛ looba nɛ mɛtin mɛ etsi ɔɔ, Zɛɛb aanàkwaabee nyɛ tyee mot zeni beka ɔ?

²⁷ Tin, mot di náá, nyɛ di ààpabɛɛ pyon beka ɛ nyel'ɛ ɔ, nyɛ looba nɛ etsi ɔɔ, nyɛ waapɛɛ wò, wɔy mot di ààlooba nɛ etsi ɔ, yɛ nakozoodi náá, wò nɛ gu mɛkana mɛ etsi nɛ náá, wò naaniigela beka.

²⁸ E di'enek, tɛtɛ mot mbyak Yuda tok mot di ediig bet ɛ mis mɛ bot náá, nyɛ ɛ Yuda, nɛ náá nyɛ ɛ nɛ bam pyon beka ɛ nyel.

²⁹ Tin, tɛtɛ mot mbyak eYuda ɛ mot di ààdiig bet ɛ mis mɛ bot ɔ, yɛ ɛ mot naniigela beka tɔ lyem'ɛ ɔ, beka tak ɛ yii Sisim e Zɛɛb, ààbɛ yii etsi. Tɛtɛ mot mbyak e Yuda bela duu ɛ nɛ Zɛɛb, ààkabɛ nɛ bot ɛ bɔs.

3

¹ ɛdi ɛ mot mbyak eYuda kwyɛl ɛlɛɛ wò eedhaa bot djas e? ɛni ɛ beka ɛ nɛ dhiiti sonok ee mot di ebela kɔ ɛsu ɛ tak e?

² Tɛɛtsɛ, yɛ ɛ nɛ boo mɛtan tɔ bɛtɛ nɛ esonok. Yii mɛkɛn ɛ náá, Zɛɛb naleekan ɛdjɛ mɛpka mɛ ɛ nɛ bot ɛ mbyak eYuda.

³ Ye ɛ tɛɛtsɛ náá, bɛdhiiti bot pak'ɔɔ nabɛ ɛ ààdi sosoob nɛ Zɛɛb. Tin, yɛ kakwyɛl ɛlɛɛ ɛ náá, Zɛɛb waakat ɛdi ɛ sosoob etɛɛ náá, bɛ tok esosoob e?

⁴ Ààbɛ deenek! Ye ɛ koobɛ náá, bot ɛ bɔs djas ɛ bot ɛ etsal ɔɔ, yɛ goka ɛ, yɛ nyen popoopwon náá, Zɛɛb ɛ mot etsɛtsɛ. Ye ɛ tɛɛtsɛ, ekwyala lɛɛ ɛ náá:

«Ye goka ɛ náá,
bot gu epiki bɔ, tɔ mɛkpa mɔ,
tin, mot ɛpit wò ɔɔ,
wò pɛɛaa ɔɔ,
wò goka ɛ nɛ ɛdi nɛ gham.»

⁵ Tin, yɛ bɛ náá, embee mɛsa mɛ mena di esa ɛ, yɛ ɛpesa náá, epiki e Zɛɛb nyen popoopwon ɛ mwos dwoɔ ɔɔ, «haa» mena aakabaake dǎa, Zɛɛb ɛ ɛbiyoɛpe etɛɛ náá, nyɛ eewa mena ɛ fɛɲ e? Mɛ kalii wak ɛ dǎa bot djas di elii ɛ.

⁶ Yɛ aanàkwaasaal deenek! Etɛɛ náá, yɛ pe di ɛ di deenek ɔɔ, pe Zɛɛb aakasa dǎa étɛp ɛpɛɛ bot ɛ bɔs?

⁷ Yɛ bɛ náá, etsal bam ɛpesa náá, etsɛtsɛ e Zɛɛb nyen popoopwon étɛp ɛlyaal duma yɛ ɔɔ. «Haa!» Étɛp yé mɛ baadi ɛpɛɛaa dǎa mot mesyem?

⁸ Bɛdhiiti bot ke ɛ náá, bis ɛpelyo bot embee mɛlyo náá: «Djhoosaka ɛbiyo etɛɛ náá, enɛm esa neenyen.» Mbi binɔk bot goka ɛ nɛ ɛwaa ɛ fɛɲ.

Ye tok nɛ mot epiki ɛ mis mɛ Zɛɛb

⁹ Ye é dǎa? Ye kabε é náá, menabelka bot ε mbyak eYuda eedhaa bot ε membyak mesis e? Aàbe! Mε naazeloolyaal náá, bot djas, ye nakoozodi bot ε mbyak eYuda nεghu bot ε membyak mesis, djas ε lɔɔ é si bhel mesyem.

¹⁰ E di'enek, ekwyala lεε é náá:

«Ye tok nε mot di piki, àakobe-beak mot ngɔt,

¹¹ ye tok nε mot di etselal,
ye tok nε mot di esaa Zεεb.

¹² Deenek, bε tokapε é tεtε ze,
bɔɔ djas eezewo.

Ye tok nε mot di esa enεm esa
àakobe-beak mot ngɔt.

¹³ Eghejel-ghejel bɔɔ moo é dǎa εvit ε di náá, ye é mbek ε,
edjem bɔɔ kagu é mεkɔŋ,

sa di ewyis kɔ ekwood enuub bɔɔ moo é dǎa nea εgel,

¹⁴ enuub bɔɔ moo é “tɔɔɔ” nε εkelok, nε mεkpa mε bhula ndela mεkpa.

¹⁵ Bε nε kwyεs ε mεko étep εgɔ ε bot.

¹⁶ E edi djas bε di edhan ε, ye é puluk, tin bε epewa bot tɔ tsik mezuk,

¹⁷ bε àakwyel edi tɔ εgwakel nε bɔn nyεεg bɔɔ.

¹⁸ Bε àakaab Zεεb*.»

¹⁹ Bis nε gu náá, esa djas Etsi di elii é, ye lii é nε bot ε di si etsi ɔ. Eteε náá, bot needi ààbεε nuub étep εtanjal. Deenek, étep bot ε bɔs djas needi nε ndjε é mis mε Zεεb.

²⁰ Eteε náá, ye tok nε mot aadi piki é mis mε Zεεb kɔ εsu εlooba nε etsi, bela náá, etsi lyaal é mesyem mε mot di esa ε.

Dǎa Zεεb sa náá mot di piki ε

²¹ Nenak yak, Zεεb eezetel mena dǎa nyε di esa náá, mena di bot ε epiki é mis mε ààbe náá, ye é kɔ εsu ε etsi ε. Bεmεkana mε etsi dɔɔ nε bεngoolεl ε mεkpa ε Zεεb naazeloolεε ye.

²² Zεεb ke náá, mot é piki ε, kɔ εsu ε εdum kon ε lε nε Yezu Klisto. Tin, nyε sa ye é nε bot djas di εdum kon nε Klisto ɔ, etεε náá, ye tok nε mbek pak bot,

²³ tin, bot djas naazesyem, duma ε Zεεb tokapε tɔ lɔɔ.

²⁴ Tin, Zεεb tɔ enεm nε embεε bε, nyε eesa náá mot di piki é mis mε kɔ εsu ε Yezu Klisto mot di epεk bot tɔ mesyem ààbe nε efute ɔ.

²⁵ Nyεy é mot Zεεb nasée étep εka nyε buwa etεε náá, ghiya ye needis bot ε di εdum kon nε Zεεb ɔ tɔ mesyem. Nyε nasa deenek é étep εlyaal epiki bε, etεε náá, é gheŋ sok nyε nabe é ààdi ewa bot ε nadi esa mesyem ɔ é feŋ.

²⁶ Zεεb naakwyel εlyaal epiki bε tɔ mεlu mε mena dika mos'aak kɔ εsu εmaad ε lyem'ε. Eteε náá, nyε é mot epiki, ye é étep tak ε nyε di esa náá, mot di εdum kon nε Yezu ɔ, di mot epiki.

²⁷ E di'enek, bot ε waabaadi nε gham εghεε nyel e? Aàbe, «haa!» Etep yé? Ye é etεε náá, sa di wak ε, ye tokapε εlooba nε etsi, ye é é ze εdum ε kon nε Zεεb.

²⁸ Mena é nε ghwyil eke náá, Zεεb bee mot piki é kɔ εsu ε εdum ε kon ε lε nε Zεεb, àakabe etεε náá, nyε epelooba nε etsi djas.

²⁹ Deenek, Zεεb é yii bot ε mbyak eYuda bɔɔ bεmet e? Nyε tok nε ghwyil εbaadi Zεεb bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ? Tseεtse, nyεy pe é Zεεb bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ,

³⁰ etεε náá, Zεεb é ngɔt. Zεεb aasa náá, bot ε mbyak eYuda di bot ε epiki kɔ εsu ε εdum ε kon nε Zεεb. Ye é nyεy é waabaasa náá, bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda ɔ pe bε di bot ε epiki kɔ εsu ε εdum ε kon nε Zεεb.

* **3:18** Etep elanjel 10-12: Mεd 14.1-3; 53.2-4; Ye nɔŋel é tɔ mεkana mε namwa tɔ lii eGheεlek. Etep elanjel 13: Mεd 5.10. Ye nɔŋel é tɔ mεkana mε namwa tɔ lii eGheεlek. Mεd 140.4. Etep elanjel 14: Mεd 10.7 Ye nɔŋel é tɔ mεkana mε namwa tɔ lii eGheεlek. Etep elanjel 15-17: Eza 59.7-8. Etep elanjel 18: Mεd 36.2.

³¹ Ye kakwyl elɛɛ é náá, bot é di edum konj nɛ Zɛɛb ɔ, etsi ààkaval e? Ye aanàkwaasael deenek, ye é náá, bis epedje etsi boo metan.

4

Geka e Abalaam

¹ Bot aake tin dâa étep Abalaam mot di bhaab'enaka kɔ ɛko ɛ bɔs ɔ? Nyɛ nabela yé dum nɛ etɛp binek?

² Ye é pe di náá, Abalaam nadjɛaa di epiki é mis mɛ Zɛɛb ɛ kɔ ɛsu ɛ mɛsa mɛ ɔ, pe nyɛ é nɛ ghwyil ɛdi nɛ ɛghɛɛa nyel. Tin, ye nabɛ é ààdi nɛ sa nawaasa náá, nyɛ di nɛ ɛghɛɛa nyel é mis mɛ Zɛɛb.

³ Deenek, ekwyla lɛɛ é náá: «Abalaam naadum konj nɛ Zɛɛb, tin, Zɛɛb naadjɛ nyɛ di epiki kɔ ɛsu ɛdum ɛ konj ɛ lɛ nɛ Zɛɛb.»

⁴ Mot di esa mɛsa ɔ, nyɛ goka é nɛ ɛdjɛaa efute. Efute tak tok náá, ye djɛaa nyɛ ɛ yii toto, ye é sa nyɛ di egoka nɛ ɛbela ɛ.

⁵ Mot ɛ di ààsa mɛsa mɛ etsi di elɛɛ ɔ, nyɛ dum konj nɛ Zɛɛb mot di epel bot ɛ mesyem ɔ, ɛdum ɛ konj ɛ lɛ nɛ Zɛɛb aasa náá, nyɛ djɛaa di epiki.

⁶ Mɛmyaala nɛ mot Zɛɛb di edje nyɛ di epiki, ààbee-beak mɛsa mɛ ɔ. Ye é deenek ɛ, Dhavid di eke náá,

⁷ «Mɛmyaala nɛ bot ɛ di náá, Zɛɛb eepel ɛdjak ɛ lɔɔ, bot ɛ di náá, Zɛɛb eedis mesyem mɔɔ!

⁸ Mɛmyaala nɛ mot di náá, Ghɛn ààbis mesyem mɛ!»

⁹ Tin, mɛmyaala menek é étep bot ɛ zeni beka «hoor» dɔɔ nɛ bot ɛ di náá, bɛ dinaa ààpaani beka ɔ? Bot aalɔo nɛ ɛke wak mbembɛ náá: «Zɛɛb nadjɛ Abalaam di epiki é, kɔ ɛsu ɛ ɛdum ɛ konj ɛ lɛ nɛ Zɛɛb.»

¹⁰ Etɛp binek nasael é yaa ɛwala? Ye nasael é ɛsok nɛ Abalaam nɛ ɛni beka «hoor» ye nasael é bhii tak? Aàbɛ, ye nabɛ é ààsael bhii tak, ye nasael é ɛsok nɛ nyɛ nɛ ni beka.

¹¹ Bhis Abalaam nadjɛaa di epiki ɛ, nyɛ nakaseaa beka ɛ tyee geka di elyaal tɛɛja e piki ɛ. Nyɛ nabela tɛɛja tak é kɔ ɛsu ɛ ɛdum ɛ konj ɛ lɛ nɛ Zɛɛb é sok nyɛ nabɛ nyɛ dinaa ààni beka ɛ. Ye é deenek ɛ, Abalaam mot nadi nyɛ moo sɛɛg bot ɛ di edum konj nɛ Zɛɛb ɔ, etɛɛ náá, Zɛɛb needjɛ bɛ di epiki ye nakoozodi náá, bɛ ààpani beka.

¹² Deenek, nyɛ pe é sɛɛg bot ɛ zeni beka ɔ. Ye kwyl elɛɛ é, ye tok bot ɛ zosik é ɛni ɛ beka ɔ. Tin, ye é bot ɛ di eke tɔ ɛdum ɛ konj ɛ sɛɛg'enaka Abalaam nadi nɛ ye nɛ Zɛɛb, ɛsok nɛ nyɛ nɛ ni beka ɔ.

Ekek e Zɛɛb belaa ɛ tɔ ɛdum konj nɛ Zɛɛb

¹³ Zɛɛb naakɛk Abalaam nɛ bɛdha bɛ náá, nyɛ waadjɛ bɛ bhwak, ye needi yɔbɔ. Tin, ekɛk binek nabɛ é ààsael etɛɛ náá Abalaam nadi elooba nɛ etsi. Ye nabɛ é etɛɛ náá, Zɛɛb naadjɛ nyɛ di epiki kɔ ɛsu ɛ ɛdum konj ɛ lɛ nɛ Zɛɛb.

¹⁴ Ye é pe di náá, esa ee Zɛɛb nakɛk ɛ, nyɛ nazokɛk yɛ ɛ nɛ bot ɛ di elooba nɛ etsi ɔ, ye kwyl elɛɛ é náá, ɛdum ɛ konj nɛ Zɛɛb moo é ààkabɛ dhiiti vanj sonok, tin, ekɛk e Zɛɛb aadi é yii toto.

¹⁵ Deenek, etsi é di esa náá, ɛbuk ɛ Zɛɛb di kɔ bot. Tin, é di di ààbɛ nɛ tsi ɔ, ye tok nɛ tɛp ɛbyen elooba nɛ tsi.

¹⁶ Ye é deenek, ekɛk nadjɛaa é kɔ ɛsu ɛdum konj nɛ Zɛɛb, étep ye needi ɛkɛɛ nazedjɛaa mena nɛ Zɛɛb ɛ. Ye aadi é deenek, nɛ bɛdha ɛ Abalaam djas, ààzobɛ-bɛak bot ɛ di elooba nɛ etsi ɔ, ye é dɔɔ nɛ bot ɛ di eke tɔ ɛdum ɛ konj ɛ Abalaam nɛ Zɛɛb ɔ. Abalaam é sɛɛg menabelka djas.

¹⁷ Tin, ekwyla lɛɛ é náá: «Mɛ eesa náá, wɔ di bhaab bɛtɛ nɛ membyak.» Nyɛ é sɛɛg'enaka sok bhwoob ɛ Zɛɛb mot nyɛ nadum konj nɛ nɛ ɔ. Ye é Zɛɛb mot di egomal bot ɛ zegwye ɔ, mot di kusel esa ee di ààdi sok ɛ.

¹⁸ Abalaam nabe é ààwa ebwaalel ε le é nyel'e met, nye nawa ebwaalel é tɔ ghwyil ε Zεeb. Eteɖ tak ε, nye nadi nye moo «Bhaab beɛe ne membyak». Ye nasael é dāa Zεeb naloolεε nye é: «Ye é deenek ε, metan me bedha bɔ aadi.»

¹⁹ Eghen tak, Abalaam nabe é nye moo ne membu ekeε sa ye aasa membu dhet (100). Nye nabe é, nye moo kunaa ne esyee. Eghen nye nadi ebee náá, Saala myel nabe é kwyiid ε, edum ε kon ε le nabe é àábula bhis.

²⁰ Tin, nye nabe é ààkat ewa ebwaalel ε le ne Zεeb, nye nabe é ààdi esa meso ne ekek e Zεeb. Tin, edum ε kon ε le ne Zεeb naadyeebadjedje nye meghaaz, nye nadi ebulal bhɔɔ ne Zεeb.

²¹ Nye nadi é ne boo ebwaalel náá, sa Zεeb nakεk ε, nye é ne ghwyil esa ye.

²² Dum ne tep tak ε, ye di ekeaa ne Abalaam kɔ esu ε edum ε kon ε le ne Zεeb náá: «Zεeb naadje nye di epiki.»

²³ Mekpa me di kwyala náá: «Zεeb naadje nye di epiki ε» ye nabe é àakwyalaa kɔ esu Abalaam nye emet.

²⁴ Tin, ye nabaakwyaalaa pe é éteɖ menabelka bot ε Zεeb zedje di epiki ɔ, menabelka bot ε di edum kon ne Zεeb, mot nagomal Ghen'enaka Yezu pak myon ɔ.

²⁵ Nye naka Yezu é esyee é éteɖ edjak ε lena. Nye naagomal nye pak myon, éteɖ edje mena di epiki é mis me.

5

Edi ε tɔ egwakel ne Zεeb

¹ Dāa ye di náá, Zεeb eedje mena di epiki é mis me kɔ esu edum ε kon ε lena ne ne ε, ye é mena dika mos tɔ egwakel ne ne kɔ esu ε Ghen'enaka Yezu Klisto'aak.

² Ye é kɔ esu ε edum ε kon ne Yezu ε mena belaka ze ebela enem ne embεε e Zεeb ee mena dika mos ghin tɔ tak'ak. Ye é éteɖ tak ε mena dika tɔ memyaala me ebwaalel edi ε tɔ duma ε Zεeb.

³ Ebaanyɔ náá, mena baamyaaalaka esok mena dika tɔ mezuk ε. Eteε náá, mena ne guka náá, mezuk ne sa náá mena dika ne zii.

⁴ Zii ne sa náá mena dika ne ghwyil epyet tɔ mebhawal, da ghwyil epyet tɔ mebhawal esa náá mena dika ne ebwaalel.

⁵ Bela náá, ebwaalel elenek ààkɔɔ mena. Eteε náá, é ze ε Sisim na Dee ee Zεeb nadje mena ε, nye eesa náá, mena dika ne kwyel ne ne tɔ ebhum elyem bena.

⁶ Tin, é ghen mena nadika mena dinaa ààbe ne ghwyil ε, é di'enek ε, Klisto nagwyε éteɖ bot ε mesyem é ewala Zεeb naleε ε.

⁷ Tin, elyel náá, mot myaal esyee éteɖ sɔ mot, ye nakoozodi náá, sɔ tak é mot epiki. Deenek, mot ε ne ghwyil ebela meghaaz me egwyε éteɖ mot di esa enem esa ɔ.

⁸ Tin, Zεeb naatel dāa nye di ekwyel mena ε: Klisto nagwyε kɔ esu ε lena ε, é ghen mena nadika mena dinaa bot ε mesyem ε.

⁹ Dāa ye di náá, ye é kɔ esu buwa nyel'e ε, mena moo nenak ε bot ε epiki é mis me Zεeb, ye é éteɖ tak ε di náá, nye aabaatsik mena si ebuk ε le.

¹⁰ E ghen mena nadika mena dinaaka bot ε mebhuka ε Zεeb ε, nye naabulal egwakel ne nena dum ne esyee ε mɔn'ε. Nenak, dāa ye di náá, mɔn'ε é ne tsik ε, ne náá, nye eebulal egwakel ne nena ε, nye waatsik mena.

¹¹ Ye tok yenek ne yenek, mena epebaamyaaalaka ne Zεeb dhaa nyel, nyey é mot nanεεg mena tɔ egwakel ne ne kɔ esu ε Ghen'enaka Yezu Klisto ɔ.

Adam ne Yezu Klisto

¹² Dāa ye di náá syem nani kɔ eko ε bɔs ε, kɔ esu ε mot ngɔt, Adam, da syem εzedjɔɔ esyee kɔ bɔs ε, deenek ε esyee nakazεbela bot djas, etεε náá, bot djas naasyem.

¹³ Esok ne Zeeb ne dje etsi ne Moiiiz, syem nadi é ye moo kò bəs. Tin, dāa etsi nadi ye dinaa ààbε tak ε, Zeeb nabe é ààdi ebee mesyem mε bot ε bəs.

¹⁴ Bela náá, kana é gheη Adam kekum é gheη ε Moiiiz, esyee nabe é ne ghwyil kò bot djas dɔɔ ne bot ε nadi àasyem dāa Adam mot nadi àalooba ne sa Zeeb nalεε nyε ε.

Adam nabe é mbanja-mbanja mot nadi egoka ne ezyε ɔ.

¹⁵ Tin, edjak ε Adam tok ne ghwyil edi tyee wat ne ekee enem ne embεε ee Zeeb zedje mot, mot àasa mesa ε. Ye é tseetse náá, zukamwaa ne bot naagwyε kò esu ε edjak ε mot ngɔt. Tin, enem ne embεε ee Zeeb nadjε mena kò lo ε Yezu Klisto ε naatsik bot εbuεpe tɔ edjak ε lɔɔ.

¹⁶ Deenek, ekee ε Zeeb di edje ε, ye tok tyee wat ne syem mot ngɔt nasa ε. Syem ε Adam naasa náá, Zeeb kwyosal bot ε bəs ndje sɔs. Tin, ekee Zeeb nadjε bot, bot àasa mesa ε, ye naasa náá, nyε nakwyosal bε ndje sɔs, ye nakoozodi náá bε é ne bεtε ne mesyem.

¹⁷ Ye bε náá, syem mot ngɔt naasa náá, esyee di ne ghwyil kò bot ε bəs ɔɔ, tin, kò esu ε tsik mot ngɔt Yezu Klisto, bot eebela enem ne embεε εbuεpe ne ekee epiki di esa náá, bot di sama ne Yezu Klisto ε.

¹⁸ Nenak, syem e mot ngɔt Adam, eesa náá, bot djas kwyeselaa ndje sɔs, ye é tyee wat, ne mesa mε epiki mε mot ngɔt Yezu Klisto nasa náá bot ε bəs djas di bot ε epiki ne edje bε tsik ε.

¹⁹ Dāa mot ngɔt nadi àalooba é, ye naasa náá, bεtε ne bot ni tɔ mesyem, deenek, εlooba ε mot ngɔt nalooba é, ye eesa náá, bεtε ne bot di bot ε epiki é mis mε Zeeb.

²⁰ Eghεη etsi natuula é, mesyem naabaaze bu. Tin, edi mesyem di ebu é, enem ne embεε e Zeeb εpebu dhaa tyε.

²¹ Tin, dāa mesyem natel ghwyil'ε tɔ esyee ε, ye é deenek ε enem ne embεε e Zeeb di etel ghwyil'ε tɔ epiki, éteεp edje mena tsik na kòm-kòm kò esu ε Yezu Klisto Gheη'enaka.

6

Edi dāa mot zegwyε ɔ sok bhwoob mesyem, εbela tsik dum ne Klisto

¹ E di'enek, bot aakake tin dāa? Ye goka é bot gyee tɔ mesyem etεε náá enem ne embεε e Zeeb neebu dhaa tyε?

² Ye aanákwaasaεl deenek, menabelka bot ε di náá, mena naazeduska tɔ tsik mesyem ɔ, «haaa» éteεp yé mena di baakwyelka esik tɔ tsik mesyem?

³ Bi àagu náá, é gheη mena naduwaka Zeeb ε, menabelka djas nabe é, mena mooka mot ngɔt ne Yezu Klisto? Ye kwyel elεε é náá, mena naazegwyεka sama ne ne.

⁴ Dum ne εduwa Zeeb'enek, mena naagwyε, delaa sama ne Klisto. Etεε náá, tyee wat ne dāa duma Sεεg nasa náá, Klisto gom pak myon ε, deenek ε, menabelka pe aabaake tɔ tsik na bes.

⁵ Tin, ye bε náá, mena nadika é mot ngɔt ne ne tɔ kòkò mbi esyee ε lε ɔɔ, mena aabaadika é mot ngɔt ne ne tɔ mbi εgom ε lε pak myon.

⁶ Bot goka é ne εgu enyɔεpe náá, mena tokapε mbi bot ε mena nadika kpaambel ɔ. Mena naazegwyεka, mbema é melaaba sama ne Klisto. Etεε náá, tsik epuud mena nadika ne ye ε neegwyε. Tin, mena needi àabaadika ekwom mesyem.

⁷ Etεε náá, mot nagwyε sama ne Klisto ɔ, nyε moo é nyε eezedjeaa di epiki, nyε naazepekaa tɔ mesyem.

⁸ Ye bε náá, mena eezegwyεka sama ne Klisto ɔɔ, tin, mena é ne ghwyil edi ne εbwaalel náá, mena waadika pe ne tsik sama ne ne.

⁹ Mena ne guka enyɔεpe náá, Klisto naazegomlaa pak myon, nyε tok ne ghwyil εbaagwyε. Tin, esyee tokapε ne ghwyil kò lε.

¹⁰ Klisto nagwyε é gwyεa sok wat éteεp esaab ghwyil mεbwala mε mesyem mε bot ε bəs. Tin, nenak yak nyε moo é ne tsik kò esu ε Zeeb.

¹¹ Ye é tyee wat ne biyo, beeka náá, sok bhwoob mesyem, bi é dáa bot ε zegwyε ɔ. E di'enek, guka náá, bi é ne tsik é mis me Zεeb, kɔ esu egwakel ne Yezu Klisto.

¹² Sa mesyem ààbela ghwyil kɔ mɛnyel men di náá, ye aaboodi é gwyε ε, sa bi ààlooba ne egwyε e epuud bin.

¹³ Sa bi ààbaawa ekyes mɛnyel men tɔ mesyem, etεε náá, ye εzekεwa bin tɔ εbiyo. Tin, djeka Zεeb mɛnyel men djεa wat dáa bot ε zegom pak myonj étεp εbula tɔ tsik ε. Bi goka é ne εdje mɛnyel men djas tɔ mεsa me étεp esa mεsa me piki.

¹⁴ E di'enek, mesyem aanàbaadi ne ghwyil kɔ len, etεε náá, bi tokapε si bhel etsi, bi moo é tɔ enεm ne embεε e Zεeb.

Esa mεsa me epiki

¹⁵ Ye é yé? Ye é náá, mena é ne ghwyil ε saka mesyem etεε náá mena tokapε si bhel etsi, mena mooka é tɔ enεm ne embεε e Zεeb é? Ye aanàkwaasael deenek!

¹⁶ Bi ne gu enyɔεpe náá, bi é djε mɛnyel men ne mot náá, nyε kɔk kɔ len ɔɔ, bi aakadi é ekwom mot bi di elooba ne ne ɔ. Ye be náá, syem é di ekɔk kɔ len ɔɔ, ye waadul bin tɔ esyee. Ye kabε náá, Zεeb é di kɔk kɔ len ɔɔ, nyε waadjε bin tsik epiki.

¹⁷ Djhoobulalka bhɔɔ ne Zεeb etεε náá, biyo bot ε nadi kpaambel bekwom ε mesyem ɔ, bi moo mos é elooba ne lyem wat ne mɛlyo me nadjεaa bin ε.

¹⁸ Bi tokapε bekwom ε mesyem, bi moo é bot ε di esa mεsa me di náá, ye é yii epiki ε.

¹⁹ Mε kalii wak é dáa bot djas di elii é, etεε náá, bi ààdyeebanyɔ εmεt mεsuk me étεp. Eghεj sok, bi nabe é bi naawa elyem bin «dɔkɔ» tɔ ekwom e mεsa me edhuud ne yii εbiyo di edis egwakel pak biyo ne Zεeb. Ye é dáa mos, bi goka é ne εwa elyem bin djas «dɔkɔ» tɔ ekwom e mεsa me epiki, étεp bi needi tɔ tsik na dεε.

²⁰ Eghεj bi nadi ekwom e mesyem ε, esa mεsa me epiki nabe é ààdi edjoak bin.

²¹ Tin, bi nakabela yé, é sok bi nadi esa ee esa di εdje bin syen mos'aak? Esa binek dul bot ε tɔ esyee!

²² Nenak yak, bi moo é pεka si bhel mesyem, bi moo é tɔ mεsa me Zεeb. Tin, sa bi bela é, ye é tsik na dεε, étεp εbela tsik na kɔm-kɔm bhii tak.

²³ Etεε náá, efute mesyem ε ye é esyee. Tin, εkεε yii toto Zεeb di εdje ε, ye é tsik na kɔm-kɔm tɔ egwakel ne Yezu Klisto Ghεj'enaka.

7

Mεpεka si bhel etsi

¹ Bɔn nyεεg, bi ne gu enyɔεpe sa me di ekwyel εlεε bin ε, etεε náá bi ne gu etsi. Bi ne gu náá, etsi bela ghwyil kɔ mot ε, é sok di náá mot dinaa ne tsik ε.

² Djhoopokonɔka geka moma εbá: etsi εbá ke é náá, moma di bhaada ne ngom ε, é sok ngom di náá, nyε dinaa ne tsik ε. Tin, ye kabε náá, ngom eegwyε ɔɔ, nyε tokapε si bhel etsi εbá.

³ Nyε bela dhiiti motom sis ngom dinaa ne tsik'ɔɔ, nyε aakadjóoaa é moma mεzɔ. Tin, ngom egwyε ɔɔ, nyε moo é pεka si bhel etsi εbá. Deenek, nyε é ne ghwyil εdi mwa dhiiti mot ààbe náá, nyε sa é εzɔ.

⁴ Ye é tyee wat ne biyo bɔn nyεεg bam, dum ne etsi, bi moo é bi eezegwyε etεε náá, bi é mot ngɔt ne nyel ε Klisto. E di'enek, bi moo é bot ε mot sis, mot nazegom pak myonj étεp mena neesaka enεm esa é mis me Zεeb ε.

⁵ Etεε náá, é ghεj mena nadika mena dinaa ekeka tɔ ekwosak epuud ε, etsi naasa náá, embee mekwosak me esyem wyis kel. Mekwosak me esyem tak nadi esa mεsa tɔ mɛnyel mena. Etεε náá, ye neewa mena tɔ tsik esyee.

⁶ Nenak mena moo é pεka si bhel etsi, etεε náá, mena naazegwyεka kɔ esu ε sa nadi eke náá, mena dika ekwom ε. Menaka é ne ghwyil ekabaasa mεsa me Zεeb tyee sis, ne ghwyil Sisim na Dεε, àakabaabe dáa ye nadi esesaa é ghεj sok tɔ bεmekana me etsi di náá, ye eezehola ε.

Etsi ne mesyem

⁷ E di'enek, bot aakake tin dáa? Etsi e esyem e? Ye aanàkwaasael deenek! Etée náá, ye é dum ne etsi e me di egu sa di syem e. Deenek, ye é pe di é di náá tsi nabe é ààlee náá: «Sa wò ààwyeeb sonok», pe me nabe é ààgu syem di edjóoaa ewyeeb e.

⁸ Tin, mesyem pyet é kò metinj, étep esa náá me di ne membi me embee mekwosak djas. Etée náá, etsi é pe di ààbe òò, pe syem é sa wat di náá ye eezegwyé.

⁹ Eghen na mwa, é sok etsi nadi ààbe é, me nadi é ne tsik. Dáa metinj nakazyé é, syem eebela di.

¹⁰ Mam eezegwyé: Metinj sa nabe náá, bot aatsak ne ye é, ye nakadul mam é pe ze esyee.

¹¹ Etée náá, mesyem eebela ze ekòò é me. Nye kòò me dum ne metinj. Kò esu e metinj me tak e me zegwyé mos'aak.

¹² Deenek, etsi é deé, tin metinj, ye é piki, ye é deé, ne nyò.

¹³ Metinj, sa nadi náá ye é mbée sonok e, ye moo ne nam mos é esyee? Ye aanàkwaasael deenek! Ye é mesyem é nakus tep tak. Syem eelyaal ne tseetse sa nye di é. Mesyem pyet é kò sa di enyòpe e étep ye neegó me. Ye é deenek e metinj nasa náá, mena guka náá, esyem é mbee sonok dhaa tyé.

Mot e si bhel mesyem

¹⁴ Mena ne guka náá, etsi é etep Sisim. Tin, mam é mot epuud, me naazebomsaa tyee kwom mesyem.

¹⁵ Me ààgu sa me di sa é, etée náá, me ààsa sa lyem'am di ekwos e. Tin, me sa é, sa me di ebhina e.

¹⁶ Ne tseetse ye be náá, me sa é sa di náá lyem'am ààkwyel òò, me eemyaal etsi, tin, me ne gu náá, etsi ne nyò.

¹⁷ Nenak, ye tok mam di esa deenek, ye é syem di tò lam é di esa deenek.

¹⁸ Etée náá, me ne gu náá, ye tok ne sa menyò di tò lam, me lii deenek é dum ne epuud bam. Ne tseetse, ekwosak esa sa di enyò é tò lam, tin, me ààbela ghwyil esa ye.

¹⁹ Etée náá, me ààsa enem esa ee me di ekwyel esa e, tin, me sa é etep ebiyo ee me di ààkwyel esa e.

²⁰ Ye be náá, me sa é, sa lyem'am di ààkwyel òò, ye tok mam di esa deenek. Ye é syem di tò lam é di esa deenek.

²¹ Tin, mam mot di ekwyel esa enem esa ò, me ne dyeebabee ghwyil syem'ak tò lam, é ghen me di ekwyel esa enem esa e, me zobela ghwyil esa embee mesa.

²² Bela náá, tò bum lyem'am, me ne dyeebamyaala ne etsi e Zeeb.

²³ E di'enek, me epebee náá, pe tò nyel'am, ye é ne dhiiti etsi sis di tò zyaala ne etsi esiiza bam di ekwyel e. Tsi tak di esa náá, me di kwom etsi esyem di tò lam e.

²⁴ «Haa» kpaa-ghon ne nam! Eze aapek me ne nyel'ak di edul me pe ze esyee é?

²⁵ Djhoobulalka bhòò ne Zeeb kò esu e Yezu Klisto Ghen'enaka!

Deenek, me é tò mesa me etsi e Zeeb kò esu e esiiza mam. Tin, tò egwyes epuud, me é kwom etsi mesyem.

8

Tsik ne sisim Zeeb

¹ Etep tak e di náá, bot e di mos sama ne Yezu Klisto ò, tokape ne ndje sòs.

² Etée náá, dum ne Yezu Klisto, tsi Sisim di edje tsik e naazepék me tò ekwom e tsi mesyem ne esyee.

³ Zeeb naasa esa ee di náá etsi e Moiiiz nabe é ààbe ne ghwyil esa e, etée náá, epuud ne sa elete. Nye naadhis mən'e ne nyel epuud dáa menabelka bot e mesyem, etée náá, nye neepék mena tò mesyem. Ye é deenek e, Zeeb nawa é feñ mesyem nadi tò menyel me bot e.

⁴ Zεεb sa deenek é etεε náá, mena needika nε ghwyil εke dáa e etsi di elεε ε. Deenek, mena aanákabaake tó tsik epuud, tin, mena aakake é nε ghwyil ε Sisim.

⁵ Deenek, bot ε di eke tó ghwyil epuud ó, bε sa é mεkwosak mε epuud. Tin, bot ε di eke tó ghwyil Sisim ó, bε sa é mεkwosak mε Sisim.

⁶ Mot ε di eke si ghwyil epuud óó, ye dul nyε é é ze εsyee. Tin, mot ε di eke si ghwyil Sisim óó, ye dje nyε é tsik nε egwyem.

⁷ Etεε náá, bot ε di eke si ghwyil ekwosak epuud ó, bε é bot ε mεbhuka ε Zεεb, bε ààlooba nε etsi e Zεεb, bε tok nε ghwyil εlooba nε etsi é tak.

⁸ Bot ε di eke si ghwyil epuud ó, Zεεb tok nε ghwyil εmyaala nε nóó.

⁹ Yε kabε biyó ó, bi ààke si ghwyil epuud, bi kε é si ghwyil Sisim, etεε náá, Sisim Zεεb eebe di tó len. Tin, mot di ààbε nε Sisim ε Klisto ó, nyε tok ngbε Klisto.

¹⁰ Ye nakoozodi náá klisto é tó len, mεnyel men aaboodi é gwyε kó εsu ε mesyem. Tin, Sisim é di dje bin tsik, etεε náá, Zεεb naazesa náá, bi djεaa di epiki é mis mε.

¹¹ Yε bε náá Sisim mot nagomal Yezu pak myonj é tó len óó, tin, Zεεb mot nagomal Klisto pak myonj ó, nyε aabaadjε tsik é mεnyel men nazegwyε ε, kó εsu ε Sisim'ε zebe di tó len ε.

¹² E di'enek, bón nyεεg, yε bε náá, bis é nε kola yibó, ye tok kola epuud etεε náá, bis neeke tó ekwosak epuud.

¹³ Etεε náá, bi é di tó mεkwosak epuud óó, bi é waagwyε. Tin, dum nε ghwyil ee Sisim di edje bin ε, bi é waakwak embee mεfulu di tó mεnyel men ε, bi aadi é nε tsik.

¹⁴ Bot djas di edjεedel nε Sisim Zεεb ó, bε é bón ε Zεεb.

¹⁵ Etεε náá, Sisim bi bela é, ye tok Sisim di ewa bin tó ekwom nε εbaadjε bin bwóó. Deenek, Sisim bi nabela é nasa náá, bi di betεtε bón Zεεb, ye é kó εsu ε Sisim yenek é mena di eben gwood étεp etsim: «Abha!» Ye kwyel elεε é, «Saag'am!»

¹⁶ Sisim Zεεb nyε emet εpelyaal nε tsetse nε sisim yenaka náá, mena moo é betεtε bón ε Zεεb.

¹⁷ Deenek, dáa ye di náá, menaka é bón bε ε, mena pe é bón ε lyak! Nε tsetse menaka é bón ε lyak ε Zεεb, menaka é bón ε lyak sama nε Klisto. Etεε náá, mena zukeka sama nε nε óó, mena aabaadika é sama nε nε tó duma yε.

Duma di ezyε ε

¹⁸ Mε bee é εke ε mezuk mε mena di ezukeka mos'aak, ye aanádi tyee wat nε duma Zεεb aalyaal mena djemen ε.

¹⁹ Bhwak djas é lyem pε εko é bhwood εwala ee Zεεb aalyaal duma bón bε ε.

²⁰ Etεε náá, bhwak djas naazeni si bhel mεze mε di ààval sonok ε. Ààbε náá, ye nakwyel εdi deenek é nε ekwosak ε lε met. Ye é kó εsu ε mot nawa nyε si bhel'ε ó. Bela náá, ye dinaa nε εbwaalel.

²¹ Etεε náá, esa ee Zεεb nakus djas ε waapekel si bhel mεbwala mε nazesaab yε nε εwa yε tó ekwom ε. Tin, bhwak djas aabela di tó duma mεpeka sama wat nε bón ε Zεεb.

²² Mena εpeguka náá, dóó nε dwoó pan mos'ak, bhwak djas εpesim, nε εzuk dáa moma di egwak εbel ε.

²³ Ye tok bhwak nε bhwak di ezuk. Ye é dóó nε menabelka, bot ε nabezela Sisim dáa εkeε mεken tó mεkeε mε Zεεb nakεk ε, mena εpebaasimka tó elyem bena. Deenek, menaka é tó bhwood náá, Zεεb sa náá, mena dika betεtε bón bε, da nyε é pek mεnyel mena.

²⁴ Etεε náá, mena naazebelaka tsik, ye é tsik tak é di edje mena εbwaalel. Yε bε náá, bot ε εpebee sa dinaa bot ε nε εbwaalel nε yε óó, yenek tokapε εbwaalel. Ye é εze baadi nε εbwaalel nε sa nyε di ebee ε?

²⁵ Tin, ye é bε náá, menaka é nε εbwaalel nε sa dinaa mena ààbeeka óó, mena waawaka zii é bhwood.

²⁶ Ye é tyee wat nê Sisim. Sisim epebaakwyee mena, etee náá, menaka é nê elete. Mena ààguka edjaala dāa mena di egoka ε. Tin, Sisim nyε é met epedjaala Zeeb étep'ena etola nê mekpa mε di náá, mot tok nê ghwyil elii ε.

²⁷ Tin, Zeeb mot di ebee tō ebhum elyem e bot o nê gu sa Sisim di ekwyel ewaab ε. Etee náá, Sisim epedjaala Zeeb étep bot ε di edum koη nê Zeeb o, dāa nyey Zeeb di ekwyel ε.

²⁸ Mena nê baaguka náá, esonok djas é enyope étep bot ε di ekwyel Zeeb o, bot ε nyε nadjoo tō ekwosak ε lε o.

²⁹ Etee náá, Zeeb naazegu bε, nyε naabaazesa náá, bε nonel nê mon'e, etee náá, mon'e tak needi mon medjak mε betε nê bon nyεεg.

³⁰ Bot ε di náá, Zeeb naazesεε bε o, nyε naadjoo bε. Bot ε nyε nazedjoo o, nyε naazedje bε di epiki é mis mε, nê ebaasa náá, bε bela di tō duma yε.

Mebok mε kwyel ε Zeeb

³¹ Mena aakabaake dāa? Ye bε náá, Zeeb é pε yenabel kyee o, εze aabaadi nê ghwyil ekwak mena?

³² Nyey mot di náá nyε nabe é àasa náá mon'e Yezu di ngbe met o, nyε naaka nyε buwa kō esu ε menabelka djas.

«Haa» dum nê mon'e, nyε aadi àadjε mena esonok djas tō enem nê embεε bε dāa?

³³ Εze aapit bot ε Zeeb nazesεε o? Mot tok, etee náá, ye é Zeeb ε di eke nê bot ε nyε nasεε o náá, bε é bot ε epiki.

³⁴ Εze di nê ghwyil ewa bε é fen? Mot tok, etee náá, Yezu Klisto é mot nagwyε da gom bhis esyee o. Nyε é pε mbō eghεη ε Zeeb, nyε epedjaala kō esu ε lena.

³⁵ Εze di nê ghwyil ebek mena nê kwyel ε Klisto?

Ye é nê ghwyil edi mezuk e, ghon e, metiiga, za, eduuba e, etep di nê ghwyil egó bot ε, nεghu esyee?

³⁶ Ekwyala lεε é náá:

«Ye é kō esu ε lō ε, mena di é mεwala djas seeba e esyee, bε kabee mena é tyee Etaa bε di edul étep ketsakaa ε.»

³⁷ Tin, mena naazekwakeka etep binek djas boo kwaka, kō esu ε mot nazekwyel mena o.

³⁸ Nε tseetse, mε nê guka náá, dhiiti sonok tok nê ghwyil edis kwyel Zeeb di nê ye nê nena ε:

Ye nakoozodi esyee nεghu tsik,

ye nakoozodi efofop, ye nakoozodi bedhiiti ekukuma, nεghu membi mε mebwala mε di pε tō gwoo o,

ye nakoozodi etep e mos nεghu etep e djemen,

³⁹ ye nakoozodi esa e mebwala mε di tō gwoo nεghu pε si bōs ε,

àakobe-beak sa wat nakusaa-kusak ε,

ye tok nê sa wat di nê ghwyil ε wa ndje tō kwyel di pak bis nê Zeeb ε.

Zeeb naalyaal mena kwyel tak kō esu ε Yezu Klisto Gheη'enaka.

9

Zeeb nasεε ε bot ε mbyak Yisalaεl

¹ Sa mε aalεε é, ye é tseetse, mε àalεε etsal, etee náá, mε é mot ε Klisto, Sisim na Dεε epelyaal tō esiiza bam náá, mε lεε é sa di tseetse ε.

² Lyem'am é nê boo ghon dhaa tyε, nê pel wat di náá ye àasi ε.

³ Nε tseetse, ekwosak ε lam é náá, mam emet bela ekelok ε Zeeb, mε neebeka nê Klisto étep mε neesa sa di enyō dum nê bon nyεεg bam, bot ε mbyak'am.

⁴ Bon nyεεg bam tak é, bot ε mbyak Yisalaεl. Zeeb naasa náá, bε di bon bε, nyε naalyaal bε duma yε. Nyε naasa ebheη nê nōo, nyε naadje bε Etsi. Nyε naalyaal bε dāa bε di egoka nê eduwal nyε ε, nyε naadje bε ekek.

⁵ Bε nadi é bòn bédha ε bebhaab Zεeb naloozesée ɔ. Dɔɔ nε Klisto pe, tyee mot, nyε nabyel é tɔ lɔɔg bédha bebhaab bot ε mbyak binɔk. Nyey mot di Zεeb kɔ esonok djas ɔ, beta náá, duu di nε nε kɔm-kɔm. Amen.

⁶ Ye àakwyel elεε náá, mεkpa mε Zεeb àakaval. Etεε náá, ye tok bot di kɔ kyee dik Yisalael djas ɔ, di bòn bédha bhaab mot nadi edjooaa Yisalael ɔ.

⁷ Deenek, bòn Abalaam djas tok bòn nadus tɔ mɔ'ε ɔ, etεε náá, Zεeb nalεε nε Abalaam ε náá: «Ye é dum nε Izak ε, wɔ aabela bédha mε nakek wɔ ε.»

⁸ Ye kwyel elεε náá, ye tok bòn di ebyel dáa bot di ezyε nε ebyel ɔ di bòn ε Zεeb, ye é bòn nabyel dáa Zεeb nakek ɔ di ebeea dáa betete bédha.

⁹ Etεε náá, mεkpa mε ekek e Zεeb nalεε é náá: «É ewala bot di'ak, é mbu di ezyε yenek, mε aabula wak, mε aabela é, Saala eezεbya mɔn motom.»

¹⁰ Ye àapasik tin, dhjoobaataalaka nε Lebeka, mεwas mε nabe é bòn sεεg ngɔt, sεεg'ɔɔ tak nabe é Izak bhaab'enaka.

¹¹ Ye nabe é mεwas ε Lebeka bebá binɔk dinaa àabyel, bε nabe é bε dinaa àasa enem esa, àasa ebiyo é ghεη Zεeb nalii nε Lebeka ε, etεε náá, ekek bε needi kɔm-kɔm.

¹² Ekek e tak sεε é tɔ ekwosak ε lε, nε ndjooel nyε di edjoo bot ε, àabe kɔ esu ε mesa mε bot di esa ε. Tin, nyε nake nε Lebeka é náá: «Mɔn megwyak mɔ aadi é mot-mesa mε mɔn aabɔɔba nyε ɔ.»

¹³ Dáa, ekwyala di elεε é náá:
«Mε eetɔ Zakɔɔb, mε eebet Ezau.»

¹⁴ E di'enek, mena aakake tin dáa? Zεeb tok piki? Ye aanàkwaasael deenek!

¹⁵ Tin, nyε eezεke nε Moiiiz náá: «Mε waagek ghon nε mot lyem'am aakwyel náá, mε gek nyε ghon ɔ, nεghu ekwyεεg mot di náá lyem'am aakwyel náá, mε kwyεεg ɔ.»

¹⁶ Deenek, ye tok ekwosak ε mot, àakobe-bεak nε ghwyil mot, ye é nε ekwosak ε boo lyem ghon Zεeb nyey emet.

¹⁷ Zεeb nalεε nε mεkoozi mε dik Ezipte tɔ ekwyala ε náá: «Mε nasa náá, wɔ di mεkoozi ε, etεε náá, dum nε nɔ, mε neelyaal mεbwala mam, étεp din ε lam neegek kɔ εko ε bɔs djas.»

¹⁸ Deenek, Zεeb nε gek ghon nε mot lyem'ε di kwyel náá nyε gek nyε ghon ɔ, é sok nyε di ekwyel ε, nyε nε sa náá mot lyel lyem.

Zεeb sée bot ε nε lyem'ε met

¹⁹ Wɔ é nε ghwyil eke nε nam náá: «Étεp yé, Zεeb di ebaadul mena mεlɔ? Deenek, εzε aakoodi nε ghwyil emaad lyem sok ekwosak elε?»

²⁰ Wɔy, wɔy é yɔ zε, wɔy mot epuud, étεp wɔ neesuu mεso nε Zεeb? Bhe dyak nεdji mot namε ye ɔ ε náá: «Étεp yé wɔ mε mε dáak e?»

²¹ Mot di emε mεbhe mε dyak ɔ, nyε é nε ghwyil emε sa nyε di ekwyel ε nε pɔtɔ dyak. Deenek, nε pɔtɔ dyak tak wat, nyε é nε ghwyil emε mεbhe mε dyak e ghon nεghu mεbhe dyak ee bot di ebe mεlu mε djas ε.

²² Tin, dáa Zεeb nadi ekwyel é elyaal εbuk ε lε, nε mεbwala mε. Bela náá, nyε naadyeebamaad lyem kɔ esu ε bot ε nadi egoka nε εbuk ε lε, bot ε nadi egoka nε esyee ɔ.

²³ Tin, nyε nabaakwyel ε lyaal ε dáa mεkas mε di eval ε nε bédhiiti bot ε. Bot ε nyε di nε boo lyem ghon nε nɔɔ ɔ, bot ε nyε naloozesée étεp bε neebela di tɔ mεkas mε ɔ.

²⁴ Bot ε tak é menabelka, menabelka bot ε nyε nadjoo ɔ, àakabe tɔ sama eYuda nε eYuda, ye é, dɔɔ nε tɔ sama bot ε membyak mesis.

²⁵ Ye é dáa nyε nalεε tɔ mεkana mε ngoolel-mεkpa Oze ε:

«Bot ε nabe náá, bε tok bot mbyak'am ɔ,
mε aakadjoo bε ε, bot ε mbyak'am,
bot ε mbyak mε nadi àakwyel ɔ,

mε aakadjóo bε ε, bot ε mε di ekwyel o.

²⁶ Tin, edi bε nake nε náo náá: “Bi tok bot ε mbyak'am o”,
bε aakadjóoaa ε bôn ε Zεεb di nε tsik o.»

²⁷ Deenek, ngooel-mεkpa Izayi pε yε kyee, nyε nadi etuud dum nε bot ε mbyak
Yisalaεl ε náá: «Ye nakoozodi náá, bot ε mbyak Yisalaεl nadi é εbuεpe dáa besyε
engwoob boo dii mεsôn o, ye é ba bim bot pak bot aalik o é kwaabela tsik,

²⁸ etεε náá, sa Ghεη nake náá, nyε aasa ε, nyε waasa yε djas ghal-ghal kó εko ε bós.»

²⁹ Ye é dáa Ezayi nazeloolεε ε:

«Ye é pe di é àádi náá, Ghεη Sabhaot* nabe é àalik mena ba bedha o,
pe bot moo é dáa ghaada Sodóm,
Pe bot ε tyee wat nε ghaada Ghomód.»

Zεεb waasa náá, bot djas di edum kon nε Yezu Klisto o di bot ε epiki

³⁰ Mena aakeka dáa? Bot ε di ààbε bot ε mbyak eYuda o nabe é àádi esaa náá, bε di bot
ε epiki é mis mε Zεεb. Tin, Zεεb naabee bε dáa bot ε epiki kó εsu εdum ε kon ε lóo nε Zεεb.

³¹ Bela náá, bot ε mbyak Yisalaεl, bot ε nadi esaa náá bε di bot ε epiki é mis mε Zεεb
dáa Etsi di elεε ε, bε nabe é ààbela yε.

³² Bε nadi ààbela yε étep yé? Etεε náá, bε nabe é àádi esaa náá, bε di bot ε epiki é mis
mε Zεεb kó εsu εdum kon ε lóo nε nε. Bε nadi egek ε náá, bε aadi é epiki bot dum nε mesa
máo. Bε eekóa é ekok ε di esa náá, bot bema εbek ε.

³³ Ekwyala lεε ε náá:

«Beeka, mε eewa tó ghaada Siyón,
εkok ε di esa náá, bot bema εbek ε,
bat εkok di ekwyεsal bot ε.
Tin, mot di edum kon nε ekok ε tak o,
nyε aanákwaadhuselaa.»

10

¹ Bôn nyεεg bam, εkwosak ε lyem'am nε mendjaala mam pε daa Zεεb kó εsu ε bot ε
mbyak eYuda é náá, bε bela tsik.

² Nε tseεtse, mε é nε ghwyil edi tyaa-sεs edi yóo náá, bε nε sa zii tó esa mesa mε Zεεb.
Tin, zii esa mesa mε Zεεb tak nε bu εdjak tó tak.

³ E di'enek, bε nabe é àànyó etiibal dáa Zεεb di esa náá, mot di mot epiki é mis mε ε.
Tin, bε naasa yóbó mεpek mε edi epiki e bot nε mεghwyil máo met. E di'enek, bε nabe é
ààlooba nε dáa Zεεb di esa étep mot needi mot epiki ε.

⁴ Etεε náá, etuula ε Klisto nabe é εsik ε Etsi ε Moiiiz, étep bot djas di edum kon nε Zεεb o
needjεaa di epiki é mis mε Zεεb.

Tsik é yii bot djas di edum kon nε Ghεη o

⁵ Beeka sa Moiiiz nakwyal dum nε dáa mot di egoka nε esa étep nyε needi mot epiki
dum nε etsi ε: «Mot di eke dáa metiη mε etsi di elεε o, nyε aadi nε tsik kó εsu ε tak.»

⁶ Tin, gwakeka dáa ye di ekeaa, étep mot needjεaa di epiki kó εsu ε εdum ε kon nε Zεεb
ε: «Sa wó ààke tó lyem'o náá: Eze aabyet tó gwoo?» Ye kwyel é, εsil Klisto kó εko ε bós.

⁷ Sa wó ààke-keak tó lyem'o náá: «Eze ààsul tó guk di ààbε nε εsik ε?» Ye kwyel elεε é,
εkεwyisal Klisto pak myon.

⁸ Ye lεε yé? Ye lεε é náá: «Mεkpa mε Zεεb é eezekunaa nε náo, ye é pε tó nuub'o, nε tó
lyem'o.» Mεkpa mε tak é bhaadal εdum ε kon nε Zεεb ee bis di egoola ε.

⁹ Deenek yε bε náá, pε tó nuub'o wó eemyaal é mis mε bot djas náá, Yezu é Ghεη o, yε
bε náá, wó eemyaal nε lyem'o wat náá, Zεεb naagomal nyε pak myon o, wó aabela tsik.

9:25 Oze 2.25. 9:26 Oze 2.1. 9:28 Eza 10.22-23. * 9:29 Ghεη Sabhaot ye kwyel elεε é, Zεεb bεghel. 9:29 Eza
1.9; Mεk 19.23-28. 9:33 Eza 28.16. 10:5 Msa 18.5. 10:7 Luk 8.31. 10:8 Det 9.4; 30.12-14.

¹⁰ Etée náá, bot dum konj ne Zeeb e tɔ lyem. Tin, Zeeb dje mot di epiki e, nye di edum konj ne ne ɔ. Ye é ne nuub e mot di emyaal edum e konj e le ne Zeeb, da Zeeb é etsik nye.

¹¹ Ekwyala lee é náá: «Mot aadum konj ne Zeeb ɔ, nye aanàkwadhuselaa.»

¹² E di'enek, ye tok ne mbeɔ pak bot e mbyak eYuda ne bot e mbyak eGhelek. Etée náá, bɔɔ djas djoo é Gheɲ ngɔt, nye sa enem esa be é ne bot djas di edjoo nye ɔ.

¹³ Tin, ekwyala lee é náá: «Mot di edjoo din e Gheɲ ɔ aabela tsik.»

¹⁴ «Haa» be aakodjoo nye dáa, ye be náá, be àapadum konj ne ne ɔɔ? «Haa» be aadum konj ne ne dáa, ye be náá, be àapagwak bot é lii dum ne ɔɔ? «Haa» be aagwak bot é lii dum ne ne dáa, ye be náá, ye tok ne bot e di elii dum ne ne ɔɔ?

¹⁵ Tin, be aakogoola ye dáa? Ye be náá ye tok ne mot lwomaa éteɔ tak ɔɔ. Ye é dáa ekwyala di elee náá: «Enem, ne meɔ me bot e di egoola embee meɔbhaadal ɔ!»

¹⁶ Tin, bot djas nabe é àalooba ne Mbée Bhaadal. Ngooel-mekpa Ezayi naake náá: «Gheɲ, eze myaal Mbée Bhaadal bis goola e?»

¹⁷ E di'enek, guka náá, edum e konj ne Zeeb dus é tɔ egwak Mbée Bhaadal nagoolaa e. Tin, Mbée Bhaadal tak é mekpa e Klisto.

¹⁸ E di'enek, me é tin edji náá, eYuda nabe é àagwak bhaadal tak e? Tin, ye be é, be naagwak ɔɔ! Ekwyala lee é náá:

«Tuud bengooel e mekpa e Zeeb naagek kɔ eko e bɔs djas,
mekpa mɔɔ naadjala kɔ eko e bɔs djas.»

¹⁹ Me epebaadji náá, bot e mbyak Yisalael nabe é àanyɔ emet lo meɔ me tak e? Tin, pookogwakeka dáa Moiiz nayala e:

«Zeeb ke é, me aasa náá, bi di ne mbee lyem ne bot e di àakodi bot e tete mbyak ɔ, me waabesal bin náá, bi di ne ebuk ne bot e mbyak di àabe ne metselal ɔ.»

²⁰ Ezayi naabalazeke náá:

«Zeeb ke é náá: Bot e nadi àasaa me ɔ naabela me,
me naatel nyel'am ne bot e nadi àawaab dhiiti sonok ne nam ɔ.»

²¹ Tin, kɔ esu e bot e Yisalael, Zeeb naabaake náá:

«Melu djas, me naabee memɔ mam ne bot e mbyak di àalooba ne nam ɔ,
bot e mengat.»

11

Zeeb àapaliig bot e mbyak Yisalael konj

¹ Deenek, me dji é náá: Zeeb eebyen bot be? Ye aanàkwaasael deenek! Etée náá, mam emet é mot mbyak Yisalael, dha e Abalaam, me é ngɔt tɔ bot e mbyak Béezame.

² Zeeb àapabyen bot be nye naloozesée ɔ. Bi ne gu enyɔpe sa ekwyala di elee e, e di ngooel-mekpa e Zeeb Eli di emwana ne Zeeb dum ne mefulu me bɔn e Yisalael e:

³ «Gheɲ, be naagó bengooel e mekpa mɔ, be naabwak emesa ebuwa bɔ, me kalik é mam emet. Tin, be epesaj egó e me.»

⁴ Tin, Zeeb nakayala nye dáa? «Me dinaa ne bot bemil eten ne ebá me baal ɔ di náá, be dinaa àapakwyit meɔɲ mɔɔ si sok bhwoob zeeb di edjooaa Bhal e.»

⁵ Ye é tyee wat, ne é mewala me bot di'ak. Ye é ne ba bim bwak tɔ bot Zeeb nasée tɔ enem ne embee be.

⁶ Nye nasée be é tɔ enem ne embee, àabe kɔ esu e mesa mɔɔ. Ye é pe di àadi deenek ɔɔ, pe enem ne embee e Zeeb tokape enem ne embee.

⁷ Bot aakake tin dáa? Bot e Yisalael àapabela sa be nadi esaj e. Tin, bot e Zeeb nasée ɔ, be naabela sa be nadi esaj e. Ye kabe bedhiiti bot e Yisalael ɔɔ, be nabe é àabe ne ghwyil emet etep binek.

²⁵ Bɔn nyɛɛg bam, mɛ ɛpekwyɛl nɔ́á, bi gu etɛp e Zɛɛb di syela ɛ, deenɛk ɛ bi aagu nɔ́á, bi tok bɛtson ɛ bot. Mɛlyɛl mɛ lyem mɛ bɛdhiiti bot tɔ sama bot ɛ Yisalaɛl aabɔya kɛkum ɛlu ɛ bot ɛ membyak mɛsis djas aabɛla tsik ɛ.

²⁶ Ye é deenɛk ɛ bot ɛ Yisalaɛl djas aabɛla tsik, dɔ́a ekwyala di elɛɛ ɛ:

«Mot aazɛpɛk bot ɔ aadus ɛ pɛ Siyɔn,
nyɛ aadis esa di ààduwal Zɛɛb tɔ sama bɛdha ɛ Zakɔɔb.

²⁷ Yenɛk é ebhɛɲ ɛ lam mɛ aasa nɛ nɔ́ɔ,
é ghɛɲ mɛ aadis mesyem mɔɔ ɛ.»

²⁸ Yɛ bɛ nɔ́á, nɛ tsɛɛtsɛ bɛ eebyen Mbɛɛ Bhaadal ɔɔ, bɛ é bot ɛ mɛbhuka ɛ Zɛɛb étɛp enɛm bin. Tin, yɛ kabɛ dum nɛ dɔ́a Zɛɛb sɛɛ ɔɔ, Zɛɛb nɛ kwyɛl bɛ kɔ ɛsu ɛ bɛpaa bɔɔ.

²⁹ Etɛɛ nɔ́á, Zɛɛb ààɔɛk ɛkɛɛ enɛm nɛ embɛɛ bɛ, nyɛ ààswoola esiiza bɛ dum nɛ bot ɛ nyɛ nazedjɔɔ ɔ.

³⁰ Eghɛɲ sok, bi naabyen ɛlooba nɛ Zɛɛb, nenak yak, bi eezegu boo lyem ghon ɛ Zɛɛb, etɛɛ nɔ́á, bot ɛ mbyak eYuda naabyen ɛlooba nɛ Zɛɛb.

³¹ Tyee wat nɛ bɔɔ pɛ, nenak bɛ eebyen ɛlooba etɛɛ nɔ́á, boo lyem ghon ɛ Zɛɛb needi nɛ nen. Deenɛk, etɛɛ nɔ́á, bɔɔ pɛ neebela boo lyem ghon tak nenak*.

³² Etɛɛ nɔ́á, Zɛɛb eezesa nɔ́á, bot djas byen ɛlooba étɛp nyɛ neelyaal bot djas boo lyem ghon'ɛ.

Boo duu ɛ Zɛɛb

³³ Ekum e Zɛɛb nɛ bɔk! Nyɛ nɛ bu etson, nyɛ nɛ bu egu! ɛzɛ di nɛ ghwyil ɛpɛs epée bɛ? ɛzɛ di nɛ ghwyil ɛpiibal mɛzɛ mɛ?

³⁴ Dɔ́a ekwyala di elɛɛ ɛ:

«ɛzɛ di egu esiiza e Ghɛɲ?

ɛzɛ aakodi lyoel yɛ?

³⁵ ɛzɛ nakonyɛl ɛdjɛ nyɛ sonok sok?

Etɛɛ nɔ́á, mot tak neebela efute bhii tak?»

³⁶ Etɛɛ nɔ́á, esonok djas dus pɛ daa lɛ, ye é kɔ ɛsu ɛ lɛ esonok djas di kɔ bɔs, esonok é étɛp ɛsa ɛkwosak ɛ lɛ. Duu di nɛ nɛ kɔm-kɔm sii nɛ kɔm! Amen.

12

Tsik na bes sama nɛ Klisto

¹ Deenɛk, bɔn nyɛɛg, dɔ́a ye di nɔ́á, Zɛɛb eezelyaal boo lyem ghon'ɛ nɛ nɛna ɛ, mɛ ɛpedjɛ bin mɛghaaz nɔ́á, bi ka mɛnyɛl men dɔ́a buwa di nɛ tsik ɛ, buwa na dɛɛ Zɛɛb di emyaala nɛ yɛ ɛ. Deenɛk, ye é nɛ nen ɛ tɛtɛ mendjaala dɔ́a ekwyala di elɛɛ ɛ.

² Sa bi ààbaɲa mɛfulu mɛ bot ɛ bɔs'ak. Tin, betka nɔ́á, Zɛɛb nyɛ ɛmet swoola esiiza bin. E di'enɛk ɛ bi aagu ɛkwosak ɛ Zɛɛb: Ye é sa di enyɔ ɛ, sa nyɛ di emyaala nɛ yɛ ɛ, sa di ààbɛ nɛ ɛtɔn ɛ.

³ Kɔ ɛsu ɛ enɛm nɛ embɛɛ ee Zɛɛb nadjɛ mɛ ɛ, mɛ lɛɛ nɛ nen é nɔ́á: Sa bi ààdi nɛ ɛghɛɛa nyɛl kɛdhaa. Ye goka é nɔ́á, mot nɛ mot gu mbi mot nyɛ di é, dum nɛ yɛ ɛkɛɛ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb nyɛ belɛ ɛ.

⁴ Dɔ́a ye di nɔ́á, nyɛl wat mena dika nɛ yɛ nɛ bu ekyes ɛ, kyes nɛ kyes é nɛ mɛsa mɛ yɛ di esa ɛ.

⁵ Ye nakoozodi nɔ́á, bot é ɛbuɛpɛ, bot moo é nyɛl ngɔt tɔ ɛgwakɛl nɛ Klisto. Deenɛk, bot é tɔ ɛgwakɛl pak'ena dɔ́a esum e nyɛl mot ngɔt.

⁶ Deenɛk, menaka é nɛ mɛkɛɛ membi-membi ee Zɛɛb nadjɛ mot nɛ mot dum nɛ enɛm nɛ embɛɛ bɛ ɛ. Mot ngɔt tɔ len ɛbɛla ɛkɛɛ ɛgoola bhaadal dus pɛ daa Zɛɛb ɔɔ, nyɛ goka é nɛ esa yɛ tɔ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb.

11:27 Eza 59.20-21; 27.9. * 11:31 *nenak* tɔ bɛdhiiti bɛmɛkana, bɛ ààpake «nenak». 11:33 Eza 55.8; Mɛd 139.6,17-18. 11:35 Eza 40.13; Zel 23.18; Zɔb 15.8; 41.3.

⁷ Tin, ye é be náá, mot ngot é ne ekee esa mesa o, nye sa ye. Ye é be náá, mot ngot é ne ekee elyo o, nye lyo ye.

⁸ Ye é be náá, mot e ne ekee edje beso meghaaz o, nye goka é ne esa ye. Ye be náá, mot é ne ekee egwyena o, nye goka é ne sa ye ne mbee lyem. Ye be náá, mot é ne ekee edjeed beso bot o, nye goka é ne esa ye ne zii. Ye be náá, mot é ne ekee ekwyee bedjel e bot o, nye goka é ne esa ye to memyaala.

⁹ Beta náá, kwyel bi di ne ye e, di aabe ne medhyaaz pe eko bhimis pe si. Byenka esa ebiyo, dika to enem esa.

¹⁰ Kwyelaka pak'en ne lyem wat daa bon nyeg to edum e kon ne Zeeb, kaabelka pak'en.

¹¹ Tin, dika bot e esa mesa e Ghen «wanja-wanja» ne bham djas, aakabe to etete. Waka zii to esa mesa e Ghen.

¹² Dika ne memyaala ko esu e ebwaalel e len. Dika ne emaad e lyem to mezuk. E di'enek, bi goka é ne ewa zii to mendjaala.

¹³ Tin, kwyeeke bon nyeg bin bot e na dee di to pwom o. Beka bot djas di esulal pe yebo e enyope.

¹⁴ Deenek, djaalaka náá, Zeeb sa enem esa ne bot e di etiig bin o. Djaalaka náá, Zeeb see be metel, aabe náá, nye wa be to mbee baka.

¹⁵ Myaalaka sama ne bot e di to memyaala o, djeka sama ne bot e di edje o.

¹⁶ Dika to egwakel pak'en. Tin, sa bi aadi bot e eghaana nyel, dika bot e mesila. Tin, sa biyo aabee náá, biyo bemet é zoodi betson e bot.

¹⁷ Sa bi aabulal ebiyo mot sa wo e ne ebiyo. Waka lyem to esa enem esa é mis me bot djas.

¹⁸ Ye be náá ye dus é ne nen o, bi é di ne ghwyil o, saka náá, bi di to egwakel ne bot djas.

¹⁹ Bon nyeg bam, pak'en sa bi aabulal ebiyo ne ebiyo. Tin, betka náá, Zeeb nyey emet wa mot di esa ebiyo o é fenj, etee náá, Ghen lee to ekwyala é náá: «Ye é mam é di egoka ne ebulal ebiyo be sa bin e, mam é di edje mot ne mot ye efute.»

²⁰ Tin, ekwyala baale é náá: «Ye é be náá mot mebhuka mo é ne za, neghu ne gwyes medii o, djae nye. Etee náá, wo di esa deenek o, ye é dhatyee náá, wo epekél nye da ko lo.»

²¹ Deenek, sa wo aabet náá, ebiyo kwak wo. Tin, ye goka é náá, enem esa bo bela eghen ko ebiyo.

13

Elooba ne eKukuma

¹ Mot ne mot goka é ne elooba ne eKukuma di edjeed bot ko bos o. Etee náá, ghwyil ekukuma djas dus é pe daa Zeeb. Tin, bot e di ekukuma o, ye é Zeeb e nadjé be boo e kukuma.

² Etep tak e di náá, mot ebyen elooba ne kukuma o, nye ebyen elooba ne lwomel Zeeb nadjé e. Tin, bot e di ebyen elooba o, be epedul epée ko lo.

³ Bot e di esa enem esa o, be tok ne ghwyil gwak bwoo ne ekukuma. Tin, ye é bot e di esa embee mesa o, di egoka ne edi ne bwoo ne ekukuma. Wo kwyel edi aabe ne bwoo ne eKukuma o, wo goka é ne esa enem esa, be waamyaala ne no.

⁴ Etee náá, ekukuma sa mesa me Zeeb é etep ekwyee wo. Tin, ye be náá, wo eesa ebiyo o, bema ba ne noo etee náá, Zeeb naadjé be ghwyil ewa bot di esa ebiyo e é fenj. E sok be di esa deenek e, be sa é mesa e Zeeb, etep elyaal ebiyo e Zeeb ne bot e di esa embee mesa o.

⁵ Dum ne tep tak é di egoka náá, bot looba ne ekukuma, aazobe-beak etep ekaab e fenj. Tin, loobaka ne noo etee náá, bi ne gu to ebhum elyem bin náá, ye é sa di enyope e.

⁶ Kɔ ɛsu ɛ tak ɛ bi di etuud membi mɛ lapo djas. Etɛɛ náá, bot ɛ di enɔɔ epata e lapo tak ɔ sa ɛ mɛsa Zɛɛb dum nɛ mɛsa tak.

⁷ Tuudka mot nɛ mot sa di egoka nɛ ɛtuudaa ɛ: Ye ɛ bɛ náá, ye ɛ etuud epata e lapo ɔɔ, tuudka epata e lapo. Ye kabɛ dhiiti mbi etuud sis ɔɔ, tuudka yɛ, yɛ bɛ ɛlooba ɔɔ, loobaka. Ye kabɛ tɛp ɛdje duu ɔɔ, djɛka duu nɛ mot di egoka nɛ duu ɔ.

Kwɛl nɛ sɔ'ɔ mot

⁸ Nàdi nɛ kola sɔ'ɔ mot, ye di ààbɛ kola kwɛl bi di egoka nɛ ɛdi nɛ yɛ pak'en ɛ, etɛɛ náá, mot di ekwɛl bɛsɔ ɔ looba ɛ nɛ ɛtsi djas.

⁹ E di'enek, ɛtsi lɛɛ ɛ náá:

Sa wɔ ààsa mɛzɔ,

sa wɔ ààgɔ mot,

sa wɔ ààdjii sa mot,

sa wɔ ààwyeeb sa mot.

Mɛtiŋ menek djas dus ɛ tɔ ɛkpa wat di eke náá, kwɛla sɔ'ɔ mot dɔ́a wɔ di ekwɛl nyel'ɔ ɛmet ɛ.

¹⁰ Mot di ekwɛl mɔn sɔ mot ɔ, nyɛ tok nɛ ghwyil ɛsa nyɛ sa ɛbiyo. Tin, wɔ kwɛl sɔ'ɔ mot ɔɔ, wɔ ɛlooba nɛ ɛtsi djas.

Edi ɛ ndjem ɛtɛp ɛzyɛ ɛ Klisto

¹¹ Saka deenek etɛɛ náá, bi nɛ gu mɛwala mena kadika mos'aak: Ye ɛ ɛwala mena di egoka nɛ ɛdjem ɛ egɔ ɛ. Etɛɛ náá, tsik moo ɛ ɛkunaape nɛ nena dhaa-dhanjak ɛ ghɛŋ mena nadumka koŋ nɛ Yezu Klisto ɛ.

¹² Deenek, pum moo ɛ ɛtsetape, mɛlem moo aalem. Djhookatka embee mɛsa mɛ di esael tɔ ghooɣom ɛ, deenek, djhoonɔɔka bɛghɛl di ebeaa e mwos ɛ.

¹³ Djhookɛka tɔ epiki, dɔ́a bot ɛ di eke tɔ gwyɛ ɔ. Sa mena ààdika bot ɛ elangi, bot ɛ mɛzɔ. Sa mena ààdika bot ɛ di enɔɔ mɛzɔ tyee mɛsa ɔ. Sa mena ààdika bot ɛ mɛwɔ, bot ɛ di ewyeeb esa e bot ɔ.

¹⁴ Tin, dika nɛ mɛfulu ɛ Ghɛŋ Yezu Klisto. Sa bi ààbet náá, embee mɛkwosak pus bin ɛ ze ɛbiyo.

14

Sa wɔ ààpɛɛ mɔn ɛ nyooɣ

¹ Beka mot di ààlyɛl tɔ ɛmyaal ɛ lɛ ɛnyɔɛpe ɔ, sa bi ààlii ɛbiyoɛpe dum nɛ mɛkpa mɛ.

² Ye ɛ nɛ ghwyil ɛdi náá, mot ɛpemyaal ɛdɛ membi mɛ edee djas. Tin, mot di ààlyɛl ɛnyɔɛpe tɔ ɛdum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb ɔ zode yɛ ɛ mɛwyee.

³ E di'enek, mot di edɛ membi mɛ edee djas ɔ, sa nyɛ ààbyasal mot di ɛtsi bɛdhiiti membi mɛ edee ɔ. Mot di ɛtsi bɛdhiiti membi mɛ edee ɔ, sa nyɛ ààbyasal mot di edɛ membi mɛ edee djas ɔ, etɛɛ náá Zɛɛb ɛmyaal nyɛ.

⁴ Wɔy ɛ yɔ zɛ ɛtɛp ɛpɛɛ mot-mɛsa mɛ mot sis? Nyɛ sa mɛsa mɛ ɛnyɔɛpe nɛghu ààsa ɛnyɔɛpe ɔɔ, ye gwyák ɛ kukuma yɛ. Tin, nyɛ aapyet tɔ esa mɛsa mɛ, etɛɛ náá, Ghɛŋ ɛ nɛ ghwyil sa náá, nyɛ pyet.

⁵ Mot ɛ nɛ ghwyil bee náá, yak ɛlu eedhaa yak. Tin, dhiiti mot kabee ɛ náá, mɛlu djas ɛ djala. Mot nɛ mot goka ɛ ɛdi nɛ ɛmyaal tɔ sa nyɛ di egek ɛ.

⁶ Mot di ewa mbɛk pak mɛlu ɔ, nyɛ sa yɛ ɛ ɛtɛp ɛduwal ɛ Ghɛŋ, mot di edɛ membi mɛ edee djas ɔ, nyɛ sa deenek ɛ ɛtɛp ɛduwal ɛ Ghɛŋ, etɛɛ náá, nyɛ nɛ bulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ edee. Mot di ɛtsi bɛdhiiti membi mɛ edee ɔ, nyɛ sa deenek ɛ ɛtɛp ɛduwal ɛ Ghɛŋ, nyɛy pe baabulal ɛ bhɔɔ nɛ Zɛɛb.

⁷ Ye tok nɛ mot pak'ena di nɛ tsik kɔ ɛsu ɛ lɛ met. Ye tok pe nɛ mot di egwyɛ kɔ ɛsu ɛ lɛ met.

⁸ Yé bε náá, mena é nε tsik'ɔɔ, ye é kɔ esu ε Ghεη, ye bε náá, mena eegwyε ɔɔ, ye é kɔ esu ε Ghεη. E di'enek, ye nakoozodi náá, mena é nε tsik, nεghu mena eegwyε, menaka é bot ε Ghεη.

⁹ Etεε náá, Klisto naagwyε gom étεp ε di é Ghεη e bot ε nazegwyε ɔ, nε bot ε di nε tsik ɔ.

¹⁰ Wɔy, étεp yé wɔ di epée mɔn nyoog? Nε wɔy pe, étεp yé wɔ di ebyasal mɔn nyoog? Bela náá, menabelka djas é waadika tɔ epée e Zεεb.

¹¹ Ekwyala lεε é náá:

«Mam Ghεη, mot di nε tsik ɔ, mε eemyaal nε tseetsε:

Bot djas é waakwyit mebon sok bhwoob'am,

bot djas é waaduwal duma ε Zεεb.»

¹² Deenek, mot nε mot é waatanjal dum nε ye mesa é mis mε Zεεb.

Sa wɔ àakwyεsal mɔn nyoog tɔ mεbhowal

¹³ Djhookatka εwa epée pak'enaka. Sa bi ààdi nε mεfulu mε di epus bɔn nyεεg bin, bot ε di ààlyel tɔ εdum ε koη nε Zεεb ɔ náá, bε bema ebek nεghu εpus bε tɔ ebiyo.

¹⁴ Kɔ esu ε Ghεη Yezu, mε nε gu enyɔεpe náá, ye tok nε dhiiti sonok di nε edhuud. Tin, mot é bee náá, yak sonok é nε edhuud ɔɔ, ye aakadi é nε edhuud étεp'ε.

¹⁵ Wɔ djε mɔn nyoog tun kɔ esu ε edee ɔɔ, gua náá, wɔ àakakε tɔ kwyεl. Deenek, sa wɔ ààgel tsik mɔn nyoog mot Klisto nagwyε étεp'ε ɔ, kɔ esu ε ba moo tεp edee.

¹⁶ Yé ààgoka náá, sa di enyɔ nε biyɔ ε, kadi sa di edjε bin ze elii ebiyɔεpe nε bedhiiti bot.

¹⁷ Etεp tak ε di náá, εdi si ekukuma e Zεεb, ye tok étεp edee nεghu étεp bedhiiti esa e dek. Tin, ye é epiki, egwyem, nε mεmyaala ee Sisim na Dεε di edjε ε.

¹⁸ Mot di esa mesa mε Klisto deenek ɔ, nyε é mbee mot é mis mε Zεεb, bot é waadjε nyε gham.

¹⁹ Djhoosaaka sa di egoka nε egwyem ε, nε sa di egoka nε ekwyee mena náá, mena tɔka sok tɔ εdum ε koη nε Zεεb ε.

²⁰ Sa wɔ ààpul mesa mε Zεεb kɔ esu ε edee. Nε tseetsε, bot ε nε ghwyil εdε membi mε edee djas. Tin ye àànyɔ náá, bot dε sa di nε ghwyil εpus mɔn nyεεg'ena tɔ εdjak ε.

²¹ Sa di enyɔεpe ε, ye é etsi ε tit, etsi ε menyok, ye é ebyen ε sa djas di nε ghwyil εpus mɔn nyoog εdjak ε.

²² Emyaal wɔ di nε ye dum nε tεp edee ε, diaa nε ye étεp wɔy εmet é mis mε Zεεb. Mεmyaala nε mot di ààdjε lyem'ε mebe nε sa nyε zesée ε.

²³ Tin, mot é di nε mbee esiiza é sok nyε di edε edee ɔɔ, Zεεb aawa nyε é fenj. Etεε náá, εmyaal ε lε é zyaala nε sa nyε sa ε. Tin, sa djas di zyaala nε εmyaal ε, ye é syem.

15

Sa wɔ ààsaa náá lyem'ɔ di nε mεmyaala, sarja náá sɔ'ɔ mot di nε mεmyaala tɔ lyem

¹ Menabelka bot ε di elyel tɔ εdum ε koη nε Zεεb ɔ, mena goka é nε edjε mεghaaz ε nε bot ε di náá bε dinaa ààpaalyel tɔ εdum ε koη nε Zεεb ɔ. Sa mena ààsaaka esa ee elyem bina di emyaala nε ye ε.

² Ye goka é náá, mot nε mot sa sa di náá, mɔn sɔ aamyala nε ye ε, étεp nyε needi enyɔεpe, ye neekwyee nyε é etɔ sok tɔ εdum εkoη nε Zεεb.

³ Tin, Klisto nabe é ààsaa sa lyem'ε aamyala nε ye ε. Tin, dāa ekwyala di elεε: «Mεlee mε bε nadi elee wɔ é, ye eezii kɔ lo'am.»

⁴ Tin, sa djas nakwyalaa tɔ mεkana mε na dεε na mwa ε, ye nabe é étεp ye neelyo mena, etεε náá, ye é kɔ esu ε zii nε mεghaaz ee ekwyala di edjε mena ε, mena aabelaka ebwaalel.

⁵ Beta náá, Zεεb mot di edjε bot zii nε mεghaaz ɔ sa náá, bi di tɔ εgwakel pak'en dāa Yezu Klisto.

⁶ Etée náá, biyɔ djas tɔ egwakel, dhatyee mot ngɔt bi aaduwal Zeeb, Seeg e Gheɲ'enaka Yezu Klisto.

Mbée Bhaadal étep bot e membyak djas

⁷ Tin, beelka pak'en, dáa Klisto di ebe bin étep duma Zeeb e.

⁸ Tin, me lee bin e tseetse náá, Klisto moo é mot-mesa me bot e mbyak eYuda étep elyaal ekek e Zeeb nakék ne bebhaab'ɔɔ e, ne baalyaal náá, Zeeb é sosoob.

⁹ Nyé nabaazyé é etée náá bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ needuwal Zeeb kɔ esu e boo lyem ghoɲ'e, dáa ekwyala di elée e:

«Dum ne tep tak e, me aaduwal wɔ tɔ bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, ne eduwal din e lo.»

¹⁰ Ekwyala na dée epebaalee náá:

«Myaalaka sama ne bot e mbyak e Zeeb.»

¹¹ Tin, ekwyala epebaalee náá:

«Bot djas di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, duwalka Gheɲ, biyɔ bot djas di kɔ eko e bɔs ɔ, tiika medjeeb di eduwal Zeeb e.»

¹² Ngooel-mekpa e Zeeb Ezayi epelee náá:

«Dha Yese ngɔt e aabyel, nyé aazyé étep edi kukuma bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ, bot e tak e waawa ebwaalel e loo é ne ne.»

¹³ Beta náá, Zeeb mot di esuk ebwaalel ɔ, lwoodal bin ne memyaala ne tete egwyem kɔ esu e edum e koɲ e len ne ne. Etée náá, bi needi ne ebwaalel ne ne ebuepe ne ghwyil e Sisim na Dée.

Pɔl é ne gham ekwyal mekana dáa nyé kwyal e

¹⁴ Bɔn nyeeɲ bam, mam e met epemyaal enyɔepe náá, bi é lwoodela ne mbée mesa, lwoodela ne ghwyil egu sa di egoka náá, bi lyoel pak'en e.

¹⁵ Deenek, ne meghaaz djas, me naazekwyal bin tɔ bete ne me ze me mekana mam, étep bi neetaala ne sa bi nazedjek e. Me nakwyal deenek e kɔ esu e enem ne embée Zeeb nadjé me e,

¹⁶ étep edi e mot-mesa e Yezu Klisto dum ne bot di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ. Deenek, me sa é mesa me mebwala tɔ egoola Mbée Bhaadal e Zeeb, etée náá, bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ needi tyee buwa Zeeb di ekwyel e, da be é beea piki é mis me Zeeb e ze e Sisim na Dée.

¹⁷ Tɔ egwakel ne Yezu Klisto, me é ne ghwyil edi tɔ memyaala ne Zeeb dum ne mesa mam.

¹⁸ Etée náá, ye be me eelii dum ne dhiiti tep ɔ, ye é aazodi é sa Klisto nasa dum ne nam étep edul e bot e di ààbe bot e mbyak eYuda ɔ looba ne Zeeb. Nyé nasa ye e, ne ghwyil mekpa ne mesa,

¹⁹ ne ghwyil endem me bwala ne mevyekelé, ne ghwyil Sisim e Zeeb. Etep tak e me nagoola ne bham djas Mbée Bhaadal e Klisto, kana pe ghaada Yeluzalem, zenɔ medhik mesis kekum pe kyee dik Iliid.

²⁰ Tin, me nazokwyel egoola Mbée Bhaadal pe tɔ edi di náá, bot nabe é be dinaa àagwak bot eelii dum ne Klisto e. Me nasa deenek e, étep me di ààsum kɔ ghus zumal dhiiti mot.

²¹ Me nasa deenek e étep edu sa ekwyala di elée e:

«Bot e di náá, be nabe é ààgoola be Mbée Bhaadal ɔ, be waabee nyé, bot e nadi àagwak Mbée Bhaadal tak ɔ, be waagu mbi mot nyé di e.»

Pɔl epelii dum ne medjoɲ me pe ghaada Lòm

²² Ye é etep tak e nadi eelu me esok ne esok náá, me zye pe yibo.

²³ Tin, nenak, me eesilal mesa mam kɔ medhik mak. Bela náá, membu ne membu, me nadi ekwyel ezye pe yibo.

²⁴ Mε kwyel esa ye ε, ε gheη me aatɔ pe kyee dik Espanye ε. Eteε nάά, me ε ne εbwaalel ebela mekeε ε sok me dhaa pe yebɔ etep etɔ pe kyee dik yenek, me aadi ba melu pe yibɔ.

²⁵ Tin, nenak yak, me tɔ ε pe ghaada Yeluzalem etep esa mesa pe daa bot ε Zeeb di penek ɔ.

²⁶ Etep tak ε, bot ε zεega mendjaala ghaada Masedwan ne yii Akayi namyam εεeg epata etep bedjel ε bot ε zεega mendjaala ghaada Yeluzalem.

²⁷ Be naamyam esa ye ε ne meghwyil mɔɔ met, tin, ne tseetse, be nadi ε ne kola yɔɔ ɔ. Eteε nάά, bot ε mbyak eYuda mendjaa me mendjaala menek naagwyena esa e Sisim ne bot ε di aabe bot ε mbyak eYuda ɔ. Deenek, bot ε di aabe bot ε mbyak eYuda ɔ goka ε ne ekwyee be ne ekum bɔɔ.

²⁸ E sok me aasilal etep binek ε, ε sok me aadjε be epata binek ε, me aadhaa pe yebɔ etep egoola pe kyee dik Espanye ε.

²⁹ Tin, me ne gu nάά, ε sok me aazyε pe yebɔ ε, Klisto aalyaal mena betε ne enem ne embεε be.

³⁰ Tin, bɔn nyεeg gwakeka sa me di ekwyel ewaab ne nen kɔ esu ε Yezu Klisto, dum ne kwyel Sisim na Dee di edje ε. Duuka sama ne nam tɔ edjaala Zeeb kɔ esu ε lam.

³¹ Djaalaka Zeeb etep nye neebaal me sok bhwoob bot ε kyee dik Yude, bot ε di aadum koη ne Klisto ɔ, tin, djaalaka etεε nάά, mekeε me aazyε ne ye pe ghaada Yeluzalem neemyaalaa ne lyem wat ne bot ε di edum koη ne Yezu ɔ.

³² Deenek, ye aasa nάά, me kum pe yebɔ ne memyaala djas, Zeeb ε kwyel ɔɔ, me waanɔɔ ba mɔn ewala pe daa len.

³³ Beta nάά, Zeeb mot di esuk ε egwyem ɔ, di sama ne biyɔ djas. Amen.

16

Mεswosel

¹ Mε eedhis bin kel'ena Febe, mot di esa mesa me Zeeb tɔ zεega mendjaala ghaada Σεεkele ε.

² E sok nye aakum penek ε, beka nye enyɔpe ne din ε Gheη, tyee bɔn ε Zeeb di egoka ne esa ε. Kwyeeke nye tɔ etep djas ε gheη nye aadi ne gwyee mekyeea ε, etεε nάά, nye naakwyee mbula bot dɔɔ ne mam pe.

³ Swoska Pilisil ne ngom Akilas, bot ε bis ne be nɔɔ di esa mesa me Yezu Klisto sama ɔ.

⁴ Be naaka bet etep etsik me. Mε eedyeebaghapeε be, ye tok mam ne mam, dɔɔ ne bot ε ezeεga mendjaala djas di aabe bot ε mbyak eYuda ɔ eeabaaghapeε be.

⁵ Swoska dɔɔ ne bot ε zεega mendjaala di eseεga pe yɔbɔ ε. Swoska mɔn nyaag'am Efayinet me di ekwyel ɔ, nye nadi ε mot meken pe tɔ kyee dik Azi nakan edum ε koη ne Yezu Klisto ɔ.

⁶ Swoska Maali, mot nadyeebawa nyel tɔ mesa etep'en ɔ.

⁷ Swoska pe Andolonikus be ne Zunyas bot ε mebyel mam, bot ε bis ne be nɔɔ nadi tɔ membok ε. Bɔɔ djas bebά ε bot ε lwoma ee bot di edje duu εbuεpe ɔ. Ye ε bɔɔ ε naleedum koη ne Yezu Klisto esok ne nam.

⁸ Swoska Ampilyatus mɔn ε nyaag'am me di ekwyel tɔ esa mesa me Gheη ɔ.

⁹ Swoska Ulbe, mot bis ne be nɔɔ di esa mesa me Yezu Klisto sama ɔ, dɔɔ ne Sitisis mɔn nyaag'am me di ekwyel ɔ.

¹⁰ Swoska Apeles, mot nalyaal mesa me edum ε koη ε le ne Klisto ɔ. Swoska bot ε mebyel me ndjan ε Alistobul.

¹¹ Swoska Elloodion, mot mebyel mam. Baaswoska dɔɔ ne bot ε ndjan ε Naasis di edum koη ne Gheη ɔ.

¹² Swoska Tiilifen be ne Tiilyfɔɔz, boa di esa mesa me Gheη ɔ, baaswoska Peelsid kel'am me di ekwyel εbuεpe ɔ, nye naadyeebawa lyem elyelεpe tɔ mesa me Gheη.

¹³ Swoska Lufus, mot-mesa me Gheṇ nasée ɔ. Baaswoska dɔɔ ne nyeeḡ, mot me di ebee nyee dɔ́a nyaag'am ɔ.

¹⁴ Swoska pe Aseeḡkilit, ne Felegɔn, ne Elmes, ne Patolobas, ne Elmas, zenɔɔ bɔn nyeeḡ bɔɔ djas bot e zedum koṇ ne Zeeb di sama ne nɔɔ ɔ.

¹⁵ Baaswoska dɔɔ ne Filolɔɔḡ be ne Zuli, ne Neele be ne kel, swoska Oleepas, zenɔɔ bot djas zedum koṇ ne Zeeb di sama ne nɔɔ ɔ.

¹⁶ Swoselka pak'en ne mebeedela dɔ́a bɔn nyeeḡ tɔ edum e koṇ ne Zeeb di esa e. Bot e ezeeḡa mendjaala e Klisto djas eeswos bin.

Edulaa melɔ yii mesik

¹⁷ Me epedje bin meghaaz bɔn nyeeḡ, bi é kobaka ne bot djas di ewa mbek ne ezem tɔ sama bot e zedum koṇ ne Zeeb ɔ, bot e di esa náá, bi lum koṇ ne medjek me bi nadjek e. Dika etsetape ne nɔɔ,

¹⁸ etee náá, mbi binɔk bot àasa mesa me Klisto Gheṇ'ena. Tin, be sa mesa é étep bɔɔ bemet! Mbée mekpa mɔɔ, ne elen etsyal bɔɔ, ye é étep ekɔɔ bot e di àatselal ɔ.

¹⁹ Bot djas ne gu elooba e len ne Gheṇ. Me ne myaala étep'en, tin, me epekwyel náá bi di betsoṇ e bot étep esa enem esa, esa e dee, ààbe esa e ebiyo.

²⁰ Zeeb, mot di esuk e egwyem moo aatwaal Satan si meko men.

Beta náá, enem ne embée e Gheṇ'enaka Yezu di ne nen!

²¹ Timote mot bis ne ne di esa mesa ɔ eeswos bin, dɔɔ ne Lusysus, ne Zasɔn zenɔɔ Sosipateed bot e mebyel mam.

²² Ye é mam, Teeltus é di ekwyal bin mekana mak, me eeswos bin ne din e Gheṇ mot di esa náá, mena dika tɔ egwakel e.

²³ Ghayus, mot me sulal pe ye ɔ eebaaswos bin. Ye é pe ye e ee bot di eseeḡa étep mendjaala. Elast mot di enɔɔ epata tɔ ghaada be ne mɔn nyeeḡ'ena Kaltus eeswos bin.

²⁴ Beta náá, enem ne embée Gheṇ'ena Yezu Klisto di ne biyɔ djas.

Pɔl epeduwal Zeeb

²⁵ Djhoobulalka bhɔɔ ne Zeeb, mot di ne ghwyil edje bin meghaaz étep bi needi ghin tɔ edum e koṇ e len dɔ́a me di egoola bin tɔ Mbée Bhaadal kɔ esu e Yezu Klisto e. Eghen sok, Zeeb nabe é ààtel bot ekwosak ele, nyee naasyel ye.

²⁶ Nenak yak, nyee eetel ye popoopwon tɔ bemekana me bengooel e mekpa dɔ́a Zeeb na kɔm-kɔm nalee e. Tin, bot djas di ààbe tɔ mbyak eYuda ɔ eegwak ye, étep bot needum koṇ ne ne, ne elooba ne ne.

²⁷ Djhoodjeka duu ne Zeeb ne din e Yezu Klisto, nyey mot di nyee emet etsoṇ ɔ, Amen.

Mekana e Pól, yii meken pe daa Bot e ghaada Koolét Eniel

Pól nakus zεεga ndjaa mendjaala bot e Koolét é, é medjon me ebá yii egoola Mbεε Bhaadal. Ghaada Koolét e ngót tó eghaada di ne mbεε dék kó kyee dik Ghεεles ó, ghaada Koolét vu é ne mebon me ebá nye di ne ye é. Ghaada tak ne bu ekwom, ye é bedjel e bot. Bete ne bot kó del e tak nabe é ne mbee mefulu.

Egheñ tak, bot e Koolét nadi edu membi me etep mbes, ne ezeεga mendjaala mbes-mbes. Tó bete ne ezeεga ndjaa mendjaala menek, ye nadi é ne wat ee bot nadyeebabu tó tak e. Ye nabe é be dinaa àaduwa Zεeb.

Pól nagwak mbee menduk me bot e zεεga (bot e aabela ye é tó 1.11 ne 7.1). Bot e ghaada Koolét nadi é zem-zem dum ne etep be nadi eboma ne ye é, zenóo egwakel dum ne bedhiiti membi ezeεga mendjaala menek. Tó dhiiti mekana me Pól nakwyal sok e, ye nabe é nye naalii kó esu tsik mezo me bot e Koolét.

Beeka ekyes mekana me Pól nakwyal bot e Koolét e:

Tó melanel e meken keyaka ne yii ená (1—4), Pól epelii ne ekeletye é ghaada Koolét ne bot e nagoola be Mbεε Bhaadal ó. Mewó tó zεεga ndjaa mendjaala eesa náá, bot beka. Mot ne mot nadi esée, mot nalyo nye Mbεε Bhaadal e meken ó (1.10-13; 4.6). Tin, ye nabe é, be naadjisa náá, sa di ne boo metan Mbεε Bhaadal di egoola náá: *Klisto, neghu ngooel-mekpa e Zεeb naabemaa é melaaba. Bhaadal di egoolaa náá, Yezu nagwyε mbema e melaaba e, bot e bós dàdyeebamyaal ye enyópe tó etson bóo* (1.18—2.15). Be nabe é àadi egu náá, bengooel e mekpa e Yezu djas é bot e mesa e Zεeb, bóo djas sa é mesa me wat (elanel 3).

Kana 5.1—11.16, Pól epebóza dum ne etep bot di esa e, *nye epelee dda ekeletye di peka e* (elanel 9). Edi ne din e keletye, da wó di ne mbee mefulu, ye é aanákwaamyaalaa tó zεεga bot e mendjaala (melanel 5—6). Pól epebaabóza ne mekya dum ne etep ebá (elanel 7), kó esu e mefulu móo dum ne metin me bebhaab bóo (melanel 8—10). Tó metep menek djas, nye epelee ne ekeletye náá, be gek bón be só ghoñ, ne edje é be duu.

Kana 11.17—14.40, Pól epelii dum ne mefulu me ekeletye zεεga ndjaa mendjaala di egoka ne edi e. Nye epedum be melo dum ne esa di edul zyaala e. Nye epebaña be sa di esa náá, *bot zεεga ndjaa mendjaala di mot ngót e*. Mot ne mot é ne val tó zεεga ndjaa mendjaala. E di'enek, ekeletye moo é dáa nyel mot ngót. Ekyes nyel djas é ne ye mesa ee nye di esa tó zεεga nyel e. Kwyl di edjeed mefulu me bot tó zεεga ndjaa mendjaala (elanel 13).

elanel 15 Pól epebaalee náá, Zεeb naagomal Yezu tó esyee, *naá dhiiti dwoo bot nazegwyε ó, be waagom pe*. Tin, ye é be náá ekeletye epedum koñ ne ye ó, tsik'ó ne edum e koñ e lóo ne Zεeb ne metan.

Dáa tó bemekana me djas, yak mekana pe zosi é ne bebhaadal ne bemeswosel (elanel 16).

Bot e Koolét tok ekeletye di náá, be é ne mbεε mefulu e. Bela náá, Pól epebulal bhóo ne Zεeb kó esu e lóo (1.4-9). Bot ne boma ne mezuk ne edjak tó ezeεga mendjaa mendjaala djas. Ye nakoozodi deenek, Zεeb epetetó ne esa enem esa be, ne elee ne ekeletye náá, be di tó tete e sosoob.

Meswosel

¹ Ye é mam Pól, mot Zεeb nató tó ekwosak e le náá me di mot-lwoma e Yezu Klisto ó. Ye é bis ne mōn e nyεεg'ena Sōsten.

² Me kwyal mekana mak e etep bot e zεεga mendjaala ghaada Koolεt. Biyo, bot e Zεεb nadjoo etep bi needi mot ngot ne Yezu Klisto o. Biyo, ne bot djas di ko mel me di etuwal din e Gheη Yezu Klisto o, bi e bot e na deε. Ye e nyey e di Gheη'o, ne ebaadi Gheη'enaka.

³ Beta naa, bi bela mbee bhwoob ne egwyem e Zεεb Sεεg'enaka ne yii Gheη Yezu Klisto.

Enem esa ee bot di ebela dum ne Klisto e

⁴ Deenek, me epeghaapeε Zεεb melu djas etep enem ne embεε nye nasa bin dum ne Yezu Klisto e.

⁵ Tin, to egwakel e len ne Yezu Klisto, bi nazedjeaa mekee djas, dan-dan e yii egu etsεetse ne yii egoola mepka me Zεεb.

⁶ Ye nabe e bis naabana bin etep Klisto nasa e, deenek, Zεεb nadi elyaal naa, etep binek djas nadi e etsεetse.

⁷ Tin, biyo bot e di ebhwood ewala e Gheη'enaka Yezu Klisto aatuula e, sa ekee e wat aawyii to len.

⁸ Ye e nyey kwaadje bin ghwyil e di to epiki, kekum dwoo mesik me bos. Deenek e di naa, be aanabela sa be aapit bin ko esu e tak e ewala Gheη'enaka Yezu Klisto aazyε e.

⁹ Eteε naa, Zεεb mot nadjoo bin naa, bi needi to egwakel ne mon'e Yezu Klisto Gheη'enaka o, nye waasa sa nye nakεk e.

Zyaala to ndjaa mendjaala

¹⁰ Bon nyεεg bam, me epedjaala ne nen ne din e Gheη'enaka Yezu Klisto naa: Gwakelka, sa bi aadi ne zyala pak'en, dika to egwakel ne lyem wat, da bi edi ne esimza wat, zenoo egeka wat.

¹¹ Bon nyεεg bam, me lii deenek e etεε naa, me gwak ne bot e mebyel e Kolowe e naa, ye moo e ne mebuka pak'en.

¹² Gwakeka sa me di ekwyel elεε bin e. Pak'en, bedhiiti bot epeke naa: «Mam e mot e Pol!» Bak naa: «Mam e mot e Apolos!» Bak bedhiiti naa: «Mam e mot e Pyeed!» Deenek, bak bot kake e naa: «Mam e mot e Klisto!»

¹³ Egeka bin e naa, Klisto e ne ghwyil ekanaa epes epes e? Ye e Pol e nabemaa e melaaba etep'en e? Bi naduwaa Zεεb e ne din e Pol e?

¹⁴ Me epeghaapeε Zεεb etεε naa, pak'en, ye tok ne mot me naduu nye Zεεb, ye di aabe Kilipus ne Ghayus bot e mam naduu o.

¹⁵ Tin, mot tok ne ghwyil eke naa, bi naduwaa Zεεb e ne din e lam.

¹⁶ Deenek, ye e tεεtse naa, me naaduu bot e mebyel e Stefanas Zεεb. Bhii tak, me aabee naa, me naaduu bedhiiti bot Zεεb.

¹⁷ Eteε naa, Klisto nabe e aalwom me naa, me keduu bot Zεεb. Tin, nye nalwom me e naa, me kegoola Mbee Baadhal. Deenek, sa me aagoola ye ne etson e bot e bos, ye epedi edi deenek o, esyee e Klisto ko melaaba kadi e aabe ne mebwala.

Yezu Klisto e mebwala ne etson e Zεεb

¹⁸ E mis me bot e zewo ze o, elyo bot dum ne esyee e Klisto ko melaaba e dhatyee melyet. Tin, ye kabe biso bot e di edu ze tsik o, bis bee e naa, elyo bot dum ne esyee e Klisto ko melaaba ye e mebwala e Zεεb.

¹⁹ Ekwyala lee e naa:

«Me aapul etson e betson e bot, me aamwas metselal me bot e betselal.»

²⁰ E di'enek, tson mot kadi tin paa? Mot metselal kadi tin paa? Mot di egu elii enyεepe e ewala elak, kadi tin paa? Bi aabee tin naa, Zεεb naazelyaal naa, etson e bot e bos e dhatyee melyet e?

²¹ Tin, Zεεb to etson be, nye ne gu naa, bot e di ko bos o tok ne ghwyil egu nye ne etson boo met. Dum ne tep tak e, Zεεb namyam etsik bot e di emyaal melyo me esyee e Klisto ko melaaba e. Melyo me tak e ne bedhiiti bot e daa melyet.

²² Deenek, bot ɛ mbyak eYuda san ɛ mɛvyɛkɛɛ. Yɛ kabɛ bot ɛ mbyak eGhɛɛk ɔ, bɔɔ kasan ɛ etson.

²³ Yɛ kabɛ bisɔ ɔ, bis lyo bot ɛ esyee ɛ Klisto kɔ mɛlaaba. Tin, ye ɛ nɛ bot ɛ mbyak eYuda ɛ mɛlee, ye kadi ɛ dɔa mɛlyet pɛ daa bot ɛ membyak mesis.

²⁴ Tin, dum nɛ bot ɛ Zɛɛb nazedjoo ɔ, ye nakoozodi bot ɛ mbyak eYuda nɛghu bot ɛ di ààbɛ tɔ dhaad mbyak eYuda ɔ, Klisto ɛ di nɛ mɛbwala nɛ etson e Zɛɛb.

²⁵ Etɛɛ náá, ɛtɛp e Zɛɛb ee bot di ebee náá ye ɛ mɛlyet ɛ, ye ɛ ɛtɛp di nɛ etson dhaa etson bɔɔ ɛ. Deenek, edi bot di ebee náá Zɛɛb ɛ tsabel ɔ, ye eedhaa bot ɛ bɔs nɛ ghwyil.

²⁶ Tin, bɔn nyɛɛg, beeka mbi bot bi di ɛ, biyɔ bot ɛ Zɛɛb nazedjoo ɔ. Dilka mɛnyel men, ɛtɛɛ náá pak'en, ye tok nɛ mbula bot di nɛ etson, nɛ mɛbwala nɛghu bɛtɛtɛ ɛ bot.

²⁷ E di'enek, Zɛɛb kanɔn ɛ sa di ɛ mis mɛ bot dɔa mɛlyet ɛ, ɛtɛp ɛdɛ syen nɛ bɛtson ɛ bot. Nyɛ kanɔn ɛ sa di ààbɛ nɛ ghwyil ɛ mis mɛ bot ɛ bɔs ɛ, ɛtɛp ɛdɛ syen nɛ bot ɛ di ebee náá, bɛ ɛ nɛ ghwyil ɔ.

²⁸ Tin, nyɛ naanɔ bot di ebee ɛ mis toto ɔ, bot ɛ di ebhinaa ɔ, nɛghu bot ɛ di ààval dhiiti sonok ɛ mis mɛ bot ɛ bɔs ɔ, ɛtɛp ɛdɛ syen nɛ bot ɛ di ebee náá, bɛ ɛ bɛtɛtɛ bot ɔ.

²⁹ Deenek, ye tok nɛ dhiiti mot kɔ ɛko ɛ bɔs di nɛ ghwyil ɛghɛɛ nyel ɛ mis mɛ Zɛɛb.

³⁰ Nyɛ nasa deenek ɛ, ɛtɛp nyɛ neewa bin tɔ ɛgwakel nɛ Yezu Klisto. Nyɛ naasa náá, Klisto di nɛ nena etson di edus pɛ daa Zɛɛb ɛ. Kɔ ɛsu ɛ lɛ, Zɛɛb eesa náá, mena dika epiki bot. Nyɛ sɛɛ mena ɛ, ɛtɛp mena needika bot bɛ, nɛ ɛpek mena tɔ mesyem.

³¹ Ekwyala nabela ɛsuk ɛ kɔ mɛkpa mak: «Yɛ bɛ náá, mot ɛpekwyɛl ɛghɛɛ nyel ɔɔ, nyɛ goka ɛ nɛ ɛghɛɛ nyel ɛ dum nɛ sa Ghɛn di esa ɛ.»

2

Pɔl naagoola bhaadal esyee ɛ Klisto e mɛlaaba

¹ Bɔn nyɛɛg, ɛ ghɛn mɛ nazye pɛ daa len zɛɛɛ bin esa e Zɛɛb nadi tɔ sɔ ɛ, mɛ ààpalii nɛ nen tɔ mɛkpa di ɛkɔala ɛ, ààbɛ-bɛak nɛ mɛkpa mɛ di elyaal ɛgu ɛ lam ɛ.

² Etɛɛ náá, ye nabe ɛ mɛ eezeke náá, tɔ bim mɛlu mɛ mena aadika sama ɛ, mɛ aanàsan ɛgu ɛ dhiiti sonok bhis Yezu Klisto, bhis esyee ɛ Yezu Klisto ɛ mɛlaaba.

³ Dum nɛ tɛp tak ɛ mɛ zye pɛ daa len, nɛ mɛsila djas ɛ pwak nɛ bwoo.

⁴ Deenek, mɛkpa mam nɛ mɛlyo mam nabe ɛ ààbɛ esimza bam ɛmet, ɛtɛp bi needu ɛtɛp bam. Ààbɛ, ye nabe ɛ mɛbwala mɛ Sisim na Dɛɛ ɛ nadi elyaal popoopwon esa ee mɛ nadi elii ɛ.

⁵ E di'enek, ɛdum ɛ kon ɛ len nɛ Zɛɛb ààbela ɛsuk tɔ etson e bot ɛ bɔs, ye bela ɛsuk ɛ tɔ mɛbwala ɛ Zɛɛb.

Etson e Zɛɛb

⁶ Mɛ nɛ gu náá, mɛlyo mɛ ekeletye di náá bɛ eezewoozal tɔ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb ɛ, mɛlyo mɛ etson. Ààkabe etson e bɔs'ak, ààkobe-bɛak yii bɛghɛn ɛ di ɛkɔk kɔ bɔs'ak ɛ. Etson e bɔs'ak ɛ ɛghwyil mɛbwala mɛ di náá, ye aadi ɛ diib dhiiti dwoo ɛ.

⁷ Ààbɛ, mɛ goola wak ɛ etson Zɛɛb nadi syela ɛ, yii bot nadi ààgu ɛ. Zɛɛb naazekoobal etson tak ɛsok nɛ bhwak nɛ kusel, ɛtɛp mena needika tɔ duma ye.

⁸ Ye tok nɛ dhiiti bɛghɛn ɛ di ɛkɔk kɔ bɔs'ak ɔ, di ɛgu etson binek. Tin, ye ɛpedi ɛdi ɛgu ye ɔɔ, pɛ bɛ nabe ɛ ààbɛm Ghɛn, mot di nɛ duma ɔ ɛ mɛlaaba.

⁹ Tin, dɔa ekwyala di elɛɛ ɛ:

«Sa di náá, mot dinaa ààpaabee,

ààkogwak-gwakak ɛ,

sa di náá, mot dinaa ààpaasimza ɛ,

Zɛɛb nakoobal ye ɛ ɛtɛp bot ɛ di ekwyɛl nyɛ ɔ.»

¹⁰ Ghuna, ye ɛ nɛ bisɔ ɛ, sa Zɛɛb nazelyaal ɛ ze Sisim ɛ. Tin, Sisim na Dɛɛ ɛ nɛ ghwyil ɛsɔs mɛpek mɛ Zɛɛb djas, dɔɔ nɛ yii di tɔ sɔ ɛ.

¹¹ Yɛ kabɛ mot ɔ, ɛzɛ di egu egeka e lyem e mot, ye di ààbɛ sisim mot nyɛy nyɛ ɛmet ɔ. Ye é tyee wat nɛ Zɛɛb, ɛzɛ di egu egeka e Zɛɛb, ye di ààbɛ Sisim Zɛɛb nyɛy nyɛ ɛmet ɔ.

¹² E di'enek, mena nabe é ààbelaka sisim bot ɛ bɔs. Tin, mena nabelaka é Sisim di edus pɛ daa Zɛɛb ɛ, etɛɛ náá, mena neegu mɛkɛɛ mɛ Zɛɛb nazedjɛ mena e toto ɛ.

¹³ Tin, mena ààlyoka bot nɛ etson bot ɛ bɔs, mena lyoka bot ɛ nɛ etson Sisim Zɛɛb di elyaal mena ɛ. Ye é deenek ɛ, mena di ekaada etsɛɛtɛ e Sisim nɛ bot ɛ di nɛ Sisim tak ɔ.

¹⁴ Tin, mot di ebun nɛ mɛtselal mɛ ɔ, tok nɛ ghwyil ɛmyaal etsɛɛtɛ e Sisim Zɛɛb di elyaal ɛ. E di'enek, etsɛɛtɛ e Sisim Zɛɛb pɛ daa yenɔk mot é dhatyee mɛlyet. Nyɛ aanàbela etson ɛtiibal ɛ yɛ, etɛɛ náá, ye é nɛ Sisim Zɛɛb ɛ, mot ɛ nɛ ghwyil ɛtiibal etɛp e Zɛɛb.

¹⁵ Tin, mot di nɛ Sisim Zɛɛb é nɛ ghwyil ɛtiibal etɛp djas, saabɛgɔs kadi é mot tok nɛ ghwyil egek egu sa nyɛ di elɛɛ.

¹⁶ Tin, ekwɔyala lɛɛ ɛ náá:

«ɛzɛ di egu esimza e Ghɛɲ?

ɛzɛ di nɛ ghwyil ɛdjɛ nyɛ mɛlyo?»

Tin, menabelka, menaka é nɛ esiiza e Klisto.

3

Keletye é mot-mɛsa ɛ Klisto

¹ Tin, nɛ tɛɛtɛ, bɔn nyɛɛg bam, é ghɛɲ mɛ di pɛ daa len ɛ, mɛ nabe é ààlii nɛ nen dáa mɛ di elii nɛ bot ɛ di nɛ Sisim e Zɛɛb ɛ. Ye nabe é mɛ eelii nɛ nen dáa bot ɛ bɔs, bot ɛ dinaa bɛ é etalɔɔ tɔ edum ɛ kon nɛ Klisto ɔ.

² Eghɛɲ tak, mɛ nadee bin ɛ mɛdii mɛ mɛbel. Mɛ nabe é ààbɛ aadee bin nɛ edee na lyel-lyel etɛɛ náá, bi tok nɛ ghwyil ɛnyaab edee na lyel-lyel. Bela náá, nenak yak, bi dinaa ààbɛ aabela ghwyil tak,

³ etɛɛ náá, bi dinaa nɛ mɛfulu mɛ bot ɛ bɔs. Bi dinaa nɛ zok nɛ mɛwɔ pak'en! Esɛsɛɛ binek djas ààlyaal tin náá, bi é nɛ mɛfulu mɛ bot ɛ bɔs e? Yenɛk djas lyaal náá, bi kɛ é tɔ ɛkwosak epuud, dáa tyee bɔn etalɔ tɔ edum ɛ kon nɛ Klisto.

⁴ E sok mot ngɔt pak'en di eke náá: «Mam é mot ɛ Pɔl!» Dhiiti náá: «Mam é mot ɛ Apolɔs ɔ!» Bi ààbee náá, bi sa tin ɛ, dáa bot ɛ bɔs'ak e?

⁵ E di'enek, Apolɔs é zɛ? Pɔl é zɛ? Bisɔ djas é bot ɛ mɛsa ɛ Zɛɛb, bi dan ɛ é ze yis etɛɛ náá, bi needum kon nɛ Zɛɛb. Tin, mot nɛ mot sa ɛ mɛsa mɛ Ghɛɲ nadje nyɛ é.

⁶ Mam nabe é bhek tɔ bɔs, Apolɔs kaso é mɛdii. E di'enek, Zɛɛb é di esa náá bhek wyee.

⁷ Deenek, mot di ebɛ bhek ɔ, nɛ mot di eso mɛdii kɔ bhek ɔ bɛ ààval dhiiti sonok. Ye é Zɛɛb mot di esa náá, bhek wyee ɔ, di eval.

⁸ E di'enek, mot di ebɛ bhek ɔ, nɛ mot di eso mɛdii kɔ bhek ɔ, bɛ é djala. Tin, Zɛɛb aadje mot nɛ mot yɛ efute e mɛsa.

⁹ Deenek, bisɔ belyoel ɛ bot ɛ mɛsa ɛ Zɛɛb. Da biyɔ kadi é, pyeeb ɛ Zɛɛb.

Zɛɛga yebɔ djas ɛ di esa ndjaa Zɛɛb.

¹⁰ E di'enek, dáa ɛkɛɛ ɛ Zɛɛb nadjɛaa mɛ ɛ, mɛ eesum ghus zumal ndjaa dáa tɛtɛ sumel mendjaa. Nenak yak, dhiiti mot eesum pɛ kɔ pap mɛkɛn e zumal ndjaa tak. Tin, mot nɛ mot ɛkobaka nɛ tyee nyɛ di esum ɛ.

¹¹ Etɛɛ náá, epap mɛkɛn e zumal mendjaa tak naazesumel: ye é Yezu Klisto. E di'enek, dhiiti mot tok ghwyil ɛbaakan dhiiti ghus zumal sis.

¹² Tin, kɔ epap mɛkɛn e zumal mendjaa tak, bɛdhiiti bot é nɛ ghwyil sum yɔbɔ nɛ lɔɔad, nɛ gwooz di esa ɛ nɛ yɛ epata ɛ, nɛ mɛkok mɛ metan. Ye kabɛ bɛdhiiti bot ɔ, bɛ é nɛ ghwyil sum nɛ ele, nɛ eka nɛghu nɛ mɛbo.

¹³ Tin, dwoo epɛɛ, mɛsa mɛ mot nɛ mot aanyen popoopwon. Etɛɛ náá, dwoo lɛɛg aadi é nɛ boo du, tin, du tak ɛ waalyaal kwaambi mɛsa mɛ mot nɛ mot nasa ɛ.

¹⁴ Ndjaa mot edikaa, da ye epyet ne megoo me du oo, tin, mot tak aabela efute e mesa me.

¹⁵ Tin, ndjaa mot edikaa, da ye ebik ne megoo me du oo, mot yenak aanabela efute e mesa me. E di'enek, tsik'e aadi e daa mot pekaa to ngel du e.

¹⁶ Deenek, bi ne gu enyopee naa, bi e ndjaa Zeeb, tin, Sisim Zeeb e to lin.

¹⁷ E di'enek, mot e bwak ndjaa Zeeb oo, Zeeb aagoo nye. Etee naa, ndjaa Zeeb e Dee, zeege biyo djas e di ndjaa tak.

Tete etson

¹⁸ Tin, sa mot aakoo nyel'e. Mot ngot to len di e di ne egeka naa, nye e tyee tson mot e mis me bot e bos'ak oo, ye goka e nye di mot melyet e mis moo, etep nye neebela tete etson di edus pe daa Zeeb e.

¹⁹ Etee naa, etson e bot e bos e dhatyee melyet e mis me Zeeb. Tin, ekwyala lee e naa: «Zeeb met betson e bot e to etsal boo emet.»

²⁰ Deenek, ekwyala baalee e naa: «Ghen ne gu esimza e betson e bot, nye ne gu naa, ye aaval dhiiti sonok*.»

²¹ Tin, ye aagoka naa, mot ghee nyel ko esu e bot e epuud. Etee naa, djas e yibo:

²² ye nakoozodi Pol, Apolos, Pyeed, neghu bhwak, tsik neghu esyee, ewala bot di'ak neghu yii di zye'enek, djas e yibo.

²³ Tin, bi e bot e Klisto, Klisto kadi e mot Zeeb.

4

Bot e lwoma e Klisto

¹ Bot goka e ne ebee bis e, daa bot e mesa e Klisto. Bis e endombe nazenegaa, etep egoola etsetse Zeeb nadi syela e.

² Zoka ne sa di ewaabaane ndombe e naa, nye di sosoob.

³ Ye kabe mam oo, ye nakoozodi naa, biyo e di epee me, neghu me peaaa e sok bhwoob e betetep, lyem'am aabem ba ne dhiiti sonok. Ye e tsetse naa, me tok ne ghwyil epee nyel'am mam emet.

⁴ Deenek, me aabem ba ne dhiiti sonok. Tin, ye aakwyel lee naa, me aapasa dhiiti mbee sonok di ne ghwyil edje me ndje e. Ye e Ghen e di tetep'am.

⁵ Dum ne tep tak e di naa, sa bi aapee mot esok ne ewala e Ghen ne ekum. Tin, gwaalka Ghen pookotuula, etee naa, nye aazewyisal to gwe etep djas nadi to ghoom e, nye aazelyaal embee esimza di to ebhum elyem bot e. E di'enek, Zeeb aaduwal mot ne mot e dum ne mesa me nye sa e.

⁶ Bon nyeeg, etep me lee wak e, me non e geke ne etep bis ne Apolos, etep bi neetiibal esuk e mekpa mak. Dhiiti kana di eke naa: «Mot goka e ne esa e, sa ekwyala di lee e.» E di'enek, sa dhiiti mot pak'en aadi ne egea nyel, etep ekem nwyak mot da bhina nwyak mot.

⁷ Tin, etep ye wo di ebun naa, wo eedhaa boo beso bo? Esa djas wo di ne ye e, ye tok Zeeb nadjee wo? Daa di deenek e, «haa» etep ye wo di ne egea nyel ekee wo nabe e aadjeaa wo djek?

⁸ Nenak yak, bi ezebela esa djas elyem bin nadi ekwyel e, bi moo e bot e mevuu. Deenek, bi moo e edi bemekoozi, bela naa, biso tok edi bemekoozi. Tin, ne tsetse me kwyel e naa, bi di bemekoozi, etee naa, biso pe needi bemekoozi daa biyo.

⁹ Deenek, me bee ekee naa, Zeeb naaneg biso bot e lwoma edi mesik. E mis me bot, bis e daa bot e zenegaa kuku ebwak etep egooa o. Me ke deenek e etee naa, bhwak djas moo e gwe ne mis ko les, etep ebee sa aasael ne nes e. Ye tok bot ne bot, ye e doo ne efofop.

* 3:20 v. 19: Zob 5.13 v. 20: Med 94.11.

¹⁰ Bisɔ é bot ε mɛlyet kɔ esu ε Klisto. Deenek, biyɔ kadi é bɛtson ε bot tɔ egwakel nɛ Klisto. Bela náá, bot bee é náá, bisɔ é bɛtyaabel. Tin, biyɔ bi ke é náá, bi é bot ε di nɛ ghwyil ɔ. E di'enek, bisɔ epebhinaa, biyɔ kadi é edjɛaa duu!

¹¹ Kum ewala elak nenak, bis epezuk nɛ za, bis epegwyε nɛ gwyes mɛdii, nɛ pwom ekaad. Deenek, bis epebiaa. Bis ààdi edi wat, bis é ghooghon εbat-bat.

¹² Bis epesa mɛsa mɛ na lyel-lyel, étep bis neebela sa dek. E sok bɛ di elee bis ε, bis nɛ djaala étep'ɔɔ, é sok bɛ di etiig bis ε, bis nɛ maad.

¹³ Tin, é sok bot di elii εbiyoεpe nɛ nis ε, bis yala bɛ é nɛ mɛtela djas. Deenek, bɛ kabee bis mos kɔ εko ε bɔs ε, dáa ekwyiid nɛghu dáa bot ε mezuk dɔɔ nɛ dwoɔ pan mos.

Pɔl epelii nɛ bɔn bɛ nyε dyeebakwyel ɔ

¹⁴ Mɛ ààpakwyal bin mɛkana mak étep εdje bin syen. Mɛ kwyal bin mɛkana mak ε, étep εdul ε bin mɛlɔ, dáa bɔn bam mɛ di ekwyel dhaa tyε ɔ.

¹⁵ Etep bi neegu náá, bi nakoozodi nɛ bɛdjɛedel bɛmil kam (10 000) tɔ tsik bi di nɛ yε nɛ Klisto ε, bi aazodi é nɛ sɛεg ngɔt. Etɛε náá, é ghɛn mɛ nazεgoola bin Mbɛε Bhaadal é sok mɛkɛn ε, mam é nakadi sɛεg'en tɔ tsik bi di nɛ yε nɛ Yezu Klisto ε.

¹⁶ Deenek, mɛ epedjaala nɛ nen, banjaka mɛsa mɛ mɛ di esa ε.

¹⁷ E di tak ε, mɛ dhis bin Timote mɔn'am mɛ di ekwyel ɔ, nyey mot di sosoob tɔ εdum kon nɛ Ghɛn ɔ. Nyey é kwaalɛε bin mɛtin mɛ di edjɛed mɛ tɔ tsik bis nɛ Yezu Klisto ε, nɛ dáa mɛ di elyo é edi djas tɔ ezεga mendjaa mɛ mendjaala ε.

¹⁸ Bɛdhiiti bot pak'en naazɛwa εbet náá, mɛ tok nɛ ghwyil εbaazyε zɛbee bin.

¹⁹ Tin, Ghɛn ekwyel ɔɔ, ye kalik é batsa mɛ zye pɛ yibɔ. Eghɛn mɛ aazyε, mɛsa mam aanàsik egwak-gwakak sa mɛ bot ε mɛbet binɔk di elii ε. Ye goka é mɛ gu dɔɔ nɛ ghwyil mɛbwala mɛ bɛ di esa mɛsa mɔɔ nɛ ye é.

²⁰ Etɛε náá, eyon ε Zɛb tok elɛn e nuub toto, tin, ye é etep mɛbwala.

²¹ Bi kwyl dáa? Bi kwyl ε náá, mɛ zye pɛ daa lin nɛ ghwyεs «hoo» mɛ zye nɛ mbɛε lyem tɔ kwyl, nɛ mɛtela djas?

5

Mbee mɛfulu tɔ zεga bot ε mendjaala

¹ Ye epegek é edi djas náá, ye é nɛ mɛzɔ pak'en. Mbi mɛzɔ mɛ di náá, bot ε di ààdum kon nɛ Zɛb ɔ, ààsa ε. Tin, ye epegek náá, mot ngɔt pak'en epewyis emwaaz nɛ mwaa sɛεg!

² Tin, bi epekel εbet kɔ tak! E di waanyɔ náá, bi di nɛ εbuk tɔ elyem da bi é εsɔ mot sa kwaambi yenek mbee esesεε pak'en ɔ.

³ Yε kabε mam ɔɔ, tɔ epuud, mɛ é etsetaεpe nɛ nen, tɔ sisim, menaka é edi wat. Tin nɛ din ε Yezu Klisto, mɛ eezepéε mot sa kwaambi yenek tɛp ɔ, εkεε menaka é sama.

⁴ Eghɛn bi di esεga nɛ din ε Yezu Ghɛn'enaka ε, da mɛbwala mɛ edi tɔ lin ε, é di'enek, sisim yam aadi é sama nɛ nen pɛ.

⁵ Ye goka é náá, bi djε mot'enɔk é mɛmbɔ mɛ Satan. Etɛε náá, tsik epuud bɛ neegwyε, da sisim ye εbela tsik dwoɔ Ghɛn aabula ε.

⁶ Bi ààgoka nɛ esa εbet! Ye é nɛ dhiiti kana wat di elɛε náá: «Ba mɔn leviid batsa nɛ sa náá, tsim faalin djas ghamta*.»

⁷ Tin, diska syem tɔ len, pu leviid na mwa etɛε náá, bi needi bot ε na dɛε. Deenek, bi kadi é dáa tsim faalin na bes di ààbɛ nɛ leviid ε. Bi moo é bot ε na dɛε, etɛε náá, Klisto nazegwyε é étep'en. Nyey é di mɔn bhata nakaa é εbyon ε Pak.

* 5:6 Pɔl kwyl é lyaal wak náá, esyem e mot ngɔt ε nɛ ghwyil epul bot djas tɔ zεga mendjaala, dáa pu leviid di eghamta tsim faalin djas ε

⁸ Deenek, djhoobɔlka ɛbyon ɛlenaka ààbɛ nɛ emapa nasaɛl nɛ leviid namwa e esyem, nɛ mbee lyem ɛ. Tin, djhoobɔlka ɛbyon ɛ tak nɛ emapa di ààbɛ nɛ leviid yenek ɛ, emapa e dɛɛ, emapa e etsɛɛtsɛ.

⁹ Tɔ dhiiti mɛkana mɛ mɛ nakwyal bin ɛ, ye nabe é mɛ eelɛɛ nen náá, sa mot ààbeaa ɛsɔ nɛ bot ɛ mɛzɔ.

¹⁰ Deenek, yɛ ààkwyl ɛlyaal náá, mɛ nalii é nɛ bot djas di tɔ mbee esesɛɛ ɔ, bot ɛ mɛzɔ, bot ɛ ndɔɔzɔ, bot ɛ djii, bot ɛ di eduwal bɛnaghise ɔ. Ye é pe bɛ deenek ɔ, pe bi zokadus ɛ kɔ bɔs.

¹¹ Mɛ kwyl ɛ elɛɛ bin náá, ye é bɛ náá, yɛ mot di edjooaa keletyɛ da nyɛ ɛbaadi mot mbee tsik, bi é kobaka nɛ nɛ. Mot tak é nɛ ghwyil ɛdi: Mot mɛzɔ, mot ndɔɔzɔ, mot di eduwal bɔn bɛzɛɛb ɔ, mot etsal, mot elangi nɛghu mot djii. Sa bi ààdɛ edee edi wat nɛ mbi yenɔk mot.

¹² Ye kabɛ náá, mam é di epée bot ɛ di ààdum kon nɛ Klisto ɔ? «Hoo.» Ye é biyɔ é di egoka nɛ epée bot ɛ bi nɛ bɛ nɔɔ di tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala mɛ wat ɔ.

¹³ Ye é Zɛɛb nyɛy ɛmet ɛ kwaapée bot ɛ di ààdum kon nɛ Klisto ɔ. Dáa di náá, ekwyla lɛɛ ɛ náá: «Sɔka bɛmbee ɛ bot pak'en.»

6

Etaɲal pak ekeletyɛ

¹ E sok mot ngɔt pak'en di nɛ tɛp nɛ mɔn nyɛɛg ɛ, «haa» é tɛp yé nyɛ kɛsaa bɛtɛtɛp di ààgu Zɛɛb ɔ? Ye àànyɔ deenek. Ye goka é náá, nyɛ kelɛɛ tɛp tak pɛ daa bot ɛ di bot ɛ Zɛɛb ɔ.

² Bi ààgu náá, ye é bɔn ɛ Zɛɛb ɛ kwaapée bot ɛ bɔs e? Ye é bɛ náá, biyɔ é kwaapée bot ɛ bɔs ɔ, «haa» é tɛp yé bi di ekat epée ba bɔn etɛp?

³ Ye é bɛ náá, mena aaboopée ka efofop ɔ, «haa» mena aadi ààkwak epée bɔn etɛp di kɔ ɛko ɛ bɔs dáa?

⁴ Tin, é ghɛɲ bi di nɛ mbi bɔn metap deenek pak'en ɛ, bi dyeebató é kɛsaa bɛtɛtɛp di ààgu Zɛɛb ɔ.

⁵ Mɛ ke é náá, yɛ ààsa bin syen e? Tson mot ngɔt tok pak'en di nɛ ghwyil epée tɛp di pak bi nɛ mɔn ɛ nyoog e?

⁶ «Haa» é tɛp yé mot di kɛpit mɔn nyɛɛg sok bhwoob bɛtɛtɛp di ààgu nɛ Zɛɛb?

⁷ Deenek, é sok bi di nɛ bɔn metap pak'en ɛ, ye epelyaal náá, bi é nɛ ndjɛ. Tin, mot é sa wɔ ɛbiyɔ ɔ, nɛghu ɛdjii esa e bɔ ɔ, wɔ goka é nɛ ɛmaad.

⁸ Ghuna biyɔ bɛmet nɛ sa etɛp e bot di ààbɛ bot ɛ epiki é mis mɛ Zɛɛb ɛ! Biyɔ ɛ di edjii esa e bɔɔ bɛsɔ bin. Tin, guka náá, bi eesa deenek ɛ nɛ bɔn nyɛɛg bin!

⁹ Bi ààgu náá, bot ɛ di ààdi bot ɛ epiki ɔ, bɛ aanàkwani tɔ ɛyon ɛ Zɛɛb e? Nàkɔɔka mɛnyel men, guka náá: bot ɛ mɛzɔ, bot ɛ di eduwal bɛnaghise, bot ɛ di esa ɛzɔ, bot ɛ di edi mɛba nɛ bɛsɔ bɔɔ botom ɔ,

¹⁰ bot ɛ djii, bot ɛ ndɔɔzɔ, bot ɛ elangi, bot ɛ mɛlee nɛghu bot ɛ mbee mɛpek, bɛ aanàbela di tɔ ɛyon ɛ Zɛɛb.

¹¹ Eghɛɲ sok, bɛdhiiti bot pak'en nadi esa mbee metɛp menek. Tin, bi naazedisaa edhuud, bi naazeséɛaa, da nɛɛgaa engwoob é tɛp mɛsa ɛ Zɛɛb. Ye naazesá náá, bi di bot ɛ epiki é mis mɛ Zɛɛb nɛ din ɛ Ghɛɲ Yezu Klisto kɔ ɛsu ɛ Sisim Zɛɛb'enaka.

Nyel mot ɛ ndjaa Sisim

¹² Bɛdhiiti bot pak'en gek ɛ náá: «Mɛ é nɛ ghwyil ɛsa sa djas lyem'am di ekwyl ɛ.» Ye é tsɛɛtsɛ, mɛ nɛ ghwyil ɛsa sa lyem'am di ekwyl. Tin, esa binek djas tok nɛ metɛɲ é mis mam. E di'enek, mɛ tok nɛ ghwyil ɛbet náá, mɛ di kwom dhiiti sonok.

¹³ Dhiiti kana baake ɛ náá: «Edee é é tɛp mɔ, mɔ é é tɛp edee.» Tsɛɛtsɛ, tin dhiiti dwoo Zɛɛb aagó esa binek djas ebá. Deenek, Zɛɛb nabe é ààsa nyel mot é tɛp mɛzɔ, nyel mot nasaɛl ɛ é tɛp Ghɛɲ, Ghɛɲ é di ebaal nyel mot.

¹⁴ Dáa Zɛɛb nagomal Ghɛɲ bhis ɛsyee ɛ, nyɛ pe é waagomal mena tɔ ɛsyee, nɛ ghwyil mɛbwala mɛ.

¹⁵ Bi ààgu náá, mɛnyel men ɛ esum e nyel ɛ Klisto? Mɛ é nɛ ghwyil nɔɔ sum nyel ɛ Klisto étep kɛsa náá, ye di sum nyel ɛ moma mɛzɔ? Aàbɛ, ye tok deenek!

¹⁶ Bi ààgu náá, mot di esɛɛga gon nɛ moma mɛzɔ ɔ, bɛ nɛ nɛ moo é nyel ngɔt e? Ye é dáa ye di kwyala tɔ mɛkana mɛ Zɛɛb ɛ: «Bɛ nɛ nɛ aakadi é mot ngɔt.»

¹⁷ Tin, mot di tɔ ɛgwakel nɛ Ghɛɲ ɔ, nyɛ moo é mot ngɔt bɛ nɛ nɛ tɔ Sisim.

¹⁸ Deenek, kyeeka mɛzɔ, etɛɛ náá, syem e mɛzɔ, mot sa ye é nɛ nyel'ɛ ɛmet. Yɛ kabɛ bɛdhiiti mesyem ɔ, ye sael ɛtsetaɛpe nɛ nyel.

¹⁹ Bi ààgu náá, mɛnyel men ɛ ndjaa Sisim na Dɛɛ ɛ? Sisim di tɔ len ɛ, Zɛɛb nyɛy ɛmet nadjɛ bin Sisim tak. Dáa di náá, bi moo é bot ɛ Zɛɛb, mɛnyel men tokapɛ yɛbɔ ɛmet.

²⁰ Zɛɛb naazebɔm bin nɛ boo metan. Tin, bi goka é nɛ ɛdje Zɛɛb duu nɛ mɛnyel'en dáa ye di egoka ɛ.

7

Pɔl ɛpebɔɔza mɛkya dum nɛ etɛp ɛbá

¹ Nenak, mɛ moo bɔɔza bin dum nɛ mɛkya bi nadji mɛ tɔ mɛkana mɛ bi nadhis mɛ ye é. Mɛ lɛɛ bin ɛ náá, ɛnyɔ náá, motom di ààbɛ nɛ moma.

² Tin, étep ɛkaab ɛ mɛzɔ: ye goka é náá, botom djas di nɛ yɔbɔ boa, da boa djas pe ɛdi nɛ yɔbɔ botom.

³ Motom goka é nɛ ɛsa myɛl ɛsa djas di egoka nɛ ɛsael tɔ ɛbá ɛ. Ye é tyee wat nɛ moma, nyɛy pe baagoka ɛ nɛ ɛsa nɛ ngom ɛsa djas di egoka nɛ ɛsael tɔ ɛbá ɛ.

⁴ Tin, moma tok ghwyil ɛdjɛɛd nyel'ɛ dáa nyɛ di ekwos ɛ, etɛɛ náá, nyel'ɛ é yii ngom. Ye é tyee wat nɛ motom, nyɛ tok nɛ ghwyil ɛdjɛɛd nyel'ɛ dáa nyɛ di ekwos ɛ, etɛɛ náá, nyel'ɛ é yii myɛl.

⁵ Sa mot àànyim sɔ nyel, ye di ààbɛ náá, bi gwakel ɛ étep ba mɔɔ ɛwala batsa kɔ ɛsu ɛ mendjaala ɔɔ. Da bhii tak, bi ɛbula ɛnyɔɛpe tɔ ɛba ɛ len. Ye di ààsael deenek ɔɔ, bi aanàbaabɛla ghwyil ɛmaad, egwyɛs epuud. Deenek, Satan é nɛ ghwyil ɛkwyɛsal bin tɔ mɛbhowal.

⁶ Sa mɛ di elɛɛ bin'aak, ye tok náá, mɛ besal bin ɛ beselak, mɛ lɛɛ bin ɛ náá, bi ɛsa deenek ɔɔ, ye aadi é ɛnyɔɛpe.

⁷ Ye é ɛpedi é di yam ɛkwosak ɔɔ, pe bot djas é bɛkɔ dáa mam. Tin, Zɛɛb naadjɛ mot nɛ mot ye ɛkɛɛ, bak bot nɛ yak ɛkɛɛ, bɛdhiiti bot nɛ yak ɛkɛɛ.

⁸ Gwakeka sa mɛ di elɛɛ nɛ bɛkɔ ɛ bot, nɛ bɛkus ɛ boa ɛ, mɛ lɛɛ bin ɛ náá, ɛnyɔ náá, mot di kɔ dáa mam.

⁹ Tin, bi é di ààmaad ɛdi bɛkɔ ɛ bot ɔɔ, bi goka é nɛ ɛbá. ɛnyɔ náá, mot ba, ààkabɛ náá, nyɛ zuk nɛ egwyɛs ɛbá.

¹⁰ Yɛ kabɛ bot ɛ zɛbaaɔ, mɛ ɛpedjɛ ɛtiɲ ɛlak, ɛtiɲ ɛ tak tok yam, ye é yii Ghɛɲ: ye é náá, sa moma ààbɛka nɛ ngom.

¹¹ Tin, yɛ bɛ náá, moma eebo ɛbá pak bɛ nɛ ngom ɔɔ, sa nyɛ ààbaani e dhiiti ɛbá. Yɛ di ààbɛ deenek ɔɔ, nyɛ koobal ɛbá pak bɛ nɛ ngom. Tin, sa motom ààbo ɛbá pak bɛ nɛ myɛl.

¹² Gwakeka sa mɛ di elɛɛ nɛ bɛdhiiti bot ɛ, ye tok Ghɛɲ di elii, ye é mam. Mɛ lɛɛ ɛ náá: yɛ bɛ náá keletyɛ eeɛba moma di ààdi keletyɛ ɔɔ, da moma é kwyɛl náá, bɛ gheedi nɛ ɛbá ɔɔ, sa motom ààbo ɛbá pak bɛ nɛ nɛ.

¹³ Ye é tyee wat nɛ moma di keletyɛ ɔ. Nyɛ di nɛ motom di náá, nyɛ tok keletyɛ ɔɔ, da motom é kwyɛl náá, bɛ gheedi nɛ ɛbá ɔɔ, sa moma ààbo ɛbá pak bɛ nɛ nɛ.

¹⁴ Etɛɛ náá, motom di ààdi keletyɛ ɔ, nyɛ é nɛ ghwyil ɛdi mot e dɛɛ, kɔ ɛsu ɛgwakel nyɛ di nɛ yɛ nɛ myɛl, mot di keletyɛ ɔ. Ye é tyee wat nɛ moma di ààdi keletyɛ ɔ, nyɛ é nɛ

ghwyil ɛ di mot e dɛɛ, kɔ ɛsu ɛgwakel nyɛ di nɛ yɛ nɛ ngom, mot di keletyɛ ɔ. Yɛ di ààdi deenek ɔɔ, bɔn bɔɔ aakwaadi bot e dɛɛ, ghuna, bɛ é bot ɛ e dɛɛ é mis mɛ Zɛɛb.

¹⁵ E di'enek, mot di ààdi keletyɛ ɔ, nyɛ é nɛ ghwyil ɛbo ɛbá. Ye nakozoodi moma nɛghu motom. E di'enek, moma nɛghu motom tok tɔ bɛl eki ɛbá, etɛɛ náá, Zɛɛb nadjóo bin ɛ éteɓ bi needi tɔ egwyem.

¹⁶ Tin, wɔy moma di keletyɛ ɔ, wɔ nɛ gu nɛghu wɔ kwaatsik ngom'ɔ? Nɛghu wɔy motom di keletyɛ ɔ, wɔ nɛ gu nɛghu wɔ kwaatsik mwalo?

Ɛke dáa Zɛɛb di ekwyɛl ɛ

¹⁷ Mot nɛ mot goka é nyɛ gheekɛ dáa Ghɛɲ nadjɛ nyɛ ɛkɛɛ ɛ. Mot nɛ mot goka é nɛ ɛkɛ ɛ dáa nyɛ nadi é sok Zɛɛb nadjóo nyɛ é. Yenek é ɛtiɲ ɛ mɛ di edjɛ tɔ ezɛɛga mendjaa mɛ mendjaala djas ɛ.

¹⁸ Tin, yɛ bɛ náá, mot naani beka é ghɛɲ Zɛɛb nadjóo nyɛ ɔɔ, nyɛ di deenek. Ye kabe náá, é ghɛɲ Zɛɛb nadjóo nyɛ é, nyɛ nabe é ààni beka ɔɔ, sa nyɛ ààni beka.

¹⁹ Ɛni beka nɛghu ààni beka ààval é mis mɛ Zɛɛb. Sa di eval ɛ, yɛ é ɛlooba nɛ etsi bɛ.

²⁰ Beta náá, mot nɛ mot zoodi dáa Zɛɛb nadjóo nyɛ é.

²¹ E sok Zɛɛb nadjóo wɔ ɛ, wɔ nabe é wɔ dinaa kwom, ààbɛ deenek e? Nàbɛm ba, wɔ bela ze di esa náá, wɔ di pɛka ɔɔ, wɔ goka é nɛ ɛdu yɛ.

²² Etɛɛ náá, kwom mot Ghɛɲ nazedjoo ɔ, Ghɛɲ eezetɔ nyɛ éteɓ mɛsa mɛ. Ye é éteɓ tak ɛ di náá, nyɛ moo é pɛka éteɓ esa mɛsa mɛ. Tin, mot nadi pɛka ɔ, moo é kwom ɛ Klisto.

²³ Zɛɛb nabɔm bin é nɛ boo metan, éteɓ bi needi bot bɛ. E di'enek, násaaka náá, bi di ekwom e bot ɛ bɔs.

²⁴ Beta náá, mot nɛ mot di sok bhwoob Zɛɛb, dáa nyɛ nadi é ghɛɲ Zɛɛb nadjóo nyɛ é.

Eteɓ di dum nɛ beko ɛ bot nɛ bekus

²⁵ Dum nɛ mɛsyɛs mɛ boa dinaa beko ɔ, mɛ tok nɛ ɛtiɲ ɛ Ghɛɲ wat ee mɛ aadjɛ bɛ ɛ. Tin, sa mɛ di elii wak ɛ yɛ é ɛkwosak ɛ lam, mam mot di náá, Ghɛɲ eezegek mɛ ghon, bot moo mos é nɛ ɛbwaalel nɛ nam.

²⁶ Gwakeka sa mɛ di egek kɔ ɛsu ɛ mezuk mɛ bot di ebee'aak, mot nɛ mot goka é nɛ ɛdi dáa nyɛ di ɛ.

²⁷ Wɔ é nɛ moma? Nàsa náá wɔ beka nɛ nɛ. Wɔ é kɔ? Tin, nàdji moma emwaaz.

²⁸ Tin, yɛ bɛ náá wɔ eeɓa ɔɔ, wɔ ààpasyem. Ye é náá, ɛsyɛs ɛ moma eeɓa ɔɔ, nyɛ ààpasyem. Deenek, bot ɛ di ebá ɔ, bɛ waaboma nɛ mezuk tɔ mendjaa mɛ mɛba mɔɔ. Tin, mɛ kwyɛl é ɛdis bin tɔ mezuk menek.

²⁹ Gwakeka sa mɛ di ekwyɛl ɛlɛɛ bin ɛ, bɔn nyɛɛg bam yii boa nɛ botom: bot kalikeka é nɛ ba mɔn ɛwala. Kana nenak, bot ɛ di náá, bɛ ezeɓa ɔ, bɛ goka é nɛ ɛwa zii tɔ esa mɛsa mɛ Zɛɛb dáa beko ɛ bot.

³⁰ Bot ɛ di edjɛ ɔ, bɛ sa ɛkɛɛ náá, bɛ ààdjɛ. Bot ɛ di emyaala ɔ, bɛ sa ɛkɛɛ náá, bɛ ààmyaala. Bot ɛ di ebɔm esonok ɔ, bɛ sa ɛkɛɛ bɛ sa ɛkɛɛ náá, bɛ ààpabɔm sonok.

³¹ Bot ɛ di emyaala nɛ mɛvu mɛ bɔs ɔ, bɛ sa ɛkɛɛ náá, bɛ ààmyaala nɛ yɛ. Etɛɛ náá, bɔs'ak dáa di'ak aanàbaabɔya kɛdhaa.

³² Dum nɛ tɛp tak ɛ mɛ di ekwyɛl náá, bi di pɛka tɔ eteɓ bin djas. Mot di náá, nyɛ ààpaba ɔ, nyɛ nɛ ghwyil ɛwa lyem'e djas tɔ mɛsa ɛ Ghɛɲ. Nyɛ san ɛ náá, Ghɛɲ myaala nɛ nɛ.

³³ E di'enek, mot di náá, nyɛ ezeɓa ɔ, mɛsa mɛ aadi é ɛsaa náá, myɛl di tɔ neemyaala.

³⁴ Tin, yɛ é eteɓ binek ebá ɛ nyɛ di nɛ yɛ tɔ lyem. Ye é tyee wat nɛ moma di tɔ ebá ɔ, nyɛ wa lyem tɔ eteɓ e bɔs ɛ, éteɓ ngom neemyaala. Kus moma nɛghu ɛsyɛs ɛ moma dinaa ààpaba ɔ, nyɛ wa lyem tɔ eteɓ e Ghɛɲ ɛ. Nyɛ kwyɛl ɛ náá, nyɛ needi nɛgaa engwoob éteɓ nyɛ neesa mɛsa ɛ Ghɛɲ. Nyɛ kwyɛl ɛ nyɛ eesa mɛsa mɛ nɛ lyem wat.

³⁵ Mɛ lii deenek ɛ, éteɓ mɛnyɔ men, yɛ tok éteɓ ɛwa bin tɔ laab. Tin, mɛ kwyɛl é náá, bi sa sa di ɛnyɔɛpe ɛ éteɓ'en, da bi ɛ di tɔ ɛgwakel nɛ Ghɛɲ nɛ lyem wat.

³⁶ Ye be náá, mən ngbaaz epebee náá, nye é ne ghwyil esa sa di àànyo pak be ne ghoad étep náá, nye tokape ne ghwyil emaad egwyes be o. Nye bee náá, be é ne ghwyil bael o, be bael dáa be di ekwos e. Deenek, be aapasyem.

³⁷ Ye be náá ngbaaz eebee náá, nye é ne ghwyil emaad egwyes nyel étep edi ko, ààbe náá mot ebesal nye o. Nye eesa enyope.

³⁸ Tin, mot aaba ghoad'e, nye eesa enyope. Mot aadi ààba ghoad'e o, nye eebaasa enyope dhaa tye.

³⁹ Moma eba goka ne edi si bhel etsi eba, é ghen ngom dinaa ne tsik e. Tin, ye be náá ngom eegwe o, nye é ne ghwyil ekaba mot lyem'e di ekwyl o. Deenek, ye goka é náá, motom tak di mot di edum kon ne Ghen o.

⁴⁰ E yam beea, me bee e náá, nye lik kus o, ye é enyope. Deenek, mam pe é ne Sisim Zeeb.

8

Betit e di ekaa benaghise ebuwa e

¹ Djhooliika dum ne etep betit e bot di eka benaghise ebuwa e. Ne tseetse, mena dyeebakeka e náá: «Menaka é bot e metselal.» Tin, metselal me tak e ne ghwyil esa náá, mena dika ne eghae nyel. Ghuna, tete kwyl ààsa deenek. Tete kwyl san é náá, mena dika to egwakel to zeege.

² Mot di egek náá, nye ne gu sonok o, mot'enok goka é nye gu náá, nye dinaa kuku edjek.

³ Tin, mot di ekwyl Zeeb o, Zeeb ne gu nye.

⁴ Deenek, mena é ne ghwyil e deka betit e di ekaa benaghise ebuwa e? Mena ne guka náá, naghise tok dhiiti sonok ko eko e bos, mena ne ebaaguka náá, Zeeb é ngot.

⁵ Ne tseetse, ye é ne bedhiiti esisim di to gwoo neghu ko eko e bos di edjoo bezeeb e. Deenek, ye kwyl é lee náá, ye é bete ne «bezeeb» ne bete ne «beghen.»

⁶ Ye kabe menabelka o, mena ne guka náá, Zeeb é ngot, nye é di seeg'enaka, mot nakus esonok djas o, ko esu e le e bot di ne tsik. Ghen é ngot, ye é Yezu Klisto, nye mot di náá, esonok djas nakusaa e ko esu e le o, nye é di esa náá, mena dika ne tsik.

⁷ Tin, ye tok bot djas di egu etsietse bak. Etee náá, bedhiiti bot e nadi be dinaa ekwyl benaghise o, é ghen be di ede betit e di ekaa benaghise ebuwa e, egeka boo é náá, be epeduwal benaghise. Be dyeebake é náá, be eesa etep ebiyo.

⁸ Tin, ye tok edee mena di edeka e di esa náá, mena kunaaka ne Zeeb, de neghu ààde, ye àanasa mena dika betete e bot neghu be mbee e bot.

⁹ Bi é ne ghwyil esa sa elyem bin di ekwyl e. Tin, bi é kobaka ne sa bi di esa e. Sa sa bi di esa e àakadi ebek e di esa náá, bot e di aapyet to edum e kon ne Zeeb o, ni to mesyem.

¹⁰ Etee náá, mot dinaa nye aapapyet to edum e kon ne Zeeb, nye ebee woy mot metselal ede to ndjaa mendjaala me benaghise o. Tin, wo aabee náá, wo epebesal nye besela sis náá nye de betit e di ekaa e buwa ne benaghise o?

¹¹ E di'enek, mən nyoog mot di nye dinaa aapanyo epyet to edum e kon ne Zeeb o, mot Klisto nagwey étep'e o, nye waawo ze etsietse ko esu e lo.

¹² Bi é syem deenek ne bon nyeeg bin o, da bi epul edum e kon e loo ne Zeeb, boo bot e di náá, be dinaa ààbe aapyet e. Bi syem deenek e ne Klisto nye emet.

¹³ Dum ne tep tak, ye be náá, sa me di ede é epekwyital edum e kon e mən nyaag'am o, me aanakabaade ye, ekaab náá, me ezekekwyital nye to mesyem.

9

Pal epetanjal dum ne lwomel'e

¹ Me tok wak peka? Me tok wak mot lwoma? Me nabe ààbee Ghen'enaka Yezu? Bi tok wak bot e zedum kon ne Zeeb, dum ne mesa mam ko esu e Ghen e?

² Ye nakoozodi náá, bedhiiti bot ààbee náá, me é mot lwoma. Tin, kò esu e len me é mot lwoma. Dáa di náá, bi é tó egwakel ne Ghen e, ye é biyo é di elyaal ne tseetsé náá, me é mot-lwoma e Ghen.

³ Gwakeka dáa me di ebóza ne bot e di elii ebiyoepe ne nam e.

⁴ Dáa bis di náá, bis é bot e lwoma e, bis é ne ghwyil ebela edee ne menyok e, kò esu e mesa mes.

⁵ Bis é ne ghwyil e tó medjon ne bel bis di ekeletye o. Bedhiiti bot e lwoma sa e deenek, dóo ne bòn nyeg e Ghen, zenóo Pyed.

⁶ Bi gek é náá, ye é bis ne Bhaalnabhas é zodi egoka ne esa mesa, étep bis neebela sa dek e?

⁷ Tin, eze di esa mesa me esodja ne efute be met? Eze di be pyeeb vin da nye é di ààde bhum tak? Ye é nwyaa mbi mbaalel mesaa di ààde medii me mebel e mesaa me nye di ebaal e?

⁸ Tin, mekpa mam ààzobela ghwyil tó etep ee bot e bós di esa e. Etee náá, etsi e Moiiiz baazoke é deenek.

⁹ Ye é tseetsé, etsi lee é náá: «Wò tok ne ghwyil ediyal nuub ngombé, é sok nye di enyal bhum ble e.» Ye kwyel elyaal náá, Zeeb ne gek engombé ghon.

¹⁰ Nye àálii deenek tin kò esu elena? Tseetsé, mekpa menek nakwyalaa e étep'ena. Ye goka é náá, mot di ebe see, ne mot di enyunal ebhum ble o, goka é be bela efute mesa móo.

¹¹ Bis naabe bhek Sisim tó len. Tin, bis é kanóo ba bim mevu min o, ye kabé é ebiyoepe?

¹² Ye é be náá, bedhiiti bot é ne ghwyil e de mevu men o, «haa» gwyata ne biso, bis é ne gham ne ede ye dhaa dhanja bóo.

Bela náá, bis nabe é ààkwyel esa deenek. Tin, bis naamaad elyem kò etep djas, étep bis ezekele bedhiiti bot egwak Mbée Bhaadal e Klisto.

¹³ Bi ne gu enyoepe náá, bot e di esa mesa tó kok Ndjaa-ebuwa o, edee bóo goka ne edus é tó kok Ndjaa-ebuwa ee be di esa mesa e. Ye kabé bot e di eka ebuwa kò mesa ebuwa o, edee bóo zodus é tó ebuwa binek.

¹⁴ Ye é tyee wat ne bot e di egoola Mbée Bhaadal o, Ghen naazeloolé náá, bóo pe aazobela edee e, ne Mbée Bhaadal be di egoola e.

¹⁵ Ye kabé mam o, me ààwaab esa binek, tin, me ààpakwyal bin mekana mak étep ewaab e bin dhiiti sonok. Deenek, edi di náá, mot zenóo duu me di ne ye é, ye goka é me gwyé deenek.

¹⁶ Me tok ne ghwyil eghé nyel kò esu e egoola Mbée Bhaadal, etee náá, ye é ne nam e bhel náá, me mesa me tak. «Haa» kpaa-ghon ne nam me di ààgoola Mbée Bhaadal o.

¹⁷ Ye epedi é di náá, ye é mam emet e nasée mesa me tak o, pe me goka é ne ebela efute. Dáa di náá, mesa me tak nadjéaa me e ne bhel e, é di'enek, me zokasa e mesa me nadjéaa me e.

¹⁸ E di'enek, efute bam aakadi tin ye? Efute bam é memyaala me me di ne ye, é ghen me di egoola Mbée Bhaadal ààwaab sonok ne mot e. Mam àànóo efute mot di egoka ne ebela bhis egoola Mbée Bhaadal e.

Egoola Mbée Bhaadal

¹⁹ Bot ne gu náá, me é sejele mot. Ye é tseetsé, edi tak wat, me eemyaal edi kwom bot djas, étep beté ne bot needu Klisto.

²⁰ E sok me di sama ne bot e mbyak eYuda e, me ké é dáa bóo, étep edul e be é ze e Klisto. E sok me di sama ne bot e di elooba ne metin e Moiiiz e, me ké é dáa bóo. Me dyeebasa deenek e, étep me needul be é ze e Klisto, ye nakoozodi náá, me tok si bhel metin e Moiiiz.

²¹ Eghen me di sama ne bot e di ààbe bot e mbyak eYuda o, bot e di ààlooba etsi e Moiiiz o, me ké é dáa bóo, étep me needul be é ze e Klisto. Deenek, ye ààkwyel eléé náá, me ààlooba ne etsi e Zeeb. Tin, me é si bhel etsi e Klisto.

¹⁵ Mɛ lii nɛ nɛn ɛ dɔ́a mɛ di elii nɛ bɛtson ɛ bot ɛ. Biyɔ bɛmet, sɔska sa mɛ di lii ɛ.

¹⁶ Beeka bɛɛɛ mena di edɛka menabɛlka djas, ɛtɛp ɛghapɛɛ Zɛɛb ɛ. Bɛɛɛ tak kwyɛl ɛɛɛ ɛ náá, menaka ɛ nɛ ɛgwakel nɛ Klisto. Ghiya yɛ naasee kɔ ɛsu ɛ les. Yɛ kabɛ mapa ɔ, yɛ ɛpesa náá, menabɛlka nɛ Klisto di nyel ngɔt.

¹⁷ Dɔ́a di náá mapa ɛ wat ɛ, yɛ nakoozodi náá, mena nɛ buka, mena moo ɛ nyel ngɔt. Etɛɛ náá, mot nɛ mot ɛ nɛ yɛ mɔn pes tɔ mapa yenek wat.

¹⁸ Nɔ́oka geka bɔn Yisalaɛl. Bot ɛ nadi edɛ bɛtit nazekaa ɛ buwa kɔ mesa ebuwa ɔ, bɛ ɛ tɔ ɛgwakel nɛ Zɛɛb.

¹⁹ Mɛ ààpake náá, bɛtit ɛ nakaa bɛnaghise ebuwa ɛ, nɛ val ɛtɛp'es. Mɛ ààpabaake pe náá, bɛnaghise ɛ varj sonok.

²⁰ Aàbɛ, tin, mɛ kwyɛl ɛ ɛɛɛ náá, buwa ee bot ɛ di ààdum kɔn nɛ Zɛɛb di edjɛ ɛ, bɛ djɛ yɛ ɛ nɛ edim, bɛ ààdjɛ nɛ Zɛɛb. Tin, mɛ ààkwyɛl náá, bi di tɔ ɛgwakel nɛ edim.

²¹ Bi tok nɛ ghwyil ɛdɛ tɔ bɛɛɛ ɛ Ghɛn, da bi ɛ baadɛ tɔ bɛɛɛ edim ɛ. Deenek, bi tok nɛ ghwyil ɛdɛ kɔ mesa ɛ Ghɛn, da baadɛ kɔ mesa edim ɛ.

²² Tin, mena kwyɛl ɛ náá, Ghɛn kpaa lyem nɛ nena? Bi gek ɛ náá, mena ɛ nɛ ghwyil dhaa nyɛ nɛ ghwyil ɛ?

Esa etɛp djas kɔ ɛsu ɛ duma ɛ Ghɛn

²³ Bot dyeebake ɛ náá: «Mena ɛ nɛ ghwyil esa esa djas elyem binaka di ekwyɛl ɛ.» Yɛ ɛ tɛɛtɛ, guka náá, djas ààval sonok. Mena ɛ nɛ ghwyil esa esa djas elyem binaka di ekwyɛl ɛ. Tin, etɛp binek djas ààdjɛ zɛɛga bot ghwyil.

²⁴ Yɛ àànyɔ náá, ghwyikwyee mot zosik ɛ nyel'ɛ met. Yɛ goka ɛ náá, nyɛ di nɛ ghwyikwyee nɛ bɛsɔ bot.

²⁵ Bi ɛ nɛ ghwyil ɛ dɛ yebɔ bɛtit djas di ebomsaa tɔ djando ɛ, sa bi ààtunj mɛnyel esaa pɛ pak yɛ dus ɛ.

²⁶ Etɛɛ náá, ekwyala lɛɛ ɛ náá: «Yɛ ɛ Ghɛn ɛ di kukuma bɔs, nyɛ ɛ kukuma esa djas di kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ.»

²⁷ Mot di náá, nyɛ dinaa ààpadum kɔn nɛ Zɛɛb edjɔo bin náá, bi kɛdɛ ɔɔ. Yɛ ɛ bɛ náá, bi eemyaal ɔɔ, dɛka edee djas ee nyɛ aadjɛ bin ɛ ààtunj mɛnyel esaa pɛ pak edee tak dus ɛ.

²⁸ Tin, mot ɛkalɛɛ bin náá: «Tit'ak dus ɛ ɛ buwa bɛnaghise.» Deenek, sa bi ààdɛ yɛ, kɔ ɛsu ɛ mot lɛɛ deenek ɔ, ɛtɛp bi needi nɛ egwyem tɔ elyem bin.

²⁹ Mɛ ààlii wak dum nɛ esimza e lyem bin, mɛ lii ɛ nɛ esimza e lyem mot'enɔk.

Nɛghu dhiiti mot ɛ nɛ ghwyil ɛke náá: «Étɛp yɛ esimza e lyem mot aasa náá, mɛ kat esa sa mɛ di ekwyɛl esa ɛ?

³⁰ Mɛ bulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ edee mɛ di edɛ ɔɔ, “haa” ɛtɛp yɛ bɛ aakalii nɛ nam ɛbiyoɛpe dum nɛ edee mɛ dɛ ɛ mɛ eeghapɛɛ ɛ Zɛɛb ɛ?»

³¹ Tin, ɛtɛp edee, nɛ mɛnyok mɛ mɛ di edɛɛ ɛ, nɛghu sa djas mɛ di esa ɛ, mɛ sa yɛ ɛtɛp duma ɛ Zɛɛb.

³² Bot ɛ dhaad mbyak eYuda, nɛ bot ɛ mbyak eGhɛɛk, zɛnɔɔ bot ɛ zɛɛga mendjaala Zɛɛb, sa mɛfulu men ààsa náá, bɛ kwyit tɔ mesyem.

³³ Duka mɛfulu mam. Mɛ nɛ sa mɛghaaz etɛɛ náá, bot djas neemyaala nɛ mesa mam djas. Tin, mɛ ààsanj ɛkwyɛɛg ɛ nyel'am met, mɛ sanj ɛ ɛkwyɛɛg ɛ bɛtɛ nɛ bot, ɛtɛp bɛ neebela tsik.

11

¹ Duka mɛfulu mam, dɔ́a mɛ di edu mɛfulu ɛ Klisto ɛ.

Bhet boa nɛ botom di egoka nɛ ɛbɔt tɔ ndjaa mendjaala ɛ

² Mɛ ɛpeso bin mɛsii, etɛɛ náá, bi nɛ tetaala nɛ nam ɛ mɛwala djas. Bi nɛ du mɛtinj mɛ mɛ di edjɛ bin ɛ.

³ Deenek, mɛ kwyɛl ɛ bi gu náá, Klisto ɛ kukuma botom djas, motom ɛ kukuma ɛ myɛl, Zɛɛb ɛ kukuma ɛ Klisto.

⁴ Tɔ Zɛɛga ndjaa mendjaala, ɛ ghɛɲ motom di edjaala nɛghu ɛgoola mɛpka mɛ Zɛɛb ɛ, nyɛ ɛ di nɛ lo ndjɛla ɔɔ, nyɛ ààpalooba nɛ kukuma yɛ Klisto.

⁵ Tin, moma di edjaala nɛghu ɛgoola mɛpka mɛ Zɛɛb ɔɔ, nyɛ di ààdjɛl lo ɔɔ, nyɛ ààpalooba nɛ ngom. Nyɛ ɛ dáa moma di bhoo tsika ɛ.

⁶ Ye ɛ bɛ náá, moma ààpɔdjɛl lo'ɛ ɔɔ, yɛ goka ɛ náá, nyɛ tsik bhoo lo'ɛ. Tin, yɛ bɛ náá, yɛ nɛ sa syen náá moma di nɛ bhoo tsika ɔɔ, nyɛ goka ɛ nɛ ɛdjɛl ɛ lo'ɛ nɛ bhɛɛ.

⁷ Motom ààgoka nɛ ɛdjɛl ɛ lo, etɛɛ náá, nyɛ ɛ mbaɲa-mbaɲa duma Zɛɛb. Tin, moma ɛ di mbaɲa-mbaɲa duma ɛ motom.

⁸ Etɛɛ náá, motom nabɛ ɛ ààkusaa nɛ kyes nyɛl moma, yɛ ɛ moma ɛ nakusaa nɛ kyes nyɛl motom.

⁹ Motom nabɛ ɛ ààkusaa kɔ ɛsu ɛ moma, yɛ ɛ moma ɛ nakusaa kɔ ɛsu ɛ motom.

¹⁰ Dum nɛ tɛp tak, kɔ ɛsu ɛ efofop, moma goka ɛ nɛ ɛdi nɛ lo ndjɛla nɛ bhɛɛ ɛtɛp ɛsa ɛkwosak ɛ Zɛɛb.

¹¹ E di'enek, tɔ tsik'enaka nɛ Ghɛɲ, yɛ tok nɛ motom ɛ di ààbɛ moma, yɛ tok pɛ nɛ moma di ààbɛ nɛ motom.

¹² Etɛɛ náá, dáa moma nakusaa nɛ kyes nyɛl motom ɛ, motom pɛ nadus ɛ tɔ moma. Tin, djas yenek dus ɛ pɛ daa Zɛɛb.

¹³ Siizaka biyɔ bɛmet! Ye ɛ ɛnyɔɛpɛ náá, moma di nɛ lo mbek ààdjɛl bhɛɛ ɛ sok nyɛ di edjaala Zɛɛb ɛ?

¹⁴ Mena beeka dáa bɔs di egoka nɛ ɛkɛ ɔ, yɛ ɛ etɛp ɛ syen náá, motom di nɛ bɛtɛ nɛ bhoo ɛ lo.

¹⁵ E di'enek, ɛnyɔ náá, moma di nɛ bɛtɛ nɛ bhoo. Deenek, bɛtɛ nɛ bhoo nadjɛaa nɛ moma ɛ etɛɛ náá, yɛ needi nɛ nɛ dáa bhɛɛ.

¹⁶ Tin, mot ɛdi nɛ gwyɛs ɛsuu mɛso dum nɛ tɛp'ak ɔɔ, yɛ nyɔ ɛ bi gu náá, yɛ ɛ bɛmɛfulu mena dika nɛ yɛ tɔ ezɛɛga mendjaala mɛ Zɛɛb.

Edeɛ ɛ Ghɛɲ

¹⁷ Ye mɛ aakalii wak nenak'aak, yɛ tok ɛtɛp ɛduwal bin. Etɛɛ náá, ɛ sok bi di ɛsɛɛga ɛ, yɛ dyeebakɛswaala nɛ nen ɛ ɛbiyɔɛpɛ, yɛ ààswaala nɛ nen ɛnyɔɛpɛ.

¹⁸ Sa mɛkɛn bɛ nalɛ ɛ mɛ ɛ, yɛ ɛ náá, ɛ sok bi di ɛsɛɛga ɛtɛp mendjaala ɛ, bi ɛ nɛ zyaala pak'en. Deenek, mɛ dinaa ààpaamyaa yɛ ɛnyɔɛpɛ.

¹⁹ Ye ɛ bɛ náá, zyaala pak'en ɔɔ, yɛ ɛ etɛɛ náá, bɛdhiiti bot pak'en neebela gham ɛ mis mɛ Zɛɛb.

²⁰ Eghɛɲ bi di ɛsɛɛgaa ɛ, yɛ tok ɛtɛp ɛdɛ «edee ɛ Ghɛɲ!» Bi dyeebasɛɛgaa ɛ, ɛtɛp ɛsa ɛtɛp ɛ sis.

²¹ Etɛɛ náá, ɛ sok bi di ekan ɛdɛ ɛ, mot nɛ mot suu ɛ ɛdɛ edee bɛ ɛmet, bɛdhiiti bot elik nɛ za, bɛdhiiti bot tɔ elangi.

²² Bi tok nɛ mendjaa ɛtɛp mot nɛ mot needɛ edee nɛ mɛnyok pɛ ezaag ɛ? Ƴyé! Bi byasal ɛ zɛɛga mendjaala mɛ Zɛɛb ɛ? Nɛghu bi sa ɛ etɛɛ náá, bot ɛ di ààdi nɛ yɛ ɔ neegwak syen ɛ? Bi kwyɛl náá, mɛ ke nɛ nen dáa? Mɛ duwal bin ɛ? Ààbɛ, mɛ tok nɛ ghwyil ɛduwal bin!

²³ Tin, gwakeka mɛlyo mɛ mɛ nagwak nɛ Ghɛɲ ɛtɛp mɛ neegoola bin yɛ ɛ. E pum Ghɛɲ Yezu namɛtaa ɛ, nyɛ naanɔɔ mapa,

²⁴ bhis nyɛ naghaapɛɛ Zɛɛb ɛ, nyɛ eezɛpyak yɛ. Bhii tak nyɛ eezɛkɛ náá: «Yak ɛ nyɛl'am zekaa ɛtɛp'en ɛ. Gheesesaka deenek ɛtɛp bi neetetaala mɛ.»

²⁵ Tyee wat, nyɛ naazɛnɔɔ bɛɛlɛ bhis dek, nyɛy náá: «Bɛɛlɛ yak ɛ ɛbhɛɲ ɛ na bes nɛ Zɛɛb. Ye kwyalel ɛ nɛ ghiya yam nasee kɔ ɛsu ɛ len ɛ. E sok bi aadi ededɛ yɛ ɛ, sesaka deenek ɛtɛp bi neetetaala mɛ*.»

²⁶ Etɛɛ náá, é esok djas bi di edɛ mapa nɛ mɛnyok menek ɛ, bi lyaal ɛ, ɛsyee ɛ Ghɛɲ, deenek kɛkum ɛwala nyɛ aabula ɛ.

²⁷ Ye é étep tak, mot ɛdi edɛ mapa nɛ mɛnyok ɛ Ghɛɲ dek di ààgoka ɔɔ, nyɛ eesyem, etɛɛ náá, nyɛ ààpaduwal nyel nɛ ghiya ɛ Ghɛɲ.

²⁸ Esok nɛ mot nɛ dɛ mapa nɛ mɛnyok, ye goka é, nyɛ pookodjak nɛ tsuɲ djem nɛ byak.

²⁹ Etɛɛ náá, mot ɛdɛ mapa nɛ mɛnyok ààpokosiiza ɛgwakel ɛ lɛ nɛ nyel ɛ Ghɛɲ ɔɔ, nyɛ ɛpesaa ɛpée kɔ lɛ.

³⁰ Ye é kɔ esu ɛ tak ɛ, bɛtɛ nɛ bot tɔ len di nɛ mɛbé, bɛdhiiti di ààbɛ nɛ ghwyil, bɛdhiiti nazegwyɛ.

³¹ Mena é di edjaka nɛ tsuɲ djem nɛ byak ɔɔ, Ghɛɲ aanàpée mena.

³² Tin, Ghɛɲ pée mena nɛ ɛdje mena mɛlyo é, etɛɛ náá, Zɛɛb needi ààwa mena é fɛɲ lɔɔg wat nɛ bot ɛ bɔs'ak.

³³ Deenek, bɔn nyɛɛg bam, é sok mena di esɛɛgaka étep ɛdɛ edee ɛ Ghɛɲ ɛ, bwoodka bɔɔ ɛ nyɛɛg bin.

³⁴ Mot é di nɛ za ɔɔ, nyɛ dɛ pɛ ndjan'ɛ, etɛɛ náá, bi needi ààwa ɛpée e Zɛɛb tɔ esɛɛga ɛlenaka. Ye kabɛ bɛdhiiti mɛkya ɔɔ, mɛ aabɔɔza ye é é sok mɛ aakum penek pɛ yebɔ ɛ.

12

Sisim na Dɛɛ naadjɛ bot mɛkɛɛ

¹ Bɔn nyɛɛg, djhooliika nenak dum nɛ mɛkɛɛ mɛ Sisim na Dɛɛ. Mɛ kwyɛl ɛ náá, bi gu ɛtsɛtɛ dum nɛ mɛkɛɛ menek.

² Bi nɛ gu náá, é ghɛɲ bi nadi bi dinaa ààdum kɔɲ nɛ Zɛɛb ɛ, bi nadi ebet náá, bɛ dul bin bi duwal bɛnaghise esa di ààbɛ nɛ nuub elii ɔ.

³ Dum nɛ tɛp tak ɛ, mɛ di ekwyɛl ɛlɛɛ bin náá, mot é ke náá: «Mɛ eekal Yezu ɔ», ye tok Sisim Zɛɛb lwom nyɛ náá, nyɛ ke deenek. Tin, ye tok nɛ mot di nɛ ghwyil ɛben gwood ke náá: «Yezu é Ghɛɲ!», ye é di ààbɛ náá, Sisim na Dɛɛ di ɛdjɛɛd nyɛ ɔɔ.

⁴ Mɛkɛɛ mɛ Sisim di ɛdje ɛ, ɛbu membi, Sisim é wat.

⁵ Mɛsa mɛ Zɛɛb nɛ bu membi. Mɛsa mɛ mena di esaka ɛ, ye é yii Ghɛɲ ngɔt.

⁶ Ye é nɛ bɛtɛ nɛ membi mɛ esa mɛsa mɛ Zɛɛb. Ye é Zɛɛb yɛnɔk ngɔt é di esa mɛsa menek djas tɔ lenaka.

⁷ Tɔ tsik mot nɛ mot, Sisim ɛpɛlyaal ɛkɛɛ mot nɛ mot nabela, étep ɛkwyee bot djas ɛ.

⁸ Sisim dje bɛdhiiti bot ɛ, ɛkɛɛ elii nɛ etson. Sisim tak wat kadjɛ bak bot ɛ ɛkɛɛ elii nɛ mɛtselal.

⁹ Sisim tak wat ɛpedjɛ bɛdhiiti bot tɛtɛ ɛdum ɛ kɔɲ nɛ Zɛɛb. Ye é kadjɛ bak bot ɛ, ɛkɛɛ e ɛgwom ɛ bot.

¹⁰ Sisim eedjɛ bɛdhiiti bot ɛkɛɛ esa endem mɛbwala, nɛ bak bot nyɛ eedjɛ bɛ ɛkɛɛ ɛgoola sa Zɛɛb di ɛlɛɛ bɛ ɛ. Deenek, nɛ bɛdhiiti bak tak, nyɛ eedjɛ bɛ etson ɛwa mbɛk pak embee sisim nɛ embɛɛ sisim. Tin, ye kabɛ bɛdhiiti ɔ, nyɛ eedjɛ bɛ ɛ ɛkɛɛ elii ɛ tɔ elii ɛ bot djas di ààgwak ɛ. Nyɛ kadjɛ nɛ bak bot ɛ etson ɛgoola elii binek.

¹¹ Ye é Sisim tak wat ɛ di esa mɛsa menek. Nyɛ nɛ dje mot nɛ mot ɛkɛɛ nyɛ di ekwyɛl ɛ.

Nyel mot ɛ nɛ mbula ekyes

¹² Nyel ɛ wat. Ye é nɛ bɛtɛ nɛ ekyes. Tin, ekyes e tak nakoozobu, ekyes binek djas sa é mɛ mɛ wat. Ye é tyee wat nɛ zɛɛga bot ɛ mɛndjaala di ɛlyaal nyel ɛ Klisto.

¹³ Tin, menabelka djas, bot ɛ mbyak eYuda nɛghu bot ɛ mbyak eGhɛlek, kwom mot nɛghu sɛɲɛɛ mot. Ye nabɛ é, mena naaduwa Zɛɛb tɔ Sisim wat. Ye nabɛ é étep mena needika nyel ngɔt. Tin, ye é Sisim tak wat ɛ di tyee mɛdii ee mena di ɛdɛka menabelka djas ɛ.

¹⁴ Tin nyel mot aanàkwaazodi nɛ kyes wat. Nyel mot nɛ bu ekyes.

¹⁵ Kɔ ɛke náá: «Dáa di náá mɛ tok mbɔ ɛ, mam tok kyes nyel ɛ!» Nyɛ aadus náá, nyɛ kyes nyel ɛ étep tak e?

¹⁶ Elɔ ɛkake ye ɛ sok nɔ́á: «Dáa di nɔ́á, mɛ tok dis ɛ, mam tok kyes nyel ɛ!» Nye aadus nɔ́á, nye kyes nyel ɛ ɛtɛp tak e?

¹⁷ Ye ɛ pe di nɔ́á, nyel e mot djas ɛpedi ɛ di ɛ dis nɛ dis ɔɔ, mot aakagwak tin dáa? E di'enek, ye ɛ pe di nɔ́á, nyel djas ɛpedi ɛ ɛ lɔ nɛ ɛ lɔ ɔɔ, ɛ di'enek, mot aakagwak mɛnuub tin dáa?

¹⁸ Nɛ tsɛɛtsɛ, Zɛɛb naasa nyel mot di ekyes nɛ ekyes, kyes nɛ kyes nɛ mɛsa mɛ, dáa Zɛɛb nye ɛmet nadi ekwyɛl ɛ.

¹⁹ Deenek, ye ɛpedi ɛ di nɔ́á, nyel mot nazosael ɛ nɛ kyes wat ɔɔ, pe nyel mot tok.

²⁰ Deenek, nyel mot nɛ bu ekyes, ɛ di'enek, nyel ɛ wat.

²¹ Dis tok nɛ ghwyil ɛke nɛ mbɔ nɔ́á: «Mɛ tok nɛ gwyɛs nɛ nɔ!» Deenek, lo tok nɛ ghwyil ɛke nɛ mɛko nɔ́á: «Mɛ tok nɛ gwyɛs nɛ nɔ!»

²² Bɛdhiiti ekyes e nyel ee bot di ebee nɔ́á ye àaaval sonok ɔ, ye ɛ nɛ bɛtɛ nɛ mɛsa.

²³ Ekyes e nyel ee bot di ebee nɔ́á, ye ɛ àadyeebaval sonok ɛ, ye ɛ ee bot di ebaakwyɛɛg dhaa nyel ɛ. Tin, ekyes nyel ee bot dyeebabee nɔ́á, ye ààgoka nɔ́á yii nyen ɛ mis mɛ bot ɛ, ye ɛ ye ɛ bot di ekwyɛɛg ɛbuɛpe ɛ.

²⁴ Tin, ekyes e nyel ee bot dyeebabee nɔ́á, ɛnyɔ nɛ ɛbee ɛ, ye ɛ àakwyɛɛgaa ɛbuɛpe. Deenek, ɛ gheɲ Zɛɛb nasa nyel mot ɛ, nye naadyeebadjɛ duu nɛ ekyes e nyel ee bot di àadyeebaval sonok ɛ.

²⁵ Bela nɔ́á, mbɛk tok tɔ nyel mot. Deenek, ekyes djas ɛpekwyɛel pak'ɔɔ.

²⁶ Ye ɛ di nɔ́á kyes nyel mot wat ɛpekpaa e ɔɔ, ekyes nyel djas nɛ gwak mɛkpaa menek. Tin, kyes nyel wat ɛdjɛaa duu ɔɔ, ekyes nyel djas nɛ di tɔ mɛmyaala.

²⁷ Bela nɔ́á, bi ɛ nyel ɛ Klisto. Mot nɛ mot pak'en ɛ kyes wat e nyel tak.

²⁸ Eɛp tak ɛ di nɔ́á, tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala, Zɛɛb nakan ɛdil sok ɛ bot ɛ lwoma, bhii tak bɛngoolɛl-mɛkpa Zɛɛb, zɛnɔɔ bɛlyoel. Bhis binɔk, nye naabaadil bot di esa endem mɛbwala ɔ, nɛ bot ɛ di nɛ ghwyil ɛtsik bot ɛ mɛbɛ ɔ. Bhii tak, nye naabaazɛdil bot ɛ di nɛ ɛkɛɛ ekwyɛe nɛghu ɛdjɛɛd bɔɔ bɛsɔ bɔ ɔ, nɛghu elii ɛ tɔ elii bot djas ààgwak ɛ.

²⁹ Bot djas tok bot ɛ lwoma, nɛghu bɛngoolɛl-mɛkpa Zɛɛb, zɛnɔɔ bɛlyoel. Bela nɔ́á, bot djas tok nɛ ɛkɛɛ esesa endem mɛbwala,

³⁰ nɛghu bot ɛ di ɛtsik bot ɛ mɛbɛ ɔ. Bot ɛ di elii tɔ elii bot djas di ààgwak ɔ, nɛghu bot ɛ di egoala elii binek.

³¹ Deenek, saaka nɔ́á, Sisim na Dɛɛ djɛ bin ɛkɛɛ di eval dhaa tye ɛ.

Deenek, mɛ ɛplyaal bin nenak ze di edhaa mɛze menek djas ɛ.

13

Kwyɛl goka ɛ nɛ ɛdi ɛ kɔ esonok djas

¹ Dyeepokonɔɔka geka nɔ́á, mɛ ɛpɛlii lii ɛ bot ɛ bɔs nɛghu yii efofop, ye bɛ nɔ́á kwyɛl tok tɔ lam ɔ. Tin, mɛ di àadi mot kwyɛl ɔ, mɛ ɛ dhatyee ghom nɛghu boo ɛdjhanjal e gwooz ee bot di nyuu ɛtɛp esa ɛtɛp ɛ.

² Mɛ nɛ ghwyil ɛgoola mɛkpa nadjɛaa mɛ pɛ daa Zɛɛb, mɛ nɛ ghwyil ɛdi nɔ́á, mɛ nɛ bu ɛgu, mɛ nɛ ghwyil ɛpiibal ɛtɛp e Zɛɛb djas di tɔ sɔ ɛ, nɛghu ɛdi nɛ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb di nɔ́á, mɛ nɛ ghwyil ɛdis ɛtsok di ye nadi ɔ. Ye ɛ tsɛɛtsɛ nɔ́á, mɛ ɛ nɛ ghwyil esa ɛtɛp binek djas! Tin, mɛ di àadi nɛ kwyɛl nɛ bot ɔ, ɛtɛp binek djas ɛ e toto.

³ Deenek, mɛ nɛ ghwyil ɛnɔɔ ekuma bam djas djɛ nɛ bɛdjɛl ɛ bot, nɛghu ɛnɔɔ nyel'am ka ye buwa ɛtɛp needikaa. Tin, mɛ di àabɛ nɛ kwyɛl nɛ bɔɔ bɛsɔ bam tɔ lyem ɔ, ɛtɛp binek djas ɛ e toto.

⁴ Bela nɔ́á, mot di nɛ kwyɛl ɔ, nɛ ɛmaad, nye nɛ bu esa ɛnɛm esa, nye nɛ kwyɛl bot. Nye tok mot mbee lyem, nye tok mot ɛbet nɛghu mot ɛghɛa nyel.

⁵ Mot di ekwyɛl bot ɔ, àasa ɛtɛp e syen, nye àasa ekaa, nye nɛ kwyɛl bot dhaa tye, nye àabaal bot ɛbuk tɔ lyem.

⁶ Mot di nɛ kwyɛl ɔ, nye àamyaala nɛ embee ɛtɛp. Tin, nye dyeebamyaal ɛ nɛ ɛtsɛtsɛ.

⁷ Deenek, mot di ekwyl bot ɔ, nɛ pel etɛp djas. Nyɛ ààbee bot é mis toto, nyɛ nɛ ɛbwaalel nɛ etɛp djas, nyɛ nɛ maad ɛ lyem sok bhwoob etɛp djas.

⁸ E di'enek, kwyl ɛ kɔm-kɔm. Tin, mɛkpa di egoolaa bot dum nɛ Zɛɛb ɛ, aanàbaagoola dhiiti dwoo. Ɛkɛɛ nadjɛa bot étɛp elii tɔ membyak mɛsis ɛ, aanàbaadi nɛghu ɛgu mɛ bot ɛ bɔs aasi.

⁹ Deenek, bis goola mɛkpa mɛ Zɛɛb ɛ ba bim ɛ, etɛɛ náá, ba mɔn ɛgu ɛ les é pes.

¹⁰ Tin, dwoo yɛ aadi náá, tɛtɛ ɛgu aazyɛ é, ba mɔn ɛgu ɛ les ɛ waadiib.

¹¹ E sok mɛ nadi mɔn dhyeeb ɛ, mɛ nadi elii nɛghu ɛsimza dáa mɔn dhyeeb. Mɛ nadi é nɛ etson ɛ bɔn dhyeeb. Tin, é sok mɛ nakum boo-mot ɛ, mɛ naakat esa etɛp djas nadi yii bɔn dhyeeb ɛ.

¹² Nenak, mena beeka Zɛɛb ɛ dáa tɔ ɛnyen ɛ di àànyɔ ɛnyen ɛ, tin ɛwala di ezyɛ yenek, mena aabeeka nyɛ popoopwon. Nenak, mɛ àagu Zɛɛb ɛnyɔɛpe. Tin, é ɛwala di ezyɛ yenek, mɛ waagu Zɛɛb ɛnyɔɛpe dáa nyɛy nyɛ ɛmet di ɛgu mɛ ɛ.

¹³ E di'enek, esa elɛl bak moo é tɔ lam: ɛdum ɛ kɔn nɛ Zɛɛb, nɛ ɛbwaalel, zɛnɔɔ kwyl. Tin, tɔ esa bak bɛlɛl, kwyl eedhaa tyɛ.

14

Sisim na Dɛɛ djɛ mɛkɛɛ étɛp bot neekwyeel pak'ɔɔ

¹ Pokosaaka sok kwyl, da bi ɛbaasaa mɛkɛɛ mɛ Sisim, dan-dan é yii egoola bhaadal di edus daa Zɛɛb.

² Mot di elii tɔ dhaad mbyak ee bot di ààgwak ɔ, nyɛ ààlii nɛ bot ɛ bɔs, tin, nyɛ lii é nɛ Zɛɛb. Etɛɛ náá, yɛ tok nɛ dhiiti mot di ɛmet sa nyɛ di elii ɛ. Tin, nɛ ghwyil Sisim na Dɛɛ, nyɛ wyisal é etɛp di tɔ ɛsɔ ɛ Zɛɛb ɛ.

³ Mot di egoola mɛkpa mɛ di edus pɛ daa Zɛɛb nɛ bɔn nyɛɛg ɔ, ààsa deenek. Etɛɛ náá, etɛp nyɛ di elii ɛ, yɛ gwyák ɛ bɔn nyɛɛg. Nyɛ lii é étɛp nyɛ neesa náá, ɛdum ɛ kɔn ɛ bɔn nyɛɛg nɛ Zɛɛb pyet. Etɛp ɛdjɛ bɛ mɛghaaz nɛ ɛdjɛ bɛ mɛlyo.

⁴ Mot di elii tɔ dhaad mbyak ee bot di ààgwak ɔ, nyɛ djɛ mɛghaaz nɛ nyɛl ɛmet. Tin, mot di egoola mɛkpa di edus pɛ daa Zɛɛb ɔ, nyɛ djɛ mɛghaaz ɛ nɛ bot zɛɛga ndjaa mendjaala djas.

⁵ Mɛ nɛ kwyl náá, biyɔ djas lii tɔ dhaad mbyak ee bot di ààgwak ɛ. Sa mɛ baadi kwyl ɛbuɛpe ɛ náá, bi goola mɛkpa mɛ di edus pɛ daa Zɛɛb ɛ. E di'enek, mot di egoola mɛkpa mɛ di edus pɛ daa Zɛɛb nɛ boo metan dhaa mot di elii tɔ dhaad mbyak ee bot di ààgwak ɛ. Yɛ é di náá, dhiiti mot tɔ zɛɛga tak é nɛ ghwyil egoola yɛ ɔ, yɛ é ɛnyɔɛpe, etɛɛ náá, bot djas ɛ waagwak. Tin, ɛdum ɛ kɔn ɛ bot ɛ zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ waatɔ sok.

⁶ Bɔn nyɛɛg, mɛ pookodji bin náá: é ghɛn mɛ aazyɛ pɛ yɛbɔ ɛ, mɛ kalii nɛ nen tɔ dhaad mbyak ee bot di ààgwak ɔ, mɛ kakwyee bin tin nɛ yé? Aàbɛ nɛ dhiiti sonok. Yɛ goka deenek ɛ, yɛ di náá, mɛ tel bin sa nadi syela ɛ, mɛ goola bin ɛ bhaadal Zɛɛb dhis ɛ. Mɛ djɛ bin ɛgu nɛghu ɛdjɛ bin ɛ mɛlyo.

⁷ Djhoopokonɔka geka nɛ esa di ɛbwomaa étɛp ɛbɔl mɛbyon nɛ yɛ é, dáa sandjo nɛ tɔn. Yɛ é bɛ náá, esa bɛ di ɛbwom ɛ, bwoma tak ààwyis sɛn tɔ mɛlɔ ɔ, bot ɛ àagu mbɛk pak esa di ɛbwomaa ɛ.

⁸ Yɛ é tyee nɛ mot di ɛlɔɔ boo tɔn esodja, yɛ di ààlɔɛl ɛnyɔɛpe ɔ, yɛ tok nɛ mot ààwyl étɛp ɛkelumla dɛɛb.

⁹ Yɛ é djala nɛ biyɔ bɛmet. Yɛ é bɛ náá, bhaadal bi di egoola ɛ, bi goola yɛ é tɔ elii ee bot di ààgwak ɔ. Tin, bot ɛ aamet sa bi di elli é dáa? Bi lii é e toto!

¹⁰ Deenek, kɔ ɛko ɛ bɔs yɛ é nɛ bɛtɛ nɛ elii, yɛ tok nɛ lii wat tɔ elii binek di náá yɛ é àaval dhiiti sonok.

¹¹ E di'enek, mot di elii nɛ nam tɔ lii mɛ di ààgwak ɔ, nyɛ é ndjon pɛ daa lam, mam pɛ é ndjon pɛ daa lɛ.

¹² Dáa di náá, bi nɛ dyeebawa lyem tɔ mɛkɛɛ mɛ Sisim ɛ, saaka náá, bi di bot e kum. Ekum e tak di yii di esa náá, ɛdum ɛ kon ɛ bot zɛɛga ndjaa mendjaala Zɛɛb tɔ sok ɔ.

¹³ Dum nɛ ɛtɛp binek, mot di elii tɔ elii bot di ààgwak ɔ, nyɛ goka é nɛ ɛwaab nɛ Zɛɛb ɛ náá, nyɛ djɛ nyɛ ɛkɛɛ yii ɛgoola esa nyɛ di elii ɛ, ɛtɛp bot neemet sa nyɛ di elii ɛ.

¹⁴ Etɛɛ náá, mɛ di edjaala tɔ elii binek ɔ, sisim yam é tɔ mendjaala. Tin, metselal mam kadi é ààgu sa mɛ di elii ɛ.

¹⁵ Mɛ aakasa tin dáa? Mɛ aadjaala Zɛɛb nɛ sisim yam. Tin, da mɛ baadjaala nyɛ dɔɔ nɛ metselal mam. Deenek, mɛ aadjeeb nyɛ djeeb duu ɛ nɛ sisim. Tin, da mɛ baadjeeb nyɛ djeeb duu ɛ nɛ metselal mam.

¹⁶ Ye é bɛ náá, wɔ zobulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb ɛ tɔ sisim ɔɔ. «Haa» mot di egwak wɔ tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala aakake «Amɛn», nɛ mendjaala mɛ wɔ bulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb ɛ dáa? Nyɛy mot di náá, nyɛ ààpagwak dhiiti sonok tɔ sa wɔ lii ɛ.

¹⁷ Ye nakoozodi náá, mendjaala mɔ yii ɛbulal ɛ bhɔɔ nɛ Zɛɛb ye nakoozonyɔ dáa, ye é ààsa náá, bɛdhiiti bot pyet tɔ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb.

¹⁸ Mɛ ɛpebulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb ɛtɛɛ náá, mɛ ɛpelii tɔ elii bot di ààgwak ɛ, dhaa biyɔ djas.

¹⁹ Tin, é mis mɛ bot ɛ zɛɛga ndjaa mendjaala e kwan. Ye goka é, mɛ lyo bɛ nɛ mɛkpa mɛ lii bɛ di gwak ɛ. Tin, mɛ kolóo-lóoak mɛkpa mɛtɛn, ye é eedhaa yii di náá, mɛ lóo ɛ mɛkpa bɛdhet-bɛdhet tɔ lii di náá ee bot di ààgwak ɛ.

²⁰ Bɔn nyɛɛg, katka ɛdi nɛ esimza e bɔn dhyeeb. Dika dhatyee bɔn dhyeeb bot ɛ di ààgu sonok ɔ, sok bhwoob embee ɛtɛp. Ye kabɛ pɛ kyee ɛtiibal ɔ, dika eboo e bot.

²¹ Gwakeka sa ekwyla di ɛlɛɛ:

«Ye é tɔ elii e sis,
nɛ tɔ enuub e bot ɛ membyak mɛsis ɛ,
mɛ aalii nɛ bot ɛ mbyak'ak,
ye nakoozodi deenek, bɛ aanàkwaagwak ɛ mɛ.»
Ghɛɲ ke ɛ deenek.

²² Deenek, ɛkɛɛ elii ɛ tɔ elii ɛ bot di ààgwak ɛ, ye é ndem ɛtɛp bot ɛ di ààdum kon nɛ Zɛɛb ɔ, ààkabɛ ɛtɛp bot ɛ di dum kon nɛ Zɛɛb ɔ. Ghuna, ɛkɛɛ ɛgoola mɛkpa mɛ Zɛɛb ɛ ndem, ɛtɛp bot ɛ di ɛdum kon nɛ Zɛɛb ɔ, ààkabɛ ɛtɛp bot ɛ di ààdum kon nɛ Zɛɛb ɔ.

²³ Djhoopokogekeka náá, bot ɛ zɛɛga ndjaa mendjaala djas lii tɔ elii bot di ààgwak ɛ. Bhii tak, bot ɛ di egwak-gwakak ɔ, nɛghu bot ɛ di ààdum kon nɛ Zɛɛb ɔ, zɛni tinaak ɔɔ. E di'enek, bɛ aanàkwaake náá, bot binɔk djas ɛpelyet e?

²⁴ Ye é bɛ náá, bot djas tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala ɛpegoola mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔɔ. Dhiiti mot dhaa yɛ ɔ, nɛghu mot ɛ di ààdum kon nɛ Zɛɛb ɛni tinaak ɔɔ, nyɛ waagwak ɛtɛp binek djas. Bhii tak, nyɛ waagu náá, nyɛ mot mesyem kɔ ɛsu ɛ ɛtɛp nyɛ gwak ɛ. Tin, ye waasa tɔ bum lyem'ɛ tyee na zake.

²⁵ Deenek, esimza bɛ nadi syela ɛ waawysis tɔ gwyɛ. Tin, nyɛ aapyak mɛbɔɲ mɛ bhwoob si eduwal Zɛɛb, eke náá: «Ye é tɛɛtɛ náá, Zɛɛb é pak'en!»

Dáa zɛɛga mendjaala di egoka nɛ ɛdi ɛ

²⁶ Bɔn nyɛɛg, bot goka é nɛ ɛswola nɛ yɛ dáa? E sok bi di ɛɛɛga ɛtɛp mendjaala ɛ, mot ngɔt tɔ lin ɛ nɛ ghwyil ɛtii mɛdjeeb di ɛdjɛ mɛghaaz ɛ, dhiiti mot ɛ nɛ ghwyil ɛdjɛ mɛlyo, dhiiti mot ɛ nɛ ghwyil ɛlɛɛ sa Zɛɛb natel nyɛ é, dhiiti mot ɛ nɛ ghwyil elii tɔ elii bot di ààgwak ɛ, da dhiiti mot ɛ ɛgoola mɛkpa mɛ tak, ɛtɛp binek djas ɛ ɛtɛp esa náá, zɛɛga ndjaa mendjaala neetɔ sok.

²⁷ Ye é bɛ náá, bɛdhiiti bot ɛpelii tɔ elii bot ɛ di ààgwak ɔɔ, ye nyɔ ɛ náá, ye zoodi bot ɛ ɛbá nɛghu bɛlɛl ɛ di elii, mot nɛ mot nɛ yɛ ɛwala ee nyɛ di elii ɛ, da mot ngɔt ɛdi mot ɛtɛp ɛgoola sa bɛ di elii ɛ.

²⁸ Ye é di ààdi nɛ mot di ɛgoola sa bɛ di elii ɛ. Beta náá, mot goka é kat elii ɛlyelɛpɛ tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala. Tin, nyɛ goka nɛ ɛtɔɔla ɛ tɔ lyem, nɛ ɛtɔɔla ɛ nɛ Zɛɛb.

²⁹ Ye é bɛ náá, bot ɛ ɛbá nɛghu bɛlɛl ɛpegoola mɛkpa ɛ Zɛɛb. Beta náá, bɛdhiiti bot ɛ ɛgwak ɛnyɔɛpe sa bɛ di elii ɛ, ɛtɛp ɛgu náá ye é tɛɛtɛ nɛghu ye é ɛtsal.

³⁰ Ye é bɛ náá, Zɛɛb eelyaal dhiiti mot tɔ sama bot ɛ di ɛgwak ɔ, dhiiti sa di tɔ sɔ ɛ. Ye goka é náá, mot nadi egoola mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔ, kat elii.

³¹ Biyɔ djas ɛ nɛ ghwyil ɛ egoola mɛkpa ɛ Zɛɛb, mot nɛ mot nɛ ye ɛwala, ɛtɛ náá, bot djas neebela mɛlyo nɛ ɛdjɛaa mɛghaaz.

³² Bot ɛ di nɛ ɛkɛɛ egoola mɛkpa mɛ Zɛɛb ɔ, goka é nɛ ɛdjɛɛd ɛkɛɛ Sisim Zɛɛb zedje nyɛ é ɛnyɔɛpe.

³³ ɛtɛ náá, Zɛɛb tok mot ɛ ɛzɛm, nyɛ Zɛɛb e egwyem.

Dáa di esael tɔ ɛzɛga ndjaa mɛndjaala djas mɛ bot ɛ Zɛɛb ɛ,

³⁴ ye goka é náá, boa ɛdi gwyem tɔ ɛzɛga mɛndjaa mɛndjaala, ye é ààpɛdjɛaa bɛ ze náá, bɛ lii. Ye é dáa ɛtsi e Zɛɛb di ɛlɛɛ, bɛ goka é nɛ ɛlooba nɛ bot ɛ di ɛdjɛɛd zɛɛga mɛndjaala.

³⁵ Ye é bɛ náá, bɛ ɛpekwyɛl ɛsaa ɛgu dhiiti sonok ɔ. Bɛ goka nɛ ɛkɛdji é, nɛ botom bɔɔ pɛ mɛndjaa. Ye tok ɛnyɔɛpe náá, moma dji mɛkya tɔ zɛɛga ndjaa mɛndjaala.

³⁶ Bi gek é náá, biyɔ nɛ biyɔ é di ɛsuk mɛkpa mɛ Zɛɛb e? Nɛghu bi gek é náá, ye é biyɔ nɛ biyɔ ɛ nagwak mɛkpa mɛnek e?

³⁷ Mot é gek náá, nyɛ é ngooel-mɛkpa ɛ Zɛɛb ɔ, nɛghu náá, nyɛ é nɛ ɛkɛɛ Sisim na Dɛɛ ɔ. Nyɛ waagu náá, sa mɛ kwyal bin ɛ, ye é mɛtiŋ ɛ Ghɛŋ.

³⁸ Tin, nyɛ di ààgu ye ɔ, ye kwyl ɛlɛɛ Zɛɛb ààgu nyɛ.

³⁹ Bɔn nyɛɛg bam, dan-dan saaka náá, bi goola mɛkpa mɛ Zɛɛb. Tin, sa bi ààlu náá, bot nàlii tɔ elii bot di ààgwak ɛ.

⁴⁰ Tin, ɛtɛp djas goka é nɛ esael ɛnyɔɛpe, ààbɛ tɔ ɛzɛm.

15

Egom ɛ Klisto pak bɛmyon

¹ Bɔn nyɛɛg, nenak mɛ ɛpekwyɛl ɛtaala bin Mbɛɛ Bhaadal mɛ nagoola bin ɛ, Mbɛɛ Bhaadal bi nagwak ɛ, yii bi zewa lyem é tak ɛ.

² Ye é dum nɛ Mbɛɛ Bhaadal tak ɛ bi nabela tsik. Ye goka é bi baal ye dáa mɛ nagoola bin ye é. Ye é di àadi deenɛk ɔ, ye é waalyaal náá, ɛdum ɛ koŋ ɛ len nɛ Zɛɛb ɛ yii toto.

³ Mɛ nakan egoola bin ɛ mɛlyo mɛ mam mɛ ɛmet nagwak ɛ. Mɛlyo mɛ tak é náá, Klisto nagwyɛ é ɛtɛp mesyem mena, dáa ɛkwyla Zɛɛb di ɛlɛɛ ɛ.

⁴ Nyɛ naadelaa tɔ ɛvit, da gom bhis mɛlu mɛlɛl dáa ɛkwyla Zɛɛb ɛlɛɛ ɛ.

⁵ Wɔ gwak, nyɛ zɛtɛl Pyɛɛd nyel, dɔɔ nɛ bɛdhiiti bɛdjekɛl nadi ɛdjóaa «bɛkam nɛ bɛbá».

⁶ Bhii tak, nyɛ naazɛtɛl nyel é ɛwala wat nɛ bɛdjekɛl bɛ bɛdhet-ɛtɛn (500). Bɛdhiiti bot pak'ɔɔ é nazegwyɛ, bɛtɛ nɛ bot pak'ɔɔ dinaa nɛ tsik.

⁷ Bhii tak, nyɛ naazɛtɛl nyel nɛ Zak, zɛnɔɔ bot ɛ lwoma bɛ djas.

⁸ Bhis nyɛ natel bɔɔ djas nyel ɛ, nyɛ naazɛtɛl mam nyel, mam mot di dáa mɔn mot nabyel nyɛ dinaa ààwozal tɔ mɔ ɔ.

⁹ Mɛ tok van mot tɔ sama bot ɛ lwoma. Nɛ tɛɛtɛ, ye ààgoka náá, mɛ djóaa «mot lwoma». ɛtɛ náá, mɛ é naatiig bot ɛ zɛɛga ndjaa mɛndjaala Zɛɛb.

¹⁰ Tin, kɔ ɛsu ɛ ɛnɛm nɛ ɛmbɛɛ e Zɛɛb é mɛ moo mos mot mɛ di'ak. ɛnɛm nɛ ɛmbɛɛ Zɛɛb nadje mɛ ɛ nabe é ààbɛ yii toto. Mɛ naasa bɛ mɛsa mɛ na lyel-lyel dhaa bɛdhiiti bot ɛ lwoma djas. Nɛ tɛɛtɛ ye nabe é ààbɛ mam, ye é ɛnɛm nɛ ɛmbɛɛ Zɛɛb ɛ nadi esa mɛsa tɔ lam.

¹¹ Ye nakoozodi náá, ye é mam ɛ di elyo nɛghu bɛdhiiti bot ɛ lwoma é di elyo, ye é Mbɛɛ Bhaadal bis di egoola. Ye é kɔ ɛsu ɛ tak ɛ bi di ɛdum koŋ nɛ Zɛɛb.

Zɛɛb waagomal myon

¹² Mena goolaka bot Mbɛɛ Bhaadal é náá, Klisto naazegom pak myon. Tin, tɔ sama yen, ye é nɛ bɛdhiiti bot pak'en kabaadi eke náá, «Bot ɛ zegwyɛ ɔ, bɛ tok nɛ ghwyil ɛgom.»

¹³ Ye é bɛ náá, bot ɛ zegwyɛ ɔ aanàbaagom ɔɔ, ye kwyɛl ɛlɛɛ é náá, dɔɔ nɛ Klisto pe nabe é àagom pak myon.

¹⁴ Deenek, ye é bɛ náá, Klisto nabe é àagom pak myon ɔɔ. E di'enek, mɛlyo mɛ mena di elyoka ɛ, ye é e toto! Tin, mena tokeka nɛ sa mena di edum kon kɔ ɛsu ɛ tak ɛ.

¹⁵ E di'enek, menaka é bot ɛ di ɛlɛɛ elɛn ɛtsal dum nɛ sa Zɛɛb nasa ɛ. Etɛɛ náá, ye nabe é, mena naabaɲa bot náá, Zɛɛb naagomal Klisto bhis ɛsyee. Ye é bɛ náá, mena lyoka etɛp ɛtsal ɔɔ, bot ɛ nazegwyɛ ɔ aanàkwaagom.

¹⁶ Ye é bɛ náá, bot ɛ nazegwyɛ ɔ aanàkwaagom ɔɔ, é di'enek, Klisto pe nabe é àagom pak myon.

¹⁷ Deenek, ye bɛ náá, Klisto nabe é àagom pak myon ɔɔ, edum ɛ kon ɛ len nɛ Zɛɛb é toto. Tin, bi dinaa é «tɔp» tɔ mesyem.

¹⁸ Ye é bɛ náá ye deenek ɔɔ, guka náá, bot ɛ zegwyɛ tɔ ɛgwakel nɛ Klisto ɔ, bɛ eezewo ze.

¹⁹ Ye é bɛ náá, ɛbwaalel ɛ lena nɛ Klisto zosik é nɛ tsik bot di nɛ ye kɔ ɛko ɛ bɔs ɔɔ. Menaka é bot ɛ mezuk dhaa bot djas.

²⁰ Tin, nɛ tɛɛtɛ Klisto naagom pak myon, ye lyaal náá, nyɛ é di tom pyeeb.

²¹ Dáa ye di náá, ɛsyee nazyɛ kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ nɛ mot ngɔt ɛ, ye é tyee wat, ɛgom ɛ pak myon zyɛ é nɛ mot ngɔt.

²² Dáa ye di náá, bot djas ɛpegwyɛ etɛɛ náá, bɛ é bɛdha ɛ Adam ɛ, ye é tyee wat, bot djas waagom tɔ ɛsyee etɛɛ náá, bɛ é tɔ ɛgwakel nɛ Klisto.

²³ Tin, mot nɛ mot é nɛ ye ɛlu. Klisto ɛ mot mɛkɛn nagom tɔ ɛsyee, dáa esa nabɛaa tɔ pyeeb ɛ. Eghɛɲ nyɛ aabula ɛ, bot djas nadi tɔ ɛgwakel nɛ nɛ ɔ, waagom tɔ ɛsyee.

²⁴ Bhii tak, ye aadi é mɛsik mɛ bhwak. Deenek, Klisto aagó ekukuma djas, bɛ mɛbwala djas, nɛ embee esisim djas, da bulal ɛyon nɛ Zɛɛb Sɛɛg.

²⁵ Etɛɛ náá, ye nyɔ é Klisto di boo mɛkoozi, kɛkum ɛwala Zɛɛb aawa bot ɛ mɛbhuka mɛ djas si mɛko mɛ ɛ.

²⁶ Tin, ye é ɛsyee é di mot mɛbhuka e mɛsik aagóaa ɔ.

²⁷ Tin, ekwyala lɛɛ é náá: «Zɛɛb naawa etɛp djas si mɛko mɛ Klisto.» Deenek, ye ɛpenyen popoopwon náá, tɔ ekwyala bak, eghɛɲ Zɛɛb di eke «djas» ɛ, ye tok dɔɔ nɛ nyɛy Zɛɛb tɔ tak. Nyɛy mot nadjɛ Klisto ghwyil ɛkɔk kɔ esonok djas ɔ.

²⁸ E sok esonok djas aadi si ekukuma ɛ Klisto ɛ, é di'enek nyɛ ɛmet, mɔn aadi é si ekukuma ɛ Zɛɛb Sɛɛg, mot nadjɛ nyɛ ghwyil ɛkɔk kɔ esonok djas ɔ. Deenek, Zɛɛb aakadi Mɛkoozi é kɔk kɔ esonok djas.

²⁹ Baataalaka nɛ bot nazeduwa Zɛɛb é di bot ɛ zegwyɛ ɔ. Ye é bɛ náá, ye é tɛɛtɛ náá, bot ɛ nazegwyɛ ɔ aanàkwaagom ɔɔ, «haa» étɛp yé bɛ di eduwa Zɛɛb é di bɔɔ ɔ?

³⁰ Etɛp yé bisɔ bɛmet bot ɛ lwoma di eka mɛnyel mes mɛlu djas é ɛsyee?

³¹ Bɔn nyɛɛg, mɛlu djas ɛsyee é e bhaaz'am. Mɛ lɛɛ é tɛɛtɛ náá, mɛ ɛpemyaala nɛ nen kɔ ɛsu ɛgwakel ɛ len nɛ Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto.

³² Eghɛɲ mɛ nadi pɛ tɔ ghaada Efɛɛz ɛ, ye nabe é ɛkɛ mɛ naaduu tuub ɛ nɛ betit ɛ mɛnyan. Mɛ é pe di é duu nɛ nɔɔ ɛ tɔ ɛkwosak epuud ɔ, «haa» mɛ nabela yé bhii tak? Ye é bɛ náá, bot nazegwyɛ ɔ aagom ɔɔ, djhoosaka dáa bot ɛ bɔs djas di eke ɛ. Bɛ dyeebake é náá: «Djhoodɛka edee nɛ mɛnyok, djɛmɛn mena waagwyɛka!»

³³ Nàkɔɔka mɛnyel min, etɛɛ náá ye é tɛɛtɛ sa bot di ɛlɛɛ: «Bɛmbɛe bɔn bɛsɔ aapul mɛfulu men.»

³⁴ Dika djem, bulalka mbɛɛ mɛfulu men. Tin, katka ɛsa ɛ mesyem, etɛɛ náá, bɛdhiiti bot pak'en ààgu Zɛɛb, ye ààsa bin syen ɛ?

Mɛnyel mɛ bot é zegom pak myon ɔ

³⁵ Nēghu dhiiti mot ε waadji náá, «Bot ε aagom pak myon dāa? Tin, mēnyel mōō é aakadi dāa?»

³⁶ Mot di edji deenek ɔ ààtselal. Bum le ee mot di ebe ε, tok nē ghwyil ekwyil. Ye é be náá, bum tak dinaa ààpabɔ tɔ bɔs ɔ.

³⁷ Eghen mot di ebe bhek ε, é sok di náá, bhek moo kan ε kwyil ε. E di'enek, ye é aanākabaadi tyee wat nē bhek nabεaa ε. Ye nakoozodi mbi mēbhek nēghu bhum le djas.

³⁸ Tin, Zεεb εpedje nē bhek yenek kɔkɔ ezel nye di ekwyel ε. Deenek, bum le tak aabaazodi é dāa bum le nabεaa ε.

³⁹ Esa djas di nē tsik ε tok nē mbi nyel wat. Nyel mot tok tyee wat nē nyel tit; epuud mot tok tyee wat nē yii enen nēghu yii ε besu.

⁴⁰ Ye é nē edjema di pε tɔ gwoo nē edjema di pε kɔ bɔs ε, edjema di pε tɔ gwoo ɔ, nē kas dhaa edjema di pε kɔ bɔs ε.

⁴¹ Gwyes é nē ye mekas, ngɔn é nē ye, ekwyikwyen ε nē yɔbɔ mekas. Tin, pak ekwyikwyen, mot nē mot é nē ye mekas.

⁴² Ye é aadi é deenek é ghen bot zegwyε ɔ aagom ε. Eghen muu di edelaa ε, ye é dāa bhek be di ebeaa ε, ye nē bɔ. Eghen ye di egom ε, ye aanākabaagwyε.

⁴³ Ye é delaa ɔ, ye tokape dhiiti van sonok. Ye é kagom ɔ, ye moo é nē ghwyil nē duma.

⁴⁴ Eghen ye di edelaa ε, ye é nyel epuud é di edelaa. Nyel epuud delaa ε tyee wat dāa be di ebe bhek ε. Eghen nyel epuud di egom ε, ye aadi é nyel Sisim. Tin, ye é aakadi é ye moo nyel epuud nē nyel Sisim.

⁴⁵ Deenek, ekwyala lee é náá: «Adam mot nakusaa e meken ɔ nabe é mot nē tsik.» Tin, Adam mesik é Sisim di edje tsik ε.

⁴⁶ Ye tok nyel Sisim di ezyε sok. Ye é nyel epuud é di ezyε sok. Bhii tak, nyel Sisim kazyε.

⁴⁷ Mot meken nakusaa é nē bɔs, mot bɔɔba nadus é pε tɔ gwoo.

⁴⁸ Bot é di kɔ eko ε bɔs ε, be tyee wat nē mot nakusaa nē bɔs ɔ. Bela náá, bot ε di pε tɔ gwoo ɔ, be é tyee wat nē mot nadus pε tɔ gwoo ɔ.

⁴⁹ Tin, ye é tyee wat nē menabelka bot é di embanja-mbanja mot nakusaa nē bɔs ɔ. Deenek, ye é tyee wat mena aadika ε embanja-mbanja mot nadus pε tɔ gwoo ɔ.

⁵⁰ Bɔn nyεεg, gwakeka sa mε di ekwyel elee ε. Sa nakusaa nē epuud nē ghiya ε, ye tok nē ghwyil é bela di tɔ eyon ε Zεεb. Tin, sa di náá ye aagwyε ɔ, tok nē ghwyil é bela tsik na kɔm-kɔm.

⁵¹ Gwakeka, mε epekwyel elee bin sa di tɔ sɔ ε. Tin, menabelka djas aanākwaagwyεka, menabelka djas é waaswolaka.

⁵² Ye aasael e mɔn ewala batsa, ààbɔya tyee dis di ebwaaba ε. Eghen tɔn aalɔɔ lɔɔa mesik ε. Etee náá, é sok ye aalɔɔ ε, bot é nazegwyε ɔ waagom be neebela tsik na kɔm-kɔm. Tin, Zεεb é waaswola menabelka bot é aalik nē tsik ɔ.

⁵³ Tin, nyel di náá, ye é nē ghwyil epulel é goka é nē eswolaa, étep ye needi ààpulel. Nyel di nē ghwyil egwyε é nē goka é nē eswolaa, étep ye needi ààgwyε.

⁵⁴ Ye é be náá, nyel di epulel ɔ, aanākabaapulel ɔ; da nyel di egwyε ɔ, kadi é àākabaagwyε ɔ. Ye é deenek ε, sa ekwyala di elee aabela esuk:

«Esyee aanābaadi tak, nye eekwakaa!

⁵⁵ Wɔy esyee, eghen bɔ moo wo?

Wɔy esyee, ghwyil'ɔ e egó é bot moo wo*?»

⁵⁶ Esyee bela ghwyil egó é bot é tɔ syem. Tin, syem kabelā ghwyil é tɔ tsi.

⁵⁷ Deenek, bhɔɔ nē Zεεb, mot di edje mena ghwyil ekwak esyee, kɔ esu ε Ghen'enaka Yezu Klisto ɔ.

⁵⁸ Bɔn nyεεg bam mε di ekwyel dhaa tyε ɔ, dika nē mēghaaz da bi é lyel bham! Saka mesa mε Ghen enyɔpe. Bi goka nē gu ε náá, mesa mε Ghen ee bi di esa ε, ye aanāgwyε e toto.

16

Epata ee zesɛɛga ɛtɛp zɛɛga ndjaa mendjaala Yeluzalɛm ɛ

¹ Ba bɔɔ mɛkpa kɔ ɛsu ɛ epata ee zesɛɛgaa ɛtɛp bot ɛ zɛɛga mendjaala mɛ ghaada Yeluzalɛm ɛ. Bi goka ɛ nɛ ɛdu ɛnyɔɛpe mɛtiŋ tak wat ee mɛ nadjɛ nɛ ezɛɛga mendjaala mɛ ghaada Ghalati ɛ.

² Eyenga djas, mot nɛ mot pɛ ndjaŋ'ɛ goka ɛ nɛ ɛdis ba bim esa, dɔ́a yɛ di edjala nɛ ɛbela ɛ lɛ ɛ. Da nyɛ ɛ kwom, ɛtɛp nyɛ needi àábwood dwoɔ ɛzyɛ ɛ lam ɛtɛp esa yɛ.

³ Eghɛŋ mɛ aakum ɛ, mɛ waalwom bot ɛ bi nazesɛɛ ɔ, ɛtɛp bɛ neekɛkyeed epata ee bi nazesɛɛg ɛ nɛ bɛmɛkana mɛ nadjɛ bɛ ɛ, pɛ ghaada Yeluzalɛm.

⁴ Ye ɛ bɛ náá, ye goka ɛ mam pɛ tó ɔɔ, bis nɛ bɛ nɔɔ ɛ kwaatɔ́.

Pɔl ɛpekwyɛl ɛtɔ́ mɛdjon

⁵ Mɛ aazyɛ pɛ daa len ɛ bhis mɛ aasilal ɛtɛp bam djas pɛ kyee dik Masedwan ɛ, ɛtɛɛ náá, mɛ aadhan ɛ penek.

⁶ Mɛ ɛ nɛ ghwyil ɛdi ba mɛlu pɛ yibɔ, nɛghu mɛ ɛ nɛ ghwyil ɛkwyɛɛg tu mbu bebhi. E di'enek, bi ɛ nɛ ghwyil ɛkwyee mɛ ɛ goola mɛdjon mam, pɛ kyee mɛ di ɛkwyɛl ɛtɔ́ ɛ.

⁷ Mɛ ɛ ààpakwyɛl náá, mɛ zyɛ pɛ yebɔ tyee gon swak. Tin, Ghɛŋ ɛkwyɛl ɔɔ, ɛkwosak ɛ lam ɛ náá, mɛ kwyɛɛg ba mɛlu pɛ yibɔ.

⁸ Deenek, mɛ ɛpekwyɛl ɛdi tɔ́ ghaada Efɛɛz kɛkum dwoɔ ɛbyon ɛ Patekɔt.

⁹ Etɛɛ náá, ye ɛ tɛtɛ ɛwala ee zedjɛa mɛ ɛ ɛtɛp esa boo mɛsa mɛ Zɛɛb, ye nakoozodi náá, bot ɛ mɛbhuka ɛpebu.

¹⁰ Timote ɛkum pɛ yebɔ ɔɔ, beka nyɛ ɛnyɔɛpe ɛtɛp nyɛ neemyaala. Etɛɛ náá, nyɛ ɛ mot-mɛsa ɛ Ghɛŋ dɔ́a mam.

¹¹ Sa mot àábee nyɛ ɛ mis toto. Tin, kwyeeke nyɛ ɛtɛp nyɛ neegoola mɛdjon mɛ tɔ́ egwyem, nyɛ neebula pɛ kyee mɛ di'ak. Etɛɛ náá, bis nɛ bɛdhiiti bɔn nyɛɛg ɛpebwood nyɛ.

¹² Ye kabɛ mɔn nyɛɛg'ena Apolɔs ɔ, mɛ nɛ dyeebadjɛ nyɛ mɛghaaz ɛtɛp ɛzyɛ pɛ yebɔ bɛ nɛ bɛdhiiti bɔn nyɛɛg. Nenak, nyɛ dinaa ààpakwyɛl ɛzyɛ pɛ yibɔ. Nyɛ aazyɛ ɛ, dwoɔ nyɛ aabela ghwyil ɛ.

Mɛlyo mɛ mɛsik nɛ mɛswosel

¹³ Dika ndjem, dika ghin tɔ́ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb, dika nɛ mɛghaaz, dika nɛ ghwyil.

¹⁴ Saka ɛtɛp djas nɛ lyem kwyɛl.

¹⁵ Biyɔ bɔn nyɛɛg, bi nɛ gu Stefanas nɛ bot ɛ mɛbyel mɛ. Bi nɛ baagu náá, pɛ kyee dik Akayi bɛ nabɛ ɛ bot ɛ mɛkɛn ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb. Deenek, bɛ naawa lyem tɔ́ mɛsa mɛ zɛɛga bot ɛ Zɛɛb. Tin, mɛ ɛpewaab nɛ nen náá,

¹⁶ bi looba nɛ mbi binɔk bot, dɔɔ nɛ bot djas di ewa lyem ɛlyɛlɛpɛ tɔ́ ɛsa mɛsa mɛ Zɛɛb sama nɛ nɔɔ ɛ.

¹⁷ Mɛ ɛpemyaala nɛ ɛtuula ɛ Stefanas, nɛ Fɔɔltunatus dɔɔ nɛ Akayikus. Bɛ naadis mɛ piid'en ee mɛ nadi nɛ ye ɛ.

¹⁸ Guka dɔ́a bi di ɛnɔɔ mbi binɔk bot ɛ, ɛtɛɛ náá, bɛ naasil mɛ lyem dɔ́a bɛ nasil yebɔ ɛ.

¹⁹ Bot ɛ ezɛɛga ndjaa mendjaala kyee dik Azi djas eeswos bin. Deenek, Akilas bɛ nɛ Pilisil, zɛnɔɔ bot ɛ zɛɛga mendjaala di ɛsɛɛga pɛ tɔ́ ndjaŋ ɔɔ ɛ, bɛ eeswos bin ɛbuɛpɛ tɔ́ ɛgwakel mena dika nɛ yɛ nɛ Ghɛŋ ɛ.

²⁰ Bɔn nyɛɛg bin bot ɛ di wak ɔɔ, bɛ eeswos biyɔ djas.

Swoselka pak'en nɛ mɛswosel mɛ ɛboma mɛmuk nɛ bɔn nyɛɛg bin.

²¹ Mam Pɔl, mɛ eeswos bin. Ye ɛ mam mɛ ɛmet ɛkwyal mɛkpa mɛ mɛswosel mak nɛ mbɔ'am met.

²² Mot di àákwyɛl Ghɛŋ ɔ, beta náá, nyɛ bela mbee baka!

Maalana ta! — Ghɛŋ'es dha!

²³ Beta náá, ɛnɛm nɛ embɛɛ ɛ Ghɛŋ Yezu di nɛ nen.

²⁴ Mɛ nɛ kwɣɛl biyɔ djas, tɔ ɛgwakel mena dika nɛ yɛ nɛ Yezu Klisto ɛ.

Mɛkana ε Pɔl yii bhɔɔba Pɛ dɔ́a bot ε ghaada Koolët Eniel

Ye nabe é Pɔl naakwyal mɛkana mɛ yii mɛkɛn pɛ dɔ́a bot ε zɛɛga mendjaala mɛ ghaada Koolët. Ye é bhis mɛkana mɛ tak ε, nyɛ nabaabela menduk mɔɔ (bot ε aabela ye é tɔ 2.3). Eghɛɲ tak, ɛgwakel ε Pɔl nɛ bot ε zɛɛga mendjaala mɛ Koolët nabe é ye moo ɛbiyɔɛpɛ. Ɛsok nɛ nyɛ nɛ baatɔ pɛ ghaada Koolët, Pɔl nakyeed bɛ bɛmɛkana tɔ ɛbwaalel náá, ɛtɛp binek ε aaswola.

Tɔ mɛlanɛɲ 1–7, Pɔl ɛpebaɲa mbi *mot lwomanyɛ* di ε, ye kwyɛɛl ɛlɛɛ ε, nyɛ mot Yezu Klisto nakyeed pɛ daa bɛdhiiti bot ε. Ye kwyɛɛl ɛlyaal é náá, nyɛ nadi é *kwom mɛsa ε Zɛɛb*. E geka bɛ é náá, edi djas bot gu Zɛɛb Sɛɛg nɛ Yezu Klisto. Tɔ mɛsa mɛ Zɛɛb nadjɛ nyɛ é, nyɛ naaboma nɛ bɛtɛ nɛ mezuk, nɛ bɛtɛ nɛ embee ɛtɛp. Nyɛ naamaad yɛ nɛ lyem ɛdjisal. E sok nyɛ nadi elii ɛtɛp nyɛl'ɛ deenek ε, Pɔl nadi ɛbwal ɛgek náá, bot ε ghaada Koolët aanákwaakin nyɛ nɛ mɛlyo mɛ.

Tɔ mɛlanɛɲ 8–9, Pɔl ɛpewaab nɛ ekeletyɛ ghaada Koolët náá, bɛ gwyena nɛ lyem wat nɛ ekeletyɛ ghaada Yeluzalɛm di bɛdjɛɛl ε bot ɔ. Bɛdhiiti bot tɔ zɛɛga mendjaala di nɛ bɛtɛ nɛ ekum ɛbuɛpɛ ɔ, goka é nɛ ɛkwyɛɛ ε bot di ààbɛ nɛ yɛ ɔ. Eghɛɲ Pɔl nadi ɛkwyal mɛkana ε, ghaada Koolët nabe é ghaada wat nɛ bɛtɛ nɛ ekum. Tɛtɛ mɛsa mɔɔ nabe é ɛbɔmsa esa, deenek, ɛlyem bɔɔ nabe é kwyɛsa tɔ gwyɛs ɛbela epata. Mɛlanɛɲ menɛk ɛpɛpus bɛ náá, bɛkum ε bot nɛ bɛdjɛɛl ε bot di edi wat. Yezu Klisto mot nadi kum mot ɔ, nyɛ nabe é nyɛ moo djɛɛl ɛtɛp bot ε bɔs needi bɛkum ε bot kɔ ɛsu ɛdjɛɛl bɛ (8.9).

Yenɛk ɛpesa náá, *ɛgwakel* di pak bot ε bɔs.

Tɔ mɛlanɛɲ 10–13, Pɔl ɛpetyaa nɛ mbee membi membá mɛ esa mɛsa ε Yezu Klisto. Bot ε zɛɛga ndjaa mendjaala nabe é bɛ moo zɛm-zɛm kɔ ɛsu ε bot di egoola dhiiti mbi bhaadal di àànɔɲɛɲ nɛ yii Pɔl ε (11.3-4). Bot ε zɛɛga ndjaa mendjaala nabe é, bɛ moo wa lyem tɔ membi mɛ ɛtɛp bot nadi egoola dhiiti mbi bhaadal nadi ɛlɛɛ bɛ ε. Bɛ ɛpɛlɛɛ bot náá, bɛ é «eboo bot ε lwoma». Bɛ é nɛ kwyɛs lii. Bɛ é nɛ dek. Bɛ ɛpɛghɛɛ mɛnyɛɛl nɛ sa bɛ di esa ε. Yenɛk djas ɛpenɔɲɛɲ nɛ membi mɛ esesɛɛ di esael kɔ ghaada Koolët ε.

Pɔl ɛpɛlyaal dɔ́a mot-lwoma di egoka nɛ ɛdi ε. *Mot lwoma ε Yezu Klisto goka é nɛ ɛdi tɔ mɛsila*, ɛtɛp nyɛ neeben bɛdhiiti bot. Nyɛ eemyaal ɛdi tsakbel mot, ɛtɛp nyɛ ɛpɛgwaal ɛbela ghwyil di edus pɛ daa Zɛɛb. Nyɛ ààdji dhiiti sonok kɔ ɛsu ε lɛ met, ààbɛ duu, kat-katak mɛvu. Pɔl ɛpebaalɛɛ náá, nyɛ naagoola Mbɛɛ Bhaadal nɛ bot ε Koolët ààwaab bɛ epata. Ye é dhiiti mbi e ɛlɛɛ nɛ bot náá, kwyɛɛl Zɛɛb di nɛ yɛ nɛ nena ε, ye tok ɛtɛp epata. Deenek, Zɛɛb ààpawaab mena dhiiti sonok.

Mɛswosel

¹ Ye é mam Pɔl, mot-lwoma ε Yezu Klisto tɔ ɛkwosak ε Zɛɛb, bis nɛ Timote mɔn nyɛɛg'ena é kwyal mɛkana mak. Bis eeswos bot ε zɛɛga mendjaala di pɛ kyɛɛ ghaada Koolët, nɛ bot ε kyɛɛ dik Akayi djas di eduwal Zɛɛb ɔ.

² Beta náá, Zɛɛb Sɛɛg'enaka nɛ Ghɛɲ Yezu Klisto dje bin enɛm nɛ embɛɛ, nɛ ɛgwyɛm.

Pɔl ɛpɛghaapɛɛ Zɛɛb

³ Djhooduwalka Zɛɛb, Sɛɛg ε Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto. Nyɛ é Sɛɛg'enaka mot di nɛ ghon nɛ bot ɔ. Nyɛ é Zɛɛb mot di ɛdjɛ bot ghwyil sok membi mɛ ɛtɛp djas ɔ.

⁴ Nyɛ nɛ dje mena mɛghaaz tɔ membi mɛ mezuk djas, ɛtɛɛ náá mena needjɛka pɛ bɛdhiiti bot ε di tɔ mezuk ɔ mɛghaaz. Ye é bɛ náá, mena é nɛ ghwyil esa deenek ɔ, ye é ɛtɛɛ náá, Zɛɛb nanyɛɛl ɛdjɛ bis ghwyil tak sok.

⁵ Tin, mena zukeka εbuεpe tyee wat nε dάa Klisto nazuk ε. Ye ε bε nάά mena di ezukeka ɔ, Zεεb waadjeka mena mεghaaz mε Klisto dhaa nyel.

⁶ Ye ε bε nάά, mena ε tɔ mezuk ɔɔ, ye ε etεε nάά, bi neebela mεghaaz nε tsik. Ye ε bε nάά, mena eebelaka mεghaaz ɔɔ, ye ε etεε nάά, Zεεb needje bin mεghaaz. Mεghaaz mε tak ε waadje bin ghwyil εmaad membi mε mezuk bi di ebee ε.

⁷ E di'enek, bis ε nε boo εbwaalel nε nen. Etεε nάά, bis nε gu nάά, dάa bi di ezuk mbi mezuk mε wat nε nes ε, bi ε waabela mbi mεghaaz mε zedjeaa bis ε.

⁸ Bɔn nyεεg, bis kwyel ε nάά, bi gu mbi mezuk mε bis nabee tɔ eghaada kyee dik Azi ε. Ye ε penek ε bis naboma nε mezuk dhaa nyel. Ye ε tsεetse nάά, bis nabe ε āakabe nε εbwaalel nάά, bis ε waatsak.

⁹ Deenek, bis nabe ε nε egeka nάά, bis naazemyaal fen e εsyee. Ye nasael deenek ε etεε nάά, bis needi āāwa εbwaalel kɔ mεnyel mes met. Tin, ye goka ε bis wa εbwaalel ε les nε Zεεb, mot di gomal bot ɔ.

¹⁰ Ye ε nyε ε napek bis tɔ mbi yenek εsyee, nyε ε kwaabaazopek bis. Nε tsεetse, bis ε nε εbwaalel nε nε nάά, nyε waabaapek bis.

¹¹ Tin, biyɔ pe, bi nε kwyee bis ε sok bi di edjaala Zεεb εtep'es ε. Etεp tak ε, bεte nε bot di ebulal bhɔɔ nε Zεεb kɔ εsu mεpeka mε nyε napek bis tɔ εsyee, nε dάa nyε di eyala nε mendjaala mɔɔ εtep'es ε.

Pəl eepetanjəl dum nε mɛdjon nyε di esa ε

¹² Gwakeka sa bis di egoka nε εghεε nyel nε ye ε. Esimsa bis epelyaal bis popoopwon nάά, bis eekε εnyɔpe tɔ epiki sama nε bot djas, dan-dan ε nε biyɔ. Tin, ye ε Zεεb ε dje bis ghwyil esa etεp binek djas. Ye ε bε bis naake deenek ɔɔ, ye nabe ε āābe nε etson ε bot ε bɔs. Tin, bis nake ε nε ghwyil ε Zεεb.

¹³ Tin, tɔ bεmekana mes, bis kwyal bin ε, sa di nάά bi ε nε ghwyil laa nε etiibal ε. Deenek, mε ε nε εbwaalel nάά, bi ε nε ghwyil tiibal etεp djas bis di elii ε.

¹⁴ Ye ε koodi nάά, nenak bi āapatiibal etεp djas di kwyala tɔ bεmekana mes ɔɔ. Bis kwyel ε nάά, bi tiibal ye. Deenek, dwoɔ εzye ε Ghεɲ'enaka Yezu, bi ε waabi bet kɔ εsu ε les, dάa bisɔ pe ε aabi bet kɔ εsu ε len.

¹⁵ Eghεɲ mε nake sok nάά, mε εpezye pε daa len ε, mε nadi ε εbwaalel nάά egeka bin ε deenek. Mε nakwyel ε nάά, mɛdjon mam pε daa len sael tyee ε sok ebá.

¹⁶ Deenek, mε nadi ekwyel nάά, mε dhaa pε daa len, da mε ε goola tɔ pε kyee dik Masedwan. E mεbhula, mε ε baadhaa pε daa len etεε nάά, bi neekwyee mε nε εgoola mɛndjon mam pε kyee dik Yude.

¹⁷ Eghεɲ mε nagek deenek ε, mε nabe ε mε nadjaa nε tsun djem nε byak. Egeka ee mε nadi egek ε, ye nabe ε āādi tyee wat dάa bot ε bɔs'ak di eke ε. Tin, bot binɔk ε nε ghwyil myaal «lyoo» ghuna bε byen tep'enek byena.

¹⁸ Zεεb ε tyaases'am, sa mε di elεε bin ε, ye nabe ε εtep εmyaal «lyoo» edi wɔ byen sonok.

¹⁹ Etεε nάά, Yezu Klisto mɔn ε Zεεb, ee mam nε Silas zenɔɔ Timote, zegoola bin ε. Bhaadal tak nabe ε āādi εtep bot εmyaal «lyoo» edi di nάά wɔ eebyen «āābe» ɔ. Bhaadal'es dum nε nε, nazɔbe ε «lyoo».

²⁰ Tin, Yezu ε di «lyoo» kɔ etεp djas Zεεb nakek ε. Ye ε etεε nάά, kɔ εsu ε Yezu Klisto ekek e Zεεb djas di «lyoo». Ye ε bis di egoka nε εmyaal nάά, «ye di deenek», εtep εdje duma nε Zεεb.

²¹ Deenek, Zεεb nyε εmet ε di edje bis nε biyɔ ghwyil edi tɔ epiki tɔ εgwakel ε les nε Klisto. Ye ε Zεεb nyey nyε εmet ε sεε bis, εtep bis needi bot ε mesa mε.

²² Deenek, nyε eezewa bis ndem nε din ε lε. Nyε eeabaawa tɔ ebhum lyem bis Sisim na Dεε, εtep εlyaal nάά, nyε aadje bis sa nyε nakek mena ε.

²³ Tin, mε eenɔɔ Zεεb dάa tyaases'am, mε kɔɔ ɔ, nyε ε gó mε. Ye ε εtep ekaab nάά, mε εzekεbaazamal bin ε, mε myaal nάά, mε aanākabaasik pε ghaada Koolët.

²⁴ Deenek, bis ààsaa náá, bi myaal sa bis di elɛɛ bin ɛ nɛ bhel. Etɛɛ náá, bi é ghin tɔ edum ɛ koŋ nɛ Zɛɛb. Bis san é náá, mena saka mɛsa é di wat étɛp mɛnyɔ men.

2

¹ Etɛp tak ɛ, mɛ ke náá, mɛ tok baasik pɛ daa len, etɛɛ náá, mɛ é zɛkɛbaazɛbaal elyem bin.

² Mɛ baal bin elyem ɔɔ, ye tokapɛ nɛ dhiiti mot pak'en aakabaasa náá, lyem'am di tɔ mɛmyaala. Etɛɛ náá, biyɔ djas aakadi é nɛ mɛbuk tɔ elyem.

³ Mɛ kwyal bin mɛkana mak dáak ɛ. Etɛɛ náá, mɛ zyɛ pɛ yɛbɔ ɔɔ, mɛ ɛzɛkɛdi nɛ ɛbuk tɔ lyem, dum nɛ bot ɛ waasa náá, mɛ di tɔ myaala ɔ. Nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ nɛ gu náá, é ghɛŋ mɛ di tɔ myaala ɛ, biyɔ djas pɛ nɛ myaala.

⁴ Nɛ tsɛɛtsɛ, mɛ nakwyal bin mɛkana mak ɛ tɔ mɛnyaad, nɛ ɛbuk tɔ lyem, nɛ minal é mis. Ye bɛ é ààbɛ étɛp ye needjɛ bin ghonj. Ye é étɛp bi neegu náá, mɛ nɛ kwyɛl bin dhaa tyɛ.

Pɔl eepɛl mot lee nyɛ ɔ

⁵ Tin, ye bɛ náá dhiiti mot ngɔt pak'en esa náá, bi di nɛ ɛbuk ɔɔ, nyɛ ààpasa ye nɛ mam ɛmet, nyɛ sa ye é nɛ biyɔ djas. Bela náá, mɛ ààpake deenek étɛp ɛbek tɛp. Etɛɛ náá, sa nyɛ sa ɛ ye eedyeebakpaa bɛdhiiti bot tɔ elyem. Tin, ye é kabɛ bɛdhiiti bot ɔ, ye kpaa bɛ ɛ ba bim.

⁶ Etɛp mbi mot deenek, mɛdjamela mɛ bot ɛ zɛɛga edjala nɛ nɛ.

⁷ Dum nɛ tɛp tak é di náá, ye goka é bi pel nyɛ. Deenek, da bi é djɛ nyɛ mɛghaaz étɛp ɛkaab náá, syen ɛzɛkɛsa náá, ɛbwaalel nyɛ di nɛ ye é si.

⁸ Tin, ngwyeebel'am pɛ daa len ɛ náá, lyalka nyɛ náá, bi nɛ kwyɛl nyɛ.

⁹ Gwakeka sa nasa náá, mɛ kwyal bin mɛkana ɛ. Mɛ nasuu é náá, mɛ wa bin tɔ mɛbhowal, étɛp mɛ neegu ye bɛ náá, bi nɛ looba nɛ mɛtinj mam ɔ.

¹⁰ Bi é pel mot ɔɔ, mam pɛ é waapel nyɛ. Tsɛɛtsɛ, mɛ eepɛl mot'enɔk tɛp'enek. Nyɛ sa mɛ mbee tɛp ɔɔ, mɛ eepɛl nyɛ kɔ ɛsu ɛ len. Mɛ sa ye é é mis mɛ Klisto.

¹¹ Etɛɛ náá, Satan needi ààkwak mena, deenek, menabelka djas nɛ gu egeka bɛ ɛnyɔɛpɛ.

Pɔl pɛ kyee dik Tɔlɔas

¹² E sok mɛ nakum pɛ kyee dik Toloas, étɛp ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal ɛ Klisto ɛ, mɛ naabee náá, Ghɛŋ naadii mɛ ze étɛp mɛ sa mɛsa.

¹³ Tin, kɛŋ naazɛsa mɛ tɔ lyem dhaa tyɛ, etɛɛ náá mɛ nabe é ààbela mɔn nyɛɛg'ena Tit. Etɛp tak ɛ mɛ namwana nɛ bot ɛ Tɔlɔas. Wɔ gwak, mɛ zɛgoola tɔ pɛ kyee dik Masedwan.

Yezu Klisto nɛ djɛ eghɛŋ

¹⁴ Duu nɛ Zɛɛb, etɛɛ náá nyɛ é di nɛ ghwyil kɔ etɛp djas. Ye é nyɛ é di edjɛɛd lɔɔg bot ɛ di eke tɔ mɛmyaala ɔ, étɛp mena gheedidika bɛghɛŋ e mɛwala djas kɔ ɛsu ɛ ɛgwakɛl ɛ lena nɛ Klisto. Deenek, kɔ ɛsu ɛlena, nyɛ eesa náá, bot gu Klisto dáa mɛnuub mɛ mbɛɛ mɛmanas zesoaa é edi djas ɛ.

¹⁵ Tin, menaka é dáa mɛmanas na mbɛɛ mɛnuub ɛ Klisto. Ye é mɛnuub mɛ buwa nyɛ naka Zɛɛb ye é. Mɛnuub mɛ mɛmanas tak ɛpetɔ pɛ daa bot ɛ zebela tsik ɔ, nɛ pɛ daa bot ɛ zewo ze ɔ.

¹⁶ Etɛp bot zewo ze ɔ, ye é nuub ɛ mbee mɛnuub mɛ myonj. Ye kabɛ bɛdhiiti bot ɔ, ye é nuub ɛ mbɛɛ mɛnuub mɛ tsik. Tin, ɛzɛ di nɛ ghwyil esa yenek mbi mɛsa?

¹⁷ Bisɔ tok dáa bɛdhiiti bot ɛ di ebɔmsa mɛkpa mɛ Zɛɛb ɔ. Etɛɛ náá, Zɛɛb é lwom bis. Tin, bis goola mɛkpa mɛ ɛ, tɔ ɛtsɛɛtsɛ é mis mɛ, etɛɛ náá, bis é bot ɛ mɛsa mɛ Klisto.

3

Bot ɛ mɛsa mɛ ɛbheŋ ɛ na bes

¹ Tin, bi gek belak ε náá, bis kwyel epelyaal bin sa bis di ε? Nəghu bot aadi é nε gwyes etel bin məkana mε di elyaal náá, bis é bεtεtε bot ε lwoma? Nəghu bis waab nε nen náá, bi kwyal bis məkana mε tak e?

² Deenek, biyɔ bεmet é di məkana mes zekwyalaa tɔ ebhum elyem bis ε. Tin, bot djas é nε ghwyil εgu nε elaa.

³ Tsεetse, ye é popoopwon náá, bi é məkana ε Klisto nazekwyal da bis εzye nε ye é. Tin, məkana mε tak àapakwyalaa nε kwos, ye nakwyalaa ε nε Sisim Zεeb di nε tsik ε. Ye nabe é àakwyalaa kɔ ekok dáa etsi ε Moiiiz nakwyalaa ε. Tin, ye nakwyalaa é tɔ ebhum elyem bot.

⁴ Bot lii deenek é kɔ εsu ε εbwaalel ee bot di nε ye nε Zεeb dum nε Klisto ε.

⁵ Bis tok nε egeka náá, bis é nε ghwyil esa mesa menek bisɔ bεmet. Tin, Zεeb é di edje bis ghwyil esa sa bis di egoka nε esa ε.

⁶ Ye é nyey é nasa náá, mena dika bot ε mesa tɔ ebheɲ ε lε na bes. Ebheɲ ε tak ààbela εsuk tɔ etsi, ye bela εsuk ε tɔ Sisim. Etεε náá, tsi dul bot ε tɔ εsyee, ye kabε Sisim ɔ, ye dje bot ε tsik.

⁷ Etsi nakwyalaa é kɔ məkok, deenek, duma ε Gheɲ naanyen é εwala elenek. Bhwoob ε Moiiiz nadi ekas kɔkɔ mbi məkas mε wat di náá, bot ε Yisalaεl nabe é ààbela ghwyil εdhonal mis kɔ lε, éteɖ ebee nye. Tin, məkas mε tak nabe é ààbɔya. Mesa mε etsi tak dul bot ε tɔ εsyee. Eghεɲ mesa mε di edul bot tɔ εsyee natuula ε, ye naalyaal bot náá, duma Zεeb ε nε boo məkas.

⁸ Ye é bε náá, məkas mε sok nadi é deenek ɔ, «haa» məkas mε duma e mesa mε Sisim aakadi dáa?

⁹ Ye é bε náá mesa mε etsi di ewa bot tɔ feɲ, epelyaal boo məkas ɔ. Tin, mesa mε Sisim di esa náá, bot di piki é mis mε Zεeb ε, aadi é nε məkas dhaa-dhanjak.

¹⁰ Tin, bot é nε ghwyil εke náá, duma nadi ekas sok ε, ye tokape van sonok é mis mε duma di ekas tɔ melu mak ε. Etεε náá, məkas mε duma di mos ε, ye eedhaa-dhanjak yii sok.

¹¹ Ye é bε náá, sa di náá ye ààbɔya naadi é nε duma ɔ, «haa» gwyata nε sa di náá, ye é kɔm-kɔm ε!

¹² Dáa ye di náá, bis é nε mbi mεbun mak ε, bis tokape nε bwɔ tɔ lyem.

¹³ Menabel àasaka dáa Moiiiz, mot nadi ebutal bhwoob'ε nε bhεε. Nye nasa deenek ε, etεε náá, bɔn Yisalaεl needi àabee dáa məkas menek nadi etɔ nε εdiib ε.

¹⁴ Tin, kεkum e dwoɔ elak mos, mεtselal ε lɔɔ nabe é àànyɔ εmet εsuk ε tak. Etεε náá, mis mε bɔn ε Yisalaεl nadi é nε edim é gheɲ bε nadi elaa bεməkana mε ebheɲ bε na mwa ε. Tin, bhεε tak aazodus bε é mis mε sok bhwoob məkas ε Klisto, mot di nε ghwyil εdis bε ye é.

¹⁵ Dɔɔ nε dwoɔ pan mos'ak, é gheɲ bε aadi elaa-laa bεməkana ε Moiiiz ε, ye é nε bhεε wat di ebutal mεtselal mɔɔ.

¹⁶ Ekwyala elεε é náá: «Moiiiz nadis-dis bhεε é bhwoob ε, é gheɲ nye nadi eliig mis gwyák Gheɲ ε.»

¹⁷ Tin, Gheɲ é Sisim. Deenek, edi Sisim ε Gheɲ di ɔ, mot tok si bhel etsi.

¹⁸ Tin, menabelka djas tokeka nε mεbhwoob e mbutela, mena lyaalka ε məkas ε Gheɲ, mena eeswolaka éteɖ εnɔɲel nε Gheɲ. Nenak, duma mena belaka εpebyet εbyet nε εbyet. Duma tak dus é pε daa Gheɲ, nye é mot di Sisim ɔ.

4

Ekum tɔ bhe dyak

¹ Zεeb tɔ enεm esa bε, naadjε mena mesa mak. Tin, dum nε teɖ tak é di náá, ye é ààgoka náá, mena bula pε bhis.

² Bis eelum konj nɛ embee etɛp di esael tɔ sɔ ɛ, etɛp di edjɛ syen ɛ. Bis ààsa mɛkɔŋ, bis ààswola mɛkpa mɛ Zɛɛb. Tin, ye bisɔ di elyaal popoopwon é etsɛɛtsɛ, ɛkwosak ɛ les é náá, elyem bot djas gu náá, ye bisɔ di elyo bot ɛ ye é etsɛɛtsɛ é mis mɛ Zɛɛb.

³ Ye é bɛ náá, Mbɛɛ Bhaadal bis di egoola ɛ, ye é syela ɔ, deenek, ye é aazodi é syela etɛp bot ɛ di ewo ze ɔ.

⁴ Ye é bɛ náá, ye é nɛ bot ɛ di ààdum konj nɛ Zɛɛb di tɔ gwoo ɔɔ, ye é etɛɛ náá, Satan mbee zɛɛb di si ɔ, nyɛ eezedipal mɛtselal mɔɔ. Nyɛ ɛpesa náá, bɛ nàbee mɛkas mɛ Mbɛɛ Bhaadal nɛghu duma ɛ Klisto. Nyɛy mot di mbanja-mbanja Zɛɛb ɔ.

⁵ Bis ààgoola wak Mbɛɛ Bhaadal mɛ mɛnyel mes, bis goola wak ɛ Ghɛŋ Yezu Klisto. Ye kabɛ bisɔ ɔ, bis é bɛkwom ɛ mɛsa men kɔ ɛsu ɛ Yezu.

⁶ Eghɛŋ sok, Zɛɛb nalɛɛ é náá: «Beta náá mɛkas djɛ gwyɛ tɔ ghooghom!» Nyɛ nasa deenek ɛ etɛɛ náá, nyɛ di edjɛ mɛkas tɔ bhum elyem bena, etɛp mena neesiizaka duma Zɛɛb di ɛkas kɔ bhwoob ɛ Klisto ɛ.

⁷ Tin, menabelka bot ɛ di nɛ ekum e tak ɔ, mena bepka ye é tɔ mɛbhe mɛ dyak. Mena saka deenek ɛ, etɛp elyaal náá, boo mɛbwala mɛ tak dus é pɛ daa Zɛɛb, ààkabɛ náá, ye dus é pɛ daa les.

⁸ Tin, bis naasusaa mbee mɛsusa, bis nabɛ é ààtsak pɛ yesɔ kyee; bis nadi edjɛ lyem mɛbɛ, bis nadi é nɛ ɛbwaalel;

⁹ bis natiigaa, Zɛɛb nabɛ é ààduugal bis; bis naadumaa si, bis nabɛ é ààgwyɛ.

¹⁰ Tsɛɛtsɛ, mɛlu djas, bis nadi ebɛp-bɛp mezuk mɛ ɛsyee ɛ Yezu tɔ mɛnyel mes. Etɛɛ náá, tsik ɛ Yezu neenyen tɔ mɛnyel mes.

¹¹ Ye nakoozodi náá bis é nɛ tsik, bot ɛpewun ɛgɔ bis kɔ ɛsu ɛ Yezu, etɛɛ náá, tsik ɛ Yezu neenyen tɔ mɛnyel mes. Mɛnyel mɛ di náá, ye waaboogwyɛ é.

¹² Ye é deenek ɛ ɛsyee di esa mɛsa mɛ tɔ les, etɛɛ náá, tsik neesa mɛsa tɔ len.

¹³ Tin, ɛkwyala lɛɛ é náá: «Mɛ eedum konj nɛ Zɛɛb, ye é etɛp tak ɛ mɛ di elii.» Dɔɔ nɛ bisɔ pɛ, bis eedum nɛ ɛdum ɛ konj nɛ Zɛɛb, etɛp tak bis di elii.

¹⁴ Nɛ tsɛɛtsɛ, bis nɛ gu náá, Zɛɛb mot nagomal Ghɛŋ Yezu tɔ ɛsyee ɔ, nyɛ waagomal bis nɛ biyɔ pɛ. Bhii tak, nyɛ aatɔ nɛ nena edi nyɛ di ɔ.

¹⁵ E di'enek, mezuk djas ee bis di eboma nɛ yɛ'aak, ye é kɔ ɛsu ɛ len. Ye é etɛɛ náá, bɛtɛ nɛ bot neebela enɛm nɛ embɛɛ e Zɛɛb. Deenek, bɛtɛ nɛ bot é waabulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb dhaa tyɛ, nɛ ɛduwal nyɛ.

Duma di ezyɛ é, ye aadi é kɔm-kɔm

¹⁶ Dum nɛ tɛp tak é bis di ààbula pɛ bhis. Ye nakoozodi náá, mɛnyel mes ɛpetɔ nɛ ɛsila batsa-batsa. Tin, Zɛɛb ɛpedjɛ esisim bis mɛghaaz mɛlu djas.

¹⁷ Deenek, bɔn mezuk mɛ bis di emaad é ba mɔn ɛwala ɛlak'aak, aabodi é si. Bis é waabela boo duma kɔ ɛsu ɛ mezuk mɛ tak. Duma tak ɛ waadhaa esonok djas, ye aadi é kɔm-kɔm sii nɛ kɔm. Eghɛŋ bis di etaala duma bot aabela ɛ, mezuk menek tok dhiiti van sonok.

¹⁸ Etɛɛ náá, bis ààdyeebawa esiiza é kɔ esa di beea nɛ mis ɛ. Bisɔ kwyɛl é esa ee bot di ààbee nɛ mis ɛ. Etɛɛ náá, esa di ebeea nɛ mis ɛ, ye ààdi kɔm-kɔm. Tin, esa di kɔm-kɔm é, ye é esa ee bot di ààbeea nɛ mis ɛ.

5

Ndjaa Zɛɛb zekoobal mena ye pɛ tɔ gwoo ɛ

¹ Nɛ tsɛɛtsɛ mena nɛ guka náá, mɛnyel mɛ mena di nɛ yɛ kɔ bɔs'ak aanàdi kɔm-kɔm. Ye é dɔɔ bɔn ɛpet, ye ààbɔya nɛ ɛbik. Ye é bik ɔɔ, Zɛɛb é waadjɛ mena dhiiti mendjaa pɛ tɔ gwoo. Mendjaa mɛ na kɔm-kɔm tak, tok zumal mɛmbɔ mɛ bot.

² Nenak, tɔ ɛpet binek, mena ɛpesimka etɛɛ náá, ɛkwosak ɛ lena ɛ náá, mena neetɔka kɛsyel mɛnyel tɔ mendjaa di pɛ tɔ gwoo ɛ.

³ Mena é syel mɛnyel mena deenek ɔɔ, mena aanàkabaadika mɛnyel toto.

⁴ E di'enek, dɔ́a ye di náá, mena dinaaka é tɔ epɛt bak kɔ ɛkɔ ɛ bɔs'ak ɛ, mena aazodi é esim ɛkɛɛ mot epɛzuk nɛ mɛdil mɛ kɔm. Ye ààkwyɛl ɛlyaal náá, mena epɛkwyɛl ɛbɛkaka nɛ mɛnyel mɛ bot di nɛ yɛ'aak. Tin, ye kwyɛl ɛlɛɛ ɛ náá, mena ɛkwyɛl ɛsyɛl ɛ mɛnyel mes pɛ tɔ mendjaa di pɛ tɔ gwoo ɛ, etɛɛ náá, tsik neenɔɔ di ɛsyee.

⁵ Ye é Zɛɛb, nyɛy nyɛ ɛmet é zekoobal mena étɛp ɛdi tɔ tsik tak. Nyɛ naleedjɛ mena sok ɛkɛɛ Sisim na Dɛɛ, étɛp ɛlyaal náá, nyɛ waadjɛ mena dhiiti esonok sis.

⁶ Deenek, menaka mɛlu djas é nɛ mɛghaaz. Mena nɛ guka náá, é ghɛɲ mena dika nɛ nyɛl'ak ɛ, menaka é ɛtsetaɛpɛ nɛ Ghɛɲ.

⁷ Tin, mena kɛka é tɔ ɛdum ɛ kɔɲ nɛ Zɛɛb, ààkabɛ-bɛak kɔ esa ee mena di ebee ɛ.

⁸ Menaka é nɛ mɛghaaz. Tin, ɛkwosak ɛ lena é náá, mena betka mɛnyel mɛ bɔs'ak étɛp ɛkɛdi sama nɛ Ghɛɲ.

⁹ Tin, ɛkwosak ɛ lena yii mɛkɛn é náá, nyɛ myaala nɛ nena. Ye é tyee wat nɛ dɔ́a mena dika nɛ tsik, nɛghu ye é bɛ náá, mena eezegwyɛ ɔɔ.

¹⁰ Etɛɛ náá, menabɛlka djas é waadika sok bhwoob ɛ Klisto, étɛp nyɛ neepɛɛ mena. Tin, mot nɛ mot aabela ye efute dum nɛ mbɛɛ mɛsa nɛghu mbee mɛsa mɛ nyɛ nasa kɔ ɛkɔ ɛ bɔs ɛ.

Kɔ ɛsu ɛ Klisto, Zɛɛb eebulal ɛgwakel nɛ bot

¹¹ Mena nɛ guka sa ɛlooba nɛ Ghɛɲ di ɛkwyɛl ɛlɛɛ ɛ, dum nɛ tɛp tak ɛ mena di esaa náá, bot ɛ bɔs dum kɔɲ nɛ nɛ. Deenek, Zɛɛb nɛ gu mena ɛnyɔɛpɛ, mɛ nɛ gu náá, biyɔ pɛ, bi nɛ baagu bis ɛnyɔɛpɛ tɔ ebhum elyem bin.

¹² Bi ɛ nɛ egeka náá, bis epɛkwyɛl baalyaal bin sa bis di ɛ, lyaal sis e? Ɛzɛ djɛ bis ghwyil esa mɛsa mak? Aàbɛ, bis ààpakwyɛl ɛlyaal bin sa bis di ɛ. Tin, bis banja bin é, sa bi di egoka nɛ ɛdi nɛ edjɔ́o é mis «pya» kɔ ɛsu ɛ les ɛ. Etɛɛ náá, é ghɛɲ bot aalii ɛbiyɔɛpɛ nɛ nes ɛ, bi neegu dɔ́a bi aayala bɛ ɛ. Bɔɔ ghɛɛ mɛnyel ɛ nɛ etɛp epuud, bɛ ààbee ebhum elyem bɔɔ.

¹³ Ye é bɛ náá, bis epɛlyɛt ɔɔ, ye é kɔ ɛsu ɛ Zɛɛb. Ye é bɛ náá, bis é nɛ tɛtɛ esiiza ɔɔ, ye é kɔ ɛsu ɛ len.

¹⁴ E di'enek, kwyɛl ɛ Klisto é tɔ elyem bena. Kwyɛl'enek epɛsa mena emyaalka náá, mot ngɔt naagwyɛ étɛp bot djas ɔ. Deenek, menabɛlka djas pɛ eezegwyɛ sama nɛ nɛ.

¹⁵ Ye é bɛ náá, nyɛ nagwyɛ é étɛp bot djas ɔɔ. Bot ɛ di nɛ tsik ɔ, tokapɛ nɛ tsik étɛp'ɔɔ ɛmet. Tin, bɛ nɛ tsik ɛ, kɔ ɛsu ɛ mot nagwyɛ da gom étɛp'ɔɔ ɛ.

¹⁶ Etɛp tak ɛ dinaa, bis aanàbaabee mot nɛ mis mɛ epuud. Ye nakoozodi náá, é ghɛɲ sok, bis naabee Klisto deenek ɔɔ. Nenak, bis ààkabɛɛ nyɛ deenek.

¹⁷ Mot ɛ di tɔ ɛgwakel nɛ Klisto ɔɔ, mot yɛnɔk moo é mot na bes. Mɛfulu mɛ na mwa eesi tɔ lɛ, nyɛ moo é tɔ mɛfulu mɛ na bes.

¹⁸ Etɛp binek djas dus é pɛ daa Zɛɛb. Ye é nyɛy mot nadhis Klisto étɛp ɛbulal ɛgwakel pak mena nɛ nɛ ɔ. Bhii tak, nyɛ naadjɛ mena mɛsa mɛ ɛkɛgoola bhaadal ɛbulal ɛgwakel nɛ nɛ.

¹⁹ Zɛɛb nadhis Klisto é étɛp ɛbulal ɛgwakel pak bɛ nɛ bot ɛ bɔs. Nyɛ nasa deenek ɛ, étɛp nyɛ needi ààbaadi esiiza mesyem mɛ bot. Nyɛ eekwyɛɛd mena étɛp ɛkɛgoola bhaadal ɛbulal ɛgwakel nɛ nɛ.

²⁰ Bis moo é engoola-ngoola ɛ Klisto. Zɛɛb nyɛy nyɛ ɛmet ɛ di edjɔ́o bin tɔ mɛkpa mɛ bis di egoola bin ɛ. Bis epɛdjaala nɛ nen nɛ din ɛ Klisto náá: «Myaalka ɛbulal ɛgwakel nɛ Zɛɛb.»

²¹ Klisto nabɛ é ààbɛ nɛ mesyem. Tin, Zɛɛb naanɔɔ mesyem mena djɛ nyɛ. Zɛɛb nasa deenek ɛ, etɛɛ náá, mena needika bot ɛ epiki é mis mɛ.

6

¹ Deenek, dɔ́a bis di esa mɛsa sama nɛ Zɛɛb ɛ, bis epɛdjaala nɛ nen: «Nàsaka náá, enɛm nɛ embɛɛ e Zɛɛb djɛ bin ɛ, ye gwyɛ tɔ toto.»

² E di'enek, Zεεb ke é náá:
 «Eghen ewala tak aakum ε,
 me naagwak mendjaala mɔ,
 é dwoɔ tsik, me naazyε zεtsik wɔ.»
 Nenak, myaalka náá, ewala tak eezekum, ye é dwoɔ di náá, Zεεb aatsik bot ε.

Dáa mot di egoka ne edi sosoob ne Zεεb ε

³ Bis àakwyel náá, mot lii ebiyoεpe dum ne mesa mes. Ye é étep tak ε di náá, bis àapakwyel edi ebek ε mot, ye nakoozodi dáa.

⁴ Bela náá, bis epesa etep djas di egoka, étep bi neemyaal náá, bis é betete bot mesa ε Zεεb. Ye é étep tak ε, bis di emaad mezuk, ne metiiga zenɔɔ epwom.

⁵ Bε naabi bis, wa bis é membok, bε naaful medhuu me bot lo. Bis naasa mesa me na lyel-lyel. Bis naapaal tɔ pum. Bis naamaad za.

⁶ Bis epelyaal náá, bis é bot ε mesa ε Zεεb: tɔ epiki, tɔ egu, tɔ edil ε lyem, tɔ enem esa, tɔ ghwyil Sisim na Dεε, ne tɔ tete kwyel di ààbe ne medjhaaz pe εko, bhimis pe sis ε,

⁷ tɔ egoola mekpa me etsεεtse, tɔ mebwala me Zεεb. Tɔ mbɔ é ghen'es bis nadi é ne pel, tɔ mbɔ e myel kadi é sa bis di peebal nyel ne ye é. Ye é deenek ε, bis di di eke tɔ epiki.

⁸ Bedhiiti bot epedje bis duu; bak bot kabee bis é mis é toto. Bedhiiti bot epeduwal bis; bak bedhiiti epelee bis. Bε ke é náá, bis é bot ε etsal, ghuna bis lεε é etep etsεεtse.

⁹ Bedhiti bot bee bis é náá, bis àaval sonok; bela náá, bedhiiti bot ne gu bis. Eghen bε di ebee bis ε, bε bee bis ε dáa bot di náá, bis eezedjeaa fen esyee; deenek, bis é ne tsik. Bε epewa bis tɔ tsik mezuk; deenek, bis àagwyε.

¹⁰ Bε epesa náá, elyem bis kpaa; bis é tɔ memyaala. Bis é bedjel ε bot; bela náá, bis epedje mevu ne bete ne bot. Ye di ekee bis ε toto, ghuna ne tseεtse, bis é ne esonok djas.

¹¹ Biyɔ, bɔɔ besɔ bis bot ε Koolèt, bis lii ne nen wak é ne etsεεtse, ne lyem wat.

¹² Bis àapabyen ekwyel bin, ye é biyɔ é di lyel elyem.

¹³ Tin, me lii ne nen wak é, dáa me di elii ne bɔn bam ε: lεeka bis sa di tɔ elyem bin ε, kwyelka bis ne lyem wat, dáa bis di ekwyel bin ε.

Ebaka eke ne bembee ε bot

¹⁴ Sa bi ààke lɔɔg ne bot ε di ààdum konj ne Zεεb ɔ. Tin, sa di tɔ epiki ε, ye é ne ghwyil eke sama ne sa di ààdi tɔ epiki ε? Ghooghom ne mekas é ne ghwyil eke lɔɔg e?

¹⁵ Klisto é ne ghwyil gwakel bε ne Satan e? Mot di edum konj ne Zεεb ɔ, nye é ne ghwyil di ne esiiza wat bε ne mot di ààdum konj ne Zεεb ɔ?

¹⁶ Yak mbi egwakel aadi pak ndjaa Zεεb ne mendjaa benaghise, bot ε di ààdum konj ne Zεεb ɔ? Tin, menaka é ndjaa Zεεb di ne tsik ε! Gwaka sa Zεεb nyey nye emet naleε ε:

«Me aadidi é bis ne bε nɔɔ,
 me aagyee é bis ne bε nɔɔ,

me aadi é Zεεb ɔɔ,
 bɔɔ kadi é bot bam.»

¹⁷ Etep tak ε, Ghen di eke ne bot bε náá:

«Duska tɔ edhuu ε bot ε di ààdum konj ne Zεεb ɔ,
 bekaka ne nɔɔ.

Sa bi ààmεt sa di ne edhuud ε.
 Tin ε, me aamyaa bin.

¹⁸ Mε aadi é Sεεg'en,
 da bi é di esenjele bɔn bam.

Ghen mebwala é di elii*.»

7

¹ Bön nyεεg bam, Zεεb nakεk esa binek djas é étep'enaka. Etep tak, dhjoodiska edhuud é mēnyel mena nεghu tō elyem bena. Djhoosaka mεghaaz mε edi é dεε, é kaab ε Zεεb.

Memyaala ε Pəl

² Saka náá, bis bela di tō elyem bin. Bis ààpasa εbiyo nε mot, bis ààpazuk mot, bis ààpakōō mot étep enōō sa ye.

³ Mε ààlii deenек étep ekwyesal bin ndje sōs. Tin, ye é dāa mε ke sok é, bi é tō elyem bis, ye nakoozodi εsyee nεghu tsik, mena aazodika é sama.

⁴ Mε é nε boo εbwaalel nε nen. Mε nε dyeebamyaala nε nen. Mε é nε betε nε mεghaaz, memyaala é tō lam «tōō» ye nakoozodi náá, mena naazuka εbuepe.

⁵ E ekum ε les pε kyee dik Masedwan, bis nabe é ààkoowala batsa, bis naazεboma nε membi mε mezuk djas. Ye nakadi é nε mεwō pak bis nε bedhiiti bot, nε bwōō tō elyem bis.

⁶ Tin, Zεεb mot di edje mεghaaz nε bot ε di ààbε nε mεghaaz o, nye naazεdje bis mεghaaz, é sok Tit nakum ε.

⁷ Ye é tseetse náá, εzye é Tit naadje bis mεghaaz, ye é dōō nε εbaŋa nye baŋa bis dāa bi dje nye mεghaaz penek ε. Nye eelεε bis dāa bi di nε gwyes εbee mε ε. Nye naabaalεε bis dāa bi di edje elyem bin mεbε, dum nε mbee esesεε bi nadi esesa sok ε. Nye eebaalεε bis zii bi di nε ye é gheŋ bi di ekem mε ε. Etep tak é mε di nε memyaala εbuepe.

⁸ Tin, ye bε náá, mεkana mε mε nakyeed bin ye sok ε naakpaa bin elyem o. Nenak yak, mε ààkadje nyel'am mεbε. Ye é tseetse náá, ye mεken mε naadje lyem'am mεbε ε é gheŋ mε nagu náá, mεkana mε tak naakpaa bin elyem.

⁹ Nenak, lyem'am é tō memyaala, ààbε etεε náá, elyem bin naakpaa. Tin, mε myaala é etεε náá, εkpaa lyem nakpaa bin ε naaswoola bin mεfulu. Deenек, εkpaa lyem tak nabe é εkwosak ε Zεεb, étep bi needi àātun tō lyem kō εsu ε les. Nye nasa deenек ε, étep bis needi àābet bin bi di tō εbiyo.

¹⁰ Etεε náá, εkpaa lyem di tō εkwosak ε Zεεb ε nε sa náá, mot swoola mεfulu étep εbela tsik. Deenек ε mena waabela tsik àādje lyem mεbε. Tin, εkpaa lyem di edus tō εsiiza étep e bōs ε, ye dje é εsyee.

¹¹ Nenak yak, beeka sa εkpaa lyem bin di edus tō εkwosak ε Zεεb kadje ε: «haa» εkwosak swola nε nen, «haa» boo zii tō etanjal bin, «haa» bhyen mesyem tō len, «haa» bwōō tō len, «haa» boo gwyes εboma nε nam, «haa» mbi yenek zii nε bas εwa εbiyo é feŋ. Bi eelyaal popoopwon náá, bi nabe é ààbε tō tep'enek.

¹² Ye é bε náá, mε naakwyal bin mεkana o, ye nabe ààbε kō εsu ε mot nasa εbiyo o, àākobe-bεak kō εsu ε mot bε nasa nye εbiyo o. Tin, ye nabe é, étep bi neebεε popoopwon é mis mε Zεεb zii bi di nε ye kō εsu ε les ε.

¹³ Etep tak ε mεfulu men dje bis mεghaaz.

Ye é tseetse náá, bis naadyeebamyaala dum nε sa bi nasa ε. Tin, bis nabaabela boo memyaala kεdhaa, é sok bis nabεε Tit tō memyaala. Ye é bε náá, nye nabe é tō memyaala o, ye é etεε náá, bi nadje nye mεghaaz.

¹⁴ Tin, mε eedyeebaduwal bin é mis mε Tit. Bi nabe é àādje mε syen. E di'enek, bis dyeebalεε bin ε étep etsεetse. Ye é tyee wat nε eduwal ε, mε nadi eduwal bin é mis mε Tit ε, nadi enyen popoopwon.

¹⁵ Deenек, nye εpebaakwyel bin dhaa tyε, é gheŋ nye di etaala nε elooba ε len, nε dāa bi nabe nye nε duu djas ε.

¹⁶ Mε é nε memyaala nε dāa mε di ewa εbwaalel ε lam nε nen tō étep djas ε.

8

Epata nakyeeda pε zεεga mendjaala mε ghaada Yeluzalεm étep ekwyee bε ε

¹ Bòn nyεεg, εkwosak ε les é náá, bi gu dáa Zεεb nasεε bot ε zεεga mendjaala mε kyee dik Masedwan mεtel ε.

² Bε naaboma nε betε nε mεbhowal nasa náá, bε di tɔ betε nε mezuk. Tin, bε nazodi é tɔ mεmyaala dhaa tyε. Aàbee edjel bε nadi nε yε dhaa tyε é, boo mεmyaala mε bε nadi nε yε é, naasa náá, bε dje betε nε esonok.

³ Nε tseεtse, mε é tyaases, bε naadyeebadje esa kedhaa-dhaɲa ekum bɔɔ, ààbε náá, mot naawaab.

⁴ Bε naadyeebadjaala nε nes éteɸ bis neemyaal náá, bε sεεg yɔbɔ etom éteɸ εkyeed pε daa bot ε zεεga mendjaala di pε ghaada Yelusalem ε.

⁵ Bε naadyeebasa dhaa yii bis nadi ebwaal ε. Bε naadje ebhum elyem bɔɔ djas, tɔ kwyel nε Gheɲ. Bhii tak, bε naabaazεdje yε nε nes, dáa Zεεb nakwyel ε.

⁶ Dáa di náá, Tit é nakan mesa mε εsεεg esa binek pε daa len ε, bis eedjaala nε nε náá, nyε sik kesilal mbεε mesa mε nyε nakan ε.

⁷ Bi é bekum ε bot tɔ etεɸ djas: tɔ εdum ε koɲ nε Zεεb, tɔ egu elii etεɸ e Zεεb, tɔ zii di ààbε nε esik ε, dɔɔ nε tɔ kwyel bi nakwyel bis ε. E di'enek, bi kwyel é náá, bi lyaal ekum bin tɔ mbεε mesa menek.

⁸ Sa mε di elii nε nen ε, mε ààbε mot bhel. Ye é bε náá, mε nalii dum nε zii bòn besɔ bin nadi nε yε é. Ye é etεε náá, bi lyaal etsεεtse di tɔ mεkwyela men ε.

⁹ Etεε náá, bi nε gu enεm nε embεε Gheɲ'enaka Yezu Klisto. Nyey mot nadi mot ekum ɔ, nyε eesa náá, nyε di tɔ edjel kɔ esu ε len, éteɸ bi needi bekum ε bot kɔ esu ε edjel bε.

¹⁰ E mbu nadhan'enek, biyɔ ε nadi bot ε mεken nake náá, bi é waakwyee bot ε zεεga mendjaala ghaada Yeluzalem. Bi nazobaadi é bot ε mεken é ekwyee bε. Deenek, mε epeloo yam εkpa tɔ tεɸ'enek. Ye é di enyɔεpe éteɸ'en,

¹¹ nenak yak, silaleka esa mesa mε tak. Waka zii tɔ esilal ε mesa mε bi nakan esa sok ε. Mot nε mot dje dáa nyε aabela ε.

¹² Ye é bε náá, mot epekwyel egwyena sonok nε mbεε lyem ɔɔ, Zεεb é waamyaal ekεε ε lε. Etεε náá, nyε dje é djala nε bim nyε di ebela ε, ààbε dum nε sa nyε di ààbela ε.

¹³ Ye tok náá, bε sanj é εwa bin tɔ edjel, éteɸ ekwyee bot ε sis. Tin, ye é etεε náá, bot djas needi djala.

¹⁴ Nenak yak, bi é nε betε nε ekum. Tin, bi é nε ghwyil ekwyee bot ε di tɔ edjel ɔ. Deenek, dwoo biyɔ aakadi nε gwyes sonok ε, da bɔɔ é di nε ekum ɔ, bε é nε ghwyil ekazyε zεkwyee bin. Ye é deenek ε bi nε bε nɔɔ aakadi djala.

¹⁵ Ye é dáa ekwyala di elεε ε:

«Mot natek εbuεpe ɔ, nyε nabe é ààdi nε yε dhaa nyel.

Mot natek batsa ɔ, nyε nabe é ààdi tɔ pwom tak.»

Tit nε bedhiiti ekeletyε naazεtɔ pε ghaada Koolèt

¹⁶ Duu nε Zεεb, mot nadje Tit betε nε zii kɔ esu ε len, dáa bis di nε yε nε nen ε.

¹⁷ Tit eemyaal sa bis nawaab nε nε ε, nε zii djas. Tin, nyey nyε emet nε lyem'ε, nyε naamyal esik pε daa len sika sis.

¹⁸ Bis eedhis Tit bε nε dhiiti mɔn nyεεg'ena. Mɔn nyεεg'ena yenɔk, bot εbuεpe tɔ ezεεga mendjaala djas di etanɲal, dum nε dáa nyε di egu egoola mεkpa mε Zεεb enyɔεpe ε.

¹⁹ Dhiiti mesɔ mε bis dhis nyε é, ye é náá, bot ε zεεga ndjaa mendjaala djas nazeséεa nyε, dáa mot di egyee nε nes tɔ mεdjoɲ mε bis tɔ kekyyeed epata na sεεgaa ε pε Yelusalem. Ye é bε náá, bis nadi esa mesa menek ε, ye é éteɸ Gheɲ nyey nyε emet. Etεε náá, bis epekwyel elyaal zii yes éteɸ ekwyee bε.

²⁰ Epata bε nadje bis ε nadi é εbuεpe. Tin, bis epebe ye enyɔεpe é kaab náá, bot ezekelii nε nes εbiyɔεpe náá, bis ààpabe ye enyɔεpe.

²¹ Bis epekwyel esa enεm esa. Bis kwyel esa enεm esa tak ε é mis mε Gheɲ, dɔɔ nε é mis mε bot djas.

²² Bis ɛpedhis dhiiti mɔn nyɛg'es ɛtɛp nyɛ neegyee sama nɛ nɔɔ. Bis naadyeebadjɛ nyɛ mɛsa, nyɛ nadi esesa mɛsa mɛ tak djas ɛ nɛ zii. Nenak, nyɛ ɛ nɛ zii ɛbuɛpɛ kɔ ɛsu ɛ ɛbwaalel ɛ nyɛ di nɛ yɛ nɛ nen ɛ.

²³ Yɛ kabɛ Tit ɔ, nyɛ ɛ mot bis nɛ nɛ di egyee ɔ. Nyɛ ɛ mot bis nɛ nɛ di esa mɛsa mɛ ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal ɛtɛp'en ɔ. Yɛ kabɛ bɔn nyɛg bis, bot ɛ di gyee sama nɛ nɛ ɔ, bɛ ɛ bot ɛ ɛzɛɛga ndjaa mendjaala lwom ɔ. Yɛ ɛ bɛ nɔ́á, bɛ ɛpesa mɛsa menɛk ɔɔ, bɛ sa ɛ ɛtɛp duma ɛ Klisto.

²⁴ Deenek, lyaalka bɛ nɔ́á, bi nɛ kwyɛl bɛ nɛ tsɛtsɛ. E di'enek, bot ɛ zɛɛga mendjaala aagu nɔ́á, bis nabɛ ɛ nɛ gham ɛghɛɛ mɛnyɛl kɔ ɛsu ɛ len, ɛ mis mɔɔ.

9

Zɛɛb nɛ kwyɛl mot di edjɛ nɛ lyem mɛmyaala ɔ

¹ Yɛ ɛ ɛnyɔɛpɛ nɔ́á, mɛ baakwyal bin mɛkana kɔ ɛsu mɛtom mɛ nakyeedaa, ɛtɛp bot ɛ Zɛɛb di pɛ ghaada Yelusalem ɛ?

² Etɛɛ nɔ́á, mɛ nɛ gu mbɛɛ ɛkwosak ɛ len. Yɛ ɛ ɛtɛp tak ɛ, mɛ naadyeebaghɛɛ nyɛl kɔ ɛsu ɛ len ɛ mis mɛ bot ɛ kyee dik Masedwan. Mɛ naalɛɛ bɛ nɔ́á: «Bɔn nyɛg bina pɛ kyee dik Akayi naaloozekobal mɛtom mɔɔ ɛ mbu nadhan'lenek, ɛtɛp ɛkwyee bɔn nyɛg di pɛ ghaada Yelusalem ɛ.» Tin, zii yen naadjɛ mɛghaaz nɛ bɛtɛ nɛ bot pak'ɔɔ.

³ Bela nɔ́á, mɛ dhis bɔn nyɛg bina tak ɛ, etɛɛ nɔ́á, ɛghɛɛ mɛnyɛl mɛ bis naghɛɛ kɔ ɛsu ɛ len nadi yii gwyɛs. ɛkwosak ɛ lam ɛ nɔ́á, esa bi kwom ɛ, yɛ di moo koobela ɛ ɛzyɛ ɛ lena dɔ́a mɛ nake ɛ.

⁴ Bis nɛ bot ɛ kyee dik Masedwan ɛzyɛ sama wat pɛ daa len ɔɔ, bis ɛdi ààkabela nɔ́á, bi eezekoobal esa djas ɔɔ. E di'enek, yɛ aadi ɛ boo syen nɛ nes etɛɛ nɔ́á, bis naadyeebawa ɛbwaalel nɛ nen. Mɛ beɛ ɛ ɛkɛɛ, biyɔ bɛmet aazobaadi ɛ nɛ syen ɛ mis mɔɔ.

⁵ Etɛp tak ɛ mɛ gek nɔ́á, mɛ lel ɛdhis bɔn nyɛg bina ɛtɛp bɛ needjɛ bin mɛghaaz tɔ ɛkwom ɛ esa ee bi nakɛk bɛdjɛl ɛ bot yɛ ɔ. Deenek, ɛ ghen mɛ aazyɛ ɛ, mɛ aabela ɛ esonok djas moo sɛɛga. E di'enek, yɛ aalyaal ɛ nɔ́á, bi djɛ yɛ ɛ nɛ lyem wat, ààbɛ nɛ bhɛl.

⁶ Guka nɔ́á, tɔ pyeeb mot ɛbɛ bhɛk batsa ɔɔ, nyɛ aazogó edee ɛ batsa. Tin, mot ɛbɛ bhɛk ɛbuɛpɛ tɔ pyeeb ɔɔ, nyɛ aagó edee ɛ ɛbuɛpɛ.

⁷ Yɛ nyɔ ɛ nɔ́á, mot nɛ mot djɛ dɔ́a nyɛ gek tɔ lyem'ɛ ɛ, ààbɛ nɛ bhɛl, ààbɛ nɛ ɛbuk. Etɛɛ nɔ́á, Zɛɛb kwyɛl ɛ mot di ekaa tɔ mɛmyaala ɔ.

⁸ Tin, Zɛɛb ɛ nɛ ghwyil ɛdjɛ bin membi mɛ mɛvu djas. Etɛɛ nɔ́á mɛlu djas bi needi ààdi tɔ pwom sa wat. Bi needi nɛ bɛtɛ esa djas bi di egoka nɛ aasa membi mɛ enɛm esa djas nɛ yɛ ɛ.

⁹ Yɛ ɛ dɔ́a ɛkwyala di elɛɛ:

«Nyɛ nɛ gwyena nɛ bɛdjɛl ɛ bot, enɛm esa bɛ ɛ kɔm-kɔm sii nɛ kɔm.»

¹⁰ Zɛɛb ɛ di djɛ bhɛk nɛ mbɛɛl pyeeb, nyɛ ɛ baadi edjɛ nyɛ edee nyɛ di edɛ ɛ. Nyɛ waadjɛ bin membi mɛ mɛbhɛk djas ee bi di nɛ gwyee tak ɛ. Nyɛ waasa nɔ́á, yɛ wyee ɛnyɔɛpɛ etɛɛ nɔ́á, bi neegó bɛtɛ nɛ edee tɔ epyeeb'ɔ, dɔɔ nɛ enɛm esa bi sa ɛ.

¹¹ Zɛɛb ɛ waasa nɔ́á, bi gheedidi nɛ kɔkɔ mbi ekum djas, etɛɛ nɔ́á, bi neegheesesa enɛm esa. Deenek, bɛtɛ nɛ bot ɛ waaghapɛɛ Zɛɛb, ɛtɛp esa ee bi di edhis nɛ nes nɔ́á, bis djɛ bɛ ɛ.

¹² Etɛɛ nɔ́á, enɛm esa ee bi di esa tɔ mɛsa mɛ ɛsɛg nɛ ekaa mɛtom, yɛ tok ɛtɛp ɛkwyee bot ɛ Zɛɛb nɛ bot ɛ Zɛɛb toto. Yɛ ɛ waasa nɔ́á, bɛtɛ nɛ bot gheebubulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb.

¹³ Bɛ waabee nɔ́á, enɛm esa bin nɛ bɔk. Tin, bɛ waabulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb etɛɛ nɔ́á, bi naadjɛaa mɛsa mɛ ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal ɛ Klisto, bi ɛpelooba nɛ nɛ. Bɛ waabaadjɛ duu nɛ Zɛɛb, etɛɛ nɔ́á, bi ɛpesa mɛsa mɛ tak nɛ mbɛɛ lyem nɛ nes, dɔɔ nɛ bɛdhiiti bot.

¹⁴ Bɛ waadjaa Zɛɛb ɛtɛp'en, nɛ ɛlyaal bin kwyɛl'ɔɔ kɔ ɛsu ɛ bɛtɛ nɛ enɛm nɛ esa ee Zɛɛb sa bin ɛ.

¹⁵ Duu nɛ Zɛɛb ɛtɛp bɛtɛ nɛ enɛm esa bɛ di nɔ́á, dhiiti mot kɔ bɔs tok nɛ ghwyil elaa-lanjak.

10

Taŋal ε Pəl dum nε mεsa mε mot-lwoma ee nyε di esa ε

¹ Mam Pəl, mε lii nε nen ε nε din ε Klisto, nyεy mot di mot metela nε mbεε lyem ɔ. Bi nε lii nε din ε lam náá: «Eghen mena dyeebadika é di wat nε nε ε, nyε nε tela lyem. Ye kabε é ghen mena nε bε nɔɔ di àádika é di wat ε, nyε nε goo lyem.»

² Mε epedjaala nε nen, sa bi àása náá, mε goo lyem é ghen mε aadi pak'en ε. Tin, bedhiiti bot kɔɔ bot é náá, bis sa étεp ε dáa bot ε bɔs'ak. Deenek, nε mbi binɔk bot, mε aalii nε nɔɔ ebiyoεpe.

³ Ye é tsεetse náá, menaka é bot nε nyel epuud. Tin, tuub mena di eduuk'aak, ye tok tuub epuud.

⁴ Tin, beghel mε mena di eduuka nε ye é, ye tok beghel bot ε bɔs. Ye é elyel-lyel beghel e Zεεb. Ye é nε ghwyil etwaal elyel-lyel mendjaa ee bot ε mεbhuka ε Zεεb di kεsɔwa tɔ tak ɔ. Ye é tyee wat, dáa mena di esaabeka esiiza ee di ààbε tɔ etsεetse ε.

⁵ Mena epekwyosal djε sɔs egeka bot ε eghεa nyel djas di elii, étεp elu náá, bedhiiti bot needi àagu Zεεb. Mena kwyelka ε, εpana egeka e bot ε di àagu Zεεb ɔ, étεp bε neelooba nε Klisto.

⁶ Eghen bi aadi bi moo elooba nε Klisto dáa di egoka nε sael ε. Tin, mena aadika nε ghwyil edul bot djas di àalooba nε Klisto ε melɔ.

⁷ Bεeka mis enyoεpe. Mot ε myaam nε lyem'e emet náá, nyε é mot ε Klisto ɔɔ. Ye goka é nyε di etaala náá, bisɔ pe é bot ε Klisto.

⁸ Ye é tsεetse náá, mε naghεε nyel kɔ εsu ε ekukuma ee Ghen Yezu nadjε mena ε. Ye é bε náá, mε tok nε syen etεp tak. Ye é etεε náá, Zεεb nabe é ààdjε mε ekukuma tak, mε neepul bin. Nyε nadjε mε ye é, étεp mε needjε bin mεghaaaz.

⁹ Tin, mε àapakwyel náá, egeka bin di náá, mε epebεεg bin nε bemεkana mam.

¹⁰ Etεε náá, bedhiiti bot ke é náá: «Bemεkana mε Pəl nε lyel ε mεkpa, ye tok fyanja. Tin, é mis dáak, wɔ é nε ghwyil ε ewyεle nyε. Etεε náá, nyε lii é dáa mot di ààlyel bham ε.»

¹¹ Ye goka é mot di elii deenek ɔ gu náá, sa bis di elεε tɔ bemεkana mes é sok bis di etsetaεpe nε nen ε, bis aazosa é deenek é ghen bis aakum pak'en ε.

¹² Bedhiiti bot nε kwyel eduwal mεnyel mɔɔ. Tin, bis tok nε ghwyil εke náá, bis nε bε nɔɔ é tyε wat. Bε nε kwyel εgwyala mεfulu pak'ɔɔ. Bis àapakwyel εbanja bε. Bε nε yɔbɔ kɔkɔ mbi kyeed bε di eke pak'ɔɔ. Yenek tok etεp ewo?

¹³ Ye kabε bisɔ ɔ, bis tok nε ghwyil εghεε mεnyel kεdhaa. Ye é bε náá, bis epeghεε mεnyel ɔ, bis goka é nε εghεε mεnyel é kɔ εsu ε mεsa mε Zεεb nadjε bis ε.

¹⁴ Deenek, é ghen bis nazyε pe daa len nε Mbεε Bhaadal ε Klisto ε, bis nabe é ààdi nε «tɔɔ kεsee» kɔ mεsa Zεεb nadjε bis ε.

¹⁵ Bis àaghεε nyel nε mεsa mε bedhiiti bot nasa ε, mεsa mɔɔ nabe é ààbε yii Zεεb nadjε bis náá, bis sa ε. Tin, bis é nε εbwaalel náá, bi aadi é ghin tɔ edum kon nε Zεεb. Ye é bε náá, edum ε kon ε len nε Zεεb moo é elyεlepe ε, mεsa mε bis di esa nε nen ε waabyet dáa Zεεb nalεε náá, bis sa ε.

¹⁶ Nenak, bis moo kwyel etɔ kεgoola Mbεε Bhaadal pe kyee mεdhik mε di etsetaεpe nε nen ε. Bis aanaghεε mεnyel nε mεsa mε bedhiiti bot nasa ε.

¹⁷ Ghuna, ekwyala lεε é náá: «Ye é bε náá, mot epekwyel εghεε nyel ɔɔ, nyε sa ye kɔ εsu ε sa Ghen sa ε.»

¹⁸ Etεε náá, Ghen àakwyel náá, mot nyε emet duwal nyel'ε. Tin, ye àànyɔ náá, ye sael deenek. Etεε náá, Ghen eben mot ɔɔ, ye kwyel elεε ε náá, nyε eemyaal mεsa mε mot'enɔk.

11

Pəl bε nε bembee bot ε lwoma

¹ Mε kwyel é náá, bi pel é wo bam; pookopelka mεlyet mam batsa!

² Mε ε ne εwu kō esu ε len, εwu ε di náá, ye dus ε pe daa Zεεb ε. Εwu ε tak ε, etεε náá, mε naabaal bin ε, étεp εdje bin ε εbá ne motom ngot, motom tak ε Yezu Klisto. Mε epekwyel etel bin daa le dáa mōn syes moma di ààgu botom o.

³ Taalaka dáa nyō nakwak Eve ne mbee mēkōη mε ε. Tin, mε ε ne kēη ne nen, mε kaab ε náá, mot εzekεkō bin da swola egeka bin, étεp bi neelum kōη ne etsεεtse, da di ààdi tō epiki ne Klisto.

⁴ Bi ne dyeebakwyel náá, dhiiti mot zεgoola bin dhiiti mbi Yezu sis. Yezu tak àànōηel ne yii bis nagoola bin ε. Deenek, bi ε pe ε ghwyε étεp emyaal dhiiti mbi sisim ne di ezyaala ne Sisim na Dεε, bi nabela ε. Bi ε ghwyε étεp εdum ε kōη ne dhiiti mbi bhaadal di àànōηel ne Mbεε Bhaadal, bis nagoola bin ε.

⁵ Mε ne gu náá, bot ε bi di eke náá, bε ε «eboo ewolo bot ε lwoma o». Mε ààbee náá, bε eedhaa mε ne dhiiti sonok.

⁶ Ye ε di náá, mε ààgu elii dáa bōo o. Bela náá, mε tok mot di ààgu sonok dum ne etεp e Zεεb. Bis naalyaal bin etεp e tak popoopwon esok ne esok, e mēwala djas.

⁷ Eghεη mε nadi egoola bin Mbεε Bhaadal Zεεb ε, mε nasa ye ε ààbe ne efute. Mam eenō di edhyeeb étεp mε needje bin di ekukuma. Dáa mε sa deenek ε ye ε εbiyoεpe?

⁸ Eghεη mε nadi esa mεsa mε Zεεb pe yebō ε, bot ε ezeεga mendjaala mεsis nadi edje mēbyok mε epata dáa efute. Ye ε ne mēbyok mε epata ee mε nadi enō pe daa lōo ε, mε nabela ghwyil ekwyee ε bin.

⁹ Eghεη mε nadi pe yebō ε, mε nadi ε ne gwyes pata. Tin, mε nabe ε ààwaab bin sonok. Bōn nyεεg nadus pe kyee dik Masedwan ε naazyε mε ne esa mε nadi ne gwyes tak ε. Deenek, mε nabe ε ààkwyel náá, mot zuk kō esu ε lam. Nenak, mε aanākobεt náá, mot zuk kō esu ε lam.

¹⁰ Dum ne etsεεtse ε Klisto di tō lam ε, mε lεε náá: pe kyee dik Akayi, mot tok ne ghwyil elu mε náá, mε myak bet kō esu ε mεsa mε mε nasa penek, ààwaab efute ne mot ε.

¹¹ Etεp yé mε lii deenek? Ye ε etεε náá, mε ààkwyel bin e? Zεεb ne gu náá, mε ne kwyel bin.

¹² Sa mε di esa nenak ε, ye ε sa mε aasesa mēlu djas ε. Mε sa deenek ε, ekaab náá, bε εzekεbela lo mēsō mε bε aaghεε mēnyel náá, bis ne bε nōo tyε wat ε.

¹³ Bot binōk ε bεmbee bot ε lwoma, bε ε bot ε djii di ekōo bot náá, bε ε bot ε lwoma ε Klisto o.

¹⁴ Ye tok ne tεp εdjoka tin. Etεε náá, Satan nyεy nyε εmet ne kōo bot náá, nyε ε di fofop mēkas.

¹⁵ Bot tok ne ghwyil εdjoka, ε ghεη bot ε mεsa ε Satan binōk di ekōo bot náá, bε ε bot ε mεsa ε Zεεb, mot epiki ε. Tin, bε aabela efute di egoka ne mεsa mōo ε.

Mezuk ε Pōl

¹⁶ Mε εpebaabasal náá, sa mot ààbee mε dáa mot mēlyet. Bε gek deenek o, tin myaalka náá, mε ε mot mēlyet etεε náá, mε neebaadi ne εbi bet kō esu ε len.

¹⁷ Ye tok Ghεη di eke náá, mε di mot εdiig ε bet dáa mε di ekwos ε. Eghεη mε di ediig bet ε, mε lii ε dáa mot mēlyet.

¹⁸ Dáa ye di náá, bot ε bōs'ak ne bi bet ε, ye goka ε mam pe mε bi bet.

¹⁹ Bi goka ε ne εgwak ε mε, etεε náá, bot ε di bεtson ε bot. Tin, bi ne myaal εgwak mēlyo mε bot ε mēlyet, ne lyem wat.

²⁰ Bi ne myaala náá, bot binōk tiig bin dáa ekwom, bε di esilal epata bin, bε djii esa bin djas, bε wyele bin, bε myak bin bεεz e bhwoob.

²¹ Bi gek bilak ε náá, bis nadi ààsa deenek nen ε etεε náá, bis ε bεtsabel e? «Aah» ε syen ne mbi yenek tεp!

Ye ε bε náá, dhiiti mot ε ne sa nyε di egoka ne εbi bet kō esu ε tak o, mam pe ε ne ghwyil esa ye. Ye nakoozodi náá, ε ghεη mε di elii deenek ε, mε lii ε dáa mot mēlyet.

²² Bə é bot ε mbyak ebhele e? Dəə nə mam pe, mə é mot mbyak ebhele. Bə é bot ε kyee dik Yisalaél e? Dəə nə mam pe é mot kyee dik Yisalaél. Bə é bədha ε Abalaam e? Dəə nə mam pe é dha ε Abalaam.

²³ Mə kalii nenak wak é, dáa mot mēlyet. Bə ke é náá, bə é bot ε mēsa ε Klisto? Mam pe é mot-mēsa ε Klisto dhaa bəə. Mə naazuk tə mēsa mə Klisto dhaa bəə. Mə naani tə membok esok nə esok dhaa bəə. Mə naabyaa dhaa bəə. Mə naadi tə mezuk esok nə esok, sa ye aakəkunaa-kunaa nə esyee dhaa bəə.

²⁴ Ekukuma eYuda naamet mə esok eten, bə nanyunyuu mə nə ghwyεs ε esok mekam-mēlél nə eten nə ená (39),

²⁵ bot ε mbyak eLəm naamyak mə nə ebhil e ele esok elél. Sok wat, bə naabaal mə é ghej bə nawus mə nə mekok ε. Esok elél, mə naadi ediiga tə bəməsuwa e mēdjən. Sok wat, mə naadhaa tu mwos nə tu pum tə boo dii mēsən.

²⁶ Tə betε nə mēdjən mə mə nadi esa ε, mə naaboma nə betε nə mezuk. Mə nabe é tə mezuk é mēdjən mam é ghej mə nadi etsaal eboo mēdii tə bhyon ε. Mə nadi é nə mbee bwoo ekaab bot ε ezem, é sok mə nadi tə mēdjən ε. Mə naaboma nə bən nyεεg bam bot ε mbyak eYuda, nəghu bot ε di ààbε bot ε mbyak eYuda ə. Mə naazuk tə eboo eghaada, nəghu tə mēdhik, nəghu naazuk tə boo dii mēsən. Mə naabaazuk tə membə mə bəmbee bən nyεεg.

²⁷ Mə naaboma nə mēsa mə na lyel-lyel nə eboo mebhawal. Tin, mə nabe é ààdi edje-dja gə, mə naagwak za étεp pwom edee, mə naagwak gwyεs mēdii, mə naadi tə pwom edee, mə naazuk nə egwyoo nə eduuba.

²⁸ Ye é nə dhiiti mezuk mə di náá, mə ààpalaŋ ε. Sa mə di ebee nə boo metan é yam mis é náá, lyem'am nə taala ngwyis bot ε ezεga mendjaa mə mendjaala djas.

²⁹ Eghen mot di ààpyet tə edum ε koŋ nə Zεb ε, ye kpaa mə lyem ekεε ye é mam. Eghen mot di esyem ε, ye nə kpaa mə lyem dhaa tyε.

³⁰ Ye é bə sa εghεa nyel əə, mə goka é nə εghεε nyel ε kə esa ee mə di ebee náá, mə ààkwak ε.

³¹ Zεb, Sεεg ε Ghej Yezu nə gu enyəpe náá, mə ààkəə. Beta náá, duu di nə nə kəm sii nə kəm.

³² Eghen mə nadi pε ghaada Dhamas ε, kukuma nadi ebəəba mekoozi Aaletas ə, naanεεg esodja é eniel ε ghaada étεp bə neemet mə.

³³ Tin, bə naawa mə tə djhan, kəl ekel e tak. Bhii tak, bə eεεkwyεεg mə e eyen ε boo pap ghaada. Ye é deenek ε, nyε nadi ààmēt mə.

12

Pəl emyaala nə εzuk étεp mēsa mə Klisto

¹ Ye goka é mə di nə εghεa nyel, bela náá, εbi bet ye tok enyəpe. Tin, mə kalii nenak ε, kə esu ε mēdhyam nə esa Ghej natel mə ε.

² Mə nə gu dhiiti keletye nabyet tə pε tə gwoo, ye moo mos é membu kam nə ená (14). Deenek, mə ààgu nə koo, ye nabe é dhyam nəghu ye é tseetsε náá, nyε naabyet tə pε tə gwoo di Zεb di əə. Tin, Zεb nyε emet ε di egu.

³⁻⁴ Tseetsε, mə nə gu náá, mot tak naabyet kekum pε tə Paladi*. Mə ààgu ye é bə náá, ye nabe é dhyam nəghu ye é tseetsε. Tin, Zεb nyε emet ε di egu. Penek pε tə gwoo, nyε naagwak mekpa wat di náá, dhiiti mot tok nə ghwyil ε baŋa ye é. Sa mot ààkolii-liiak kə esu ε tak.

⁵ Mə waadi nə ghwyil εghεε nyel dum nə mot yenək. Tin, ye é kabε mam ə, mə aazodi nə εghεε nyel ε, kə esu sa mə di ààdi nə ghwyil esa ε.

⁶ Ye é pε di é di náá, mə epekwyel εghεε nyel əə, pε mə aanədi tyee mot mēlyet, etεε náá, mə waalεε é etseetsε. Tin, mə aanəkwaaghεε nyel. Etεε náá, mə ghεε nyel əə, bot ε ghwyil

* **12:3-4 Paladi:** ye kwyel elyaal ε, mən bok ε Zεb edi nyε di ə.

ɛbee mɛ dɔ́a boo-mot ɛ duu. Mɛ kwyɛl ɛ náá, bot pɛɛ mɛ dum nɛ sa mɛ nakɛk ɛsa ɛ, nɛ yii bɛ di egwak mɛ elii ɛ.

⁷ Deenek, mɛ needi ààdi nɛ ɛbet kɔ ɛsu ɛ eboo ɛsa e mɛbwala ee Zɛɛb zetel mɛ ɛ. Deenek, mɛ ɛ nɛ dhiiti boo pel tɔ nyel dɔ́a ɛɔak. Ye ɛ dɔ́a Satan nalwom fofop'ɛ, ɛtɛp nyɛ neezɛwa mɛ tɔ tsik mezuk. Ye ɛ bɛ náá, Zɛɛb naabet náá, ye sael deenek ɔɔ, ye ɛ etɛɛ náá, mɛ needi ààsa ɛbet.

⁸ Mɛ eedjaala nɛ Ghɛɲ esok elɛl, ɛtɛp nyɛ neepɛk mɛ tɔ tsik mezuk mak.

⁹ Nyɛ naabɔɔza nɛ nam ɛ náá: «Enɛm nɛ embɛɛ bam eedjala nɛ nɔ. Mɛbwala mam dyeebanyen ɛ, ɛ sok wɔ di ààdi nɛ ghwyil ɛsa dhiiti sonok ɛ.» Mɛ kwyɛl ɛ mɛ di nɛ ɛghɛɛa nyel dum nɛ sa di náá, mɛ tok nɛ ghwyil ɛsa ɛ. Etɛɛ náá, mɛbwala ɛ Klisto neebaal mɛ.

¹⁰ Dum nɛ tɛp tak ɛ, mɛ di emyaala nɛ sa mɛ di ààdi nɛ ghwyil ɛsa ɛ. Mɛ nɛ myaala nɛ mɛlee, mezuk, mɛtiiga, ɛtɛp di kpaa mɛ lyem kɔ ɛsu ɛ Klisto ɛ. Etɛɛ náá, ɛ sok mɛ di ààdi nɛ ghwyil ɛsa sonok ɛ, ye ɛ di'enek ɛ mɛ di nɛ ghwyil.

Pɔl ɛpebem ba kɔ ɛsu bot ɛ Koolet

¹¹ Ye ɛ biyɔ ɛbesal mɛ náá, mɛ lii tyee mot mɛlyet, ye ɛ biyɔ nawaakotaɲal e di yam. Ye nakoozodi náá, mɛ tok van mot. Tin, ye tok nɛ sa wat ee bot ɛ ee bi di edjoo «eboo ewolo bot ɛ lwoma» di edhaa mɛ nɛ ye.

¹² Endem di elyaal náá, mɛ ɛ mot-lwoma ɔ, bi naazebee ye nɛ mis men met. Ye naanyen tɔ zii, tɔ membi mɛ endem e mɛbwala, tɔ bɛmɛvyɛkɛɛ nɛ tɔ mɛbwala.

¹³ Yaa mbi sonok bi nadi ààbela dhaa bɛdhiiti bot ɛ ezɛɛga mendjaala? Ye di ààdi ɛtɛp mɛ nabyen náá, bi nàkwyee mɛ ɛ. Ye ɛ di ɛtɛp tak ɔɔ, pelka mɛ.

¹⁴ Mɛ moo aakɔ nɛ ezyɛ pɛ yibɔ, zya esok elɛl, ye tok náá, biyɔ aakwaaswok nɛ ɛtɛp bam djas. Ye ɛ biyɔ ɛ mɛ di ekwyɛl ɛbee, ààbɛ epata bin. Deenek, ye tok bɔn di esɛɛg epata ɛtɛp bɛbyael bɔɔ. Tin, ye ɛ bɛbyael bɔɔ ɛ di ɛsa deenek ɛtɛp bɔn bɔɔ.

¹⁵ Ye kabɛ mam ɔ, mɛ aadi ɛ nɛ mɛmyaala e ɛsilal ɛsa bam djas, nɛ ɛka nyel'am met ɛtɛp'en. Mɛ nɛ kwyɛl bin dhaa tyɛ, mɛ bee ɛ náá, bi ààdyeebakwyɛl mɛ.

¹⁶ Bi nɛ gu ɛnyɔɛpe náá, mɛ nabe ɛ ààdi boo ɛbɛp kɔ ɛsu ɛ len. Tin, bɛdhiiti bot ɛ waake náá, «Pɔl ɛ mot mɛkɔɲ, nyɛ eekɔɔ bis.» Aàbɛ, ye tok deenek

¹⁷ Tɔ sama ɛ bot ɛ mɛ nadhis pɛ yebɔ ɛ, ye ɛ nɛ dhiiti mot pak'ɔɔ nanɔɔ ɛsa bin tyee nɔɲa mɛkɔɲ, ɛtɛp ɛzɛdjɛ mɛ?

¹⁸ Mɛ nadjaala nɛ Tit náá, nyɛ zyɛ pɛ daa len, bɛ nɛ mɔn nyɛɛg'es ee bi di egu yenɔk. Tit nanɔɔ ɛsa bin tyee nɔɲa mɛkɔɲ e? Aàbɛ, bi nɛ gu ɛnyɔɛpe náá, ye tok deenek. Sa Tit nasa ɛ nɛ sa mam nasa ɛ, ye tok sa wat e? Bis ɛ nɛ tok nɛ esiimza wat e?

¹⁹ Bi gek tɔ elyem bin ɛ náá, bis lii ɛ ɛtɛp bis neebela gham ɛ mis men. Aàbɛ, bis lii ɛ tɔ egwakel nɛ Klisto, ɛ mis mɛ Zɛɛb. Bɔn nyɛɛg bam mɛ di ekwyɛl ɔ, bis lii nɛ nen ɛtɛp binek djas ɛ, ɛtɛp ɛdum ɛ kɔɲ ɛ len nɛ Zɛɛb neetɔ sok.

²⁰ Deenek, ɛ sok mɛ aakum pɛ yebɔ ɛ, mɛ ɛ nɛ kɛɲ náá, mɛ ezɛkɛdi ààbela bin dɔ́a mɛ nadi egek náá, mɛ aabɛla bin ɛ. Da biyɔ pɛ kazeɛbela mɛ ààbɛ dɔ́a bi di ekwyɛl ɛ. Sa mɛ di ekaab ɛ náá, ye nàdi nɛ mɛwɔ, nɛ mbee lyem, mɛbuk, zyaala, mɛlee, ɛbyak ɛ bot, ɛghɛɛ nyel nɛghu bhimis pak'en.

²¹ Mɛ ɛpekaab náá, e mɛdjoɲ mam di ezyɛ yenek, Zɛɛb'am ezɛkɛniigal mɛ syen ɛtɛp mɛfulu men. Deenek, mɛ nɛ bwoo náá, mɛ zɛbɛla bɛtɛ nɛ bot di náá, bɛ dinaa ààpaswoola tsik'ɔɔ ɛ, ààkat mesyem, ààkat ɛsa mɛzɔ, nɛ ɛkat ɛsa embɛɛ esesɛɛ ee bɛ di zezyɛ nɛ ɛsa sok ɛ.

13

Mɛlyo ɛ Pɔlyii mɛsik

¹ Zya esok elɛl ɛ yak ee mɛ di ekwyɛl ezyɛ pɛ yebɔ ɛ. Ekwyɛla lɛɛ ɛ náá: «Etɛp djas goka ɛ nɛ eliiaa ɛ, kɔ mɛkpa mɛ betyaasɛs bebá nɛghu bɛlɛl.»

² Eghen mə nazyə pə yibə, é mədjon mam yii esok ebá ε, mə naaleka nə bot ε nasa mesyem ə, dəə nə bədhiiti bot. Nenak, dāa mə di etsetəpe nə nen ε, mə epebaaleka nə nen náá, esok mə aabaazyə pə yebə ε, mə aawa bəə djas é fenj.

³ Bi epekwyel egu ye é bə náá, Klisto é di elii tə lam e? Bi é waagu. Klisto tok nə ghwyil ekat esa dhiiti sonok é mis men. Tin, nyə waalyaal məbwala mə pak'en.

⁴ Ye é tsəetse náá, é ghen nyə nabemaa é melaaba ε, nyə nabe é ààbə nə ghwyil. Tin, nenak nyə é nə tsik tə ghwyil ε Zəeb. Tə egwakel ε lena nə nə, menabelka pə é ààbə nə ghwyil. Tin, bis é waalyaal bin náá, bis é nə tsik sama nə nə, kə esu ε ghwyil ε Zəeb.

⁵ Səska sa bi di esa ε biyə bəmet, ye é bə náá, bi dinaa eke tə edum kon nə Zəeb əə. Ye tok deenek e? Tin, pookodjoalaka biyə bəmet ye é bə náá, kyeed bi di eke ε epegoka nə edum ε kon ε len nə Yezu Klisto. Ye é di ààbə deenek əə, ye kwyel elyaal ε náá, edum ε kon ε len nə Zəeb eezekwyit.

⁶ Tin, mə bee é náá, bi é waagu náá, bis ààpakwyə tə edum ε kon nə Zəeb.

⁷ Bis epedjaala nə Zəeb étep náá, bi needi àasa sa əbiyo. Ye tok étep elyaal bin náá, məsa mə bis nasa nə nen ε nabe é enyəpe. Bis kwyel é náá, bi sa enəm esa ye nakoozodi náá, bis nabe é àasa məsa tə len enyəpe.

⁸ Etəe náá, bis tok nə ghwyil esaab etsəetse Zəeb ε. Bis aazosa ε məsa mə etsəetse.

⁹ Bis nə myaala é ghen bis di ààbə nə ghwyil esa dhiiti sonok ε, ghuna biyə é nə ghwyil. E di'enek, bis nə waab tə mendjaala məs náá, bi di tə esosoob.

¹⁰ Etəp tak ε, mə di ekwyal bin məkana mak mam etsetəpe nə nen. Etəe náá, é sok mə aakum pə yebə ε, ye aabela bi eezeswoola məfulu. Tin, Ghen naadjə mə ekukuma ekək kə len, nyə nabe é àadjə ekukuma tak étep mə neepul bin, ye nabe é étep bi neetə sok tə məsa mə Zəeb.

¹¹ Bən nyəeg bam, mə moo mwana nə nen, saaka bi tə sok tə məsa mə Zəeb, djəelka məghaaz pak'en da bi é di tə egwakel, dika tə egwyem. Tin, Zəeb mot di ekwyel bot ə, mot di edjə bot egwyem aadi é sama nə nen.

¹² Swoselka pak'en məswosel mə eboma məmuk nə bən nyəeg bina nə lyem e dəe.

Bən nyəeg tə edum ε kon nə Zəeb eeswos bin.

¹³ Betka náá, enəm nə embəe e Ghen Yezu Klisto, kwyel ε Zəeb nə egwakel tə Sisim na Dəe di nə biyə djas.

Mekana ε Pɔl Pɔl Eniel

Mekana ε Pɔl nakwyal éteɓ bot ε Ghalati ε, ye nabε é éteɓ bot ε ezεεga mendjaala di pe εko ε bɔs kyee dik di djóoaa mos Tuulki ε (Mεs 13.14).

Pɔl nakwyal mekana mak ε, éteɓ edul bot ε nazedum koŋ ne Zεεb ɔ melɔ náá, ye tok eni beka di esa náá be di bɔɔ Zεεb.

Nye εpebasal náá, ye é edum ε koŋ ne Zεεb kɔ esu ε esyee ε Yezu kɔ melaaba di sa náá, menabel bot ε esyem bela tsik.

Mekana mak é ne metyek meten ne ebá:

Mεswosel (1.1-5);

Sim Mbεε Bhaadal (1.6-10);

Pɔl εpekaada bot tsik'ε (1.11—2.14);

Ye é kɔ esu ε edum ε koŋ ε mot di ebela ekek (2.15—5.1);

Zεεb eesa náá, mena nàdika ekwom (5.2-12);

Sisim ne epuud (5.13-26);

Ekwyee pak'en, ne esael mesa pak'en (6.1-10). Pɔl silal mekana me ε, ne edul ε bot melɔ ne mεswosel (6.11-18).

Mεswosel

¹ Ye é mam Pɔl mot-lwoma ε Klisto. Ye é tok bot nasa náá, me di mot-lwoma ε Klisto, àakobe-beak ekwosak ε mot ɔ. Tin, ye é kɔ ekwosak ε Yezu Klisto be ne Zεεb seεg, mot nagomal nye bhis esyee ɔ, me di mos mot-lwoma ε Klisto.

² Bis ne bɔn nyεεg bam di wak ε, bis seεgaa ε éteɓ ekwyal mekana mak ne bot ε zεεga mendjaala kyee dik Ghalati.

³ Beta náá, Zεεb Seεg'ena ne Gheŋ Yezu Klisto djε bin enem ne embεε ne egwyem be.

⁴ Klisto naaka nyel'ε emet buwa éteɓ etsik ε mena tɔ mesyem. Ye nabε é éteɓ nye nepek mena tɔ bhel mbee tsik bot ε di mos kɔ bɔs'ak. Nye nasa deenek ε ne ekwosak ε Zεεb Seεg'ena.

⁵ Duu ne nɔ Gheŋ, kɔm sii ne kɔm! Amen!

Sim Mbεε Bhaadal

⁶ Mε epedjoka ne dáa bi zeleeum koŋ ne Zεεb, mot nazedjóo bin kɔ enem ne embεε ε Klisto ε, éteɓ edu dhiiti mbi mɔlyo me bedhiiti bot di eke náá, ye é Mbεε Bhaadal ε.

⁷ Deenek, ye tok ne dhiiti mbi Mbεε Bhaadal! Ye é bot ε di ezεm bin, be kwyel ε eswoola Mbεε Bhaadal ε Klisto.

⁸ Tin, ye nakoozodi bisɔ bemet neghu fofop di edus tɔ gwoo ɔɔ, nye zye zegoola bin dhiiti Mbεε Bhaadal di àabe tyee wat ne yii bis nagoola bin ye ɔ, mot tak bela ekelok!

⁹ Bis eezeleε ye, me εpebaabasal bin ye nenak. Mot ε zegoola bin Mbεε Bhaadal sis di àabe tyee wat ne yii bi nazegwak ɔɔ, sa bi àamyaal nye. Mot tak goka é ne ebela ekelok.

¹⁰ E di'enek, me àasaa náá, bot myaala ne nam, me san ε náá, Zεεb myaala ne nam. Mε àakwyel náá, bot myaala ne nam. Mε epedi é di ekwyel náá, bot myaala ne nam ɔɔ, pe me tok kwom mesa ε Klisto.

Pɔl nazεdi mot-lwoma dáa?

¹¹ Bɔn nyεεg bam, me lee bin ε náá: Mbεε Bhaadal me goola bin ε, ye tok esuwa-esuwa ee mot zesu ε.

¹² Etεε náá, ye tok mot nadjε me ye, neghu elyaal me ye, deenek ye é Yezu Klisto ε natel me.

¹³ Ye nabe é bi naagwak mefulu me me nadi esa, é sok me nadi me dinaa mot zεεga mendjaala me eYuda ε. Bi ne gu dáa me nadi ewa bot ε zεεga mendjaala me Zεeb tó tsik mezuk ε, ne ewa zii étep egó ε zεεga mendjaala ε Zεeb.

¹⁴ E sok me nadi tó zεεga mendjaala me eYuda ε, me naadhaa betε ne bòn nyεεg bam eYuda e kókó membu mam tó eduwal. Etεε náá, me nadi esa zii ne ewa lyem tó metinj me bebhaab bis.

¹⁵ Tin, Zεeb naazeloosée me tó mō nyaag'am, esok ne me ne byel, nye naadjóo me tó enem ne embεε be. E ewala nye nakwos ε,

¹⁶ nye eelyaal me mōn'ε etεε náá, me neekεgoola Mbεε Bhaadal ne bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda o, di elii dum ne ne. Tin, me nabe é ààkesaa melyo pe daa mot,

¹⁷ bela náá, me ààpató pe Yeluzalem, pe daa bot ε nadi bot ε lwoma esok ne nam o. Me nató ε pe kyee dik Alaabi, bhii tak me eezεsik pe tó ghaada Dhamas.

¹⁸ Membu melél bhii tak me eezεtó pe Yeluzalem, étep εkeboma ne Pyεed, tin, me eezεdi melu kam ne eten bis ne ne.

¹⁹ Me nabe é ààboma ne dhiiti mot-lwoma sis bhis Zak mōn nyεεg ε Yezu.

²⁰ Etep ee me di ekwyal bin wak ε, ye é etεp etsetse é mis me Zεeb, me ààpakoo.

²¹ Bhii tak, me eezεtó pe kyee mεdhik me Siili ne Silisi.

²² Bot ε zεεga mendjaala me Klisto di pe kyee dik Yude o, nabe é be dinaa ààgu εbhwoob ε lam.

²³ Be nazogwak ε bot é ke náá: «Mot nadi ewaka mena tó tsik mezuk kpaambel o, nye moo mos é egoola Mbεε Bhaadal edum ε kon ne Zεeb, ee nye nadi ewa zii étep egó ε.»

²⁴ Tin, bot ε Ghalati nadi eduwal Zεeb kó εsu ε lam.

2

Pól be ne bedhiiti bot ε lwoma

¹ Bhii tak, ye naazεkpaa membu kam ne ená. Wó gwaa, me baazεsik pe Yeluzalem, bis ne Bhaalnabhas zenoo Tit.

² Me nasik penek ε étep elooba ne sa Zεeb natel me ε. Tin, bis naazεboma edi yes biso bemet é kwan, bis ne bot ε nadi ebeea dáa bot ε duu o. Me naagoola be Mbεε Bhaadal me nadi egoola ne bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda o. Etεε náá, me nabe é ààdi ekwyel náá, mesa me me nazesa ε, neghu mesa me aasa ε, di yii gwyes.

³ Ghuna Tit, mot bis ne ne nadi egyee o, nye nabe é mot dhaad mbyak eGhelek, mot ngot nabe é ààbesal nye náá, nye ni beka.

⁴ Bela náá, ye nabe é ne bedhiiti bòn nyεεg bis, bot ε mεdhyaaaz pe eko bhimis pe si nazeselaa pak'es étep εsan eniigal nye beka. Bot binok nasyela tó edhuu ε les ε, étep be neebēe dáa bis di eke peka tó ekwom e tsi ε, ne dáa di náá bis moo é mot ngot ne Yezu Klisto ε. Tin, be nadi ekwyel náá, bis di ekwom e tsi.

⁵ Tin, bis nabe é ààkoobet-betak náá, ekwosak ε bot ε tak sael, etεε náá, etsetse e Mbεε Bhaadal needi ne nen.

⁶ Tin, ye kabε bot ε nadi ebeea dáa bot ε duu o, yenek ààgwyák mam, etεε náá, Zεeb ààsa mbek pak bot. Ekukuma binok nabe é ààdi ebe me ne bhel.

⁷ Ghuna, be naabee náá, Zεeb naadjε me mesa me egoola Mbεε Bhaadal pe daa bot ε nadi ààni beka o, dhatyee nye nabaadjε Pyεed mesa me ekεgoola Mbεε Bhaadal pe daa bot ε nani beka o.

⁸ Tin, dáa Zεeb sa náá, Pyεed di mot-lwoma étep bot ε mbyak eYuda o, nye nabaasa ε náá, mam di mot-lwoma étep bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda o.

⁹ Dáa be nabee enem ne embεε e Zεeb kó lam ε, wó gwaa Zak, Pyεed ne Zan bot ε nadi dhatyee egwin ε sεεg zεεga bot ε mendjaala o, zεsεeb bis ne Bhaalnabhas mbó eghen, ye kwyl elεε náá, be eemyaal. Bis é ne ghwyil ekató pe kyee bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda o, da bōo étó pe kyee bot ε mbyak eYuda.

¹⁰ Tin, be nazoke ne nes ε náá, da bis etaala ekwyee bedjel ε bot, ye nabe é me naasa ye ne lyem wat.

Pól be ne Pyeed pe ghaada Antias

¹¹ Deenek, dáa Pyeed nazyε pe Antias ε, ye nabe é me naalii ne ne ebiyoεpe é mis me bot, etεε náá, nye nadi é ne ndje.

¹² Tin, εsok ne bedhiiti bot ε Zak nalwom o kum, Pyeed nadi edε loog wat be ne bon nyεεg bot ε nadi ààbe bot ε mbyak eYuda o. E di'enek, dáa bot ε tak nakakum ε, Pyeed eεzεkyee bot ε be ne be noo nadi edε o, é kaab bot ε nazeni beka o.

¹³ Bedhiiti eYuda zokazεdu mbee mεfulu ε Pyeed, tin, wó gwaa ye baazesa náá, Bhaalnabhas zokabaazeni tó mbee mesa e mεdjhaaz pe εko, bhimis pe si.

¹⁴ Dáa me nabee náá, be nabe é àádi esa esonok εnyoεpe dáa etsεεtε Mbεε Bhaadal di elεε ε, me é boozelii ne Pyeed é mis me bot náá: «Wóy mot di mot dhaad mbyak eYuda o, wó epeke dáa mot di àádi mot dhaad mbyak eYuda. “Haa” wó aakasa dáa éteεp εbesal bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda náá, be du etsi eYuda?»

Tsik kó εsu ε εdum ε konj ne Yezu

¹⁵ Bisó bak, bisó byel é eYuda, bis tok bot ε mesyem, bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda o.

¹⁶ Tin, mena ne guka náá, mot àádi mot epiki kó εsu εlooba etsi ε Moiiiz, ye é kó εsu ε εdum ε konj ne Yezu Klisto. Bisó pe, bis naadum konj yes ne Yezu Klisto, etεε náá, bis needi bot epiki kó εsu ε εdum ε konj ε Yezu Klisto, ààkabe kó εsu ε etsi ε Moiiiz. Deenek, etεε náá, mot aanàbela di epiki etεε náá, nye eelooba ne etεp ee etsi ε Moiiiz di elεε ε.

¹⁷ Tin, ye be náá, mena εpesan edi ε bot ε epiki tó Yezu Klisto o, da bot ε baadi bot ε mesyem o, deenek ye kwyel elεε náá Yezu Klisto é mot-mesa me mesyem e? Aàbe ye tok deenek!

¹⁸ Ye be náá, me eebaasum esa ee me nabwak ε, deenek, mam εmet εpylaal náá me é mot di àalooba ne etsi o.

¹⁹ E di'enek, dum ne etsi, me naazegwyε yam tó etsi, éteε me needi ne tsik ne Zεεb. Me moo é tsela e melaaba bis ne Yezu Klisto.

²⁰ Deenek, ye tok mam di ne tsik, ye é Yezu Klisto ε di ne tsik tó lam. Etεε náá, tsik me kadi ne ye mos kó εko ε bós'ak, ye é kó εsu ε εdum ε konj ε lam ne Mòn Zεεb, mot nakwyel me da dje tsik'ε éteεp me neetsak o.

²¹ Me ààpεε enεm ne embεε ε Zεεb. Tin, ye be náá, etsi e Moiiiz ε di dje epiki tó mot o, deenek, Yezu Klisto nagwyε é gwyes.

3

Etsi neghu εdum ε konj ne Zεεb e?

¹ Bot ε Ghalati, bi εpelyet e! Eze zeseeb bin? Bela náá, be nalyaal bin popoopwon dáa Yezu Klisto nabemaa e melaaba ε.

² Me kwyel ε εdji ε bin náá: Ye é kó εsu ε εlooba ne etsi ε bi nabela Sisim na Dεε «hoo» neghu ye é etεε náá, bi naagwak Mbεε Bhaadal, da dum konj ne ye?

³ Etεp yé bi di elyet deenek? Sa bi nakan ne Sisim Zεεb ε, bi kwyel εsilal ye ne ghwyil epuud e?

⁴ Bi zebee mbi yenek etun ε é gwyes e? Deenek, ye tok ne ghwyil edi é gwyes.

⁵ Zεεb mot di edje bin Sisim ne εbaasa endem e mεbwala tó len o, bi ke ε náá, nye sa ye é éteεp bi neelooba etsi «hoo» etεε náá, bi ne gwak Mbεε Bhaadal εdum ε konj ne Zεεb?

⁶ Dáa dinaa, Abalaam naadum konj ne Zεεb ε, Zεεb naabee nye dáa mot epiki.

⁷ Ye goka é bi gu náá: Ye é bot ε di dum konj ne Zεεb o di bóo Abalaam.

⁸ Ye nabe é ekwyala naaloozeleε náá, Zεεb ε waadje di epiki ne bot ε di ààbe bot ε mbyak eYuda o, kó εsu ε εdum ε konj ε loo ne ne. Deenek, Ekwyala naaloozeleε Mbεε Bhaadal tak ne Abalaam náá: «Bot ε membyak djas waasεεa metel kó εsu ε lo.»

⁹ Deenek, Abalaam nadum konj ne Zeeb, nye naaseea metel, ye e tyee wat ne bot e di dum konj ne Zeeb o, be eeseea metel daa Abalaam.

¹⁰ Bot e di ewa lyem to esa sa etsi di ellee e, baa djas e kala. Etee naa, Ekwyala lee e naa: «Ekelok e ne mot di aalooba ne etep djas di kwyala to mekana me etsi e.»

¹¹ Deenek, ye e tseeste naa, mot tok ne ghwyil e di mot epiki e mis me Zeeb ko esu e elooba ne etsi. Etee naa, Ekwyala lee e naa: «Mot e di mot epiki ko esu edum e konj ne Zeeb o, nye waatsak*.»

¹² Bela naa, ye tok etsi di edje bot edum e konj ne Zeeb. Ghuna, ye baakwyalel e naa: «Mot di ewa lyem to elooba ne etsi o, nye aabaazobela tsik e, dum ne etsi.»

¹³ Tin, ye e Klisto e pek mena to mbee baka etsi. Nyey emet eebela baka ko esu e lena. Etee naa, Ekwyala lee e naa: «Mbee ekelok ne mot di tselaa e le o.»

¹⁴ Ye e deenek, etee naa, bot e di aabe bot e mbyak eYuda o, be eebela eseea metel me nakekaa Abalaam ko lo e Yezu Klisto e. Tin, ye e e edum ekonj e, mena aabela Sisim Zeeb nakek e.

Etsi ne ekek

¹⁵ Bon nyeeeg, gwakeka, me pookonoo bin dhiiti geka tyee bot di ezezye ne esa e: Ye be naa, mot eekwyal mekana me melik me enyope o, dhiiti mot sis tokape ne ghwyil ekabaazy zedis sonok, neghu ekel dhiiti mekpa to tak.

¹⁶ Ye e dhatyee ekek e Zeeb pe daa Abalaam ne dha'e. Ekwyala aalle naa: «Doo ne bedha be», dhatyee naa, ye lii e ne bot ebupe. Tin, ye zolii e ne mot ngot, daa ye di kwyala e: «Ne dha'o.» Dha tak kwyel elyaal e Klisto.

¹⁷ Gwakeka sa me di ekwyel ellee e: Mekana me melik me Zeeb naloozekwyal enyope e, ye tokape ne ghwyil e baazesaabel ne etsi dinaa, ye nazesaal e bhis membu bedhet-ená ne mekam-melal (430) e. Ye be deenek o, ekek e Zeeb aadi e yii gwyes.

¹⁸ Tin, ye be naa, esa e lyak Zeeb di edje e belaa e dum ne etsi o, e di'enek, ye e aanakabaadi ko esu e ekek. Ghuna ye e dum ne ekek e, Zeeb nasa enem ne embee be ne Abalaam.

MeSo me etsi

¹⁹ Tin, etsi e etep ye? Etsi nazekelaa e etep mesyem me bot neenyen popoopwon, kekum dwoo dha e Abalaam aabyel e, mot ekek bak naseaa ko esu e le o. Etsi tak, Zeeb nadjje ye e, e memb o me efofop, tin, efofop ebodje etsi tak ne mot, etep nye neekgoola ye pe daa bot. Mot tak nabe e Moiiz.

²⁰ Et ep ngoola-ngoola needi, ye ny o e bot ebá edi ne tep, bela naa, Zeeb e mot ngot.

²¹ Ye kwyel elyaal e naa, etsi ne ekek e Zeeb aake ze wat e? Ye tok deenek! Ye epedi edi naa, etsi epedje tsik'o, pe epiki nawaazoye e to etsi.

²² Deenek, ekwyala lee e naa, bot djas e si bhel mesyem, tep tak e dinaa, ekek e Zeeb goka ne esael e, ko bot e di dum konj ne Zeeb o, ko esu e edum e konj ne Yezu Klisto.

²³ Esok ne ewala e edum e konj ne Zeeb kum, mena nadika e si bhel etsi, ebwood naa, edum e konj ne Zeeb tak nyen.

²⁴ E di'enek, etsi nadi e mbaalel yenaka kekum ewala ezye e Klisto, etee naa, mena needika bot e epiki ko esu e edum e konj ne Zeeb.

²⁵ Daa ye di mos naa, ewala e edum e konj ne Zeeb eezekum e, mena tokape si meko me dhiiti mbaalel.

²⁶ Etee naa, biyo djas moo e baa Zeeb dum ne edum e konj ko esu e Yezu Klisto.

²⁷ Tin, biyo djas bot e zeduwa Zeeb pe to Yezu Klisto o, bi moo e daa Klisto.

²⁸ Tin, ye tokape ne mbek pak mot dhaad mbyak eYuda ne mot dhaad mbyak eGhelek, pak kwom mot ne seenjele mot, pak moma ne motom, etee naa, biyo djas bi moo e mot ngot to gwakel ne Yezu Klisto.

* 3:11 Mena aabaabela ye e to Aba 2:4

²⁹ Ye be náá, bi é bot e Klisto ɔɔ, deenek biyɔ pe é bot e mebyel e dha Abalaam, tin, bi é waabela esa e lyak ee Zeeb nakek e.

4

Wɔ tokape kwom, tin wɔ moo é mɔɔ Zeeb

¹ Gwakeka sa me di ekwyel elee e: Dáa dinaa mɔɔ lyak dinaa mɔɔ dhyeeb e, nye tok ne mbek ne kwom mot, ye nakoozobe náá nyey é di nakuma esa binek.

² Tin, nye gwak e ne bot e di ewyel nye ɔ, dɔɔ ne endɔmbɛ di ebaal esa be ɔ, deenek, kekum ewala e seeg nakwyel e.

³ Tyee wat ne menabelka djas, é ghen mena nadika bɔɔ dhyeeb e, mena nadika e ekwom si bhel esonok mbes di kɔ eko e bɔs'ak e.

⁴ Tin, dáa ewala e Zeeb nakoobal e nakadjala e, Zeeb naazedhis mɔn'e. Mɔɔ tak e moma nabya nye, nye nawyeelaa e si etsi e Moiiiz,

⁵ étep nye neepék bot e nadi si bhel etsi ɔ, dɔɔ ne esa náá mena needika bɔɔ Zeeb.

⁶ Etep ye neelyaal ne tseetsɛ náá, bi é bɔn, Zeeb eedhis tɔ bhum elyem binaka Sisim mɔn'e, Sisim di etuud náá: «Abha» ye kwyel elee Saag'am.

⁷ Deenek, wɔ tokape kwom, wɔ moo é mɔn, dáa dinaa, wɔ é mɔn'e, Zeeb e waadjɛ wɔ esa e lyak nye nakwom étep bɔɔ be e.

Esimza e Pɔl dum ne bot e kyee dik Ghalati

⁸ E sok bi nadi bi dinaa àagu Zeeb e, bi nabe é ekwom e bezeeb e dinaa ne tseetsɛ be tok betɛtɛ bezeeb e.

⁹ Nenak, bi eezegu Zeeb, neghu náá, Zeeb eezegu bin. «Haa» ye kabaasa dáa, bi baasik si bhel esonok mbes di kɔ eko e bɔs'ak e, esa ee dinaa ye tok ne metan, àabe ne mebwala e? Bi baakwyel e, bi baabula ekwom bɔɔ?

¹⁰ Bi ne kwyel eduwal melu, bengɔn, bedhiiti mewala baazenɔɔ membu enyɔɔpe.

¹¹ Me é ne ken ne nen etee náá, mezuk me me nazuk ne nen ezekegwye gwyes.

¹² Bɔn nyeeɔ bam, me epedjaala nen náá, dika dáa mam, etee náá, mam pe, me nabe é dáa biyɔ. Bi nabe é àasa me ebiyo.

¹³ Bi ne gu enyɔɔpe náá, me nagoola bin mbee bhaadal é sok meken e etee náá, me nadi ebe.

¹⁴ Tin, dáa bi nabee nyel'am nadi ekpan e, ye nabe ne nen e dáa mebhawal. Tin, bi nabe é àabyen me, ààkin me. Ye nabe é bi naamyaa me dáa fofop e Zeeb neghu dáa Yezu Klisto.

¹⁵ Deenek, memyaala me bi nadi ne ye sok e moo wo e? Etee náá, me é tyaases étep ebaɲa bin náá, ye é epedi é di náá ye esael ɔɔ, pe ye nabe é bi nadis mis men djɛ me.

¹⁶ Nenak me moo é mot mebhuka men étep me ne lee bin etsɛetsɛ e?

¹⁷ Ye é ne bedhiiti bot di wa lyem ne nen, bela náá, tɔ ewa lyem tak, ye tok ne etsɛetsɛ. Tin, be san e ebek e mena, etee náá bi neewa lyem ne nɔɔ.

¹⁸ Enyɔ náá, mot wa lyem tɔ embee esesee é mewala djas. Deenek, sa ye àazoodi é sok me di sama wat ne nen e.

¹⁹ Bɔɔ bam, me epabaazuk kɔ esu e len dáa mezuk me moma di suula étep nye neebye e, kekum dwoɔ Klisto aabe di tɔ len e.

²⁰ E ewala elak, me be é ne gwyes edi edi wat ne nen, étep me neelii dáa di egoka e. Etee náá, me àagu sa esa kɔ esu e len.

Geka ebhen e Aghaad ne ye Saala

²¹ Leeke me, biyɔ bot e di ekwyel edi e si etsi ɔ: bi àagwak sa etsi di elee e?

²² Etee náá, ekwyla lee e náá, Abalaam naabya bɔɔ ba, ngɔt, nye nabya e be ne Aghaad kwom moma, dhiiti be ne Saala moma nadi àadi kwom ɔ.

²³ Tin, mɔɔ nye nabya be ne moma kwom ɔ, nabyel e ne ekwosak e elyem e bot. Ye kaabe mɔɔ nye nabya be ne moma nadi àadi kwom ɔ, nye nabyel e dáa Zeeb nakek e.

²⁴ Tin, tɛp'enek e ne dhiiti esulel e sis, etee náá, boa binək bebá lyaal e mebhɛɲ mɛmbá. Wat e ebhɛɲ e ɛtsok e Sinayi, bɔɔ byel penek ɔ ekwom: ye é Aghaad.

²⁵ Bela náá, Aghaad é ɛtsok e Sinayi di pɛ kyee dik Alaabi e. Ye é di mos ghaada Yeluzalem'aak, etee náá, ghaada Yeluzalem ne bot djas di tɔ tak é tɔ ekwom.

²⁶ Tin, ghaada Yeluzalem di tɔ gwoo e, ye tok tɔ ekwom, ye é nyey é di nyeg'ena.

²⁷ Etee náá, ekwyala lee náá:

«Dia tɔ mɛmyaala, wɔy kwyiid moma, wɔy moma di ààbya ɔ!

Kɛka ne ekim e mɛmyaala, wɔy mot di ààgu mekpaa me ebɛl ɔ.

Etee náá, bɔɔ moma zepɛɛaa ɔ, bɛ epɛbu dhaa bɔɔ moma di é ebá ɔ.»

²⁸ Yɛka bɛ biyɔ, bɔn nyeg bam ɔ, bi é bɔɔ nabyel tɔ ekɛk e Zɛɛb ɔ, tyee wat ne Izak.

²⁹ Tin, ye é dáa ye nadi sok e, mɔɔ nabyel tɔ ekwosak e elyem bot ɔ, nadi etiig mɔɔ nabyel, dáa Sisim Zɛɛb nalɛɛ e. Ye é tyee wat ne dáa di esael é dwoo elak mos.

³⁰ Tin, ekwyala lee dáa? «Sɔa kwom moma ne mɔn'e, etee náá, mɔɔ kwom moma ààgoka ne ekaa esa e lyak bɛ ne mɔɔ moma di ààbɛ kwom ɔ.»*

³¹ Deenek, bɔn nyeg bam, mena tokeka bɔn kwom moma, menaka é bɔn moma di ààdi kwom ɔ.

5

Nàsaabka mɛpɛka mɛ bi nazeɓela e

¹ Klisto nadis mena si bhel etsi eYuda e, étep mena needi ààbaadi ekwom. Lyelka bham, ye ààgoka náá, bi baabula si bhel ekwom etsi.

² Gwakeka, mam Pɔl, mɛ lee bin e náá, ye bɛ náá, bi eemyaal eniigela beka ɔɔ, ye kwyɛl elɛɛ e náá, Klisto tokapɛ dhiiti vanj mot étep'en.

³ Mɛ epɛbaalɛɛ ne botom djas di emyaal náá, bɛ niigal bɛ beka ɔ náá, bɛ goka é ne elooba ne etsi djas.

⁴ Bi naazɛbɛka ne Klisto, biyɔ bot e di ekwyɛl esaa náá, bi di bot e epiki é mis mɛ Zɛɛb kɔ esu e elooba ne etsi ɔ, enɛm ne embɛɛ e Zɛɛb tokapɛ ne nen.

⁵ Yɛ kabɛ menabɛlka ɔ, mena waka ebwaalel e lena e ne Zɛɛb, nyey mot di esa náá bot di epiki é mis mɛ ɔ. Ye é sa mena di bwoodka ne ghwyil mebwala mɛ Sisim na dɛɛ, di enyen tɔ edum e koɲ e lena ne Zɛɛb e.

⁶ Etee náá, mot édi tɔ egwakel ne Yezu Klisto ɔɔ, eni beka neghu ààni beka tok ne metan, tin, sa di ne metan e ye é edum e koɲ ne Zɛɛb di enyen tɔ kwyɛl e.

⁷ Ye nabɛ é bi eekan esum kaab enyɔɛpe! «Haa» eze kaala bin ze étep bi needi ààlooba ne etsɛɛtɛ e Zɛɛb?

⁸ Mbii mɛlyo menek ààpadus pɛ daa Zɛɛb mot nadjoo bin ɔ.

⁹ Bi e kobaka! Ba pu leviid batsa ne sa náá, tsim di esaa mapa ne ye é ghamta.

¹⁰ Dum ne Ghɛɲ, mam, mɛ é ne ebwaalel ne nen, mɛ ne gu náá, bi tok ne dhiiti esimza sis. Deenek, mot e sa ezɛm tɔ len ɔɔ, nyɛ aawaa é fɛɲ, ye nakozoodi ze.

¹¹ Yɛka bɛ mam ɔ, bɔn nyeg bam, ye pɛ di náá, mɛ epɛbaagoola bot bhaadal eni beka ɔɔ, «haa» ye é kɔ mɛsɔ mɛ yé mɛ baadi etiigaa? E di'enek, egoola bot mekpa mɛ embee esɛɛɛ nasaɛl ne Klisto kɔ mɛlaaba e tokapɛ dhiiti vanj sonok!

¹² Tin, bot e di ekus eghuub tɔ len ɔ, bɛ gheetetɔ ne esa mbee mɔɔ: bɛ dis bhum ekaab bɔɔ.

Ekwosak e Sisim ne ekwosak epuud

¹³ Bɔn nyeg bam, bi nadjooaa e étep bi needi ààbaadi é ekwom. E di'enek, sa bi ààkasa náá, edusa bi zedusaa si bhel e, di ne nen tyee mɛfulu mɛ elooba ne ekwosak epuud. E di'enek, ye goka é náá, bi bet náá, kwyɛl djɛɛd bin, étep bi neekwyeeel pak'en.

¹⁴ Etεε náá, etsi djas ε sεεga tō mεkpa mak: «Ye goka é wō kwyel sō'ō mot dāa wō di ekwyel nyel'ō met ε.»

¹⁵ Tin, ye bε náá, bi εpekwaalel nε edyaadel pak'en dāa betit ɔ, bi ε kobaka, bi εzekεgonel pak'en.

¹⁶ Tin, mε lεε bin ε náá: Betka náá, Sisim na Dεε djεed bin, é di'enek, bi aanākabaasa ekwosak ε epuud.

¹⁷ Etεε náá, e egwyes epuud é nε zyaala nε egwyes e Sisim ε. Tin, egwyes e Sisim é nε zyaala nε egwyes e epuud. Deenek, ye é nε zyaala pak'ɔ, tyee náá, bi needi ààbε nε ghwyil esa sa elyem bin di kwyel esa ε.

¹⁸ Tin, ye bε náá, Sisim ε di edjεed bin ɔ, deenek, bi tokapε si bhel etsi.

¹⁹ Bela náá, mεsa mε epuud nyen ε: tō mεzɔ, tō dɔaab, tō mbee mεfulu mε edi εbá,

²⁰ tō eduwal ε benaghise, tō mεvyekεle, tō mbee lyem, tō mεwɔ, tō εwu, tō ekwyε é lyem, tō mεbaka, tō bhyen edi ε sama nε bɔɔ bεsɔ, tō swaka,

²¹ tō egwyes, tō elangi, tō mεbyon mbes zenɔɔ bεdhiiti mesyem di nɔɔɔ nε yenek ε. Nenak, mε epedul bin mεlɔ, dāa mε nadul bin ye sok ε: bot ε di esa deenek ɔ, bε aanākwaabela di tō εyon ε Zεεb.

²² Ye kabε bhum Sisim na Dεε di edje ɔ, ye é: mεkwyela, mεmyaala, egwyem, εmaad ε lyem, embεε, enem esa, nε edum εkon nε Zεεb,

²³ metela, εdil ε nuub. Ye tok nε tsi wat di ebyen mbi etεp binek.

²⁴ Bot ε di bot ε Yezu Klisto ɔ, naazebem epuud bɔɔ, nε mεkwosak mɔɔ zenɔɔ egwyes bɔɔ kɔ melaaba.

²⁵ Dāa ye dinaa, tsik'enaka é tsik Sisim ε, betka náá, mena kεka tō Sisim.

Tsi ε Yezu Klisto

²⁶ Sa mena ààdika nε eben ε nyel, djhookatka ebeme pak'enaka, sa mena ààdi nε swaka pak'enaka.

6

Bεpelka mεkɔm mε etεp pak'en

¹ Bɔn nyεεg, mot ngɔt pak'en ε zεbelaa esa pɔtɔ ɔ, biyɔ bot ε di nε Sisim Zεεb ɔ, bi goka é nε εbulal nyε é ze tō egwyem. Bi é kobaka, etεε náá, biyɔ bεmet εzekεkwyε tō mεbhowal.

² Kwyeelka pak'en da bi é bebεpel mεkɔm mε etεp bin. Deenek ε, bi aakε dāa etsi e Klisto di elεε ε.

³ Mot di ebun náá, nyε é mot é mis mε bot, ghuna nyε ààval dhiiti sonok é mis mε bot ɔ, nyε kɔɔ ε nyel'ε met.

⁴ Ye goka é náá, mot nε mot pookosiiza mεsa mε εnyɔεpe, nyε bee náá, nyε εpeke εnyɔεpe ɔ, tin, nyε é nε ghwyil ε myaala nε nyel'ε met, ààbε náá, nyε kagek nε mεsa mε bot ε sis.

⁵ Etεε náá, mot nε mot goka é nε ebεp mεkɔm mε etεp bε.

⁶ Mot di elyoaa mεkpa mε Zεεb ɔ, nyε goka é nε εkaa esa nyε di nε ye é, nε mot di elyo nyε ɔ.

⁷ Sa mot àākɔɔ nyel'ε, bε ààsa mεsεɔ nε Zεεb. Sa mot aabε kɔ εko ε bɔs'ak ε, ye é sa nyε aabók ε.

⁸ Mot εbε esonok étεp ekwosak ε epuud bε ɔ, nyε aabela ε esa e puud, ye é εsyee. Tin, mot ε kabε esa e sisim ɔ, nyε aabela ε esa e Sisim, ye é tsik na kɔm-kɔm.

⁹ Sa mena àábula bhis é esa mεnyɔ nε bot, etεε náá, mena aawa zii ɔ, mena waabókεka mbes bhum mεsa mena, é εwala ε Zεεb kwyel ε.

¹⁰ Tin, é sok mena di bela ba mɔɔ εpεed ε, dhjoosaka mεnyɔ nε bot djas, dan-dan ε nε bɔn nyεεg bena, bot ε di edum kon nε Zεεb ɔ.

Emwana e mεsik nε mεswosel

¹¹ Beeka, eboo ekyyeb ee mε di kwyal bin nenak'aak, mε kwyal ye é nε mbɔ'am met.

¹² Bot ε di kwyel εbesal bin náá, bi niigela beka ο, ye é bot ε di san εghεεaa mεnyel é mis mε bot kο εsu ε mesa mε epuud. Be kwyel ε náá, be di ààtiigaa kο εsu ε εsyee ε Klisto é mεlaaba.

¹³ Bot εni beka ο, bοο bεmet ààlooba nε etsi djas. Be kwyel náá, be niigal bin beka, etεε náá, be neediig bet kο εsu ε ndem di é mεnyel men ε.

¹⁴ Ye kabε mam ο, mε diig bet ε kο εsu ε εsyee ε Ghεη'ena Yezu Klisto é mεlaaba. Tin, kο εsu ε εsyee ε Klisto kο mεlaaba, esa e bοs djas eezegwyε é yam mis. Mam moo ε, mε eezegwyε dum nε esa e bοs.

¹⁵ Ètεp tak é dinaa, εni beka, nεghu εdi ààni beka, ye tok nε dhiiti mεtan. Sa di nε mεtan ε, ye é náá, Zεεb dje mena tsik na bes.

¹⁶ Dum nε bot ε di kε tο εlooba nε mεlyo mak ο, beta náá: egwyem nε boo lyem ghon ε Zεεb di nε nοο dοο nε kο Yisalaεl ε Zεεb.

¹⁷ Kana mos, sa mot ààbaawa mε tο tsik mezuk, etεε náá, endem* e mezuk mε di nε ye é nyel'am'aak lyaal ε náá, mε é mot ε Yezu.

¹⁸ Bον nyεεg bam, betka náá, enεm nε embεε e Ghεη'enaka Yezu Klisto di tο esisim bin. Amen!

* **6:17** Ndem, tο lii eGhεlek kwyel εlyaal ε edho nakuma kwom di ewa kο kwom'ε, ye kwyel εlyaal ε náá, Pοl é mot ε Yezu.

Mɛkana ɛ Pɔl pɛ dɔ́a Bot ɛ dɛl ɛ Efɛɛz

Eniel

Mɛkana ɛ Pɔl pɛ daa bot ɛ ghaada Efɛɛz, nakwyalaa ɛ éteɓ ezɛɛga bot di pɛ kyee dik Azi, ye kadi edjóaa mos Tuulki ɛ. Mɛkana tak nakwyalaa ɛ, nyey e membok (3.1; 4.1), mɛkana mɛ tak epekaada nɛ ɛsɛɛg bɛmɛlyo mɛ mɛsik ɛ Pɔl pɛ daa ezɛɛga mendjaa mendjaala menek. Mɛkana tak lii ɛ nɛ bot di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ.

Tin, ɛsuk ɛ mɛkana mak nɛ bot ɛ ghaada Efɛɛz ye é dum nɛ sa Zɛɛb di ekwyɛl ɛsa ɛ. Tin, ye é sa wat di náá, ye nabe é syela ee Yezu eezɛsa náá bot gu yɛ. E geka ɛsa etɛp binek, nadi ye é tak, tin, eezɛnyen nɛ Yezu Klisto. Ye nabe é dum nɛ mɛkɛn mɛ bhwak, gwoo nɛ bɔs. Ye epeli dum nɛ egwakel pak bot ɛ di kɔ ɛko ɛ bɔs nɛ egwakel pak bot nɛ Zɛɛb. Tin, tɔ sa nyɛ nadi ekwyɛl ɛsa yenek, zɛɛga ndjaa mendjaala nabe é nɛ boo di. E sok mot nakwyal mɛkana mak di elii éteɓ zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ, ye é éteɓ sa nadhaa tɔ ezɛɛga mendjaa mendjaala mɛ kyee e dik binek, di edhaa bɛ nyel ɛ. Deenek, zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ dɔ́a nyel ɛ Klisto. Nyel tak ààkat ɛwyee, nyɛ é daa ndjaa nazesumaa nɛ Klisto ɛ. Tin, ekeletyɛ tetó nɛ ɛsum ɛ yɛ. Ndjaa tak ɛ sama wat nɛ Klisto tɔ ghwyil mɛbwala tyee wat dɔ́a moma di sama wat nɛ ngom'ɛ.

Tɔ bɛmɛlanɛl yii mɛkɛn keyaka nɛ yii elɛl (1–3), mot nakwyal mɛkana epebasal kɔ ɛsu ɛgwalel dika nyen mos'aak, etɛɛ náá, Yezu nadjɛ tsik'ɛ kɔ mɛlaaba. Ekeletyɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, moo é bot ɛ mbyak wat nɛ ekeletyɛ di tɔ dhaad mbyak eYuda ɔ. E di'enek, bɔɔ djas zoobelaa ɛ enɛm ɛsa wat e Zɛɛb. Tin, Klisto naazebwak pap syen, nyɛ eesɛɛg bot ɛ nadi koko ààdi edi wat ɔ. E di'enek, nyɛ eedjɛ bɔɔ djas egwyem.

Tɔ mɛlanɛl yii ená keyaka nɛ etɛn nɛ wat (4-6), mot nakwyal mɛkana epeleɛ nɛ ekeletyɛ é náá, bɛ baal ɛdum ɛ kon ɛ lɔɔ nɛ Zɛɛb, nɛ egwakel zɛnɔɔ egwyem ee Zɛɛb di edjɛ bɛ ɛ. Deenek, mɛghaaz epedjɛaa bɛ éteɓ bɛ needi nɛ mɛfulu na bes. Mot nakwyal mɛkana epedjɛ mɛlyo dɔ́a bot di egoka nɛ ɛdi tɔ mɛbyel mɔɔ (5.21; 6.9). Etɛp ɛmɛt ɛ mɛlyo mak ɛnyɔɛpɛ ɛ, wɔ goka é nɛ gu dɔ́a bot ɛ na mwa nadidi ɛ. Tin, mɛtiɲ nabe é ɛ náá, boa goka é nɛ elooba nɛ botom bɔɔ. Botom nabe é ekukuma bɔɔ. Mot nakwyal mɛkana mak lii dan-dan ɛ nɛ botom, ye bɛ náá, bɛ ekukuma ɔɔ, bɛ goka é nɛ ɛdi dɔ́a Klisto, mot nadjɛ tsik'ɛ ɔ. Deenek, ye aadi é tyee sa na bes bot ɛ elɛɛ nɛ botom náá, kwylɛka bɛl bin (5.25-33) Deenek, ye aadi é tyee sa bes é ghen na mwa, wɔ lɛɛ nɛ ekukuma náá, bɛ nɛ kukuma pɛ tɔ gwoo (6.9).

Mɛswosel

¹ Ye é mam Pɔl, mot-lwoma ɛ Yezu Klisto tɔ ɛkwosak ɛ Zɛɛb. Mɛ kwyal mɛkana mak ɛ éteɓ bɔɔ Zɛɛb di pɛ ghaada Efɛɛz ɛ, bot ɛ di ɛdum kon nɛ Yezu Klisto ɔ.

² Beta náá, Zɛɛb Sɛɛg'enaka nɛ Ghen'enaka Yezu Klisto djɛ bin enɛm nɛ embɛɛ nɛ egwyem.

Enɛm ɛsa ɛ Zɛɛb éteɓ bot ɛ mbyak'ɛ

³ Duu nɛ Zɛɛb, Sɛɛg ɛ Ghen'enaka Yezu Klisto. Ye é nyey naazesɛɛ mena mɛtel. Mɛtel mɛ tak nasɛɛaa mena kɔ ɛ su ɛ membi esonok di dus tɔ gwoo ɛ. Etɛɛ náá, menaka é tɔ egwakel nɛ Klisto.

⁴ Tin, ɛsok nɛ bhwak nɛ kusel, Zɛɛb naazeloozesɛɛ mena éteɓ mena needika bot bɛ, éteɓ mena needi dɛɛ ààbɛ nɛ ɛbɛk. Tɔ boo lyem kwyl'ɛ.

⁵ Zɛɛb naaloozemyam náá, nyɛ aasa náá, mena dika bɔɔ bɛ kɔ ɛsu ɛ Yezu Klisto. Ye é deenek ɛ nyɛ nakwyl náá, ye sael tɔ ɛkwosak ɛ lɛ.

⁶ Djhoodjeka duu nɛ Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ ɛkɛɛ nyɛ nazedjɛ mena nɛ lyem wat kɔ ɛsu ɛ Mɔn'ɛ nyɛ di ekwyɛl ɔ.

⁷ Ye é kɔ ɛsu ɛ ghiya ɛ Klisto ɛ, menabelka di pɛka. Tin, mesyem mena eebaapelaa, Zɛɛb naatel mena dɔ́a enɛm nɛ embɛɛ bɛ di ebɔk ɛ.

⁸ Nyɛ naalwoodal mena nɛ enɛm nɛ embɛɛ bɛ, ɛ́tɛp mena needika bot ɛ etson, nɛ bot ɛ mɛtsɛl dhaa nyɛl.

⁹ Tin, nyɛ eesa náá, mena guka sa nyɛ nadi kwyɛl ɛsa ɛ. Deenek, esa e tak nabe é dinaa syɛla ɛ. Mɛsa mɛ tak nabe é yɛ aasaɛ ɛ nɛ Klisto.

¹⁰ Sa tak ɛ yii Zɛɛb aasa é ghen melu aadjala ɛ, yɛ aadi é ɛsɛɛg ɛsa djas di kɔ ɛko ɛ bɔs nɛ yii di tɔ gwoo ɛ, etɛɛ náá, Klisto needi kukuma ɛsa binek djas.

¹¹ Tɔ ɛgwakɛl ɛ lena nɛ Klisto, mena nabelaka ɛkɛɛ nakɛkaa mena ɛ. Etɛɛ náá, Zɛɛb naazeloosɛɛ mena tɔ ɛkwosak ɛ lɛ. Tin, Zɛɛb sa esonok djas ɛ dɔ́a nyɛ di ekwyɛl ɛ, nɛ dɔ́a nyɛ di ekwos ɛ.

¹² Menabelka, bot nadi bot ɛ mɛkɛn é ɛwa ɛbwaaleɛ ɛ lena nɛ Klisto ɔ, djhoodjɛka duu nɛ Zɛɛb etɛɛ náá, nyɛ boo kukuma.

¹³ Biyɔ pe, bhis bi nagwak mɛkpa mɛ etɛɛtɛɛ ɛ, Mbɛɛ Bhaadal nadjɛ bin tsik ɛ, bi naadum kon nɛ Klisto. Dɔ́a bi nadum kon nɛ nɛ ɛ, Zɛɛb naawa geka yɛ kɔ len. Geka tak ɛ, Sisim na Dɛɛ ee nyɛ nakɛk bin ɛ.

¹⁴ Sisim na Dɛɛ ɛpedjɛ mena ɛbwaaleɛ ɛ ɛsa ee Zɛɛb nakwom ɛ́tɛp bot ɛ mbyak'ɛ. Tin, nyɛ lɛɛ nɛ nena ɛ náá, menabelka bot ɛ di bot bɛ ɔ, mena aabelaka yɛ é, é sok mena aadika mena moo pɛka ɔ. Tin, mena aamyaaɛlaka nɛ duma Zɛɛb.

Mendjaala ɛ Pɔl

¹⁵ Ye é dum nɛ tɛp tak ɛ dinaa, mɛ naagwak dɔ́a bot nadi elii kɔ ɛsu ɛdum ɛ kon ɛ len nɛ Ghen Yezu ɛ, dɔ́o nɛ kwyɛl bi baadi nɛ yɛ nɛ bot djas zedum kon nɛ Zɛɛb ɔ.

¹⁶ Deenek, mɛ ààkat ɛbulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ len. Mɛ nɛ taala nɛ nen tɔ mendjaala mam.

¹⁷ Mɛ ɛpedjaala nɛ Zɛɛb Sɛɛg mot duma, Sɛɛg ɛ Ghen'enaka Yezu Klisto. Nyɛ djɛ bin Sisim etson, yɛ neetel bin ɛ́tɛp bi neegu nyɛ ɛnyɔɛpe.

¹⁸ Tin, mɛ ɛpebaadjala ɛ́tɛp Zɛɛb neebɛɛ bin mis tɔ mɛkas mɛ, ɛ́tɛp bi neegu mɛbɔk mɛ ɛbwaaleɛ ɛ nyɛ djɔo bin ɛ́tɛp tak ɛ. Deenek, ɛ́tɛp bi neegu mɛnyɔ mɛ ɛsa e lyak ee nyɛ aadjɛ nɛ bot ɛ mbyak na dɛɛ.

¹⁹ Bi neegu mɛbɔk mɛ mɛbwala mɛ nyɛ di nɛ yɛ ɛ́tɛp menabelka bot ɛ di ɛdum kon nɛ nɛ ɔ. Tin, mɛbwala mɛ tak ɛ yɛ é yii Zɛɛb nabatalyaal yɛ nɛ ghwyil djas ɛ,

²⁰ é ghen nyɛ nagomal Klisto pak myon ɛ. Bhii tak, nyɛ naadil nyɛ é mbɔ eghen bɛ tɔ gwoo.

²¹ Klisto naanɛɛgaa kɔ efofop djas, kɔ esisim djas, kɔ ghwyil djas, kɔ mɛbwala djas. Din ɛ Klisto ɛ di ɛkɔk kɔ min djas di kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ, ààkobɛ-beak e bhwak bot di'ak, yɛ é dɔ́o nɛ bhwak di ezyɛ é.

²² Zɛɛb eesa Klisto kɔk kɔ esonok djas, nyɛ naadjɛ eghen tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ́tɛp nyɛ needi kɔk kɔ esonok djas di nɛ tsik ɛ.

²³ Zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ dɔ́a nyɛl ɛ Klisto. Tin, Klisto é tɔ lɔɔ, yɛ é nyɛy ɛ di lwoodal esonok djas tɔ bot djas.

2

Edus tɔ ɛsyɛɛ, da bela tsik

¹ Eghen sok, bi nadi é dɔ́a bot ɛ zegwyɛ ɔ kɔ ɛsu ɛdjak ɛ len nɛ mesyem men.

² Bi nadi é si bhel mbee mɛfulu mɛ bot ɛ bɔs'ak. Bi naadu kukuma embee esisim di tɔ gwoo ɛ. Sisim tak ɛ di ɛsa náá, bot djas di ààlooba nɛ Zɛɛb ɔ di si bhel ɛ.

³ Tin, menabelka djas nasesaka esonok ɛ dɔ́a bɔɔ. Mena nasesaka esonok ɛ dɔ́a gwyɛs epuud nɛ embee esimza bina nadi elwom mena ɛ. Deenek, kana mɛbyɛl mena, yɛ nabela Zɛɛb naazekpaa lyem kɔ ɛsu ɛlena, dɔ́a nyɛ nakpaa lyem nɛ bot ɛ sok ɛ.

⁴ Tin, Zɛɛb ɛ boo lyem ghen, nyɛ nɛ kwyɛl mena ɛbuɛpe dhaa nyɛl.

⁵ Ye é dum nɛ kwyɛl tak ɛ, nyɛ nasa náá, mena baadika nɛ tsik sama wat nɛ Klisto. Dáa dinaa mena nadika ɛ mena eezegwyɛka étɛp ɛdjak ɛ lena ɛ, Zɛɛb natsik mena é kɔ ɛsu ɛ enɛm nɛ embɛɛ bɛ.

⁶ Zɛɛb naagomal mena lɔɔg wat nɛ Yezu Klisto pak bɛmyon, étɛp ɛdje mena di sama nɛ nɛ pɛ tɔ gwɔɔ.

⁷ Nyɛ eesa mena enɛm kɔ ɛsu ɛ Yezu Klisto, étɛp ɛlyaal nɛ bot aazyɛ djɛmɛn ɔ ɛ náá, mɛvu mɛ nɛ bɔk dhaa esonok djas.

⁸ Ye é kɔ ɛsu ɛ enɛm nɛ embɛɛ Zɛɛb ɛ bi nabela tsik, tɔ ɛdum ɛ kon ɛ len nɛ nɛ. Ye tok etɛɛ náá, bi naasa dhiiti sonok, nyɛ djɛ bin enɛm nɛ embɛɛ bɛ é e toto.

⁹ Ye tok etɛɛ náá, bi ɛpesa dhiiti enɛm esa. Tin, nyɛ djɛ bin ye é e toto, ye nabɛ é etɛɛ náá, bot needi ààbɛ nɛ eghɛɛ nyel.

¹⁰ Menaka é bot ɛ Zɛɛb nakus ɔ. Dáa dinaa nyɛ nakus mena ɛ, nyɛ nakus mena ɛ, étɛp mena neesa embɛɛ mɛsa mɛ bot ɛ di tɔ ɛgwakel nɛ Yezu Klisto ɛ di egoka nɛ esa ɛ. Ye é embɛɛ mɛsa mɛ Zɛɛb nalookek náá, mena aasa ɛ.

Mbyak wat tɔ ɛgwakel nɛ Yezu Klisto

¹¹ Taalaka nɛ sa mɛ nalɛɛ nɛ nen é ghɛɲ sok ɛ. ɛsok nɛ bi nɛ byel, bi nabɛ é ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda. Bot ɛ dhaad mbyak eYuda nadi ɛdjɔɔ bin ɛ «bot ɛ nadi ààni beka ɔ». Bɔɔ kadjóɔaa ɛ «bot ɛ zenɛ beka ɔ» yɛ bɛ náá, bɛ nadjóɔaa ɛ «bot ɛ zenɛ beka ɔ» yɛ dum nɛ geka bot ɛ bɔs wa bin e mɛnyel ɛ.

¹² Eghɛɲ tak, bi nabɛ é ààdi sama nɛ Klisto, bi nabɛ é bɛdjon tɔ dhaad mbyak Yisalaɛl. Tin, bi nabɛ é ààlanɲa tɔ sama bot ɛ nadi tɔ ɛgwakel étɛp ekek e Zɛɛb ɛ. E di'enek, bi nabɛ é kɔ bɔs di ààbɛ nɛ ɛbwaalel ɛ, bɔs di ààbɛ nɛ Zɛɛb ɛ.

¹³ Biyɔ bot ɛ nadi é ghɛɲ sok ɛtsetaɛpe nɛ Yezu Klisto ɔ. Nenak yak, bi moo é bi eezekunaa nɛ nɛ. Nyɛ naso ghiya yɛ kɔ ɛsu ɛ len étɛp bi neekunaa nɛ nɛ.

¹⁴ Etɛɛ náá, nyɛ é di egwyem'enaka. Nyɛy mot nasa náá, bot ɛ mbyak eYuda nɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, bɛ di dhaad mbyak wat. E sok nyɛ naka nyel'ɛ ɛ, nyɛ naabwak pap mɛbhuka nadi ewa mbɛk pak membyak menek ɛ.

¹⁵ Tin, dum nɛ ɛsyee ɛ lɛ, nyɛ naadis etsi nɛ mɛtinj mɛ eYuda étɛp esa náá, bot ɛ mbyak eYuda nɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, bɛ di bɛ moo bot ɛ mbyak wat tɔ ɛgwakel nɛ nɛ. Ye é deenek ɛ, nyɛ nawa egwyem tɔ membyak mɛba menek.

¹⁶ Kɔ ɛsu ɛ ɛsyee ɛ lɛ é mɛlaaba, Klisto naasɛɛg bɔɔ djas é nyel wat, da bulal bɛ tɔ kwyɛl nɛ Zɛɛb. Ye é tin é mɛlaaba ɛ, nyɛ nadis ɛbhina nadi pak'ɔɔ ɛ.

¹⁷ Klisto nazyɛ é étɛp ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal e egwyem pɛ daa biyɔ bot ɛ nadi ɛtsetaɛpe nɛ Zɛɛb, dɔɔ nɛ bot ɛ nadi ɛkunaaɛpe nɛ Zɛɛb ɔ.

¹⁸ E di'enek, kɔ ɛsu ɛ Klisto, menabelka djas bot ɛ di bot ɛ mbyak eYuda ɔ, nɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ. Tin, menaka é nɛ ghwyil katɔ pɛ daa Zɛɛb Sɛɛg'ena, kɔ ɛsu mɛbwala mɛ Sisim na Dɛɛ yenek.

¹⁹ Dáa di deenek ɛ, biyɔ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, bi tokapɛ bɛdjon. Bi tokapɛ bot ɛ dus pɛ kyee mɛdhik mɛsis ɔ. Bi moo é bot ɛ mbyak e dɛɛ. Bi moo é bot ɛ mɛbyel ɛ Zɛɛb.

²⁰ Bi moo é bi moo bi eezebeega nyɔ'ak kɔ sɔ étɛp ɛsum ndjaa. Deenek, mɛkok mɛ ɛsuk ɛ zumal ndjaa tak ɛ bot ɛ lwoma nɛ bɛngooel-mɛkpa Zɛɛb. Yezu Klisto, nyɛy nyɛ ɛmet kadi é ɛkok di epyet ndjan ɛ.

²¹ Nyɛy é di epyet ndjaa djas, nyɛ ɛben epap tak étɛp ye needi di na Dɛɛ ɛ Ghɛɲ.

²² Tɔ ɛgwakel ɛ len nɛ Yezu Klisto ɛ, biyɔ pɛ eezesɛɛga nɛ bɛdhiiti bot étɛp ɛsum ndjaa tak, ndjaa Sisim Zɛɛb aadi tɔ tak ɛ.

3

Mɛsa mɛ Pɔl pɛ daa bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ

¹ Dum nɛ tɛp tak ɛ, mam Pɔl, ɛpedjaala Zɛɛb. Mam mot di mot membok ɛtɛp mɛsa mɛ Yezu Klisto ɔ. Mɛ wak mos e membok ɛ, etɛɛ nɔ́á, mɛ naakegoola Mbɛɛ Bhaadal pɛ daa len bot di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ.

² Ye é tɛɛtɛ nɔ́á, bi naazegwak mɛsa mɛ Zɛɛb nadjɛ ɛtɛp ɛlyaal ɛ bin embɛɛ etɛp bɛ.

³ Zɛɛb naatel mɛ ɛkwosak ɛ lɛ nadi syela ɛ. Ye é dɔ́a mɛ nakwyal bin yɛ sok ɛ.

⁴ Lanja bi aalaa ye é, biyɔ pɛ waagu etɛp dinaa mɛ eezegu ɛ. Ye é esonok dinaa yɛ syela dum nɛ Klisto ɛ.

⁵ Eghɛɲ na mwa, Zɛɛb nabɛ é ààtel bot etɛp nadi tɔ sɔ ɛ. Nenak, nyɛ eesa nɔ́á, Sisim yɛ naalyaal popoopwon nɛ bot ɛ lwoma yɛ, nɛ bɛngoolɛl-mɛkpa Zɛɛb na Dɛɛ, bot ɛ di ɛtɛp mɛsa mɛ ɔ.

⁶ Beeka sa nadi tɔ sɔ ɛ: kɔ ɛsu ɛ Mbɛɛ Bhaadal, esa e lyak ee Zɛɛb nadjɛ bot ɛ mbyak eYuda ɛ. Biyɔ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, biyɔ pɛ aabaabela yɛ. Biyɔ nɛ bot ɛ mbyak eYuda, bi moo é mot ngɔt. Sa Zɛɛb nakɛk kɔ ɛsu ɛ Yezu Klisto nɔ́á, nyɛ waadjɛ bot ɛ mbyak eYuda ɛ, biyɔ pɛ aabaabela yɛ.

⁷ Dum nɛ ɛkɛɛ Zɛɛb nadjɛ mɛ ɛ, mɛ moo é mot-mɛsa mɛ ɛtɛp ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal. Nyɛ nasa deenɛk tɔ lam ɛ, nɛ ghwyil mɛbwala mɛ.

⁸ Ye nakozoodi nɔ́á, mam tok vanj mot tɔ lɔɔg bot djas zedum konj nɛ Zɛɛb ɔɔ. E di'enɛk, Zɛɛb eesa mɛ enɛm ɛgoola nɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, mɛvu ɛ Klisto di ààsi ɛ.

⁹ Nyɛ eebaasa mɛ enɛm ɛtɛp mɛ neelyaal nɛ bot djas dɔ́a ɛkwosak ɛ Zɛɛb nadi tɔ sɔ aasaɛ ɛ. Nyɛy mot di nakusɛl esa binek djas ɔ. Nyɛ naasa nɔ́á, ye di tɔ sɔ kɛkum ɛwala bot di mos'aak.

¹⁰ Nenak yak, Zɛɛb naatel yɛ tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala etɛɛ nɔ́á, efofop nɛ dhiiti eghwyil mɛbwala di tɔ gwoo ɔ, bɛ neegu, mɛbɔk mɛ mbi mɛ etsonj e Zɛɛb di nɛ ye é.

¹¹ Tin, etɛp binek djas nasaɛ ɛ dɔ́a Zɛɛb naloolɛɛ nɔ́á, nyɛ aasa ɛ. Nyɛ nasa ye é kɔ ɛsu ɛ Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto.

¹² Tɔ ɛgwakɛl'ena nɛ Yezu Klisto, nɛ ɛdum ɛ konj ɛ lena nɛ nɛ. Ye deenɛk ɛ mena aanɔ́baadi nɛ bwoo ɛtyaa sok bhwoob Zɛɛb nɛ ɛbwaalel djas.

¹³ Etɛp tak ɛ, mɛ di elɛɛ bin nɔ́á, nɔ́tsakeka mɛnyɛl ɛtɛp mezuk mɛ mɛ di ebee kɔ ɛsu ɛ len ɛ. Tin, mezuk menɛk ɛ ɛtɛp ɛdjɛ bin duma.

Kwyɛl ɛ Klisto

¹⁴ Ye é ɛtɛp tak ɛ mɛ pyak mɛboɲ si sok bhwoob ɛ Zɛɛb Sɛɛg.

¹⁵ Ye é nyɛy mot di ɛsuk membyak djas.

¹⁶ Deenɛk ɛ, mɛ ɛpedjaala nɛ nɛ nɔ́á, kɔ ɛsu ɛ mɛvu mɛ duma nyɛ di nɛ ye é. Nyɛy mot di ɛdjɛ bin mɛghaaz e ze mɛbwala mɛ Sisim yɛ,

¹⁷ etɛɛ nɔ́á, Klisto neebela di tɔ ebhum e lyem bin, kɔ ɛsu ɛdum ɛ konj ɛ len nɛ Zɛɛb. Mɛ ɛpewaab nɔ́á, kwyɛl'en di nɛ ekanjal ɛtɛp bi neepyɛt ɛlyɛlɛpɛ.

¹⁸ Deenɛk ɛ bi ɛ nɛ ghwyil ɛgu ɛnyɔɛpɛ bi nɛ bɔɔ Zɛɛb djas. Dɔ́a mɛbɔk, mɛdjaa, mɛvyɛɛg, nɛ mɛdim mɛ kwyɛl ɛ Klisto di ɛ.

¹⁹ Ye goka é bi ɛgu nɔ́á, kwyɛl'ɛ eedhaa esonok djas ee bot di ɛgu ɛ. Etɛɛ nɔ́á, esimza bin neewozal kɛkum edi Zɛɛb nyɛy ɛmet di ɛkwyɛl ɔ.

²⁰ Ye é Zɛɛb ɛ di nɛ ghwyil ɛsa esonok tɔ lena dum nɛ mɛbwala mɛ di esa mɛsa tɔ lena ɛ, dhaa yii mena di ewaab ɛ nɛghu yii mena di esimza ɛ.

²¹ Betka nɔ́á, duu di nɛ Zɛɛb kɔm-kɔm sii nɛ kɔm dum nɛ sa nyɛ lyaal tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala mɛ kɔ lo ɛ Yezu Klisto! Amɛn.

4

Djhoodika sama

¹ Mam mot di mot membok, etɛɛ nɔ́á, mɛ é mot-mɛsa ɛ Ghɛɲ ɔ. Mɛ ɛpedjaala nɛ nen, biyɔ bot ɛ Zɛɛb nadjɔɔ ɔ, kɛka tɔ mbɛɛ mɛfulu dɔ́a Zɛɛb di kwyɛl ɛ.

² Dika tɔ mɛsila, dika tɔ mɛtela, dika tɔ bwood. Djiselelka pak'en nɛ kwyɛl djas.

³ Saka mɛghaaz ɛtɛp ɛbaal ɛgwakel ee Sisim na Dɛɛ djɛ mena ɛ. Dika tɔ egwyem pak'en ɛtɛp bi needi tɔ egwakel.

⁴ Menaka ɛ tyee nyel wat, ye ɛ Sisim na Dɛɛ wat ɛ di tɔ lena. Ye ɛ tyɛ wat nɛ dɔ́a Zɛɛb nadjoo mena ɛtɛp ɛbwaal esa ee nyɛ nakɛk mena ɛ.

⁵ Ye ɛ nɛ Ghɛɲ ngɔt,
ɛdum ɛ koɲ nɛ Zɛɛb ɛ wat,
ɛduwa Zɛɛb ɛ wat.

⁶ Zɛɛb ɛ ngɔt, nyɛ ɛ Sɛɛg bot djas.
Nyɛ ɛ e edi djas,
nyɛ ɛ tɔ menabel djas.

⁷ Mot nɛ mot pak'ena naabela yɛ enɛm nɛ embɛɛ ee Klisto nadjɛ mena nɛ lyem wat ɛ.

⁸ Ekwyala bɛ na dɛɛ lɛɛ ɛ náá:

«E ghɛɲ nyɛ nabyet tɔ pɛ tɔ gwoo ɛ,
nyɛ naatɔ nɛ bot ɛ nadi ɛ ekwom ɔ,
nyɛ naadjɛ bot mɛkɛɛ.»

⁹ Tin, ɛbyet tɔ gwoo kwyɛl lɛɛ yé? Ye kwyɛl ɛlɛɛ náá, nyɛ naasul sok tɔ esum edi na dim-dim di kɔ bɔs ɛ.

¹⁰ Mot nasul kɔ ɛko ɛ bɔs ɔ, ye ɛ pe ɛ mot nabyet ɛvyɛɛgɛpe tɔ gwoo ɔ. Etɛɛ náá, nyɛ neelwoodal bhwak djas.

¹¹ Nyɛ ɛ nadjɛ bot mɛkɛɛ mɛ di esa náá, bɛdhiiti bot di bot ɛ lwoma, bɛdhiiti bɛngooelɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb, bɛdhiiti kadi ɛ bɛgoolɛl Mbɛɛ Bhaadal, bɛdhiiti bɛdjɛɛdel ndjaa mendjaala, bak tak kadi ɛ bɛlyoel.

¹² Ye ɛ deenɛk ɛ, nyɛ nasa náá, bot ɛ Zɛɛb bela ghwyil esa mɛsa mɛ, ɛtɛp ɛbek ɛ nyel ɛ Klisto.

¹³ Ye ɛ deenɛk ɛ, menabelka djas aadika sama tɔ ɛdum ɛ koɲ nɛ Zɛɛb nɛ ɛgu ɛ Mɔn Zɛɛb. Tin, mena kadika ɛ e boo bot dinaa, ɛtiibal ɛ lena aakum dɔ́a yii Klisto.

¹⁴ Tin, mena aanákabaadika tyee bɔɔ dhyeeb. Mena aanákabaadika ewo dɔ́a mɛghwak, nɛghu mɛsim edu bɛ mɛlyo mbɛs. Sa mena àákabaabet bot binɔk bɛ lɛɛ bot elɛɲ mɛkɔɲ ɛtɛp ɛwa mena tɔ ɛdjak.

¹⁵ Tin, mena goka ɛ nɛ edi nɛ kwyɛl pak'enaka, nɛ ɛlɛɛlka ɛtsɛɛtsɛ, etɛɛ náá, mena neewyeeke dɔ́a Klisto nyɛy mot di ɛsuk ɛ ndjaa mendjaala ɔ.

¹⁶ Yɛ kɔ ɛsu ɛ lɛ ɛ, nyel di sa wat dinaa ye ɛ ɛlyelɛpe ɛ, sɛɛga ɛnyɔɛpe nɛ mɛtii mɛ nyel. Tin, ɛ sok ekyes djas di esa mɛsa mɛ dɔ́a edi goka ɛ, tin, nyel djas ɛpewyee, nɛ ɛbɔk tɔ kwyɛl.

Tsik na bes yii ekeletyɛ

¹⁷ Beeka sa mɛ di ebasal nɛ ɛwaab nɛ nen nɛ din ɛ Ghɛɲ'enaka, nàduka mɛfulu mɛ bot ɛ di àadum koɲ nɛ Zɛɛb ɔ. Etɛɛ náá, egeka bɔɔ tɔ ɛ tɔ esa e toto.

¹⁸ Tin, bɛ àànyɔ ɛmɛt ɛtsɛɛtsɛ e Zɛɛb, ààkomɛt-mɛtak tsik na bes ee Zɛɛb di edjɛ bot ɛ, etɛɛ náá, bɛ nɛ lyel elyem.

¹⁹ Bɛ eezegwyiɛ syen, bɛ eezewa lyem «tɔɔp» tɔ mɛzɔ, batakesa membi mɛ esa e syen djas bɛ di emyaala nɛ ye ɛ.

²⁰ Yɛ kabɛ biyɔ ɔ, mbi yenek mɛfulu tok yii bi nadjek pɛ daa Klisto ɛ.

²¹ Mɛ nɛ gu náá, bi naagwak ɛtɛp ɛ di eliaa dum nɛ nɛ ɛ. Bela náá, bi naazelyoaa ɛtsɛɛtsɛ dum nɛ Yezu.

²² Bot binɔk naalyo bin náá, bi kat mbee mɛfulu bi nadi nɛ yɛ sok ɛ. Embee mɛfulu menek ɛ, ye ɛ mɛkwosak mɛ ɛtɛp esyen ee elyem men dyeebakwyɛl ɛ. Yɛ deenɛk ɛ, bi aabet embee mɛfulu menek dɔ́a mot di mwas bet kaad ɛ.

²³ Betka náá, Sisim Zɛɛb swola mɛfulu men,

²⁴ ɛkɛɛ bi eebɔt kaad na bes. Tin, bi moo bot ɛ na bes. Mot na bes yenɔk kusaa ɛ dɔ́a Zɛɛb di ekwyɛl ɛ. Deenɛk, ɛtsɛɛtsɛ ɛpesa náá, nyɛ di mot epiki, mot e dɛɛ.

²⁵ Tin, nàsaka mèkəŋ, mot nɛ mot goka é nɛ elɛɛ etsɛɛtsɛ nɛ sɔ mot, etɛɛ náá, zɛɛga menabelka djas ɛ bot ɛ nyel wat.

²⁶ Eghɛŋ bi di nɛ ɛbuk ɛ, sa bi ààsyem. Ye goka é ɛbuk ɛ len sila ɛsok nɛ dwoɔ nɛ sila.

²⁷ Nàbetka náá, dim mot mèkəŋ be di tɔ len.

²⁸ Mot djii goka é nɛ ɛkat ɛdjii. Nyɛ goka é nɛ esa mèghaaz éɛp esa mbɛɛ mɛsa nɛ mɛmbɔ mɔɔ. Deenek ɛ, nyɛ nɛ ghwyil ɛkwyee bot ɛ di tɔ e djel ɔ.

²⁹ Deenek, sa dhiiti mot àātuwal mbee mèkpa tɔ nuub'en. Bi goka é nɛ elóo ɛ embɛɛ mèkpa di djɛ ghwyil nɛ bɛsɔ bin bot di tɔ e djel ɔ, mèkpa mɛ di enyɔ nɛ bot ɛ di egwak yɛ ɔ.

³⁰ Zɛɛb naawa bin ndem nɛ Sisim na Dɛɛ yɛ. Tin, nàtuŋka Sisim yenek. Bela náá, ye é nyɛy ɛ di elɛɛ bin náá, yɛ aadi é nɛ dwoɔ dinaa Zɛɛb aadis bin tɔ mesyem men ɛ.

³¹ Nàbaalka tɔ elyem bin mèbuk mɛ embee esonok bɛ nasa bin ɛ, nàbiyoka, sa bi aadi nɛ ɛbuk. Diska tɔ elyem bin, mɛwɔɔbela, mɛlee zɛnɔɔ e mbi esesɛɛ embee lyem djas.

³² Dika nɛ mbɛɛ lyem nɛ ghwyiikwyee nɛ bɔɔ bin, pelelka pak'en dáa Zɛɛb napel bin ɛ kɔ lo ɛ Klisto.

5

Dáa ekeletyɛ di egoka nɛ ɛkɛ ɛ

¹ Dáa dinaa, bi ɛ bɔɔ Zɛɛb di kwyɛl ɛ, bi goka é nɛ ɛdi dáa nyɛy.

² Dika tɔ kwyɛl pak'en, dáa Klisto di nɛ kwyɛl nɛ nena ɛ. Dum nɛ kwyɛl tak é, nyɛ naka nyel'ɛ ɛmet buwa pɛ daa Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ lena. Tsik'ɛ tak nabɛ é tyee mɛnanas mɛ di nɛ mbɛɛ mɛnuub ɛ.

³ Nenak, bi moo é bɔɔ Zɛɛb. Tin, sa bi ààdi tɔ mɛzɔ, sa bi ààsa edhiiti embee esonok, sa bi ààdi tɔ dɔɔb mɛvu, sa bi ààkolii-liiak tɛp tak.

⁴ Yɛ ààgoka náá, bi lóo embee mèkpa, mèkpa mɛ mɛlee, mèkpa mɛ endjemet. Deenek, bi goka é nɛ ɛbulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb.

⁵ Guka náá, bot ɛ di tɔ mɛzɔ ɔ, bot ɛ di esa e dhiiti embee esonok ɔ, bot ɛ di ewyeeb esa bot ɔ, bɛ aanàkwaabela esa e lyak tɔ ɛyon ɛ Klisto, ɛyon ɛ Zɛɛb. Tin, ye moo é tyee náá, bɛ ɛpeduwal bɛnaghise.

⁶ Sa bot ààkɔɔ bin nɛ elɛŋ mèkəŋ. Ye é embee esonok binek ɛ di edjɛ Zɛɛb ɛbuk kɔ bot ɛ di ààlooba nɛ nɛ ɔ.

⁷ Tin, sa bi ààkɛ sama wat nɛ mbi binɔk bot,

⁸ etɛɛ náá, é ghɛŋ sok bi nadi é tɔ ghooghom, nenak kɔ ɛsu ɛ egwakel ɛ len nɛ Ghɛŋ, bi moo é tɔ mèkas etɛɛ náá, bi ɛ bot ɛ Ghɛŋ. Tin, kɛka dáa bot ɛ di tɔ mèkas ɛ.

⁹ Mɛ ke deenek ɛ, etɛɛ náá mèkas mɛ tak waadjɛ mena embee esa djas, esa epiki zɛnɔɔ esa etsɛɛtsɛ.

¹⁰ Saka mèghaaz éɛp ɛgu sa Ghɛŋ di emyaala nɛ ye é.

¹¹ Nàdika edi wat nɛ bot ɛ di esa mɛsa di ààdjɛ bhum, mɛsa mɛ di esael tɔ ghooghom ɛ. Bi goka é nɛ ɛpana bɛ.

¹² Ye é tsɛɛtsɛ, esa ee bot binɔk di esa tɔ ghooghom ɛ, esa syen e ɛbanja e mis mɛ bot.

¹³ E sok, bot di ɛbanja sa bɛ di esa ɛ, mɛfulu mɔɔ nɛ nyen popoopwon,

¹⁴ etɛɛ náá, mèkas ɛ di esa náá esonok djas nyen popoopwon. Dum nɛ tɛp tak ɛ ye di ekeaa náá:

«Wɔy, mot di egɔ ɔ, djema,

wyɛla pak myon,

etɛɛ náá Klisto neewa wɔ tɔ mèkas.»

¹⁵ Tin, bi ɛ kobaka nɛ tyee bi di ɛkɛ ɛ. Sa bi ààkɛ tyee bot ɛ di ààbɛ nɛ etson ɔ, bi goka nɛ ɛkɛ ɛ dáa bot ɛ etson.

¹⁶ Lelka esa mɛsa nɛ lyem wat tɔ ba mɔɔ ɛpɛɛd ɛwala zedjɛa bin ɛ, etɛɛ náá, mena mooka é é mbee mèlu.

¹⁷ Nàdika dáa bot ɛ di ààbɛ nɛ etson ɔ, bi goka é nɛ ɛgu ɛkwosak ɛ Ghɛŋ.

¹⁸ Nàdika tɔ elangi, etɛɛ náá, elangi ɛdhaa nyel ɔɔ, ye é nɛ ghwyil ɛpus mot náá, nyɛ sa ɛtɛp mɛɛs. Tin, bi goka é bi di lwoodela nɛ Sisim na Dɛɛ.

¹⁹ Djɛelka mɛghaaz pak'en tɔ mɛdjeeb mɛ di edjɛ ɛbwaalel, nɛ mɛdjeeb di edjɛ duu nɛ Zɛɛb, nɛ mɛdjeeb mɛ Sisim di etel ɛ. Tiika, myaalaka nɛ Ghɛɲ'en nɛ lyem wat.

²⁰ Bulalka bhɔɔ nɛ Zɛɛb Sɛɛg'ena é mɛwala djas, é edi djas nɛ din ɛ Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto.

Moma nɛ motom tɔ ɛbá

²¹ Biyɔ bot ɛ di elooba nɛ Klisto ɔ, dika nɛ mɛsila pak'en.

²² Boa, loobaka nɛ botom bin, dáa bi di elooba nɛ Ghɛɲ ɛ.

²³ Saka deenek etɛɛ náá, motom ɛ di ekɔk kɔ moma, dáa Klisto di ekɔk kɔ zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ. Klisto ɛ mot di etsik zɛɛga ndjaa mendjaala, ee di dáa nyel'ɛ.

²⁴ Boa goka é nɛ elooba nɛ botom bɔɔ, dum nɛ ɛtɛp djas, dáa zɛɛga ndjaa mendjaala di elooba nɛ Klisto ɛ.

²⁵ Botom, kwyɛlka bɛl bin dáa Klisto di ekwyɛl zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ, nyɛ batagwyɛ kɔ ɛsu ɛ tak ɛ.

²⁶ Deenek, nyɛ nakwyɛl ɛ zɛɛga ndjaa mendjaala di dɛɛ, ye é ɛtɛp tak ɛ nyɛ nadis yɛ edhuud nɛ mɛdii nɛ mɛkpa mɛ.

²⁷ Nyɛ nakwyɛl ɛ náá, bot ɛ di edum konj nɛ Zɛɛb ɔ, tyaa sok bhwoob'ɛ, dáa dinaa bɛ moo é bɛnɛm, ààbɛ nɛ ɛtɔɔn, ààbɛ nɛ di wat zekwaada. Nyɛ nakwyɛl ɛ náá, bɛ di bot ɛ na dɛɛ, ɛtɛp ye needi ààdi nɛ mot di elii ɛbiyɔɛpe dum nɛ mɛsa mɔɔ.

²⁸ Deenek, botom goka é nɛ ekwyɛl ɛ bɛl bɔɔ ɔ, dáa bɛ di ekwyɛl mɛnyɛl mɔɔ met ɛ. Mot di ekwyɛl myɛl ɔ, nyɛ nɛ kwyɛl nyel'ɛ met.

²⁹ Etɛɛ náá, mot tok nɛ ghwyil ɛbhina nyel'ɛ met. E di'enek, nyɛ nɛ bɛ nyel'ɛ ɛnyɔɛpe dáa Klisto di esa nɛ zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ.

³⁰ Menaka é ekyes e nyel'ɛ.

³¹ Ekwyala lɛɛ ɛ náá:

«Motom ɛ waadus tɔ ndjaa sɛɛg nɛ nyɛɛg,
ɛtɛp kɛdi sama nɛ myɛl.

Bɔɔ djas bɛbá aakadi é mot ngɔt.»

³² Tin, ye é boo tɛp di syela tɔ elanjɛl ɛlak ɛ. Ye é deenek mɛ di elɛɛ nen náá, tɛp tak ɛ dum nɛ Klisto nɛ zɛɛga ndjaa mendjaala.

³³ Tin, mɛ ɛpɛbaabal nɛ biyɔ botom, mot nɛ mot goka é nɛ ekwyɛl ɛ myɛl dáa nyɛ di ekwyɛl nyɛl ɛmet ɛ. Yɛ tyɛ wat nɛ boa mɛba, bi goka é nɛ ɛduwal botom bin.

6

Dáa bɔn di egoka nɛ ɛdi nɛ bɛbyael bɔɔ ɛ

¹ Biyɔ bɔn, bi moo é tɔ ɛgwakel nɛ Ghɛɲ Yezu, bi goka é nɛ elooba nɛ bɛbyael bin, etɛɛ náá, deenek é di ɛnyɔɛpe.

² ɛtiɲ ɛ mɛkɛn di eke nɛ ekek ɛ náá:

«Duwala soog nɛ nyoog,

³ ɛtɛp djas aanyɔ nɛ nɔ,

wɔ aabɔya kɔ ɛko ɛ bɔs.»

⁴ Biyɔ bɛsɛɛg ɛ bɔn, nàsaka náá, bɔɔ bin kpaa elyem. Tin, ye goka é náá, bi wyɛl bɛ tɔ mɛɛɛ mɛlyo nɛ ɛdul ɛ bɛ mɛlɔ nɛ sa Ghɛɲ di àákwyɛl ɛ.

Dáa bɛkwom di egoka nɛ ɛdi nɛ ekukuma bɔɔ ɛ

⁵ Biyɔ bɛkwom ɛ bot, loobaka nɛ ekukuma bin kɔ ɛko ɛ bɔs nɛ ba tɔ lyem, tɔ mɛsila nɛ duu djas, nɛ lyem wat, dáa bi di elooba nɛ Klisto ɛ.

⁶ Nàsaka mɛsa etɛɛ náá, bɛ needuwal bin. Tin, ye goka é náá, bi sa mɛsa nɛ lyem wat dáa zɛɛb di ekwyɛl ɛ, etɛɛ náá, bi é bot ɛ mɛsa ɛ Klisto. Ye nakozoodi e mɛwala bɛ di ààdi tin étɛp ɛgwyák bin ɛ.

⁷ Saka mɛsa nɛ mbɛɛ lyem ɛkɛɛ, bi sa ɛ mɛsa ɛ Ghɛɲ. Nàsaka mɛsa ɛkɛɛ náá, bi sa ɛ mɛsa mɛ mot.

⁸ Guka náá, wɔ nakoozodi kwom mot, nɛ gu mot di ààdi kwom ɔ, wɔ sa mbɛɛ mɛsa ɔ, Ghɛɲ ɛ waadjɛ wɔ efute.

⁹ Biyɔ ekukuma, dika tyee wat nɛ ekwom bin, katka ɛbɛɛg bɛ. Guka náá, biyɔ nɛ ekwom bin, biyɔ djas ɛ bɔɔ Boo Kukuma di tɔ gwoo ɛ. Nyey mot di tɔ gwoo ɛ ààwa mbɛk pak bot.

Bɛghɛl ɛ Zɛɛb

¹⁰ ɛkpa ɛ mɛsik mam ɛ náá, dika nɛ ɛgwakel nɛ Ghɛɲ, saaka ghwyil'en tɔ lɛ, etɛɛ náá, nyɛ é nɛ boo ghwyil.

¹¹ Nɔɔka bɛghɛl, da bi ɛ bot ekuwa dɛɛb djas Zɛɛb di edjɛ ɛ etɛɛ náá, bi neepyɛt dwoo dim mot mɛkɔɲ aazɛkɔɔ bin ɛ.

¹² Etɛɛ náá, tuub mena di duuka ɛ, ye tok tuub ghiya nɛ epuud. Mena duuka ɛ nɛ embee esisim nɛ ekukuma bɔɔ, dɔɔ nɛ mɛbwala di kɔ mbee bɔs'ak ɛ. Mena duuka ɛ nɛ embee esa ee di nɛ ghwyil tɔ gwoo ɛ.

¹³ Etɛp tak ɛ, ye goka é bi nɔɔ bɛghɛl ɛ Zɛɛb nɛ ekuwa e dɛɛb djas. Etɛɛ náá, é ghɛɲ mbee mɛlu aatuula ɛ, bi ɛ nɛ ghwyil ɛ pyɛt sok bhwoob bot mɛbhuka men. Bhis bi aaduu kɛkum mɛsik ɛ, bi ɛ waapyɛt.

¹⁴ Pyɛtka, etɛɛtɛ di nɛ nen dáa bhetɛ é kuu. Dika nɛ epiki dáa bot di ebɔt ghun ɛ.

¹⁵ Ekoko mɛko men di zii ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal di edjɛ bot egwyem ɛ.

¹⁶ Gheedidika nɛ ɛdum ɛ kɔɲ nɛ Zɛɛb dáa sa di epeebal mot ɛ. Yɛ waasa náá, bi dimal du mɛkɔɔ mɛ Mbee mot.

¹⁷ Nɔɔka tsik nyɛ nadjɛ wɔ ɛ dáa kɔtɔ dɛɛb é. Da bi ɛ baanɔɔ mɛkpa ɛ Zɛɛb dáa pɛl Sisim na Dɛɛ.

¹⁸ E mɛwala djas, waabka nɛ Zɛɛb tɔ membi mɛ mendjaala djas, djaalaka nɛ Zɛɛb nɛ ghwyil ɛ Sisim'ɛ. Dika ndjema tɔ mendjaala, sa bi ààkat, gheedjaalaka Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ bɔɔ Zɛɛb djas.

¹⁹ Baadjaalaka Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ lam, étɛp nyɛ needjɛ mɛ etɛtɛ mɛkpa mɛ di egoka nɛ ɛlɔo é ghɛɲ mɛ di elii ɛ, etɛɛ náá, mɛ neewyisal nɛ ààbɛ nɛ bwoo sa di syela tɔ Mbɛɛ Bhaadal ɛ.

²⁰ Ye nakoozobɛ náá, nenak mɛ é é mbok, mɛ é ngoola-ngoola ɛ Yezu Klisto, nyɛ nalwom mɛ étɛp mɛ neegoola Mbɛɛ Bhaadal. Djaalaka nɛ Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ lam, etɛɛ náá, mɛ neegoola yɛ dáa ye di egoka ɛ.

Mɛswosel

²¹ Tisik mɔn nyɛɛg'ena, mot di esa mɛsa mɛ Ghɛɲ tɔ ɛlooba ɔ, waalɛɛ bin dáa mɛ di ɛ, etɛɛ náá, bi neegu sa djas mɛ di sa ɛ.

²² Mɛ dhis nyɛ pɛ yebɔ ɛ, etɛɛ náá, nyɛ eezɛbaɲa bin dáa bis di pɛ kak ɛ, dɔɔ nɛ etɛɛ náá, nyɛ needjɛ bin mɛghaaz.

²³ Beta náá, Zɛɛb Sɛɛg'ena nɛ Ghɛɲ Yezu Klisto djɛ biyɔ djas bɔn nyɛɛg bam egwyem. Beta náá, Zɛɛb sa náá, bi kwyɛla pak'en, nɛ náá, bi dum kɔɲ nɛ Zɛɛb baawozal.

²⁴ Beta náá, enɛm nɛ embɛɛ e Zɛɛb di nɛ bot ɛ di ekwyɛl Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto nɛ lyem wat ɔ.

Mekana e Pól, Pɛ daa bot e Ghaada Filip Eniel

Pól nakus zɛɛga ndjaa mendjaala ghaada Filip ɛ, é mɛdjon mɛ ebá egoola Mbɛɛ Bhaadal. Ye é zɛɛga mendjaala mɛkɛn Pól nakus kɔ kyee dik Elɔp ɛ. Ghaada Filip é pɛ ɛko ɛ dik nɛ pɛ ɛdjɛm ɛ dwoo ɛ kyee dik Ghɛlɛk, tɔ kyee dik Masedwan.

Mekana e Pól pɛ daa ekeletyɛ ghaada Filip lyaal ɛ tɛtɛ egwakel nyɛ di nɛ yɛ pak bɛ nɛ bot e zɛɛga ndjaa mendjaala ɛ. E sok nyɛ nadi ekwyal mɛkana tak ɛ, nyɛ nadi é é membok. Etɛp tak ɛ lyem'e nadi ekpaa etɛɛ náá, nyɛ nabɛ ààbɛ nɛ ghwyil ekwyee bɛ. Pól ɛpekwyɛl ɛdje bɛ mɛghaaz, étɛp bɛ neepyet tɔ ɛdum ɛ kon ɛ lɔɔ nɛ Zɛɛb. Deenek, nyɛ ɛpeleɛ bɛ kwyl nyɛ di nɛ yɛ nɛ nɔɔ. Nyɛ ɛpebaabem ba kɔ ɛsu ɛ lɔɔ. Etɛɛ náá, bɛdhiiti bot ɛpegoola bhaadal mɛkon étɛp bɛ neekɛkɔk kɔ lɔɔ (1.15-17; 2.21; 3.2,18). Pól ɛpegek ɛkyeed bot ɛ bɛ nɛ bɛ nɔɔ di egɛyɛ tɔ mɛsa ɔ pɛ ghaada Filip. Nyɛ nagek deenek ɛ, étɛp bɛ neekɛkwyl bot e zɛɛga mendjaala, da bɛ é bula nɛ menduk mɔɔ (2.19-30). Pɛ yɔbɔ kyee, bot e ghaada Filip naakyeed mɛtom pɛ daa Pól (4.10-20). Tɔ mɛkana Pól nakyeed pɛ daa bot e Filip ɛ, nyɛ naaghaapɛɛ bɛ. Nyɛ naadjɛ bɛ pɛ mɛlyo, étɛp bɛ neebela mɛghaaz kɔ ɛsu ɛdum ɛ kon ɛ lɔɔ nɛ Zɛɛb.

Pól eeka é mis mɛ bot e ghaada Filip etɛp di dum nɛ tsik nɛ ɛsyee ɛ Ghɛɲ Yezu ɛ (2.6-11). Yezu naabet ekum nyɛ nadi nɛ yɛ pɛ daa Sɛɛg ɛ. Dum nɛ tɛp tak ɛ, Zɛɛb nadjɛ nyɛ di ekukuma kɔ bot djas nɛ kɔ esonok djas. Ye é tyee wat nɛ dáa Pól nalum kon nɛ eboo bot ɛ nyɛ nadi egu pɛ Yeluzalɛm ɛ (3.3-10). Deenek, nyɛ naamyaa ɛzuk kɔ ɛsu ɛ Yezu Klisto batakekum tɔ membok. Nyɛ é ndjem étɛp ɛdje tsik'e mɛt, kɔ ɛsu ɛ ɛdum kon ɛ lɛ nɛ Yezu. Nyɛ é nɛ ɛbwaalel náá, nyɛ waagom dhiiti dwoo pak myon. Nyɛ ɛpelyo nɛ bot e Filip náá, bɛ du geka yɛ (3.17; 4.9).

Tɔ ekwyla mɛkana mɛ djas, Pól nadi emyaala nɛ sa ɛdum ɛ kon ɛ lɛ nɛ Zɛɛb di ɛdje nyɛ ɛ. Nyɛ ɛpedjɛ mɛghaaz nɛ bot e Filip náá, bɛ di tɔ mɛmyaala. Mɛmyaala menek goka é nɛ ɛdi tak yɛ nakoozodi tɔ mɛtsak, nɛ tɔ mezuk, é ghɛɲ ekeletyɛ di tɔ egwakel pak'ɔɔ ɛ, Ghɛɲ Yezu ɛ nɛ nɔɔ.

Mɛswosel

¹ Ye é mam Pól nɛ Timote ekwom e mɛsa ɛ Yezu Klisto. Bis kwyl mɛkana mak ɛ, étɛp bot e ghaada Filip, nɛ bot di mos bot e Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ Yezu Klisto ɔ. Dɔɔ nɛ bot ɛ di ɛdjɛɛd zɛɛga ndjaa mendjaala ɔ, zɛnɔɔ ɛDhyakɛlɛ.

² Beta náá, Zɛɛb Sɛɛg'ena nɛ Yezu Klisto Ghɛɲ'enaka sa bin enɛm nɛ embɛɛ nɛ ɛdje bin egwyem.

Pól ɛpebulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb

³ Mɛ nɛ bulal bhɔɔ nɛ Zɛɛb é mɛwala djas mɛ di etaala nɛ nen ɛ.

⁴ Mɛ nɛ dyeebamyaala é mɛwala djas mɛ di ɛdjaala étɛp'en ɛ,

⁵ kɔ ɛsu ɛ mɛkwylɛ mɛ bi nakwylɛ mɛ tɔ egoola Mbɛɛ Bhaadal, kana dwoo bi nakan emyaal Zɛɛb ɛ kekum dwoo pan mos'ak.

⁶ Tin, mɛ é nɛ ɛbwaalel náá, Zɛɛb mot nakan mbɛɛ mɛsa mak pak'en ɔ, nyɛ aatɔ nɛ yɛ, kɛsilal dwoo ɛbula ɛ Yezu Klisto.

⁷ Mɛ é nɛ gham ɛwa bin tɔ lyem'am. Etɛɛ náá, biyɔ djas ɛ sama nɛ nam tɔ ɛkɛɛ ee Zɛɛb nadjɛ mɛ ɛ. Nɛ tsɛtsɛ, bi é sama nɛ nam yɛ nakoozodi, dáa mɛ di nenak é membok'ak nɛghu é sok mɛ di elyaal nɛ bot náá, Mbɛɛ Bhaadal mɛ di egoola ɛ yɛ é ɛtsɛtsɛ ɛ.

⁸ Zɛɛb é tyaases'am, mɛ nɛ kwyl biyɔ djas dáa Yezu Klisto di ekwyl bin ɛ.

⁹ Gwakeka sa mɛ di ɛwaab nɛ Zɛɛb tɔ mendjaala mam ɛ: yɛ é náá, bi di nɛ mɛkwyla pak'en dhaa tyɛ. Da bi é di bot ɛtiibal nɛ bot ɛgu etɛp ɛnyɔɛpɛ.

¹⁰ Deenek, bi needi ne ghwyil etiibal sa di enyɔɔpe ɛ. Tin, bi aadi ɛ ààbe ne edhuud, ààbe ne sa ebiyo wat dwoo Klisto aazyɛ ɛ.

¹¹ Beta náá, bi di ne mesa me epiki e Zeeb di tɔ len ebuɛpe kɔ ɛsu ɛ Yezu Klisto, ɛtɛp ɛduwal ɛ Zeeb, ne ɛdje nye duma.

Mbɛɛ Bhaadal epegoolaa djala dik

¹² Bɔn nyɛɛg, me kwyɛl ɛ bi gu náá, sa me naboma ne ye ɛ, ye naasa náá, Mbɛɛ Bhaadal goolaa djala dik.

¹³ Deenek, esodja ee di ebaal ndjaa boo kukuma ɔ ne bɛdhiiti bot djas ne kagu nenak náá, me ɛ ɛ membok ɛ etɛɛ náá, me ɛ mot-mɛsa ɛ Klisto.

¹⁴ Dáa bɛtɛ bɔn nyɛɛg nabee me ɛ membok ɛ, bɛtɛ ne bot pak'ɔɔ naazɛwa ɛbwaalel ɛ lɔɔ ne Ghɛɲ, bɔɔ batabela mɛghaaz me egoola Mbɛɛ Bhaadal ɛ Zeeb ààbe ne bwoo.

¹⁵ Ye ɛ tsɛɛtɛ náá, bɛdhiiti bot pak'ɔɔ epegoola Mbɛɛ Bhaadal ɛ Klisto ne mbee lyem. Etɛɛ náá, bɛ ɛ ne mbee egeka ne nam. Tin, bɛdhiiti bɔn nyɛɛg goola Mbɛɛ Bhaadal ɛ Klisto ɛ ne mbee lyem.

¹⁶ Bot ɛ di egoola Mbɛɛ Bhaadal ne mbee lyem ɔ, bɛ goola ye ne kwyɛl djas. Etɛɛ náá, bɛ ne gu náá, mesa mam wak ɛ elyaal ne bot náá, Mbɛɛ Bhaadal me di goola ɛ, ye ɛ tsɛɛtɛ.

¹⁷ Tin, bɛdhiiti bot goola Mbɛɛ Bhaadal ɛ Klisto ɛ ne mbee lyem. ɛkwosak ɛ lɔɔ ɛ epul, bɛ san ɛ náá, bɛ baabil mezuk mam tɔ membok.

¹⁸ Ye nakozoodi náá, egeka bɔɔ ɛ enyɔɔpe nɛghu egeka bɔɔ àànyɔ, sa di enyɔ ɛ, ye ɛ náá, Mbɛɛ Bhaadal ɛ Klisto epegoolaa. Deenek, me ɛ ne mɛmyaala, me aazodidi ɛ tɔ mɛmyaala.

¹⁹ Etɛɛ náá, me ne gu náá, ɛtɛp binek djas lyaal ɛ náá, Zeeb waatsik me kɔ ɛsu ɛ mendjaala men ne ghwyil ɛ Sisim ɛ Yezu Klisto di ekwyee me ɛ.

²⁰ Tin, me tok ne ghwyil ɛdi ne sen dáa ye di náá, me ɛ ne boo ɛbwaalel ɛ. Mos, me nakoozogwyɛ, me nakoozodi ne tsik, duma ɛ Klisto aadi ɛ ne nam ɛ edi djas me aadi ɛ.

²¹ Etɛɛ náá, ye ɛ bɛ mam ɔɔ, Klisto ɛ di tsik. E di'enek, ɛsyee moo ɛ mbee sa.

²² Tin, ye bɛ náá, ɛdi ne tsik ɛpesa náá me sa enɛm esa ɔɔ, ɛ di'enek, me ààgu sa me aasɛɛ pak ɛsyee ne tsik ɛ.

²³ Me moo ɛ pak bɛman, me ɛpekwyɛl ɛbet tsik me di ne ye'aak, ɛtɛp me needi sama ne Klisto. Deenek ɛ di enyɔɔpe ɛ.

²⁴ Tin, ye ɛ enyɔɔpe kɔ ɛsu ɛ len náá, me zoodi ne tsik.

²⁵ Dáa me di ne ɛbwaalel ɛ tsik dáak ɛ, me ne gu náá, me aadidi ɛ sama ne nen ɛtɛp me needje bin mɛghaaz me ɛtɔ sok, ne ɛdi ɛ tɔ mɛmyaala tɔ ɛdum ɛ kɔɲ ne Zeeb.

²⁶ Etɛɛ náá, ɛ ghɛɲ me aabula zɛdi pak'en ɛ, bi aadi ɛ ne mɛmyaala kɔ ɛsu ɛ sa Yezu Klisto aasa ne nam ɛ.

²⁷ Bi goka ɛ ne ɛkɛ dáa Mbɛɛ Bhaadal ɛ Klisto di elɛɛ ɛ. Tin, me zye zebee bin nɛghu me di ààzye ɔɔ, ye nyɔ ɛ náá, bi ɛ di ghɛɲ tɔ sisim wat. Ye nyɔ ɛ náá, bi ɛ di epyet ne lyem wat ɛtɛp ɛdum ɛ kɔɲ ne Zeeb kɔ ɛsu ɛ Mbɛɛ Bhaadal.

²⁸ Sa bi ààgwak bwoo ne bot ɛ mɛbhuka men. Ye aadi ɛ ndem di elyaal náá, biyɔ, bi eezebela tsik, bɔɔ, bɛ eezewo ze. Tin, ɛtɛp binek djas dus ɛ pɛ daa Zeeb.

²⁹ Etɛɛ náá, Zeeb naadjɛ bin ghwyil ɛsa mesa me Klisto. Tin nye naadjɛ bin mbee bhwoob ɛdum ɛ kɔɲ ne ne. Ye ààpasik tin, nye naabaadjɛ bin ghwyil ɛzuk dáa nye nazuk ɛ.

³⁰ Mena ɛpeduuka tuub wat. Bi ne gu enyɔɔpe náá, ɛ ghɛɲ sok me nadi eduu tuub tak, nenak me baazoduu ɛ tuub tak wat. Mos, biyɔ ɛ kadi eduu tuub tak.

2

Klisto moo ɛ mot-mɛsa

¹ ɛgwakel ɛ len ne Klisto ne dje bin mɛghaaz e? Bi ààbela mɛghaaz tɔ Kwyɛl ɛ Klisto? Bi ɛ tɔ ɛgwakel ne Sisim na Dɛɛ? Bi ɛ ne kwyɛl ne lyem ghon ne bɔn bɛsɔ bin e?

² Ye be deenek ɔɔ, saka náá, me di tɔ memyaala é bemɛwala djas. Dika tɔ egwakel pak'en. Betka náá, elyem bin di ne esiiza wat, elyem bin di tɔ esa djas bi di ekwyel esa ɛ.

³ Sa bi ààsa dhiiti sonok ne mbee lyem, sa bi ààsaa náá bot duwal min men. Tin, bi goka é ne edi tɔ mɛsila, beeka náá bɔn bɛsɔ bin eedhaa bin.

⁴ Deenek, sa mot ààzokwyɛɛg nyel'e met, ye nyɔ ɛ náá, nyɛ baakwyɛɛg bedhiiti bot.

⁵ Dika ne mbee mɛfulu dáa Yezu Klisto nadi ne ye ɛ.

⁶ Nyey mot di tyee wat ne Zɛɛb ɔ,
nyɛ nabe é ààkwyel eben ɛ nyel kɔ esu ɛ tak.

⁷ «Ààbɛ», nyey emet naabyen etɛp djas nyɛ nadi ne ye ɛ,
étɛp edi kwom.

Nyɛ nakadi é mot pak bot.

Nyɛ nabyel ɛ mot ne nyel epuud dáa bot djas.

⁸ Nyɛ naamyaaɛl edi tɔ mɛsila.

Nyɛ naalyaal elooba ɛ le kekum dwoo esyee,
esyee ɛ nyɛ nabemaa é mɛlaaba ɛ.

⁹ Dum ne tɛp tak ɛ Zɛɛb nabɛn nyɛ.

Nyɛ naadjɛ nyɛ di di edhaa edi djas ɛ,
ne din di kɔ min djas ɛ.

¹⁰ Nyɛ nakwyel ɛ náá,
bot djas tɔ gwoo,
kɔ bɔs zɛnɔɔ si bɔs,
pyak mɛbɔn mɔɔ si sok bhwoob ɛ Yezu,
étɛp eduwal din ɛ le.

¹¹ Nyɛ nakwyel esa deenek ɛ, étɛp bot djas neeke kɔ esu ɛ duma Zɛɛb Sɛɛg náá:
«Ye é Yezu Klisto é di Ghɛɲ!»

Kaska dáa mengɛl kɔ ɛko ɛ bɔs

¹² Bɔn nyɛɛg bam, bi nadi elooba ne nam é sok me nadi pak'en ɛ. E di'enek, dáa me kadi mos ààbɛ pak'en ɛ, gheeleloobaka ne nam dhaa dáa bi naboozeyɛ ne esesa mam pak'en ɛ. Deenek, waka zii tɔ mɛsa étɛp elyaal náá, bi é ne tsik, da bi elyaal náá, bi ne kaab Zɛɛb ebuɛpe.

¹³ Etɛɛ náá, Zɛɛb nyey emet ɛ di edjɛ bin ghwyil, étɛp bi neesa ekwosak ɛ le dáa nyɛ emet di ekwyel ɛ.

¹⁴ Saka mɛsa djas, ààlɛka, ààwaya,

¹⁵ étɛp bi needi ààliiaa ne ye ɛbiyoɛpe, bi needi bot ɛ epiki. Bi needi bɔn Zɛɛb, ààbɛ ne ndjɛ tɔ sama bembee ɛ bot, bot ɛ ɛbiyo kɔ ɛko ɛ bɔs'ak. Deenek, bi goka é ne ɛkas tɔ lɔɔ ɛ dáa ekwyikwyen tɔ gwoo,

¹⁶ ne ɛgoola be mɛkpa me tsik. Deenek, me é ne ghwyil ɛmyaala ne nen dwoo Klisto aabula ɛ, etɛɛ náá, mɛsa mam ne mezuk mam nabe é ààbɛ e toto.

¹⁷ Ye kobe náá, ghiya yam eesee étɛp ɛkala kɔ buwa bi di edjɛ ne Zɛɛb, étɛp mɛsa me ɛdum ɛ kon ɛ len ne ne ɔ. Ye sael deenek ɔɔ, me aadi é ne memyaala, me aasa náá menabelka djas di tɔ memyaala.

¹⁸ Ye é tyee wat ne biyo, bi goka é ne edi tɔ memyaala, da bi ɛwa me tɔ memyaala men.

Pɔl ɛpelwom Timote be ne Epafloodhit pɛ daa bot ɛ Filip

¹⁹ Ne ɛbwaaleɛl me di ne ye ne Ghɛɲ Yezu ɛ. Me bee ɛkɛɛ náá, me moo aadhis Timote pɛ daa lin. Etɛɛ náá, é sok nyɛ aadjɛ me menduk min ɛ, me aabela mɛghaaz.

²⁰ Ye é nyey zodi ekɛm me tɔ etɛp bam. Nyɛ é di etaala ne nen ne tsɛɛtsɛ tyee wat ne nam.

²¹ Etɛɛ náá, bedhiiti bot suu é ɛkoobal etɛp bɔɔ met, ààkoobal ye Yezu Klisto.

²² Biyo bemet ne gu dáa Timote nalyaal esosooɔ be, dáa mɔn di ne sɛɛg ɛ. Nyɛ naazɛkwyee me tɔ mɛsa me ɛgoola Mbɛɛɛ Bhaadal.

²³ Με έ νε εbwaalel náá, με aadhis bin nwyak ε έ sok με aabee náá, etep bam moo έ εnyɔɔpe ε.

²⁴ Kɔ esu ε Gheη, με έ νε εbwaalel náá, με moo aazyε zεbee bin.

²⁵ E di'enek, με bee έ náá, ye έ εnyɔɔpe náá, με bulal bin mɔn ε nyεeg'ena Epafloodhit. Nyε έ mot di egyee bis ne ne tɔ mesa με Klisto ɔ, mot bis ne ne di eduu tɔ mesa με egoola Mbεε Bhaadal ɔ, mot bi nadhis με nwyak έtep nyε neeεkwyye με tɔ mesa με nadi esa ε.

²⁶ Nyε nadi έ ne gwyεs εbaabee biyɔ djas. Deenek, nyε naadyeebatuη έ sok nyε nagu náá, bi naagwak náá, nyε nadi ebe ε.

²⁷ Nyε naadyeebabε, kunaa-kuna ne εsyee. Tin, Zεeb naagek nyε ghon, ààkoobe ne nyey nyε emet, ye έ dɔɔ ne mam, έtep με needi aadi ne boo ghon tɔ lyem.

²⁸ Dum ne tep tak ε με di edhis bin nwyak ghaal-ghaal, έtep bi neemyaala έ sok bi aaboma ε. Etεp με needi ààbaadi ne ghon tɔ lyem.

²⁹ Deenek, myaalka nyε ne boo memyaala djas, dáa mɔn ε nyεeg'en tɔ edum ε kon ne Gheη. Bi goka έ ne edi ne lyem ne mbi binɔk bot,

³⁰ etεε náá, nyε nabe έ nyε naawaagwyε έtep mesa ε Klisto. Nyε naaka nyel έtep εεkwyye με tɔ mesa με bi nadi ààbe ne ghwyil εεkwyye με biyɔ bemet ε.

3

Pɔl zowa εbwaalel ε kε ne Yezu

¹ Nenak, bɔn nyεeg bam dika ne memyaala tɔ egwakel ε len ne Gheη. Ye be náá, με εpebasal ελεε bin sa με nazekwyal ɔɔ, ye έ έtep εbaal ε bin.

² Dika etsetape ne bot ε di esa εbiyo ɔ. Bot binɔk έ beghil ε beka, be bee beka ε dáa boo sonok!

³ Ghuna, ye έ menabelka έ di ne tete beka, etεε náá, mena εpesaka mesa με Zεeb tɔ Sisim ye. Menaka έ ne memyaala έtep edi ε sama ne Yezu Klisto. Mena ààwaka εbwaalel ε lena kɔ esa ee bot ε bɔs di esa ε.

⁴ Mam pe έ ne ghwyil ε diig bet kɔ esu ε embi bemesa με bot ε bɔs di esa ε.

Me aadi έ ne boo gham esa ye dhaa bɔɔ.

⁵ Me naniigelaa beka ε, melu meten ne elɛl bhis εbyel ε lam. Με έ mot kyee dik Yisalaεl, mot mbyak ε Beεzame. Lii'am έ ebhele, με nabyel ε tɔ mɔ bot ε mbyak ebhele. Με nadi eduwal etsi eYuda dáa tete Falizye.

⁶ Με nadi έ ne zii dhaa tyε, έ sok με nadi etiig bot ε nadi edum kon ne Klisto ɔ. Dum ne tsik epiki nakwyalaa tɔ mekana με etsi ε, με nadi έ ààbe ne ndje.

⁷ Tin, sa με nadi ebee náá ye έ εnyɔɔpe ne nam ε, με kabee ye mos ε έ mis toto kɔ esu ε Klisto.

⁸ Esa djas με nazesa ε, με kabee ye έ mis με toto, kɔ esu ε sa di ne boo metan dhaa esonok djas ε. Sa tak έ egu ε Yezu Klisto Gheη'am. Dum ne ne, με eεzekat esa esonok djas. Etεp edi ε sama ne Klisto ε, με kabee esonok binek djas ε dáa eput esonok di egoka ne emwasaa kɔ ekwyiid ε.

⁹ Etεp με needi sama ne ne εnyɔɔpe, με ààkakwyεeg nyel'am met. Με tokape mot epiki kɔ esu eduwal etsi. Με έ mot epiki etεε náá, με epedum kon ne Klisto mot di mot epiki ɔ. Mbi yenek epiki dus έ ne Zεeb. Nyε έ di esa náá, mot di piki kɔ esu ε edum kon ne ne.

¹⁰ Sa djas με di ekwyel ε, ye έ náá, με gu Klisto ne mebwala με yii egom bhis εsyee, ne εzuk sama ne ne, ne εbaagwyε sama ne ne.

¹¹ Με έ ne εbwaalel náá, mam pe aagomlaa pak myon.

Tete mepek με εsum εkaab έtep εbela efute

¹² Με ààpake náá, με eεzebela efute με di esan ε, neghu με έ mot di egu etεp djas ɔ. Tin, με dinaa tɔ εsum ε kaab έtep εbela efute, etεε náá, Yezu Klisto eεzewa με tɔ ze ye.

¹³ «Ààbε» bɔn nyεεg, mε ààbee náá, mε eezebela efute tak. Tin, esok mε di esa dhiiti sonok ε. Mε kadjoak ε pε sok, ààkadjoak pε bhis koŋ'am. E di'enek, mε dyeebasa mεghaaz ε étεp εdu etεp di pε sok ε.

¹⁴ Deenek, mε dyeebasum kaab ε étεp mε neebela efute ee Zεεb. Ye é sa Zεεb nakwom mε ε, é sok nyε nadjóo mε dum nε sa Yezu Klisto nasa kɔ εsu ε lam ε.

¹⁵ Menabelka djas bot dinaa mena eezepyetka tɔ εdum ε koŋ nε Zεεb ɔ, mena goka é nε esiiza deenek. Tin, mena ààbaadika nε dhiiti egeka e sis ɔɔ, Zεεb ε waalyaal dáa mena di egoka nε esa ε.

¹⁶ Ye nakozoodi dáa, dhjoogheeduka ze Zεεb nalyaal mena ε, yii bot di boozezyε nε εduka dɔɔ nε mos ε.

¹⁷ Bɔn nyεεg, biyɔ djas duka mεfulu mam. Deenek, bi goka é nε εdu mεfulu mε bot ε dinaa, bε εpedu mεfulu ee bε nabaŋa pε daa les ε.

¹⁸ Mε nε dyeebalεε bin yε ngwyis. Nenak yak, mε εpebaabasal nε meŋal é mis: Ye é nε mbula bot di ekakε mos dáa bot ε swaka mezuk ε Klisto é melaaba.

¹⁹ Bε aaswaala ε, bε eezewo ze, etεε náá, zεεb ɔɔ é mɔ. E di'enek, bε nε myaala nε esa esyen bε di esa ε. Tɔ esimza bɔɔ, ye é esa e bɔs.

²⁰ Yε kabε menabelka ɔ, menaka é bɔn Zεεb. Dum nε tεp tak ε, mena dika ebhwood Metsik bot'enaka, Ghεŋ Yezu Klisto.

²¹ Deenek, nyε waaswola mbee nyel ee bot dika nε yε'aak, étεp ye neenɔŋel nε nyel'ε di nε duma ε. Tin, nyε aasa yε ε nε ghwyil di sa náá, esonok djas looba nε nε ε.

4

Mεlyo nε mεtiŋ

¹ Bɔn nyεεg bam, biyɔ bot ε mε di ekwyεl εbaabee ɔ, biyɔ é di esa náá, bum lyem'am di tɔ mεmyaala, biyɔ é di kɔtɔ duu'am. Deenek, bɔn nyεεg bam, dika sosoob tɔ εgwakel nε Ghεŋ.

² Wɔy Evodhi nε Syntis, mε εpedjaala nε nen, dika tɔ εgwakel pak'en sama nε Ghεŋ.

³ Dɔɔ nε wɔy, mot di sosoob tɔ esa mεsa lɔɔg wat nε nam ɔ, mε εpewaab nε nɔ náá, wɔ kwyee boa ba binɔk. Etεε náá, bε naadyeebasa mεghaaz é ekwyee tɔ mεsa mε egoola Mbεε Bhaadal. Ye é tyee wat nε Kelemɔ nε bedhiiti bot ε mεsa, yii min mɔɔ di tɔ mεkana mε tsik ε.

⁴ Dika tɔ mεmyaala e mεwala djas kɔ εsu εgwakel ε len nε Ghεŋ. Mε εpebaabasal náá, dika nε mεmyaala.

⁵ Beta náá, bot bee enεm esa bin, etεε náá, εbula Ghεŋ eezekuna.

⁶ Nábemka ba nε dhiiti sonok, ye nakoozodi dáa. Ye goka é náá, bi djaala, nε εduwal zenɔɔ εbulal bhɔɔ dum nε esonok djas bi di ewaab nε Zεεb e mεwala djas ε.

⁷ Beta náá, egwyem e Zεεb di edhaa etson djas ε, baal elyem bin nε εbaal esimza bin tɔ εgwakel nε Yezu Klisto.

⁸ Deenek, nε bɔn nyεεg bam, waka lyem tɔ sa djas di enyɔ ε, nε sa djas di egoka nε ekwyεlaa ε. Bi goka é nε εwa lyem tɔ sa djas di tseεtse ε, sa di egoka nε duu ε, sa djas di piki ε, sa djas di dεε ε. Deenek, bi goka é nε εwa esiiza bin tɔ esa djas di egoka nε εduwal nεghu εwa lyem.

⁹ Waka, esa djas ee bi nadjek nε nam ε, nε esa djas bi nagwak nε nam, zenɔɔ esa djas bi nabee mε esa ε, waka yε tɔ mεsa. Tɔ etεp binek djas, beta náá, Zεεb mot di nε egwyem ɔ, di nε nen sama.

Pɔl εpeghaapεε bot ε ghaada Filip

¹⁰ Mε dyeebagwak mεmyaala εbuεpe kɔ εsu ε Ghεŋ etεε náá, bi eelyaal mε lyaala sis kwyεl bi di nε yε nε nam ε. Mε ààpake deenek etεε náá, bi ààkataala mε. Tin, ye é náá, bi nabe é ààbela mɔɔ εpεed ewala ee lyaal mε kwyεl tak.

¹¹ Tin, me ààlii deenek etee náá, me é tó eseeega. Bela náá, me naadjek dāa mot di egoka ne emyaala ne sa nye zodi ne ye ε.

¹² Me ne gu dāa me di egoka ne edi tó edjel neghu tó menyó ε. Me naadjek mepek me edi tó memyaala é mewala djas ye nakoozodi náá, me é ne za neghu me é ne djil. Ye nakoozodi náá, me é tó mevú neghu tó eseeega.

¹³ Tin, me é ne ghwyil esa esa binek djas etee náá, Klisto epedje me ghwyil.

¹⁴ Deenek, bi naasa enyóepe é sok bi nadi egek me ghon kó esu ε mezuk mam ε.

¹⁵ Biyó bot ε ghaada Filip, bi ne gu biyó bemet náá, é gheñ me nadus kó ghaada Masedwan ε, é sok me nakan egoola Mbée Bhaadal ε, bi nabe é sim zeeega ndjaa mendjaala me wat nakwyee me ó.

¹⁶ E sok me nadi tó ghaada Tesalonik ε, ye nabe é bi naadhis me sa djas me nadi ne gwyes tak ε.

¹⁷ Ye tok náá, me san ε náá, bi gheedhis-dhis metom. Tin, me kwyel ε náá, Zeeb sa bin enem kó esu ε sa bi nadjε me ε.

¹⁸ Me naabela esa djas ee bi nadhis me ε. Me tokape ne gwyes dhiiti sonok, etee náá, me naazebela ye é membo me Epafloodhit. Tin, esa ee bi dhis me ε, ye é dāa etom na mbée menuub, ye é buwa Zeeb di emyaala ye ε, buwa nye di ekwyel ε.

¹⁹ Zeeb'am ε waadje bin esa djas ee bi aadi ne gwyes tak ε, tó duma mevú me nye di ne ye, kó esu ε egwakel ε len ne Yezu Klisto.

²⁰ Beta náá, duma di ne Zeeb See'g'es kóm-kóm sii ne kóm! Amen.

MeSwosel me mesik

²¹ Swoska bot djas ε di edum kon ne Zeeb ó ne din ε Yezu Klisto. Bón nyeeeg bin, bot ε bis ne be nō di ó, be eeswos bin.

²² Ekeletye djas eeswos bin, dan-dan ε bot é di esa mesa tó ndjaa boo mekoozi Sezaad ó.

²³ Beta náá, enem ne embée ε Gheñ Yezu Klisto ne Sisim Zeeb di ne biyó djas.

Mékana ε Pól, pε daa bot ε ghaada Kolós Eniel

Ghaada Kolós ε ghaada di pε esila dwoo kyee dik Azi Minεed, di edjóoaa mos Tuulki'ak. Deenek, Pól nabe é aakebee bot ε zεega mendjaala ghaada yenek. Mot nakus ye ɔ, ye nabe é Epafalas, ngat tɔ sama bɔn nyεeg be ne be nɔɔ di sa mεsa ɔ (1.7; 4.12).

Pól nagwak náá, bot ε epekɔɔ ekeletye tɔ ndjaa Zεeb ghaada yenek. E sok bot binɔk nadi elyo bot ε, ye nabe é ààdi tyee wat ne mɛlyo mε Mbεε Bhaadal ee bot ε lwoma nalyo é mεken ε. Be epelee ne bot ε ghaada Kolós náá, be du metinj mɔɔ namwa, ne baasa náá, be djaala ne membi mεbwala di kɔ eko ε bɔs ε. Pól é membok, nyε tok ne ghwyil ete ko. Nyε bookwyal mékana ne bot ε Kolós.

Mékana menek ne bot ε Kolós ε, Pól nadi elyaal bot «mot Klisto di ε!» Ye kwyel ε lee náá, mot Zεeb nazesée ne elwom étep etsik ε bot ɔ. Pε Kolós bot ne gwak bwɔɔ ne esa e mεbwala be di ààbee ε, ee di náá, ye é ne ghwyil mεbwala di kɔ bɔs ε. Ghuna, *Klisto ne bwala dhaa nwyak tak*. Eghen Yezu Klisto nagwyε kɔ melaaba ε, nyε naasa náá, eghwyil e mεbwala di kɔ bɔs ε, lik ne syen. Eghen nyε nadjε tsik ne mɔn'ε Klisto, Zεeb naadis eghwyil mεbwala djas di kɔ bɔs ε. Ye é etep tak ε Zεeb nasa náá, Klisto di lo mεsɔ mε zεega ndjaa mendjaala. Zεega ndjaa mendjaala é dáa nyel ε Klisto, da ekyes ε kadi é ekeletye zεega tak. Ye é nyey é di Kukuma e bot djas zedum kon ne Zεeb ɔ, ye kwyel elεε ε mot di edje bot tsik na bes tɔ egwakel ne Zεeb. Tin, tɔ eduwa Zεeb ε lɔɔ, bot é zedum kon ne Zεeb be eebela di tɔ esyee ne egom ε Klisto. Deenek, be moo é bot é na bes.

Tɔ pes mεken e mékana mak, elanjel 1.1—2.5, bi é waabee dhiiti djeeb di eduwal *Klisto dáa Ghen bhwak* ne yii zεega ndjaa mendjaala. Bi é baabee tɔ elanjel 1.15-20. Esok ne bot neebela djeeb yenek, ye é ne mendjaala dum ne bot ε ghaada Kolós. Bi é aabela ye é tɔ elanjel 1.3-14. Bhis djeeb tak, Pól epebanja mεsa mε dum ne zεega ndjaa mendjaala. Bi ε aabela ye é tɔ elanjel 1.24—2.5.

Bhis tak, mot nakwyal mékana ɔ, epelee ne ekeletye Kolós náá, be é kobaka, 2.6-23. Sa be àagwak bot é di elyo bot embee mɛlyo ɔ. Be goka é ne edi tɔ edum ε kon ne Zεeb be nabela ε.

Etep esilal, mékana epedje mɛlyo étep mot needi ne mbεε mεfulu tɔ zεega bot, tɔ mεbyel, dɔɔ ne kɔ eko ε bɔs, 3.1—4.6.

Mékana tak kesik é ne bεmεswosel (4.7-18).

Mεkpa mε di tɔ mékana kakyeeda ne bot ε ghaada Kolós ε, dinaa dɔɔ ne mos ε metanj. Klisto epek bot ε bɔs si ghwyil ε bot ε mεbhuka. Nyε eebaapek bot ε zεega ndjaa mendjaala ne sa nadi ebek be ε, ne sa di esa náá, be zyala ε.

Mεswosel

¹ Ye é mam Pól, mot-lwoma ε Yezu Klisto tɔ ekwosak ε Zεeb, ne mɔn ε nyεeg'ena Timote.

² Bis kwyal mékana mak ε, étep bɔn Zεeb di pε tɔ ghaada Kolós ɔ, bɔn nyεeg bina bot ε di sosoob tɔ egwakel ne Klisto. Beta náá, Zεeb Sεeg'ena dje bin enem ne embεε ne egwyem.

εbulal ε bhɔɔ ne Zεeb

³ Mɛlu djas bis ne bulal bhɔɔ ne Zεeb, Sεeg ε Ghen'enaka Yezu Klisto, é sok bis di edjaala etep'en ε.

⁴ Etεε náá, bis naagwak bot elii kɔ esu ε edum ε kon ε len ne Yezu Klisto, zenɔɔ kwyel bi di ne ye ne bot djas zedum kon ne Zεeb ε.

⁵ Bi sa deenek ε, etεε náá, bi é ne ebwaalel náá, bi é waabela sa Zεeb nazekoobal bin ye pε tɔ gwoo ε. Eghen bi nagwak Mbεε Bhaadal, ee di mεkpa mε etsεetse ε, bi naagwak bot elii kɔ esu ε etep binek.

⁶ Mbεε Bhaadal tak naake kɔ ɛko ɛ bɔs djas. Mbεε Bhaadal tak nabe é, ye naakan edje bhum edi djas. Ye é tyee wat dɔ́a ye nasaɛl pɛ yebɔ dwoɔ mɛkɛn «tɔɔ» ɛ. Ye nabe é, é sok bɛ nagoola bin enɛm nɛ embɛɛ ɛ Zɛɛb ɛ. Tin, ye nabe é bi naagwak nɛ ɛgu náá, ye é tsɛɛtsɛ náá, Zɛɛb ɛpɛlyaal enɛm nɛ embɛɛ bɛ djas nɛ bot.

⁷ Ye é Epafalas, mɔn nyɛɛg'es bis di ekwɛɛl ɔ, mot bis nɛ bɛ nɔɔ di esa mɛsa ɔ, nyɛ é nadjɛ bin mɛlyo menɛk. Nyɛ ɛpesa mɛsa ɛtɛp'en dɔ́a mot esosoob tɔ mɛsa ɛ Klisto.

⁸ Nyɛ eesa náá, bis gu dɔ́a Sisim na Dɛɛ di esa náá, bis kwɛɛl bɔn bɛsɔ bina tɔ ɛdum ɛ kɔn nɛ Zɛɛb.

⁹ Ye é ɛtɛp tak ɛ bis di ààkat ɛdjaala ɛtɛp'en, kana ɛlu ɛ bis nagwak tɛp'en eliiaa ɛ. Bis ɛpedjaala nɛ Zɛɛb náá, nyɛ lyaal bin ɛkwosak ɛ lɛ ɛnyɔɛpɛ, kɔ ɛsu ɛtson nɛ mɛtsɛlal mɛ Sisim'ɛ di ɛdɛ ɛ.

¹⁰ Bis djaala Zɛɛb ɛ ɛtɛɛ náá, bi neekɛ dɔ́a nyɛ di ekwɛɛl ɛ, nɛ ɛsesa mɛsa dɔ́a nyɛ di ekwɛɛl ɛ. Nyɛ waamyaala nɛ enɛm esa djas ɛɛ bi aadi ɛsesa ɛ. Deenɛk, bi é waatɔ sok tɔ ɛgu ɛtɛp Zɛɛb ɛnyɔɛpɛ.

¹¹ Bis é ɛpɛbaadjaala nɛ Zɛɛb náá, nɛ ghwɛɛl'ɛ di ààbɛ nɛ ɛsik ɛ, nyɛ dɛ bin mɛghaaz ɛtɛp bi needjɛsal ɛtɛp djas nɛ ɛmaad é lyem. Nɛ mɛmyaala djas,

¹² bulalka bhɔɔ nɛ Zɛɛb Sɛɛg. Ye é nyɛy é nasa náá, bi di bot aabela mɛvu mɛ nyɛ nakɛk ɛ. Ye é ɛtɛp bi needi bot bɛ tɔ ɛyon ɛ mɛkas.

¹³ Tsɛɛtsɛ nyɛ naapɛk mena si bhɛl mɛbwala mɛ Satan di tɔ ghooghom ɛ, ɛtɛp ɛtɔ nɛ nena tɔ ɛyon ɛ mɔn'ɛ nyɛ di ekwɛɛl ɔ.

¹⁴ Ye é dum nɛ mɔn'ɛ tak ɛ, nyɛ napɛk mena tɔ ɛbiyo, ye é kɔ ɛsu ɛ lɛ ɛ mesyem mena napɛlaa.

Mɛdjeeb mɛ ɛdɛ duu nɛ Klisto, nyɛy mot di Ghɛn bhwak djas ɔ

¹⁵ Klisto é mbaɲa-mbaɲa ɛ Zɛɛb,
mot di ààbeaa ɛ.

Nyɛ é mɔn'ɛ mɛgwyak,
nyɛ boo-mot nɛ esa djas nakusaa ɛ.

¹⁶ Ye é nɛ nɛ ɛ Zɛɛb nakus esa djas:
esa ɛɛ di pɛ tɔ gwoɔ nɛ yii di kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ,
esa ɛɛ di ɛbeaa nɛ mis nɛ esa di ààbeaa nɛ mis ɛ,
ɛsisim nɛ ɛkukuma ɛsisim,
bɛ mɛkoozi mɛ ɛsisim nɛ bɛ mɛbwala.
Ye é nɛ Klisto ɛ, ɛsonok djas nakusaa, ye nakusaa ɛ, kɔ ɛsu ɛ lɛ.

¹⁷ ɛsok nɛ ɛsonok djas nɛ kusɛl,
nyɛ nadi é nyɛ moo tak.

Ye é kɔ ɛsu ɛ lɛ ɛ,
ɛsa ɛ bhwak djas di ɛkɛ ɛnyɔɛpɛ.

¹⁸ Ye é nyɛy ɛ di ɛɛdjɛɛd zɛɛga ndjaa mɛndjaala dɔ́a lo mot di ɛdjɛɛd nyɛl ɛ.
Ye é nyɛ é di ɛsuk ɛ tsik.

Nyɛ é mot mɛkɛn Zɛɛb nalɛl ɛgomal pak bot ɛ nazɛgwɛ ɔ,
ɛtɛp nyɛ neekɔk kɔ ɛsonok djas.

¹⁹ Zɛɛb nabe é nyɛ eemyam nɛ tsɛɛtsɛ náá,
mɛbwala mɛ djas di tɔ mɔn'ɛ.

²⁰ Ye é dum nɛ nɛ ɛ Zɛɛb namyaal ɛbulal kwɛɛl'ɛ tɔ ɛsonok djas.

Ye é kɔ ɛsu ɛ ghiya mɔn'ɛ nasee kɔ mɛlaaba ɛ,
nyɛ nadjɛ ɛgwɛyem ɛtɛp bhwak djas,
ye nakoozodi kɔ ɛko ɛ bɔs nɛghu pɛ tɔ gwoɔ.

²¹ Eghɛn sok, biyɔ pɛ nadi é ɛtɛɛtɛpɛ nɛ Zɛɛb, bi nadi é bot ɛ mɛbhuka mɛ kɔ ɛsu ɛbiyo bi nadi ɛgek ɛsa ɛ, nɛ yii bi nasa ɛ.

²² Tin, nenak Zεεb eesa náá, εgwakel bula pak biyɔ nε nε. Ye é kɔ esu ε esyee ε mɔn'ε, mot naka nyel'ε buwa etεε náá, bi needi bot ε dεε é mis Zεεb, bot ε di ààbε nε ndjε, ààkobe-beak nε etɔn ε wat.

²³ Tin, bi é goka nε edi tɔ edum ε konj nε Zεεb, edum ε konj nε Zεεb di náá, ye pyet ε kɔ epap na lyel-lyel ε. Deenek, sa mot ààbet náá, bi di etsetaεpe nε εbwaalel ε len ee bi nabela tɔ εgwak Mbεε Bhaadal ε. Ye é sa nagoolaa kɔ εko ε bɔs djas ε. Ye é kɔ esu ε tak ε mam Pɔl mε moo mos mot-mεsa ε Zεεb.

Pɔl εpesa mεsa étεp enεm e bot ε zεεga ndjaa mendjaala

²⁴ Mε moo nenak é nε mεmyaala étεp mezuk mε mε zεzuk étεp'en ε. Dáa Klisto nazuk ε, nyel'am pe é tɔ mezuk étεp zεεga ndjaa mendjaala. Ye kwyel εlεε é náá, mε eemyaal εzuk kɔ esu ε nyel ε Klisto. Mε zuk deenek ɔ, ye é étεp ekel yam bim mezuk kɔ mezuk mε.

²⁵ Mε moo mos é mot-mεsa mε zεεga ndjaa mendjaala. Zεεb nalwom mε ε étεp εgoola mεpka mε enyɔεpe.

²⁶ Mεpka mε tak é, mεpka mε nyε naloosyel ebhokak nε bot ε bhwak djas ε. Nenak, nyε eelyaal yε nε bot ε zedum konj nε Zεεb ɔ.

²⁷ Etεε náá, Zεεb nadi ekwyel náá, bε gu mbεε sa nadi syela ε, esa ee nakobelaa étεp bot ε mbyak'ε ε. Beeka sa sɔ tak e: Klisto é tɔ len, nyε epedjε bin εbwaalel náá, bi é waabela yebɔ ekεε tɔ duma ε Zεεb.

²⁸ Tin, bis εpegoola Mbεε Bhaadal ε Klisto nε bot djas. Bis epedul mεlɔ nε elyo mot nε mot nε etsonj djas, étεp mot nε mot neewoozal tɔ tsik Sisim, tɔ εgwakel bε nε Klisto.

²⁹ Ye é étεp tak ε, mε di esa mεsa mε na lyel-lyel. Mε epewa zii nε ghwyil ε Klisto di esa mεsa tɔ lam nε mεbwala mε djas.

2

¹ Mε kwyel ε bi gu tuub mε di eduu kɔ esu ε len ε, étεp ekeletyε ghaada Laodhise zenɔɔ bεdhiiti ekeletyε di ààgu mε ɔ.

² Mε epelyel bham étεp εdjε bin mεghaaz, étεp bi neekwyela pak'en nε lyem wat. Mε baakwyel pe ε, bi gu enyɔεpe esa nadi syela ee Zεεb tel mena kɔ esu ε Klisto ε, étεp bi needi bekum ε bot kɔ esu ε tak.

³ Mεvu mε etsonj djas, nε yii εgu ε etεp e syeela é tɔ lε.

⁴ Mε lεε bin etεp bak ε, ekaab náá, bot εzekεkɔp bin nε elεj etsal.

⁵ Ye nakoozodí náá, mε é etsetaεpe nε nen tɔ epuud, tin, mε é e ngwoob'en tɔ Sisim. Mε é nε mεmyaala dáa mε di ebee bin tɔ εgwakel enyɔεpe nε dáa bi di epyet tɔ edum ε konj nε Klisto ε.

Klisto é mot di edjε tsik ɔ

⁶ Deenek, dáa di náá, bi eezemyaal Yezu Klisto dáa Ghεj ε, kεka tɔ εgwakel nε nε.

⁷ Pyetka tɔ lε dáa ekanal e le di epyet tɔ bɔs ε, da bi ε dil tsik'en djas kɔ lε. Dika ghinj tɔ edum ε konj nε Zεεb, dáa bε nalyo bin ε, da bi é gheebubulal bhɔɔ nε Zεεb.

⁸ Bi ekobaka, sa mot ààkɔp bin nε elεj e etsal, etsonj e bot ε bɔs ààval dhiiti sonok. Ye é elεj etsal di ebela εsuk tɔ etεp e bot ε bɔs ε, tɔ embee sisim di edhek bot ε bɔs ε. Yε ààbela εsuk tɔ ghwyil ε Klisto.

⁹ Etεε náá, sa djas di tɔ Zεεb ε, yε eezebe di tɔ nyel ε Klisto. Ye é «tɔɔɔ» tɔ lε.

¹⁰ Ye é nε nε ε, bi nabela esa djas. Nyεy é mot di ekɔk kɔ ekukuma djas nε bεmεbwala djas ɔ.

¹¹ Dáa bi moo tɔ εgwakel nε Klisto ε, Zεεb eewa geka tɔ len. Geka tak é eni ε beka, ye tok beka epuud bot ε bɔs di esa ε. Tin, ye é beka di edus pε dáa Klisto ε, étεp epεk mena tɔ nyel epuud e syem ee bot di nε yε'aak.

¹² Etεε náá, é ghεj bi naduwa Zεεb ε, bi nabe é bi eedelaa sama nε Klisto. Tin, biyɔ pe, bi naabaagom sama nε nε, etεε náá, bi naadum konj nε mεbwala mε Zεεb, mot nagomal Klisto pak bot ε nazegwyε ɔ.

¹³ Eghen sok, bi nadi é bi naazegwyε esyee ε sisim kɔ esu mesyem men, etεε náá, bi nabe é ààniigelaa beka di edus pε daa Zεeb ε. Tin, Zεeb eedje bin tsik sama ne Klisto, nye eepel mesyem menaka djas.

¹⁴ Etεε náá, nye naazenyaa mekana me nakwyalaa étep ekwyosal mena ndje sɔs ε. Mekana me tak nabe é ààbe ne tete egwakel ne nena kɔ esu ε metinj nawaa tɔ tak ε. Zεeb naazewaaz yε, é bema be nabem Yezu ne yε é melaaba ε.

¹⁵ Eghen Yezu nagwyε kɔ melaaba ε, ye nabe é, nye naadis ghwyil mebwala me nadi pε tɔ embee esisim ne ekukuma bɔɔ ε. Deenek, Zεeb naadhusal be é mis me bot, étep εswobela eghen mon'ε.

¹⁶ E di'enek, sa bi ààbet náá, mot pée bin kɔ esu ε edee e dek, neghu menyok me bi di ede ε. Sa be ààkopée bin péεak kɔ esu ε mebyon: mebyon me ngɔn na bes, neghu mebyon me dwoo sabha.

¹⁷ Etsi binek djas lyaal ε, esa ee aaboosael ε. E dwoo pan mos, etep e tseetse tak nyen é tɔ Klisto.

¹⁸ Sa bi aabet náá, bot ε medhyaaz pε eko bhimis pε si di eduwal efofop ɔ sa náá, bi su efute bi di egoka ne ebela ε. Be ne dyeebaghεε menyel dum ne etep be di ebee tɔ medhyam ε. Mbi bot binɔk ne bin menyel mɔɔ é toto, etεε náá, ye é esiiza bot ε bɔs.

¹⁹ Be tokape sama ne Klisto mot di kukuma yɔbɔ ɔ. Ye é nyey é di dáa lo, bot ε di dum kon ne ne ɔ kadi é dáa epuud ne metii me nyel'ε. E di'enek, bɔɔ djas é ebomela é di wat é wyee dáa Zεeb di ekwyel ε.

²⁰ Bi naazegwyε sama ne Klisto étep bi needi pεka si ghwyil embee esisim di kɔ eko ε bɔs ε. Deenek, «haa» étep yé bi di dáa bot é di si bhel esa bɔs'ak? Bi epemyaal náá, bot besal bin náá, bi myaal mbi metinj mak:

²¹ «Sa waade yak mbi sonok», «Sa waabowal yak mbi sonok», neghu «Ààmet-metak!»

²² Esonok binek djas waapulel bhis be aabe ye ε! Yenek djas é, metinj ne melyo me bot ε bɔs di ekus ε.

²³ Ye é tseetse náá, metinj menek epenɔnel ne melyo me etson, etεε náá, ye é mesa me etsi bebhaab, edi é tɔ mesila, da gel menyel mɔɔ étep eduwal ε Zεeb. Tin, metinj me tak ààlu be náá, be kat embee mekwosak mɔɔ.

3

¹ Bi naazegom sama ne Klisto pak bot ε nazegwyε ɔ. E di'enek, saaka esa ee di pε tɔ gwoo ε, pε kyee Klisto di ndiidel pε mbɔ eghen ε Zεeb ε.

² Waka esimza bin tɔ esa ee di pε tɔ gwoo ε, ààbe tɔ esa di kɔ eko ε bɔs ε.

³ Etεε náá, bi eezegwyε. Tin, tsik'en ε syela e membɔ me Klisto, pε daa Zεeb.

⁴ Tete tsik'en é Klisto. Eghen Klisto aatuula ε, biyɔ pe é waatuula sama ne ne étep edi tɔ duma ye.

Tsik na mwa ne tsik na bes

⁵ Saka náá, esa ee di edje bin gwyε esa ekwosak epuud ε, gwyε. Esa é tak é: mezo, esa di edje edhuud ε, ekaa, embee mekwosak, dɔɔb mevυ. Etεε náá, dɔɔb mevυ é dhatyee eduwal ε benaghise.

⁶ Mbi mefulu menek é di esa náá, Zεeb kpaa ebuk ne bot ε di ààlooba ne ne ɔ*.

⁷ Beeka dáa bi nadi eke, é sok tsik'en nadi ye dinaa si bhel mesyem menek ε.

⁸ Nenak, bi goka é, bi kat etep bak: ebuk, ekpaa ε lyem, mbee lyem. Sa mbee ekpa ε wat, neghu melee ààwyis tɔ enuub ben.

⁹ Sa bi àádi ne elen etsal pak'en, katka mefulu men e na mwa, ne esesεε bi nasesa sok ε.

¹⁰ Ye kabe biyɔ ɔ, bi moo é ne mefulu me na bes, bi moo é bot ε na bes e Zεeb Mekus-bot yenaka. Nyey é di esa ngwyis náá, bi nɔnel ne ne, étep bi neegu nye enyɔepe.

* 3:6 ne bot ε di ààlooba ne ne ɔ bedhiiti ekwyla tok ne mekpa mak.

¹¹ Ye tokapɛ nɛ mbɛk pak bot ɛ mbyak eYuda, nɛ bot ɛ di ààbɛ bot ɛ mbyak eYuda ɔ, pak mot zenɪ beka, nɛ mot di ààni beka ɔ. Ye tokapɛ nɛ ndjon, ààbɛ nɛ mot di ààgu mɛkana ɔ, ààbɛ nɛ kwom, nɛghu mot di pɛka ɔ. Tin, sa di nɛ metan ɛbuɛpe ɛ, ye é Klisto, nyɛy é di djas tɔ éteɸ'enaka.

¹² Bi moo é bɔn ɛ Zɛɛb, nyɛ naazesée bin nɛ ekwyɛl ɛ bin. Ye é éteɸ tak ɛ di náá, bi goka é di nɛ mɛsila, nɛ lyem ghon, nɛ enɛm esa, nɛ metela zenɔɔ ɛmaad ɛ lyem.

¹³ Djisalelka pak'en, da bi é baapelel pak'en. Ye é bɛ náá, mot ngɔt ɛ nɛ ndjɛ nɛ mɔn sɔ mot ɔ, dáa Ghɛn napel bin ɛ, nyɛy pɛ goka é nɛ ɛpel mɔn sɔ.

¹⁴ Dan-dan é náá, kwyɛlelka pak'en, etɛɛ náá, kwyɛl é di esa náá, bi di tɔ ɛgwakel ɛnyɔɛpe.

¹⁵ Beta náá, egwyɛm ɛ Klisto djɛɛd ebhum elyem bin. Etɛɛ náá, ye é kɔ ɛsu ɛ egwyɛm binek ɛ Zɛɛb nadjɔɔ bin éteɸ bi needi ekyes e nyel wat. Deenek, bulalka nyɛ bhɔɔ é mɛwala djas.

¹⁶ Beta náá, mɛkpa ɛ Klisto nɛ mɛvu mɛ tak djas di tɔ len. Lyoelka pak'en, dulelka melɔ pak'en nɛ etson djas. Tiika membi mɛ mɛdjɛeb mɛ Zɛɛb djas nɛ lyem wat, nɛ ɛbulal ɛ bhɔɔ tɔ mɛdjɛeb mɛ di edjɛ duu nɛ Zɛɛb ɛ, zenɔɔ mɛdjɛeb mɛ Sisim na Dɛɛ di etel ɛ.

¹⁷ Mɛsa mɛ bi aadi esa djas ɛ, nɛ mɛpka aadi ewyis tɔ enuub'en ɛ, saka yɛ nɛ din ɛ Ghɛn Yezu tɔ ɛbulal ɛ bhɔɔ nɛ Zɛɛb Sɛɛg kɔ ɛsu ɛ lɛ.

Dáa ekeletyɛ di egoka nɛ ɛgyɛɛ sama ɛ

¹⁸ Biyɔ boa, loobaka nɛ botom bin, dáa di egoka náá, ye sael é mis mɛ Ghɛn ɛ.

¹⁹ Yɛ kabɛ biyɔ botom ɔ, kwyɛlka bɛl bin, sa bi ààlyɛl elyem nɛ nɔɔ.

²⁰ Bɔn, loobaka nɛ bɛbyael bin, etɛɛ náá, ye é sa Ghɛn di emyaala nɛ yɛ ɛ.

²¹ Biyɔ bɛ sɛɛg ɛ bɔn, sa bi ààsa náá, bɔn bin kpaa lyem, é kaab náá, esimza bɔɔ ɛzɛkɛpulel.

²² Ekwom, loobaka nɛ etɛɸ djas ekukuma bin di kɔ ɛko ɛ bɔs aalɛɛ bin ɛ. Ye ààgoka náá, ɛlooba ɛ len nɛ nɔɔ zodi é sok bɛ di tin mendiidel egwyak bin, éteɸ bɛ neemyaala nɛ nen. Tin, loobaka nɛ nɔɔ nɛ lyem sɛn, kɔ ɛsu ɛ ɛduwal ɛ bi di ɛduwal Ghɛn ɛ.

²³ Ye nakoozodi mɛsa men djas bi di esa ɛ, saka yɛ nɛ lyem wat dáa bot ɛ di esa mɛsa ɛ Ghɛn ɛ, ààbɛ nɛ mɛnyaad dáa bot ɛ di esa mɛsa mɛ bot ɛ.

²⁴ Guka náá, Ghɛn é waadjɛ bin efute, bi é waabela ekum ee nyɛ nakwom éteɸ bot bɛ ɛ. Etɛɛ náá, tɛtɛ kukuma ee bi di esa mɛsa mɛ ɔ, ye é Ghɛn Klisto.

²⁵ Tin, mot di sa ɛbiyɔ ɔ, nyɛ aabela efute e mɛsa mɛ, etɛɛ náá, Zɛɛb ààwa mbɛk pak bot.

4

¹ Biyɔ ekukuma, beka ekwom bin ɛnyɔɛpe tɔ epiki ààbɛ nɛ mɛkɔn. Nɛ tsɛɛtsɛ guka náá, bi é pɛ ɛ nɛ kukuma pɛ tɔ gwoo.

Mɛlyo mɛ mɛsɪk

² Djaalaka Zɛɛb tɔ esosoob. E sok bi di edjaala Zɛɛb ɛ, dika ndjem da bi é ɛbulal nyɛ bhɔɔ.

³ E sok bi di edjaala Zɛɛb ɛ, bi goka é nɛ ɛbaadjaala pɛ éteɸ'es, etɛɛ náá Zɛɛb needjɛ bis tɛtɛ ze ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal yɛ. Mbɛɛ Bhaadal tak nabɛ é, ɛgoola etɛɸ e Klisto di syela ɛ. Deenek, dum nɛ tɛɸ tak ɛ mɛ di nenak é membok'ak.

⁴ Djaalaka nɛ Zɛɛb etɛɛ náá, mɛ neegoola bhaadal tak popoopwon dáa mɛ di egoka náá, mɛ sa ɛ.

⁵ Kɛka nɛ etson djas é mis mɛ bot é di ààdum kon nɛ Klisto ɔ. Bi é di nɛ ghwyil esa bɛ enɛm esa ɔ, saka yɛ.

⁶ Betka náá, mɛpka di ewyis tɔ enuub bin ɛ, ye di mbɛɛ mɛkpa nɛ metela djas nɛ mɛgwom dáa mɛsɔn, éteɸ bi neegu dáa bi di egoka nɛ ɛyala mot nɛ mot ɛ.

Mɛswosel mɛ mɛsɪk

⁷ Tisik, mot mena ne be nɔɔ di egyee ɔ, sosoob mɔn e nyɛɛg'ena yenɔk tɔ mɛsa e Ghɛɲ, nyɛ waadjɛ bin menduk mam djas.

⁸ Mɛ dhis nyɛ e ɛtɛp nyɛ eezɛdjɛ bin menduk mes, ne ɛbaadjɛ bin mɛghaaz.

⁹ Nyɛ epezyɛ sama be ne Oneezim, sosoob mɔn e nyɛɛg'ena tɔ ɛdum ɛkoɲ ne Zɛɛb, nyɛ ɛ ngɔt tɔ bɔn nyɛɛg bena, nyɛ waalɛɛ bin ɛtɛp djas di edhaa wak e.

¹⁰ Aalistaalak mot bis ne ne di ɛ membok ɔ, be ne Malak mɔn e nyɛɛg e Bhaalnabhas, be eeswos bin. Bi naazegwak mɛtiɲ mɛ bis nadjɛ bin dum ne Malak e, nyɛ kum penek ɔɔ, beka nyɛ ɛnyɔɛpe.

¹¹ Yezu mot di ebaadjɔɔaa Yustus ɔ, nyɛ eeswos bin. Bot binɔk beɛɛɛ e, ba bim ekeletyɛ bot e mbyak eYuda di esa mɛsa mɛ ɛyoɲ e Zɛɛb bis ne be nɔɔ e. Deenek, be ɛ naadyeebadjɛ mɛ mɛghaaz.

¹² Epafalas, mɔn e nyɛɛg'en mot nadus pɛ kyee dik'en ɔ, nyɛ eeswos bin pe. Nyɛ ɛ kwom e Yezu Klisto, nyɛ ɔɔkat ɛdjaala Zɛɛb kɔ ɛsu e len. Etɛɛ nɔɔ, bi neepyɛt ɛnyɔɛpe ɛtɛp ɛdum e koɲ e len ne Zɛɛb neetɔ sok, deenek, bi neegheesesa ɛkwosak e Zɛɛb.

¹³ Mɛ ɛ ne ghwyil eke kɔ ɛsu e ɛ nɔɔ, nyɛ ɛpedyeebasa mɛsa ɛbuɛpe kɔ ɛsu e len, kɔ ɛsu e ekeletyɛ e ghaada Laodhise, ne ekeletyɛ ghaada Yeelapolis.

¹⁴ Luk mɔn e nyɛɛg'ena mot di dhɔkɔtɔɔ ɔ, be ne Dhemas eeswos bin.

¹⁵ Swoska bɔn nyɛɛg bina di pɛ tɔ ghaada Laodhise ɔ, dɔɔ ne Nymfa zɛnɔɔ bot e zɛɛga mendjaala di ɛsɛɛga pɛ tɔ ndjan'ɛ ɔ.

¹⁶ Bhis bi aasilal ɛlaa mɛkana mak e, kyeedka yɛ pɛ daa bot e di pɛ ghaada Laodhise e. Saka deenek, ɛtɛp ye neelanɔaa tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala mɔɔ, da bi ɛ laa mɛkana mɛ mɛ nadhis pɛ yɔɔ e.

¹⁷ Lɛɛka ne Alsipe nɔɔ: «Wɔ ɛ kobaka! Wɔ goka ɛ ne ɛsilal ɛnyɔɛpe mɛsa mɛ Ghɛɲ nadjɛ Wɔ e.»

¹⁸ Ye ɛ mam Pɔl mɛ ɛmet ɛkwyal mɛkpa mɛ mɛswosel mak ne mbɔ'am met. Sa bi ɔɔdjisa nɔɔ, mɛ ɛ ɛ membok. Beta nɔɔ, ɛnɛm ne embɛɛ e Zɛɛb di ne nen.

Mekana e Pɔl, yii meken Bot e ghaada Tesalonik Eniel

Pɔl nakus zεεga ndjaa mendjaala me ghaada Tesalonik e ε mɛndjon me e ebá yii εkegoola Mbεε Bhaadal. Bhis nye nadus kɔ ghaada Filip e nye naazyε kɔ ghaada Tesalonik.

Ghaada Tesalonik ε pak pe εko e kyee dik Gheles, ne pe εdjem e dwoo tɔ kyee dik Masedwan. Ye ε ghaada meɓom. Mbula bedjon nadidi ε kɔ ghaada tak, dan-dan e mbula bot e mbyak eYuda. Tin, bedhiiti bot tɔ mbyak eYuda nabe ε ààdi ekwyel mɛlyo e Pɔl, wɔ gwak be εzesɔ nye. Pɔl nakwyal mekana e éteɓ bot e Tesalonik, bot e namyaal εdum e kon e na bes ɔ. Deenek, nye kadjedje mɛlyo me e, pe daa lɔɔ. Belyoel gek ε náá, ye ε mekana meken ee Pɔl nakwyal ne ekeletye ε. Ye ε di deenek ɔɔ, ye ε mɔɔ pes mekana me meken tɔ mekana me ebhen e na bes.

Tin, Etsek e meken e mekana mak (1.3) kaada mena ε, εgwakel Pɔl nadi ne ye ne bot e ghaada Tesalonik e. Tɔ elanel ená kekum yii eten (4.5), Pɔl εpedje meghaaz ne bot e Tesalonik éteɓ be neetɔ sok tɔ tsik ekeletye be di ne ye e.

Mekana mak e éteɓ εkoobal zyaala nadi tɔ ndjaa mendjaala me na bes nye nakus e. Zyaala tak nabe ε dum ne be mɛlyo, kɔ esu e ebula e Klisto. Nye εpebaadjε megaaz ekeletye ε esa mesa.

Metsek me mekana mak e dáak:

- 1) Meswosel (1.1)
- 2) Dáa bot e Tesalonik nadum kon ne Zεeb e (1.2—3.13)
- 3) Tsik Zεeb di emyaala ne ye e (4.1-12)
- 4) Ebwaalel tɔ ebula e Klisto (4.13—5.11)
- 5) Mɛlyo ne meswosel me mesik (5.12-28)

Meswosel

¹ Ye ε mam Pɔl zenɔɔ Silas ne Timote, bis kwyal mekana mak ε éteɓ bot e zεεga mendjaala ghaada Tesalonik, bot e di bot e Zεeb Sεeg'ena dɔɔ ne Yezu Klisto ɔ: beta náá, enem ne embεε ne egwyem di ne nen!

Edum e kon ne Zεeb bot e Tesalonik

² Bis ne bulal bhɔɔ ne Zεeb mɛlu djas kɔ esu e len. Eghen bis djaala ε, bis ne baadjaala kɔ esu e biyɔ djas.

³ Sok bhwoob Zεeb Sεeg'ena bis ne taala mɛlu djas ne ghin εdum e kon e len ne Zεeb, ne mesa me kwyl zenɔɔ ebwaalel bi di ne ye ne Ghen'enaka Yezu Klisto e.

⁴ Bɔn nyεεg, bis ne gu náá, Zεeb ne kwyl bin, nye nasée bin e éteɓ bi needi be.

⁵ Deenek, ε sok bis nagoola bin Mbεε Bhaadal e, ye nabe ε ààbe mekpa ne mekpa toto. Tin, ye nabe ε ne ghwyil mebwala, ne Sisim na Dεε dɔɔ ne ebwaalel djas. E sok mena nadika sama ε, bi nabee mefulu me bis nadi ne ye kɔ esu e len e.

⁶ Tin, bi naabanja mefulu mes, ne yii Ghen. Ye nakoozodi mezuk men, bi naabalamyaa mekpa e Zεeb ne memyaala Sisim na Dεε di edje e.

⁷ E di'enek, bi moo ε bot e di náá, bot e zedum kon ne Zεeb pe ghaada Masedwan ne bot e ghaada Akayi aakadu mefulu mɔɔ ɔ.

⁸ Tin, ye ε kɔ kyee dik'en e mekpa e Ghen nakan εgoolaa, da ye ε djala kyee dik Masedwan djas ne kyee dik Akayi. Tin, bot djas ne gu εdum e kon e len ne Zεeb, bis tok ne ghwyil ebaalii kɔ esu e tak.

⁹ Bot djas epelii dáa bi nabe bis ε sok bis nadi pe yebɔ e, ne dáa bi nakat eduwal e beZεeb e ekpaka-kpaka éteɓ εdum e kon ne Zεeb. Nye ε tete Zεeb, mot di ne tsik ɔ.

¹⁰ Tinaak, bi epebwood náá, mən'ε mot di edus pe tɔ gwoo ɔ zyε. Mən'ε tak é Yezu, mot Zεeb nagomal pak bot ε zegwyε ɔ. Ye é mən'ε tak é kwaapek mena é epée e Zεeb di ezye ε.

2

Mesa ε Pɔl pe kyee dik Tesalonik

¹ Bɔn nyεεg, biyɔ bεmet nε gu εnyɔpe náá, bis nabe é ààzye pe yebɔ yii gwyes.

² Bi nε baagu náá, é gheη sok, bis naaleeaa nε etiigaa pe kɔ ghaada Filip. Tin, Zεeb naadjε bis mεghaaz mε egoola bin Mbεε Bhaadal tɔ boo tuub bis nadi eswak nε ye ε.

³ Etεε náá, mɛlyo mε bis di elyo bin ε, ye tok esuwa-esuwa etsal. Ye tok etεε náá, bis naazewo ze. Tin, bis ààsanj εkɔɔ mot.

⁴ Tin, bis zolii é dǎa Zεeb di ekwyel ε. Etεε náá, nyε eebee náá, nyε é nε ebwaalel nε nes, nyε bookyeed bis, bis kegoola Mbεε Bhaadal. E di'enek, bis ààsaa náá, bot ε bɔs myaala nε nes, bi sanj é náá, Zεeb myaala nε nes, nyey mot di egu esiiza e elyem bis ɔ.

⁵ Biyɔ bεmet nε gu εnyɔpe náá, bis ààlii wak étεp εkɔp ε bot, tin, εkwosak ε les nabe é ààbε étεp bis needi tɔ dɔɔb epata kɔ elo bin. Zεeb é tyaases yisɔ.

⁶ Bis nabe é ààsaa náá, bot djε bis duu, ye nakoozodi biyɔ nεghu bεdhiiti bot.

⁷ Tin, dǎa ye di náá, bis é bot ε lwoma ε Klisto ε, bis nabe é nε ghwyil εnεεg bin si mεtiη mes. E di'enek, é sok bot nadika é, bis nadi é nε mεsila nε nen dǎa moma di ekwyεεg bɔn bε ε.

⁸ Deenek, bis nabe é, bis moo nε kwyel nε nen dhaa tyε. Kwyel tak naasa náá, bis nǎzosik kɔ εdje bin Mbεε Bhaadal Zεeb. Tin, ye nabe é bis naakwyel εdje bin, dɔɔ nε tsik'es. Ye nabe é, bi moo nε boo mεtanj é mis mes.

⁹ Bɔn nyεεg bi epetaala nε mezuk mes nε etuη bis. Tin, bis nadi é tɔ mεsa mwos nε pum ekaab náá, bis εzekedi nε nen boo εbεp, ye ε deenek ε bis di egoola bin Mbεε Bhaadal Zεeb.

¹⁰ Biyɔ é di bεtyaases bis, dɔɔ nε Zεeb pe é tyaases yis náá, bis nabe é bis naake tɔ epiki, tɔ edεε, ààlyoaa djin é mis mε biyɔ bot ε zeedum kɔη nε Zεeb ɔ. Tin, ye tok nε mot aazyε zemwana nε nen dum nε mεfulu mes.

¹¹ Bi nε baagu náá, bis nadi nε nen ε dǎa sεεg bɔn di étεp bɔn bε ε.

¹² Tin, bis nabe é, bis naadjε bin mεghaaz nε mɛlyo. Bis naawaab nε nen nε ghwyil djas náá, bi kε tɔ epiki dǎa Zεeb di ekwyel ε. Nyey mot di ekwyel náá, bi ni tɔ eyonj ε lε, étεp bi neebela di tɔ duma ye ɔ.

¹³ Bis epebulal bhɔɔ nε Zεeb etεε náá, é gheη bis nagoola bin mbεε Bhaadal ε, bi naagwak ye. Tin, bi naamyaa ye dǎa mεkpa mε Zεeb, ààbε dǎa mεkpa mε bot ε bɔs. Deenek, nε tsεtse ye é mεkpa mε Zεeb, ye é di esa mεsa tɔ len, biyɔ bot ε zedum kɔη nε Zεeb ɔ.

¹⁴ Bɔn nyεεg bam, bi eebara ezεεga mendjaala Zεeb di pe kyee dik Yude ε, bot ε di tɔ εgwakel nε Yezu Klisto ɔ. Bi naazuk étεp bot ε kyee dik'en, ye é dhatyee bot ε ezεεga mendjaala menek zezuk étεp bot ε mbyak eYuda ε.

¹⁵ Bε naagó Gheη Yezu nε bengooel-mεkpa Zεeb, bɔɔ é di ewa mena tɔ tsik mezuk. Deenek, Zεeb ààmyaala nε nɔɔ, bε moo é bot ε bhyyen ε bot ε bɔs djas.

¹⁶ Deenek, bε epekwyel elu bis náá, bis nǎgoola bot ε di ààbε bot ε mbyak eYuda ɔ, Mbεε Bhaadal di nε ghwyil εtsik bε ɔ. E di'enek, bε é kuku εbil ε mesyem kɔ mesyem mɔɔ bε di ezezye nε esesa sok ε. Tin, εbuk ε Zεeb moo é kɔ lɔɔ.

Ekwasak ε Pɔl é náá, nyε baasik pe kyee dik Tesalonik

¹⁷ Bɔn nyεεg, ye kabε bisɔ ɔ, bis bεka nε nen ε edi ba mɔn εwala batsa, mena bεkaka é edi, tin, menaka é edi wat tɔ sisim. Bis é nε boo εkwosak náá, mena baabomaka, dum nε tεp tak ε bis di esa mεghaaz étεp εkum pe yibɔ.

¹⁸ Bis epekwyel náá, bis baazyε pe yibɔ. Deenek, mam Pɔl, esok nε esok mε nadi é nε gwyes ezye penek, tin, Satan nadi elu bis.

¹⁹ Deenek, ye tok bedhiiti bot, ye é biyo é di ebwaalel ε les ne memyaala mes, bi é koto duu yes ee bis aadiig bet é mis me Gheη Yezu é sok nye aabula ε.

²⁰ Deenek, ne tsetse biyo é di edje bis duma ne memyaala!

3

¹ Tin, daa ye nadi naa, bis nabe é aakabe ne ghwyil emaad ε, bis naabee naa, ye goka é bis lik biso bemet ko ghaada Aten.

² Deenek, ye be é bis eekyeed mon nyegg'es Timote mot bis ne be noo di egyee to mesa me egoola Mbεε Bhaadal ε Klisto o. Nyey é di egoka ε ne edje bin ghwyil ne meghaaz etep edum ε koη ε len ne Zεεb.

³ Deenek, mot ngot to len needi aakwyit to metiiga me be di etiig bis ε. Bi ne gu biyo bemet naa, etep djas ee bis di ebee wak ε, ye é Zεεb nye emet ε nadi ekwyel naa, bis boma ne ye.

⁴ Eghen bis nadi pe yeb ε, ye nabe é bis naaleε bin naa, bis é waatiigaa. Ye é sa bis di boma ne ye ε, bi ne gu ye enyεpe.

⁵ Daa me nadi aakabe ne ghwyil emaad ε, ye é etep tak ε me nalwom Timote, nye neezebaηa bis menduk me edum ε koη ε len ne Zεεb. Me nadi é ne bwoo naa, Satan ezekewa bin to mebhawal, é di'enek, pe mesa me bis nasa ko εsu ε len naagwyε ko toto.

⁶ Daa ye di naa, Timote ezebula pe daa les ε, nye eebaηa bis tete Bhaadal dum ne kwyel doo ne edum ε koη ε len ne Zεεb. Nye eeleε bis naa, bi ne taala bis ebuεpe, ekwosak ε len ε naa, mena baabomaka daa biso pe baadi ekwos ε.

⁷ E di'enek bon nyegg, to etun ne mezuk mes djas, edum ε koη ε len ne Zεεb naadje bis meghaaz.

⁸ Nenak, bis ε to memyaala ne tsik etεε naa, bi é ghin to egwakel ne Gheη.

⁹ «Ha!» Bis aadi aabulal bhoo ne Zεεb dhaa nyel tin daa, dhi biso ebee mbi memyaala me bi di edje bis é mis me Zεεb ε?

¹⁰ Mwos ne pum bis ne wa zii é edjaala Zεεb etep mena neebaabomaka. Etεε naa, bis neebaadje bin sa bi di aabe ne ye to edum ε koη ε len ne Zεεb ε.

¹¹ Beta naa, Zεεb Seeg'ena nyey emet ne Gheη'enaka Yezu dje bis ze me ezye pe yibo!

¹² Beta naa, Gheη sa naa, kwyel bi di ne ye pak'en, ne kwyel bi di ekwyel bot djas ε gheetetó sok. Tin, kwyel tak goka ne edi é daa kwyel bis di ekwyel bin ε.

¹³ Beta naa, Gheη dje bin meghaaz etep bi needi bot ε na deε aabe ne ndje é mis me Zεεb Seeg'enaka, ne é sok Gheη'enaka Yezu aazyε ne bot be djas ε. Amen!

4

Mefulu me Zεεb di emyaala ne ye ε

¹ Bon nyegg, bis naazelyaal bin daa bi di egoka ne eke ε etep Zεεb neemyaala ne nen ε. Tsetse, bi ne sa ye. Nenak, bis epedjaala ne nen ne din ε Gheη Yezu, baasaka kedhaa ee bi nadi esesa sok ε.

² Tin, bi ne gu melyo me bis zedje bin dum ne Gheη Yezu ε enyεpe.

³ Gwakeka ekwosak ε Zεεb: Bi goka é ne edi bot ε na deε, sa bi aadi to membyam.

⁴ Deenek, mot ne mot gu ebaal ε nyel'ε to é deε ne duu djas.

⁵ Sa wo aabet naa, embee mekwosak dhaa wo ghwyil, daa bot ε di aadi bot ε mbyak eYuda o, bot ε di aagu Zεεb o.

⁶ Tin, to etep bak, sa mot aasa mon nyegg ebiyo, neghu ekoo nye. Ye nabe é bis eeleε bin, bis naadul bin melo naa, Gheη ε waawa bot ε di esa membi etep binek o é fen.

⁷ Tin, Zεεb nabe é aadjoo mena etep mena needika to mezo. Ye nabe é etep mena needika to é deε.

⁸ Ye é etep tak ε, di naa, mot di ebyen melyo mak o, nye aabyen mot. Tin, nye byen é Zεεb mot di edje bin Sisim na Deε o.

⁹ E di'enek, bi tok ne gwyees náá, be kwyal bin mekana ko esu e kwyel pak'en. Etee náá, Zeeb naalyaal bin dáa bi di egoka ne ekwyela pak'en e.

¹⁰ Kwyel tak e, bi di etel ne bon nyeeeg bin djas di to Masedwan o. Tin, bon nyeeeg bis, bis epedje bin meghaaz etep bi neebaasa dhaa ee bi nadi esesa sok e.

¹¹ Tin, saaka náá, bi di to egwyem, waka lyem to etep bin emet, saka mesa ne ne membó men emet, dáa bis naloolyo bin e.

¹² E di'enek, mefulu men e mis me bot di aadum kon ne Zeeb o, ye waasa náá, be dje bin duu. Tin, bi aanadi ebep etep dhiiti mot.

Ebula e Ghej

¹³ Bon nyeeeg, ekwosak e les e náá, bi gu etssetse ko esu e bot e nazegwyee o, etee náá, bi needi aadi ne menwyaad to lyem dáa bedhiiti bot, bot e di aadi ne ebwaalel o.

¹⁴ Bis ne emyaal náá Yezu naagwyee gom bhis esyee. Tin, bis nabaamyaal náá, ko lo e Yezu, Zeeb e waagomal bot djas nagwyee boó edum kon ne Yezu o.

¹⁵ Beeka sa bis di elyo bin dum ne mekpa e Ghej e. Ye tok náá, bot aalik ne tsik ko bos e ghej Ghej aazyee o aapaalebyet to to gwoo, esok ne bot e nazegwyee o.

¹⁶ E di'enek, bot waagwak boo tsim ekomande, gwood boo kukuma efofop, zenoo bham ton e Zeeb. Tin, Ghej nye emet aasul to gwoo. Deenek, bot e nazegwyee boó edum e kon ne Klisto o, boó e aapaadi bot e meken e egom.

¹⁷ Bhii tak, bot aadi ne tsik ko bos dwoo leeg o, be waabyet sama ne bot e nazegom bhis esyee o to to gwoo, to eguud pe eko etep ekeboma ne Ghej. E di'enek, mena aakadika e kom-kom sama ne Ghej.

¹⁸ Djelka meghaaz pak'en ne mekpa mak.

5

Ebhwood elu e Ghej

¹ Bon nyeeeg, bi tok ne gwyees náá, be kwyal mekana ko esu etep bak etep bi neegu ewala ne dwoo etep bak djas aasaal e.

² Etee náá, biyo bemet ne gu enyoepe náá, dwoo Ghej aabula e, ye aadi e zaka. Tin, nye aazyee e e pum dáa mot djii.

³ Eghen bot aakeke náá: «Bis e enyoepe, bis e to egwyem e» E di'enek e, mezuk aatuula ko loo zaka, dáa moma di egwak ebél e. Tin, mot ngot aanakwaadi kiid e mezuk menek.

⁴ Deenek, biyo bon nyeeeg, bi tok to ghooghom etee náá, dwoo tak neetuula bin zaka dáa mot djii di etuula to ndjan e.

⁵ Ne tsetse biyo djas e bot e gwyee, bot e mwos. Tin, mena tokeka bot e pum, aabe bot e ghooghom.

⁶ Tin, sa mena aadjaakasi dáa bedhiiti bot, mena goka e ne edi e ndjem, ne edi e bot e di edil elyem o.

⁷ Bot e di edja go o, be dyeebadja go e e pum. Bot di ede menyok o, be dyeebadi ne elangi tak e e pum.

⁸ Ye kabe menabelka bot e mwos o, mena gokaka e ne edi bot e edil e lyem. Djhoonoka edum e kon ne Zeeb, ne kwyel dáa ghun, da ebwaalel e tsik edi dáa koto deeb e.

⁹ Deenek, Zeeb nabe e aadjoo mena etep nye neepe mena, tin, ye nabe e etep mena needika ne tsik ne din e Ghej'enaka Yezu Klisto.

¹⁰ Klisto nagwyee e ko esu elena, etep mena needika ne tsik sama ne ne ye nakoozodi náá, menaka e ndjem, neghu menaka e e go.

¹¹ Djelka meghaaz ne lyoel pak'en to edum e kon ne Zeeb dáa bi di boozeyee ne esesa sok e.

Melyo me mesik ne meswosel

¹² Bɔn nyɛɛg, bis waab nɛ nen náá, bi duwal bot ɛ di esa mɛsa pak'en ɔ, bot ɛ Ghɛɲ nalwom bɛ náá, bɛ djɛɛd bin nɛ ɛdul ɛ bin mɛlo ɔ.

¹³ Tin, lyaalka bɛ náá, bi nɛ looba nɛ nɔɔ, bi é nɛ kwyɛl nɛ nɔɔ dhaa tyɛ éteɖ mɛsa mɛ bɛ di esa ɛ. Dika tɔ egwyem pak'en.

¹⁴ Bɔn nyɛɛg, bis ɛpedjɛ bin mɛghaaz náá: Dulka elɛtɛ bot mɛlo, djɛka bot ɛ di nɛ bwɔɔ ɔ, mɛghaaz, kwyɛeka bɛtsakbel ɛ bot, dika nɛ ɛmaad ɛ lyem nɛ bot djas.

¹⁵ Bi ɛkobaka, sa mot ààbulal ɛbiyo nɛ ɛbiyo. Tin, gheesaaka enɛm esa pak'en dɔɔ nɛ bot djas.

¹⁶ Dika mɛlu djas tɔ mɛmyaala.

¹⁷ Djaalaka ngwyis,

¹⁸ bulalka bhɔɔ nɛ Zɛɛb é etɛɖ djas, yenek é ɛkwosak ɛ Zɛɛb dum nɛ biyɔ bot ɛ di tɔ ɛgwakel nɛ Yezu Klisto ɔ.

¹⁹ Sa bi ààlu Sisim na Dɛɛ náá, nyɛ sa mɛsa mɛ.

²⁰ Sa bi ààdyamal mɛkpa mɛ bɛngooelɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb.

²¹ Tin, sɔska etɛɖ djas, da bi ɛbaal sa di nyɔ ɛ.

²² Tsetaka nɛ membi mɛ esa djas di ɛbiyo ɛ.

²³ Beta náá, Zɛɛb nyɛy ɛmet mot di ɛsuk egwyem ɔ, sa náá, bi di tɔ edɛɛ nyɛl djas. Deenek, nyɛ baal esisim ben, Sisim Zɛɛb di tɔ len ɛ, dɔɔ nɛ mɛnyɛl men, éteɖ bi needi ààbɛ nɛ ndjɛ dwɔɔ Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto aabula ɛ.

²⁴ Mot nadjoo bin ɔ, nyɛ aasa náá etɛɖ binek djas sael etɛɛ náá, nyɛ é sosoob.

²⁵ Bɔn nyɛɛg, djaalaka pe éteɖ'es.

²⁶ Bɔn nyɛɛg, swoska bɔn nyɛɛg bin nɛ mɛbeedela dáa bɛ tɛtɛ bɔn nyɛɛg.

²⁷ Deenek, mɛ ɛpedjaala nɛ nen nɛ din ɛ Ghɛɲ náá, bi laa mɛkana mak é mis mɛ bɔn nyɛɛg bin djas tɔ ɛdum ɛ koɲ nɛ Zɛɛb.

²⁸ Betka náá, enɛm nɛ embɛɛ e Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto di nɛ nen.

Mekana ε Pɔl, yii bɔɔba Bot ε ghaada Tesalonik Mεsɔ mε mekana mak nakwyalet ε

Mekana mε bɔɔba Pɔl nakwyal baalii ε dum nε sa Pɔl nalii tɔ mekana mε yii meken ε. Daa melu di edhaa daak, ye ε daa ekeletye di nε lyem pε eko etεε naa, Gheη Yezu dinaa aapaabula.

Kɔ ghaada Tesalonik, bedhiiti ke ε naa, dwoɔ ε Gheη eezekum (2.2). Bedhiiti bot ε epebyen esa mesa (3.6-12). Be epeke naa, ye aakaval dhiiti sonok etεε naa, Gheη moo aazyε.

Tɔ mekana mak, Mot nakwyal ɔ epetεtɔ nε elii dum nε malyo mε, dɔɔ nε mεfulu mε ekeletye waadi nε ye ε.

Mekana mak epedul mεlɔ nε ekeletye naa, sa be aaleebɛe naa, bi eezekum edi di egoka ε. Egwaal ε lɔɔ aagoka nε elu ε be naa, be di enyɔpe nε esa mesa mɔɔ.

Mεtsek mε mekana mak ε daak:

- 1) Mεswosel (1.1-2)
- 2) Ebula ε Klisto ε waasa naa, esonok djas bula ε ze (1.3-12)
- 3) Gheη Yezu dinaa aapaabula (2.1-12)
- 4) Epyet tɔ edum ε koη nε Zεeb (2.13-17)
- 5) Mendjaala nε mesa (3.1-15)
- 6) Mεswosel mε mεsik (3.16-18)

Mεswosel

¹ Ye ε mam Pɔl, zenɔɔ Silas nε Timote, bis kwyal mekana mak εtεp bot ε zεεga mendjaala ghaada Tesalonik, bot ε di edum koη nε Zεeb Sεεg'enaka nε Gheη Yezu Klisto ɔ:

² Beta naa, Zεeb Sεεg'enaka nε Gheη Yezu Klisto sa bin enem nε embεε nε εdje bin egwyem!

Gheη waazyε εtεp εzεpεε bot ε bɔs

³ Bɔn nyεεg bam, bis goka ε nε ebulal bhɔɔ nε Zεeb melu djas kɔ esu ε len. Ye goka ε naa, bis sesa ye, etεε naa, bis epebee edum ε koη ε len nε Zεeb epetɔ sok, dɔɔ nε kwyl bi di nε ye pak'en epebyet melu djas.

⁴ Dum nε tεp tak ε, bis di elii tεp'en nε mεbun djas tɔ ezεεga mendjaala, etεε naa, bi εpesa zii tɔ edum ε koη ε len nε Zεeb, ye nakoozodi metiiga nε mezuk mε bi di eboma nε ye ε.

⁵ Tin, mezuk menek epelyaal naa, Zεeb nε pεε bot tɔ epiki. Mezuk menek ε waasa naa, bi di bot ε di egoka nε eni tɔ eyon ε Zεeb ɔ bi di ezuk εtεp tak ε.

⁶ Nε tsetse, ye ε enyɔpe ε mis mε Zεeb nε ebulal mezuk nε bot ε di ezuk bin ɔ,

⁷ nε εdje mεwala nε biyɔ bot ε di ezuk ɔ, dɔɔ nε bisɔ pe. Tin, etεp binek aasael ε ε sok Gheη Yezu aatuula pε tɔ gwoɔ nε efofop be e mεbwala ε.

⁸ Tin, Gheη ε waatuula tɔ boo ngel du, εtεp εzεwa bot ε di ebyen εgu ε Zεeb nε bot di aalooba nε Mbεε Bhaadal ε Gheη'enaka Yezu ɔ ε fenj.

⁹ Tin, fenj yɔbɔ aadi ε esyee na kɔm-kɔm, εtεp be needi etsetape nε Gheη, etsetape nε duma ye, etsetape nε mεbwala mε.

¹⁰ Etεp binek aasael ε dwoɔ Gheη aazyε ε. Bot ε edεε djas ε waaduwal nyε, bot ε di edum koη nε nε ɔ waamyaala nε nε. Deenek, bi aadi ε tɔ lɔɔg bot ε tak, etεε naa, bi naadum koη nε Mbεε Bhaadal bis nagoola bin ε.

¹¹ Ye ε etεp tak ε bis di aakat εdjaala Zεeb kɔ esu ε len. Bis epedjaala nε Zεeb'is naa, nyε sa naa, bi kedaa nyε nadjɔɔ bin ε. Tin, bis epewaab naa, nε ghwyil mεbwala mε, nyε

kwyee bin éteɸ bi neesa enɛm esa ee bi di ekwos esa ε, nyε sa náá, εdum ε konj ε len nε Zεεb nyen tɔ mɛsa men djas bi di esa é.

¹² Deenek, din ε Ghɛɲ'enaka Yezu é waabela duu kɔ esu ε len, nyεy pe é waadjε bin duu. Yenek djas é, εkεε enɛm nε embεε e Zεεb'is nε yii Ghɛɲ Yezu Klisto.

2

Sa aasaɛl εsok nε Ghɛɲ nε ekum

¹ Bɔn nyεεg, Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto moo aabula, tin, bot aadi é sama nε nε. E di'enek, mε epewaab nε nen náá:

² mot εzεke nε nen náá, εlu ε εzyε ε Ghɛɲ eezekum ɔɔ, sa yε ààzεm bin elo, sa mot ààbhεm bin. Sa mot ààmyaal bε, ye nakoozodi náá, bε lεε bin é náá, ye é mεkpa mε dus pε daa Zεεb nεghu pε daa les ε.

³ Sa bi ààbet náá, mot kɔɔ bin nε dhiiti mbi mεkɔɲ. Etεε náá, εlu ε tak aanàtuula εsok nε εwala bot aabyen Zεεb ε kum, yε aanàkwaatuula εsok nε Mot-mesyem, mot nawaa é fεɲ ɔ kum.

⁴ Ye é nyεy é aapabyen esa ee bot di eduwal nε εbee náá ye é Dεε ε. Tin, nyε aabatakɛni tɔ Ndjaɛ-ebuwa Zεεb éteɸ ekedisɪ, é di'enek, nyε aasa tyee náá, nyεy é di Zεεb.

⁵ Bi eedjisa náá, mε naalεε bin etεɸ binek é sok mε nadi pε daa len ε?

⁶ Nenak yak bi nε gu sa di ela mbee mot'enɔk ze náá, nyε nàzyε ε. Nyε aazotuula é é εwala Zεεb nazokoobal ε.

⁷ Tin, ghwyil mεbwala mε Mbee mot'enɔk di esael tɔ sɔ ε, ye εpesa mɛsa mε. Eghɛɲ sa di emet nyε aadi ààkabe tak ε, nyε aakasa embεε mɛsa mε ε popoopwon.

⁸ Deenek, Mbee mot yenɔk aanyen da Ghɛɲ Yezu εgɔ nyε nε mengwyil mε nuub'ε, nyε waasaab nyε nε mεkas mε etuula ε lε.

⁹ Mbee mot yenɔk aatuula é nε mεbwala mε Satan. Nyε aasa bεtε nε membi mε endem mεbwala nε esa ee εdjoka yii etsal.

¹⁰ Nyε aasa membi mε esa djas di biyo ε, éteɸ ekɔɔ bot ε di ewo ze ɔ. Tin, bε waagwyε etεε náá, bε nabε é ààmyaal kwyel etsεetse nawaatsik bε ε.

¹¹ Ye é éteɸ tak ε Zεεb di edhis bε ghwyil ewo, éteɸ bε neemyaal etεɸ mεkɔɲ.

¹² Deenek, bot djas di ààdum konj nε etsεetse e Zεεb ɔ, da bε é di emyaala tɔ esa εbiyo ɔ, bε waapεεaa.

Zεεb naasée bin éteɸ bi neebela tsik

¹³ Bɔn nyεεg, yε kabε bisɔ ɔ, bis goka é nε εbulal bhɔɔ nε Zεεb mεlu djas kɔ esu ε len, biyɔ bot ε Ghɛɲ di ekwyel ɔ. Etεε náá, Zεεb nasée bin bot ε mεkɛn éteɸ bi neebela tsik kɔ esu ε Sisim na Dεε. Sisim tak é di esa náá, bi di nε tsik na Dεε dum nε εdum ε konj ε len nε etsεetse e Zεεb.

¹⁴ Zεεb nadjoo bin éteɸ tak ε nε Mbεε Bhaadal ee bis nagoola bin ε. Tin, nyε nakwyel é náá, bi bela di tɔ duma Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto.

¹⁵ Deenek, bɔn nyεεg, pyetka, baalka malyo mε bis nalyo bin nε mεkpa mε enuub bis ε, nε yii bis nakwyal-kwyalak ε.

¹⁶ Betka náá, Ghɛɲ'enaka Yezu Klisto nyεy emet bε nε Zεεb Sεεg'ena mot nakwyel mena ɔ, nyεy mot nadjε mena mεghaaz mε na kɔm-kɔm nε tεtε εbwaalel tɔ enɛm nε embεε ɔ,

¹⁷ Iwoodal ebhum elyem bin nε mεghaaz, nyε djε bin ghwyil esa esa e mɛnyɔ tɔ mεfulu men, nε tɔ mεkpa mε bi di eloo ε.

3

Djaalaka éteɸ'es

¹ Deenek, bɔn nyεεg, djaalaka etεɸ'es, etεε náá, mεkpa ε Ghɛɲ needjala dɛl, yε neebela duu é dáa ye nabela pε daa len ε.

² Tin, baadjaalaka Zεεb étεp nyε neepεk bis é mεmbɔ mε bεmbee bot, bot ε εbiyo. Etεε náá, ye tok bot djas di edum ε kon nyε Zεεb.

³ Tin, Ghεη é sosoob. Nyε waadjε bin ghwyil, nyε aabaal bin sok bhwoob Mbee mot.

⁴ Bis εpemyaal nyε lyem wat é mis mε Ghεη kɔ εsu ε len náá, bi εpesa sa bis nalεε bin ε, deenek, bi é waatetɔ nyε esa yε.

⁵ Beta náá, Ghεη djεed ebhum elyem bin tɔ kwyl ε Zεεb nyε tɔ zii ε Klisto.

Εsa mesa dáa Pɔl Mot lwoma

⁶ Bɔn nyεεg, bis εpewaab nyε nen nyε din ε Ghεη'enaka Yezu Klisto náá, bi di εtsetaεpe nyε bεtyak-bel ε ekeletyε, bot é di ààkε tɔ mεlyo mε bis nagoola bin ε.

⁷ Bi nyε gu biyɔ bεmet dáa bi di egoka nyε εdu mεfulu mes ε. Etεε náá, bis nabe é ààdi bεtyak-bel ε bot é ghεη bis nadi pε yεbɔ ε.

⁸ Bis nabe é ààwaab mot sa dek. Deenek, bis nadi ezuk tɔ esa mesa mwos nyε pum ye nakoozodi náá mεnyel eezetyak bis, étεp εkaab náá, bis εzekedi εbεp étεp'en.

⁹ Ye tok náá, bis nasa deenek ε, etεε náá, bis nabe é ààgoka nyε εbela εkεε ε len. Tin, bis nasa deenek ε etεε náá, bis needi ndem bi di egoka nyε εbaɲa ε.

¹⁰ Deenek, é ghεη bis nadi pε daa len ε, bis naalεε bin náá: «Mot di ààkwyl esa mesa ɔ, nyε ààgoka nyε εdε edee.»

¹¹ E di'enek, bis εpegwak náá, bεdhiiti bot pak'en moo é betyak-bel, bε ààkwyl esa mesa, tin mesa mɔɔ é ewa nuub tɔ etεp bεsɔ bɔɔ.

¹² Nyε mbi bot binɔk, bis εpedul bε mεlɔ, bis εpelεε nyε nɔɔ nyε din ε Ghεη Yezu Klisto náá, bε goka é nyε esa mesa mεlu djas étεp bε neebela sa dek.

¹³ Yε kabε biyɔ ɔ bɔn nyεεg, nákatka εsesa enεm esa.

¹⁴ Ye é bε náá, mot ààpalooba nyε metiɲ mε bis di ekwyl tɔ mεkana mak ɔɔ, ye goka é náá, nyε guaa. E di'enek, sa bi ààbaadi sama nyε nyε étεp nyε neebela syen.

¹⁵ Tin, sa bi àànɔ nyε dáa mot mεbhuka men, djεka nyε mεlyo dáa mɔn ε nyεεg'en.

Εεaa metel nyε Meswosel

¹⁶ Beta náá Ghεη, mot di εsuk ε egwyem ɔ, nyε εmet gheedjedjε bin egwyem é mεwala djas, membi djas. Beta náá, Ghεη di sama nyε biyɔ djas.

¹⁷ Ye é nyε mεmbɔ mam mε εmet, mam Pɔl é kadi ekwyl bin mεkpa mε meswosel mak. Ye é deenek é mε dyeebaduu djin tɔ bεmekana mam. Yak é ekwyla bam

¹⁸ Beta náá, enεm nyε embεε e Ghεη'enaka Yezu Klisto di nyε biyɔ djas.

Mekana e Pól, yii mækén pɛ daa Timote Eniel

Sɛɛg e Timote nabe é mot dhaad mbyak eGhɛlek, nyɛɛg nabe é mot dhaad mbyak eYuda. Nyɛɛg naazɛdum kon nɛ Klisto. Ye nabe é e mɛdjon mɛ ebá ye ɛkɛgoola Mbɛɛ Bhaadal ɛ, ee Pól naboma bɛ nɛ Timote e sok mækén tɔ ghaada Lyst pɛ kyee dik Azi (di edjɔ́oaa mos Tuulki ɛ) tɔ (Mɛs 16.1-3). Kana tin, Timote nadi é nyɛ moo mot ngot tɔ bot ɛ nadi egyee mɛlu djas bɛ nɛ Pól mot-lwoma ɔ. Tin, nyɛ nadi ekyeed nyɛ tɔ mbula mɛdjon mɛ ɛkɛgoola Mbɛɛ Bhaadal. Pól nadi ekyekyeed nyɛ mbula elwomel nalyeelyel pɛ daa bot ɛ zɛɛga mendjaala nadi tɔ ɛtɛp ɔ. Ye é dum nɛ tɛp tak ɛ din ɛ Timote di elanɔa ɛ tɔ mækana mɛ bot ɛ lwoma (tyee geka Mɛs 17.14-15; 18.5; 19.22) nɛghu tɔ bɛdhiiti mækana mɛ Pól (tyee geka, 1Kl 4.17; 16.10-11; Fil 2.19-24; 1Tɛ 3.2-6). Mækana mɛmbá ee Pól nakyeed nɛ Timote bɛ nɛ yii Tit ɛ, ye djɔ́oaa ɛ «mækana mɛ bot ɛ mɛsa ɛ Zɛɛb». Ye nasael deenek ɛ kɔ ɛsu ɛ mɛtin nadjeaa nɛ «bot ɛ mɛsa ɛ Zɛɛb ɛ» nɛghu bot ɛ di edjɛɛd zɛɛga ndjaa mendjaala ɔ.

Mækana e mækén nakyeeda nɛ Timote ɔ, ye é nɛ mɛsuk mɛlɛl ee di elyaal ɛ:

Ye kan sok ɛ, ɛdul ɛ bot ɛ zɛɛga mendjaala mɛlo kɔ ɛsu ɛ embee mɛdjek. Ye é embee mɛlyo mɛ di esɛɛg mɛfulu mɛ bot ɛ mbyak eYuda, nɛ yii bot ɛ mɛl mak, ee bɛdhiiti bot di etetɔ́ nɛ elyo bot ɛ. Embee mɛlyo binek, tel bot ɛ náá, ɛtɛp ee di tɔ sɔ ɛ di nyɔ.

Bɛ nabaadi elyo ɛ náá, bot aabela tsik ɛ kɔ ɛsu ɛ esa ee bot di egu tɔ so ɛ. Ye é baalyak náá, sa bot ɛ ààɛ bɛdhiidi membi mɛ edee, nɛ ebyen ebá mɛba.

Mækana ɛpebaadjɛ mɛtin dum nɛ mendjaala, dáa zɛɛga mendjaala di egoka nɛ ɛkɛ, zɛnɔɔ dhatyee bɛdjɛɛdel di egoka nɛ ɛdjɛɛd zɛɛga mendjaala ɛ.

Pɛ mɛsik mɛ mækana, ye ɛpedjɛ mɛlyo nɛ Timote ɛtɛp nyɛ neegu dáa nyɛ di egoka nɛ esa mɛsa mɛ Zɛɛb ɛ. Dɔɔ nɛ ɛkwyee membi mɛ mɛdhuu mɛ bot ɛ di tɔ zɛɛga ndjaa mendjaala ɔ, ɛtɛp nyɛ needi «mbɛɛ mot-mɛsa ɛ Yezu Klisto» (4.6).

Tin, bot ɛ nɛ ghwyil ɛkɛ náá, mækana ɛ nɛ mɛsuk mɛmbá: ɛsuk wat ɛ mɛlyo dum nɛ bot djas e zɛɛga ndjaa mendjaala, nɛ bɛdjɛɛdel bɔɔ (1–3), ye kabɛ yak ɛsuk ɔ, ye é mɛlyo dum nɛ mɛsa mɛ Timote nyɛ ɛmet (4–6).

Ye tok náá, bɛ besal ɛ bot ɛ zɛɛga ndjaa mendjaala nɛghu bɛdjɛɛdel náá, bɛ di nɛ elooba na tela-tela nɛghu yii na lyelyel. Tin, ɛdum ɛ kon ɛ lɔɔ goka é nɛ ɛdi ɛ pyeta tɔ mendjaala nɛ eduwal Yezu Klisto, mɛtsik-bot yenaka (2.3-6).

Mɛswosel

¹ Ye é mam Pól, mot-lwoma ɛ Yezu Klisto tɔ ɛkwosak ɛ Zɛɛb mɛtsik-bot yenaka, nɛ tɔ ɛkwosak ɛ Yezu Klisto ɛbwaalel ɛlenaka.

² Mɛ kwyal é wɔy Timote tɛtɛ mɔn'am tɔ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb mækana mak. Beta náá, enɛm nɛ embɛɛ nɛ lyem ghon, zɛnɔɔ egwyem di edus pɛ daa Zɛɛb sɛɛg nɛ pɛ daa Yezu Klisto, Ghɛn'enaka ɛ di nɛ nɔ.

ɛdul ɛ bot mɛlo dum nɛ embee mɛlyo

³ Dáa mɛ nadjɛ wɔ mɛghaaz, e sok mɛ nadi etɔ́ pɛ kyee dik Masedwan ɛ, mɛ ɛpebaabaal náá: dia tɔ ghaada Efɛɛz etɛɛ náá, penek ɛ nɛ bot ɛ di elyo bot embee mɛlyo ɔ. E di'enek, ye goka é wɔ bhem bɛ, bɛ kat.

⁴ Lɛɛa bɛ náá, bɛ bet esesa esuasua nɛ elan ɛ ɛkɔkɔ mɛbyel e bɛpaa di ààsi ɛ. Etɛɛ náá, ye é ɛpewaaz bot nɛ ɛdjɔ́o ɛ mɛwɔ, tin, ɛkaada ɛtɛp binek ààsa náá, mot sa mɛsa mɛ Zɛɛb di enyen tɔ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb ɛ.

⁵ Tin, ɛsuk ɛ bɛmɛlyo mak djas é ɛtɛp bot neekwyela pak'ɔɔ nɛ lyem sɛn ɛ, nɛ tɛtɛ esimza, nɛ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb di ààbɛ nɛ mɛdhyaaaz pɛ ɛko bhimis pɛ si ɛ.

⁶ Bedhiiti embee belyoel binək naazekat esa e tətə etəp binek. Tin, be lii ε etəp mbəs di ààbe ne lo ne məkə ɔ.

⁷ Deenek, be epəkwyel elyaal ε bot ε náá, be betətə belyoel etsi e Zeeb. Tin, bɔɔ bemet ààgu sa be elɛɛ ε, ne sa be di elyo bot ε.

⁸ Mena ne guka náá, etsi e Zeeb ne nyɔ. Ye nyɔ ε, mena dika eke dáa ye di elɛɛ ε.

⁹ Tin, ye nyɔ ε bot ε guka náá, etsi nadjɛaa ε étəp bot ε di ààbe bot ε epiki ɔ. Etsi nadjɛaa ε étəp bot ε di esa ebiyo ɔ, bot ε elyel ε lo, bot ε mbee lyem, bot ε di egó bɛsɛɛg bɔɔ ɔ, bot ε di gó benyɛɛg bɔɔ ɔ, bot ε mesyem, be é di ààkaab Zeeb ɔ, ààkaab esa e Dɛɛ ɔ, bot ε di egó bot ɔ,

¹⁰ bot ε mɛzɔ, botom ε di sɛɛga gon ne bɛsɔ bɔɔ botom ɔ, bot ε di ebɔmsa ekwom e bot ɔ, bot ε etsal, bot ε di esu elɛɛ etsal ɔ, ààbe-beak étəp bot ε di esa bedhiiti esa di àànɔɲel ne mbɛɛ mɛlyo mɛ Zeeb.

¹¹ Gwaka sa di enyɔɛpe dum ne Mbɛɛ Bhaadal ε Zeeb di ne duma ε. Tin, ye é Bhaadal tak ε Zeeb naalwom mɛ náá, mɛ goola ε.

Bhɔɔ ne Zeeb

¹² Mɛ epedjɛ bhɔɔ ne mot nadjɛ mɛ ghwyil ɔ, Yezu Klisto Ghɛɲ'enaka. Mɛ epedjɛ nyɛ bhɔɔ etɛɛ náá, nyɛ eetó mɛ, ne ewa ebwaalel ε lɛ tɔ lam, ne enɔɔ mɛ mot-mɛsa mɛ.

¹³ Eghɛɲ sok, mɛ nadi elee nyɛ, mɛ nadi etiig nyɛ, mɛ nadi é tɔ embee. Tin, Klisto eegek mɛ ghon. Mɛ nabe é ààgu sa mɛ nadi esa ε, etɛɛ náá mɛ nabe é ààdum kon ne ne.

¹⁴ Tin, enɛm ne embɛɛ Ghɛɲ'enaka nadyeebabu kɔ lam. Nyɛ eesa náá, mɛ di ne edum ε kon ne ne, mɛ di ne ghwyil ekwyel ε bot kɔ esu ε egwakel ε lam ne Yezu Klisto ε.

¹⁵ Gwakeka məkpa mɛ etsɛtsɛ ee bot djas di egoka ne ewa ebwaalel ε, ye goka é mot djas myaal ye:

Yezu Klisto nazye kɔ bɔs'ak ε étəp etsik bot ε mesyem.

Mɛ é mot məkɛn tɔ lɔɔ.

¹⁶ Tin, nyɛ naagek mɛ ghon,

etɛɛ náá, Yezu Klisto neelyaal boo lyem gon'ɛ di ààbe ne esik ne mam mot di na ghaa mesyem ɔ.

Nyɛ nasa deenek ε, étəp bot ε aaboodum kon ne ne ɔ, neebela tsik na kɔm-kɔm.

¹⁷ Ye goka é náá, bot djas duwal Zeeb,

ne djɛ nyɛ duma na kɔm-kɔm.

Nyɛy é məkoozi mɛ di ààbe ne esik ɔ,

nyɛ ààgwyɛ, mot di ààbeɛaa ɔ,

ye é nyɛy é di tətə Zeeb na kɔm-kɔm! Amen!

Eduu ε tətə tuub

¹⁸ Gwaka sa mɛ di elɛɛ wɔ ε, Timote mɔn'am, yenek ε mɛlyo mɛ mɛ djɛ wɔ ε. Dáa bɛngoolɛl ε məkpa ε Zeeb naloolɛɛ kɔ esu ε lɔ ε. Wɔ taala məkpa menɛk ɔɔ, wɔ waabela ghwyil, tin ε wɔ aakaduu tətə tuub.

¹⁹ Ye esa deenek, wɔ goka é ne ɛpyet tɔ edum ε kon ne Zeeb ne mbɛɛ lyem. Bedhiiti bot moo é ààkabe ne mbɛɛ lyem, deenek, be eezekwyital edum ε kon ε lɔɔ ne Zeeb.

²⁰ Tɔ lɔag'ɔɔ, ye nabe é ne Yimɛnɛ be ne Alɛkzandɛlɛ bot ε mɛ naka be e mɛmbɔ mɛ Satan étəp, be needjek ɛkat elee ε Zeeb.

2

Mɛlyo dum ne mendjaala étəp bot djas

¹ Gwakeka sa məkɛn mɛ di ebesal bin náá bi sa ε: djaalaka elɛɛ etəp bi di ne ye é, elɛka bin, ɛdjɛ bhɔɔ ne Zeeb dum ne bot djas.

² Tin, djaalaka Zeeb étəp bɛməkoozi djas, zɛnɔɔ bot djas di edi ekukuma ɔ étəp bot needi tɔ tətə tsik di egoka ne duu ε, ne egwyem, tɔ tətə kwyel ne duu djas ne Zeeb.

³ Beɛa sa di enyɔɛpe e mis ε Zeeb, mɛtsik-bot menaka.

⁴ E di'enek, Zeeb kwyel ε náá, bot djas bela tsik etεε náá bε neegu etsεεtse.

⁵ Tεε Zeeb ε ngot, ne mot ngot di eduula pak bot ε bōs ne Zeeb o, mot tak ε Yezu Klisto.

⁶ Nyey ε nadjε tsik emet, tseja εtεp επεk bot djas. Yenek ε mekpa me etsεεtse kwadjεaa e ewala naleεaa ε.

⁷ Tseεtse, me āapakoo bin, Zeeb naadjε me di edi mot-lwoma ne goolel ε mekpa me. Nye nasa deenek ε εtεp me neelyo bot ε di āabe bot ε mbyak eYuda o, to edum ε koη ne ne ne etsεεtse.

Mefulu me boa ne botom to zεεga ndjaa mendjaala

⁸ Me kwyel ε náá, botom djas di eke to epiki o, bε gheε membo mōo pe eko e sok bε di edjaala Zeeb ε. E sok bε di sa esonok binek ε, sa bε āadi ne ebuk to lyem, āadi bot ε mεwō.

⁹ Tyee wat ne boa, me kwyel ε náá, boa di ne tεtε bhet. Bε di ne tεtε ekaad di egoka ε náá bot bee ε, sa bε āadi ne mbee epyeeda lo mbes di epyeeda εtεp etela nyel ε. Sa bε āakōmsa menyel ne mesum me loaad, ne bemεvunga ne mesum neghu ekaad di ne metan elyεlepe ε.

¹⁰ Tin, bε goka ε ne elyaal ε enem bōo ε to mbeε mesa mōo, dāa betεtε boa di eduwal Zeeb ε.

¹¹ E ewala melyo di elyoaa ε, boa goka ε ne edi ε gwyem egwak melyo to mesila djas.

¹² Me āapadjε ze náá, moma djε melyo neghu ekok kō motom. Moma goka ε ne edi «gwyεema», ε gheη nye di egwak melyo ε.

¹³ Etεε náá, Zeeb naleekus ε Adam motom, bhii tak Eve moma.

¹⁴ Tin, ye tok Adam nakōaa, ye ε moma. Moma ε nakōaa, bhii tak nye naazekwye ndjε e mis ε Zeeb.

¹⁵ Tin, moma aazobela tsik ε, e sok nye aabya ε, moma tak ε di eke to edum ε koη ne Zeeb o, ne kwyel, to epiki, āabe ne egheεa nyel o.

3

Bot ε di ekukuma zεεga ndjaa mendjaala o

¹ Beeka mekpa me etsεεtse ee bot djas di egoka ne ewa ebwaalel ε. Ye ε bε náá mot επekwyel edi paa to zεεga ndjaa mendjaala o, nye kwyel tin ε esa mbeε mesa.

² Ye goka ε náá, paa zεεga ndjaa mendjaala di mot epiki, nye di ngom moma ngot, nye di mot edil ε nyel, sa nye āadi mot edheka ε lyem, nye di mot mbeε mefulu, nye di mot di emyaal náá bedjoη sulal pe ye o, nye ε di mot di edjε bōo besō melyo o.

³ Sa nye āadi mot elangi, naghāa etuub, nye goka ε ne edi mot metela, āadi mot mεwō neghu mot di ekwyel epata dhaa tyε o.

⁴ Tin, nye goka ε ne djεed bot ε mebyel me enyōepe, bōo bε goka ε ne elooba ne ne εbuεpe.

⁵ Bela náá, mot ε di āagu edjεed bil'ε met enyōepe o, «haa» nye aakadjεed zεεga ndjaa mendjaala ε Zeeb dāa?

⁶ Tin, sa ye āadi mot dinaa, nye aalōo ne edum koη ne Zeeb o. Ye āanyō deenek ekaab náá, nye ε ezεkebela ebet, bhii tak, da nye ε bela baka tyee Dim mot mekoη nazebela ε.

⁷ Deenek, ye goka ε náá, dōo ne bot ε di āadum koη ne Zeeb o djε nye duu, εtεp bε needi āawyle nye, tin, nye needi āakwyit to mebhawal ε Dim mot mekoη.

Edhyakεε e ndjaa mendjaala

⁸ Deenek, ye ε tyee wat ne eDhyakεε, bε goka ε bε di bot ε medil. Sa bε āadi bot ε medhyaaz pe eko bhimis pe si, āadi bot ε elangi, bε āagoka ne edi bot ε di ekwyel ebela epata āabe náá, bε eesa mesa.

⁹ Tin, bε goka ε ne ebaal etsεεtse edum koη ε loo ne Zeeb ne lyem seη.

¹⁰ Bε goka ε ne edhaa to mebhawal. Ye kabε náá, bε tok ne dhiiti tεp di ekōala ne nōo o, ε di'enek, bε ε ne ghwyil ekasa mesa me eDhyakεε.

¹¹ Tin, boa bōo* goka ε ne edil ε menyel mōo, sa bε āadi bot ε ebyak ε bot, āadi bot ε

* 3:11 *boa bōo* ye ε ne ghwyil ε di eDhyakεε e boa.

ebeyak, ye goka é be di sosoob e etep djas.

¹² Dhyakéle goka é ne edi é ngom moma ngot, da nye di mot di djéed bɔɔ be ne bot e mɛbyel mɛ enyɔɔpe ɔ.

¹³ Deenek, eDhyakéle aadi esa mɛsa mɔɔ enyɔɔpe ɔ, bot djas e waadjɛ be duu. Tin, be waadi ne ghwyil elii ne ebwaalel djas kɔ esu e edum e konɛ ne Zɛɛb, mot di esɛeg mena ne Yezu Klisto ɔ.

¹⁴ Mɛ kwyal wɔ etep bak e ne ebwaalel náá, mɛ moo aazyɛ zɛbee wɔ.

¹⁵ Tin, mɛ bɔya ɔɔ, wɔ aagu dáa wɔ aagoka ne esa étep edjéed ndjaa Zɛɛb, di zɛega ndjaa mendjaala e Zɛɛb di ne tsik e. Ye é zɛega tak e di egwyinɛ e di epyet etsɛetse.

¹⁶ Ye tok ne mot àabaabyen náá, sa mena zeguka kɔ esu e edum konɛ ne Zɛɛb'ena e ne bɔk:

Klisto nazyɛ kɔ eko e bɔs e dáa bot djas di ezyɛ é,
ye é Sisim na Dɛɛ e nalyaal náá, nye é mot epiki†,

nye naatel efofop nyel,

bot naagoola Mbɛɛ Bhaadal pɛ daa bot e di àabe bot e mbyak eYuda ɔ kɔ esu e lɛ.

Bhii tak, bɛtɛ ne bot naadum konɛ ne ne.

E di'enek, nye naazɛbela duma e Zɛɛb tɔ gwɔo.

4

Bot e di elyo bot embee mɛlyo ɔ

¹ Tin, Sisim na Dɛɛ nalɛɛ popoopwon e náá: bot ekum e ewala e mɛsik ɔɔ, bedhiiti bot e waakat edum konɛ ne Zɛɛb, étep edu esisim mɛkonɛ ne edu embee mɛlyo e Dim mot mɛkonɛ.

² Deenek, bot e mɛdjhaaz pɛ eko, bhimis pɛ si ne bot e etsal e waakɔɔ be. Esimza bot binɔk moo é engwyɛla, dáa bot e dinaa be naazedik elyem bɔɔ e ne gwɔoz nazete tɔbelaa ne mɛgoo mɛ du e.

³ Deenek, mɛlyo mɛ bot binɔk e náá, sa mot àaba, sa mot àade bedhiiti membi mɛ edee. Bela náá, Zɛɛb nadje edee binek e etɛɛ náá, bot e zedum konɛ ne Zɛɛb ɔ, bot e di egu etsɛetse ɔ de ye, ne eghaapɛɛ Zɛɛb.

⁴ Tin, esa ee Zɛɛb nakus e djas ye é enyɔɔpe, ye tok ne sa wat aamwasaa tɔ tak. Ye goka é náá, bot dje nye bhɔɔ dum ne esa binek.

⁵ Etɛɛ náá, mɛkpa mɛ Zɛɛb ne mendjaala e di esa náá, esa binek djas di dɛɛ e mis e Zɛɛb.

Mbɛɛ mot-mɛsa e Yezu Klisto

⁶ Deenek, wɔ dje mɛlyo mak ne bɔn nyoog ɔɔ, wɔ aadi é mbɛɛ mot-mɛsa e Yezu Klisto. Wɔ waalyaal náá, ye é mɛkpa mɛ edum e konɛ ne Zɛɛb ne tɛtɛ mɛlyo e di edee wɔ. Mɛlyo mak djas, wɔ naabaal ye enyɔɔpe tɔ lo'ɔ

⁷ Tin, wɔ goka é ne emwas esesa e esua-esua di esaab dék edum konɛ ne Zɛɛb e. Deenek, sanja náá, wɔ di sosoob ne Zɛɛb.

⁸ Guka náá, esa e mɛsɛɛ mɛ di esa náá, mot diyal e, ye é enyɔɔpe étep nyel. Bela náá, edi e sosoob ne Zɛɛb ne nyɔ dhaa esonok djas! Etɛɛ náá, mos ye epedje mena ebwaalel, ne ebaakɛk mena tsik na kɔm-kɔm.

⁹ Ye é mbɛɛ mɛ mɛkpa mɛ etsɛetse ee bot djas di egoka ne ewa ebwaalel e, ye goka é mot djas myaal ye.

¹⁰ Ye be náá, bot e epezuk ne ewa zii tɔ mɛsa ɔɔ, ye é etɛɛ náá, bot naazewa ebwaalel ne Zɛɛb di ne tsik ɔ. Ye é nye di Metsik-bot djas, dan-danj e, bot zedum konɛ ɔ.

¹¹ Yenek é sa wɔ di egoka ne elyo, ne elyaal e bot e.

¹² Tin, sa mot àabee wɔ e mis toto, etɛɛ náá, wɔ é ngbaaz. Tin, wɔ goka é ne edi e mot bot djas aadu mɛfulu mɛ ɔ, tɔ mɛkpa, tɔ mɛfulu, tɔ kwyel, tɔ edum konɛ ne Zɛɛb ne tɔ eDɛɛ.

¹³ Esok ne mɛ ne kum, wa lyem tɔ elaa mɛkpa mɛ Zɛɛb e mis mɛ bot djas, dje be mɛghaaz, lyoa be.

† 3:16 mot epiki Sisim naatel nye mɔɔ Zɛɛb Mat 3.16-17.

¹⁴ Tin, sa wɔ ààpel ekɛɛ enɛm nɛ embɛɛ ee Zɛɛb nadjɛ wɔ ɛ. Ye ɛ ekɛɛ Zɛɛb elenek ɛ wɔ nabela ɛ gheɲ bengooelɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb nalii ɛ, da bɛpaa ekɛl wɔ mɛmbɔ ɛ.

¹⁵ Tin, wa lyem tɔ etɛp binek djas, da wɔ wa zii tɔ mɛsa mɔ. E di'enek, bot djas wabee dɔ́a mɛsa mɔ di etɔ sok ɛ.

¹⁶ Wɔ ɛ kobaka nɛ nyel'ɔ met, nɛ mɛlyo mɔ. Wa zii nɛ yɛ, wɔ di esa deenek ɔ, wɔ aatsik nyel'ɔ ɛ met nɛ ɛbaatsik bot di egwak mɛlyo mɔ ɛ.

5

Boo lɔɔg mɛbyel mɛ bot ɛ ndjaa mendjaala

¹ Wɔ di edul tɔa-mot mɛlɔ ɔ, sa wɔ ààkabiyo-biyoak, wɔ goka ɛ nɛ elii nɛ nɛ ɛ ekɛɛ wɔ lii ɛ nɛ soog. Yɛ kabɛ mengbaaz ɔ, nɔɲa bɛ dɔ́a bɔn nyoog.

² Deenek, da wɔ nɔɔ bɛtɔa-boaa ɛ dɔ́a bɛnyoog. Tin, mɛsyɛs dɔ́a bɛkɛl bɔ, sa wɔ ààdi nɛ egekɛ ɛsyem nɛ nɔɔ.

³ E di'enek, da wɔ ɛ gheekwyekwyee bɛkus ɛ boaa ee wɔ di egu náá, bɛ tok nɛ bot ɛkwyee bɛ ɔ.

⁴ Yɛ bɛ náá kus moma ɛ nɛ bɔn nɛghu bɛdha ɔ. Ye goka ɛ náá bɛ sa mɛsa mɛ di elyaal ɛdum ɛ kon ɛ lɔɔ nɛ Zɛɛb ɛ pɛ daa bɛbyael bɔɔ, zɛnɔɔ bɛbhaab bɔɔ. Yɛ deenek ɛ bɛ aabulal enɛm esa ee bɛ nasa bɛ ɛ. Yenɛk ɛ sa di ɛnyɔɛpɛ e mis ɛ Zɛɛb ɛ.

⁵ Tin, kus moma na tɛɛtɛɛ dinaa nyɛ ɛ nyɛy ɛmet ààbɛ nɛ mot ɛkwyee nyɛ ɔ, nyɛ wa ɛbwaalel ɛ lɛ nɛ Zɛɛb. Deenek, nyɛ ààkat ɛdjaala mwos nɛ pum ɛtɛp ɛwaab náá, Zɛɛb kwyee nyɛ.

⁶ Yɛ kabɛ kus di egyee nɛ ɛkwosak ɛ lyem'e ɔ, nyɛ moo ɛ nyɛ eezegwyɛ, yɛ nakoozodi náá, nyɛ nɛ tsik.

⁷ Beea sa wɔ di egoka nɛ elɛɛ nɛ bɛkus ɛ boaa ɛ, ɛtɛp bɛ needi ààbɛ nɛ mbee mɛfulu ɛ.

⁸ Yɛ bɛ náá, mot ààsa enɛm esa nɛ bot ɛ mɛbyel mɛ met ɔ, nɛghu bot ɛ bɛ nɛ bɛ nɔɔ di tɔ ndjaa wat ɔ. Nyɛ eeswonan ɛdum ɛ kon ɛ lɛ nɛ Zɛɛb. E di'enek, nyɛ ɛpesa ɛbiyo dhaa dhaɲa bot di ààdum kon nɛ Zɛɛb ɔ.

⁹ Etɛp din ɛ kus moma neekwyalaa tɔ mɛkana mɛ bɛkus, yɛ goka ɛ náá, moma tak di nɛ membu tyee mɛkam-mɛtɛn nɛ wat (60) kɛdhaa. Da nyɛ ɛ di náá, nyɛ nazodi ɛ nɛ motom ngɔt.

¹⁰ Nyɛ di moma dinaa bot djas nɛ gu náá, nyɛ ɛ nɛ mbɛɛ mɛsa: nyɛ naalyo bɔɔ bɛ ɛnyɔɛpɛ. Ye ɛ moma di emyaal náá bɛdjon sulal pɛ yɛ ɔ, mot di egwyii bot ɛ zedum kon nɛ Zɛɛb ɔ mɛko ɔ, mot ɛ di ɛkwyee bot di tɔ edjel ɔ. Deenek, nyɛ di mot esa membi mɛ enɛm sa djas ɔ.

¹¹ Tin, yɛ kabɛ mɛsyɛs mɛ boaa di bɛkus ɔ, sa wɔ ààkwyal min mɔɔ tɔ mɛkana. Etɛɛ náá, ɛ gheɲ gwyɛs ɛbaaba aasa bɛ ɛ, bɛ waalum kon nɛ Klisto.

¹² Bɛ sa deenek ɔ, bɛ waabela ndjɛ etɛɛ náá, bɛ nabe ɛ ààdi sosoob nɛ sa ee bɛ natuwal myon nɛ mɛson nɛ ɛ ɔ.

¹³ E di'enek, dɔ́a bɛ moo ààkabɛ nɛ sa esa ɛ, bɛ kake ɛ mendjaa nɛ mendjaa. Dɔ́a ɛkɛ mendjaa nɛ mendjaa di ààdjaala nɛ nɔɔ ɛ, mɛsa mɔɔ aakadi ɛ elii etɛp mbɛs-mbɛs di ààdjoak bɛ.

¹⁴ Dum nɛ tɛp tak ɛ, mam Pɔl di elɛɛ nɛ mɛsyɛs mɛ boaa di bɛkus ɔ náá, bɛ nɛ ghwyil ɛbaaba yɔbɔ. Bɛ bya bɔn, bɛ sa mɛsa tɔ mendjaa mɛ mɛba mɔɔ. Mɛ ke deenek ɛ ekaab náá, mot mɛbhuka mɔɔ ɛzekɛlii esonok mbɛs kɔ ɛsu ɛ lɔɔ.

¹⁵ Mɛ ke deenek ɛ etɛɛ náá, bɛdhiiti bɛkus ɛ boaa binɔk eezewo ze, tin, bɛ kadu ɛ Satan mot mɛkɔɲ.

¹⁶ Tin, yɛ ɛ bɛ náá, moma zedum kon nɛ Zɛɛb ɛ nɛ bɛkus ɛ boaa tɔ mɛbyel mɛ ɔ, yɛ goka ɛ nyɛy nyɛ ɛmet kwyee bɛ. Yɛ àànyɔ náá, etɛp binek djas zoodi kɔ elo bot ɛ zɛɛga ndjaa mendjaala. Sa deenek, etɛɛ náá, bot ɛ zɛɛga ndjaa mendjaala neekwyee bɛkus ɛ boaa di bɔɔ bɛ met ɛ.

Bepaa zεεga ndjaa mendjaala

¹⁷ Bepaa ε di edjεed zεεga ndjaa mendjaala εnyɔɔpe ɔ, bε goka ε nε ebela duu edi e sok ebá, dan-dan ε bot ε di ewa lyem tɔ mεsa mε mεlyo, nε bot ε di egoola mεkpa mε Zεeb ɔ.

¹⁸ Etεε náá, ekwyala lεε ε náá: «Sa wɔ ààdiyal nuub ngɔmbε é ghen nyε di esa mεsa mε ε.» Nε náá: «Mot-mεsa djas goka ε nε ebela efute.»

¹⁹ Tin, sa wɔ ààmyaal mεpita mε mot ngɔt aazεpit paa ngɔt pε daa lɔ ε. Wɔ myaal ε, ye é bε é náá, bot ebá nεghu bot εlεl ε zεpit nyε pε daa lɔ.

²⁰ Yε bε bot di esa mesyem ɔɔ, liia nε nɔɔ e mis mε bot ε djas, etεε náá bεdhiiti bot neegwak bwɔɔ.

²¹ E dwoɔ εlak mos, mε εpedjaala nε nɔ e mis ε Zεeb, nε e mis mε Yezu Klisto zεnɔɔ e mis mε efofop náá: wɔ looba nε esa djas ee mε lεε wɔ ε, sa wɔ ààwa mbek pak bot, ààkwyεεg mot ngɔt dhaa ɔɔ.

²² Sa wɔ ààleesuu εkel mot mεmbɔ étep εdje nyε di mεsa tɔ zεεga ndjaa mendjaala. Sa wɔ ààni tɔ mesyem mε bot. Wɔ goka é wɔ baal nyel'ɔ dεε.

²³ Sa wɔ ààdedε mεdii nε mεdii toto, ye nyɔ é wɔ dedε ba mεnyok étep mɔ'ɔ, dáa dinaa εbε ε mɔ tak nε dhek wɔ ngwyis ε.

²⁴ Mesyem mε bεdhiiti bot nyen ε popoopwon, εsok nε bε nε pεε bε. Bela náá, pε daa bak bot ye nyen ε bhis bε aazεpεε bε ε.

²⁵ Tin, tyee wat nε enεm esa bεdhiiti bot nε nyen popoopwon, ye kabε pε daa bak bot ɔ, ye ààleenyen.

6

Dáa bekwom ε bot di egoka nε εdi ε

¹ Tin, ekwom e bot goka é nε ebee ekukuma bɔɔ dáa bot ε di egoka nε duu e esonok djas ε. Ye goka é bε sa deenek etεε náá, din ε Zεeb nε mεlyo mε mena di elyo ε needi ààbyaselaa.

² Tin, ye bε náá bε é nε ekukuma di edum konj nε Zεeb ɔɔ, sa bε ààbyasal bε etεε náá, bε nε bε nɔɔ ε zεεga ndjaa mendjaala mε wat. Ye nyɔ ε náá, bε sa mεsa mε bε di esa pε daa ekukuma bɔɔ εnyɔɔpe. Sa deenek etεε náá, wɔ sa mεsa ε pε daa bot ε di edum konj nε Zεeb ɔ. Ye é bot ε Zεeb di ekwyel ɔ.

Embee mεlyo nε mbεε mεvu

Gwaka sa wɔ di egoka nε elyo nε εlεε náá bε sa ε.

³ Bεdhiiti bot epelyo embee mεlyo mε sis, di ààgoka nε yii Ghεη'ena Yezu Klisto ɔ. Bε ààlyo bot mεlyo mε di eke lɔɔg wat nε edum ε konj ε lena nε Zεeb ɔ.

⁴ Binɔk bot é, bot εghεεa nyel, bε ààgu sonok, kwyl mεwɔ nε εsuu ε mεso dum nε mεkpa ε tɔ lɔɔ ε «tɔɔɔ» dáa εbέ. Mεwu, mεwɔ, nε mεlee zεnɔɔ mbee esimza dum nε bɔn nyεεg dus ε tin.

⁵ Bε nε kwyl ε εsuu ε mεso mε di ààbε nε εsik pak'ɔɔ. Ye é bot dinaa esimza bɔɔ moo é epila dáa endjemet. Egeka bɔɔ ε náá, edum ε konj nε Zεeb ε dhiiti mbi mεpek mε ebela ekum.

⁶ Nε tseetse, edum ε konj nε Zεeb ε boo mεvu, wɔ di emyaala nε sa wɔ di nε ye ɔɔ.

⁷ Etεε náá, bis nabe é ààzyε nε dhiiti sonok kɔ εko ε bɔs'ak, ye é tyee wat nε e sok bot aasik ε, bot aanàsik nε dhiiti sonok.

⁸ E di'enek, mena ε dika nε sa dek nε ekaad ɔɔ, edjaala nε nena.

⁹ Tin, bot é di esaa náá bε di nε mεvu ɔɔ, bε nε kwyl tɔ mεbhowal. Bε é tɔ laab dum nε embee mεkwosak mε ewo di esa náá, bot di tɔ mezuk nε ewo ε ze ε.

¹⁰ Etεε náá, kwyl epata ε εsuk embee etep djas, bεdhiiti bot ε naakwyel esa deenek ɔ, bε moo mos ε bε eezewo ze edum ε konj nε Zεeb. Tin, bɔɔ bεmet esaa náá, bε zuk.

Melyo me mot-lwoma Pɔl pe daa Timote

¹¹ Wɔy mot-mesa e Zeeb, sa wɔ ààsa etep binek. Saɲa edi mot epiki, mot egwakel ne Zeeb, tɔ edum e koŋ ne Zeeb, ne kwyɛl, ne emaad e lyem zenɔɔ etelaa e lyem.

¹² Duua tete tuub edum e koŋ ne Zeeb, baala tsik na kɔm-kɔm ee Zeeb, nadjoo wɔ etep tak e. Ye nabe é é gheɲ wɔ natuud mbée mekpa me edum e koŋ e lɔ ne Yezu Klisto e mis me bot ebuɛpe e.

¹³ E mis e Zeeb, mot di dje tsik ne bot djas ɔ, e mis me Yezu Klisto, mot nalée bot mbée mekpa me tak e mis e Pɔɔs Pilat ɔ*, me lee wɔ e náá:

¹⁴ looba ne metiɲ me wɔ bela e, sa ye ààpulel, baala ye enyɔɛpe kekum dwoo Gheɲ'enaka Yezu Klisto aatuula e.

¹⁵ Tin, etuula e Klisto aadi é e ewala zeeb nazekobal e.

Nyey é di kɔ elo ekukuma djas,

nyey edi esuk e menyɔ,

Mekoozi me bemekoozi, Gheɲ beghen.

¹⁶ Nyé emet é tsik na kɔm-kɔm,

nyé é tɔ mekas me dinaa mot tok ne ghwyil etiila pe daa le.

Mot ngɔt kɔ bɔs dinaa ààpaabee nyé,

ye tok ne mot ngɔt nakobee nyé sok,

mot tok pe ne ghwyil ebee nyé.

Duu ne mebwala di ne ne kɔm-kɔm sii ne kɔm! Amen!

Melyo dum ne bekum e bot

¹⁷ Deenek, leea ne bot é di ne mevu kɔ eko e bɔs'ak ɔ náá, sa be ààdi bot e eghée nyel.

Baalee ne nɔɔ náá, sa be ààwa ebwaalel e lɔɔ tɔ mevu me di ààbɔya e. Tin, be goka é ne ewa ebwaalel e lɔɔ e ne Zeeb mot di edje mena esonok dhaa mebu ɔ, etep mena needika tɔ memyaala e.

¹⁸ Leea ne nɔɔ e náá, be sa enem esa, be goka é ne edi e bot e mevu tɔ enem esa, ne elyem egek bɔɔ bɔɔ ghon, be di bot e egwyena.

¹⁹ Be di sa deenek ɔɔ, be waaseeg tete mekwom etep melu me di ezye yenek.

Melyo me mesik

²⁰ Wɔy Timote, baala enyɔɛpe sa nadjɛa wɔ e, kyeea embee melɛɲ di ààke sama ne edum koŋ ne Zeeb e, ààsuu meso ne elɛɲ etsal be di eke náá, ye é etsɛtsɛ e.

²¹ Deenek, bedhiiti bot e naadu embee melyo ne elɛɲ etsal binek ɔ, be moo é be eezewo ze tɔ edum e koŋ e lɔɔ ne Zeeb.

Tin, beta náá, enem ne embée e Zeeb di ne nɔ.

* 6:13 mbée mekpa me tak e mis e Pɔɔs Pilat ɔ Zan 18.36-37; 19.11

Mɛkana ε Pɔl, yii bhɔɔba pɛ daa Timote Timote Bɔɔba Eniel

Mɛkana mɛ mɛmbá nakyeeda nɛ Timote ε, ye nabe é lwomel e mɛsik mɛ mot-lwoma Pɔl, nyɛy e membok (2.9), ye nabe é mbula bot nabet nyɛ (1.15; 4.10-16). Eghɛɲ tak, nyɛ nabe é nyɛ eezenaagu náá, nyɛ moo aagwyɛ (4.6). Nyɛ naamwana nɛ Timote mot nadi egɛyee nɛ nɛ tɔ mɛsa ɔ, mot nyɛ nadi ekwyɛl dáa mɔn ɔ.

Mɛkana mak kaadaa ε tsik ε Pɔl: éteɲ mɛsa mɛ dáa mot lwoma, mɛlyo mɛ, mezuk mɛ kɔ ɛsu ε Mbɛɛ Bhaadal. Pɔl epedje mɛlyo nɛ Timote. Nyɛ epedje nyɛ mɛghaaz náá, nyɛ waaboma nɛ mezuk kɔ ɛsu ε mɛsa mɛ Klisto (2.1-13). Bhii tak, nyɛ epebaaleɛ náá, nyɛ goola ɛnyɔɛpe mɛkpa mɛ Zɛɛb (2.14—4.15). Dum nɛ tɛp tak ε, Timote goka é nɛ ɛkaab ɛni tɔ bɛ mɛwɔ, elum kɔɲ nɛ bot ε mesyem, ɛbaɲa mɛfulu mɛ Pɔl. ɛsok nɛ éteɲ djas, nyɛ goka é nɛ ɛdi sosoob nɛ mɛlyo mɛ Pɔl nɛ yii bɛdhiiti bɛlyoel ekeletyɛ nalyo nyɛ é.

Bhis eboo bɛtyaases ε Yezu aagwyɛ é, bot ε nadjila bɛ e mɛsa mɛ etyaases ɔ, nabaazoke ε dáa bɔɔ. Ye é deenek ε, *bɛ nabaal ɛnyɔɛpe mɛkpa* mɛ bɛ nagwak nɛ bɛlyoel bɔɔ ε. Tin, bɛ baagoka ε nɛ elaa bɛmɛkana mɛ na Dɛɛ. Eghɛɲ Pɔl nakwyal Timote bɛmɛkana ε, e sok tak, bɛmɛkana mɛ tak nadi é, yii ɛbheɲ ε Namwa, nɛghu ba bɛdhiiti bɔɔ epes mɛkana mɛ ɛbheɲ ε na Bes. Ekwyala bak djas ε «nɛ boo metan éteɲ ɛlyo bot ɛtsɛtse, éteɲ ɛsa náá bot myaal, éteɲ ɛkoobal embee mɛsa mɔɔ, éteɲ ɛsa náá mot di nɛ tsik epiki» (3.16).

Mɛswosel

¹ Ye é mam, Pɔl mot-lwoma ε Yezu Klisto tɔ ɛkwosak ε Zɛɛb, mɛ é wak ε éteɲ ɛgoola bin tsik. Ye é tsik Zɛɛb edje mena kɔ ɛsu ɛgwakel ε lena nɛ Yezu Klisto.

² Mɛ kwyal mɛkana mak ε nɛ wɔy Timote mɔn'am mɛ di ekwyɛl ɔ: beta náá, enɛm nɛ embɛɛ, nɛ lyem ghon, nɛ egwyem ε Zɛɛb sɛɛg bɛ nɛ Yezu Klisto di nɛ nɔ.

Pɔl epeghaapɛɛ Zɛɛb kɔ ɛsu ε Timote

³ Mɛ epeghaapɛɛ Zɛɛb mot mɛ di ɛsa mɛsa mɛ nɛ lyem wat dáa bɛbhaab'am nasa ε. Mwos nɛ pum e sok mɛ di edjaala Zɛɛb ε, mɛ nɛ dyeɛbadjaala éteɲ'ɔ.

⁴ Mɛ ɛpetaala menal mɔ, e di'enek, mɛ é nɛ gwyɛs ɛbee wɔ éteɲ lyem'am neelwood nɛ mɛmyaala.

⁵ Mɛ epebaataala dɔɔ nɛ ɛdum ε kɔɲ nɛ Zɛɛb, wɔ zedum nɛ lyem wat ε. Ye é kɔkɔ mbi ɛdum ε kɔɲ nɛ Zɛɛb yii naye yɔ Loyis nɛ nyoog Enis nadi nɛ ye é. Mɛ eemyal náá, kɔkɔ mbi ɛdum ε kɔɲ elenek ε tɔ lɔ.

Zuka nɛ nam kɔ ɛsu ε mbɛɛ Bhaadal

⁶ Ye é éteɲ tak ε mɛ baadi elɛɛ nɛ nɔ náá, baawɛyl mɛgoo mɛ ɛkɛɛ ε Zɛɛb nadjɛ wɔ ε, e sok mɛ nakel wɔ mɛmbɔ ε.

⁷ Etɛɛ náá, Sisim Zɛɛb nadjɛ mena ε, ye nabe é ààbɛ etɛɛ náá mena di bɛtyak-bel, ye é Sisim ghwyil, yii kwyl nɛ yii ɛdil ε lyem.

⁸ Sa wɔ ààdi nɛ syen ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal ε Ghɛɲ'enaka. Sa wɔ ààbaadi nɛ syen nɛ nam, mot di kwom kɔ ɛsu ε lɛ ɔ. Deenek, myaala ɛzuk sama nɛ nam éteɲ Mbɛɛ Bhaadal. Tin, dia nɛ ɛbwaalel nɛ ghwyil Zɛɛb di edje mena ε.

⁹ Nyɛy é natsik mena, nɛ ɛsa náá mena dika bot é dhaad mbyak'ɛ. Ye nabe é ààbɛ kɔ ɛsu ε enɛm ɛsa bena, ye nabe é egeka bɛ met nɛ enɛm nɛ embee bɛ met. Tin, Zɛɛb naadjɛ mena enɛm nɛ embɛɛ binek e ze ε Yezu Klisto, ɛsok nɛ nyɛ nɛkus bhwak.

¹⁰ Tin, ɛkɛɛ enɛm nɛ embɛɛ tak kazɛnyen mos ε e ɛtuula ε mɛtsik-bot menaka Yezu Klisto. Nyɛy ε mot nakwak ɛsyee ɔ, dum nɛ Mbɛɛ Bhaadal ε nyɛ natel mena tsik na kɔm-kɔm.

¹¹ Zɛɛb naadjɛ mɛ mɛsa mɛ ɛdi mot-lwoma nɛ lyoel, éteɲ ɛkɛgoola Mbɛɛ Bhaadal.

¹² Kə esu ε tak ε, mε di ebee mezu k mε mε di ezuk'aak. Mε tok nε syen étεp tak etεε náá, mε nε gu mot mε wa εbwaalel ε lam nε nə enyɔɔpe. Tin, mε epemyaal náá, Zεεb é nε ghwyil εbaal sa nyε nadjε mε ε kekum dwoɔ epεε ε.

¹³ Deenek, mεkpa mε etsetse wɔ nagwak nε nam ε, ye é di mεkpa mεfulu mε tsik'ɔ. Tin, pyeta tɔ edum ε kon nε Zεεb, kwyεla bot nε kwyel di edus pε daa Yezu Klisto ε.

¹⁴ Deenek, baala mbεε mεlyo djas nazedjεaa wɔ nε ghwyil Sisim na Dεε di tɔ lena ε.

Esosoob ε Onezifɔɔd nε yii bot ε mεbyel mε

¹⁵ Wɔ nε gu náá bot ε kyee dik Azi djas naazekaab mε, tɔ sama bot ε tak, ye nabε é nε Fizel bε nε Elmozen.

¹⁶ Beta náá, Ghεη sa enεm esa bε nε bot ε mεbyel ε Onezifɔɔd, etεε náá, nyε naadyeebadjε mε mεghaaz. Tin, nyε nabε é àəgwak syen nε nam, mam mot membok.

¹⁷ Deenek, dáa nyε tuula tɔ ghaada Lɔm ε, nyε naawa zii e εsaa mε, kεbela mε.

¹⁸ Tin, beta náá, Ghεη sa enεm esa e Zεεb nε nε dwoɔ epεε. Wɔy emet nε baagu enyɔɔpe esa djas nyε nasa nε nam pε kyee dik Efεεz ε.

2

Mεlyo dum nε dáa mot di egoka nε εdi mbεε sodja ε Klisto ε

¹ Wɔy, mən'am, dia nε ghwyil tɔ enεm nε embεε di edus pε daa Yezu Klisto ε.

² Mεlyo mε wɔ nadi egwak mε egoola e mis mε bεtε nε bεtyaases ε. Deenek, lyoa yε nε bεtεtε ε bot, bot aadi nε ghwyil ε aabaalyo bεdhiiti bot ɔ.

³ Zuka nε nam dhatyee tεtε sodja ε Yezu Klisto.

⁴ Mot di náá, nyε dinaa kuku esa mεsa mε esodja ɔ, nyε kwyel náá, kukuma yε myaala nε nε ɔ, sa nyε àəbaasa dhiiti mεsa mε sis.

⁵ Ye é tyee wat mot di esa mεbhoola tɔ mεsεη mε εwyis ε kaab ɔ. Nyε aabela efute ε, nyε sa dáa mεtiη mε mεbhoola mε tak di elεε ε.

⁶ Beeka mbεel mεbhεk di ezuk εlyelεpe tɔ mεsa mε pyeeb'ε ɔ. Nyε goka é nε εdi mot mεken aade esa nyε nabε ε.

⁷ Simza enyɔɔpe sa mε di elεε wɔ ε, deenek, Ghεη εwaasa náá wɔ mεt etεp djas.

Taala Yezu Klisto mot nagom ɔ

⁸ Taala nε Yezu Klisto, dha ε Dhavid mot nagom bhis εsyee ɔ, dáa Mbεε Bhaadal mε di egoola ε di elεε.

⁹ Ye é kə esu ε Mbεε Bhaadal'ak ε mε di ezuk, kə esu ε tak ε mε di kɔla, dáa mot di esa embee étεp ɔ. Tin, mεkpa mε Zεεb tok kɔla!

¹⁰ Etεp tak ε mε di emaad etεp djas kə esu ε bot ε Zεεb nazesεε ɔ. Mε sa deenek ε etεε náá, bot ε Zεεb nazesεε ɔ, neebela tsik nε duu na kəm-kəm di edus pε daa Yezu Klisto ɔ.

¹¹ Ye é mbεε mε mεkpa mε etsetse:

«Mena gwyεka sama wat nε Klisto ɔɔ,
mena waadika nε tsik sama wat nε nε.

¹² Mena pyetka ɔɔ,
mena waake sama nε nε.
Mena byenka nyε ɔɔ,
nyεy pe aabyen mena.

¹³ Mena di àədika sosoob ɔɔ, nyεy é aazodie sosoob,
etεε náá, nyεy tok nε ghwyil εswonal mεkpa mε nuub'ε.»

Mot-mεsa mε Zεεb di ekwyel ɔ

¹⁴ Baagheeleleε etεp bak nε bot, dula bε mεlo e mis ε Zεεb náá, sa bε àəsuu mεso kə esu ε mεkpa. Esuu mεso menεk ε àəval sa wat, mbi yenεk e san ε esaab esisim e bot ε di egwak ɔ.

¹⁵ Saŋa náá, wɔ di piki e mis ε Zεεb, dáa mot-mesa di ààbe ne syen e egoola enyɔɔpe Mbεε Bhaadal etsεεtse ε.

¹⁶ Kyeea mbee melenj di ebyasal εdum ε konj ne Zεεb ε, etεε náá, bot ε di esa deenek ɔ epebeka ne Zεεb.

¹⁷ Melyo mɔɔ ε epebel epuud dáa pyonj zeni egwyin ε. Tin, ye é tyee wat ne Imenus ne Filetus,

¹⁸ be naazebeka ne etsεεtse. Bot binɔk eezepul εdum ε konj ne Zεεb e bedhiiti bot, elyo bot ε náá, Zεεb naazeghomal bot tɔ esyee.

¹⁹ Bela náá epap nalyeelyel ee Zεεb nasum ε epepyet enyɔɔpe, mekpa mak ε kwyala kɔ tak: «Ghenj ne gu bɔn be», é di'enek, «Mot di eke náá, nyε é mot ε Ghenj ɔ, nyε goka é ne eliig konj ne ebiyo.»

²⁰ Tɔ boo ndjaa, ye é aanákwaazodi ve esaani e laaad ne yii ghwooz di esaa ne epata ε toto. Ye aabaadie ne yii kpaka dɔɔ ne yii dyak. Bedhiiti kwomaa ε étεp mebyonj, bedhiiti étεp ebeaa melu djas.

²¹ Tin, mot εdis edhuud e mbee mesa me etεp binek djas ɔɔ. Mot tak ε aadi é dáa esaani gonj di ebeea dwoo mebyonj ε. Nyε eezeso nyel ε djas e mesa me kukuma ye, e di'enek, nyε moo é mbee mot, nyε ne ghwyil ekasa tεε esesεε.

²² Timote kyeea mbee egwyes e ngbaaz, kea tɔ epiki, ne εdum ε konj ne Zεεb, ne kwyel, ne egwyem ne bot ε di eduwal Ghenj ne lyem wat ɔ.

²³ Tin, sa wɔ àasuu meso ne etεp di ààbe ne lo meso ε, etεε náá wɔ ne gu náá, εdjoo ε mεwɔ.

²⁴ E di'enek, kwom mot-mesa ε Ghenj ε ààgoka ne edi tɔ mεwɔ. Nyε goka é ne edi ne kwyel ne bot djas, ne ghwyil elyo bot, ne εmaad ε lyem.

²⁵ Ye goka é náá, nyε lyo bot ε meso tɔ metela, neghu Zεεb é ne ghwyil εdje be ewala dinaa be waaswoola mefulu mɔɔ da gu etsεεtse ε.

²⁶ Deenek, be waabula tɔ mbee mefulu mɔɔ, da be dus e laab ε Satan mot mekonj, mot nazewa be e membok étεp be neesesa mesa me ɔ.

3

Mezuk me melu me mesik

¹ Gua enyɔɔpe náá: e melu me mesik, ye aadi é ne melu me di elyel ε.

² Etεε náá, bot aanákagwyena, bot aakadi é elyem «tɔɔp» tɔ epata, bot εghεεa nyel, bot ε εbet, bot ε waabyasal Zεεb, be aanákaab bebyael bɔɔ, bot ε di ààmyaal bot ne eduwal etεp dinaa ye é e Zεεb ε.

³ Bot ε tak aadi é, ààbe ne lyem kwyel, ààbe ne lyem ghonj, bot ε mebhkel, bot ε di ekwyε lyem ɔ, bot ε di ne lyem kyet ɔ, bot ε di ààkwyel enem esa.

⁴ Bot ε endumta, bot ε di ebiyo mbes ɔ, bot ε εghεεa nyel, be waakwyel menyɔ me etεp e bɔs dhaa yii Zεεb.

⁵ Bot binɔk sa tyee náá, be epedum konj ne Zεεb. Ghuna ye é bot ε di ààmyaal ghwyil di tɔ εdum ε konj ne Zεεb ε! E di'enek, dia etsetaεpe ne mbi binɔk bot.

⁶ Bedhiiti bot pak'ɔɔ ε ne mefulu me eni tɔ mendjaa me bot étεp ekɔɔ boa di ààbe ne etsonj ɔ. Be sa deenek ε étεp boa tak neegwak be. Boa tak ε, boa di àànyɔ etiibal ɔ, boa ε di tɔ tsik mesyem ɔ, be ne dyeebakwyel esa e tsik epuud di ekwyel ε djas.

⁷ Melu djas, boa tak ε epesaa εgu sonok, tin, be aanákwaakogu etsεεtse.

⁸ Ye é dáa bot tyee Zanes ne Zambes nadi ebyen étεp ε Moiiz ε, ye é deenek ε bot binɔk di ebaabyen etεp etsεεtse. Ye é bot ε mbee mepek dinaa εdum ε konj ne Zεεb tokape vanj sonok e mis mɔɔ.

⁹ Tin, be tok ne ghwyil etɔ ne ye etsetaεpe, etεε náá, bot djas ε waagu ewo bɔɔ, dáa ye Zanes ne Zambes.

Mɛlyo mɛ mɛsik

¹⁰ Yɛ kabɛ wɔy Timote ɔ, wɔ bɛ ɛ wɔ eegwak mɛlyo mam ɛnyɔɔpɛ, tɔ mɛfulu mam, tɔ mɛsa mɛ di ekwyɛl ɛ sa ɛ, tɔ ɛdum ɛ kon ɛ lam nɛ Zɛɛb, tɔ ɛmaad ɛ lyem'am, tɔ kwyɛl'am, nɛ tɔ zii'am,

¹¹ tɔ mɛtiiga mɛ bɛ di etiig mɛ ɛ, tɔ mezuk mam. Wɔ nɛ gu ɛtɛp djas mɛ naboma nɛ yɛ pɛ ghaada Antioɔs ɛ, pɛ tɔ ghaada Ikoniom nɛ pɛ tɔ ghaada Listɛ ɛ. Wɔ nɛ gu mezuk mɛ mɛ naboma nɛ yɛ ɛ. Tin, Ghɛɲ nabɛ ɛ nyɛ naapɛk mɛ tɔ ɛtɛp binek djas.

¹² Tsɛɛtsɛ, mot djas di ekwyɛl ɛdi sosoob nɛ Zɛɛb, tɔ ɛgwakɛl nɛ Yezu Klisto ɔ, nyɛ waatiigaa.

¹³ Tin, bot ɛ mbee lyem nɛ bot ɛ ɛtsal, bɛ waatɔ sok tɔ embee mɛsa mɔɔ, bɛ waakɔɔ bɔɔ bɛsɔ bɔɔ. E di'enek, e mɛsik mɛ tak, bɛ waaswala kɔɔ mɛnyɛl mɔɔ met.

¹⁴ Yɛ kabɛ wɔy ɔ, baala mɛdjɛk mɛ wɔ nadjɛk, da wɔ myaal nɛ lyem wat ɛ. Wɔ nɛ gu bɛlyoel wɔ nadjɛk pɛ daa lɔɔ ɔ.

¹⁵ Kana edhɔma bɔ, wɔ nɛ gu ekwyala na Dɛɛ. Yɛ ɛ nɛ ghwyil ɛdjɛ wɔ ɛtson di ɛdjɛ mot tsik tɔ ɛdum ɛ kon nɛ Yezu Klisto ɛ.

¹⁶ Tɔ ekwyala bɛ na Dɛɛ djas, yɛ ɛ Zɛɛb ɛ nadjɛ bot ɛtson e ekwyal ɛ yɛ, yɛ ɛ nɛ boo mɛtan ɛtɛp ɛlyo bot ɛtsɛtsɛ. ɛtɛp ɛlyaal ɛ mot ɛdjak ɛ lɛ, nɛ ɛbulal ɛ bot sa ɛbiyo ɔ e ze, dɔɔ nɛ ɛlyaal ɛ mot tsik Zɛɛb di ekwyɛl ɛ.

¹⁷ Ekwyala na Dɛɛ binek ɛ, nakwyalaa ɛ ɛtɛɛ mot-mɛsa ɛ Zɛɛb needi mot zedjala nɛ esa ɛ mɛsa ɔ. Nyɛ needi mot dinaa, nyɛ ɛ nɛ ghwyil esa membi mɛ ɛnɛm esa djas.

4*Goola Mbɛɛ Bhaadal*

¹ Mɛ ɛpedjaala nɛ nɔ, ɛ mis mɛ Zɛɛb nɛ ɛ mis mɛ Yezu Klisto mot aapɛɛ bot ɛ di nɛ tsik, nɛ bot ɛ zegwyɛ ɔ. Mɛ ɛpedjaala nɛ nɔ kɔ ɛsu ɛ ɛbula ɛ Yezu Klisto, nɛ kɔ ɛsu ɛ ɛyon ɛ lɛ:

² wa zii tɔ ɛgoola mɛkpa mɛ Zɛɛb yɛ nakoozodi tɔ egwyem nɛghu tɔ ɛtap. Lyaka bɛ, dula bɛ mɛlɔ, ɛ ghɛɲ wɔ di djɛ bɛ mɛghaaz ɛ, nɛ ɛlyo bɛ tɔ ɛdil ɛ lyem.

³ ɛtɛɛ nɔ́á, yɛ aadi ɛ nɛ ɛwala dinaa bot aanɔ́baakwyɛl ɛgwak mbɛɛ mɛlyo ɛ. Tin, bɛ aasa e mbi bɛmɛpɛk djas ɛtɛp esa esa e mɛkwosak mɛ mɛnyɛl mɔɔ di ekwyɛl ɛ. Bɛ aadi ɛ, nɛ bɛtɛ nɛ embee bɛlyoel aadi ɛlyo bɛ ɛtɛp ɛlyem bɔɔ di ekwos ɛgwak ɛ.

⁴ E di'enek, bɛ waabyen ɛgwak ɛtsɛtsɛ, ɛtɛp ɛdu ɛ esesa esua-sua.

⁵ Yɛ kabɛ wɔy ɔ, sa wɔ dila lyem sok bhwoob ɛtɛp binek djas. Maada lyem tɔ mezuk, wa zii e ɛgoola Mbɛɛ Bhaadal, silela mɛsa mɛ Zɛɛb djɛ wɔ ɛ.

⁶ Yɛ kabɛ mam ɔ, ɛwala ɛezedjala ghiya yam neesee dɔ́a buwa, ɛwala ɛmwana nɛ bɔs'ak ɛezedjala.

⁷ Tin, yɛ bɛ nɔ́á, mɛ eeduu mbɛɛ tuub ɔɔ, mɛ eekɛkum pɛ ɛsik ɛ kaab mɛ na pat ɛ, mɛ eebaal ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb.

⁸ Nenak, ɛfute ɛpɛbwood mɛ ɛtɛɛ nɔ́á, mɛ eekwak. ɛfute tak ɛ kɔtɔ duu, yɛ ɛ kɔtɔ mot ɛpiki. Yɛ ɛ nyɛy Ghɛɲ mbɛɛ tetɛp ɛ kwaadjɛ mɛ dwoɔ mɛpɛɛa ɛ. Tin, nyɛ aanɔ́kwaadjɛ mam ɛmet, nyɛ aadjɛ ɛ dɔɔ nɛ bot djas di ɛgwal ɛwala nyɛ aatuula ɛ.

Mɛlyo mɛ Pɔl pɛɛ dɔ́a Timote

⁹ Tin, sa mɛghaaz ɛtɛɛ nɔ́á, wɔ neeleezɛbela mɛ.

¹⁰ Dhemas naazekaab mɛ, ɛtɛɛ nɔ́á lyem tɔ kwyɛl esa e bɔs'ak. Nyɛ eetɔ pɛ ghaada Tesalonik. Yɛ kabɛ Keleson ɔ, nyɛ eetɔ pɛ ghaada Ghalati. Tit naazetɔ yɛ pɛ ghaada Dhalmati.

¹¹ Luk nyɛ ɛmet ɛ kalik bis nɛ nɛ. E sok wɔ aazyɛ ɛ, dha bi nɛ Malak. ɛtɛɛ nɔ́á, nyɛ nɛ ghwyil ɛ zɛkwyɛe mɛ tɔ mɛsa mɛ Zɛɛb.

¹² Mɛ eelwom Tisik pɛ ghaada ɛfɛɛz.

¹³ E sok wə waazyε é, da wə zyε mε nε ndjookuwa yam ee mε nalik pε ghaada Toloas pε tə ndjan ε Kalpus ε. Tin, da wə baanə mε məkana mam, dan-dan ε məkana nasael nε eket bεtit.

¹⁴ Deenek, Alekzandεlε lulεl egwooz nadyeebasa mε ebiyo. Tin, Ghεη nyε εmet waadjε nyε efute mεsa mε.

¹⁵ Tin, wə goka é nε εbaadi nε etson nε nε, etεε náá nyε bε é nyε dyeebasuu mεso nε melyo mε bis nadi elyo ε.

¹⁶ Tin, mot ngot nabe é ààkεm e sok mε nadi etanjal tanjal yam yii mεkεn ε, bot djas nakaab mε. Beta náá, Zεεb nálaa syem tak kə lə.

¹⁷ Tin, Ghεη nakwyee mε, nyε naadjε mε mεghaaz! Wə gwaa, mε zεgoola Mbεε Bhaadal yε pε daa bot di ààbε tə dhaad mbyak eYuda ə. Ghεη naapεk tə nuub ghee.

¹⁸ Deenek, Ghεη waabaapεk mε tə embee etεp djas. Tin, nyε aatsik mε ε étεp nyε neeniigal mε tə eyon ε lε di tə gwoo ε. Beta náá, duu di nε nε kəm-kəm sii nε kəm! Ye di deenek!

Mεswosel mε mεsik

¹⁹ Da wə é swos Pilisil bε nε Akilas də nε bot ε mεbyel ε Onezifəəd.

²⁰ Elast eelik pε ghaada Koolεt. Tin, mε eelik Tolofim pε ghaada Milε, etεε náá nyel nadi ekpaa nyε.

²¹ Deenek, sa mεghaaz wə kum, εsok nε mbu bεbhi nε kan. Ebulus, Pudə, Linus, Kolodya nε bεdhiiti bən nyoog, bε eeswos wə.

²² Beta náá, Ghεη di nε nə. Beta náá enεm nε embεε e Zεεb di nε nen.

Mekana e Pɔl, pɛ dɔ́a Tit

TIT Meken

Tit nabe é mot nadi egyee be ne Pɔl tɔ mesa ɔ. Tin, e sok Pɔl nakwyal Tit mekana e, Tit nabe é ndjɛedel bot e zɛɛga mendjaala ghola Kelet.

Tɔ mekana me tak, Pɔl nadi elyo Tit dɔ́a zɛɛga mendjaala di egoka ne edjɛdaa e (1.5-16). Nye eedje nye mɛlyo dum ne kwyɛl bot e zɛɛga mendjaala di egoka ne edi ne ye pak'ɔɔ e: Bɛtɔa-bot (2.2), bɛtɔa-boɔ (2.3), mɛsyɛs (2.4-5), mengbaaz (2.6-8), ne ekwom (2.9-10). Pɔl ɛpekaada náá, Yezu Klisto e mot naka nyel'e buwa, éteɛp edis bot e bɔs tɔ ɛbiyo (3.4-7): Tsik na bes yii ekeletye é, ye é kɔ ɛsu e tak.

Beeka mɛtyek me mekana e Tit e: Mɛswosel (1.1-4); Mɛlyo me Pɔl di elyo Tit dum ne bot e be ne be nɔɔ di esa mesa me Zɛɛb ɔ (1.5-16), kɔ ɛsu e bot e zedum koŋ ne Zɛɛb ɔ (2.1; 3.11) Mɛlyo me mɛsik (3.12-15).

Mɛswosel

¹ Ye é mam Pɔl, kwom mot-mesa e Zɛɛb, mot-lwoma e Yezu Klisto. Zɛɛb nalwom me e, éteɛp me neesa náá, bot e nye nasée ɔ dum koŋ ne ne, ne ɛbaasa náá, be gu etsɛetse éteɛp be neewa zii edu e etɛp e Zɛɛb.

² Etɛp be needi ne ɛbwaalel e tsik na kɔm-kɔm. Zɛɛb mot di ààkɔɔ bot ɔ, nabe é nye naaloozekek mena tsik tak, ɛsok ne bɔs ne kusel.

³ Eghɛŋ ɛwala e Zɛɛb metsik-bot mena nalee e nakadjala e, wɔ gwaa, nye zetel mekpa me. Nye naadjɛ me mekpa menek, ne ɛlwom e me náá, me goola ye ne bot.

⁴ Tit, tɛtɛ mɔn'am tɔ edum e koŋ ne Zɛɛb mena di ne ye sama e, me kwyal e wɔy mekana mak: Beta náá enɛm ne embɛɛ, ne egwyem e Zɛɛb Sɛɛg, ne yii Yezu Klisto metsik-bot mena di ne nɔ.

Bɛpaa

⁵ Tin, ye be náá me naalik wɔ kɔ ghaada Kelet ɔɔ, ye nabe é etɛɛ náá, wɔ neesilal esa esa djas nalik ààsaɛ e. Da wɔ é sɛɛ bɛpaa, wɔ é dil be éteɛp be needjɛed ezɛɛga bot e mendjaala tɔ eghaada djas dɔ́a me nalee wɔ e.

⁶ Tin, mot di paa ɔ, goka é ne edi é mot di ààbe ne mbee mɛfulu ɔ. Nye goka é ne edi e ne moma ngɔt, bɔɔ be goka é ne edum ekoŋ ne Zɛɛb, sa bɔɔ binɔk ààdi bot e mɛzɔ, ye nyɔ e náá, be kaab bebyael bɔɔ.

⁷ Deenek, mot di djɛed zɛɛga bot e mendjaala ɔ, dɔ́a dinaa, nye é mot-mesa e Zɛɛb e. Nye goka é ne edi é mot di ààbe ne mbee mɛfulu. Sa nye ààdi mot eghɛɛ nyel, sa nye ààdi mot di biyo mɛs ɔ, sa nye ààdi mot elangi, sa nye ààdi mot ebhooba, sa nye ààdi mot di ekwyɛl efute e mesa nye di ààsa e.

⁸ Tin, nye goka edi e mot di emyaal náá bot sulal pɛ ye ɔ, mot enɛm esa, mot epiki, mot ɛmaad e lyem, mot e dɛɛ, mot egwyem,

⁹ sa nye ààbeka ne mekpa me Zɛɛb dɔ́a ye nalyoaa e, éteɛp edje mɛghaaz ne ekwyal na Dɛɛ, da lyaal ne bot e di ewa zyaala ɔ náá be eekɔɔ lɛŋ.

Bot e di egoola embee mɛlyo ɔ

¹⁰ Tin, ye é ne mbula bot tɔ bot e zeni beka ɔ dinaa be ààlooba ne etsɛetse ɔ. Ye é bot e di elyo embee mɛlyo ɔ, bot e di ekɔɔ bɔn nyɛɛg bɔɔ ɔ.

¹¹ Ye nyɔ e, bot diyal be enuub. Etɛɛ náá, be ɛpepul bot e mɛbyel ne embee mɛlyo me be di djɛ e, éteɛp ɛgwaal efute e syen.

¹² Tin, ngɔt tɔ bɛngoolɛl e mekpa mɔɔ ɛmet naalee náá: «Bot e ghaada Kelet e bot e etsal, bɛtit e mɛnyan, bot e di edɛ kaab e kaab ɔ, bɛtsak-bel e bot.»

¹³ Deenek, sa nye nalɛɛ yenek nabe é etsɛɛtɛ. Mbi binɔk bot, bhɛma bɛ elyelɛpe etɛɛ náá, ɛdum ɛ kon ɛ lɔɔ needi piki.

¹⁴ Tin, ye tok enyɔɛpe náá, bɛ gwak embee esesa bot ɛ mbyak eYuda. Nɛghu metinj mɛ bot ɛ bɔs di edis bot kɔ ze etsɛɛtɛ ɔ.

¹⁵ Deenek, etɛp djas ɛ nɛ mɛdjhaaz nɛ bot di ààdi nɛ edhuud ɔ. Tin, ye tok nɛ dhiiti sonok di nɛ mɛdjhaaz pɛ daa bot ɛ di nɛ edhuud ɔ, bot ɛ di ààdum kon Zɛɛb ɔ. Deenek, mɛtselal mɔɔ nɛ esimza bɔɔ moo é nɛ edhuud.

¹⁶ E di'enek, bɛ epeke náá, bɛ nɛ gu Zɛɛb, ghuna mɛsa mɔɔ ɛpetel náá bɛ naazebyen Zɛɛb. Tin, bɛ é bot ɛkye é lyem, bot ɛ Zɛɛb di byen ɔ, bot ɛ di ààbɛ nɛ ghwyil esa embɛɛ mɛsa djas ɔ.

2

Bɛtɔa-bot, mengbaaz nɛ ekwom

¹ Yɛ kabɛ wɔy ɔ, djɛa mɛlyo mɛ di egoka ɛ.

² Bɛtɔa-bot goka é nɛ ɛdi ɛ bot ɛ di ààdi nɛ ndɔɔzɔ ɔ, bɛ goka é nɛ ɛdi ɛ bot ɛ duu, bot ɛ etson, bot ɛ etela lyem, bot ɛ di piki tɔ tɛtɛ ɛdum ɛ kon nɛ Zɛɛb ɔ, bot ɛ di nɛ kwyɛl ɔ.

³ Tyee wat, lɛɛa nɛ bɛtɔa-bɔa, bɛ goka nɛ ɛdi ɛ nɛ mbɛɛ mɛfulu dáa bot ɛ edɛɛ. Sa bɛ ààdi bot ɛ ɛbyak ɛ bot, sa bɛ ààdi ekwom e mɛnyok, bɛ goka é nɛ ɛdje bot ɛ embɛɛ mɛlyo.

⁴ Bɛ lyaal nɛ mɛsyɛs mɛ bɔa náá, bɛ kwyɛl botom bɔɔ nɛ bɔɔ bɔɔ.

⁵ Bɛ di nɛ etson, sa bɛ ààdi tɔ embee mɛkwosak mɛ mɛnyel, bɛ sa mɛsa mɛ mendjaa mɔɔ enyɔɛpe, da bɛ ɛlooba nɛ botom bɔɔ, etɛɛ náá bot needi ààlɔo mbee mɛkpa dum nɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb.

⁶ Tyee wat, djɛa mɛghaaz nɛ mengbaaz, bɛ di nɛ etson.

⁷ Tin, wɔy ɛmet goka é nɛ ɛdi dhatyee geka tɔ enɛm esa e mis mɛ bot. Yɛ bɛ náá, wɔ ɛpɛlyo bot ɔɔ, lyoa bɛ nɛ lyem wat, mɛkpa mɛ di egoka ɛ.

⁸ Mɛkpa mɔ di dɛɛ, ee bot di ààwa mɛso nɛ ye é, etɛɛ náá, bot ɛ mɛbhuka mɔ neegwyɛ nɛ syen, ààbɛ nɛ mbee mɛkpa ɛlɔo nɛ nena.

⁹ Yɛ kabɛ ekwom ɔ, bɛ goka é nɛ ɛlooba nɛ ekukuma bɔɔ nɛ etɛp djas, bɛ saa náá, bɛ di mbɛɛ bot e mis mɔɔ. Sa bɛ ààwa mɛso nɛ etɛp bɛ di elii ɛ.

¹⁰ Tin, sa bɛ ààsa djii, bɛ goka é nɛ ɛlyaal náá, bɛ é mbɛɛ bot di egoka nɛ ɛwaa ɛbwaalel ɔ, ɛtɛp ɛdje duu nɛ mɛlyo mɛ Zɛɛb mot di mɛtsik-bot mena ɔ.

Mbyak'e Yezu Klisto

¹¹ Etɛɛ náá, Zɛɛb naatel enɛm nɛ embɛɛ bɛ, dáa ɛsuk ɛ tsik ɛtɛp bot djas.

¹² Ye lyo mena ɛ náá, sa mena katka mbee mɛfulu, sa mena ààdi nɛ mɛkwosak mɛ esa e bɔs, ɛtɛp mena needi tɔ mbɛɛ tsik kɔ ɛko ɛ bɔs'ak, tɔ etson, tɔ epiki nɛ esosoob nɛ Zɛɛb.

¹³ Ye é deenek ɛ mena aadi ebwood dwoo tak nɛ ɛbwaalel. Dwoo lɛɛg, boo Zɛɛb'ena Yezu Klisto mɛtsik-bot mena, nye waatuula tɔ duma.

¹⁴ Tin, nye naazeka nyel'e buwa kɔ ɛsu ɛlena, ɛtɛp ɛdis ɛ mena si bhel esyem, ɛtɛp bot needi bot ɛ mbyak'e ɛmet na dɛɛ, ɛtɛp ɛwa lyem tɔ esa mbɛɛ esesɛɛ.

¹⁵ Etɛp tak ɛ dinaa, wɔ goka é nɛ elii, ɛtɛp ɛdje mɛghaaz nɛ ɛdul ɛ bɛ mɛlɔ nɛ ghwyil djas. Tin, sa mot ààbyasal wɔ!

3

Dáa bɔɔ Zɛɛb di egoka nɛ ɛkɛ ɛ

¹ Gheeleleɛ nɛ bot ɛ zedum kon nɛ Zɛɛb ɔ náá, bɛ goka é nɛ ɛlooba nɛ bɛmɛkoozi, nɛ ekukuma. Da bɛ é di ghwyɛ ɛtɛp esa mbɛɛ esa.

² Sa bɛ ààdi bot ɛ mɛbhɛkel, sa bɛ ààbiyo mbɛs, bɛ di bot ɛ di duula pak bot ɛtɛp ɛbulal kwyɛl ɔ, bɛ goka é nɛ ɛlyaal e mis mɛ bot djas ɛ náá, bɛ é bot ɛ etela lyem.

³ Etēē nāá, é gheṅ sok, biso pe nabaadie ààbe ne metselal, bot e di ààlooba ne Zēeb o, bot zewo ze o. Bis nabaadie ekwom e membi mekwosak djas, ne esa ee di dje djoṅ e. Bis nadi é to mbee esee ne mbee egwyes, bot e mbee lyem, é bhinel pak'es.

⁴ Tin, e sok Zēeb metsik bot'ena natel bot enem esa be e, ne elyaal kwyel'e e,
⁵ ye nabe é ààbe etēē nāá, mena naasaka esa dinaa ye é piki e, deenek, ye nabe é etēē nāá, nyey, nye emet naagekka mena ghon. Nye natsik mena e, ne medii me egwyiya ee mena nabelaka ebyel e na bes ne ye é, ne Sisim na Dēē e di edje tsik na bes.

⁶ Etēē nāá, Zēeb naadje mena Sisim na Dēē ebupe, kō lo e Yezu Klisto metsik bot'enaka,

⁷ e di'enek, kō esu e enem ne embēē be, nye eesa nāá, mena dika bot e epiki e mis me. Nye eesa nāá, mena belaka ekēē e tsik na kōm-kōm ee bot di ebwaal e.

⁸ Tin, mekpa mak e, mekpa me etsēetse, me kwyel e nāá, wō lēē ye popoopwon, etēē nāá, bot zewa edum e koṅ e lōo ne Zēeb o, neewa lyem to esesa enem esa. Ye é enyōpe ne metan nāá, bot djas goka é ne esa ye.

⁹ Tin, kyeeka etep bak: esuu e meso e etep di ààbe ne lo e, elan e dhaad mebyel, mewō, esuu e meso dum ne etsi, etēē nāá etep binek djas e yii toto, ye àaval.

¹⁰ Mot e di zye ne mefulu me ebek e bot o, dula nye melo, nye baabasal o, wō baalii ne ne, tin, nye di àagwak o, dia etsetape ne ne.

¹¹ Gua nāá, kōkō mbi binok bot moo é bi eezewo ze, nye é to mesyem, nye epewa nyel emet e feṅ.

Meswosel ne mēlyo me mesik

¹² E sok me aakyeed wō pe Altemas neghu pe Tisik e, sa meghaaz wō neezebela me kō Nikopolis, etēē nāá, me eemyam nāá, me aadhaa mbu egwyiyo penek.

¹³ Tin, sa nāá, wō dje Zenas lyoel etsi e Zēeb, be ne Apolōs esa di egoka étēp mendjoṅ e, etēē nāá, be needi àadi ne esēega sa wat.

¹⁴ Ye nyō e nāá, bedhiiti bot bina wa lyem elyēpe to mbēē mesa, étēp ekwyee bot e di to esēega o ghal-ghal. Tin, be di sesa deenek o, bot aadi é bot e di edje embēē bhum o.

¹⁵ Deenek, bot e bis ne be nōo di wak djas o, be eswos wō. Swosa bot e di sama ne nena to edum e koṅ ne Zēeb o. Beta nāá, enem ne embēē di ne biyō djas!

Məkana ε Pəl, yii pε dāa Filemən Filemən Məken

Filemən nabεε mən sən ε Pəl mot lwoma. Pəl ε nagoola nıe Mbεε Bhaadal, tin, nıe ε boodi myalel keletye. Filemən nabεε mot ekum, nıe nabaadiε nε ekwom bot. Onezin nabεε ngət tən ekwom ε Filemən. Tin, nıe naakaab kukuma ye, wən gwaa nıe kεboma nε Pəl pε nıe nadi tən mbok ε. E di'enek, Onezin tak nabεε nıe moo ye myalel keletye. Deenek, Pəl naazeswal Onezin pε daa kukuma ye Filemən nε etom ε məkana. Filemən aakoomyaal Onezin pε ye tin dāa? Məkana mε Pəl nakyeed pε daa Filemən ε nabaadiε yii bot ε zεεga mendjaala ee bε nadi esεεga tən ndjan'ε (εlanεl ebá). Məkana mε tak lii ε tεp di gwyák bot ε zεεga mendjaala djas. Eghεn yenek, ekum e kyee dik djas eLəm nadi edjεed ε nadyeebadus ε tən mεsa mε ekwom bot. Tin, mεtan mε ekwom e bot nazobaadi ε djala nε mεtan mε bε nakuma dεl. Ekwom tak nadi esesa ε membi mε mεsa djas, bε nabaadiε «ghughumaa» si mεko mε ekukuma bən. Ekaab ε kwom ngət goka ε, nıe tiigaa elyεlεpe, ye ε nε ghwyil kum nıe esyee. Tən məkana mε nıe nakwyal ε, Pəl nawaab nε Filemən ε nāá nıe myaal Onezin nε mbεε lyem dāa mən nyεεg keletye. Etεε nāá, kwom mot nε nakuma dεl, bən djas ε bən nyεεg tən εdum ε koη nε Yezu Klisto. Tin, Pəl nabεε ààdjε elee nε Filemən, nıe nakwyl ε nāá Filemən sa dāa nıe di kwos ε. Ekeletye mεken, e yəbən ghεn, bε nabεε ààbε nε ghwyil εswola embee esesεε zeetawa tən bhwak ε. Tin, εdum ε koη nε Yezu Klisto ε di swola mbee tsik tən etεp e bhwak. Melyo mε kwyl ε nε ghwyil ε swola tsik mot tən sən, baaswola dən nε tsik mεdhuu mε bot.

Mεswosel

¹ Ye ε mam Pəl, mot membok kən esu ε mesa mε mε di esa étεp ε Yezu Klisto ε. Bis nε Timote mən nyaag'am ε kwyal məkana mak. Bis kwyal məkana mak ε étεp'ən wəy Filemən, mən nyεεg'es bis dibaakwyl εbuεpe tən mesa mε Zεεb ə.

² Bis kwyal ε bot ε zεεga mendjaala mε di esael tən ndjan'ən yenek, zenən kel'ena Apiya bε nε mən nyεεg'ena Alsipe mot bis nε bε nən di eduu tuub wat ə:

³ Beta nāá: bi bela mbεε bhwoob nε egwyem e mis mε Zεεb sεεg'ena nε Yawe, Yezu Klisto.

Kwyl nε εdum ε koη nε Zεεb ε Filemən

⁴ E sok djas mε di edjaala Zεεb ε, wəy Filemən, mε nε djaala étεp'ən, bhii tak mε εpeghapεε Zεεb kən esu ε lə,

⁵ etεε nāá, mε εpegwak menduk mε εdum ε koη ε lə nε kwyl Yezu Klisto nε dāa wən di nε lyem kwyl nε bot ε zeliig elyem étεp edu Ghεn.

⁶ Mε waab nε Zεεb ε nāá, εdum ε koη nε Zεεb di ewa εgwakel pak'ena ε nyen tən tsik'ena. Sa nāá, enεm ee sa djas bis di esa kən esu ε Klisto ε baanyen.

⁷ Mən nyεεg, mεkwyla eedjε mε mεmyaala nε mεghaaz εbuεpe etεε nāá, wóó diaa djε ghwyil nε kwyl bot ε di myaal mεkpa ε Zεεb ə elyεlεpe.

Gwyls Pəl naadi nε ye ε dum ε Oneezim ε

⁸ Ye nakoozodi nāá, mε ε nε ghwyil dum nε Klisto nāá, mε lwom wən, wən sa sa wən di egoka nε esa ε.

⁹ Tin, kən esu ε mεkwyla mε mena di nε ye ε, mε kwyl ε εwaab ze nε nən. Mam Pəl, tən-mot, baazεbela nāá, mε ε kəla ε membok kən esu ε din ε Yezu Klisto,

¹⁰ mε eemεt wən εboη kən esu ε Onezim mot di mən'am kən esu ε εdum ε koη tən ndjaa membok wak ə.

¹¹ E ghεn sok, nıe nabε ε ààbε van mot ε mis mən. Deenek, ε dwoo pan mos'ak nıe moo ε nε boo mεtan dum nε ekwyee ε nıe di ekwyee wəy nε mam tən mesa ε.

¹² Nenak yak, mə əpəswaal wə nwyak, wə goka é, wə bee nyə dāa dhiiti kyee nyel'am wat.

¹³ Mə nakwyel ε náá, nyə lik wak é ngwoob'am étep nyə neekwyekwyee mə é di yə pə pak mə di tə membok kə əsu ε mbəə bhaadal'ak.

¹⁴ Tin, mə nabə àakwyel əsa dhiiti sonok ààpookodji wə. Mə nadi é kaab ε, ye é zəkədi tyee náá, enəm ee əsa wə aasa nə nam ε di tyee bhel. Etəə náá, mot goka é nə əsa enəm ee əsa nə lyem əmet.

¹⁵ Ye é nə ghwyil ədi náá, Oneezim nadus wə e məmbə ε étep ba əwala batsa etəə náá, nyə ka bula ə, nyə ka bula ε, bula wat na kəm-kəm.

¹⁶ Etəə náá, kana dwoo pan mos'ak, nəka baabee nyə dāa kwomə. Bea nyə nə mətan dhaa kwom: Etəə náá, nyə moo é mən nyəəg'ena mot mena di kwyl əbuəpe ə. Nyə é nə boo mətan e mis mam nə e mis mə. Tin, ye goka é náá nyə di nə boo mətan e mis mə dhaa dhanə yam, tə məfulu mə, nə dāa nyə di kəbə nə Ghən ε.

¹⁷ Ye é bə náá, wə é pə duwal mə dāa məə səə, nəha nyə dāa wə di zyə nə bee mə ε.

¹⁸ Ye é bə náá, nyə naasa wə əbiyo ə, nəghu ye kabə náá, nyə naakola wə dhiiti sonok ə, kəla təp tak kə lo'am. Mə waatuud wə yə mam əmet.

¹⁹ Mə kwyl məkana mak ε nə mbə'am met. E təp tak ε mə di eləə náá: mam Pəl, mə waatuud wə əsa ee nyə nakola pə daa lə ε. Wə àadjak náá, boo keede wə di nə yə nam mos ε ye é tsik wə di nə yə yenek.

²⁰ Yə deenek mən nyəəg, mə eekwyit wə məbon si, saaa sa, mə waab nə nəə, kə əsu é məkwyela mə mena di nə yə nə din ε Ghən ε. Mə kwyl é wə sa náá lyem'am di tə ghwyil nə məghaaz nə din ε Klisto.

²¹ Lyem'am nə əmyaal nə əgwak ε lə, etəə náá, é di mə di ekwyl məkana mak, é ghən wə waalaa məkana mak ə, waazosa ε dāa mə ke ε. Mə nə gu náá, wə aasa dhaa-dhanək yee mə ke náá wə sa ε.

²² E di'enek wat, koobela mə dhən etəə náá, əbwaalel ε lam náá, kə əsu é mēdjaala mə bi di djaala étep'am ε, mə waabulelāa e mbə men.

Məswosel mə məsik

²³ Epafalas, mot bis nə nə di e membok étep din ε Yezu Klisto ə ee baaswos wə,

²⁴ zənəə Malak, Aalistaalak, Dhemas nə Luk, bot ε bis nə bə nəə di sa məsa e di wat ə.

²⁵ Betka náá, Zəəb tel bin enəm nə embəə ee Ghən'ena Yezu Klisto di kə len.

Mekana bot ε Ebele Ebele Eniel

Yak é mekana me nakwyalaa étep eYuda nadi edu Klisto ɔ. Mot nakwyal ye ɔ, nye ààguua, sa di tseetse tɔ tak é náá, mot nakwyal ye ɔ ne gu ekwyla enyɔɔpe etee náá, ye é dum ne ekwyla binek é nye di elyaal etseetse etep nye di ekaada tɔ mekana mak ε.

Ekeletye meken naadyeebatiigaa, metiiga me tak nadi epus náá, be kesɔsɔwa. Etep tak ε, be nakwyal bemekana étep be neepyet, ààbula bhis.

Eghen bebhaab, Zeeb naagwakel be ne bot ε mbyak eYuda. Nye naaleε ne nɔɔ náá, mot ε syem ɔɔ, be go tit étep buwa, deenek, Zeeb aapel mesyem me. Tin, mekana mak lee é náá, ebhen ε na bes Zeeb sa ne bot ε di edum kon ne mɔn'ε ɔ, ye é Yezu é di mɔɔ bhata ε Zeeb nakaa buwa kɔ εsu ε mesyem me bot djas ε. Bot djas di edum kon ne ne ɔ, be tokape ne gwyes ebaaka buwa betit étep mesyem mɔɔ. Deenek, ebhen ε na bes eedhaa yii na mwa. Etep náá, sa Yezu Klisto nasa ne bot ε, ye eedhaa yii efofop, ye Moiiz, ne Alɔn zenɔɔ ye Zozue nasa ε.

Metsek me mekana mak ε dáak:

Klisto é mɔn ε Zeeb ne tseetse, nye é sa Zeeb di ε (1.1-3)

Yezu eedhaa efofop (1.4–2.18)

Yezu eedhaa Moiiz ne Zozue (3.1–4.13)

Yezu é boo ghaa-Zeeb (4.14–7.28)

Yezu zye é ne ebhen ε di edhaa yii na mwa ε (8.1–9.22)

Buwa Yezu é ngɔt, ye é buwa mesik (9.23–10.31)

Bedhiiti eboo bot ε nadi edum kon ne Zeeb sok ɔ (11.1-40)

Djhoobaɲaka Yezu (12.1–13.19)

Mepka me mesik ne meswosel (13.20-25)

Zeeb nalii é tɔ nuub mɔn'ε

¹ Eghen namwa, Zeeb naalii ne bebhaab'enaka esok ne esok. Nye naalii ne nɔɔ membi ne membi me elii djas tɔ enuub bengooel ε mekpa ε Zeeb,

² mos, é melu me mesik mena dika mos'aak, nye kalii ne nena é tɔ nuub mɔn'ε. Ye é nyey é di, mot aalik ne esa djas ɔ, dum ne ne ε Zeeb nakus gwoo ne bɔs.

³ Ye é mɔn tak é di mekas me duma ε Zeeb. Ye é nyey é di elyaal dáa Zeeb di ε. Nye é di epyet esonok djas ne ghwyil mekpa me nuub'ε. Bhis nye nasilal edis ε bot edhuu e mesyem mɔɔ ε, nye naazenɔɔ nyel di-si pe tɔ gwoo, pe mbɔ eghen ε Zeeb, na ghaa mebwala.

⁴ Zeeb naasa náá, mɔn'ε di kɔ elo efofop. Etee náá, nye naadje nye boo din ε mebwala dhaa yii efofop.

Mɔn ε Zeeb é kɔ elo efofop

⁵ Ye é tseetse náá, Zeeb dinaa ààpaake ne dhiiti fofop'ε ngɔt náá:

«Wɔy é mɔn'am, kana dwoo pan mos'ak,
me eebya wɔ.»

Tin, nye ààpakoke-keak ne dhiiti fofop náá:

«Me waaboodi ne ne seeg,
nye aadi ne nam é mɔn.»

⁶ Tin, é sok Zeeb nadhis mɔn megwyak me kɔ bɔs ε, nye nabe é, nye naake náá:

«Efofop ε Zeeb djas goka é ne eduwal ε nye!»

⁷ Dum ne efofop, ye nabe é Zeeb naake náá:

«Nye naasa náá, efofop be di tyee epup.

Tin, nyε naasa náá, bot ε mεsa mε di tyee ngel du.»

⁸ Tin, dum nε mɔn, nyε naake náá:

«Zεεb, boo mεkoozi mɔ é kɔm-kɔm sii nε kɔm.

Deenek, ye é é εke tɔ esosoob ε wɔ di edjεed εyon ε lɔ.

⁹ Wɔ kwyel é epiki, da wɔ é bhina εbiyo,

dum nε tεp tak ε, Zεεb Sεεg, Zεεb'ɔ nató wɔ é tεp wɔ di mot-mεsa mε.

Nyε naso wɔ mul mε ebotan kɔ lɔ é é tεp tak,

tɔ sama bɔn ε nyoog djas, ye é wɔy é nyε nasée.»

¹⁰ Zεεb naabake náá:

«É mεken tɔɔ, ye é wɔy Ghεη ε nakus bɔs,

dɔɔ nε wɔy é nasa gwoo nε mεmbɔ mɔ emet.

¹¹ Esonok binek djas aadi é nε esik,

ye é kabε wɔy ɔ, wɔy aadi é kɔm-kɔm.

Gwoo nε bɔs é waapulel dɔ́a ekaad.

¹² Wɔ waabwaada bε dɔ́a bε di ebwaada kaad ε,

deenek, wɔ waakaswoola bε é dɔ́a bot di eswoola ekaad e nyel ε.

Yε kabε wɔy ɔ, wɔy àaswoola, tsik'ɔ tok nε esik.»

¹³ Zεεb nabε àake nε dhiiti fofop'ε ngɔt náá:

«Dia si pε kyee mbɔ eghεη bam,

kεkum dwoo mε aasa náá, bot ε mεbhuka di dɔ́a poba wɔ di ekel mεbɔ mɔ kɔ tak ε.»

¹⁴ Efofop é bεzε? Bε tok esisim di esa mεsa mε Zεεb ɔ? Zεεb lwom bε é, é tεp bε

neegheekwyee-kwyee bot aabela tsik na kɔm-kɔm ɔ.

2

Tsik na boo mεtan

¹ Ye é é tεp tak ε dinaa, ye goka é mena pyetka elyεlεpe tɔ mεlyo mε mena nagwakeka ε, é kaab náá, mena εzεkεwo ze.

² Deenek, bhaadal efofop nalεε é, moo mos ε nε mεtan, bot ε nasa maa-εlɔ, nε bot ε nadi àalooba nε mεkpa mε tak ɔ naazebela fεη bε di egoka nε yε ε.

³ Tin, menabelka bε met, mena aapεkelka dɔ́a tɔ yak fεη, yε bε náá, mena àabiska boo yak tsik na mεtan ɔ? Etεε náá, Ghεη nyε emet nabε é mot mεken εgoola tsik tak. Bot ε nagwak bhaadal tak ɔ, bε naabaηa bis etsεetse e tak.

⁴ Zεεb nadi elyaal etsεetse e bhaadal tak nε bεtε nε etsεηa, nε endem e mεbwala, nε mεvyekele zenɔɔ mεkεε mε Sisim na Dεε di edje mot nε mot tɔ εkwosak ε Zεεb ε.

Yezu é di edjεed bot é ze tsik.

⁵ Etεε náá, Zεεb nabε àapadjε ghwyil nε efofop náá, bε di bot aakɔk kɔ bhwak di ezyε yenek, yii mena di elii kɔ esu ε tak'ak.

⁶ Deenek, ye nabε é dhiiti mot nakaada náá:

«Zεεb, mot é yε zε, é tεp esiiza bɔ needi kɔ lε?

Mɔn mot é yε zε, é tεp wɔ neekwyεεg nyε?

⁷ Wɔ naasa náá, mot di si efofop ba εwala batsa.

Tin, wɔ naadjε nyε duma nε duu

⁸ wɔ naadjε nyε ghwyil εkɔk kɔ esa ee di kɔ εko ε bɔs djas ε.»

Yε bε náá, Zεεb naasa náá, nyε di kɔk kɔ esa ee di kɔ εko ε bɔs djas ɔ, ye kwyel εlεε náá, ye tok nε sa wat Zεεb nasa náá, ye nalooba nε nε. Deenek, é di mena dik'ak, mena dinaa àapaabee dɔ́a esonok djas di elooba nε nε ε.

⁹ Nenak yak, Yezu mot nasilaa é ba mɔɔ εwala batsa si efofop ɔ, mena kabeeka nyε mos ε nε boo duu nε duma kɔ esu ε mezuk mε εsyee nyε nagwyε é tak ε. Tin, kɔ esu ε enεm nε embεε e Zεεb, nyε naadhaa é ze εsyee é tεp bot djas.

¹⁰ Etée náá, Zeeb mot nakus esonok djas di kò eko ε bɔs ɔ, naakwyel náá, bεε nε bɔn bε bela di tɔ duma yε. Etep tak, ye nagoka é náá, nyε kwyεeg Yezu tɔ mezuk étep nyε needi mot zedjala nε etep djas ɔ. Etée náá, Yezu é di mot di egoka nε edjeed bε pε ze tsik.

¹¹ Etée náá, Yezu mot di esa náá, bot di dεε ɔ, nε bot ε di náá, bε moo é bot ε edεε ɔ, bɔɔ djas ε bɔn ε Sεεg ngɔt. Etep tak ε Yezu di ààdi nε syen edjoo bε bɔn nyεεg bε.

¹² Nyε ke é náá:

«“Iyee” Zeeb, mε epekwyel egoola din ε lɔ,
nε bɔn nyεεg bam,
tɔ edhuu ε bot ε zεεga mendjaala,
mε epekwyel edjeeb kɔ esu ε lɔ.»

¹³ Yezu eebaazeke náá:

«Mε aawa ebwaalel ε lam nε Zeeb»
Nyε eebaazebil náá:

«Bee mε, mε é bis nε bɔn ε Zeeb nadjε mε ɔ.»

¹⁴ Deenek, dǎa ye di náá, bɔn tak nabyel ε, byela epuud nε ghiya ε, Yezu nyey pe nadi é nyε moo dǎa bɔɔ. Etep tak ε di náá, kɔ esu ε esyee ε lε, nyε naakwak dim mot mεkɔŋ. Dim mot mεkɔŋ, mot nadi nε eghεŋ kɔ esyee ɔ.

¹⁵ E di'enek, nyε naazεpek bot tɔ bwɔɔ esyee nazemεt bε dǎa ekwom membu nε mesee ε.

¹⁶ Etée náá, ye é tseεtse, nyε nabε é ààzyε etep εzekwyee efofop. Nyε nazyε é etep ekwyee bot ε mεbyel ε Abalaam.

¹⁷ Etep tak ε Zeeb nasa náá, nyε di tyee wat nε bɔn nyεεg, etep nyε needi boo Ghaa-Zeeb'ɔɔ na mbεε lyem nε esosoob tɔ mεsa mε Zeeb. Etep Zeeb neepel mesyem mε bot ε bɔs djas.

¹⁸ E di'enek, dǎa ye di náá, é sok nyε nawaa tɔ mεbhowal ε, nyey nyε emet naabee mezuk ε, nyε é nε ghwyil kakwyee bot ε di tɔ mezuk.

3

Duu ε Yezu eedhaa yε Moiiiz

¹ Bɔn nyεεg bam, biyɔ bot ε na dεε, biyɔ bot ε di tɔ sama nε bot ε nabela ndjooel nadus pε tɔ gwoɔ ɔ. Tin guka náá, Yezu é mot-lwoma ε Zeeb dɔɔ nε boo ghaa-Zeeb εdum ε kɔŋ mena di egoolaka ε.

² Nyε nadi é sosoob é mis mε Zeeb mot nadjε nyε boo ekukuma, dǎa Moiiiz kɔ ndjan'ε djas ɔ.

³ Tin, Yezu goka é nε djεaa duma dhaa duma di edjεaa nε Moiiiz ε. Etée náá, mot di sum ndjan ɔ, nyε é nε duu dhaa ndjaa tak.

⁴ Mendjaa djas, mot ε di esum yε, ghuna, Zeeb é di mot di esum esonok djas ɔ.

⁵ Yε kabε Moiiiz ɔ, nyε nabε é sosoob tɔ ndjaa Zeeb. Nyε nabε é mot-mεsa di egoola etep e Zeeb nadi elεε ε.

⁶ Tin, Klisto é sosoob dǎa mɔn di náá, sεεg naadjε nyε ekukuma edjeed ndjan'ε ɔ. Bela náá, ndjan'ε tak é menabelka yε bε náá, mena epebaalka εdum ε kɔŋ nε Zeeb nε ebwaalel mena dika nε mεmyaala kɔ esu ε tak ε.

Zeeb epedje ewala nε bot ε di elooba nε nε ɔ

⁷ Ye é etep tak ε Sisim na Dεε di elεε náá:

«Bi é gwak gwood ε Zeeb mos ɔɔ,

⁸ sa bi ààlyel elyem, dǎa bi nasa é ghεŋ bi nakus εghuub nε nε,
dwoɔ bi nawa nyε tɔ mεbhowal pε kyee bɔs bεsyε di ààbε nε mεdii ε.

⁹ Zeeb ke é náá: penek, ye nabε é bebhaab bin naawa mε tɔ mεbhowal,
ye nakoozodi bhis bε nazebee esesa ee mε nasa é djas

¹⁰ tɔ membu mekam-mená.

Ye é dum ne tɛp tak ε me nabiyo ne bot binək,

bhii tak, me eezεke náá: “Elyem bɔɔ zodi é pila melu djas,
be dinaa ààpaatiibal sa me di egwaal ne nɔɔ ε.”

¹¹ Tɔ mebuk mam, me naatuwal myon ne meson kɔ esu ε lɔɔ náá,

be aanàkwaani tɔ sum dik me nazekoobal éteɛp be neezεwala ε!»

¹² Bɔn nyεεg, dika ndjem. Sa dhiiti mot pak'en ààdi ne mbee lyem di esa náá, nyε
nàdum kon ne Zεeb ɔ, sa nyε ààlum Zεeb mot di ne tsik ɔ kon.

¹³ Dáa mena di ezyεka ne eke dáa ekwyala di elεε náá, «dwoo elak mos», djeelka
meghaaz pak'en melu djas, é kaab náá, mot ngɔt pak'en ezεkebula sik tɔ mesyem.

¹⁴ Tin, menaka é bot ε di egyee sama ne Klisto ɔ. Ye be náá, mena epebaalka ebwaalel
mena dika ne ye ne Klisto dáa bot nakekan ε ààwak é ze.

¹⁵ Ekwyala lεε é náá:

«Mos, bi é gwak gwood ε Zεeb ɔɔ, sa bi ààlyel elyem,
dáa bi nasa é gheɲ bi nakus εghuub ne ne ε.»

¹⁶ Ye nabe beze nagwak gwood ε Zεeb da be é kus εghuub ne ne? Ye nabe é bot djas ee
Moiiz nawyisal pe kɔ del Ezipte ɔ.

¹⁷ Tin, Zεeb nalyaal ebuk ε le ne beze edi membu mekam-mená? Nyε nalyaal ebuk ε le é
ne bot ε nasyem ɔ, wɔ gwaa be zεbela esyee, gwyε kɔ kyee bɔs besyε di ààbe ne medii ε.

¹⁸ Eghεɲ Zεeb natuwal myon ne meson me náá: «Be aanàkwaani tɔ sum dik me
nazekoobal be ye ε éteɛp be neezεwala ε.» Tin, nyε nalii deenek ne beze? Nyε nalii é ne bot
ε nakus εghuub ne ne ɔ.

¹⁹ Deenek, mena naabee ne tseetse náá, be nabe é ààni tɔ sum dik εwala, etεε náá, be
naabyen edum ε kon ne Zεeb.

4

¹ Zεeb naakek mena náá, mena waabelaka εwala nyε nazekoobal éteɛp'ena ε. Mena é
koobakaka, sa mot pak'enaka ààsu eni tɔ εwala elenek.

² Etεε náá, mena naagwak Mbεε Bhaadal dáa bot ε nadi tɔ kyee dik besyε di ààbe ne
medii ε. Tin, Mbεε Bhaadal be nagwak é, nabe ε ààsa be sonok etεε náá, be nabe é ààwa
edum ε kon ε lɔɔ ne sa be nagwak ε.

³ Menabelka bot ε di edum kon ne Zεeb ɔ, mena waanika tɔ εwala Zεeb nakek náá:
«Myon ne meson me me natuwal tɔ ebuk ε lam é náá:

be aanàbooni tɔ sum dik me nazekoobal be éteɛp ekεwala ε.»

Nyε nakake deenek é, nyε eezesilal mesa me é sok nyε nakus bhwak ε.

⁴ E di'enek, ekwyala lεε kɔ esu ε elu ε eten ne ebá é náá: «Zεeb naazεwala é elu ε eten ne
ebá é mesa me djas nyε nadi esa ε.»

⁵ Zεeb nabaake tɔ ekwyala binek é náá: «Be aanàbooni tɔ sum dik me nazekoobal be éteɛp
be neekεwala ε.»

⁶ Bot ε nanyel εgwak Mbεε Bhaadal ɔɔ, be nabe é ààni tɔ εwala Zεeb nakek ε, etεε náá, be
nabe é ààlooba. E di'enek, bedhiiti bot ε ne ghwyil ni yɔbɔ tɔ εwala elenek.

⁷ Kɔ esu ε tak ε Zεeb baadjε dhiiti elu, nyε djoo elu ε tak é «mos». Nyε naaloozeleε tɔ nuub ε
Dhavid náá:

«Bi é gwak gwood ε Zεeb mos ɔɔ,
sa bi ààlyel elyem.»

⁸ Ye é be náá, Zozuwe naadjεed bɔn Yisalaεl éteɛp εkeniigal be tɔ sum dik e εwala Zεeb
ɔɔ, pe Zεeb ààpalii kɔ esu ε dhiiti elu.

⁹ Ye kwyel elεε náá, ye é pe ε ne dhiiti εwala éteɛp bɔn ε Zεeb. εwala tak nɔɲel é ne εwala
elu ε eten ne ebá.

¹⁰ Etée náá, mot aani tɔ ewala ε Zεeb nazekoobal ɔ, nye waawala tɔ mesa me dáa Zεeb nawala tɔ ye mesa ε.

¹¹ Djhoosaka meghaaz étep eni tɔ ewala tak, etée náá, mot ngɔt needi ààwo ze étep ébaɲa mesa me bebhaab bena bot nabyen elooba ɔ.

¹² Mepka me Zεeb é ne tsik, ye é ne ghwyil. Ye ne wol dhaa pɛl. Mepka me Zεeb ne ni tɔ esuk ε elyem, tɔ metii me nyel, kekum tɔ mesyel me egwyes. Ye ne pée mekwosak ne esiiza elyem.

¹³ Ye tok ne sa di sɔ é mis me Zεeb. Esonok djas nye nasa é popoopwon é mis me. Mis me ne bee etep djas. Ye é pe daa le ε mena aabooketanalka.

Yezu é boo ghaa Zεeb na lyem ghon

¹⁴ Dhjoopyetka ghin tɔ edum ekon ne Zεeb mena di egoolaka ε! Etée náá, menaka é ne boo ghaa Zεeb mot mebwala nakekum pe daa Zεeb ɔ: Ye é Yezu, mɔn ε Zεeb.

¹⁵ Boo ghaa Zεeb yena é ne mezuk tɔ lyem é gheɲ nye di ebee mena tɔ mezuk kɔ esu ε etep di edhaa mena ghwyil ε. Etée náá, nye naawaa tɔ mebhowal me etep djas dáa menabelka. Tin, nye nabe é àakosyem.

¹⁶ Djhootilaka ne ebwaalel djas e bhaaz boo ekukuma Zεeb, pe kyee ye di ne enem ne embεε ε. Pe daa le, mena epelak ne enem ne embεε, étep nye neekwyee mena é tete ewala.

5

¹ Ghaa-Zεeb djas séeaa é pak bot, mesa me é esa mesa me Zεeb étep bot. Nye dje Zεeb é esa egwyena ne eka buwa étep mesyem.

² Boo ghaa-Zεeb é ne ghwyil edi ne lyem ghon ne bot ε di àagu sonok ɔ, ne bot ε di esa mesyem ɔ. Etée náá, nye emet ε mot, ye é ne esa ee di dhaa nye ghwyil ε.

³ Dáa ye di náá, ye é ne esa ee di edhaa nye ghwyil ε, nye goka é ne eka buwa étep epelak ε mesyem me bot, dɔɔ ne epelak ε mesyem me met.

⁴ Mot tok ne ghwyil dja djem náá, me moo é ghaa-Zεeb. Ye é Zεeb ε di esa náá, mot di ghaa-Zεeb, dáa nye nasa ne Alɔn ε.

⁵ Ye é tyee wat ne Klisto, ye tok nyeɣ emet nasa náá, nye di boo ghaa-Zεeb. Nye nabela di boo ghaa-Zεeb é ne Zεeb mot nake ne ne náá:

«Wɔy é mɔn'am,

kana dwoo pan mos'ak, me eebya wɔ.»

⁶ Zεeb nabaake é náá:

«Wɔ é ghaa-Zεeb na kɔm-kɔm,

tyee wat ne Melkisedek.»

⁷ E sok Yezu nadi kɔ eko ε bɔs ε, nye nadi edjaala, dɔɔ ne ewaab ε ghon pe daa Zεeb tɔ ekim, ne minal é mis. Nye nadi edjaala deenek ε ne Zεeb mot nagoka ne etsik nye tɔ esyee ɔ. Tin, Zεeb naagwak mendjaala me etée náá, nye nadi é tɔ elooba ne etep djas.

⁸ Ye nakoozodi náá, nye é mɔn ε Zεeb, nye naadjek elooba ne Zεeb tɔ mezuk me djas nye naboma ne ye ε.

⁹ Zεeb naasa náá, nye di mot zedjala ɔ. Tin, bot djas di elooba ne Klisto ɔ, be waabela tsik na kɔm-kɔm kɔ esu ε le.

¹⁰ Deenek, Zεeb eedje nye di boo ghaa-Zεeb tyee wat ne Melkisedek.

Edi é ghin tɔ edum ε kon ε lɔ ne Zεeb

¹¹ Bis é ne betε etep elii dum ne tep'ak. Sa di esa é, ye é náá, ye ne kɔla é ebɔɔd ε tep tak enyɔpe. Etée náá, bi àakawa zii é emet esuk etep.

¹² Ye moo é ne betε ne melu di esiɲaa náá, bi di belyoel ε. Deenek, bi dinaa ne gwyes náá, be baalyo bin ba melyo me meken e mepka me Zεeb. Bi dinaa ne gwyes edε medii me mel, àabe edee bot ε di ne medje ɔ.

¹³ Mot zodi náá, nyε kwyel é edede medii mēbel ɔ, ye é mən tɔlɔ. Nyε tok ne ghwyil esuu meso é etep di náá, ye é epiki ɔ.

¹⁴ Tin, edee bot ε di ne medje ɔ, ye é edee yii eboo bot. Tɔ mesa mɔɔ, be eezegu ebiyo ne enyo.

6

¹ Deenek, mena goka é ne edu ε melyo me di egoka ne bot ε zewyee ɔ, ààkabε náá, mena baasikeka pe melyo me mēken dum ne Klisto. Sa mena ààbaasikeka tɔ esuk ε me melyo me mēken me di elii dum ne: Ekāt esesεε di edul bot tɔ esyee ε, ne melyo me edum ε kon ne Zεεb,

² melyo dum ne eduwa Zεεb, ekel ε bot mēmbɔ é mendjaala, ne melyo dum ne egom bot bhis esyee, zenɔ melyo dum ne epée na kɔm-kɔm.

³ Zεεb é kwyel ɔɔ, bot ε waadjε melyo me di egoka ne bot ε zewyee ɔ.

⁴ Djhoonɔɔka geka ne bot ε nabula pe bhis tɔ mbi tsik be nadi ne ye sok ε: Be naabela mekas ε Zεεb, be naabowal ekεε nadus tɔ gwoo ε, be naabela Sisim na Dεε,

⁵ be naakwyel mbεε mεpka ε Zεεb, be naagu ghwyil mēbwala me bhwak aazyε ε,

⁶ bela náá, be naabaabula sik tɔ tsik'ɔɔ na mwa. Be tok ne ghwyil ebaaswoolaa tsik'ɔɔ swola sis. Etεε náá, be epebaabem mən ε Zεεb mbema sis é mēlaaba. Be epedjes bedhiiti bot náá, be lee nyε.

⁷ Djhoopokonɔɔka kana bɔs: Eghen bebhi di enee ε, bɔs ne min medii me tak, ye é di esa náá, mbεε eka kwyil, enyo ne bot ε di ebε epyeeb ɔ. Deenek, Zεεb eesée metel kɔ bɔs tak.

⁸ Tin, bɔs tak ewyisal mekpak me megɔk ne engwyinini ɔɔ, ye ààval dhiiti sonok. Deenek, Zεεb aanàbɔya ne ekal ε ye, ye aadi é dikaa.

⁹ Bɔn nyεεg, ye é be náá bis epelii deenek ɔɔ, bis é ne ebwaaalel náá, bi é tɔ tεtε ze di edje tsik ε.

¹⁰ Zεεb é mot di piki ɔ. Nyε aanàdjisa mbεε mesa me bi di esa ε, ààkobε-beak kwyel bi di ne ye ne ne ε. Bi nalyaal kwyel tak é tɔ mbεε mesa me bi nadi esesa ne yii bi di esa nenak ne bedhiiti ekeletyε ε.

¹¹ Tin, bis kwyel é náá, mot ne mot pak'en wa zii kekum dwoo mesik. Etεε náá, ebwaaalel ε len neesael enyoεpe.

¹² Sa bi ààdi besikel ε bot. Tin, nɔɔka geka bot ε di edum kon ne Zεεb ne zii djas ɔ. Bot di náá be waaboobela ekεk e Zεεb ɔ.

Ekek e Zεεb ààswoola

¹³ Eghen Zεεb nakεk Abalaam ε, nyε naatuwal myon ne meson ne din ε le met. Etεε náá, ye tok ne mot di ne mēbwala dhaa nyεy étεp nyε neetuwal ε din ε le.

¹⁴ Nyε naake náá: «Ne tseetse, me aasée wɔ metel, me aasa náá, wɔ di ne bεtε ne bedha.»

¹⁵ Abalaam naabɔya tɔ bhwood, nyε naabalabela sa Zεεb nakεk nyε ε.

¹⁶ Eghen bot di etuwal myon ne meson ε, be sa ye ε ne din ε mot di eval dhaa bɔɔ ɔ. Deenek etuwal ε myon ne meson menεk lyaal ε etseetse mot di etuwal ye ɔ, ne ebaasa náá, meso si.

¹⁷ Ghuna Zεεb nakwyel é, elyaal popoopwon ne bot ε di ebwood ekεk ɔ náá, mεpka me ààswoola, étεp tak ε di náá, nyε naatuwal myon ne meson kɔ ekεk binek.

¹⁸ Ekεk ne etuwal myon ne meson é esonok ebá ee bot di ààswoola ε. Tɔ ekεk be, ne tɔ etuwal ε myon ne meson me, Zεεb tok ne ghwyil ekɔɔ. Deenek, bisɔ bot ε zebet esonok djas étεp edi ε sama ne Zεεb ɔ, ye epedje bis megħaaz náá, bis di ne boo ebwaaalel étεp ebela sa nyε nakεk bis ε.

¹⁹ Ebwaaalel ε tak é ne nes é dáa mbwak mesuwa étεp tsik'es. Ye é sa mēlyel ne tseetse, yii di edhaa ken pe tɔ boo kaad di ekaa medhen me ndjaa mendjaala di tɔ gwoo ε, kekum di na dεε di tɔ tak ε.

²⁰ Ye é tin ε, Yezu nadi mot mēken é eni tɔ tak esok ne nes kɔ esu ε les. Etεε náá, nyε moo é boo għa-Zεεb kɔm-kɔm tyee wat ne Melkisedεk.

7

Melkisedek e mekoozi ne baadi ghaa-Zeeb

¹ Melkisedek yenək nabe é mekoozi me kyee dik Salem, nye nabaadi é ghaa-Zeeb Zeeb na vyegvyeg. Eghen, Abalaam nabula keduu deeb ee nye nakwak bemekoozi e, Melkisedek naató keboma ne ne. Bhii tak, nye nasae Abalaam metel.

² Abalaam naadje nye edyaal kam esa ee nye nabela e. Guka náá, din e Melkisedek kwyel elee é: «Mekoozi me epiki». Baabela náá, Melkisedek é mekoozi me kyee dik Salem, ye kwyel elee é: «Mekoozi me egwyem».

³ Nye tok ne dhaad mebyel. Bot àagu ebyel e le ne esyee e le. Nye é tyee mon e Zeeb, nye é ghaa-Zeeb kom-kom sii ne kom.

⁴ Beeka, Melkisedek nadi é boo kuma mot, bhaab'enaka Abalaam naadje edyaal kam esa ee nye nabela é deeb e.

⁵ Etsi e Moiiiz lee ko esu e beghaa-Zeeb bot e mebyel e Levi é náá: ye egoka be noo edyaal kam esa e bot e membyak me bon e Yisael djas. Ye kwyel elee é náá, be noo edyaal kam tak ne bon benyeg boo met, bon benyeg boo tak e pe é bedha e Abalaam.

⁶ Melkisedek nabe é àabe dha e Levi. Tin, nye naanoo edyaal kam ko esa Abalaam nabula ne ye é deeb e. Bhii tak, nye naasae Abalaam mot nabela ekek e Zeeb o metel.

⁷ Tin, mot di esee mot metel o, nye eedhaa mot be di esee nye metel o, mot tok ne ghwyil esuu meso ko esu e tak.

⁸ Bedha e Levi, bot e di enoo edyaal kam ko esa e bot o, be é bot di náá, be waagwyé djemen. Tin, Melkisedek mot nanao edyaal kam ko esa e Abalaam é ne tsik daa ekwyla di elee e.

⁹ E di'enek, bot e ne ghwyil eke náá, é sok Abalaam nadi edyaal kam be é, ye kwyel elyaal é náá, bedha e Levi, bot e di enoo edyaal kam o, be naabaadje yobo edyaal kam.

¹⁰ E di'enek, é ghen Melkisedek nató keboma ne Abalaam e, ye nabe é Levi dinaa àabyel.

¹¹ Etsi e bot e mbyak Yisael lee é náá, ye é bedha Levi é di egoka ne edi é beghaa-Zeeb. Bon e Levi nadi beghaa-Zeeb é tyee mbi e Alon. Tin, mbi yobo edi e beghaa-Zeeb nabe é àadjala daa ye di egoka e. Ye é pe di enyope o, «Aah» etep yé ye aabaadi ne dhiiti ghaa-Zeeb mbi ye Melkisedek?

¹² Etee náá, é ghen be di eswola mezel me edi e beghaa-Zeeb e, ye baagoka é náá, be eswola etsi.

¹³ Etep bak liiaa é ko esu Ghen'enaka. Nye nabe é mot mbyak sis, to yobo mbyak, ye nabe é àabe ne ghaa-Zeeb.

¹⁴ Menabelka djas ne guka náá, Ghen'enaka nabyel é mot mbyak eYuda. Bela náá, é ghen Moiiiz nadi elii dum ne beghaa-Zeeb e, nye nabe é àatuwal mbyak tak.

Dhiiti ghaa-Zeeb di enghel ne Melkisedek e

¹⁵ Beeka sa wat di elyaal náá etep binek é etsaetse e, dhiiti ghaa-Zeeb eebaatuula, nye é tyee wat ne Melkisedek.

¹⁶ Nye nabe é àadi ghaa-Zeeb dum ne metin me bot e bos. Tin, nye nadi ghaa-Zeeb é ne ghwyil tsik di àabe ne esik e.

¹⁷ Deenek, ekwyla epelee náá:
«Wo aadi é ghaa-Zeeb kom-kom
tyee wat ne Melkisedek.»

¹⁸ Deenek, etsi na mwa nadisaa é etee náá, ye nabe é àadi ne mebwala, àaval dhiiti sonok.

¹⁹ Ye é tsaetse náá, etsi e Moiiiz àapasa náá, bot di bot e zedjala daa ye di egoka e. Tin, mbee ebwaalel naazedjeaa mena, ko esu e tak é mena di ekunaaka ne Zeeb.

²⁰ Etep binek nasael é ko myon ne meson me Zeeb natuwal e. Bedhiiti bot nadi beghaa-Zeeb e, Zeeb àatuwal myon ne meson me ko esu e loo.

21 Yε kabε Yezu ɔɔ, nyε nadi ghaa-Zεeb ε, ε gheη Zεeb natuwal myonη ne mesonη me nάά: «Gheη eetuwal myonη ne mesonη, nyε aanākabaaswoola ye:

“Wɔy ε ghaa-Zεeb kɔm-kɔm sii ne kɔm.”»

22 Dum ne tεp tak ε di nάά, Yezu ε, mot di esa nάά mena dika tɔ tεtε ebheη dhaa yii na mwa ε.

23 Deenek, bεtε ne beghaa-Zεeb nadi edjilen ekɔkɔ ne ekɔkɔ ε etεε nάά, εsyee nadi esa nάά, be nάsa mesa mɔɔ kekum mesik.

24 Tin, Yezu ε ne tsik kɔm-kɔm sii ne kɔm, deenek, nyε ε ghaa-Zεeb kɔm-kɔm.

25 Dum ne tεp tak ε, nyε di ne ghwyil tsik bot ε di ekunaa ne Zεeb ε ze'ε ɔ. Dάa ye di nάά, nyε ε ne tsik ε, nyε ne djaala Zεeb kɔ εsu ε lɔɔ.

26 E di'enek, Yezu ε boo ghaa-Zεeb ee nadi egoka ne nena ɔ. Nyε ε dεε, ààbe ne ndje, ààbe ne syem. Ye naawaa mbεk pak nyεy ne bot ε mesyem, nyε naabenaa εvyεεgepe pe tɔ gwoo.

27 Nyε tok dάa bedhiiti beghaa-Zεeb, nyε tok ne gwyεs εka buwa melu djas, εtεp mesyem me met neghu mesyem me bedhiiti bot. Nyε naazesa etεp binek djas sok wat ε gheη nyε naka nyel'ε met buwa ε.

28 Etsi ε Moiiz dje di εdi boo ghaa-Zεeb ε, ne bot ε di be dinaa ne mendje ɔ. Tin, myonη ne mesonη me Zεeb natuwal bhis etsi ε lεε ε nάά, Mɔn di boo ghaa-Zεeb na kɔm-kɔm sii ne kɔm tɔ e dεε.

8

Yezu ε di boo Ghaa-Zεeb'enaka

1 Gwakeka sa di ne boo metanη ee bis di ekwyel εlεε bin ε: Ye ε enyɔεpe dάa ye di nάά, menaka ε ne boo ghaa-Zεeb, nyε mot di ndiindel pe tɔ gwoo pe mbɔ eghεη boo mekoozi ε Zεeb mot di ne mebwal djas ɔ.

2 Nyε εpesa mesa me tɔ di na Dεε. Ye kwyel εlεε ε tεtε pet di nάά, Gheη Zεeb nyεy εmet nasum ε, ààbe yii bot ε bɔs nasum ε.

3 Eboo beghaa-Zεeb djas nanεεgaa tin ε, εtεp egoola esa e εgwyena pe daa Zεeb, ne εka ebuwa. Tin, ye goka ε nάά, boo Ghaa-Zεeb'ena Yezu baadi ne ye sa nyε aagwyena ne Zεeb ε.

4 Tin, nyεy ε pe di ε di kɔ εko ε bɔs ɔɔ, pe nyε tok ne ghwyil εdi Ghaa-Zεeb, etεε nάά, kɔ εko ε bɔs, ye ε ne bot ε di eka ebuwa dάa etsi ε Moiiz di εlεε ε.

5 Ghuna, mesa me beghaa-Zεeb si esa tɔ ndjaa mendjaala ε, ye ε mbanja-mbanja esa di enɔηel ne esa ee di esael pe tɔ gwoo ε. E sok Moiiz nawaasum pet na Dεε ε, Zεeb, naalεε nyε nάά: «Gwyάka, wɔ aasum ye ε, dάa wɔ nalyaalaa pe kɔ etsok ε.»

6 Tin, nenak yak, mesa me Yezu di esa ε, ye ε mesa me di edhaa mesa djas ε. Etεε nάά, nyεy ε mot nasεεaa εtεp εduula pak bot ne Zεeb tɔ boo ebheη ε. Boo ebheη ε tak dum ε ne tεtε ekek di edhan ε.

7 Tin, ye ε pe di ε di nάά, ebheη na mwa nadi ε ààbe ne ndje tɔ tak ɔɔ, pe be nabe ε àadis ye da swola ye ne dhiiti ebheη ε na bes.

8 Zεeb nadul bot ε mbyak'ε melɔ ε nάά:

«Mam Gheη ke ε nάά: tɔ melu di ezyε yenek, me waasa ebheη ε na bes,

ne bot ε mbyak Yisalaεl dɔɔ ne bot ε kyee dik eYuda ε.

9 Yε aanākwaadi tyee wat ne yii me nasa ne bebhaab bɔɔ ε, ε sok me namet be ε mbɔ wyisal be pe dik Ezipte ε.

Be nabe ε ààlooba ne ebheη ε tak,

Gheη eezεke, e di tak ε me nakin be.

10 Gheη ke ε nάά:

Beeka ebheη ε me aasa ne bot ε mbyak Yisalaεl ε,

bhis melu menek,
 me aakwyal metin mam to esiiza boo,
 me aason metin mam to ebhum elyem boo,
 me aadi é Zeeb'oo, tin, boo kadi é bot e mbyak'am!

¹¹ Tin, mot aanakabaadi ne gwyes edje mot di é bhaaz'e neghu mon e nyee g melyo náá,
 “gua Gheh!”

Etee náá, bot djas e waagu me,
 kana mon dhyeeb kekum boo-mot.

¹² E di'enek, me waapel edjak e boo, me aanakabaataala mesyem moo.»

¹³ E sok nye nadi elii dum ne ebheh na bes e, ye kwyel elee é náá, ebheh e meken moo é yii
 na mwa. Bela náá, sa di náá, ye moo é na mwa e, ye eezelood e, kunaa é ne ediib.

9

Eduwal e Zeeb yii ko bos

¹ Ebheh e meken nabe é ne metin etep eduwal e Zeeb, zenoo pet ko bos etep mendjaala.

² E di'enek, pet wat nadi ne metsek membá e naasumel. Etsek e meken nadi edjóaa é
 «Di na Dee». To tak ye nabe é ne boo lama na mengel eten ne eba, zenoo emesa ne emapa
 be di eka Zeeb ye buwa e.

³ Bhis kaad na pip-pip yii ebhis di ebek pet tak e, ye nadi é ne dhiiti di be di edjóo «Di na
 Dee Dhaa Nyel e».

⁴ Ye nadi é ne dhiiti mesa buwa nasaal ne looad e, etep edik é bemenanas, ne tot ebheh e
 looad. To tot ebheh e tak, ye nabe é ne lonjo nasaal ne looad e, ye nadi é ne mapa nadi edus
 pe eko di edjóaa man e, zenoo suub e Alon, suub tak nadi é ye moo ne boo eka egó e tak.
 Ye nabaabe é ne epek mekok nakwyalaa metin me ebheh ko tak e.

⁵ Ko tot ebheh e tak, ye nabe é ne benaghise efofop e duma nadi elyaal náá, Zeeb e
 tinaak e. Mebhap moo nadi elesa. Pyoo mebhap me tak nadi ebutal tot ebheh. Nenak,
 yak ye tok ewala di náá, mena sos etep binek djas.

⁶ Eghen ye nadi náá, esa binek djas nabe é ye eezekoobelaa é, beghaa-Zeeb nadi é nini
 melu djas to etsek e meken etep ekesa mesa moo.

⁷ Tin, to etsek eba e pet, ye é boo ghaa-Zeeb nyey emet é di ne ghwyil eni penek, nye
 zoni penek é, sok wat to mbu. Nye goka ne eni penek é ne ghiya tit ee nye di eka Zeeb
 buwa etep mesyem be met ne yii bot.

⁸ E di'enek, Sisim na Dee epelyaal náá, daa etsek meken dinaa tin e, ye lyaal é náá, di
 na dee dhaa nyel dinaa ndiila.

⁹ Etep binek nɔɔɔl é ne etep mena kadi ebee mos'aak. Ye kwyel elyaal é náá, esa mot di
 egwyena ne Zeeb e, zenoo ebuwa betit mot di eka Zeeb ye e, ye tok ne ghwyil esa náá,
 lyem mot di esa mbi mendjaala menek o di mot zedjala o.

¹⁰ Metin menek dum é ne esa e dek, ne menyok, zenoo daa mot di egoka ne esa etep edis
 eduud e. Ye é mezel me bot nazetawa ne esa kekum é ewala Zeeb nakoobal esonok djas e.

¹¹ Tin, Klisto nazyé é daa boo ghaa-Zeeb e embée esa ee di ko eko e bos e. Nye naani to
 pet di enyo dhaa tyé e, pet di náá, ye eezedjala ne di tak e, pet di náá, ye tok bot e bos
 nasum e. Bela náá, pet tak tok ko bhwak nakusaa-kusak e.

¹² Eghen Klisto nani nia wat na kom-kom to Di na Dee Dhaa Nyel e, nye nabe é aaka
 buwa ghiya ngom taa neghu yii mon ngombe. Tin, nye naka é ghiya ye met, da pek mena
 sok wat ekeeké to mesyem.

¹³ Ghiya engom engombe ne engom etaa neghu mesii me engombe zedikaa, ee be nadi
 emwam ko bot e di ne edhuud o, ye é etep ye needis be edhuud e etep ebulal egwakel e boo
 ne Zeeb.

¹⁴ Ye é be náá, ye é tseetse o, ghiya e Klisto eedhaa yenek boo dhaa. Ne ghwyil Sisim
 na Dee, Klisto eeka nyel emet ne Zeeb daa tete buwa di aabe ne djam e. Ghiya ye

waagwyii elyem ee zeepulel ne mbee mesa me di dul mena to esyee e. Etep mena neesaka mesa me Zeeb mot di ne tsik o.

¹⁵ Dum ne tep tak e di naá, Klisto é di mot di eduula pak Zeeb ne bot to ebhen na bes o. Etee naá, bot e Zeeb nazedjóo o, neebela esa e lyak na kom-kom ee nye nakék be e. Tin, be aabela ye e dum ne esyee mot ngot nagwye o. Ko esu e tak e bot e bos moo mos peka to mesyem me be nasa si ebhen e na mwa e.

¹⁶ Edi di naá, mekana me melik naalikaa o, ye goka é naá, ye lyaalaa naá, mot nakwyal mekana me melik me tak o, naazegwye.

¹⁷ E di'enek, mekana me melik aaval dhiiti sonok ye é be naá mot kwyal ye o, di naá ne tsik. Tin, ye val é, ye é be naá, mot nakwyal ye o, nye eezekpaa ne mesyee gwye o.

¹⁸ Dum ne tep tak e di naá, ebhen meken nabe é aaval esok ne ghiya ne see.

¹⁹ Moiiiz napokokan sok é elaa metin é mis me bot djas, daa ye nazodjeaa nye e. Bhii tak, wo gwak nye zenoo ghiya e ngom etaa ne yii bon engombe, doo ne medii, myek ye ko mekana me etsi doo ne é menyel me bot djas. Nye naanoo lee le di edjóaaa Izop e ne mon pes kaad tinjal é tak, etep eduu to ghiya da myek ye.

²⁰ Nye naake naá: «Yak e wak é ghiya di elyaal ebhen e Zeeb dje bin naá, bi duwal e.»

²¹ Moiiiz naabaamyek ghiya ko pet, ne ko esa djas di ebeaa etep esa mesa me Zeeb e.

²² Etsi lee é naá, be dis edhuud e sonok djas ne ghiya. Deenek, ye tok ne mot di ne ghwyil ebela epelak mesyem ye be naá, ghiya aapasee o.

Buwa e Klisto di edis mesyem o

²³ Ye é be naá, embaña-mbaña esa ee di pe to gwoo e goka é ne edisaa edhuud e deenek o. E di'enek, esa ee di pe to gwoo o, ye é ne gwyes buwa di ne boo metan e.

²⁴ Etee naá, Klisto nabe é aani to di na Dee di naá, bot e bos e nasa ne membo moo e. E di di naá, ye é mbaña-mbaña tete Di na Dee o. Tin, nye naani to gwoo, nye é sok bhwoob e Zeeb etep'ena.

²⁵ Membu djas, boo ghaa-Zeeb bot e mbyak eYuda dyeebani to Di na Dee dhaa nyel e sok wat ne ghiya tit. Tin, Klisto nabe é aani esok ne esok etep keka nyel'e buwa.

²⁶ Ye é pe be naá, ye nasael é deenek o, pe Klisto nazuk é esok ne esok kana bhwak nakusel e. Nenak daa ye di naá, bhwak moo é pe mesik e, Klisto nazotuula é sok wat etep epel é mesyem. Dum ne tep tak e nye naka nyel emet buwa.

²⁷ Bot djas ko eko e bos goka é ne egwye sok wat, bhii tak Zeeb epée be.

²⁸ Ye é tyee wat daa Klisto naka nyel'e buwa etep epel mbula mesyem me bot e bos e. Tin, nye waabaatuula e tuula sis, é sok yenek ye aanakabaadi etep epel e mesyem. Deenek, ye aakadi é etep edje tsik ne bot e di egwaal etuula e le o.

10

¹ Etsi e Moiiiz nazobe é mbaña-mbaña di elyaal mena embée esa aasael djemen e. Tin, ye aalyaal etséetse etep e tak daa ye di e. Etep tak e di naá, ye tok ne ghwyil e dis edhuud e bot e di esan ekunaa ne Zeeb é ekeka mbi buwa wat membu ne membu o.

² Ye é pe di é di naá, kwaambi yenek edjaala Zeeb epedis bot edhuud ne tséetse o, pe be aanakabaadi ne mesyem. Tin, bot e waakat ebaakeka buwa.

³ Tin, ebuwa binek e di esa naá, mot gheetetaala mesyem me nye nadi esa membu ne membu e.

⁴ Etee naá, ghiya ngom bhata ne yii ngom ngombe tok ne ghwyil edis mesyem me bot.

⁵ Dum ne tep tak, é sok Klisto nadi ezye ko eko e bos e, nye naake ne Zeeb naá:

«wo nabe é aabe ne gwyes buwa, aabe ne gwyes esa e egwyena, tin, wo naasa naá, me di ne nyel.

⁶ Wo nabe é aamyala ne buwa nadikaa wo ko Mesa buwa e, neghu ebuwa nakaa wo etep epel mesyem me bot e.

⁷ E di'enek, me naazeke naá, «Zeeb'am, me ezye pe daa lo mam me emet,

éteṗ esa ekwosak ε ɔ,
 dáa ye nakwyalaa dum ne nam tɔ mekana ε.*»

⁸ Tin, nye nakan eke sok ε náá:

«Wɔ ààpakwyl buwa, neghu esa e egwyena,
 wɔ ààpakwyl betit zedikaa kɔ mesa buwa ε,
 neghu buwa dikaa éteṗ epel ε mesyem me bot ε,
 wɔ nabe é ààmyaala ne sa wat.»

Dhi buwa binek di ekaa dáa etsi di elee ε.

⁹ Bhii tak, nye eezεke náá:

«Bee me, mam me emet eezye zesa ekwosak ε ɔ.»

Deenek, Klisto eedis buwa na mwan, nye eedjila ne buwa ye.

¹⁰ Yezu Klisto naasa ekwosak ε Zεeb, deenek, nye naaka nyel'ε met buwa sok wat kɔm-kɔm sii ne kɔm. Tin, nye naasa náá, mena dika bot ε edεε.

Epelak ne ɛdi seŋ ààbe ne edhuud dum ne Klisto

¹¹ Ghaa-Zεeb djas dyeebadi é titel melu djas éteṗ esa mesa me, éteṗ eka buwa tak wat melu djas. Bela náá, buwa tak tok ne ghwyil ɛdis mot mesyem.

¹² Tin, Klisto nye emet nazokabuwa é sok wat éteṗ ɛdis ε bot mesyem, bhii tak, nye moo é ndiindel pε mbɔ eghεŋ ε Zεeb.

¹³ Nenak, ye é tin ε nye di ebwood náá, Zεeb sa náá, bot ε mebhuka me di dáa poba be di ekel meko ε.

¹⁴ Deenek, ne buwa tak wat, nye naadis bot edhuud disa wat ekeekee éteṗ bot needi dεε.

¹⁵ Tin, dɔɔ ne Sisim na Dεε epebaaleε mena náá, ye etεṗ e tseεtse. Etεε náá, nye pooke ε náá:

¹⁶ «Gheŋ ke é náá:

Bee εbheŋ ε me aasa ne nɔɔ ε,

bhis melu menek,

Me aakwyal metiŋ mam é tɔ ebhum elyem bɔɔ,

Me aason ye tɔ esiiza bɔɔ.

¹⁷ Bhii tak, nye eebaazeke náá: Me aanábaataala ɛdjak ε ɔɔ, neghu mesyem mɔɔ.»

¹⁸ Ghuna, é di mesyem di epelaa ε, bot tokape ne ghwyil εbaaka buwa éteṗ mesyem.

Djhookunaaka ne Zεeb

¹⁹ E di'enek, bɔn nyeεg bam, menaka é ne εbwaalel náá, mena waanika tɔ di na Dεε dhaa nyel kɔ esu ghiya ε Yezu naso tyee buwa ε.

²⁰ Nye naazedii mena ze na bes di ne tsik, nye nye emet na kan εdhaa é ze boo kaad di ebεk Ndjaa-ebuwa, ee kwyl ɛlyaal é nyel'ε met.

²¹ Tin, menaka é ne boo ghaa-Zεeb, mot di kukuma di edjεed ndjaa Zεeb ɔ.

²² Djhookunaaka ne Zεeb, ne lyem wat, ne ɛdum ε kon ε ne Zεeb zepyet ε, ghiya ε Yezu gwyii embee esiiza di tɔ bhum elyem bena ε, dɔɔ ne menyel mena gwyiia ne tεtε mɛdii.

²³ Djhoobaalka ɛlyelεpe εbwaalel ε mena di goolaka ε, etεε náá, Zεeb é sosoob tɔ ekek be.

²⁴ Djhookwyεεgelka pak'ena éteṗ ɛdje mena meghaaz tɔ kwyl ne esa enεm esa.

²⁵ Sa mena àakatka ɛtɔ pε zεεga ndjaa mendjaala, dáa beɛdhiiti bot moo ne mefulu me esa ye mos ε. Tin, mena goka é ne ɛdjεelka meghaaz pak'enaka, etεε náá, bi epebee biyɔ be met náá, ɛlu ε Gheŋ eezekunaa.

²⁶ Etεε náá, bhis bot aazegu etsεtse ε, mena baasyemka ne ekwosak ε lina ɔɔ, ye tokape ne buwa epelak é mesyem.

²⁷ Ye kalik mena é, ɛgwaal tɔ menyenyε epée e Zεeb ne boo du na goo-goo bot ε mebhuka me aadyak ε.

* 10:7 Mɛd40.7-9.

²⁸ Mot ε di ààlooba nε etsi ε Moiiiz ɔɔ, nyε góaa ààbε nε ghon, ye é bε náá, betsaases ebá nεghu bεlεl eemyaal sa nyε sa ε.

²⁹ E di'enek, ye aakadi tin dǎa nε mot di ebhina mɔn ε Zεεb ɔ, nε mot di ebee ghiya εbhεn ε nasa náá, εgwakel baabula pak bot nε Zεεb é mis toto ɔ, nε mot di elee Sisim di εsuk ε enεm nε embεε ɔ? Bi pookogek mbi fen yenɔk mot di egoka nε εbela ε?

³⁰ Tin, mena nε guka mot nalεε náá:

«Ye é mam ε di egoka nε εbulal εbiyo nε εbiyo, mam ε di edjε efute εbiyo mot nε mot», nyε naabaalεε náá:

«Ghεn é waapéeε bot ε mbyak'ε.»

³¹ Ye é àànyɔ náá, mot di nε ndjε é mis mε Zεεb mot di nε tsik ɔ.

³² Pokotaalakaka é ghεn sok, é sok Zεεb nabεε bin mis étεp bin neegu etsεεtε ε. Bi naasa mεghaaz tɔ eboo mezuk bi naboma nε ye ε.

³³ Bεdhiiti bot pak'en naaleeaa, tiigaa é mis mε bot, bela náá, bεdhiiti bot nabε é nε lyem εkwyee bot ε nadi ezuk nε etiigaa dǎa bɔɔ ε.

³⁴ Bi naazuk lɔɔg wat nε bot ε membok. Bi nadi é tɔ mεmyaala é sok bε nadεk mεvu men ε. Etεε náá, bi nε gu náá, bi é nε tεtε mεvu di kɔm-kɔm sii nε kɔm ε.

³⁵ Sa bi ààbulal lyem bhis dum nε εbwaalel bi di nε ye ε. Etεε náá, bi aabela boo efute.

³⁶ Ye goka é náá, bi wa zii étεp bi neesa εkwosak ε Zεεb, étεp bi neebela sa nyε nakεk bin ε.

³⁷ Tin, ekwyala lεε é náá:

«Tɔ mɔn εwala, tɔ ba mɔn pes εwala, mot di egoka nε εzyε ɔ, nyε waazyε, εzyε ε lε eezekunaa.

³⁸ E di'enek, mot di tɔ epiki é mis mam tɔ εdum εkon ε lε nε Zεεb ɔ, nyε waatsak, tin, nyε bula bhis ɔɔ, mε aanákwaamyaala nε nε.»

³⁹ Mena tokeka bot ε di ebula bhis tɔ εdum ε kon nε Zεεb, da wo ze ɔ. Menaka é, bot ε di tɔ εdum ε kon nε Zεεb, bot ε di tɔ ze tsik na kɔm-kɔm ɔ.

11

Edum ε kon nε Zεεb

¹ Edum ε kon nε Zεεb ε, εdi nε εbwaalel náá, sa wɔ di ebun ε wɔ waabela ye. Ye é εmyaal nε lyem wat náá, sa di ààbeeeaa nε mis ε ye é tak nε tεεtεε.

² Ye é dum nε edum ε kon nε Zεεb ε, Zεεb naamyaal bot ε na mwa.

³ Ye é dum nε edum ε kon nε Zεεb ε, bot di egu náá, bhwak nakusaa é nε mεkpa ε Zεεb. Ye kwyεl εlεε é náá, esa ee di beeeaa ε nasaεl nε esa ee nadi ààbeeeaa ε.

⁴ Ye é dum nε edum ε kon nε Zεεb ε, Abhεl nadjε Zεεb esa εgwyena dhaa yii mɔn ε nyεεg Kayin. Ye é dum nε edum ε kon ε lε nε Zεεb ε, Zεεb nabee nyε dǎa mot e piki, etεε náá, Zεεb nyεy nyε emet naamyaala nε esa εgwyena ε lε. Ye nakoozodi náá, Abhεl naazegwyε, etεp nyε nasa é dinaa egεk.

⁵ Ye é dum nε edum ε kon nε Zεεb ε, Enɔk nabyet tɔ pε tɔ gwoo étεp nyε needi ààgwyε. Tin, mot nabε é àákabaabela nyε, etεε náá, Zεεb naaben nyε pε tɔ gwoo. Ekwyala lεε é náá, εsok nε nyε nε tɔ tɔ gwoo, Zεεb na myaala nε nε, etεε náá, nyε naadi ε esa Zεεb edjɔɔ emis.

⁶ Bela náá, Zεεb tok nε ghwyil bela edjɔɔ emis nε mot di ààdum kon nε nε ɔɔ. Tin, mot di tiila Zεεb ɔ, nyε goka εmyaal náá, Zεεb ε é tak. Nyε nε djε efute nε bot di esaa nyε ɔ.

⁷ Ye é dum nε edum kon nε Zεεb ε, Noe nagwak sa Zεεb nalεε nyε dum nε sa nakoosael ε. Ye nabε é, bot dinaa ààbee sa tak. Nyε naadyeebawa lyem tɔ etεp Zεεb nalεε nyε. Nyεy batasa mεsuwa mε nyε natsik nyel emet nε bot ε mεbyel mε ε. E sok nyε nasa deenek ε, ye nabεε nyε naakwyεsal bot ndjε sɔs. E di'enek, dum nε edum ε kon ε lε nε Zεεb, Zεεb naabee nyε dǎa mot epiki.

⁸ Dum ne edum e konj ne Zeeb e, Abalaam nalooba ne ndjóoel e Zeeb é sok nye nadjóo nye e. Wó gwak nye zétó pè kyee dik Zeeb naakek náá, nye aadje nye e. Tin, nye naazétó, ààgu pè kyee nye di etó e.

⁹ Dum ne edum e konj e le ne Zeeb, nye naadi tyee ndjonj kó kyee dik Zeeb nakék nye e. Tin, nye nadidi é pè tó pèt, tyee wat ne Izak, zenóo Zakóob bot e nabela mbi ekék é tak wat ó.

¹⁰ Etee náá, Abalaam nadi ebhwood é boo ghaada di ne ghus-zumal na lyel-lyel e. Ghaada di náá, Zeeb nyey emet e di mot di ekoobal dáa ye aasael, ye é nyey e sum ye.

¹¹ Dum ne edum e konj ne Zeeb, Saala nye emet, ye nakoozodi náá, nye nabe é kwyiid, toa moma. Zeeb naadje nye ghwyil ebela e bedha. Tin, nye nabe é ne boo ebwaalel náá, Zeeb e sosoob ne ekék be.

¹² Etep tak e di náá, bhaab'enaka ngót Abalaam, nye nadi é nye moo toa-mot, nye eezekunaa ne esyee. Ye é nyey é nadi esuk e mebyel me bot ebupe. Bot e mebyel me tak bu é dáa ekwyikwyen tó gwoo, neghu dáa besye é ebonj e boo dii meson mot tok ne ghwyil e laa be.

¹³ Bot binok djas nagwyé é, bóó é dum e konj ne Zeeb, be nagwyé é ààbela ekék Zeeb nakék be e. Tin, be nazobee ye ne emyaala ye e ne etseta. Be naagu ye popoopwon náá, be nabe é bendjonj, ekpaa-gonj kó bós.

¹⁴ Bot e di elii deenek ó, be lyaal popoopwon e náá, be epesaa kyee dik di náá, ye di yóbo e.

¹⁵ Tin, be pe dié di etaala kyee dik be nadus pè ezaag ó, pe be ezebela ze esik e penek.

¹⁶ Ne tseetse, be kwyel e mbee kyee dik di eedhaa yak e, kyee dik di tó gwoo e. Dum ne tep tak e di náá, Zeeb tok ne syen emyaal náá, nye di Zeeb'óó. Tin, nye ezeekoobal be tete ghaada.

¹⁷ Dum ne edum e konj ne Zeeb, Abalaam naaka Izak buwa, é ghej Zeeb nawa nye tó mebhawal e. Nye nadi é nye moo babeega étep eka senjele mən'e ngót é buwa dhi nye é gu náá, nye naabela ekék.

¹⁸ Zeeb naalee ne ne náá:

«Ye é dum ne Izak e wó aabela bedha ye me nakék wó e.»

¹⁹ Deenek, Abalaam nabe é ne ebwaalel náá, Zeeb e ne ghwyil egomal Izak mən'e pak myonj. Dum ne tep tak e, Zeeb nabulal nye mən tak. Tin, ye lyaal é ekee Izak gomelaa é pak be myonj.

²⁰ Dum ne edum e konj ne Zeeb, Izak naasee Zakóob ne Ezau metel etep esa ye di ezye pè sok e.

²¹ Dum ne edum e konj ne Zeeb, Zakóob nasée mən e Zozef metel esok ne nye ne gwyé. Nye nadi epyet ne suub étep é eduwal e Zeeb.

²² Dum ne edum e konj ne Zeeb, Zozef, esok ne nye ne gwyé, nye naalee náá, bən e Yisael e waawyis tó dik Ezipte. Nye naabaalee ne náo náá, be wyis ne egwyes e nyel'e.

²³ Dum ne edum e konj ne Zeeb, seeg ne nyeege e Moiiiz naasyel nye edi bengon elél bhis ebyel e le. E sok be naabee náá, mən tóbo tak nabe é nem e, be nabe é ààgwak bwoo ebyen elooba ne metinj e Mekoozi.

²⁴ Dum ne edum konj ne Zeeb, esok, Moiiiz nadi nye moo boo-mot e, nye naabyen edi e mən e esyes e Falaonj.

²⁵ Moiiiz, naamyaal náá, nye tiigaa sama wat ne bən e Zeeb. Nye naabyen edi e tó memyaala me etep e mesyem, memyaala me esa ye di ààbóya e.

²⁶ Nye naadi bee e náá, edukaa dáa Klisto nadukaa e, yii dhaa mevú djas di kó kyee dik Ezipte ne boo metanj. Etee náá, mis me nadi edjoak e, efute be ee di ezye e.

²⁷ Dum ne edum e konj ne Zeeb, Moiiiz naadus kó dik Ezipte ààkaab ebuk e Falaonj. Nye nabe é ghinj tó edum e konj e le ne Zeeb ekee náá, nye nadi ebee Zeeb mot di ààbeaa e.

²⁸ Dum ne edum kon ne Zeeb, Moiiiz naakus ebyon e pak. Tin, nye naazedje elee náá, be loob ghiya é mēbe me mendjaa. Etee náá, é sok fofop esyee aadhan e, nye needi ààgó bòn e megwyak me bot e mbyak Yisalael.

²⁹ Dum ne edum kon ne Zeeb e, bòn e Yisalael nasee boo dii meson toobelaa ne meko mao ekee ye nabe é tete gba bot di ezye ne edhan e. Tin, é sok bot e Ezipte nawaabanjaa be e, boo djas naasi «bheee» to boo dii meson.

³⁰ Dum ne edum e kon ne Zeeb e, eboo epap e ghaada Yeliko naabik bhis bòn e Yisalael naakii ghaada to melu me eten ne eba e.

³¹ Dum ne edum e kon ne Zeeb, Laab, moma mezo nabe é ààgwye sama ne bot nadi ààlooba ne Zeeb o. Etee náá, nye naasyel enyope bòn e Yisalael, bot nazyee zebbe ghaada to so o.

³² Bi kwyel náá, me baake dāa? Me tok ne bete ne ewala etep ekaada bin etep ko esu Zedeon, Bhalak, Samsan, Zefte, ne Dhavid, zenao Samyel dao ne bedhiiti bengoolle e mekpa e Zeeb.

³³ Dum ne edum e kon ne Zeeb e, be naakwak be meyon, be naake to epiki, be nabela sa Zeeb nakək be e, be naadiyal eboo beghee enuub,

³⁴ be naadimal eboo mu, be naadus é eban mesyee me be nadi ekwyel egó be ne epel e, be naabaabela ghwyil bhis mēbe, be naalyaal ghwyil o, é sok be nadi elumla deeb e, wo gwaa be so esodja é bedhiidi medhik mesis.

³⁵ Boa naabee dāa bot boo nazegwye o nagom e.

Bedhiiti botom naabiala elyelpē, be naabyen mepēka etep egom, etep ebela tete tsik.

³⁶ Tin, bedhiiti naadukaa, biyaa ne eghwyes, bak bedhiiti naakolaa ne ekel e ghwooz, waaa é membok.

³⁷ Bedhiiti bot naagóaa ne mekok, syakaa ebhil eba, góaa ne epel, bedhiiti bot nabe é etó ne etwol edi, Ekaad boo nabe é eket etaa ne yii bhata, be nabe é bedjel e bot, be nadi etiigaa ne ezukaa.

³⁸ Bhwak nabe é àadi ne gwyes mbi binok bot. Be nadi eke ghooghon ebaabat pe kyee medhik besye di àabe ne medhii e, ne pe ko metsok. Be nadi edjedjaasi e to eghe e mekok dao ne to bhik di to bos e.

³⁹ Zeeb naamyaa bot binok djas ko esu e edum e kon e loo ne Zeeb. Bela náá, be nabe é àabela sa Zeeb nakək e.

⁴⁰ Tin, ne tseetse, ye nabe é, Zeeb naazekobal mena sa di enyope ne nena e. Etep tak e di náá, nye nabe aakwyel náá, bekum di di eedjala o menabelka di àadi o.

12

Fen e Zeeb dum ne bòn e be

¹ Ye kabē menabelka o, menaka é kuku bete ne betyaases. Djhoodiska esa djas di esa náá, mena nakeka enyope e, dan-dan e mesyem me mena di esesa ngwyis e. Tin, djhoopatka kaab ee be náá, mena kaabka é kekum pe esik.

² Mis mena goka é ne edjoak e Yezu, nyey é di esa náá, mena dika ne edum e kon ne Zeeb. Nye é baadi esa náá, edum e kon e lena ne Zeeb kum di di edjala o. Nye naamyaa egwye ko melaaba, ààgwak syen, etee náá, nye nadi ebee memyaala me di ebwood nye bhii tak e. Nenek, nye é ndiindel pe mbo eghen boo mekoozi Zeeb.

³ Taalaka ne ne, ne dāa nye nazemaad swaka bot e mesyem e. Deenek, bi aanābet náá, bi kwyeselaa, bi aanābula pe bhis to edum e kon ne Zeeb.

⁴ Etee náá, tuub bi di eduu ne syem e, bi dinaa àapaaduu ye kemyaal náá, bi gwye.

⁵ Bi eezedjisa meghaaz me Zeeb di edje bin dāa bòn be e?

«Mōn'am sa wo àabyasal fen Zeeb di ewa wo é tak e,

é sok nye di ewa wo é fen e, sa wo àābula bhis.

⁶ Etee náá, Ghen dyeebawa é fen é mot nye di ekwyel o,

nye dyeebabi é, mot nye di ebee nye dāa mōn'e o.»

⁷ Maadka mezuuk me Zeeb di ezuk bin é sok nye di ewa bin é fenj ε, nye bee bin tin ε dáa bɔn ε be. Ye é ne mɔn di náá, seeg ààwa nye é fenj e?

⁸ Ye é be náá, bi ààpawaa é fenj dáa nye di esa ne bɔn be ɔ, é di'enek, ye lyaal é náá, bi tok betete bɔn be. Tin, bi tok esenje bɔn be.

⁹ Djhoopokonɔka geka bebyael bena kɔ eko ε bɔs. Eghen be nadi ewa fenj ε, mena nadi egwak be. «Aah» djoata ne Seeg'enaka mot di pe to gwoo ɔ, mena goka é ne gwak nye dhaa tye étep mena needika ne tsik.

¹⁰ Deenek, be seeg bena nadyeebawewa mena é fenj ε, é ba mɔɔ pes ewala dáa elyem bɔɔ di ekwyel ε. Tin, Zeeb wa mena é fenj ε, étep mevɔ mena met, etee náá, mena neebela di to edee be.

¹¹ Eghen mena di eduwaa é fenj ε, ye é ne nena ekee ewala ε mot ne ghon to lyem ε, ààbe yii memyaala. Bhii tak, bot ε nawaa é kwaambi yenek mbi fenj ɔ, be aakadi é be moo bot ε epiki, ne bot ε egwyem.

Edjeaa meghaaz ne edulaa ε melɔ

¹² Seebka membo men zetyak ε, lyelka mebon men di epwak ε.

¹³ Beta náá, meko men du meze me di piki ε. Etee náá, meko me mot di ne djam ɔ ezekapiiza, tin, ye nyɔ é nye tsak.

¹⁴ Saka meghaaz me edi ε to egwyem ne bot djas, saka meghaaz me edi é to tsik edee ε. Etee náá, ye di ààbe deenek ɔ, ye tok ne mot ngɔt aabee Ghen.

¹⁵ Bi é koobaka, sa mot ààsaa náá, nye su enem ne embée e Zeeb. Sa mot ngɔt pak'en ààdi dáa le na gwyee-gwyee, etee náá, nye é zekapul bete ne bot pak'en ne megwyee me tak.

¹⁶ Sa mot ngɔt to len ààsa mezɔ, sa mot ààbyasal esa e Dee, dáa Ezau mot nagwyena etooba be étep edee ɔ.

¹⁷ Biyɔ bemet ne gu náá, bhii tak, nye nadi é ne gwyee náá, seeg se nye metel. Tin, wɔ gwaa seeg byen esee nye metel. E di'enek, nye nabe é ààbela ghwyil eswoola lyem seeg, ye nakoozodi megwyee me.

¹⁸ Eghen bi nakunaa ne Zeeb ε, bi nabe é ààzye kɔ etsok ε di náá, bot ε ne ghwyil emet ε: ye nabe é ààbe ne boo du, ààbe ne ghooghom, ààbe ne pum, ààbe-beak ne boo ghuu,

¹⁹ bi nabe é ààgwak lii tɔn, ààgwak-gwakak gwood tuud. Eghen bɔn Yisalael nawgwak ye ε, be naabyen ebaagwak gwood tak.

²⁰ Deenek, be nabe é ààbe ne ghwyil emaad lwomel'enek: «Mot aazomet etsok elak ɔ, ye nakoozodi tit, nye aagóaa é ne mekok.»

²¹ Kɔ esu ε esa ee be nadi ebee ε, wɔ gwak Moiiz zeke náá: «Me epepwak, me epedyeebagwak bwool!»

²² Tin, bi naakunaa ne etsok ε Siɔn, bi naakunaa ne ghaada Zeeb mot di ne tsik ɔ. Ye é Ghaada Yeluzalem di pe to gwoo ɔ, ye é pe efofop bedhet ne bedhet di to ebyon ε.

²³ Bi nabe é, bi naazekunaa ne dhiiti zeege bot ε nadi to ebyon ɔ. Zeege tak nabe é yii bɔn megwyak ε Zeeb, bot ε di náá, min mɔɔ moo é ekwyala pe to gwoo ɔ. Bi eezekunaa ne Zeeb, mot di ne ghwyil epée bot ε bhwak djas ɔ. Bi eezekunaa ne esisim di náá, ye eezedjala é.

²⁴ Bi nabe é, bi eezekunaa ne Yezu, mot di ebulal kwyel ebhen ε na bes ɔ. Nyey mot ghiya ye nasee ɔ, ghiya tak epetuud elyeepe dhaa-dhanak ghiya ε Abhel.

²⁵ Dika ndjem, sa bi ààbyen egwak mot di elii ne nen ɔ. Bot ε nabyen egwak ε mot nadi edul be melɔ kɔ bɔs ɔ, be naaboma ne yɔbɔ fenj. Ye kwyel elee é náá, dɔɔ ne menabelka pe, mena aanádus é fenj, mena aadi ààlooba ne mot di elii ne nena pe to gwoo ɔ.

²⁶ Eghen sok, gwood'ε naasa náá, bɔs dheegel, nenak, nye eekék mena náá: «Me waabaadheeg bɔs dheega sis, dɔɔ ne gwoo.»

²⁷ Mɛkpa mɛ di ekeaa wak náá: «Dheega sis» ɛ, kwyɛl ɛlɛ náá, esa ee nakusaa ɛ waadheegel dhaa tyɛ, bhii tak yɛ ɛ diib éteɸ edjɛ di nɛ esonok di náá, ye tok nɛ ghwyil ɛdheegel ɛ.

²⁸ Djhoobulalka bhoo nɛ Zɛɛb, etɛɛ náá, mena aabelaka ɛyon ɛ di àádheegel ɛ. Djhoolyaalka bhoo tak tɔ esa mɛ mesa mɛ Zɛɛb tyee wat di náá, lyem'ɛ waamyaala nɛ yɛ ɛ. Djhoosaka yɛ tɔ ekaab nɛ elooba nɛ nɛ.

²⁹ Etɛɛ náá, Zɛɛb'enaka é du di edik esonok djas ɛ.

13

Mena aasaka dáa éteɸ Zɛɛb neemyaala nɛ nena

¹ Geekwyekwyelɛlka pak'en dáa bɛkɛl nɛ bɛdhem.

² Sa mot àádjisa ɛdjɛ bɛdjɔn ɛ di ezyɛ pɛ daa len ɔ edi. Etɛɛ náá, é esa deenek, bɛdhiiti bot naadjɛ efofop nazyɛ mɛdjɔn pɛ daa lɔɔ edi, bɔɔ àágu náá, bɛ nabɛ é efofop.

³ Taalaka nɛ bot ɛ di tɔ membok ɛkɛɛ náá, biyɔ pɛ e membok bi nɛ bɛ nɔɔ. Taalaka nɛ bot ɛ di tɔ mɛtiiga ɔ, etɛɛ náá, biyɔ pɛ é bot nɛ mɛnyel nɛ epuud, di nɛ ghwyil tiigaa ɛ dáa bɔɔ ɛ.

⁴ Ye goka é náá, bot djas duwal ɛbá, tin ye baagoka é náá, moma nɛ motom kɛ tɔ esosoob dum nɛ ɛbá. Etɛɛ náá Zɛɛb waapɛɛ bot ɛ mɛzɔ nɛ bot ɛ membyam.

⁵ Ye àágoka náá, gwyɛs epata djɛɛd bin. Ye goka é náá, bi myaala nɛ esa bi di nɛ yɛ ɛ, etɛɛ náá, Zɛɛb nyɛy ɛmet kɛ é náá: «Ààbɛ, mɛ aanàkwaabyen wɔ, mɛ aanàkwaapek wɔ*.»

⁶ E tɛɸ tak ɛ di náá, mena é nɛ ghwyil ɛke nɛ ɛbwaalel djas náá:

«Ghɛɲ ɛ mot di ekyee mɛ ɔ;
mɛ tok nɛ ghwyil ɛ di nɛ bwoo;
Mot aakoosa mɛ ye†?»

⁷ Taalaka nɛ bot ɛ nadi ɛdjɛɛd bin ɔ, bot ɛ nagoola bin mɛkpa mɛ Zɛɛb ɔ. Deenek, taalaka nɛ dáa bɛ nadi ɛkɛ ɛ, nɛ dáa bɛ nagwyɛ ɛ. Bi goka é nɛ ɛbanja mbi ɛdum ɛ kon ɛ lɔɔ nɛ Zɛɛb bɛ nadi nɛ yɛ ɛ.

⁸ Yezu Klisto é tyɛ wat koko, mos, kɔm-kɔm sii nɛ kɔm.

⁹ Sa bi ààbet náá, mɛlyo mɛs yii bot ɛ sis sa náá, bi wo ze. Ye nyɔ é náá, enɛm nɛ embɛɛ e Zɛɛb djɛ mena mɛghaaz. Ààkabɛ náá, ye di etsi bot zesa dum nɛ edee mena di ɛdɛka ɛ.

¹⁰ Bɛghaa-Zɛɛb di esa mesa tɔ pɛt mɛ bhoma ɔ, bɛ tok nɛ ghwyil ɛdɛ esa di ekaa kɔ mesa ɛbuwa bena ɛ.

¹¹ Boo ghaa-Zɛɛb dyeebatɔ pɛ tɔ di na Dɛɛ ɛ nɛ ghiya bɛtit. Etɛɛ náá, nyɛ neeka yɛ buwa éteɸ epelak mesyem. Tin, epuud bɛtit binek wyisa nɛ yɛ tɔ ghaada ɛ, kɛdikaa pɛ kel.

¹² Dum nɛ tɛɸ tak ɛ, Yezu nadi àágwyɛ tɔ ghaada, etɛɛ náá, nyɛ neegwyii bot nɛ ghiya yɛ ɛmet.

¹³ Djhoowyiska tɔ ghaada, kɛboma nɛ nɛ pɛ kel, etɛɛ náá, mena neekɛbomaka nɛ mbi mɛduka mɛ nyɛ nadukaa ɛ.

¹⁴ Etɛɛ náá, kɔ ɛko ɛ bɔs wak, mena tokeka nɛ ghaada di nɛ ghwyil ɛdi kɔm-kɔm sii nɛ kɔm ɛ. Mena saaka wak ɛ, ghaada di ezyɛ yenek.

¹⁵ Kɔ ɛsu ɛ Yezu, djhoogheekaka mɛlu djas Zɛɛb ɛbuwa é mɛpka mɛ di djɛ nyɛ duu ɛ, ye é mɛdjeeb mɛ di lyaal náá, nyɛy é Ghɛɲ ɛ.

¹⁶ Sa bi àádjisa ɛsesa enɛm esa, nɛ ɛkye-kyeel pak'en. Yenek é buwa Zɛɛb di emyaala nɛ yɛ.

¹⁷ Loobaka nɛ bɛdjɛɛdel bin, gwakeka bɛ. Etɛɛ náá, bɛ ɛpebaal bin mɛlu djas. Guka náá, bɛ waabooketanjal é mis mɛ Zɛɛb kɔ ɛsu ɛ len. Tin, bi goka é nɛ esa náá, bɛ sa mesa mɔɔ ɛnyɔɛpɛ nɛ lyem wat, ààkabɛ náá, bɛ sa yɛ nɛ mɛnwyaaɔ. Etɛɛ náá, bɛ sa yɛ nɛ mɛnwyaaɔ ɔɔ, yɛ aanàkwaanyɔ nɛ nen.

* 13:5 Dɛt 31.6,8; Yos 1.5 † 13:6 Mɛd 118.6

¹⁸ Djaalaka étep'es! Bis epegu tɔ elyem bis náá, elyem bis é sɛɲ. Deenek, sa di nɛ nis ɛ, ye é náá, mɛwala djas, bis é tɔ ɛsɛɛga ɛdi nɛ mbɛɛ mɛfulu.

¹⁹ Sa mɛ di ewaab nɛ nen dan-dan é náá, djaalaka nɛ Zɛɛb náá, nyɛ sa náá, mɛ lel ɛbula pɛ daa len.

Ɛkwosak ɛ lam dum nɛ bɔn ɛ Zɛɛb

²⁰ Zɛɛb é ɛsuk ɛ egwyem, nyɛ naagomal Ghɛɲ'enaka Yezu pak myon. Yezu moo mos é, boo djɛɛdel ebhata kɔ ɛsu ɛ ghiya yɛ, ghiya di ewa mena tɔ ebhɛɲ na kɔm-kɔm sii nɛ kɔm ɛ.

²¹ Beta náá, Zɛɛb tak wat djɛ bin ghwyil ɛsesa enɛm esa, étep bi neesa ɛkwosak ɛ lɛ. Tin, Zɛɛb sa nɛ nen sa lyem'ɛ di ekwyɛl ɛ é ze ɛ Yezu Klisto, mot di egoka nɛ ɛdjɛaa duu kɔm-kɔm sii nɛ kɔm ɔ! Amɛn.

Mɛpka mɛ mɛsik nɛ mɛswosel

²² Bɔn nyɛɛg bam, mɛ waab nɛ nen é náá: Gwakeka nɛ lyem wat mɛkpa mɛ di edjɛ mɛghaaz ɛ. Bela náá, mɛkana mɛ mɛ kwyal bin é yɛ ààdyeebadjaa.

²³ Mɛ kwyl é bi gu náá, mɔn ɛ nyɛɛg'ena Timote naazewyis tɔ membok. Nyɛ lel ɛkum wak ɔ, mɛ waazyɛ zɛbee bin ɛ bis nɛ nɛ.

²⁴ Swoska bɛdjɛdel bin djas, nɛ bot ɛ Zɛɛb djas. Bɔn nyɛɛg'enaka bot ɛ kyee dik Itali eeswos bin.

²⁵ Beta náá, enɛm nɛ embɛɛ e Zɛɛb di nɛ biyɔ djas.

Mekana e Zak Zak Meken

Mekana me Zak e dhatyee mot di seeg bot étep elée be tep e: ye é *medjek* neghu *edje* *meghaaz* ne ezega mendjaa mendjaala di kó eko e bós e. Tin, Zak kwyal mekana mak e, ne ekeletye ezega dhaad mbyak eYuda. Etee náá, be é si metinj me bot e mbyak eGhelek ee di kó dik bot e Lóm o.

Mekana me Zak dje ekeletye *étsonj*. Ye ekwyelélé e, dáa eKeletye di gokane *éke tó edum* *konj e lo ne Zeeb* e. E di'enek, bot zedum konj ne Zeeb o, epewaab etsonj binek pe daa Zeeb. Tin, Zeeb ne dje be yak (1.2-8; 3.13-18). Be é ne ghwyil e kakwak sa djas di kwyel e pul mot e: etep djas be di bhoma ne ye e (1.2-4), ekwosak edi mot ekuma (1.9-11; 5.1-6), ekwosak esa mot ebiyo (1.2-18; 4.1-9), eben e nyel (4.13-16). Mekana lee dáa: edum konj ne Zeeb pus mot e ne esa. Deenek, bot tok ne ghwyil e di tó tete egwakel ne Zeeb, mesa mak àanyen (2.14-26). esa deenek eekwyelélé, wó tiibal ne lyem o emet sa di biyo e. Ye é baadi ne lyem ne besó bó: esa menyó ne bot di tó pwom o, sa àawó aadi tetep kó besó bó neghu ebee náá wó eedhaa be, esiiza mekpa mao (ye é tó 3.1-12).

Tin, ààbe ne meso, Zak kwyal wak e ne bedjel e bot (ye é tó 2.6). Be é ne gwyes edi ne ekuma, etee náá elyem bós e tó esa e bós. E di'enek, mekana waab be e, sa be àabhina bedjel e bot kó esu e pwom e bela yóo (2.1-13). Tin, mekana lee: Ekuma àanyó dum ne mbi bekuma bot di sa ne ye é (5.1-6).

Deenek, beeka sa zekwyaala tó esik e mekana di lee ne ekeletye é: kwyeeke besó bin, djaalaka étep besó bin, bulaleka bot zedjel o e ze.

Meswosel

¹ Mam Zak, kwom e mesa e Zeeb, ne Ghej Yezu Klisto, me eeswos membyak kam ne ebá*, dii medhik ne medhik kó eko e bós djas o.

Etsonj ne edum e konj ne Zeeb

² Bón nyeeeg bam, bi e dhaa tó membi me mebhowal djas o, dika ne boo memyaala.

³ Bi ne gu náá, edum e konj e lin ne Zeeb ekwak mebhowal o, ye waadje bin zii.

⁴ Bi goka é ne edi ne zii, étep bi needi esosoob e bot, tin, sa sonok wat àawyii tó len.

⁵ E di'enek, mot ngot tó len e di ààbe ne etsonj o, nye goka é ne ewaab ne Zeeb. Deenek, Zeeb waadje nye ne etsonj ne bum lyem wat, tó enem ne embée be.

⁶ Tin, esok nye dii djaala náá, Zeeb dje nye dhiiti sonok e, nye goka é ne edum konj ne Zeeb, sa nye ààbem ba. Etee náá, mot di bem ba o, nye é dhatyee bhuuge dii pup di gheé, keghéeg ye e di djas e.

⁷ Deenek, sa kóko yenok mot ààgek náá, nye aabela sonok pe daa Ghej.

⁸ Etee náá, nye é ne meso tó lyem, nye sa esonok be djas e ne bhum elyem ebá.

Edjel ne mevú

⁹ Ye goka é náá, món nyeeeg dii tó edjel o myaala, etee náá, Zeeb eedje nye boo duu.

¹⁰ Tin, da món nyeeeg kadi mot ekum e myaala ne dáa Zeeb aasil nye é. Etee náá, dáa zem me mebhek, di ààbóya e, ye é tyee wat ne mot ekum pe aanàbóya.

¹¹ Gwyes dyeebawyel e ne boo mekas di ses mebhek e. Tin, zem ekwyit o, enem be djas eesi. Ye é tyee wat, ne dáa mot ekum aadiib ne ekum be e.

Mot ne mot e di wa nyel' e tó mebhowal

* **1:1** *membyak kam ne ebá* ye lyaal wak e bot Yisalael dum konj ne Yezu Klisto, yii dhaad mbyak eYuda dii kó medhik djas e.

¹² Memyaala ne mot di pyet ghin tō mebhawal o. Eteé náá, mot aapyet ghin tō mebhawal o, nye aabela efute e tsik na kōm-kōm ee Zeeb nakek ne bot e di ne kwyel ne ne o.

¹³ Tin, mot di tō mebhawal o, sa nye ààke náá: «Ye é Zeeb e di bowal me.» Eteé náá, Zeeb tok ne ghwyil e bela geka ebowal mot, neghu epus e mot tō ebiyo.

¹⁴ Tin, mbee ekwosak e mot ne mot e di dul mot tō mbee etep.

¹⁵ E di'enek, wō bet náá ekwosak tak dhaa wō nyel o, ye kadul wō e tō esyem. Bhii tak, wō dyeebagyee tō esyem o, ye kadul wō e tō esyee.

¹⁶ Bōn nyēeg bam, nākōka mēnyel min.

¹⁷ Embēe esonok djas bot di bela e, ne esa ee di enyōpe e dus e tō gwoo, pē daa Zeeb Sēeg yena, Mekus esa ee mekas djas di tō gwoo e. Gwyes ne ngōn e ne ghwyil e swoola. Deenek, pē tō lē tok ne zwoola, ààbe-beak ne tseṇa náá, ye koo edhim batsa.

¹⁸ Nye emet e nakwyel edje bis tsik'e ne mekpa me na tseetsē. Eteé náá, bis needi bot esok tō esa djas ee nye nakus e.

Egwak e mekpa me Zeeb ne eke dāa di lē e

¹⁹ Bōn nyēeg bam, bi goka é ne emet enyōpe sa me di lē bin'aak: Mot ne mot kwyes ne egwak. Ye ààgoka náá, mot kwyes elii, àākwyes ne ebela ebuk.

²⁰ Eteé náá, esok mot di ne ebuk e, nye tok ne ghwyil e ke tō epiki emis e Zeeb.

²¹ Deenek, mwaska mendi ne mbee mesa min djas di zye tō ebuk e. Myaalka ne esil e nyel djas, mekpa me Zeeb di be tyee bhek tō ebhum elyem bin e. Eteé náá, bi neebela tsik.

²² Nā kōka mēnyel min, ye goka é náá, esok bi di gwak mekpa me Zeeb e, bi goka é ne eke tyee mekpa me tak di lē e.

²³ Eteé náá, mot dii gwak mekpa me Zeeb, da nye kadi é ààke tyee mekpa me tak di lē e, nye é dhatyee mot di bee ebhoobe e tō enyen. Tin, nye nazobee e dāa nye di e.

²⁴ Bhii tak, dāa nye nabee ebhoobe e, e ewala elenek nye eetó, djisa dāa ebhoobe e di e.

²⁵ Bela náá, mot e gwak ne esiiza esuk e tete etsi ee Zeeb, dii pek bot o. Mot tak e di é gogwak mekpa me Zeeb o, nye aanākwaadjisa ye. Tin, nye waake tyee mekpa me tak di lē e. Mbii yenok mot aadi é tō memyaala dum ne esa djas nye di sa e.

²⁶ Mot e ke náá, nye mot di djaala Zeeb enyōpe o. Bela náá, nye mot di kwyes nuub o, nye eekō nyel e, mendjaala me e toto.

²⁷ Beeka tete mbi mendjaala yii Zeeb Sēeg'ena di emyaala ne ye e: ekwyee bōo nyel ne bekus e boa tō mezuk mōo. Baabeeka sa di ne edee emis Zeeb e: ye é náá, sa wō àābet náá, bot e di lum Zeeb koṇ o, saab mefulu mō.

2

Nā waka mbek pak bot

¹ Bōn nyēeg bam di dum koṇ ne Yezu Klisto o, Gheṇ yes e duu. Bi ààgoka náá, bi wa mbek pak bot.

² Djhoopokonōka geka yak: kuma mot eezēni tō zēega yen ne ewolo ekaad e nyel o, ne esum e na saaa ne lōod e djin. Tin, dhiiti djel mot eebaazēni ne enyanēla ekaad e nyel.

³ Bi kaduwal e mot nabot ewolo ekaad o, bi kake ne ne náá: «Bea tete di di egoka ne nō e, dia si.» Bi kake ne djel mot e náá: «Wōy, tyaṇa tetel, neghu dia si e bōs si meko mam!»

⁴ Tin, é gheṇ bi di sa deenek e, bi epebee náá, bi epewa mbek pak yen e! E di'enek, bi kadi é mbee betetep, bot e mekoṇ.

⁵ Bōn nyēeg bam gwakeka me, Zeeb eezesēe bedjel e bot emis me bot e bōs'ak. Nye nasēe be e étep be needi bekum e bot, kō esu edum e koṇ lōo ne Zeeb. Tin, be waabela eyoṇ e Zeeb nakek ne bot e di kwyel nye o.

⁶ Ye tok bekum e bot di tiig bin? Ye tok bōo di dul bin ne bhel sok bhoob betetep e? Deenek e, bi di pul dék bedjel e bot.

⁷ Bekum e bot e di lee ne nyek mbēe din e Klisto bi di djóoaa ne ye é.

⁸ Tin, ekwyala ee Zeeb lee e náá: «Kwyela soo mot dáa wo di kwyel nyel'ó met e.» Ye é tin e tsi eyon e Zeeb, deenek, bi e looba ne ye ó, bi eesa enyope.

⁹ Tin, bi e wa mbek pak bot ó, guka náá, bi eesyem emis e Zeeb. E di'enek, tsi yenek eekwyesal bin ndje so, etee náá, bi aapalooba ne ye.

¹⁰ Mot di duwal etsi Zeeb djas, bhii tak, nyé kadi é aabaal wat to sama etsi tak ó, mot tak e ne ndje e etsi djas.

¹¹ Etée náá, Zeeb e nake náá: «Sa mot aasa mezo», ye nyey e nabaazoke náá: «Sa mot aagó so mot*.» Tin, wo gó so mot, ye nakoozodi náá, wo duwal tsi mezo ó, gua náá, wo aapaduwal etsi.

¹² Tin, bi goka ne elii, ne eke e, dáa bot e di gu náá, be waapeeaa ne etsi ee di neeg bot peka e.

¹³ Guka náá, é gheñ Zeeb aapee bot e, nyé aanakwaagek ghon ne bot e nadi aagek beso bso ghon ó. Tin, mot di gek beso be ghon ó, aanadi ne bwoo ne epee ee Zeeb.

Mesa ne edum e konj ne Zeeb

¹⁴ Bon nyeeeg bam, ye etep ye mot aake náá: «Me ne edum e konj ne Zeeb», nyé é di aatel ye to mesa ó? Koko mbi yenek edum e konj ne Zeeb e, ne ghwyil e tsik nyé?

¹⁵ Tin, ye be náá, bon nyeeeg bin to Yezu Klisto tok ne kaad e bot, aabe ne sa dek melu djas ó.

¹⁶ Bi e di aadje be esa ee di egoka ne tsik ó, etep ye bi di lee ne noo náá: «Toka to egwyem, betka menyel min enyope, da bi e de djil!» Ye é yii toto.

¹⁷ Ye é tyee wat ne tep edum konj ne Zeeb. Etép binek di aake loog wat ne edum e konj ne Zeeb ó, yenek djas e toto.

¹⁸ Mot e ne ghwyil e ke náá: «Ye é ne bot e di ne edum e konj ne Zeeb, bedhiiti ne mesa me ghwyikwyee!» Me waabooza ne ne náá: «Wo ne ghwyil e lyaal me edum e konj e lo ne Klisto, dhi wo y aabe ne mesa me ghwyikwyee? Tin, mam e waalyaal wo edum konj e lam to mesa me tak.»

¹⁹ Wo ne myaal náá Zeeb e ngot e? Deenek, doo ne melyeeb ne baamyaa ye, bela náá, be ne pwak ne bwoo.

²⁰ Wo e ne egeka to mesel mo? Wo e epekwyel ebee esa ee di lyaal náá, edum e konj e di aanyen to mesa e, ye yii toto?

²¹ Bhaab yenaka Abalaam nasa dáa, nyé needi mot esosoob emis me Zeeb? Ye nabee dum ne mbee mesa me? Ye é esok nyé nanoo mon'e Izak ka nyé buwa ko mesa ebuwa e.

²² Wo bee tyee mot di edum e konj ne Zeeb e, mesa me zobaake e deenek. Ye é mbee mesa me di lyaal náá, nyé eedum konj ne Zeeb e.

²³ Tin, sa ekwyala Zeeb di lee eebela esuk: «Abalaam naadum konj ne Zeeb, deenek e Zeeb nabee nyé mot epiki†.» Tin e Zeeb nadjoo nyé so ye.

²⁴ Bi ebee biyo be emet náá, Zeeb bee mot sosoob e dum ne mesa me di eke loog ne edum e konj e le e.

²⁵ Dhiiti geka e náá, ye nazobaasael e deenek ne moma mezo nadi djooaa Laab e. Nyé naabeaa sosoob emis me Zeeb e. Etée náá, bot e mbyak Yisalael nalwooma sok be kebala del ó, naazesulal e pe ye. Tin, nyé naabaazekwyee be ne elyaal e be mbee ze be aasik e tak.

²⁶ Edum e konj ne Zeeb di aanyen to mesa me ghwyikwyee ó, ye é gwyela dáa muu mot di aakabe ne sisim e.

3

Edil e Djem

¹ Bon nyeeeg bam, sa biyo djas aasaa náá, bi needi belyoel. Etée náá, biso belyoel aapeeaa e elyelepe dhaa bot djas.

2:8 Mes 19.18. * 2:11 Ewy 20.14 ne to Det 5.18; Ewy 20.13 ne to Det 5.17. † 2:23 Mek 15.6ne to Eza 41.8; Dh2 20.7.

² Menabelka djas ne bu edjak. Tin, mot e di aabe ne edjak to lii ye o, nye e piki mot, nye ne ghwyil egu edil e nyel e.

³ Ye e tyee wat ne e gheh mena di waka moo gwooz to nuub eyaaga etep be neelooba ne nena e, deenek, mena ne ghwyil e djed menyel moo.

⁴ Ye e dhatyee elaed, ye nakoozobak daa, boo pup e di tiidal nye e. Tin, kadi e ba moo wul e di djed ye, ye kadudu e pe kyee mot di be elaed o di pem ye e.

⁵ Ye e tyee wat ne djem, moo kyes nyel mot, ye e ne ghwyil e sa mebun dum ne eboo etep nye di sa e.

Beeka daa moo da di ne ghwyil e tuub du da gel edjala dik e.

⁶ Ye e deenek, djem e daa ngel du. Ye e, kok embee esese, ye e ba moo kyes nyel mot, nye ne ghwyil e epul tu nyel mot. Djem mot e ne ghwyil edik tsik mot, kana ebyel e le ne e kekum dwoo esyee e le. Du tak dus e to du na kom-kom di aadim e.

⁷ Mot e ne ghwyil e sa naa, betit e dik djas, besu, enen doo ne benyo looba ne ne. Tin, nye naazesanaa, nye di ne ghwyil edjed be.

⁸ Ye kabe djem o, mot tok ne ghwyil e edjed ye. Etee naa, ye e mbee sonok di aadi gwyem e, ye ne nea di go bot dje esyee e.

⁹ Mena duwal Gheh Seeg yena e ne edjem bena. Deenek, ye e ne djem tak wat e, mena baakal bot e Zeeb nasa, di nohel ne ne o.

¹⁰ Tin, mekpa me duu ne ekelok zodus e to nuub tak wat. Bon nyeeg bam, ye aagoka ne edi e deenek.

¹¹ Ye tok ne saogo wat di dje tete medii ne e baadje medii me na gwe-gwee.

¹² Bon nyeeg bam, le fiigh tok ne ghwyil e dje bhum zaboka. Kel seh tok ne ghwyil e dje bhum fiigh. Ye e tyee wat, saogo di wyisal medii me di gwom e, ye tok ne ghwyil e baawysal tete medii.

Etson di dus pe eko e

¹³ Dhiiti mot pak'en epegek naa, nye e ne etson ne metselal e? Tin, nye e goka ne etel e ye to mesa ghwyiikwee ne lyem epiki ne to esil e nyel ne etson.

¹⁴ Tin, bi e di ne bhyen, aabe ne lyem e egwakel o, betka eghae menyel. Etee naa, bi aalee etsese.

¹⁵ Kwaambi yenek etson aadus pe eko, ye e etep ee bot e bos'ak, yii bot e epuud, ye e yii Satan.

¹⁶ Edi bhyen ne mbee lyem di o, tin e waabaabela ezem ne ekako mbee etep djas.

¹⁷ Tin, etson ee di dus pe to gwoo e pookodi sok e dee, bhii tak etela e lyem. Bhii tak, ka dje e egwyem ne egu elii, nye ne gek boo be so ghon, nye e ne bu enem ne mbee, nye ne bu e ghon. Nye aasa mbek pak bot, nye aagu mekon.

¹⁸ Bot e di wa egwyem pak'oo, be e daa bot e di be see o. Deenek, bot e tak e waabok bhum, bhum tak e mesa me bot e epiki.

4

Kwyl to esa e bos

¹ Mewo ne ezyaala dus wo pak'en? Ye dus e to ekwosak menyel men di ne ye e.

² Bi e ne gwyes e bela dhiiti sonok, tin, bi aabela ye. Ye kalwoom bin e naa, bi go mot. Bi e di ne gwyes dhiiti sonok o, tin, bi tok ne ghwyil e bela ye. Ye kalwoom bin e, bi di to mewo ne ezyaala pak'en. E di'enek, bi di aabela sa bi di kwyl ewaab, ye e etee naa, bi aagu e waab e ye pe daa Zeeb.

³ E sok bi di waab dhiiti sonok ne Zeeb, da bi kadi e aabela e. Ye e etee naa, bi e ne mbee megham. Esonok bi di waab ne Zeeb e, ye e etep ekwosak e lyem bin.

⁴ Biyo bot e mezo, bi aagu naa, ekwyl e esa ee bot e bos sa e naa, bi di bot e mebhuka Zeeb e? Tin, guka naa, mot di kwyl esa ee bos'ak o, nye aakadi e mot mebhuka e Zeeb.

⁵ Deenek, sa bi ààgek náá, yε yii toto sa ekwyala ee Zεeb di lee náá: «Zεeb ne kwyel sisim nye nawa tɔ les εbuεpe.»

⁶ Tin, enεm ne embεε ee Zεeb sa ne nis eedhaa εbuεpe. Etεε náá, ekwyala ee Zεeb ne baalεε náá: «Zεeb ne byen bot ε εghεε ε nyel, tin, nye sa enεm ne embεε be ε ne bot ε di tela ɔ*.»

⁷ Tin, bi goka ε ne elooba ne Zεeb, da bi ε byen esesεε Satan, nye waakaab εtsetaεpe ne nen.

⁸ Kunaaka ne Zεeb, tin ε, nye aakunaa ne nen. Biyɔ bot ε mesyem, gwyiika mεmbo men, diska edhuud e ebhum elyem, bin biyɔ bot mεdjhaaz pe εko, bhimis pe si.

⁹ Dika tɔ ghon, djeka, bɔtka ekaad yii εpum. Tin, egɔ bin waaliigel ne mεgwyε, mεmyaala min ε waaliigel ne ghon.

¹⁰ Dika ne mεsila emis ε Ghεη, tin ε nye waadjε bin duu.

Sa mot ààdjε mɔn nyεεg tεp

¹¹ Bɔn nyεεg bam, sa mot ààdjε mɔn nyεεg tεp. Etεε náá, mot di djε mɔn nyεεg tεp, neghu επέε nye ɔ, nye lii ε εbiyoεpe ne etsi e Zεeb. Deenek, nye pέε ε etsi ee Zεeb. E di'enek, wɔ kasa ε náá, wɔ di tetεp etsi ee Zεeb. Ghuna, ye goka ε náá, wɔ ke tɔ tak.

¹² Tin, Zεeb nyεy εmet mot di djε etsi ɔ, di egoka ne επέε. Nye εmet ε di go ne etsik ε bot. Wɔ bee tin náá, wɔ moo ze, wɔ mot di pέε mɔɔ nyoog ɔ?

Sa mot ààdi ne εghεε ε nyel

¹³ Gwakeka mε, biyɔ bot ε di ke náá: «Bot εpetɔ bεdjon mos neghu djεmen pe ghaada ε kel ne kel, kesa tu mbu éteεp εkebomsa esa, tin ε bot waabela epata.»

¹⁴ Ghuna bi ààgu sa aasa bin djεmen ε. Bi ε tin ε dáa ba bɔɔ eguud di wyis, ààbɔya batsa ye ε baazεdiib ε.

¹⁵ Gwakeka etεp ee bi di egoka ne eke ε: «Ghεη ε kwyel ɔ, mena aadi ne tsik, tin, mena aasa tεp sis, tεp kel.»

¹⁶ Tin, guka náá, bi ne kwyel εghεε menyel. Mbii mεfulu menek ε àànyɔ.

¹⁷ Ye be náá, mot di gu esa εnyɔ àápasa ye ɔ, mot yenɔk ε tɔ mesyem.

5

Edul ε bot ε mεvu mεb

¹ Gwakeka mε, biyɔ bot ε mεvu, djeka ne εsim. Etεε náá, mezuk εpesul kɔ lin!

² Mεvu men eezepulel, bεsεs eezetuu bin ekaad.

³ Elɔɔd bin ne epata bin moo ε ne emaa. Emaa tak ε waagɔɔ bin menyel ne ε baapit ben, ye waadik bin dáa du. Bɔs moo ε pe mεsik, biyɔ bot ε di kwom bεte ne mεvu ɔ!

⁴ Bi eebyen ε djε bot ε mesa mε epyeεb bin efute bɔɔ. Deenek, be εpetsim, guka náá, etsim e bot ε mesa mε tak eekum pe daa Ghεη Sabhaɔt.

⁵ Pe kɔ bɔs, bi diε tɔ menyɔ ne mεvu, menyel men moo ε ne mεdεl dáa βetit di ketsakaa ε.

⁶ Bi naazekwyesal bot ε epiki ndjε sɔs ne εgɔ ε be. Bɔɔ ààpakopapla-papla, be naadjε bin menyel.

Edi ne εdum ε kon ne Zεeb ne zii ee bhwood εzyε ε Ghεη

⁷ Bɔn nyεεg bam, dika ne zii ee bhwood kekum dwoɔ Ghεη aabula ε. Beeka dáa mbεel mεbhεk di ne bhwood ε, ε gwaal náá, bebhi pookonee éteεp bɔs needjε nye mbεε mεbhεk.

⁸ Tin, ye goka ε bi di tɔ zii ee bhwoob, ne mεghaaz etεε náá, εzyε ε Ghεη eezekunaa.

⁹ Bɔn nyεεg bam, nàlekaka pak'en, Zεeb εzεkεpέε bin. Tetεp moo aakum, nye moo ε e εbεε ndjaa.

¹⁰ Bɔn nyεεg bam, dika tɔ zii ee bhwood. Beeka geka tak, bεngooelε ε mεkpa nadi ε ne mbεε lyem tɔ zii ee bhwood, ne mezuk tɔ mesa mε Zεeb ε.

* 4:6 Eka 3.34.

¹¹ Mena djóoka be bot e memyaala e etee náá, be naadyeebapyet. Bi naagwak sesa Zóob, dáa nye namaad mezuk tó zii ee bhwood e. Bi ne gu dáa Gheṇ nasa nye enem ne embée bhii tak e. Tin, Gheṇ ne gek bot di tó mezuk o ghon.

¹² Bón nyeeḡ bam, guka náá, sa mot àatuwal myon ne meson me kó esa ee di tó gwoo, neghu kó bós e. Tin, àakobaabe dhiiti mbi e tuwal e ye. Deenek, bi aazomyaal e «hee» ye be náá ye tseetse, neghu «ààbe». Ye be náá, ye tok deenek ekaab náá, bi e bela ndje sós emis e Zeeb o.

¹³ Ye é ne mot tó len di tó mezuk e? Nye ni tó mendjaala. Ye é ne mot tó len di ne memyaala? Nye tii medjeeb me Zeeb.

¹⁴ Mot ngot epebe tó lin e? Deenek, nye djóo bepaa zeeḡa mendjaala, be djaala etep nye neetsak, da be é so nye mul kó lo ne din e Gheṇ.

¹⁵ Tin, mendjaala di sael tó edum e kon ne Gheṇ e ne ghwyil e tsik mot ebé. Ye kabe náá, mot tak saaa mesyem o, Gheṇ e waapel nye.

¹⁶ Vaaka mesyem men pak'en, tin da bi e djedjaala pak'en, etep bi neetsak. Tin, mendjaala me mot epiki ne dyeebabwala.

¹⁷ Ngoolel-mekpa e Zeeb Eli, nazobe e mot dáa menabelka. Nye naadjaala ebupe etee náá, bhi needi àanee. Mendjaala me naazesa náá, bhi di àanee kó bós membu melé ne pes.

¹⁸ Bhii tak, nye naabaazédjaala djaala sis. Tin, gwoo naasil medhii me bhi, bhii tak, bós naazédje mebhek.

¹⁹ Bón nyeeḡ bam, mot ngot tó len e beka ne etseetse o. Ye goka é náá, mot ngot bulal nye e ze.

²⁰ Guka náá: Mot di dis mot mesyem tó mbee ze nye naato e, nye eedis nye tó esyee. E di'enek Zeeb waapel zukamwaa ne mesyem me waapelaa.

Mekana e Pyeed, yii meken Pyeed Meken Eniel

Pyeed nakyeed mekana me yii meken e pe daa ekeletye e kyee medhik meten nadi si ekukuma eLom e. Medhik me tak nadi e pe eko e bos, ne pe edjem e dwoo e dik Azi Mineed, kadi edjooaa mos Tuulki e. Ekeletye binok nadidi penek e daa bedjon (1.1; 2.11). Bot e mel tak nadi ebhinaa, ne ebyen e be. Be nadi esuu be etep neghu ewa be to tsik mezuk.

Mot nakwyal mekana mak o, nakwyal ye e, etep edje ekeletye tak meghaaz to edum e kon e loo ne Zeeb. Deenek, etep nye needje be meghaaz me eke daa bot e zedum kon ne Zeeb di egoka ne eke e.

Pyeed nakwyal mekana me yii meken e, etep bot e di eduwal bedhiiti bezeeb o. Nenak yak, be moo e be ezebyel byela bes, etee naa, be kadum kon e ne Zeeb di ne tsik o. Deenek, ye nabe e aakagoka naa, be baake daa bebhaab nadi ekeke sok e (1.13–2.4). Be moo e bot e mbyak'e Zeeb (2.4-10). Tin, be ne ghwyil ekamaad edjel ne mezuk etee naa, be ne ebwaalel di edje be tsik e (1.3,13,21; 3.15).

Zeeb naagomal Yezu Klisto pak bemyon. Ye e sa di edje ekeletye ebwaalel e. Ye e ebwaalel elenek e di esa naa, be maad melee ne menyeka daa Yezu namaad e. Yezu naazuk, nye naaleea, nye naabyenaa. Ye nakoozodi deenek, nye nazowa ebwaalel e le ne Zeeb (4.12-19). Mekana me meken e Pyeed lyaal e naa, tsik ne esyee e Yezu Klisto e dhatyee geke etep ekeletye.

Deenek, geke yenek lyaal e daa ekeletye di egoka ne edi ne bot e di aabe ekeletye o. Ye baalyaal e, daa baagoka ne edi to zeege bot e mendjaala e. Mekana mak dje melyo dan-dan e ne bot e di naa, be to edjel o (2.18–3.6). Ye lii e ne ekwom e bot di esa mesa pe daa ekukuma di aadi keletye o. Ye baalii e ne boa dinaa botom boo tok ekeletye e. Tin, mefulu me ekwom ne yii boa binok ne ghwyil elyaal ne bedhiiti bot sa di edjooaa edum e kon ne Zeeb e. To zeege yenek, ye e kwyel ne edilel pak'en di edjeed ekukuma, mengbaaz, zenoo bot e zeege djas (5.1-7; 1.22–2.3). Mbi yenek mefulu epelyaal ne bot edi aabe bot e zeege ndjaa mendjaala naa, mot tok ne ghwyil bela ekeletye ne ndje.

Meswosel

¹ Mam Pyeed, mot-lwoma e Yezu Klisto, me kwyal mekana mak e etep bot e Zeeb nasée o, bot e nazewyeeza to medjon o. Bot e di etima pe kyee medhik mesis daa pe Pon, pe kye dik Ghalati, pe Kapados, pe Azi ne pe kyee dik Bhitini.

² Tin, Zeeb Seeg naaloosée bin daa nye naaloolée e. Ye be naa, Zeeb Seeg e nasée wo o, nye nasée wo dum ne mesa me Sisim. Ye nabe e etee naa, bi neelooba ne Yezu Klisto, ne naa, ghiya e Yezu nasee e waasa naa bi di Dee. Beta naa, Zeeb sa bin enem ne embée ne naa egwyem lwood to len.

Mena aaka e bot e di ne ebwaalel e tsik o

³ Bhoo ne Zeeb, Seeg e Ghen'es Yezu Klisto! Tin, to lyem ghon nye di ne ye ne mena e, nye eesa naa, mena byel byela na bes dum ne egom e Yezu Klisto to esyee. Deenek, mena aaka e bot e di ne ebwaalel e tsik o.

⁴ E di'enek, menaka e bot e di egwaal to memyaala embée esa e Zeeb kwom etep'enaka e. Nye nye emet e di ebaal bin ye pe to gwoo. Tin, esa binek, tok ne ghwyil e saabel, aapulel, aasyee.

⁵ Tin, mena bot e di edum kon ne Zeeb o, Zeeb mot mebwala e waabaal mena ne ghwyil mebwala me. Nye baal mena etep edje mena tsik zekunaa ne egunel e.

⁶ Ye dum ne esa ee Zeeb nasa bin e, bi goka e ne di lwoodla to memyaala, ye nakozoodi naa, membi me mebhawal bi di eboma ne ye to bim melu mak e.

⁷ Mēbhowal menek e étep elyaal mbi edum e kon e len ne Zeeb. Tin, ekok e laaad é ne ghwyil epulel, ye nakoozodi náá, ye eewaa tō du étep ebee enem e tak. Ye é dhatyee edum e kon e len ne Zeeb, ye ne val dhaa ekok e laaad, ye é ne ghwyil eni tō mēbhowal. Tin, é gheñ Yezu Klisto aatuula e, nye waaval bin, bi waabela duu ne duma.

⁸ E di'enek, ye nakozobe náá, bi dinaa àapaabee Yezu, bi epekwyel nye. Nenak yak, bi ààbee nye, bela náá, bi ne dum kon ne ne. Dáa dinaa bi epedum kon ne ne e, bi e tō boo mēmyaala, ne duu dinaa bot tok ne ghwyil e gek e.

⁹ Deenek, bi bela mēmyaala menek e, etee náá, bi moo é ne tsik. Tsik mēnyel men e efute ee bi aabela tō edum e kon ne Yezu e.

¹⁰ Deenek, bengooel e mekpa e Zeeb naani tō eseeega dum ne esuk e tsik tak. Be naazeloolē mekpa dum ne enem ne embēe ee Zeeb nakoobal bin ye é.

¹¹ E di'enek, Sisim e Klisto nabe é sama ne nō. Ye nadi elyaal be mezuk me Klisto nawaagoka ne ebee e, dō ne duma aabōba ye é. Tin, bengooel e mekpa Zeeb naadyeebani tō eseeega étep egu e ewala tak ne dáa esonok binek aasael.

¹² Zeeb nalyaal be náá, mekpa me nye nalee be e, nabe é ààbe étep'ō, ye nabe é étep biyō be emet. Nenak, bot e di goola bin Mbēe Bhaadal ō, be lee bin mekpa mak e ne ghwyil mēbwala e Sisim na Dēe zedus tō gwoo e. Tin, efofop epebaasaa náá, be gu mekpa mak enyōepe.

Zeeb kwyel e mena dika bot e mēbyel me eDēe

¹³ Tin, dum ne tep tak e, dika e bhwood, bi goka é ne edi djem. Deenek, waka ebwaalel e len djas tō enem ne embēe, ee bi aabela é gheñ Yezu Klisto waatuula e.

¹⁴ Loobaka ne Zeeb, tin, sa bi àādu ekwosak ee bi nadi ne ye sok e sok bi nadi àāgu Klisto e.

¹⁵ Tin, Zeeb mot djōo bin ō, nye é Dēe. Deenek, bi goka é ne ebaadi Dēe tō mēfulu men.

¹⁶ E di'enek, ekwyala Zeeb lee e náá: «Dika Dēe etee náá, mam e Dēe.»

¹⁷ Ye be náá, tō mendjaala men, bi ne djōo Zeeb «Sēeg», mot di epēe etep mot ne mot naadi esa e, àāwa mbek ō. Tin, ye goka é bi di ne ebwaalel tō ekaab e Zeeb, e sok bi dinaa kō eko e bōs e.

¹⁸ Deenek, mbee mēfulu me di àāval sonok, bi nanō ne bebhaab bin e. Mēfulu me tak e aanādul bin e dhiiti di. Tin, bi ne gu náá, Zeeb naadjē boo efute étep epēk bin tō mbee mēfulu menek. E di'enek, efute tak nabe é ààbe sa di àābōya dáa ekok e laaad ne pata.

¹⁹ Tin, efute tsik'en nabe é ghiya na Dēe e Klisto mot nadi dáa mō bhata nakaa e buwa e. Mō bhata tak nabaagoka ne edi é ààbe djam, ààbe ne edhuud.

²⁰ Dáa dinaa Zeeb naatō nye e meken «tōō», nye kazyē e mēwala me mēsik mak e étep mēnyō men.

²¹ Deenek, ye é dum ne Klisto e bi di edum kon ne Zeeb, mot nagomal nye pak myon ō. Nye nadjē nye duu e, etee náá bi needum kon ne Zeeb, ne ebwaalel ebela sa nye nakēk bin e.

Kwyel pak'en.

²² Tin, bi e di elooba ne Mbēe Bhaadal ō, nenak bi tok ààbe si bhel esyem, bi kagyee e tō etsētsē. Kō esu e tak e kwyel bōn nyoog mēgye-mēgye. Kwyelēlka pak'en ne lyem wat.

²³ Deenek, Mbēe Bhaadal eesa náá, bi baabyel byela na bes. Aākabe byela bot nabya bin ne ghiya ne epuud e. Ye e byela dum Zeeb mot di àāgwye ō, nye nasa deenek é ne mekpa me di ne tsik na kōm-kōm e.

²⁴ Tin, ekwyala be na Dēe lee e náá:

«Bot djas e dáa eka,
tin, duu bot di ne ye é dáa mēzem.
Mēbhek ne swōs,
wō gwaa lōwa kwyit,

²⁵ deenek, mekpa e Ghen ne boya kam-kam.»
Tin, mekpa menek e MbEE Bhaadal, ee be nagoola bin e.

2

¹ Mwaska esa djas di àanyo e, sa wo àasa mekon, sa wo àadi ne medhyaaz pe eko bhimis pe si, sa wo àasa ewu neghu ebyak e moo so.

² Deenek, dāa boo etolo e bon, be dyeebazosan e ne medii me ebel me benyeg boo, biyo baagoka ne esa ye e mekpa me Zeeb etee yenek, ye e àapapuuza ne dhiiti sonok. E sok bi di edee ye e, bi e waabela tsik.

³ E di'enek, Ekwyala be na Dee lee e naa: «Be e bi eebee dāa Ghen di enyorepe e.»

Bot e zedum kon ne Zeeb o, be e boo Zeeb

⁴ Tin, tiilaka pe daa Ghen, etee naa nyey e di ekok e di ne tsik. Nyey e di ekok e besumel mendjaa namwas e. Bela naa, Zeeb e nató nyey, nyey naabee naa, nyey e sa gon e mis me.

⁵ Tin, biyo pe dāa mekok di ne tsik e, beegelka ngot ko yii, deenek bi neesum ndjaa Zeeb. Bi aadi e zeegea beghaa-Zeeb seaa etep mesa e Zeeb. Tin, bi neekaka ebuwa e Sisim ee nyey aamyaala ne ye, ko esu e Yezu Klisto e.

⁶ Gwakeka sa ekwyala di ellee e:

«Me eetó ekok di eval,
tin, me eeneg ye to ghaada Siyo dāa ekok dyeebadi e tuma e sok be di esum ndjan e,
deenek, mot aadum kon ne ye o, nyey aanadi ne ndje.»

⁷ Tin, biyo bot e di dum kon o, ekok elenek dje bin e duu. Ye kabe bot e di àadum kon ne Zeeb o:

«Ekok ee bezumel mwas e,
moo e ekok di epyet ndjan* e.»

⁸ Deenek, ye bedhiiti edi be lee e naa:

«Ye e ekok e di esa naa, bot bema ebek e,
ye e ekok di ekweesal bot e.»

E di'enek, bot epeduma e tak etee naa, be epebyen emyaal ne mekpa me Zeeb. Sa be di egoka ne eboma ne ye e, ye e yenek.

⁹ Ye kabe biyo o, bi e bot e mbyak Zeeb nató o, zeegea beghaa-Zeeb yii boo mekoozi, dhaad mbyak na Dee. Deenek, bi e dhaad mbyak ee Zeeb naazesee etep ellee eboo esa ee nyey nasa e. Tin, nyey nawyisal bin to ghooghom, etep edjeed e bin pe gweye ye di e.

¹⁰ Deenek, e ghen na mwa, bi nabe e àadi bot be. Nenak yak, bi moo e bot e mbyak'e. Eghen na mwa, Zeeb nabe e aagek bin ghoj. Nenak yak, nyey eegek bin ghoj.

Eke to mefulu me bot e mesa e Zeeb

¹¹ Bwen, bot e wak e bedjon e medjon ko eko e bos. Dum ne tep tak e, me di ewaab ne nen naa, sa biyo àabet naa, mbee mekwosak me menyel men, bela ghwyil ko esisim bin.

¹² Tin, pak bot e di àagu Zeeb o, dika ne mbee mefulu. Deenek, be til bin ebete naa, bi epesa ebiyo o. Be waabee enem esa bi di esa e. Tin, dwoo Zeeb waazyee e, be waadje nyey duu.

Elooba ne ekukuma

¹³ Loobaka ne bot djas di edi ekukuma ko bos o ko esu e Ghen. Loobaka ne mekoozi etee naa, nyey e di kukuma bot djas ko eko e bos.

¹⁴ Loobaka dōo ne ekukuma kyee dik, ee mekoozi di elwom be etep ekewa bot di esa ebiyo o e fen, etep edje e bot e di esa enem sa o duu.

¹⁵ Etee naa, Zeeb kweye e naa, bi eesa enem esa etep bi neediyal endjemet e bot di elii mbes o enuub.

1:25 Eza 40.6-8. 2:3 Med 34.9. 2:6 Eza 28.16. * 2:7 ekok di epyet ndjan pe daa bot e mbyak eYuda e, ekok e tak e dāa egwyin e seeg. 2:7 Med 118.22. 2:8 Eza 8.14.

¹⁶ Keka dāa bot di náá be pēka o. Tin, sa mēpēka mē tak ààdi nen tyee mēfulu mē esyel embee etēp'en. Bi goka é nē eke dāa ekwom e mēsa e Zēeb.

¹⁷ Duwalka bot djas kō eko e bōs. Kwyelka bōn nyēeg bi e be nōo di tō edum e kōn nē Zēeb o. Djeka duu nē Zēeb, kaabka eboo mēkoozi.

Eke tō mēfulu e Klisto

¹⁸ Deenek, biyō bot e mēsa, loobaka nē ekukuma bin. Tin, ààbe náá ye zoosik nē bot e di nē mbēe nē yii etela lyem. Tin, loobaka dōo nē bot e di náá, be nē mbee mēfulu o.

¹⁹ Tin, ye enyōepe náá, mot maad ezuk etēp nyē di ààsa e. Etēe náá, nyē nē lyem kwyel nē Zēeb.

²⁰ E di'enek, ye é yak mbi efute wō bela ye be náá, wō zukaa e kō esu e tēp ee wō di egu e. Ye be náá, wō maad mezuk e etēe náá, wō eesa tēte mēsa o, ye é sa di enyōepe e mis e Zēeb.

²¹ Ye étēp ezuk deenek e Zēeb nasēe bin, etēe náá, Klisto nyēy emet nazuk e etēp'en. Nyē naalik bin ndem étēp bi needu ye:

²² nyē nabe é ààsa mesyem,

be nabe é ààbela mēkpa mē mēkōn tō nuub e,

²³ Eghēn be nalee nyē,

nyē nabe é ààbulal e.

Eghēn nyē nadi tō mezuk e,

nyē nabe é ààsaa náá,

nyē bulal ye.

Tin, nyē naawa ebwaalel e nē Zēeb mot di epēe bot tēte pēea o.

²⁴ E nyel emet, nyē naabep mesyem mena kō mēlaaba tō nē ye: dum nē esyem mena eezegwyēka, deenek étēp mena needika nē tsik tō epiki. Tin, ye é dum nē mēpyon mē e, mena nabelaka tsik.

²⁵ Deenek, bi nabe é dāa etaa nazewo ze e. Tin, nenak yak, bi eezebula pē daa mot di náá, nyē é Mbaalel mēsaa di ebaal esisim bin e.

3

Egwakel pak moma nē motom

¹ Dōo nē biyo boa, loobaka nē botom bin, etēe náá, ye be nē bedhiiti pak'ōo di ààkwyel mēkpa mē Zēeb o, be dum kōn nē Zēeb ààbe kō esu e mēkpa. Be dum kōn nē Zēeb étēp mbēe mēfulu mē bel bōo.

² Etēe náá, be waabee dāa etsik bin moo kē tō edēe e nē dāa bi di elooba nē nōo.

³ E di'enek, nāsaaka náá, bi komsa mēnyel étēp edi bēnem e boa, nē esonok dāa: epyēda lo, emayaka nalulaa nē laad nēghu ekaad e gon.

⁴ Tin, ye goka é náá, enēm bin di enēm elyem. Ye é esa di elyaal náá, mot e nē sisim mētela nē yii egwyem e. Mbi yenek enēm e nē boo mētan e mis e Zēeb.

⁵ Eghēn na mwa, yenek nabe é enēm e boa na dēe, boa nadi ewa ebwaalel e lōo nē Zēeb e. Be nadi esesa deenek e étēp elooba nē botom bōo.

⁶ Tin, ye é dāa moma di edjōaaa Saala e, nyē nadi elooba nē ngom'e Abalaam e. Nyē nadi edjedjōo nyē é nē din e «ghēn'am». Nenak yak, bi moo é bōo Saala. Tin, sa mot ààlu bin, bi e di esa enēm esa o.

⁷ Tin, ye kabe biyō botom o, bi goka é nē edi nē bel bin edi wat ààdjisa náá, boa nē tsak dhaa wōy. Djeka be duu, etēe náá bi nē be nōo djas, bi aabela tēte tsik Zēeb nakek e. E di'enek, étēp ee needi ààdi nē dhiiti sonok di elu mendjaala men.

Egwakel tō zēega ndjaa mendjaala

⁸ Tin, ye goka é náá, bi di nē esimza nē ekwosak e wat, dika nē kwyel pak'en dāa bōn nyēeg. Dika nē lyem ghon, nē edjelelka duu pak'en.

⁹ Sa bi aabulal ebiyo kō ebiyo, sa bi aabulal mēlee kō mēlee. Tin, ye goka é bi eyala nyē nē esēe nyē mētel náá, ye é esēea mētel mē Zēeb nakek wō e sok nyē nadjōo wō e.

¹⁰ Ekwyala be na Dee lee e náá:
«Mot di ekwyel emyaala ne mbee tsik,
ne ebaamyala ne edi to mbee melu o,
mot tak aagoka ne elee elen etsal,
sa to nuub mot tak aawwisal elen e mekon.

¹¹ Nye goka e ne edi etsetape ne ebiyo,
nye goka e ne esa enem esa,
nye goka e ne ewa Zii to esega egwyem.

¹² Etee náá, mis e Ghen e ko bot di eke to epiki o.
Tin, Ghen e djem etep egwak mendjaala mo,
deenek, Ghen aakwyel bot e di esa ebiyo o.»

¹³ Deenek, eze aasa bin ebiyo? Ye be náá, bi ne sa enem esa ne lyem wat o.

¹⁴ Tin, ye be náá dhiiti dwo bi epezuk etep enem esa bi nadi esa e, ye e tin e mev u
etep'en. E di'enek, «sa wo biyo aadi ne bwo neghu edi zem-zem.»

¹⁵ Tin, guka to lyem bin náá, Klisto nye emet e di Dee, nyey edi Ghen yibo. E sok be aadji
bin náá, etep ye bi di ne ebwaalel? Dika djem ne edje yeb tanal.

¹⁶ Sa deenek ne esila e lyem, ne duu djas. Dika ne lyem sen. Deenek, bot e di ebyak bin
ko esu e mbee mefulu men yii ekeletye o, be waabela syen bhis mebhekel mo.

¹⁷ Ye be náá ye e to ekwosak e Zeeb o, ye nyo e náá mot zuk etep esa enem esa aabe náá
nye zuk etep esa ebiyo.

Klisto eekwak

¹⁸ Deenek, Klisto nagwy e sok wat etep mesyem me bot. Nyey mot nadi mot epiki o,
nye nagwy e etep bot e di aadi bot e epiki o. Nye nagwy e etep ebulal bin to egwakel ne
Zeeb. Ye e nyel e nye naka be neegó. Tin, Sisim na Dee nabe e ye naagomal nye bhis esyee.

¹⁹ Tin, nye naat eketuud ne esisim nadi to membok o, nye eezekwak.

²⁰ Ye e esisim tak wat e nadi aalooba ne Zeeb, e ghen Zeeb nadi emaad ebwood e, ewala
e mot ne din Noe e aasa boo mesuwa e. Ye e ba mo bim bot e paani to mesuwa me tak e.
Ye e bot eten ne elen natsak e medii me bhyon.

²¹ Tin, medii me bhyon tak kalyaal mos e, eduwa Zeeb di etsik bin e. Ye tok náá, bi dis
mendi di e menyel men e. Mendjaala mena ne Zeeb e náá, nye dje mena mbee lyem na
dee. Ye ko esu e Yezu Klisto mot naagomelaa pak myon o, eduwa Zeeb di edje mena tsik.

²² Bhii tak, nye naabyet to gwoo, nye e moo mos ndiindel pe mb eghen e Zeeb. Nenak,
efofop ne esisim, doo ne ghwyil mebwala di to gwoo e si ghwyil'e.

4

E di to esosoob ne Zeeb

¹ Daa dinaa Klisto naazuk to epuud e, tyee wat ne biyo. Ye nyo e bi emaad elyem etee
náá, biyo pe bi e waaboma ne mezuk. Etee náá, mot dinaa nye nazebee mezuk to epuud
o, nye eezekat esa esyem.

² Tin, to ba bim melu me mot tak kalik ne ye ko bos e, nye goka e ne eke e to ekwosak e
Zeeb, aakabe to ekwosak e nyel'e.

³ Tin, e membu me nadhaa'enek, bi nadi esesa esonok bot di aadum kon ne Zeeb o di
ekwyel e. Bi nadi e to mezo, embee egwyes epuud, to elangi, bot e edheka elyem, bot e di
ekwyel menyok zenoo eduwal e benaghise.

⁴ Nenak, bot binok epedjoka daa dinaa bi aakasa embee mezo menek di edhaa nyel e
bi ne be noo. Tin, mesa mo moo e elee bin.

⁵ Deenek, be waaketanal e etep mefulu mo pe daa Zeeb, mot di djem etep e epee bot e di
ne tsik ne bot e nazegwy e o.

⁶ Dum ne tep tak e dinaa, Mbεε Bhaadal naakegoolaa dɔɔ ne pe daa bot di mos be eezegwyε ɔ. Tin, be napéεaa e kɔ esu mefulu mɔɔ kɔ bɔs. Epéε tak e dáa be aapéε bot djas di ne tsik ε. Deenek, kɔ esu Sisim na Dεε e Zεεb, be ne ghwyil edi ne tsik.

Mbεε mefulu me bot e zεεga mendjaala

⁷ Deenek, bot moo aakum e mesik me bhwak. Tin, bi goka é ne edi bot e lyem. Dika djem étep edjaala Zεεb.

⁸ E di'enek, sa di enyɔepe dhaa tye é, ye é kwyel pak'en etεε náá kwyel ne diyál mbula mesyem.

⁹ Dika ne ghwyiikwyee pak'en ààdi ne mbee lii e sok bi di emyaal náá ndjon sulal pe yebɔ ε.

¹⁰ Tin, saka enem esa ne bɔɔ besɔ bin ne ekεε mot ne mot nabela ε. Dika dáa betεε bot e mesa di ebaal e enyɔepe membi me mekεε me Zεεb ε.

¹¹ E di'enek, mot di ekwyel egoola mekpa me Zεεb ɔ. Nye goola ye dáa mot di ne ekεε egoola mekpa e Zεεb ɔ. Deenek, mot di ne ekεε ekwyee bot ɔ, nye sa ye ne tεε esimza e Zεεb, etεε náá, Zεεb neebela duu tɔ mesa me kɔ lo e Yezu Klisto. Mot di egoka ne duu ne mebwaal kɔm-kɔm sii ne kɔm. Amen!

Ezuk kɔ esu edum kor ne Klisto

¹² Bεwen, sa biyɔ àadjoka ne du mezuk di pak'en ε. Ye eewa bin tɔ mebhowal étep ebee sa bi di eval ε. Tin, sa biyɔ àadjoka ne ye.

¹³ E di'enek, bi goka é emyaala etεε náá, bi e tɔ mezuk kɔ esu e Klisto. Etεε náá, e sok bi aabee duma ye ezye é, bi aadi é tɔ boo memyaala dɔɔ ne menyenyε boo memyaala.

¹⁴ Deenek, be di elee bin etεε náá bi e bedjekel e Klisto ɔ, ye é memyaala étep'en, etεε náá, Sisim Zεεb ne Sisim duma e kɔ len.

¹⁵ Tin, mot ngɔt pak'en edi ezuk ɔ, sa ye é di etεε náá, nye naagó mot, neghu etεε náá, nye naadjii sa mot, ààbe etεε náá, nye naasa ebiyo neghu nye naawa nuub tɔ tep di àadjook nye é.

¹⁶ E di'enek, nye di tɔ mezuk etεε náá, nye keletye ɔ. Sa nye ààdi ne syen. Tin, nye goka é ne e ghaapeε e Zεεb kɔ esu e din e Klisto nye di ne ye é.

¹⁷ Deenek, mena mooka e ewala dinaa tanjal moo zεkan ε. Tanjal aakan sok e ne bɔɔ Zεεb. Tin, ye é kan ne nis ɔ, ye é kaswala dáa ne bot e di ààlooba ne Mbεε Bhaadal e Zεεb ɔ?

¹⁸ Ekwyala be na Dεε lee e náá:

«Ye be náá, elyel ne mot di tɔ epiki ɔ náá be bela tsik'ɔɔ!
Ha! Ye aadi dáa dum ne mot di esa ebiyo ne mot esyem?»

¹⁹ E di'enek, bot e di ezuk étep esa enem esa ee Zεεb di ekwyel ɔ, be goka é ne edi ne ebwaalel ne Mekus bot. Tin, be goka é ne esesa enem esa.

5

Melyo dum ne bepaa zεεga ndjaa mendjaala

¹ Nenak, me lii wak e ne bepaa di pak'en ε. Mam pe e ngɔt tɔ bepaa dáa biyɔ. Tin, me nabe é tsaases mezuk e Klisto. Me goka é ne enɔɔ yam di tɔ duma di ezye yenek.

² Baalka be dáa bebaalel mesaa Zεεb zedje bin ε. Sa bi àasa ye ne bhel, bi goka é ne sa ye é ne lyem wat dáa Zεεb di ekwyel ε. E di'enek, sa bi e àasa ye kɔ mesɔ me epata, bi sa ye é ne kwyel djas.

³ Nàdjεedka bot e Zεεb nadjε bin bak ɔ, djεeda bhel. Tin, bi goka é ne edi é mbεε bedjεedel ee mesaa di egoka ne edu mefulu mɔɔ ε.

⁴ Deenek, e sok nakuma bεmbaalel aazyε é, sa bi aabela tyee efute na kɔm-kɔm ε, kɔtɔ duu.

Melyo ne eKeletye djas

⁵ Tin, biyo mengbaaz, loobaka ne bepaa, dika ne mesila pak'en. Ekwyala be na Dee lee e naa: «Zeeb aakwyel bot e eghae nyel, nye e sa enem be ne bot e di aaghae nyel o.»

⁶ Dika e ne mesila si mbo mebwala me Zeeb, etep nye needje bin duu e sok ewala tak aakum e.

⁷ Neeaka etep bin djas to membo e Zeeb etee naa, nye waadje bin sa bi di ne gwyes tak e.

⁸ Dika djem, bot mebhuka min, dim mot mekon epebonal bin daa ghee menyan. Etep nye neede bin.

⁹ Deenek, dika to epiki to edum e kon e len ne Zeeb. Tin, ye goka e bi gu naa, ko eko e bos'ak djas, bon nyee bin epezuk daa biyo.

¹⁰ Tin, Mezuk men e, yii ba mo ewala batsa. Deenek, Zeeb mot di kwyel bin dhaa tyee o, nyey mot naadjoo bin etep bi neenoo di to duma ye o. Ye nabe e etee naa, bi needi sama wat ne Yezu Klisto o. E di'enek, nye waanegg bin besosoob, ne ghwyil epyet, tin, mot aanakwaakabaakwyesal bin to mebhowal.

¹¹ Tin, mebwala na kom-kom ne ne. Amen.

Meswosel me mesik

¹² Ye e Silas e kwyee me, e ekwyal bin ba mo pes mekana mak. Me bee Silas mo nyaag'am e mot esosoob. Me kwyal e etep edje bin meghaaz ne elee bin naa: Gwakeka tete ekee Zeeb, metka ekee e tak ne lyem wat.

¹³ Deenek, bot e zeeaga mendjaala di pe ghaada Bhabhilon nazesee daa biyo o, bi eeswos bin. Tin, Mon'am Malak eebaaswos bin.

¹⁴ Swoselka pak'en ne mebeedala me kwyel.

Tin, ne bot djas zedum kon ne Klisto o, egwyem di ne nen.

Mekana e Pyeed, yii bhōba Pyeed yii bhōba Eniel

Mekana mak nakwyalaa e étep ekeletye djas, ye é dáa mekpa me emwana. Mot nakwyal mekana tak epelee náá, esyee e le moo é eezekunaa (1.13). Nyé eekwyal ye étep bot e zedum konj ne Zeeb o, neetetaala ne melyo me.

Mekana epewaab ne nōo e náá, be baal mbee mefulu di edus to edum e konj e lōo ne Zeeb e, be é di sosoob ne melyo me be nagwak e (1). Ye epebaalyo bembee belyoel di elyo bot etep esua-sua náá, ne eke dáa di àagoka e (2). Bhii tak, ye epebaalii dum ne ewala ee Gheṇ Yezu aabula e (3). Kana meken me ezeeḡa mendjaala, ekeletye e koko mebyel tak nazegwyé, Yezu dinaa àapabula. Bedhiiti bot moo é zem-zem, be aakagu étep yé edi boya e. Tin, dáa dinaa bot zedum konj ne Zeeb e to bwood e, ekwyla di to mekana epelyaal náá, Zeeb eetel náá, nyé mot bwood. Tin, nyé eedje ne bot e bōs djas ze eswoola mefulu mōo.

Etep ekwyee be to edum e konj e lōo ne Zeeb, mot keletye o, goka ewa lyem to ekwyla bengoollel e mekpa e Zeeb e ebheṇ e na mwa. Be baagoka ne ewa to melyo me be nagwak ne betsases e Yezu Klisto (3.2). E sok mekana me bhōba e Pyeed nadi ekwyalaa e, bedhiiti bemekana e Pōl naaguaa (3.15). Sa mot àāsaa egu etep di ekwyla to mekana mak e wō di àāgu mesuk me tak to Ebheṇ e na mwa (1.20), neghu àānyō etiibal esok ne elyo bot (3.16). E sok bedhiiti ekeletye ne yii sisim na Dee di ezye zekwyee bin e, ye é enyōepe.

¹ Ye é mam Simōṇ Pyeed, kwom e mesa ne mot-lwoma e Yezu Klisto. Me kwyeed mekana mak e pe daa bot e di ne kōkō mbee edum e konj e les ne Zeeb, to epiki e Zeeb'es Metsik-bot yis Yezu Klisto.

² Beta náá, enem ne embee ne egwyem di ne nen etee náá, bi ne gu Zeeb ne Yezu Klisto Gheṇ'enaka!

Ewa zii to mesa me Zeeb

³ Ne mebwala me, Gheṇ nadjē mena esa djas mena nadi ne ye gwyes tak e étep mena neekēka enyōepe to egwakel ne Zeeb. Tin, ne ghwyil'e met, nyé eetel mena mot nadjōo mena to duma ye o, étep mena needika bot e mbyak'e.

⁴ To duma yenek, ne to mebwala menek, Zeeb naakēk mena eboo etete ekek. Deenek, ebela bi aabela ekek binek e, ye aasa náá, embee mekwosak me bōs'ak di eleeg bot e, dus to len. Tin bi aakadi é bot e di ne mbee sisim dáa Zeeb e.

⁵ Etep tak e, saka meghaaz me ekel kō edum e konj e len ne Zeeb, eke to tsik epiki. Deenek, bhis eke to tsik epiki, ye goka é ne ebaadi ne tete egu esa ee Zeeb di ekwyel e.

⁶ Kō egu esa Zeeb di ekwyel e, da bi e baagu edjeed menyel men. Bhis edjeed menyel men, da bi e baadi lyem bhwood. Kō lyem bhwood, da bi e baadi to egwakel ne Zeeb.

⁷ Tin, to edi to egwakel ne Zeeb, dika ne tete kwyel ne bōn nyeeḡ bin e zeeḡa mendjaala. Bhis edi ne tete egwakel pak'en, dika to kwyel.

⁸ Ye be náá, bi e ne mbee mefulu menek o, da bi e didi esesa ye o. Ye waadjedje etete bhum to len, deenek, bi aakatō sok to egu e Gheṇ'enaka Yezu Klisto.

⁹ Mot di àābe ne mbee mefulu menek o, nyé é dáa mot edhim: nyé é ne mis mendiila. Mbii yenōk mot eedjisa náá, Zeeb naazedis edhuud e mesyem me na mwa.

¹⁰ Bōn nyeeḡ, dum ne tep tak e, saka meghaaz me elyaal náá, ye é Zeeb e nadjōo bin ne baatō bin. Tin, bi e di esa deenek o, bi aanākabaabema ebek.

¹¹ Deenek e, Zeeb e waabee bin ze eni e to eyon e na kōm-kōm e Metsik bot'enaka Yezu Klisto, Gheṇ'ena.

¹² Eteṗ tak ε, mε aagheetetaala bin eteṗ binek. Mε nε gu náá, bi nε gu ye enyōepe, ekwosak ε lam ε náá, bi pyet elyelepe tō sosoob nε etsεetse bi nagwak ε.

¹³ Mε bee ε náá, dāa mε dinaa nε tsik ε, mε goka é nε egheetetaala bin eteṗ binek éteṗ bi needi djem.

¹⁴ Tin, mε nε gu náá, dwoō esyee ε lam moo kunaa, dāa Gheṇ'enaka Yezu Klisto naazetel mε ε.

¹⁵ Deenek, mε waasa náá, ye nakozoodi bhis esyee ε lam, bi gheetetaala nε eteṗ bak.

Bot ε nabee duma ε Klisto

¹⁶ Eghen bis naleε bin eteṗ dum nε ezye é Gheṇ'es Yezu Klisto tō boo mεbwala mε ε, ye nabe é āābe kō esesa esua-sua. Tin, ye é etee náá, bis ε betyaases nabee mekas mε ε.

¹⁷ Deenek, nyε naabela duu nε duma Zεeb Sεeg. E ewala elenek, gwood ε Zεeb nagek tō boo mekas ε náá: «Mot'ak ε mōn'am mε di ekwyel o, ye é nyey ε mε nató nε memyaala djas.»

¹⁸ Bisō bemet naagwak gwood dāa nagek pε tō gwoo ε, e sok bis nadi sama wat nε nε pε kō etsok ε na dεε ε.

¹⁹ Tin, bis nε wa lyem tō mεpka mε bengoollel ε mεpka Zεeb. Dōo nε biyō pe, bi baagoka ε nε kobaka nε ye: ye é tyee wat nε lambi di egoo tō ghooghom ε, kekum ewala melem di elem ε, da mekas mε dwoō edje gwyε tō elyem bin ε.

²⁰ Tin, bi goka é nε gu náá, mot tok nε ghwyil egoola mekpa ε Zεeb dāa lyem ε kwyel ε.

²¹ Ye tok nε sa bengoollel ε mekpa ε Zεeb naleε náá ye aasaal di edus nε ekwosak bōo bemet. Ye é Sisim na Dεε nadi edje bε ghwyil elii eteṗ binek.

2

Mbee belyoel

¹ Eghen na mwa, ye nadi é nε bengoollel ε mekpa ε Zεeb yii mekōṇ pε tō edhuu mε bōo Yisalael. Ye aabaadie ε nε bembee belyoel tō len. Bε waalyo bin melyo mε esua-sua di ewa bi tō mbee baka ε éteṗ bi neewo ze. Tin, bε waaswonal tete lyoel, mot natsik bε o. Bε aadul mbee baka kō lōo.

² Deenek, betε nε bot ε waadu mbee mεfulu mε mezo mōo. Tin, kō esu ε lōo, mbula bot ε waalee mekpa mε etsεetse.

³ Dum nε dōob mεvu, bε wasa náá, bε wyisal bin epata kō esu ε mbee melyo mε esua-sua. Deenek, ye nabe é fen'ōo eezeguaa, tin, ye kalik ε batsa bε waabee mezuk mōo.

⁴ Tin, Zεeb nabe é āāpel efofop nasyem o, nyε naaka bε nε bhel tō boo du, pε kyee bε di ekōla nε kel egwooz e mbok tō ghooghom ebwood epée bōo ε.

⁵ Tyee wat, Zεeb nabe é āāpel bot ε na mwa, e sok nyε nadesal bōs nε boo bhyon. Eghen tak bōs nabe é «tōō» nε bot ε di esa eteṗ Zεeb di āākwyel o. Tin, nyε nazootsik ε Noe, mot nadi egoola mekpa mε epiki ε, zenōo bedhiiti bot beten nε bebá.

⁶ Zεeb naawa mbee baka kō eghaada Sodōm nε Ghomōd. Deenek, nyε nagó ye é nε du. Tin, ye é dhatyee nyε waasa nε bot ε di ekaab Zεeb o.

⁷ Tin, Zεeb naapek Lot mot epiki, mot nadi ekpaa lyem kō esu ε embee mεfulu mε mezo ee bot ε di egó bot o eghaada binek di esa ε.

⁸ Ye kabε Lot, mot epiki yenōk nadidi ε pak bot ε nadi nε mbee tsik'ōo. Tin, nyε nadi e bee nε egwak ε bε melu nε melu. E di'enek, lyem epiki bε nadi e zuk e ebee embee mεfulu menek.

⁹ Deenek, ye kwyel elyaal ε náá, Gheṇ ε nε ghwyil epεk bot ε di sosoob nε nε tō mezuk o. Tin, nyε aanεeg bot ε mbee tsik éteṗ ewa bε e fen dwoō epée.

¹⁰ Tin, nyε aawa tō fen bot djas ε di nε gwyes edi tō edhuu o, bot ε di kε tō gwyes epuud da bε é dhuugal Gheṇ o.

Be é bembee belyoel binək, be ne Gheea menyel, be tok ne bwoo enyek e esisim duma di tō gwoo ε.

¹¹ Bela náá, efofop tok ne ghwyil ε kolee-leeak esisim e tak sok bhwoob Gheη. Dhi bot di egu náá, be eedhaa belyoel binək ne ghwyil ne mebwalā.

¹² Tin, bot binək ε dāa betit, āābe ne etson. Be nasaa ε étep be neebel elaab, bhii tak, da be góaa. Mēsa mōo ε elee sa be di āāgu ε, be aagwyε é dāa betit.

¹³ Be waabela ε mbee tsik dāa efute kō mbee tsik'ō. Be kwyel ε emyaala tō mbee etep e mwos dwo. Eghēη bi di ebəl mēbyon ε.

Yōbō mēsa kō mēbyon ε ekō bin étep be neegheesesa etep syen elyem bōo di ekwyel ε.

¹⁴ Mis mōo ε mis mē mēzō, be āādjił tō syem. Mēsa mōo é ekōp bot ε di tyak mis ō. Be é be na ghaa dōob mēvu. Tin, mbee baka é kō lō.

¹⁵ Bhii be nadus kō tēte ze ε, be eezewo ze. Be kadu ε ze ε Bhalaam mōo Bozōd, mot nadyeebakwyel efute kō esu ε mbee tsik ō.

¹⁶ Tin, dāa Zēeb nabyo ne nōo kō esu ε edjak ε lō ε, ye nabe é. Tin, Zēeb naalii ne goolel mēkpa ε Zēeb Bhalam tō nuub yaaga ye náá, nyε kat ewo ee nyε di esa ε.

¹⁷ Be mbee belyoel binək ε dāa esōgō di āābe ne mēdii ε, dāa eguud di ewaazel ne pup tō gwoo ε. Zēeb naazekoobal be di pε kyee aabookēdi tō mbee mēghomla ε.

¹⁸ Tin, mēlyo mōo é edjoanēpe, ye bu ε boo mēnyeka. Be epebatakōp bot tō tsik epuud, ne tō mēzō mōo, bot ε di aaloonēdus tō bot ε mbee tsik ō.

¹⁹ E di'enek, be kēk be ε mēpēka, ghuna bōo bēmet ε tō ekwom e bhel mbee mēfulu mōo. Etēē náá, mot ne mot ε kwom sa di edhaa nyε ne ghwyil ε.

²⁰ Deenek, bot ε zegu Gheη Yezu Klisto Metsik'enaka ō, be eezebet mbee mēfulu mē bōs. Tin, be baabet náá, be baaduma tō etep binek ō, e di'enek, ekwom bōo aadhaa yii sok.

²¹ Ye nabe é āāgoka náá, be gu ze epiki. Aābe náá, be gu da bhii tak, be ezeliig kon mētiη mē na dēē nagoolaa be ε.

²² Tin, sa di esa be mos ε, ye kwyala tō:
«Bhyε epebaade sa nyε paago ε,
ghwyee zegwyiiaa ō, nyε eeabaabula tō bhōtō.»

3

Gheη moo kō ne ebula

¹ Bēwen bam, ye mē di ekwyal bin'aak moo é mēkana mē bhōoba. Tō bēmekana menek djas ebā mē epekwyel náá, esimza bin ēdi djem ne egeka bin ε di sēη. Kō esu ε etep bak djas mē di etetaala bin ε.

² E di'enek, mē kwyel ε náá, bi tetaala ne mēkpa ee bēngooel-mēkpa Zēeb na dēē nagoola ε. Deenek, baataalaka ne mētiη ee Gheη Metsik-bot nadjε bot ε lwoma náá, be lyo bin ε.

³ Bi goka é ne egu sok náá, ye mēlu mē mēsik mē bōs, ye aadi é ne bot ε di esuu ε mēso, bot ε ebeme di esa etep ekwosak elyem bōo.

⁴ Be waadi eke náá: «Nyε nakēk ebula, etsal e? “Ha” nenak nyε é paa? Etēē náá, bēbhaab bis eezegwyε, etep djas āāpaswola kana mēken mē bhwak.»

⁵ Tin, e sok be di eke deenek ε, be epedjisa ne lanj náá, ye nadi sok ε ne gwoo, wō gwaa bōs zetuula tō mēdii ne mēkpa mē Zēeb. Deenek, nyε naazebek bōs ne mēdii, bōs nakusaa ε ne mēdii.

⁶ Ye é tyee wat ne mēdii bhyon, ye é ne mēdii mē boo bhyon nadesal bōs ε ee bot ε namwa nagwyε.

⁷ Ye kabε gwoo ne bōs ee bot dika mos'aak, mēkpa mē Zēeb naazelēε ne nes náá, ye aagóaa ε ne du. E di'enek, du tak ε nēega étep dwo mēpēea, bot ε di āākaab Zēeb waagóaa tō tak.

⁸ Bēwen bam, ye é ne sa wat dinaa sa bi ààdjisa ε. Guka náá: Pē daa Zēeb elu wat ε dhatyee membu mil (1 000), membu mil ε dhatyee elu wat pē daa lē.

⁹ Deenek, Ghēḡ aanābaabōya ne esa sa nyē nakēk ε. Dāa bēdhiiti bot di ebee náá, ye ēpēbōya ε. Deenek, nyē ēpemaad lyem kō esu ε les etēē náá, nyē āāpakwyel náá, bēdhiiti bot gwyē tō mesyem. Tin, nyē kwyel ε náá, mena bela ze eswoola mēfulu mōō, da bē ēbula pē daa Zēeb.

¹⁰ Deenek, elu ε Ghēḡ aazyē yē aadi é zaka dāa mot djii di ezyē zēdjii ε. Dwoo lēeg, bhwak djas ε waadiib ne esa bē djas, bot waagwak boo ndum. Tin, bōs ne esa bē djas waadhaa e mēpēēa.

¹¹ Dāa di náá, esonok djas aanākabaadi ε, guka enyōēpe sa bot di egoka ne esa ε. Ye nyō ε náá, mēfulu mena ε dika mbēē mēfulu mē e dēē. Mēfulu tak, goka é ne elyaal ēgwakel ε lena ne Zēeb.

¹² Tō ēgwaal elu ε Zēeb, saka mēghaaz, etēē náá, nyē neeleebula. Dwoo lēeg, yē aadi é dwoo gwoo nēghu esa djas di tō gwoo aawyēēza ghwyēē-ghwyēēZ ε.

¹³ Tin, da mena gwal ε ekēk gwoo na bes, ne bōs ε na bes ee Zēeb nakēk mena ε. Pē kyee bot ε di ekē tō epiki aakēdi o.

Ekē tō etson

¹⁴ Bēwen bam, tō ēgwal elu elenek, saka mēghaaz mē ēdi dēē etēē náá, bi needi āābē ne mbee etōōn e mis ε Ghēḡ, étēp ēdi tō ēgwakel ne ne.

¹⁵ Guka náá, lyem ēbhwood e Ghēḡ'ena ēpedjē mena ze tsik. Tin, mōn nyēēg'ena Pōl, nakwyal bin ε ne etson djas sa Zēeb nadjē nyey ε.

¹⁶ Nyē zoolēē sa wat tō bēmekana mē djas ee nyē di elii tēp'ak ε. Tin, ye é ne mēlanēl dinaa bot ε āānyō etiibal ε. Bot ε di āāgu sonok o, āātō mēdjek o, ne dyeebakwyel elet mēsuk mē tak. Deenek, bē ne mēfulu mē esa yē ne bēdhiiti ekwyala na dēē. Tin, bē saab ε mēnyel mōō.

Mēlyo mē mesik

¹⁷ Bēwen bam, yē kabē biyō o, nenak, dika ne ēbwaalel ne edum ε koḡ ε len ne Zēeb. Dika djem, sa bi āāwo ze kō esu ε ēdjak ε len, étēp biyō bot ε di āākaab etēp e Zēeb ε. Tin, sa bi āāpul ēpyet edum ε koḡ ε len ne Zēeb.

¹⁸ Bi goka é ne elōo tō enēm ne embēē, ne ēgu ε Ghēḡ'enaka Yezu Klisto, Metsik bot'enaka.

Beta náá, duu di ne ne, kana nenak kētō kōm-kōm sii ne kōm. Amen!

Mekana e Zan, yii Meken Zan Meken Eniel

Ye nabe é ne bɔɔ mekana melɛl ee me Zan nakyaal ne bot nadi tɔ bɛdhiiti eghaada e. Tɔ sama bɛmekana menek, mekana meken aalyaal din e mot nakwyal mekana me tak ɔ. Mot nakwyal mekana me bhɔɔba ne mekana me mesik ɔ, ye é «Paa». Nye é mot di djɛɛd zɛɛga ndjaa mendjaala ɔ, bot e nye di ekwyal bɛmekana ɔ ne kaab nye.

Tɔ mekana me meken, din e mot mekana di ekwyalaa éteɔ ɔ, ààgua. Mekana me bhɔɔba kwyalaa e ne «Moma Zɛɛb nasɛɛ ɔ dɔɔ ne bɔɔ bɛ», ye kwyɛl elɛɛ, zɛɛga ndjaa mendjaala ye ekeletye dɔɔ ne bot bɛ. Mekana me elɛl, ye nakwyalaa e eteɔ keletye wat ne din e Ghayis. Nye wat tɔ sama bot e zɛɛga ndjaa mendjaala, pɛ ekeletye di ne eteɔ pak'ɔɔ ɔ.

Bɛmekana melɛl mak kwyalaa e eteɔ ezɛɛga ndjaa mendjaala, bot e di egu Mbɛɛ Bhaadal e Zan enyɔɔpe ɔ. Ye moo mos e ne bɛtɛ ne membu bhis bɛ nagoola Mbɛɛ Bhaadal e meken «tɔɔɔ» e Yezu Klisto e. Bɛdhiiti ekeletye nalaa Mbɛɛ Bhaadal e Zan tak ɔ, bɛ nabe é ààmyaala ne esa djas bɛ nagwak tɔ mekana me. Bɛdhiiti nadus tɔ ezɛɛga mendjaa me mendjaala mɔɔ. Bak bot eekus ezɛm pak'ɔɔ. Bɛ ààkwylɛl emyaal náá, Yezu nazye kɔ bɔs e dáa bot djas di zoozye é. Tin, bɛ tok ne gwyɛs e Yezu: Tsik'e ne esyee e lɛ e mis mɔɔ toto. Bɛ ke e náá: «Bis tok ne mesyem», «Bis ne gu Zɛɛb» neghu «Bis e tɔ mengɛl». Tin, tsik'ɔ lyaal e sa sis.

Mot nakwyal bɛmekana me tak ɔ, epedul ekeletye melɔ eteɔ bɛ needi ààgwak elɛɛ ɛtsal ee bot di elɛɛ bɛ dum Yezu neghu Zɛɛb ɔ. Tinaak, tɛtɛ bɔɔ Zɛɛb ke e náá, Yezu Klisto nazye kɔ bɔs e dáa bot djas di ezye é. Bot di ààmyaal náá ye é deenek ɔ, bɛ é bot e mɛbhuka e Yezu. Bot e zedum kɔɲ ne Zɛɛb ɔ goka é ne ɛdi é sosoob ne Mbɛɛ Bhaadal bɛ nakwak e meken «tɔɔɔ» e. Mbɛɛ Bhaadal tak lɛɛ: ekwylɛl Zɛɛb ne ekwylɛl Yezu, ye é ekwylɛl e bɔɔ bɛsɔ. Kyeed e ekeletye di eke e goka é ne elyaal dáa ɛdum e kɔɲ e lɔɔ di e.

Mekpa me tsik

¹ Esa ee nadi e meken «tɔɔɔ» e, mena naazegwak ye, naabee ye ne mis, mena naabee ne emet ye ne membɔ menaka. Ye nabe é mekpa me di esa náá, mot di ne tsik e.

² Zɛɛb naalyaal bot náá, mot tak e mot di edje tsik ɔ, bis naabee ye. Bis e bɛtyaases eteɔ bɛ, eteɔ tak e bis di egoola bin tsik na kɔm-kɔm nadi tɔ Zɛɛb Sɛɛg e. Ye é nyey Zɛɛb e natel bis ye é.

³ Sa bis nabee ne egwak e, bis epegoola bin ye é, etɛɛ náá, bi needi sama ne nes tɔ egwakel ee bis di ne ye ne Zɛɛb Sɛɛg dɔɔ ne mɔn'e Yezu Klisto e.

⁴ E di'enek, bis kwyl eteɔ bak e etɛɛ náá, memyaala mis needjala.

Zɛɛb é mekas

⁵ Bhaadal bis nagwak ne Yezu Klisto, da bis egoola bin e, ye é náá, Zɛɛb é mekas, ye tok ne ghooɲom tɔ lɛ.

⁶ Mena keka náá, menaka é ne egwakel ne Zɛɛb, e di'enek, da mena baadi ekekɛka tɔ ghooɲom ɔ. Tin, menaka é bot e ɛtsal, etɛɛtɛ tok tɔ lena.

⁷ Zɛɛb é mekas. Tin, menabelka djas e di eke tɔ gwyɛ ngel dáa Zɛɛb nyey nye emet di eke ɔɔ, menaka é tɔ egwakel pak'enaka. E di'enek, ghiya e Yezu, mɔn'e waadis mena edhuud e mesyem djas.

⁸ Mena keka náá, mena tokeka ne mesyem ɔɔ, mena eekɔka mɛnyel mena met. Tin, etɛɛtɛ tok tɔ lena.

⁹ E di'enek, mena vaa mesyem mena pe daa Zeeb oo, mena e ne ghwyil edi ne ebwaalel etee naa nye e mot epiki ne esosoob. Nye waapel mesyem mena, ne edis mena edhuud embee etep djas.

¹⁰ Mena keka naa, mena aapasyemka oo, guka naa, mena eesaka naa, Zeeb di mot etsal. Tin, mekpa me tok to lena.

2

Klisto epezye etep ezekwyee mena

¹ Boo bam, me kwyal bin etep bak e ekaab naa, bi ezekesyem. Tin, mot e syem oo, menaka e ne mot ghem engwoob Zeeb Seeg'ena: ye e Yezu Klisto mot epiki.

² Nye e naka nyel' e buwa etep epelak mesyem mena. Ye tok etep mesyem ne mesyem mena met. Ye e doo ne mesyem me bot e bos djas.

³ Mena di eduwaka metin me Zeeb oo, mena ne ghwyil dika ne ebwaalel naa, mena ne guka Zeeb.

⁴ Mot e ke naa: «Me ne gu Zeeb oo», da nye kadi e aaduwal metin me oo, nye e mot etsal, etseetse tok to le.

⁵ Ye kabe naa, mot epeduwal mekpa me Zeeb oo. Yenok tak ne kwyel Zeeb ne tseetse. Ye e deenek e mena aaguka naa, menaka e sama wat ne Zeeb.

⁶ Mot e di eke naa, nye e to egwakel ne Zeeb oo, nye goka e ne eke daa Yezu.

Metin me na bes

⁷ Bon nyeeg bam me di ekwyel o, etin e me di ekwyal bin wak'ak tok etsin e na bes. Ye e etsin e namwa, bi nazegwak e meken «tooo» e. Etsin e namwa tak e, mekpa me bi nazegwak e.

⁸ Bela naa, yii me kabaadi ekwyal bin kwyala sis'aak e etin na bes. Etssetse e tak nyen e to tsik e Klisto. Etep tak e epebaanyen to tsik'en, etee naa, ghooghom epeto ne esi, tete gwe ngel moo kan enyen.

⁹ Deenek, mot di ke naa, nye to gwe ngel, da nye kadi e ebhina mon nyeeg'oo, nye dinaa e to ghooghom.

¹⁰ Mot di ekwyel mon nyeeg'oo, nye e to gwe ngel, ye tok ne dhiiti sonok aadul nye to syem.

¹¹ Tin, mot e di ebhina mon nyeeg'oo, nye e to ghooghom. E di'enek, nye epeke to ghooghom aagu pe kyee nye di eto e, etee naa, ghooghom eezeneg mot edhim.

¹² Boo bam, me kwyal bin mekana mak e etee naa, mesyem min eezepelaa ko esu e din e Yezu Klisto.

¹³ Biyo bepaa, me kwyal bin mekana mak e etee naa, bi ne gu mot nadi e meken «tooo» e. Mengbaaz, me kwyal bin mekana mak e etee naa, bi naazekwak Mbee Mot.

¹⁴ Boo bam, me kwyal bin mekana mak e etee naa, bi ne gu Zeeb Seeg. Bepaa, me kwyal bin mekana mak e, etee naa bi ne gu mot nadi e meken «tooo» e. Biyo mengbaaz, me kwyal bin mekana mak e etee naa, bi e ne ghwyil, mekpa me Zeeb e to len, bi eezekwak Mbee Mot.

¹⁵ Nawaka lyem to mbee tsik e bot e bos'ak ne mbee esesee e bos'ak. Tin, mot e di ewa lyem to mbee esesee e bos'ak oo, nye tok ne ghwyil kwyel Zeeb Seeg.

¹⁶ Beeka esa dinaa ye e yii tsik bos e: egwyes esa sa lyem di ekwos e, neghu gwyes ebela esa djas di beea ne mis e, zenoo ebet ko esu e esa e bos. Deenek, etep binek djas aadus pe daa Zeeb Seeg, ye dus e to mbee esesee e bos.

¹⁷ Ghuna etep e bos epeto pe me mesik, ne embee egwyes be. Tin, mot di esa ekwosak e Zeeb o, nye aadi e ne tsik na kom-kom.

Mot e mebhuka e Klisto

¹⁸ Bɔɔ bam, bot moo wak e e ewala me mesik! Bi naazegwak náá, mot mebhuka e Klisto epezye. Ghuna, e mewala me bot dika mos'aak, beɛ ne bot e mebhuka e Klisto eezetuula. Ye kwyel eɛe e, bot moo é e ewala me mesik.

¹⁹ Ne tseɛtse, bot e mebhuka e Klisto tak nabe é ààbe bot bis, éteɛ tak e be nadul menyel moo to les tó yɔɔ. Eteɛ náá, be epedi edi bot bina ɔɔ, pe be naadi bis ne be nɔɔ. Ye é deenek e ye nasaɛl éteɛ ye neenyen náá, mot ngɔt to lɔɔ nabe é ààbe bis ne be nɔɔ.

²⁰ Ye kabe biyɔ ɔɔ, bi naazebela Sisim na Dee ee Klisto nadje e, eteɛ náá, biyɔ djas neegu etseɛtse.

²¹ Ye be náá, me eekwyal bin mekana mak ɔɔ, ye tok eteɛ náá, bi ààgu etseɛtse. Ye é eteɛ náá, bi ne gu ye. Bi ne gu enyɔpe náá, ye tok ne eteɛ etsal di dus to etseɛtse.

²² E di'enek, eze di mot etsal? Ye é mot di eke náá, Yezu tok Klisto ɔ. Nye é di mot mebhuka e Klisto, nye epebyen Seeg ne Mɔn e ewala wat.

²³ Tin, mot di ebyen Mɔn ɔɔ, nye tokape ne egwakel ne Zeɛb Seeg. Mot di emyaal Mɔn ɔɔ, nye é to egwakel ne Zeɛb Seeg.

²⁴ Dum ne teɛ tak e, bi di egoka ne ebaal mekpa me tak to elyem bin. Ye é mekpa me bi nagwak e meken «tɔɔ» e. Bi ebaal mekpa me tak to elyem bin ɔɔ, bi aadi é sama wat ne Mɔn dɔɔ ne Zeɛb Seeg.

²⁵ Beeka sa Klisto nakɛk bis e: ye é tsik na kɔm-kɔm.

²⁶ Me kwyal bin eteɛ bak e, kɔ esu e bot di esaɲ ekɔɔ bin ɔ.

²⁷ Ye kabe biyɔ ɔ, Sisim na Dee ee bi nabela ne Klisto e, ye é to len. Tin, bi tokape ne gwyes náá, dhiiti mot baazelyo bin. Eteɛ náá, Sisim na Dee epelyaal bin esa djas. Tin, sa nye di elyaal bin e, ye é etseɛtse ye tok etsal. Dum ne teɛ tak, dika sama wat ne Klisto dáa Sisim na Dee nalyaal bin e.

Bɔɔ Zeɛb

²⁸ Ne tseɛtse bɔɔ bam, dika sama wat ne Klisto, éteɛ mena needika ne ebwaalel e sok nye aatuula e. Ye é aagoka náá, mena ezekegwyeka ne syen e mis me dwoo nye aazyé é.

²⁹ Tin, bi ne gu náá, Klisto e mot epiki. E di'enek mot di esa eteɛ epiki ɔ, nye é moo Zeɛb.

3

Bɔɔ Zeɛb

¹ Beeka mbi kwyl Zeɛb Seeg di ne ye ne nena e, mekwyla me tak e sa náá, mena djóoaa bɔɔ Zeɛb. Tin, ne tseɛtse menaka é bɔn be. Deenek, bot e bɔs'ak nabe é ààgu bis, dum ne teɛ tak e be di ààgu nye Zeɛb.

² Bewen bam me di ekwyl ɔ, mena mooka mos e bɔɔ Zeɛb. Tin, Zeɛb dinaa ààpaalyaalka mena sa mena aadika djemen e. Bela náá, mena ne guka náá, é ghen Klisto aatuula e, mena aadika e tyee wat ne ne. Deenek, eteɛ náá, mena waabeeka nye dáa nye di e.

³ Tin, bot djas di ewa kɔkɔ mbi yenek ebwaalel ne Klisto ɔ, tokape si bhel mesyem. Tin, nye moo é Dee, dáa Klisto nye emet di Dee e.

⁴ Bot djas di esa mesyem ɔ, ne baasa ebiyo. Eteɛ náá, esa mesyem ye é esa ezem.

⁵ Deenek, bi ne gu enyɔpe náá, Yezu Klisto nazetuula éteɛ edis e mesyem, nye tok ne mesyem to le.

⁶ Tin, mot di kesama wat ne Yezu Klisto ɔ kat esa mesyem. E di'enek, mot e di sa mesyem ɔɔ, lyaal e náá nye nabe é ààbee nye, ààkogu nye gua.

⁷ Bɔɔ bam, sa bi ààbet náá mot diibal bin. Tin, mot di eke to epiki ɔ, nye é piki mot, dáa Yezu nye emet di piki e.

⁸ Tin, mot di eke to esyem ɔ, nye é moo dim mot mekɔn, eteɛ náá, nye nasyem e e meken me bhwak. E di'enek, Yezu Mɔn Zeɛb natuula é, éteɛ e zepul embee mesa me dim mot mekɔn.

⁹ Mot dinaa nye moo é tete mɔɔ Zeeb ɔ, nye kat esyem, etee náá, tsik e Zeeb moo é tɔ le. Dáa dinaa Zeeb e Seeg e, ye ààgoka náá, nye baake tɔ mesyem.

¹⁰ Beeka sa di ewa mbek popoopwon pak bɔɔ Zeeb ne bɔɔ dim mot mekon ɔ: mot di ààkwyel mɔn nyeeɔ ɔ neghu ààke tɔ epiki ɔ, nye tok mɔɔ Zeeb.

¹¹ Tin, beeka mɛlyo me bi nagwak e meken e: djhookwyelka pak'ena.

¹² Sa mena ààdika dáa mot di edjóoaa Kayin e, nye nadi é mɔɔ dim mot mekon, nye naagó mɔn nyeeɔ. «Ha» éteɔ yé nye nagó nye? Ye nabe é etee náá, nye nabe é ne mbee mesa. Tin, yii mɔn nyeeɔ nadi é mesa me epiki.

¹³ Bɔn nyeeɔ bam, sa biyɔ ààdjoka ye be náá bot e bɔs'ak epebhina bin ɔɔ.

¹⁴ Tin, mena ne guka náá, mena eezedus tɔ esyee, mena moo é tɔ tsik. Mena ne guka ye etee náá, mena ne kwyelka bɔn nyeeɔ bena. Deenek, mot di ààdi tɔ kwyel ɔ, nye é si ghwyil esyee.

¹⁵ Tin, mot di ebhina mɔn nyeeɔ ɔ, nye é dáa mot di gó bot ɔ. Deenek, bi ne gu náá, bot e di egó bot ɔ, tok ne ghwyil ebela tsik na kɔm-kɔm.

¹⁶ Beeka dáa mena di egu tyee mena di egoka ne ekwyel bɔɔ besɔ bina e: Yezu Klisto naadjɛ tsik'e kɔ esu e lena. Deenek, ye goka é náá, menabelka pe baadjɛ tsik'enaka éteɔ bɔn nyeeɔ bena.

¹⁷ Tin, mot edi ne mevu me bɔs'ak, da nye ebee mɔn nyeeɔ ezuk, nye ààgek nye ghon ɔ, nye aake náá, nye ne kwyel Zeeb dáa?

¹⁸ Bɔɔ bam, sa mekwyla me mena di ekwyelaka e ààdi yii len toto, ye goka é mena lyaal tete mekwyla tɔ esesee benaka.

Ebwaalel e mis e Zeeb

¹⁹ Beeka dáa mena aaguka náá, menaka é bot e etsɛetse e. Beeka dáa elyem binaka aasila e mis e Zeeb e.

²⁰ Ye nakoozodi náá, elyem bina edje mena mebe, mena ne guka náá, Zeeb eedhaa elyem bina ne mebok, nye ne gu eteɔ djas.

²¹ Tin, bɔn nyeeɔ bam me di ekwyel ɔ, ye be náá elyem bina aapadjɛ mena mebe ɔɔ, deenek, mena e ne ghwyil e di ne ebwaalel ne Zeeb.

²² E di'enek, nye ne dje mena esa djas ee mena di ewaab ne ne e, etee náá, mena ne looba ne metin me, mena ne sa esa nye di emyaala ne ye é.

²³ Beeka etsin e nye nadjɛ mena e, ye é náá: mena goka é ne edum kon ne din e mɔn'e Yezu Klisto, da mena e kwyelka pak'enaka dáa Klisto nalee ne mena e.

²⁴ Tin, mot di elooba ne metin e Zeeb ɔ, nye ke é sama wat ne Zeeb e, tin, Zeeb e tɔ le. Beeka dáa mena di guka náá Zeeb e tɔ lena e: ye é kɔ esu e Sisim na Dee ee nye dje mena e.

4

Sisim Zeeb ne sisim mot mebhuka

¹ Bɔn nyeeɔ bam me di ekwyel ɔ, sa mot ààmyaal mbi mekpa me esisim mbes di ewyis tɔ enuub e bot e. Tin, ye goka é bi epokosiiza eteɔ e tak enyɔɔpe neghu ye é mekpa me dus pe daa Zeeb e. Etee náá, bete ne embee begoolel e mekpa e Zeeb eezelwood kɔ eko e bɔs.

² Beeka dáa bi aagu náá, ye é Sisim Zeeb e: esisim djas di emyaal náá, Yezu Klisto mot naazyɛ kɔ bɔs dáa bot djas ɔ, sisim tak e yii Zeeb.

³ Deenek, sisim djas di ààmyaal Yezu ɔ, ye tok Sisim e Zeeb. Tin, ye é sisim mot swaka e Klisto ee bi nagwak náá ye epezye é. Ye moo é kɔ eko e bɔs.

⁴ Biyɔ bɔɔ bam, bi e bot e mbyak'e Zeeb. Tin, bi naazekwak embee begoolel mekpa e Zeeb binɔk, etee náá, Sisim na Dee di tɔ len e ne bwala dhaa esisim bot e bɔs'ak.

⁵ Deenek, bembee bengooel e mekpa e Zeeb binɔk e bot e bɔs'ak. Tin, be zobaalii e eteɔ e bɔs'ak. Deenek, bot e bɔs'ak ne gwak sa be di elii e.

⁶ Tin, ye kabe bisɔ, bis e bɔɔ e Zeeb. Deenek, mot di egu Zeeb ɔ, ne gwak bis. Mot di ààgu Zeeb ɔ, ààgwak bis. Ye é deenek e bot aawa mbek pak Sisim etsɛetse ne sisim mekon.

Zεeb ε mekwyla

⁷ Bewen bam me di ekwyl ɔ, djhookwylaka pak'enaka, etee náá, kwyl dus pe daa Zεeb. Deenek, mot di ekwyl bot djas ε, mɔɔ Zεeb. Deenek, nye ne gu Zεeb.

⁸ Tin, mot di ààdi tɔ kwyl ɔ, nye ààgu Zεeb. Etee náá, Zεeb ε kwyl.

⁹ Beeka dáa Zεeb di elyaal náá, nye ne kwyl mena ε. Nye naadhis Seenjele mɔn'e kɔ eko ε bɔs, étep bot neebela tete tsik kɔ esu ε le.

¹⁰ Beeka sa di edjóaa kwyl ε. Ye tok náá, menabelka ε nakwyl Zεeb. Ye é nye é nakwyl mena, nye bokadhis mɔn'e. Nye nadhis nye é, nye neezeka nyel'ε e buwa étep epelak mesyem mena.

¹¹ Bewen bam, dáa dinaa, Zεeb nakwylka mena deenek ε, mena gokaka ε ne kwyllelka pak'enaka.

¹² Mot ngot dinaa àapaabee Zεeb sok. Mena dika ne mekwyla pak'enaka ɔɔ, Zεeb ε to lena. Tin, mekwyla me epenyen popoopwon tɔ lena.

¹³ Beeka dáa mena di egoka ne egu náá, Zεeb ε sama wat ne nena ε, ne náá, nye é tɔ lena ε: nye naadje mena Sisim ye.

¹⁴ Bis naabee, ye é bis di ebanja náá: Zεeb Seeg naadhis mɔn'e dáa Metsik-bot kɔ eko ε bɔs.

¹⁵ Deenek, mot ε myaal é mis me bot náá, Yezu é Mɔn Zεeb ɔɔ, Zεeb aadi é sama wat ne ne, mot tak aadi é sama ne Zεeb.

¹⁶ Ye kabε bisɔ ɔ, bis ne gu, tin, bis ne myaal náá, Zεeb ne kwyl bis. Zεeb ε kwyl, mot di eke tɔ kwyl ɔ, mot tak ε sama wat ne Zεeb, deenek, Zεeb ε sama wat ne ne.

¹⁷ Kwyl é di tɔ lena enyɔpe ɔɔ, mena naakwaabem ba dwoɔ epee. Mena di àakabaabem ba ε etee náá, tsik'ena kɔ bɔs'ak nɔjel ε ne ye é Yezu Klisto.

¹⁸ Ye tok ne bwoɔ tɔ kwyl, tete kwyl ne dis bwoɔ. Etee náá, mot dyeebadi ne bwoɔ ε, é gheɲ nye di tɔ bhwood feɲ ε. Mot di ne bwoɔ ɔ, nye ààgu sa di edjóaa tete kwyl ε.

¹⁹ Ye kabε menabelka ɔ, mena kwylka ε, etee náá, Zεeb ε naleekan ekwylka mena sok.

²⁰ Deenek, mot ε di eke náá: «Me ne kwyl Zεeb» da nye bhina mɔn nyeeg ɔ, nye é mot etsal. Tin, mot ε di àakwyl sɔ mot ɔ, mot nye di bee ɔ, nye tok ne ghwyil ekwyl Zεeb mot nye di àabee ɔ.

²¹ Gwakeka etɪɲ ε Klisto nadje mena ε: mot di ekwyl Zεeb ɔ, goka é ne ebaakwyl mɔn nyeeg.

5*Egheɲ bina kɔ eko ε bɔs*

¹ Mot di emyaal náá, Yezu ε Klisto. Mot tak ε mɔn Zεeb. Tin, mot di ekwyl Zεeb Seeg ɔ, baakwyl ε dɔɔ ne mɔn'e.

² Beeka dáa mena di egoka ne gu náá, mena ne kwyl bɔɔ Zεeb ε. Ye é é gheɲ mena di ekwyl Zεeb ne ebaal metɪɲ me ε.

³ Etee náá, ekwyl ε Zεeb ε, elooba ne metɪɲ me. E di'enek, metɪɲ me tak tok ne mezuk,

⁴ etee náá, bɔɔ Zεeb djas ε bot ε zekwak esa e bɔs'ak ɔ. Tin, sa di esa náá, bot kwak esa e bɔs'ak ε, ye é edum ε koɲ ε lena ne Zεeb.

⁵ Eze aakwak esa e bɔs'ak? Ye é mot di ne emyaal náá, Yezu é Mɔn Zεeb ɔ.

Etep ee nabaɲaaa dum ne Yezu Klisto ɔ

⁶ Yezu Klisto é mot natuula kɔ bɔs'ak ɔ, nye naani tɔ medii ε e sok nye nadi eduwa Zεeb ε. Ghiya ye naasee e esyee ε le. Nye nabe é ààzye ne medii ne medii toto, nye nabaazyε é ne ghiya. Tin, Sisim na Dee epelee náá, ye é tseetsε, etee náá, Sisim ε etsεetsε.

⁷ Ye é ne betyaases elɛl:

⁸ Ye é Sisim na Dee, medii zenɔɔ ghiya. Deenek, bɔɔ djas beɛl ne gwakel.

⁹ Mena ne myaalka etep ee bot di ekaada mena ε, ghuna yii Zεeb di ebanja bot ε, ye é ne boo megham. Ye é sa nye nabaɲa bot dum ne Mɔn'e ε.

¹⁰ Mot di edum konj ne Mɔn Zεεb ɔ, mot tak ε ne gu etsεεtse etεp nakaadaa nyε ε tɔ lyem. Tin, mot di ààdum konj ne Zεεb ɔ, bee ε náá, Zεεb ε mot etsal, etεε náá, nyε ààmyaal etεp Zεεb nakaada bot dum ne Mɔn'ε ε.

¹¹ Beea lεη nakaadaa mena ε: Zεεb naadjε mena tsik na kɔm-kɔm, tsik tak ε tɔ Mɔn'ε.

¹² Mot di eke sama wat ne Mɔn ɔ, nyε ne tsik tak. Tin, mot di ààke sama wat ne Mɔn Zεεb ɔ, nyε tok ne tsik tak.

Tsik na kɔm-kɔm

¹³ Mε kwyal bin etεp bak ε étεp bi neegu náá, bi ε ne tsik na kɔm-kɔm, biyɔ bot ε di edum konj ne Mɔn Zεεb ɔ.

¹⁴ Ebwaalel ε mena dika ne ye ne ne ε, ye ε náá: e sok mena di ewaab sonok tɔ ekwosak ε le ε, nyε waagwak mena.

¹⁵ Ye goka ε, mena guka náá, Zεεb ne gwak mendjaala mena. Mena ne baamyaal ne tseεtse náá, mena waabelaka sa mena di ewaab ne ne ε.

¹⁶ Tin, mot ε bee mɔn nyεεg esa mesyem dinaa, ye aanàkeswala ne ne εsyee ɔ, nyε goka ε nyε djaala Zεεb étεp mɔn nyεεg'enɔk. E di'enek, Zεεb ε waadjε tsik ne mɔn nyεεg tak. Yenek ε, étεp bot ε di náá mesyem aanàkeswala ne nɔɔ εsyee ɔ. Tin, ye ε ne syem wat di ekeswala ne εsyee, ye tok etεp mbi yenek syem mε di eke náá, bε djaala ne Zεεb.

¹⁷ Embee mεsa djas ε mesyem, tin, tɔ mesyem menek djas, ye ε ne mesyem mε di náá ye aanàkeswala ne εsyee ε.

¹⁸ Mena ne guka náá, mot di náá, nyε ε mɔɔ Zεεb ne tseεtse ɔ, nyε tok ne ghwyil ε baasesyem. Etεε náá, Mɔn Zεεb εpebaal nyε, e di'enek, dim mot mekɔη tok ne ghwyil kɔ le.

¹⁹ Mena ne guka náá, menaka ε bɔn Zεεb, deenek, bɔs'ak djas ke ε si bhel dim mot mekɔη.

²⁰ Tin, mena ne guka náá, Mɔn Zεεb eezezyε, deenek nyε eedjε mena metselal étεp mena neeguka tεtε Zεεb. Deenek menaka ε sama wat ne tεtε Zεεb kɔ εsu ε Mɔn'ε Yezu Klisto. Ye ε nyεy edi Zεεb ne tseεtse, ye ε nyεy edi tsik na kɔm-kɔm.

²¹ Bɔɔ bam, kyeeka bεZεεb ε naghise!

Mekana e Zan, yii Bhōba Zan Bhōba

Meswosel

¹ Ye é mam paa, me kwyaal mekana mak e étep moma Zeeb nazesée o, be ne bōo be me di ekwyel ne tseetse o. Ye tok mam ne mam di ekwyel bin, ye é dōo ne bot djas di gu etseetse o.

² Bis kwyel bin e etee náá, etseetse e to lena, ye aadi to lena e kōm-kōm.

³ Beta náá, Zeeb seeg be ne Yezu Klisto mōo Zeeb seeg sa mena enem ne embēe, ne boo lyem ghon, ne egwyem etee náá, mena neekēka to tsik etseetse ne kwyel.

Etsēetse ne kwyel

⁴ Me naadyeebamyaala ne egwak náá, bedhiiti bōo bō epeke to etseetse dáa Zeeb Seeg nalwom mena náá, mena sa e.

⁵ Nenak yak, gwaka sa me di elēe ne nō e, wōy moma, dhjookkwyelaka pak'enaka. Sa me di ekwyel wō wak'ak tok etij e na bes, ye é yii mena nadjēaa e mēken e.

⁶ Deenek, kwyel e e sok bi di kē to elōoba ne metij me Zeeb e. Beeka etij e nadjēaa bin e mēken e, ye é náá, bi di to kwyel.

⁷ Tin, me lēe bin etep bak e etee náá, bot e mēkōn moo é ebuepe kō bōs. Be àakwyel emyaal náá, Yezu Klisto naabatazyē kō bōs'ak ne nyel epuud. Ye é deenek e, mena aaguka bot e mēkōn ne bot e swaka e Klisto.

⁸ Bi é kobaka, ekaab náá, bi ezēkepul mesa me mena nasaka e étep bi neebela bēte ne efute.

⁹ Mot e di àake tyee mēlyo e Klisto di elēe o, da nyē é kē tyee sis ne yii Klisto nalyo o, mot'enōk tok to egwakel be ne Zeeb. Tin, Mot di eke tyee mēlyo e Klisto di elēe e, mot'enōk e to egwakel be ne Zeeb seeg ne mōn'e.

¹⁰ Tin, mot ezye zēbee bin, àābe náá nyē zye bin ne mēlyo mak o, sa bi àāmyaal nyē pē yibō, sa bi àākoswos nyē swosak.

¹¹ E di'enek, mot aaswos nyē o, be ne ne moo é bot e boob wat to mbee mesa.

Mēlyo me mesik

¹² Me aabaadie ne bēte ne etep e elēe bin, tin, me àapakwyel náá me kwyel ye kō ka mekana ne medii me kwos. Tin, ekwosak e lam e náá, me zye pē daa len étep me neezēlii ne nen mam emet. Etee náá, mēmyaala mena needi enyōepe.

¹³ Bōo mōo nyōog ee Zeeb nazesée o, be eeswos wō.

Mekana e Zan yii Elél Zan yii Elél

Meswosel

¹ Ye é mam paa, me kwyal mekana mak e ne Ghayus mōo nyaag'am me di ekwyel ne etséetse o.

² Mōo nyaag'am me di ekwyel o, me kwyel e náá, mesa djas ee wō di esa e, ye loo. Da wō baadi ne nyel enyōepe dāa wō di ghin tō Sisim e.

³ Tin, me nadyeebamyaala eghen bōn nyoog natuula, baŋa me dāa wō di sosoob tō etséetse e, ne dāa wō di eke tō etséetse e.

⁴ Ye tok ne dhiiti sonok di edje me memyaala dhaa e sok me di egwak náá, bōo bam* epeke enyōepe tō etséetse e.

Esosoob e Ghayis

⁵ Mōo nyaag'am me di ekwyel o, esosoob bō epenyen tō etep djas ee wō di esa ne bōn nyoog e, ye nakoozodi náá be é bedjon.

⁶ Tin, bedhiiti bot tō sama bot e wō nakwyee o, be naalee kwyel wō di ne ye ne nōo e, e mis me zēega bot e mendjaala mena. «Iyee» kwyee a be, étep be neegoola medjon mōo dāa ye di egoka ne esael tō ekwosak e Zēeb e.

⁷ Tin, be naatō kesa mesa e Klisto. Be natō e, bōo ààmyaal sa wat ne bot e di ààdum kon ne Zēeb o.

⁸ Ye goka é náá, mena kwyee ka mbi binōk bot, etee náá, mena ne be nōo needi lōog wat tō esa mesa me egoola etséetse.

Dhyotelef be ne Dhemetulus

⁹ Me kwyal ba mōo pes mekana mak e étep bot e zēega mendjaala men. Tin, Dhyotelef mot di esuu edjeed etep djas o, nye àakwyel egwak sa me di elee e.

¹⁰ Etep tak e dinaa, e sok me aazyé é me waalee embee etep djas ee nye di esa e. Nye mot di elee elen etsal ne embee etep kō elo bina o. Nye àapasik tin, nye ne byen náá, bōn nyēeg bot e di ezye medjon o, sulal pe daa le. Nye ne lu bedhiiti bōn nyēeg bina náá, be nāmyaal náá bot e di ezye medjon o sulal pe yōbō. Tin, nye ne lu be, nye ne sō be tō zēega bot e mendjaala.

¹¹ Deenek, mōo nyaag'am me di ekwyel o, nābaŋa sa di àànyō e, baŋa sa dinaa, ye é enyōepe e. Tin, mot di esa enem esa o, nye é mōo Zēeb. Mot di esa embee mesa o, nye àāgu Zēeb.

¹² Ye kabē Dhemetulus o, bot djas epelee enem esa ee nye di esa e, ne etséetse di tō e le epelyal náá, ye é tséetse. Bisō pe epebaalee enem esa be, tin, wō ne gu náá, sa bis di elee e ye é tséetse.

Meswosel me mesik

¹³ Me aabaadie ne bete ne etep e elee wō, tin, me àakwyel náá me kwyal ye ne kwos ne medii me tak.

¹⁴ Me é ne ebwaalel náá, mena waaboma tō melu mak. E di'enek, menabel bebá waamō.

¹⁵ Beta náá, eghwyem di ne nō. Besō bō eeswos wō. Swosa bōo besō bina sa wō àādjiisa mot ngōt.

* 1:4 Bōo e Pol di elii wak e, ye é bōo be tō edum e kon ne Zēeb.

Mekana e Zuud Zuud Eniel

Mekana mak, Zuud e nakwyal ye. Zuud e dhyyeb e Zak be ne Yezu.

Nye nakwyal mekana me tak e etep ekeletye djas. To mekana mak, Zuud epedul ekeletye melo dum ne mbee melyo me di aanonhel ne Mbex Bhaadal e. Mbee mefulu mo epeyaal naa, be e bot e dinaa, be aadum kon ne Yezu o. Nye epebaalyaal daa Zeeb aawa bot e di esa embee mesa e fen.

To mekana mak, Zuud epeno etep ee nasaal eghen ebhen e na mwa, etep nye neelyo ekeletye e melu mak. Bhaadal e Zuud epenonhel ne mekana me booba e Pyed.

Mekana me Zuud e ne ghwyil di ne metsek meten ne eba:

Meswosel (1-2)

Zuud epedul ekeletye melo dum ne embee melyo (3-16)

Daa Zuud di edje meghaaz ne ekeletye, etep be needi ghin to edum e kon ne Zeeb, doo ne Yezu Klisto metsik bot'enaka (17-23)

Duu ne Zeeb, ne melyo me mesik (24-25).

Meswosel

¹ Ye e mam Yude, kwom e mesa e Yezu Klisto, mon nyeg e Zak. Me kwyal e biyo mekana mak, biyo bot e Zeeb nazedjo o, biyo bot e Zeeb seg di ekwyel o, biyo bot e Yezu Klisto di ebaal o.

² Beta naa, Zeeb dje bin bete ne lyem ghon, egwyem ne kwyl.

Mbee be lyoel

³ Bo nyaag'am me di ekwyel o, me nabe e ne gwyes ekwyal bin mekana ko esu e tsik na kom-kom Zeeb natsik mena e, deenek, ye goka e naa, me kwyal bin mekana mak etep edje bin meghaaz, bi needuu tuub etep edum e kon ne Zeeb nazedjeaa kom-kom ne bot e nade o.

⁴ Tin, bedhiiti bot e na mbee mepek eezeni to len syaab. Be epeliig sa enem ne embee Zeeb'ena di elee e, etep be neediyal menyel dum ne embee mefulu mo. Deenek, be eelum kon ne Yezu Klisto sim Ghen'enaka, sim lyoel'enaka. Tin, ekwyla naazelolee mbi fen di ebwood be e.

⁵ Bela naa, bi eezegu etep binek djas enyope. Deenek, me kaada bin e daa Ghen natsik bo Yisalael pe kyee dik Ezipte e, bhii tak, nye naazego bot e nadi aadum kon ne ne o.

⁶ Baataalaka doo ne efofop nadi aakwyel edi e edi Zeeb naneg be o, bo e batadus edi be nadidi o. Wo gwaa, Zeeb zenoo be, kol be ne ekel eghwooz kom-kom. Bhii tak, nye eezedyal be to ghooom kekum e boo dwo epes bo.

⁷ Taalaka doo ne eghaada Sodom ne Ghomoo, zenoo eghaada nadi e mengwoob e: bot e eghaada tak nadi e ne embee mefulu daa efofop binok, be nadi e ne mbee mez, ne dhiiti mezel me edi eba ee Zeeb di aakwyel naa, ye sael e. Tin, be e to fen du na kom-kom. Yenek e, daa Zeeb dul menabelka djas melo e.

⁸ Bot e nazen to len syaab o, ye e deenek e be dyeebasa. Ne mbee esimza be di ne ye e, be epeyem ne menyel mo, be epebyasal eghen Zeeb, be epenyek duma efofop di to gwoo o.

⁹ Tin, konyel Mesel kukuma efofop nabe e aakosa ye. To ewo be ne satan, e sok be nadi esuu muu e Moiz e, fofop Mesel nabe e aakolee nye, nye nazoke ne ne e naa: «beta naa, Ghen wa wo e fen!»

¹⁰ Bot binok lee e sa be di aagu e, sa be di egu e, be gu ye e daa betit, bot e di aatiibal o, ye e etep binek e di esa naa, be wo ze.

¹¹ «Ha!» Kpaa-ghon ne nɔɔ, etee náá, be naadu ko ε Kayin, be eewo ze dáa Bhalaam etep epata. Tin, be nagwye é etee náá be naalyel elo dáa Koole.

¹² Be é bot ε di ekus eghuub, e sok bi di tɔ zεega ebyon ε ede edee bi ne bɔn nyεeg bin ε. E di'enek, be bɔl ebyon ε, àabis mot, àabe ne syen, be é dáa eguud di ewo tɔ gwoo ne pup ε, tin bhi kadi é àanee. Be é dáa ele di àawum ε ye nakoozodi e mbu di egoka ne ewum ε. Tin, ye guaa ɔɔ, ye waabaagwye, gwyεa sis.

¹³ Deenek, be é tyee bhuuge boɔ dii mɛsɔn di dheegel εbuεpe ε, be wyisal embee mɛfulu mɔɔ ε «pwalen» e mis mɛ bot dáa boɔ dii mɛsɔn dyeebawyisal eput esonok di emwasaa tɔ tak ε. Be é dhatyee ekwyikwyen di ewo dáa εghwak tɔ mɛdii ε. Tin, tɔ di mεghomla, Zεeb naazekoobal be di na kɔm-kɔm.

¹⁴ Enɔk, bhaab'enaka yii eten ne ebá bhis Adam, naaloolεε náá: «Beeka, Ghεη epezye alu ne alu ne efofop be nadεε,

¹⁵ étεp εzεpεε bot ε bɔs djas. Tin, nye waakwyisal bot ε mesyem ndje sɔs, kɔ εsu ε embee mɛsa mɔɔ ee be nasa ne Zεeb ε. Dɔɔ ne embee mɛkpa mɛ bot ε mesyem di àakaab bot ɔ nalelɔɔ nye é.»

¹⁶ Bot binɔk, tok ne mɛmyaala tɔ elyem bɔɔ, mɛsa mɔɔ ε etanɔl, be ke é dáa elyem bɔɔ di ekwos ε. Be lii ne bot ε ne εbet, be ne sa mɛkɔη kɔ elo e bot, étεp be neebela sa be di esan ε.

Edul ε mɛb ne lwomel

¹⁷ Ye kabε biyɔ ɔ, bɔɔ nyaag'am mɛ di ekwyel ɔ, taalaka mɛkpa mɛ bot ε lwoma ε Ghεη'enaka Yezu Klisto nagoola bin ε.

¹⁸ Ye nabε é, be eelεε ne nen náá: «e mɛsik mɛ bɔs, ye aadi é ne bot aawyii bin, be aazodi eke ε tɔ mbee mɛkwosak mɛ elyem bɔɔ.»

¹⁹ Be é binɔk, bot ε ezεm, bot ε di ewa mbek ɔ, be tok ne sisim ε Zεeb tɔ lɔɔ, be ke é ne ekwosak ε epuud bɔɔ tyee betit.

²⁰ Ye kabε biyɔ bɔɔ nyaag'am mɛ di ekwyel ɔ, saka náá, tsik'en kekɔ e dεε εdum ε kɔη len ne Zεeb, Djaalaka ne mɛbwala mɛ Sisim na Dεε.

²¹ Waka lyem tɔ kwyel ε Zεeb, étεp εbwood dwoɔ Ghεη'enaka Yezu Klisto aadjε mena tsik na kɔm-kɔm kɔ εsu ε lyem ghon'ε.

²² Dika ne ghon ne bot ε di ekaab εdum ε kɔη ɔ.

²³ Deenek, ye é ne bεdhiiti bot ε dinaa, bi ε ne ghwyil ε tsik be e εwyisal ε be tɔ du epéε ɔ. Ye kabε bεdhiiti bot ɔ, dika ne lyem ghon ne nɔɔ, dika ne etson, eghεη bi ne be nɔɔ edi edi wat ɔ, ekaab náá, be ezεkeful bin elo ne mbee mɛfulu mɔɔ.

Duu e mɛsik

²⁴ Dum ne mot di ebaal bin étεp bi needi àasyem, mot di ne ghwyil ε baadis bin mesyem etee náá, bi needi dεε, ne mɛmyaala tɔ duma ye,

²⁵ ne sim Zεeb'enaka ngɔt, mɛtsik-bot menaka, kɔ lo ε Yezu Klisto Ghεη'enaka. Beta náá, duma, ne mɛbwala, ne ngek'ε dɔɔ ne ekukuma be, di ne ne nenak, kɔm-kɔm sii ne kɔm! Ye di deenek!

Mɛkana mɛ Etɛp e syela Sisim Etɛp natel Zañ ɛ Etɛp ɛ Sisim Zañ nabee Eniel

Mɛkana mak ɛ mɛkana mak ɛ mɛkana etɛp syela Yezu nalwom fofop ngɔt natel Zañ ɛ, etɛp nyɛ eelyaal bot ɛ mɛsa mɛ esa di náá eezekuunaa nɛ ezyɛ ɛ. Nyɛ eke: «Mam ɛ di mot di nɛ tsik ɔ, mɛ naagwyɛ, tin, nenak, mɛ moo ɛ nɛ tsik kɔm-kɔm sii nɛ kɔm. Deenek, mam ɛ di nɛ ghwyil kɔ esyee. Mam ɛ di nɛ ghwyil kɔ dɛl ɛ bot ɛ nazegwyɛ ɔ» 1.18. Nyɛ naalwom Zañ náá, nyɛ kwyal bɛmɛkana etɛn nɛ ebá, kwyɛɛd pɛ ezɛɛga mendjaala etɛn nɛ ebá di pɛ kyee dik Azi ɛ. Bot ɛ di sama nɛ nɛ ɔ, waaboma nɛ mezuk kwasa náá, bɛdhiiti bot pak'ɔɔ, aagóaa. «Mot aakwak ɔ, mɛ waadjɛ nyɛ bum le di edjɛ tsik di tɔ bok Zɛɛb ɛ.» (1.9–3.22) Yezu nyɛ ɛmet ɛ Mɔn bhata nakaa buwa di goka nɛ ɛnɔɔ mɛkana da dii yɛ, efofop nɛ esesɛɛ djas goka ɛ edjɛ Zɛɛb nɛ Yezu duu nɛ duma (4–5). Ye nakozoodi eboo mezuk nɛ mɛtiigaa aasaɛl kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ, Zɛɛb eekwom efute etɛp bot nawa ɛbwaaleɛ nɛ nɛ ɔ, dan-dan ɛ nɛ bot ɛ nagóaa kɔ esu ɛ lɛ ɔ (6–11). E di'enek, Satan, nɛ efofop bɛ, nɛ bot nadi ààlooba ɔ, bɛ waamwasaa tɔ boo tok du mɛsii na goo-goo (12–19). Deenek, gwoo nɛ bɔs di mos'ak aanàbaadi, yɛ aadi ɛ nɛ gwoo na bes, nɛ bɔs na bes zɛnɔɔ ghaada na bes. Tin, Zɛɛb bɛ nɛ Yezu zɛnɔɔ bot ɛ nalooba nɛ nɛ ɔ, bɛ aasulal ɛ tin kɔm-kɔm sii mɛ kɔm (20–22).

Etɛp e syela Yezu Klisto natel Zañ ɛ

¹ Mɛkana mak ɛ nɛ etɛp nadi tɔ sɔ ee Yezu Klisto nawyisal yɛ popoopwon ɛ. Zɛɛb natel nyɛ etɛp tak ɛ, etɛp nyɛ neelyaal bot ɛ mɛsa mɛ sa di ye eezekɔ nɛ esaɛl ɛ. Deenek, Yezu naakyeed fofop'ɛ pɛ dáa Zañ mot-mɛsa mɛ, etɛɛ náá, nyɛ neetel nyɛ etɛp binek.

² Mam tsaa-sɛs Zañ mɛ lɛɛ ɛ náá, etɛp djas mɛ nabee ɛ, ye ɛ mɛkpa mɛ Zɛɛb nɛ etsɛtsɛ ee Yezu Klisto natel mɛ ɛ.

³ Mɛmyaala nɛ mot di elaa mɛkana mak ɔ, mɛmyaala nɛ mot di egwak mɛkpa mɛ di edus pɛ daa Zɛɛb, da nyɛ ɛ di elooba ɛnyɔpɛ nɛ etɛp di kwyala wak ɛ! Etɛɛ náá, ɛwala di náá, etɛp binek djas aasaɛl ɛ yɛ eezekunaa.

Mɛswosel nɛ bot ɛ ezɛɛga mendjaala etɛn nɛ ebá

⁴ Ye ɛ mam Zañ, mɛ eeswos bot ɛ zɛɛga mendjaa mendjaala etɛn nɛ ebá di pɛ kyee dik Azi ɛ.

Beta náá, enɛm nɛ embɛɛ nɛ egwyem di nɛ nen nɛ din ɛ Zɛɛb mot di ɔ, mot nadi ɔ, mot di ezyɛ ɔ. Beta náá, esisim etɛn nɛ ebá dyeebadi sok bhwoob bóó mɛkoozi mɛ ɔ, djɛ bin egwyem.

⁵ Beta náá, Yezu Klisto, mot di tsaa-sɛs tɔ esosoob ɔ, mot di mot mɛkɛn nagomelaa pak myon ɔ, mot di mɔn Mɛkoozi mɛ bɛmɛkoozi mɛ di kɔ ɛko ɛ bɔs'ak ɔ, djɛ bin egwyem.

Klisto nɛ kwyɛl ɛ mena, nyɛ naapɛk mena tɔ mesyem nɛ eka nyɛl ɛmet buwa.

⁶ Nyɛ eesa náá, mena dika ɛyon ɛ bɛghaa-Zɛɛb etɛp esa mɛsa mɛ Zɛɛb Sɛɛg. Beta náá, duma nɛ mɛbwala di nɛ nɛ kɔm-kɔm sii nɛ kɔm! Amen.

⁷ Beeka, nyɛ epezyɛ tɔ eguud!

Bot djas ɛ waabee nyɛ nɛ mis mɔɔ,

dɔɔ nɛ bot ɛ nalum nyɛ nɛ ɛkɔɔ ɔ,

membyak djas di kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ waadjɛ egwyɛ kɔ esu ɛ lɛ.

Tsɛtsɛ! Amen.

⁸ Ghɛɲ Zɛɛb ke ɛ náá: «Mɛ ɛ Alfa nɛ Omegha*», mot di ɔ, mot nadi ɔ, mot di ezyɛ ɔ, Zɛɛb Mɛkaake.

Zañ eebee Klisto tɔ duma yɛ

* 1:8 Tɔ gon ɛlanɛl eGhɛkɛk, Alfa ye kwyɛl ɛlɛɛ mɛkɛn, Omegha, ye kwyɛl ɛlɛɛ ɛ mɛsik.

⁹ Ye é mam Zan, mən ɛ nyɛɛg'en, mot di egyee nɛ nen tɔ mezuk ɔ, mot di egyee nɛ nen tɔ zii sama nɛ Yezu ɔ. Mɛ naakyeedaa nɛ bhel pɛ kyee dik ghola Patmɔs kɔ ɛsu ɛ esosoob bam dum nɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb, nɛ etɛp mɛ nagoola kɔ ɛsu ɛ Yezu ɛ.

¹⁰ Tin, é ɛlu ɛ Ghɛɲ, dhiiti dwoɔ yenga, Sisim na Dɛɛ naazɛmɛt mɛ. Mɛ naazɛgwak dhiiti gwood eelɔ bhis kon'am ɛlyɛɛpe tyee tɔɲ.

¹¹ Gwood tak nake nɛ nam ɛ náá: «Etɛp wɔ di ebee ɛ, kwyala yɛ tɔ mɛkana da wɔ kyeed yɛ pɛ ezɛɛga mendjaa mɛ mendjaala etɛn nɛ ebá bak: zɛɛga mendjaala ghaada Efɛɛz nɛ yii Similin, nɛ yii Pɛɛlgham nɛ yii Tyatiid nɛ yii Saaldɛs nɛ yii Filadhɛlfi zɛnɔɔ yii Laodhise.»

¹² Tin, mɛ naazɛliigel ɛtɛp ɛdjoak mot nadi elii nɛ nam ɔ, wɔ gwak mɛ zɛbee dhiiti sa di ɛkɛla elama etɛn nɛ ebá nalulaa nɛ lɔɔad†.

¹³ Kuku elama binek, ye nadi é nɛ dhiiti djema ee nɔɲɛl nɛ Mot☆. Nyɛ nabɔt ɛ dhiiti ndjookuwa na gɔlɔlɔɔ nɛ mbaab nasaa nɛ lɔɔd ɛ.

¹⁴ Bhoo lo'ɛ nadi é mɛpum dhaa tyɛ dɔa ɛpyaab, mis mɛ nadi ekas dɔa gel du,

¹⁵ mɛko mɛ nadi é tɔɔbelaa dɔa gwooz tɔ boo du. Gwood'ɛ nadi egek é ɛkɛɛ bhuughe boo dii mɛsɔn.

¹⁶ Tɔ mbɔ eghɛɲ bɛ, nyɛ namɛt ɛ ekwyikwyen etɛn nɛ ebá. Nuub'ɛ nadi ewyisal pel na wol-wol. Bhwoob'ɛ nadi ekas ɛlyɛɛpe dɔa mɛkas mɛ gwyɛs é kuku dwoɔ.

¹⁷ Eghɛɲ mɛ nabee nyɛ ɛ, wɔ gwaa, mɛ zɛghaaga si mɛko mɛ ɛkɛɛ mot di náá, nyɛ eezɛgwɛ ɔ. Tin, nyɛ eezɛkɛl mbɔ e ghɛɲ bɛ kɔ lam. E di'enek, nyɛ eezɛke nɛ nam náá: «Nabem ba, mam é di Mɛkɛn nɛ Mɛsik.

¹⁸ Mam é di mot di nɛ tsik ɔ, mɛ naagwyɛ, tin, nenak, mɛ moo é nɛ tsik kɔm-kɔm sii nɛ kɔm. Deenek, mam ɛ di nɛ ghwyil kɔ ɛsyee. Mam ɛ di nɛ ghwyil kɔ dɛl ɛ bot ɛ nazɛgwɛ ɔ.

¹⁹ Kwyala sa wɔ bee ɛ: sa di ɛ, nɛ sa aazyɛ ɛ.

²⁰ Gwaka ɛsuk mɛbwala mɛ ekwyikwyen etɛn nɛ ebá wɔ bee tɔ mbɔ e ghɛɲ bam ɛ, nɛ ɛsuk ɛ mɛbwala mɛ elama etɛn nɛ ebá nasaa nɛ lɔɔd ɛ. Ekwyikwyen etɛn nɛ ebá kwyɛl ɛlyaal ɛ, efofop yii ezɛɛga mendjaa mɛ mendjaala etɛn nɛ bɛbá. Tin, elama etɛn nɛ ebá binek kalyaal ɛ, ezɛɛga mendjaa mɛ mendjaala etɛn nɛ ebá.»

2

Mekana mɛ bot ɛ zɛɛga mendjaala ghaada Efɛɛz

¹ «Kwyala fofop ndjaa mendjaala ghaada Efɛɛz mɛkana náá:

«Mot di nɛ ekwyikwyen etɛn nɛ ebá tɔ mbɔ e ghɛɲ bɛ ɔ, mot di ɛkɛ kuku dhiiti sa di kɛlaa elama etɛn nɛ ebá nalulaa nɛ lɔɔd ɔ, lɛɛ é náá:

² Mɛ nɛ gu mɛsa mɔ, mɛ nɛ gu mezuk mɔ, mɛ nɛ gu zii wɔ di nɛ yɛ ɛ. Mɛ nɛ gu náá, wɔ ààmaad bot ɛ di esa ɛbiyo ɔ. Wɔ naasan ɛgu bot ɛ di ekɔɔ bot náá, bɛ é bot ɛ lwoma ɔ, batakegu náá, bɛ tok bot ɛ lwoma, bɛ kɔɔ bot ɛ kɔa.

³ Wɔ é nɛ zii, wɔ naazuk ɛtɛp'am, é di'enek, wɔ nabe é nɛ mɛghaaz.

⁴ Tin, mɛ ɛpekwyɛl ɛdul wɔ mɛlɔ: wɔ ààkakwyɛl mɛ dɔa wɔ nadi ekwyɛl mɛ é mɛkɛn ɛ.

⁵ Taala wɔy wɔ ɛmɛt di wɔ wɔ ɔ! Swoola mɛfulu mɔ, da wɔ é sa mɛsa mɛ wɔ nasesa sok é mɛkɛn ɛ. Tin, wɔ byen ɛswola ɔɔ, mɛ aazyɛ pɛ daa lɔ da mɛ é dis lama yɔ é di di ɔ.

⁶ Tin, wɔ é nɛ sa wat mɛ di emyaala nɛ nɔ kɔ ɛsu ɛ tak ɛ: yɛ é náá, wɔ nɛ bhina mɛsa mɛ zɛɛga bot ɛ di edjooaa eNikolayit, yii mam ɛmɛt di ebhina ɛ.

⁷ «Beta náá, mot di nɛ mɛlɔ ɔ, nyɛ gwak, sa Sisim di elɛɛ nɛ ezɛɛga mendjaala ɛ!

«Tin, nɛ bot aakwak ɔ, mɛ aadje bɛ bum le tsik di tɔ Paladi Zɛɛb ɛ.»

Mekana mɛ bot ɛ zɛɛga mendjaala ghaada Similin

⁸ «Kwyala fofop ndjaa mendjaala ghaada Similin mɛkana náá:

«Mot di mɛkɛn nɛ mɛsik ɔ, mot nagwyɛ da gom ɔ, lɛɛ é náá:

† 1:12 elama etɛn nɛ ebá nalulaa nɛ lɔɔad pɛ daa eYuda tɔ Ndjaa-ebuwa bɔɔ, yɛ nabe é nɛ dhiiti kɔkɔ mbi elama nadi dɔa mɔɔ le nɛ elɛɛ etɛn nɛ ebá. ☆ 1:13 Dan 7.13.

⁹ Mɛ nɛ gu mezuk mɔ nɛ edjel bɔ. Gua náá, wɔ é mot ekum. Mɛ nɛ gu mɛbhekel mɛ bot ɛ di eke náá, bɛ é bot ɛ mbyak eYuda ɛ di ebyak wɔ ɔ. Bela náá, bɛ tok bot ɛ mbyak eYuda: bɛ é bot ɛ zɛɛga Satan.

¹⁰ Nabem kɛn nɛ mezuk ee wɔ aaboma nɛ yɛ ɛ. Gwaka: Dim mot mɛkɔn ɛ waawa bin tɔ mɛbhowal, nyɛ waawa bɛtɛ nɛ bot pak'en e membok, bi é waatiigaa edi melu kam. Tin, dia sosoob kɛkum dwoo ɛsyee ɛ lɔ, é di'enek, mɛ aadjɛ wɔ kɔtɔ duu e tsik na kɔm-kɔm.

¹¹ «Beta náá, mot di nɛ mɛlɔ ɔ, nyɛ gwak, sa Sisim di elɛɛ nɛ ezɛɛga mendjaala ɛ!

«Bot aakwak ɔ, bɛ aanàkwaakabaagwyɛ ngwyɛa sis.»

Mɛkana mɛ bot ɛ zɛɛga mendjaala ghaada Pɛɛlgham

¹² «Kwɔyala fofop ndjaa mendjaala ghaada Pɛɛlgham mɛkana náá:

«Mot di nɛ pɛl na wol-wol é mbɔ ɔ lɛɛ é:

¹³ Mɛ nɛ gu edi wɔ di ɔ: di Satan di ndiidel kɔ bóó mɛkoozi mɛ ɔ. Wɔ é sosoob nɛ nam, wɔ ààpakat ɛdum ɛ kɔn ɛ lɔ nɛ nam, ye nakoozobe eghɛn Atipas mot nadi tsaa-sɛs yam tɔ esosoob nagóaa pɛ da len, edi Satan di ɔ.

¹⁴ Tin, mɛ é nɛ dhiiti ba bɔɔ esonok di náá, mɛ aadul wɔ mɛlɔ étep tak ɛ: tɔ zɛɛga mendjaala mɔ, wɔy é nɛ bɛdhiiti bot ɛ di náá, bɛ ɛpedu mɛlyo mɛ Bhalaam ɔ. Bhalaam é mot nadi ebesal mɛkoozi Bhalak náá, nyɛ laab bɔn ɛ Yisalaɛl étep bɛ needɛ bɛtit ɛ nakaa bɛnaghise yɛ ɛ ebuwa ɔ, nɛ ɛdjaaz bɛ é mɛzɔ.

¹⁵ Deenek, ye é pɛ ɛ nɛ bɛdhiiti bot ɛ di náá, bɛ ɛpedu mɛlyo mɛ Nikolayit pɛ daa lɔ.

¹⁶ Swoola mɛfulu mɔ. Ye di ààbɛ deenek ɔ, mɛ aanàbɔya nɛ ɛzyɛ pɛ daa lɔ, da mɛ ɛlumla nɛ bot binɔk nɛ pɛl di ewyis tɔ nuub'am ɛ.

¹⁷ «Beta náá, mot di nɛ mɛlɔ ɔ, nyɛ gwak, sa Sisim di elɛɛ nɛ ezɛɛga mendjaala ɛ!

«Nɛ bot ɛ aakwak ɔ, mɛ aadjɛ bɛ edee e syela di edjóaa Man ɛ. Mɛ waadjɛ mot nɛ mot ɛkok ɛ na puu. Pɛ kɔ ɛkok ɛ tak é nɛ ekwɔyala din na bes bot di ààgu, ye di ààbɛ mot di ebela yɛ ɔ.»

Mɛkana mɛ bot ɛ zɛɛga mendjaala ghaada Tyatiid

¹⁸ «Kwɔyala fofop ndjaa mendjaala ghaada Tyatiid mɛkana náá:

«Mɔn ɛ Zɛɛb, mot mis mɛ di egel dɔa boo ngel du ɔ, mot mɛko mɛ di tɔɔbelaa dɔa gwooz tɔ boo du lɛɛ é náá:

¹⁹ Mɛ nɛ gu mɛsa mɔ, nɛ kwyɛl'ɔ, nɛ esosoob bɔ, mɛ nɛ gu ɛsa ɛ lɔ, zɛnɔɔ zii yɔ. Deenek, mɛ eezegu mos náá, mɛsa mɛ wɔ kadi ɛsa mos'aak eedhaa yii mɛkɛn.

²⁰ Tin, mɛ ɛpekwyɛl ɛdul wɔ mɛlɔ: wɔ ɛpedjɛs Jezabel, moma di ekɔɔ bot ɔ, nyɛ di ngoolel-mɛkpa ɛ Zɛɛb. Mɛlyo mɛ ɛpesa é náá, bot ɛ mɛsa mam wo ze, ye é ɛpedjɛs bɛ náá, bɛ sa mɛzɔ nɛ ɛdɛ bɛtit ɛ nakaa bɛnaghise ebuwa ɛ.

²¹ Mɛ eebet nyɛ ba mɔɔ pes ɛwala etɛɛ náá, nyɛ neeswoola mɛfulu. Tin, nyɛ ààkwyɛl ɛkat mɛzɔ mɛ.

²² Étep tak ɛ di náá, mɛ aadum nyɛ si kɔ gon mezuk. Mɛ waawa bot ɛ di egyee sama nɛ nɛ é sa mɛzɔ ɔ tɔ boo mezuk. Ye é di náá, bɛ eeswoola mɛfulu mɔɔ da bɛ é bet ɛdu ɛ nyɛ ɔ, mezuk mɛ tak aanàbela bɛ.

²³ Mɛ waagó bɛdjekel bɛ. Tin, ezɛɛga mendjaala djas aagu náá, ye é mam ɛ di egu esiiza nɛ mɛkwosak mɛ bot ɛ bɔs. Mɛ waawa mot nɛ mot efute e mɛsa mɛ nyɛ nasa ɛ.

²⁴ Yɛ kabɛ biyɔ bot ɛ zɛɛga mendjaala mɛ ghaada Tyatiid ɔ, biyɔ bot ɛ di ààdu embee mɛlyo menek ɔ, biyɔ bot ɛ di ààsan ɛgu é sa di edjóaa “ɛsa e syela e Satan ɔ” gwakeka sa mɛ di elɛɛ nɛ nen ɛ: mɛ ààpabaadjɛ bin dhiiti ɛbɛp.

²⁵ Tin, sa bi zebela é, mɛtka yɛ ghin kɛkum ɛwala mɛ aazyɛ ɛ.

²⁶ «É di'enek, mot aakwak ɔ, mot aasa ɛkwosak ɛ lam kɛkum dwoo mɛsik ɔ, mɛ waadjɛ nyɛ ghwyil kɔ membyak djas.

²⁷ Nyɛ aadjɛɛd bɛ é nɛ sek ghwooz, nyɛ waatwaal bɛ dɔa mɛbhe mɛ dyak.

²⁸ Saag'am ɛ nadjɛ mɛ ekukuma e tak. Mɛ waadjɛ nyɛ dɔɔ nɛ kwyikwyɛn e mɛlem.

²⁹ «Beta náá, mot di ne mɛlɔ ɔ, nye gwak, sa Sisim di elee ne ezega mendjaala e!»

3

Mekana me bot e zega mendjaala ghaada Saad

¹ «Kwyla fofop ndjaa mendjaala ghaada Saad mekana náá:

«Mot di ne eSisim eten ne ebá e Zeeb, ne ekwyikwyen eten ne ebá ɔ lee e: Me ne gu mesa mɔ, me ne gu náá, wɔ é ne dék dáa mot di ne tsik ɔ, ghuna wɔ eezegwyɛ.

² Dia ndjem, djɛa meghaaz ne sa lik tɔ lɔ e, sa di ekunaa ne egwyɛ e. Etee náá, me eebee náá, wɔ tok ne mbee mesa me di enyɔ é mis me Zeeb'am e.

³ Taala mɛlyo me wɔ nazebeɛ e, ne tyee wɔ nazegwak e. Dia sosoob ne ye, da wɔ é swoola mefulu mɔ. Tin, wɔ di àadi ndjem ɔɔ, wɔ aaseka me pe daa lɔ é zaka dáa mot djii, wɔ àanakwaagu ewala ee me aatuula e.

⁴ E di'enek, ye é ne bedhiiti bɔn e nyoog pe ghaada Saad di náá, be àapasa náá, ekaad bɔɔ ni mendi. E di'enek, be é bot e di egoka ne ebɔt ekaad na puu, étep be neeke ngon lɔɔg sama ne nam.

⁵ «Tin, mot aakwak ɔ, nye waabɔt ekaad na puu. Tin, me aanakwaadis din e le tɔ mekana me tsik, me waamyam é mis me Saag'am, ne é mis me efofop náá, nye é ngbam.

⁶ «Beta náá, mot di ne mɛlɔ ɔ, nye gwak, sa Sisim di elee ne ezega mendjaala e!»

Mekana me bot e zega mendjaala ghaada Filadhelfi

⁷ «Kwyla fofop ndjaa mendjaala ghaada Filadhelfi mekana náá:

«Mot eDee, mot etseetse lee e, nye é mot di ne sap e mekoozi Dhavid ɔ, é ghen nye di edi e, ye tok ne mot aadiyal, é ghen nye di ediyal e, ye tok ne mot aadii:

⁸ Me ne gu mesa mɔ, sok bhwoob'ɔ me eedii ebe e ndjaa di náá, dhiiti mot tok ne ghwyil ediyal e. Etee náá, wɔ tok ne ghwyil ebuɛpe, wɔ eelooba ne mekpa mam, wɔ àapaswonal me.

⁹ Beeka sa me aasa ne bot e zega Satan e, bot e di ekɔ bot náá, be é bot e mbyak eYuda ghuna be tok bot e mbyak eYuda ɔ: me waapus be ne bhel náá, be zekwyit mebon si meko mɔ étep be neegu náá, me ne kwyl wɔ.

¹⁰ Dáa ye di náá, wɔ eelooba ne etin e ewa zii e, mam pe é me waabaal wɔ é ghen mezuk aazyɛ kɔ eko e bɔs étep ewa bot tɔ mebhawal e.

¹¹ Me moo aazyɛ. Baala enyɔɛpe sa wɔ di ne ye e, etee náá, mot needi àadek kɔtɔ duu yɔ.

¹² «Mot aakwak ɔ, me waasa náá, nye di egwyin tɔ ndjaa Zeeb'am, nye aanabaawyis pe kel. Me waakwyal din e Zeeb'am kɔ le, dɔɔ ne din e ghaada Zeeb'am, Yeluzalem na bes di edus pe tɔ gwoo pe daa Zeeb'am e. Me waakwyal dɔɔ ne din e lam na bes pe kɔ le.

¹³ «Beta náá, mot di ne mɛlɔ ɔ, nye gwak, sa Sisim di elee ne ezega mendjaala e!»

Mekana me bot e zega mendjaala ghaada Laodhise

¹⁴ «Kwyla fofop ndjaa mendjaala ghaada Filadhelfi mekana náá:

«Mot di edjóaa Amen ɔ, sosoob tsaa-sɛs ɔ, etseetse ɔ, mot meken kɔ esa ee Zeeb nakus kɔ bhwak ɔ lee e:

¹⁵ Me ne gu mesa mɔ, me ne gu náá: Wɔ ààgoo, wɔ ààtela pe. Ye é pe di é di náá, wɔ epegoo neghu wɔ epetela ɔɔ!

¹⁶ Tin, dáa ye di náá, wɔ é pak megoo ne metela e, wɔ ààgoo, wɔ ààtela, me waago wɔ daa dhoo.

¹⁷ Wɔ ke é náá: «Me é mot ekum, me moo é ne bete ne mevɔ, me tok esaa dhiiti sonok.» E di'enek, wɔ ààgu mbi mot mezuk, mot meɔs, djel mot, mot edhim, mot eduuba wɔ di e.

¹⁸ Dum ne tep tak e me di edje wɔ mɛlyo náá, wɔ bɔm tete lɔɔd di náá, ye eezedisaa mendi ne du e pe daa lam. Deenek é wɔ aadi tete mot ekum. Da wɔ ebaabɔm ekaad e na puu, étep esel ben toto yɔ, étep wɔ needi ààbe ne syen edi e ben toto. Wɔ é bɔm dɔɔ ne met me egwom e mis mɔ étep, wɔ neebaanyaa sok.

¹⁹ Mɛ nɛ biyo nɛ bot ɛ mɛ di ekwyɛl ɔ, mɛ nɛ wa bɛ ɛ fɛŋ. Tin, wa lyem tɔ mɛsa, da wɔ ɛ swoola mɛfulu.

²⁰ Gwaka, mɛ eetyaa ɛ ɛbɛ ɛ ndjaa, mɛ ɛpediig. Mot ɛ gwak gwood'am da nyɛ ɛ dii ɛbɛ ɛ ndjan'ɛ ɔɔ, mɛ waani tɔ ndjan'ɛ. Tin, mɛ waadɛ edee ɛ di wat bis nɛ nɛ, nyɛy nɛ nam.

²¹ «É di'enek, mot aakwak ɔɔ, mɛ waasa náá, nyɛ di sama nɛ nam kɔ bóó mɛkoozi mam. Ye ɛ dǎa mam, mɛ eekwak bhii tak, mɛ eebe di sama nɛ Saag'am kɔ bóó mɛkoozi mɛ.

²² «Beta náá, mot di nɛ mɛlɔ ɔ, nyɛ gwak, sa Sisim di elɛɛ nɛ ezɛɛga mendjaala ɛ!»

4

Bot djas ɛpedje duma nɛ Zɛɛb pɛ tɔ gwoo

¹ Bhii tak, dhiiti sonok naazetelaa mɛ, wɔ gwak mɛ zɛbee dhiiti ɛbɛ ndjaa zokazɛbɛŋɛl pɛ tɔ gwoo.

Tin, gwood mɛ nagwak elii nɛ nam sok ɛ, gwood nadi egek dǎa tɔŋ ɛ, eezɛke nɛ nam náá: «Byeta pɛ kak, mɛ lyaal wɔ sa aatuula bhii tak ɛ.»

² Kasɛka ɛ, Sisim eezɛmɛt mɛ. Ye nabɛ ɛ nɛ bóó mɛkoozi pɛ tɔ gwoo, kɔ bóó tak ye nabɛ ɛ nɛ mot ndiindil.

³ Mot nadi ndiindil kɔ bóó mɛkoozi tak ɔ, bhwoob'ɛ nadi ɛ ɛkasɛpe dǎa mɛkok mɛ mɛtaŋ di edjɔɔaa yaspe nɛ saaldwan ^{*}ɛ. E di'enek, kɔ ɛko ɛ lɛ nadi ɛ nɛ dhiya na kas-kas dǎa ɛkok ɛ di edjɔɔaa emelood[†] ɛ naatyɛ kɔ bóó mɛkoozi mɛ tak.

⁴ E mengwoob mɛ bóó mɛkoozi tak, ye nabɛ ɛ nɛ bɛdhiiti mɛbhóó mɛkam-mɛmbá nɛ ená. Tin, kɔ mɛbhóó menek, bɛpaa mɛkam-mɛmbá nɛ ená nadi ɛ mendiindel kɔ tak. Bɛ nadi ɛ nɛ ekaad na puu ɛ mɛnyel, nɛ ɛkɔtɔ bɛghɛŋ nasaa nɛ lɔɔd ɛ ɛ elo.

⁵ Mengwyɛs, bhyeed nɛ bɛghɛl ɛko nadi ewyis kɔ bóó mɛkoozi menek. Sok bhwoob bóó mɛkoozi, ye nabɛ ɛ nɛ elama etɛn nɛ ebá nadi egoo ɛlyelɛpe ɛ, mengɛl mɛ elama binek ɛ eSisim etɛn nɛ ebá ɛ Zɛɛb.

⁶ Sok bhwoob bóó mɛkoozi menek, ye nabɛ ɛ nɛ dhiiti sonok ɛkɛɛ boo dii mɛsɔn ɛ djhaazal dǎa ɛkok ɛ mɛtaadak, dǎa ɛkok na dhyaaz-dhyaaz.

Tin, kuku bóó mɛkoozi nɛ ɛ mengwoob mɛ tak, ye nabɛ ɛ nɛ dhiiti membi mɛ edjema ená di nɛ tsik ɔ. E mɛnyel mɔɔ, ye nadi ɛ nɛ ebhum emis pɛ mɛbhwoob nɛ pɛ ekon bɔɔ.

⁷ Djema di nɛ tsik ɔ, yii mɛkɛn pak'ɔɔ nadi enɔŋɛl ɛ nɛ boo ghee, yii bhɔɔba nadi enɔŋɛl ɛ nɛ mɔn ngɔmbɛ, yii elɛl, bhwoob'ɛ nadi ɛ dǎa yii mot, yii ená, nakadi enɔŋɛl ɛ nɛ bhyel ɛ pilal.

⁸ Pak edjema ená di nɛ tsik binɔk ɔ, ngɔt-ngɔt nadi ɛ nɛ mɛbhap etɛn nɛ wat, mɛ nyel mɔɔ nɛ si mɛbhap mɔɔ nadi ɛ «kpeɛŋ» nɛ mis e tak. Tin, mwos nɛ pum bɛ nadi edjeeb ààwala náá:

«Dɛɛ, Dɛɛ, Dɛɛ,

Ghɛŋ Zɛɛb, Zɛɛb Mɛkake,

nyɛy ɛ nadi, nyɛy ɛ di, nyɛy ɛ di ezyɛl!»

⁹ E mɛwala djas, edjema di nɛ tsik ɔ binɔk nadi edjeeb ɛtɛp ɛdje duma, nɛ duu, nɛ ɛghaapɛɛ mot di ndiindil kɔ bóó mɛkoozi ɔ, mot di nɛ tsik kɔm-kɔm sii nɛ kɔm ɔ,

¹⁰ bɛpaa mɛkam-mɛmbá nɛ ená naazɛghaaga si, sok bhwoob mot di pɛ kɔ bóó mɛkoozi ɔ, bhii tak bɛ eezɛkwyit mɛboŋ mɔɔ si, sok bhwoob mot di nɛ tsik kɔm-kɔm sii nɛ kɔm ɔ. Bɛ naadis ɛkɔtɔ bɛghɛŋ bɔɔ lóo yɛ sok bhwoob bóó mɛkoozi, bɔɔ eke náá:

¹¹ «Ghɛŋ, Zɛɛb'es, wɔy ɛ di egoka,
nɛ edjɛaa duma, nɛ duu zɛnɔɔ mɛbwala,
etɛɛ náá, wɔy ɛ nakus esonok djas,
esonok binek nakusaa ɛ, ɛ ɛkwosak ɛ lɔ!»

* **4:3** yaspe nɛ saaldwan mɛkok mɛ mɛtaŋ na tɔɔbelaa † **4:3** emelood ɛkok mɛtaŋ di nɛ mɛdii na dhɔɔ dǎa mɛdii mɛ eka e kɔkɔ ɛ

5

Mɔn bhata nyey emet ɛ di egoka ne edii ɛ mekana

¹ Bhii tak me eebee mekana wola dɔa bum tɔ mbɔ mot nadi ndiindel kɔ bɔɔ mekoozi ɔ. Mekana me tak nabe ɛ ne ekwyla tɔ tak ne e ekoŋ tak. Ye nabe ɛ tiŋela, ne metuŋa eten ne ebá be nabek luk kɔ tak ɛ.

² Bhii tak, me eebaazɛbee dhiiti fofop na mebwala etuud elyɛɛpe náá: «ƐƐ di egoka ne eko metuŋa nabekaa luk kɔ tak ɛ, da nye dii mekana?»

³ Tin, ye nabe ɛ áàbe ne mot pe tɔ gwoo, ne pe kɔ bɔs, zenɔ si bɔs di ne ghwyil edii mekana da laa ye.

⁴ E di'enek, me moo tin edje ebuɛpe etɛɛ náá, ye tok ne dhiiti mot nadi egoka ne edii mekana menek da nye ɛ laa ye.

⁵ Tin, wɔ gwak paa ngɔt zɛke ne nam náá: «Sa wɔ ààdje. Beea: Boo ghee bot ɛ mbyak eYuda, ngo nyɛg mekoozi Dhavid, nye eekwak, nye ɛ di egoka ne edii mekana me tsik ne eko metuŋa meten ne ebá binek.»

⁶ Bhii tak, me eezɛbee mɔn bhata ngɔt titel kuku ebwak pak bɔɔ mekoozi ne edjema ená di ne tsik ɔ, zenɔ beɔpaa nakaal be ɔ. Mɔn Bhata tak nadi ɛ tyee tit nagóaa étɛp buwa ɔ. Mɔn bhata tak nadi ɛ ne melak meten ne ebá, ne mis meten ne ebá. Mis meten ne ebá binek lyaal ɛ, esisim eten ne ebá Zɛb nazedhis kɔ eko ɛ bɔs djas ɛ.

⁷ Wɔ gwak Mɔn Bhata zetiila étɛp ɛzenɔ mekana nadi tɔ mbɔ e gheŋ e mot nadi ndiindil kɔ bɔɔ mekoozi ɔ.

⁸ E gheŋ nye nanɔ mekana ɛ, wɔ gwak edjema ená di ne tsik ɔ, ne beɔpaa mekam-membá ne ená zokazɛghaaga si sok bhwoob ɛ Mɔn Bhata. Mot ne mot nabe ɛ ne sandjo ɛ mbɔ ne ebeɛɛ nasaa ne loɔd ɛ «tɔɔɔ» ne bemananas di edjóaa ɔɔɔ ɛ. Bemɛnanas menek ɛ mendjaala me bot ɛ edɛɛ.

⁹ Tin, be nadi etii djeeb na bes náá:

«Wɔ goka ɛ ne enɔ mekana, da wɔ ɛ kɔ metuŋa nabekaa luk kɔ tak ɛ, etɛɛ náá, wɔ naagóaa tyee buwa, ne ghiya yɔ, wɔ eepɛk bot étɛp Zɛb, bot ɛ kyee mɛl djas, bot ɛ membyak djas, bot ɛ elii djas, ne bot ɛ mɛdhik djas.

¹⁰ Wɔ eesa náá, be di eyon, be di beghaa ɛ Zɛb étɛp Zɛb'enaka, be waakɔk kɔ eko ɛ bɔs djas.»

¹¹ Me nabaadi ɛ me dinaa edjoak, wɔ gwak me zegwak gwood mɛdhuu me efofop: Ye nabe ɛ efofop mɛdhuu-mɛdhuu áàbe ne dɔa laa. Be nadi ɛ ɛ mengwoob me edjema ená di ne tsik ɔ, ne beɔpaa kii boma.

¹² Be nadi ekim elyɛɛpe náá:

«Mɔn Bhata nagóaa étɛp buwa ɔ, nye ɛ di goka ne ebela, mebwala, ne mɛvu, ne eton, ne ghwyil, duu, ne duma ne esɛaa metel!»

¹³ Me naabaagwak esa djas di pe tɔ gwoo ɛ, ne esa ee di kɔ bɔs ɛ, ne esa di si bɔs ɛ, ne yii di tɔ eboo dii mɛson ɛ, esa e bhwak djas nadi edjeeb náá:

«Ne mot di ndiindil kɔ bɔɔ mekoozi ɔ, dɔɔ ne mɔn bhata, esɛaa metel, ne duu, duma, ne eghen di kɔm-kɔm sii ne kɔm!»

¹⁴ Tin, wɔ gwak edjema ená di ne tsik ɔ, zɛbɔɔza: «Amɛn». E di'enek, beɔpaa eezɛghaaga, da kwyt mɛbon si étɛp eduwal ɛ Mɔn Bhata.

6

Mɔn bhata eekɔ metuŋa eten ne wat

¹ Bhii tak, me eezɛbee mɔn bhata e kɔ etuŋa meken tɔ metuŋa eten ne ebá be nabek luk kɔ tak ɛ. Me eezɛgwak djema ngɔt tɔ edjema ená di ne tsik ɔ ɛ bam elyɛɛpe dɔa ghɛl eko náá: «Dha!»

² Mε eezεbee dhiiti yaaga na puu. Mot nadi kə tak ɔ, nyε nadi é nε bhan é mbə, bε naadjε nyε kətə bεghεη. Tin, nyε eezεtə dāa ghεη mot, étεp εbaakεkwak kwaka sis.

³ E ghεη mən bhata nakə εtuηa yii bhəba nabεkaa luk é tak ε, mε eezεgwak djema e bhəba pak edjema ená di nε tsik ɔ, é ke náá: «Dha!»

⁴ Tin, dhiiti yaaga eezεwyis, nyε nadi é təbelaa dāa du. Mot nadi kə tak ɔ, nyε naadjεaa eghεη εsaab egwyem nadi kə εko ε bəs étεp bot neegónel pak'ə ε. E di'enek, boo pεl naadjεaa nyε.

⁵ E ghεη mən bhata nakə εtuηa yii elεl nabεkaa luk é tak ε, mε eezεgwak djema yii elεl pak edjema di nε tsik ɔ eezεke: «Dha!» Bhii tak, mε eezεbee dhiiti yaaga na dhə é zyε. Mot nadi kə tak ɔ nabε é nε sa bε di etsel esonok nε yε ε é mbə.

⁶ Bhii tak, mε naagwak tyee dhiiti gwood é gek pak edjema ená di nε tsik ɔ. Gwood tak nadi eke é: «Kilo wat ebhum e ble é nε efute e mεsa mε dwoο wat. Tin, ekilo elεl ebhum bε di edjóə ɔg é nε efute e mεsa mε dwoο wat. E di'enek, sa wə ààpul mul nε mεnyok mε vin.»

⁷ E ghεη mən bhata nakə εtuηa yii ená nabεkaa luk e tak ε, mε eezεgwak djema yii ená di nε tsik ɔ é ke náá: «Dha!»

⁸ Bhii tak, mε eezεbee dhiiti yaaga na dhə εkεε eka e kəkə zesəs ε. Mot nadi kə yaaga tak ɔ, din ε lε nabε é «syee», deenek, zula bot ε zegwyε ɔ nadi edu nyε pε bhis. Tin, ghwyil εgó ε bot naadjεaa bε kə ba mən kyee bəs étεp bε neegó bot nε pεl. Bε neegó bot nε pwom edee, nε egum zεnəə betit bε na nyan-nyan di kə εko ε bəs ε.

⁹ E ghεη mən bhata nakə εtuηa yii etεn nabεkaa luk kə tak ε, mε eezεbee si mesa ebuwa, esisim e bot ε nagóaa e buwa etεε bε nadi é sosoob tə mekpa mε Zεεb nε εbaadi etsaa-səs e Zεεb.

¹⁰ Bε naazεtsim εlyelεpe: «Ghεη mot eDεε, mot eTseεtse, wə aaboopée bot ε bəs'ak den, étεp εwa bε é fen etεε náá, bε naagó bis?»

¹¹ E di'enek, bε naadjε mot nε mot pak'ə ləbə na puu. Wə gwak nyε zεke nε nəə náá, bε pokogwaal ba məə ewala batsa, étεp εbwood náá bε bil metan mε bən nyεεg nε bot ε bε nε bε nəə nadi esa mεsa ɔ aagóaa dāa bəə.

¹² Bhii tak, mε eezεbee mən bhata zεkə εtuηa etεn nε wat bε nabεk luk kə tak ε. Tin, wə gwak bəs zεdeegel εlyelεpe. E di'enek, gwyes moo é «suut» dāa kaad mot di nε pil ε. Tin, ngən moo é təbelaa dāa ghiya.

¹³ Wə gwak ekwyikwyen di pε tə gwoο ɔ, zεkwyit pε kə bəs εkεε ebhum le fiigh di ekwyit e bəs nε ghuu ye di náá ààwoozal ε.

¹⁴ Tin, gwoο naazεwol nyel dāa bε dyeebawol bum ε. Metsok djas nε eghola djas naadisaa é edi nadidi ɔ.

¹⁵ Bεmekoozi, eboo ekukuma, ekukuma esodja, bekum ε bot, bot ε di nε mεbwala ɔ, nε ekwom e bot zεnəə esεηεε e bot, bəə djas naakesəwa tə eboo ghu mekok pak metsok nε si ebat e mekok.

¹⁶ Tin, bε nadi eke nε metsok nε ebat mekok náá: «Bilaka kə les, syelka bis étεp bis needi etsetaεpe nε mot di pε kə bóó mekoozi ɔ, etsetaεpe nε εbuk ε mən bhata.

¹⁷ Etεε náá, boo dwoο εbuk ε ləə eezεkum. Tin, εzε aakopyet?»

7

Geka Zεεb kə bot ε mεsa mε

¹ Bhii tak, mε naazεbee efofop ená metetel é etuma ená yii bəs. Deenek, bε nadi esa náá, epup nadi edus pε edum e bəs ε di ààpupal kə εko ε bəs, ààpupal kə boo dii mεsən nεghu, εdeeg-deegak le wat.

² Bhii tak, mε naabee dhiiti fofop é dus pε kyee εdjem ε dwoο. E mbə'ε, nyε nadi emεt geka Zεεb mot di nε tsik ɔ. Wə gwak, nyε zεbam εlyelεpe nε efofop ená binək, bot ε Zεεb nadjε bε ghwyil étεp esa εbiyo kə bəs nε tə boo dii mεsən ɔ náá:

³ «Sa bi ààleesa sa ebiyo kò eko ε bəs, ne tō boo dii mesən, neghu é le wat esok ne mena ne waka geka kò bhata bhwoob bot ε mesa ε Zeeb'enaka.»

⁴ Bhii tak me naazegwak metan me bot ε nabela geka Zeeb é bhata bhwoob'ɔ. Ye nabe é bot bemil dhet ne bemil mekam-mená ne ená, tō bot ε mbyak bən Yisalael djas.

⁵ Tin, geka yenek nasaa é:

tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Yuda,

tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Luben,

tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bil del ε Ghaad,

⁶ tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bidel ε Aseed,

tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bidel ε Neftali,

tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bidel ε Manase,

⁷ tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bidel ε Simeyən,

tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bidel ε Levi,

tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bidel ε Isakaad,

⁸ tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bidel ε Zabulon,

tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bidel ε Zozef,

tō bot bemil kam ne bemil ebá (12 000) tō bidel ε Beezame.

Zukamwaa ne mot sok bóó mekoozi

⁹ Bhii tak, me naazebee zukamwaa ne mot metan me wat di náá, mot tok ne ghwyil elan ε. Ye nabe é, bot ε medhik djas, bot ε membyak djas, bot ε bhwak djas, zenɔ bot ε elii djas. Deenek, be nadi é metetel sok bóó mekoozi, sok bhwoob ε Mən bhata. Bɔ djas nabot ε elɔɔ e na puu ne elee mebhi é membɔ.

¹⁰ Be nadi etsim elyelepe náá: «Tsik dus é pe daa Zeeb'enaka, mot di kò bóó mekoozi ɔ, ne mən bhata.»

¹¹ E mengwoob me bóó mekoozi ye nadi é ne edjema ená di ne tsik ɔ, bhii tak bepaa zenɔ efofop djas. Bɔ djas naazekwyit mebon bhwoob si sok bóó mekoozi étep eduwal ε Zeeb.

¹² Bɔ eke:

«Amən! Beta náá, eduwal, ne duma,

ne etson, ne ebulal ε bhɔ,

ne duu, ne mebwala, ne ghwyil,

di ne Zeeb'enaka kəm-kəm sii ne kəm! Amən!»

¹³ Ngot tō bepaa eezedji me: «Bot ε zebot elɔɔ na puu binək é beze? Be dus paa?»

¹⁴ Me eezebɔza: «Ye é wɔy é di egu, Gheŋ'am!» Wɔ gwak, nye eezeke ne nam: «Ye é bot ε naboma ne eboo metiiga ɔ. Be naagwyii elɔɔ bɔ ne esa náá, ye pum ne ghiya mən bhata.»

¹⁵ Dum ne tep tak ε, be di metetel sok bóó mekoozi ε Zeeb, tō eduwal nye mwos ne pum tō ndjaa Zeeb. Tin, mot di ndiindel kò bóó mekoozi ɔ, nye nye emet waabaal be tō ndjaa Zeeb tak.

¹⁶ Deenek, be aanàbaagwak za ne gwyes medii. Be aanàbaagwak mekas me gwyes, àagwak-gwakak belaa.

¹⁷ Etee náá, mən bhata di kuku bóó mekoozi ɔ, nye waabaal be dāa mot di ebaal ebhata ε. Tin, nye waadjeed be tō esɔɔgɔ di edje tsik ε. E di'enek, Zeeb nye emet waasunjal be menal é mis.

8

Mən bhata eekə etunə yii eten ne ebá

¹ E gheŋ Mən bhata nakə etunə yii eten ne ebá nabekaa luk kə tak ε, wɔ gwak bhwak zedi «kup» tō gwoo tyee di mɔ pes ewala.

² Tin, me ezebee efofop eten ne ebá metetel sok bhwoob ε Zeeb. Be naazedje be eton eten ne ebá.

³ Dhiiti fofop eezetyaa engwoob mesa ebuwa, nyε nadi ε ne mao buku nasaa ne lood εtep edik ooso* di ewyisal mbee menuub ε. Be eezedje nyε bete ne ooso εtep nyε neeka ye loog wat ne mendjaala me bot ε Zεeb e Zεeb, ko mesa ebuwa nasaa ne lood di sok bhwoob booo mekoozi ε.

⁴ E di'enek, eguluk ndika ooso fofop dik ε, nadi edus to mbo'ε byet sok bhwood Zεeb dao ne mendjaala me bot ε Zεeb e Zεeb.

⁵ Tin, wo gwak fofop zenao mao lojo be di edik be menanas ne ye ε. Nyε eezelwoodal ye ne du nyε nanao ko mesa ebuwa ε, nyε eezemwas ye ko εko ε bos. Wo gwak, ghel εko zεbam, bhyeed gek, mengwyεs gwyεs, bos dheegel.

Efofop ena meken epelao tɔn

⁶ Tin, efofop eten ne eba nadi ne eton eten ne eba o, nadi ekomsa εtep elao eton.

⁷ Tin, fofop meken eezelao tɔn. Wo gwak, bhi bete ne metaadak ne du puuza ne ghiya zenao ko εko ε bos. Kyee wat mekee melel bos ne bim ele, zenao eka e bes djas naazedyak.

⁸ Bhii tak, fofop yii eba eezelao tɔn. Dhiiti sonok tyee boo etsok ne ngel ε tak naazεghaaga to boo dii meson. Wo gwak kyee wat mekee melel me boo dii meson zokazeliiza ghiya.

⁹ E di'enek, wo gwak εdhuu wat to medhuu melel me edjema djas nadi ne tsik to boo dii meson o zokazεgwyε. Dao ne kyee εdhuu wat to medhuu melel me mesuwa nadi ko boo dii meson o zokazεtwaalel.

¹⁰ Fofop yii elel naazelao tɔn, wo gwak boo kwyikwyen zedus pe εko, bil pe si. Kwyikwyen tak nadi egel daa boo ngel lama. Ye nadus ε pe εko, wo gwak ye zεkwyit to kyee wat eboo medhii to ekyee elel dao ne to esaoao.

¹¹ Din ε kwyikwyen tak nabe ε Abset†. Kyee wat medhii to ekyee elel moo tin εgwyeepe. E di'enek, bete ne bot ε nade medii me tak o naagwyε, etεε naa medii me tak nabe ε ye moo ne sa di egoo bot ε to tak.

¹² Fofop yii ena eezelao tɔn. Wo gwak ye zenyuna e kyee wat to ekyee elel e gwyεs, ne kyee wat to ekyee elel ngon, baazenao kyee wat to ekyee elel ekwyikwyen. Tin, Ye zεgwyiid, mwos tokape ne kyee wat to ekyee elel e mekas me, pum pe tokape ne kyee wat to ekyee elel e megwyiid me.

¹³ Tin, me eebaazεgwyak, me eebee ε bhyel wat ε pilal pe εko, me eegwak nyε ekim elyεlεpe: «Ha mezuk! Ha mezuk! Ha mezuk ne bot ε bos, ε ghen efofop elel kalik o aalao yobo eton ε!»

9

¹ Fofop yii eten eelao ye tɔn. Me ezebee ε kwyikwyen wat edus pe to εko kwyit ε bos. Kwyikwyen tak eedjeaa sap boo guk na dim-dim di aabe ne εsik ε.

² Kwyikwyen tak eezedii boo guk na dim-dim di aabe ne εsik ε, wo gwak eguluk etim to tak. Eguluk tak nonel ε ne eguluk e boo du na bok-bok. Wo gwak gwyεs ne pup zεgwyiid ne eguluk binek.

³ Etsemaaka naazewyis to eguluk binek, wo gwak be zedjaadla ko bos djas. Be naadjεaa mebwala me di enonel ne yii ebaalol ε.

⁴ Deenek, be naalu be naa, be nasaab eka ne ele, aasaab-saabak bedhiiti mebhek. Tin, be goka ne ezosa ebiyo ε ne bot ε di aabe ne geka Zεeb ko ebhata-bhwoob booo.

⁵ Ye aapadjεaa be ze naa, be go bot goak, be zotiig be bengon eten. Tin, mezuk me etsemaaka binok aasa ne bot ε bos o, ye aakpaa daa mepkaa me ebaalol di ekwaal mot ε.

⁶ E melu menek, bot ε waasaa εsyee, εsyee aanakwaazyε. Be waakwyel naa, be gwyε, tin, εsyee ε waakaab be.

* 8:3 ooso puuza epek ele ne dhiiti eka nadi edikaa εtep edje mbee menuub ε † 8:11 Abset ye ε din ε eka na gwyee-gwyee

⁷ Etsemaaka binok nadi é dáa eyaaga zekomsa étep ekelumla dεeb ε. Elo boo nadi é ne ekoto begheη nasaa ne lood ε, mebhwoob moo nadi é dáa yii ebot.

⁸ Bhoo elo boo nadi é dáa yii boa, medje moo nakadi é dáa medje me beghee.

⁹ Ebet boo nadi é dáa ghun ghwooz. Ghuula mebhap moo nadi é dáa ghuula embem e yaaga di kelumla dεeb ε.

¹⁰ Etsemaaka binok nabe é ne mekeez ne boo megok é tak dáa ebaalol. Be bela mebwala me ezuk ε bot to bengon eten ε ne mekeez menek.

¹¹ Mekoozi moo é fofop nadjεaa guk na dim-dim o. To lii Ebhele, be djoo nye é Abadon, to lii Ghelek be djoo nye é Apolyon, ye kwyel elee é «mot di epul o».

¹² Mezuk me meken eezedhaa. Bhii tak, ye é ne dhiiti mezuk membá di ebaazyε ε.

¹³ Bhii tak, fofop yii eten ne wat eloo ye ton. Me eezεgwak gwood wat edus pe to etuma ená yii mesa ebuwa nasaε ne lood yii di sok bhwoob Zeεb ε.

¹⁴ Tin, gwood'enek ezeke ne fofop yii eten ne wat nadi emet ton o náá: «Tiia efofop ená di kola engwoob boo soob na djato-djato di edjooaa Efalat ε.»

¹⁵ E di'enek, be ezebet efofop ená nadi be moo babeega étep ewala elenek, étep dwoo elenek, étep ngon'enek, étep mbu yenek, étep be nekegó edhuu ε bot wat to medhuu melel nadi ko eko ε bos o.

¹⁶ Be naaleε me metan me esodja boo di elumla dεeb ko eyaaga o, me nagwak é náá, be nabe é emiliyon bedhet ebá.

¹⁷ Beeka dáa me nabee eyaaga ne esodja boo di elumla dεeb ko tak o to dhyam: be nabot é eghun na toobelaa dáa du, dhoo dáa ekok ε metan di edjooaa safiid ε, ndjemlaa dáa dhiiti mbi mesii me na goo-goo* di edjooaa sufele. Elo eyaaga tak nadi ε dáa elo eboo beghee. Enuub boo wyisal é du ne eguluk doo ne mesii me na goo-goo.

¹⁸ Du, eguluk, ne mesii me na goo-goo, di ewyis to enuub eyaaga é, eboo mezuk melel nagó edhuu wat to medhuu melel me bot ε bos.

¹⁹ Eteε náá, mebwala me eyaaga é to enuub boo, ne to mekeez moo. Mekeez moo é dáa benyo. Mekeez moo tak é ne elo étep ezuk ε bot.

²⁰ Tin, bot ε nadi aagwyε ne mezuk'enek o nabe é aaswoola mefulu moo. Be nadi eduduwal embee esisim, ne benaghise, yii boo bemet nalul ne lood, ne ghwooz di elulaa epata, ne ghwooz di edjooaa bhlwz nēghu le, esa di náá, ye tok ne ghwyil ebee, aagwak, aake ε.

²¹ Be nabe é aakat egó é bot, esa be mesimba, esa mezo ne edjii.

10

Fofop ne moo mekana mbek

¹ Bhii tak me ezebee dhiiti fofop na mebwala dhaa nyel esul to gwoo. Eguud naabutal nye dáa kaad. Tin, dhiya nadii nye é lo. Bhwoob'ε nadi ekas dáa gwyes, meko nadi é elyεpe dáa megwyin, ekas dáa ngel du.

² To mbo'ε, nye nadi é ne moo mekana mbek, nye naakel ko eghen be ko boo dii meson, ko ε myel ε le ko bos.

³ Tin, nye naazekim elyεpe dáa ghee di ekeed ε. Bhii nye nakim ε, wo gwak bham beghele eko eten ne ebá zokazεgek.

⁴ Bhii bham beghele eko, me nadi ekwyel ekwyal sa bham beghele eko nadi elii ε. Me eezεgwak dhiiti gwood to gwoo eke: «Syela sa bham beghele eko ε ten ne ebá binek lee wo ε, sa wo aakwyal ye.»

⁵ Wo gwak fofop me nabee tetel ko boo dii meson, ne ko bos ε, zeβen mbo eghen be pe eko,

* 9:17 dhiiti mbi mesii me na goo-goo mesii me tak djooaa é sufele

⁶ tin, nyɛ eezetuwal myonɔ nɛ mɛsonɔ nɛ din ɛ Zɛɛb mot di kɔm-kɔm sii nɛ kɔm ɔ, mot nakus gwoo nɛ bɔs, nɛ boo dii mɛson, nɛ esa djas di kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ. Fofop eezɛke: «Ɛwala ɛ tak àakabɔya!»

⁷ Tin, dwoo bot aagwak fofop yii etɛn nɛ ebá elɔɔ yɛ tɔŋ ɛ, esa Zɛɛb nasyel nɛ bot ɛ bɔs ɛ waanyen popoopwon. Yɛ aasaɛl dáa nyɛ naloolɛɛ bot ɛ mɛsa mɛ, bɛngoolɛɛ ɛ mɛkpa ɛ.

⁸ Bhii tak, mɛ eebaagwak gwood mɛ nagwak edus tɔ gwoo ɛ, yɛ eebaazelii nɛ nam liia sis: «Tɔ́a, kɛnɔɔ mɔɔ mɛkana di mbek tɔ mbɔ ɛ fofop di tetel kɔ boo dii mɛson, nɛ kɔ bɔs ɛ.»

⁹ Mɛ naazetiila pɛ daa fofop, mɛ eezɛke nɛ nɛ náá, nyɛ djɛ mɛ mɔɔ mɛkana. Nyɛy nɛ nam náá: «Nɔŋa yɛ, da wɔ é dɛ, yɛ é waagwyee wɔ tɔ mɔ, tin, yɛ waases wɔ tɔ nuub dáa ego.»

¹⁰ Mɛ eezɛnɔɔ mɔɔ mɛkana nadi tɔ mbɔ fofop ɛ, dɛ yɛ. Mɛses mɛ tak tɔ nuub'am nadi é dáa ego. Tin, dáa mɛ namin yɛ ɛ, yɛ nabɛ é yɛ moo ɛgwyeeɛpɛ tɔ mɔ'am.

¹¹ Bhii tak, nyɛ eebaazɛke nɛ nam: «Yɛ goka é wɔ baagoola goola sis dáa ngoolɛɛ-mɛkpa ɛ Zɛɛb, sa Zɛɛb nakɛk nɛ betɛ nɛ ekyee mɛdhik, membyak, zɛnɔɔ elii nɛ bɛmɛkoozi ɛ.»

11

Bɛtyaases ebá

¹ Bhii tak, wɔ gwak bɛ zɛdjɛ mɛ le ghwaazok di egekaa mɛdjaa mɛ esonok nɛ yɛ ɛ, enɔŋɛɛ ɛ nɛ mɔɔ bil le. E di'enek, bɛ eezɛke nɛ nam: «Wɛla, Tɔ́a kɛgek mɛdjaa mɛ di e dɛɛ ɛ Zɛɛb, dɔɔ nɛ mesa ebuwa, da wɔ é laa metanɔ mɛ bot ɛ di eduwal Zɛɛb ɔ.

² Tin, da wɔ é bet ɛbɛɛɛ mɛkɛn kok ndjaa Zɛɛb, ààgek yɛ, etɛɛ náá, bɛ naazɛdjɛ yɛ nɛ bot ɛ membyak mɛsis. Bot aasaab dék ghaada na dɛɛ bɛngon mɛkam-mɛná nɛ ebá ɔ (42).

³ Mɛ waadhis bɛtyaases bam bebá, bɛ waabot ɛ ekaad e pil. Bɛ waagoola bhaadal dus pɛ daa Zɛɛb ɛ mɛlu mil nɛ bɛdhet ebá nɛ mɛlu mɛkam-mɛtɛn nɛ kam wat (1 260).»

⁴ Bɛtyaases binɔk bebá lyaal ɛ, ele e oliv ebá, nɛ sa di ekɛlaa elama ɛ ebá sok bhwoob Ghɛŋ na kuma bɔs ɛ.

⁵ Mot ɛkwyɛɛ esa bɛ ɛbiyo ɔɔ, du é waawɛyis tɔ enuub bɔɔ, yɛ é dik bot ɛ mɛbhuka mɔɔ. Yɛ é deenɛk ɛ bot aakwyɛɛ esa bɛ ɛbiyo ɔ aagwyɛ.

⁶ E ghɛŋ bɛ aadi ege-goola bhaadal dus pɛ daa Zɛɛb ɛ, bɛtyaases binɔk é nɛ ghwyil ɛbe bhi é mɛlu mɛ bɛ aadi egoola bhaadal Zɛɛb ɛ. Bɛ é nɛ ghwyil eliig mɛdii zyɛ ghiya. Bɛ é nɛ ghwyil esa náá, bhwak djas ni tɔ membi mɛ eboo mezuk djas esok nɛ esok dáa elyem bɔɔ di ekwos ɛ.

⁷ Tin, é ghɛŋ bɛ aasilal egoola bhaadal yɔɔ ɛ, tit di ewyis tɔ boo guk na dim-dim di ààbɛ ɛsik ɔ waalumla dɛɛb nɛ nɔɔ. Nyɛ waakwak bɛ, nyɛ waagó bɛ.

⁸ Myonɔ mɔɔ waakaa é di bot djas di esɛɛga tɔ boo ghaada ɔ, di Ghɛŋ'ɔɔ nabemaa kɔ mɛlaaba ɔ. E mis ɛ Zɛɛb, di yenek lyaal ɛ ghaada «Sodɔm» nɛ kyee dik «Eziptɛ».

⁹ Bot ɛ bɔs djas, bot ɛ membyak djas, nɛ bot ɛ elli djas dɔɔ nɛ bot ɛ mɛdhik djas é waabee myonɔ mɔɔ mɛlu mɛlɛɛ nɛ pes. Tin, bɛ aanàmyaal náá, myonɔ mɔɔ kɛwaa tɔ ɛvit*.

¹⁰ Bot ɛ di kɔ ɛko ɛ bɔs é waamyaala nɛ ɛsyee ɛ lɔɔ, bɛ aadi é tɔ ɛbyonɔ, bɛ waapekel pak'ɔɔ, etɛɛ náá, bɛngoolɛɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb bebá binɔk naadyeebaazuk bot.

¹¹ Tin, bhii mɛlu mɛlɛɛ menɛk nɛ pes, eswos e tsik eezɛdus pɛ daa Zɛɛb ni tɔ lɔɔ. Wɔ gwak bɛ zɛwyɛɛ tyaa metetel, tin, bwoo naazɛmɛt bot ɛ nadi ebee bɛ ɔ elyɛɛpɛ.

¹² Bɛngoolɛɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb bebá binɔk naazɛgwak dhiiti boo gwood ebam pɛ tɔ gwoo: «Goka wak!», bɛ naabyet tɔ tɔ gwoo tɔ eguud, é mis mɛ bot ɛ mɛbhuka mɔɔ.

¹³ E di'enek, wɔ gwak bɔs zɛdheegel elyɛɛpɛ. Kyee wat tɔ ekyee kam e ghaada zokazɛbik. Bot bɛmil etɛn nɛ bɛmil ebá (7 000) zokagwyɛ nɛ kuukuu bɔs nadheegel ɛ. Bwoo naazɛsa bot ɛ natsak ɔ, é di'enek, bɛ naazɛdjɛ duu nɛ Zɛɛb mot di tɔ gwoo ɔ.

¹⁴ Mezuk mɛ bhɔɔba eedhaa, tin, mezuk mɛ elɛɛl moo aakan.

* 11:9 kɛwaa tɔ ɛvit mɛvit mɔɔ nadidi é, tɔ gu ɛkok kpaka

Tɔŋ yii etɛn nɛ ebá

¹⁵ Tin, fofop yii etɛn nɛ ebá eezɛlɔɔ yɛ tɔŋ. Eboo bhyeed eezɛgek ɛlyɛlɛpɛ tɔ gwoo eke náá: «Eyon bɔs'ak moo é yii Ghɛŋ'es, nɛ Mɛsia mɛ. Nyɛ waakək kɔ bɔs kɔm-kɔm sii nɛ kɔm!»

¹⁶ Tin, bɛpaa mɛkam-mɛmbá nɛ ená, nadi mendiidel kɔ mɛbhóó mɛ ekukuma bɔɔ sok bhwoob ɛ Zɛɛb ɔ, bɛ eezɛghaaga bhwoob si, da bɛ é zɛkwyt mɛbɔŋ si éɛp duwal Zɛɛb,

¹⁷ bɔɔ nɛ nɛ náá:

«Ghɛŋ Zɛɛb mɛkake,

wɔy mot di ɔ, wɔy mot nadi ɔ,

bis ɛpeghaapɛɛ wɔ, etɛɛ náá, wɔ eesa nɛ mɛbwala mɔ náá,

wɔ kək kɔ eyon'elɔ».

¹⁸ Bot ɛ mɛdhik naapkaa mɛbuk,

nenak, yɛ é ɛbuk ɛ lɔ ɛ kadi enyen.

Ɛwala ɛpɛɛ bot ɛ nazegwyɛ ɔ eezɛdjala,

yɛ é ɛwala ɛ waadjɛ bot ɛ mɛsa mɔ, bɛngooelɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛfute ɛ,

nɛ bot ɛ di elooba nɛ nɔ ɔ zɛnɔɔ bot ɛ di bɔ ɔ,

yɛ nakoozodi bot ɛ mbyok nɛ bot ɛ di ààdi bot ɛ mbyok ɔ.

Ɛwala ɛsaab bɔs éɛp bot di ɛsaab yɛ ɔ, yɛ eedjaala!

¹⁹ Wɔ gwak, di e dɛɛ ɛ Zɛɛb zɛbɛŋɛl tɔ gwoo tin, tot ɛbhɛŋ zokatuula. Menges, bhyeed, bham ghɛl ɛko, bɔs dheegel zɛnɔɔ bhi boo mɛtaadak.

12*Moma bɛ dhalagɔŋ*

¹ Boo ndem wat naazɛtuula tɔ gwoo: dhiiti moma naabɔt gwyɛs é nyɛl dáa kaad, ngɔn nabe é si mɛko mɛ, nyɛ nadi é nɛ kɔtɔ bɛghɛŋ na ekwyikwyɛn kam nɛ bɛbá kɔ lo.

² Nyɛ nadi é nɛ ɛbum. Tin, ɛbɛl nadi esa náá, nyɛ tsim ɛlyɛlɛpɛ.

³ Tin, wɔ gwak dhiiti ndem sis baazɛtuula tɔ gwoo, yɛ nabe é boo dhalagɔŋ* na tɔɔbelaa dáa du. Nyɛ nadi é nɛ elo etɛn nɛ ebá, nɛ melak kam. Tin, kɔ elo etɛn nɛ ebá binek, yɛ nadi é nɛ ekɔtɔ bɛghɛŋ etɛn nɛ ebá.

⁴ Deenek, ɛkɛɛz ɛ lɛ nadi ewaabal ɛdhuu ɛ ekwyikwyɛn wat tɔ mɛdhuu mɛlɛl nadi tɔ gwoo ɔ, wɔ gwak yɛ mwas bɛ kɔ bɔs. Dhaalagɔŋ tak natyan ɛ sok bhwoob moma nadi ekwyɛl ɛbya ɔ, éɛp nyɛ needɛ mɔn tak é ghɛŋ nyɛ aabyɛl ɛ.

⁵ Tin, moma tak naazɛbya mɔn motom. Mɔn tak é waadjɛɛd bot ɛ membyak djas nɛ sek ghwooz. Mɔn tak naazɛbyɛt tɔ pɛ daa Zɛɛb, pɛ bóó mɛkoozi mɛ di ɛ.

⁶ Yɛ kabɛ moma ɔɔ, nyɛ naazɛkaab tɔ, pɛ kyee dik bɛsyɛ di ààbɛ nɛ mɛdii ɛ, pɛ pak Zɛɛb nazekoobal nyɛ di ɛ, éɛp nyɛ needjɛaa edee mɛlu mil wat nɛ mɛlu bɛdhet ɛbá nɛ mɛkam-mɛtɛn nɛ kam wat (1 260).

⁷ Bhii tak, tuub naazɛduel tɔ gwoo. Kukuma efofop Mɛsɛl nɛ efofop bɛ naaduu nɛ dhaalagɔŋ. Tin, dhaalagɔŋ naabaangamela pɛ yɛ kyee nɛ bɛ efofop.

⁸ Tin, yɛ nabe é bɛ naakwak dhaalagɔŋ bɛ nɛ efofop bɛ. Bɛ nabe é ààkabɛ nɛ di ɛdi tɔ gwoo.

⁹ Tin, boo dhalagɔŋ naazyeegelaa mwasaa pɛ si. Yɛ é nyɛy é di nyɔ na mwa. Nyɛy é di ɛdjóoaa dim nɛghu Satan mot di esa náá bot ɛ bɔs wo ze ɔ. Bɛ naazemwas nyɛ bɛ nɛ efofop bɛ kɔ ɛko ɛ bɔs.

¹⁰ Bhii tak, mɛ eezɛgwak gwood wat ekim ɛlyɛlɛpɛ tɔ gwoo, eke náá: «Nenak, yɛ moo é ɛwala ɛ Zɛɛb di ɛtsik bot ɛ! Nenak, Zɛɛb'enaka eelyaal mɛbwala mɛ, nyɛ eesa náá, eyon ɛ lɛ di. Nenak, mɛkoozi mɛ é tɔ mɛmbɔ ɛ Mɛsia. Etɛɛ náá, nyɛ naazedis mot di ɛpit bɔn nyɛɛg bina mwos nɛ pum tɔ gwoo ɔ, mwas nyɛ pɛ si.

* **12:3** dhalagɔŋ é ghɛŋ na mwa, dhalagɔŋ nabe é boo tit di esa bot ɛkɛɛd é mis ɛ.

¹¹ Bɔn nyɛɛg bena eekwak nyɛ dum nɛ ghiya mɔn bhata nɛ mɛkpa mɛ bɛ di egoola ɛ. Bɛ nabe ɛ ɔ̀ɔkwɛɛg mɛnyel mɔɔ, bɛ naamyam ɛgel mɛnyel mɔɔ.

¹² Eɛp tak ɛ di nɔ́á, dika tɔ mɛmyaala, wɔy gwoo nɛ biyɔ bot ɛ di tɔ gwoo ɔ! Yɛ kabɛ wɔy bɔs nɛ boo dii mɛsɔn ɔ, kpaa-ghon nɛ nen! Dim moo ɛ kɔ len, nɛ ɛbuk dhaa tyɛ, etɛɛ nɔ́á, nyɛ nɛ gu nɔ́á, melu mɛ kɔ ɛko ɛ bɔs kalik ɛ batsa!»

¹³ Dáa dhalaghɔn nabee nɔ́á, nyɛ naazyeegeela, mwasaa kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ, wɔ gwak nyɛ zɛdu moma nabya mɔn motom ɔ.

¹⁴ Tin, moma naazɛdɛaa eboo mɛbhap mɛmbá yii bhyel. Ye nabe ɛ ɛɛp nyɛ neepilal, kɛkum edi bɛ nazekobal nyɛ yɛ ɛ pɛ kyee dik bɛsyɛ di ɔ̀ɔbɛ nɛ mɛdii ɛ. E di nyɛ aadjɛaa edee membu mɛlɛl nɛ pes ɔ̀ɔkuna nɛ nyɔ ɔ.

¹⁵ Wɔ gwak nyɔ tak zɛgo dhoo mɛdii nɛ mɛdii ɛbuɛpɛ dáa dii djaa bhii kon moma yenɔk ɛɛp moma neewo tɔ mɛdii mɛ tak.

¹⁶ Tin, wɔ gwak, bɔs zokazyɛ zetsik moma. Bɔs eezɛbɛɛ nuub, min bɛɛ nɛ mɛdii mɛ dhalaghɔn nago tɔ nuub'ɛ djas.

¹⁷ Tin, dhalaghɔn nazɛpkaa ɛbuk nɛ moma, wɔ gwak, nyɛ zɛtɔ kelumla dɛɛb nɛ bɛdhiiti bɔn moma di elooba nɛ mɛtiɲ ɛ Zɛɛb, nɛ ɛdi ɛ sosoob nɛ etsɛɛtɛ e bhaadal ɛ Yezu ɔ.

¹⁸ E di'enek, dhalaghɔn nazɛtɔ kɛtyaa ɛ ngwoob bɛsyɛ boo dii mɛsɔn.

13

Bɛtit ɛbá

¹ Bhii tak, mɛ eezɛbee dhiiti tit wat ɛ wyis tɔ boo dii mɛsɔn. Nyɛ nadi ɛ nɛ melak kam, nɛ elo etɛn nɛ ebá. Kɔ melak kam yenek, ye nabe ɛ nɛ ɛkɔtɔ bɛghɛɲ kɔ tak. Pɛ kɔ elo binek, ye nabaadi ɛ nɛ ɛkwyala e min di enyek Zɛɛb ɛ.

² Tit mɛ nabee ɛ nadi enɔɲɛl nɛ ghee, mɛko mɛ nadi ɛ, dáa mɛko mɛ tit di edjɔ́ɔaa ulɛ ɛ, nuub'ɛ kadi ɛ dáa yii boo ghee. Dhalaghɔn* naazɛdɛ tit'enɔk mɛbwala mɛ, nɛ bóó mɛkoozi mɛ zɛnɔɔ boo eghɛɲ bɛ.

³ Lo wat tɔ elo e tit'enɔk nadi ɛ nɛ pyon ɛkɛɛ bɛ naabi nyɛ dhaa tyɛ, sa ɛkunaa nɛ ɛsyee. Tin, pyon tak naazɛgel. Deenek, bhwak djas naadyeebamyaala nɛ nɛ, wo gwaa, bɛ du nyɛ.

⁴ Tin, bot djas nabe ɛ bɛ moo eduwal dhalaghɔn, etɛɛ nɔ́á, nyɛ naadjɛ eghɛɲ nɛ tit. Bot djas nabaadi eduwal tit, bɔɔ nɔ́á: «Ye ɛ ɛzɛ di enɔɲɛl nɛ tit, ɛzɛ di nɛ ghwyil ɛlumla dɛɛb nɛ nɛ?»

⁵ Tit naabela ghwyil ɛwyisal mɛkpa mɛ ɛbet, nɛ enyek din Zɛɛb, nyɛ nazɛbela ghwyil ɛsa deenek ɛ bɛngɔn mɛkam-mɛná nɛ ebá (42).

⁶ Tin, nyɛ moo enyek Zɛɛb, ɛ lee din ɛ lɛ, dɔɔ nɛ di nyɛ di ɔ, zɛnɔɔ sa djas di tɔ gwoo ɛ.

⁷ Bɛ naabaladjɛ nyɛ ze ɛlumla dɛɛb, da kwak bot ɛ Zɛɛb. Bɛ naadjɛ nyɛ eghɛɲ kɔ membyak djas, kɔ bot ɛ bɔs djas, kɔ elii djas, kɔ bot ɛ mɛdhik djas.

⁸ Tin, bot djas kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ waaduwal nyɛ, bot ɛ di nɔ́á, min mɔɔ tok kwyala tɔ mɛkana mɛ tsik kana bɔs nakusel ɛ. Mɛkana mɛ tsik tak ɛ mɛkana mɛ mɔn bhata nakaa buwa ɔ.

⁹ «Mot di nɛ mɛlɔ ɔɔ, nyɛ gwak enyɔɛpɛ!

¹⁰ Mot ɛ di nɔ́á, nyɛ aadi ɛ mot membok ɔɔ, nyɛ waani ɛ mbok. Mot ɛ di nɔ́á, nyɛ aagwyɛ ɛ nɛ pɛl ɔɔ, nyɛ aazogwyɛ ɛ nɛ pɛl. Eɛp tak ɛ di nɔ́á, bɔn ɛ Zɛɛb goka ɛ nɛ ɛdi nɛ zii nɛ ɛdum ɛkon nɛ Zɛɛb.»

¹¹ Bhii tak, mɛ eezɛbee dhiiti tit eewyis tɔ bɔs. Nyɛ nabe ɛ nɛ melak mɛmbá dáa yii mɔɔ bhata, tin, nyɛ nadi elii ɛ dáa dhalagɔn.

¹² Nyɛ nabe ɛ nɛ eghɛɲ e tit mɛkɛn djas, nyɛ nadi etɛl eghɛɲ binek ɛ ɛ mis mɛ tit'enɔk. Nyɛ naabesal bɔs nɛ bot ɛ di kɔ bɔs ɔ nɔ́á, bɛ duwal tit nabaalaa sok boo pyon nawaagó nyɛ da yɛ ɛgel ɔ.

* 13:2 Ye baabelaa ɛ tɔ ɛlanɛl 12.3.

¹³ Deenek, tit nawyis tɔ bɔs ɔ nadi esa eboo esa e mɛbwala. Nyɛ naabatasa náá, du dus tɔ gwoo sul é bɔs é mis mɛ bot djas.

¹⁴ Deenek, nyɛ nadi ekɔɔ bot ɛ bɔs nɛ endem mɛbwala mɛ nyɛ nadi esa é mis mɛ tit mɛkɛn ɛ. Nyɛy nɛ nɔɔ náá, bɛ kpak naghise étɛp ɛduwal tit nabaalaa nɛ pɛl da nyɛ é tsak ɔ.

¹⁵ Tin, tit bhɔɔba yenɔk naadjɛaa ghwyil esa náá, naghise yenɔk di nɛ tsik, ye lii, da yɛ ɛgɔ bot djas di àaduwal yɛ ɔ.

¹⁶ E di'enek, tit'enɔk naazɛbesal bot djas, bot ɛ di nɛ mbyok nɛ bot ɛ di ààbɛ nɛ mbyok ɔ, djel mot nɛ kum mot, kwom nɛ mot di pɛka ɔ, náá, bɛ waa egeka kɔ mɛmbɔ mɛ eghɛɲ bɔɔ nɛghu kɔ ebhata bhwoob bɔɔ.

¹⁷ Deenek, mot tok nɛ ghwyil ɛbɔm nɛ ɛbɔmsa dhiiti sonok nyɛ di ààdi nɛ geka yenek ɔ, nɛghu din ɛ tit, nɛghu mɛtan mɛ di enɔɲɛl nɛ din ɛ lɛ ɛ.

¹⁸ Deenek, ye goka é mot di nɛ etsonɲ. Mot ɛ di etselal ɔɔ, nyɛ é nɛ ghwyil ɛgu sa ɛlɛɛga tit'enɔk di ɛlɛɛ ɛ, ɛtɛɛ náá, ɛlɛɛga ɛlenek é ɛlɛɛga din ɛ mot. ɛlɛɛga tak é bɛdhet-ɛtɛn nɛ wat nɛ mɛkam-mɛtɛn nɛ wat nɛ ɛtɛn nɛ wat (666).

14

Mɔn bhata nɛ bot é zebaabela tsik ɔ

¹ Mɛ nadi ebaabee: wo gwaa, mɛ zɛbee mɔn bhata titel kɔ ɛtsok ɛ Siyɔɲ. E di nyɛ nadi ɔ, ye nabe é nɛ bɛdhiiti bot bɛmil dhɛt nɛ bɛmil mɛkam-mɛná nɛ ɛna (144 000), nadi nɛ din ɛ lɛ nɛ yii Sɛɛg kwyala kɔ ebhata bhwoob bɔɔ ɔ.

² Mɛ eezɛgwak dhiiti gwood tɔ gwoo eke é swak dáa eboo mɛsok, dáa boo bham ghɛl ɛko. Tin, ɛtap ɛ mɛ nagwak é nadi é dáa yii bot ɛ di ebwom ngɔmbi ɔ.

³ Bɛtɛ nɛ bot binɔk nadi etii djeeb na bes sok bhwoob bóó mɛkoozi, sok bhwoob ɛdjema ɛná di nɛ tsik ɔ, zɛnɔɔ bɛpaa. Mot nabe é ààbɛ nɛ ghwyil ɛdjek djeeb tak, yɛ di ààbɛ bot bɛmil dhɛt nɛ bɛmil mɛkam mɛná nɛ ɛná (144 000) nadi kɔ bɔs, mɔn bhata natsik ɔ.

⁴ Bot binɔk nabe é, bot ɛ nadi ààsaab mɛ nyɛl mɔɔ nɛ mɛzɔ kɔ ɛko ɛ bɔs ɔ, bɛ naabaal mɛnyɛl mɔɔ tɔ ɛdɛɛ. Bɛ ɛpedu mɔn bhata é ɛdi djas nyɛ di ɛtɔ ɛ. Bɛ naadjɛaa tsik tɔ sama bot ɛ nadi kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ, étɛp bɛ needi bot ɛ mɛkɛn aadjɛaa Zɛɛb bɛ nɛ Mɔn ɛ bhata ɔ.

⁵ Bɛ ààwyisal ɛtɛp ɛtsal tɔ enuub'ɔɔ, bɛ tok nɛ ghwyil kwesɛlaa ndjɛ sɔs.

Efofop ɛlɛl

⁶ Bhii tak, mɛ naazɛbee dhiiti fofop ɛpilal ɛvyɛɛɛɛpe pɛ tɔ gwoo. Nyɛ nabe é nɛ Mbɛɛ Bhaadal na kɔm-kɔm ɛɛ nyɛ nadi ekwyɛl ɛgoola nɛ bot djas di kɔ ɛko ɛ bɔs ɔ, nɛ bot ɛ mɛdhik djas, nɛ bot ɛ membyak djas, dɔɔ nɛ elii djas, bot ɛ bɔs djas.

⁷ Nyɛ nadi etuud ɛlyɛlɛpe é náá: «Kaabka Zɛɛb, djɛka nyɛ duma! ɛtɛɛ náá, ɛwala nyɛ di ɛpɛɛ bot ɛ bɔs ɛ yɛ eezɛdjala. Duwalka mot nakus gwoo nɛ bɔs ɔ, mot nakus boo dii mɛsɔn nɛ ɛsɔɔgɔ djas ɔ!»

⁸ Fofop bhɔɔba nadi edu fofop mɛkɛn ɔ nadi eke náá: «Yɛ eewyɛɛza, boo ghaada bhabhilɔn eewyɛɛza! Nyɛ eedjɛ bot ɛ mɛdhik djas mɛnyok mɛ vin mɛ mbee mɛzɔ!»

⁹ Tin, fofop yii ɛlɛl, mot nadi edu bɛbá binɔk ɔ, nadi ekim ɛlyɛlɛpe náá: «Mot é duwal tit nɛ naghise yɛ ɔɔ, da nyɛ é bela geka kɔ bhata bhwoob nɛghu kɔ mbɔ ɔɔ,

¹⁰ nyɛy pɛ aadɛ mɛnyok mɛ vin mɛ boo ɛbuk ɛ Zɛɛb. Mɛnyok mɛ vin mɛ tak ɛ aadi é na nyan-nyan, tin, Zɛɛb é waaso yɛ tɔ mɔɔ buku ɛbuk ɛ lɛ. Deenek, nyɛ waabee boo mezuk tɔ du nɛ mɛsii mɛ na goo-goo di djóoaa sufɛlɛ ɛ é mis mɛ efofop na dɛɛ, dɔɔ nɛ é mis mɛ mɔn bhata.

¹¹ Eguluk ɛ du mezuk mɔɔ ɛpɛbyet pɛ ɛko kɔm-kɔm. Bot ɛ di ɛduwal tit nɛ naghise yɛ ɔ, bot ɛ bela geka din ɛ lɛ é bhata-bhwoob ɔ, bɛ ɛpeni tɔ mezuk mwos nɛ pum, ààbɛ nɛ ɛwala.»

¹² Dum nɛ tɛp tak ɛ, bot ɛdɛɛ Zɛɛb goka é nɛ ɛlyaal náá, bɛ é nɛ ɛmaad ɛ lyem, náá, bɛ nɛ looba nɛ mɛtiɲ mɛ Zɛɛb, bɛ é ɛpedum kɔɲ nɛ Yezu.

¹³ Bhii tak, mɛ eezɛgwak dhiiti gwood tɔ gwoo eke nɛ nam: «Kwɔyala dɔ́ak: “Kana mos, mɛmyaala nɛ bot ɛ di egwyɛ bɔɔ tɔ mɛsa mɛ Ghɛɲ ɔ! Deenek, Sisim lɛɛ ɛ náá: Mɛmyaala nɛ nɔɔ. Bɛ bela ɛwala dum nɛ lyel-lyel mɛsa mɛ bɛ nasa ɛ, etɛɛ náá, bɛ waabela efute mɛnyɔ mɛ mɛsa bɛ nazesa ɛ!”»

Mbu ɛdis ɛ mɛbhek kɔ ɛko ɛ bɔs

¹⁴ Mɛ nadi ebaadjoak, wɔ gwaa, mɛ zɛbee eguud na puu. Kɔ eguud tak, mɛ naabee dhiiti mot ɛ nɔɲɛl nɛ mɔn mot. Nyɛ nabɔt kɔ lɔ ɛ kɔtɔ bɛghɛɲ na sael nɛ lɔɔd ɛ, ɛ mbɔ yɛ namɛt ɛghɔɔb wat na wol-wol.

¹⁵ Tin, dhiiti fofop eezɛwɔyis tɔ edi e dɛɛ ndjaa Zɛɛb, nyɛ eezɛkim ɛlyɛɛpɛ nɛ mot nadi ndiidɛl tɔ eguud ɔ náá: «Nɔɲa ɛghɔɔb ɛ lɔ, disa mɛbhek, etɛɛ náá, ɛwala tak eezɛdjala, mɛbhek mɛ bɔs eezewozal ɛtɛp ɛdis!»

¹⁶ E di'enek, mot nadi ndiidɛl kɔ eguud ɔ naazɛwus ɛghɔɔb ɛ lɛ kɔ bɔs, tin, mɛbhek mɛ bɔs djas naadisaa.

¹⁷ Dhiiti fofop sis naazɛwɔyis tɔ di na dɛɛ Zɛɛb di tɔ gwoo ɛ, nyɛy pɛ nabɛ ɛ nɛ yɛ ɛghɔɔb na wol-wol ɛ mbɔ.

¹⁸ Dhiiti fofop sis, mot di nɛ ekukuma kɔ du ɔ naazɛdus pɛ kyee mesa ebuwa. Wɔ gwaa, nyɛ zɛkim ɛlyɛɛpɛ nɛ mot nadi nɛ ɛghɔɔb na wol-wol ɔ náá: «Nɔɲa ɛghɔɔb ɛ lɔ na wol-wol, tsaala mɛghɛɲ mɛ vin di kɔ bɔs ɛ, ɛtɛp náá, ebhum tak eezewozal.»

¹⁹ Fofop tak naazɛdhaa nɛ ɛkpaɲ ɛ mɛghɛɲ mɛ ebhum e vin nadi kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ nɛ ɛghɔɔb ɛ lɛ. Wɔ gwaa, nyɛ zɛsɔ yɛ djas tɔ syaala di elyaal ɛbuk ɛ Zɛɛb ɛ.

²⁰ Ebhum vin natwaalaa ɛ tɔ syaala di ɛtsetɛpɛ nɛ ghaada ɛ. Wɔ gwaa, ghiya nadi eswol tɔ syaala. E di'enek, yɛ eezɛwo kɛkum ɛkilomɛtɛlɛ bɛdhet ɛlɛl (300). Tin, ghiya nadi ebyet, mɛdim mɛ tak ɛkɛɛ yɛ aasik yaaga ɛ tsuɲ.

15

Efofop etɛn nɛ ebá nɛ eboo mezuk mɛ mɛsik

¹ Bhii tak, mɛ eezɛbee dhiiti boo ndem sis tɔ gwoo, mɛ naadjoka. Yɛ nabɛ ɛ efofop etɛn nɛ ebá ɛ, nazyɛ nɛ eboo mezuk etɛn nɛ ebá. Yɛ ɛ eboo mezuk mɛ mɛsik. Etɛɛ náá, yɛ ɛ nɛ mezuk menek ɛ, ɛbuk ɛ Zɛɛb aadjala.

² Bhii tak, mɛ eeabaabee kwaambi dhiiti boo dii mɛsɔn edjhaazal dɔ́a ɛkok ɛ mɛtaadak, boo dii tak ɛ puuza nɛ du. Tin, bot djas ɛ nakwak tit nɛ naghise, nɛ ɛlɛɛga ɛ di elyaal din ɛ lɛ ɔ, nadi ɛ metitel engwoob boo dii mɛsɔn menek. Bɛ nadi ɛ nɛ engɔmbi ee Zɛɛb nadjɛ bɛ ɛ mɛmbɔ ɛ.

³ Bɛ nadi etii djeeb ɛ Moiiiz mot-mɛsa Zɛɛb, nɛ djeeb ɛ Mɔn Bhata:

«Ghɛɲ Zɛɛb Mɛkaake,
mɛsa mɔ nɛ bɔk, yɛ nɛ nyɔ!
Wɔ ɛ Mɛkoozi mɛ membyak djas,
ɛtɛp bɔ ɛ epiki nɛ ɛtsɛɛtsɛ!

⁴ ɛzɛ aakodi ààkaab wɔ Ghɛɲ?

ɛzɛ aakopɛɛ ɛdje wɔ duma?

Etɛɛ náá, yɛ ɛ wɔy wɔ ɛmet ɛdi Dɛɛ,

bot ɛ membyak djas ɛ aazyɛ zɛduwal wɔ,

etɛɛ náá, mɛsa mɔ epiki naazɛlyaalaa bɛ popoopwon.»

⁵ Bhis tak, mɛ eezɛbee di eɛɛ ndjaa Zɛɛb di nɛ pɛt tot ebhɛɲ tɔ tak ɛ, bɛɲɛl pɛ tɔ gwoo.

⁶ Deenek, efofop etɛn nɛ bebá nadi ɛmɛt eboo mezuk ɛ mɛmbɔ ɔ naazɛwɔyis tɔ ndjaa Zɛɛb di pɛ tɔ gwoo ɛ. Bɛ naabɔt ekaad di edjɔɔaa lɛn ɛ na puu ekas dhaa tyɛ. Bɛ naabɔt ekaad e gon na puu na nakas-kas nɛ ebaab elɔɔd epɛta e ebhet.

⁷ Ngɔt tɔ edjema ená di nɛ tsik binɔk naazɛdje efofop etɛn nɛ bebá mɔɔ buku nasael nɛ lɔɔd nadi «tɔɔɔ» nɛ ɛbuk ɛ Zɛɛb, nyɛy mot di nɛ tsik kɔm-kɔm sii nɛ kɔm ɔ.

⁸ Eguluk naalwood tɔ di edɛɛ Ndjaa-ebuwa. Eguluk binek lyaal ɛ mɛbwala nɛ duma ɛ Zɛɛb. Ye nabɛ ɛ ààbɛ nɛ mot nadi nɛ ghwyil ɛni tɔ di edɛɛ Ndjaa-ebuwa, kɛkum dwoo eboo mezuk etɛn nɛ ebá ee efofop nazyɛ nɛ yɛ ɛ aadjala ɛ.

16

Ebuku etɛn nɛ ebá ɛbuk ɛ Zɛɛb

¹ Bhii tak, mɛ naagwak boo gwood pɛ tɔ Ndjaa-ebuwa eeke nɛ efofop etɛn nɛ ebá binɔk náá: «Tɔka, kɛsoka ebuku ɛ ɛbuk ɛ Zɛɛb kɔ ɛko ɛ bɔs!»

² Deenek, fofop mɛken naazetɔ keso sa nadi tɔ mɔɔ buku yɛ ɛ kɔ ɛko ɛ bɔs. Wɔ gwaa, embee mɛpyon nakpaa-kpaa zɛsee ɛ mɛnyel mɛ bot ɛ nadi nɛ geka tit ɔ na «kpeɛn», nɛ bot ɛ nadi eduwal naghise yɛ ɔ.

³ Tin, fofop yii bhɔɔba naakɛso sa nadi tɔ mɔɔ buku yɛ ɛ tɔ boo dii mɛsɔn. E di'enek, boo dii mɛsɔn mɔɔ tin «zooon» dáa ghiya mot zegwyɛ ɔ. Tin, edjema djas nadi nɛ tsik tɔ boo dii mɛsɔn ɔ naazɛsi «bhɛɛɛ».

⁴ Fofop yii elɛl naazɛso sa nadi tɔ yɛ mɔɔ buku ɛ tɔ eboo mɛdhii nɛ tɔ esɔɔgɔ. E di'enek, eboo mɛdhii eezɛliiza ghiya.

⁵ Tin, mɛ eezɛgwak fofop nadi nɛ ghwyil ɛkɔk kɔ mɛdhii ɔ, eke náá: «Wɔy Mot edɛɛ, wɔy Mot di ɔ, wɔy Mot nadi ɔ, deenek, wɔ eelyaal náá, wɔ ɛ Mot epiki.

⁶ Dáa di náá, bot binɔk naaso ghiya bot edɛɛ, nɛ yii bɛngoolɛl ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb ɛ. Nenak, wɔ eedjɛ bɛ ghiya náá bɛ dɛ, bɔɔ bɛmet ɛ saa yɛ!»

⁷ Bhii tak, mɛ eezɛgwak dhiiti gwood edus pɛ kyee mesa ebuwa, eke náá: «Ghɛn, Zɛɛb Mɛkaake, mɛ nɛ gu náá, epɛɛ bɔ ɛ epɛɛ e tsɛɛtsɛ, yɛ ɛ yii epiki!»

⁸ Deenek, fofop yii ená naaso sa nadi tɔ yɛ mɔɔ buku ɛ, kɔ gwyɛs. E di'enek, gwyɛs naabela ze ɛgɔ ɛ bot ɛ bɔs nɛ du'ɛ.

⁹ Bot ɛ bɔs naadikaa nɛ mbee mɛgɔɔ mɛ du. Bɛ nabɛ ɛ bɛ moo saab din ɛ Zɛɛb, mot di nɛ ghwyil kɔ eboo mezuk menɛk ɔ. Tin, bɛ naabyen ɛswoola mɛfulu mɔɔ. Bɛ nabɛ ɛ ààkwyɛl ɛdjɛ duma nɛ Zɛɛb.

¹⁰ Fofop yii etɛn naaso sa nadi tɔ yɛ mɔɔ buku ɛ kɔ bɔɔ mɛkoozi tit. Wɔ gwaa, mbee mɛghomla zenɛ tɔ ɛyon ɛ lɛ. Bot nadi ekwaal mɛtsok etɛɛ náá, bɛ nadi ezuk.

¹¹ E di'enek, bɛ moo saab din ɛ Zɛɛb mot di pɛ tɔ gwoo ɔ, kɔ ɛsu ɛ mezuk nɛ mɛpyon mɔɔ. Tin, bɛ nabɛ ɛ ààkat ɛsa embee mɛsa mɔɔ.

¹² Fofop yii etɛn nɛ ngɔt naaso sa nadi tɔ yɛ mɔɔ buku ɛ, tɔ boo dii di edjɔɔaa Efaalat ɛ. Wɔ gwaa, boo dii tak zegɛl djas, ɛtɛp ɛdjɛ ze nɛ bɛmɛkoozi nadus pɛ kyee ɛdjɛm ɛ dwoo ɛ.

¹³ Bhii tak, mɛ eezɛbee embee esisim elɛl ɛnɔɛl nɛ bɛnagbha. Tɔ embee esisim tak, ngɔt nawyis ɛ tɔ nuub dhalaghɔn*, dhiiti tɔ nuub tit, zenɔɔ nwyak ngɔk tɔ nuub mbee ngoolɛl-mɛkpa ɛ Zɛɛb.

¹⁴ Embee esisim tak nabɛ ɛ esisim ɛ dim mot mɛkɔn nadi ɛsa mɛvyɛkɛlɛ nɛ yɛ ɛ. Embee esisim binɔk bɛlɛl naazetɔ kɛsɛɛg bɛmɛkoozi mɛ di kɔ ɛko ɛ bɔs djas, ɛtɛp ɛkɛduu boo dɛɛb ɛ dwoo Zɛɛb Mɛkaake.

¹⁵ «Ghɛn eezɛke, gwaka: Mɛ aazyɛ ɛ dáa mot djii! Mɛmyaala nɛ mot aadi ndjem ɔ, mot aadi nɛ ekaad ɛ nyel ekaab náá, nyɛ ɛzɛketɔ “syɛɛɛ” da nyɛ ɛ gwak syɛn etɛɛ náá, nyɛ ɛ “syɛɛɛ” ààbɛ nɛ ekaad ɔ.»

¹⁶ Esisim binek naasɛɛg bɛmɛkoozi ɛ mɔɔ di wat di edjɔɔaa tɔ lii ebhele «Almaghedɔn» ɛ.

¹⁷ Fofop yii etɛn nɛ ebá naaso yɛ sa nadi tɔ mɔɔ buku ɛ tɔ pup. Wɔ gwaa, dhiiti gwood zegɛk ɛlyɛlɛpɛ tɔ edi e dɛɛ Ndjaa-ebuwa, edus pɛ kyee bɔɔ mɛkoozi Zɛɛb, eke náá: «Nenak, ɛsa djas eezɛdjala!»

¹⁸ Wɔ gwaa, mengwyɛs zegwyɛs, boo ebhyeed zegɛk, bham bɛghɛl ɛko zɛbam, bɔs naadheegɛl ɛlyɛlɛpɛ. Tin, yɛ naadyeebadheegɛl ɛlyɛlɛpɛ, dheegɛla wat di náá, kana mot nakusaa kɔ ɛko ɛ bɔs ɛ, nyɛ dinaa ààpabee kwaambi yenɛk dheegɛla.

* 16:13 dhalaghɔn Ye baabelaa ɛ tɔ ɛlanɛl 12.3.

¹⁹ Boo ghaada naazetyek é esum elél. Tin, eghaada ekyee medhik djas naazebik. E di'enek, Zeeb naazetaala boo ghaada Bhabhilon, étep nye needje nye menyok me vin boo ebuk e le nye de.

²⁰ Eghola djas di to boo di meson naades. Bot nabe é àakabee metsok.

²¹ Eboo mekok me metaadak me na dil-dil† naazedus pe to gwoo bila bot ko menyel. Tin, bot naazesaab din e Zeeb ko esu e mezuk me bhi eboo metaadak menek. Etee náá, ye nabe é mezuk me nadi ne mbee ghulal e.

17

Epée e moma na ghaa mezo

¹ Fofop ngot to efofop eten ne eba nadi ne mao buku e membo o, naazyee zeleee me náá: «Dha, me tel wo fenj moma na ghaa mezo aabela e, me tel wo boo ghaada di suma engwoob bete ne boo medhii e.

² Bemekoozi me bos'ak naaso menyel to mezo be ne moma tak, bot e bos nabe é be moo to elangi menyok me vin me mezo me.»

³ Tin, sisim naazemet me, wo gwaa, fofop zenoo me to ne nam pe kyee dik besye di aabe ne medii e. E di'enek, me naazebbee dhiiti moma ndiidel ko tit na «zooonj». Nyel'e nadi é «kpeenj» ne mepka me di enyek Zeeb e. Tit tak nadi é elo eten ne eba, zenoo melak kam.

⁴ Moma tak nabot é ekaad e ghoj na «zooonj», nye nadi é ne mevunga, ne mesum me nasaaa ne lood e, ne mekok e metan zenoo bemeyaka. E mbo'e, nye namet é mao buku nasaaa ne lood e «tooo» ne embee esesee, ne edhuud ee mezo me di edje e.

⁵ Tin, bhata-bhwoob'e nabe é ne ekwyla din. Etep e syela bhii din e tak nabe é: «Boo ghaada Bhabhilon, nyeeeg boa mezo ne embee esesee e di eesee ko bos e djas.»

⁶ Me naabee náá, moma mezo tak nadi é, to elangi e ghiya bot e Zeeb, ne ghiya bot e nazegóaa ko esu e esosoob'oo ne Yezu e. Bea me nabee nye e, me naadyeebadjoka ebupe.

⁷ Tin, fofop eezeke ne nam náá: «Étep ye wo di edjoka? Me waatel wo etep di syela dum ne moma yak, ne tit di ebep nye yenok, mot di ne elo eten ne eba, ne melak kam yenok.

⁸ Tit wo di ebee yenok nadi é ne tsik, nenak yak, nye tokape ne tsik. Nye goka é ne ewyis to boo guk na dim-dim di aabe ne esik o, tin, nye waagóaa, bot e di ko bos di náá min mao dinaa aapaakwyala ko mekana me tsik kana bhwak ne ekusel o, be waadjoka beea be aabee tit e. Etee náá, nye nadi sok é ne tsik, nenak nye eezegwyee, tin, nye waabaatuula.»

⁹ «Wak, ye goka é mot di ne metselal ne etsonj. Elo eten ne eba binek e metsok meten ne eba ee moma yenok di ndiidel ko tak e. Ye baalyaal é bemekoozi meten ne eba.

¹⁰ Pe to bemekoozi me tak, beten naazegwyee. Nenak ngot e kalik ko boó mekoozi. Mot aadi mekoozi me yii eten ne eba o, dinaa aapazyee. E sok nye aazyee e, nye aanakwaadyeebaboya.

¹¹ Tit nabe é ghenj sok, kadi mos náá, nye tokape e, nye nye emet e di mekoozi me eten ne elél. Nye é pe e ngot to sama bemekoozi meten ne eba, tin, nye moo aagwyee.

¹² «Melak kam wo bee yenek, ye é bemekoozi kam, bemekoozi me tak dinaa aapadilaa ko mebhóo me mekoozi mao. Tin, be waabela eghenj ekok é ewala wat ne tit yenok.

¹³ Boo djas é ne esimza wat, be epedje ghwyil ne mebwala mao ne tit.

¹⁴ Be waaduu ne mon bhata, tin, mon bhata é waakwak be. Etee náá, nye é Ghenj e beghenj, nye é Mekoozi me bemekoozi. Deenek, nye waakwak be ne bot be djas nye nazedjóo ne esée o, bot e di sosoob ne ne o.»

¹⁵ E di'enek, fofop eebaake ne nam náá: Medhii me wo bee yenek, é di moma mezo di yenek, ye é bot e bos, ye é medhuu me bot e medhik djas zenoo elii.

† 16:21 mekok me metaadak me na dil-dil Medil me tak nabe e ekilo mekam mená.

¹⁶ Melak kam, nε tit ee wə bee é, bε waabhina moma mεzə. Bε waadjii nyε ekum djas, tin bε waanεεg nyε «syεεε» ààbε nε ekaad, bε waadε epuud bε, epuud aabwak ε, bε waamwas yε tə du.

¹⁷ Etεε náá, Zεεb naawa tə ebhum lyem bəə, egwyes esa εkwosak ε lε. Tin, bəə djas é waagwakel náá bε nəə ghwyil nε ekukuma bəə da bε é sa mεsa ε tit nε yε. Kεkum εwala dinaa esa di kwyala tə mεkana ε Zεεb aasael ε.

¹⁸ «É di'enek, moma ee wə bee'aak, ye é boo ghaada di ekək kə bεmεkoozi mε bəs ə.»

18

Εwaazel ε ghaada Bhabhiln

¹ Bhii tak, mε eεzebee dhiiti fofop edus tə gwoo sul si. Nyε nabε é nε boo ghwyil, tin, duma yε nadi edje mεkas kə εko ε bəs djas.

² Nyε naazekim nε mεghaaz djas: «Yε eewyεεza, yε eewyεεza, boo Bhabhiln eewyεεza! Nenak, ye moo é di embee sisim di ə. Ye moo é məə di embee sisim djas di kεsəwa ə. Ye moo é pε kyee enen nε βetit di nε edhuud di àadjε gwyes εbee ə, di ə.

³ Membyak djas di kə εko ε bəs ə naadε mεnyok mε vin mε mεmbee mεzə. Bεmεkoozi mε bəs'ak naazεso nyel tə mεzə bε nε nε. Tin, bot ε di ebəmsa esonok kə εko bəs'ak naazεvu kə εsu é kwyel nyε nadi nε yε nε esa e ghon̄ dhaa nyel ε.»

⁴ Bhii tak, mε eeəagwak dhiiti gwood nadi edus pε tə gwoo, eke náá: «Wyiska tə lε, bot ε mbyak'am, bi εzεkεbeeaa dáa bot ε di sama nε nε tə mesyem mε ə, etεε náá, bi needi ààbee eboo mezuk mε nyε aaboma nε yε ε.

⁵ Etεε náá, mesyem mε beega yak kə yii eekum pε tə gwoo. Deenek, Zεεb àapadjisa embee mεsa mε.

⁶ Saka nε nε tyee wat nε dáa nyε nasa nε βedhiiti bot ε, nyε goka é nε εboma nε yε tyee é sok ebá nε dáa nyε nasa bot ε. Lwoodalka məə buku yε nε mεnyok mε di enyan dhaa yii nyε nadje nε βedhiiti bot ε.

⁷ Zukeka nyε, boo mezuk nε esa náá, nyε é di tə boo ghon̄ aadjala nε duma nε ghon̄ nyε nadi nε yε ε. Tin, nyε nadi eke nyε εmet náá: “Mε é wak ε dáa moma mεkoozi, mε tok kus moma, mε aanəkwaabət epum.”

⁸ Dum nε tεp tak ε, eboo mezuk djas nazenεεgaa étεp'ε, yε waasooa nyε é nyel e dwoo wat: Ébε di gó bot ε, epum nε pwom edee. Nyε waagóaa é nε du etεε náá, Ghεη Zεεb mot mεbwala é pée nyε.»

⁹ Bεmεkoozi mε bəs'ak bot ε nasεεga gon̄ nε nε, nε εmyaala nε esa e ghón̄ bε ə, bε waadje mεgwyε, bε waakel mεmbə kə elo é sok bε waabee eguluk ebyet pε εko ghaada bε dik ε.

¹⁰ Bε waatyaa εtsetaεpe étεp bwoo boo mezuk ghaada aaboma nε yε ε. Tin, bε waadi eke náá: «Mezuk! Ha mezuk! Ho Bhabhiln, boo ghaada nε mεbwala! Εwala wat edjala etεε náá, wə neeboma nε yə feη!»

¹¹ Bot ε mεbom nadi kə εko ε bəs ə, nabaadje nε εlεka kə εsu ε lε. Etεε náá, ye tokape nε mot àākabaabom esa e mεbom məə:

¹² Ləəd, εkok é bε di esa epata yε ε, mεkok mε mεtan̄, mεyaka, nε ekaad di edjóoaa lεn, mbεε ekaad na təəbelaa zenəə ekaad di djóoaa swa ε, membi mε ele di àabelaa mbεs ε, membi mε esa djas nasael nε mεdje ε zok ε nε ele e mεtan̄, esa nasael nε gwooz na təəbelaa di djóoaa bləəz ε, nε eghwooz nεghu nε mbεε mεkok,

¹³ Nadjεbe, nε βedhiiti esa di ekobelaa edee nε yε ε, nε bεmananas, nε mbi mεnanas di edjóoaa Miid, zenəə nε əsə ε, bεmεnyok mε vin, mul, faalin, kəkə bhisa di edjóoaa ble ε, engombe nε etaa, eyaaga nε embem yaaga, ekwom nε bot ε membok.

¹⁴ «Bot dyeebake ε náá, membi esa djas wə nadi nε yε gwyes ε, moo àākabe pε daa lə, mεvu djas nε esa bə e ghón̄ djas tokape, tin, bot ε aanəbaabee ε yε!»

¹⁵ Bot ɛ meɓom me nazevu kɔ esu esa e meɓom ee be nadi ebomsa pe tɔ ghaada tak ɛ, be waatyaa ɛ etsetape ekaab feŋ di náá, ye ɛ ye ɛ. Be waadje ne eleka.

¹⁶ Tin, be waadi eke: «Ha mezuk! Ha mezuk ne boo ghaada! Nyɛ nabebɔt ɛ ekaad di edjóoaa len ɛ, ne mbeɛ ekaad na tɔɔbelaa, nyel'e nadi ɛ dipela ne mevunga me loɔd, mekok me metan zenɔɔ bemayaka.

¹⁷ Tin, tɔ mɔɔ ewala wat mevɔ menek djas tokape!»

Komanda mesuwa, ne bot di etɔ medjon tɔ tak ɔ, ne bot ɛ di esa mesa pe tɔ boo dii mesɔn ɔ, zenɔɔ bot djas di ebela efute tɔ mesa e boo dii mesɔn ɔ, bɔɔ djas nadi ɛ etsetape.

¹⁸ Be nadi edjoka ɛ sok be nabee eguluk e ghaada be nadik ɛ: «Yaa kwaabi ghaada nadi egekaa ne ghaada yak!»

¹⁹ Be nadi eso besye kɔ lo, edji, eleka, ekim náá: «Ha mezuk, Ha mezuk ne boo ghaada! Ye ɛ dum ne ekuma be ɛ bot djas nadi ne bemesuwa kɔ boo dii mesɔn ɔ navu. Tin, e ewala wat mevɔ menek djas tokape!»

²⁰ Gwoo myaala dum ne esi ghaada! Bɔn ɛ Zeeb, bot ɛ lwoma ne bengooel-mekpa Zeeb myaalaka. Etee náá, Zeeb eepée nyɛ dum ne mesa ee nyɛ nasa ɛ!

²¹ Wɔ gwaa, dhiiti fofop mebwala zenɔɔ boo ekok dɔa ekok ɛ be di esii ble ne ye, mwas tɔ boo dii mesɔn eke náá: «Ye deenek ɛ boo ghaada ɛ bhabhilɔn aamwasaa ne ghwyil djas, tin, bot ɛ aanabaabee ɛ ye!

²² Bot ɛ aanabaagwak pe daa lo, ebwoma e bot ɛ di ebwom ngambi ɔ, elɔɔ ton, etii medjeeb. Tin, bot ɛ aanabaabela membi me bot djas di esa mesa e membɔ ɛ, bot ɛ aanabaagwak etap ekok ɛ di esiiaa ble ne ye ɛ.

²³ Mekas me elama aanabaadi pe yɔ, bot aanabaagwak bhyeed ɛ bot aaloo ne ebá ɔ. Etep tak ɛ di náá, bot ɛ nadi ebomsa esa bɔɔ nadi ɛ beghen kɔ bɔs, mesimba mɔ nakɔɔ bot ɛ bɔs djas.»

²⁴ Ye ɛ kɔ ghaada bhabhilɔn ɛ ghiya bengooel-mekpa Zeeb ne yii bɔn Zeeb nasee, ghiya bot djas nagóaa kɔ eko ɛ bɔs ɔ, naasee.

19

Medjeeb me meswobela pe tɔ gwoo

¹ Bhii tak, me eezegwak dhiiti gwood elii pe tɔ gwoo tyee bhyeed edhuu ɛ bot, gwood tak nadi eke ɛ: «Aleluya! Duwalka Ghen, tsik, duma ne mebwala ɛ ne Zeeb'enaka.

² Epee be ɛ tsetse ne piki! Etee náá, nyɛ eekwyesal moma na ghaa mezo dje sɔs, moma nadi epul bɔs ne mezo me ɔ. Nyɛ nawa nyɛ ɛ feŋ ɛ etep nyɛ naagó bot ɛ mesa me.»

³ Be naabaazeke náá: «Aleluya! Duwalka Ghen! Eguluk boo ghaada nadi edyak ɛ ye epebyet kɔm-kɔm!»

⁴ Tin, Bepaa mekam membá ne ená zenɔɔ edjema ená di ne tsik ɔ, naazeghaaga bhwoob si, da kwyit meɓon etep eduwal Zeeb, mot di kɔ bóó mekoozi ɔ, be ezeke: «Amen! Aleluya! Duwalka Ghen!»

Edee ɛ byon ebá e mɔn bhata

⁵ Wɔ gwaa, dhiiti gwood zegpek pe kyee bóó mekoozi nadi yenek: «Duwalka Zeeb'enaka, biyɔ bot ɛ mesa me djas, biyɔ bot ɛ di elooba ne ne ɔ, bot ɛ mbyok ne bot ɛ di àadi bot ɛ mbyok ɔ».

⁶ Bhii tak, me eezegwak dhiiti gwood ebam tyee bhyeed bot ɛ eɓupe, bhyeed tak nadi eswak ɛ dɔa eboo mesok, dɔa eboo beghel eko. Ye nadi eke ɛ: «Aleluya! Duwalka Ghen! Etee náá, Ghen, Zeeb Mekake yenaka eezekoobal eyon ɛ le ɔ!

⁷ Dhjoomyaalaka, dhjoodika ne memyaala, dhjooduwalka nyɛ! Etee náá, ewala ebyon ebá ɛ Mɔn bhata eezedjala. Deenek, myel moo ɛ nyɛ eezekomsa.

⁸ Be eedje nyɛ mbeɛ kaad len na kas-kas àapuuza ne dhiiti sonok.» Kaad len tak lyaal ɛ mesa me epiki e bɔn Zeeb.

⁹ Fofop eezεke nε nam: «Kwyla: mεmyaala nε bot ε nadjόoaa έtεp ebela di e ebyon̄ ebá ε M̄on bhata ɔ.» Bhii tak, nyε eebaazεke nε nam náá: «Ye έ tin ε etεtε mεkpa mε Zεεb.»

¹⁰ Mε naazεghaaga sok bhwoob'ε kwyit mεbon̄ si έtεp eduwal nyε, tin, nyε eezεke nε nam: «Nàsa deenek! Mε έ mot-mesa dáa wɔy, nε b̄on nyoog di eke tɔ esosooob nε etsεetse Yezu natel ε. Ye έ Zεεb ε wɔ di egoka nε eduwal.»

Etsεetse Yezu natel ε, ye έ sisim di edje mbεε esiiza etεp bε bengooel-mεkpa Zεεb di egoola ε.

Mot di ebe yaaga ɔ, kɔ yaaga na puu

¹¹ Bhii tak, mε eezεbee gwoo bεnel, wɔ gwaa, yaaga na puu zetuuula. Tin, mot nadi kɔ yaaga tak ɔ, din ε lε nabe έ Sosoob nε Tsεetse, nyε nε pée bot, nyε lumla dεeb'ε tɔ epiki.

¹² Mis mε nadi ekas έ dáa ngel du, nyε nadi έ bεtε nε ekɔtɔ bεghen̄ kɔ lo. E nyel'ε nadi έ nε ekwyla din dinaa bot ààgu εsuk ε tak, ye di àadi nyεy emet ɔ.

¹³ Ye nabe έ, nyε naabɔt ndjookuwa «nyɔlɔlɔ» nε ghiya e tak. Din ε lε έ: «Mεkpa ε Zεεb».

¹⁴ Mεdhuu mε esodja djas di pε gwoo ɔ nadi edu nyε pε bhis, b̄on djas kɔ eyaaga na puu, bε nabe έ bε eebɔt mbεε ekaad na puu nasaεl nε Len ε, àabe nε edhuud.

¹⁵ Pel na zɔɔ-zɔɔ nadi ewyis tɔ nuub'ε, έtεp egó bot ε mεdhik. Nyε waadjεed bot ε mεdhik nε mɔɔ sek ghwooz. Nyε waatwaal ebhum leze tɔ mɔɔ syaala mēnyok mε vin ebuk ε Zεεb Mεkake ε.

¹⁶ Tin, kɔ ndjookuwa ye, nε kɔ do'ε nabe έ nε ekwyla din: «Mεkoozi bεmεkoozi, Ghen̄ e bεghen̄.»

¹⁷ Bhii tak, mε eezεbee fofop ngɔt titel pε tɔ gwyes. Nyε naazεkim elyεlεpe nε enen djas nadi edhaa etsetape pε tɔ gwoo ɔ náá: «Dhaka, sεεgaka έtεp boo ebyon̄ ε Zεεb!

¹⁸ Dha dεka epuud e bεmεkoozi, nε yii eboo ekukuma esodja, nε yii bεghen̄, nε epuud eyaaga nε yii bot ε di ebep ye ɔ, epuud e bot djas, bot ε di pεka ɔ nεghu e ekwom, bot ε di nε mbyok nεghu bot ε di àabe nε mbyok ɔ.»

¹⁹ Bhii tak, mε eezεbee tit, bεmεkoozi mε bɔs'ak nε mεdhuu mε esodja, sεεga έtεp elumela dεeb nε mot nadi kɔ yaaga, nε edhuu esodja bε ɔ.

²⁰ Tin, tit naazεmetaa, dɔɔ nε embee bengooel-mεkpa Zεεb nadi esa mεsimba έ mis mε έtεp esa náá, bot ε nadi bε eezewaa geka tit ɔ, bot ε nadi eduwal ekpaka naghise ye ɔ wo ze. Tit nε embee bengooel-mεkpa Zεεb yenɔk, naamwasaa bɔɔ ekuu tɔ tok boo du mεsii na goo-goo.

²¹ Bot ε nabwak ɔ djas naagóaa nε pel nadi ewyis tɔ nuub mot nadi kɔ yaaga yenɔk. E di'enek, enen djas naazεde epuud bɔɔ.

20

Satan eekɔla e membok

¹ Bhii tak, mε eezεbee fofop ngɔt edus pε tɔ gwoo, nyε nadi έ nε sap guk na dim-dim di àabe nε εsik ε nε boo kel ghwooz e mbɔ.

² Nyε eezεmet dhalaghɔn̄, nyɔ na mwa, ye kwyl elεε dim mot mεkɔn̄ nεghu Satan. Wɔ gwaa, nyε zεkɔl nyε, lo nyε έ mbok pε nyε aakedi membu mil wat ε.

³ Bhis fofop nalóo nyε tɔ guk na dim-dim di àabe nε εsik ε, nyε eezεkɔl ye nε sap, nyε eezεtiŋal boo etuŋa pε εko tak, kel luk etεε náá, dhalaghɔn̄ needi àabaasuu esa náá, bot ε mεdhik wo ze, kεkum έ ghen̄ membu mil menek aadjaala ε. Bhii tak, nyε waawyiselaa έtεp ba mɔɔ ewala.

⁴ Bhii tak, mε eezεbee mεbhóó bεghen̄, bot ε nadi mendiidel kɔ tak ɔ naabela ghwyil epée ε bot. Mε naabaabee esisim ε bot ε natsaakaa kɔ εsu ε esosooob bɔɔ dum nε etsεetse Yezu natel nε bengooel ε mεkpa ε Zεεb nε mεkpa ε Zεεb. Bot binɔk nabe έ àaduwal tit nε naghise ye, bε nabe έ àabela geka tit kɔ ebhata-bhwoob, àakobe-bεak έ mbɔ. Bε naabela tsik, nε εkɔk sama nε Klisto membu mil wat.

⁵ Bɛdhiiti bot ɛ nagwɔyɛ ɔ, nabe é ààbula e tsik ɛsok nɛ membu mil wat yenek nɛ si. Ye é ɛgom ɛ bot goma mɛkɛn.

⁶ Mɛmyaala nɛ bot ɛ Zɛɛb nagom é ɛgom ɛ mɛkɛn ɔ. Tin, ɛsyee ɛ bhɔɔba tokapɛ nɛ ghwyil kɔ lɔɔ. Deenek, bɛ kadi é bɛghaa-Zɛɛb e Zɛɛb nɛ yii ɛ Klisto, bɛ aakɔk sama nɛ Klisto membu mil wat.

Satan eepɛɛa

⁷ E ghɛɲ membu mil wat (1 000) yenek aadjala ɛ, Satan aawɔyiselaa é mbok,

⁸ nyɛ waatɔ kɛkɔɔ bot ɛ mɛdhik djas di kɔ etuma ená e bɔs ɔ, ye kwyɛl ɛlɛɛ Ghɔɔg nɛ Maghoogh*. Nyɛ aasɛɛg bɛ éteɖ eduu tuub. Bɛ aadi é ɛbuɛpe dɔ́a bɛsyɛ engwoob boo dii mɛsɔn.

⁹ Bɛ eezɛwɔyɛza kɔ ɛko ɛ bɔs djas ɛ. Bɛ eezekii sum di bot ɛ mbyak Zɛɛb boma, ghaada Zɛɛb di ekwyɛl ɛ. Tin, du ɛzɛdus pɛ tɔ gwoo, bhis tak yɛ eezɛdik bɛ.

¹⁰ Wɔ gwaa, dim mot mɛkɔɲ, mot nadi ekɔɔ bɛ ɔ, eezemwasaa tɔ tok du mɛsii na goo-goo pɛ kyee tit nɛ embee bɛngooelɛ ɛ mɛkpa ɛ Zɛɛb bɛ di ɔ. Deenek, bɛ aadi zukaamwos nɛ pum kɔm-kɔm.

Mɛpɛɛa mɛ mɛsik

¹¹ Bhii tak, mɛ eezɛbee boo bóó bɛghɛɲ na puu, nɛ mot ndiidel kɔ tak. Gwoo nɛ bɔs naazɛdiib sok bhwoob'ɛ, mot nabe é ààkabaabee bɛ.

¹² Bhii tak, mɛ eezɛbee bot ɛ nazɛgwɔyɛ ɔ, bot di nɛ mbyok nɛ bot ɛ ààdi nɛ mbyok nabe é titel sok bóó bɛghɛɲ. Tin, bɛmɛkana naazɛdiiaa, wɔ gwaa, dhiiti mɛkana zɛbaadiiaa, yenek nabe é mɛkana mɛ tsik. Bot nazɛgwɔyɛ ɔ, napɛɛaa ɛ dum nɛ sa bɛ nasa ɛ, dɔ́a yɛ nazɛkwyalaa tɔ bɛmɛkana ɛ.

¹³ Boo dii mɛsɔn naazɛbulal bot ɛ nagwɔyɛ tɔ tak ɔ, wɔ gwaa, ɛsyee nɛ zula bot ɛ nazɛgwɔyɛ ɔ, zɛbulal yɔɔ pɛ. Deenek, mot nɛ mot naapɛɛaa dum nɛ sa nyɛ nasa ɛ.

¹⁴ Tin, ɛsyee nɛ zula bot ɛ zɛgwɔyɛ ɔ, zokazɛmwasaa tɔ tok du. Tok du tak é ɛsyee bhɔɔba.

¹⁵ Deenek, mot djas nadi ààbɛ nɛ din kwyala tɔ mɛkana mɛ tsik ɔ, naamwasaa tɔ tok du.

21

Gwoo na bes nɛ bɔs na bes

¹ Tin, mɛ eezɛbee gwoo na bes nɛ bɔs na bes. E di'enek, gwoo nadi é mɛkɛn nɛ bɔs nadi é mɛkɛn é naadiib, boo dii mɛsɔn nabe é ààkabaadi tak.

² Bhii tak, mɛ eezɛbee ghaada na dɛɛ, Yeluzalɛm na bes Zɛɛb nadhis é edus pɛ tɔ gwoo. Ye nabe é ye moo babeega dɔ́a moma zekomsa éteɖ nyɛ neekɛboma nɛ ngom'ɛ ɛ.

³ Mɛ naagwak dhiiti lyel-lyel gwood eedus pɛ kyee bóó mɛkoozi eke: «Nenak, di Zɛɛb di ɔ moo é, é di wat nɛ bot! Nyɛ aakadidi é sama wat nɛ nɔɔ, deenek, bɛ aakadi é bot bɛ. Tin, Zɛɛb nyɛy ɛmet aadi é sama nɛ nɔɔ. Nyɛ aadi é Zɛɛb'ɔɔ.

⁴ Nyɛ waasunɔ́l minɔ́l mɛ mis mɔɔ. ɛsyee aanàkabaadi tak, pil aanàkabaadi, ààbɛ nɛ ɛlɛka, ààbɛ nɛ mezuɔk. Deenek, esa é namwa djas aanàbaadi tak.»

⁵ E di'enek, mot di ndiidel kɔ bóó mɛkoozi ɔ naake: «Nenak yak, mɛ ɛpekus esa na bes.» Bhii tak, nyɛ eezɛke: «Kwyala dɔ́a, etɛɛ náá, mɛkpa mak é etseɛtse, ye goka ɛ nɛ ɛwaa ɛbwaalel e tak.»

⁶ Nyɛ eebaazeke: «Yɛ eezesael! Mɛ é Alfa nɛ Omegha, mɛkɛn nɛ mɛsik. Mot é di nɛ gwɔyɛs mɛdii ɔɔ, mɛ aadjɛ nyɛ mɛdii di edus tɔ sɔɔgɔ di edjɛ tsik ɛ, ààbwaal dhiiti sonok nɛ nɛ.

⁷ Mot aakwak ɔɔ, mɛ waadjɛ nyɛ esa e lyak binek. Mɛ aadi é Zɛɛb'ɛ, nyɛy kadi é mɔn'am.

* 20:8 Ghɔɔg nɛ Maghoogh Ye é deenek ɛ bot ɛ mbyak ɛYuda nadi edje-djɔ́o ekyee mɛdhik mɛ bot ɛ mɛbhuka ɛ bɔn ɛ Zɛɛb é mɛsik mɛ bhwak. Ye aabelaa ɛ tɔ ɛze 38–39.

⁸ Yε kabε betsabel ɔ, bot ε di ààke tɔ esosoob ɔ, bot ε di egó bot ɔ, bot ε di ekus εzem ɔ, bot ε mezo, bot ε melyeeb, bot ε di eduwal benaghise ɔ, ne bot etsal djas, be waamwasaa tɔ boo tok du di ne mesii me na goo-goo, ye é di esyee yii bhɔɔba.»

Yeluzalem na bes

⁹ Fofop ngɔt tɔ efofop eten ne bebá, nadi ne ebuku eten ne ebá lwoodela ne eboo mezuk me mesik ɔ, eezeke ne nam: «Dha, me aalyaal wɔ dheega, mwaa Mɔn bhata.»

¹⁰ Sisim naazemet me. Wɔ gwaa, fofop zetɔ ne nam kɔ dwol dhiiti boo etsok na vyεeg-vyεeg. Nyε naatel me ghaada e deε, Yeluzalem nadi edus pe tɔ gwoo, ee Zεeb nadhis ε,

¹¹ ye nadi é ne duma ε Zεeb, εkas ε le nadi enɔnel é ekok me metan̄ di edjóoaa yaspe ε, djhaaz-djhaaz dáa ekok ε metaadak.

¹² Ghaada tak nabe é tɔ boo peeb, ne meniel kam ne ebá, eniel ne eniel nadi é ne fofop ngɔt ebaal ye. Deenek, kɔ meniel me tak, ye naakwyalaa min me membyak kam ne ebá bot ε kyee dik Yisalael.

¹³ Deenek, é epap tak, ye nabe é ne meniel melɛl-ɛlɛl. Pe edjem ε dwoo elɛl, pe esila dwoo elɛl, pe εko ε bɔs elɛl, pe kyε bɔs elɛl.

¹⁴ Epap e peeb ghaada tak, nasumaa é pe kɔ mekok kam ne ebá, kɔ mekok me tak, ye nadi é ne ekwyala min me bot ε lwoma kam ne bebá ε Mɔn bhata.

¹⁵ Fofop nadi elii ne nam ɔ, nabe é ne mɔɔ le ghwaazok nasael ne lɔɔd ε é mbɔ, mesa me mɔɔ le tak nabe é, étepe egek medjaa me ghaada, epap ne meniel me tak.

¹⁶ Medjaa me epap e ghaada tak djas nadi é djala. Tin, fofop nagek ghaada é ne le ghwaazok'ε: medjaa me tak nabe é, esitade* bemil kam ne bemil ebá (12 000), mebɔk me tak nabe é esitade bemil kam ne bemil ebá (12 000), mevyεeg me tak nabe é esitade bemil kam ne bemil ebá (12 000).

¹⁷ Fofop naazεgek mepip me pap, ye nabe é ekude† dhet ne mekam mená ne ená (144). Nyε nagek ye ε, ne sa bot di ezye ne egek sok ε.

¹⁸ Tin, peeb nasumaa é ne mekok me metan̄ di edjóoaa yaspe ε. Ghaada nyey emet nasumaa é ne tete lɔɔd di ààpuuza ne dhiiti sonok ε, edjhaazεpe dáa metaadak.

¹⁹ Ghus zumal epap ghaada tak nasɔnaa é ne membi me mekok me metan̄ djas. Yii ghys zumal meken nabe é ne mekok me metan̄ di edjóoaa yaspe ε, yii bɔɔba nabe é ne mekok me metan̄ di edjóoaa safiid ε, yii elɛl nabe é ne mekok me metan̄ di edjóoaa aghat ε, yii ená nabe é ne mekok me metan̄ di edjóoaa emelood ε.

²⁰ Yii eten ne mekok me metan̄ di edjóoaa oniks ε, yii eten ne wat ne mekok me metan̄ di edjóoaa Saaldwan ε, yii eten ne ebá ne mekok me metan̄ di edjóoaa Kiilzolit, yii eten ne elɛl ne mekok me metan̄ di edjóoaa Beelil ε, yii eten ne ená ne mekok me metan̄ di edjóoaa topaaz ε, yii kam ne mekok me metan̄ di edjóoaa Kiilzopaalas ε, yii kam wat ne mekok me metan̄ di edjóoaa Tulkwaaz ε, yii kam ne ebá ne mekok me metan̄ di edjóoaa amɛtist ε.

²¹ Meniel kam ne ebá binek nabe é bemeyaka kam ne ebá. Eniel ne eniel nasael ne mayaka wat. E di bot djas di esεga tɔ boo ghaada ɔ, ye nasael é ne tete lɔɔd di ààpuuza ne dhiiti sonok ε, edjhaazεpe dáa metaadak.

²² Me nabe é àabee ndjaa Zεeb tɔ ghaada tak, etεε náá, di edεε Zεeb e ghaada tak é Gheɲ, Zεeb Mεkaake dɔɔ ne Mɔn ε bhata.

²³ Ghaada tak tok ne gwyes mekas me gwyes neghu mekas me ngɔn, etεε náá, duma Zεeb nadi ekas, Mɔn bhata é di lama ye.

²⁴ Ekyee medhik é waake si mekas me, bemekoozi me bɔs é waazyε ne ekum bɔɔ.

²⁵ Tin, meniel me ghaada aadi é mbek tu dwoo. Deenek, ye aanakabaadiyalaa etεε náá, εgwyitok aanabaagwyiidela.

* **21:16** sitade nabe é ndem elaa medjaa, tin, 12.000 sitade é sa tyee ekilometεε bemil ebá ne bedhet ebá (2200). † **21:17** ekude medjaa me kude wat sa é tyee medjaa me ebik mbɔ wat.

²⁶ Bε waazyε nε duma nε duu ekyee mεdhik.

²⁷ Deenek, ye tok nε sa wat edhuud aani tο ghaada tak, ààkobe bot ε di nε embee mesa ο nεghu bot ε etsal. E di'enek, bot aani tο ghaada tak ο, ye é aadi é bot ε min mοο di kwyala tο mεkana mε tsik mε Mοn bhata ο.

22

¹ Bhii tak, fofop naazelyaal mε dii tsik nadi edjhaazal dάa εkok ε metaadak ε, ye nadi ewyis é tο bóο mεkoozi Zεeb nε Mοn Bhata.

² Dii tak nadi edhaa kuku ghaada. Le tsik nabe é pak mεmbο mε mεdhii mεmbά. Le tak nadi edje bhum esok kam nε ebά tο mbu wat, deenek, sok wat tο ngon wat. Tin, eka e tak ε di edje tsik nε ekyee mεdhik.

³ Yε aanākabaadi nε dhiiti sonok di náá, yε waabela mbee baka Zεeb ε.

Bóο mεkoozi e Zεeb nε Mοn bhata aadi é tο ghaada tak. Tin, bot ε mesa ε Zεeb ε waaduwal nyε.

⁴ E di'enek, bε waabee εbhwoob ε lε, din ε lε aadi é kwyala kο ebata-bhwoob bοο.

⁵ Pum aanākabaadi tak, bot ε aanākabaadi nε gwyes ngel lama, nεghu mεkas mε gwyes. Eteε náá, Gheη Zεeb aasa náá, mεkas mε di kο bot ε mesa mε, é di'enek, bε aakok kοm-kοm.

Yezu εpeeε náá, nyε moo kο nε εzyε

⁶ Bhii tak, fofop eezeke nε nam: «Mεkpa mak é mεkpa mε etsεetse di egoka nε ewaa εbwaalel ε. Tin, Gheη Zεeb, mot di edje etson nε bengooel ε mεkpa ε Zεeb ο nadhis fofop'ε étep εlyaal nε bot ε mesa mε, sa di náá yε aanāboya nε esael ε.»

⁷ «Yezu eezeke: Gwaka, mε moo aazyε! Memyaala nε bot ε di elooba nε mεkpa natelaa di tο mεkana mak ε!»

⁸ Mam Zan, mε naagwak, mε naabee etep bak. Bhis mε nagwak nε ebee ε, mε naazεghaaga si sok bhwoob fofop mot natel mε esonok binek étep mε needuwal nyε.

⁹ Tin, nyε eezeke nam: «Nάsa deenek! Mε é mot-mesa dάa wοy, dάa bοn nyoog, bengooel ε mεkpa ε Zεeb, dάa bot djas di elooba nε mεkpa di tο mεkana mak ε. Ye é Zεeb ε wο di egoka nε eduwal!»

¹⁰ Bhii tak, nyε eebaake: «Sa wο ààsyel mεkpa natelaa di mεkana mak ε. Eteε náá, ewala nabe náá, esa bak aasael ε, moo kunaa.

¹¹ Mot di esa εbiyo ο, gheesa εbiyo, mot di nε edhuud ο, di tο yε edhuud. Tin, mot di esa enεm esa ο, gheesa enεm esa, mot di tο e dεε ο, gheedi tο edεε bε.»

¹² «Gwaka: Mε moo aazyε! Mε aazyε nε efute étep edje mot nε mot dum nε mesa mε nyε nasa ε.

¹³ Mε é Alfa nε Omegha, mot mεken nε mot mesik, εken nε esik.»

¹⁴ Memyaala nε bot ε di egwyii ekaad bοο ο, etεε náá, bε waabela ze εδε bum le tsik, da bε é eni tο meniel mε ghaada.

¹⁵ Tin, pε kel, ye é nε bot ε di nε mεfulu dάa bε bebhyε ο, bot ε melyeeb, bot ε mεzo, bot ε di ego bot ο, bot ε di eduwal benaghise ο, zenοο bot djas di ekwyel mεkοη nε ελεε elεη etsal ο!

¹⁶ «Mam Yezu, mε naadhis fofop'am étep εkelyaal bin etep bak djas dum nε ezεega mendjaala. Mε é mοn dha ε Dhavid, mε é kwyikwyen di ekas tο melem ε.»

¹⁷ Tin, Sisim nε moma ebά εpelee: «Dha!»

Mot di egwak yε ο, baake ε: «Dha!»

Mot di nε gwyes mεdii ο zyε,

mot di ekwyel mεdii mε di edje tsik ο, nyε aabela yε yii toto!

Elii ε mε mesik

¹⁸ Mε lεε é tsetse nε mot nε mot di egwak mεkpa natelaa tο mεkana mak ε náá: Mot ε bil dhiiti sonok ο, Zεeb é waakel eboo mezuk zekwyalaa tο mεkana mak ε kο lε.

¹⁹ E di'enek, mot εdis dhiiti sonok tɔ mεkpa natelaa di ekwyala tɔ mεkana mak ɔɔ, Zεεb é waadis ye εkεε bhum le di edje tsik ɔ, dɔɔ ne tɔ ghaada na dεε di kwyala tɔ mεkana mak ε.

²⁰ Mot di elyaal etsεεtse etεp bak ɔ, lεε é: «Iyoo», «Mε moo aazyε!»
Amɛn! Dha, Ghεη Yezu!

²¹ Betka náá, enεm ne embεε e Ghεη Yezu di ne biyɔ djas.